

בְּרֵאשִׁית בְּרָא וּגּו' וְהָאֶרֶץ הָיְתָה תוֹהוּ וָבוֹהוּ וּגּו' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר וּגּו' וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ ע"ד מוֹסֵר וְהִלּוּף לְעִבְדוֹת ה' הַשְּׁנִי מִיְּנֵי אוֹר הַגָּ' לְגַם לְפָרֵשׁ הַצִּירּוּף שֶׁל סִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַתְחַלְתָּה שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת ל"ב הֵנָּה עֵינֶקֶר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הָיְתָה בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁבִיל הַיִּרְאָה שְׁנִקְרָאִים רֵאשִׁית הַיִּינוּ יִשְׂרָאֵל יְהִי דְבָקִים לֵה' תָּמִיד בְּיִרְאָה גְדוּלָה הַיִּינוּ עַל יְדֵי הַתְּבוּנָנוּתָם בְּגִדְוֹלָתוֹ יִתְבַּרַךְ וַיִּפְחַד וַיִּרָא מִפְּנֵי ית' וְזֶהוּ בְּחִינָה גְדוּלָה וַיִּקְרָה אֲמָנָם וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב שֶׁא"א לְאָדָם לְעַמּוֹד תָּמִיד בְּאוֹתָהּ בְּחִי' וְלִפְעָמִים נוֹפֵל מִזֹּאת הַבְּחִי' מִדְּבָקוֹתוֹ הַגָּ' לְוַנְחָשָׁף הָאוֹר הַקְּדוֹנָשָׁה בְּלָבוֹ שְׁאִינוּ יָכוֹל לִהְיוֹת דְּבוּק כָּל כֹּף בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וְלָבוֹ בְּיִרְאַת ה' וּבְעֵבוֹר זֹאת נִשְׁבַּר לָבוֹ בְּקִרְבּוֹ עַל הָעֵדָר הָאוֹר הַהוּא מְלָבוֹ וְנִכְנַע וְנִשְׁפַּל מְאֹד מְאֹד מִפְּנֵי פֶחַד ה' וּמִהַדָּר גְּאוֹנוֹ וְזֶהוּ בְּחִי' שְׁבָרִי לוֹחֹת הַיִּינוּ שְׁלָבוֹ נִשְׁבַּר בְּקִרְבּוֹ מִגְדוּל הַבוֹשָׁה לִפְנֵי ה' עַל שְׁנִתְרַחַק מִדְּבָקוֹת הַגָּ' לְגַם בְּחִי' זֶה מְנוּחַת בְּאֵרוֹן וְזֶהוּ אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל וּפְרַשׁ"י שְׁשֹׁבֵר אֶת הַלוֹחֹת וְה' הִסְפִּי לְדַעְתּוֹ וְאָמַר אֲשֶׁר שְׁבַרְתָּ יִישָׁר כּוֹחֶךָ שְׁשֹׁבֵרְתָּ מְרִמָּז ג"כ ע"ז הָאֲנָפֶן פִּי מִשָּׁה הוּא בְּחִי' דַּעַת מְכַלְלוֹת יִשְׂרָאֵל כִּידוּעַ וְשֹׁבֵר אֶת בְּחִי' לֵב הַמְרַמֵּז בְּצִירּוּף סִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַתְחַלְתָּה וְלִבְחִי' זֶה הָיְתָה רְצוֹן הַבוֹרָא בְּרוּךְ הוּא בְּבְרִיאַת הָעוֹלָם וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ מְרִמָּז לְשֵׁנֵי בְּחִי' הַגָּ' לְהַיִּינוּ הַשָּׁמַיִם מְרִמָּז לְבְּחִי' א' וְהָאֶרֶץ מְרִמָּז לְבְּחִי' ב' שֶׁהִיא בְּבְּחִי' אֶרְצִיּוֹת וְגַמְרָא אֲנָמַר וְהָאֶרֶץ הָיְתָה תוֹהוּ וָבוֹהוּ הַיִּינוּ שֶׁהִי מִשְׁתּוֹמֵם עַל הַבְּוֹהוּ שְׁבוֹ פִּי שְׁשֹׁבֵר לָבוֹ בְּקִרְבּוֹ עַל בְּחִי' הַבְּוֹהוּ הַיִּינוּ עַל הָעֵדָר הָאוֹר הַדְּבָקוֹת הַגָּ' לְאֵז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר הַיִּינוּ שְׁנַעֲשָׂה מְזֶה הַבְּחִי' גַּם כֵּן אוֹר גְּדוּל וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בּוֹקֵר יוֹם אֶחָד פִּי שְׁשֵׁנֵי הַבְּחִי' עָרֵב וּבּוֹקֵר נִתְחַבְּרוּ לִהְיוֹת אֶחָד בְּקִדְוֹנָשָׁה גְדוּלָה עַל יְדֵי הַכְּנַעַת לָבוֹ וְגִדְוֹל עֲנוּ"ה וְזֶהוּ מְרַמֵּז בְּתִיבַת 'עִנְיָה גִימְטְרִי' 'י'וֹם 'לִי'לֵה שְׁעַל יְדֵי עֲנוּה נַעֲשָׂה מִן עָרֵב בּוֹקֵר וְנִכְלָל שְׁמַאלָא בְּיַמִּינָא וְנַעֲשָׂה יוֹם אֶחָד יֵה"ר שְׁנִזְנֶכָה לְזֶה אֲמֵן כִּי"ר: בְּרֵאשִׁית בְּרָא וּגּו': פְּרַשׁ"י שְׁבַתְחֵלָה עָלָה בְּמַחְשַׁבָה לְבְּרֵאשִׁית הַדִּין וְרָאָה שְׁאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים וְהַקְּדִים מִדַּת הַרְחָמִים וְשִׁתְּפָה וְכו' וְהַיִּינוּ דְּכָתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת וּגּו' פִּי ע"ד הַמוֹסֵר הֵנָּה יְדוּעַ שֶׁהַקְּב"ה צִיּוּמָצָם אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ וּבְרָא הָעוֹלָמוֹת וּבְתַחֲלָה צִיּוּמָצָם אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ וּבְרָא עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּאוֹת יו"ד וְאַחַר כֹּף צִיּוּמָצָם עוֹד יוֹתֵר עַד שְׁפָרָא עוֹה"ז הַגְּשָׁמִי בְּאוֹת ה' וְרִמָּז בְּזֶה שְׁפָרָא הַעוֹה"ז בְּאוֹת ה' שִׁישׁ בּוֹ פֶתַח לְצֵאת לְרִמָּז שִׁישׁ בּוֹ הַבְּחִירָה שְׁכָל הַרוּצָה לְצֵאת יָצָא וּכְשִׁירְצָה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה וְלִכְפֹּס לְבְּחִי' קְדוֹנָשָׁה יֵשׁ בּוֹ פֶתַח לִכְפֹּס וְהַקְּב"ה יִקְבַּל אוֹתוֹ בְּתִשׁוּבָה כְּמֵאֵמֶר חַז"ל אֲבָל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שִׁישׁ בּוֹ קְדוֹנָשָׁה בְּיוֹתֵר אֵין בּוֹ תִשׁוּבָה כִּי הַקְּב"ה מְדַקְדָּק עִם הַצְּדִיקִים וְעִם הַמַּלְאָכִים כְּחוּט הַשְּׁעָרָה שְׁנַעֲנָשִׁים עַל הַשׁוֹגֵג כְּמֵאֵה"כ וְסִבִּיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד הַיִּינוּ שְׁכָל מְקוֹם שִׁישׁ בּוֹ קְדוֹנָשָׁה בְּיוֹתֵר שֶׁם הוּא הַדִּיקְדוּק בְּיוֹתֵר וּבְכָל מְקוֹם שְׁאִין הַקְּדוֹנָשָׁה כָּל כֹּף גְדוּל מִגְדוּל הַצִּיּוּמָצוֹם יֵשׁ בּוֹ יוֹתֵר בְּחִי' רְחָמִים וְקִפְלַת תִּשׁוּבָה וְלָכֵן עוֹה"ב אֵין בּוֹ בְּחִי' תִשׁוּבָה לְגַבֵּי הַמַּלְאָכִים כִּי הוּא בְּחִי' דִּין יוֹתֵר וְעוֹלָם הַזֶּה הַגְּשָׁמִי יֵשׁ בּוֹ יוֹתֵר רְחָמִים לָכֵן יֵשׁ בּוֹ בְּחִי' תִשׁוּבָה וְזֶהוּ בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשַׁבָה לְבְּרוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין פִּי שְׁבַתְחֵלַת הַצִּיּוּמָצוֹם בְּרָא עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּמִדַּת הַדִּין הַיִּינוּ בְּבְּחִי' קְדוֹנָשָׁה גְדוּלָה וְשֶׁם יֵשׁ דִּין בְּיוֹתֵר כִּנ"ל וְאַחַר כֹּף פְּשָׁרְצָה לְבְּרוּא עוֹלָם הַזֶּה שֶׁהָאוֹר הוּא בְּצִיּוּמָצוֹ יוֹתֵר וְהַסֵּתֵר גְדוּל וְלֹא יִתְקַיֵּים בְּלֹא בְּחִי' רְחָמִים לָכֵן הַקְּדִים בְּחִי' מִדַּת הַרְחָמִים הַיִּינוּ בְּחִי' תִשׁוּבָה כִּנ"ל וְזֶה מְרַמֵּז בְּפָסוּק אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַיִּינוּ הַשָּׁמַיִם מְרַמֵּז לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הָאֶרֶץ מְרַמֵּז

לְעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן וְנִתְּוֹסַף אוֹת וְאִי בְּתִיבַת וְאֵת הָאֶרֶץ לְרִמּוֹ לְבַחֲי רַחֲמִים שְׁנִבְרָא בּוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּבַחֲי אוֹת וְאִי שֶׁהוּא בַחֲי שְׁנֵה שֵׁישׁ בְּשִׁנָּה לְפַעֲמִים י"ב חֹדֶשׁ כְּמִסְפָּר ו"ו כְּמִלּוּאוֹ וְלְפַעֲמִים י"ג חֹדֶשׁ כְּמִסְפָּר אוֹת וְאִי כְּמִלּוּאוֹ בְּאֶל"ף נֶגֶד י"ג מְדוֹת הַרַחֲמִים וְלְפַעֲמִים הֵם י"ב מְדוֹת הַרַחֲמִים כִּידוּעַ פִּי בְּשִׁנַּת הָעֵיבוֹר י"ש בּוֹ יוֹתֵר רַחֲמִים בַּחֲי אוֹת אֶל"ף שְׁבַתוֹף הֵנָּה וְיִמְשִׁיף אוֹר מְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בַּחֲי קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה וְכֵן בְּפִרְטוֹת גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה עֲצָמוֹ י"ש בּוֹ מְדָרִיגוֹת גְּבוּהָ מְעַל גְּבוּהָ פָּגוֹן בְּבַחֲי יָמִים י"ש בָּהֶם בַּחֲי שְׁבַת שֶׁהוּא יוֹם מְקוֹדֵשׁ מִשָּׁאֵר יָמִים לְכֹן י"ש בּוֹ יוֹתֵר בַּחֲי דִין מְדַקְדָּקִין בּוֹ יוֹתֵר עַל כָּל הַדְּבָרִים הַנֶּעֱשִׂים בּוֹ בְּכָל הַדִּינִין וּמְמַנּוֹ נִמְשָׁף בַּחֲי קְדוּשָׁה לְכָל שָׁאֵר יָמֵי הַחֹל מְרַמֵּז בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית יֵרָא שְׁבַת הַיְיָנוּ שְׁפָרִיאַת הָעוֹלָם הִיא בְּבַחֲי גְבוּהָ מְעַל גְּבוּהָ כְּמוֹ בַּחֲי שְׁבַת וְיָמֵי הַחֹל כְּפִי"ל גַּם מִלַּת שְׁבַת גִּימַטְרִיָּה שְׁמִים וְאֶרֶץ י"ה מְרַמֵּז כְּפִי"ל שְׁבַתוֹף שְׁמִים בַּחֲי יו"ד מְאִיר בְּבַחֲי אֶרֶץ שֶׁהוּא בַחֲי ה"א וְכֵן שְׁבַת מְאִיר לְבַחֲי חוֹל כְּפִי"ל וְכֵן בְּבַחֲי מְקוֹמוֹ בְּזוּהָ הָעוֹלָם י"ש ג"כ גְּבוּהָ מְעַל גְּבוּהָ הַיְיָנוּ בַּחֲי חוּצָה לְאֶרֶץ מְקַבֵּל בַּחֲי קְדוּשָׁה מִבַּחֲי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגְבוּהָ מְזֵה בַּחֲי יְרוּשָׁלַיִם וּבַחֲי מְקוֹדֵשׁ עַד בַּחֲי קְדוּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים וְכָל שֵׁישׁ בּוֹ יוֹתֵר בַּחֲי קְדוּשָׁה י"ש בּוֹ יוֹתֵר בַּחֲי דִין וּמְשִׁיף אוֹר וְקְדוּשָׁה לַתְּחִתּוֹן מְמַנָּה וְהֵנָּה מְשִׁיב רֵיבֵינוּ ע"ה הַתְּאֻנָּה מְאֹד לִכְפֹּס לְבַחֲי א"י לְבַחֲי הַקְּדוּשָׁה עַד בַּחֲי קְדוּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים כְּדִי לְהַמְשִׁיף אוֹר וְקְדוּשָׁה מְאֹתוֹן הַבַּחֲי עַל יִשְׂרָאֵל וְזֶה נִיעַל מְשִׁיב מְעַרְבֹת מוֹאֵב אֶל הַר נְבוֹ רֵאשׁ הַפְּסָגָה וְגו' עַד נִימַת שָׁם וְגו' פִּי שְׁעָלָה מְשִׁיב לְרֵאשׁ הַפְּסָגָה הַיְיָנוּ לְבַחֲי הַגְּבוּהוֹת לְהַמְשִׁיף בַּחֲי יֵרָאָה וְקְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה עַל יִשְׂרָאֵל וְנִתְּדַבֵּק בְּקְדוּשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִרְאָהוּ הַשִּׁי"ת עַד שְׁמַת בְּנִשְׁקָה וְאֵף בְּמוֹתוֹ רֵאשֶׁתָּה עֵינֵינוּ וְזֶהוּ שְׁפָרֵשׁ"י עַל לֹא כְּהִתָּה עֵינֵינוּ אֵף מִשְׁמַת פִּי כִּי לֹא מַת רַק נִתְּדַבֵּק בְּקְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה בְּבַחֲי נִשְׁקָה כְּפִי"ל וְהַמְשִׁיף בַּחֲי קְדוּשָׁה וּבַחֲי יֵרָאָה עֲלִיּוֹנָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ נִימַת שָׁם מְשִׁיב עֶבֶד ה' בְּאֶרֶץ מוֹאֵב עַל פִּי ה' לְרִמּוֹ שֶׁהַמְשִׁיף בַּחֲי 'י'ר'א'ה גִּימַטְרִיָּה 'ע'ל 'פ'י הוּי"ה הַיְיָנוּ שֶׁהַמְשִׁיף בַּחֲי יֵרָאָה מִבַּחֲי א"י עַל יְדֵי הַסְּתַכְּלוּתוֹ בּוֹ עַל בַּחֲי יִשְׂרָאֵל אַעֲפ"י שֶׁהָיוּ בְּאֶרֶץ מוֹאֵב בַּחֲי חוּצָה לְאֶרֶץ וְזֶהוּ וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מְשִׁיב לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל: בְּרֵאשִׁית בְּרָא וְגו' פִּי שֶׁהַמְשִׁיף בַּחֲי מוֹרָא גְדוֹל בַּחֲי יֵרָאָה עֵקֶלְאָה מְעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים לְכָל יִשְׂרָאֵל לְבַחֲי ל"ב שְׁלֵהֶם וְנִעְשָׂה לָהֶם בַּחֲי לֵב טְהוֹר וְנִעְשָׂה בַּחֲי בְּרֵאשִׁית בַּחֲי יֵרָא שְׁבַת כְּפִי"ל בַּחֲי הַתְּחַבְּרוֹת עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן בַּחֲי הַמְשִׁיבָה מִן שְׁמִים אוֹת יו"ד לְבַחֲי אֶרֶץ אוֹת ה"א כְּפִי"ל בַּחֲי בְּרֵאשִׁית בַּחֲי שִׁיר תְּאֵב בַּחֲי שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה שִׁיר מְקוֹדֵשׁ מִשָּׁאֵר הַשִּׁירִי בַּחֲי שִׁיר אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה בַּחֲי שְׁלִימוֹת שְׁנִשְׁלַם בַּחֲי כְּנֵן בֵּית הַמְּקוֹדֵשׁ וְכֵן מְרַמֵּז תִּיב' 'ב'ר'א'ש'ל'ת גִּימַטְרִיָּה 'א'ש'ר 'ל'ש'ל'מ'ה עִם מְסַפֵּר זֵינִן שֶׁהוּא בַּחֲי שְׁבַת שַׁע"י בַּחֲי שְׁבַת הוּא עֵיקַר הַתְּגָלוֹת הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן וְשְׁלִימוֹת הַקְּדוּשָׁה וּבְשִׁבְתָּה נֶאֱמַר וְהַתְּעַנֵּג עַל ה' הַיְיָנוּ קְדִימוֹ הַמְּחַשֵּׁב' כְּמִבְּנֹאֵר וְיִתֵּן לָהּ מִשְׁאֲלוֹת לְכָף הַיְיָנוּ שָׂאז דוֹקָא ע"י הַמְּשִׁיב קְדוּשָׁה שְׁבַת נִתְּמַלֵּא שְׁאֲלוֹת וּבְקִשׁוֹת שֶׁל בַּחֲי לֵב טְהוֹר בְּרָא וְגו' לְעַבְדוֹ בְּאֵמַת כֵּן יֵה"ר אָמֵן: נִעְשָׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ וְגו'.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת וְגו' בְּצַלְמֵ אֱלֹקִים בְּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָא אוֹתָם וְאֵימָה בְּמִדְרָשׁ אֲגָדָה שְׁבַרְאוֹ שְׁנֵי פְרָצוּפִים וְכו' וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק בְּתַחֲלִילָה אָמַר בְּרָא אוֹתוֹ לְשׁוֹן יְחִיד וְאַחַר כֵּף אָמַר בְּרָא אוֹתָם לְשׁוֹן רַבִּים הֵנָּה יְדוּעַ מֵאֲמַר חַז"ל שֶׁעֵיקַר בְּרֵיאַת הָעוֹלָם הֵינָּה בְּגִין דִּיתְקַרֵי רַחוּם וְגו' וַיִּתְקַרֵי בְּכָל הַי"ג מְדוֹת הַרַחֲמִים כְּמַה שְׁיִרְחֵם עַל כָּל הָעוֹלָם בְּכָל

הַמְדוֹת אֲמַנְם הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי לַעֲוֵה"ז אֵינּוּ כ"א ע"י אֲתַעְרוֹת דְּלַתְת' שֶׁל עִם קְדוּשׁוֹ כְּמֵאֲמַר חֲז"ל הַדְּבָק בְּמִדּוֹתָיו מֵהוּ הוּא רַחוּם וְכוּ' וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא פֶּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת מְרַחֲמִין עָלָיו מִן הַשָּׁמַי' ר"ל שְׁעִי"ז שֶׁהוּא מְעוֹרֵר מִדַּת הַרַחֲמִים לַתַּתָּא עַל הַבְּרִיּוֹת עִי"ז נִתְעוֹרֵר ג"כ לַמַּעֲלָה מִדַּת הַרַחֲמָנוּת וְכֵן בְּכָל הַמְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁפִּנְעַל אָדָם לַתַּתָּא כֵּן מְעוֹרֵר לַעֲלִיא וּמְמַשִּׁיכּוּ לַתַּתָּא כִּי יַעֲקֹב חָבֵל נִחְלָתוֹ וְגו' אֲמַנְם יֵשׁ ב' מְדַרְיָגוֹ בְּעֵנֵן הַדְּבִיקוֹת בְּמִדּוֹתָיו ית"ש מְדַרְיָג' הָרֵאשׁוֹנ' הָעֲלִיוֹנָה הַמַּעֲוֶל' לְמִי שֶׁחֲנֵנוּ הַשִּׁי"ת לְהִיּוֹת עוֹבֵד מֵאַהֲבָה בְּתַעֲנוּג עֲלִיוֹן וּמוֹאֵס בְּהַבְּלֵי עוֹה"ז לְגַמְרֵי וּמְקַדֵּשׁ א"ע בְּכָל אַבְרָיו וְשׁוֹמֵר אֶת פִּיו מִלְּאַכּוֹל שׁוֹם מֵאֲכָל שְׁיֵשׁ בּוֹ סֶפֶק וְנִדְנוּד אִיסוּר אוֹ לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר אֲשֶׁר לֹא לֵה' הֵמָּה פְּגוֹן דְּבָרִים בְּטָלִים וְכַדּוּמָה וּמַכ"ש שֶׁלֹּא לְדַבֵּר ח"ו שׁוֹם לֵה"ר וְלִצְנֹנ' וְרַכִּילוֹת חֲלִיל' וְכָל דְּבָרָיו כ"א בְּתוֹרַת ה' וְיִרְאַתוֹ אוֹ מְדַבְּרֵי הַהִכְרָחִי הַנוֹגְעֵי לְחַיֵּי גּוֹפּוֹ וּמְקַדֵּשׁ א"ע מִלְּהַסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹ' אֲשֶׁר לֹא לֵה' הוּא וּמְקַדֵּשׁ אֶת לְבוֹ מִלְּהַרְהֵר וּמִלְּהַתְּאוֹת לְשׁוֹם דְּבָר אֲשֶׁר לֹא לֵה' הוּא פְּגוֹן לְכַבּוֹד אוֹ לְהַתְּפַאֲרוֹת אוֹ לְשׁוֹם תַּעֲנוּג אַחֵר בְּלִמֵי לֵה' לְבַדּוֹ אוֹ לְקַבֵּר הַכְּרָחִי לְחַיֵּי גּוֹפּוֹ הַהִכְרָחִים כְּדֵי שְׂיֻכַל לְעַבְדוֹ אֶת ה' בְּאַיְמָה וְיִרְאַה וְאַהֲבָה בְּתַעֲנוּג עֲלִיוֹן וְכָל דְּבָרָיו וְעַסְקִיו וּמַחֲשַׁבְתּוֹ רַק לֵה' וְדְבוּק בֵּה' חֵי הַחַיִּים מְקוֹר פֶּל הַנְּמַצְאֵי וְהַנְּבָרָאִים וְהָעֲלִיוֹנִים מְרִישׁ כָּל דְּרָגִין עַד סוֹף כָּל דְּרָגִין וְזֶה שְׂמַגִּיעַ לְבַחֵי עֲבוֹדָה כְּזוֹ מִמִּילָא מְרַחֵם עַל כָּל הַבְּרִיּוֹ' בְּלֵי שׁוֹם טַעַם וְיֵשׁוּב הַדַּעַת כָּל כ"א מִצַּד דְּבִיקוֹתוֹ בְּמִקּוֹרֵם מְקוֹר חַיּוּתָם וּבְרִיאוּתָם שֶׁל כָּל הַנְּמַצְאִים ע"י עֲבוֹדָתוֹ לֵה' בְּאַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים וְאֵינּוּ מִצַּפָּה לְשׁוֹם קִיבּוּל שְׁכָר יֵה"ר שֶׁנִּזְכָּה לְזֶה אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ אֲמַנְם יֵשׁ עוֹד מְדַרְיָגָה שְׁנִינְיָה בְּקִדְשׁ פְּחוּתָהּ מִמֶּנָּה וְהוּא מִי שֶׁעֲדִיין לֹא הִגִּיעַ לְאַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים וְאֵינּוּ נָקִי מִכָּל וְכָל וְהִיצָה"ר עֲדִיין עוֹמֵד לְנִגְדוֹ לְהַלְחֵם עִמּוֹ וּלְבַטְלוֹ מִעֲבוֹדָתוֹ ית' רַק שֶׁהָאָדָם הַהוּא מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּעֲבוֹדָתוֹ בְּכָל דְּבוּרָיו וּמַחֲשַׁבְתּוֹ וּמַעֲשָׂיו לְבַלְתֵּי סוּר ח"ו יְמִין וּשְׂמַאל וְלִצְיִית לוֹ ח"ו: וְעוֹבֵד ה' בְּכָל פֶּחוּ וּכְשֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ שׁוֹם עֵנֵן בְּמִדַּת הַרַחֲמָנוּת הִיצָה"ר עוֹמֵד לְנִגְדוֹ שֶׁלֹּא לְהַנִּיחוֹ לְרַחֵם עַל שׁוֹם נִבְרָא רַק שְׂגָם הוּא עוֹמֵד לְנִגְדוֹ בְּטַעֲמֵי טוֹבִים פְּגוֹן כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וְכוּ' וְעִי"ז מִתְגַּבֵּר עַל הִיצָה"ר הָעוֹמֵד לְנִגְדוֹ וְעַכ"פ הוּא עוֹשֶׂה הַמְצָנָה לְשֵׁם ה' ית': וּבְאַמַּת שְׁנֵי הַמְדַרְיָגוֹת הָאֵלוֹ שְׁנֵיהֶם פְּאָחַד טוֹבִים כִּי עַכ"פ הוּא עוֹבֵד אֶת ה' אֲבָל חֲלִיּוֹק גְּדוֹל יֵשׁ בֵּינֵיהֶם עִם כִּי שְׁנֵיהֶם מְמַשִּׁיכִים שְׂפַע רַב וּבִרְכָה וּמִדַּת הַרַחֲמִים לַעוֹלָם ע"י י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי שְׁנַתְּעוֹרֵר ע"י לְמַעֲלָה אֲבָל מְדַרְיָגָה הָרֵאשׁוֹנָה הוּא נִקְרְאָת בַּחֵי זָכָר וּמְדַרְיָגָה הַשְּׁנִינְיָה נִקְרְאָת בַּחֵי נִקְבָה וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵי הַמְדַרְיָגוֹת מְרַמֵּז הַפְּתוּב בְּאַמְרוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ ר"ל כְּמִדּוֹתֵנוּ בַּחֵי רַחוּם וְחַנוּן כְּמוֹנוֹ כִּי מִדַּת הַטוֹב נְרַחֲמָנוּת נִקְרְאָת בַּחֵי דְמוּת וְחוּתָם וּבְלִשׁוֹן הַזְּנוּהָר גִּוְשְׁפִּנְקָא דְּמִלְּכָא כְּמִבְּנוֹאֵר לְקַמֵּן וְרַצוֹן הַקַּב"ה בְּבְרִיאַת הָאָדָם הִנֵּה שְׂיֵהָא בּוֹ דְמוּת וְחוּתָם הַנִּקְרְאָת טו"ב רַחוּם וְחַנוּן בְּכַדֵּי שְׂיֻכַל לְהַמְשִׁיךְ הַי"ג מְכִילִין לְמַטָּה ע"י בַּחֵי וּמְדַרְיָגָה הָרֵאשׁוֹנָה הַנִּקְרְאָת בַּחֵי זָכָר וְע"ז נֶאֱמַר בְּרָא אוֹתוֹ לְשׁוֹן יְחִיד אֲבָל אַחֵר הַבְּרִיאָה שְׁהִנֵּה שְׂבִירַת הַכְּלִי שְׁנַתְּעָרַב רַע בְּטוֹב וְטוֹב בְּרַע וְהִיצָה"ר נִתְגַּבֵּר וְנִתְקַטְּנָה הַכְּתִיבָה כְּמְדַרְיָגָה הַשְּׁנִינְיָה עַל זֶה נֶאֱמַר בְּרָא אוֹתָם לְשׁוֹן רַבִּים שְׂנַעֲשֶׂה שְׁנֵי בַּחֵי מְדַרְיָגוֹת הַנִּזְכָּר וּנְקַבָּה בְּרָא אוֹתָם כּו' וְע"ז רַמְזוֹ ר"ש כֵּן יוֹחֲאֵי ע"ה בְּזוּהָר "אֶת" הַשָּׁמַי' נְאֹת "הָאָרֶץ גִּוְשְׁפִּנְקָא דְּמִלְּכָ' דְּבִיָּה חֲתָם שְׂמִיא וְאַרְעָ' ר"ל ר"ת גִּי' טוֹב כִּי אֵין הָעוֹלָם מְתַקֵּי' רַק ע"י בַּחֵי טוֹב וְע"כ הַלּוּחֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ פְּתוּב בְּהֵן לְמַעַן יֵיטֵב לָהּ וְהִי חֶסֶר מִהֵן בַּחֵי טוֹב לֹא

היא העולם מתקני' בָּהֶם וע"כ שָׁכַר אותם מרע"ה כי רָאָה שָׁאִין הָעוֹלָם מְתַקְנִים בָּהֶם בְּלֹא טוֹב וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַסְפִּים ע"י וְנָתַן לוֹ לוחות אֲחֵרוֹנוֹת וְכָתַב בָּהֶן לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים כְּדֵי לְהַשְׁלִים בְּחַי' טוֹב שִׁיתְקַנִּים הָעוֹלָם ע"י.

וְנוֹכַל לְרַמֵּז בְּזֶה שֶׁהַתּוֹרָה נְעוּץ סוֹפָה בְּתַחֲלִילָתָהּ שֶׁהַתּוֹרָה מְסִיִּימַת אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו' לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל וּפִירֵשׁ"י שֶׁנֶּשְׂאוֹ לְבוֹ לְשִׁבּוֹר אֶת הַלּוּחוֹת לְכַאוֹרָה אֵינוֹ מוּבָן מֵאִיזָה טַעַם נֶשְׂאוֹ לְבוֹ לְשִׁבּוֹר אֶת הַלּוּחוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת ע"ז מְרַמֵּז הַתּוֹרָה מְחַמַּת בְּרִאשִׁית בְּרֵא וְגו' אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֲרָץ ר"ת גְּוִשְׁפָּנְקָא דְמִלְכָּא גִימְטְרִיא טוֹב הֵינּוּ מְחַמַּת שְׁעֵיקָר בְּרִיאַת וְקִיּוּם הָעוֹלָם הוּא רַק ע"י בְּחַי' טו"ב וּבְלוחות הָרִאשׁוֹנוֹת לֹא הָיָה פְּתוּב בָּהֶן טוֹב וְהָיָה חֶסֶד מֵהֶם בְּחַי' טוֹב וְלֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְעוֹלָם לְהִתְקַנֵּים בָּהֶם לְכַף שָׁכַר אוֹתָם כְּמוֹ שֶׁנֶּבְאָר לְמִטָּה גַם בְּמִלַּת בְּרִאשִׁית מְרַמֵּז י"ג מְכִילִין דְרַחֲמֵי כִי בְרִאשִׁית גִּימְטְרִיא י"ג לְחֻן שְׁכּוֹן זְעִיר דְחֻנוּף וְזֶה הָיָה פְּנוּנַת מְשִׁיחָה רַבִּינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם לְשִׁבּוֹר אֶת הַלּוּחוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת שְׁלֹא הָיָה בָּהֶם בְּחַי' טוֹב וְהָיָה הַתְּגַבְרוֹת פ"ר דִּינִים וּבְשִׁבְרֵת הַלּוּחוֹת הָהֵם הִנְמַתַּק הַפ"ר דִּינִים שְׁלֹא יִשְׁלֹטוּ עַל הָעוֹלָם וּמְרַמֵּז בְּס"ת אֲש"ד עֲש"ה מִש"ה לְעִינֵי כ"ל יִשְׂרָאֵל גִּימְטְרִיא פ"ר אָמְנָם בְּמָה הִמְתִּיק אֶת כָּל זֹאת ע"י שְׁקִינְדֵּשׁ מִרַע"ה לְכַף וְעִינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִי רַק לְה' כַּמֵּאֲחֻז"ל עֵין רוּאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְהֵן תְּרִין סְרִסוּרֵי דְחֻטָּאָה ע"כ הֵעֵיקָר לְתַקֵּן אוֹתָם תַּחֲלָה וּמְרַמֵּז בְּמִלַּת לְעִינֵי וּבְאֹת הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה וּבְאֹת הָרִאשׁוֹן כִּי הַתּוֹרָה מְסִיִּימַת כָּל יִשְׂרָאֵל וּמְתַחֲלַת בְּאֹת ב' בְּרִאשִׁית אוֹתִיּוֹת ל"ב ר"ל שִׁיְהִי לְהֵם עֵין טוֹב וְלֵב טוֹב בְּבְחַי' רוּחַ גְּמוּכָה עוֹד מְרַמֵּז וְנְעוּץ סוֹפָה בְּתַחֲלִילָתָהּ וְהַתּוֹרָה מְסִיִּימַת בְּשֵׁם א"ל שֶׁהוּא שֵׁם הַחֶסֶד וְאַחַר כֵּן בְּרִאשִׁית בְּרֵא שֶׁנֶּבְרָא הָעוֹלָם בְּשֵׁם א"ל שֶׁהוּא הֵי מְתַחֲלֵל הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת כְּדֵאִיתָא בְּסִפְרָ עֵמֶק הַמֶּלֶךְ וְכ"ז הָיָה פְּנוּנַת מְשִׁיחָה רַבִּינוּ ע"ה שִׁיְהִי תְּמִיד חֶסֶד אֵל עֲלֵינוּ אָמֵן כִּי"ר: וְנִהְיָ יוֹצֵא מַעַדָּן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהֵי לְאַרְבָּעָה רִאשִׁים וְגו' וְנִרְאָה לִי עַד"ז וְנִקְדִּים לְפָרֵשׁ הָאִיף הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה נְעוּץ סוֹפָה בְּתַחֲלִילָתָהּ דְהֵנָּה סִיּוּם הַתּוֹרָה אֲשֶׁר עָשָׂה מְשִׁיחָה לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל וּפִירֵשׁ"י שֶׁנֶּשְׂאוֹ לְבוֹ לְשִׁבּוֹר אֶת הַלּוּחוֹת לְעִינֵיהֶם וְלְכַאוֹרָה אֵינוֹ מוּבָן מֵאִיזָה טַעַם נֶשְׂאוֹ לְבוֹ לְשִׁבּוֹר הַלּוּחוֹת שֶׁהֵיוּ מְכַתֵּב אֱלֹקֵי הַגֵּם שֶׁהָיָה לוֹ פְּנוּנָה בְּזֶה מְכַל מְקוֹם גּוֹף הַמְּעַשֶׂה אֵינוֹ מוּבָן אִךְ נִרְאָה לִי דְהֵנָּה יֵשׁ שְׁנֵי בְּחַי' עֲבָדוֹת א' שְׁעוֹבָד אֶת הַבּוֹרָא ב"ה בְּתוֹרָה וּמַצּוֹת וּמַעֲשֵׂי טוֹבִים וְאֵינוֹ נוֹטֵה מִדְּרָף הַתּוֹרָה כָּלֵל רַק כָּל הָעוֹבְדוֹת וּמַעֲשֵׂים אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה הַכֹּל הוּא רַק ע"פ הַתּוֹרָה וְיֵשׁ עוֹד עֲבָדוֹת הַשֵּׁם שֶׁעוֹשֶׂה אֵיזָה דְבָר אַע"פ שֶׁאֵינוֹ ע"פ הַתּוֹרָה רַק שֶׁהַשְּׂעָה צְרִיכָה לְכַף וְאֵין פְּנוּנָתוֹ ח"ו לְהִנָּאת עֲצָמוֹ כָּלֵל כְּעִנְיָן שֶׁעָשָׂה אֵלֵיהוּ בְּהַר הַכְּרִמָּל אִךְ וְרַק שֶׁאֵינוֹ רִשְׁאֵי לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּדָבָר כְּזֶה לְסַמּוֹךְ עַל הַפְּנוּנָה שֶׁלּוֹ שֶׁהֵיא לְשֵׁם שְׂמִים כִּיּוֹן שֶׁגּוֹף הָעִנְיָן לֹא טוֹב הוּא רַק מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵימָה וְיִרְאָה בְּאֲמַת וְתְּמִיד יִרְאֵת ה' עַל פְּנָיו וּמְדַקְדֵּק עַל עֲצָמוֹ כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה שְׁלֹא לְעַבֹּר עַל רְצוֹנוֹ ית' זֶה יְכוֹל לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְפַעֲמִים בְּעַבְדוּתָהּ כְּזֹאת: וְהֵנָּה מִי שֶׁמְתַנַּהֵג אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד ע"פ הַתּוֹרָה וְהַמַּצּוֹת הֵן בְּמַעֲשֶׂה הֵן בְּמַחְשָׁבָה הוּא בְּחַי' חֶסֶד: וּמִי שֶׁעוֹשֶׂה דְבָר שֶׁאֵינוֹ ע"פ הַתּוֹרָה הֵיא בְּחַי' גְּבוּרָה וּמִי שֶׁעוֹשֶׂה דְבָר שֶׁבְּעֵצָה הוּא בְּחַי' גְּבוּרָה שֶׁאֵינוֹ ע"פ הַתּוֹרָה רַק שֶׁהַפְּנוּנָה הֵיא לְעֲשׂוֹת רְצוֹן הַשֵּׁי"ת שֶׁהוּא בְּחַי' חֶסֶד אֵז הוּא בְּבְחַי' דְעַתְהַתְּחַבְּרוֹת חו"ג: וְהֵנָּה מְשִׁיחָה בְּשָׂעָה שֶׁשִׁבְּרַת הַלּוּחוֹת וְכַוּוֹנָתוֹ הָיָה לְשֵׁם שְׂמִים הָיָה אֵז בְּבְחַי' הַדְּעַת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְקִשְׂעָה הָאִיף הַכְּנִיס א"ע לְעַבְדוּת אֶת הַבּוֹרָא ב"ה בְּבְחַי' דְעַת ע"ז מְרַמֵּז הַפְּתוּב תְּיָרוּץ לְזֶה

בְּרֵאשִׁית גִּימ' יר"א בכו"ר דע"ת פי' בכו"ר נִקְרָא דְּבָר שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן מִקְּוֹדֵם דְּבָר הַשְּׁנִי שֶׁצִּחְרָיו וְזֵהוּ יר"א בכו"ר דַּעַת הֵינּוּ שֶׁקְּוֹדֵם בְּחִי דַּעַת שֶׁעֲשֵׂה מִשָּׁה שֶׁשׁוֹבֵר אֶת הַלְּוִחוֹת שֶׁהֵיוּ מִכְּתָב אֱלֹהִים רַק שֶׁפְּוֹנְנָתוֹ הִיָּה לִש"ש פְּמִבְּנֹאָר בַּגִּמ' הִיָּה מִקְּוֹדֵם הַבְּחִי דַּעַת זֹה בְּבָחִי יֵרָא שֶׁהִי לֹו גְּנֻדָּל אִימָה וְיִרְאָה מִפְּנֵי פֶחַד ה' וּמִהֲדַר גְּאוּנוֹ לְכֹף הִיָּה רִשְׁאֵי לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְבָחִי עֲבוּדָה כְּזֹו: וְזֵה שֶׁאָמַר הַפְּתוּב וְנִהָר יִוצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו' פִּירוּשׁ שֶׁבְּבָחִינַת הִירְאָה נִקְרָאת עֵדֶן שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהִיּוֹת קוֹדֵם בְּחִי הַדַּעַת לְשׁוֹן עֵדֶן עַד"ה אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הִיָּה לְשׁוֹן קְדִימָה וּבְחִי עֲבוּדָה כְּזֹו שֶׁהִיא בְּחִי דַּעַת נִקְרָא ג"ן מִלְּשׁוֹן גְּבוּת פִּי הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה שֶׁאֵינ' ע"פ הַתּוֹרָה הִיא מְגוּנָה רַק שֶׁהַכְּוֹנֵה הוּא מִיִּפְּהוֹ: וְהַמְשָׁכָה וְהַשְׁפָּעָה מִן בְּחִי וְרֵאָה לְבָחִי דַּעַת הַג"ל נִקְרָאת בְּחִי נִהָר וְזֵהוּ פִּי הַפְּתוּב וְנִהָר יִוצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו' ר"ל שֶׁבְּבָחִי הַמְשָׁכָה וְשִׁפְעָה יִוצֵא מִן הַעַד"ן בְּחִי הִירְאָה לְהַשְׁקוֹת אֶת הַג"ן בְּחִי הַדַּעַת הַג"ל.

וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהִיָּה לְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים פִּי שֶׁעֲבוּדָה זֹו הִיא מְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים חֶסֶד וּגְבוּרָה. חֶסֶד שֶׁבְּגְבוּרָה וּגְבוּרָה שֶׁבְּחֶסֶד פִּי כְּשֶׁנִּהָר יִוצֵא מֵעֵדֶן ר"ל כְּשֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה שֶׁאֵינּוּ ע"פ הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִי גְבוּרָה רַק שֶׁפְּוֹנְנָתוֹ הוּא לְשֵׁם שְׁמִים בְּחִי חֶסֶד ע"י בְּחִי יִרְאָה שֶׁקְּדָמ' לְהַמַּעֲשֵׂה אֲזִי נַעֲשֶׂה מִן הַמַּעֲשֵׂה הַהוּא בְּחִי דַּעַת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְזֵהוּ יִפְרָד לְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים הֵינּוּ חֶסֶד וּגְבוּרָה וְחֶסֶד שֶׁבְּגְבוּרָה וּגְבוּרָה שֶׁבְּחֶסֶד וְזֵהוּ הַמְּתַקֵּת הַגְּבוּרוֹת בְּחֶסֶדִים יֵה"ר שֶׁנִּזְנָפָה לְזֵה אָמֵן כִּי"ר: פְּרִשְׁת נח אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נח נח אִישׁ צַדִּיק וְגו'.

וּבְזוֹהַר נִיִּיחָא בְּעִילָאָה וְנִיִּיחָא בְּתַפְאָה לְהַבִּין זֵה הֵנָּה כְּתִיב פִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם וְנח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי ה' וְלִפִּי מִשְׁמַעוֹת הַפְּתוּב דְּהָא בְּהָא תִּלְיָא מִחֲמַת שְׁרַבָּה רַעַת הָאָדָם ע"כ וְנח מִצָּא חֵן וְאָמַרְתִּי פִּירוּשׁוֹ שֶׁהָאָמַת כֹּף הוּא שֶׁמִּצַּד רַעַתָּם וְדַבְּקוּתָם בְּחֶמֶס וּבְהַבְלֵי עוֹלָם חִי שֶׁעַה וְעוֹלָם עוֹבֵר שֶׁהֵיוּ דְּבָקִים בּוֹ מְאוֹד מִזֵּה בְּעֲצָמוֹ נִשָּׂא נח ק"ו בְּעֲצָמוֹ וְאָמַר יִישָׁר חִילִי לְאוֹרֵיִיחָא ר"ל שֶׁאָמַר מִשְׁאֲדָבֵק א"ע בְּהַבְלֵי עוֹה"ז עוֹלָם עוֹבֵר וְחִי שֶׁעַה מוּטָב שֶׁאֲדָבֵק אֶת עֲצָמֵי בְּדַבְּקוֹת לִבִּי וְכַחֲבִי בַה' חֵי הַחַיִּים חִי עוֹלָם וְכֵן עֲשֵׂה וְדָבֵק אֶת עֲצָמוֹ בַה' וּבְעֲבוּדָתוֹ וְעִי"ז וְנח מִצָּא חֵן ר"ל חֵן גִּימְטְרִיא כְּבוֹד ה' פִּי שֶׁבְּרַעַת בְּנֵי דוֹרוֹ מִצָּא נח בְּחִי חֵן שֶׁגִּימְטְרִיא כְּבוֹד ה' ר"ל ע"ד מֵאָמַר חֵן"ל כָּל מַה שֶׁבְּרָא הַקַּב"ה לֹא בְּרָאוֹ אֵלָּא לְכַבוֹדוֹ וְהַפְּתוּב מְזַהֵרֵנוּ עַל זֵה וְאָמַר יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם פִּי שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה כְבוֹד ה' נִגְדַּד עֵינֵיךָ הֵינּוּ בַכ"מ שֶׁתְּסַתְּפֵל תִּרְאָה כְּבוֹד ה' הַגְּנוּז בְּתוֹכוֹ וְלֹא יִהְיֶה נִסְתָּר לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁעֲשֵׂה נח כְּאָמֹר לְעִיל וְעִי"ז קִרְאוּ הַפְּתוּב אִישׁ צַדִּיק כַּמֵּאָה"ב וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם ר"ל מִי הִיא צַדִּיק מִי שֶׁהוּא רוֹאֶה יְסוּד שֶׁבְּעוֹלָם ר"ל יו"ד סו"ד יו"ד בְּחִי חֶקְמָה סוּד בְּחִי נְעֵלָם וּגְנוּז הֵינּוּ חֶקְמַת הַשִּׁי"ת הַגְּנוּז בְּעוֹלָם בְּכָל גְּבָרָה וְנִבְרָא שֶׁהַפֵּל גְּבָרָה לְכַבוֹדוֹ וְהַחֶכֶם רוֹאֶה וּמִסְתַּפֵּל בּוֹ בְּכָל מְקוֹם וְלֹא נְעֵלָם מִמֶּנּוּ כְּבוֹד ה' מִלְּרֵאוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל גְּבָרָה כְּנֵאָמַר לְעִיל וְלִזְהָ מְרֻמִּים חו"ל בְּאֶמְרָם בְּעֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת גְּבָרָה הָעוֹלָה ר"ל בְּעֲשֶׂרָה בָּאוֹת יו"ד הַמְּרֻמִּז' לְבָחִי חֶקְמָה נִבְרָא כָּל דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָה וְהַחֶכֶם מִסְתַּפֵּל וּמִצָּפָה תְּמִיד לְרֵאוֹתוֹ לְדָבֵק א"ע עִי"ז לַה' וְעִי"ז מַעֲלָה גַם אוֹתָם הַנִּבְרָאִי שֶׁהֵם בְּמַדְרִיגַת הַתְּחִתּוֹנִי מַעֲלָה אוֹתָם לַה' ג"כ וְזֵה הָעֵנָן מְרֻמֵּז בָּאוֹת צַדִּיק שֶׁהִיא יוֹד נוֹן כְּזֵה צ ר"ל שֶׁהַצַּדִּיק מְדָבֵק בְּחִי יוֹד בְּחִי חֶקְמָה הַג"ל לְכָל מְדַרְיָגוֹת הַנְּפֹלִים הַתְּחִתּוֹנִים כִּי נוֹן מְרֻמֵּז לְבָחִי נוֹפְלִים וְהַחֶכֶם עַל יְדֵי בְּחִי יו"ד בְּחִי חֶקְמָה שְׁמוּצָא בְּתוֹכוֹ שָׁבוּ גְּבָרָה וּמְדָבֵק אוֹתוֹ בּוֹ עִי"ן מַעֲלָה אוֹתוֹ וּמְרִים אוֹתוֹ לְמַעַל אֶף אַעפ"כ הַיּוֹד הַפּוֹכֵל לְרֵמֵז שֶׁהַצַּדִּיק מְהַפֵּךְ פָּנָיו

מהם לבלתי יודבק בהם וע"ז מזהירנו הכתוב שאו מרו' עיניכ' וראו מי ברא אל' מן יוד ברא אלה בחי' הגבורות פידוע שמלת אלה מרמז על בחי' הגבורו' מדריגות התחתונות הנפולים בהבלי עוה"ז ר"ל שאפילו בחי' התחתונות הגרועים הנפולים ג"כ נברא באות יוד בבחי' חכמה וכבוד ה' פנ"ל וזהו שאמר הכתוב אלה תולדות נח ר"ל אלה הן הבחינות הנפולים והגרועים שהיו בני דורו עוסקי בהם הן היו תולדות נח ר"ל שהעל' אותן למעלה ע"ד מאמר חז"ל תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים שלהם או אפשר לפרש אלה תולדות נח ר"ל שמאלה מאותן המדריגות הנ"ל נתיילד נח פבוד ה' ואותם הבחי' בעצמם שעסקו בהם אנשי דורו לרעה בהם בעצמם עבד נח את ה' ית' והפך את בחי' החושבבחי' הקליפות לבחי' אור בחי' הקדושה וזהו נקרא בחי' ישראל גימטריא אור חושב פי ישראל המה מהפכים חושב לאור כמאמר חז"ל שהחכמים המה מהפכים מדת הדין למה"ר כמו שאמרנו שהמה מהפכי' אותם המדריגו' הנפולות שנבראו בבחי' דין גבורות המה עובדים את ה' בהם וממשיכים בחי' הרחמים וזה הנה עיקר פנונת הבריאה להפך חשוכא לנהורא ומה יפה מאמר המגיד זללה"ה שפירש מאמר חז"ל ל טף למה באים כדי ליתן שחר למביאייהם ופי' הוא זללה"ה טף הוא בחי' הקטנות בחי' גבורות הבלי עוה"ז ותאנות גשמיים למה בא כדי ליתן שחר טוב למביאייהם ר"ל לישראל שמביאי' אותם למקורם ומעלים אותם לשמש לבחי' יוד בחי' חכמה שבו נבראו פנא' לעיל ודפח"ח פי' ישראל מייחדים כל השבע' מדות שלהם לה' לבחי' א' אלופו של עולם כמאמ' המלך המרום' לבדו מאז ר"ל שממ"ה הקב"ה מרומם לבדו מאז מן בחי' א"ז ר"ל ע"י ישראל שמתייחדים א' עם ז' פיר' שמייחדים בחי' יחודו ואלופו של עולם שמרומז באות א' ושבעה מדותיהן שמרומז באות ז' כמאמר הכתוב וצדיק אנוכל לשנובע נפשו וגו' ר"ל שאפילו באכילתו הגשמיות אין פונונתו כ"א לשנובע ולהשביע נפשו הרוחניות ולא גופו הגשמי וזהו ג"כ מרומז במלת נח ר"ל שעשה יחוד א' עם ז' ונעשה ח' ובאות ח' העלה בחי' נ' מדריגו' הנפולים פנאמר לעיל ולזה נקראי' ישראל דבקים בה' כמאה"כ ואתם הדבקים בה' וגו' פי' המה מדבקים ומחברים בחי' התחתונות לבחי' העליונות ומעלים אותם למעלה לבחי' קדושה פנ"ל ומרומז בכתוב נח איש צדיק תמים ר"ת גימטריא ישראל גימטריא אור חושב פנ"ל פי' גם נח הפך חושב לאור ודבק החי"ת לנו"ן כמו בחי' ישראל וגם דבק שם העצם ית' עם הנון בבחי' הנ"ל ומרומז בכתוב וישלח את היו"נה שם העצם ית' עם האות נוו בתיבה אחת ובעבור כל הנ"ל נקרא' נח ב"פ ואמר רשב"י ע"ה נייחא בעילאי נייחא בתתאי ר"ל שעשה בחי' נייחא בעולמות העליונים ובעולמות התחתונים ע"י יחוד הגדול שעשה והפך חשוכא לנהורא: היינו ע"י שהעלה והכניס לבחי' קדוש כו' ונעשה בחי' יחוד בעולמות והנה נייחא בעליונים ובתחתונים? הי רצון שנוזקה לזה אמן: בפרש"י יש מרבתינו דורשים אותו לשבח ויש דורשים אותו לגנאי וכו' וי"ל האיה יתכן לדרוש לגנאי במקום שיש לדרוש לשבח ולפרש כ"ז ע"ד המוסר נתרץ בתחילה קושיא גדולה מה שקש' בסוף פרש' בראשית בפסוק וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וגו' וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ וגו' פי' נחמתי פי' עשיתם וגו' שאין זה מובן שיהיו ח"ו בחי' נחום ונחטו בו יתברך הנה בכל הענין הנה של נח והתיבה רמזה לנו התורה הקדושה גם לימות המשיח ושהכל תלוי בתשובה שישובו ישראל לה' פי' ענין התשובה הוא ע"י שיתבונן האדם בגדולתו יתברך ויאמין באמונה

שְׁלִימָה שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת וַיּוֹדַע כָּל מַעֲשֵׂי אָדָם וַתַּחבּוּלוֹתָיו כַּמָּאָה"כ אִם יִסְתַּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ וְגו' וְאַחַר כֵּן יִחְשׁוּב וַיִּסְתַּפֵּל בְּכָל מַעֲשָׂיו וּמַחֲשַׁבוֹתָיו אֲשֶׁר עָבַר וַעֲשָׂה נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּבְזֶה יְבוֹשׁ מְאוֹד וַיִּפְנַע לִבּוֹ בְּקַרְבּוֹ וַיִּתְחַרֵּט בְּאַמַּת כָּכָל לִבּוֹ וַיִּקְבַּל עַל עַצְמוֹ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי ה' וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּמָהוּ רְצוֹנוֹ יִת' לַעֲבֹדָה וּלְשִׁמְרָה לַעֲבֹדָה בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה וּלְשִׁמְרָה בְּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה לִפְנֵי ה' וְלִקְבּוֹעַ עֵתִים לַתּוֹרָה וְאִז עִי"ז בְּאַתְעָרוּתָא דְלַתְמָא יִהִי אֶתְעָרוּתָא דְלַעֲיָלָא וְכֵן יַעֲזֹרֵר מְלַמְעֵלָה ג"כ הֵינּוּ עִי"י חֲרָטָתוֹ עַל כָּל מַעֲשָׂיו שֶׁעָבְרוּ יַעֲזֹרֵר בַּחֲוִי נִחְמָה וְחֲרָטָה כְּבִיכּוֹל לְמַעֲלָה עַל בַּחֲוִי הַגְּלוּת וְגוֹדֵל הַיְסוּרִים בְּפִרְטוֹת וּבְכִלְלוֹת יִשְׂרָאֵל: וְעִי"י מַעֲשֵׂה הַטּוֹבָה וּבַחֲוִי אֲמוּנָה בַּה' שֶׁחֲפִץ חֶסֶד הוּא יִמְשִׁיךְ גַּם כֵּן רַב חֶסֶד מְלַמְעֵלָה וְעִי"י קְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה יָאֵר ה' עֲלֵינוּ אֹר כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה רִוּחָנִים וְנִשְׁמַת חַיִּים וְלִכֵּן נִקְרָאת הַתְּשׁוּבָה בַּחֲוִי נִשְׁמַת חַיִּים וְזֶהוּ נִיפַח בְּאַפִּיו נִשְׁמַת חַיִּים מְרַמֵּז לְבַחֲוִי תְּשׁוּבָה שֶׁעַל יָדָהּ מִמְּשִׁיךְ הָאָדָם עִי"ע וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל נִשְׁמַת חַיִּים וְזֶהוּ מְרַוֵּחַ בְּתִיבַת נ"ח ר"ת שֶׁל נ"שְׁמַת ח"יִים גַּם שֶׁהוּא לְשׁוֹן נִיחָא כְּדַאִיתָא בְּזוֹהַר גַּם שֶׁהוּא לְשׁוֹן נִחְמָה שֶׁעִי"י בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה מְעֹזֵרֵר לַעֲיָלָא בַּחֲוִי נִחְמָה וְחֲרָטָה כְּבִיכּוֹל וְהֵנָּה כָּל עַנְיָן נ"ח הוּא רָמֵז לְמַשִּׁיחַ צְדָקְנוֹ שְׂיָבֵא בַב"א: וְכַמְּאִמֵר חֲכָמֵינוּ ז"ל עֲשֵׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ שֶׁפְּנֻלָם הָיוּ מְכַעֲיִסִין וְכַאֲשֶׁר עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל לַהֲדוּיַע כְּמָה אֶרֶץ אֲפִים לִפְנֵי יִתְבַּרֵּךְ וַיִּנְחָם ה' כִּי עֲשָׂה וְגו' כִּי נִחְמַתִּים כִּי עֲשִׂיתֶם כִּי שֶׁעִי"י בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה נִתְעֹזֵרֵר בַּחֲוִי חֲרָטָה כְּבִיכּוֹל לַעֲיָלָא וּמְסִיִּים הַפְּתוּב וְנֹחַ מְצָא חֵן בְּעֵינָיו ה' כִּי שֶׁפָּל בַּחֲוִי נִחְמָה הַמְּבֹרָךְ בְּפִסּוּק תַּהִי עִי"י בַּחֲוִי נ"ח בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה הוּא אֲשֶׁר מְצָא חֵן בְּעֵינָיו ה' כִּי שֶׁמְצָא בַּחֲוִי פְּקִיחָא דְעֵינָיו שֶׁנֶּאֱמַר פְּקַח עֵינֶיךָ וַיִּרְאֵה וּמְבָאֵר הַפְּתוּב אֵלָה תּוֹלְדוֹת נֹחַ וְגו' הֵינּוּ בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה הַנִּקְרָאת נ"ח צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדוֹרֹתָיו וְגו' וְאִמֵר בְּדוֹרֹתָיו לְשׁוֹן רַבִּים וְלִכְאוּרָה הִי לוֹ לִיכְתוּב לְשׁוֹן יְחִיד בְּדוֹרוֹ אֵלָא אִמֵר בְּדוֹרֹתָיו לְרַמֵּז עַל כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ מֵאָדָם הָרִאשׁוֹן וְעַד נֹחַ שֶׁהָיוּ פְּנֻלָם מְכַעֲיִסִין עַד שְׂבָא בַּחֲוִי נֹחַ בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה וַיּוֹלַד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים: אֶת ש"ם מְרַמֵּז לְבַחֲוִי אֲמוּנָה.

אֶת ח"ם מְרַמֵּז לְבַחֲוִי מ"ח דְּבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנִית בָּהֶם: אֶת יפ"ת מְרַמֵּז לְבַחֲוִי מַעֲשִׂים טוֹבִים הֵינּוּ שֶׁעִי"י בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה נִתְיָלַד שְׁלֹשָׁה בַּחֲוִי הַנְּ"ל בַּחֲוִי אֲמוּנָה וּקְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה וְעֲשִׂיּוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים כְּנ"ל וְעִי"י בַּחֲוִי תְּשׁוּבָה יָבֵא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ בַב"א וְזֶהוּ שֶׁאִמֵר ה' לְנֹחַ לַעֲשׂוֹת אֶת הַתְּבָה מְרַמֵּז לְמַשִּׁיחַ הֵינּוּ שֶׁהִי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֵמָה אֲוֶרֶךְ הַתְּבָה מְרַמֵּז לְאוֹת שִׁי"ן שֶׁל מְשִׁיחַ חֲמִשִּׁים אֵמָה רַחֲבָה מְרַמֵּז לְאוֹתִיּוֹת מ"י שֶׁל מְשִׁיחַ וּשְׁלֹשִׁים אֵמָה קוּמְתָה מְרַמֵּז לְאוֹת ח' שֶׁל מְשִׁיחַ.

וְהָאֵרַת כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁיֵּאִירוּ עֲלֵינוּ ב"ב הֵינּוּ כ"ב אוֹתִיּוֹת וְאוֹת ח' שֶׁל מְשִׁיחַ גִּימ' שְׁלֹשִׁים וְכָל הַעֲנָיָן שֶׁל נֹחַ וְתִיבָה מְרַמֵּז לְבַחֲוִי תְּשׁוּבָה וּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ כִּי הַפֵּל תְּלוּי בַתְּשׁוּבָה וְאֵפִי"כ אֶמְרוּ רז"ל אֵין בֶּן דָּוִד בָּא אֵלָא עַד שֶׁיִּהְיֶה הַדּוֹר כְּלוֹ זַפְאִי אוֹ כְּלוֹ חֲזִיב אֲמָנָם מִי שֶׁיִּהְיֶה זַפְאִי יִהְיֶה לוֹ בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ לַתְּהִלָּה וְלַתְּפָאֵרַת אֲבָל מִי שֶׁיִּהְיֶה חֲזִיב וְיִהְיֶה לוֹ לְדִרְאוֹן וּלְבִזְיוֹן וַיִּסְבּוּל יְסוּרִים עַד שֶׁיִּזְדַּבֵּךְ שִׁיּוּכָל לִקְבַל אוֹר הַמְּשִׁיחַ וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשִׁי"י יֵשׁ שְׁדוּרְשִׁים אוֹתוֹ לְשַׁבַּח הֵינּוּ שֶׁשְׁנֵי מִיָּנִי דוֹרְשִׁים יֵשׁ בִּישְׂרָאֵל יֵשׁ שְׁדוּרְשִׁים וּמְבַקְשִׁים וּמְתַפְּלִים עַל בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ הֵינּוּ הַחֲכָמִים דוֹרְשִׁים אוֹתוֹ לְשַׁבַּח הֵינּוּ שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם לְשַׁבַּח וְלַתְּפָאֵרַת וַיּוּכְלוּ לִקְבַל אוֹר הַמְּשִׁיחַ וַיֵּשׁ שְׁדוּרְשִׁים אוֹתוֹ שְׂיָבֵא מְשִׁיחַ אֵעִפִי"י

שִׁיְהִיָּה לָהֶם לְגִנָּאי שְׂאִינָם וְפָאִים שְׂיִוְכְלוּ לְקַבֵּל אֹר הַמְּשִׁיחַ וַיְהִיָּה לָהֶם לְגִנָּאי ח"ו וּבְזֶה מְרַמֵּז רש"י זללה"ה שְׂיִתְאַמֵּץ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַכִּין א"ע לְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ כְּדֵי שְׂלֹא יִהְיֶה לוֹ לְגִנָּאי ש ק כ"א לְשִׁבְח וּלְתַפְאֶרֶת כִּיר"א: עֲשֵׂה לָהּ תִּיבַת עֲצֵי גִפְרֹר וּגו' אֵימָת בִּיִּלְקוּט רְאוּבֵנִי בְּשֵׁם הַרְאֵקֻטְנִי וְנ"ל תִּבַּת נֹחַ מִחֻזְקַת ת"ך רְבָא נ"ז אֶלְף וּשְׁנֵי רְבִיעִיּוֹת הַלּוֹג וְכֵן הוּא חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה אֵמֶת וְכֵן מִחֻזְקַת יִשְׂרָאֵל עכ"ל וְקִשָּׁה לְהוֹלְמָם שֶׁלְכַאוּרָה אֵין פִּי כָּלֵל לְדַבְרִים אֱלוֹ א' קִשָּׁה שֶׁהִילְקוּט הַצִּיּוּב צִיּוּנִי עַל פְּסוּק עֲשֵׂה לָהּ וְדַרְשׁ תִּיבַת נֹחַ וְלֹא רְאִינוּ שׁוּם דְּרָשׁ עַל מַה דְּפִתַּח כָּלֵל.

ב' קִשָּׁה שֶׁעֲשֵׂה פִּירוּד בֵּין הַדְּבָקִים מִהַמְּסַפֵּר הַגְּדוּל שֶׁהוּא ת"ך רְבּוּא וְהַדָּר תְּנִי נ"ז אֶלְף הֵלֵא חֲמִשִּׁי אֶלְף הוּו חֲמִשָּׁה רְבּוּא יוֹתֵר טוֹב הִיל"ל תכ"ה רְבּוּא וְז' אֲלָפִים: ג' קִשָּׁה לָמָּה לְחַלֵּק יָצָא שְׁנֵי רְבִיעִיּוֹת הַלּוֹג הוֹל"ל חֲצִי לּוֹג ד' קִשָּׁה וְכֵן מִחֻזְקַת יִשְׂרָאֵל וְכֵן חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה אֵמֶת אֵין לוֹ בִּיאוּר וְהַתְּקַשְׁרוֹת לְמֵאֲמֵר הַנְּ"ל וְנ"ל לְבִאֵר שֶׁדָּבָר גְּדוּל רְמָזוּ בְּזֶה אֲשֶׁר כָּל דְּבָרֵיהֶם בְּרוּחַ קִדְשָׁם אֲשֶׁר הוֹפִיעַ ה' עֲלֵיהֶם מְרוּם לְהַעֲרִיר לְבוֹת בְּנֵי אָדָם לְהוֹרוֹת לָנוּ דָּרָךְ הַמְּלָךְ לֹא נָטָה יָמִין וּשְׂמָאל בְּהַשְׁתַּוְּקָקוֹת עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת רַב לְהַמְּשִׁיךְ עֲלֵינוּ מִקְדוּשָׁה עֲלִינוּנָה שֶׁהוּא בַחֲי' אֵמֶת בְּכָל פְּרָטִי עֲבוֹדָתֵנוּ בְּמַעֲשֵׂה דְבִיבּוּר וּמִחֻשְׁבָּה לְקַשְׁרָם וְלִיחְדָּם בְּאֵמֶת דְּהִנֵּה הַעֲיָקָר בְּאָדָם הַעוֹבֵד ה' שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲי' אֵמֶת שִׁיְהִיָּה תוֹכוֹ כְּבָרוּ שְׂיִזְדַּכְכוּ וַיִּתְקַשְׁרוּ הַשְּׁלֵשָׁה לְבוּשִׁין אֱלוֹ בְּהַמְּשַׁכַּת הַקְדוּשָׁה הַעֲלִינוּנָה לְתוֹכוֹ שֶׁהוּא בַחֲי' אֵמֶת וְאֵז הוּא מְכוּנָה בְּשֵׁם אָדָם כְּמֵאֲמֵר אֲתָם קְרוּנֵן אָדָם ר"ל כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲי' אֲתָם אוֹתִיּוֹת אֵמֶת הֵינּוּ שְׁכָל ג' לְבוּשִׁין מְדוּ"מ הֵמָּה מְקוּשְׁרִין בְּקְדוּשָׁה הַעֲלִינוּנָה אֵז קְרוּנֵן אָדָם שֶׁע"ז מְרַמֵּז מֵלֶת אָדָם ר"ל א' מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' מִחֻשְׁבָּה כִּי א' בְּמֵלֹאוֹ אוֹתִיּוֹת פְּלֵא לְשׁוֹן מְכוּסָה וְטָמִיר מְרַמֵּז עַל הַמִּחֻשְׁבָּה: אוֹת ד מְרַמֵּז עַל דְּבִיבּוּר אוֹת מ מְרַמֵּז עַל מַעֲשֵׂה ר"ל כְּשֶׁשְׁלֵשָׁתוֹן יִהְיוּ בְּקְדוּשָׁה אֵז נִקְרָא אָדָם בְּבַחֲי' אֵמֶת וְהִנֵּה תִיבַת נֹחַ מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' קְדוּשָׁה עֲלִינוּנָה שְׂמִמְנָה נִתְהוּו תוֹלְדוֹת שְׂמִים וְאַרְצַן כְּנ"ל וְהַקְדוּשָׁה הוּא בְּבַחֲי' אֵמֶת שֶׁהוּא דְבַר הַקִּיּוּם כִּי קוּשְׁטָא קֵאִי שִׁיקְרָא לֹא קֵאִי וְזִהוּ פִי תַחֲתִים שְׁנִים וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשִׂיָּה ר"ל תַּעֲשִׂיָּה הִיא לְשׁוֹן עֲשִׂיָּה וְתַקוּן פִּי שְׂמִתְקֵן הַג' בַּחֲי' הַנִּקְרָאִים תַּחֲתִים מְרַמֵּז לְבַחֲי' מַעֲשֵׂה שְׁנִים מְרַמֵּז לְבַחֲי' דְבִיבּוּר וּשְׁלִישִׁים שֶׁהוּא מְרַמֵּז לְבַחֲי' מִחֻשְׁבָּה שֶׁהִיא עֲלִינוּנָה עַל ב' הַבַּחֲי' הַנְּ"ל וְכוּלָם תַּתְקֵן לְקַשֵּׁר יַחַד ע"י שְׁכָל מוֹדוּ"מ שְׁלוֹ הִנֵּה בְּלִתִּי לֵה' לְבַדוֹ בְּבַחֲי' אֵמֶת וְזִהוּ תִיבַת נֹחַ הִיָּתָה מִחֻזְקַת ת"ך רְבּוּא הֵינּוּ שֶׁהִי בָּה ג' בַּחֲי' אֱלוֹ ר"ל שֶׁהִנֵּה בּוֹ בַּחֲי' מִחֻשְׁבָּה קְדוּשָׁה בַּחֲי' ת"ך רִיבּוּ"א אוֹתִיו' כְּת"ר שְׂמִרַמֵּז עַל בַּחֲי' מִחֻשְׁבָּה וְגַם הִנֵּה בּוֹ בַּחֲי' דְבִיבּוּר הַקְדוּשָׁה וְזִהוּ נ"ז אֶלְף אוֹתִיו' אֵז מְרַמֵּז עַל בְּסִי דְבִיבּוּר שְׂמִבְּחֵי שְׂמוּעָה נְמֻשְׁכָּה הַדְּבִיבּוּר כִּי מִי שְׂאִינוּ שׁוּמַע אֵינוּ מְדַבֵּר וְגַם הִנֵּה בּוֹ בַּחֲי' מַעֲשֵׂה בְּקְדוּשָׁה וּמְרוּמֵז בְּשְׁנֵי רְבִיעִיּוֹת הַלּוֹג ר"ל שְׁנֵי דָלְתִין שְׂנַעֲשֵׂה מִם סְתוּמָה כְּמֵאֲמֵר הַמַּגִּיד זִלְלָה"ה שְׂצוּרַת מ"ם סְתוּמָה הֵם שְׁנֵי דָלְתִין וּמ"ם מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' מַעֲשֵׂה וְנַח הִנֵּה מִיַּחַד אֱלוֹ הַג' בַּחֲי' בְּלִתִּי לֵה' לְבַדוֹ בְּבַחֲי' אֵמֶת רֵאשׁ תוֹךְ סוּף כְּנֵאֲמֵר לְעִיל וְאֵז כְּשֶׁמִּתְקַשֵּׁר וּמִתְיַחַד ג' בַּחֲי' קְדוּשָׁה עֲלִינוּנָה לְבַחֲי' אֵמֶת תוֹכוֹ כְּבָרוּ נִקְרָא אָדָם עֲבוּר בַּחֲי' אֵמֶת כִּי א' שֶׁל אָדָם הוּא נִגְדָה א' שֶׁל אֵמֶת ד' שֶׁל אָדָם הוּא נִגְדָה מ"ם שֶׁל אֵמֶת כִּי י' פְּעָמִים ד' עוֹלָה מ"ם שֶׁל אָדָם נַעֲשֵׂה ת' שֶׁל אֵמֶת כִּי י' פְּעָמִים מ"ם עוֹלָה ת' וְזִהוּ וְכֵן חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה אֵמֶת וְכֵן מִחֻזְקַת יִשְׂרָאֵל הִיוּ שְׁרוּיִם.

ג"כ בְּדָרָךְ זֶה הָאָרוֹן וְהַמְקֻדָּשׁ הִיא פְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל הַמַּחְשָׁבָה וּמַחְנֶה לְוִיָּה הִיא
בַּחִי שְׁנֵיָהּ וּמְרַמֵּז עַל בַּחִי דְבוּר שֶׁהוּא בַּחִי שְׁנֵיָהּ וּמַחְנֶה יִשְׂרָאֵל הִיא בַּחִי שְׁלִישִׁית
מְרַמֵּז עַל בַּחִי מַעֲשֵׂה שֶׁהִיא בַּחִי שְׁלִישִׁית וְזֶה מְרַמֵּז בְּפָסוּק עֲשֵׂה לָךְ תִּבְתַּע עֲצֵי גַפְ"ר
ר"ת גּוֹף פֶּה רֹאשׁ פִּי שֶׁתַּעֲשֶׂה לָךְ בַּחִי קַדְוִשָׁה לְהַמְשִׁיךְ מִן קַדְוִשָׁה עֲלֵאָה שֶׁהוּא בַּחִי
אַמֶּת לְהַג' לְבוֹשִׁים הַמְרַמֵּז בְּתִבְתַּע גַּפְ"ר בְּבַחִי גּוֹף הַמְרַמֵּז לְבַחִי מַעֲשֵׂה וּבְפֶה שֶׁמְרַמֵּז
עַל הַדִּיבּוּר וְהָרֹאשׁ שֶׁמְרַמֵּז עַל הַמַּחְשָׁבָה וְזֶהוּ עֲשֵׂה לָךְ תִּבְתַּע עֲשֵׂה ל' תִּיקוֹן ר"ל שֶׁתִּתְמַקֵּן
לָךְ לְהַמְשִׁיךְ בַּחִי קַדְוִשָׁה עֲלֵאָה הַמְרַמֵּז בְּלִשׁוֹן תִּבְתַּע לְג' בַּחִי הַמְרַמֵּז בְּמַלְת גֶּפֶר שֶׁפּוֹלֵם
יְהִיָּה בְּבַחִי אַמֶּת שֶׁהִיא תוֹכוֹ כְּכֹרוֹ מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת עַד סוֹף כָּל הַמְדַרְיָגוֹת אָמֵן: וְנוֹכַח
לוֹמֵר שֶׁזֶה מְרַמֵּז בְּפָסוּק אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח וְכו' וַיּוֹלֵד נַח אֶת שָׁם אֶת חָם וְאֶת יָפֶת עַד"ו
דְּהִנֵּה בַּחִי שְׁבַת מְכוֹנָה בְּשֵׁם נַח בַּחִי נִיחָא בְּעֵלְיוֹנִים נִיחָא בְּתַחְתּוֹנִים וְע"י בַּחִי נִיחָא
שְׁבַת שְׁבַת יְבוּא לִידֵי בַּחִי אַמֶּת בְּג' לְבוֹשִׁין מוֹד"מ וְזֶה מְרַמֵּז בְּפָסוּק אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת ס"ת אַמֶּת ר"ל שֶׁהוּא ית' בָּרָא אֶת הַשְּׁבַת שְׁעִי"ז יוֹכַל לְבֹא לְבַחִי אַמֶּת וְזֶהוּ וַיּוֹלֵד
נַח ר"ל נַח שְׁבַת מוֹלֵד שְׁלֵשָׁה בְּנִים מְרַמֵּז עַל הַג' לְבוֹשִׁין הַנִּזְכָּר שֶׁיְהִיָּה יְכוֹלֵת בְּיַד
הָאָדָם הַעוֹבֵד אֶת ה' לְהַמְשִׁיךְ מִקַּדְוִשָׁה עֲלֵאָה בַּחִי אַמֶּת מַחְיָה וּמַחְיָה שֶׁהוּא דְבַר הַקִּיּוּם
לְג' בַּחִי אֱלוֹ מוֹד"מ וְהַפָּסוּק מְפָרֵשׁ מַה הֵם הַג' לְבוֹשִׁין אֶת שָׁם אֶת חָם וְאֶת יָפֶת דְּהִנֵּה
אֵימָתָא בְּמַשְׁנֵה דַע מַה לְמַעְלָה מִמָּה עֵין רוּאָה וְאֵינֶן שׁוֹמְעֵת וְכָל מַעֲשֵׂיָהּ בְּסִפְרָה נִכְתָּבִים
וְנוֹכַח לוֹמֵר שֶׁזֶה מְרַמֵּז שְׁצָרִיף הָאָדָם לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר הַג' לְבוֹשִׁין אֱלוֹ בְּכָל בַּחִי עוֹבְדוֹתָיו
תוֹכוֹ כְּכֹרוֹ בְּבַחִי אַמֶּת אֲשֶׁר הִמָּה מְרוֹמְזִים נֶגֶד ג' בַּחִי שְׁלֵמַעְלָה מִמָּה וְזֶהוּ דַע מַה לְמַעְלָה
מִמָּה עֵין רוּאָה לְהוֹרוֹת הָאֵיף לְקַדֵּשׁ וְאָמַר דַע מַה לְמַעְלָה מִמָּה עֵין רוּאָה בַּחִי מַחְשָׁבָה
רְאִיָּה רִוְחָנִיּוֹת ר"ל שְׁיִתְמָן וַיִּקְדֵּשׁ בַּחִי מַחְשָׁבָה שְׁיִהִיָּה כָּל מַחְשָׁבוֹתָיו בְּלִתֵי לֵה' לְבַדוֹ
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּאַמֶּת נֶגֶד עֵין רוּאָה שְׁלֵמַעְלָה אֵינֶן שׁוֹמְעֵת מְרַמֵּז עַל בַּחִי דִּיבּוּר שֶׁהַדִּיבּוּר
נִמְשָׁף מַחוּץ הַשְּׁמִיעָה כְּנֹאֲמַר לְעֵיל שְׁצָרִיף לְתַמָּן בַּחִי הַדִּיבּוּר נֶגֶד אֵינֶן שׁוֹמְעֵת שְׁלֵמַעְלָה
וְכָל מַעֲשֵׂיָהּ בְּסִפְרָה נִכְתָּבִים מְרַמֵּז לְבַחִי מַעֲשֵׂה שְׁיִתְמָן לֵה' כָּל הַג' לְבוֹשִׁין אֱלוֹ הִיָּינוּ
שְׁצָרִיף לְתַמָּן בַּחִי מַעֲשֵׂה נֶגֶד כָּל מַעֲשֵׂיָהּ בְּסִפְרָה נִכְתָּבִים שְׁלֵמַעְלָה שְׁכָל הַג' לְבוֹשִׁין אֱלוֹ
צָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר בְּקַדְוִשָׁה עֲלֵאָה בְּבַחִי אַמֶּת וְזֶהוּ מְאָמַר הַפְּתוּב אֶת ש"ם בְּגִימְטְרִיא
ספ"ר נֶגֶד בַּחִי מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר הִמָּה בְּסִפְרָה נִכְתָּבִים אֶת חָם מְרַמֵּז עַל בַּחִי מַחְשָׁבָה רְאִיָּה
רוֹחָנִיּוֹת כִּי ח"ם הוּא רְאִיָּה בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוּם חָמָא.

וְאֵת יָפֶת מְרַמֵּז לְבַחִי דִּיבּוּר כִּי יָפֶת. מְלִשׁוֹן תְּפָאֲרַת כְּמוֹ שֶׁתְּפָאֲרַת הוּא מְמוֹצָע בֵּין חו"ג
כָּף בַּחִי דְבוּר הוּא מְמוֹצָע בֵּין בַּחִי מַחְשָׁבָה שֶׁהוּא רַק רוֹחָנִי וּבֵין בַּחִי מַעֲשֵׂה שֶׁהִיא רַק
גְּשָׁמִי עוֹזֵד נוֹכַח לוֹמֵר שִׁיכַת מְרַמֵּז עַל בַּחִי דְבוּר עַד"ו שְׁבַחִי דְבוּר מְכוֹנָה בְּשֵׁם אַדְנִי
בַּחִי אַדְנִי שְׁפָתַי תִּפְתַּח כְּמֹאמַר מַלְכוּת פֶּה וּמַלְכוּת מְרַמֵּז עַל אַדְנִי ית' וּבַחִי דְבוּר שֶׁהוּא
מְכוֹנָה בְּשֵׁם אַדְנִי נִמְשָׁף מִבַּחִי שְׁמִיעָה וְזֶהוּ מְרַמֵּז בְּשֵׁם יָפֶת גִּימ' אַדְנִי שְׁמִיעָה הִיָּינוּ
בַּחִי דִּיבּוּר הַנִּמְשָׁף מִבַּחִי שְׁמִיעָה וְשְׁלֵשָׁה לְבוֹשִׁין אֱלוֹ בְּבַחִי אַמֶּת יוֹכַח לְהוֹלִיד ע"י בַּחִי
נִיחָא שְׁבַת יְהִי רְצוֹן שְׁנִזְכָּה לְזֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן אָמֵן: וְכַפְרַת אֲנֹתָה מִבֵּית וּמְחוּץ
בְּפִנְיָה הַטַּעַם אֵימָתָא בְּמִדְרָשׁ פְּשוּט וַיְדוּעַ הוּא וְנִרְמַז בּוֹ עוֹד סוּד.

כְּדֵאִיתָא וְנִתְּנוּ אִישׁ כְּפֹרֵר נִפְשׁוֹ וְכו' וְנוֹכַח לוֹמֵר עַד"ו דְּהִנֵּה עֵיקַר עֲבָדוֹת הַשָּׁם הוּא בְּכָל
דְּרָכֶיהָ דַעְהוּ הֵן בְּבֹאֵי רוֹחָנִיּוֹת הֵן בְּבַחִי גְּשָׁמִיּוֹת לְהַכְנִיס הַכָּל תַּחַת רִשׁוֹת הַיְחִיד יְחוּדוֹ
שֶׁל עוֹלָם לְעַבְדוֹ הַשֵּׁי"ת בְּשִׁנְיָהֶם הֵן בְּרוֹחָנִיּוֹת הוּא בַּחִי חֶסֶד שֶׁהוּא לְאַהֲבָה ה' אַהֲבָה

נפלאה לעבדו בתורה ותפלה ומצות ומע"ט וג"ח הן בגופו הן בממונו לשם ה' והן בגשמיות בחי גבורה בעשותו את כל תאוות עוה"ז מאכילה ושתיה וכדומה מצרכיו ההכרחיים יהיה מעשהו בכוננה לעבודתו ית' וזהו בחי דעת חו"ג מחנכרים יחד ע"י שמיניח ומחבר בחי גשמיות לבחי רוחניות שהוא לכבוש כל תאוותיו והנאותיו מהעוה"ז שלא יכסוף ויאהב שום דבר מדברים הים רק כמו אש יבער לבבו לאהבת דביקת נפשו אל פוראועד שמרוב אהבת ה' ותשוקה גדולה לא יפנה לבבו כלל לשום אהבה ממנה מתמת גנדל המדורה בלבבו בתשוקה ותמדה עד"ה פרשפי אש שלהבת י"ה אשר מוחו ולבו קשורים ומצומדים באהבת ה' ואיך יערב לו שום דבר זולתו ומה שיאכל הוא מן ההכרח גדול לשפור רעבונו שפכח האכילה ההיא יוכל לעבוד את ה' ית' ולהעלות הנצוצות שבמאכל שהוא לשם ה' וכן בכל דבר ודבר לא יעשנה כ"א פאשר ימצא בה מקום לה' ואם לא ימצא לא יעשנה ואינו מביט כ"א על עבודת ה' הנמצא בהם פי אין יחיד פניחודו ובכ"מ שם הוא וזהו בכל דרכי דעהו ר"ל בחי דעת היינו בכל דרכי ועסקי אפי' בבחי גשמיות פנ"ל יהיה פנונתה לשם ה' לבדו כמאה"כ בכל עת יהיו בגדי לבנים ר"ל אפילו בעת עסקי בעניני גשמיות ובגופניות יהיה פנונתה לשם ה' לחבר בחי רוחניות בחי לוכן העליון שהוא בחי חסד לבחי גשמיות שהוא בחי גבורה ויהיה בחי דעת וזהו בחי אמת חותמו של הקב"ה שהוא אותיות של א"ב ראש תוף סוף ר"ל חיבור ויחוד בחי חסד שהוא ראש לבחי גבורה שהיא סוף בבחי דעת שהיא תוף וזה מרמז בפסוק אלה תולדות נ"ח ר"ת גימ' אמת יוד שאות יוד מרמזת על בחי הקדושה הפוללו פי אין דבר שפקדוש' פחות מיוד ר"ל מי שעשה פנ"ל לשום מגמתו תמיד לחבר חו"ג בחי גשמיות לבחי רוחניות זה הוא בבחי אמת יוד וזהו נח נייחא בעילאי נייחא בתתאי ר"ל שאפי' בבחי הגשמיות עשה נייחא לחברו ולקשרו ולייחדו לבחי הקדוש' שבו שמחה ומהנה אותו מאין ליש ועי"ז נתחברו ונתייחדו שני הבחינות חו"ג ונמתקו הגבורות ובחי זה מכונה בשם כופ"ר כ"ו פ"ר ר"ל כ"ו מרמז על שם העצם ית' שממתיק פ"ר דינים פי פ"ר מרמז על בחי גבורות מל' הפך יפיר בחי ביטול פי הגבורות אין להם קיום והנה תיבת נח מרמז על בחי הקדושה שממנה נהווי ונתקיימו כל תולדות שמים וארץ ובחי אמת הוא המקיימם וזהו תחתיים שנים ושלישים תעשה ר"ל שהקב"ה הנהיגנו על בחי זו לחבר בחי חסד שהוא העליון עם בחי גבורה שהוא תחתיים בבחי דעת בחי ממוצע וזהו וכפרת אותה מבית ומחוץ בפופר ר"ל שתתחבר בחי בית בחי הקדושה ומחוץ ר"ל בחי חוץ בחי גשמיות בכופר ר"ל עם אותה בחי הנקרא כופר שהוא המתקת הגבורות היינו שיתחדו וימתקו בחי גבורות בחי פ"ר בשם העצם ב"ה שהוא גימ' כ"ו שהוא מקור החסד פנ"ל יה"ר שזנפה לזה אמן: פרשה לה לה ויאמר ה' אל אברהם לה לה מארצה וגו' אל הארץ אשר אראה אמר"ל לא היה מי שקראו להקב"ה אדון עד שבא אברהם וקראו אדון הענין הוא שאברהם התחיל לקראו בשם א"ד בחי מלכות שקיבל אברהם עליו בחי מלכותו ית' אבל לפני אברהם לא היה מי שיקראו אדון שיהיה נתייחד מלכותו ית' עליו פי אם על אברהם והטעם פי ענין מלה אינו יכול להיות פי אם על מי שהוא בבחי דמיון להמלה פי היתכן שיהיה נקרא האדם מלה על בהמות שאינו בדמיון לו רק מי שהוא מלה על בני אדם כמוהו זה נקרא מלה ולכן אינו שיהי ג"כ שיתייחד הקב"ה בבחי מלה על בשר נדם שאינו ערה לו כלל ושום

דמיון כָּלֵל רק הקב"ה בְּרוּב רַחֲמָיו וּבְרוּב חֲסָדָיו רָצָה לְיַחַד מַלְכוּתוֹ ית' על יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁוֹ דִּיִּיקָא כְּמֵאמַר הַפְּתוּב, כֹּה אָמַר ה' מְלִךְ יִשְׂרָאֵל וּגו' יִשְׂרָאֵל דִּיִּיקָא שְׁנִיקָא אֲדָמָה לְשׁוֹן אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן בְּחַי' דְּמִיּוֹן לְבַחַי' קְדוּשָׁה עֲלִיוְנָה שְׁהִם מְנַשְׁמִיּוֹת וּדְבָקִים בְּמַדּוּתָיו ית' כְּמֵאמַר ה' כֹּה אָמַר ה' וְדַרְזוּ לְהַדְבִּיק בְּמַדּוּתָיו מֵהוּ הוּא רַחוּם אַף אֶתְהוּ רַחוּ וְכו' פִּי שְׁבִינָה הֵם דּוּמִים קֶצֶת לְבַחַי' עֲלִיוְנָה וְעִי"ז מְיַחַד הַקַּב"ה מַלְכוּתוֹ ית' עֲלִינוּ וְנָתַן לָנו אֶת הַשְּׁבִת מֵהַ קַב"ה עוֹשֶׂה מְלֹאכְתּוֹ שְׁשֶׁת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבִת וְגַם יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין כֹּן שׁוֹבְתִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּמְסִיחִים דְּעַתָּה מְנַשְׁמִיּוֹת כְּאִלוּ כָּל מְלֹאכְתָּם עֲשׂוּי' וּמְדַבְּקִים מְחַשְׁבֹתָם לְבַחַי' קְדוּשָׁה וְזֵהוּ שְׁאָמַר הַפְּתוּב אוֹת הִיא בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּגו' פִּי שְׁהוּא בְּחַי' דְּמִיּוֹן כְּכַיּוֹל הִינְנוּ אַחַר שְׁהִיִּישְׂרָאֵל הֵמָּה בְּבַחַי' קְדוּשָׁה וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשְׁמִיּוֹת לְכֹן יְכוּלִים ג"כ לְקַבֵּל וּלְשַׁמּוֹר הַשְּׁבִת בְּבַחַי' הַתְּדַמּוֹת וּקְבַלַת מַלְכוּת שְׁמִים בְּשְׁלִימוֹת וְלְכֹן נֶאֱמַר כִּי לֵה' הַמְּלוּכָה וּמְנַשֵּׁל בְּגוֹיִם שְׁעַל הַגּוֹיִם נִקְרָא רַק בְּחַי' מוֹשֵׁל פִּי שְׁהוּא מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם אֲבָל לְשׁוֹן מְלִךְ אֵינוּ שִׁינֵף כִּי אִם עַל בְּחַי' דְּמִיּוֹן כְּנ"ל וְלְכֹן אוֹמְרִים בְּשְׁבִת דְּוֹקָא יִשְׁמַחוּ בְּמַלְכוּתָהּ שׁוֹמְרֵי שְׁבִת כִּי דְּוֹקָא עַל יְדֵי בְּחַי' שְׁבִת יוֹכְלוּ לְזַמֵּר וּלְשַׁמּוֹחַ בְּבַחַי' מַלְכוּת לְהִיּוֹתוֹ נִקְרָא אַז מְלִךְ יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל: וְלְכֹן דְּוֹקָא ע"י בְּחַי' הַכְּנָה בְּבַחַי' דְּמִיּוֹן יְכוּלִים לְקַבֵּל בְּחַי' שְׁבִת וְעַל יְדֵי בְּחַי' דְּמִיּוֹן שְׁל שְׁבִת יוֹכְלוּ לְקַבֵּל בְּחַי' מַלְכוּת שְׁמִים בְּשְׁלִימוֹת לְכֹן קוֹדֵם אֲבָרְהָם אֵבִינוּ לֹא הָיָה מִי שְׁקָרָאוּ אָדוֹן פִּי שְׁלֹא הָיָה מִי שִׁיְהֵי בְּבַחַי' דְּמוֹת וְדְמִיּוֹן לְקְדוּשָׁה שִׁיְהֵי יְכוּל לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מַלְכוּתוֹ ית' וּלְקָרָאוּ בְּשֵׁם א"ד עַד שְׁבָא אֲבָרְהָם וּמָסַר נַפְשׁוֹ לֵה' וְהַפִּיל עֲצָמוֹ לְכַבְּשָׁן בְּאֹר כְּשָׂדִים וְזֵהוּ הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשְׁמִיּוֹת פִּי שְׁבַחַי' גְּשְׁמִיּוֹת אֵינוּ חָשׁוּב אֲצִלוּ בְּלוּם וְכָל הַבְּלִי עוֹה"ז כְּלֹא חָשׁוּבָה אֲצִלוּ וְגַם הַדְּבִיק א"ע בְּמַדּוּתָיו ית' בְּמַדַּת הַחֲסֵד וְהָיָה בְּבַחַי' דְּמִיּוֹן לְבַחַי' קְדוּשָׁה עֲלִיוְנָה וּבְזֵה הָיָה יְכוּל לְקָרָאוּ אָדוֹן בְּשֵׁם א"ד וּלְקַבֵּל ע"ע בְּחַי' מַלְכוּתוֹ ית' וְרָצָה הַקַּב"ה לְיַחַד שְׁמוֹ ית' עֲלֵיו בְּשְׁלִימוֹת לְכֹן אָמַר לוֹ אַח"כ שִׁיְלֵךְ לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם שְׁשֵׁם הוּא מְקוֹם קְדוּשָׁה בְּחַי' יִשְׂרָאֵל פִּי יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחַי' הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשְׁמִיּוֹת כְּמֵאמַר ה' כֹּה אָמַר ה' יִשְׂרָאֵל ה' אֵלֵהֵינוּ ה' אֶחָד פִּי שְׁבַכְסוּק הָיָה הוּא קְבַלַת עוֹמ"ש בְּמַסִּירַת נַפְשׁוֹ וְאִז בְּחַי' יִשְׂרָאֵל וְעַל בְּחַי' זֹה נֶאֱמַר כֹּה אָמַר ה' מְלִךְ יִשְׂרָאֵל דִּיִּיקָא שְׁאֵינוּ נִק' מְלִךְ אֵלֹא עַל בְּחַי' יִשְׂרָאֵל בְּחַי' הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשְׁמִיּוֹת כְּנ"ל וּבְחַי' זֹה לְהַשְׁיִגוּ בְּשְׁלִימוֹת הִיא בֵּא"י דְּוֹקָא וְזֵהוּ שְׁאָמַר הַפְּתוּב לֵךְ ל"ך פִּי לֵךְ לְבַחַי' ד' בְּחַי' כִּי הַדְּמִיּוֹן שְׁתִּהֵי בְּבַחַי' דְּמִיּוֹן אֲמִיתִי וְזֵה אִי אֲפָשֶׁר אֵלֹא שְׁתִּלֵּךְ מֵאַרְצָה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲר"א אֲדָך פִּי שְׁתִּלֵּךְ לֹא"י מְקוֹם קְדוּשָׁה וּבְחַי' יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם תּוֹכַל לְשַׁמּוֹר בְּחַי' שְׁבִת וּמְרֻמָּז בְּחַי' שְׁב"ת בְּתִיבַת אֲר"א אֲדָך שְׁהוּא גִימַט' שְׁב"ת הִינְנוּ ד' פְּשׁוּטָה שְׁל אֲרֵא"ך הוּא חֲמֵשׁ מֵאוֹת כִּידוּעַ וְאוֹתִיּוֹת א"רֵא מִן א"רֵא"ך עוֹלָה בֵּין הַפֶּל גִּי שְׁב"ת וְעִי"ז וְאֲעֻשָׂה לְגוֹי גְּדוֹל פִּירֵש"י ד"א זֶה שְׁאוּמְרִים אֱלֹהֵי אֲבָרְהָם פִּי שְׁבַכְסוּק יִשְׂרָאֵל תּוֹכַל לְהַתְּיַחַד בְּחַי' מַלְכוּתוֹ וְשְׁמוֹ ית' עֲלֵיךְ בְּשְׁלִימוֹת וְכֹן עֲשֶׂה אֲבָרְהָם וַיִּסַּע אֲבָרְהָם וַיִּסּוּעַ הַג"כ בְּהַמְרָז לְבַחַי' מַלְכוּת כִּי הַגְּבָה גִימ' אֲדָ"נִי בְּחַי' מַלְכוּת פִּי שְׁאֲבָרְהָם נִסַּע א"ע לְבַחַי' מַלְכוּת שִׁיְהֵי יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ וּלְקַבֵּל ע"ע בְּחַי' מַלְכוּתוֹ ית' שִׁיְהֵי נִקְרָא מְלִךְ יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל: וַיִּלֵּךְ אֲבָרְהָם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו ה' וַיִּלֵּךְ אִתּוֹ לוֹט וּגו' וִי"ל לְשׁוֹן כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר שְׁהוּא לְשׁוֹן קְשׁוֹת וּבְקִמָּת שְׁהַדִּיבּוֹר הִי הַהִבְטָחוֹת הַטּוֹבוֹת שְׁהַבְטִיחַ לוֹ ה' וְכֹן הוּא בְּהַתְּחַלַת הַפְּסוּק וַיֵּאמֶר ה' לְשׁוֹן אֲמִירָה רַבָּה.

עו"ל דאיתא בזה"ק על מאמר הפתוב פאָשר דָּבָר אֵלָיו ה' דאָבטח לי' בְּכִלְהוּ הַבְּטָחוֹת וכו' ומשמע שבעבור זה דווקא הַלֵּךְ בִּינֵן שֶׁהַבְּטִיחַ לוֹ ה' וְזֶהוּ גִנְאֵי לִגְבֵי אַבְרָהָם שְׁלֵא הֵלֵךְ רַק בְּשִׁבִיל הַהַבְּטָחוֹת עו"ל אומר לָךְ מֵאַרְצֶיךָ שְׁמִשְׁמַע שְׁעַדְיִין הִיָּה בְּאַרְצוֹ וְהוּא הִי' אִזּוֹ בְּחֶרֶן גַּם יֵשׁ לְפָרֵשׁ עֲנִין נו"ן הַפּוּכָה שֶׁל וַיָּמַת תָּרַח בְּחֶרֶן גַּם יֵשׁ לְתַרְץ הַקְּנֻשָׁיָא רש"י על וַיָּמַת תָּרַח בְּחֶרֶן קוֹדֵם הַלִּיכַת אַבְרָם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְתָרַח חֵי אַח"כ כְּמָה שְׁנִים כְּמִפְּנֵי בְּרִישׁ"י וְאִם שְׁרֵשׁ"י ז"ל תִּירָץ כְּדֵי שְׁלֵא יֵאמְרוּ לֹא קִיָּים אַבְרָהָם חֲצוֹת כִּיבּוּד אָב ע"ש וְאִין זֶה תִּירוּץ מִסְפִּיק דמ"מ הֵלֵךְ וּלְהִבִּין כָּל הַנְּ"ל גְּבָאָר תַּחֲזִילָה מֵה דאיתא בזה"ק שְׁקוֹדֵם שְׁיַפְנֵס אָדָם לְבַה"כ"נ יתחבר בְּאַבְהֶן תַּחֲזִילָה הִיָּינוּ שְׁשֵׁלֵשׁ תְּפִלוֹת הֵן כְּמוֹ שְׁלֵשׁ סְעוּדוֹ שֶׁל שַׁבָּת נִגְדָה ג' בְּחֵי חַג"ת וְצָרִיף הָאָדָם לְהַתְּפַיֵּר לְאוֹתָן ג' בְּחִינוֹת בְּבַחֲוֵי שַׁבָּת שְׁיִהְיוּ מוֹחֵז וּמִדּוֹתָיו בְּהַזְדַּכְכוּת בְּלִמְיָה לְה' לְבַדוֹ שְׁיִהְיֶה פְּאֵלוֹ כָּל מְלֵאכְתּוֹ עֲשׂוּיָה כְּמוֹ בְּשַׁבָּת וְאִזּוֹ יִדְבַק מִחֲשַׁבְתּוֹ וְלִבּוֹ בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה בְּלִמְיָה לְה' לְבַדוֹ וְשְׁיִהְיֶה בְּחֵי חַג"ת שְׁלוֹ מְזוֹנָף (שְׁהוּא בְּחֵי פְּסִיקַת הַזְנוּהָמָא) וְאַח"כּ יוֹכֵל לִיפְנֵס הַכ"נ לְהַתְּפַלֵּל וְלִזְהַ הַנְּצָרָכוֹ יִשְׂרָאֵל לְמַעַמְד הַר סִינַי קוֹדֵם כְּנִיסַתּוֹ לְא"י וְלֹא נָתַן לָהֶם הַקַּב"ה הַתּוֹרָה בְּא"י כִּי לֹא יָכֻלוּ לִיפְנֵס לְא"י שְׁהִיָּה בּוֹ קְדוּשָׁה יוֹתֵר מִקְדוּשַׁת בַּה"כ"נ שְׁהַתְּפַלֵּל בְּבַה"כ"נ צָרִיף לְכוּן לְבּוֹ עַד א"י שְׁיֵשׁ בּוֹ יְרוּשָׁלַיִם וְקַה"ק וּבַחֲוֵי אָבֹן הַשְּׁתִיָּה שְׁמִמְנָה הַנּוֹשֶׁפֶת הַעוֹלָם הִיָּינוּ (בְּחֵי מַלְכוּת) בְּחֵי יִרְאָה שְׁבִשְׁבִילָה גְּבָרָה הַעוֹלָם כִּידוּעַ וְזֶה רֵאִי שֶׁא"י הִיָּת' בְּהַ קְדוּשָׁה יוֹתֵר מִבַּה"כ"נ בְּחֻצָּה לְאַרְץ וּמִמִּילָא הַרוּצָּה לִיפְנֵס לְבַחֲוֵי א"י צָרִיף הַזְדַּכְכוּת תַּחֲזִילָה בְּמִדּוֹתָיו בְּחֵי חַג"ת שְׁלוֹ, וְשִׁיתְּחַבֵּר בְּאַבְהֶן תַּחֲזִילָה בְּבַחֲוֵי אַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְתַפְאַרְת לְה' בְּלִבְד וְהַזְדַּכְכוּת גְּדוּלָה כְּנ"ל (בְּחֵי פְּסִיקַת הַזְנוּהָמָא) וְלָכֵן לֹא יָכֻלוּ יִשְׂרָאֵל לִיפְנֵס לְא"י עַד שְׁעַמְדוֹ עַל הַר סִינַי תַּחֲזִילָה וּפְסָקוֹ זְנוּהָמָן וְנִזְדַּכְכוּ מִיְדוּתֵיהֶם בְּחֵי חַג"ת בְּחֵי כַה"ן לו"י יִש"ר אֵל בְּחֵי אַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְהַתְּפַאֲרַת בְּלִמְיָה לְה' לְבַדוֹ וְאַח"כּ גְּכֻסּוֹ לְא"י בְּקְדוּשָׁה וּבְטָהֲרָה בְּשִׁלְמִיּוֹת וְהִנֵּה פְּאָשֵׁר עָלָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה מִקְדוּשַׁת אַרְץ יִשְׂרָאֵל קָצַת מִיַּד הֵלֵךְ מֵאַרְצוֹ וּמִמּוֹלַדְתּוֹ וְלֹא הִשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל הַהַבְּטָחוֹת וְגַם תָּרַח כְּשִׁרְאָה שְׁיִצָּא אַבְרָהָם מֵאוּר כְּשָׂדִים שָׁב בְּתִשׁוּבָה כְּמִבְּאֵר בְּזוּהַר הַק' וְהֵלֵךְ עִם אַבְרָהָם ג"כ לְא"י אִמְנָם כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְחֶרֶן סְמוּף לְא"י וְרֵאוּ גְּדוּלַת קְדוּשַׁת א"י וְהִבִּינוּ שֶׁא"י לִיפְנֵס כ"א בְּבַחֲוֵי הַתְּפַשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת בְּחֵי פְּסִיקַת הַזְנוּהָמָא כְּנ"ל בְּחֵי הַתְּחַבְּרוֹת בְּאַבְהֶן בְּחֵי פֶהֶן לוֹי יִשְׂרָאֵל בְּחֵי חַג"ת בְּהַזְדַּכְכוּת הַקְדוּשָׁה וְעַדְיִין לֹא הָיוּ לָהֶם בְּחֵי אֵלוֹ לָכֵן יִתְּבוּ דַעֲתִיָּהוּ לְחֻזָּר לָכֵן הַנְּצָרָף הַקַּב"ה לְהַבְּטִיחַ לוֹ כָּל הַהַבְּטָחוֹת וְאָמַר לוֹ לָךְ רַמְזוֹ לוֹ שְׁיֵשׁ בּוֹ בְּעַצְמוֹ בְּחֵי לָךְ ר"ת לו"י כַה"ן וְזֶה בְּעַצְמוֹ הוּא בְּחֵי יִשְׂרָאֵל הַכּוֹלֵל שְׁתִיָּהוּ וְעוֹד רַמְזוֹ לוֹ וְאָמַר וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל וְנִרְשׁוֹ חַז"ל זֶהוּ שְׁאוּמְרִים אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאַבְרָהָהּ זֶהוּ שְׁאוּמְרִים אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַגְדָּלָה שְׁמָהּ זֶהוּ שְׁאוּמְרִים אֱלֹהֵי יַעֲקֹב הִיָּינוּ שְׁרַמְזוֹ לוֹ שְׁיִהְיֶה בּוֹ כָּל הַבְּחֵי הַנְּ"ל בְּהַזְדַּכְכוּת וְרֵאוּ לִיפְנֵס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְאִזּוֹ וַיִּלָּךְ אַבְרָם פְּאָשֵׁר דְּבָר וְגו' וְאָמַר בְּזוּה"ק עַד דְּאָבְטַח לִיָּה כָּל הַהַבְּטָחוֹת כְּנ"ל פִּי כִי בְּלֹא זֶה בְּאַמַּת לֹא הִיָּה יָכוֹל לִיפְנֵס עַד שֶׁהַבְּטִיחַ לוֹ הַקַּב"ה שְׁיֵשׁ בּוֹ כָּל הַבְּחֵי חַג"ת לְבַחֲוֵי ג' אַבּוֹת בְּחֵי פֶהֶן לוֹי יִשְׂרָאֵל אִזּוֹ וְיִל"ךְ ר"ת י"שְׂרָאֵל לו"י כ"ה הֵן הִיָּינוּ שְׁהֵלֵךְ עִם כָּל הַבְּחֵי הַנְּ"ל בְּהַזְדַּכְכוּת גְּדוּלָה כְּנ"ל וּמַחְמַת שְׁבָאָמַת עַדְיִין אֵינָם בְּשִׁלְמִיּוֹת בְּחֵי הַנְּ"ל בְּחֵי פֶהֶן לוֹי יִשְׂרָאֵל עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ שְׁאִזּוֹ יִהִי בְּשִׁלְמִיּוֹת גְּדוֹל וְלִזְהַ מְרַמְזוֹ הַפְּסוּק וַיִּלָּךְ אֶתְּוֹ לו"ט רַמְזוֹ לוֹ שְׁאַבְרָהָם הִיָּה לוֹ שְׁלִמִּיּוֹת שֶׁל אוֹתָם הַבְּחֵי כְּמוֹ שְׁיִהְיֶה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ כֵּן דּוֹד שְׁיִצָּא מִן

לוט ואע"פ שהיה בחרן ולמה נאמר מארצה רק מחמת דיהבו דעתינהו לחזור הנה כאילו חזרו לארצם ולזה אמר מארצה אבל תרח שלא הבטיח לו הקב"ה על כל הנ"ל כי לא היה לו שלימות הנ"ל ואעפ"י שבהיות בארצו לא הבין כל כך וכסבור שהוא בשלימות אבל בבוא לחרן סמוך לא"י נפל ממדרגתו שהבין כל הנ"ל שאינו בשלימות וזהו נקמת תרח בחרן היינו שנפל ממדרגתו (וידוע שבח"י נפילה ממדרגה נקרא מיתה) ולזה מרמז הנון הפוכה של בחרן ע"ד שאמרו רז"ל בנון הפוכה של ניהו בנוסע הארון עשה לו סמניות וכו' לומר שאין זה מקומו וכן נעשה סימן בנון הפוכה בתיב בחרן לומר שאין זה מקומו היינו שאי אפשר לו לילך לארץ ישראל כמבואר ולכן חזר לחרן ואברהם היה רצונו לילך לא"י אפילו בלא ההבטחות רק אפילו אפשר ד"בר ה' (היינו בחי דבר בחי קשות בלי הבטחות) אף לא הי' באפשרי כנ"ל (לכן נאמר אפשר דבר אצל ההליכה כי ההליכה היה ברצון לקיים מאמרו ותברך אפילו כשהוא בבחי דב"ר בחי קשות בלי הבטחות רק מחמת שלא היה באפשרי שילך בלי הבטחות כנ"ל לכן עד דאבטח ליה הקב"ה בכל הבטחות כו' אז הלך בשלימות העבודה אמן כן יהי רצון: ואברם בן חמש ושבעים שנה בצאתו מחרן וגו' ונוכל לומר בדבר זה דהנה כשאמר הקב"ה לאברהם לך מארצה וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך וגומר באמת היה קשה לאברהם דבר זה לילך מבית אביו וממשפחתו ומאנשי שלומו וארץ מולדתו אשר הורגל בה כל ימיו ובפרט שלא אמר לו בתחילה לאיזה ארץ ילך רק שיראהו אח"כ וזה ג"כ קשה מאוד לאדם לילך ואינו יודע לאיזה מדינה ילך אף עיקר הבחי בזה לבא לקיים רצון הבורא ית' אפילו בדבר שקשה לו הוא נמשך מבחי אמונת השם ית' ובטחונו בו ר"ל מחמת אמונה ובטחון שהיה לאברהם אע"ה בבורא כל עולמי ית"ש שבנדאי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד וזה היה מביאו שיקיים רצון הבורא אפילו בדבר הקשה כזה וזהו ואברם בן חמש ושבעים שנה בצאתו מחרן היינו פשיצא מחרן יצא עם מדת בטחון ב"ה שבטחון גימ' ע"ה וזהו ואברם בן חמש ושבעים שנה היינו שהי' אז בבחי בטחון וזה גרם לו לצאת מחרן מבית אביו וגו' וזהו וירק את חניכיו לידי שמונה עשר ושלוש מאות ואית' בגמ' אליעזר הוא דחושבנ' הכי הנה היינו שלא היה רק הוא ואליעזר ולכאורה קשה האיך יתכן שאברהם בעצמו עם אליעזר יערוף מלחמה נגד חמשה מלכים דבר שהוא נגד דרך הטבע אף נוכל לומר שהוא הדבר אשר דברנו מקודם שכל העובדות שלו היה בבחי בטחון בבורא ב"ה שבנדאי יעזור לו וע"ז מרמז בחי אליעזר כי אלהי אבי בעזרי וזהו וירק את חניכיו וכו' שמונה עשר ושלוש מאות שתיבת אבר"ם עם מלת בטחון גימט' שי"ח היינו שלקח לשמו אברם בחי בטחון לסייעו אותו ונעשה מזה שמונה עשר ושלוש מאות וזהו ג"כ פנונת הגמרא אליעזר הוא דחושבנ' הכי הנה היינו אליעזר הוא מרמז לבחי בטחון פנאמר לעיל היינו שלקח לשמו בחי בטחון וזה היה לו עזר בעצמו בכל הענינים יה"ר שנזכר לזה אמן: ויצא מלך סדום לקראתו וגו' ומלכי צדק מלך שלם וגו' ויאמר מלך סדום אל אברם וגו': הנה באה"ח נתן טעם על הפסקת הכתוב בסיפור ומלכי צדק בתוך דיבורי מלך סדום לאברם ע"ש וגם חלקי אמרה נפשי ע"ד המוסר וגם ליתן טעם למה לא רצה ליקח הרכוש ולפי הדין היה שלו והראי' שנתן ממנו מעשר למלכי צדק ואין אדם מעשר את שאינו שלו וגם מלך סדום בעצמו הסכים על ידו שיקח את הרכוש ולהבין כל זה הנה ידוע שאברה' הוא בחי חסד

שהי' מרפכה למדת החסד מחמת שתמיד הסתפל במד' החסד של הבורא ב"ה איך שלא פלו רחמיו בכל שעה ובכל עת ובכל רגע וחינו מסורים בידו ותמיד מחיינו ברוב חסדיו והסתפל תמיד במדה זו והשתוקק להתדבק במדה זו הנכונה ולדמות עצמו ליוצרו כמאמר חז"ל מה הוא רחום אף אלה רחום וגומל חסד עם כל באי עולם כדי לדבק ע"י מדת החסד לבורא ית"ש אמנם מצד היותו בח"ל מקו' מדור הקליפות מבחי' הגבורות לא היה יכול להשיג מדת החסד בשלימות לכן השי"ת היה לו בעזרו ונתן לו עצה נכונה ואמר לו לה לה ר"ל ל"ך אל פה הדמיון פירוש לה אל בחי' הדמיון לדמות ליוצרה מה הוא רחום וגו' לדבק בשלימות לבחי' החסד וזה א"א רק כאשר תלה מארצה וממולדתה שיהא בח"ל מקום מדור הקליפות פנאמר לעיל ותלה אל הארץ אשר ארצה ר"ל לא"י ושם אלה בעצמה תראה גודל קדושתה שתשיג אותה בשלימות מצד ששם בארץ הקדושה משפן כבוד מלכותו ית' בחי' השכינה ואין השכינה שורה פי אם במקום החסד ולא במקום אכזריות וגבורות וגם ע"ז השרה הקב"ה את שכינתו על הצדיקים רחמנים בני רחמנים ודבקים תמיד במדת החסד וע"ז גם בא"י שהוא בחי' חסד גם שם כבוד מלכותו שוכן וזהו שרמז הפתוב ויעבור אברם בארץ עד מקום שכ"ם ר"ת שם כבוד מלכותו גם שכ"ם אותיות ש"ם ר"ל ר' הדמיון הנ"ל ר"ל שהלה נסע הנגבה לדרום בחי' החסד פי' שבקש למצוא להשיג מדת החסד ויעבור בארץ עד שמצא המקום שכ"ם ר"ל מקום אשר שם כבוד מלכותו שוכן.

עוד מרמז שכ"ם אותיות ש"ם כ' ר"ל שם יכולין להשיג בחי' פ"ף הדמיון הנ"ל ושם השיג אאע"ה אותה המדה בשלימות ונעשה מרפכה למדה העליונה אמנם כשנשבה לוט והוצרה אברהם לעשות מלחמה בבחי' גבורות כדי להציל את לוט ולגמול חסד עמו פדרכו ומדתו שהוא חסד אבל מכל מקום נדבק קצת במדת אכזריות לכן תיכף ניצא מלה סדום לקראתו וגו' מלה סדום ידוע שהוא שורש בחינת הגבורות ואכזריות הפך מדת אברהם שאברהם גמל חסד עם כל באי עולם והם גמלו רעה עם כל העוברים פדוע וזהו שאמרו כל אלה חברו אל עמק בחי' הקליפות פי' מלה סדום היה בחי' שורש האכזריות וכשראה שגם אברהם השתמש קצת באותה הבחי' תיכף יצא לקראתו לדבק בו רק שהשי"ת ברוב חסדיו לאהבתו את אברהם שלח לו תיכף ומיד רפואה למכה ומלכי צדק מלה וגו' והוא כהן לאל עליון ר"ל שהיה כהן בחינת החסד והוציאו ג"כ לח"ם וי"ן גימ' פסח בחי' חסד וע"י שנתוסף מלכי צדק עם בחי' החסד לאברהם והתגברו יחדו והוכנעו את מלה סדום בחי' האכזריות וכשראה מלה סדום כי נכנע מפל וכל אמר לאברהם עכ"פ הרכוש קח לה כדי שיהנה מאותה בחי' פלום ואפשר ינדבק בו מאומה וע"ז נשבע אברהם ואמר הרימותי ידי לאל עליון ר"ל שהרים א"ע לבחי' אל בחי' חסד וע"כ א"א ליקח מפל אשר לה ר"ל מאותה הבחי' שלה בכדי שלא יהנה פלל מאותה בחי' הרעה ומ"מ נתיירא אברהם מאוד מאותה המדה מחמת ששימש בה קצת בשעת המלחמה עד שהבטיחו יתברך כמאה"כ היה דבר ה' אל אברם במחנה לאמר אנכי מגן לה וגו' ולכאורה קשה למה שינה הפתוב לכתוב במחנה לשון תרגום ולא נכתב במראה פדכתיב במראה אליו אתודע ולפי דרפניו ניחא שידוע שלשון תרגום אינה מבחי' הקדושה פי' אם מאותה בחי' הסמוכה לקדושה והיא קדושה גם כן ואברהם שמש במדת אכזריות וכוננתו היה לבחי' החסד להציל את לוט פענין התרגום שהוא סמוכה להקדושה והיא קדושה ג"כ וזש"ה

היה דבר ה' אל אברהם במחנה פל' מחמ' במחנה ר"ל ע"י שיהיה אברהם בבחי' במחנה
בבחינת תרגום נתיירא מאוד לכן הבטיחו הקב"ה וא"ל אל תירא אברהם אנכי מגן לך
וגו' ר"ל אנכי אהיה בעזרה לבלתי התדבק בך שוםבחי' אחרת כ"א בחי' התבה בחי'
הקדושה פדאיתא באה"ח שפן הבטיחה הקב"ה לישראל אחר שהזקרו על משפט עיר
הנחת לעשות בהם בחי' אכזריות וייראו ישראל לבלתי התדבק בהם אותה בחי' חלילה
וע"ז הבטיחם הקב"ה לבלתי התדבק בהם בחי' אכזריות במאה"כ למען ישיב ה' מחרון
אפו ונתן לה רחמים וגו' אמן כ"ר: ויאמר אברהם ה' אלקים מה חתן לי וגו'.

להבין זה הנה שמעתי מהמגיד זללה"ה שעיקר בריאת העולם הייתה בשביל בחי' מלכות
פירוש שהעולם יקבלו עליהם עול מלכות שמים בשלימות וזהו דווקא שיתבונן האדם
תמיד איך שמכה"כ ית"ש ולית אחר פנוי מניה כלל וכן יעמיק מחשבתו תמיד בזה הענין
ולא יסיח דעתו כלל מזה ואז עי"ז בנודאי תפול עליו אימתה ופחד מהדר גאווה ית"ש
וינוכע וינשפל מפני גדולתו ית"ש בבחי' שפלות וענוה בחי' מ"ה באמ' וז"ש חז"ל ההולך
בקומה זקופה פאלו דוחק רגלי השכינה פל' כל מי שיש בו גאווה בנודאי זה הוא מחמת
שאינו משים אל לבו להבין איך שפלא כה"כ וכאלו ח"ו העולם פנוי מניה ואינו משגיח
לכן נתגאה לבו וזהו פל' דוחק רגלי השכינה פאלו רגלי השכינה הם מלמעל' לבד ואינם
למטה בעוה"ז ח"ו אבל מי שמבין ומאמין באמונה שפמה שמכה"כ ולית אחר פנוי מניה
כלל ממילא הוא שפל בעיניו ויירא ומתפחד מפני גדולתו י"ת ואז יכול להגיע למדות
טובות ולדבק ביוצרו מה הוא רחום וכו' ואז יהי בבחי' כף הדמיון שפמה עצמו ליוצרו
והוא בבחי' כף כפופה שפמרמז לבחי' ענוה בחי' מ"ה וכמאה"כ מה ה' אלקיך שואל מעמך
וגו' ואז"ל אל תקרי מה אלא מאה גימט' כף במלואו רמו לבחי' כף הנ"ל כף הדמיון וכו'
כפופה הנ"ל ובחי' אלו סגולתם להשיגם רק בא"י וזהו שאמר הקב"ה לאברהם לך לך
מארצה וגו' ר"ל לך לך כ' הדמיון כף כפופה וכף במילואה פנ"ל ודווקא בא"י תוכל להשיג
כל הפח הנ"ל ואח"כ תוכל להוליד בחי' יצחק וכן עשה א"א ע"ה וכלך לא"י השיג אותן
הבחי' עד שאמר לו השי"ת אברהם אינו מוליד אברהם מוליד פל' שצריך שיהי' לו בחי'
ה"א זעירא סבה נבר' העולם כמאחז"ל בהפראם בה"א בראם ר"ל בה"א זעירא שפמרמז
לבחי' ענוה שיהיה דומה אדם בעיניו פאלו הוא ה"א זעיר' שהו' חצי צור' פי יוד הוא
בחי' צורה שלקמ' וכחו שאמר המגיד זללה"ה על הכתו' בתצוצרות וקול שופר
בתצוצרות נוטריקון חצי צורה מרמז לבחי' ענוה פנ"ל וכשהגיע א"א ע"ה לבחי' זו
בשלימות היה יכול להוליד בחי' יצחק אמנם א"א ע"ה שנתאונה כל כף להוליד בנודאי
לא הייתה פנונתו לטובת עצמו ח"ו כ"א למלאות רצון הבוב"ה שתתפשט מדת מלכותו
י"ת וידוע שאין מלך בלא עם ולכן יחיד שמקבל עליו עומ"ש אין זה שלימות הקבלה
עד שמקשר א"ע בצדיק הדור שיהי' קבלת עומ"ש ברבים וז"ש אברהם אע"ה אחר
שהבטיחו השי"ת שיהיו לו בחי' מ"ה כמאה"כ שפכה הרבה מאוד מרמז לבחי' מה ע"ד
שאמרו חז"ל מאנד מאנד הני שפל רוח וע"ז השיג א"א ע"ה ואמר מה תתן לי ר"ל אני
מאמין באמונה שלקמה שתתן לי בחי' מ"ה אבל אין זה שלימות פי אנכי הולך עירי
ר"ל אני יחיד ואין זה שלימות הקבלה פנ"ל עד שהבטיחו השי"ת שיוליד את יצחק וממנו
יצאו כלל ישראל ותתפשט מדת מלכותו י"ת ברבים אמן: פרשת ויירא ויירא אליו ה'
באלוני ממרא והוא יושב וגו' וצ"ל למה העלים הכתוב שמו של אברהם כמו שהוקשו

קִנְיָא זֶה בְּכִמָּה סְפָרֵי הַצְדִּיקִים וְנִרְאָה לְבָאָר עַד"ו בְּהַקְדָּם לְבָאָר וּלְתַרְזֵן עַל דְּאִיתָא בְּיַלְקוּט וְנ"ל אֱלֹהִים הוּא דִּין וְכַשְׁנִתּוּסָף אוֹת ה"א הָאֱלֹהִים הוּא רַחֲמִים הוּי"ה הוּא רַחֲמִים וְכַשְׁנִתּוּסָף אוֹת ו' לְכַתְּנֹב וְה' הוּא וּבֵית דִּינֹו זֶה הוּא נִפְלָא מְאוֹד כִּי יָדוּעַ הוּא שְׁשֵׁם הָעֵצָם ית' הוּי"ה הוּא מוֹרָה עַל רַחֲמִים נְאוֹת וְנָא"ו בְּעֵצָם ג"כ מוֹרָה עַל רַחֲמִים כִּי יָדוּעַ וּבְהִתְחַבְּרוּתָם הוּא דִּין וְהַסְבָּרָא הִיא הַנּוֹתְנָת שְׁיֵהָא פְּלוּ רְאָמִים גְּמוּרִים וְעוֹד כִּי יָדוּעַ הִיא שְׁאֲלֵהִים הוּא דִּין נְאוֹת ה"א בְּעֵצָם הִיא ג"כ מוֹרָה עַל דִּין וּבְהִתְחַבְּרוּתָם הוּא פְּלוּ רַחֲמִים וְהַסְבָּרָא הִיא נּוֹתְנָת לְהִיפָּךְ וְנִרְאָה לְבָאָר עַד"ז דְּהִנֵּה אִיתָא בְּסִפְרָא בְּחֵי עַל פְּסוּק וַיַּעַל אֱלֹקִים מֵעַל אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לְמִקְוֵמוֹשְׁמַתְחִילָה בְּעוֹד שְׁהַשְׁכִּינָה הִיָּתָה אֲצִלוּ הִיָּה מְנִפְשֵׁט מִפְּלִי מִיָּנִי חֲנוּמְרִיּוֹת וְלֹא נִשְׁאַר בְּלִתֵּי צוּרַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא הַשְּׁכָל הַזֶּה וְהַטְּהוֹר וּבְהִסְתַּלְקוּת הַשְּׁכִינָה שָׁב לְהַרְגֵּשׁ גּוֹפּוֹ שֶׁהוּא מְקוּמוֹ שֶׁל אָדָם וְנוֹכַח לֹמַר שְׁזָהוּ שְׁאֲבָרָהָם הִיָּה בְּבַחֲי' תְּפִיסַת מְקוֹם הַיְיָנוּ הַרְגֵּשׁתָּ גּוֹפּוֹ מְקוּמוֹ שֶׁל אָדָם בְּלִי הַתְּפִשְׁטוֹת מְחֻמְרִיּוֹת הוּא קוֹדֵם שְׁנִמּוּל א"א ע"ה וְלֹא הִיָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת בַּחֲי' הַתְּפִשְׁטוֹת מְלֻכּוֹתוֹ בְּכָל הָאֲבָרִים מִחֻמַּת שְׁלֵא הָיוּ מְנִפְשֵׁטִים מְחֻמְרִיּוֹת לְכַף לֹא הִיָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּבַחֲי' קְדוּשָׁה שְׁלֵא יִתְפָּנס מְקוֹם פְּלָל אֲבָל אַח"כ פְּשִׁנְמוּל וְהִיָּה מְמַשִּׁיף בַּחֲי' קְדוּשָׁה עַל כָּל רַמ"ח אֲבָרָיו וְשִׁס"ה גִּידָיו וְהִיָּה בַּחֲי' הַתְּפִשְׁטוֹת מְלֻכּוֹתוֹ בְּכָל הָאֲבָרִים שֶׁהִיָּה נִכְלָל בְּבַחֲי' קְדוּשָׁה בְּבַחֲי' בִּיטוּל בְּמִצִּיאוֹת לְגַמְרֵי וְאִז הִיָּה בְּלִתֵּי תְּפִיסַת מְקוֹם פְּלָל שְׁנִתְבַּטַּל הַרְגֵּשׁתָּ הַגּוֹף מְקוּמוֹ שֶׁל אָדָם וְהִיָּה פְּלוּל בְּאוֹר אֵין סוּף ב"ה וְנוֹכַח לֹמַר שְׁלִכְךָ פְּתַב וַיִּרְא אֱלֹו ה' כִּפְּיָכוֹל לְעֲצָמוֹ וְזָהוּ מַה דְּאִיתָא בְּזוּה"ק אַבְרָהָם קְדָמָא לֹא שְׁלִים בְּתִרְאָה שְׁלִים הַיְיָנוּ קוֹדֵם שְׁנִמּוּל לֹא הִיָּה שְׁלֵם שְׁלֵא הִיָּה יָכוֹל לְבַטַּל בְּמִצִּיאוֹת לְגַמְרֵי עֲבוּר שְׁהִיָּה בּוֹ עַדִּינְן הַרְגֵּשׁתָּ הַגּוֹף וְאַבְרָהָם בְּתִרְאָה הַיְיָנוּ אַחַר שְׁנִמּוּל שְׁאִז הִי' בְּבַחֲי' שְׁלִימוֹת שְׁיִוְכַל לִיבְטַל בְּמִצִּיאוֹת לְגַמְרֵי וְהִיָּה יָכוֹל לְקַבַּל עוֹמ"ש שְׁלִימָה עַל כָּל הָאֲבָרִים עֲבוּר דְּהוּא שְׁלִים בְּאֵין מְקוֹם פְּגוּם פְּלָל וְהִיָּה יָכוֹל לִיבְטַל וְלִיפְלָל בְּאוֹר א"ס ב"ה רַק שְׁזָה הַבְּחִינ' לְקַבַּל עָלָיו עוֹמ"ש עַל כָּל הָאֲבָרִים לְהִיּוֹת אֶתְפִּשְׁטוֹתָא דְּמְלֻכּוֹתָא בְּכוּלָם א"א רַק ע"י הַתְּבוּנָת שְׁיִשׁ בַּחֲי' אֱלֹהִים שֶׁהוּא דִּין וּמִחֻמַּת זֶה בָּא לְתוֹסַפְתָּא אִימָה וַיִּרְאָה וּבּוּשָׁה וְהַכְּנָעָה לְפָנֵי בּוּרָא עוֹלָמִים ית' וּבָא לִידֵי זְהִירוֹת גְּדוּל שְׁלֵא לְפָגוּם ח"ו אֲפִילוּ בְּאֲבָר אַחַד וְאַפְּל' בַּה' אֲבָרִים שְׁאִינָם בִּידֵי אָדָם זְהִיר וְלֹא נִגַע וְאִז שׁוּרָה קְדוּשָׁה עָלְיוֹנָה עַל כָּל רַמ"ח אֲבָרִים וְאִיָּה בַּחֲי' רַחֲמִים שְׁמַמְשִׁיף בַּחֲי' רַחֲמִים בְּזֶה הָעוֹלָם אֲבָל כְּשִׁסּוּמָף עֲצָמוֹ עַל בַּחֲי' רַחֲמִים בְּאוּמְרוֹ שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנוּן וּמִסְתַּמָּא יִרְחַמוּ עָלָיו מִן הַשְּׁמַיִם וּמִחֻמַּת זֶה אֵין לוֹ אִימָה וַיִּרְאָה אִז הוּא בַּחֲי' דִּין כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ כָּל הָאוּמֵר הַקַּב"ה וְנוֹתְרֵן וְכו' וַע"ז מְרַמֵּז הַמְדַּרְ' הַג"ל כְּשִׁנְתּוּסָף אוֹת ה' עַל אֱלֹהִים וְכו' הַיְיָנוּ מִחֻמַּת שְׁמַתְבוּנָן שְׁיִשׁ אֱלֹהִים שְׁמוּרָה עַל בַּחֲי' דִּין וְאִז יֵשׁ לוֹ יִרְאָה וּפְחַד מְפָנֵי ה' וְהַדָּר גְּאוּנוֹ וּמִחֻמַּת זֶה יָבֵא לִידֵי זְהִירוֹת לְבַל יִפְגּוּם שׁוּם אֲבָר וּמוֹסִיף אוֹת ה' שְׁמַרְמֵז עַל ה' אֲבָרִים שְׁאִינָם בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל אָדָם מִחֻמַּת גְּוִדָל זְהִירוֹתוֹ כ"כ שְׁאִינּוּ פּוֹגֵם אַבִּי אֲבָר אַחַד מֵהֵא אֲבָרִים וְגַם אוֹת ה' מְרַמֵּז עַל אִימָה וַיִּרְאָה וּבּוּשָׁה וְהַכְּנָעָה שֶׁהִיא בַּחֲי' גְּבוּרָה שְׁאוֹת ה' מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' גְּבוּרָה וְזָהוּ פִּירוּשֵׁן שֶׁל דְּבָרִים כְּשִׁנְתּוּסָף אוֹת הָא שֶׁהִיא בַּחֲי' גְּבוּרָה עַל אֱלֹהִים מִדַּת הַדִּין הַיְיָנוּ שְׁיִשׁ לוֹ אִימָה וַיִּרְאָה וְהַכְּנָעָה מְפָנֵי פְחַד ה' וְהַדָּר גְּאוּנוֹ עַד שֶׁהוּא מְדַקְדֵק עַל עֲצָמוֹ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה וְזְהִיר וְזָרִיז לְבַל יִפְגּוּם ח"ו שׁוּם אֲבָר אַפִּי מִחֻמַּתְשָׁה אֲבָרִים הַנְּ"ל אִז הוּא פְּלוּל רַחֲמִים וְכַשְׁנִתּוּסָף אוֹת נְאוֹ עַל שֵׁם הוּי"ה

היינו שמוסיף על בחי' רחמים שאות ו' מורה ג"כ על רחמים וסומך א"ע על שהוא רחום וחסון אזי הוא ח"ו פולו דין.

כמאמר כל האומר הקב"ה ונתרן וכו' וזהו פי' הפתוב וירא אליו ה' ר"ל ששהתגלות שם הו"ה שהו' שם של רחמי' לא הנה רק אליו היינו לעצמו כביכול שם הנה התגלות הרחמים להשפיע על א"א ע"ה אבל לא"א ע"ה בעצמו אדרבה תמיד הנה עומד פנגדו בח' דין ומחמת זה הנה מוסיף תמיד אימה וירא' לפני בו"ע ב"ה ומחמת זה הנה בא המשכת הרחמים עליו ועל כל ישראל אכ"ר: וזהו מרמז ששני פעמים אברהם עולה גי' מלכות כמו שראיתי בס' כ"י מהצורף וזהו אברהם בתראה שלים ע"י אברהם בתראה נשלם תיבת מלכות מרמז שאז קבל עליו עומ"ש שלימה על רמ"ח אברים שלימים ושם"ה גידים שלא נפגם אחד מהם מחמת גנדל בהירותם והנדככותם שיה יכול להיות התפשטותא דמלכותא עליו וזהו פי' הפתוב בן יכבד אב ועבד אדוניו דהנה לי' למכתב עבד את אדוניו גידים בהנדככות ובהירות רם להיות התפשטותא דמלכותא עליו בקבלת עומ"ש שלימה על רמ"ח אברים ושם"ה גידים שלימים מןפשט מכל התומר' לבל יתן שום מקום מגע זר אז הוא בטל אליו ית"ש במציאו וכביכול פאלו הוא ג"כ אדון כמו שאמרו מלך מלך וצדיק מושל ביראת אלהים והו ועבד אדוניו ר"ל מבחי' עבד נעשה אדוניו.

יה"ר שנופה לזה אמן: וירא אליו ה' באלוני ממרא וגו' פירש"י הוא שנתן לו עצה על המילה לפיכך נגלה עליו בחלקו: והנה זה הקושא ידוע והלא פשהפיל עצמו לכבשן האש לא נטל עצה משום אדם ועכשיו על המילה הנה צריף ליטול עצה מן ממרא גם לתרץ קושית המפרשים על ותצחק שרה בקרבה וגו' והקפיד הקב"ה ואמר למה זה צחקה שרה וגו' ועל אברהם לא הקפיד שגם בו נאמר ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה ינלד והגם שפכר תירץ רש"י בזה ופירש ויצחק לשון מחוץ ושמחה והאמין בזה.

קשה למה אמר אח"כ לו ישמעאל יחנה לפניך שמשמע וכו' ולפי האמת נאמר באברהם והאמין בה' ויחשבה לו צדקה ולמה ויצחק וגו' וגם הקב"ה לא הקפיד עליו גם לפרש קושא על מה דאיתא על ויפול אברהם על פניו וגו' פי לא הנה יכול להסתפל בשכינה מחמת שלא הנה נמול עדיין וקשה הלא כמה פעמים נגלה אליו השכינה קודם לידת ישמעאל ולא נפל על פניו ולפרש כ"ו הנה ידוע שמחמת שגם חטא אדם הראשון כעשה מערובו' הרע בטוב לכן זהו עיקר עבודתנו לאכפא לסטרא אחרא ולהפך חשוכא לנהורא ולהגביר פח הקדושה על נפש הטבעית שהיא בחינת גבורה בחי' מערובות רע בטוב היינו להיות מןפשט מגשמיות ולהיות מואם בהפלי עוה"ז בתענוגי הגוף תאוות הטבעי הגשמיות וזאת הייתה עבודת אבותינו להיות מואם בהפלי עוה"ז ולכן אברהם הנה מןפשט מגשמיות במסירת נפשו לה' בעשר נסיונות ויצחק בעקידה ויעקב בעסק התורה שעל ידי זה נזדככו מהטבעיות להיות תשוקתם ודביקותם לה' בלבד בגנדל התלהבות בלי הפסק לה' והנה אברהם אחר שיצא מכבשן האש מאור פשדים הנה מןפשט לגמרי מבחי' טבעיות הגשמי ודבוק בבחי' קדושה בשלימות והנה יפול להסתפל בשכינה בלי נפילה על פניו מחמת שהנה למעלה מהטבע לכן פשהבטיחו ה' להוליד לזונוי האמין בה' פי ידע בעצמו שהוא למעלה מן הטבע עד שנולד ישמעאל שהוא בחי'

סָטְרָא אַחְרָא בחי' גְבוּרוֹת (פְּסוּלַת הַקְדוּשָׁה) כִּי כֵן הָיָה רְצוֹן הַבוֹרָא ב"ה וְאִז נִתְגַּבֵּר קִצְתַּת בחי' הַגְבוּרוֹת בחי' אֱלֹקִים וְהוֹלִיד אֶת יִשְׁמַעֲאֵל פְּשִׁיעָה בֶּן שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים כְּמִנְיַן אֱלֹקִים מְרֻמָּז שֶׁמִּתְגַּבֵּר אִז בחי' גְבוּרוֹת וְנִפְלַ אַבְרָהָם קִצְתַּת מִמְדְּרֵיגָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה וְהַרְגִּישׁ בְּעַצְמוֹ בחי' הַנְּפִילָה זֶה לְכֵן פְּשִׁיעָה אֵלָיו ה' וְהִבְטִיחוֹ עַל לֵידַת יִצְחָק נִפְלַ עַל פָּנָיו וְהִפָּג לְבוֹ מְלֶהֱאֵמִין כִּי יִדַע בְּעַצְמוֹ גְּדוּלַ שְׁפִלוּתוֹ וְהִתְגַּבְּרוֹת הַגְבוּרוֹת וּס"א הַתְּגַבְּרוֹת בחי' יִשְׁמַעֲאֵל וְלֹא הָיָה לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע לְכֵן אִי אֶפְשָׁר לְהוֹלִיד לְזַקוּנָיו שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע עַד שְׁיִזְדַּבֵּף כְּבָרֵאשׁוֹנָה וְהָ אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת עוֹד כִּי אִם ע"י מִילָה שֶׁהוּא בחי' תְּשׁוּבָה בחי' עֲלִי לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע בחי' שֵׁם הָעֵצָם בְּהוֹ בְּשִׁלְיָמוֹת כְּמִרְמָז בַּפ' מ"י י"עֵלָה ל"נו ה"שְׁמִימָה ר"ת מִל"ה וּס"ת שֵׁם הָעֵצָם לְרֻמָּז בְּפִסּוּק עַל בחי' מִילָה בחי' עֲלִי ע"י בחי' תְּשׁוּבָה וְיִדַע אַבְרָהָם כֹּל זֶה שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ עוֹד לְעֵלוֹת לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע כְּבָרֵאשׁוֹנָה אֲלֹא ע"י מִילָה אֲף עַל פִּי שֶׁבָרֵאשׁוֹנָה לֹא הָיָה צָרִיף לְבַחֲחִי מִילָה מִחֲמַת גְּדוּלַ הַזְּדַבְּכוֹת ע"י מְסִירַת נֶפֶשׁ אֲבָל עֲכָשְׁיוֹ אַחַר לֵידַת יִשְׁמַעֲאֵל הָיָה צָרִיף לְבַחֲחִי מִילָה וְאֵע"פ שֶׁלֵּידַת יִשְׁמַעֲאֵל הָיָה לְטוֹבָה לְאַבְרָהָם כִּדְאִיתָא בְּכַתְּבִים שְׂיִצְא הַפְּסוּלַת תְּחִילָה וּבְלַתִּי זֶה לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִיּוֹת בחי' יִצְחָק בְּשִׁלְיָמוֹת הַקְדוּשָׁה כִּדְאִיתָא אֵע"פ כִּי כִּפְשָׁר נוֹלַד וְהָיָה בְּצוּנָתוֹ קִדָּא עִמּוֹ הָיָה לוֹ לְתַקְלָה קִצְתַּת כִּפְשָׁר נֶאֱמַר וַיֵּרָא אֵלָיו ה' אַחֲרֵי הַפָּרֶד לוֹט מַעֲמוֹ דְּוּוּקָא אֵע"פ שֶׁלוֹט לֹא הָיָה זָרְעוֹ מְכַש"כ יִשְׁמַעֲאֵל שֶׁהוּא זָרְעוֹ הָיָה לוֹ לְתַקְלָה עַד שֶׁנִּמּוּל וְנִכְנַס לְבַחֲחִי קְדוּשָׁה וְזֶה דוּמָה לְמֶאֱמַר חַז"ל הִבָּא עַל אִשָּׁת אִישׁ וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה בֶּן אֵינוֹ יָכוֹל לְשׁוּב עַד שְׂיָמוֹת הַמְּמִזֵּר אֲבָל כ"ז שֶׁהַמְּמִזֵּר קִיָּים כו'.

וְגַם מִמְרָא בְּעַל בְּרִית אַבְרָהָם ג"כ יִדַע שְׂזָה יִהְיֶה תַקְנָתוֹ וְנִתְּן לוֹ עֵצָה שְׂיָמוּל עַצְמוֹ רַק שְׂלֹא רְצָה לְמוּל עַצְמוֹ בְּלַתִּי צִוּוִי הַקַּב"ה וְהָיָה מִשְׁתוֹקֵק שְׂיִצְנָה לוֹ הַבוֹרָא עַל הַמִּילָה שְׂיִהְיֶה מְצוּנָה וְעוֹשָׁה וְגַם הָיָה מִשְׁתוֹקֵק שְׂיִשְׁמַעֲאֵל יָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה אֶל ה' שְׂיִגְבִּיר בחי' הַקְדוּשָׁה עַל הַסְטְרָא אַחְרָא וְאִז יִהְיֶה יָכוֹל לְעֵלוֹת מִן הַטְּבַע וְיִהְיֶה יָכוֹל לְהוֹלִיד לְזַקוּנָיו לְכֵן אַחַר לֵידַת יִשְׁמַעֲאֵל פְּשִׁיעָה אֵלָיו ה' נִפְלַ עַל פָּנָיו כִּי לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַסְתַּפֵּל מִחֲמַת גְּדוּלַתוֹ מִמְדְּרֵיגָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה כְּנ"ל וְיִצְחָק וַיֵּאמֶר בְּלָבוֹ הִלְכִין מֵאָה שָׁנָה וְיָלַד פִּי אִם אֵינוֹ לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע הִיאָף יָכוֹל לְהוֹלִיד לְזַקוּנָיו אֲלֹא שֶׁבִקֵּשׁ מִהַקַּב"ה וַאֲמַר לוֹ יִשְׁמַעֲאֵל יַחֲחִי לְפָנָיו וּפִי רש"י יַחֲחִי בְּיַרְאֵתָף ר"ל שְׂיָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה הִיָּינוּ אַחֲרֵשְׁצוּנָה אוֹתוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא עַל הַמִּילָה הַתְּפִלָּל וַאֲמַר עֲתָה אִם גַּם יִשְׁמַעֲאֵל יַחֲחִי הִיָּינוּ שְׂיָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה בְּוּדָא כֵּן יִהְיֶה שְׂאוּלִיד בֶּן לְמֵאָה שָׁנָה וְלְכֵן לֹא הִקְפִּיד הַקַּב"ה עַל אַבְרָהָם עַל אֲשֶׁר צָחַק כִּי זֶה הָיָה מִחֲמַת שְׁפִלוּתוֹ שְׂיִדַע בְּעַצְמוֹ הַבְּחִי גְּפִילָה וְשְׂצָרִיף תִּיקוּן אֲבָל שְׂרָה נִתְבַּשְׂרָה אַחַר שְׂנִימוּל אַבְרָהָם וְגַם יִשְׁמַעֲאֵל נִמוּל וְשָׁב בְּתְשׁוּבָה כְּמֵאָה כִּי בִּפְשָׁר הוּא שֵׁם שְׂהָיָה צָדִיק בְּאוֹתָהּ שְׂעָה וְלְכֵן הָיָה יָכוֹל אַבְרָהָם לְהוֹלִיד אִז לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע וְלְכֵן הִקְפִּיד הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא עַל שְׂרָה שְׂצָחֵקָה וְהִנֵּה לְפִי זֶה הָיָה ג' בחי' ב'ג' זְמַנִּים לְאַבְרָהָם הִיָּינוּ קוֹנְדִם שְׂנוּלַד יִשְׁמַעֲאֵל הָיָה בחי' א' וְאַחַר שְׂנוּלַד יִשְׁמַעֲאֵל הָיָה בחי' ב' וְאַחַר שְׂנִימוּל הָיָה בחי' ג' וְכֹלָם הָיוּ בחי' אוֹר.

אֲף הָיָה קִצְתַּת הַשְּׁתַּנּוּת בִּינֵיהֶם אֲבָל בְּכֹלָם הָיָה בְּגוּדַל קְדוּשָׁה וְגוּדַל אוֹר כִּי גַם בחי' הָאֲמִצְעִיּוֹת הָיָה בְּגוּדַל לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְבָּה וְכָל הַבְּחִי נִקְרָאִים בחי' יוֹם בחי' אוֹר וְזֶהוּ מֶאֱמַר ר' חֲמָא בַר חֲנִינָא יוֹם שְׂלִישִׁי לְמִילַתוֹ הָיָה וּבֵא הַקַּב"ה וְשָׂאֵל בְּשִׁלוּמוֹ וְהִקְשָׁה בְּעַל אוֹה"ח לְמָה בְּיוֹם הַג' דְּוּוּקָא שְׂאֵל בְּשִׁלוּמוֹ ע"ש אֲמַנָּם לְפִי דְבָרֵינוּ יִתְבָּאָר שְׂמִרְמָז לְבַחֲחִי

יום בחי' השלישית הנ"ל שהי' אחר שנימול שחזר לבחי' יום בחינת אור ככראשונה בהתלהבות גדול ותשוקה גדולה לה' וזהו מרמז בפסוק ויבא אליו ה' ר"ת ויבא אותיות ו"י וס"ת של אליו ג"כ אותיות י"ו מרמז לבחי' האמצעות הנ"ל שהיא בבחי' לב נשפר בחי' י"ו לעיקל י"ו לתתא פדאיתא בכתבי האר"י זללה"ה ואמר והוא יושב פתח האהל פחום היום פי' שהיה יושב בגדל חמימות והתלהבות בתשוקה לה' פחום יום הראשון היינו כמו שהיה קודם שנולד ישמעאל פי' ע"י המילה נתקן הכל כנ"ל ולכן בא הקב"ה ושאל בשלומו ואמר הפתוב וישא עיניו ויבא והנה שלשה אנשים נצבים עליו פי' שפל השלשה בחי' הנ"ל היינו עליו שאפי' בחי' האמצעות שהוא בחי' נפילה ג"כ הגין עליו פי' גם היא היתה בגדל קדושה וענוה ושלולות בבחי' לב נשפר כנ"ל ויאמרו אליו איזה שרה וגו' פרש"י נקוד על אי"ו שבאליו וגו' שאף לשרה שאלו אי"ו אברהם מרמז שרמזו לה המלאכים שאברהם הוא בבחי' אי"ו ר"ת של ויבא אליו ה' ר"ל שהוא בבחי' גדולה שהוא ראוי להתגלות השכינה ע"י בחי' לב נשפר שרמז בו"ירא א"ליו כנ"ל: יה"ר שנופה לזה אמן כן יהי רצון: ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין וגו' ולכאורה תיבת משם מיותר ורש"י פי' משם מלוט להתרחק מעמו שיצא עליו שם רע שבא וגו' וגם ע"ז קשה הלא ידע מכפר מעשיו של לוט כמ"ה ויסע לוט מקדם מקדמונו של עולם ונראה לכאר עד"ז ע"פ מאחז"ל איזהו חכם הלומד מכל אדם היינו מי שיש לו יראת השם בלבו וכל מחשבותיו בלתי לה' לבדו לעשות רצון קונו בשלימות ושאל ומבקש עצה לעבודת הבורא ית"ש להנצל מפח יקוש העומד תמיד לנגדו ע"כ בעצה הגידו חז"ל שילמוד מכל אדם היינו שישאל עצה מכל אדם הן דבר שהיא בספיקות אצלו אם לעשות כן ואם לחזול אזי ישאל ויבקש בכדי לעמוד על הבירור והן דבר אפי' שהוא ברור ומחלט בדעתו שצריך לקיימה בחי' עבודה הזאת בלי שום ספק כלל ובנודאי קיימה ואין צורך לה שאלה כלל מחמת רוב פשיטות אצלו ובירור לו כשמש אף על פי כן ישאל מחבירו כדי לזכות את חבירו ג"כ להכניסו לבחי' קדושה במה שיסית אותו למלאות רצון בורא כ"ע ב"ה זה היא עיקר בחי' חכמה כ"ח מ"ה להיות נבזה בעיניו נמאס ושפל באמת וילמוד מכל אדם דבר שהיא בספיקות אצלו ולזכות את חבירו ולהכניסו לבחי' קדושה במה שהוא מסית אותו לטוב ונוכל לומר שזהו הטעם שאברהם נטל עצה מממרא הגם שבנודאי הי' מוחלט בדעתו לקיים מצות בוראו באמת בהשתוקקות עוז ותעצומו' רב וליקני' מצות מילה כאשר צוה אותו אלהי' וכל המניעות נחשבים כאין נגדו עד אהבת השם שבלבו שפוער פרשפי אש ומים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה האמיתית שבלבו אפי' כשלא הי' ממרא מסכים ע"ז והראי' מאור פשדים שמסר נפשו ממש ולמה היה לו לשאל עצה ע"ד שברור אצלו לקיימה.

אלא שאעפ"כ שאל עצה מממרא בכדי להכניסו לבחי' קדושה תחת פנפי השכינה וזה היה ע"י בחי' חכמה כ"ח מ"ה, שהיה שפל בעיניו באמת והיה משפיל עצמו חפני הכל להקריבו ולהכניסו תחת פנפי השכינה ולפרסם אלהותו ית' שהוא הפחיה ומהוה: ולהטעמן מנועםזיוו ונהדרו אשר כל העולם וחמדותיו בטלים במציאות נגד נועם זיו והדרת כבוד ה' וזה מרמז בפ' ויבא אליו ה' שלכאורה הנה לי למכתב ויבא הי' אל אברהם רק שאגב מרמז לגו התורה שהתגלות אלהות אליו היה ע"י בחי' חכמה שתיבות אליו ה' גימ' חכמה ומה היה הבחי' חכמה סיים הפתוב באלוני ממרא הוא שנתן לו עצה על

המילה וזהו בחי' חכמה שנטל עצה ממנו הגם שהיה מוחלט בדעתו שצריך לקיימה וכוונדאי קיימה מגודל אהבתו לה' אעפ"כ נטל עצה מממרא בכדי להכניסו ולקרבו לבחי' קדושה כנ"ל ונוכל לומר עוד עד"ו דהנה אית' בספרי הצדיקי' ובס' מאור עיני' של המגיד זללה"ה איזהו חכם הלומד מפל אדם היינו מפל דבר שבעולם שרואה הן יראות הן אהבות המתפשטות בעולם הזה יראה לקרב א"ע לבחי' קדושה היינו פשרואה אהבה רעה ח"ו יתבונן בדעתו מי הוא המטייה ומתנוה את הדבר הזה ומתפף את האהבה לאהבת הבוב"ה תענוג כל התענוגים ע"כ ודפח"ת וזהו צדיקים מהפכין חשוכא לנהורא היינו מתוה החושף של מעשה הרשעים החוטפים והדולקים אחרי אהבת הפלים ונפסדים היא אור להם לצדיקים להפף חושף לאור לידבק בנועם אהבת ה' הנצחית וזהו פ"י הפתוב ישראל אשר בך אתפאר שתיבת ישראל גימ' אור חושף מרמז שעיקר בחי' ישראל הוא לראות תמיד להפף חושף לאור לאפללא שמאלא בימינא וזהו ניסע משם אברהם ארצה הנגב ר"ל משם מאהבה רעה שראה מלוט שהיו מאכילין אותו וכו' ניסע וקלף לבא מזה לבחי' ארצה הנגב שהוא בחי' ימין בחי' חסד שהוא בחי' אהבה עליונה לבוב"ה וישב בין קדש ובין שור פ"י שתמיד היה ישיבה שלו בין בחי' קדושה שהיא מכונה בשם קדש ובין בחי' שו"ר שהוא בחי' שמאל כמאה"כ ופני שור מהשמאל שהיא ההיפוף מבחי' קדושה ותמיד היה יושב בין שני הבחי' הנ"ל כדי להפוף תמיד מחשוכא לנהורא ולהוליד מזה שהיה רואה אהבת רעות הפלות ונפסדות ההיפוף מזה אהבות קדושות לחי העולמים ית"ש אף ורק שהיה בגודל אימה ויראה ופחד שלא לגרור א"ע לאהבות רעות ח"ו וזהו ויגר בגרר ויגר הוא ל' מורא נפחד כמו וגר מואב היינו שתמיד מורא עלה על ראשו בגרר היינו שלא יהיה נגרר ח"ו בחי' האהבה רעה הזאת שמסתפל בזה כדי להפף אותה לאהבה הקדושה אבל מי שאין לו אימה ויראה כל כף מבו"ע ב"ה בגודל אחיות רעדה מפחד ה' ומתדר גאווה להיות זהיר ונרזי מלעבור על רצונו יתברך אסור להכניס א"ע למקום מסוכן פנה שהנחש מצוי להסתפל באהבות רעות ר"ל באמרו ידי רב לי להאיר מתוה חשיכה להפוף אותן אהבות רעות לאהבות קדושות כי פן יהי נגרר אחריהם בהתגברות היצה"ר ח"ו ופן יתרוסו ונפל רק מי שיש לו אימה ויראה באמת ויראת השם על פניו כל היום תמיד ומדקדק ע"ע כחוט השערה שלא לעבור על רצון ה' יכול להכניס א"ע בהסתפלות הג"ל כי ה' אור להם להוסיף להם מאוריים שהיה לבם דולקים באהבה ה' לעולמים יה"ר שנוזפה לזה בקרוב אמן: המכסה אני מאברהם אשר אני עושה וגו' חלילה לה השופט כל הארץ וגו': ויש לדקדק שאמר השי"ת המכסה הלא מלתא דעבידי לגלויי היא ועוד קשה שבתחלת דיבורו של אברהם עם ה' התחיל מדברים קשים לומר חלילה לה וגו' ועוד איה דן אברהם את הבורא ב"ה לדבר פנה להמית צדיק עם רשע ולהבין זה עיקר הדיעה שרצה הקב"ה להודיע לאברהם אהבו לא הפיכת סדום אלא רצה להודיע גודל חסדו ית' וענין התשובה וכו' אמר לו הבוב"ה זעקת סדום ועמורה וגו' ר"ל ידוע לה שאנשי סדום רעים ונטאים מאוד ואעפ"כ אין אני חפץ במיתתם כ"א בשוכם מדרכיהם וחי ועוד שאני בעצמי אעורר לבם לתשובה וזה שאמר הפתוב ארדה נא ואראה ר"ל ארדה נא ואראה מדרגא לדרגא פדאימא בזה"ק ואעורר לבם לתשובה ואח"כ אראה הפצעקתה של חטא הבאה אלי עשו תשובה ר"ל אם עשו תשובה כפי הצעקת החטא הבאה אלי היינו שעשו תשובה גדולה ומעולה כפי פגם החטא אז פלה

ר"ל אמחוק ואכלה עונם לגמרי ואם לא יעשו כף תשובה טובה אדעה ר"ל למחול כפי התשובה היינו במעט יסורים ומבחי' חסד זו שה' בעצתו מעורר לב החוטאים לתשובה לא ידע אברהם וכאשר שמע אברהם גנדל חסדו ית' אמר אברהם אם גדול כ"כ בחי' החסד א"כ אפילו לא יעשו פנולם תשובה רק עשרה לכל העיר היינו יחידים תשובת יחיד יהיה ג"כ תשובה מקובלת וכף אמר חלילה לה השופט כל הארץ לא יעשה משפט ר"ל משפט איהו רחמ"י ופי' כשאתה מרחם על כל הארץ לרדת ממדריגה למדריגה ולעורר לבם לתשובה א"כ ראוי לה לרחם עוד יותר שאפילו לא יעשו תשובה כ"א עשרה לכל העיר שתהיה מקובלת וגם כשיעשו כמה יחידים תשובת יחיד שתהיה ג"כ מקובלת וזה שאמר חלילה כי היה סבור מחמת שעיקר התשובה היא בהתעוררות עליון ואם לא יעשו פנולם תשובה ע"י התעוררות עליון לכן לא יקבל ג"כ תשובת היחיד וע"ז התפלל השופט כל הארץ ר"ל כפי גנדל החסד והרחמים שלה תגדל נא חסדה גם לזה לקבל אפילו תשובת היחיד שיהיה ע"י התעוררות והשיב לו הבוב"ה כדברך פן הוא שאפילו יעשו כמה יחידים תשובה תהיה מקובלת לפני ולא אשחית וכו' ופירש מה דאיתא במדרש ע"פ מצאתי דוד עבדי היכן מצאתיו בסדום ע"כ ולפי דברינו יפירש עז"ה דהנה ידוע שדוד לא היה ראוי לאותה מעשה אלא להעלותו לתשובה וכו' ונה נעשה ע"י תפלת א"א ע"ה שהתפלל בסדום שתועיל תשובת יחיד וזהו בשמן קדשי משחתיו ר"ל שמן נקרא אתערוותא דלעילא כשמן ש על גבי משקה כמאה"כ להנחיל אוהבי יש ר"ת יין שמן ר"ל יין בחי' אתערוותא דלתתא שנעשה ג"כ ע"י אתערוותא דלעילא שהיא רמיזה בעלמא ושמן היא אתערוותא דלעילא לגמרי בחי' שמן קודש: וישא אברהם את עיניו וידא והנה איל אחר נאחז בסבף בקרניו פי' שאברהם אבינו ע"ה הגביר פח הקדושה על הס"א ועשה מן אל אחר שיהיה אל אחד שנעשה קרן לאות רי"ש ונעשה דל"ת וזהו וישא אברהם את עיניו וירא והנה מה שהיה א"ל אחר ברי"ש נאחז בסבף בקרניו פי' שנאחז תג אחד בהקרן של הריש ונעשה אחד פנ"ל פרשת חיי שרה ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים וגו' ונראה לבאר ע"ד המוסר הנה ידוע מאחז"ל שעיקר ברה"ע היתה בשביל היראה שנקראת ראשית כמאה"כ בראשית בשביל יראה וכו' ע"כ צריך האדם להשתדל להגיע למדה זו הנכונה בחי' היראה כדי להשלים רצון הבוב"ה והעצה היעוצה לזה שנוכל להשיג בחי' זו הוא ע"י שיסתפל האדם תמיד בכל עניניו ובכל עניני העוה"ז איך שבכולם הוא רק חסדי ה' ית' הוא המסטיה אותם בכל עת ורגע וחינו מסורים בידי בכל נשימה ונשימה וכמאה"כ כל הנשמה תהלל יה ר"ל כל נשימה ונשימה מראה גדולת הבורא ית' המסטיה בכל עת ורגע ואלמלא יוסר רוח השי"ת אפילו רגע אחת א"א להתקיים וכו' ע"כ ממילא הנשמה ההיא בעצמה מהללת לה' ומשפחת ומספרת גדולת הבוב"ה וכן בכל הנמצאים והנבראים לית אתר פנוי מיני' מן חיותו וכחו המהווה אותם כמאה"כ ואתה מסטיה את פנולם ר"ל מחיה לשון הווה שמסטיה תמיד בכל רגע וכשמסתפל פן בכל מיני לראות חסדי ה' המסטיה אותם פנ"ל בנודאי יפול עליו אימה נפחד ובושה והכנעה וענוה מפני ה' ית' ורוממותו וימין באמונה שלימה שבכל מיני הוא רק חסדי ה' ורחמיו המרובים ואפילו בראותו שבאים עליו דינים ואיזה צרה ח"ו ימין כי מאתו לא תצא הרעות כ"א רק טוב וחסד ה' עליו להטיב אחריתו וכמו שהוא ימין ובוטח בחסדי ה' שהוא רק טוב וחסד ורחמים וגם הצרה שבאה עליו גם

היא חסדי ה' עליו פן ייטיב ה' חסדו וינתהפך עליו למעלה מדין לרחמים וזה הוא שאמרו חז"ל צדיקים מהפכים מדת הדין למדת הרחמים אמנם כ"ז א"א להיות אצל אדם בור נריק מתורה ומצות כמאחז"ל אין בור ירא חטא כ"א במי שלומד תורה ועוסק במצות לשם שמים בכוננה עצומה ולבו דבק בהשי"ת ללמוד וללמד לשמור ולעשות אז גם בעסקו אחר פך במילי דעלמא מסתפל ורואה בחי' הקדושה ויראה בכל הענינים פנ"ל ולשני בחי' אלו רמז א"א ע"ה לאליעזר עבדו שים נא ידך תחת ירכי ואשביעך בה' אלהי השמים ואלהי הארץ על שם התבוננתו תחילה בעסקו בתורה ומצות מילי דשמיא ע"ז קראו אלקי השמים ועל שם הסתפלותו במילי דעלמא בכל הנבראים והנעשים על פני הארץ וראה בהם בחי' הקדושה המחיה ומנהיג אותם בכל רגע ע"ז קראו אלקי הארץ ומאלו שני הבחי' זכה לשלימות היראה והאהבה וזהו מרומז ג"כ בהתחלת התורה בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ פירוש בראשית בשביל היראה שנקראת ראשית ברא אלקים וגו' ומפרש הפתוב במה ינפה לבחי' ראשית ושהיא היראה ע"י את השמים ר"ל את מרמז על בחי' יחוד ריש כל דרגין בחינה א' בסוף כל דרגין בחי' ת' ר"ל ליחד סופא דכל דרגין הוה המה כל מילי דעוה"ז שהוה סוף כל דרגין ולראות בהם בחינת חסדי ה' בחינת אלופו של עולם ויעשה היחוד הנ"ל בתחלה במילי דשמיא בתורה ומצות כו' וזהו נקרא את השמים וכן יעשה במילי דעלמא פנ"ל ונקרא ואת הארץ וכנאמר לעיל וזהו שאמר הפתוב וינסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה ר"ל ויוסף אברהם בחי' הוספה של אברהם והוה עסקו במילי דעלמא שהיתה אצלו רק בחי' הוספה וטפלה לעיקר שהיא תורה ומצות שעסק בתחלה וגם הוספה זו שמה קטורה ר"ל מלשון קטורה ודביקה בה' וזהו שאמר הפתוב ויהיו חיי שרה מא"ה שנ"ה גמטריא א"ת ר"ל שפסיעה עשתה בחי' יחוד בחי' את פנאמר לעיל ועי"ז זכתה לעשרים שנה בחי' פך פפופה בחי' הכנעה ועננה ועי"ש הנה שבע שנים בחי' יחוד בשבע מדות העליונים ע"י יחידה שבע מדותיה למטה יה"ר שזנפה לזה: ואברהם זקן בא בימים וה' ברוך את אברהם בכל איתא בגמרא בת היתה לו לאברהם ובכל שמה ונוכל לומר שהגמ' מרמז לנו בכאן מה יהיה עיקר עבודת האדם שיהיה כל גופי התורה תלויין בה הנה עיקר העבודת הוא בחי' הכנעה ועננה שיתבונן תמיד בגדולת ה' האיה הוא ממלא כל עלמין וסוכ"ע ותוכ"ע ולית אתר פנוי מניה ואם פסתר איש וכו' ויתבונן תמיד במיעוט ערכו ופחיתות עבודתו לה' אשר לו הארץ ומלואה ולו דומיה תהלה ובמעשיו אשר המה לא לה' לבדו רק שמכנין בהם גם להנאת עצמו ואפילו בעת אשר לומד ומתפלל בהתלהבות ובתשוקה גדולה ישגיח בעינא פקיחא ויתבונן בזה היטיב ויבדוק ויחפש בחורים ובסדקים אולי ימצא בהם ג"כ תערוכות אשר לא לה' לבדו וכשיש לאדם בחי' התבוננות ועננה פנ"ל בזה פלול כל המדות טובות אבל ח"ו פשיש לאדם בחי' גבהות הלב ר"ל אפי' שוש לו כל המדות טובות יושב על התורה ועל העבודה פלא נחשב מחמת שאין בזה שום הנשואת שכינה וקדושה שהוא דוחק רגלי השכינה כמ"ש בגמרא וזהו ואברהם זקן בא בימיו"ם גימטריא מאה שפרמז על בחי' עננה כמאמר הגמרא אל תקרי מה אלא מאה פ"י שא"א ע"ה בא לבחי' עננה אמיתיות ע"כ וה' ברוך את אברהם בכל ופי' הגמרא בת היתה לו פי' הנה מדה נקראת בת כמ"ש אלפים בת יכיל היינו א"א ע"ה הנה לו מדה טובה בזה היינו

עָנָה אַמִּיתִית אֲשֶׁר בְּכָל שְׁמָה הֵינְנוּ שְׂכָל הַמְדוֹת טוֹבוֹת נִכְלָל בְּזֶה הַמְדַת עֲנָה אַמִּיתִית
יְהִי רָצוֹן שְׂנֹנְפָה לְזֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן: וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וְהָ בָרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.

פְּלִיגִי בְּגִמְרָא חַד אָמַר בֵּת הֵיטָה לּוֹ וּח"א לֹא הֵיטָה לּוֹ בֵּת וּלְהַבִּין כָּל זֶה גַם לְהַבִּין הַפְּתוּב
(שְׁנַתָּן סִימָן בְּאַלְיַעֲזָר עֶבֶד אַבְרָהָם זָקֵן בֵּיתוֹ הַמְּוָשֶׁל בְּכָל אֲשֶׁר לּוֹ) וְגַם לְהַבִּין שְׁהַשְׁבִּיעוּ
בְּשֵׁים נָא יָדָה תַּחַת יְרֵכֵי דְוִוְקָא וְאַח"כּ נֶאֱמַר וַיִּשְׁבַּע לּוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה: (וּלְכַאוּרָה אֵל
יְתְרוֹן לְשׁוֹן) גַּם לְהַבִּין הַפְּסוּק וְעֵשָׂה חֶסֶד עִם וּגוֹ' לָמָּה אָמַר אַבְרָהָם הֲלֹא לֹא הֵיטָה לּוֹ
אָדוֹן אַחֵר בְּלִמֵּי אַבְרָהָם וּכְשֶׁאָמַר אָדוֹנִי מִמִּילָא הוּא אַבְרָהָם וּלְהַבִּין כ"ז נִקְדִּים תַּחֲלָה
הִנֵּה פְתִיב מִי חֲכָם וַיִּשְׁמַר אֵלָה וַיִּתְּבוּנְנוּ חֲסָדֵי ה' וְצָרִיף לְהַבִּין מֵהוּ אֵלָה וְגַם חֲסָד"י
מִשְׁמַע שְׁנֵי מִינֵי חֲסָדִים וּנְפָרֵשׁ עַפ"י שְׁאָמַר הַמַּגִּיד זֹלָה"ה עַל טָף לָמָּה בָּאִים כּו' פִּי טָף
הוּא בַחֲוֵי קְטָנוֹת בַּחֲוֵי דִין שְׂבָא עַל הָאָדָם לְפַעֲמִים הוּא כְּדֵי לִיתָן שְׂכָר טוֹב לְמִבְּיֵאִיקָם
ר"ל כְּדֵי שְׂיִסְתַּפֵּל הָאָדָם וַיִּבִּין שְׂיִשׁ בַּחֲוֵי חֲסָד בְּבַחֲוֵי קְטָנוֹת הַגְּ"ל וַיִּתְּרֵם לְשִׁרְשָׁם כִּי
עֵיקָר בְּרַה"ע הֵיטָה בְּגִין דִּיתְקַרֵּי רַחוּם כְּנ"ל וּבְכָל דְּבָר יֵשׁ בַּחֲוֵי חֲסָד הַבּוֹרָא ב"ה אֲפִילוּ
בְּבַחֲוֵי דִין בַּחֲוֵי קְטָנוֹת שְׂבָא עַל הָאָדָם בַּחֲוֵי חֲשֻׁכוֹת יֵשׁ בְּתוֹכוֹ מְכֻסָּה בַּחֲוֵי חֲסָד הַגְּ"ל רַק
שְׁהוּא בְּאַתְפָּסְיָא וְלִכְּן צָרִיף הָאָדָם לִיְזַהֵר מְאוֹד בְּזֶה וְלִיתָן שְׂבַח וְהוֹדָאָה לַהֲשִׁי"ת עַל
בַּחֲוֵי גְבוּרָה כְּמוֹ עַל בַּחֲוֵי חֲסָד מִמֶּשׁ כִּי בְּאַחַת הוּא חֲסָד מִמֶּשׁ אֵלָא שְׁשֵׁנֵי מִינֵי חֲסָד יֵשׁ א'
בְּאַתְגְּלִיָּא וְא' בְּאַתְכְּסָא וְזֶהוּ שְׂאֲחֻז"ל צְדִיקִים מְהַפְּכִים מַדָּה"ר לְמַדָּה"ר שְׂמַהֲפְכִים מִמֶּשׁ
וּמְבִינִים שְׂמַדָּה"ד שְׁהוּא בַּחֲוֵי גְבוּרָה הוּא מִמֶּשׁ בַּחֲוֵי חֲסָד בְּאַתְפָּסְיָא (וְעִי"ז גַּם לְמַעֲלָה
נִתְהַפֵּף כּו') וְלִזְהַר רְמִזוּ ר"ז"ל בְּאַמְרָם לְעוֹלָם? הֲאֵא אָדָם זֶהִיר בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה כּו' כְּדַאיִתָּא
עַל הַשְּׁלֵשׁ מְאוֹת וְעֵשָׂר עוֹלָמוֹת שְׁעֵתִיד הַקַּב"ה לְהַנְחִיל כּו' הֵם או"ר מִיָּמִין ק"ג מִשְׂמָאל
וּמְנַחָה בְּגִימְטְרִיָּא ק"ג וְהוּא מִשְׂמָאל בַּחֲוֵי גְבוּרָה וְלִכְּן יֵהָא אָדָם זֶהִיר בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה בַּחֲוֵי
גְבוּרָה לְרֵאוֹת כּו' בַּחֲוֵי חֲסָד וְלְהַפֵּף חֲשׂוּכָא לְנַהוּרָא וְכַמְאַרְז"ל מ"ט עֵיזֵי מְסַגֵּי בְּרִישָׁא
כְּבָרִיִּיתוּ שֶׁל עוֹלָם בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְנִהְדָר נַהוּרָא פִּי שְׁזָה הֵיטָה כְּפִנּוֹת בְּרִיאַת הָעוֹלָם
לְהַפֵּף חֲשׂוּכָא שְׂבָא בְּתַחֲלָה וְלַעֲשׂוֹת מְמַנּוּ נַהוּרָא בַּחֲוֵי חֲסָד כּו' וְלִזְהַר כְּפִנּוֹן דְּוֹד הַמְּלָךְ
ע"ה בְּאַמְרוֹ תִּי חֲכָם וַיִּשְׁמַר לְשׁוֹן שְׂמָרִים שְׂמוּצִיא הַטוֹב מִן הַשְּׂמָרִים אֵלָה.

וַיִּתְּבוּנְנוּ חֲסָדֵי ה' פִּי אֵל"ה מְרַמֵּז לְבַחֲוֵי דִין וּגְבוּרָה קָשָׁה כְּמַאֲחֻז"ל אֵל קָשָׁה וְהַחֲכָם
שׁוֹמֵר לְהַבִּין כּו' בַּחֲוֵי חֲסָד וַיִּתְּבוּנְנוּ חֲסָדֵי ה' ר"ל שְׂמַתְבוּנָן שְׂיִשׁ ב' מִינֵי חֲסָדִים וּמְרַנְוֵן
ג"כ בְּפְסוּק וְכוּר עֲדַתָּה קְנִיַתָּה קַד"ם וּגוֹ' קַד"ם גִּימְטְרִיָּא ב"פ חֲסָד הַגְּ"ל: וְאַבְרָהָם אַע"ה
הַשִּׁיג זֹאת הַבַּחֲוֵי וְהַפֵּף חֲשׂוּכָא לְנַהוּרָא מֵה"ד לְמַדַּת הַרְחֻמִּים וְהַמְּשִׁיף בַּחֲוֵי חֲסָד בְּכָל
הַבַּחֲוֵי וְכָל בַּחֲוֵי קְטָנוֹת וּמַדּוֹת וְתַאֲנוֹת גְּשֻׁמִּיּוֹת הַחֲזִיר לְשׁוֹרְשָׁם לְבַחֲוֵי אֱלֹהוֹת בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה
וּזְשָׂא"כ וְאֵת הַנְּפֵשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן וּגוֹ' ר"ל חָר"ן מְרַמֵּז עַל בַּחֲוֵי גְבוּרָה וְעֵשָׂה בְּאוֹתָהּ
בַּחֲוֵי אֵת הַנְּפֵשׁ בַּחֲוֵי נִיִּיקָא בַּחֲוֵי חֲסָד וְהַחֲזִיר כָּל הַבְּקִי לְשׁוֹרְשָׁם כּו' וְלִזְהַר רְמִזוּ חֲזו"ל
בְּאַמְרָם עַד שְׂבָא אַבְרָהָם וּקְרָאוּ אָדוֹן ר"ל שְׂצָרָף אוֹתִיּוֹת אֲדוֹנֵי וְהַקְרִיב אוֹתִיּוֹת דִּין
לְאוֹת אֶלְפֵי ר"ל שְׂהַחֲזִיר כָּל בְּחִינַת קְטָנוֹת וּמַדּוֹת גְּשֻׁמִּיּוֹת לְבַחֲוֵי קְדוּשָׁה בַּחֲוֵי אֶלְפֵי כְּנ"ל
וְזֶהוּ וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וּגוֹ' ר"ל שְׂבָא בְּבַחֲוֵי ב' פְּעָמִים יו"ם גִּימְטְרִיָּא קי"ב מְסַפֵּר
הוֹי"ה אֱלֹהִים לִילָה כְּדַאיִתָּא בְּסְפָרִים ר"ל בַּחֲוֵי דִי"ן הֵיטָה לְאַבְרָהָם שְׂהַפְכָה לְבַחֲוֵי
חֲס"ד לְאַבְרָהָם (וְחַד אָמַר לֹא הֵיטָה לּוֹ בַּחֲוֵי דִי"ן כְּלָל) וַיְדוּעַ שְׂאַלְיַעֲזָר הֵיטָה לְוֹמֵד וְדוּלָה
תוֹרָה מְרַבּוֹ אַבְרָהָם וְהַשְׁתַּדֵּל גַּם כֵּן בְּאוֹתָן הַבַּחֲוֵי וַיְחַוִּדֵם הַגְּ"ל לִכְּן כְּשֶׁרָצָה אַבְרָהָם
לְשַׁלְּחוֹ לְחַו"ל נְתִיבָא אַבְרָהָם שְׂבָצָאָתוֹ מֵא"י שְׂלֵא יְפוּל מִמְּדַרְיָגָתוֹ לִכְּן וַיֵּאמֶר אַבְרָהָם

אל עבדו זמן ביתו המושל בכל אשר ל"ו וגו' ל"ו בגימטריא אל"ה ר"ל שמושל בבחי' אל"ה בחי' גבורה כו' להפך תשוכא לנהורא ואמר לו שים לא ידך תחת ירכי ואשביעך וגו' שהשביעו בבחי' יוצא לבר מהגוף שגם שם והא זהיר לבלתי יפול ממדרגתו וכן וישבע לו על הדבר הזה ממש על בחי' יוצא לבר מגופו פנ"ל ולזה התפלל אליעזר בבוא אל העין לעת ערב שהוא ומן תפלת המנחה בחי' גבורה והיה צריך לניחודו עם בחי' חסד והתפלל אל ה' ואמר הקרה נא לפני היום וגו' הקרה גימטריא ש"י ר"ל שיתניחד או"ר שמימין עם מנחה שמשמאל ר"ל בחי' חסד וגבורה.

ויהיה ביחד גי' הקרה וע"י מה יהיה זה ע"י נעשה חסד עם אדוני אברה' דווקא ר"ל שבהי' חסד לאברהם שקראו אדו"ן כו' תתפשט עד פאן ולזה אמר אח"כ ואבא היום אל העין פרש"י היום יצאתי והיום באתי וגו' מרמז לאותה בחי' יחוד שעשה פי' היום יצאתי שיצאתי בכי טוב בבוקר אור שהיה יו"ם בחי' חסד לאברהם ובאותה בחי' עצמה היום באתי לכאן לעת ערב לתפלת המנחה בחי' גבורה והמשכת בחי' חסד לבחי' דין פנ"ל ומרומז גם כן בר"ת ו"אבא ה"יום א"ל ה"עין גימטריא טו"ב שהוא בחי' דעת שבו נברא העולם כמאה"כ א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ ר"ת גימטר' טו"ב ובעבור זה היחוד שעשה אמר זמן ביתו המושל בכל אשר לו עפ"י מה שאמרנו על הפסוק בן יכבד אב ועבד אדוניו והל"ל ועבד מתירא מפני אדוניו כמ"ש ואם אדוני' אני איה מוראי אלא שיש עבד שמחמת גודל הפחד שיש לו לפני רבו מתבטל בכל מציאותו לפני אדוניו ועושה כל רצונו כאדוניו בעצמו ממש ואז הוא בבחי' עבד מלך מלך כי אינו תופס מקום כלל לעצמו וזהו שאמר הפתוב: זמן ביתו המושל בכל אשר לו פינן שעשה היחוד שלם כמו אברהם בעצמו ולזה נייען לכן ובתואל מה' יצא הדבר וגו' ר"ל לכן מרמז על בחי' חסד כמאמר הפתוב אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וגו' ובתואל מרמז לבחי' גבורה בחי' בת בחי' לילה פנ"ל בתו של אל ונעשה יחוד שלם נייען לכן ובתואל בחי' חסד וגבורה ביחד בחי' דעת בחי' טוב פנ"ל יה"ר שנוזפה לבחי' יחודא שלימה אמן: ויצא יצחק לשוח בשדה וגו' ונראה לבאר עלדרך זה דהנה עיקר העבדות הוא שצריך האדם לראות להמתיק הגבורות בחסדים והדינים ברחמים ולהפך כל הצרופים המורים על בחי' גבורות שיהיו נמתקים כמו שהם מורים במקורם ושרשם ודבר הגורם להמתקת כל הגבורות והדינים הוא בחי' ענוה ושפלות כמו שדברנו מזה בכמה מקומות.

והנה יצחק מרמז על בחי' גבורות קדושות פידוע וזהו ויצא יצחק היינו כי יצא ח"ו שום מדת הדין על העולם העצה היעוצה לזה הוא לשו"ח פי' לשוח הוא מלשון השתחויות היינו שיראה שיהיה לו בחי' שפלות וענוה באמת לשוח א"ע ואז יתהפך הצירוף יצ"א יצח"ק שמורה על בחי' דינים ויהיה נעשה צירוף שדה מורה על שדה הלכן בחי' לכן עליון בחי' חסד מקור הרחמים פי' שני התיבות יצ"א יצח"ק גימטריא שדה וזהו לשוח בשד"ה פירוש שע"י לשוח היינו בחי' ענוה ושפלות נמתקו הגבורות ודינים ונעשה בחי' שדה לכן בחי' חסד ורחמים אכ"ר: פרשת תולדות ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק פירש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה ד"א ע"י שאמר הפתוב יצחק בן אברהם הוזהר לומר אברהם הוליד את יצחק לפי שהי' ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה שהרי כו' מה עשה הקב"ה צר קלסתר פניו של כו' וי"ל מהיכן דייקו ליצני הדור שמאבימלך נתעברה שרה וכי אברהם לא הי' מוליד הלא הוא כפר

הוליד את ישמעאל ועיכוב ההולדה הי' משנה ומה הועיל אבימלך וילהבין זה הנה ידוע טעות הפופרים בה' אחד הוא שאומרים מי שפרא טוב לא פרא רע פי אין דעת שלקחם נותנת שיהי' הבוב"ה עושה שני הפכים טוב ורע פי הטוב דרכו להטיב ולא להרע לכן גם אברה' בעבור שדרכו הי' תמיד להטיב במדת הקסד עם כל הברואים וכשהוליד את יצחק שמדתו הוא מדת פחד וגבורה היפך מדת אברה' לכן הי' להם קשה להאמין שיהי' אברה' מוליד היפך מדתו לכה אמרו ליצני הדור היינו הפופרים הנ"ל שמאבימלך נתעברה רק אחר שהוליד את יעקב ועשו בפעם אחד שהם שני הפכים לגמרי וראו בעיניהם שאפשר שיוליד אדם היפך מדתו לגמרי וגם להוליד שני הפכים בנושא אחד אז הודו בכל גם הי' ראי' מוכחת שגם אברה' הוליד היפך מדתו שהוא מדת יצחק ואז נתאמת אצלם גם מה שהי' קלסתר פניו של יצחק דומה לאברה' וזה מרמז פירש"י במתק לשונו ואלה תולדות יצחק יעקב ועשו האמורים בפ'רש' פירש שזהו הראי' ליצחק שהוא בן אברה' במה שהוליד יעקב ועשו ביחד ועוד רמז לנו באומרו האמורים בפ'רש' לרמז לבחי' שני הפכים בנושא אחד פי מלת פרש"ה מרמז לבחי' חסד וגבורה ביחד פי פר מרמז לבחי' פ"ר דינים פידוע וש"ה מרמז לבחי' רחמים פידוע ותיבת פר"שה מחבר לשני הבחי' ביחד כמו יעקב ועשו שנולדו יחד שני הפכים ומרמז בתיבת ואל"ה פידוע מאחז"ל ואלה מוסיף על הראשונים פי' אלה מרמז לבחי' גבורות מלשון אל קשה ואות וא"ו מורה על מדת הרחמים וזהו ואלה מוסיף על הראשונים פי' כל מקום שנאמר אות וא"ו היא מורה על מדה"ר שנתוסף על בחי' אלה בחי' דין ונתחברו שני הבחי' ק ביחד כנ"ל: ואלה תולדות יצחק בן אברה' הוליד את יצחק וגו'.

כל מפרשי התורה פירשו את הפתוב הזה בטוב טעם ודעת וגם אני אענה חלקי לע"ד ע"ד המוסר הנה עשו נקרא גדול ויעקב נקרא קטן כמאה"כ ותקח רבקה וגו' עשו בנה הגדול וגו' את יעקב בנה הקטן והטעם פי עשו הי' מקור הגדלות והגאונה והקליפות כמה"כ ואלה המלכים אשר מלכו וגו' וכאשר נתגאה באמרו יש לי רב וגו' מגודל הגאון והגדלות שהי' בו בעצמו אבל יעקב מבחי' הקדושה הי' לו תמיד הכנעה וענוה לפני ה' יתב' ע"כ נקרא קטן מפני גודל הכנעה וענוה שהי' בו ולכן אמרו שאסור לת"ח שיתנייהר ושיהי' בו גאונה וגסות כ"א שמיני שבשמינית ואפי' זה החלק אינו מבחי' יעקב כ"א מעשו זהו החלק שמיני שבשמינית בכדי להפכו לקדוש' זשאה"כ הלא אח עשו ליעקב פי' מלת א"ח מרמז על א' ח' ר"ל אחד משמיני שבשמינית שבגאונה נתן עשו ליעקב וקבלו יעקב בכדי להפכו לקדוש' ואעפ"כ ואוהב את יעקב וגו' ר"ל עכ"פ אני אוהב רק את יעקב פי עיקרו הואבחי' הקדושה והכנעה וענוה ושמו מרמז לנה יעקב י' עקב ר"ל יוד היא הקטנה שבאותיות עקב מרמז ונפשי כעפר לכל תהי' הנדוש בעקב וחרמו לשני הבחי' שיש במדת ענוה פי יש מי שהוא עניו אבל הוא בעצמו מרגיש במדה טובה שהוא ואם פי גם זה טובה היא אבל יש מדרג' גדול' הימנה והוא שגם הוא בעצמו אינו מרגיש במדת ענוה שבו פי סבור הוא בדעתו שלפי פחיתות ערכו וקטנותו עדיין הוא נקרא מתגאה נגד גודל רוממותו יתב' וכדאיתא באוה"ח ע"פ והאיש משה עניו מאוד ע"ש ובמלת יעקב מרמז שני המדרגות מבחי' ענוה הנ"ל ובחי' אלו ירש יעקב מיצחק אביו שפשט צווארו להשחט לעולה לה' ועל כל זה לא החזיק טובה לעצמו לומר שעמד בנסיון מרוב קדושתו והכנעותו וענוותנותו נגד גדולתו ורוממותו ית' וחסדיו פי אם תלה הפל

שְׁזָה שְׁעָמַד בְּנִסְיוֹן שְׁהִי הָיָה בְּעֶזְרוֹ בְּמִתְנַת חֲנָם וּבַעֲבוּר אַבְרָהָם אָבִיו שְׁזִיכָה לְבָנוּ שְׁיַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן פְּזָה אָבֵל לֹא תִלָּה יִצְחָק בְּכַח עֲצָמוֹ וְע"ז נִקְרָא יִצְחָק עוֹלָה תְּמִימָה ע"ש תְּמִים תְּהִיָּה עִם ה' אֱלֹהֵיָּה וְנִכְתָּב בַּתּוֹרָה ת' רַבְתִּי לְרַמְזוֹ עַל בַּחִי הַכְּנֻעָה כְּפּוֹלָה הַגְּ"ל כִּי יָדוּעַ שְׁבַחְתִּי הַכְּנֻעָה נִקְרָא פ"ף כְּפּוֹפָה וְהוּא בַּחִי א' אָבֵל בַּחִי הַשְּׁנִיָּה נִקְרָא ת' שְׁהִיא כ' פְּעָמִים כ' הַכְּנֻעָה כְּפּוֹלָה וּמְכַוֶּנֶת שְׁאֲפִילוֹ עַל בַּחִי עֲנָה שְׁבּוֹ אֵינּוּ מַחֲזִיק טוֹבָה לַעֲצָמוֹ מִגְּדוּל הַכְּנֻעוּתוֹ וּבִיטוּלוֹ וְזֶהוּ בַּחִי תְּמִים תְּהִיָּה וְגו' בְּתִ"ו רַבְתָּא שְׁנִכְתָּב בַּתּוֹרָה בְּמִלַּת תְּמִים תְּהִי וְגו' וְע"ז נִקְרָא יִצְחָק עוֹלָה תְּמִימָה כְּמֵאֲמַר הַכְּתוּב תְּמִים יְהִי לְרִצּוֹן לֵה' וְזֶהוּ שִׁפְרִשׁ"י ע"פ אֵל תִּרְדּוּ מִצְרִימָה וְגו' וּפִי רִשׁ"י כִּי חו"ל אֵינּוּ פְּדָאִי לְבַחֲנִי זֹו שְׁהִיא נִקְרָא עוֹלָה תְּמִימָה פִי כִּי בַּחִי הַכְּנֻעָה כְּזוֹ אֵינָה פְּדָאִי לְהִיּוֹת בַּחוּ"ל רַק בִּא"י מְקוֹם קְדוּשָׁה וּלְפִי זֶה נִיחָא מַה שֶׁאֵה"כ וְהַרְבֵּיתִי אֶת וַרְעָה בַעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי וְלְכַאוּר' קָשָׁה וְכִי ח"ו לֹא הָיָה לִיִּצְחָק שׁוּם זְכוּת בְּעֲצָמוֹ עַד שְׁנִיתְּלָה דְּוָקָא בְּאַבְרָהָם הֲלֹא יִצְחָק הָיָה עוֹלָה תְּמִימָה וּלְפִי דְּרַכִּינוּ א"ש שְׁכֵן אֲמַר לוֹ הַקַּב"ה לִיִּצְחָק וְהַרְבֵּיתִי אֶת וְגו' בַעֲבוּר שְׁאֲתָה תּוֹלָה בְּאַבְרָהָם אֶת בַּחִי עַבְדִּי ר"ל כָּל עַבְדוֹתֶיךָ שְׁאֲתָה עוֹבֵד אוֹתִי אֲתָה תּוֹלָה וְאוֹמֵר שְׁאִינִי כּוֹחֶךָ וְעוֹצֶם יָדֶךָ כ"א אֲנִי מְזַכֶּה אוֹתְךָ בַעֲבוּדָה זֹו בַעֲבוּר אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאִינָה מַחֲזִיק טוֹבָה לַעֲצָמְךָ כָּל וְע"ז הַתְּפִלָּה גַם דְּהַמַּע"ה לְזַכּוֹת לְבַחֲתִי זֹו וְאֲמַר וְאֲנִי תְּפִלְתִּי לָךְ ה' עַת רִצּוֹן וְגו' פִּי זֹאת הִיא תְּפִלְתִּי לָךְ ה' שְׁאֵהִיָּה ע"ת ר"ת עוֹלָה תְּמִימָה שְׁהִיא לְפָנֶיךָ רִצּוֹן כְּמֵאֵה"כ תְּמִים יְהִיָּה לְרִצּוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ פִּי שְׁיִהְיָה לוֹ בַּחִי אֱלֹהִים בַּחִי דִּין בַּחִי יִרְאֶה וְהַכְּנֻעָה אִפִּי בְּרוּב חֶסֶדְךָ ר"ל אֲפִילוֹ כְּשֶׁאֵהִיָּה בְּמִדְרָגָה גְּדוּלָּה בְּהַקְדוּשָׁה ע"י רֹב חֶסֶדְךָ אַעֲפ"כ יְהִיָּה לוֹ בַּחִי אֱלֹהִים בַּחִי יִרְאֶה וְהַכְּנֻעָה וּזְשֵׁאֵה"כ בְּבִרְכָה שְׁבִירָה יִצְחָק אֶת יַעֲקֹב שְׁזָכָה לְבַחֲתִי הַגְּ"ל וְעִי"ז יִנְפָה לְחִירוֹת וְאֲמַר לוֹ וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְגו' וְדָרְשׁוּ ח"ל וַיִּתֵּן וַיִּתְּנוּ וַיִּתְּנוּ וַיִּתֵּן רַמְזוֹ עַל בַּחִי הַכְּנֻעָה וְעֲנָה כְּפּוֹלָה הָאֱלֹהִים מְרַמֵּז לְבַחֲתִי הִירְאֶה וְהַכְּנֻעָה כְּפּוֹלָה מְפָנִי ה' מִטַּל הַשָּׁמַיִם ר"ל שְׁיִהְיֶה לָךְ הַכְּנֻעָה אֲפִילוֹ כְּשֶׁיְהִיָּה לָךְ מִטַּל הַשָּׁמַיִם ר"ל בַּחִי קְדוּשָׁה גְּדוּלָּה שְׁיִוְשְׁפַע לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם עַכ"ז לֹא תַחֲזִיק טוֹבָה לַעֲצָמְךָ וְתִתְּלָה הַפֶּל רַק בְּחֶסֶד ה' עֲלֶיךָ בְּמִתְנַת חֲנָם וְעִי"ז יַעֲבֹדְךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאוֹמִים וְגו' ר"ל שְׁתַּזְכֶּה לְבַחֲתִי חִירוֹת חִירוֹ דְּכּוֹלָא כְּנ"ל ע"י בַּחִי הַכְּנֻעָה הַגְּ"ל וַיִּצְחָק כְּבָר זָכָה לְבַחֲתִי חִירוֹת ע"י הַבַּחֲתִי הַכְּנֻעָה וּמְרַמֵּז בְּשֵׁמוֹ יִצְחָק גִּימ' ח"ר שְׁהוּא שׁוֹרֵשׁ הַמְּלָה שֶׁל חִירוֹת אֲמָנָם יַעֲקֹב קוֹדֵם שְׁזָכָה לְאוֹתָהּ בַּחִי בְּשִׁלְיָמוֹת וְעֲשׂוֹ הַשָּׁטִים אוֹתוֹ וְנִתְּיָרָא רַבְקָה אִמּוֹ שְׁלֹא יִזִּיק לוֹ ח"ו מְפָנִי שְׁלֹא הָיָה יַעֲקֹב עַדִּין בְּשִׁלְיָמוֹת הָעֲנָנָה וְהַחִירוֹת כְּנ"ל ע"כ אֲמָרָה לוֹ בְּרַח לָךְ רַמְזָה לוֹ בְּרוּחַ קְדוּשָׁה שְׁיִשְׁתַּדֵּל לְהַגִּיעַ אֶל שְׁנֵי הַבַּחֲתִי הַכְּנֻעָה הַגְּ"ל בְּמִלַּת בַּר"ח ר"ל ב' ר"ח כִּי הַכְּנֻעָה וְחִירוֹת שְׁהוּא ר"ח אֶחָד הוּא כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא וּפְיִרְשָׁה לוֹ אִיךָ יִנְפָה לְזָה וְאֲמָרָה לוֹ אֵל לְבָנוּ אַחִי ר"ל לְיָכוֹן הָעֲלִיוֹן הוּא בַּחִי קְדוּשָׁה פִי ע"י שְׁתַּדְבֵּק עֲצָמְךָ לְלָבוֹן הָעֲלִיוֹן קְדוּשָׁה עֵילָאָה עִי"ז תַּזְכֶּה חֲרָנָה ר"ל בַּחִי חִירוֹת דְּכּוֹלָא בִּינָה עֵילָאָה ר"ל וְשֵׁם תַּזְכֶּה לְבַחֲתִי חִירוֹת אֲז וַיִּשְׁבַּת עֲמוֹ וְגו' עַד שׁוּב אַף אַחִיךָ מְמָה וְגו' כִּי בְּרִצּוֹת ה' דְּרַכִּי אִישׁ וְגו' וְזֶהוּ שֶׁאֲחַז"ל אֶכְנֵן וְרַקִּין מִיַּעֲוִטִין הֵן ר"ל אִיךָ הוּא מִיַּעֲוִט רַמְזוֹ עַל בַּחִי עֲנָנָה הִרְאִישׁוֹנִי שְׁהִיא בַּחִי ד' כְּנ"ל וְאוֹת א' שֶׁל אִיךָ מְרַמֶּזת שְׁהִיא ד' הוּא בַּחִי א' כְּנ"ל מְשַׁנֵּי הַבַּחֲתִי הַגְּ"ל וְעֵתָהּ יִתְבָּאֲרוּ הַפְּסוּקִים וְאֵלָה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם ר"ל וְאֵלָה גִימ' שְׁנֵי פְּעָמִים א"ד מְרַמֵּז עַל שְׁנֵי הַבַּחֲתִי עֲנָנָה הַגְּ"ל שְׁמָזָה הֵיוּ תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בְּזִאבְרָהָם כְּמֵאֲחַז"ל תּוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים מַע"ט וּמְפָרֵשׁ הַכְּתוּב

שְׁעִיקַר הַבְּחִי טוֹבָה שֶׁהִי לִיצְחָק הִיָּה מִדָּה זֹאת אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק ר"ל שֶׁהִפְלִ תְּלָה בְּזִכּוֹת אֲבָרְהָם וְאֵם שֶׁכָּל עֲבוֹדָתוֹ לֵה' רַק אֲבָרְהָם הוֹלִיד וְהַמְשִׁיף לוֹ קִדְוָשׁ מִן הַשָּׁמַיִם כִּנ"ל וְיֵהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת רַבְקָה וְגו' פִּירוּשׁ אַרְבָּעִים מְרַמֵּז לְשָׁנֵי פְעָמִים ד' רִמּוֹ לְשָׁנֵי פְעָמִים הַכְּנָעָה כִּנ"ל ר"ל שֶׁהִיָּה לִיצְחָק שְׁנֵי הַבְּחִי בְּשִׁלְמוֹת וְעִי"ז בְּקַחְתּוֹ אֶת חַבְקָה אוֹתִיּוֹת קָרַב ה' ר"ל שֶׁעִי"י בְּחִי הַנ"ל קָרַב ה' שְׁכִינְתָּא עֵילָאָה לַקַּב"ה בְּחִי יַחֲוֹד קַב"ה וְשְׁכִינְתָּיה בֵּת בְּתוֹאֵל הָאֲרָמִי פִּירֵשׁ ע"ד דְּאִיתָא בְּזוֹהַר בֵּת בְּתוֹאֵל בְּתוֹ שֶׁל אֵל כְּדֹאִיתָא בְּמִדְרַשׁ הַנֶּעְלָם רַב הוֹנָא אָמַר לֹא כֹף הוּא אֲנָא הוֹינָא בְּכַרְפֵי הַיָּם וְשִׁמְעָנָא דְהוּוּ קָרָאָן לַהִיָּה אֲרָמָא דְשִׁדְרָה הֵהוּא דְאֲשַׁתָּאָר בְּקַבְרָא מְכַל גּוֹפָא בְּתוֹאֵל רַמָּאָה שְׁאֵלִית עָלֵיו וְאָמְרוּ דְאִיְהִי בְּרִישָׁא דְאִיְהִי רַמָּאָה מְכַל שְׁאָר אֲרָמֵי דְתַנָּא אָמַר ר' שְׁמַעוֹן הֵהוּא אֲרָמָא לְמָה אֲשַׁתָּאָר בְּקִיּוּמָא יִתִּיר מְכַל שְׁאָר אֲרָמֵי מִשּׁוּם דְאִיְהִי רַמָּאָה וְלִית סוּבְל טַעְמָא דְמִזְוֵנָא פִּשְׁאָר אֲרָמֵי וּבְגִין כֹּף הוּא תַּקִּיף מְכַל אֲרָמֵי וְהוּא לְהוּי עֵיקְרָא דְגּוֹפָא אֲתַבְּנֵי מְנִיָּה הַה"ד בֵּת בְּתוֹאֵל הָאֲרָמֵי ע"כ לְעַנְיָנֵנוּ רְמִזוּ בְּזוֹהַר לְבַחִי הַכְּנָעָה וְשִׁפְלוּת גְּבוּהָ בְּעִינָיו נִמְאָס וְכָל תַּעֲנוּגֵי עוֹה"ז הֵם כְּאִין חֲשׁוּבִים אֲצִלּוֹ נִגְדַּד רּוּמְמוֹתוֹ יִת' וְע"כ לִית סוּבְל טַעְמוֹ מֵעוֹה"ז וְכָל תַּאֲנוּתוֹ וְהַשְׁתַּוְקוּתוֹ רַק לְטַעֲנוֹם שֵׁם טוֹב טַעַם מְנוּעָם ה' וְעִי"ז אִית לִי קִיּוּם לְתַחֲיָה וְעִי"י בְּחִי זֹה יֵהִי תַה"מ לְעֵתִיד וּמְרֻמָּז בְּבִרְכָה מְסֻיָּה הַמְתִּים ר"ת מ"ה מְחִיָּה אוֹתִיּוֹת מ"ה ח"י ר"ל ע"י בְּחִי מ"ה שֶׁהוּא עֲנֻנָה יֵהִי בְּחִי ח"י לְעֵתִיד וּבְחִי' זֹה נִקְרָאת בְּתוֹאֵל הָאֲרָמֵי וְאוֹתָהּ בְּחִי הַשִּׁיג יִצְחָק וְדַבַּק בָּהּ וְהוֹרְשָׁה גַם לִיעֲקֹב וִיה"ר שְׁנִירֵשׁ גַם אֲנִי אוֹתָהּ אֲכִי"ר: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אֲבָרְהָם אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק וְגו'.

לְהַבִּין כְּפֹל הַלְשׁוֹן ע"פ הַיְדוּעַ שְׁיֵשׁ סְנֵי בְּחִי בְּעֲבוֹד' הַבּוֹרָא כ"ה שְׁמַחְוֵיב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּשֵׁם א' בְּעֲבוֹדַת הַקּוֹדֵשׁ בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וּמַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וְהַשְׁנֵי בְּכָל פְּרָטֵי עֲנִינִים גְּשָׁמִיִּים הַהִכְרַחִים שְׁבִלְתֵי אֲפֶשֶׁר אֲנֻלְתָּם כְּגוֹן אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכַדוּמָה וְשִׁיחָה כָּל מַעֲשָׂיו בְּהֵם בְּחִקְמָה וּבְחַבּוּנָה וּבְדַעַת בְּהַתְקַפְרוּת לְהַבּוֹרָא כ"ה וְלִשְׁמוֹר א"ע לְבַלְתֵי נְטוֹת אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ לְמַדּוֹת הַהִפְכָּיִים לְאַהֲוָב ח"ו אֶהְבֵּה רַעְיָה אוֹ יִרְאָה זוֹלַת יִרְאָתוֹ יִתְב' וְזֵהוּ מְרֻמָּז בְּמַה"כ וְיָדוּ אֲנוּחָזַת בְּעַקֵּב עֲשׂוּ פִי אֲפִילוֹ בְּעַקֵּב בְּחִי עַקֵּבִים בְּחִי עֲשׂוּ עֲנִינִים גְּשָׁמִיִּים גַּם שֵׁם נִתַּן אֶת נִפְשׁוֹ שְׁיִגִיעַ לְהַבּוֹב"ה צַד הַנְּאָה וְלִזְהָ נִקְרָא יַעֲקֹב י' עַקֵּב כִּי יו"ד מְרַמֵּז עַל בְּחִי חִקְמָה שְׁהִיָּה לוֹ בְּעַקֵּב בְּבַחִי עַקֵּבִים לְהַעֲלוֹתָם לְקִשְׁרָם לֵה' וְע"פ דְּבָרִים אֱלוֹ יוֹבֵן מֵאֲמַר הַכְּתוּב וְתַן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵי הָאָרֶץ יַעֲבֹדוּ עִמָּם וְגו' וְגַם נִקְדִּים מֵאֲחֻז"ל כְּשֶׁאָדָם עוֹשֵׂה רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם מְלֹאכְתּוֹ נַעֲשִׂית ע"י אֲחֵרִים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם הוּא הַדְרָךְ הַטּוֹב אֲשֶׁר בִּיאֲרָנוּ שָׁנָה הוּא עֵיקַר רְצוֹן הַבּוֹרָא אֲשֶׁר עָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְבָרוּךְ בְּשִׁבְלֵי צְדִיקִים שְׁלֹא יַעֲדַר מִבְּחִי עֲבוֹדָתָם לֵה' בְּשׁוּם דְּבָר אֲפִי בְּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכַדוּמָה בְּכּוֹלָם יְכוּוֹן בְּהֵם לְעֲבוֹדָתוֹ יִת' וְכְשֶׁאָדָם עוֹשֵׂה כֹן אֲזִי מְלֹאכְתּוֹ נַעֲשִׂית עַל יְדֵי אֲחֵרִים וְהִנֵּה יְדוּעַ שְׁמֵלַת שָׁמַיִם מְרַמֵּזִים עַל בְּחִי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת בְּחִי רּוּחַנִיּוֹת וּמִלַּת אָרֶץ מְרַמֵּז עַל בְּחִי גְשָׁמִיִּים וְזֵהוּ שְׁבִירָף יִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְיִתֵּן לָהּ וְהוּא נִסְמָךְ אַחַר תִּיבַת ה' בְּחִי הַקְּדוּשָׁה ר"ל ע"י הַבְּחִי הַקְּדוּשָׁה הַנ"ל יִזְכֶּה לְבַחִי וְיִתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים פִּי שְׁיִתֵּן לָהּ בְּחִי אֱלֹהִים בְּחִי יִרְאָה וְהַשְׁרָאת הַשְׁכִּינָה מִטַּל הַשָּׁמַיִם בְּחִי רּוּחַנִיּוֹת וּמִשְׁמַנֵי הָאָרֶץ בְּחִי גְשָׁמִיּוֹת ר"ל בְּכּוֹלָם יִהְיֶה לָהּ בְּחִי יִרְאָה וְהַשְׁרָאת הַשְׁכִּינָה וְאֵז מְלֹאכְתָּהּ נַעֲשִׂית ע"י אֲחֵרִים וְזֵהוּ שְׁאֲמַר לְעֲשׂוֹ וְהִי כְּאֲשֶׁר תִּרִיד וּפְרַקְתָּ עֵלוֹ מֵעַל צְנוּאָרָךְ הִינֵנוּ כְּשִׁיחָה לִיעֲקֹב אַחִיָּה ח"ו בְּחִי יִרִידָה וְלֹא יַעֲלוּ בְּחִי גְשָׁמִיּוֹת בְּחִי עֲשׂוּ לְקִשְׁרָם לְמִקּוֹר' וְאֵז לֹא

יתקיימו יעבדו עמים ופרקת עולו מעל צנוארך והנה שני בחי עבודות הנ"ל המתניחים אל בחי שמים וארץ הם מכונים ג"כ אל בחי יו"ד ה"א ר"ל יו"ד מרמז אל בחי רוחניים וה"א מרמז לבחי גשמיים ונהו בחי שבת גימט' שמים וארץ יו"ד ה"א ונהו ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם לדורתם פתיב חסר היינו שיעשה מבחי רי"ש המרמז לאל אחר ח"ו שהוא מרמז על הגשמיים יעשה בחי דל"ת המרמז לבחי קדושה דל"ת של אחד ונהו שאמרו חז"ל בינוני תורם א' מתמשי' פי' שעוש' מן רי"ש דל"ת שהוא אחד מתמשים ונהו ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא כי שני הבחי הנ"ל נקראים בשם איש הוא בחי רוחניות ואשה הוא בחי גשמיים איש בחי יו"ד ואשה בחי ה"א ונהו ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו פירוש שאפילו לנכח אשתו היינו הדברים גשמיים שמכונים בשם אשה גם בהם היה מכונן לה' ולא כרצון הגוף למלאות תאונתו ולא לראות את הנולד ונהו כי עקרה היא פירוש כי בחי גשמיים בלבד אינו מוליד כלל אבל יצחק ראה את הנולד וכל מעשיו היה רק לש"ש והנה בתחלה צריך האדם להתחזק בעבודת ה' בתורה ותפלה ועי"ז יוכל לבא למדרגה זו לעבוד את ה' אפי' בדברים גשמיים ושני בחי עבודה מכונים בשם אברה"ם ויצחק אברהם בחי החסד יצחק בחי גבורה ונהו ואלה תולדות יצחק בן אברהם יעקב ועשו האמורים בפר' היינו ג"כ שני בחי הנ"ל אברהם הוליד את יצחק היינו שע"י בחי עבודה ברוחניות בא ג"כ לבחי עבודה בגשמיים אכ"ר: ויעתר יצחק לה' לנכח אשתי כי עקרה היא וגו' פירש"י לו ולא לה לפי שאינו דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע ונראה לבאר על זה הדרך דהנה שמעתי מהרב הק' ר' זאב מניטאמיר פי' הבוחר בשירי זמרה היינו שבוכ"ע ב"ה בוחר רק בשירים של זמרה היינו למי שמשים עצמו כשירים בשעת זמרה ותפלה ודפח"ח ולהבין זה דהנה עיקר עבודתו הוא באי ענוה ושפלות באמת היינו שיתבונן בשכלו כשעומד להתפלל לפני בוכ"ע ב"ה שמצד מעשי אינו ראוי לדבר דבר לפניו ולבקש ממנו גדולה או קטנה ואפילו פתחון פה לעמוד ולבקש מלפניו אינו ראוי מצד מעשי רק אני מבקש מהשי"ת שיעזור לי בזכות אבות ובחי' תפלה כזו מקובלת לפניו ית' כמאה"כ קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת היינו שקרוב ה' לקוראיו לקבל תפלתם כשיקראו אותו מחמת האמת היינו מצד זכות אבות אמת הוא בחי אבות ראש תוך סוף אף זהו כשהוא צדיק בן צדיק אז יכול לבקש מהש"י בזכות אבות אבל כשהוא צדיק בן רשע אינו יכול לבקש מצד זכות אבות רק עיקר הבקשה מוכרח להיות מצד מעשיו ולתפלה כזו אין הקב"ה פונה כ"כ לקבלה שאינו בוחר רק בשירי זמרה העושה עצמו כשירים ונהנה יצחק היה צדיק בן צדיק ע"כ היה תפלתו מצד זכות אבות ורבקה הייתה צדקת בת רשע ותפלתה הייתה מצד זכותה ונהו ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו היינו שתפלתו של יצחק היה בבחי' לנכח אשתו בבחי' התנגדות נגד תפלתה ומפני מה הייתה תפלתו בבחי' התנגדות לזה נותן טעם כי עקרה היא היינו מחמת שבתפלתה הייתה היא בעצמה עיקרית כי לא הייתה יכולה לבקש בזכות אבות פנ"ל לכה ויעתר לו וגו' היינו שבוכ"ה פנה רק לתפלתו כי תפלתו הייתה רק בבחי' שירים שעושה עצמו שירים וזכות אבות עיקר והבוכ"ה בוחר רק במי שעושה עצמו שירים בשעת זמרה ותפלה ונהו שפירש"י אינו דומה תפלת צדיק וגו' היינו מחמת שזה יכול לבקש בזכות אבות ומשים עצמו שירים לגבי דאבות ולזה פונה הקב"ה אבל צדיק

בן רשע צריף לעשות עצמו עיקר והקב"ה בוחר רק בפשירי זמרה פנאמר לעיל יה"ר
שנזנפה לזה אכי"ר: ויתרוצצו הפנים בקרבה ותאמר וגו' ונראה לבאר עד"ז דהנה
הבוב"ה הבטיח לא"א ע"ה ואמר לו אנכי מגן לך שכרה הרבה מאוד מגן בלשון תרגום
הוא חנם ר"ל שהבטיח לו הקב"ה לעשות לו ולזרעו תמיד חסד חנם ולא ישלם להם
כמעשיהם וכגמולם והנה רבקה פשה לה צער הריון הנה מוחלט בדעתה שפונאי הש"י
משלם לה לפי מעשיה ונהיה זה לפלא בעינייה מחמת שהבוב"ה הבטיח לא"א שיעשה
תמיד מגן היינו חסד חנם ולא לפי מעשיו ותאמר א"כ פשיש לי צער הריון מסתמא הש"י
משלם לי פפי מעשי למה זה אנכי ר"ל למה הבטיח הקב"ה לאברה' בחי' זו ז"ה אנכ"י
גימט' מגן ר"ל שיעש' תמיד חסד חנם עם זרעו יה"ר שזכה לזה אכי"ר: ויאמר ישחק
אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה ה' אלהיה לפני וגו' וקשה האיה הזכיר
יעקב שם שמים ואמר הקרה ה' ובאמת היו לו גדיים מוכנים לא במקרה ויש לתרץ
שאמר יצחק לעשו צא השדה וגו' פיל לשדה של תפלה כמאה"כ לשוח בשדה פדי
להמשיך בחי' קדושה במאכל וזהו ועשה לי מטעמים פאשר אהבתי פירוש טעם של בחי'
קדושה שזהו הנה נחמד לו ונאהב מכל דבר ולזה ג"כ פונוה רבקה באמרה ואעשה אותם
מטעמים לאביך פאשר אהב וגו' פינוה ג"כ לבחי' טעם קדושה שיעחק אהב אותו כי
היא היתה יכולה להמשיך בחי' קדושהמה ששאל יצחק מה זה מהרת למצא ר"ל שעדיין
לא הנה שהות להתפלל ולעשות וא"כ איה יוכל להיות בחי' טעם קדושה ה"ל וע"ז
השיב כי הקרה ה' אלהיה לפני פירוש עד"ה טרם יקראו ואני אענה ר"ל שלא הייתי
צריף להתפלל פי בעניתי קודם שהתפללתי גם רמז פי הקרה ה' וגו' ר"ל שעי"ז בעצמו
נמשך בחי' קדושה במה שאני מאמין באמ"ש שהשי"ת הקרה לפני את המאכל ולא פחי
ועוצם ידי עשה לי את המאכל הנה לכן לקחה רבקה שני גדיי עזים א' נגד פסח וא' נגד
חגיגה ר"ל להמשיך בחי' קדושה מב' בחי' ה"ל חגיגה ופסח וזה פונוה יצחק שאמר
לצוד ציד דוקא אע"פ שלא הנה צריף רק לגדיים אלא שפיון בתוכת לצוד ציד היינו
להמשיך ולצוד בחי' קדושה ה"ל וח"ש ראה ריח בני פריח שדה שיה ריחו פריח השדה
של תפלה ה"ל אע"פ שלא התפלל עדיין אעפ"כ המשיך בחי' קדושה בשלימות בלא
תפלה כמו המשכת הקדושה שהמשכתי ע"י שדה של תפלה יה"ר שנזנפה לבחי' המשכת
קדושה אכי"ר: פרשת ויצא ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וגו' ויקח מאבני המקום
וגו' ויחלום והנה סולם וגו' להבין זה ע"ד המוסר הנה אית יראה ואית יראה פיל שיש ב'
מיני יראה וכמאמר בראשית ברא בשביל ב' ראשית שיש ב' בחי' יראה שנקראים
ראשית בשבילם נברא העולם שזה הנה נקודת רצון הבורא ב"ה בבריאת העולם שייראו
מלפניו בשני בחי' יראה היינו יראה תמאה ויראה עילאה יראה תמאה שמתירא האדם
מחמת עונש בעוה"ז או בעוה"ב זה נקרא בחי' יראה תמאה והמתירא מהבוב"ה בגין
יראה דאיהו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין זהו נקרא בחי' יראה עילאה והנה בחי'
יראה נקרא בחי' נקודה פי היתה נקודת הרצון של הבורא ב"ה בבריאת העולם פנ"ל
והשני בחי' יראה נקראים שני בחי' נקודות שיש בחי' נקודות למטה מהאומיות היינו
תחת האומיות פגון קמץ פתח וכדומה ויש בחי' נקודות למעלה על האומיות פגון חולם
וגם בבחי' יראה יש ב' בחינות ה"ל היינו פי פל העולמות נבראים בבחי' אומיות של
התורה פמאמר באורייתא ברא קב"ה עלמא היינו באומיות התורה פידוע לכן היראה

הנמשך על האדם מבחי' בריאת העולמות והנהגת העולמות בשכר והעונש בעוה"ז ובעוה"ב זהו לקרא יראה תפאה בחי' נקודה שפחת האותיות היינו פחת בריאות העולמות שנבראו באותיות התורה אבל הבחי' יראה שנמשך מלמעלה מן העולמות היינו בגין דאיהו רב ושלית עקרא ושרשא דכל עלמין קודם שנברא העולם וכלא קמי' פלא חשוב זהו נקרא יראה עילאה בחי' נקוד' למעל' מן האותיות היינו למע' מבריאת העולמות שנברא באותיות התור' פנ"ל (ושתי הבחינות יראה נקראים בשם רחל ולאה בחי' ה"א תפאה ה"א עילאה פידוע וזשאה"כ וילבן שתי בנות שם הגדול' לאה וגו' פי' לבן מרמז לבחי' לוכן העליון בחי' רב חסד יש שתי בנות היינו שנמשך מבחי' רב חסד שני בחי' יראה הנ"ל הנקראים רחל ולאה ומרמז במלות ר"ב חס"ד שעולה מספר רח"ל לא"ה וגם רמזו רז"ל באמרים בעשרה י מאמרות נברא העולם מרמז לשני בחי' ה"א הנ"ל ה"א תפאה ה"א עילאה גימטריא עשרה שע"י ב' ההי"ן הנ"ל נברא העולם בכ"ב אותיות התור' וע"י עשרה מאמרות וכ"ב אותיות התור' נברא העולם שכן ביחד ל"ב נתיבות ומרמז ג"כ במלת לב"ן נוטריקון ל"ב נתיבות וילבן שתי בנות פי' לבחי' פל ל"ב נתיבות הנ"ל יש שתי בנות היינו שתי בחי' יראה שנקראים רח"ל ולא"ה פנ"ל וזהו בחי' ח"ל ובחי' א"י פי' שבחי' יראה נקרא בשם ארץ בחי' שפלות פי' ע"י היראה נכנע האדם ונשפל לפני הבוב"ה רק שבחי' יראה והכנעה שפא להאדם ע"י יראת עונש נקרא ח"ל ויראת הרוממות יראה עילאה בכונשת והכנעה לפניו יתברך בגין דאיהו רב ושלית עקרא ושרשא דכל עלמין נקרא בשם א"י גם נקראים הב' בחי' בשם ירושלים לתפא ירושלים לעילא כמאה"כ ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו שירושלים שלמטה מכון נגד ירושלים של מעלה עד שאבא בירושלים של מטה שא"א להגיע לבחי' יראה עילאה עד שפגיעים תחלה לבחי' ירא' תפאה והנה ירא' עילאה בחי' ה"א עילאה לאהנקרא מעלמא דחירות פידוע פי' בחי' יראה תפאה הוא בבחי' שעבוד שמתניירא מעונש פנ"ל אבל כשמגיע לבחי' ירא' עילאה יראת הבנושת לכד ואינו מתניירא עוד מבחי' עונש פי' הוא מופשט מגשמיות מבחי' תענוג גשמי רק שיראתו הוא גנדל בושה מפורדו ית' זה בחי' חירות משארי יראות רק יראה אחת יש לו והוא בחי' עבד"י הם ולא פנ"ל וזהו בחי' משה עבד"י ולבחי' זה א"א להגיע כ"א ע"י עסק התורה ביגיעה רבה ובשקינה והתמדה שישים פל מחשבתו ולבו רק בעיון התור' והמצות ועי"ז נתקדש מוחו ולבו ויוכל להגיע לבחי' יראה עילאה וזהו ניצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה ופי' שע"י לימוד התורה בבאר שבע יצא מבחי' ה"א והלך חרנה לבחי' יראה עילאה בחי' חרנה בחי' חירות ומפרש הכתוב סדר הליכתו לבחי' הנ"ל ואמר ויפגע במקום וגו' ויקח מאבני המקום פי' שבכל בחי' שפגע הסתפל בתכליתו וראשיתו למה נברא ועל מה נברא הלא פל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו והאלהים עשה שייראו מלפניו וכן התבונן בכל דבר ועי"ז הגיע תחלה לבחי' יראה תפאה בשלימות ומרמז בפסוק ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו ר"ת גימטריא צ"א כמספר שני שמות הוי"ה אדנ"י בחי' וה' בהיכל קדשו שנסתפל בכל דבר איהו שבכל דבר נברא יש בחי' ה' בהיכל קדשו שנמשך ע"י ר"ב אותיות התורה פנ"ל ומרמז בתיבת וישפב במקום ההוא נוטרוקין י"ש כ"ב במקום ההוא פי' הבין שיש בחי' כ"ב אותיות בכל נברא ועי"ז ויחלום וגו' פי' שהגיע

לְבַחִי וַיִּחַלְוּם בַּחִי חוֹלָם בַּחִי נִקְוֹדוֹת שְׁלֹמֶעֱלַי מִן הָאוֹתִיּוֹת פִּנְ"ל בַּחִי יִרְאֶה עֵילְאָה פִּנְ"ל וְהִנֵּה סוֹלָם מְנֻצָב אַרְצָה פִּי שְׁרָאָה שְׁבַחִי יִרְאֶה הִיא בַּחִי סוֹל"ם מְרַמֵּז לְבַחִי ר"ב חס"ד בַּחִי רַח"ל וְלֹא"ה פִּי סל"ם בְּמִילּוֹאוֹ כִּזְה סִמְ"ף לְמ"ד מ"ם גִּימַט' ר"ב חס"ד גִּימַט' רַחֵל לֵאָה בַּחִי יִרְאֶה תַּמְאָה וַיִּרְאֶה עֵילְאָה הוּא בַּחִי סִלָּם שְׁמֻצָב אַרְצָה הִינֵנו שְׁהַתְחַלַּת הַיִּרְאָה מִבַּחִי אֶרֶץ מִלְמֻטָה וּמַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה שְׁמַגִּיעַ לְבַחִי יִרְאֶה עֵילְאָה לְכֹן וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כ"א בֵּית אֱלֹהִים פִּי שְׁיֵשׁ כָּאֵן בֵּית אֱלֹהִים ר"ל ב' בַּחִי יִרְאֶה פִּי אֱלֹהִים מְרַמֵּז לְבַחִי יִרְאֶה פִּנּוּדָע יֵה"ר שְׁנֻזְפָּה לְזֶה אַכִּיה"ר: וְלִלְבֹן שְׁתֵּי בְּנוֹת וְגו' וְעֵינֵי לֵאָה רַפּוֹת וְגו' פִּירֵשׁ"י שְׁהִיְתָה סְבוּרָה לְעֵלוֹת בְּגוֹרְלוֹ שֶׁל עֶשׂוֹ וּבִכְתָּהּ וְגו' וְלִקְהִיבֵן זֶה הִנֵּה יָדוּעַ מֵאֲחֻז"ל כְּתִיב כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי וְגו' וְכִתִּיב וְאִרְאֶה אֶת ה' וְגו' וְקִשְׁיָא קִרְאֵי אֶהְדְּדֵי וְתִירְצוּ כָּאֵן בְּאַסְפַּקְלָרְיָא הַמְאִירָה כָּאֵן בְּאַסְפַּקְלָרְיָא שְׂאִינְהָ מְאִירָה וְכו' ע"כ פִּירוּשׁ אֶסְפַּקְלָרְיָא נִקְרָא דְבָר שֶׁהוּא זֶה וְנָקִי עַד שִׁיכּוֹלִים לִרְאוֹת בּוֹ וְהוּא בַּחִי אִוֵּר אֶמְנָם יֵשׁ שְׁנֵי בַּחִי אִוֵּר בַּחִי א' אִוֵּר מְצוֹת מְעַשְׂיוֹת כְּגוֹן אִוֵּר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִי שְׁזוֹכָה לְהַשְׁיֵג בַּחִי אִוֵּר א"י בְּשִׁלְיָמוֹת וְלִכְנָס בְּקִדְוִשְׁתָּהּ כְּגוֹן הַפָּהוּ גְדוֹל שְׁזוֹכָה לִכְנָס בְּכָל עֶשֶׂר קִדְוִשׁוֹת א"י הַמְּוַזְכְּרִים בְּמִשְׁנֵה עַד שְׁזוֹכָה לִכְנָס לְפָנֵי וּלְפָנִים בְּקִדְוִשְׁהָ וְטַהֲרָה וְנָהוּ בַּחִי אִוֵּר א"י בְּשִׁלְיָמוֹת וְנִקְרָא אֶסְפַּקְלָרְיָא שְׂאִינְהָ מְאִירָה וַיֵּשׁ עוֹד בַּחִי ב' בַּחִי אִוֵּר גְּדוֹלָה מְרַאשׁוּנָה וְהִיא אִוֵּר תּוֹרָה שְׁמֵלְבַד גְּוֹדֵל מְעַלַּת הַלִּמּוּד שְׁיֵשׁ בָּהּ יֵשׁ עוֹד מְעַלָּה שְׂמַאִירַת עֵינַיִם לְהָאִיר לְלוֹמְדֵיהָ בְּמִצּוֹת ה' וְלִלְמַדְם דְּרָף ה' וְעַבּוּדְתוֹ וְלִזְה נִקְרָא בַּחִי אִוֵּר אֶסְפַּקְלָרְיָא הַמְאִירָה ע"ש שְׂמַאִירַת עֵינַיִם וּמְלַמְדַת הָאָדָם דְּרָף ה' וְז"ש חו"ל עַל יִקְרָה הִיא מְפִינֵי יִקְרָה הִיא מְכ"ג שְׁנִכְנָס לְפָנֵי וּלְפָנִים פִּי שְׁגְדוֹל אִוֵּר תּוֹרָה יוֹתֵר מִבַּחִי אִוֵּר א"י שְׁהַשְׁיֵג הַכֹּה"ג בְּשִׁלְיָמוֹת פִּנְ"ל וְא"א לְהַגִּיעַ לְבַחִי אִוֵּר תּוֹרָה זוֹ כ"א ע"י בַּחִי דַּעַת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג הִינֵנו שְׁיִלְמּוּד בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְזֶה הִיְתָה בַּחִי יַעֲקֹב שְׁפּוֹלֵל שְׁנֵי הַבַּחִי חו"ג בַּחִי אֶבְרָהָם וַיִּצְחָק כְּמוֹ הַתּוֹרָה שְׁפָלִילָה מְשֻׁנְיָהָם זְכוּר וּשְׁמוֹר מ"ע וּמִל"ת חו"ג וְלִזְה רְמִזוֹ רז"ל ע"פ אָדָם כִּי יָמוֹת בְּאַנְהָל אֵין הַתּוֹרָה מְתַקְיָמַת אֶלָּא בְּמִי שְׂמִמִּית עֲצָמוֹ עֲלֶיהָ ר"ל יְמוֹת גִּימַט' אֶבְרָהָם יִצְחָק הִינֵנו שְׁיִגִיעַ אָדָם לְבַחִי יָמוֹת פּוֹלֵל שְׁנֵי הַבַּחִי פִּנְ"ל וְאִזְ בְּאוֹה"ל ר"ל בְּאֶשֶׁר יִהְיֶה לִמּוּדוֹ בְּזֶה הָאֶנְפֹן אִזְ נַעֲשֶׂה לוֹ הָאִוֵּר תּוֹרָה בַּחִי אֶנְהָל לְהַקִּיפוֹ וְלִשְׁמָרוֹ עִמ"ז וּפְנִיָה ח"ו לְבַלְתִּי תִכְנָס בְּקוֹדֵשׁ וּמַחְמַת גְּוֹדֵל אִוֵּר א"א לְהַתְּסַפֵּל בָּהּ עַד שְׁנִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ א"י וְאִזְ יָכוֹל לְהַסְתַּפֵּל בָּהּ ע"ש הַלְבוּשׁ וְזֶהוּ שְׁתִּירְצוֹ רז"ל כָּאֵן בְּאַסְפַּקְלָרְיָא כו' ר"ל מִשְׁרַע"ה שְׁהִנָּה בַּח"ל וְהִנָּה מְתַנַּבֵּא מְאוּר תּוֹרָה לְבַד בְּלִי לְבוּשׁ א"י וְע"כ כְּתִיב בְּיָה כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם, וְגו' הִינֵנו מְחַמַּת גְּוֹדֵל הָאִוֵּר בְּלִי לְבוּשׁ פִּנְ"ל אֶבְל שְׂאָר גְּבִיאִים שְׁהִיוּ בַּח"י וְהַסְתַּפְּלוּ ע"י לְבוּשׁ א"י וְע"כ כְּתִיב וְאִרְאֶה שְׁהִיוּ יָכוֹלִין לְהַסְתַּפֵּל ע"י אֶסְפַּקְלָרְיָא שְׂאִינְהָמְאִיר' וּמַעֲתָה נִבְא לְבִיאוֹר הַכְּתוּבִים וְלִלְבֹן שְׁתֵּי בְּנוֹת מְרַמֵּז לְשְׁתֵּי בַּחִי אִוֵּר הַנְּ"ל שֵׁם הַגְּדוֹלָה לֵאָה לֹא"ה אוֹתִיּוֹת אֶהָל מְרַמֵּז לְבַחִי אִוֵּר תּוֹרָה שְׁנַעֲשֶׂה בַּחִי אֶהָל וְשֵׁם הַקְּטָנָה רַח"ל מְרַמֵּז לְבַחִי חוֹר א"י וּמְצוֹת מְעַשְׂיוֹת פִּנְ"ל וְעֵינֵי לֵאָה רַפּוֹת וְגו' וּפִירֵשׁ"י שְׁהִיְתָה סְבוּרָה לְעֵלוֹת בְּגוֹרְלוֹ שֶׁל עֶשׂוֹ וּבִכְתָּהּ ר"ל מְחַמַּת גְּוֹדֵל בַּחִי אִוֵּר תּוֹרָה בְּלִי לְבוּשׁ יֵשׁ פֶּחַד שְׁלֹא יִגְעוּ הַחִיצוֹנִים שֶׁהוּא עֶשׂוֹ ח"ו לְכֹן וַיִּאָּהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל ר"ל אָהֵב יַעֲקֹב לְדַבָּק א"ע בְּבַחִי רַחֵל בַּחִי אִוֵּר א"י וּמְצוֹת מְעַשְׂיוֹת תְּחַלָּה וְאֵע"פ שֶׁהִיא בַּחִי קְטָנָה וְאֵע"פ כִּי הִיא יִפֶּת תְּנֹאֵר וּיִפֶּת מְרָאָה וְאֵח"פ נִדְבָק א"ע בְּבַחִי לֵאָה בַּחִי אִוֵּר תּוֹרָה ע"י הַלְבוּשׁ פִּנְ"ל וְזִשְׂאָה"כ וַיִּצְאָ יַעֲקֹב מִבְּאָר שְׁבַע וַיִּלְךָ חֲרָנָה וְגו' פִּי שְׁיִצְאָ יַעֲקֹב הִינֵנו

שְׁהִלָּה מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא וּכְבָר עֶבֶר בַּחֲוֵי בְּאֵר שְׁבַע שֶׁהוּא אִי שֶׁהִיא אֶסְפֵּקְלָרְיָא שְׂאִינָה מְאִירָה וְיִלְדָּה חֲרָנָה מְרַמְזוּ עַל בַּחֲוֵי דַעַת בַּחֲוֵי הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג לְבֵא לְמַדְרִיגָה עֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא בַּחֲוֵי אֶסְפֵּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה ע"י לְבוּשׁ אִי וְהַפֶּה מְדָה"ד לְמַדְה"ר וְעֵשָׂה מִן אוֹתִיּוֹת חֲרָ"ן שְׁמַרְמְזוּ לְבַחֲוֵי דִין וְהַפְּסִיק רַגְלֵי הַח' וְעֵשָׂה אוֹתִיּוֹת רַנ"ה שְׁמַרְמְזוּ לְבַחֲוֵי חֶסֶד וְעִי"ז נִתְדַבֵּק בְּאוֹר תּוֹרָה ר"ל עַד שְׁנַעֲשֶׂה בַּחֲוֵי לְאָה בַּחֲוֵי אֶהֱלֵה לְהַקִּיפוּ מִכָּל צַד הַשִּׁי"ת יִזְכְּנוּ לְטַעֲנוֹם מְטוֹב טַעַם אִי אִכִּי"ר: וְיִרְאֵה ה' כִּי שְׁנוּאָה לְאָה וְיִפְתַּח אֶת רַחֲמָה וְרַחֵל עֲקָרָה וְגו' וְלְכַאוֹרָה מֵה חִידוּשׁ יֵשׁ פֶּאן שְׁמִשְׁמַע שְׁבַע עֲבוּר כִּי שְׁנוּאָה לְאָה לְכֵן וְיִפְתַּח אֶת רַחֲמָה מִשְׁמַע שְׂאֵם לֹא הִיְתָה שְׁנוּאָה לֹא הִיְתָה פּוֹתַח רַחֲמָה הִלֵּא בְּלִקְוָה וְזִלְפָּה שְׁלֵא הָיוּ שְׁנוּאִים וְאֵפ"כ נִתְהַר וְנִתְלַד וְגו' וְלִקְבִין זֶה נִקְדִּים הִנֵּה יָדוּעַ שְׁלֵאָה נִקְרֵאת עֲלֵמָא דְאֶתְכֶסְיָא וְרַחֵל נִקְרֵאת עֲלֵמָא דְאֶתְגִּלְיָא הֵינּוּ בַּחֲוֵי עוֹלָם הַמְּחַשְׁבָּה הוּא בְּאֶתְכֶסְיָא וְנִקְרֵא עֲלֵמָא דְאֶתְכֶסְיָא לְאָה בַּחֲוֵי ל"א שְׁלֵא נִיכְרַח לַחוּץ מֵה שְׁבַתוֹף הַמְּחַשְׁבָּה וְהוּא שׁוֹרֵשׁ הַמְּצוֹת ל"ת כִּי הַמְּקַיִם מל"ת אֵינּוּ נִיכְרַח לַחוּץ כִּי הוּא מְקַיֵּמָה בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה וְע"כ אֵין אֲחִיזָה לְהַחִיצוֹנִים בְּמִקּוֹם הַהוּא כִּי לֹא שִׁינְיָה שֵׁם פְּנִיּוֹת וְגִסוֹת כ"כ כִּי הוּא דְבָר הַנְּסִתָּר בְּמַחְשְׁבָה וּבְלֵב אֶבֶל לֹא כֵן בַּחֲוֵי רַחֵל בַּחֲוֵי עֲלֵמָא דְאֶתְגִּלְיָא בַּחֲוֵי הָעוֹלָם הַדִּיבּוּר שֶׁהוּא שׁוֹרֵשׁ מ"ע שְׁעוֹשֶׂה בְּפִנְעַל מְמַשׁ וְנִרְאֶה לְכָל קִיּוֹם הַמְּצוֹה וְע"כ יְכוֹל לְהִיּוֹת בְּיֹתֵר אֲחִיזָה הַחִיצוֹנִים מִחֲמַת הַפְּנִיּוֹת שְׂבֵא לּוֹ בְּשַׁעַת קִיּוֹם הַמְּצוֹה בַּחֲוֵי גִסוֹת וּבְדוּמָה כְּגוֹן לְקַבֵּל פֶּרֶס בְּעוֹלָם הַזֶּה אוֹ בַּעוֹה"ב וּזְשֵׁא"כ וְעִינֵי לְאָה רַכּוֹת וְרַחֵל הִיְתָה יִפְתַּח תּוֹאֵר וְגו' וּפִירֵשׁ"י שְׁלֵאָה הִיְתָה יִרְאֶה שְׁלֵא תִפְּנֹל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ וְלִזְהָ הִיְתָה בּוֹכָה ר"ל שְׁלִזְהָ הָיוּ עֵינֵי לְאָה רַכּוֹת מִחֲמַת שְׁרַחֵל הִיְתָה יִפְתַּח תּוֹאֵר וְגו' פִּי מִחֲמַת שְׁבַחֲוֵי רַחֵל בַּחֲוֵי עֲלֵמָא דְאֶתְגִּלְיָא בַּחֲוֵי דִּיבּוּר וּמַעֲשֶׂה בַּחֲוֵי הִיְתָה יִפְתַּח תּוֹאֵר שֶׁיְכוֹל לְהִיּוֹת בְּהֵם בַּחֲוֵי גִסוֹת וְהַתְּפָאֵרוֹת כַּנ"ל וְע"ז הִיְתָה יִרְאֶה לְאָה שֶׁהוּא בַּחֲוֵי הַמְּחַשְׁבָּה שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ הַקְּלִיפּוֹת בְּרַחֵל בְּמַעֲשֶׂה הַמְּצוֹת שֶׁהֵם בְּדִיבּוּר וּמַעֲשֶׂה וְע"ז הִיְתָה בּוֹכָה וְדוֹאֲגָת לְתַקְנָם אֲמָנָם בְּעֲבוּר מֵאֲחִזָּה לְעוֹלָם יִלְמּוּד אָדָם אִפִּי שְׁלֵא לְשִׁמָּה שְׁמַתוֹף שְׁלֵא לְשִׁמָּה וְכו' ע"כ וְיִאָּהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל ר"ל שֶׁיַּעֲקֹב דָּבַק אֶ"ע בְּבַחֲוֵי רַחֵל מְצוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בַּחֲוֵי וְלֵאָה תְּמִיד הִיְתָה דוֹאֲגָת ע"ז שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ הַקְּלִיפּוֹת בַּחֲוֵי מִצַּד שׁוּם פְּנִיָּה כַּנ"ל ר"ל שֶׁיַּעֲקֹב בְּעֲצָמוֹ בְּבַחֲוֵי לְאָה בַּחֲוֵי בִּינָה שְׂבּוּ הִיְתָה דוֹאֵג בְּקִרְבוֹ בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְנִבְזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס וּשְׁנוּאָה עַל בַּחֲוֵי מַעֲשֶׂה הַמְּצוֹת שְׁעוֹשֶׂה שֶׁיְהִיָּה בְּשִׁלְיֵמוֹת וּזְשֵׁא"כ וְיִרְאֵה ה' כִּי שְׁנוּאָה לְאָה ר"ל בַּחֲוֵי הַמְּחַשְׁבָּה וּבִינָא לְבֵא שֶׁהִיא בַּחֲוֵי לְאָה הִיא שְׁנוּאָה בְּעֵינָיו נִמְאָס עַל דְּאֲגַת תִּיקוֹן הַמַּעֲשֶׂה בַּחֲוֵי רַחֵל ע"כ וְיִפְתַּח אֶת רַחֲמָה וְרַחֵל עֲקָרָה ר"ל שְׁפַתַּח אֶת רַחֲמָה אוֹתִיּוֹת רַמ"ח מ"ע שֶׁיְהִיָּה לְהֵם פְּתִיחָה מִן בַּחֲוֵי לְאָה בַּחֲוֵי מַחְשְׁבָה כְּמוֹ שְׁנִבְאָר לְמַטָּה שֶׁיְהִיָּה הַפְּתִיחוֹת שֶׁל מ"ע מְמַנָּה ר"ל כְּשִׁירְצָה הָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מ"ע יִחְשׁוֹב תְּחִלָּה בְּמַחְשְׁבָתוֹ שְׁעוֹשֶׂה הַמְּצוֹה רַק לֵה' לְבַדּוֹ וְלֹא לְשׁוּם בַּחֲוֵי הוֹלְדָה ר"ל שׁוּם קִיבּוּל פֶּרֶס שְׁנִקְרֵא בַּחֲוֵי הוֹלְדָה שְׁמוּלִיד שְׂכָר וְהוּא עוֹשֶׂה הַמְּצוֹה לֹא לְשׁוּם בַּחֲוֵי הוֹלְדָה שֶׁל קִיבּוּל פֶּרֶס לֹא בַּעוֹה"ז וְלֹא בַּעוֹה"ב כִּי וְרַחֵל עֲקָרָה ר"ל מִחֲמַת שְׁחָסֵר מִן רַחֵל הָעֵיקָר שֶׁהִיא יו"ד בַּחֲוֵי חֲכָמָה רַמ"ח פִּי שְׁחָסֵר מִן רַחֵל מִסְפֵּר יו"ד לְמִלְאוֹת מִסְפֵּר רַמ"ח וְר"ל הִיו"ד הִיא בַּחֲוֵי חֲכָמָה עֵילְאָה.

וְע"כ הִיא יִפְתַּח תּוֹאֵר וְיֵשׁ שֵׁם אֲחִיזָה לְחִיצוֹנִים וְע"כ וְיִפְתַּח ר"ל יוֹד פְּתַח שְׁפַתַּח בְּה בַּחֲוֵי חֲכָמָה שְׁתֵּאִיר בְּה בַּחֲוֵי חֲכָמָה וּמַחְשְׁבָה בַּחֲוֵי לְאָה וְיִנְשָׁלֵם בַּחֲוֵי רַמ"ח בְּשִׁלְיֵמוֹת וּפִי ע"י מֵה הִיא הַפְּתִיחָה הוּא שְׁכִשְׁיִרְצָה הָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מְצוֹה יִתְבוּנָן תְּחִלָּה בְּמַחְשְׁבָתוֹ

שְׁעוֹשֵׂה הַמְצָנָה רק לה' לְבָדוֹ וְלֹא לְשׁוֹמְבַחֵי הוֹלְדָה וְקִיבּוּל שְׁכָר לֹא בַעוּה"ז וְלֹא בַעוּה"ב כ"א לה' לְבָדוֹ בְּבַחֵי עֲקָרָה שְׁלֵא לְהוֹלִיד שׁוֹם פָּרֶס וְכִשְׁמַחֲשֵׁב בּוֹ הָאָדָם בַּעַת פְּתִיחַת עֲשִׂיַת הַמְצָנָה אִז רַחֲמָנָא לְבֵא בְּעֵי שְׂיִהְיֶה הַלֵּב מְשִׁתּוֹקֵק לַעֲשׂוֹת הַמְצָנָה בְּשִׁלְיֻמוֹת לַה' לְבָדוֹ וְהִי יִהְיֶה בְּעִזְרוֹ לְגַמּוֹר הַמְצָנָה בְּכִי טוֹב בְּלִי שׁוֹם פְּנִיָה כ"א בְּבַחֵי עֲקָרָה וְכַנְגָד ג' בַּחֵי אֵלּוֹ הַשְּׂיִינִים לְמַעֲשֵׂה הַמְצָנָה בַּחֵי מַחְשָׁב דִּיבּוּר וּמַעֲשֵׂה פְּשָׁה בְּשִׁלְיֻמוֹת וַיַּעֲקֹב עֲשֵׂה אוֹתָם בְּשִׁלְיֻמוֹת בְּתַקוּנָם ע"ז הוֹדָה לַה' וְאָמַר הַפְּתוּב וַתְּהִר וּגו' וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן וּגו' כִּי רָאָה ה' בְּעֵינָי וּגו' בַּחֵי רְאָיָה בְּעֵינָיו נִגְדַּת בַּחֵי הַמַּעֲשֵׂה שְׁנִיתָקֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שְׁמַעוֹן כִּי שָׁמַע וּגו' בַּחֵי שְׁמִיעָה נִגְדַּת בַּחֵי דִּיבּוּר שְׁבַמְצָנָה שְׁנִיתָקֵן וְאָמַר וַתְּהִר וּגו' וַתִּקְרָא שְׁמוֹ לְוִי וּגו' יְלֹנָה אִישִׁי אֵלִי וּגו' בַּחֵי הַתְּחַבְּרוֹת נִגְדַּת בַּחֵי הַמַּחְשָׁב וְעָלָה עַד בַּחֵי בִּינָה עוֹלָם הַמַּחְשָׁבָה וְנַעֲשֵׂה בַּחֵי הַתְּחַבְּרוֹת בְּכָל הַמַּדּוֹת יְחוּד קב"ה וְשְׂכִינְתָּהּ יְה"ר שְׁנִיתָקֵן לְוִי אַכִּי"ר: וְלָכֵן הִלְךְ לְגִזְזוֹן אֶת צֵאֲנוֹ וַתִּגְנֹב רַחֵל אֶת הַתְּרָפִים וּגו' וּנ"ל שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְרַמְזֶת לָנוּ בְּכָאֵן דְּרַף עֲבָדוֹת הַשָּׁם ית' וַתְּחַלֵּה נִקְדִּים לְבָאָר הַפְּסוּק וְכִי יִפְתָּה אִישׁ בְּתוֹלָה אֲשֶׁר לֹא אֲנֹרְשָׁה וּגו' מְהֵרָה וּגו' דְּהִנֵּה עֵינֶיךָ הַעֲבָדוֹת הוּא הַזְּדַפְכוֹת הַנְּפֶשׁ הַיְיָנוּ לְזַפֵּךְ אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי גְשָׁמִיּוֹת שְׁלֵא לְאַהֲבֵךְ וְלִהְשִׁתּוֹקֵק לְשׁוֹם דְּבָר מַעוּה"ז הַגְּשָׁמִי רַק שְׁתַּמִּיד יְהִי בּוֹעֵר בְּלִבּוֹ אֶהְבֵּת הַבּוֹרָא ב"ה וְלִכְסוּף וְלִהְשִׁתּוֹקֵק תַּמִּיד אֵלָיו ית' בְּכָלוֹת הַנְּפֶשׁ בְּאַהֲבָה עֲזָה וַתְּשׁוּקָה גְּדוֹלָה עַד מְאוֹד וְזֵהוּ בַּחֵי שְׂזוּכִים לְבֵא לְבַחֵי אֶהְבָּה עֲזָה הוּא מַחֲמַת מַעֲשֵׂה הַמְצָנוֹת שְׁעוֹסְקִים בָּהֶם תַּמִּיד בְּלִי בִּיטוּל אֲפִילוֹ רָגַע אַחַת לְבַטְלָה ח"ו מַחֲמַת זֶה הַבו"ע מְשַׁפִּיעַ לָהֶם בְּחַסְדוֹ וּבְטוּבוֹ אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה וְזֵהוּ כִּי נִרְמָצָה וַתּוֹרָה אוֹר הַיְיָנוּ ע"י הַנֵּר מְצָנָה שְׂיִרְאֵי ה' עוֹסְקִים בָּהֶם זוֹכִים לְתוֹרָה אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה הַנֵּר וְאִז הַתּוֹרָה אוֹר אֶהְבָּה עֲזָה הַנֵּר ל"ה הוּא בְּבַחֵי מְאֹרְשָׁה לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר בְּבַחֵי אַחֲדוֹת מַחֲמַת מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִי מְאוֹד כְּמוֹ שֶׁאֲחַז"ל עַל פְּסוּק תּוֹרָה צִנְהָ לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה א"ת מְאֹרְשָׁה אֵלֵא מְאֹרְשָׁה אֲבָל זֶה הַבַּחֵי אֵינוֹ נִשְׁפָּע בְּתַחֲלָה רַק בְּשִׁבִיל יִרְאֵי ה' אִף אַח"כ כִּשְׂיִנְשָׁפַע לָהֶם זֶה הַבַּחֵי אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה מַחֲמַת הַזְּדַפְכוֹת הַחֲנוּמְרִיּוֹת בְּמַעֲשֵׂי הַמְצָנוֹת אִז יוּכַל לְבֵא לְזֶה הַבַּחֵי אֲפִילוֹ מִי שְׂאֵינוֹ בְּהַזְּדַפְכוֹת כ"כ זוֹכִים לְזֶה בְּשִׁבִיל יִרְאֵי הַשָּׁם וְעוֹד יֵשׁ תַּקְנָה לְזֶה מִי שְׁלֵא נִזְדַּכֵּךְ כְּרֵאוּי לְבֵא לְבַחֵי זֶה אוֹר הָאֶהְבָּה הַנֵּר ע"י תַּפְלָה וּפִיתוּי לַה' ית' בְּעַבּוּר אוֹר הָאֶהְבָּה שְׂיִנְפָה לַה' וּמַחֲמַת גְּדוֹלָה הָאֶהְבָּה וְהַהֲשִׁתּוֹקֵקוֹת שְׂזָה הָאָדָם מְשִׁתּוֹקֵק לְבַחֵי זֶה אִז אַע"פ שְׂזָה הָאָדָם אֵינוֹ רְאוּי לַה' מִצַּד מַעֲשָׂיו אֲבָל הַשִּׁי"ת בְּרוּב רַחֲמָיו וְחַסְדָּיו שְׁבַרָא אֶת הָעוֹלָם בְּגִין דִּיִּתְקַרִי רַחוּם וְכו' מְרַחֵם עָלָיו וּמְשַׁפִּיעַ עָלָיו אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה הַנֵּר וְאַע"פ כִּי אֵינוֹ אֲצִלוֹ בְּבַחֵי מְאֹרְשָׁה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ תַּמִּיד הָאוֹר הָאֶהְבָּה הַנֵּר לְבַחֵי אַחֲדוֹת כְּמוֹ אֲצִל צַדִּיקֵי הַדּוֹר שְׁהֶם תַּמִּיד דְּבָקִים בַּה' בְּאַחֲדוֹת גְּמוּר וְזֵהוּ כִּי יִפְתָּה אִישׁ הַיְיָנוּ שְׂיִפְתָּה אִישׁ וּמִתְפַּלֵּל לְפָנֵי הַשִּׁי"ת לְבֵא לְזֶה הַבַּחֵי אֲשֶׁר לֹא אֲנֹרְשָׁה אֲצִלוֹ מַחֲמַת מַעֲשָׂיו וּמִן הַסֶּתֶם יַעֲזוֹר לוֹ הַשִּׁי"ת בְּרוּב רַחֲמָיו וְחַסְדָּיו אִז מְהֵרָה יִמְהַרְנָה לוֹ לְאַשָּׁה ר"ל שְׂיִמְהֵר זֶה הָאִישׁ לְדַבֵּק א"ע בְּבַחֵי זֶה בְּדַבְּקוֹת אֲמִיתִית בְּמַס"נ מִמֶּשׁ עַד פְּלוֹת הַנְּפֶשׁ שְׂיִהְיוּ אֲצִלוֹ בְּבַחֵי אֲשָׁה כְּמוֹ אֲצִל צַדִּיקִים גְּמוּרִים שְׁהֶם דְּבָקִים תַּמִּיד בְּמַדָּה זֶה וְאִם מִאֵן יִמְאֵן אֲבִיָה לְתַתָּה לוֹ כִּי שֶׁאֵע"פ שְׂנִכְסָפָה וְגַם פְּלַתָּה נִפְשׁוֹ לְזוֹ הַבַּחֵי וְאַע"פ כִּי יִמְאֵן אֲבִיָה לְתַתָּה לוֹ זֹאת הַבַּחֵי וְגַמְרָא אֲנֹמֵר הַפְּתוּב שֶׁאֵע"פ כִּי כֶּסֶף הַיְיָנוּ הַפְּסִיפָה יִשְׁקוּל כְּמוֹנֵהר הַבְּתוּלוֹת הַיְיָנוּ שְׁהוּא שְׁקוּל כְּאִילוֹ בְּאֵ לְבַחֵי אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה הַנֵּר לְזַשֵׁא"כ וְלָכֵן הִלְךְ לְגִזְזוֹ וּגו' ר"ל בַּחֵי לְכֹן הָעֲלִיּוֹן שְׁהוּא חֶסֶד הַבוּב"ה שְׁהוּא אוֹר הָאֶהְבָּה עֲזָה הִלְךְ לְגִזְזוֹ

לחבר א"ע עם צא"נו היינו צדיקי הדור ובחן' התחברות מרומז במלת לג"זו שהיא
אותיות ג"ז ו"ז ג"ז היא עשר ו"ז גימט' אחד מרמז על התחברות עשר ספירות שיהיו
בבחי' אחדות פשוט ורחל מרמז על אותן שאינם בהנדפכות כ"כ ואעפ"כ נכספה וגם
פלתה נפשם לבא לזו הבחי' ויש להם מזה בוששה והכנעה ואז הקב"ה משרה שכינתו
עליהם כמאה"כ את מי אשכון וגו' והשכינ' מכוונה בשם רחל פידוע וזהו ותגב רחל את
התרפים אשר לאביה היינו בשעה שבחי' לך העליון הלה לגזוז ולחבר עם צאנו אז
רחל מי שהם מכוונים בשם רחל שאינם זוכים מצד מעשיהם בחי' זו גובה את התרפים
אעפ"כ יכולין לבא לתורף ועיקר בחי' עבודה הנ"ל מצד זכות צדיקי הדור ומצד הפסיפה
וההשתוקקת והבושה שיש לו וזהו כי אסף אלהים את חרפתי היינו שרחל מרמז על
אותם שאינם בהנדפכות גמור אמרה פי אסף אלהי' את חרפתי היינו הבושה והכנעה
שיש לי מחמת זה יעזור לי הבוב"ה לבא לבחי' האהבה ענה הנ"ל יה"ר שגנפה לזה
אכ"ר: פרשת וישלח וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום
וגו' יש לפרש הפסוק ע"ד המוסר הנה יעקב ועשו מרמזים לבחי' יצה"ט ויצה"ר שיש
באדם ושרו של עשו הוא המקור של היצה"ר היינו הבחי' שממנה מקבל היצה"ר תוספת
פח ועוז והוא בחי' גסות הרוח ובחי' זו בא ע"י מותרות היינו שמתנהג האדם בבחי'
מותרות אכילה ושאר תענוגים ועי"ז נתרומם לבו של אדם כמאה"כ פן תאכל ושבעת
ורם לבבך ושכחת כו' פי' שע"י בחי' שביעה ביותר בא לבחי' שכחה בה' ולבחי' גסות
הרוח ובזה ניתוסף פח ועוז להיצה"ר אבל צדיק אנוכל לשובע נפשו בלבד בבחי'
הסתפקות בבחי' מועט וזהו מרומז בפסוק כדאיתא בספרים הק' לב חכם לימין ולב פסיל
לשמאל פי' החכם מתנהג באותיות שהמה לימין.

של אותיות ל"ב היינו אותיות א"ך שמרמז לבחי' מועט כמאחז"ל אכין ורקין מיעוטי
הם והפסיל מתנהג באותיות שהמה לשמאל של אותיות ל"ב היינו אותיות ג"ם בחי' רבוי
ומותרות כמאחז"ל אתין וגמין רבויין כדאיתא בשה"ק ולזה רמזו רז"ל על פסו' פי אתם
המעט מכל העמי' שאתם ממעטי' עצמיכם לפני פי' שאתם מתנהגי' לפני בבחי' מיעוט
בחי' הסתפקות פנ"ל כדי שלא יהי' מקום לכחו של עשו הוא היצה"ר וזהו שנאמר אצל
יעקב ויאבק איש עמו ודרשו רז"ל שהי' שרו של עשו פנ"ל ונקרא אי"ש לשון י"ש
היינו בחי' גסות וישו"ת היקף בחי' ביטול ואי"ן פי' שהיצה"ר רצה להכניס ביעקב בחי'
ישות וגסות הרוח שיאמר בלבבו איך שהוא צדיק גדול ועובד ה' כו' אבל יעקב גלחם
ונתאבק עמו ע"י שהסתפל בבחי' עבודת המלאכים שהיא בבחי' פא"פ ביראה גדול'
כמבואר לעיל ועי"ז ותנצל נפשי פנ"ל ואח"כ וישלח יעקב מלאכי' לפניו אל עשו אחיו
וגו' פי' פשרצה יעקב ליפנס לא"י היינו לבחי' קדושה יותר גדולה ונתקרא לפני היצה"ר
לכן שלח מלאכים (היינו עצות בהנהגתו) ומפרש הפתוב מה הם המלאכים ארצה"ה
שעי"ר מרמז שיהי' בחי' ארציות שלו בבחי' שעי"ר בחי' שיעו"ר והסתפקות פנ"ל שד"ה
אדו"ם מרמז לבחי' וידו"ם היינו מיעוט שיחה לשון וידו"ם אהרן גם מרומז בר"ת וישלח
"יעקב מלאכים" לפניו ר"ת וימ"ל בחי' למול את ערלת הלב שיהי' הלב נקי מכל בלתי
לה' לבדו יה"ר שגנפה לזה פן יה"ר אמן: הר"ת וימ"ל שמעתי מהרב הקדו' ז"ל מאפסא
אך איני זוכר בפרטיות האיה' ביאר אותו: וישלח יעקב מלאכים פירש"י מלאכים ממש

ר"ל היינו כיון שבאו לקראתו מלאכים של א"י ללוותו כמו שפירש"י על פסוק ויפגעו בו מלאכי אלהים.

לכן המלאכים של ח"ל שהיו אצלו מקודם שלחם לפניו אל עשו אמנם צריכין להבין איך באו ליעקב מלאכים של א"י שהוא עדיין לא הי' בא"י כי עדיין לא הגיע אפילו לסופות והנה כבר הרגיש בזה הרמב"ן ותיגרץ כיון שהחזיק בדרך ללכת לא"י הנה כמו שכבר הגיע לא"י לכן באו לו מלאכי א"י ללוותו בדרך אבל עדיין צריכים להבין מהו ענין מלאכי ח"ל ומלאכי א"י ע"ד העבודה והענין הוא שמפל דבור של מצוה נברא מלאך אחד כידוע ואמרו חז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה ולהבין זה הנה עיקר בריה"ע היתה בשביל היראה שנקראת ראשית היינו יראה עילאה יראה פנימיות יראה הפניית להתבייש לירא מפניו בגין דאיהו רב ושלטי עיקרא ושרשא דכל עלמין אמנם א"א להשיג זאת הבחי' הגדול' בפעם א' כ"א בהדרגה מעט מעט היינו שמתחלה יגיע לבחי' יראה תתאה יראה חיצונית היינו יראה העונש היינו שיאמין עכ"פ שיש בחי' השגחה מלמעל' על כל דבר פרטי ויש דין ויש דיין ועי"ז הוא סור מרע מיראת העונש בעוה"ז ובעוה"ב וכמאה"כ שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה שישתפל בכל דבר שיש בו פח וחיית אלהי המחז' ומנהג אותו בכל רגע ובהעדר זה ח"ו ישיב הפל לאין ואפס וכמאחז"ל להסתפל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה דע מה למעל' ממה עין רואה ואין שומעת וכו' פ"י שע"ז יהי' סור מרע עכ"פ אע"פ שהוא עדיין מדריג' קטנ' נגד עיקר המדריג' הגדול' הנ"ל רק שמתחל' ישיג מדריג' זה הקטנ' והוא מרומז בשמ"ע שהוא ר"ת שאו מרום עיניכם וגם מרמז למאמר חז"ל ש"ם יש בחי' עי"ן רואה ועי"ז הוא סור מרע וזהו שאמרו ישראל נעשה ונשמע קוד' קבלת התורה כי היו צריכים להיות בהודפכות גדול' כדי לעמוד על הר סיני ולא הי' אפשר להם להזדכך במדריג' הגדול' עד שהגיעו לבחי' נשמע בחי' שמע.

הנ"ל שהי' להם יראה חיצונית ע"י בחי' שא"ו מרו"ם עיניכם וע"י בחינות ש"ם עי"ן פנ"ל ואח"כ על ידי התור' במעמד הר סיני נזדככו יותר עד שנעשה חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חירות שהיו בבחינת חירות בחי' התפשטות הגשמיות שלא היו משועבד להטבע להתאוות להגשמיות או לירא מעונש גשמי רק כל יראתם הי' בחי' יראה בנפש מגודל רוממותו ית' שהוא עיקרא ושרשא דכל עלמין ולכן נקרא הר סיני חור"ב גימטריא ירא"ה כי שם השיגו ישראל עיקר היראה שהוא יראה פנימיות פנ"ל עד שהחטא גרם להם ונסתלקו מהם האורות של היראה שהוא כמאה"כ וניתנצלו בני ישראל את עיניהם מהר חורב שנסתלק מהם האורות הנ"ל וקבלם משה כדאיתא אמנם גם לזאת הבחי' א"א להגיע כ"א ע"י התורה תפלה היינו שצריך האדם להרגיל א"ע מעט מעט לצאת מתאוות הגשמיות וזה א"א כ"א שירגיל עצמו תחלה בלימוד התור' אפילו שלא לשמה כ"א להקרא רב אע"פ שאין זה מהנכון רק שעכ"פ המאור שבתור' מחזירו למוטב ושעל ידי לימוד התורה נזדכך מעט מעט שיהי' סור מרע וירא מפני ה' על ידי ידיעתו מהעונש המגיע ע"י העבירות ויגיע לבחי' יראה העונש יראה תתאה עכ"פ שישתפל בשלש' דברים עי"ן רואה פנ"ל וישא למרום עיניו בבחי' שמ"ע הנ"ל ואח"כ יגיע למדריג' היותר גדול' פנ"ל וכו"ז הוא דוקא ע"י לימוד התור' שלא לשמה היינו להקרא רב אבל מי שלומד לקנטר ח"ו שיעמוד במחלוקת ח"ו מלימוד פנה אינו מגיע לו

שום טובה ועל אלו נאמר בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה וכו' אמנם החכמים הגדולים שפבר השיגו מקריג' הגדול' בחינת הר חורב בחינת יראה עילאה אזי הטה מזפים את הרבים וממשיכים הארה גם לאותן הבריות שלומדי' תורה לקנטר שיפנס אינה חרטה בלבם על אשר למדו בבחינה זו לאמר בלבם אוי להם לבריות מעלבונה של תורה וזהו בת קול יוצאת מהר חורב היינו מאותן האנשים החכמים שהשיגו בקי' חורב ונכנס בלב הבריות להתחרט על העבר והנה האותן המלאכים שנבראו מדיבורים של אדם בהיותו במדריג' הקטנה נקראו בחי' מלאכי ח"ל והמלאכים שנבראו מדיבורים של אדם בהיותו במדריג' הגדולה נקראו מלאכי א"י ולכן פשעדיין אין לו רק מלאכי חוץ לארץ בלבד אין בו פח לשלוח הארה לאחרים הנ"ל רק פשעדיע למדריגה הגדול' שיש לו בחי' מלאכי א"י איש לו פח לשלוח לרשעים בחי' מלאכי חוץ לארץ שילמדו התורה מתחלה שלא לשמה היינו להקרא רב ויוכלו אח"כ להגיע לבחינת יראה תתאה פנ"ל וזהו מרומז פאן בפסוק וישלח יעקב מלאכים פני' אחר שיצא לחירות מבחי' לכן הארמי היינו שיצא לחירות משיעבוד הטבע פנ"ל שלא הי' לו יראה גשמיות לכן באה לו בחי' יראה פנימיות בחי' מלאכי א"י לכן הי' בו פח לשלוח גם לעשו בחי' מלאכי ח"ל היינו שיבא גם אינה היראהור תשובה לעשו אכל פאשר באו המלאכים לעשו היינו לרשעים שלומדים לקנטר חזרו ואמרו גם הנה הולך לקראתך היינו שלומד תורה לקנטר לעמוד נגד החכמים לכן ניירא יעקב מאוד פני' שהגיע יעקב לבתי' יראה פנימיות ע"י בחי' מאוד הני שפל רוח בחי' ענוה גדול' אזי ניצור לו פני' שנקנס בלבו של עשו בחי' וניצור בחי' חרטה עכ"פ על הלימוד ההוא והמעשים שלו ונקנס הארה גם בלב כל המדריגות הפחותים פנ"ל פה תאמרון וגו' וישבו המלאכים אל יעקב ויתבארו הפסוקים ע"פ מאחז"ל החכמים תחילתן יסורים וסופם שלנה ורשעים בהיפוף וזה מרומז בפסוק ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל שמה"ד המכונה בשם אדום שבתחלה הנה מדת הדין ואחר כך מלך מלך לבני ישראל שהוא מדת החסד והנה ידוע לנו שהמכונים בשם עשו בעת שהם יושבים בשלנה בונדאי אינם נותנים אל לבם להפיר מלוכת הבורא ב"ה וב"ש אשר השפיע עליהם רב טוב ולקבל עליהם עומ"ש פי גוי אנובד עצות הטה ואומרים ידנינו רמה ולא הי' פעל כל זאת רק כשהבורא ב"ה שולח עליהם יסורים אזי הם נתעוררים עי"ז ומכירים מלוכת הבורא ב"ה כמ"ש ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיפה לה' המלוכה: אבל המכונים בשם יעקב אפילו בעת שלונתם בעת שהבוב"ה משפיע עליהם רב טוב וחסד הם מקבלים עליהם עומ"ש וקבלת עומ"ש נקרא כ"ה ע"ש כ"ה אתנון דשמע ישראל שהם עיקר קבלת עומ"ש וכל דברינו הנאמרי' יש לרמז בפסוקים שהתחלנו בהם מלאכים הם בחי' יסורים ההולכים בשליחותו של מקום ואצל יעקב היו בבחי' לפניו היינו תחלתו יסורים וסופו שלנה וזהו וישלח יעקב מלאכים לפניו היסורים שהם אצלו בחי' לפניו שלח אל עשו אחיו שיהיו היסורים אצל עשו בכדי שגם הוא יתעורר ע"י יסורין לקבל עליו עומ"ש וזה שמסיים הכתוב פה תאמרון לאדוני לעשו פני' כ"ה הוא בחי' שכינה מלכות שמים וזה שאמר פה תאמרון וגו' ר"ל שיאמרו לעשו שיקבל עליו עומ"ש בחי' כ"ה ע"י שיבואו עליו יסורים אכל אצל יעקב נאמר כה אמר עבדך יעקב ר"ל יעקב כפר קיבל עליו עומ"ש אפילו בשעת שלונתו ולפ"ז יתפרש הפסוק בעו"ה

בטוב טעם עם לבן גרתי וגו' פי' עם לבן ר"ל אפי' בבחי' לוכן העליון בחי' חסד שהופיע
ה' עלי אעפ"כ גרתי ר"ל הייתי פגור ולא נעשיתי שר וחשוב רק במדת הכנעה וקבלתי
עול מלכות שמים ואחר עד עתה ר"ל אפילו פשטטאתי לפעמים והייתי בבחי' אחר
אעפ"כ לא המתנתי עד שיעוררו אותי בחי' יסורים כ"א מעצמי נתעוררתי בתשובה
שלימה הנקרא עתה נישנובו המלאכים אל יעקב ר"ל שנתהפך לו מדה"ד המכונה בשם
מלאכים למדה"ר המכונה צ בשם יעקב אכ"ר: ויאבק איש עמו עד עלות השחר וגו'
וקרא שם המקום פניאל וגו' ולכאורה אינו מובן מה זה שקרא המקום פניאל מחמת
המלאך שראה אז במקום ההוא וכי הנה חידוש אצלו הלא גם מקודם ראה מלאכים תרבה
כמ"ש ויהי כאשר ראה וגו' מחנה אלהי זה וגו' ונראה לכאר עד"ז הנה זאת תורת האדם
בגשתו אל עבודת הקודש פנימה צריך להשפיל ולהכניע בחי' אל אחר המכונה בשם
ס"ם שהוא הס"א שהוא בחי' גסות הרוח ובמה הוא נכנע ע"י בחי' ענוה ושפלות באמת
מכניע ומשפיל את הס"מ אל אחר בחי' גסות הרוח שהוא שנאווי ומבונה ומרנחק מאוד
מאוד בעיני השי"ת יותר מכל מדות הרעות ונקרא תועבה כמ"ש תועבת ה' כל גבה לב
וצריך לזה אזהרה גדול' מאוד שלא לנטות מאחרי ה' לא מני' ולא מקצתו פי שדי תיכלא
בפלא פי ח"ו אש הוא עד אבדון תאכל וענו"ה גימט' סמאל זה לעומת זה שגדול פח ענוה
העולה קל"א להשפיל ולהכניע את הס"ם העולה ג"כ קל"א להשפיל ולהכניע את הס"ם
לבל יתן לו שום מקום להחטיאו אף בחי' הענוה לאנשים כערפנו הוא דבר נקל ע"י
התבוננותו בגודל הפגמים שנעשה בעולמות העליונים ע"י מעשינו אבל מי שהוא שלם
במעשיו ונקי מכל עון ואשמה קשה מאוד לבא לבחי' ענוה באמת אף העצה היעוצה לזה
הוא ע"י הסתפלות במלאכים קדושים האף עובדים את הבור"ה באימה ובירא' בקדוש'
ובטהרה עד שאי אפשר להשיג זה העבדות בשכל האנושי מזה יגיע אליו הפושט
וההכנעה והשפלות ומכניע ומשפיל בחי' ס"ם והנה ידוע ששרו של עשו הנה הס"מ והנה
צריך יעקב אבינו ע"ה להשפילו ולהכניעו ע"י בחי' ענוה ושפלות אמיתי ואצל יעקב
אבינו ע"ה הנה הדבר קשה מאוד לבא לבחי' ענוה ושפלות באמת מחמת שהיה שלם
בכל המדות כמאה"כ ויבא יעקב שלם וגו' והנה צריך להרמת ראש העליון לבחי'
הסתפלות במלאכים ושרפים ואופנים וחיזות הקודש שעבודתם באימה ויראה ברתת
ובזיעה בקדוש' וטהרה שאין באפשרי בשכל אנושי להשיג זה מיד בא לבחי' ענוה
ושפלות וזהו כי ראיתי אלהים פא"פ ותנצל נפשי ות"א ארי חזיתי מלאכא דה' אפין
באפין שהאף הס עבודתם באימה וביראה ובאתי ע"י זה לבחי' ענוה להשפיל ולהכניע
את הס"ם ותנצל נפשי משרו של עשו הוא הס"ם פנ"ל וע"ז המכונה קרא שם המקום
פניאל ולא על ראית המלאך שנה לא הנה בעיניו חידוש כלל ונוכל לומר עוד עד"ז
דהנה עיקר העבדות הוא להיות תמיד בבחי' הכנעה באמת לעשות תמיד תשובה מעומקא
דליבא ומתחלחל ומתמרמר מאוד באימה ויראה ובושה והכנעה בזוכרו במי שמרד פנגדו
באל הגדול הגבור והנורא שאין חקר וקץ לגדולתו והוא כלי ריק מלא בושה וכלימה
נבזה ונמאס עומד לפני תמים דעים ומורד פנגדו רעדה יאחזנו בחיל ורתת וזיע ואימה
נפחד ומשים בדעתו מהות המקלקל ואיכות הפגם עד אשר יהי לבבו נשבר ונדפה
לשברי שברים עד אין קץ להתחרט מאוד על העבר באמיתות לבבו בגודל מרירות הלב
עד שיפנס בחי' אור התשובה בכללות אהב"י אכן במה נאות לו לגרום תשובה לכנ"י

כְּשֵׁישׁ לוֹ בַחִי עֲנִיָה וְשִׁפְלוּת בְּאַמֶּת הֵינּוּ שְׂמֵכִין בְּהִתְבּוֹנְנֵת שְׂכָלוֹ שֶׁאֵל לְהִשְׁיג אֹר
הַתְּשׁוּבָה מִצַּד מַעֲשָׂיו אִם לֹא עִי זְכוּת אַבּוֹת הַמְּסִייעִין אוֹתוֹ אִזּוּ יֵשׁ כַּח בְּבַחִי תְּשׁוּבָה זֹ
לְעוֹרֵר לְכַבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְזֶה הִיָּתָה תְּמִיד עֲבוֹדַת יַעֲקֹב אַע"ה לְקַשֵּׁר וּלְיַיְחָד הַשְּׂבָעָה
מִדּוֹת קְדוּשׁוֹת לְמִקְוֶה וּלְשִׁרְשָׁם כַּמֵּאָה"כ לָךְ ה' הַגְּדוֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְכו' וּלְהַשְׁפִּיל
וּלְהַכְנִיעַ הַשְּׂבָעָה מִדּוֹת רְעוּת לְאַרְצָ עִי בַחִי הַכְּנָעָה אֲמִיתִית בְּלֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה וְע"ו
מְרַמֵּז תִּיבַת יַעֲקֹב גִּימָט' זֵינן פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם ב"ה וְהִנֵּה בַחִי עֲנִיָה שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוּ עִי
הִיָּתָה בַחִי עֲנִיָה אֲמִיתִית הֵינּוּ שֶׁהִיָּה מְוַחֲלֵט בְּדַעְתּוֹ שֶׁלֹּא מִצַּד מַעֲשָׂיו זָכָה לְכָל זֶה אֲלֹא
מִצַּד זְכוּת אַבּוֹת אַבְרָהָם וַיִּצְחָק שֶׁמִּחְמַת זֶה הִיָּה כַח בְּבַחִי תְּשׁוּבָה וְהַכְּנָעָה זֹ לְהַשְׁפִּיעַ
אֹר הַתְּשׁוּבָה לְבַחִי עָשׂוּ וְזֶה הִיָּה בַחִי מְלֹאכִים שֶׁשָּׁלַח יַעֲקֹב לַעֲשׂוּ וּב' פְּעָמִים מְלֹאכֵי
גִימָט' יַעֲקֹב ז' פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם ית' לְהַכְנִיס בְּעֲשׂוֹ ג"כ בַחִי יַעֲקֹב לְקַשֵּׁר וּלְיַיְחָד תְּמִיד
הַשְּׂבָעָה מִדּוֹת קְדוּשׁוֹת לְשִׁמּוֹ הַגְּדוֹל ית' וּלְהַשְׁפִּיל וּלְהַכְנִיעַ זֵי"ן מִדּוֹת הַרְעוּת שֶׁבוּ שֶׁהוּא
בַחִי שָׂרוּ שֶׁל עָשׂוּ בַחִי אֵל אַחַר וּמְרַמֵּז בְּפִסּוּק וְהוּא עֹבֵר לְפָנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שְׂבַע
פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אֲחִיו הֵינּוּ כְּשֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה אַרְצָה שְׂבַע פְּעָמִים מוֹרָה לְהַעֲלוֹת מִדּוֹת
קְדוּשׁוֹת לְמִקְוֶה הַקְּדוּשָׁה וּלְהַשְׁפִּיל מִדּוֹת הַרְעוּת עַד לְאַרְצָ וּכ"כ הִיָּה עֲבוֹדָתוֹ שֶׁלִּימָה עַד
גִּשְׁתּוֹ עַד אֲחִיו הֵינּוּ עַד שֶׁהִשְׁפִּיעַ וְהַכְנִיס אֹר הַתְּשׁוּבָה בְּבַחִי עָשׂוּ אֲחִיו וּלְכַף תִּיכָף
כְּשֶׁהַכְנִיס בְּעֲשׂוֹ בַחִי הָאָרֶה זֹ וַיִּרְץ לְקִרְאוֹ וַיִּחַבְּקֵהוּ וְהִגֵּה כְּשֵׁישׁ לְאַדָּם לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה
וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מְעוֹמְקָא דְלִיבָא לְיַיְחָד הַמִּדּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת לְשִׁמּוֹ הַגְּדוֹל אוֹ מְכֻנָּה בְּשֵׁם
יַעֲקֹב וְכֵשֵׁישׁ לוֹ הַתְּבּוֹנְנוֹת בְּשְׂכָלוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁאֵי אֲפָשָׁר לְהִשְׁיג בַחִי הַכְּנָעָה מְאֹר הַתְּשׁוּבָה
כְּזֶה מִצַּד מַעֲשָׂיו כ"א מִצַּד זְכוּת אַבּוֹת וְאִזּוּ יֵשׁ כַּח בְּבַחִי אֹר הַתְּשׁוּבָה כְּדֵי לְהוֹפִיעַ
וּלְהַזְרִיחַ לְבַחִי חוֹנֶשֶׁף וְאִזּוּ הוּא מְכֻנָּה בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל גִּי אֹר חוֹנֶשֶׁף שֶׁהוּא בַחִי זְרַח בַּחוֹנֶשֶׁף
אֹר לְיִשְׂרָאֵל עִי בַחִי חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק וְזֶהוּ פִי וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשְּׁחַר הֵינּוּ
שֶׁשָּׂרוּ שֶׁל עָשׂוּ נֶאֱבַק עִמּוֹ עַד עֲלֵה"ש הֵינּוּ עַד שֶׁעָלָה וּבָא לְבַחִי שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה
שֶׁהוּא בַחִי נְקוּדָה קְטָנָה דְלִית בָּהּ חִינוּר כָּלל בַחִי שִׁפְלוּת בְּאַמֶּת וְאִזּוּ נִשְׁפָּל וְנִכְנַע עַד
לְאַרְצָ וַיֵּאמֶר שֶׁלְחַנִּי כִי עָלָה הַשְּׁחַר פִּינּוֹן שְׂבָאָת לְבַחִי שְׁחַר בַחִי שִׁפְלוּת בְּאַמֶּת וְע"כ
אָמַר לוֹ לֹא יַעֲקֹב יֵאמֶר עוֹד שְׂמָךְ כ"א יִשְׂרָאֵל הֵינּוּ פִינּוֹן שְׂבָאָת לְבַחִי כְּזֹ לְהַזְרִיחַ לְבַחִי
חוֹנֶשֶׁף אֲתָה מְכֻנָּה בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמֵהוּ הַבְּחִי כִי שְׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעַם אֲנָשִׁים הֵינּוּ
שֶׁהַכְנִיעַ הַשָּׂר שֶׁל עָשׂוּ וְהַכְנִיס בַחִי אֹר הַתְּשׁוּבָה בְּעֲשׂוֹ עִי וְתוּכ"ל גִּימָט' אַבְרָהָם וַיִּצְחָק
לְכֹן וַיִּקְרָא שֵׁם הַמִּקְוֶה פְּנִיָאֵל כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פֶּא"פ הֵינּוּ שְׂרֵאִיתִי בְּהִתְבּוֹנְנֵת שְׂכָלִי
שְׂכָל עֵיקָר עֲבָדוֹת שְׂלוֹ לֵה' הוּא רַק בַחִי פְּנִים אֵל פְּנִים הֵינּוּ פְּנֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק הָעוֹמְדִים
לִימִינִי לְעִזְרֵי מְגוֹדֵל זְכוּתָם וְלֹא מִצַּד מַעֲשֵׂי נְעֻשְׁתָּה זֹאת וְתִנְצַל נַפְשִׁי הֵינּוּ שֶׁעֲבָדוֹת נַפְשִׁי
אֱלֹהוֹת הִיָּה רַק עִי בַחִי וְתִנְצַל מְרַמֵּז עַל בַחִי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק שְׂבָחִי אַבְרָהָם הִיא עֵיקָר
בַחִי חֶסֶד וְאֵעֶפ"כ כִּי פְלוֹל בּוֹ מִדַּת גְּבוּרָה וּבַחִי יִצְחָק עֵיקָר בַחִי גְבוּרוֹת קְדוּשׁוֹת וְאֵעֶפ"כ
כִּי פְלוֹל בּוֹ ג"כ בַחִי חֶסֶד שְׁנֵי פְעָמִים חֶסֶד וְשְׁנֵי פְעָמִים גְּבוּרָה גִימָט' וְתִנְצַל"ל הֵינּוּ שְׂכָל
עֵיקָר הַעֲבָדוֹת אֱלֹהוֹת שְׂלוֹ הִיָּה רַק עִי בַחִי וְתִנְצַל הַמְרַמֵּז עַל בַחִי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק שֶׁהוּן
הִמָּה הַגּוֹרְמִים לְעִמּוֹד לִימִינִי לְעִזְרֵי שְׂזִכְתִּי לְאֹר הַתְּשׁוּבָה לְהוֹפִיעַ לְמִקְוֶה חוֹנֶשֶׁף בַחִי
יִשְׂרָאֵל גִּימָט' אֹר חוֹנֶשֶׁף זְרַח בַּחוֹנֶשֶׁף אֹר לְיִשְׂרָאֵל עִי בַחִי חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק עַד גִּשְׁתּוֹ
עַד אֲחִיו לְהַכְנִיס בַחִי אֹר הַתְּשׁוּבָה עַד שֶׁנִּפְּלַע עַל צְנוּאָרִיו וַיִּחַבְּקֵהוּ וְהַשְׁפִּיל הַס"א אֵל
אַחַר לְגַמְרֵי אֲמֵן כֹּן יְהִי רְצוֹן: וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצָּר לוֹ וְגו' הַמְּגִיד זִלְלָה"ה פִי וַיִּירָא

יעקב מפני בחי' מאו"ד ע"ד שאחז"ל מאוד מאוד הוי שפל רוח ודפח"ח וגם אני אפרש לענ"ד עד"ז בעזיה"ת הנה ידוע שעיקרברה"ע הנה בשביל התורה שיקניים אדם תר"ג מצות בסור מרע ועשה טוב היינו רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת ועד זה נברא באדם רמ"ח אברים ושס"ה גידים ומקור חיותם הנה ברמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת ע"י שמו הגדול כמאמר הזוהר שמי עם י"ה ושס"ה זכרי עם ו"ה רמ"ח וע"ז הזוהר התורה לא תוסיפו ולא תגרעו על תר"ג מצות התורה פי שרשם הנה למעלה בשמו הגדול אמנם כ"ז נאמר שלא יוסיף אלא בצדיק מתחילתו ושלא התגברו עליו בשום פעם תאוות זרות אשר לא לה' הנה וכל עשיותיו אפי' בענינים גופניים כגון באכילה ושתייה אינם בתאוות גשמיות כ"א כל כוונתו רק לשובע נפשו לעבוד בכח שהוא את ה' וע"ז נאמר צדיק אנוכל לשובע נפשו ואינו צריך להפסיק ולמעט אכילתו ולקדש עצמו במותר לו פי אינו מתניירא מתאנה זרה פי לא הורגל בה אכל מי שמשונקע בתאוות זרות גשמיות ופגם במדות הקדושים וע"ז התגברו עליו החיצונים וממשיכים אותו לתאנות זרות אשר לא לה' הנה וכשיאכל לשובע נפשו וימלא תאוותו יוכל לבא לידי שכחה ח"ו כמאה"כ ורם לבבה ושכחה וגו' זה בנודאי צריך לקדש א"ע במותר לו ולמעט אכילתו ולעשות לעצמו סיניג וגדר לאסור ע"ע אפילו המותר מן התורה בכדי לשבר תאוותו בכדי שלא יבא ח"ו לטבור על ד"ת וזה שמרמזה לנו התורה הקדושה במאה"כ ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום וגו' וימלוך תחתיו וגו' וימת וגו' עד וימלוך הד"ד וימלוך הד"ר וגו' ותו לא נאמר וימת וידוע שהנה השבעה מדות הקדושים העליונים שנפלו בשבירת הפלים כידוע ליודעי חן וכן בכל אדם בפרטיות נמצא זה הענין היינו מי שפגום במדותיו ונמשך לתאוות זרות ורוצה לקרב א"ע לגשת אל הקודש וע"ז נותן לו התורה עצה וימלוך הד"ר הוא לשון נודר ר"ל שימלוך ע"ע בחי' נדר בכדי שלא לנטות ימין ושמאל מדרך התורה היינו שידור נדר לעצמו ויעשה סיניג וגדר להרחיק עצמו מדברים גשמיים ולקדש עצמו במותר לו ובזה יתקנו מדותיו להכניסם ולהחזירם לקדושה וזהו כוונת יעקב בנודרו נדר לה' בצאתו מא"י לח"ל כמאה"כ וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה וגו' פי נתניירא שפא ח"ו יפול ממדרגתו שהיה בא"י פי שם היה איש תם יושב וגו' תם במדותיו פי מקום קדוש הוא וקדושת המקום מסייע לעבודת השי"ת למי שרוצה לעבוד ה' באמת אבל חרן הוא מקום טומאה מדור הקליפות וע"ז היה יעקב ירא מאוד לנפשו בצאתו מא"י לח"ל שלא יפגום ח"ו במדותיו הקדושים ע"ז וידר נדר עשה לעצמו גדר וסיניג לקדש עצמו במותר לו וה' היה בעזרו ותקן את מדותיו עוד ביתר שאת ויתר עז וגם בירר וצרף את הניצוצות הקדושים מן לבן וזהו שאמר הכתוב וישלח יעקב מלאכים פי' מה שהיה בתחלה בחי' מלכים בלא אל פירוש אותן ניצוצות הקדושים שנפלו בשבירת הפלים בין הקליפות של לבן שנקרא פגם המדות אותן העלה יעקב אבינו ע"ה ותקן אותם והוציאם מעבדות לחירות חירו דכולא וזהו וישלח ר"ל שילוח לחפשי כמאה"כ תשלחנו חפשי מעמך כן יעקב הוציא הניצוצות בחי' מלכים בלא א' מבית הסנהר ושלחם לחפשי לקרבם לבחי' א' אלוכו של עולם ונעשו מלאכים באל"ף ושלח אותם לפניו אל עשו אחיו וע"י מה הוציא אותם הניצוצות ושלחם לחפשי ע"ז גמר אנמר הכתוב ע"י בחינות ארצה שעיר וגו' ר"ל שעשה לבחי' ארצה היינו ארציות שלו בחי' גדר ושיעור וגבול לבלתי יעבור על דת ח"ו שדה אדום ר"ל שדה מלשון שדד ושבר היינו לשדד ולשבר את בחי' אדום

בחי' הקליפות וכ"ז תמן יעקב את מדותיו ע"י בחי' נדר פי נדר הוא בשורשו למעלה מן המדות כידוע שהוא בקי, בינה עילאה ונקראת אם על בנים ולכן פשמתקן בשורש שלקם ממילא הבנים הם המדות מתקנים רק שיעקב בעבור שאיחר הנדר היה נרא כדאימא בספרים כמאה"כ פי ירא אנכי פן יבא והפני אם על בנים ר"ל שיירא שלא יפה אותו אותה הבחי' שנקראת אם על בנים הוא בחי' נדר כו' וזהו ניירא יעקב מאוד ר"ל שהיה ירא מבחי' נדר הנקרא מאוד פי מאוד נקרא מה שהוא בחי' קצה וגבול כמאחז"ל מאוד מאוד הוי שפל רוח פי עד קצה אחרון כמו שפירש הרמב"ם ז"ל וכן בחי' נדר היא בחי' קצה וגבול לבל יעבור וכשניצל מן עשו נסע סופותה ויכו לו בית היינו לתמן אותו בחי' נדר שנקרא ב' כמו אות ב' שמוקף מג' רוחותיה לבלתי יקרב זר פי זהו עיקר בנדר לעשות לעצמו בחי' בית ומחיצות לבלי יקרב לו שום תאוות זרות פנאמר לעיל וזה שאמר הפתוב ויכולו בית בחי' שמירה מן הקליפות ולישב רק בבחי' קדושה פנ"ל יה"ר שנופה לזה אכי"ר: בפסוק פי ראיתי אלהי פנים אל פנים ותנצל נפשי ומתרגם הת"א ארי חזיתי מלאכא דה' אפין באפין ואשתזיבת נפשי ויש לדקדק איך שינוי הצלה מן מלאך ה' הק' שנושלח ממקור הרחמי ובנדאי אינו עושה רע ח"ו ולמה אמר אשתזיבת נפשי ולהבין זה נקדים דהנה ידוע שגסו' הרוח הוא מקור כל המדות רעות והקליפות ומי שיש בו בחי' גאונה נסתלק ממנו בחי' הקדושה לכן צריך האדם לזהר ממנו מאוד מאוד להיות שפל רוח היינו שישתכל תמיד במדות הרעות שבו שלא תקנם עדיין ותאנות הגשמיים שיש בו ועי"ז יהיה לו בחי' הכנעה ובושה לפני הבור"ה ולא יתגאה כלל אף זהו במי שאינו בשלימות עדיין שלא תקן כל מדותיו ובעבור זאת נכנע מאוד אבל מה יעשה מי שהוא באמת צדיק גמור ותקן כל מדותיו להשי"ת כמו יעקב אבינו ע"ה שתקן כל מדותיו פמרומו בשמו יעקב גמטריא שבע פעמים שם העצם ב"ה שיש בכל השבעה מדות כידוע ונזכר בכמה מקומות אצלנו וילזה אין שום עצה בעבור מה להיות נכנע ויש ליצה"ר מקום להפיל בו בחי' גאונה לומר לו עתה הגעת לשלימות העבודה וכו' יתגאה לכן עצה היעוצה לזה להסתפל בעבודת המלאכים והשרפים העומדים ברום עולם ועונים באימה ויראה גדולה קדוש כו' ואין להם שום בחי' גשמיות ואעפ"כ עומדים ביראה גדולה ובעבודה שאי אפשר להשיגה ואיך לא יוכנע אדם שהוא בשר ודם גשמי ואיך לא יבוש אע"פ שיש לו יראה באמת מ"מ אינו מגיע לבחי' מלאך ובהתבוננותו בזאת אזי יוכנע בנדאי מאוד מאוד לפני ממ"ה הקב"ה אמנם גם בזאת יש עצה להיצה"ר לתפוס במצודה לאותו צדיק לבטלו מעבודתו השלימה להפיל אותו בבחי' עצלות היינו להיות עצל בעבודת השי"ת מתמת גודל הכנעה ולומר לו מי אתה לקרב לגשת אל הקודש ולייחד יחודים נפלאים ע"י תפלתך בעולמות העליונים העומדים ברומו של עולם ועי"ז יוכל ליפול בבחי' עצלות לילך בכבודות לעבודת השי"ת כמו בעל מרה שחנרה ולמצודה זו צריך סיעתא דשמיא להינצל ממנה שיאיר עליו ה' הארה קדושה ושמחה במהירות לעבודתו ית' ועצה היעוצה לזה לזכור שעיקר בריה"ע היתה בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חנון ויתקרי בכל הי"ג מדות של רחמים וזהו רחמי ית' שאדם גשמי שבא מטפה סרוחה אע"פ שאינו כדאי וראוי אעפ"כ יעבוד אותו ית' ועי"ז יחזור לעבודת השי"ת בשמחה גדולה במהירות כראוי והנה כ"ז מלמדנו התורה הקדושה דרך ה' בעבודתו ית' שהוא היתה מלקחת יעקב עם שרו של עשו כפירש"י ז"ל והוא היצה"ר וזשאה"כ ויאבק

איש עמו וגו' פִּירַשׁ שְׂרָצָה לְהַכְנִיס בּוֹ לְכָל הַפְּחוֹת אֲבָק שֶׁל גַּסּוֹת הָרוּחַ ר"ל מְעַט גַּסּוֹת הָרוּחַ הַיְיִנוּ שִׁירָאָה בְּעֵצְמוֹ שְׁלֵמוֹת הָעֲבוּדָה שְׁלוֹ וְעִי"ז יְהִיָּה לוֹ אֲבָק גַּסּוֹת הָרוּחַ הַיְיִנוּ מְעַט גַּסּוֹת מָה עָשָׂה יַעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה הַסְּתַפֵּל בְּעֲבוּדַת הַמְּלָאכִים כַּנ"ל וְזֶהוּ שְׁמִתְרַגֵּם הַת"א אָרִי חֲזִיתִי מְלָאכָא דְהָא אֶפֶן בְּאֶפֶן הַיְיִנוּ שֶׁהַסְּתַפֵּלִי בְּעֲבוּדָתָהּ וְעִי"ז נִכְנַע לְבִי וְתִנְצֵל נִפְשִׁי מִבְּחִי אֲבָק גַּסּוֹת הָרוּחַ כַּנ"ל וְזֶהוּ וְאֲשַׁתְּזִיבַת נִפְשִׁי אֲזִי וַיֵּרָא הַיְצִה"ר כִּי לֹא יִכּוֹל לוֹ מָה עָשָׂה וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ פִי שֶׁנִּגַע בְּבְחִי עֲנָה עֲצָמָה ר"ל בְּכַף מְרָמֵז עַל בְּחִי עֲנָה יָרְכוּ ג"כ מְרָמֵז עַל בְּחִי עֲנָה כְּמוֹ הַיָּרֵךְ שֶׁהוּא סוּף הַגּוֹף בְּתַחֲתִיתוֹ כִּי שֶׁנִּעְשָׂה עָנִיו מְאוֹד וְנִכְנַע לְבוֹ עַד שֶׁנִּעְשָׂה עֲצָל בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁי"ת וְהִלֵּךְ בְּכַבְדוֹת כְּמוֹ הַצּוֹלֵעַ שֶׁהוֹלֵךְ לֹאט לֹאט כַּנ"ל עַד שֶׁהָאִיר לוֹ הַשֵּׁי"ת בִּי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי שְׁעֵיקָר בְּרִיה"ע הִיָּתָה בְּשִׁבְלֵם בְּגִין דִּימְתַקְרִי וְכו' כַּנ"ל וְזֶהוּ וְתִזְרַח לוֹ הַשְּׁמֶשׁ וְגו' וְהוּא צוֹלֵעַ עַל יָרְכוּ פִירִש"י וְרַחֲהָ לוֹ הַשְּׁמֶשׁ לְרַפְּאֵתוֹ מִצְלַעְתּוֹ ר"ל שֶׁהָאִיר לוֹ הַשֵּׁי"ת מְשֻׁמִּים עַד שֶׁנִּתְדַבֵּק בִּי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי וְאֵז נִעְשָׂה מִן אוֹתִיּוֹת עֲצָל צָלַע בְּחוּלָם וְהָיָה כְּאֵלּוּ נִכְתַּב בְּנֹא"ו שֶׁנֹּא"ו זֶה מְרָמֵז עַל בְּחִי הָאָרְהָ מֵהַ בְּהַתְּדַבְּקוֹת הַי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי וְזֶהוּ וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים לְפָנָיו אֵל וְגו' אֲרָצָה שְׁעִיר שֶׁנִּרְשׁ הַמְּלָה וַיִּשְׁלַח הוּא שְׁלַח גִּימָט' י"ג פְּעָמִים שֶׁם הָעֵצָם ב"ה שֶׁבְּכָל מִדָּה יֵשׁ שֶׁם הָעֵצָם ב"ה וַיַּעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה שְׁלַח אוֹתָם שְׁנֵי הָעֲצוֹת בְּחִי מְלָאכִים הַנ"ל הַיְיִנוּ עֲבוּדַת הַמְּלָאכִים וְאוֹתָהּ הָעֵצָה שֶׁל הַתְּדַבְּקוֹת בִּי"ג פְּעָמִים שֶׁם הָעֵצָם וְנִתְּנָן אוֹתָם הָעֲצוֹת לְפָנָיו אֲרָצָה שְׁעִיר ר"ל לְפָנֵי הַיְצִה"ר וְאֲשַׁתְּזִיבַת נִפְשִׁי וְנִיִּצֵּל מִמֶּנּוּ יֵה"ר שֶׁנִּזְנָפָה לְהִיִּנְצֵל מִיִּצְה"ר אֲכִי"ר: וַיִּצֹו אֶת הָרֹאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ וְגו' וְאֲמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ וְגו' וַיִּצֹו גַּם אֶת הַשְּׁנֵי גַם אֶת הַשְּׁלִישִׁי וְגו' גַּם אֶת כָּל הַהוֹלְכִים וְגו' כַּדָּבָר הַזֶּה וְגו' וַיִּל"ד מֵאֵי קָאֵמֵר כָּל הַהוֹלְכִים דְּמִשְׁמַע שְׁיֵשׁ הַרְבֵּה עֲדָרִים הֲלֹא בֵּין הַכָּל הֵיָה רַק חֲמִשָּׁה עֲדָרִים וְאָמַר עַד הַשְּׁלִישִׁי בְּפִירוּשׁ וְאִח"כ אָמַר כָּל הַהוֹלְכִים הֲלֹא לֹא נִשְׁאָר כ"א שְׁנַיִם שְׁלֹא הַנּוֹזֵכַר בְּפִירוּשׁ וְעִי"ל מֵאֵי כַדב"ר דְּמִשְׁמַע דּוּמָה לְדָבָר הָרֹאשׁוֹן וְלֹא דָבָר הָרֹאשׁוֹן מִשְׁ הֵיָה הָאֵמֶת הוּא שְׁיֵשׁ חֲמִשָּׁה מְדָרִיגוֹת בְּפָלֵל וּבְפִרְט הַיְיִנוּ כְּדֹאִיתָא בְּמִשְׁנָה בְּגַדֵי עַם הָאָרֶץ מְדָרְס לְפָרוּשִׁים וְכו' וְכַנְגֵּד זֶה יֵשׁ ה' מְדָרִיגוֹת בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל הַיְיִנוּ ג' מְפֹרְשִׁים הַיְיִנוּ מַחְנֵה שְׁכִינָה מַחְנֵה לִנְיָה מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּשׁ עוֹד ב' מְדָרִיגוֹת שְׁאִינָם מְפֹרְשִׁי הַיְיִנוּ כִּהֵן וְכֵהן גְּדוֹל וְפִי מָה הוּא מְדָרִיגָה הַיְיִנוּ מְדָרִיגָה הַקְּטָנָה כְּשֶׁמִּתְחִיל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְעַבְדוֹ אֶת ה' וְלִהְיוֹת מִמֶּנּוּ הַקְּלִיפָה וְלִזְכּוֹת א"ע וְאֵז יֵשׁ לוֹ קִטְרוּג הַיְיִנוּ פְּתוּיֵי הַיְצִה"ר לְעַבְדֵּיהָ מִשְׁ וְאִח"כ כְּשֶׁעוֹלָה מִמְדָּרִיגָה זֶה בָּא לְמְדָרִיגָה הַשְּׁנִית לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ וְאֵז אֵין לוֹ פְּתוּיִים כ"כ כְּבָרֹאשׁוֹנָה וַיֵּשׁ לוֹ קִטְרוּג דַּק מִהָרֹאשׁוֹן הַיְיִנוּ פְּתוּיִים דַּקִּים וְכֵן כְּשֶׁנִּזְנָפָה יוֹתֵר מְעַט עוֹלָה לְמְדָרִיגָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וְכו' וְהַעֲיָקָר הַקְּלִיפָה וְהַפְּתוּיִים הוּא לְבָחִי גַּסּוֹת הָרוּחַ כְּמוֹ בְּיָרְבֵעָם בֶּן נִבְט שֶׁהִי בְּמְדָרִיגָה גְּדוֹלָה וְנִתְפַּס בְּפְתוּיֵי הַיְצִה"ר לְבָחִי גַּסּוֹת כַּמֵּאֲחֻז"ל מְלַמֵּד שֶׁתְּפַס הַקַּב"ה בְּבַגְדוֹ וְגו' וְאֵנִי וְאֵתָה וְכֵן יֵשׁ נְטִייל בְּגֵן עֲדָן וְכו' לֹא חֲלַק בְּדוֹד וְנִחְלָה בְּכֵן יֵשׁ הַיְיִנוּ בְּבַגְדוֹ שֶׁהִיָּה לוֹ בְּגָד ר"ל לְבוּשׁ שֶׁל קְדוּשָׁה וּמְדָרִיגָה גְּדוֹלָה רַק שֶׁהִיָּה לוֹ בְּחִי גַּסּוֹת וְלֹא רָצָה שִׁיְהִיָּה לוֹ הַשְּׁפַע ע"י דוֹד וְע"ז עָשָׂה עֲגָל לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע שְׁלֹא ע"י דוֹד כְּאֵמֵרוֹ שְׁאִינוּ רוֹצִים חֲלַק בְּדוֹד וְזֶהוּ מְלַמְּדֵנוּ הַתּוֹה"ק שֶׁיַּעֲקֹב הִיָּה דִּיּוֹקָן שְׁלֵם וְעָבַר עַל כָּל הַמְדָּרִיגוֹת וְלָזֶה הָרָאָה לוֹ הַקַּב"ה דוֹר דוֹר וְדוֹרְשֵׁיו כַּנ"ל שֶׁעֲנָנָן זֶה אֵין מְרִאִים כ"א לְמִי שֶׁעָבַר עַל כָּל הַמְדָּרִיגוֹת כְּמוֹ אֲדָה"ר וַיַּעֲקֹב וּמִשָּׁה רַבִּינוּ שֶׁהִיָּה בְּחִי א' זְעִירָא וְעָבַר עַל כָּל הַמְדָּרִיגוֹת בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

אָבֵל לְמִי שְׂלֵא עֶבֶר עֲדִינָן עַל כָּל הַמְדַרְיגוֹת אֵין מְרָאִים לוֹ עֲנִין זֶה וְזֶהוּ שְׂמֵלְמַדְנוּ יַעֲקֹב אָבִינוּ ע"ה וְאָמַר הֵכ' וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֶדֶר לְבָדוּ וְגו' וְרוֹנֵחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֶדֶר וּבֵין עֶדֶר וְגו' הֵינְנוּ כְּשִׁמְתַחִיל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לַעֲבֹד אֶת ה' יֵלֶךְ לְאֵט לְאֵט מִמְדַרְיָגָה לְמְדַרְיָגָה וְלֹא יֵלֶךְ בַּפֿ"א לְמְדַרְיָגָה הַגְּדוּלָּה וַיִּצֹו אֶת הָרֹאשׁוֹן לְאָמַר כִּי יִפְגְּשֶׁה עֲשׂוּ אַחֵי הֵינְנוּ הַיִּצְה"ר וְשֵׁא"לֶךְ ר"ל שְׂיִכְנִיס בָּהּ בַּחֵי שֵׁא"ל"ה שְׂתֵאמַר לְמִי אַתָּה וְאַנְה תֵּלֶךְ הֵינְנוּ בַּחֵי גִסוֹת) וְע"ז תִּיכְרַף תְּשִׁים זֹאת אֶל לְבָבְךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לַעֲבָדְךָ לִיַעֲקֹב הֵינְנוּ אֲנִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת בַּחֵי עֶבֶד (הֵינְנוּ בַּחֵי שְׂפִלוֹת וְלֹא אֲדוֹן) מְנַחָה הִיא שְׁלוּחָה לְאֲדוֹנֵי לַעֲשׂוּ הֵינְנוּ שְׂשֵׁאֲלָה זֶה שְׂאֵתָה מְכַנִּיס בִּי הוּא רַק שְׂתַעֲשֶׂה אוֹתִי לְהִיּוֹת בַּחֵי אֲדוֹן לַעֲשׂוּ וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ הֵינְנוּ אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂבַחְנִי ג"ם הוּא הַשֵּׁטֶן שֵׁנֵא' בּוֹ וַיְבֹא גַם הַשֵּׁטֶן הוּא אַחֲרֵינוּ וְתִירֵץ הוּא עַל פְּתוּיֵי יִצְה"ר שֶׁל מְדַרְיָגָה הֵא' וַיִּצֹו אֶת הָרֹאשׁוֹן וְגו' גַם אֶת הַשֵּׁנִי וְגו' גַם כָּל הַהוֹלְכִים וְגו' כְּדָבָר הַזֶּה הֵינְנוּ אַעֲפ"י שְׂלֵא תִצְטַרֵף לְתִירוּץ הֵא' כִּינּוֹן שְׂהִי הַפְּתוּיִים בְּאִנְפֵן אַחֵר אָבֵל מ"מ כד"בר הַזֶּה תִּדְבְּרוּ הֵינְנוּ בְּכַף הַדְּמִיוֹן ר"ל שְׂתִדְבְּרוּ אֵלָיו תִּירוּץ כְּדוּמָה לְזֶה בְּמוֹצֵאֲכֶם אוֹתוֹ וּבַמִּד' הֵא' נֶאמַר כִּי יִפ"ג שֶׁךְ עֲשׂוּ הֵינְנוּ כִּי בְּמְדַרְיָגוֹ הַקְּטַנִּים הַיִּצְה"ר מְבַקֵּשׁ אַחֵר הָאֲדָם וּפּוֹגֵעַ בּוֹ וְצָרִיךְ הָאֲדָם לְדַחוֹת אוֹתוֹ בְּתִירוּצִים אָבֵל כְּשֶׁעוֹבֵר הַמְדַרְיָגוֹ הַקְּטַנִּים אִזּוֹ הָאֲדָם מְבַקֵּשׁ אַחֵר הַיִּצְה"ר כְּדִי לְהַמְתִּיקוֹ וְלִזְה אָמַר בַּמ"ו צֵאֲכֶם אוֹתוֹ הֵינְנוּ לְאַחֵר הַחִיפּוּשׁ תִּמְצָא אוֹתוֹ וְתִדְבְּרוּן כְּדָבָר הַזֶּה וְכו': פְּרִשְׁתָּ וַיִּשָּׁב וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב פִּירֵשׁ"י בִּיקָשׁ יַעֲקֹב לִישָׁב בְּשֵׁלְוָה קַפֵּץ עָלָיו רֹגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף צְדִיקִים מְבַקְשִׁים לִישָׁב בְּשֵׁלְוָה אָמַר הַקַּב"ה וְכו' וַיֵּשׁ לְהַבִּין זֶה הֵלֵא כְּתִיב רְצוֹן יִרְאִי וַיַּעֲשֶׂה וּלְפָרֵשׁ זֶה ע"פ מֵאֲחַז"ל רְאוּי הִי יַעֲקֹב אָבִינוּ לִירֵד לְמִצְרַיִם בְּשֵׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרִזָּל וּגְלָגַל הַקַּב"ה אֶת הַדְּבָר ע"י יוֹסֵף וַיִּרַד בְּכַבּוֹד גְּדוֹל לְמִצְרַיִם.

וּלְפִי"ז נִפְרֵשׁ שְׂבֻנוֹדָאֵי רְצוֹן יִרְאִי וַיַּעֲשֶׂה וַיַּעֲקֹב יָדַע שֶׁהוּא רְאוּי לִירֵד לְמִצְרַיִם בְּשֵׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרִזָּל בְּבַחֵי גְלוֹת ע"פ סִפְהַ הַיְדוּעַ לְהַבּוֹרָא ב"ה וְלִכּוֹן בִּיקָשׁ לִישָׁב בְּשֵׁלְוָה הֵינְנוּ פִי שֶׁהַתְּפִלָּל מֵה' שְׂיִשָּׁב בְּשֵׁלְוָה וְה' בְּרוֹב רַחֲמָיו עוֹשֶׂה רְצוֹן יִרְאִי וּגְלָגַל הַדְּבָר שְׂתַקְפוּץ עָלָיו רֹגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף כְּדִי שְׂיִרַד לְמִצְרַיִם בְּכַבּוֹד וּזש"א הַקַּב"ה לֹא דִי לְצְדִיקִים בְּמָה שְׂמִתְקוֹן לָהֶם בַּעוֹה"ב אֵלֵא בְּנוֹדָאֵי צָרִיךְ אֲנִי לְקַבֵּל בְּקִשְׁתּוֹתְפִלְתָּם שְׂמִבְקָשִׁים לִישָׁב בְּשֵׁלְוָה גַם בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּיֵּה"ר אָמֵן: דְּבָר זֶה אֲמַרְתִּי בִימֵי יְלָדוּתִי: אוֹ יֵאמַר ע"ז הַדְּבָר דְּהִנֵּה כְּתִיב וְעַת צָרָה הִיא לִיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִנְשַׁע וְגו' שְׂהַכְּלֵל הוּא שְׂהַבְּחִי לִידָה א"א לְהִיּוֹת כ"א ע"י צִירִים וְחֻבְלֵי לִידָה וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ בַּחֵי לִידָה כֵּן הַגְּאֻלָּה הַאֲמִיתִית א"א לְהִיּוֹת כ"א ע"י צִירִים וְחֻבְלֵי מְשִׁיחַ וּמִזֶּה יִנְצַמַח הַגְּאֻלָּה לְכ"י וְזֶהוּ וְעַת צָרָה וְגו' וּמִמֶּנָּה יִנְשַׁע פִי ע"י צִירִים וְחֻבְלֵים יִצְמַח הַיְשׁוּעָה וְהַגְּאֻלָּה וְזֶה בָּא ע"י שֵׁם א"ל כַּמ"ש חֶסֶד א"ל מִזֶּה הַשֵּׁם נִמְשָׁךְ בַּחֵי חֶסֶד כְּשֶׁהַצִּירוּף הוּא כְּסֻדָּר אִזּוֹ הוּא בַּחֵי חֶסֶד בַּחֵי פְּנִים אָבֵל כְּשֶׁהוּא שְׂלֵא אִזּוֹ הִיא ח"ו בַּחֵי דִין בַּחֵי אַחֲוֵיִים וְזֶהוּ בְּכָל צָרְתָם ל"א צָר פִי כְּשֶׁהַצִּירוּף הוּא שְׂלֵא כְּסֻדָּר הֵינְנוּ כְּשֶׁהוּא צִירוּף ל"א אִזּוֹ צָר לָהֶם מִחֲמַת שֶׁהוּא בַּחֵי דִין וּמִלֵּאָה פְּנִי מְבַחֵי פְּנִים בַּחֵי חֶסֶד שְׂעוֹשֶׂה הַצִּירוּף שֶׁל שֵׁם א"ל כְּסֻדָּר הוּא הוֹשִׁיעֵם שְׂמִזֶּה הַשֵּׁם נִצְמַח הַיְשׁוּעָה לְכ"י וְזֶהוּ כְּשֶׁרָאָה יַעֲקֹב אָבִינוּ ע"ה אַחַד עֲשָׂר אֱלוֹפִים סֻטְרָא דְקַלִּיפָה שֶׁהֵם אֵינָם יוֹנְקִים רַק מְבַחֵי אַחֲוֵיִים מִצִּירוּף ל"א וְהִנֵּה רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיל וּלְהַכְנִיעַ אוֹתָם וְלַעֲשׂוֹת הַצִּירוּף כְּסֻדָּר בְּכָדִי שְׂיִתְבַטַּל הַיְנִיקָה שְׂלָהֶם וַיִּהְיֶה בַּחֵי גְאֻלָּה שֶׁהוּא בַּחֵי לִידָה וְזֹאת אֵין בְּאִפְשָׁרֵי רַק ע"י צִירִים וְחֻבְלֵים כַּנ"ל וְזֶהוּ בִּיקָשׁ יַעֲקֹב לִישָׁב בְּשֵׁלְוָה

תִּיבַת שְׁלוֹה גִימְט' אַחַד עֶשְׂרֵי פְעָמִים א"ל פִּי שֶׁהִיא רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיל וּלְהַכְנִיעַ אַחַד עֶשְׂרֵי אֱלוֹפִים שְׁיוֹנְקִים מִבְּחִי אַחֲוֵרִיִּים מִשֵּׁם א"ל וּלְבַטֵּל הַיְנִיקָה שְׁלֵהֶם כִּי כָּל רְצוֹנָם לְבַטֵּל וּלְעֲשׂוֹת הַצִּירוּף שְׁלֵא כְּסֹדֵר הַיְנִינֵו ל"א פְּדִי שְׁיִהְיֶה לָהֶם יְנִיקָה וְעֵקֵב הִיא רוֹצֵה לְהַשְׁפִּילֵם וּלְהַכְנִיעֵם לְעֲשׂוֹת הַצִּירוּף כְּסֹדֵר א"ל בְּחִי חֶסֶד א"ל שֶׁהוּא פְּלוֹו רַחֲמִים לְכָּה קֶפֶץ עָלָיו רֶוּגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף שֶׁהוּא צִירִים וְחֻבְלִים הַקּוֹדְמִים לְלִידָה וּמִזֶּה נִצְמַח הַגְּאֻלָּה וְזֶהוּ הַיָּם רָאָה וַיִּנְסֵם הַיְרָדוֹן יִסּוּב לְאַחֲוֹר פִּי כְּשֶׁהַצִּירוּף א"ל שְׁלֵא כְּסֹדֵר הוּא בְּחִי דִין וְנִיתוּסֵף אוֹתִיּוֹת הִי"ם וְנַעֲשֶׂה צִירוּף אֱלֻקִּים וְגַם הַשֵּׁם אֵל אִם הוּא שְׁלֵא כְּסֹדֵר ח"ו בְּחִי דִין הוּא בְּבְּחִי יְרִידָה ל"א מְמַסְפֵּר גְּדוֹל לְמַסְפֵּר קֶטָן הַיְנִינֵו אוֹת לְמ"ד הוּא מְסַפֵּר גְּדוֹל וְאוֹת א' הוּא מְסַפֵּר קֶטָן אֲבָל כְּשֶׁהַשֵּׁם הוּא כְּסֹדֵר א"ל אֲזִי נִתְעַלָּה בְּחֻשְׁבוֹן מְמַסְפֵּר קֶטָן לְמַסְפֵּר גְּדוֹל וְזֶהוּ הַיָּם אוֹתִיּוֹת הִי"ם מְאַלְהִים רָאָה אַרְוֵנוֹ שֶׁל יוֹסֵף וַיִּנְוֵם וְנִשְׁאַר כִּי הַשֵּׁם א"ל שֶׁהוּא חֶסֶד הַיְנִינֵו כְּשֶׁרָאָה אוֹתִיּוֹת הִי"ם שֶׁהֵם בְּחִי דִין אֵת רֶוּגְזוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַיְנִינֵו חֻבְלִים וְצִירִים כִּי ע"י יִסּוּרִים הַג"ל נַעֲשֶׂה הַצִּירוּף א"ל וּמְכַנִּיעַ אַחַד עֶשְׂרֵי אֱלוֹפִים הַיְוֹנְקִים מִבְּחִי אַחֲוֵרִיִּים דְּקִדְוָשָׁה הַיְרָדוֹן בְּחִי יְרִידָה הַג"ל שְׁלֵא כְּסֹדֵר ח"ו יִסּוּב לְאַחֲוֹר וְאַדְרָבָא נִתְעַלָּה בְּחֻשְׁבוֹן וְהוּא מֵדַת הַחֶסֶד וְהַרְחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן: ק כִּי בּוֹ זְקוּנִים הוּא לוֹ וְעֲשֶׂה לוֹ כְּתוֹנֶת פָּסִים וְגו'.

הִנֵּה יָדוּעַ מֵאַחַז"ל רָאוּי הִיא הַלֵּל שֶׁתִּשְׁרָה עָלָיו שְׁכִינָה כְּמִשְׁרַע"ה אֲלָא שְׁלֵא הִיא דוֹרוֹ רָאוּי לְכָּה וּפְיִרְשׁ הָרֵב ז"ל מְפּוֹלְגָאָה שְׁעֵיקָר הַשְׁרָאָת הַשְׁכִּינָה הִיא מְמָקוֹם שְׁפִלוּת וְהַכְנָעָה וְעֵנּוּה וְהַלֵּל ג"כ הִיא עֵנּוּי וְלָכֵן הִיא רָאוּי שֶׁתִּשְׁרָה עָלָיו שְׁכִינָה אֲמָנָם אֲמִיתִית הַשְׁפִּלוּת וְהַכְנָעָה שֶׁיְהִיָּה לְצַדִּיק גְּמוּר בְּנִיקָל הוּא כְּאֲשֶׁר מְסַתְּפֵל וְרוֹאָה צַדִּיק גְּדוֹל מִמֶּנּוּ שְׁעוֹבֵד ה' בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה וְהַכְנָעָה וְשְׁפִלוּת וְעִי"ז הוּא רוֹאָה אֵת עֲבוֹדָתוֹ הַקְּטָנָה מְאַחֲרָת נִיפְנַע לְבוֹ עִי"ז וַיֵּשׁ לוֹ בְּאַמַּת שְׁפִלוּת וְעֵנּוּה אֲבָל מִי שֶׁהוּא דָר בֵּין אֲנָשִׁים פְּחוּתִי עֲרָף וְהוּא בְּאַמַּת צַדִּיק גְּמוּר וְאִינוֹ רוֹאָה בְּחִי גְּדוֹלָה מִמֶּנּוּ זֶה אִינוֹ יְכוֹל לְהִיּוֹת בְּבְּחִי שְׁפִלוּת בְּאַמַּת וְזֶהוּ הִיתָה בְּחִי יוֹסֵף הַצַּדִּיק כְּאֲשֶׁר הִיא אֲצֵל אָבִיו נֶאֱמַר בּוֹ אֵלֶּה תִּתְּלָדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו' וּפִירְשׁ"י שֶׁהִיא אִיקוּנִין שְׁלוֹ דוּמָה לְיַעֲקֹב פִּירוּשׁ שֶׁתְּמִיד הִיא מִדְּמָה עֲבוֹדָתוֹ לְעֲבוֹדַת אָבִיו שֶׁהִיא צַדִּיק יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וְזִשָּׂאָה"כ וַיִּשְׁרָאֵל אֶהֱבֵ אֵת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זְקוּנִים הוּא לוֹ וְת"א אָרִי בְּרַחֲמִים הוּא לִיָּה פִּי חֲפִים הוּא מְלִשׁוֹן מְחַכָּה לְשׁוֹן מְצַפָּה לִישׁוּעָה שֶׁהִיא יוֹסֵף מְחַכָּה לְבְּחִי יַעֲקֹב הַגְּדוֹלָה וְעִי"ז וְעֲשֶׂה לוֹ כְּתוֹנֶת פָּסִים וְגו' פְּסִי"ם הוּא מְלִשׁוֹן אָפֶס וְאִין ר"ל שֶׁהַעֲלָה אוֹתוֹ לְבֵא לְמַדְרִיגָה זוֹ שֶׁיְהִיָּה לוֹ בְּחִי אָפֶס בְּחִי אִין וְע"י בְּחִי שְׁפִלוּת בְּאַמַּת יְדָבֵק א"ע בְּשֵׁם ה' וּבְתוֹרָתוֹ בְּרַמ"ח מ"ע וְשֵׁס"ה ל"ת וּמְרֻמָּז בְּפֶסוּק וְעֲשֶׂה לוֹ כְּתוֹנֶת פָּסִים ר"ת גִּימְטְרִיא קוֹל וְס"ת גִּימְטְרִיא תנ"א כְּדֵאִיתָא בְּסִידוֹר וְשְׁנִיָּהֶם גִּימְט' שְׁמִי זְכָרִי שְׁמֵרְמִזִּים לְרַמ"ח מ"ע וְשֵׁס"ה מל"ת כְּדֵאִיתָא בְּדִרְזו"ל שְׁמִי עִם י"ה וְשֵׁס"ה זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח וְהַפֵּל בָּא לוֹ מִחֲמַת גְּוֹדֵל שְׁפִלוּת ע"י שְׁנִסְתְּפֵל בְּבְּחִי עֵקֵב וְעִי"ז שְׁרָתָה עָלָיו שְׁכִינָה אֲבָל אַח"כ כְּשֶׁפִּירְשׁ מֵאַבְיוּ וְבָא אֲצֵל אָחִיו שְׁלֵא הָיוּ בְּמַדְרִיגָה גְּדוֹלָה מִמֶּנּוּ מִיָּד וַיִּפְשִׁיטוּ אֵת יוֹסֵף אֵת כְּתוֹנֶתוֹ אֵת כְּתוֹנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו ר"ל שְׁנִסְתְּלַק מֵאַתּוֹ בְּחִי קְטָנוּת וְשְׁפִלוּת שֶׁהִיא לוֹ כְּאֲשֶׁר הִיא אֲצֵל אָבִיו וּמְרֻמָּז בְּמֵלֶת כְּתוֹנֶתוֹ כִּי כָּ"ף נִתְחַלַּף בְּקוּ"ף שֶׁהֵם מְמוּצָא אַחַד וְתִי"ו נִתְחַלַּף בְּטִי"ת שֶׁהֵם ג"כ מְמוּצָא אַחַד וְנַעֲשֶׂה מִן כְּתוֹנֶתוֹ קְטָנוּתוֹ ר"ל שְׁנִתְפַּשֵּׁט מֵאַתּוֹ בְּחִי קְטָנוּת שְׁלוֹ בְּחִי פָּסִים בְּחִי אָפֶס הַג"ל וַיִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ הַבְּרָה ר"ל הַבְּרָה הוּא פִּינוּי לְבְּחִי גְּדוֹלוּת כְּאֲשֶׁר נּוֹפְלִים

לבור וניזוקין כף מי שנופל לבחי' גדלות נזוק אמנם יש ב' בחינות גדלות אחד הוא כפאשר בא היצה"ר בתחלה לצדיק ומראה לו את בחינות הטובות ומדות הישרים שיש לו באמת ובזה נתגאה לבו מעט אבל באמת והוא גדלות של אמת אבל אח"כ מכניס בו גדלות שאינו של אמת ומראה לו מה שאין בו וב' בחי' אלו מרומזים בפסוק מתחלה וישליכו אותו הברה מרמז לבחינה ראשונה של גדלות אמת מה שיש בו ואח"כ והבור רק אין בו וגו' רק אותיות שקר מרמז לבחי' הב' של שקר שאין בו מים ר"ל שאין בו אותן המדות שמראה לו עד שנראית לו דמות דיוקנו של אביו בחלון.

כדאימא בגמרא ר"ל שתפס בחי' הראשונה שהיה מסתפל תמיד בדיוקנו של אביו ועבודתו ואז הוחרז לבחי' שפלות וענוה באמת כמקודם ונתעלה שנוזפה לזה אכ"ר: וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם.

ואימא נקוד על א"ת מלמד שהלכו לרעות את עצמם וצריך לדקדק האיה מרומז מה שהוא נקוד על תיבת את שהלכו לרעות את עצמם והיה צריך לנקוד על תיבת צאן והיה נקודה רבה על הכתב והיה מרמז שלא הלכו לרעות את צאן בלבד אלא אף לרעות א"ע גם צריך לדקדק האיה הלכו לרעות בשכם שהיה מקום סכנה אף נוכל לומר ע"ד המוסר דהנה באורייתא אסתפל וקוב"ה וברא עלמא היינו בכ"ב אתנון ועיקר בריה"ע היה בשביל החסד והרחמים להשפיע חסדים ורחמים על כל העולם כמש"ה עולם חסד יבנה ודבר הגורם לשפע חסד ורחמים פשאדם מדבק א"ע לבחי' חסד ומרחם על והבריות זה גורם להמשיך בחי' חסד ורחמים עכ"י כמאמר הגמרא כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים ודבר הגורם לדבק א"ע לבחי' החסד הוא ע"י כ"ב אתנון דאורייתא היינו פשהו לומד תורה לשמה ומקרב ומדבק א"ע להתורה שהיא בחי' חסד כמש"ה ותורת חסד וכו' וזוהי לראות בתורה בחי' אור הגנוז עריבת נועם מתיקת אורו ית' הנעלם בה ופליאות נפלאותיה ודרך החיים ויחודי המדות וקשורי המאורות וזיווגי שמות אלהינו וחיבורי המאורות העליונים הנעלמים בה שאין שיעור וערוך וקץ וסוף ומספר לנפכת צוף ידידות חשקות טעם תורתנו הקדושה והיא המביאה אותו לבחי' חסד אבל פשאדם מרחק א"ע מן התורה נרחק הוא מבחי' החסד ומעכב השפעת חסדים על כ"י והעצה לזה הוא בחי' תשובה כדאימא עד שלא בראתי עלמא בראתי תשובה היינו שירעד ויפחד ויחרד יומם ולילה בפחד ברמת וזיעה באימה וביראה ובהלה וסחללה ויפנע לבבו וישפרו בשברי שברים רבות ע"ז שהרחיק א"ע מן התורה ונרחק מבחי' חסד וגרם ח"ו שנתעכב השפעת החסד שזה אינו קיום העולם שעיקר בחי' העולם היה להשפיע חסדים ורחמים על העולם ויתחרט ויקרב א"ע להתורה ויפנס בלבו מדת החסד והרחמים לרחם על כל הבריות ועי"ז גרם להשפעת החסד ממקור החסד לקיים את העולם כדאימא וכי למגנא אתקריאת ארף אפים והנה איתא בזוה"ק שמזה שמשרע"ה היה רועה את צאן יתרו והיה מרחם עליהם גרם להמשיך חסדים ורחמים עכ"י ומזה היה דוד זוכה לבחי' מלכות כמאה"כ ויקחהו ממקלאות צאן מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו כו' וזה היה פנונת בני יעקב מחמת שהיו בבחי' אמריות כשהרגו את שכם הגם שקנאו קנאת ה' כמאה"כ הפנונה יעשה כו' אעפ"כ היה בחי' אכזריות וגרמו שיתעכב בחי' החסד ונצרכו לבחי' תשובה היינו לרעות את צאן להנהיגם במדה"ר וימשיך בזה בחי' חסד על העולם ולזה נקוד על את היינו שעם בחי' צאן שהנהיגו אותם ברחמים תקנו א"ע היינו בחי'

אֲכַזְרִיּוֹת שֶׁעָשׂוּ בְּשִׁכְמְךָ וְזֶהוּ לְרַעוֹת א"ע וְנָהוּ ג"כ לְרַעוֹת אֵת צֵאן אֲבִיֶּיךָ בְּשִׁכְמְךָ פִּי שֶׁ"י שֶׁעָשׂוּ מִדַּת אֲכַזְרִיּוֹת בְּשִׁכְמְךָ הַנֶּזְכָּר לְרַעוֹת אֵת צֵאן אֲבִיֶּיךָ לְתַמְנָן זֶה יֵה"ר שֶׁנִּזְכָּר לְזֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִי חֶסֶד עַכ"י אֲמֵן בְּמַהֲרָה: וְיֵהי בְּעֵת לְדַתָּה וְהִנֵּה תְּאוּמִים בְּבִטְנָה וְיֵהי בְּלִדְתָּה וְיִתֵּן יָד וְגו' לֵאמֹר זֶה יֵצֵא רֵאשׁוֹנֵן וְנוֹכַל לְרַמֵּז בְּזֶה דָּרָךְ עֲבוּדָה וּמְקוֹדֵם נִבְאָר הַפְּסוּק וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֵל יוֹסֵף הֲלֹא אֶחֱיָה רוֹעִים בְּשִׁכְמְךָ לְכָה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנִי וְלִכְאוּרָה אֵינוֹ מוֹבֵן מֵה עֲנִין זֶה שֶׁאֶחֱיָה רוֹעִים בְּשִׁכְמְךָ לְעֲנִין לְכָה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם מֵה תְּלוּי זֶה בְּזֶה וַאֲיֵתָא בְּמִפְרָשֵׁי הַתּוֹרָה מִחֻמַּת שִׁשְׁכָּם הוּא מְקוֹם סְפָנָה לְכָה שְׁלַח אוֹתוֹ לְשֹׂאֵל בְּשִׁלּוּמָם וְגַם זֶה אֵינוֹ מוֹבֵן א' לְמָה הִלְכוּ הֵם לְמְקוֹם סְפָנָה ב' אִם הִלְכוּ הֵם לְמָה שְׁלַח אֵת יוֹסֵף לְמְקוֹם סְפָנָה וּבִפְרָט שֶׁהִיָּה יוֹסֵף חָבִיב עָלָיו בְּיוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ כְּשֶׁהִלְכָה לְקִרְאָת עָשׂוּ הַעֲמִיד אֵת רַחֵל וְאֵת יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים מִחֻמַּת חֻשֵׁשׁ סְפָנָה מוֹכַח שֶׁהִיָּה יוֹסֵף חָבִיב עָלָיו בְּיוֹתֵר שֶׁבְּמְקוֹם סְפָנָה שֶׁעָמְדוּ הֵם לֹא הִיָּה רוֹצֵה שֶׁיַּעֲמֹד יוֹסֵף שֶׁם וְעַכְשָׁיו שְׁלַחוֹ לְמְקוֹם סְפָנָה וְנִרְאָה לְבָאָר עַד"ו הִנֵּה אֵיִתָּא עַל פְּסוּק וַיִּלְכוּ אַחֲרָיו לְרַעוֹת אֵת צֵאן אֲבִיֶּיךָ נְקוּד עַל א"ת מְלַמֵּד שֶׁלֹּא הִלְכוּ אֲלֵא לְרַעוֹת א"ע וְלִהְבִּין זֶה הִנֵּה יֵשׁ ב' בְּחִי בְּעֲבָדוֹת הַשֵּׁם א' מִי שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּתוֹרָה וּמִצּוֹת וּמַע"ט וַיֵּשׁ לוֹ אֵימָה וְיִרְאָה בְּשַׁעַת עֶסְקוֹ בְּתוֹרָה אֲבָל בְּשַׁעַת שֶׁעוֹסֵק בְּדִבְרֵים גְּשָׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים כְּגוֹן אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה וְכַדוּמָה אִזְ נִפְסַק הִירְאָה מַעֲמוֹ וַיֵּשׁ עוֹד בְּחִינָה ב' שֶׁאֲפִילוֹ בְּשַׁעַת שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכָיו הַגְּשָׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים יֵשׁ לוֹ אֵימָה וְיִרְאָה וּפְחַד וּבּוֹשָׁה וְהַכְּנָעָה לְפָנָי בּוֹר"ע ב"ה וְאֵינוֹ נִפְסַק מֵהַתְּחַבְּרוֹת לְמְקוֹר הַקְּדוּשָׁה אֲפִילוֹ רַגַע אַחַת וְזֶהוּ עֲבוּדָה תְּמָה וּשְׁלִימָה אֲבָל עֲבוּדָה א' אֵינָה בְּשְׁלִימוֹת וְהִנֵּה בְּחִי א' נִקְרָאת בְּשִׁכְמְךָ ר"ת "בְּרוּךְ" שֵׁם "כְּבוֹד" מְלִכּוּתוֹ הֵינּוּ שֶׁמִּקְבֵּל עָלָיו עוֹמ"ש עַכ"פ בְּשַׁעַת תּוֹרָה וְתַפְלָה וּבְחִי ב' נִקְרָאת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד הֵינּוּ שְׁבָחֵי קְבֵלַת עוֹמ"ש הִיא אֲצִלוֹ לְעוֹלָם וְעַד בְּלִי הַפְּסַק וְהִנֵּה בְּחִי א' מְכוֹנָה בְּשֵׁם דּוּדִים וּבְחִי ב' בְּשֵׁם רִיעִים וְהִנֵּה אֵיִתָּא בּוֹה"ק עַל פְּסוּק וַיִּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שֶׁתָּם עַל צֵאן לְבָן וְגו' שֶׁצֵּאָן יַעֲקֹב הִיָּה מְרַמֵּז עַל בְּחִי סֵטְרָא דְקְדוּשָׁה וְצֵאן יַעֲקֹב הֵיוּ עֲקוּדִים נְקוּדִים וְגו' נוֹכַל לִזְמַר שֶׁזֶה מְרַמֵּז עַל ב' בְּחִי הַנֶּזְכָּר לְשְׁבָחֵי א' נִקְרָא נְקוּדִים שֶׁהוּא רַק נְקוּדָה וְאֵינָה בְּשְׁלִימוֹת וּבְחִי ב' מְכוֹנָה בְּשֵׁם עֲקוּדִים שֶׁהוּא ס עֲקוּד וּמְקוֹשֶׁר תְּמִיד בְּיִרְאָת ה' וְאֵהֲבָתוֹ וְהִנֵּה בְּנֵי יַעֲקֹב כְּשֶׁהָיוּ בְּבָחֵי אֲכַזְרִיּוֹת נִפְסַק הַחֲבֵל מִבְּחִי הַקְּדוּשָׁה וְהָיוּ בְּבָחֵי נְקוּדִים בְּחִי דוּדִים בְּחִי בְּשִׁכְמְךָ וּבְחִי יוֹסֵף הוּא בְּחִי עֲקוּדִים בְּחִי בְּשִׁכְמְךָ וְהִנֵּה לְזֶה שְׁבָחֵי עֲקוּדִים הִיא הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג שְׁבָחֵינָה רוֹחֲגִיּוֹת הִיא בְּחִי חֶסֶד וּבְחִי גְּשָׁמִיּוֹת הִיא בְּחִי גְּבוּרָה וְכִשְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי גְּשָׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים וּמְכוּנִין רַק בְּשִׁבִּיל רְצוֹן הַבּוֹרָא ב"ה מְחַבֵּר חו"ג וְהִיא בְּבָחֵי דַעַת שֵׁם אֵהו"ה ר"ת שֶׁל אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ גִּימְטְרִיא טוֹב וְזֶהוּ וַיִּוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵינּוּ שִׁיּוֹסֵף הִיָּה בְּבָחֵי טוֹב שֵׁם שֶׁל בְּחִי דַעַת שֶׁהִיא בְּחִי רִיעִים בְּחִי עֲקוּדִים בְּחִי בְּשִׁכְמְךָ וְזֶהוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרָיו לְרַעוֹת אֵת צֵאן אֲבִיֶּיךָ הֵינּוּ שֶׁהִלְכוּ לְרַעוֹת לְבֹא לְבָחֵי רִיעִי"ם אֵת צֵאן אֲבִיֶּיךָ הֵינּוּ זֶה הַבְּחִי שֶׁהִיָּה בְּצֵאן אֲבִיֶּיךָ עֲקוּדִים נְקוּדִים בְּשִׁכְמְךָ הֵינּוּ שֶׁמִּחֻמַּת שֶׁהָיוּ מְקוֹדֵם בְּבָחֵי בְּשִׁכְמְךָ בְּלִבְד נּוֹטְרִיקוֹן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוּתוֹ לְכָה הִלְכוּ לְתַמְנָן זֶה הַבְּחִי וְגַם כְּפוֹנֵת יַעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה הִיָּה ע"ז הַבְּחִי בְּזֶה שֶׁשְׁלַח אֵת יוֹסֵף לְאֶחָיו הֵינּוּ שֶׁשְׁלַח אֵת יוֹסֵף כְּדֵי לְהַכְנִיס בְּהֵם ג"כ זֶה הַבְּחִי שֶׁל יוֹסֵף מִחֻמַּת שֶׁהָיוּ בְּבָחֵי בְּשִׁכְמְךָ לְבַד וְזֶה הֲלֹא אֶחֱיָה רוֹעִים בְּשִׁכְמְךָ הֵינּוּ שֶׁהֵם רַק בְּבָחֵי בְּשִׁכְמְךָ בְּקִי נְקוּדִים לְכָה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם הֵינּוּ לְהַכְנִיס בְּחִי שְׁלַח בְּהֵם

שהוא בחי' פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד ונהו ויאמר לו הנני היינו שמוכן אני להכניס בהם בחי' לעולם ועד ר"ת ל"ו ובזה מיושב שלכאורה מיותר תיבת לו כמו שפתיב באברהם ויאמר הנני אף שהתורה מרמזה לנו בזה בחי' יוסף בחי' בשכמל"ו והנה לבא לזה הבחי' בחול הוא קשה מאוד רק בשבת יכולים לבא לזה הבחי' להשפיע זה הבחי' גם לימי החול כמ"ש סגור יהיה ששתי ימי המעשה וביום השבת יפתח היינו שפתיחת השער לבא לזה הבחי' היא רק ע"י קדושת שבת וצריף להשפיע מקדושת שבת לימות החול שהם סגורים ונהו מרומז במלת בשכ"ם גימטריא ששה פעמים אות סמ"ף מרמז על ששתי ימי המעשה שאז סגור זה הבחי' לעולם ועד בחי' עקודים ובחי' יוסף מאיר לששתי ימי המעשה שיהיה עקוד ומקושר לבחי' ל"ו גם בהם והרמז לזה יוסף גימטריא ששה פעמים שם העצם ב"ה כמ"ש הרב מפולנא עשה שבתה חול היינו להמשיף קדושת שבת גם בחול שבשביל בחי' זו הנה עיקר בריה"ע כמ"ש בראשית ברא אלהים אה"ה היינו שעיקר בריאת שמים וארץ הנה בשביל בחי' דעת בחי' ריעים שמרומז בשם הנ"ל ונהו ויהי בעת לדתה היינו בהתחלה והנה תואמים בבטנה מרמז על ב' בחי' הנ"ל היינו שעיקר התחלת בריאת שמים וארץ הנה בשביל ב' בחי' הנ"ל וע"ז המכונן ג"כ גמר אומר הפתיב ויהי בלדתה ויתן יד היינו שעיקר ההולדה יהיה בשביל בחי' דעת גימטריא ויתן יד לאמר זה יצא ראשונה היינו שזו הבחי' היא ראשונה לכל הבחי' וראשית בריאת השמים והארץ הנה בשביל זה הבחינה אכ"ר: דרוש לחנוכה מפרשת וישב ויהי פהיום הנה ויבא הביתה לעשות מלאכתו וגו' פי' רש"י רב ושמואל חד אמר וכו' וחד אמר לעשות צרכיו עמה אלא שגראית לו דמות דיוקנו של אביו בחלון כו' וקשה על המ"ד לעשות צרכיו וגו' למה לא אמר פאי' מלאכתו ממש ולדון את יוסף שהנה צדיק לכף זכות ועוד קשה פתיב ולא שמע אליה לשכב אצלה וגו' ופירש"י לשכב אצלה אפילו בלא תשמיש להיות עמה לעוה"ב וקשה וכי אם ישכב עמה יהיה בעוה"ב בתמי' וצ"ל דהנה דוד המלך ע"ה צנח מי האיש החפץ חיים אנהב ימים לראות טוב וגו' פ' חיים נצחיים ונתן עצה נצור לשונה מרע וגו' נאח"פ סור מרע ועשה טוב וגו' פי' שדה"ע"ה נתן עצה לעבודת ה' נאמר שבתחילת הפל צריף האדם לקדש את פיו ולשונו והפה היא פתיח ופתיחה לעבודת ה' ולא זו בלבד לשמור את פיו מלדבר בדברים אסורים פגון לה"ר וליצנות ודברים בטלים זו א"צ לומר אלא אפי' בדיבורים ההכרחיים לפרנסת ביתו ומו"מ ג"כ צריף לקדש א"ע ולהיות פל דיבוריו לה' ושללא להסיח שם ה' מדעתו בשע' דיבוריו וזשאה"כ נצור לשונה מרע ושפתיה מדבר מרמה נאח"פ ישפדל ללמוד בפיו פרמ"ח מצנות עשה ושס"ה ל"ת ע"מ ללמוד וללמד לשמור ולעשות וכמו שאנו מקבלים עלינו בכל יום ואומרים ובהם נהגה יומ"ם וליל"ה ר"ל יומם הוא בחי' מ"ע שהם בחי' יום ואור שמאיר עלינו אור ה' ולילה הוא בחי' מל"ת שמתשיף על האדם ומסתיר ממנו אור ה' ית' בעברו עליהם ויכונן בדיבורו בד"ת תמיד ליחד את פיו לבחי' א' אלופו של עולם היינו שתמיד יצייר נגדו שם הנ"ה ב"ה כמאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד ובזה יצנרף שם הנ"ה עם פ"ה ויעלה גימ' אל"ף ועי"ז יאיר עליו בחי' בינ"ה וזשאה"ל א' ב' א' בינ"ה ר"ל פשיכונן לסוד א' פנ"ל אז יזכ"ה לבחי' בינה בתורה ומפל שפן שלא ידבר ח"ו שום לה"ר על חבירו אדרבה אפי' רואה בחבירו שום דבר מגונה דין אותו לכף זכות כמאחז"ל הני דן את פל אדם לכף זכות והעצה לזו אחז"ל אל תדין

את חבירו עד שתגיע למקומ"ו פ"י למקומו לבחינתו ומדריגתו וכמו ששמעתי בשם המגיד הגדול זללה"ה על מה שאה"כ וקאיש משה עניו מאוד מפל האדם אשר על פני האדמה ר"ל שזהו היתה עצתו להיות עניו שיהיה דן את כל האדם לכף זכות שאמר מחמת שהוא על פני האדמה ר"ל בבחי' ארציות וגשמיות ע"כ עושה לפעמים עבירות אבל אם היה זוכה חבירו למדריגה פמותו שיהיה ה' בעזרו אזי היה נרא ואהב ה' עוד יותר ממנו ר"ל ממה רע"ה אבל אני בעצמי ה' היה בעזרי ונמן לי מתנת חנם להיות במדריגה כזו ולא מפחי ומעשי הטובים פי אם מתנת חנם אבל אם אהיה במדריגת חבירי ובחינתו אז הייתי רע ממנו ולזה היה עניו מפל האדם ומכש"כ שלא לדבר ע חבירו שום לה"ר פי אם אדרבה לדון אותו לכף זכות ולדבר עליו טוב והנה לפני פרשת עריות הזהירה התורה ואמרה פמעשה ארץ מצרים וגו' וכמעשה ארץ פנעו וגו' לא תעשו וגו' פירש"י מגיד שפעשה מצרים וכנענים מקולקלים מפל העכומ"ז וכו' ע"כ פי שבארץ פנעו קודם ביאת ישראל לתוכה היו יושביה מקולקלים בעריות וע"כ הזהירה התורה את ישראל ע"ז להשמר מעריות בארץ פנעו פשיכנסו לתוכה ואלא לעשות פמעשי הפנענים שישבו מקודם עליה וע"כ גם אבותינו שישבו מקודם בארץ פנעו היו מתייראים מזה וזשאה"כ וישב יעקב בארץ מגורי אביו וגו' ר"ל מגורי מלשון לא תגורו מפני איש פי לשון פחד ר"ל שגם יעקב ישב בפחד כמו אביו שלא יתפס ח"ו בעריות וגם יוסף פונדאי נזהר ונשמר מזה אמנם דוע שהפרייהלשון מכון נגד ברית המעור ונתפס יוסף בפגם ברית הלשון בלה"ר כמאה"כ ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם וגו' ורצה לתקן ע"י ברית המעור את הפגם הנ"ל וע"ז ויבא הבייה לעשות מלאכתו ואמר המ"ד לעשות צרכיו עמה ר"ל צרכיו צורך התיקון שהכניע את יצרו ע"י ששכב עמה בלא תשמיש ועי"ז ינקה לעוה"ב ויתקן הפגם הנ"ל אלא שראיה לו דמות דיוקנו של אביו בחלון והבין שאינו ראוי להכניס עצמו לספנה גדולה כזו ואז ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה לעוה"ב פי כן הבין מאביו פנ"ל גם שאינו צריך תו לתיקון כמאחז"ל שופר' דיעקב מעין שופר' דאדם הראשון ר"ל אדם קדמאה ומאז שפגם יוסף בפגם הנ"ל לא נראה לו דמות דיוקנו של אביו יעקב מחמת הפגם וכשפא לביתו לעשות מלאכתו בבחי' תשובה הנ"ל תיקף נתקן אותו הפגם ותיקף נראה לו הדמות הנ"ל בחלון והבין שאינו צריך עוד לתיקון יותר וע"כ לא שמע אליה עוד להכניס עצמו לספנה וזשאחז"ל גר חנוכה מניחו על פתח ביתו מבחוץ ובשעת הספנה מניחו על שולחנו ודיו פי' שידוע שגר חנוכה הוא בשביל להמשיך ע"ע בחי' נ"ר ואור אלוה מלמעלה וזהו ע"י תשובה והכנעת היצה"ר ולזה רמזו חז"ל מניחו על פתח ביתו מבחוץ פי' שילך בחוץ בין העוסקים במילי דעלמא במקום שיש התגברות היצה"ר ושם יפנע לבבו ויצרו הרע ובזה התשובה יאיר עליו גר חנוכה אור ה' ובשעת הספנה פגון שיושבי הקרנות הפה רעים מאוד וספנה הוא שיכניס עצמו ביניהם שלא יתפס ח"ו בדרך הרעה אז מניחו על שולחנו ודיו ר"ל יעשה תשובה ויקדש עצמו במותר לו על שולחנו ר"ל בענין מאכלו ולמודו הנעשה על שולחנו ודי בכף ובזה יתקן פגם הפה ולשון ולזה רמזו חז"ל אצל תשובת יוסף הנ"ל שאמרו שראיה לו דמות דיוקנו של אביו בחלו"ן ר"ת של "להדליק" נר חנוכה רמזו שבזה האיר עליו נ"ר חנוכה גם נ"ר חנוכה עם שם העצם ב"ה גימ' שס"ה מל"ת רמז שבזה תקן פגם שנעשה ע"י שס"ה מל"ת ומאיר עליו אור ה' יה"ר שזנקה לזה אמן כיה"ר: איתא בגמרא

לעולם ילמוד אדם אפילו שלא לשמה וכו' ואיתא בגמרא פל העוסק בתורה שלא לשמה נוח לו שלא נברא והתוספות הקשו אהדדי וא"ל בזה האופן דהנה אפילו מי שאינו יכול לבא לבחי' אהוי"ר בשלימות עכ"פ הוא צריך להשתוקק תמיד לבא לבחי' הנדפכות התומריית מפל וכל ולהתחזק ביותר בתורתו ועבודתו ואפשר שהמאור שבה יחזירו למוטב ויוכל לבא לבחי' הנדפכות התומריית מפל וכל שלא לכונן להנאת עצמו פלל וכלל רק ללמוד תורה לשמה וזהו לעולם ילמוד אדם אפילו שלא לשמה אף ורק להתחזק בתורתו ובעבודתו ולהשתוקק לבא לבחי' ללמוד תורה לשמה ויהיה עיקר פוננתו בשעת עבודתו שיעזור לו הבוב"ה שמתוך שאני לומד הגם שאינו בהנדפכות התומריית אעפ"כ המאור שבה יחזיר אותי למוטב לבא לבחי' הנדפכות וזהו בחי' חנוכה לשון חינוך והתחלה היינו שתמיד יראה א"ע שהוא רק בבחי' חינוך כדי להשתוקק לבחי' יראה ואהבה בשלימות והבא לטהר מסייעין אותו וזהו מצוה להניחה בתוך עשרה בחי' קדושה נקרא עשרה שאין דבר שפקדושה פחות מעשרה היינו שתמיד יראה א"ע שהוא בתוך עשרה ולא בא לשלימות הקדושה וזה בחי' השראת השכינה פשיש לאדם בחי' ענוה ושלמות ונדמה בעיניו שהוא רק בבחי' חינוך והתחלה אז משרה הבוב"ה שכינתו עליו כמאה"כ אני אשפון את דכא ונוכל לרמז שלכך חנוכה בכ"ה בכסליו כ"ה בגימטריא דכ"ה פסליו גימטריא נמוך וזהו עד שתכלה רגל מן השוק בחי' גסות הרוח מכונה בשם רגל כמאה"כ אל תבואני רגל גאנה וזהו עד שתכלה רגל היינו בחי' גסות אפילו מן השוק היינו נגד יושבי קרנות אפילו נגדם יהיה בבחי' שלמות וענוה וזהו בחי' חכמה פשהו מבין שהוא רק בבחי' חינוך והתחלה ומחמת זה הוא משתוקק ונכספה וגם פלטה נפשו מתי יבא לבחי' יראה ואהבה אמיתית וכשהוא במדרגה זו אזי יוכל לבא לבחי' הנדפכות המדות ותאנות רעות כמאמר שכל אדם האריך אפו ומחמת זה יכול לעורר י"ג מכילין דרתי על פללות העולם וזהו ואני והנער נלכה עד פה שהוא בחי' ענוה פנ"ל והוא בחי' חכמה ונשובה אליכם ר"ל בחי' השפעה וברכה ע"י מלאך מיכאל כמרוץ בתיבת אליכם אותיות מיכאל וזהו וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ פנען ר"ת גימט' שם אדנ"י ב"ה והוא קבלת עומ"ש בשלימות בחי' השראת השכינה וזהו אלה תולדות יעקב פי' שיעקב אבינו ע"ה בא לבחי' זו וע"ימה זכה לבא לבחי' זו יוסף בן שבע עשרה שנה מחמת שהוסיף תמיד בבחי' התחזקות והשתוקקות עד פלות הנפש בבחי' שבע עשרה שהוא מנין טוב ונתרחק מבחי' רע עד גמירא ובחי' הגורמת למדריגה היא בחי' חנוכה פשהו במדרגת חכמה ומבין בדעתו הוא בבחי' חינוך והתחלה ובחי' ענוה ובעבור זה תגדל ההשתוקקות אצלו לבא לבחי' אהוי"ר בשלימות והבא לטהר מסייעין אותו וזהו וישראל אהב את יוסף פי' שאהב להוסיף תמיד בבחי' טוב פי' בן זקונים הוא לו ות"א ארי בר חפים הוא ליה הוא בחי' חכמה פנ"ל ומחמת זה יוכל להוריד בחי' י"ג מכילין דרתי ברוב רתימו וחסדיו לתתא פי' עי"ז נתעורר י"ג מכילין דרתי בחי' דיקנא קדישא וע"ז מרמז פי' בן זקונים היא לו שע"ז מעורר בחי' דיקנא קדישא וזהו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם פי' בחי' יוסף שהוא להוסיף תמיד בבחי' טוב ולהפך גם את בחי' רע ולהביא לשורשה אל מקור הקדושה היא מחמת א"ל אביהם שהוא גימטרי' חנוכה שהוא בחי' חכמה וזהו הנותנת למאוס ברע ולבחור בטוב ולהוסיף תמיד בבחי' השתוקקות פנ"ל ומחמת זה יכול להשפיע שפע חיים וברכה על כל העולם אכי"ר: וישב יעקב בארץ

מגורי אביו בארץ פנעו וגו' הנה עיקר שלימות העבודה הוא להיות בבחי' חרות על הלוחות א"ת חרות אלא חירות להיות בבחי' עבדי הם ולא עבדים לעבדים היינו שלא להיות משועבד לבחי' גשמיות לאהוב או להתירא מבחי' גשמיות פגון לירא ולפחד מאיזה אדם שמא ירע לו או לצפות לתשועת פן אדם ח"ו וגם שלא להיות משועבד לתאנות גשמיות שלו אלא יהיה בבחי' חירות ויהיה שליט על טבעו לשפר תאוותיו הגשמיות ואח"כ יוכל להכניס אור קדושה גם במדרגות התחוננו' ותמיד יסתפל בבחי' חסד וקדושה שפכל דבר שהפל לא ברא אלא לכבודו ובשביל החסד כמאחז"ל בכול לבבך בשני לבבות ביצה"ט וביצה"ר היינו שמאמין בה' שגם בריאת יצה"ר היתה במדת החסד בכדי לנפות בו בני אדם וזהו היתה עבודת מתתיהו פהו גדול בחנוכה שהיו מלכות אנטייכוס רוצים להעביר ישראל מחוקי תורתנו אבל מתת' כה"ג אמר מ"י כמ"כה ב"אלים יהו"ה ר"ת גימט' חסד רמז בזה שיש בבחי' זו בחי' חסד ובזה המשיך והאיר מדת חסד עליון גם במדרגות התחוננות שהם למטה מעשרה היינו למטה מבחי' קדושה פי מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה ומתת' האיר ע"י מדתו בחי' חסד גם למטה מעשרה ולכן מצות נר חנוכה למטה מעשרה היינו להאיר בחי' חסד לאותן הבחי' שהם למטה מעשרה פנ"ל וזהו היה עבודת יוסף הצדיק שהיה מסתפל תמיד בבחי' חסד שפכל דבר והיה בו בחי' חנוכה הנ"ל ומרומז בפסוק ויתן ה' את חנ"ו בעיני שר בית הסוהר מרמז שהיה לו בחי' חנ"ו מן חנוכה וזהו מרומז בתיבת חנוכה גימט' טף כמאמר הפגיד זלה"ה על טף למה באים וגו' פירוש להביא בחי' קטנות למעלה וזהו וימאן וינס ויצא החוצה פ"י שהיה בבחי' וימא"ן בחי' אמן בחי' אהבה ויראה לה'.

וזהו בחי' שב"ת בחי' חסד פי שבת מרמז לבחי' חסד היינו ש"ת של שבת גימט' שבעה מאות דהיינו ע' עשיריות הוא בחי' עי"ן ואות ב' עולה ע"ב גימ' חס"ד וכל האומר ויכלו על הפוס פאלו נעשה שנתף להקב"ה במעשה בראשית פ"י כו"ס גימט' אלהי"ם מרמז לבחי' גבורות ויכל"ו גימט' חסד וכל המחבר בחי' ויכל"ו לבחי' כו"ס היינו בחי' רחמים לבחי' אלהים בחי' דין פאלו נעשה שנתף להקב"ה במעשה בראשית שאחז"ל ראה שאין העולם שמתקיים שיתף מדת הרחמים למדת הדין כי זהו ענין העבודה לה' לשתף תמיד ולחבר מדת חסד לבחי' דין פנ"ל וזהו וישב יעקב בארץ מגורי אביו פ"י שאביו יצחק גימ' ח"ר היה בבחי' חירות פנ"ל שלא היה משועבד לבחי' גשמיות ח"ו פנ"ל וכל פחדו ויראתו היה רק מפני ה' ונהדר גאוונו וכן יעקב היה בבחי' זו אחר שפבר ספר הפתוב בהתגברות אלופי עשו שהיו מתגברים והיו בבחי' שרים אח"כ נתגבר בחי' יעקב ויצא מהם לגמרי לבחי' חירות בחי' יצחק וישב יעקב בארץ מגורי אביו בבחי' יצחק הנ"ל בארץ כנע"ן שהכניס בחי' דעת לשבע מדות התחוננות ומרומז בתיבת אר"ץ כנע"ן גימט' דע"ת ז' שהכניס בחי' דע"ת לבחי' ז' המדות פנ"ל: ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר וגו' הנה איתא בכתבי האריז"ל שעיקר סוף גמר החתימה היא בחנוכה אם פן נוכל לומר שזה מרומז בפסוקים אלו עד"ז: ויהי כמשלש חדשים היינו מר"ה עד חנוכה שאז עיקר גמר חתימה ע"כ בא המקטרג על בני האדם לפני בורא עולמים ב"ה שהוא מרומז בתיבת יהודה לומר זנתה תמר פלתי היינו כ"י שדמתי לתמר שהיא מכונה בשם פלה זנתה וסרה ממה והלכה אחר זנונה ולא די לה בזה שהלכה אחר תאוות לבה הרע שגם היא הרה לזנונים.

בתיבת שב"ת שהוא גימט' תרנ"ג חנוכ"ה היינו שא"א לבא לבחי' עבודת אור שבת בבחי' אהבה ונראה עילאה רק מי שמחנך א"ע מקודם להיות בבחי' סו"מ וע"ט שלא לעבור ח"ו על שום מל"ת משס"ה מל"ת ולקיים רמ"ח מ"ע שהמה מספר תרנ"ג וחסנופה הוא לשון חינוך והתחלה כמו שפיתנו לחנך את עצמו עכ"פ בתחל' לעבוד ע"מ לקבל פרס בסור מרע ונעשה טוב והנה בחי' נר שבת שהוא אהוי"ר עילאה מרומז בשם שדי שדי לו באלהותו ית"ש ואינו חפץ בשום דבר משכר,, עוה"ז ועוה"ב ונהו מזוזה בימין ונר חנופה בשמאל, שבמזוזה שם שדי מלכר שהוא מרמז על בחי' עליונה בחי' נר שבת ונהו מזוזה בימין בחי' מזוזה שהיא אהוי"ר עילאה כמרומז בתיבת שדי"י שבמזוזה הוא בימין היא העבודה העיקרית והעליונה ונר חנופה שהוא לשון חינוך המרמז לעבודה הא' הוא משמאל הוא למטה ממנה ונהו א"י גבוה מכל הארצות כי בחי' א"י מרמז על עבודת ה' בכלות הנפש ממש בלתי מצפה ותשלום גמול ע"מ לקבל פרס והיא הבחי' הגבוהה מכל הבחי' ונוכל לרמז זה בפסוק וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען בד"ז היינו ששני תיבות וישב יעקב גימ' שני פעמים נ"ר היינו שתי נרות נר שבת ונר חנופה ולזה גמר אנמר הכתוב בארץ מגורי אביו היא בחי' עבודה תפאה בארץ כנען הוא עבודה עליונה כי שתי תיבות בארץ כנען המה בגימט' דעת ומספר שבועה מרמז שבחי' דעת הוא עליון על כל המדות וכלול מז' מדות כמאה"כ וידע דעת עליון כי היא בחי' נר שבת בחי' אהוי"ר פנימיות שהיא בחי' גבוהה מכל הארצות ונהו ויהי בלדמה ויתן יד היינו בתחילת התיקלות אהוי"ר הפנימית בקרבו ויתן יד אז התחיל שם שדי להתנוצץ בו מעט מעט בתחלה בשני אותיות י"ד משם שדי ואח"כ ותקשור על ידו שני היינו שנקשר ג"כ לשני אותיות י"ד ג"כ אות שי"ן אותי' שני"י ואז יהי שם שדי"י בשלימות לאמר זה יצא ראשונה כי הוא בחי' ראשונה והיא גבוהה מכל הבחי' ויהי כמשיב ידו היינו שלפעמים בא לאדם בחי' נפילה ושב לאחור ממדרגה עליונה שקשה לו לעמוד בבחי' נר שבת תמיד והנה יצא אחיו היינו מדרגה השנייה ויקרא שמו פרץ גימט' נר חנוכ"ה א"ל הינו אז במדרגת הנפילה צריך לחזק א"ע לעבוד את ה' במדרגה תחתונה ולהכניס בחי' אלהותו ית' בבחי' חנופה לעבוד את ה' במדרג' התחתונה בחינוך והתחלה בסור מרע וע"ט ע"מ לקבל פרס ומזה יכול לבא לבחי' נר שבת הוא המדרגה העליונה שנזכרה לזה אכ"ר: חנופה הוא תקון התנהו וכמאה"כ והארץ היתה תנהו וא' ויאמר אלהים יהי אור וגו' אור זה מרמז לאור של נר חנופה נר מצנה ותורה אור ואעפ"י שבריה"ע היתה בר"ה מ"מ ידוע ששלימות הבריאה היתה אח"כ מעט מעט בכל עת ועת פידוע ושלימות תקון התנהו היתה בחנופה והתחלת התנוצצות הנס חנופה היתה מאברהם כמאמר המגיד זללה"ה על גלכה עד פה עד בחי' כ"ה פסליו שהיא חנופה ושחז"ל א"ת בהבראם אלא באברהם פה הכתוב אלה תולדות השמים והארץ ר"ת תנהו ונתקן ע"י בהבראם היינו באברהם גימטריא נר לרמז למה שאמרנו שבחי' תנהו ונתקן ע"י אברהם בנר חנופה פנ"ל שהוא קיום מצות ברית מילה שהוא קיום העולם כמאה"כ אם לא בריתי יומם ולילה וכו' וזשאה"כ וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום וגו' פה לאחר המילה התחיל התקון של תנהו ע"י פתח האוהל המרמז לבחי' נר חנופה שמצותה על פתח הבית וגם היתה ביתו פתוח לרנוחה להכניס אורחים ולגייר גרים שכ"ו היתה תקון התנהו ור"ל שעיקר תקון התנהו הוא להעלות המדות הגשמיים מבחי' קליפות

מבחי' התנהו ולהעלותם למקורם ולשרשם לקדושה היינו שכל עשיותיו של אדם במילין דעלמא בחוץ יתנהו לש"ש ותמיד יתנהו יראת ה' נגד פניו ותמיד יכוון לעבודתו יה' ובהו יעלה כל עשיותיו ומדותיו הגשמיים מבחי' תנהו לבחי' קדושה וזהו בחי' הכנסת אורחים שמכניס כל הבחי' שהיו בתנהו לבחי' קדושה בחינת תקון פדאיתא וזהו ג"כ הבחי' של מגייר גרים להכניס אותם לבחי' קדושה ולזה נקרא ג"כ בחי' הכנסת אורחים וזהו בעצמה תקון התנהו פאשר מעלה אותה לקדושה ובכ"ז עסק א"א ע"ה ויתנהו ביתו פתוח לרווחה ר"ל להאיר לכל הבחי' של תנהו כדי להעלותם ולכן אמרו חז"ל מצות גר חנופה על פתח הבית מבחוץ ובשעת הספנו מניחה על שולחנו ודיו פי' עיקר מצותה להניחה על פתח מבחוץ כדי להאיר לכל בחי' החיצונים ר"ל מי שיכולת בידו לעסוק בעניינים גשמיים בשוק בכוננה טובה כדי להעלותם לקדושה פנ"ל זהו בנדאי מה טוב ומה נעים וזהו עיקר המצוה של גר חנופה להיות מבחוץ מבחי' חוץ פנ"ל אבל בשעת הספנה ר"ל שמתנייא להכניסא"ע לבחי' חיצוניות לדברים גשמיים כדי להעלותם פי' שפא אין יכולת בידו כ"כ להתגבר על היצה"ר אזי מניחה על שולחנו ודיו ר"ל יזהר מאוד עכ"פ בענין שולחנו ר"ל באכילה ושתיה שתתנהו בבחי' דיו היינו בחי' הסתפקות שיתנהו בחי' די סיפוקו בלבד כדי לעבוד אותו ית' בכת האכילה והיא ולא למלאות תאוותו חנם תאוות אכיל' שיש לו וכן ירגיל א"ע בכל המדות בתחילה לקרר כל חנם תאוות גשמי' של כבוד ושל גסות הרוח וכל תאוות עוה"ז ועי"ז אולי ירחם ה' שיתנהו לבא לבחי' ענוה ומצות גר חנופה מבחוץ ג"כ להאיר בהמאור הנ"ל וזהו רמזו רז"ל באמרם מצותה משתשקע החמה וכו' ר"ל התחלת ועיקר מצותה להשקיע החמה היינו שאור ה' יאיר וישקע בלבד פנ"ל עד שתכלה רגל מן השוק בחי' רגל גשמי היינו תאוות גשמיים מן השוק ר"ל אפילו בשעת עסקו בבחי' שוק יתנהו פלה ונכלה בחי' רגל היינו תאוות זרות אשר לא לה' המה נקראים רגל לגבי בחי' עבודת ה' ית' שהוא בחי' ראש ומהו רגל רגל דתרמודאי לשון שינה ותרדימה פי' המעשה בלי פוננת השי"ת נקרא תרמודאי בחי' תרדימה בחי' שינה אמנם עיקר הבחי' להשיג ע"י למצות גר חנופה מבחוץ הוא דווקא ע"י שפלות וענוה באמת פאברהם שאמר ואנכי עפר ואפר ועי"ז זכה לבחי' הנ"ל וגם דוד המלך ע"ה אמר ואנכי תולעת ולא איש וא"ל קצת רמז שלנה תקנו הגאונים לומר הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם פי' שקדושה גדולה יש בנדאי בהנרות ומי שזכה לבחי' תולעת ולא איש בקי' ענוה באמת הוא יכול להשיג ע"י נרות של חנופה השגה נפלאה ותקון התנהו פנ"ל אבל אנחנו שאין לנו בחי' שפלות באמת בחי' תולעת וזהו ואין לנו רשות רשו"ת היא גימטריא תולעת שמרמז לבחי' ענוה שנוכל להשתמש בהם היינו שע"י בחי' רשות בחי' ענוה היינו יכולים להשתמש בהם ולהשיג על ידם השגה נפלאה בחי' קדושה פנ"ל אלא לראותם בלבד פי' עכ"פ מצוה הוא לנו לראותם בלבד אעפ"י שאין לנו שום בחי' שימוש בהם עד אשר יערה עלינו ה' רוח ממרום שזנפה לשום בחי' עבודה בענוה אכ"ר: ואפשר לומר ע"ד מוסר על מה מרמז ענין חנופה דהנה צריך האדם לקדש ולטהר ג' לבושין אלו מדו"מ שהם נגד ג' שמות אלו אה"ה אלקים אדנ"י ששם אהנה נגד בחי' מחשבה שלא בא לבחי' התגלות רק שזמין אנא לאתגלאה ושם אלקים נגד בחי' דיבור ששם אלקי' מיוחד ביותר לשם הוי"ה ב"ה מפל שאר השמות ששם הנ"ה גימ' כ"ו וס"ת מן פ"ף וא"ו גימ' פ"ו צומ' אלקים כמ"ש בספר גינת אגוז

ושם אדנ"י נגד בחי מעשה שהוא קבלת עומ"ש במצות מעשיות כגון ציצית ותפילין
ושאר מצות גם בג' תיבות מדו"מ יש י"ג אותיות של ג' שמות אהי"ה אלקים אדנ"י לכה
מריז ג' לבושין אלו לג' שמות הנ"ל ולכה ניקחן י"ג השתחויות נגד י"ג אותיות הנ"ל
ושלשה שמות אלו גימט' עק"ב וזהו עקב אשר שמע אברהם בקולי מריז שהיה אברהם
מקדש ומטהר ג' לבושין אלו שהיה מרויזים בנר חנוכה היינו שהשמן שהיה חתום מריז
על בחי מחשבה שהיא סתום וחתום שהוא נגד אהיה שהוא חתום והפתילות מרמזים על
בחי דיבור כמו שאמרתי ע"פ וכל פלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו שהוא מריז על
הפה והפלי מריז על בחי מעשה שהוא נגד שם אדנ"י וצריך להמשיך באי' אור בג' בחי
הנ"ל וביותר בבחי דיבור צריך לקדש ולטהר א"ע לכה האור נאחז בפתיקה ביותר
משנאחז בשמן או בהפלי שהמה רק לקיים את האור וזה מריז שצריך להמשיך בחי
אור לבחי דיבור ולזהר מאוד מלדבר ח"ו דברים שלא פהוגן שעיקר הכל תלוי בהפה
כמש"כ כל עמל אדם לפיהו ע"כ צריך לזהר מאוד להמשיך בחי אור בג' לבושין אלו
אכ"ר: הנה מצינו בכמה מקומות כמה מצות בתורה שנוהגת רק ביום כגון מצות ציצית
ותפילין וכדומה וכמה מצות נוהגות רק בלילה כגון אכילת מצה בלילי פסחים ומצות
חנוכה הוא מחבר יום ולילה שמצוותה משתשקע עד שתכלה רגל מן השוק ונוכל לומר
טעם לזה דהנה איתא דרזא דהשתחוואה רזא דברכאן אינון ובחי' חנוכה היא רזא
דהשתחוואה כמ"ש המגיד זללה"ה בפסוק ואני והנער נלכה עד פה שהוא מריז על
חנוכה שהוא כ"ה כסליו ואח"כ פונגשתחנה וכו' שהיא בחי' השתחוואה כמ"ש במשנה
שניתקנו י"ג השתחוואות נגד י"ג פרוצות שעשה אנטיוכס ולכן מצוה להניחה בתוך
עשרה כדי לכווץ שהוא רזא דהשתחוואה והענין רזא דהשתחוואה הוא עד"ז להשפיל
א"ע שהוא בחי' הכנעה ושפלות ומחמת זה הוא ממשיך השראת השכינה ושפע וברכה
וחיים בזה העולם ותיבת ענו"ה גימטרי' יום לילה לרמז שע"י בחי' ענוה הוא ממשיך
בחי' יום שהוא אור לעוה"ז שהיא חושך בחי' לילה ובחי' אור הוא בחי' י"ג מכילין
דרחמי שהוא מקור השפע והברכות וע"י חנוכה שהוא בחי' ענוה רזא דהשתחוואה
ממשיך שפע ברכות מי"ג מכילין דרחמי על העולם וכל מדה מי"ג מדות הרחמים מכונה
בשם העצם ית"ש וי"ג פעמים הוי"ה עם המקור בגימטרי' נ"ר חנוכה לרמז שע"י נר
חנוכה צריך להמשיך י"ג מכילין דרחמי על כ"י וזהו להדליק נר חנוכה הדלקה הוא
לשון המשכה פי' להמשיך בחי' נר חנוכה שהוא י"ג מכילין דרחמי וזהו פי' אתה תאיר
נרי ה' אלקי יגיה חשפי פי' כשתאיר נרי של חנוכה יגיה חשכי היינו שמזה תמשיך בחי'
יוד שהוא בחי' קדושה שאין דבר שפקדושה פחות מעשרה שהוא בחי' אור לבחי' חושך
וזהו חשכי חושך יוד ועוד תיבת חשכי גימטריא י"ג פעמים הוי"ה פי' מזה תמשיך י"ג
מכילין דרחמי לכה נר חנוכה מחבר יום ולילה לרמז שצריך להמשיך בחי' יום שהוא
בחי' אור שהוא י"ג מכילין דרחמי לבחי' לילה שהוא בחי' עוה"ז וכ"ז ע"י רזא
דהשתחוואה שהוא בחי' ענוה וזהו משתשקע החמה שהו' בחי' השתחוואה כמאה"כ
וצבא השמים לה משתחויים שנופה לבחי' זו אכ"ר: מקשין העולם למה עושין ח' מי
חנוכה הלא הגס לא היה רק שבעה ימים כו' ונראה לתרץ על פי הקדמת מאמר חז"ל
שצריך לברך המוציא בה"א שמברכותיו של אדם ניקר אם הוא ת"ח כו' ועפי"ז נאמר
דהנה בית הלל סברי בנר חנוכה מוסיף והולך ואם יהיה חנוכה רק ז' ימים א"כ ביום

הד' של תנופה גדליק ד' גרות וגם לב"ש דסברי פוחת והולך ג"כ גדליק ביום ד' ארבעה גרות ולא יהיה הקיפר אם כב"ה או כב"ש לכן אמרו שיהיו ח' ימי תנופה ואז בכל יום יהיה גיפר שהלכה כב"ה גם ביום ד' יהי גיפר וזהו שרמז האבודקהם הובא בעט"ז תנופה נוטריקון ח' גרות והלכה כב"ה הל"ל לרמז פנ"ל למה שאמרנו שלכך קבעו ח' ימי תנופה שיהיה גיפר שהלכה כב"ה פנ"ל (דבר זה הוא מימי גלותי ואין אני זוכר אם אני אמרתי או שמעתי אותו) עוד יש לפרש קושא הנ"ל בדרך זה שפן הוא האמת שנס של השמן היה רק שבעה ימים האחרונים אעפ"כ קבעו גם יום הראשון לתנופה שהיה בו עיקר הגס של תגבורת בית השמונאים וא"ת ולמה מדליקין שמן ביום זה הראשון ויש לומר כי יהודה היה צועק במלחמה מ"י כמוכ"ה באל"ה יהו"ה גימט' נ"ר (ואע"פ שלא נכתב וא"ו במלת כמכ"ה אבל מחמת החול' הנה פאלו נכתב בנא"ו): עוד י"ל בדרך זה שפני הנראה היה חותמו של פהו גדול אות ח"ת כי זה היה מעלתו יותר על שאר פהנים שהוא היה מלונפש בשמנה בגדים היינו אות ח') גם האות ח' מרמז שהכה"ג היה דבוק בשלש עשרה מדות הרחמים כמאחז"ל הדבק במדותיו מה הוא רחום כו' ואות ח"ת בכתב אשורית הוא נעשה מן ב' אותיות היינו ו' ז' סה ו גימט' י"ג והפך שמן היה חתום בחותמו של כה"ג שהוא אות ח' פנ"ל לכן קבעו ח' ימי תנופה.

עוד נ"ל בדרך זה דהנה עיקר הגס היה ע"י יהודה שהי' מרגלא בפומי' מי פמוכה באל"ה ה' ר"ת מכב"י גימ' חסד וזה היה עושה פדי להשפיע חסדי' ממקור חסד ועלשיו נוכל לומר שמה שאנו מברכים בלילה הראשונה להדליק נר תנופה אינו מצד הגס שהיה ע"י השמן כי באמת בלילה הראשונה לא היה גס כלל מצד השמן שהרי היה שמן על לילה אחת רק הדלקת הנר שאנו מדליקין בליל א' הוא מצד הגס שנמסרו גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו' ולזה נקבע יום א' דתנופה מחמת הגס שנעשה בנצחון המלחמה ומה שמברכין גם בליל א' להדליק נר תנופה לרמז שע"י בחי' נר היה הישועה היינו שתיבת נר גימט' מי פמוכה באל"ה ה' פי' להדליק נר להמשיך בחי' נר גימט' הנ"ל ר"ת מכב"י גימט' חסד ר"ל להמשיך בחי' חסד לעולם אכי"ר: פתיב אין כל חדש תחת השמש היינו תחת השמשלא נמצא תמיד התחדשות אבל בהתורה נמצא תמיד בה התחדשות כמ"ש בזה"ק ע"פ כי כאשר השמים התחדשים והארץ התחדשה אשר אני עושה עשיתי לא פתיב וכו' דעביד תדיר מאונון חדושין ורזין דאורייתא מפני שבה"ל התורה היא למעלה מהשמש ולכך ע"י בחי' התורה נעשה התחדשות בעולם פמבואר בברכת יוצר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית בטובו הוא בחי' התור' והנה מצינו בשולחן ומנורה שהי' במקדש בחי' התחדשות בשולחן היה לחם הפנים יום סילוקו שהוא יום שמיני לסידורו היה חם כמו שהיה ביום סידורו ובמנורה ג"כ השמן שהיה ראוי לדלוק יום אחד היה דולק ח' ימים בימי מתתיהו והתחדשות זה נעשה בהם מפני שהיו נמשכים מבחי' תורה פמאמ' חז"ל שלכך הם נקראים טהורים שולחן הטהור מנורה הטהורה שיגדו ממקום טהרה וטהור הוא בגימט' יוד פעמים כ"ב שמכ"ב אותיות התורה נמשך להם בחי' התחדשות וזהו שיגדו ממקום טהרה שנמשך להם בחי' התחדשות מכ"ב אותיות התורה ומאין נמשך להם כ"ב אותיות התורה שע"ז יוכל להיות בהם בחי' התחדשות הוא מבין שני בדי ארון שהי' יונקים השולחן והמנורה מבין שני בדי ארון שהי' בולטים פשדיים כפירש"י ע"פ בין שדי ילין ומשם נמשך להם כ"ב אותיות התורה

שע"ז נעשה בהם בחי' התחדשות שְהִיָּה בְיוֹם ח' פְּיוֹם א' מוֹל זֶה מְרַמֵּז לָנוּ הַכְּתוּב מִי יִתְנֶה פֶּאֶח לִי יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמֵי הַיָּיִנוּ מִי יִתְנֶה שְׂהִיָּה בַחֲוִי כֹא"ח הַיָּיִנוּ יוֹם א' פְּיוֹם א' מִפְּנֵי שְהִיָּה יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמֵי מִבֵּין בְּדֵי אַרְוֹן פִּנ"ל וּמִסִּיִּים הַפְּתוּב אֲמָצָאָה בַּחוּץ הוּא מְרַמֵּז עַל נֶר חֲנוּכָה שְׂמֻצְוֹתָה בַּחוּץ לַהֲנִיחַ מִפְּתַח הַבַּיִת מִבַּחוּץ הַיָּיִנוּ שְׂזָה הַבְּחִי' אֶתָּה מוֹצֵא ג"כ בְּנֶר חֲנוּכָה שְׂמֻצְוֹתָה בַּחוּץ וְלָזֶה רָמְזוּ חַז"ל מִצְוַתָּה מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה הַיָּיִנוּ שְׂנֶר חֲנוּכָה הִיא לְמַעַלָּה מִהַשְׁמֵשׁ וְזֶהוּ מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה וְהַבֵּן: אֵיתָא בַּמְדַּרְשׁ הַדּוּדָאִים נִתְנוּ רִיחַ זֶה רְאוּבֵן שְהִיָּה אֶת יוֹסֵף וְעַל פְּתַחֲנוּ כָּל מְגִדִים זֶהוּ נֶר חֲנוּכָה וְלִכְאוּרָה אֵינוּ מוֹכֵן וְא"ל בַּד"ז דְּהִנֵּה עֲנִין גַּם חֲנוּכָה הִיא שְׂעֻמָּדָה מְלֻכּוֹת אֲנִטְיוֹכּוּס עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרָתוֹ וְלְהַעֲבִירָם עַל רְצוֹנוֹ ית"ש וְזֶהוּ הִנֵּה בְּדַרְךָ פֶּלֶל וְכַמ"כ נִמְצָא בְּדַרְךָ פָּרֵט בְּכָל אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תָּמִיד עוֹמֵד עָלָיו הִיצָה"ר וְרוֹצֵה לְהַדְחִחוֹ מִתּוֹרָתוֹ וְעַבּוּדָתוֹ וְהִנֵּה יֵשׁ שְׂנֵי בַחֲוִי בְּעַבְדוֹת הִי' בַחֲוִי א' לְהַמְשִׁיף אֹר וְחַיּוֹת בַּתּוֹרָה וּמֻצּוֹת בַּחֲוִי ב' לְהַמְשִׁיף אֹר וְחַיּוֹת אֲפִילוֹ בַּבְּחִי' בְּהַמְיּוֹת הַיָּיִנוּ שְׂצָרִיף לְעַבְדוֹת אֶת ה' בְּיִרְאָה וְאֶהְבֶּה אֲפִילוֹ בְּשַׁעָה שְׂהוּא עוֹסֵק בְּצָרְכֵי גְשָׁמִים הַהֲכָרְחִיִּים וּבַחֲוִי' זֹו נִקְרָאת עַבּוּדַת חוּץ וּבַחֲוִי' א' נִקְרָאת עַבּוּדַת פְּנִיִּים וְזֶה פֶּלֶל גְּדוֹל שֶׁא"א לְבוֹא לְעַבּוּדַת פְּנִיִּים טָרֵם בּוֹא אֶל עַבּוּדַת חוּץ הַיָּיִנוּ בַּתְּחִלָּה צָרִיף לְקַדֵּשׁ וְלִטְהַר א"ע אֲפִילוֹ בְּשַׁעַת צָרְכֵי גְשָׁמִיּוֹת הַהֲכָרְחִיִּים וְאִת"פ יְכוֹל לְהַמְשִׁיף אֹר וְחַיּוֹת בַּתּוֹרָתוֹ וּבְעַבּוּדָתוֹ וּבַחֲוִי' א' נִקְרָא נֶר שֶׁל שְׂבֵת הַיָּיִנוּ בַּחֲוִי' אֹר וְחַיּוֹת שְׂמֻמְשִׁיף בַּתּוֹרָה וּמֻצּוֹת וּבַחֲוִי' ב' נִקְרָא נֶר שֶׁל חֲנוּכָה הַיָּיִנוּ בַּחֲוִי' אֹר וְחַיּוֹת שְׂמֻמְשִׁיף בַּגְּשָׁמִיּוֹת שְׂזָה הַבְּחִי' נִקְרָא חֲנוּכָה לְשׁוֹן חֲנוּכָה וְהַתְּחִלָּה וּכְשֶׁאָדָם עוֹבֵד ה' בְּשְׂנֵי הַבְּחִי' יְכוֹל לְהַמְשִׁיף שְׂפַע אֹר וְחַיּוֹת שְׂפַע וּבְרָכָה מִמְּקוֹר הַחַיִּים ב"ה וְזֶהוּ טוֹבִים מְאוּרוֹת שְׂפָרָא אֱלֹהֵינוּ הַיָּיִנוּ נֶר שֶׁל שְׂבֵת וְנֶר שֶׁל חֲנוּכָה יִצְרֵם בְּדַעַת וְכו' פֶּח וּגְבוּרָה וְכו' לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקָרֵב "ת"ב"ל" בְּגַמְטָרִי ב"פ יִרְאָה לְרַמֵּז עַל שְׂנֵי הַבְּחִי' הַנְּ"ל וְע"י שְׂנֵי הַבְּחִי' הַנְּ"ל יְכוֹל לְהַמְשִׁיף כָּל הַשְּׂפַעוֹת טוֹבוֹת עַל פְּלָלוֹת וְזֶהוּ לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקָרֵב תָּבֵל הַיָּיִנוּ שְׂהַקֵּב"ה בְּרָא אֶת שְׂנֵי הַמְּאוּרוֹת נֶר שֶׁל שְׂבֵת וְנֶר חֲנוּכָה שְׂהַמָּה שְׂנֵי בַחֲוִי' עַבּוּדוֹת הַנְּ"ל לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים עַל יָדָם לְהַמְשִׁיף שְׂפַע וּבְרָכָה מִמְּקוֹר הַחַיִּים בְּקָרֵב תָּבֵל הַיָּיִנוּ ע"י בַּחֲוִי' תָּבֵל שְׂמֻרָמֵז לְשְׂנֵי בַחֲוִי' עַבּוּדַת הַנְּ"ל וְשְׂנֵי בַחֲוִי' הַנְּ"ל נִקְרָאִים אָדָם וּבְהַמָּה וְזֶהוּ אָדָם וּבְהַמָּה תּוֹשִׁיעַ ה' הַיָּיִנוּ שְׂיוֹשִׁיעַ הַשִּׁי"ת שְׂיִוְכַל הָאָדָם לְעוֹבְדוֹ בְּשְׂנֵי בַחֲוִי' הַנְּ"ל וְנִחְזוֹר לְעַנְיָנֵנוּ שְׂחֲנוּכָה מְרַמֵּז עַל בַּחֲוִי' ב' וְזֶהוּ מֻצְוָה לְהַנִּיחַ הַנֶּר עַל פְּתַח הַבַּיִת מִבַּחוּץ דְּהַיָּיִנוּ לְהַמְשִׁיף אֹר וְחַיּוֹת לְבַחֲוִי' חוּץ שְׂהֵם צְוֹרְכֵי גְשָׁמִיּוֹת וְע"ז מְרַמֵּז ג"כ לְהַנִּיחַ הַנֶּר בַּתּוֹף עֲשָׂרָה הוּא בַּחֲוִי' יו"ד נִקְוֹדָה קִטְנָה דְּלִית בָּהּ חֲנוּךְ פֶּלֶל וְהוּא דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים הַהֲכָרְחִיִּים וְצָרִיף לְהַמְשִׁיף גַּם בְּהֵם אֹר וְחַיּוֹת וְע"י בַּחֲוִי' זֹו יְכוֹל לְבֹא לְבַחֲוִי' א' וְזֶהוּ מְרֻמֵּז שְׂמוֹנָה יְמֵי חֲנוּכָה שְׂמֻנֵּן ח' עִם תְּיַבַּת חֲנוּכָה בְּגִימָט' אָדָם בְּהַמָּה הוּא ב' בַּחֲוִי' הַנְּ"ל וּבַחֲוִי' ב' נִקְרָא ג"כ רְאוּבֵן אוֹתִיּוֹת או"ר ב"ן בֵּן בְּגִימָט' בְּהַמָּה הַיָּיִנוּ שְׂצָרִיף לְהַמְשִׁיף אֹר לְבַחֲוִי' בֵּן שְׂהוּא בַּחֲוִי' בְּהַמָּה וְעוֹד יֵשׁ לְרַמֵּז בַּחֲוִי' שְׂנֵיָּה בַּתְּיַבַּת רְאוּבֵן שְׂהוּא אוֹתִיּוֹת רְאוּבֵן רְאוּ לְהַכְּנִיס בַּחֲוִי' בֵּינָה אֲפִילוֹ בַּבְּחִי' בְּהַמְיּוֹת שֶׁא"א זוֹלָתָם גַּם בַּחֲוִי' ב' מְכֻנָּה בְּשֵׁם אַדְנִי"י כִּי צָרִיף לְקַבֵּל עוֹל מְלֻכּוֹת וְאֲדָנוֹת אֲפִילוֹ בְּדְבָרִים גְּשָׁמִיִּים שְׂמְכֻנָּה בְּשֵׁם אַדְנִי"י כְּמוֹ אֲדָנִים לְמִשְׁכָּן כַּמ"ש הַמְּגִיד זִלְלָה"ה וְהִנֵּה מַה שְׂנִצֵּל יוֹסֵף מֵאֲשַׁת פּוֹטִיפַר הִנֵּה ע"י בַּחֲוִי' ב' מִחֲמַת שְׂרָאָה תָּמִיד לְמִשְׁנֵף אֹר וְחַיּוֹת אֲפִילוֹ בְּצָרְכֵי גְשָׁמִיִּים וְלֹא לְהַנָּאת עֲצָמוֹ ח"ו פֶּלֶל וְזֶהוּ פְּנוּנַת הַמְּדַרְשׁ שְׂהִנֵּה תְּיַבַּת דּוּדָאִים מְרַמֵּז עַל בַּחֲוִי' ב' שְׂהִיא בַּחֲוִי' רְאוּבֵן שְׂהוּא ג"כ בַּחֲוִי' אַדְנִי"י כִּי תְּיַבַּת דּוּדָאִים

גימט' אדנ"י וז"ש המְדַרְשׁ הדוֹדָאִים וכו' זה רְאוּבֵן הֵינּוּ בַחִי ב' שֶׁהוּא בַחִי רְאוּבֵן שֶׁע"ז מְרַמֵּז תִּיבַת דוֹדָאִים כִּי דוֹדָאִים גִּימְט' אדנ"י שֶׁהוּא ג"ב בַּחִי ב' וּבַחִי זֶה הֵצִיל אֶת יוֹסֵף מֵאֵשֶׁת פּוֹטִיפָר וְעַל פְּתֻחֵינוּ כָּל מְגִדִים זֶה נֵר חֲנוּכָה כִּי תִיבַת מְגִדִים מְרַמֵּז עַל ב' בַּחִי הַגָּ' ל שֶׁהִיא גִימְט' אָדָם בְּהֵמָּה לְזֶה אָמַר הַמְדַרְשׁ עַל פְּתֻחֵינוּ כָּל מְגִדִים זֶה נֵר חֲנוּכָה שֶׁהִיא בַּחִי הַב' לִהְיוֹת אֹר וְחַיּוֹת בְּצַרְכֵי גִשְׁמִיִּים הַהִכְרַחֲיִים הוּא חֲנוּכָה וְהַתְחַלָּה לְבֹא מִזֶּה גַם לְבַחִי א' לְעִבּוֹד אֶת ה' בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַע"ט וְזֶה מְרַמֵּז תִּיבַת מְגִדִים שֶׁהוּא ב' בַּחִי עֲבֹדוֹת הַגָּ' ל גַּם תִּיבַת מְגִדִים הוּא לְשׁוֹן הַמְשַׁכָּה לְשׁוֹן נְגִיד וְנִפְיָק לְרַמֵּז שֶׁע"י בַּחִי מְגִדִים ב' בַּחִי הַגָּ' ל יָכוֹל לִהְיוֹת שְׁפַע בְּרַכָּה וְחַיִּים וְהַצְלָחָה עַל הָעוֹלָם אַכִּי"ר: אֵימָא בְּגִמְרָא כָּל הַנְּבִיאִים נִתְנַבְּאוּ בְּכָה הוֹסִיף עָלֵיהֶן מִשֶּׁה שְׁנַתְנַבֵּא בְּכָה וּבְזֶה הַדְּבָר וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק דַּהֲל"ל הוֹסִיף עָלֵיהֶן מִשֶּׁה שְׁנַתְנַבֵּא בְּזֶה הַדְּבָר שֶׁזֶה מַעֲלָה וְתִירָה עַל בַּחִי כַּה אִף נוֹכַל לֹאמַר ע"ד מוֹסֵר שְׁעֵיקָר בַּחִי הַנְּבִיאָה בָּא מִבַּחִי עֲנָנָה וְשִׁפְלוּת בְּאַמַּת הֵינּוּ כְּשֵׁישׁ לְאָדָם עֲנָנָה אֲמִיתִית אֲזִי הַבּוּב"ה מִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ עָלָיו מִמְקוֹר הַחֶסֶד כַּמֵּאָה"כ אֲנִי אֲשַׁכֵּן אֶת דְּכָא וּמִזֶּה בָּא בַּחִי הַנְּבִיאָה וְעֵיקָר בַּחִי עֲנָנָה הִיא כְּשִׁמְתַבּוּנָן שְׁכָל הַשְּׁגוֹת שֵׁישׁ לוֹ לֹא מִצַּד מַעֲשֵׂיו וְחֻקְמָתוֹ הִיא רַק שֶׁהַבּוּב"ה מְשַׁפִּיעַ עָלָיו זֶה הַשְּׁגָה מִמְקוֹר הַחֶסֶד וְאֵז הוּא זוֹכֵה לְהַשְׁרָאת הַשְּׁכִינָה בַּחִי נְבוּאָה וּז"ש יוֹסֵף בְּלַעְדֵי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרַעָה וְת"א לֹא מִן חֻקְמָתִי אֶלְהֶן מִן קִדָּם ה' יִתְתַּב יֵת שְׁלָמָא דְּפְרַעָה פִּי שֶׁהִיא יוֹסֵף בְּבַחִי עֲנָנָה וְזָכָה לְבַחִי הַשְׁרָאת הַשְּׁכִינָה בַּחִי נְבוּאָה וּבַחִי עֲנָנָה מְכֻנָּה בְּשֵׁם כַּה מְלִשׁוֹן יָד פְּהָה פִּי שְׁמַצַּד, עֲצָמוּ אֵין לוֹ שׁוּם כַּח לַעֲשׂוֹת פְּעוּלָה גְדוּלָה אוֹ קִטְנָה רַק הַכֹּל נִשְׁפָּע עָלָיו מֵהַבּוּב"ה וְזֶה כָּל הַנְּבִיאִים נִתְנַבְּאוּ בְּכָה הֵינּוּ שְׁבַחִי נְבוּאָה שְׁלָהֶם הִיָּה מִבַּחִי כ"ה שֶׁהוּא בַּחִי עֲנָנָה שֶׁהִיוּ מִתְבּוֹנְנִים שְׁכָל הַשְּׁגָתָם אֵינוּ דַק מִמְקוֹר הַחֶסֶד נוֹצֵר חֶסֶד הוֹסִיף עָלֵיהֶם מִשֶּׁה בְּזֶה הַדְּבָר שְׁמִיבִיאָה לְבַחִי נְבוּאָה הֵינּוּ עֲנָנָה גַם זֶה הִיָּה מִחֻבֵּר לְבַחִי חֶסֶד עָלִיוֹן נוֹצֵר חֶסֶד הֵינּוּ שֶׁהִי מִתְבּוֹנֵן שְׁגָם בַּחִי עֲטָה שֵׁישׁ לוֹ הִיא בְּלִתִּי אֲתַעְרוּתָא דִּילֵי' רַק מִצַּד הַחֶסֶד מֵאֲתוֹ ית"ש וְזֶה הוֹסִיף עָלֵיהֶן מִשֶּׁה שְׁנַתְנַבֵּא בְּכָה הֵינּוּ שֶׁהִיא לוֹ עֲנָנָה שְׁכָל הַשְּׁגָתוֹ נַעֲשֶׂה ע"י מְקוֹר הַחֶסֶד וְנִתְנַבֵּא בְּזֶה הַדְּבָר הֵינּוּ עֲנָנָה שְׁמִיבִיאָה לְיַדִּי נְבוּאָה שֶׁזֶה ג"כ מִצַּד הַחֶסֶד וְהִיָּה מִתְבּוֹנֵן שְׁכָל זֶה לֹא נַעֲשֶׂה מִצַּד עֲצָמוֹ רַק מִצַּד הַחֶסֶד וְזֶה חֲנוּכָה שֶׁהוּא כ"ה כְּסִלּוֹ כ"ה מְרַמֵּז עַל כ"ה כְּסִלּוֹ מְרַמֵּז עַל בַּחִי עֲנָנָה גִימְט' בַּלַּעַד"י הֵינּוּ שִׁיתְבּוֹנֵן לֹא מִן חֻקְמָתִי אֶלְהֶן וְגו' וְנִהוּ מִדַּת נוֹצֵר חֶסֶד שֶׁמְקוֹר"ר גִּימְט' נוֹצֵר וּמִדַּת נוֹצֵר חֶסֶד הוּא מִדַּת שְׁמִינִית וּע"ז מְרַמֵּז שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנוּכָה וְגַם חֵי"ת גִּימְט' נוֹצֵר חֶסֶד גַּם ר"ת שֶׁל נֵר חֲנוּכָה הוּא ר"ת שֶׁל נוֹצֵר חֶסֶד וְר"ת שֶׁל שְׁנַפְשָׁנוּ "חֻכְתָּה" לֵה' הֵינּוּ שְׁמַחֲפָה רַק לֵה' שֶׁהוּא מְקוֹר הַחֶסֶד נוֹצֵר חֶסֶד וְאֵינוּ מִצַּפָּה עַל מַעֲשֵׂיו יֵה"ר שְׁנַזְכָּה לְזֶה אֲמֵן כִּי"ר: אֵימָא בְּגִמְרָא שְׁאָמַר אַנְטִיּוֹכּוּס לְיִשְׂרָאֵל כְּתַבּוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַבִּין לָמָּה דּוֹקָא עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר הַנֵּה אַחַז"ל שׁוֹר בֶּן יוֹמוֹ קְרוֹי שׁוֹר פֶּר בֶּן ג' שְׁנֵי קְרוֹי' פֶּר וְלָזֶה אֲדָה"ר נִקְרָא שׁוֹר כַּמֵּאחַז"ל שׁוֹר שֶׁהַקְּרִיב אֲדָה"ר וְאַבְרָהָם אָבִינוּ נִקְרָא פֶּר בֶּן ג' שְׁנֵים כִּי בֶן שְׁלֹשׁ שְׁנֵים הַפִּיר אֶת בּוֹרְאוֹ וְהוּא מְקוֹר הַחֶסֶדִים וּמִמֶּנּוּ הִתְחַל הַנֶּסֶס שֶׁל חֲנוּכָה כְּדֵאִית' בְּסִפְרֵי קְרַנִּיִּים שְׁאֲבָרְהֶם מֵת בַּר"ח טַבַּת וּמְרַנְמֵז בַּר"ת שֶׁל תִּקְבֵּר בְּשִׁיבָה טוֹבָה ר"ת טַבַּת וְיָדוּעַ מֵאֲחַז"ל שֶׁהַקְּב"ה מְמַלֵּא שְׁנוֹתָם שְׁל צְדִיקִים מִיּוֹם לְיוֹם וּמִמִּילָא כְּשִׁיְדַעֲיָן יוֹם שְׁמַת בּוֹ יְדַעֲיָן בְּנוֹדָי שֶׁזֶה הַיּוֹם שְׁנוֹלָד וְהוּא בַּר"ח טַבַּת וְכַמוֹ שְׁפָרִיאַת אָדָם הֵרָאשׁוֹן שֶׁהוּא הִיָּה הַתְחַלַּת הָעוֹלָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם עֵיקָר הָעוֹלָם וְשָׂאָר בְּרוּאִים

שְׁהִמָּה צֹרֶךְ הָאָדָם גִּבְרָאוּ חֲמִשָּׁה יָמִים קוֹדֵם לוֹ כִּי בִּכ"ה בְּאֵלוּל גִּבְרָא הָעוֹלָם פֶּן קוֹדֵם לֵידַת א"א ע"ה שֶׁהוּא הִיָּה שׁוֹרֵשׁ הַחֲסָדִים שְׁזָה קִיּוּם פְּלִהֲעוֹלָם וְהַתְּחִילָה ג"כ הִכְנָה לְבַחֲחִי חֲסָד חֲמִשָּׁה יָמִים קוֹדֵם לוֹ שֶׁהוּא כ"ה פְּסָלִיו וְבוֹ יְהִיָּה תְּמִיד חֲסָדִים לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי אַבְרָהָם בְּזָכוֹת אַבְרָהָם שְׁקִיָּים מְצֻנֹת חֲוָקִים וְתוֹרוֹת שְׁפִי תוֹרוֹת תּוֹרָה שְׁפִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַע"פ בַּחֲחִי יַחֲוֹד קַבְהוּ"ש ה' בְּהִיכָל קִדְשׁוֹ כִּי שֵׁם הָעֶצֶם ית' נִקְרָא תּוֹרָה שְׁפִכְתָּב כִּי הוּא נִיכְתָּב וְלֹא נִקְרָא כִּי דְבָרִים שְׁפִכְתָּב אֵי אֵתָה רִשְׁאֵי לְאֹמְרָם בַּע"פ וְשֵׁם אֲדָנִי נִקְרָא תּוֹרָה שְׁבַע"פ כִּי הוּא נִקְרָא אַע"פ שְׁלֹא נִיכְתָּב וְאַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה יַיְחַד שְׁנֵי תוֹרוֹת תְּרִין שְׁמָהֶן פְּחֻדָּאן וְכַמֵּאחֻז"ל עַד שְׁבָא אַבְרָהָם וְקִרְאוּ אֲדוֹן בְּבַחֲחִי קְרִיאָה בַּחֲחִי מְלָכוֹת בְּהַתְּגַלּוֹת כַּמֵּאָה"כ וְיִקְרָא אֶל מִשָּׁה וּמְרָמֹז ג"כ עַל בַּחֲחִי מְלָכוֹת וְקִיָּים וּבָהֶם נִהְגָּה יוֹמָם וְלֵילָה שְׁמֵרָמֹז ג"כ עַל שְׁנֵי תוֹרוֹת הַגְּזָ"ל אֶל בַּחֲחִי יַחֲוֹדָא דְתְרִין שְׁמָהֶן פְּנ"ל וְזָהוּ מְרָמֹז בְּנֵר חֲנוּפָה שְׁעוֹלָה פְּמִנְיָן אַבְרָהָם עִם שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הוּי"ה אַדנ"י וְזָהוּ לְהַדְלִיק נ"ר חֲנוּכ"ה ר"ל לְהַמְשִׁיךְ אוֹר מְשִׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַגְּזָ"ל ע"י תּוֹרָה שְׁפִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַע"פ בַּחֲחִי חֲסָד לְאַבְרָהָם וְרוֹצִים אָנוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּחֲחִי חֲסָד בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהַתְּחִיל לְהַתְּגַלּוֹת בְּעוֹלָם בִּכ"ה בְּכִסְלִיו וְאוֹ נַעֲשֶׂה נִס גַּם לְאַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה וְנִאָּמַר וַיִּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לֵילָה בַּחֲחִי לֵילָה תּוֹרָה שְׁבַע"פ וְזָהוּ וַיִּפְּסֵם וְגו' וְנִמְסְרוּ רַבִּים בְּיַד מְעֻטִים וְטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וְזָהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים שְׁעֵשִׂיתְ לְאַבוֹתֵינוּ בְּזִמְנָן הַזֶּה ר"ל שְׁעֵשִׂיתְ בַּחֲחִי אָבוֹת בְּאוֹתָן הַיָּמִים שְׁנִתְגַּלְּ וּמְלָכוֹ אֲנִטְיוֹכוֹס הִבִּינוּ אֵת פְּחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא רַק ע"י חֲסָד לְאַבְרָהָם שְׁמֵקִיָּים ג"כ אוֹתָן הַמְצֻנֹת שְׁקִיָּים אַבְרָהָם אָבִינוּ שֶׁהֵם שְׁפִת וּמִלָּה וּר"ח שְׁפִת כַּמֵּאחֻז"ל קִיָּים אַבְרָהָם אֶפְיָלוּ מְצֻנֹת עִירוּבֵי תַבְשִׁילִין מִלָּה כְּמִבְּנֵי ר"ח שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ נִקְרָא ר"ח שֶׁהוּא רֵאשׁ לְבַחֲחִי הַתְּחִדְשׁוֹת אֱלֹהוֹת בְּעוֹלָם וְלָזָה רְצוּ מְלָכוֹת אֲנִטְיוֹכוֹס לְהַשְׁבִּיתָם מִכ"ז בְּכַדִּי שְׁיִתֵּשׁ פְּחָם וַיִּפְסֵק זְכוֹת חֲסָד לְאַבְרָהָם ח"ו וע"ז אָמְרוּ לָהֶם כְּתוּבוֹ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׁיִמְשִׁיכוּ אֵת עֶצְמָן מִבַּחֲחִי פֶר שֶׁהוּא אַבְרָהָם לְבַחֲחִי שׁוֹר שֶׁהוּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן בַּחֲחִי הַתְּנָהוּ וְלֹא בַּחֲחִי הַתְּקוֹן וְלֹא יִזְכֵּר עוֹד זְכוֹת הַחֲצוֹת שְׁקִיָּים אַבְרָהָם שֶׁהֵם שְׁפִת וּמִלָּה וּר"ח וּמְרָמֹז בְּלִשׁוֹנָם הַצָּח בְּמִלּוֹת עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׁשִׁנֵי תִיבוֹת עַל קֶרֶן גִּימָט' מִלָּה וּפְרִיעָה וְתִיבַת הַשּׁוֹר נוֹטְרִיקִין שְׁפִת וּר"ח וּזַש"א חו"ל מְצֻנֹת גַּר חֲנוּפָה מְצֻנֹתָה מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה עַד שְׁתַּכְלָה רֶגֶל מִן הַשּׁוֹק מֵאֵי רֶגֶל רֶגֶל דְתַרְמוּדָאֵי וְכו' כִּי הַתְּחִלַת הַנִּס שֶׁל גַּר חֲנוּפָה הוּא מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה ר"ל מֵאוֹתוֹ הַעֲתָ שְׁנִיפֶר אֱלֹהוֹת ע"י שְׁקִיעַת הַחֲמָה וְזָהוּ הִיָּתָה בֵּימֵי אַבְרָהָם שְׁפִינֹן שְׁרָאָה שְׁשִׁקְעָה הַחֲמָה הַבִּין שִׁישׁ אֱלֹהֵי הַמוֹשֵׁל בְּכָל פִּידוּעַ וּמֵאֵז הַתְּחִיל הַהַתְּגַלּוֹת אֱלֹהוֹת בְּעוֹלָם וְהַתְּחִיל שְׁנֵי אֲלָפִים תּוֹרָה בַּחֲחִי הַתְּקוֹן וע"כ מְחַמַּת שֶׁהַתְּחִילָה אֵז בַּחֲחִי הַתְּקוֹן ע"כ נִתְבַּשֵּׁר אֵז א"א ע"ה עַל הַגְּלוֹת בֵּין הַבְּתָרִים כְּדִי לְהוֹצִיא כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׁנִפְלוּ בֵּין הַקְּלִיפּוֹת וְכַמֵּאחֻז"ל ע"פ וְתַרְדְּמָה נְפִלָה וְגו' וּבַעֲבוּר שֶׁהוּא הִיָּה הַמְתְּחִיל בְּדַבֵּר הַגְּלוֹת וְכַמֵּא' חו"ל ע"פ כִּי צוּרָם מְכָרָם זֶה אַבְרָהָם ע"כ בְּנוֹדָאֵי הוּא מְגִין עֲלֵינוּ וּמְקִיָּים בַּחֲחִי הַדְּעַת אֲצִלְנוּ בְּבַחֲחִי אֵהָבָה וְחֲסָד שְׁנוּכַל לְעַבְדָּךְ אֵת ה' בְּבַחֲחִי אֵהָבָה עַכ"פ כִּי בַּחֲחִי הִירָאָה הִיא בְּגִלוֹתָא כִּי אֲנִשִּׁי אֲנִטְיוֹכוֹס מְשָׁלוּ וְאָנוּ הִיוּ יְרֵאִים מִפְּנֵיהֶם שֶׁהוּא יְרָאָה זָרָה וע"כ נִפְגְּמָה בַּחֲחִי יְרָאָה שְׁלָנוּ וְאִינָה מְאִירָה עֲלֵינוּ לְבַחֲחִי עַבְדָּהָ וְאִין אָנוּ יְכוֹלִים לְעַבְדָּךְ אֵת ה' בְּיְרָאָה שְׁלִימָה כ"א בְּבַחֲחִי אֵהָב' שְׁלֹא נִפְגַּם כ"כ וּמְאִירָה עֲלֵינוּ שְׁנוּכַל לְעַבְדָּךְ עַכ"פ בְּבַחֲחִי אֵהָבָה הַגַּם שְׁלֹא תוּכַל לְהִיּוֹת גַּם בַּחֲחִי אֵהָבָה בְּשְׁלִימוֹת מְחַמַּת שְׁאִין לָנוּ בַּחֲחִי יְרָאָה בְּשְׁלִימוֹת כִּי זֶה הַשְּׁעַר לָה' עַכ"פ אִינָה בְּבַחֲחִי גְלוֹת כ"כ ע"כ כָּל זִמְנָן הַגְּלוֹת שֶׁהִיא בַּחֲחִי תַרְדַּמ"ה

אין אנו יכולים לעבדו כ"א מאהבה בזכות חסד לאברהם כנ"ל אמנם פשתכלה רגל דתרמודאי היינו אותיות תרדמה שהוא בחי גלות כנ"ל או נאמר ליצחק אבינו אתה היינו לבחי היראה ופחד יצחק כי יתקון אז בחי היראה ויבנה בה"מ ושם נעבדו ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות כי נצא מהגלות ונעלה לציון ברנה במהרה בימינו כן י"ר אמן: גר חנוכה מצותה משתשקע הסמה עד שתכלה רגל מן השוק איתא בגמרא צדיקים אומרים מעט ועושים הרבה רשעים אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושין והענין הוא כי עיקר עבדות ה' הוא לעבוד אותו ית' בתלת לבושין במדו"מ שיהיה בחי מחשבתו ודיבורו לשם ה' ולקשר בחי מעשה לבחי מחשבה דיבור שיהיה גם מעשהו לשם ה' ואז יהיה בבחי שנה היינו שיהיו מדו"מ שלו שנים לעבודתו ית' גם פי שי"ן מרמז טל בחי מחשבה שי"ן היאתלת ראשין וא"ו מרמז על בחי דיבור בחי קול ה"א מרמז על בחי מעשה ולנה הצדיקים שמקשרים מעשיהם לבחי דיבור ומחשבה שלהם שדיקה בבוכ"ע ב"ה עי"ז עושים הרבה והרשעים אע"פ שלפעמים רוצים במחשבתם ודיבורים לעשות איזה דבר טוב אף מחמת שאין מעשיהם דבוקים במחשבתם אפילו מעט אינם עושים והנה בעוה"ר כל איש רוצה לעבוד ה' במחשבה ודיבור שלו וכיון שפא לבחי מעשה נפסק החמימות שלו ואינו יכול להוציא את מחשבתו לפועל במעשה וזה נמשך מהמלאך שנחבק עם יעקב אבינו ע"ה כמ"ש ויגע בכף ירכו היינו שנגע בשוק יעקב פי שהטיל בחי עקמומית בבחי מעשה שמרומז באות ה"א ונעשה מאות ה"א ק' ונעשה מן שנה שוק וצריך האדם להתחזק א"ע בעבודת השי"ת לקשר בחי מעשה לבחי דיבור ומחשבה ואז יהיה בבחי שנה וע"ז מרמז גר חנוכה גר גימט' ג' יחודים כמ"ש בכתבים הוי"ה אהי"ה מרמז על בחי מחשבה והוי"ה אלהים מרמז על בחי דיבור הוי"ה אדנ"י מרמז על בחי מעשה וזהו מצותה משתשקע הסמה פ"י מצות גר חנוכה מרמז שצריך להתחזק א"ע בבחי מעשה שאז נשקע בחי החמימות ואינו יכול להוציא מחשבתו ודיבורו מפח אל הפועל במעשה אז צריך חיזוק ביותר עד שתכלה רגל מן השוק היינו שתכלה רגל ליישר ולכלות עקמומית הרגל מן הק' ואז יעשה מן ק' ה' ומן שו"ק שנה שיהיה מחשבה דיבור ומעשה שלו שנה לעבודתו ית' ש שנזכה לבחי זו אכ"ר: דרוש לחנוכה בפרשת מקץ ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם והקשה האוה"ח שהיה צריך להתחיל סיפור המעשה מויתחלום ונ"ל עד"ז דהנה זה לעומת זה עשה אלקים וכשאדם משפיל ומכניע את הסט"א עד גמירא ומשבר כל המדות רעות ותאנות רעות ומאמין שהכל ביד ה' ולמעלה מן הטבע אזי נתרום ונתעלה סטרא דקדושה ובחי' זו נקראת בחי' חיים שהוא עיקר החיים להדבק בחיי החיים ולהאמין שהכל הוא בהשגחה פרטיות ולמעלה מן הטבע אבל פשאדם חושב ח"ו בדעתו שהכל מתנהג עפ"י הטבע אוי גותן פח בסט"א וח"ו משפיל פח וכו' ונקרא בחי' שינה והנה יוסף מחמת שהיה תולה בטחונו באדם והיה חושב שהעולם מתנהג ע"פ הטבע ותלה הישועה בפרעה והיה אז בחי' שינה ונתן פח בסט"א ח"ו ומחמת זה נמנע הישועה ממנו ולא היתה יכולה לבא לפיכך ויהי מקץ שנתים ימים כשקץ משינתו היינו מבחי' שינה ובא לבחי' חיים והבין בדעתו שהכל הוא בהשגחה פרטיות ולמעלה מן הטבע נתרום ונתעלה הסטרא דקדושה ונשפיל ונכנע הסט"א וזהו ופרעה הוא הסט"א חולם ר"ל שפרעה היינו הסט"א נעשה בחינות שינה ותיכף התחילה לצמוח הישועה ליוסף מסטרא דקדושה כמ"ש והנה עומד על הגאון וזהו

עד שתכלה רגל מן השוק מהו רגל ריגלא דתרמודאי פ"י רגל הוא מלשון רגילות תרמודאי הוא לשון תרדמה בחי' שינה והיינו עד שתכלה בחי' שינה הנעשה ע"י מה שסבורים שהעולם מתנהג ע"י רגל היינו רגילות בחי' דרך הטבע הגם שא"א להיות בבחי' חיים ממש היינו לבא לבחי' הנדפכות התומריות מפל וכל ולשבר כל המדות רעות ותאנות רעות ולמאס בעולם הגשמי שהוא בחי' שינה שה ממש אעפ"כ צריך להיות זהיר ונר ביותר שלא להיות משוקע ח"ו בשום מדה רעה או תאוות רעה רק בבחי' נים ולא נים היינו תקף שנפל במחשבתו המדה רעה או תאוה רעה אזי צריך להזכיר א"ע ולדחות אותה ולעורר את עצמו מתרדמת השינה ולרחק אותה מפל וכל ובחי' זו נקרא רגל שרגל בגימטרי' זכור"ר ולכך הקשה הגמרא מאי רגל ריגלא דתרמודאי היינו שתכלה זו הרגל שאינה יכולה אן לעורר א"ע מבחי' שינה להיות בבחי' זכירה קודם שבא לידו התאוה רעה ועכ"פ בעת שבא לידו התאוה רעה יתנה בבחי' נים ולא נים לעורר את עצמו תקף מתרדמת הזמן ולא להשתקע ח"ו על ידי בחינת השינה יהי רצון שנזכר לנה אכ"ר: ויהי מקיץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו' ויש לדקדק למה לא נאמר ויחלום פרעה כמ"ש ויחלום יוסף הנה ידוע מאחז"ל שעיקר בריה"ע הייתה רק בשביל היראה שנקראת ראשית שיהיה אהבה לה' ויראה ופחד מפניו ית' בעבור שהוא מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מינו' והוא מחיה את העולמות ומנהיג אותם תמיד מאן ליש וזו ומפרנס לכל הן בגשמיים שהן צורך גופו הגשמי והן ברוחני היא בחי' עבדות הבוב"ה לעבוד אותו ית' באהבה ויראה שכל עבודתו שעובד את ה' הוא ג"כ רק בלח ובחסד ה' יתברך כמאחז"ל שאלמלא ה' עוזרו לא יכול לו לא בכוחו ועוצם ידו של האדם ע"כ צריך כל אדם להתפלל ולהתחנן תמיד לפניו ית' ולייחל לו על כל חיותו הן בגשמי הן ברוחני בבחי' עבודה לה' כמאה"כ פי ביה' ה' צור עולמים וגו' שני עולמות עולם הגשמי ועולם הרוחני ונאמר ואתה שעשועים יום יום שני בחי' אורות אור הגשמי ואור הרוחני ואות וא"ו שבאמצע תיבת יום מרמז על בחי' המשכה ושפע מלמעלה למטה להאיר בבחי' גשמיות ויום אחד היינו המשכת אור ברוחניות פנ"ל ולב' בחינות אור הג"ל מרמזים בשתי גרות של מצוה שהם גר שבת וגר חנוכה גר שבת מבפנים מרמז על בחי' אור בפנימית ברוחנית וכר חנוכה מבחוץ מרמז על בחי' אור הגשמית והפל הוא רק ע"י בסי' בטחון על המשכת האור מלמעלה למטה שמרמז באות וא"ו אבל באם יסלק בחי' בטחון ואינו בוטח שיבא לו בחי' אורות הנ"ל על ידי המשכת חסד ה' דוקא כ"א בוטח בחקמתו וכחו אז נסתלק האות וא"ו מתיבת יום ונשאר י"ם ונעשה מן שני פעמים יום הנ"ל נעשה ימים ולכן גבי יוסף שסילק קצת בחי' בטחון נעשה אצלו ימי"ם ור"ל ויהי מקיץ שנתים ימים היינו לסוף בחי' ימים פ"י עד שהלכה אותה הבחי' שהיה ימים בלא וא"ו ונתדבק אח"פ בבחי' נא"ו בחי' בטחון בה' אזי תיכף ופרעה חלם כלומר אם יאמר ויחלום פרעה יהי משמע כמלתא באנפי נפשי' אבל עכשיו משמע תיכף ומיד שכלה בחי' ימים והתחיל בחי' נא"ו בחי' בטחון תיכף ופרעה סלם ובא הישועה וזה שהראו לו מן השמים ע"י פרעה שני בחי' הנ"ל היינו שהראו לו שני פעמים פעם אחד שבע שבלי' שמרמזים לבחי' צומ"ח בחי' גשמיות ושבע פרות בחי' ח"י מרמזים לבחי' בטחון בבחי' רוחנית ועבדות הבוב"ה יה"ר שנזכר לעבודה תמה אכ"ר מוגה מהרב ואמר שהלשון אינו

מסודר כ"כ: והנה מן היאור עולות שבע פרות יפות מראה ובקריאות בשר וגו' והנה שבע פרות אחרות עולות אחריהן מן היאור רעות מראה וגו'.

הנה בכאן מלמדנו התורה הקדושה עצה גדולה לעבדות ה' להנצל מבחי גסות הרוח שהוא בחי תהו ומהו העצה בחי חנוכה שהיא תקון של תהו כמו שנתבאר וכמאמר המגיד זלה"ה על א"א ע"ה גלכה עד כ"ה עד בחי חנוכה ע"כ ויש לפרש עד פה בחי הכנעה ושפלות פי מלת כ"ה מרמז על בחי ענוה מלשון נדכ"ה ור"ל גלך עד בחי כ"ה בחי ענוה ונשתתחה שיהי לנו בחי השתתנואה והכנעה אמיתית וכאשר קיים מצות המילה נאמר בו והוא יושב פתח האהל לראות אם יש עו"ש להכניס אורחים מרמז לבחי חנוכה שמצוותה על פתח הבית להאיר לחיצונים ולהעלותם מבחי תהו להכניסם לשרשם לבחי תקון וזהו שגגיר גרים זה עצמה היתה בחי הכנסת אורחים שהכניס הנצוצות לבחי תקון וכתב וירא והנה שלמה אנשים נצבים עליו ואיתא בדה"ל לעיניו בדיני.

פי' שפתי המחשבה לא היתה בשלימות ה"כ בבחי ענוה ושפלות פי בשעת מעשה המצות צריך האדם להתבונן בעצמו ולהעריך פחיתת ערכו נגד גדולתו ית' ושהוא עוסק במצות לניחוד יחודים העומדים ברומו של עולם ובהו' ונשפל בעיניו מאוד ונוכנע ויבוש לפני גדולתו ית' וכשראה א"א ע"ה בעצמו המחשבה שאינה כ"כ בשלימות בבחי כ"ה בחי ענוה והכנעה אמר יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם וגו' יוק"ח נ"א בחי חנוכה בשלימות שהוא במספרו מועט ממספר מים היינו חנוכה גימט' מים חסר א' ר"ל ליקח בחי כ"ה בחי ענוה ורחצו רגליכם ר"ל בחי רגל גאנה הינו לרחוץ בחי רגל גאנה שיהיה בחי ענוה בשלימות אפילו במחשבה וע"ז הנהירו חז"ל מאוד הגוי שפל רוח פי צריכים מאוד לזהר בזה ביותר אפילו בשעת עוסקו בתור' ותפל' בהתלהבות גדול' ותשוק' גדולה לה' רק שאין ביכולת האדם להיות תמיד בבחי התלהבות ותשוקה גדולה רק לעתים יש לו ואח"כ נסתלק ממנו ובהו' היצה"ר מפריש מצודתו הרעה בערמה ליתפס אותו ומכניס בו קצת גסות ואומר לו עכשיו הגעת לבחי גדול' בהתלהבות ותשוקה גדולה לה' וכאשר ניקנס בו קצת גסות בנודאי נסתלק ממנו ח"ו בחי הקדושה מפל וכל שאפילו רנשם לא ישאר בו ח"ו מפל אשר יגע ועשה בעבודת שפלות תורה ותפלה לכן העצה היעוצה לזה מלמדת אותו התור' הקדוש' בפסוקים הנ"ל היינו שתיקף ומיד בראותו פי ה' הנה בעזרו שיהיה לו קצת התלהבות ותשוקה לה' יעורר רחמי' על עצמו לה' ויתפלל לה' ויאמר אל תשליכני לעת זקנה ככלות פחי אל תעזבני פי' כאשר יכלה פחי בהתלהבות ותשוקה לה' גם אז אל תעזבני שיוכלה ח"ו מפל וכל ע"י גסות אלא עכ"פ שום רנשם וחוטם ישאר בו היינו שלא אפול ח"ו בבחי גסות שעל ידה ח"ו יסתלק בחי קדושה וזהו מרמז בתוה"ק והנה מן היאור עולות שבע פרות מראה ופטר יוסף הצדיק שמרמז על בחי שובע בחי קדושה והתלהבות ותשוקה לה' והנה שבע פרות אחרות רעות מראה עולות אחריהן היא בחי רעב בחי גסות עולות אחריהן לאכול ולכלות בחי שובע בחי הקדושה שלא ישאר שום רנשם ח"ו פנ"ל וע"ז נתן יוסף עצה נכונה שתיקף בהתחלת בחי שובע ר"ל בחי הקדושה בחי התלהבות לה' תיקף יכין א"ע בתפלה ותחנונים לה' פנ"ל וה' יהיה בעזרו והיה האוכל לפקדון ר"ל שישאר אצלו בחי רנשם וחוטם מבחי קדושה ולא יהי לו גסות ח"ו רק תמיד יהי בבחי

התלהבות לה' אמן: הנה עיקר פללות נסים שנעשו לישראל בכל דור ודור הוא מבחי' שמן ונבאר דבר זה דהנה בשמן המשקה דכתיב יהי זה לי לדורותיכם ודרז"ל שפולו קנים לעתיד לבא זה בגימט' תריסר לוגין יה"י היינו שבחי' שמן יהי קנים תמיד לעתיד לבא שבכל דור ודור נמשכו מהתריסר לוגין שבו בחי' נסים לי"ב שבטי י"ה ודבר הגורם המשכת הנסים מבחי' שמן המשקה הוא ע"י ששמן המשקה הי' מידתו הי' ותיבת הי' מרמז על קבלת עומ"ש הי"ן גימט' שם אדנ"י שע"י ההי' ששמן שעשה משה המשקה בחי' עומ"ש בזה העולם באמת וכל המקבל עליו עומ"ש מעבירין ממנו עול מלכות ועול ד"א ע"י מעשה נסים שבורא עולמים ית"ש מוסר גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים והפל הוא רק ע"י תיקון העולם במלכות שדי ע"י ההי' ששמן וממילא והאלילים פרות יפרתון ונתבטל לגמרי הסט"א לכה נמשחו מההי' ששמן פהגים ומלכים פדי שיקבלו עליהם עומ"ש באמת והנה איתא אתם קרוין אדם וכתבו התוספות פי ה"אדם בכה קרויין אוה"ע ג"כ פי הוא בחי' התדמות בכה הדמיון שהוא רק כמו דמיון בעלמא להאדם האמת וכמו כן בחי' מלכות שמים נקרא מלכות ומלכות תפאה נקרא המלכות בכה הדמיון שהוא רק פקוף בפני האדם גם הם מכונים בשם חמה פי המה מונין לחמה והנה נס חנוכה נמשך ג"כ מבחי' שמן המשקה פי נצחון המלחמה הי' ע"י הפהגים שנמשחו בשמן המשקה וקיבלו עליהם עומ"ש באמת ועבור זה נתבטל העול מעליהם ע"י נסים מאת בורא עולמי ב"ה וזהו מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק היינו שמצות נר חנוכה נמשך משתשקע החמה משהתחילו מכונים בשם חמה לשקוע עד שיהי' שקיעת וביטול הסט"א מפל וכל וזהו עד שתכלה ונתבטל בחי' רגל שמרמז על בחי' קיום בזה העולם שהם מכונים בשם המלכות וזהו מ"ן השו"ק גימ' המלכות וזהו הי' ע"א שיקבלו עליהם עול מלכותו ית"ש באמת והי' מצפים באמת תמיד לישועת ה' שהוא עיקר העבודה להיות תמיד מן המצפים לישועה ומחמת זה הי' מבטלים בחי' סט"א שהוא כל תאוות רעות ומדות רעות יה"ר שזנפה לזה ובזכות זה ובא לציון גואל כיר"א: פרשת מקץ ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו' בספר אוה"ח דקדק כיון שהוא התחלת העניין הו"ל למיכתב ויחלום פרעה וכו' ולפרש זה ע"ד המוסר גם לפרש ענין שר המשקים ושר האופים ולמה פתר אותם יוסף לזה לטוב ולהשגי להיפוך הנה ארז"ל כלל גדול בתורה מ"ע ואהבת לרעה פמוה ומ"ע זו היא צורה התפלה שצריך האדם לקבל ע"ע מ"ע זו קודם התפלה ולהבין זה פי עיקר השראת השכינה הוא את דכא ושפל רוח היינו ששאדם מבין בעצמו איך שהוא בעצמו רחוק מה' ומשוקע בגשמיות ואין לו שום פנים להתפלל לה' מגודל פחיתת ערכו ואינו יכול להתפלל כ"א בבחי' בתוך עמי אנכי יושבת היינו שיכלול עצמו בתוך הפלל ויאהב את כאו"א והעצה לזה שיאהוב כאו"א הוא ע"י שידון את כל האדם לכף זכות ועי"ז יוכל לבא לבחי' נשיקין בחי' שר המשקים לשון ה"שקה בחי' התחברות לכל העולם אבל פשהוא דן את כל האדם לכף חוב ממילא הוא בבחי' א"ף ורוגז על כאו"א בחי' שר האופים לשון בחי' פירוד ובבחי' זו נכשל גם יוסף הצדיק שהי' את אחיו לכף חובה והי' פירוד בינו ובין אחיו והי' לו הסבה עי"ז ולכן הי' משתדל לתקן בחי' זו ולהתדבק בבחי' שר המשקים בחי' התחברות בחי' שר המשקים הנ"ל ולכלול א"ע בבחי' י"ב שבטי יה ונהיה צריך לתקן זה בכל י"ג שנה שהי' בבית הסנהר עד שנתחדש בי"ג מדות הרחמים וכמו

שְׁאֲמָרוּ כָּל בְּנֵי יִצְחָק בְּיַחַד שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וּגּו' אַח"ד שְׁנַתְחַבְּרוּ בְּבַח"י אַח"ד י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים וְלָזֶה פָּתַר יוֹסֵף לְשׂר הַמַּשְׁקִים לְטוֹבָה פִּי מְרַמֵּז לְבַח"י הַתְּחַבְּרוֹת בַּח"י וְשִׁיקִין כִּנ"ל וְעִי"ז יְהִי הַגְּאֻלָּה וְלְשׂר הָאוֹפִים לְהִיפֹךְ כּו' אָבֵל עַכ"פ לֹא הָיָה לְיוֹסֵף בַּח"י שׂר הַמַּשְׁקִים בְּשִׁלְמוֹת עַד תְּשֻׁלוֹם כָּל י"ג שָׁנָה כִּנ"ל לְכֵן וְלֹא זָכַר שׂר הַמַּשְׁקִים אֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁפָּחֵהוּ שֶׁהִי בַח"י שְׂכָחָה עַד שֶׁהִגִּיעַ מִקֶּץ שְׁנַת־יָמָיו כִּי הִינּוּ שְׁנַשְׁתַּלֵּם וְנִתְקַן הַשְׁלִימוֹת הַיָּמִים וְשָׁנִים כִּנ"ל וְנִתְחַבְּרָה עִם אֶחָיו בַּח"י י"ב שְׁבָטִים וְנִעְשָׂה י"ג וּבְזֶה הַמְּשִׁיב רַחֲמִים מִבַּח"י י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים אֲזַ עִי"ז וּפְרָעָה חַל"ם פִּי מָה שֶׁהָיָה בְּתַחֲלָה בַּח"י פְּרַע"ה לְשׁוֹן פְּרַע"וֹן בַּח"י דִּין נִעְשָׂה אַח"כ בַּח"י חַל"ם לְשׁוֹן בְּרִיאֹת בַּח"י חַל"ו"ם רְפוּאָה וְחִיּוּק וְנִתְרַפָּא הַבַּח"י דִּין שֶׁהִי מְקוֹדֵם וּמְרַמֵּז כִּי בְּבַח"י שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנוּכָה חַנ"ו כ"ה הִינּוּ שֶׁעִי"י בַּח"י אַחְדוֹת כִּנ"ל בַּח"י אַח"ד בַּח"י כ"ה אֶתְנוּן דְּשָׁמַע יִשְׂרָאֵל נִתְגַּלָּה וְנִשְׁפַּע רַב חֶסֶד מִמֶּדָּה שְׁמִינִית שֶׁל הִי"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים שֶׁהוּא לְאֵלָפִים כְּשֶׁמִּתְחִילִין לְסַפֵּר מִן רַחוּם (כִּי מִדַּת א"ל הוּא שׁוֹרֵשׁ לְהַמְדוֹת) הוּא הוּא מִדַּת שְׁמִינִית לְאֵלָפִים שֶׁהוּא בַּח"י אֶל"ף וְגַם הִי מְלִשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת מַל' לִי"ף שֶׁעִי"י בַּח"י א' הַנְּ"ל עוֹלָה לְבַח"י קְדוּשָׁה שְׁעוֹלָה לְבַח"י אֵלָפִים וְהוּא בַּח"י שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנוּכָה שְׁנַמְשֵׁף עָלָיו שְׁפַע מִמֶּדָּה שְׁמִינִית עִי"י בַּח"י אֶחָד בַּח"י כ"ה אֶתְנוּן דִּיחֻדָּא דְּשָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְה"ר שְׁנֻזְפָּה לָזֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: עוֹד י"ל עַל זֶה הָאֵפוֹן דְּמַחְמַת שִׁיּוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה תוֹלָה בְּטַחֲנוּ בְּאֵדָם וְאָמַר כִּי אִם זָכַרְתִּי וּגּו' לְפִיכָּךְ וְלֹא זָכַר וּגּו' וַיִּשְׁפָּחֵהוּ גְרַם שֶׁיָּבֵא בַּח"י שְׂכָחָה וְסַט"א שֶׁל שְׂכָחָה נִקְרָאת תְּשַׁכַּח כִּי דִּיּוּעַ לְפִיכָּךְ הָיָה צָרִיף לְהַמְתִּין כְּמָה יָמִים כְּנֻגַד שֵׁם שֶׁל שְׂכָחָה וְהֵם שְׁנֵי שָׁנִים פְּחוּת ב' יָמִים שֶׁב' שָׁנִים הֵם ב' פְּעָמִים שֶׁס"ה עוֹלָה תִּשְׁ"ל יָמִים לְפִיכָּךְ וַיְהִי מִקֶּץ שְׁנַת־יָמָיו פִּי שְׂבָסוּף שְׁנֵי שָׁנִים הִינּוּ שְׁנֵי יָמִים הָאֶחָד־וְהַשֵּׁנִי הַתְּחִילָה הַיְשׁוּעָה לְבֹא הִינּוּ בְּשְׁנֵי יָמִים הָאֶחָד־וְהַשֵּׁנִי הָעוֹדֵפִים עַל מְנַן תְּשַׁכַּח וּפְרָעָה חוֹלֵם וְהַתְּחִילָה הַיְשׁוּעָה לְבֹא: עוֹד נִרְאָה לְבָאָר עַד"ז רָמַז שֶׁהַסְּדֵרָה הַזֹּאת מְחַוְּבָרָה לְמַעֲלָה וְלֹא זָכַר שׂר הַמַּשְׁקִים אֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁפָּחֵהוּ דִּהְיָה יְדוּעַ ג' יְחוּדִים אֵלּוּ אֵהִי"ה אֲדַנ"י אֲלֵדִי"ם שֶׁהֵם מְרַמֵּזִים עַל ג' לְבוּשֵׁין אֵלּוּ מִחֻשְׁבָּה דִּיבּוּר וּמַעֲשָׂה שֵׁם אֵהִי"ה מְרַמֵּז עַל הַכַּת"ר בַּח"י מִחֻשְׁבָּה שֵׁם אֲדַנ"י מְרַמֵּז עַל בַּח"י דִּיבּוּר כַּמֵּאָה"כ אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח כְּמוֹ שֶׁבִּיאָרְנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר בְּאֲרֵיכוֹת.

וְשֵׁם אֲלֵדִי"ם מְרַמֵּז עַל בַּח"י מַעֲשָׂה שֶׁהוּא תְּקִיף וּבַעַל הַיְכֻלֹת וּבַעַל הַכּוֹחוֹת כְּנֻלָּם וְזֶהוּ עֵיקַר עֲבֻדוֹת הַשֵּׁם לִיְהִיָּה בַּח"י לְבוּשֵׁין אֵלּוּ לְהִיּוֹת תְּמִים בְּמַעֲשָׂיו בְּבַח"י סוּר מְרַע וְנַעֲשָׂה טוֹב וּבְדִיבּוּר וּבְמַחֲשָׁבָה וְלְהַמְשִׁיב בַּח"י קְדוּשָׁה מַג' שְׁמוֹת הַנְּ"ל וְלְהַכְנִיס בַּח"י לְבוּשֵׁין אֵלּוּ וְאַח"כ צָרִיף לִיְיַחַד אֶת הַבַּח"י קְדוּשָׁה מַג' שְׁמוֹת הַנְּ"ל לְשֵׁם הַעֲצָם הוּי"ה ב"ה וְעִי"י מָה הוּא מְיַחַד כְּשֶׁמְבִין בְּדַעְתּוֹ וּבְשִׁכְלוֹ שֶׁזֶה הַבַּח"י קְדוּשָׁה לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג מִצַּד הַתְּעוֹרְרוֹת דִּילְג' רַק שֶׁהוּא חֶסֶד מֵהַבּוֹב"ה מִשֵּׁם הַעֲצָם ב"ה וּכְשֶׁהוּא בְּהַתְּבוּנָתָהּ הִזָּה אוֹ הַבַּח"י קְדוּשָׁה שֶׁהוּא מְמַשֵּׁף מַג' שְׁמוֹת הַנְּ"ל לְג' לְבוּשֵׁין יְהִי אֶצְלוֹ בְּבַח"י קִיּוֹם בְּלִי הַפְּסִק ח"ו אָבֵל כְּשֶׁהוּא נִשְׁכַּח מְלוּחַ לְבוֹ שֶׁהוּא רַק חֶסֶד מִשֵּׁם הַעֲצָם ב"ה וַיֵּשׁ לוֹ מְזֶה בַּח"י הַתְּפָאָרוֹת וְגַסּוֹת הָרוּחַ מַחְמַת זֶה גּוֹרֵם ח"ו בַּח"י שְׂכָחָה וְנִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ בַּח"י קְדוּשָׁה שֶׁהָיָה מְמַשֵּׁף עִי"י סוּר מְרַע וְנַעֲשָׂה טוֹב בְּמַחֲשָׁבָה דִּיבּוּר וּמַעֲשָׂה וּכְשֶׁמְיַחַד הַבַּח"י קְדוּשָׁה שִׁישׁ לוֹ בְּבַח"י מִחֻשְׁבָּה לְשֵׁם הַעֲצָם ב"ה וְהַבַּח"י דִּיבּוּר וּמַעֲשָׂה הַכֹּל לְשֵׁם הַעֲצָם ב"ה אֲזַ הוּא מְכוּנָה בְּשֵׁם יוֹסֵף גִּימ' שֶׁשָׂה פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם ב"ה הִינּוּ הַמְּשַׁכַּח הַקְּדוּשָׁה מַג' פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם ב"ה לַג' שְׁמוֹת אֵהִי"ה אֲדַנ"י אֶלֵּהֵם מְרַמֵּז שְׁמִינִית ג' שְׁמוֹת לַג' מִדּוֹת

הקדושים ואז הוא בבחי' צדיק יסוד עולם בחי' קיום פי'דוע וזהו תמים תהיה תהיה שתהיה תמים במחשבה דיבור ומעשה עם הוי"ה אלקים היינו שתהיה בתמימות הגה דבוק לשם העצם ב"ה להבין ולהשפיל שהוא רק חסד הבוב"ה ושללא להיות בבחי' התפארות מחמת בחי' דמיון שמצד מעשיו בא לבחי' השגה זו וזהו ולא זכר שר המשקים משקי"ם גימט' קמים היינו כשהוא תמים במחשבה דיבור ומעשה ולא זכר את בקי' יוסף להבין שהוא רק חסד הבוב"ה וישפחהו אז הוא גורם לבחי' שכחה ונסתלק ממנו הבחי' קדושה אבל ניהי מקץ פשקז וניער מבחי' הנ"ל ומיישב בדעתו שבחי' אור הקדושה שיש לו הוא אור משם העצם ב"ה שמשפיע עליו ואינו מצד מעשיו וזהו שנתנים ימים השני אורות הנ"ל לשון השנות החלום ומפרש הפסוק מהו השני אורות ופרעה חולם היינו הג' שמות אהיה אדני אלקים שקרוים ככתבם שהם בבחי' התגלות מרומזים בתבת פרעה לשון התגלות וג' פעמים שם העצם ב"ה הוי"ה מרומז בתבת חל"ם שהוא גימטריא ג' פעמים הוי"ה היינו שמייחד ג' שמות אלו לשם העצם ב"ה פנ"ל אז והנה עומד על היאור היינו שיש לו בחי' עמידה על האור והקדושה שפועל מצד מעשיו ויש לו קיום אצלו יה"ר שגזפה לזה אכי"ר: ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ וגו'.

הנה פתיב קרוב ה' לנשברי לב שעיקר השפאת השכינה הוא על בחי' שפלות ושבורי לב אמנם יש שתי בחינות שפלות א' שהוא נכנע ונשפל בעצמו מפני רוממותו ית' כשמתבונן בעצמו איך שהבוב"ה ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין והוא המחז' את כולם בכל רגע ורגע כמאה"כ כל הגשמה תהלה וגו' פי' שעל כל נשימה ונשימה תהלה פי' בכל נשימה ונשימה יש חיות הבוב"ה ולא זולתו והנה בהתבוננו בכל זה וכדומה היטב ממילא נכנע מפני רוממותו ית' עד שמתנייא לגשת לעבודתו ות' עוד יש בחי' שפלות אחרת היינו פשידע בעצמו פחיתת ערכו ומיעוט עבודתו לה' ואיך שהוא משוקע בגשמיות וענייני עוה"ז וכשמתבונן בשאר כל אדם נגד ערכו רואה שכל אדם לפי ערכו הוא עובד יותר לה' ממנו וכמו שפירש המגיד זללה"ה בפסוק והאיש משה עניו מאד מפל האדם וגו' פי' שמשה רע"ה הי' עניו מחמת כשהתבונן בשאר כל אדם אמר שפשיהיו שאר האדם כערכי הי' עובדים יותר לה' ואני איני עובד כ"כ באימה וביראה כראוי לפי ערכי ע"כ דברי המגיד זללה"ה.

אמנם כל האדם בהתבונן בבחי' הנ"ל בנודאי יוכנע לכבו מאד עד שיתבייש בעצמו לגשת לקודש לתורה ותפלה ומצות באמרו מי אני אשר אקרב לעבודה גדולה וקדושה כזו להיות יחודים בעליונים ע"י עבודתי ואפשר ח"ו יפול לבו בקרבו מאוד ולא יעבוד עוד ח"ו לכן ע"ז נתנו חז"ל עצה טובה באמרו חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם ותמיד יראה האדם א"ע פאלו כל העולם מחצה זכאי וכו' ואם יעשה מצנה אחת מכריע כל העולם לכף זכות וכו' והנה עצות האלו הם פדי שיגבה לבו מעט בדרכי ה' אחר כל שפלות הג"ל פדי שיוכל לעבוד ולגשת לקודש והנה באמת זו היא עבודת הצדיק אמנם פשהצדיק עובד ה' בבחינות אלו ממשיך ג"כ אינה הארה לכל העולם הן מבחי' שפלות הכ"ל והן מבחי' גבהות הלב הנ"ל וזהו מרמז הפסוק ויוסף הוא השליט פי' ויוסף הוא הצדיק הוא ממשיך על כל הארץ בחי' שליט על כל הארץ שיוכנע לב ישראל מפני רוממותו יתברך פנ"ל וגבהות הלב הנ"ל והוא המשביר לכל עם הארץ פי' שממשיך

לבל עם הארץ בחי' משפיר בחי' שבורי לב בחי' שפלות פנ"ל אמן פן יהי רצון: פרשת
ויגש ויגש אליו יהודה וגו' הנה השראת השכינה אינה אלא במקום נמוך וכמאחז"ל לא
השרה הקב"ה את שכינתו על הר סיני אלא מפני שהוא נמוך מפל הקרים פי' שאין
השכינה שורה אלא במקום הכנעה וענוה כמאה"כ את מי אשפון את דפא ושפל רוח וגו'
ואחז"ל שאדם ממעטין עצמיתם לפני ועיקר בריה"ע הנה בשביל ראשית פי' ע"ד
מאחז"ל בכל יום יהיו בעיניו פחדשים ר"ל לאפילו הוא עובד ה' איד אעפ"כ צריף
להתבונן בכל יום תמיד על ריחוקו מה' ומיעוט עבודתו נגד מה שהוא חייב לעבוד לממ"ה
הקב"ה ויהי בעיניו פאילו לא התחיל עדיין לטעום שום טעם מנועם ה' והוא היום פקטן
שנולד ורוצה להתחיל לעבוד את ה' ומבקש ומצפה מאוד לטעום שום טעם מנועם ה'
ע"כ יתפלל לה' שיעזרהו להתחיל ולגמור בעדו בכי טוב שיזכה לחזות בנועם ה' ויפנע
לבבו מאוד על השנים שעברו עליו מיום הוולדו בלא יועיל שלא טעם פלום מטעם ה'
ומה גם שפגם מאוד בעולמות עליונים ונעשו מספים מבדילים בינו לבין קונו ועי"ז
נתרחק מאוד מה' ולא יכול להתקרב כ"כ בקל אלא שמעטה יתפלל ויקרא לה' מרחוק
בבחי' רמיזה פאדם שקורא לאדונו מרחוק מחמת שאינו יכול לקרב אליו מגודל השפלות
שלו וע"כ קוראו מרחוק ע"י רמיזה בעלמא ומבקש מאתו שיתן לו חיי נפשי וכן האדם
נגד הבוב"ה אדון פלי האדונים פשייתבונן בשפלות ערכו ובפגמי הגדולים וריחוקו מה'
אזי יבולש מאוד שיקרא לה' כ"א מרחוק ע"י רמיזה בעלמא שהיא זמיר"ה כמה"כ מכנף
הארץ זמירו' שמענו וכו' פי' מכנף הארץ שהוא מרחוק נשמע רק ע"י זמירות לשון
רמיזות פנ"ל וזהו נקרא ראשית שהוא בכל יום בעיניו פראשית וכקטן שנולד פנ"ל
וצריף לעבוד את ה' רק ע"י זמירות פאלו היום הוא ראשית עבודתו לה' בגודל הכנעה
וענוה וזהו שרמז יעקב לבניו קחו מזמרת הארץ וגו' ר"ל בחי' זמירות פנ"ל וזהו עיקר
בחי' ראשית בחי' חקמה בחי' ראשית הגילוי ולראות להבין בעצמו בחי' האין שלו
כמאה"כ והחקמה מאין תמצא ולא זו בלבד אלא גם בחי' החקמה זו שהיא בחי' האין
צריף להיות נשבר בעיניו פאילו אינה בשלימות פדאיתא בספר אוה"ח ע"פ והאיש משה
עניו מאוד כתב ענ"ו חסר יו"ד על שמשה רבינו ע"ה הנה חסר בעיניו בחי' ענוה וכסבור
שפח"י ענוה שלו אינה בשלימות וכש"כ שאר פל אדם שבאמת אינו בחי' ענוה שלו
בשלימות לכן צריף שידע ויבין כ"ז יהי לב נשבר ונדפה אלקים לא תבזה ר"ל שפח"י
ל"ב נתיבות חקמה שבו שהוא בחי' עטה יהיה נשבר בעיניו לשנים ויהיה נעשה מן א
שפרמזת לבחי' חקמה ראשית הגילוי פנ"ל יתחלק לשנים ויהיו י"ו לעילא י"ו לתתא
פדאיתא בכתבי האר"י ז"ל ואז נעשה מן בחי' חקמה א"ב ר"ל מן אל"ף נעשה ב' חלקים
פנ"ל וכשנקרא א"ב אז יכול להוליד תוספת אור וקדושה בחקמתו וכמאה"כ אסף אלקים
את חרפתי יוסף ה' לי בן אחר וגו' פי' פאשר אסף ה' את חרפתי בהתבוננות בשפלות
ערפי ונתמלא חרפה וקלימה על ההתרחקו מה' אזי נשבר לבי בקרבי ונעשה לב נשבר
י"ו לעילא י"ו לתתא בחי' אב פנ"ל אוי יוסף ה' לי בן אחר פירוש שאוכל להוליד בחי'
תוספת קדושה וע"ז נאמר פבוד חכמים נחלו פי' שינחלו בחי' פבוד גימ' ל"ב נשבר וכו'
בחי' חקמה שהוא עיקר חיות האדם בלב פנ"ל וזשאה"כ ויגש אליו יהודה אליו נוטריקון
א"ל י"ו פי' פשרצה יהודה לגשת לבחי' יוסף לבחי' הולדה בחקמה נגש מקודם אל בחי'
י"ו שנשבר לבו בקרבו פנ"ל ועי"ז בא לבחי' יוסף בחי' הוספה והולדה בקדושה אמן

יה"ר שְׁנֹנְפָה לְזֶה: עוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק בְּמַלְת אֱלֹיו דְּהַל"ל אֶל יוֹסֵף גַּם יֵשׁ לְדַקְדָּק בְּלִשׁוֹן כְּמוֹד כְּפָרְעָה שְׁאִינוּ מוּבָן וּלְהַבִּין זֶה נִקְדִּים פִּי' עַל מַה שְׁאָמְרוּ חַז"ל בְּמִשְׁנָה כֹּל הָעוֹסֵק בַּתוֹרָה לִשְׁמָה זוֹכֵה לְדַבְרֵים הַרְבֵּה וּגּו' וּמִלְבָּשְׁתוֹ עֲנִיָּה וְכוּ' וַיֵּשׁ לְהַבִּין מֵהוּ לִשׁוֹן מִלְבָּשְׁתוֹ דְּהֵנָּה כֹּל הָעוֹסֵק בַּתוֹרָה לִשְׁמָה זוֹכֵה לְדַבְרֵים הַרְבֵּה פִּי' זוֹכֵה לְהַבִּין בְּגִדְוֹלְתוֹ יֵת' וְאִיךָ וּמַה לְעַבְדוֹ יֵת' בְּאִימָה וַיִּרְאֶה וְאֶהְבֶּה גְדוּלָּה עַד אֵין חֶקֶר וּמִמִּילָא מִבִּין פְּחִיתַת עֲרֻכּוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ וּמִיעוּט עֲבוּדְתוֹ לֵה' וּמִתְיִירָא לְקַרְבֵּי לֵה' מְגִנְדֵל רוּמְמוֹתוֹ יֵת' וּגְנֻדֵל שִׁפְלוּתוֹ שְׁל הָאָדָם וְאִז עִי"ז יְפוּל לְבוֹ בְּקַרְבוֹ מְאוּד לְבִלְתִּי הִתְקַרֵּב עוֹד לְעֲבוּדְתוֹ יֵת' כִּי בְּהַאִיךָ אֲנִפִּין יְקוּם גְּדָם מִלְכָּא לְכוּ צְרִיךְ אִז לְהִתְחַזֵּק בְּמֵאֲמַר עַד לֹא בְּרֵאֲתִי עַלְמָא בְּרֵאֲתִי תְּשׁוּב' וְעַיְקָ בְּרִיָּה"ע הֵיִתָּה בְּגִין דִּיתְקַרֵּי רַחוּם וְכוּ' וְאִז יְעוֹרֵר רַחֲמֵי ה' עַלְיוּ וַיִּגַּשׁ לְעֲבוּדְתוֹ יֵת' בְּאִימָה וַיִּרְאֶה וַעֲנָה בְּאֲמַת הֵיִינוּ עִי"י אֶתְעַרוּתָא דְלִתְמָא נִתְעוֹרְרוּ מִדֵּה"ר מִלְמַעְלָה הֵיִינוּ עִי"י שְׁעוּשָׂה הָאָדָם בְּבַחֲתִי רַחֲמִים לְמַטָּה מְעוֹרֵר בַּחֲתִי רַחֲמִים לְמַעְלָה כִּי זֶהוּ חֲסֵדִי ה' יֵת' שְׁפָרָא עוּה"ז בְּבַחֲתִי הִתְדַמּוּת שְׁיַעֲשֶׂה הָאָדָם לְמַטָּה בַּחֲתִי רַחֲמִים וְעִי"ז יִתְעוֹרֵר מִלְמַעְלָה בַּחֲתִי רַחֲמִים עַלְיוֹנָה כְּמֵאֵה"כ טוֹב ה' לְכָל וְרַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשָׂיו פִּי'טוֹב ה' לְכָל בְּמָה שְׁפָרָא בַּחֲתִי רַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשָׂיו ר"ל שְׁיִהְיֶה בַּחֲתִי רַחֲמִים בְּכָל הַמַּעֲשִׂים לְמַטָּה בְּכַדִּי שְׁעִי"ז יִתְעוֹרֵר רַחֲמִים עַלְיוֹנִים וְכֵמֵאֵחֻז"ל מְלַמֵּד שֶׁהַקָּב"ה נִתְעַטֵּף כִּש"ץ וְאָמַר לְמִשְׁחָה בְּשַׁעֲהָ שְׁיִשְׁרָאֵל עוֹשִׂין לְפָנַי כְּסֹדֵר הַזֶּה מִיָּד הֵם נִעְנִין פִּי' שִׁי"ג מִדֵּה"ר הֵם בַּחֲתִי לְבוֹשִׂין לְהַקָּב"ה וְהִרְאֶה אוֹתָם הַקָּב"ה לְמַרְעֵה וְלָמְדוּ שְׁיִשְׁרָאֵל יַעֲשׂוּ כֵּן לְמַטָּה הֵיִינוּ לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת בְּמִדּוֹת אֱלוֹי וּמִיָּד יִתְעוֹרֵר מִדּוֹת הָעַלְיוֹנִים לְרַחֵם עַלְיָהֶם וְהֵן נִעְנִין לְכוּן זֶה הָעוֹסֵק בַּתוֹרָה לִשְׁמָה וְזוֹכֵה לְרֵאוֹת דְּבָרִים הַרְבֵּה הֵיִינוּ גְדוּלַת ה' וְעֲבוּדְתוֹ וְנִשְׁפַל בְּעֵינָיו מְאוּד בְּעֲנָה בְּאֲמַת וּמִתְיִירָא לְגִשְׁת אֶל הַקּוֹדֵשׁ מְגִנְדֵל שִׁפְלוּתוֹ לְכוּן ה' מְרַחֵם עַלְיוּ וּמִלְבָּשְׁתוֹ עֲנָה ר"ל ה' מְמַשִּׁיף לוֹ בַּחֲתִי מִלְבַּשְׁת"ו הֵיִינוּ בַּחֲתִי רַחֲמִים מֵהִי"ג מִדּוֹת שְׁהֵם בַּחֲתִי לְבוֹשִׂי ה' יֵת' וְנִקְרְאִים מִדּוֹת מְלִשׁוֹן מִדּוֹ בְּד וְכֹאשֶׁר מְמַשִּׁיף לוֹ ה' בַּחֲתִי מִלְבָּשְׁתוֹ הֵיִינוּ בַּחֲתִי רַחֲמִים עִם בַּחֲתִי עֲנָה אִזִּי יִהְיֶה עֲבוּדְתוֹ בְּשִׁלְיֻמוֹת לְגִשְׁת לְקוֹדֵשׁ בְּעֲנָה אֲמִיתִית וְהֵנָּה כ"ז מְרֻנְמוֹז בְּפִסּוּק וַיִּגַּשׁ יוֹ יְהוּדָה וְגו' פִּירוּשׁ שְׁכַשְׁנִמְצָא הַגְּבִיעַ אָמַר יְהוּדָה וְהֵיִינוּ עֲבָדִים לְאֲדוֹנֵי גַם אֲנַחְנוּ וְגו' וַיִּוְסֵף עָשָׂה לוֹ בַּחֲתִי חֶסֶד וְרַחֲמִים וְאָמַר חֲלִילָה לִי וְגו' וְאַתֶּם עָלוּ לְשִׁלּוּם וְגו' וְכֹשֶׁשְׁמַע יְהוּדָה שְׁיֵשׁ כָּאֵן בַּחֲתִי חֶסֶד אָמַר בְּנוֹדָאֵי עִי"ז יִתְעוֹרֵר בַּחֲתִי רַחֲמִים וְחֶסֶד מִלְמַעְלָה וְזֶהוּ וַיִּגַּשׁ אֱלֹיו ר"ל אֶל בַּחֲתִי חֶסֶד שְׁאָמַר יוֹסֵף כְּדִי לְהַמְשִׁיף פִּי' בַּחֲתִי זוֹ רַחֲמִים מִלְמַעְלָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנֵי פִי' אֲנִי רוּצָה לְהַמְשִׁיף י"ב מִדּוֹת הַרַחֲמִים כִּי פִרְטִי הַמִּדּוֹת הֵם י"ב וְשֵׁם א"ל הוּא כְּלָלוֹת כֹּל הַמִּדּוֹת כְּדָאִיתָא כִּי כְּמוֹד כְּפָרְעָה ר"ל כְּמוֹ שְׁיֵשׁ הִתְדַמּוּת בְּבַחֲתִי מִלְכוּת לְמַטָּה כְּמוֹ כֵּן לְמַעְלָה יֵשׁ הִתְדַמּוּת בְּכָל הַבַּחֲתִי וְעַל יְדֵי בַּחֲתִי חֶסֶד מִלְמַטָּה נִמְשָׁף חֶסֶד וְרַחֲמִים מִלְמַעְלָה אַכִּי"ר: וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנֵי יִדְבָר נָא עֲבָדְךָ דָּבָר וְגו'.

וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק לְמָה לֹא הִזְכִּיר לְמִי הִגִּיעַ יְהוּדָה וְנ"ל לְכַרְשׁ ע"ד מוֹסֵר דְּהֵנָּה כְּשֶׁהִיָּה בַּהֲמ"ק קִיָּים הֵיוּ נִשְׁפָּעִים כֹּל מִיָּנִי בְּחֵינּוֹת טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת עַל כְּלָלוֹת יִשְׂרָאֵל מִבַּחֲתִי הַמְזַבֵּחַ וְהֵיָּה הָעוֹלָם נִיזוֹן עִי"י מִבַּחֲתִי חֶסֶד וְהַרַחֲמִים כִּי מְזַבֵּחַ גִּימְט' ז"ן אֲמָנָם בְּעוּה"ר שְׁנַחֲרַב בַּהֲמ"ק וְאִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיף בַּחֲתִי בְּרָכוֹת וְטוֹבוֹת לְזֶה הָעוֹלָם וּלְבַטֵּל דֵּינִים כ"א ע"י הַכְּנַעֲנָה וְשִׁפְלוּת בְּאֲמַת שְׁעִי"ז יְכוֹרְלִים לְהַמְתִּיק כֹּל הַדֵּינִים וְהַגְּבוּרוֹת וּלְהַמְשִׁיף שְׁפַע בְּרָכוֹת בְּעוֹלָם וְזֶהוּ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבָּה ע"י בַּחֲתִי לֵב נִשְׁפָּר יוֹכֵל לְבַטֵּל וּלְזַבֵּחַ כֹּל בַּחֲתִי דֵּינִים וְהַשְׁפַּע הַנְּמַשְׁכֵּת מִבַּחֲתִי לֵב נִשְׁפָּר מְכוֹנָה בְּשֵׁם אֲזֵן כִּי בַּחֲתִי לֵב נִשְׁפָּר הוּא י"ו לְעַיְלָא

י"ו לתתא בחי' אל"ף וְזֶה מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' עֲנֻנָּה פִּנְ"ל וְזֶהוּ אֲזַן א' ז"ן ר"ל שְׁמִבְחֵי א' שֶׁהוּא עֲנֻנָּה נִמְשָׁךְ בַּחֲי' ז"ן וְהֵנָּה סוּף הַפְּרָשָׁה שֶׁלִּפְנֵי זֶה מְסַיֵּים הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגְּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יְהִיָּה לִי עֶבֶד וְאַתֶּם עֲלֹו לְשִׁלּוּם אֶל אֲבִיכֶם שְׁזֶה אָמַר יוֹסֵף אֶל בְּנֵימִין וְרַמְזוֹ לוֹ חֲנֻכָּה בַּחֲי' בַּחֲי' מ' שֶׁהִיא בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין שְׁפָאֲשֶׁר יְהִיָּה אֲשֶׁר נִמְצָא הַגְּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא בְּנֵימִין בְּבַחֲי' עֲבָדוֹת הֵינּוּ חֲנֻכָּה בַּחֲי' בַּחֲי' מ' ק' שֶׁהִיא בְּחֻלְקוֹ וְזֶהוּ הוּא יְהִיָּה לִי עֶבֶד וְאִזּוֹ יְהִיָּה הַסְּתַלְקוֹת הַשְּׁפַע מְבַחֲי' מִזְבַּח גִּימָט' ז"ן וְאִזּוֹ תִּמְשִׁיכּוּ הַשְּׁפַע וְהַבְּרָכָה רַק ע"י בַּחֲי' עֲנֻנָּה בַּחֲי' לֵב נִשְׁפָּר וְזֶהוּ וְאַתֶּם פִּי בְּאִיזָה בַּחֲי' אַתֶּם יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע וּבְרָכָה ע"י לְשִׁלּוּם אֶל אֲבִיכֶם פִּי שְׁתַּעֲשׂוּ בְּשִׁלְיָמוֹת אֶל אֲבִיכֶם בַּחֲי' חֻקְמָה פַח מ"ה בַּחֲי' עֲנֻנָּה וְשִׁפְלוֹת כִּי הַחֻקְמִים נִקְרָאִים אֲבוֹת גַּם אֲבִיכֶם גִּימָטְרִיא חֻקְמָה הֵינּוּ שֶׁע"י בַּחֲי' עֲנֻנָּה תוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע וּבְרָכָה וְזֶהוּ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה פִּי שְׁנָגַשׁ אֶל י"ו בַּחֲי' עֲנֻנָּה בַּחֲי' לֵב נִשְׁפָּר פִּנְ"ל וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנָי א' דִּי"ן פִּי שְׁאָמַר שְׁפָאֲשֶׁר אָנִי בָּא לְבַחֲי' עֲנֻנָּה הֵינּוּ שְׁיֵשׁ בִּי בַּחֲי' א' פִּנְ"ל אִזּוֹ אָנִי מְבַטֵּל בַּחֲי' דִּין וְזֶהוּ יְדַבֵּר נָא דְבַר בְּאֲזֻנֵי אֲדוֹנָי פִּי וְגַם אָנִי יְכוּל לְהַנְהִיג וּלְהַמְשִׁיךְ לְמַטָּה שְׁפַע וּבְרָכָה ע"י בַּחֲי' אֲזַן א' ז"ן וְזֶהוּ בְּאֲזֻנֵי אֲדוֹנָי פִּי כְּשֶׁאָנִי מְבַטֵּל בַּחֲי' דִּין עִם בַּחֲי' א' אִזּוֹ אָנִי מְמַשִּׁיךְ שְׁפַע וּבְרָכָה ע"י בַּחֲי' אֲזַן וְאֵל יִחַר אַפָּךְ בְּעַבְדְּךָ כִּי אִזּוֹ נִמְתָּקִים כָּל הַדִּינִים וּמִמְשִׁיךְ ע"ע בַּחֲי' חֻסֵּד כִּי כְּמוֹךָ כְּפָרְעֵה הֵינּוּ שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְהִיּוֹת בְּבַחֲי' עֲנֻנָּה וְשִׁפְלוֹת הֵן בְּעַת שֶׁהִשִּׁי"ת מְשַׁפֵּיעַ עָלָיו כָּל טוֹב צָרִיךְ הוּא לִידַע שֶׁהַכֹּל הוּא מְחֻסְדֵי ה' ב"ה וְלֹא מִצַּד מַעֲשָׂיו וְזֶהוּ כִּי כְּמוֹךָ פִּי כְּשֶׁהָעוֹלָם מִתְנַהֵג ע"י מִדַּת הַרְחֻמִּים שֶׁהוּא מִדַּתָּךְ מֵהוּ הוּא רַחוּם וְכוּ' וְהֵן כְּפָרְעֵה פִּי כְּשֶׁהָעוֹלָם הוּא ח"ו בְּבַחֲי' דִּינִים צָרִיךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּבַחֲי' שִׁפְלוֹת וּפְרָעֵה לְשׁוֹן הַתְּגַלּוֹת הַדִּין בְּעוֹלָם ע"כ צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּבַחֲי' עֲנֻנָּה וְשִׁפְלוֹת יֵה"ר שְׁנֻזְכָּה לְזֶה אַכִּי"ר: אוֹ אָמַר ע"ז הַדְּרָךְ דֶּהֵנָּה נֹדַע כִּי כָּל בַּחֲי' הַגְּבוּרוֹת וְהַדִּינִים ר"ל הַנְּעֻשִׂים בְּעוֹלָם הַמָּה נִמְשָׁכִים מִהַסְּתַלְקוֹת בַּחֲי' הַשְּׁגָחַת הַבוֹרָא ית"ש בְּפָרְטֵי פָרְטִים ח"ו מִלֵּב הָאָדָם וְנִסְתַּלַּק ח"ו בַּחֲי' יִרְאֵת ה' מִנְּגִד עֵינָיו אֲמַנָּם אִם הָאָדָם יוֹדַע מִיַּעוֹט עָרְכוֹ וּפְחִיתוֹת מְדַרְגָּתוֹ וּמֵאֲמִין בְּאִמּוֹ"ש שְׁבַלְתִּי אֶפְשָׁרִי לַעֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ גְּדוּלָּה אִם ה' לֹא צָוָה וְכָל תְּנוּעוֹתָיו וְהַרְגָּשׁוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו הַכֹּל הַמָּה בְּהַשְּׁגָחַת הַשִּׁי"ת הַמְשַׁגִּיחַ בְּפָרְטֵי פָרְטִים וּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכִמ"ש אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרֵי וְגו' וּמִזֶּה בָּא אֲצִלּוֹ הַפְּחַד וְהִירָאָה מֵה' וּמִהַדָּר גְּאוּנוֹ לְקַיִּים שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תָּמִיד אִזּוֹ נִתְבַּטְּלוּ כָּל הַדִּינִים וְגוֹרֵם לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע וּבְרָכָה מִמְקוֹר הַחֻסֵּד שֶׁלֹּא יִחַסֵּר כָּל טוֹב מִמֶּנּוּ כִּמְאֵה"כ תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֶלְקִיךָ הֵינּוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲי' עִם ה' שְׁמֵאֲמִין שְׁכָל פְּעוּלוֹתָיו תָּמִיד הַמָּה עִם הַשְּׁגָחַת הַבוֹרָא ית"ש פִּנְ"ל אִזּוֹ הוּא בְּבַחֲי' תָּמִים שֶׁהִשִּׁי"ת מְשַׁפֵּיעַ עָלָיו כָּל סוֹב שֶׁלֹּא יִחַסֵּר מִמֶּנּוּ כָּלֵל וְהוּא בְּבַחֲי' תְּמִימוֹת בְּלִי חֲסָרוֹן כָּלֵל וְע"פ דְּבָרֵינוּ אֵלֶּה יִרְמֹז הַכְּתוּב כִּי עִם ה' הַחֻסֵּד וְהַרְבֵּה עֲמוֹ פְּדוּת הֵינּוּ מִי שְׁמֵאֲמִין שְׁכָל פְּעוּלוֹתָיו עִם ה' הַמָּה וּבְהַשְּׁגָחַתוֹ ית"ש הוּא הַגּוֹרֵם לְהַמְשִׁיךְ חֻסֵּד עָלָיו בְּזֶה הָעוֹלָם וְגַם הַחֻסֵּד בָּא בַּה"א הַיְדוּעַ לְרַמֵּז כִּי זֹאת הִיא עֵיקַר הַחֻסֵּד אֲצֵל הָאָדָם אֲשֶׁר בָּא לְמַדְרִיגַת עֲבוֹדַת הַשִּׁי"ת לְהַכִּיר פְּעוּלוֹת ה' בְּכָל תְּנוּעוֹתָיו וְהַרְגָּשׁוֹתָיו שֶׁהַכֹּל הוּא בְּהַשְּׁגָחַת הַשִּׁי"ת אֲשֶׁר זָכָה לְזֶה וְלֹא מִצַּד מַעֲשָׂיו הוּא רַק מְחֻסְדֵי ה' ית"ש אֲשֶׁר הוֹפִיעַ עָלָיו מְאוּרוֹ ית"ש אִזּוֹר הַחֻסֵּד וְהַרְחֻמִּים וְזֶהוּ וְהַרְבֵּה עֲמוֹ פְּדוּת שְׁמֵשִׁפִּיעַ בְּבַחֲי' זוֹ הַרְבֵּה פְּדוּת וְשְׁפַע וּבְרָכָה עַל הַכְּלָלוֹת וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו ע"י בַּחֲי' עֲבוֹדָה זוֹ וּבַחֲי' זוֹ בַּחֲי' הַחֻסֵּד נִמְשָׁךְ מְבַחֲי' חֻקְמָה כ"ח מ"ה שֶׁהִיא בַּחֲי' עֲנֻנָּה מ"ה אָנוּ מ"ה חֲטִיט לְהֵאֲמִין שְׁעֵיקַר עֲבוֹדָה הִיא לְהֵאֲמִין בְּאִמּוֹ"ש

שְׁבִלְעֵדוֹ ית' אין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוֹשׁ פְּעֻלָּה וְהוּא הַמְשַׁגֵּיחַ בַּפְּרָטִי פְּרָטִים וְכָל מַעֲשֵׂה הַטּוֹב הַפֶּלַע נִמְשָׁק מֵאֵתוֹ ית' מִבְּחִי הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים כִּנ"ל וּבְחִי' חֲכָמָה נִקְרָא אָב וְאָב הוּא א"ב אוֹתִיּוֹת פְּסוּדוֹן הוּא בְּחִי' חֶסֶד וְהִנֵּה יְהוּדָה כְּשֶׁרָאָה שֶׁשְׁלֹט עַל בְּנֵימִין בְּחִי' גְּבוּרֹת וְדִינִים בְּאוֹמְרוֹ הוּא יְהִיָּה לִי עֶבֶד וְאַתֶּם עָלוּ לְשִׁלּוֹם אֶל אֲבִיכֶם וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה פִּי שֶׁהִגִּישׁ וּבָא בְּמַחְשַׁבְתּוֹ אֶל תִּיבַת אֲבִיכֶם גִּימָט' חֲכָמָה הַנִּקְרָאת א"ב אֲשֶׁר רָמוּ לוֹ יוֹסֵף לְהַמְשִׁיךְ בְּחִי' זֶה בְּחִי' רַב חֶסֶד וְרַחֲמִים לְבַטֵּל כָּל הַדִּינִים וְלְהַמְשִׁיךְ בְּחִי' אֱלִי"ו יְהוּדָה גִּימָט' הַחֶסֶד וְאַתֶּם כ"פ וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנָי שֶׁהַכְּנִיס בְּחִי' זֶה בְּבְחִי' דִּיבּוֹר לְהַמְשִׁיךְ מְקוֹר הַחֶסֶד גַּם תִּיבּוֹת ב"י אֲדוֹנָי גִּימָטְרִיָּה הַחֶסֶד כ"ז מְרַמֵּז לְבַטֵּל כָּל הַגְּבוּרֹת וְהַדִּינִים וְלְהַמְשִׁיךְ מְקוֹר הַחֶסֶד שֶׁפַע וּבִרְכָה עַל הַכְּלָלוֹת אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: אוֹ יֹאמֶר עז"ה כִּי כְּמוֹהַ כְּפָרְעָה וְגו' דְּהִנֵּה הַגְּלוּת הַתְּחִיל מִבְּנֵימִין כִּמ"ש הַפְּתוּב הָאִישׁ וְגו' יְהִיָּה לִי עֶבֶד וְלִכְךָ כְּשֶׁנִּכְנָסוּ לֵא"י הָיָה הַמְשָׁכָן בְּחֶלְקוֹ וְהִנֵּה כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל שָׂרוּיִם עַל אֲדָמָתָן הָיוּ בְּבְחִי' הַתְּגָלוֹת הֵינּוּ לְצַדִּיקִים הָיוּ נִשְׁפָּעִין כָּל טוֹב וְהָיוּ עוֹלִים מַעֲלָה מַעֲלָה וְהִרְשָׁעִים מִטָּה מִטָּה אֲבָל בְּגָלוּת בְּבָל לֹא הָיָה כֵּן שֶׁהָיוּ בְּבְחִי' הַסֶּתֶר פְּנִים שֶׁאֲפִילוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם אֵין חִילּוּק בֵּינֵיהֶם לְבֵין בְּנֵי בְּבָל וְכ"ש בֵּין צַדִּיקִים לְרָשָׁעִים אֵין הִיכָר בְּהַתְּגָלוֹת וְזֶהוּ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה אֶל הַבּוֹב"ה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנָי וְגו' וְאֵל יִחַר אַפֶּךָ בְּעַבְדְּךָ כִּי כְּמוֹהַ כְּפָרְעָה פִּי מִי שֶׁהוּא כְּמוֹהַ שְׂמֵדָמָה א"ע לְיוֹצְרוֹ מֶה הוּא רַחוּם כְּפָרְעָה בְּתַמִּיָּה יְהִיָּה דוֹמָה אֲצִלְךָ כְּפָרְעָה: אוֹ א"ל בְּד"ז שֶׁיְהוּדָה הַתְּנַצֵּל וְאָמַר וְאֵל יִחַר אַפֶּךָ בְּמַעֲשֵׂה אָדָם כִּי כְּמוֹהַ ר"ל אֲפִילוֹ מִי שֶׁהוּא כְּמוֹהַ הוּא כְּפָרְעָה וְאֵין הַפְּרָשׁ כָּלֵל לְכָךְ אֵל יִחַר אַפֶּךָ בִּי בְּמַה שֶׁאֵין אָנִי עוֹשֶׂה רְצוֹנְךָ: בְּפָסוּק מִי גָבַר יְחִיָּה וְלֹא יִרְאֶה מְנוֹת יִמְלֹט וְכו' שֶׁהַפְּתוּב מִתַּמִּיָּה הִיטָּכֵן שֶׁהָאָדָם יוּכַל לִידְבַק בְּחַיֵּי הַחַיִּים אִם לֹא יְהִיָּה לוֹ הַבְּחִי' שׁוֹב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתַתָּה וּבְמַה יְכוּל הָאָדָם לְבֹא לְזֶה הַבְּחִי' מִפ' הַפָּסוּק.

ימל"ט גִּימָט' חֲנוּכָּה כְּלוֹמֵר אִם יֵשׁ לוֹ מִדַּת הַכְּנוּעָה וְעֲנוּהָ בְּאֵמַת בִּי חֲנוּכָּה מוֹרָה עַל הַכְּנוּעָה כִּי נִרְ חֲנוּכָּה מְצוּהָ לְהַנִּיחָה בְּתוֹךְ עֲטָרָה כִּי אֵין גְּבוּהוֹת לְפָנֵי הַמְּקוֹם ב"ה וּבְמִדַּת עֲנוּהָ יְכוּל לְדַבַּק בְּחַיֵּי הַחַיִּים ב"ה: פְּרָשַׁת וַיְחִי וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְגו': פִּירֶשׁ"י ז"ל לְמָה פְּרָשָׁה זֶה סְתוּמָה לְפִיחֵי"ת וְזֶהוּ שֶׁמִּשְׁבַּר בְּחִי' חֶסֶד ה' לְבְחִי' גְּבוּרָה הֵינּוּ אֵע"פ שֶׁאֵינּוּ רְאוּיִם וְאֵינּוּ כְּדַאי חֶק מְחֻסָּד הַנְּ"ל בָּא לוֹ הַפֶּל וְזֶהוּ בְּתִי' וַיִּכְרָא אֱלֹהִים אֶת הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים אֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן וְגו' פִּירוּשׁ שֶׁבְּאֵמַת שְׁנֵיהֶם הֵמָּה מְאֹרֹת גְּדוֹלִים לְרַמֵּז שְׁנֵי בְּחִי' אֵלוּ שֶׁל עֲנוּהָ שֶׁהֵמָּה בְּחִי' גְּדוֹלוֹת הֵינּוּ הַמְּאֹר הַקָּטָן שֶׁמְסַתֵּפֵל בְּפָחִיתַת עֶרְפוֹ כִּנ"ל וְהַמְּאֹר הַגְּדוֹל שֶׁמְסַתֵּפֵל בְּגְדוּלָתוֹ ית' הַשְּׁנֵי בְּחִי' בִּיחַד נִקְרָאִים מְאֹרֹת הַגְּדוֹלִים וְזֶהוּ בְּחִי' יַעֲקֹב יו"ד עֵקֶב פִּי ע"י בְּחִי' יו"ד הוּא חֲכָמָה הוּא מְשִׁיג בְּחִי' עֵקֶב עֲנוּהָ יִרְאֵת ה' וְזֶהוּ בְּחִי' אֶפְרַיִם שֶׁאָמַר יוֹסֵף כִּי הַפְּרָנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עַנְיֵי פִי כְּשֶׁהִסְתַּפֵּל יוֹסֵף בְּשְׁנֵי הַבְּחִי' הַנְּ"ל הַסְתַּפֵּל בְּבְחִי' דְּלוֹת שָׁלוֹ דְּלוֹת לִיָּה מִגְרָמִיָּה כְּלוֹם וְהַסְתַּפֵּל בְּחֶסֶד הַבּוֹרָא ב"ה שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע וְלִזָּה אָמַר כִּי הַפְּרָנִי אֱלֹהִי בְּאֶרֶץ עַנְיֵי כִּנ"ל וְלָהָ אֶת יְמִינוֹ וַיִּשֶׁת עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם פִּי שְׁבַחְךָ יְמִין בְּחִי' חֶסֶד שׁוֹרָה עַל אוֹתוֹ בְּחִי' הַנְּ"ל הַנִּקְרָא אֶפְרַיִם שֶׁעַל יְדֵי בְּחִי' זֶה מְמַשֵּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּחִי' חֶסֶד וְהַשְּׁפָעָה טוֹבָה מְשִׁמִּים בְּחִי' גְּאוּלָּה וְלָכֵן כְּשֶׁהָיוּ עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל פְּתוּחוֹת הֵינּוּ כְּשֶׁהָיוּ עֵינֵי חֲכָמָה שֶׁלָּהֶם פְּתוּחוֹת לְהַסְתַּפֵּל בְּאוֹתָן בְּחִי' הַנְּ"ל כִּנ"ל לֹא הָיָה לָהֶם שׁוֹם בְּחִי' גְּלוּת וּבְעֵבּוֹר שֶׁהָיָה גְלוּי וְיָדוּעַ לְפָנָיו ית' שֶׁיִּסְתָּמוּ עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת מִצְרַיִם וְח"ו לֹא תוּכַל

להיות הגאולה וה' חפץ חסד הוא לכן הוריד את יעקב שְהִיָּה לוֹ הַבְּחִי הַנָּ"ל בְּשִׁלְיֹמוֹת כְּדִי שְׂאֵפָה אַח"כ יִשְׁאָר רְשׁוּמָה מִהַבְּחִי הַנָּ"ל וְזֶהוּ מִרְוּמֵי בְּהִסְתוּמָה שְׁלֹפְנֵי וַיְחִי פִּירוּשׁ בְּשִׁבִיל הַסְּתוּמָה שְׁהִיָּה אַח"כ בְּמַצְרִים לְכֵן הֵטִיב ה' חֲסִדוֹ וְהוֹרִיד אֶת יַעֲקֹב לְמַצְרַיִם כְּדִי שְׁיִהְיֶה וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכוּ' וַיִּשְׁאָר רְשׁוּמָה אַחֲרָיו כִּנ"ל וּמִרְוּמֵי בּוֹיַחֵי יַעֲקֹב גִּימַט' וְרָאָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם גִּימַט' תַּרְע"א גִּימַט' אַדְנ"י בְּמִלּוֹאוֹ מְרַמֵּז לְבְּחִי אֶרֶץ מִצְרַיִם דְּקַדְוֶשָׁה שְׁהִיָּה בְּחִי קַבְּלַת עוֹמ"ש בְּשִׁלְיֹמוֹת וּבְחִי יִרְאָה שְׁהִיָּה לוֹ בְּשִׁלְיֹמוֹת וּבְזֶה חֵי יַעֲקֹב שְׁבַע וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שְׁנָה שְׁמֵרַמְזוֹ לְשָׁנֵי בְּחִי עֲנֻנָה הַנָּ"ל בְּבְּחִי עֵינַיִם הַנָּ"ל בְּחִי א' שְׁמֵסְתַּפֵּל בְּעִיּוֹן הַחֲכָמָה שְׁלֹן וְרוֹאֵה שְׁפִלוּתוֹ וּפְחִיתוֹת עֲרֹכּוֹ וּמִיעוּט עֲבוּדָתוֹ לֵה' וְלִית לִי מִגְרָמָה כְּלוּם וְהוּא בְּבְּחִי דְל"ת בְּחִי ד"ל וּבְּחִי זוֹ נִקְרָא ע"ד שַׁע"י בְּחִי עֵי"ן יֵשׁ לוֹ בְּחִי דְל"ת וּבְּחִי הַשְּׁנִית שְׁמֵסְתַּפֵּל בְּעִיּוֹן הַחֲכָמָה שְׁלֹן בְּגוֹדֵל חֲסִדֵי יֵת' שְׁהוּא גוֹמֵל דְּלִים וְנִקְרָא ע"ג וּב' הַבְּחִי עוֹלִים מְסַפֵּר שְׁבַע וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵה שְׁנָה וְזֶהוּ מִצְנַת ה' בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם פִּי בַר"ה הִיא ס"ת שֶׁל ל"ב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָּה מְרַמֵּז לְבְּחִי עֲנֻנָה הַנָּ"ל הִיא מְאִירָה ע"י בְּחִי עֵינַיִם בְּחִי עֵינַיִן הַנָּ"ל יֵה"ר שְׁנֹנְפָה לְזֶה אַכִּי"ר: בַּפְּרָש"י ד"א שְׁבַקְשׁ לְגַלוּת אֶת הַקֶּץ לְבָנָיו וְנִסְתַּם מִמֶּנּוּ וִי"ל שְׁעִיקָר הַדְּרָשָׁה שְׁבַקְשׁ לְגַלוּת אֶת הַקֶּץ הוּא מְפָסוּק הָאֶסְפוֹ וְאִגִּידָה לְכֵם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא לְכֵם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וּפְשֻׁט הַפָּסוּק אֵינוֹ מְשַׁמַּע שְׁבַקְשׁ לְגַלוּת זְמַן בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ רַק לְגַלוּת מַה יִּהְיֶה בְּאוֹתָן הַיָּמִים הַיָּנוּ הָאֵיךְ שְׁיִהְיֶה הַתְּגַלוּת אֱלֹהוֹת כַּמֵּאָה"כ וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאֶרֶץ וְגו' וְלִהְבִּין כָּל זֶה פְּתִיב סוּף דְּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְאֵה וְגו' הַיָּנוּ זֶה תְּכִלִּית וְסוּף לְכָל בְּרִיאוֹת הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל בְּחִי יִרְאָה אֲמִיתִית וְזֶה יִהְיֶה בְּשִׁלְיֹמוֹת לְעֵתִיד אֲבָל טָמֵן הִזָּה עֲדִינָן אֵינוֹ בְּשִׁלְיֹמוֹת אֲמָנָם שְׁבַת הוּא דוֹגְמָא מְעִין עֲלֵמָא דְאֵתִי הַיָּנוּ שְׁגָם שְׁבַת הִיא בְּחִי סוּף הַיָּנוּ שְׁהוּא סוּף יְמֵי מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כַּמֵּשֵׁא"כ כִּי שְׁשַׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאֶרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת וַיִּנָּפֵשׁ.

וְגַם הִיא בְּחִי קֶץ לְשׁוֹן וַיִּיקֶץ פְּרַעַה לְשׁוֹן ע"ר שְׁאֵינוֹ יֵשֵׁן הַיָּנוּ שְׁיֵשׁ לוֹ בְּחִי עֵין שְׁכָל לְרֵאוֹת וְלִהְבִּין גְּדוּלוֹתוֹ יֵת' וְלִירָא מְלַפְנֵי וַיֵּשׁ בְּבְּחִי שְׁבַת בְּחִי הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת כִּיּוֹן שְׁאֵסוּר לְעֶסוּק בְּכָל מִילֵי דְעֲלָמָא בְּמַחְשָׁבָה דִּיבּוּר וּמַעֲשֵׂה כ"א לֵהִיּוֹת דְּבוּק בְּיִרְאָת ה' בְּבְּחִי הַתְּגַלוּת אֱלֹהוֹת וּבְבְּחִי יִרְאָה יֵשׁ ב' בְּחִינּוֹת הַיָּנוּ בְּחִי א' בְּחִי יִרְאָה הַנּוֹגַע לְמַעֲשֵׂה הַיָּנוּ לֵהִיּוֹת סוּר מְרַע בְּפִנְעַל מְמֵשׁ וּבְּחִי ב' בְּחִי יִרְאָה בְּדְבִיקוֹת לֵה' לֵהִיּוֹת דְּבוּק לֵה' בְּיִרְאָה גְּדוּל' וּבּוֹשֶׁת מְפָנֵי רוּמָמוֹתוֹ יֵת' בְּחִי חֵיִים אֲמִיתִים בְּחִי וְאִתָּם הַדְּבִיקִים בֵּה' אֱלֹהֵיכֶם חֵיִים כְּלוֹכֶם הַיּוֹם וְהִנֵּה הַשְּׁבָטִים בְּנֵי יַעֲקֹב הָיוּ מְשַׁתְּדָלִים לְהַשִּׁיג אֵלָיו הַבְּחִי וּכְמוֹ שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב לִיהוּדָה גוֹר אַרְיָה יְהוּדָה מְטָרְף בְּנֵי עֲלִית וְת"א שְׁלִטוֹן יֵהָא בְּשִׁרְוִיָּא וּבְסוּפָא יִתְרַבָּא מְלַכָּא מְדַבִּית וְגו' פִּי שְׁבַתְחִילָה הִנֵּה לוֹ בְּחִי שְׁלִטוֹן בְּחִי גוֹר שְׁמֵרַמְזוֹ לְבְּחִי יִרְאָה הַנּוֹגַע לְמַעֲשֵׂה כִּנ"ל (מְלִשׁוֹן וַיְגַר מוֹאָב) וְאַח"כ הִנֵּה לוֹ בְּחִי אַרְיָה אוֹתִיּוֹת יִרְאָה שְׁמֵרַמְזוֹ לְבְּחִי מְלַכָּא הַיָּנוּ בְּחִי יִרְאָה בְּדְבִיקוֹת כִּנ"ל וּמְסִיִּים הַפָּסוּק מְטָרְף בְּנֵי עֲלִית הַיָּנוּ טָרְף הוּא לְשׁוֹן טָרְפָה אֵינָה חִזָּה פִּי שְׁעִלִיתְהַבְּחִי טָרִיפָה וְנִתְדַבְּקַת בְּבְּחִי חֵיִים בְּחִי יִרְאָה בְּדְבִיקוֹת לֵה' בְּחִי חֵיִים אֲמִיתִים כִּנ"ל וְהִנֵּה ב' בְּחִי יִרְאָה הַנָּ"ל בְּזִמָּה"ז אֵינָם בְּשִׁלְיֹמוֹת רַק בְּשְׁבַת הוּא דוֹגְמָא מְעִין עֲלֵמָא דְאֵתִי וְעִיקָר הַשְּׁלִימוֹת יִהְיֶה בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ אֲבָל יַעֲקֹב אַע"ה הִנֵּה לוֹ בְּחִי אֵלָיו בְּשִׁלְיֹמוֹת וְגַם בְּנֵי שְׁבָטֵי יֵה הִנֵּה לְהֵם בְּחִי אֵלָיו בְּשִׁלְיֹמוֹת כִּנ"ל כַּמֵּאָה"כ וַיִּאֲחָזוּ בָּהּ הַיָּנוּ בְּאֶרֶץ גּוֹשֵׁן שְׁדַבְּקוּ בְּקַדְוֶשָׁה כְּמִבּוֹאֵר

לקמן שמלת ג'ושן מרמז לבחי' קדושה ויפרו וירבו מאוד פי' שפרו ורבו בבחי' אלהות כנ"ל רק שלא היה זה רק בחיי יעקב ובאמת יעקב ביקש לגלות להם את הקץ פי' שבקש שיהיה גלי בחי' קץ בחי' שבת שנקרא קץ כנ"ל היינו גלוי אלהות כמו שהי' בחייו וממילא לא יהיה הגלות במצרים ונסתם ממנו ולזה נכתב בתורה פ' ויחי סמוך לפסוק ויאחזו ויפרו וגו' בלי הפסק פתחה בנתיים כדי שיהיה נקרא בחדד לומר שכל הבחי' של ויאחזו בה ויפרו וגו' היה רק בשעת ויחי יעקב או היה גלי אלהות אבל פשמת יעקב נסתמו עיניהם של ישראל מבחי' יראה הנ"ל ובחי' הנ"ל מרמז בפסוק ויחי יעקב גימטריא יראה מרמז לבחי' יראה חצוניות הנ"ל היכל בחי' שם אדנ"י פשוט שהוא היכל לבחי' יראה פנימיות שהו' בחי' אדנ"י במילואו גימטריא תרע"א גימטריא ארץ מצרים וזהו יתרבא מלפא וכו' היינו האותיות של שם אדנ"י במילואו וזה ויחי יעקב בארץ מצרים שהיה לו ב' בחינות יראה הנ"ל שבע עשרה שנה היינו ר"ת א"ת השמים ואת היינו שהשיג שלימות בריה"ע שנקרא "את השמים" ואת "הארץ ר"ת גימט' טו"ב גימט' שב"ע עשר"ה שנה ניהי ימי יעקב שבע שנים וארבעים ומאת שנה מרמז לבחי' שב"ת שהיה בחי' שבע (בחי' ז' ועי"ז המשיך מלמעלה עיניו עילאין בהשגחה טובה) בחי' ארבעים ומאת שנה גימט' ב"פ ע' לרמז לב' עיניו עילאין כמאמר הנה עין ה' אל יראיו יה"ר שזנקה לזה אכ"ר: עוד יש לפרש ענין הסתומ' של הפ' בדרך זה גם להבין ענין שם מ"ב ירד עם יעקב למצרים דהנה פתיב והייתם לי סגולה מכל העמים שעיקר בריאת העולם הי' בשביל ישראל שיהיו סגולה מכל העמי' פיתרון האור מן החושך היינו שבבחי' ישראל יש בחי' שבעי' נפש שבקדוש' ובכח השבעי' נפש שבקדוש' מעלים ישראל את בחי' שבעים אומות למקורם הקדוש היינו הנצוצות הקדושים שיש בהם ובזה יהיה יתרון האור מן החושך זהו בכלל ישראל וכן בכרט בכל אחד ואחד מישראל יש ג"כ בחי' אלו היינו שיש שבע מדות קדושות וזה לעומת זה עשה אלהים שבע מדות הרעות בחי' יצה"ר בחי' תאוות רעות וכעס וכדומה וכ"ז עשה אלהים בכדי שאיש הישראלי יעלה כל המדות הרעות לבחי' קדושה בכח השבע מדות הקדושות כדאי'תא בספרים כשפא לאדם אינה מדה רעה כגון תאנה רעה ר"ל יסתפל במדה שהוא בכח הקדושה שבו שבונדאי יש באותה בחי' ניצוץ הקדוש בחי' ה' כמאה"כ פי' ה' האלהים היינו שבבחי' אלהים בחי' הסתר הקדושה יש בו בחי' ה' ועיקר הבריאה הייתה בכדי להעלותה לבחי' ה' כמאה"ה לך ה' הגדולה וגו' וזהו עיקר העבודה לה' להעלות הנצוצות הקדושים מכל המדות רעות ויהיה יתרון האור מן החושך וזהו בחי' תשובה שמשיב הנצוצות הקדושות למקורם וזהו במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד היינו שוש בחי' אדם שהוא קדוש וטהור מילדותו ואין לו שום מדה רעה ולא בא לו שום תאנה גשמיות ולא שום בחי' אחרת שאינה קדושה וזה בונדאי תמים גמור אבל אין זה שלימות העבודה פי' עיקר העבודה הוא להפך חשוכא לנהורא כנ"ל וצריך התחם גמור לתזור אח"ז להיות בבחי' תשובה הנ"ל לכן יעקב ובניו שהיו צדיקים גמורים מילדותם ולא היה להם שום בחי' אחרת שאינה קדושה כנ"ל ולא היו בבחי' בעלי תשובה הנ"ל והקב"ה ברוב רחמיו רצה להעלותם לבחי' תשובה הנ"ל לגלגל סבות שירדו למצרים ששם הי' מקור הקציפות כדי להעלותם ולהשיבם למקורם לבחי' הקדושה וע"ז הוצרכו לבחי' שבעים נפש שבקדוש' כדי להעלו' בהם בחי' תשובה הג"ל

פי מקודם עד שלא ירדו למצרים להעלותם היו בבחי' צדיקים גמורים ולא הןצרכו לבחי' ע' נפש אבל פשיירד יעקב למצרים להעלות פנ"ל (נתירא שפא ח"ו לא יהיה בו פח להעלות פנ"ל פיון שלא היה לו בחי' ע' נפש בשלימות) לכן הבטיח לו הקב"ה אנכי ארד עמהמצרים ששם מ"ב ירד עמו למצרים כי שם מ"ב פחו להעלות בחי' הג"ל פידוע ובזה נשלמו לו השבעים נפש שנוקדה יוכבד בין החומות שהיא היתה אם משה ואהרן ומרים ומרמזות לבחי' שם מ"ב כי יוכב"ד גימ' מ"ב ובשם מ"ב נשלמו לו בחי' ע' נפש בחי' ע' רבתיא של שמ"ע בחי' קבלת עומ"ש בשלימות ובאותה בחי' ירד למצרים ולא נתירא מבחי' גלות כמש"א חז"ל כל המקבל עליו עמ"ש וכו' וזשאה"כ ניחי יעקב בארץ מצרים שב"ע עש"רה שנה ר"ל שיעקב חי בארץ מצרים ע"י בחי' שב"ע עש"רה מרמז לבחי' שבעים נפש בחי' שב"ע פעמים עשרה הוא שבעים בחי' ע' רבתיא בחי' קבלת עומ"ש בשלימות פנ"ל אבל פשנסתמה פרשה זו של ניחי יעקב ונסתמה בחי' שבע פעמים עשרה בשלימות הג"ל ונסתמו עיניהם של ישראל ר"ל שנסתמו בחי' עי"ן בחי' ע' רבתיא של שמע בחי' קבלת עומ"ש בשלימות מיד התחיל השעבוד והגלות כמאחז"ל כל הפורק ממנו עומ"ש בו' (עד שהקב"ה רצה לזכות את ישראל נתן להם תורה ומצוות ויצאו משם): וישתחו ישראל על ראש המטה וגו' ואיתא בזה"ק לא לבריה קא פרע וסגיד אלא לדידיה ולכאורה אינו מוכן איהו יתכן לפרש בזה האופן ונראה לפרש דהנה עיקר שבינה זכה יוסף הצדיק לבחי' מלכות הוא מחמת שלא נגע באשת פוטיפר ולא שמע אליה וזה היה מחמת שהיה לו בחי' היראה וקיבל עליו עומ"ש ופרק ממנו עול ד"א ועול מלכות דלמטה מה שנגד רצון הבוב"ה רק שיש ב' בחי' יראה היינו שיש אדם שיש לו בחי' יראה שיודע שע"י בחי' יראה יוכל להשיג משאלות לבו ועי"ז סור מרע ובחי' זו אינה בשלימות רק עיקר בחי' יראה שלא לכונן להנאת עצמו פלל ובחי' זו היא בחי' קבלת עומ"ש באמת לא להנאת עצמו פלל שמכניע ומשפיל מלוכה שלו וכל התאוות ומדות רעות ואז הוא בחי' משפן והשקאת השכינה עליו כמאה"כ את מי אשפון את דפא וגו' כי השפיל והכניע את גאות היצה"ר שלו אבל מי שנוחשב אצלו בחי' מלוכה שלו וחקצו ורצונו להשיג התאוות זרות שלו בתענוגי עוה"ז וכל פנונתו ביראה הוא פדי להשיג על ידה תאוות שלו בגאות אזי הוא עושה תענוג שלו עיקר ומלאך על בחי' הקדושה וגורם הסתלקות השכינה מאתו כמאחז"ל אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו ותקנתו שיתזור בתשובה וע"י תשובה תשוב אצלו הא' בחי' שכינה ויוסף היה בבחי' אלי שמע ואל אדנותו לא שמע פי' שעיקר בחי' קדושה שלו היה רק אלי שתיבת אלי שמע גימט' קדוש ואל אדנותו לא שמע ר"ל שבבחי' מלכות היצה"ר לא שמע רק קיבל עליו עומ"ש שלימה וביטל רצונו ותאונותו נגד רצון הבוב"ה ומה היה מביאו לידי בחי' זו הוא בחי' יעקב כמ"ש ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואחז"ל מלאכתו צרכיו אלא שנתרמה לו דמות דיוקנו של אביו וכו' ומחמת זה זכה לבחי' מלכות וזהו לא לבריה קא סגיד אלא לדידיה היינו שסגיד לבחי' שלו שמחמת בחי' דיליה זכה יוסף למלכות וזהו וישתחו ישראל על ראש המטה היינו לבחי' מלכות הבא מבחי' מטה שהוא מרמז על יחוד אמיתי הנעשה מבחי' יראה באמת מקבלת עומ"ש באמת שלא פדי להשיג משאלות לבו כמו שהיה בחי' יעקב באמת וכן יוסף השיג לבחי' יראה זו באמת וזכה לבחי' מלכות על ידה (זה צריף ביאור קצת): וישם את אפרים לפני מנשה ונראה לבאר עד"ז דהנה איתא בזה"ה

קב"ה אסתפל באורייתא וקרא עלמא היינו בכ"ב אותיות התורה נברא העולם שמן כ"ב אותיות התורה נמשך החיות לכל הנבראים דצח"מ בפשעת פריאת שמים וארץ וגם עכשוויות אותה החיות מחיה ומנהיג אותן בכל עת ורגע ממקור החיים ולולי החיות שנשפיע בכל רגע ממקור החיים היה נפסק ונהפך לתהו ובהו והחיות שהוא הנמשך להם לכל פריאה בפרטית הוא האותיות בצירוף השם של אותה פריאה כמו שאמר הרב הצדיק מנאראדיטש זלה"ה ע"פ ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וגו' נפש חיה הוא שמו וגו' שלכאורה אינו מובן מה ענין חכמה בקריאת שם לכל דבר ואמר הרב הג"ל בד"ז דהנה החיות מבחי' דצח"מ נמשך מבחי' אותיות שמהם נמשכים חיות כל דבר כפי בחי' שורשו ואחונותו בבחי' אותיות התורה ונה היה בחי' חכמה של אדם הראשון שהיה יודע חיות של כל דבר מאיזה צירוף אותיות המהנמשכים וכל נברא כפי שורש אחונותו בהאותיות התורה כן קרא שמה פי מאלו האותיות נמשך שפעו וחיותו וזהו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו פי שם של הדבר שהוא הוא ממש חיות שלו שמהיה אותו תמיד בכל עת ורגע וכפי דברינו אלה הנה פאשר בא לאדם שום מדה רעה פגון פעם וכדומה או איזה תאונה גופניות צריף להעלות האותיות של הדבר ההיא שהוא חיותו למקורו ולשרשו להדביק באותיות התורה להכניסו לקדושה למקורו ועל ידי זה יבטל המדה רעה שהוא או התאונה ועי"ז מבטל כל בחי' דינים וגבורות וממשיך בחי' חסד ורחמים ממקור החסד ע"י בחי' אותיות הללו שמהם נמשך בחי' חסד ושפע חיות לכל הנבראים ובזה מהפך מדת הדין למדת הרחמים והנה האותיות אשר המה מורים על בחי' החסד המה רק שבועה עשר כי חמשה אותיות מנצפ"ך המה מורים על דינים פענן ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצייגם לפני פרעה אותן שהוקפלו בשמותן שלקח החלשים שבהם וכן הוא בחמשה אותיות מנצפ"ך שפולים המה מורים על בחי' דין כי חמשה אותיות מנצפ"ך גימטריא פ"ר בחי' דינים ועי"ז א"א להמשיך בחי' חסד ע"י אותיות התורה רק ע"י שבועה עשר אותיות אמנם בא"י אפשר להמתיק בחי' אותיות מנצפ"ך לבחי' חסד וזהו ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה היינו פי במצרים א"א להמשיך בחי' חסד רק בי"ז אותיות ושכבתי עם אבותי ונשאתי ממצרים וקברתי בקברתם אז וישתחו ישראל על ראש המט"ה גימטריא ב' פעמים פ"ר היינו בא"י יכולים להמשיך בחי' חסד גם מאותיות מנצפ"ך הפולים פי ב' פעמים מנצפ"ך ג"כ גימטריא ב' פעמים פ"ר וזהו וישם את אפרים לפני מנשה פי שני אותיות פ"ר המה השורש של אפרים מלשון הפרני אלקים בארץ ענני מרמז על בחי' דינים בחי' אותיות מנצפ"ך מנשה הוא אותיות נשמה: (חסר פאן) ויברכם ביום ההוא ותרגום יונתן ביומא דמהולתא ולהבין זה ע"ד העבודה גם עוד אנפן אחר בפסוק האספו ואגידה וגו' דהנה עיקר בריה"ע היתה בראשית בשביל היראה שנקרא ראשי"ת פי שישראל יעבדו את ה' ביראה ופחד ובושה מפניו ית' ויהיה ה' לנגדו ותמיד צייר בעצמו כאלו עומד לפניו ותברך פי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה ואם יסתר איש במסתרים גם שם יראנו ועי"ז ישתדל תמיד למלאות רצון הבורא ב"ה לעבדו באימה ופחד אפי' בעסקו בענייני גשמיים פגון אכילה ושתיה וכדומה בהפל' הנה פנונתו להעלותו לה' ולחבר את בחי' הגשמי בחי' ארציות שלו לבחי' רוחני בחי' שמים ע"י בחי' טוב בחי' ניצוץ הקדוש וחיות אלהי שכל דבר גשמי המחיה אותו שיעלה אותו ויחברו למקורם

ועיקר חיותם למעלה מעלה עד רום המעלות ומכ"ש פשעושה שום מצוה פגון פשמתעסק בציצית או מניח תפילין יהיה פנונתו להעלות ולחבר בחי גשמי שבאותה מצוה לבחי רוחני בחי המצוה בחי אלהי וזה היה עיקר בריה"ע בשביל הטו"ב שבכל דבר גשמי לחברו לבחי רוחני למעלה יו"ש הפתוב בראשית ברא אלהים א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ ואיתא בזוהר ר"ת הוא גושפנקא דמלפא דביה חתים שמיא וארעא פי' שר"ת של א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ גימטריא טו"ב בשביל טוב שהוא היה עיקר בריה"ע כדי לחבר על ידו את השמים ר"ל בחי רוחני ואת הארץ בחי גשמי פנ"ל וזה אינו כ"א ע"י בראשית ע"י היראה שנקראת ראשית וזהו מרומז ג"כ בפסוק ויח"י יעק"ב בארץ מצרים שבע עשרה שנ"ה.

פי' ויח"י יעק"ב גימטריא ירא"ה ר"ל ע"י היראה חבר ונהלה את בחי שב"ע עשר"ה בחי טוב שמצא בארץ מצרים ר"ל בארציות שנקרא מצ"ר ים וכ"ז הוא דווקא פשהשבע מדות הנקראים ז' ימי בראשית הנה בשלימות אצל האדם והשמות הקדושים שם העצם ית' הנה בשלימות בכל המדות כמרומז בוי"חי יעק"ב שעולה ז' פעמים שם העצם ית' ר"ל שכל הז' שמות שבז' המדות היו בשלימות בלי פגם אז יכול לחבר את השמים ואת הארץ פנ"ל בחי גשמי לבחי רוחני פנ"ל אבל פשהאדם פוגם בהמדות (והשמות הקדושים שם העצם ית' נסתלק מהם) אז נקראים המדות שלו בחי מיתה כמאה"כ וימלוך כו' ויקמת כו' פידוע אז אינו יכול לפעול שום פעולה בקדושה ונהעצה היעוצה לזה הוא וימלוך הד"ר ושם עירו פעו ושם אשתו מהיט"באל פי' וימלוך הד"ר שיחזיר בתשובה בחי הד"ר בתיובתא בלב גשפר ונדפה ונבזה בעיניו נמאס כמאה"כ ושם אשתו מ"ה טבאל בחי מ"ה בחי הכנעה ויפנע לכבו וימל את ערלת לבבו כמאה"כ ומלתם את ערלת לבבכם וזהו עיקר בחי מלך הד"ר מלך השמיני יום השמיני שלא פתיב ביה ויקמת פי' ע"י תשובה הד"ר בתיובתא ובמילת ערלת לבבו יש קיום לכל המדות שלא ימותו (ולזה הוא עיקר המילה ביום השמיני מרומז ליום הח' שהוא מלך הח' הוא הד"ר וזה שאמר הפתוב ויברכם ביום שהוא וגו' ואיתא בת"י שהוא יומא דמהולתא ר"ל שיעקב ברה את בניו ב"יום ה"הוא ר"ל ביום השמיני הנ"ל שהוא הד"ר יו"מא דמה"ולתא שנימל ערלת לבבו) וז"ש הפתוב האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באח"רית הימים וגו' ר"ל בחי יו"ם האחר"ון שהוא מלך הד"ר שהוא עיקר קיום העולם ופרש"י בקש לגלות את הקץ ר"ל בחי קצה פי' סוף וקצה של בחי שמ"ים וא"רץ מקום שמתחברי בו וזהו בחי טו"ב בחי גימטריא הקדוש שבכל דבר שצריכים לחברו ולהעלותו לבחי שמים פנ"ל וזהו בחי עינים של ישראל פנ"ל יהי רצון שגנפה לזה אמן כ"ר: האספו ואגידה לכם וגו' הנה להבין זה ע"ד המוסר גם להבין ענין סתימת עינים שמביא רש"י בתחלת הסדרה טעם לסתימת פ"ז ויש להבין פ"ו איך מרמז הסתומה על סתימת עינים הלא ידוע שעיקר אור התורה הוא באותיות התורה יותר מבקלף חלק א"כ פשיש סתומה היינו שהאותיות שבתורה הנה רצופים בלי הפסק זו מורה על בחי גודל אור תורה בלי הפסק ולא כן פשהאותיות הנה מופסקים כאלו יש הפסק בהאור ח"ו וקשה לפי זה הא"י מרמז הסתומה של פרשה זו על סתימת עיניהם של ישראל שהוא העדר האור ועוד קשה לפי זה הנה ליה למכתב סתומה אצל פטירת יעקב ולא אצל נח"י יעקב שאז היו עיני ישראל פתוחים ולתרוץ כ"ז הנה עיקר בריה"ע

היתה בשביל בחי דעת פולל חו"ג להכניס אור בתוך החושף כמאה"כ זרח בחושף אור לישרים פי לישרים זרח אור בתוך בחי חושף היינו שמהפכים כל בחי ותאנות הגשמיים ומחשבות אשר לא לה' הנה מהפכים אותם לבחי קדושה לעבוד בהם את ה' ומכניס בהם אור ה' ומסלק החושף וזהו בחי המתקת הגבורות כי מה שבא על האדם שום בחי גבורות הוא מתמת בחי חושף ובהו שיש במדות ותאנות שלו שאינם לה' ולכן נתנו חז"ל עצה לזה שיפושפש במעשיו וכל המדות ומחשבות ותאנות שלו הגשמיים ולהכניס באותן המדות בחי אור בחי תשובה להשיבם לשרשם בחי הקדושה ובה תמתקו הגבורות והדינים שעליו ובשביל בחי זו היינו להפך חשוכא לנהורא היתה עיקר פנונת בריה"ע וזשאה"כ בראשית ברא וגו' והארץ היתה תהו ובהו ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וגו' ופירש"י שאדם תוהא ומשתומם על בנהו שבה פי שאדם תוהא ונתחרט על בחי בנהו בחי חושף שבמדותיו ומכניס בהם בחי אוד בחי תשובה ובה הוא ממתיק הגבורות ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור פי שבנה הוא ממשיך שפע ואור ה' בעולם וזהו היתה פנונת בריה"ע ובה תלוי הגאולה כמאה"כ הן גאלתי אתכם אחרית בראשית פי שיהיה אחרית בחי החושף בחי גשמיות בראשית ר"ל שיהיה בהם בחי אור בחי קדושה שנקרא בחי ראשית ונחל' זו רצה יעקב אבינו ע"ה לקבוע בבניו אחריו שיהיה להם בחי אור ה' בתמידות בגילוי אור בכל הדברים הגשמיים וזשאה"כ האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים פירש"י ביקש לעלות את הקץ וכו' היינו שביקש שיהיה הבחי גאולה ר"ל בחי אור הגילוי בתמידות בלתי החושף תחילה גם קץ הוא מלשון סוף ומקלית פי זה הנה תקלית הבריאה וזה מרומז בפסוק ואגידה ששורש המלה ג"ד ר"ת של גומל דלים פי שזה עיקר גמילות חסד במה שמכניס ומעלה המדות של חושף לבחי קדושה בחי אור ואמר את אשר יקרא אתכם באחרית הימים ר"ל בחי יקרא בחי חובה כמו שפירש"י על ויקרא אל משה בחי אור שיאיר בבחי אחרית בחי חושף שהוא סוף כל המדריגות ר"ל שיעקב ביקש שיהיה בחי אור ובחי גאולה בתמידות ובגילוי בלתי החושף תחילה וזהו לגלות את הקץ שהוא בחי גאולה ונסתם ממנו היינו שזה א"א אלא שיהיה תחילה בחי חושף ואם"כ אור מתחילה בחי קטנה ואם"כ יעלה לבחי גדולה בחי אור בגילוי וזה שאמר הכתוב הקבצו ושמעו וגו' אל ישראל אביכם אמר שבתחילה צריך להיות בחי יעקב בחי קטנה ואם"כ יהיה בחי ישראל בחי גדולה בחי אור פי ישראל מרמז לבחי זו שהאיר האור בתוך החושף פי ישראל ל גימטריא או"ר חוש"ך ור"ל שיש גילוי אור בחושף ועתה יבואר פירש"י בטוב טעם ודעת בעז"ה פי יעקב פאשה הנה חי הנה ממשיך לבניו בחי אור בגילוי בתמידות שיהיה אור בכל הבחי ובסוף כל במדריגות בחי דעת וזהו מרומז בפ' וישב ישראל באמ"צ בארץ גושן וגו' ר"ל גו"שן מרמז לבחי קירוב לקדושה מלשון ניגש ועוד גושן גימטריא אור סוף היינו שהיו מכניסין בחי אור בסוף כל דרגין ויפרו וירבו מאוד ולא היה יכול לשלוט בהם שום שיעבוד ושום בחי גבורות מגודל גילוי האור בלי הפסק וזה היה כל ימי חיי יעקב ולכן נכתב פרשה זו סתומה היינו שאין שום הפסק באותיות התורה עד ויחי יעקב לרמז שלא היה הפסק באור שהמשיכו לעולם בחיי יעקב פנ"ל רק אחר שמת יעקב נאמר פתיחה בתורה שנפסק האור והתחיל השיעבוד ונסתמו עיניהם של ישראל ושייך שיהא פתיחה בתורה היינו הפסק האותיות הפסק האור וזהו שפירש"י

ד"א שביקש יעקב לגלות את הקץ ונסתם ממנו זהו כמו פירוש על הרמז שכתב שיעקב ביקש שיהיה גילוי או זה בחי סתומה לבניו בתמידות ולא יהיה יכולת להיות שיעבוד ויהיה קץ וגאולה ונסתם ממנו ולזה נכתבה הסתומה בתורה עד ויחי יעקב היינו כל ימי חיי יעקב דוקא אבל אח"כ נחתמו עיניהם של ישראל במצרים ואח"כ ריחם ה' עליהם וגאלם: בעת יאר צייט של ההרגים שנהרגו ברעידת הארץ בארץ צפת תובב"א אמר דרוש ויהי מסיים בפי הגמרא בפ' חלק שאלו תלמידיו את ר' יוסי בן קסמא איתי בן דוד בא א"ל פשיפול השטר הזה ויבנה ויחזור ויפול ויבנה ויחזור ויפול ולא יספיקו לבנותו עד שביד בא ואמר פי שע"ר אותיות רע"ש גם בגימ' צפ"ת.

ונה כמה שנים שהיתה רעש גדול ב"פ בארץ ונהרגו כמה נפשות ר"ל ואמר שזהו נפילה אחרונה ועד שלא יספיקו לבנותו ב"ד בא אכי"ר: מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך ונוכל לומר שהתורה הקדושה מורה לנו דרך האיה להמתיק הדינים בשרשם בכדי להמשיך שפע וברכה ממלך מלכו של עולם לעולמות התחתוני דהנה העיקר הוא להאמין באמונה שלימה שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד ולברך לבו"ע ב"ה על הרעה בשמחה ובטוב לבב ממש פשם שמברך על הטובה ואפילו ח"ו פשהאדם הוא מחוסר ממשאלות לבו אעפ"כ יהיה אשוויו ותהלותיו של אדם לב"ע ב"ה על חיינו המסורים בידו ועל נשמותנו המופקדים בידו כמאמר הכתוב כל הנשמה תהלל יה ודרז"ל על כל נשימה ונשימה תהלל יה ואעפ"י שהוא מחוסר ממשאלות לבו אעפ"כ יאמין באמונה שלימה שכלול בזה חסד ה' באתפסיא בכדי לברך ע"ז בשמחה ממש ובזה האמונה והתהלה גורם שנמתקו הדינים בשרשם שיזל מים הוא החסד ממלך עולם מקור החסד לבאי עולם ויהיה כל השפעות טובות ומעדני מלך באתגליא על כל העולם וזהו מאשר שמנה לחמו מאשר הוא לשון תהלה שמנה הוא אותיות נשמה גם לשון נשמה מורה על לשון שממה ושממון היינו פשהאדם הוא מהלל לב"ע ב"ה על הנשמה המסורה בידו אעפ"י שהוא שממה לחמו היינו שהוא מחוסר לחם וממשאלות לבו אזי והוא יתן מעדני מלך היינו יכול לתן ולהשפיע מעדני מלך וכל השפעות טובות לכל באי עולם אכי"ר: סליק ספר בראשיתחטאיו ומיעוט עבודתו עכ"ז בטוח בחסדו הגדול שימחול לו על כל חטאיו ויחננו שינקה מעתה לעבוד באמת וע"י בחינה זו יכולין לזבוק א"ע לשם אהי"ה ית' פי שם אהי"ה מרמז לבחי' זו פי' אהיה מעתה אינה בחי' עובד ה' אבל עד עתה עדיין לא הגעתי לשום בחי' עבודת אמת ובחינה זו היה לישראל במצרים כמאה"כ לא מרוככם חשק ה' בכם פי וכו' שאתם ממעטים עצמיכם לפני פי' בחי' ענוה וזהו שם מ"ב שבו נבראו ז' ימי קדם ועל ידו נתקיימו פי' הוא מרמז לבחי' ענוה וכו' היה התחלת הבריאה שיום א' נברא בשם אב"ג ית"ץ גימטריא תול"ע אותיות עול"ת כדאיתא בסידור ניום השבת נברא בשם שק"ו צי"ת גימטריא תולע"ת שמרמז על ענוה כפולה שצריך להיות ביום השבת מגודל קדושתו וכל יום כלול מןעולם כידוע ע"כ עיקר קיום הימים ע"י בחי' ענוה וישראל אפילו בהיותם בארץ מצרים היו דבוקים בזה הבחי' ובזה השם הקדוש ועל ידו נגאלו וכדאיתא בספר אוה"ח ע"פ וזה לך האות וכו' תעבדון על החר הזה שפי' באוה"ח על בחי' ענוה ע"ש וגם אני אוסיף נוסף מדילי בפ' הפתוב מי אנכי פי אלה אל פרעה וגו' ויאמר פי אהיה עמך וגו' פי' בעבור שאמר משה מי אנכי בגודל ענוה ושפלות שהיה למשה וע"ז השיב לו ה' פי אהיה עמך ר"ל שבעבור זאת אשלחך שפח' של אהיה

עמך המרמז לבחי' ענוה פי תמיד אתה בעיניך פאלו לא השגת פלום שום בחי' עבודה ומצפה ומשתוקק תמיד להשיג שום עבודה פנ"ל וגם ישראל בעבור זאת נגאלו ממצרים שהיתה להם בחי' ענוה ונראה פי הם המעט שממעטין את עצמן לפני ה' וע"כ הקב"ה משנה שכינתו עליהם כמאה"כ את מי אשכחון את דכא וזשאה"כ וזה לה האות תעבדון את האלהים על החר הזה שהוא נמוך מכל ההרים ומזה נודע שאין אני משנה שכינתי כ"א במקום נמוך וזהו אהי"ה אשר אהי"ה פירש"י אהיה עמכם בצרה זו ר"ל בחי' אהי"ה בחי' ענוה היא עמכם בצרה לכן הם ראויים לגאל פי לב נשבר ונדכה וגו' שהיה לב שלהם נשבר ונחלק לשנים ונעשה י"ו לעילא י"ו לתתא פדאיתא בסידור מחמת הציור הוי"ה לנגדם תמיד ועי"ז נכנע ונשבר לבו בקרבו ונעשה מן לב י"ו לעילא וגו' ונתחבר י"ו עם שם העצם ב"ה ונעשה מספר שם מ"ב וזשאה"כ ויהי פי יראו המילדות את האלהים ויעש להם פתים ר"ל בחי' בית ומכון לשכינה נעשה להם ע"י בחי' אהי"ה שהיה עמם פי ג' פעמים אהי"ה במילואו באותיות ר"ל ביודין בההין באלפין גימטר' תנ"ה וכשיוחסר מהם הג' אלפין נשאר מספר תנ"ב גי' פתים גם בתי"ם אותיות ביי"ת ס' מרמז שנעשה בחי' ביי"ת ס' סתומה שהוא צורת שני דלתין כמו שאמר המגיד זללה"ה עד"ה דלותי ולי יהושיע ר"ל שע"י בחי' דלות ונפלות נעשה בית לשכינה, וגם ע"י בחי' זו בחי' אהי"ה בחי' הכנעה שנשבר לבו בקרבו על ריחוקו.

מה ומשתוקק לדבק אליו ית' ולהיות תמיד אצלו בבחי' ואהיה אצלו אמון זוכה לבחי' הצלה שהוא ג"כ מלשון אצלו וזשאה"כ והצל לא הצלת ואיתא במדרש ודאי לא הצלת ר"ל ודאי גימט' אהי"ה פי' שאמר משה רבינו עליו השלום לה' שבחתי ודא"י גימטר' אהיה לא הציל לישראל וע"ז תפה משרע"ה שמהראוי היה שבחתי זו יצילם פנ"ל: עוד יש להבין פסוק זה ע"ד המוסר הנה בשביל הצדיקים שנקראו ראשית נברא העוה"ז הגשמי שיהיה להם פרוודור לפני הטורקלין להכין א"ע בעה"ז לפנס לעוה"ב וזהו עיקר גדול בעבודה לידע ולהבין שכל תענוגי עוה"ז המה הכל ורעות רוח ואינו תכלית וקיום נצחי רק המה תכלית השפלות ופחית הערף ועיקר הבריאה היתה רק בשביל עבודת הבוב"ה שהוא קיום נצחי שאין לו שום דמיון וערף בשום תענוגי עוה"ז כמאמר מי ידמה לה ומי ישנה לה ר"ל שאין שום מעשה דומה במעלה ואין שום ערף למעלת עבודת הבוב"ה שנמשך ע"י חיים ממקור החיים ב"ה וכנגדו הוא תענוגי עוה"ז בתכלית השפלות שאין לעוה"ז שום מעלה ותכלית נצחי וזשאה"כ וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד פי' לדעת פי בשמים שמרמז על בחי' שמי"ם הוא בחי' עבודת ה' הוא ממעל בתכלית המעלה ועל הארץ מתחת ר"ל הארציות שהם תענוגי עוה"ז המה בתכלית מתחת שאינן מתחיהם שום דבר שיהא גרוע מהם וכ"ו צריך האדם להתבונן היטיב ולהתרחק מבחי' גשמיות ותענוגי עוה"ז בתכלית הריחוק ולדבק א"ע לבחי' קדושה כמאה"כ ונתמצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו ר"ל שמתחילה נתרחקה מבחי' גשמיות ונתחברה לבחי' קדושה כדי שאח"כ תוכל לחזור ולהעלות בחי' גשמיות היינו מדת גשמיות ותענוגי ולהעלותם ולקרבתם לשרשם פי עד שלא הרחיק א"ע מהם לגמרי א"א להעלותם עד שבתחילה ירחיק א"ע מהם והם אצלו בתכלית המיאוס ואח"כ יכול להעלותם פנ"ל וא"ל שנה מרומז בפסוקי ואלה שמות בני ישראל שידוע מאחז"ל אלה קשה מרמז על בחי' גשמיות שהם קשה ואות ואו של ואלה

מֵרַמְזוּ עַל בַּחֲי' הַמְשֻׁכָּה שְׁנִמְשָׁה בַּחֲי' קַדְוֶשָׁה לְבַחֲי' גְּשָׁמִיּוֹת וְעַיִי מֵה נִמְשָׁה עַיִי שְׁמוֹת נֹטְרִיקוֹן שְׁמִי"ם מִמַּעַל לְאָרְ"ץ תַּחַת ר"ל עַיִי שְׁיִתְּבוּנָה בְּבַחֲי' זֶה שְׁאִין לְמַעַל מְבַחֲי' שְׁמִינִי וְאִין לְמַטָּה מְבַחֲי' אֲרָצִיּוֹת וְעַיִי? יִתְרַחֵק מְאֹד מְבַחֲי' גְּשָׁמִיּוֹת וְעַיִי? יֵשׁ בּוֹ פֶּחַ אַחַס"כ לְהַמְשִׁיךְ בַּחֲי' קַדְוֶשָׁה לְבַחֲי' גְּשָׁמִיּוֹת וְזֶהוּ הַבָּאִים מְצַרְיָמָה ר"ל בְּבַחֲי' זֶה שֶׁל וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בָּאוּ ב"י בְּבַחֲי' קַדְוֶשָׁה לְבַחֲי' מְצַרְיָמָה שְׁמֵרַמְזוּ עַל גְּשָׁמִיּוֹת וְזֶהוּ מְרַמְזוּ ג"כ בְּפֶסוּק וַיִּלְךָ אִישׁ מִבֵּית לִוִי וַיִּקַּח אֶת בֵּית לִוִי פִּי שֶׁהֵלֵךְ מְבַחֲי' בֵּית לִוִי ד"ל אַחַר שֶׁהָיָה בְּבַחֲי' בֵּית לִוִי לְשׁוֹן לִוְיָהּ בַּחֲי' חִיבוֹר לְקַדְוֶשָׁה הֵלֵךְ אַחַס"כ לְבַחֲי' בֵּית לִוִי לְבַחֲי' הַקְּטָנָה הַנִּקְרָאת בֵּית לִוִי מְרַמְזוּ לְבַחֲי' אֲרָצִיּוֹת לְהַעֲלוֹתָם לְקַדְוֶשָׁה שְׁנִזְכָּה לָזֶה כִּי"ר: וַיָּקָם מִלֶּךָ חֲדָשׁ עַל מְצַרִּים אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף וְנוֹכַח לְרַמְזוּ בְּאֵלוֹ הַפֶּסוּקִים דְּרָךְ עֲבָדוֹת ה' וּמְקוֹדֵם נִבְאָר מֵה דְאִיתָא בְּגִמְרָא ע"פ וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ בְּשֵׁנֵי יְצַרְיָהּ בִּיצֵה"ט וּבִיצֵה"ר וְאִיתָא בְּסַפְרֵי הַצְּדִיקִים כַּמָּה פִּירוּשִׁים ע"ז וְכוּלָם אָמַת וְנוֹכַח לֹמַר ג"כ עז"ה דְּהִנֵּה יֵשׁ לְפָעֲמִים בַּחֲי' הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת ע"י הַתְּגַבְּרוֹת הִיצֵה"ר בְּתַאֲוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וְכַמְעַט מוֹאֵס בְּחַיִּים חַיִּיתוֹ בְּשִׁבִּיל זֶה שְׁאִינוֹ יָכוֹל לְבֹא לְבַחֲי' הַתְּבַטְּלוֹת הִיצֵה"ר מִכָּל וְכוּל וְעַיִי? הוּא רְחוּק מְבַחֲי' קַדְוֶשָׁה וְכוּל הַשְּׁבִירַת לֵב שֵׁשׁ לוֹ מִזֶּה הוּא ע"י שְׁמֵתְבוּנָה בְּשִׁכְלוֹ לְזַכֹּר אִיךָ הָיָה כְּשֶׁהָיָה בְּבַחֲי' דַּעַת וְהָיָה רְחוּק מְאֹד מְבַחֲי' גְּשָׁמִיּוֹת וְעַכְשָׁיו הוּא מְשׁוּקַע בָּהֶם ע"י הַתְּגַבְּרוֹת הִיצֵה"ר וּמַחֲמַת זֶה אִינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת מְרַכְּבָה לְשִׁכְיָנָה וְהוּא בַּחֲי' חֲנוּרָבֵן בַּהֲמ"ק שְׁעִיקָר בְּנִין בַּהֲמ"ק הוּא וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם בְּתוֹךְ כָּל או"א בַּחֲי' הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַקַּדְוֶשָׁה וְכַשְׁמִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ בַּחֲי' דַּעַת ע"י הַתְּגַבְּרוֹת הַתַּאֲוֹת נִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ בַּחֲי' הַקַּדְוֶשָׁה וּמַחֲמַת זֶה הוּא מוֹאֵס בְּחַיִּים חַיִּיתוֹ וְהַעֲצָה לָזֶה לְהַתְּבוּנָה בְּשִׁכְלוֹ וּלְהַאֲמִין בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁזֶּה הִיא רִידָה לְצוּרָה עֲלֶיהָ וְכוּי"ז הוּא בְּנוֹדָאֵי לְתוֹסַפֵּת תַּעֲנוּג וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם מְשׁוּקַע ח"ו תְּמִיד בְּחַשְׁכוֹת הַזֶּה בְּהַתְּגַבְּרוֹת הִיצֵה"ר בְּתַאֲוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וּבְהַתְּבוּנָה בְּזֶה יַעֲלֶה וַיִּבֹא לְאַהֲבַת ה' בְּכָל נַפְשׁוֹ וּבְכָל מְאֹדוֹ אִפִּי בַּעַת הַתְּגַבְּרוֹת הִיצֵה"ר ע"י הַסְּתַלְקוֹת בַּחֲי' הַדְּעַת וְעַיִי? תַּעֲלֶה לְבֹא לְבַחֲי' דַּעַת אֲמִיתִי וְזֶהוּ וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ בְּשֵׁנֵי יְצַרְיָהּ בִּיצֵה"ט וּבִיצֵה"ר כְּדֵי שְׁמִיָּה יָבֵא לְבַחֲי' דַּעַת אֲמִיתִי וְהִנֵּה כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲי' דַּעַת כְּתוּבָנוּ נִקְרָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד יְחֻדָּא עֵילְאָה שְׁמֵרַמְזוּ שֶׁהוּא אֶחָד וְאוֹתוֹ צָרִיךְ לְאַהֲבֵהּ בְּכָל לְבָבוֹת הַנֶּפֶשׁ וְאִין זוּלָתוֹ לְאַהֲבֵהּ אוֹתוֹ וְכַשְׁהוּא בְּבַחֲי' הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת הוּא בַּחֲי' בְּשַׁכְמַל"ו יְחֻדָּא תַּתְּאָה וּמְזַהֵר אוֹתָנוּ הַבּוֹב"ה וְאֶהְבֵּת אֶת ה' וְגו' הֵן כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲי' יְחֻדָּא עֵילְאָה בְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הֵן בְּבַחֲי' יְחֻדָּא תַּתְּאָה דְּבְשַׁכְמַל"ו וְהִנֵּה כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲי' דַּעַת הוּא בַּחֲי' בְּנִין בַּהֲמ"ק כְּמוֹ דְאִיתָא בְּגִמְרָא מִי שֵׁשׁ בּוֹ דַּעַת כְּאֵלוֹ נִבְנָה בַּהֲמ"ק בְּיָמָיו וְכַשְׁהוּא בְּבַחֲי' הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת הוּא בַּחֲי' חֲנוּרָבֵן בַּהֲמ"ק הוּא וְכַשְׁהוּא בְּבַחֲי' חֲנוּרָבֵן בַּהֲמ"ק וְאִיתָא בְּגִמְרָא מִיּוֹם שִׁחְרַב בַּהֲמ"ק דִּי לְעוֹלָם שֵׁשׁתִּמַּשׁ בְּשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם ב"ה כַּמ"ש פֶּל הַנִּשְׁמָה תְּהִלָּל י"ה וְזֶהוּ סוּלוֹ לְרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת בִּי"ה שְׁמוֹ הֵינּוּ הִלְלוּ וְשִׁבְחוּ לְרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת אִפִּי בַּעַת הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת שֶׁהוּא בַּחֲי' חַשְׁכוֹת וְעַרְבִית אַעֲפ"כ הִלְלוּ אוֹתוֹ בִּי"ה שְׁמוֹ בְּשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם ב"ה מְבַחֲי' חֲנוּרָבֵן בַּהֲמ"ק וְעוֹד נוֹכַח לְרַמְזוּ עז"ז דְּהִנֵּה כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲי' הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת בַּחֲי' חַשְׁכוֹת אֲזִי הוּא בַּחֲי' יְחֻדָּא תַּתְּאָה בְּשַׁכְמַל"ו מְרַמְזוּ שְׁצַרְיָהּ לְהִלָּל וּלְפָאֵר תְּמִיד לְבו"ע ב"ה ע"ש כְּבוֹד מְלָכוֹתוֹ אֶפְּלוֹ בַּעַת הַתְּגַבְּרוֹת הִיצֵה"ר וְזֶהוּ סוּלוֹ לְרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת בְּבַחֲי' בִּי"ה שְׁמוֹ בְּגִימ' הַר"ת שֶׁל בְּשַׁכְמַל"ו שֵׁי"ד פְּעָמִים ה"א הוּא כ"ל וְהִנֵּה כְּשֶׁיִּרְדַּע יַעֲקֹב לְמְצַרִּים הַתְּחִיל בַּחֲי' גְּלוֹת בַּחֲי' הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעַת וְנִסְתַּמוּעֵינֵנוּת הַחֲכָמָה וְהָיָה בְּבַחֲי'

יחודא תתא בשכמל"ו כמו דאיתא ביקוש יעקב את הקץ מיז אמר בשכמל"ו והאמין
באמו"ש שזהו ירידה צורף עליה וכו' דאי יבא מזה לתוספת תענוג ולא יהיו בני ישראל
משוקעים ח"ו תמיד בחדשכות הנה ומזה הנה בא לו אהבת ה' בכל נפשו ובכל מאודו
אפילו בעת הסתלקות הדעת פאזקרת הבוב"ה במצות ואהבת ונהו שם מ"ב ירד עם יעקב
למצרים היינו שם של מ"ב מרמז ע"פ ואהבת שיש בו מ"ב תיבות וזאת הבחינה ירד עם
יעקב למצרים בחי גלות הדעת ונהו ואלה שמות ב"י הפאים מצרימה ר"ת ב"י"ה שמ"ו
שהוא ר"ת של בשכמל"ו היינו שבחן? יחודא תתא של בשכמל"ו פא עם יעקב למצרים
והנה לפעמים יש פשבא לבחי הסתלקות הדעת וקם עליו היצה"ר בהתגברות תאוות
הגשמים ולא ידע כלל בעת הזאת בחי בשכמל"ו שבתורה אינו פתיב רק שמע ישראל
ואהבת ונהו ויקם מלך חדש על מצרים שזהו בחי גלות הדעת אשר לא ידע את יוסף
היינו ההוספה הנ"ל ע"י ההתגברות והבן: ונתמצב אחרתו מרחוק לדעה וגו' ונ"ל ע"ד
האמת דהנה איתא בפסרים קדושים שבגלות מצרים הנה בחי הדעת בגלות ונוכל להבין
בחי דעת עד"ז היינו שבחן? דעת הוא בחי ההתחברות חו"ג היינו להתבונן ולהאמין
שאפילו בחי גבורות יש חסדים נסתרים ועיקר החסיון בבחי גבורות הוא בחי החסדים
שעיקר בריה"ע היתה בשביל זה בגין דיתקרי רחום ובגין דיתקרי חנון ובבחי אמונה זו
נתמתקו הגבורות ונהו שם של מ"ב ירד עם יעקב שם מ"ב מרמז על שם של מעשה
בראשית שהוא אהו"ה ר"ת של את השמים ואת הארץ כמ"ש בפתיב ששם זה הוא
בחי דעת פי' בבחי דעת התחברות חו"ג ירד עם יעקב למצרים ולכך פשיעקב הנה חי
לא הנה גלות שהוא הנה בבחי דעת ונמתקו הדינים אבל פשמת יעקב אבינו ע"ה נסתמו
עיניהם של ישראל ופסקה בחי דעת מלהבין שהכל נכלל בימין לכך לא היו יכולים
להמתיק הדינים והיו בבחי גלות ובחי דעת הג"ל הוא בחי ישראל כמאה"כ עם זו
יצרתי לי זו מרמז על שם מ"ב פי' ז' פעמים ו' גימט' מ"ב ועוד שאות ז' מרמז על בחי
גבורות לשון פלי זיין ואות נא"ו מרמז על בחי חסדים בחי השפעות טובות ולכך זרע
יעקב בשם ישראל יכונה גימט' אור חושף לרמז שצריף להפך חשוכא לנהורא שהוא
התחברות חו"ג כדי להמתיק הדינים ונחזור לענינו שצריף להאמין ולהבין שהכל היא
מדת החסד אפילו במדת הגבורה עיקר המכונן היא מדת החסד וצריף להבין זה הן
ברוחניות היינו בתורה ותפלה ומעשה המצות והן בגשמיות היינו אפילו ברוחניות יש
לפעמים הסתלקות המוחין וצריף לדעת שבחן? ריידה זו היא לצורף עליה כמאה"כ ה'
הוא האלהים ב' פעמים ונהו ונדעת היום והשבות אל לבבך ונדעת הוא לשון דעת היינו
לעבוד את הבוב"ה בבחי דעת ומהו הבחי דעת לדעת פי' ה' הוא האלהים היינו לחבר
חו"ג בשמים ממעל פי' הן ברוחניות והן בגשמיות ונהו על הארץ מתחת כנ"ל ברוחניות
ובגשמיות ובחי התחברות חו"ג מכונה בשם דרף שדרף מחבר האי גיסא והאי גיסא גם
דרף גימטי' ב' פעמים הוי"ה אלהי"ם מרמז שצריף לחבר חו"ג בשתי בחי ברוחניות
ובגשמיות גם בחי דעת מכונה בשם שלום שמחבר שני דברים שהיו ובחי דעת ג"כ
מחבר שני דברים הפכים ואפשר לומר שבפירשת שובבי"ם ת"ת צריף לתקן בחי דעת
ויוכל לבא לזה הבחי בפירשיות אלו והרמז לזה שהתוה"ק בספר בראשית סיים בארון
במצרים תיבת מצרים גימט' שם מ"ב ואלה ג"כ גימט' מ"ב מרמז ששם מ"ב הוא שמות
בני ישראל שזהו בחי שם של ב"י שהוא גימ' אור חושף בחי דעת להפך חשוכא לנהורא

הבאים מצרימה את יעקב פי' ששם מ"ב ירד עם יעקב למצרים ויכשמת יעקב נסתמו כו' וצריף לתמן זה וילכה פתוב בכתבי האר"י זלה"ה לומר בשובבי"ם בק"ש שעל המטה פסוק נעברה נא בארצה בדרך המלך גלף לא נטה ימין ושמאל מרמז שבשובבי"ם צריכין לתמן בחי' דעת לילך בדרך המלך שהיא בחי' דעת המכונה בשם דרך ושללא נטה ימין ושמאל לאכללא שמאלא הוא בחי' גבורה בימינא הוא בחי' חסד ונוכל לומר שזהו פוננת האר"י ז"ל שבשובבי"ם היא תקון פגם הברית שהוא בחי' שלום כמאה"כ את בריתי שלום שהוא בחי' דעת המכונה בשלום פנ"ל התחברות חו"ג ועי"כ נמתקו הגבורות ונעשה הצירוףמשם אלהים שגמטר' פ"ו שהוא בחי' דין נעשה שם הנ"ה במילואו גימט' מ"ה במילואו ומ"ם ה"א במילואו עולה ג"כ פ"ו שהוא רחמים וזהו ונתמצב אחרתו מרחוק וגו' אחרתו הוא בחי' אהדות ומורה לנו תוה"ק לדעת פשיש בחי' התרחקות בבחי' אהדות צריף לדעת שעיקר הפוננה הוא לדעת מה יעשה פי' בשביל בחי' דעת ומה הוא בחי' דעת לעשות משם אלהים המורה על בחי' דין הצירוף מ"ה היינו שם הנ"ה במילואו מ"ה שהוא מורה על רחמים גמורים וזהו מה יעשה לו פי' היינו לעשות הצירוף מ"ה וכו' יה"ר שנוקה לזה ובזכות זה ובל"ג ב"ב אמן: ויהי פיימים הרבים הים וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה וינעקו ותעל שונעתם אל האלהים מן העבודה.

וי"ל שהיה להם להרבות בשמחה פשמת מלך מצרים שהיה מלך חדש שנתחדשו גדרותיו ולמה ויאנחו ונראה לתרץ מחמת שהיו במצרים בבחי' עבדות כמאה"כ אשר הוצאתיך מבית עבדים לא היו יכולים להראות השמחה לכל והוצרכו להטמין השמחה בלב ולהראות פנים זועפות וזהו ויאנחו ב"י שהיו מראים א"ע כף מפני מה מפני העבודה מחמת שהיו מבחי' עבדות וזהו וינעקו ע"י שהיו בבחי' עבדות כזה שהוצרכו להיות אחד בפיה ואחד בלב וזהו ותעל שונעתם אל האלקים מן העבודה מחמת שהיו בבחי' עבדות כזה ובכל צרתם וכו' לכה ותעל שונעתם וגו': ויאמר משה אל ה' למה הרענותה לעם הזה וגו': והצל לא הצלת את עמך וצ"ל איך יתכן שמשא רבינו רבן של כל הגביאים ע"ה יאמר נ"ל ע"ד מוסר שהפלה הוא שעיקר עבדות ה' הא בחי' רוח נשברה כמאה"כ זכחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה וגו' וזהו והאיש משה ענו מאנד מפל האדם גבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד ולא האמין בעצמו שיהיה גאולה כוללת על ידו והיה חושב בדעתו פי איך יתכן להיות שע"י השפל באמת פמותו יצמח גאולה לכללות ישראל לכה אמר מי אנכי פי אלה אל פרעה ויאמר פי אהיה עמך פי שאדרבה מחמת שיש לה שפלות כזה אני משרה שכינתי עליך כמאה"כ אני אשכון את דכא וכמד"א כמה גדולים גמוכי רוח לפני המקום וזה לה האות שאני בוחר רק בגמוכי רוח בהוציאך את העם מעבדון את האלהים על החר הזה דייקא קטן שבכולם וזה הפלל פשיש לאדם הזדככות החומריות מפל וכל במדו"מ ויש לו דיבורים טהורים ומחשבות טהורות ושפלות באמת אשרי לו שמכריע א"ע וכל העולם לכה זכות אבל פשאדם עובר עבירה ח"ו הוא להפוך וזהו והאיש משה ענו מאנד לכה פשראה שלא היה הצלה והיה להיפוך ונתחזק השיעבוד יותר היה תולה שבפונדאי הוא הגורם לזה וילכה וישב משה אל ה' פי שעשה תשובה ויאמר אל ה' למה הרענות לעם הזה למה זה שלחתני לאיש פמוני ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הנכבד והנורא היינו פה אמר ה' ומהראוי היה שפול עליו אימה ופחד בשומעו את שמך הנכבד והנורא ובפונדאי מחמת שלא דיברתי פהוגן הרע לעם הזה

מחמת שהכרעתי את כל העולם וכו' לא די והצל לא הצלת שלא הכרעתי לכרף זכות אלא שהכרעתי לכרף חוב והרע לעם הנה ומחמת שעשעה תשובה הכניס בת' תשובה לכללות ישראל ובחי' תשובה מכוונה בשם בינה שמחמת שמבין רוממות האל ית"ש ושפלות עצמו לקר עושה תשובה ויש לו לב נשבר ונדכה כמאמר אליהו ז"ל בינה ליבא וזהו ניאמר ה' אל משה עתה תראה פני ע"י בחי' עתה שהוא בחי' תשובה כמו דאיתא בגמרא אין ועתה אלא תשובה וכו' תראה את אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה גימ' ב"פ בינה הוא בחי' תשובה שעשעה משה וגרם להכניס בחי' תשובה לכנ"י ועי"ז ישלחם ויגרשם מארצו אמן כן יהי רצון: פרשת וארא ונדבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שד"י ושמי ה' לא נודעתי לחם הנה עיקר השפלות השכינה והתגלות האור מאתו ית"ש על האדם הוא ע"י ענוה וע"י לב נשבר כמאה"כ מרום וקדוש אשכונ את דכא ושפל רוח וזה הנה בחי' אברהם ובחי' משה ובחי' דוד כמאחז"ל נמתי גדולה לאברהם אמר ואנכי עפר ואפר נמתי גדולה למשה אמר ונחננו מה נמתי גדולה לדוד אמר ואנכי תולעתח א' ולא איש ועיקר החשק והרצון של הבוב"ה הוא רק במי שיש לו בחי' ענוה כמאה"כ לא מרובכם חשק ה' בכם כי אתם המעט ודרז"ל על שממעטין א"ע לפני הכלל כי מי שזוכה למדת ענוה באמת בנודאי שורה עליו השכינה והתגלות האור מאתו ית"ש ועדיו נוכל לפרש הפסוק ועל דמות הפסא דמות כתרואה אדם עליו מלמעלה כי אד"ם ר"ת א"ברהם ד"וד מ"שה מרמוז על בחי' ענוה וזה פני הפסוק ועל דמות הפסא דמות כתרואה אדם עליו מלמעלה כי מי שמקיים מ"ע ומל"ת היינו יראה ואהבה כי מ"ע הוא בחי' אהבה כי מחמת האהבה הוא מקיים מצותיו ומצות ל"ת הוא בחי' יראה שמתירא לעשות עבירה לעשות נגד רצונו ית' ועי"ז נעשה מרפכה לשכינה כי עושה בזה נייחא להקב"ה ונקרא פסא כבודו אבל מי שזוכה למדת ענוה באמת הוא יותר במעלה ממי שמקיים מ"ע ול"ת ולא זכה עדיין למדת ענוה באמת וכ"ז הוא בבחי' קדושה צריך שיהיה לו מדת ענוה והשתוקקות היינו שכל העבדות וכל קיום התורה והמצות יהיה קטן בעיניו כאילו לא עשה שום מעשה הטוב נגד מה שצריך לעשות ותמיד יתאנה וישתוקק לעבודת הבוב"ה יותר ויותר אבל בבחי' גשמיות צריך שיהיה לו מדת צמצום והסתפקות למעט תאונותו בכל מה דאפשר ויסתפק במה שיש לו ולא יתאנה למותרות וזה פירוש שנים מקרא ואחד תרגום כי מקרא נגד התרגום הוא כמו קדושה נגד חיצוניות ולכן מקרא הוא שנים כי בבחי' קדושה צריך שיהיה עבודתו כפולה וישתוקק תמיד לעבודתו ית"ש יותר ויותר ותרגום הוא אחת כי בבחי' גשמיות צריך שיהיה לו מדת צמצום והסתפקות שלא יתאנה למותרות וכמו שדיברנו מזה במקום אחר בענין מזוזה שם שד"י מלבר והנה מלגאו כי שם שדי מורה על בחי' צמצום שדי לו במה שיש לו ומלת והנה מורה על בחי' השתוקקות כי והנה הוא לשון עתיד שיהיה לו עוד יותר ויותר ולכן שם שד"י מלבר היינו דברים גשמיים צריך שיהיה לו מדת צמצום פנ"ל ובדברים שהם מלגאו היינו בדברים פנימיים בחי' קדושה צריך שיהיה לו מדת השתוקקות כאמור וזה פני הפסוק ונדבר אלהים שהוא מדת הצמצום דיבר אל משה שיתנהג כן בדברים חיצוניים ובדברים שהם פנימיים אמר לו אני הוי"ה כי שם זה מורה על מדת השתוקקות יותר ויותר לעבודתו ית' כאמור וזה פני הפסוק וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב כי מלת וארא הוא אור א' פלומר מנין זכו האבות שיהיה

לָהֶם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה וְהַתְּגִלוֹת הָאוֹר מְאֻלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם ית' הוּא ע"י בְּאֵל שְׂדֵי וּשְׂמֵי הוּי"ה הֵינּוּ שְׁהִיָּה לָהֶם ב' בחי' הַנְּ"ל הֵינּוּ בְּדְבָרִים שֶׁהֵם מְלַגְּאוּ תַּפְסוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂתוּקָקוֹת ע"ז מוֹרָה שֵׁם הַנְּ"ה וּבְדְבָרִים שֶׁהֵם מְלַבֵּר הִיָּה לָהֶם מִדַּת צְמֻצוּם אֲשֶׁר ע"ז מוֹרָה שֵׁם שְׂד"י וְאֵף בְּזֶה גּוֹפֵא אֵף שְׁהִיָּה לָהֶם ב' בחי' הַנְּ"ל עכ"ז לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם הֵינּוּ לֹא נִוְדַע לָהֶם פִּי יֵשׁ מִי שֶׁזּוֹכֶה לִב' בחי' הַנְּ"ל אֵף כִּמְדַנְּמָה בְּעֵינָיו שֶׁכָּבֵר זָכָה לְשִׁלְיָמוֹת הַכְּנֻעָה בְּאֵמֶת אֲבָל הָאֲבוֹת לֹא נִוְדַע לָהֶם מִזֶּה פְּלוֹמֵר שֶׁיִּדְעוּ בְּעֻמָּם שֶׁלֹּא זָכוּ עֲדִינּוּ לְמִדַּת הַכְּנֻעָה וְעִנְיָה בְּאֵמֶת יוֹ"ר שֶׁנִּזְכָּה לָזֶה אֲכִי"ר: וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וְגו' וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה' וְגו' וַיִּלְכְּאוּרָה תִּיבֵת וַיֹּאמֶר אֵלָיו הוּא מִיִּנְתֵּר גַּם לְהַבִּין שִׁינּוּי הַלְשׁוֹן בַּתְּחִילָה בְּחִי דִּיבּוּר וְאֵח"פ תִּיכְף בְּחִי אֲמִירָה רַפָּה הִנֵּה פְתִיב אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחֲטֵא וְדַרְשׁוּ חו"ל אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁהִנְשִׂיא שְׁלוֹ מְחֻזֵּק עֲצֻמוֹ חוֹטֵא וְכו' פִּי שֶׁעִיָּקֵר הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הוּא עַל בְּחִי נִשְׁפָּרִי לֵב כִּמְאֵה"כ אֵת מִי אֲשֶׁכּוֹן וְאֵת דְּפֵא וְגו' הֵינּוּ עַל בְּחִי בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה פִּי פְשָׁעִים חוֹטֵא וְעִי"ז נִשְׁפָּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וְשֵׁב בַּתְשׁוּבָה שְׁלִימָה הוּא מִמְשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ אוֹר הַתְשׁוּבָה ע"כ וּבְחִי זֶה גְדוּלָה מְאֻד בְּעֵינֵי ה' וְה' חֲפִץ לְהִיּוֹת לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים לְכֵן נִוּפֵל הַצַּדִּיק לְפָעֻמִּים מִמְדַּרְיָגָתוֹ בְּבְחִי נְמוּכָה פְּדֵאִיתָא בְּסַפְרֵי הַצַּדִּיקִים עַל פְּסוּק שְׁבַע: פּוֹל צַדִּיק וְקָם שְׁמֵן הַשְּׂמִים נַעֲשֶׂה זֹאת שֶׁיִּפְּוֹל הַצַּדִּיק מִמְדַּרְיָגָתוֹ כִּנ"ל פְּדֵי שֶׁיִּשְׁפֹּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וַיִּשׁוּב לֵה' וַיִּמְשִׁיף בְּחִי אוֹר תְּשׁוּבָה עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ עָלָיו לְהִיּוֹת לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים וְזֶהוּ מְרֻנְמֵז בְּלִשׁוֹן הַפ' קְרוּב ה' לְנִשְׁפָּרִי לֵב וְגו' וְלֹא פְתִיב לְשִׁבּוּרִי לֵב כְּמוֹ שֶׁפְתִיב הַרּוֹפֵא לְשִׁבּוּרִי לֵב וְגו' לְרַמֵּז שֶׁקְרוּב ה' לְהַצַּדִּיקִים שֶׁנִּשְׁפָּר לָבָם בְּקִרְבָּם מִן הַשְּׂמִים כִּנ"ל וְאֵעִפ"י שֶׁבְּנוֹדָאֵי יוֹתֵר קָשָׁה לְהִידְבֵּק בֵּה' אַחַר שֶׁחֲטֵא שֶׁכָּבֵר נִתְגַּשֵּׁם לְבוֹ וְנִתְלַלְכֵף בְּחֻטֵּא וְלָכֵן הִבְטִיחַ לוֹ ה' אֲנִי ה' קוֹדֵם שֶׁיִּחְטֵא אֲנִי ה' לְאַחַר שֶׁיִּחְטֵא וְעוֹשֶׂה תְשׁוּבָה שֶׁאֵעִפ"י שֶׁיִּחְטֵא וַיִּתְלַלְכֵף בְּחֻטֵּא מְפָל מְקוֹם מַחְמַת שְׁבִירוֹת לְבוֹנוֹשְׁפִלוֹת רִיחוֹ מִמְשִׁיף עָלָיו אוֹר הַתְשׁוּבָה שֶׁהוּא גְדוּל מְבַחֵי הַרְאֻשׁוֹנָה שְׁהִיָּה לוֹ קוֹדֵם שֶׁחֲטֵא וְלָזֶה אַחַר שֶׁאֲמַר מֹשֶׁה לָּמָּה הִרְעוֹנְתָה לְעַם הַזֶּה דְּבַר אֲתוֹ ה' מִשְׁפָּט וּמִיָּד נִשְׁפָּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וְשֵׁב בַּתְשׁוּבָה תִּיכְף וְהִמְשִׁיף בְּחִי אוֹר תְּשׁוּבָה לְכֵן נֶאֱמַר תִּיכְף וַיֹּאמֶר אֵלָיו וְגו' בְּחִי אֲמִירָה רַפָּה וּמְרֻנְמֵז בַּתִּיבֵת אֲלִי"ו אוֹתִיּוֹת אֶל י"ו הֵינּוּ שְׂאוֹתִיּוֹת י"ו מְרַמֵּז לְבְּחִי לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְבָּה פִּידוּעַ לְרַמֵּז שֶׁבְּחִי אֲמִירָה הִיָּה בְּעִבּוּר בְּחִי י"ו בְּחִי לֵב נִשְׁפָּר שְׁהִיָּה לְמֹשֶׁה כִּנ"ל: אוֹ יֹאמֶר עו"ה דִּהְנֵה עִיָּקֵר עֲבוּדַת הָאֲדָם לְהַשִּׁיג יִרְאָה שְׁלִימָה הֵינּוּ שֶׁלֹּא לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ כִּלְל מִפְּחַד ה' וַיִּפְּלֵס דְּרָכָיו וְכָל דִּיבּוּרָיו שֶׁלֹּא לְדַבֵּר שׁוּם דִּיבּוּר בְּלִתי לֵה' הֵינּוּ לְפָנָי כֹּל דִּיבּוּר שֶׁיִּרְצָה לְדַבֵּר יִתְבּוֹנֵן תַּחֲלָה אִם יֵשׁ בְּדִיבּוּר זֶה שְׂרוּצָה לְדַבֵּר אֵינָה צְנוּרָה עֲבוּדַת ה' אוֹ תוֹרָה אוֹ דְּבַר יִרְאָה אוֹ הִכְרַחֲיוֹת לְצְנוּרָה פְּרֻנְסָתוֹ שֶׁע"י הַפְּרֻנְסָה יוּכַל לְעַבְדוֹ ה' כִּכְח הַזֶּה וְדִיבּוּר כְּזֶה יִפְתַּח פִּיו וַיְדַבֵּר וְזֶה מ"ם פְּתוּחָה הֵינּוּ מֵאֲמַר פְּתוּחַ לְדַבֵּר הַדִּיבּוּר שֶׁל מְצָנָה וְאִם אֵין בְּדִיבּוּר שׁוּם צְנוּרָה גְבוּהָ יִסְתָּם פִּיו שֶׁלֹּא לְדַבֵּר וַיִּהְיֶה מֵאֲמַר סְתוּם בְּחִי מ"ם סְתוּמָה וְזֶהוּ בְּחִי אֲמ"ת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אוֹתִיּוֹת רֹאשׁ תוֹךְ סוּף כִּי מְסַתְּפֵל תְּמִיד בְּבְחִי רַת"ס שֶׁל כָּל דְּבַר מִי הוּא הַמְּחִיָּה אוֹתָם הוּא הַבּוּב"ה הִיָּה הִנֵּה וַיִּהְיֶה בְּחִי רַת"ס בְּחִי אֲמ"ת וּבְחִי זֶה מְרֻנְמֵז בְּבְחִי שֵׁם מ"ב פִּי ב' מ"ב בְּחִי מ"ם הֵינּוּ מ"ם פְּתוּחָה מ"ם סְתוּמָה כִּנ"ל וּבְחִי זֶה יְרָדָה עִם יַעֲקֹב לְמַצְרַיִם פִּי שֶׁבְּחִי זֶה שֵׁם מ"ב הַנְּ"ל וּבְצִירוֹף בְּחִי יַעֲקֹב שֶׁעוֹלָה גִימ' דר"ך שֶׁהוּא דר"ך אֲמ"ת כִּנ"ל בְּחִי זֶה הִיָּה לְיִשְׂרָאֵל בְּמַצְרַיִם וּבְזֶה נִגְאָלוּ שְׁהִיָּה שׁוֹמְרִים אֵת פִּיהֶם בְּקִדּוּשָׁה כִּמְאֻחֲזוֹ לְשִׁיִּשְׂרָאֵל לֹא שִׁינּוּ אֵת שְׁמָם וְכו' וְלֹא

הִיָּה בָּהֶם דִּלְטוּרָא וע"ז הַתְּפִלָּל דה"מ ע"ה הוֹרְנִי ה' דִּרְפָּה אֶהְלֵךְ בְּאַמְתָּהּ פִּי הוֹרְנִי בְּחִי דר"ך הַנָּ"ל בְּחִי מ"ב ויעק"ב הַנָּ"ל וְאֶהְלֵךְ בְּאַמְתָּהּ בְּבַחֲתִי אִמ"ת כִּנ"ל וכו"ן אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג כ"א ע"י הַתּוֹרָה שְׂיִקְבַע עֵתִים לַתּוֹרָה וְיֵאִיר בּוֹ אֹר תּוֹרָה וַיִּשְׁיג בְּחִי יִרְאֶה שְׂלִימָה וְגַם תְּפִלָּתוֹ תַעֲלֶה הַשְּׂמִימָה וַיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ כָּל טוֹב וּקְדוּשָׁה וְטָהָרָה כִּי בְּחִי תְּפִלָּה מְקַבֶּלֶת שְׁפַע מְבַחֲתִי הַתּוֹרָה כִּי תּוֹרָה נִקְרָאת בְּחִי שְׂמִים אִשׁ וּמִים שְׂתוֹרָה נִקְרָאת אִשׁ כִּמְאָה"כ מִימֵינוֹ אִשׁ דָּת לָמוֹ וְגַם נִקְרָא מִים שְׂנַמְשָׁלָה לְמִים מֵה מִים יוֹרֵד מִמְּקוֹם גְּבוּהָ לְמְקוֹם נְמוּךְ אַף תּוֹרָה יוֹרֵדֶת לְמְקוֹם נְמוּךְ שְׂאִין הַתּוֹרָה מִתְקַיֵּמֶת אֲלֵא בְּמִי שֶׁדַעַתּוֹ שְׁפִלָּה וְלָכֵן נִקְרָאת הַתּוֹרָה בְּחִי שְׂמִים וְהַתְּפִלָּה נִקְרָאת בְּחִי אֲרִיץ שְׂמִימָה מְבַחֲתִי שְׂמִים בְּחִי תּוֹרָה וְהֵם בְּחִי י"ה הַתּוֹרָה בְּחִי י' וְהַתְּפִלָּה בְּחִי ה' שְׂמִימָה מְבַחֲתִי יו"ד וְאִם אִין תּוֹרָה אִין תְּפִלָּה רַק שֶׁהַתּוֹרָה אֹרָה סְתוּם וְגִנּוּז לְעֵתִיד לְבֹא וְהַתְּפִלָּה נִגְלִית כִּמְאָה"כ זֶה שְׂמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דֹּר שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת שִׁמְ"י בְּחִי שֵׁם הַנְּיָ"ה בְּחִי י' כִּנ"ל שֶׁהוּא נִעְלָם בְּחִי לְעֵלָם בְּלֹא נֹא"ו שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַעֲלָם וּבְחִי תְּפִלָּה נִקְרָאת זְכָרִי שֶׁהוּא עֲלֵה (בְּחִי שֵׁם אֱלֹהִים שְׂנִקְרָא) בְּחִי ה"א כִּנ"ל אֲבָל הַתְּפִלָּה אִינְהָ מְקַבֶּלֶת רַק מְבַחֲתִי תּוֹרָה וּבְלֹא תּוֹרָה אִין הַתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת ח"ו וְזֶהוּ וְלֹא שְׂמַעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְּנוֹצָר רּוּחַ וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה פִּי שֶׁהִיוּ יוֹדְעִים בְּעֶצְמוֹן שְׂאִין לָהֶם בְּחִי תְּפִלָּה שְׂנִקְרָאת עֲבוּדָה הִינְנוּ שְׂבַחְתִּי עֲבוּדָה זֹו תְּפִלָּה הִיָּה קָשָׁה לָהֶם מְאֹד מִחֲמַת שְׂלֹא הִיָּה לָהֶם בְּחִי תּוֹרָה וְלָכֵן יָדְעוּ בְּעֶצְמָם שְׂאִי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְהַמְשִׁיךְ בְּחִי גִּאּוּלָּה וְלָכֵן לֹא שְׂמַעוּ אֶל מֹשֶׁה שְׂבַשֶׁר לָהֶם הַגִּאּוּלָּה כ"א כְּשֶׁהַתְּפִלָּה הוּא בְּשִׁלְיָמוֹת שְׂמִימָה מְבַחֲתִי תּוֹרָה יָכוֹל הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ עַל יָדָהּ בְּחִי אֲבוֹת הִינְנוּ ע"י תְּפִלָּת שְׁחֲרִית מְמַשִּׁיךְ בְּחִי חֶסֶד לְאַבְרָהָם כִּי אֲבָרָהָם תִּשְׁתַּן תְּפִלָּת שְׁחֲרִית וְדַבַּק א"ע בְּבַחֲתִי אֶהְבֶּה לָהּ וע"י תְּפִלָּת מְנַחֶה שְׂתִּשְׁקֵן יִצְחָק נְדַבֵּק א"ע בְּבַחֲתִי פֶחַד וַיִּרְאֶה לָהּ וע"י תְּפִלָּת עֲרַבִית שְׂתִּשְׁקֵן יַעֲקֹב נְדַבֵּק א"ע בְּבַחֲתִי אֵמֶת לְיַעֲקֹב אֲבָל כ"ז אִינּוֹ כ"א ע"י הַתּוֹרָה דְּוָקָא כִּנ"ל וְזֶה אַחַר שְׂאֵמֶר מֹשֶׁה לְהַקְב"ה לְמָה הִרְעַנְתָּה לְעַם הַזֶּה וְגו' וְהִצַּל לֹא הִצַּלְתָּ אֶת עַמְּךָ הַשִּׁיב לוֹ הַקְב"ה וְאָמַר וַיִּדְבַּר אֱלֹהִים פִּי שֶׁדַבַּר עֲמוֹ עַל עַנְיָן בְּחִי אֱלֹהִים בְּחִי תְּפִלָּה שְׂנִקְרָאת אֱלֹהִים הִינְנוּ שְׂאֵמֶר לוֹ הַקְב"ה שֶׁזֶהוּ מִחֲמַת שְׂיִשְׂרָאֵל אִין לָהֶם בְּחִי תְּפִלָּה בְּשִׁלְיָמוֹת וְאָמַר לוֹ הַטַּעַם לְמָה אִין הַתְּפִלָּה בְּשִׁלְיָמוֹת וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה' פִּי שְׂאִין לָהֶם בְּחִי הוִי"ה בְּחִי תּוֹרָה וּמְפָרֵשׁ הַכְּתוּב וְאָמַר וְאֵל אֲבָרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב וְגו' פִּי שְׂבָאָמֶת הִיִּתִּי מִתְרַאֶה לָהֶם ע"י הַג' תְּפִלוֹת וְלְהַמְשִׁיךְ לָהֶם בְּחִי שְׂלֵשֶׁת אֲבוֹת כִּנ"ל אֲבָל וְשְׂמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם פִּי שְׂפִינּוֹן שְׂלֹא נוֹדַע לָהֶם בְּחִי שֵׁם הַנְּיָ"ה בְּחִי תּוֹרָה לָכֵן א"א לְהַתְרַאוֹת לָהֶם ע"י הַתְּפִלָּה וְלְהַמְשִׁיךְ לָהֶם בְּחִי שְׂלֵשֶׁת אֲבוֹת כִּנ"ל לָכֵן עֵינֵךְ הָעֲבוּדָה הוּא שְׂתַחֲלַת הַכָּל יִקְבַע עֵתִים לַתּוֹרָה ועי"ז ה' הִיָּה בְּעֶזְרוֹ שְׂיּוּכַל לְהַשִּׁיג בְּחִי יִרְאֶה וְתַהִיָּה תְּפִלָּתוֹ גְּשִׁמְעַת וְנִמְשָׁךְ בְּחִי אֲבוֹת כִּנ"ל כִּן יְהִי רְצוֹן: וְגַם אֲנִי שְׂמַעְתִּי אֶת נְאֻמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְצַרִּים מַעֲבִידִים אֹתָם וְאֶזְכָּר אֶת בְּרִיתִי וְגו' וְנוֹכַח לְרַמֵּז בְּזֶה עֲבָדוֹת הַשִּׁי"ת וְנִקְדִּים לְפָרֵשׁ הַפְּסוּק וְכַבְּדָתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיָּה מְמַצּוֹא חֲפָצָה וְדַבַּר דְּבַר וּלְפִי פְּשׁוּטוֹ הַל"ל וַיִּדְבַּר דְּבַר וְנִרְאֶה לְתַרְץ עַד"ז וְדִהְנֶה עֵינֵךְ הָעֲבָדוֹת שְׂיִהְיֶה לוֹ קוֹדֶם הַתְּפִלָּה בְּחִי הַכְּנָעָה וְאִח"כ יִתְפַּלֵּל וּמִחֲמַת הַהַכְּנָעָה שְׂיִשׁ לוֹ קוֹדֶם הַתְּפִלָּה יּוּכַל לְדַבַּר דְּבוּרִים בְּקַדוּשָׁה וּבְטָהָרָה וּבְהַתְּלַבְּבוֹת וְנוֹתֵן בְּהַאֲוִתִּיּוֹת שְׂמַדְבַּר חִיּוֹת רּוּחַנִיּוֹת מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂהִיָּה חִיּוֹת בְּהַאֲוִתִּיּוֹת בְּעַת בְּרִיה"ע ע"י ד"ב אֶתְנוּן שְׂנִבְרָאוּ בָּהֶם כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכִשְׂמַדְבַּר דִּיבּוּרִים בְּקַדוּשָׁה וְטָהָרָה אֲזִי מְמַשִּׁיךְ שְׁפַע בְּרַכָּה ע"י דִּיבּוּרִים שְׂלוֹ

וְזֶהוּ דְאִיתָא בְּזוּה"ק אֵינוֹן בְּרַכָּאן וְאֵינוֹן מִלִּין דְּב"נ הֵיִינוּ ע"י הַמִּילִין דְּב"נ נִמְשְׁכוּ בְּרַכָּאן עֵילָא וְתַתָּא כִּי כְּשֶׁמְדַבֵּר בְּהַכְנָעָה אֲזִי הַתַּפְלָה מְקוֹבֶלֶת פְּנ"ל וְזֶהוּ וַיִּצָר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְר מִן הָאֲדָמָה הֵיִינוּ כְּשֵׁישׁ לְאָדָם הַכְנָעָה בְּאֵמֶת וְנִחְשָׁב בְּעֵינָיו כְּעֶפְר אֲזִי וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה וְת"א לְרוּחַ מְמַלְא הֵיִינוּ אֲזִי יוֹכֵל לְדַבֵּר דִּיבּוּרִים שְׂיִפְעֵלוּ ע"י בְּרַכָּה וְשִׁפְע רַב וְזֶהוּ מִחֶסֶד הַטִּי"ת שְׂיִהְיֶה לְאָדָם הַכְנָעָה קוֹדֵם הַתַּפְנָה וּבְכַדִּי שְׂיִוְכַל לְדַבֵּר דִּיבּוּרִים אִח"כ בְּקַדְוִשָׁה וְטְהָרָה לְהַמְשִׁיף חַיּוֹת רוּחַנִיּוֹת בְּהָאוֹתִיּוֹת בְּכַדִּי שְׂיִהָא תַּפְלָתוֹ וְשִׁמְעַת אֲבָל כְּשֵׁאִין לְאָדָם הַכְנָעָה קוֹדֵם הַתַּפְלָה אֲזִי אֵינוֹ יְכוּל לְהַמְשִׁיף חַיּוֹת רוּחַנִיּוֹת בְּהָאוֹתִיּוֹת מִהַתַּפְלָה וְאֵינָה מְקוֹבֶלֶת וְזֶה מְרַנְמֵז בְּפִסּוּק אוֹתוֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ אוֹן עוֹד נְבִיא וְלֹא אֲתָנוּ יוֹדַע עַד מָה הֵיִינוּ מָה שְׂלֹא הָיָה חַיּוֹת בְּהָאוֹתִיּוֹת מִחֶמֶת אֵין עוֹד נְבִיא כִּי אֵלוֹ הָיָה חַיּוֹת בְּאוֹתִיּוֹת הָיוּ הַדִּיבּוּרִים בְּבַחֲוִי נְבוּאָה וְכ"ז הוּא מִחֶמֶת וְלֹא אֲתָנוּ יוֹדַע עַד מָה הֵיִינוּ שְׂאִין לְנוּ הַכְנָעָה קוֹדֵם שְׂאֵנוּ מְדַבְּרִים וְזֶהוּ דְאִיתָא בְּגַמ' חֲסִידִים הָרָאשׁוֹנִים הָיוּ שׁוֹהִים שְׁעָה אַחַת קוֹדֵם הַתַּפְלָה כְּדִי שְׂיִכְוֹנוּ אֶת לְבָם לְאַבְיָהֶם שְׂבִשְׂמִים הֵיִינוּ שְׂהָיו שׁוֹהִים בְּכַדִּי שְׂיִכְנִיעוּ אֶת לְבָם וּלְהַמְשִׁיף ע"י הַהַכְנָעָה חַיּוֹת רוּחַנִיּוֹת בְּהָאוֹתִיּוֹת כְּמוֹ שְׂהֵם בְּמִקּוֹרֵם וְזֶהוּ לְאַבְיָהֶם שְׂבִשְׂמִים שְׂהָאוֹתִיּוֹת נִקְרָאִים אֲב וְהִנֵּה בִש"ק הַשְּׁעַר בְּעֶצְמוֹ פְּתוּחַ שְׂכַל מִי שְׂשׁוֹמֵר שְׂבַת כְּהִלְכָתוֹ הוּא בְּבַחֲוִי תְּשׁוּבָה וְהַכְנָעָה וְיִכּוּל לְדַבֵּר דִּיבּוּרִים בְּקַדְוִשָׁה וְטְהָרָה לְהַמְשִׁיף בְּהֵם חַיּוֹת רוּחַנִי כְּמֵאָה"כ יְהִיָּה סְגוּר שְׂשַׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה וּבָיוֹם הַשְּׂבַת יִפְתַּח הֵיִינוּ שְׂבַחוֹל סְגוּר הַבְּחִי הַזֹּאת וּבַשְּׂבַת יְכוּל לְבֹא לְזֶה הַבְּחִי וְזֶהוּ וְכַבְדָּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיָּה הֵיִינוּ כְּשֵׁשְׂמִיָּה שְׂבַת כְּהִלְכָתוֹ מְלַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיָּה וְחַפְצָהָ אֲזִי וְדָבָר דָּבָר תּוֹכֵל לְדַבֵּר דִּיבּוּרִים בְּקַדְוִשָׁה וְטְהָרָה לְהַמְשִׁיף בְּהֵם בַּחֲוִי נְבוּאָה אֲפִי בִימֵי הַחֹל הַעֵיָקָר תְּלוֹי כְּשֵׁישׁ לְאָדָם הַכְנָעָה קוֹדֵם הַתַּפְלָה אֲזִי הוּא נוֹתֵן חַיּוֹת בְּהָאוֹתִיּוֹת וְדִיבּוּרוֹ הֵם בְּבַחֲוִי נְבוּאָה וְנִמְתְּקוּ הַדִּינִים וּמִמְשִׁיכִין שְׂפַע וּבְרַכָּה וְזֶהוּ וְגַם אֲנִי שְׂמַעְתִּי אֶת נְאֻמַּת ב"י אֲשֶׁר וְגו' ר"ת נְבִיא הֵיִינוּ שְׂשִׁמְעַתִּי הַדִּיבּוּרִים שְׂהֵם בְּבַחֲוִי נְבִיא וּלְכַף פְּעֵלוּ בְּהַדִּיבּוּרִים שְׂאֲזַכּוֹר אֶת בְּרִיתִי יְה"ר שְׂנִזְכָּה לְזֶה אֲכִי"ר: כִּי עָמָה שְׂלַחְתִּי אֶת יְדֵי וְגו' בְּעֶבֶר הָרְאוּתָהָ אֶת כְּחִי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׂמִי בְּכָל הָאָרֶץ וְגו' וּלְהַבִּין זֶה ע"ד עֲבָדוֹת ה' נִקְדִּים לְפָרֵשׁ תַּחְתִּילָה מֵאֲחֻז"ל בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם כּו' אֲלֵא לְהַפְרַע מִן הָרְשָׁעִים וְכו' וְלִיתָן שְׂכָר טוֹב וְכו' וַיֵּשׁ לְדַקְדַּק לְמָה הַקְדִּימוּ חז"ל בְּלִשׁוֹנָם הַצַּח לִזְמַר בְּתַחְתִּילָה לְהַפְרַע מִן הָרְשָׁעִים שְׂמִשְׁמַע שְׂזֶהוּ עֵיקַר הַכְּנוּנָה וְאִח"כ אֵן אֵן הַשְּׂנִי לִיתָן שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים וְזֶהוּ פְּלֵא הֵלֵא טָבַע הַטוֹב לְהַטִּיב וְכֵמֵאָה"כ טוֹב ה' לְכָל וְגו' וַיְדוּעַ שְׂעֵיקַר בְּרִיָּה"ע הִיָּתָה בְּגִין דִּיִּתְקַרִי רַחוּם וְכו' וּבְנוֹדָי עֵיקַר הַמְכּוֹן שֶׁל הָעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת הִיָּתָה כְּדִי לִיתָן שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים וּפְרִיעַת רְשָׁעִים מִמִּילָא נִמְשָׁף וְא"כ הִנֵּה לִיָּה לְהַקְדִּים כְּדִי לִיתָן שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים וְאִח"כ לְהַפְרַע מִן הָרְשָׁעִים גַּם יֵשׁ לְדַקְדַּק לְמָה בְּעֶשְׂרֵה דְּוּקָא וּלְהַבִּין כ"ז הִנֵּה יְדוּעַ שְׂהָעוֹלָם נִבְרָא בְּבַחֲוִי שְׂתֵי יְדִים יְדִימִין וְיָד שְׂמָאל וּבְכָל יָד תַּמְשָׁה אֲצַבְעוֹת הֵיִינוּ ה' חֲסִדִים בַּחֲוִי יָד יְמִין ה' גְּבוּרוֹת בַּחֲוִי יָד שְׂמָאל וְעַד זֶה יֵשׁ בְּאָדָם ה' מְדוֹת הֵיִינוּ אֲהָבָה וְיִרְאָה הַתַּפְאָרוֹת וְנִיְצוּת וְהוֹדָיָה נִגְדַת ה' מְדוֹת קַדְוִשׁוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוּלָה גְּבוּרָה תַּפְאָרַת נְצַח הוֹד וְכֹאֲשֶׁר מְשַׁמֵּשׁ הָאָדָם בְּחִמְשָׁה מְדוֹת הַנִּזְ"ל בְּבַחֲוִי גְּשָׁמִיּוֹת בְּעֵינָיו עוֹה"ז הֵם נִקְרָאִים ה' גְּבוּרוֹת וְכֹאֲשֶׁר מְשַׁמֵּשׁ בְּהֵם לְעַבְדוֹת הַבּוֹב"ה לְאַהֲבֹב אֶת הַשִּׁי"ת בְּכָל לְבָבוֹ וּלְיִרְאָה מִמֶּנּוּ וּלְפָאָרוֹ וּלְנַצַּח וּלְקַלְס וּלְהוֹדוֹת לְהַבְּכָל נִפְשׁוֹ וְאֲזִי נִקְרָאִים ה' חֲסִדִים וּלְעַבְדוֹת זֹו הִיָּתָה עֵיקַר כְּנוּנַת בְּרִיָּה"ע לְהַפְּדָה חֲשׁוּכָא לְנְהוּרָא הֵיִינוּ מְדוֹת הַגְּבוּרָה לְמְדוֹת הַחֶסֶד לְהַפְּדָה כָּל תַּמְשָׁה מְדוֹתֵינוּ

שְׁשִׁימָשׁ בָּהֶם לְצוֹרְכֵי בְּעִנְיָנִים וּמֵאֲנוֹת עוֹלָם הִזָּה לְהַפְכֶם לְבַחִי קְדוֹשָׁה לְעִבּוֹד בָּהֶם אֵת הַבּוֹב"ה וְלִזְהָ נָתַן לָנוּ הַבּוֹב"ה אֵת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה בְּשָׁנֵי בַחִי אֱלוֹ מ"ע וּמַל"ת הֵינּוּ נִגְדַּ שְׁנֵי בַחִי הַנִּ"ל חֶסֶד וּגְבוּרָה יָמִין וּשְׂמָאל לִזְהָר מִמְצוֹת ל"ת וְלַעֲשׂוֹת עִם חֲמִשָּׁה מִדּוֹתָיו בַּחִי מ"ע שְׁהֶם רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם יֵת' בַּחִי חֶסֶד בַּחִי קְדוֹשָׁה וְזֶהוּ עֵינֵקֶר הָעִבּוּדָה כְּשִׁישׁ בְּתַחֲלֵה בַחִי גְבוּרוֹת לְהַפְכֶם לְבַחִי חֶסֶד וְלִזְהָ הֵימָה כְּוֹנֶנֶת בְּרִיה"ע וְלִזְהָ כְּוֹנֶנֶת חוֹ"ל בְּאֶמְרָם בְּעֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם ר"ל בְּעֲשָׂר אֲצָבָעוֹת שֶׁל ב' יָדַיִם יָמִין וּשְׂמָאל כַּנִּ"ל וְהֵלֵא בְּמֵאֶמֶר אֶחָד יְכוֹל לְהַבְרָאוֹת אֱלֹא לְהַפְרַע מִן הָרְשָׁעִים פִּי לְהַפְרַע הִיא מְלִשׁוֹן הַתְּגַלּוֹת מְלִשׁוֹן כִּי פְרָעָה אֶהְרֵן ר"ל לְגַלוֹת וְלְהוֹצִיא בַחִי חֶסֶד וְקְדוֹשָׁה מִן הָרְשָׁעִים הֵינּוּ מִן ה' גְּבוּרוֹת מִן ה' מִדּוֹת שְׁשִׁימָשׁ בָּהֶן לְצוֹרְכֵי גְשָׁמִיִּים וְלְהַפְכֶם לְמִדַּת חֶסֶד וְלִיתֵן שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים עִי"ז שְׁהַפְכוּ אוֹתָם לְבַחִי קְדוֹשָׁה בַּחִי חֶסֶד כַּמֵּאָה כ"ז רַח בַּחֲנוּשָׁה אוֹר לְשָׁרִים ר"ל שְׁלִישִׁיִּים זוֹרֵחַ אוֹר בְּתוֹךְ בַּחִי חֲנוּשָׁה וּמְהַפְכִים חֲנוּשָׁה לְאוֹר וְלִזְהָ עֲשֵׂה הַבּוֹב"ה שְׁיִהְיֶה בְּתַחֲלֵה בַּחִי רְשָׁעִים בַּחִי גְבוּרוֹת דִּיִּיקָא פְּדֵי לְהַפְכֶם לְנִהוּרָא וְכַמֵּאֶמֶר הַמְּגִיד זַל"ה עַל טַף לְמָה בָּאִים פְּדֵי לִיתֵן שְׂכָר טוֹב לְמַבְיְאֵיהֶם ר"ל בַּחִי קְטֻנוֹת הֵינּוּ בַּחִי גְבוּרוֹת לְמָה בָּאִים פְּדֵי לִיתֵן שְׂכָר לְמַבְיְאֵיהֶם ר"ל לְפִי שְׁמַבְיְאִים אֵימָם לְשׁוֹרְשָׁם בַּחִי קְדוֹשָׁה בַּחִי חֶסֶד כַּנִּ"ל וּזְשֵׁא"כ כִּי עֲתָה שְׁלַחְתִּי אֵת יָדֵי וְגו' פִּי כִּי עֵינֵקֶר הַפְּאֵת פְּרָעָה הֵימָה לְהַכּוֹת בַּחִי פְרָעָה בַּחִי עוֹנֵרָף שְׁיִתְגַּלֶּה בַּחִי פְּנִיִּים הֵינּוּ בַּחִי קְדוֹשָׁה וְלִזְהָ הִיָּה דִּי בְּהַפְּאֵת חֲמִשָּׁה מַכּוֹת נִגְדַּ ה' גְּבוּרוֹת הַנִּ"ל וּזְשֵׁא"כ כִּי עֲתָה שְׁלַחְתִּי אֵת יָדֵי ר"ל שְׁשִׁלַּחְתִּי יָד אֶחָד הֵינּוּ חֲמִשָּׁה אֲצָבָעוֹת נִגְדַּ חֲמִשָּׁה מִדּוֹת הַנִּ"ל וְהִיָּה דִּי בִּזְהָ אֶף שְׁרָצוֹן הַשִּׁי"ת הִיָּה לְהַפּוֹתוֹ עוֹד עַד עֲשָׂר מַכּוֹת בְּעִבּוֹר הַרְּאוֹתָהּ אֵת פַּחִי כ"ח י' ר"ל כַּח כָּל עֲשָׂר אֲצָבָעוֹת עֲשָׂר מִדּוֹת וְלִמְעַן סִפֵּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ פִּי סִפֵּר מְלִשׁוֹן סִפִּיר לְשׁוֹן הַזְּדַכּוֹת ר"ל שְׁיִזְדַּכֶּף שְׁמִי כ"כ עַד שְׁיִהְיֶה אוֹר הַחֲמָה לְעֵתִיד שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעֲת הַיָּמִים וְאֵימָא בּוֹזֵה"ק שְׁבַעֲתִים ז' פְּעָמִים זִיָּין פְּעָמִים זִיָּין תְּלַת מְאָה וְאַרְבָּעִים וְתַלְת וְזֶהוּ מְרֻנְמוֹז בְּתִיבַת בַּכ"ל הָאָר"ץ גִּימְט' תְּלַת מְאָה וְאַרְבָּעִין וְתַלְת הֵינּוּ שְׁיִהְיֶה הַגְּאוּלָּה בַּב"א: פְּרָשַׁת בָּא וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה בָּא אֶל פְּרָעָה וְגו'.

וַי"ל לְשׁוֹן בָּא וְלֹא נֹאמֶר ל"ך אֶל פְּרָעָה. גַּם לְפָרֵשׁ לְמָה לֹא נֹאמֶר כָּאֵן הַנְּבוּאָה שְׁיֹאמֶר מֹשֶׁה אֶל פְּרָעָה.

גַּם לְהַבִּין עִנְיָן מֵה שְׁסִירֵב מֹשֶׁה מִתְּחִלָּה בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מְקוֹם נֹאמֶר מִי אֲנִכִּי כִּי אֵלֶּךְ אֶל פְּרָעָה וְלְפָרֵשׁ כ"ז ע"ד הַמוֹסֵר הַנֶּה אֵין הַשְּׂרָאָת הַנְּבוּאָה אֱלֹא עַל בַּחִי עֲנֻנָה בְּשְׁלִימוֹת כְּמוֹ שְׁאֵמֶר אַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה וְאֲנִכִּי עֶפֶר וְאֶפֶר וּמֹשֶׁה אָמַר וּנְחַנּוּ מ"ה: דוֹד הַמְּלִךְ אָמַר וְאֲנִכִּי תוֹלַעַת וְגו' שְׁהִיו לְהֶם בְּתִי עֲטָה בְּשְׁלִימוֹת וְשָׂרְתָה עֲלֵיהֶם הַנְּבוּאָה וְזֶהוּ מְרֻנְמוֹז בְּפָסוּק תַתֵּן א"מ"ת לִיעֵק"ב נוֹטְרִיקוֹן אַפ"ר מ"ה תוֹלַע"ת לְרַמּוֹז שְׁבַנִּי יַעֲקֹב יֵשׁ לְהֶם בַּחִי עֲנֻנָה שְׁהִיָּה לְאַבוֹת.

כַּנִּ"ל וְע"י בַּחִי זֶה שְׁהוּא הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת הֵינּוּ שְׁאִינוּ נִחְשָׁב בְּעֲצָמוֹ לְכֻלּוֹם מְשָׁרָה הַקַּב"ה שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶ' בְּבַחִי נְבוּאָה וְכַדְאֶמְרוּ ז"ל עַל פָּסוּק כִּי אֵתֶם הַמְּעַט מִכָּל הָעַמִּים שְׁאֵתֶם מְמַעֲטִין עֲצָמְכֶם לְפָנַי הֵינּוּ שִׁישׁ בַּחִי הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת שְׁאֵתֶם נִחְשָׁבִים מְעַט וּפְחוּתִי עֲרָף בְּעֲצָמְכֶם כַּנִּ"ל וְעַל יָדֵי בַּחִי זֶה בְּחַר ה' בִּימֵי מַתָּן תּוֹרָה בְּעִנְיָנִים הַמְּאֻמְיָנִים וְלֹא בְּאוֹתָם שְׁהִיו לְהֶם בַּחִי גִסּוֹת הָרוּחַ מְקוֹר הַקְּלִיפּוֹת כְּדֵאִיתָא בְּסִפְרֵים הַק' אֶמְנָם דְּוַע

שָׂאִין לְהַקְלִיפָה כַּח וְחִיּוֹת כ"א ע"י יְנִיקָה מִבְּחֵי קַדְוִשָׁה וְנוֹקָא וּבְחֵי הַקְלִיפָה שֶׁל גְּסוֹת הַרוּחַ יוֹנֵק מִבְּחֵי הַקְדְוִשָׁה (שֶׁל בְּחֵי הַג"ל) מִבְּחֵי מ"י דְּאֵלֵהִים שֶׁשֵׁם זֶה הוּא בְּחֵי צִמְצוּם וְדִין פִּידוּעַ וּבְחֵי מ"י הוּא (בְּחֵי קַדְוִשָׁה) בְּחֵי עֲנוּהַ כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה מִי אֲנִכִי כִי אֵלֶיךָ אֶל פְּרַעֲהַ גַם מ"י מְרַמֵּז לְבְּחֵי נו"ן שֶׁעָרִי בֵּינָה שְׁהִיָּה לְמֹשֶׁה בְּשִׁלְיָמוֹת רַק שֶׁלְמֹשֶׁה הָיָה נִדְמָה לוֹ אֲלָא הַשִּׁיג עֲדִינָן בְּשִׁלְיָמוֹת וְחֶסֶד לוֹ אֶחָד פְּנ"ל בְּפִרְשִׁיּוֹת הַקְדוּמוֹת וּקְלִיפַת מְצָרִים הִיָּתָה יוֹנֵקֶת מִבְּחֵי מ"י הַג"ל בְּהִפְּךָ הֵינְנו חֲמָשִׁים שְׁפָרִי טוֹמָאָה זֶה לְעוֹמֶת זֶה וְזֶהוּ מְצָרִים מְצ"ר י"ם הֵינְנו שְׁאוֹתִיּוֹת מ"י הָיָה בְּמִצָּר הַקְלִיפָה לִינֵק מִמֶּנָּה פְּנ"ל וְלָכֵן כְּשֶׁאָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה לָכֵה וְאֲשַׁלְחֶךָ אֶל פְּרַעֲהַמְשֻׁמֶעַ לָךְ אֶתְּהָ בְּעֲצָמָהּ לְמְצָרִים וְאֲנִי לֹא אֵלֶיךָ הֵינְנו שֶׁהַקַּב"ה לֹא רָצָה לִילֶךְ עִם מֹשֶׁה לְמְצָרִים כִּי לֹא הִיָּתָה יְכוּלָה הַקְדְוִשָׁה לְשֵׁרוֹת עַל מֹשֶׁה בְּמְצָרִים מִחֲמַת גּוֹדֵל הַקְלִיפָה וְשְׁהִיָּתָה מְלָאָה גִּילּוּלִים פִּידוּעַ וְלָכֵן נִתְיָרָא מֹשֶׁה וְאָמַר מ"י אֲנִכִי כִי אֵלֶיךָ אֶל פְּרַעֲהַ הֵינְנו שָׂאִין לִי הַשְׁרָאָת הַשְּׂכִינָה כ"א ע"י בְּחֵי מ"י וּמִתְיָרָא אֲנִי כְּשֶׁאֲנִי בְּעֲצָמֵי אֵלֶיךָ לְמְצָרִים (שְׁבָחֵי מ"י הוּא שֵׁם בְּמִצָּר פְּנ"ל) לֹא תוּכַל הַנְּבוּאָה לְשֵׁרוֹת עָלֵי שֵׁם וְלֹא אוּכַל לְפַעוּל כְּלוּם ח"ו וְלָכֵן סָרַב וְלָכֵן אָמַר לוֹ הַקַּב"ה הַנְּבוּאָה כְּשֶׁהִיָּה עֲדִינָן חוּץ לְמְצָרִים אֲבָל בְּמְצָרִים לֹא נֶאֱמָרָה לוֹ שׁוּם גְּבוּאָה עַד שְׁהִפָּה ה' אֶת מְצָרִים בְּשִׁשָׁה מִכּוֹת וַיֵּצֵא כַּח הַקְדְוִשָׁה מִמְצָרִים כְּמֵאָה"כ כִּי אֲבָדָה מְצָרִים הֵינְנו שְׁנֵאֲבָד בְּחֵי מ"י מִן הַקְלִיפָה שֶׁל מְצָרִים וְהָיָה יְכוּלָה הַנְּבוּאָה שֶׁתְּשַׁרְהָ עַל מֹשֶׁה גַם בְּמְצָרִים לָכֵן אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה ב"א אֶל פְּרַעֲהַ כְּאֵדָם הָאוֹמֵר לְחַבְיָרוּ בָּא עִמִּי בְּיַחַד כִּי גַם הַקְדוּשָׁה הִלְכָה עִם מֹשֶׁה לְמְצָרִים וְלָכֵן לֹא הִנְצַרְךָ לֵאמֹר לוֹ הַנְּבוּאָה חוּץ לְמְצָרִים כ"א אַחַר שֶׁעֲמַד מֹשֶׁה לְפָנָי פְּרַעֲהַ שְׁרָתָה עָלָיו הַנְּבוּאָה וְדַבְּרָה מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה מֵאָמַר זֶה צָרִיךְ תִּיקוֹן וְלֹא יְכוּלָתִי כָּעַת כָּךְ פֶּתַח בְּכַתִּיבַת יָד מִהֶרֶב זִלְלָה"ה: לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְּמִי אֵלֶיךָ בְּקִרְבּוֹ.

הֵנָּה דוּד הַמְּלָךְ ע"ה צוֹנֵחַ וְאָמַר מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים וְגו' נִצְוֶה לְשׁוֹנֵף מְרַע וְגו' כִּי זֶה מַעֲלַת הָאָדָם עַל שְׁאָר הַבְּרוּאִים שֶׁבְּעוֹלָם בְּמָה שֶׁהוּא בְּחֵי מְדַבֵּר מִשָּׂא"כ בְּשֶׁאֵר הַג' בְּחֵי דצ"ח וְיִדוּעַ שְׁעִיקָר פּוֹנֵת הַבְּרִיאָה הִיָּתָה כ"א בְּשִׁבִיל הַצְּדִיקִים שְׁנִקְרָאִים אָדָם כְּמֵאֲחֻז"ל אֲתָם קְרוּנוֹ אָדָם וְאִין הַרְשָׁעִים הַכּוֹפְרִים בּוֹ קְרוּיִם אָדָם וְכו' וְהִטְעַם כִּי עִיקָר מַעֲלַת הָאָדָם הִיא בְּחֵי הַדִּיבּוּר הוּא שְׁיִזְכֵּר דִּיבּוּרִים קְדוּשִׁים וְע"י בְּחֵי דִיבּוּר הַקְדוּשָׁה וְהַיָּדָה יְכוּלִים לְהַמְשִׁיף שְׁפַע הַטּוֹב וְחַיִּים וּבְרָכָה לְעוֹלָם וְאִין זֶה כ"א ע"י צְדִיקִים שֶׁמְקַדְּשִׁים וּמְזַכְכִּים אֶת בְּחֵי הַדִּיבּוּר וְשׁוֹמְרִים אוֹתָם לְבִלְתִּי יִשְׁמַשׁ בָּהֶם כ"א לְעִבּוּדַת ה' וְלְדַבְּרִים נְקִיִּים וּבְזֶה נִתְעַלָּה הָאָדָם בְּמַעֲלָה יְתִירָה עַל כָּל שְׁאָר הַבְּרוּאִים אֲבָל לֹא כֵן בְּמִכְחִישֵׁי ה' הַדּוּבְרִים עָתֵק בְּפִיָּהֶם שָׂאִין לְדִיבּוּר שְׁלֵהֶם שׁוּם מַעֲלָה וְיִתְרוֹן עַל כָּל שְׁאָר הַבְּרוּאִים וְלָכֵן אִין קְרוּנוֹ אָדָם אֲמָנָם בְּתַחֲבִילַת בְּרִיאַת הָאָדָם הָיָה הַדִּיבּוּר בְּשִׁלְיָמוֹת פְּרָאוֹי כְּמֵאָה"כ וַיִּטַּע ה' אֵלֵהִים גֵּן בְּעֵדֵן מְקַדָּם וְגו' כִּי בְּחֵי מִחְשָׁבָה נִקְרָא עַד"ן עֲשֵׂה"כ עֵדֵן לֹא הָיָה כִּי בְּחֵי מִחְשָׁבָה עֲדִינָן לֹא נִתְגַּלָּה וּכְשֶׁהִמְחַשְּׁבָה הִיא בְּשִׁלְיָמוֹת בְּהַזְדַּכְכוּת וּבְקַדְוִשָׁה אֲזִי הַדִּיבּוּר הִיָּצָא מִמֶּנּוּ נִקְרָא גֵן ע"ש שֶׁהוּא מִגֵּן וּמִמְשִׁיף רֹבַב שְׁפַע וּקְדוּשָׁה כְּמוֹ שֶׁבִּגְן גְּדִלִים בּוֹ כָּל מִינֵי פִּירוֹת לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נִפְשׁ כָּל קוֹי וְנִהְרָ יוֹצֵא מַעֲדוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן ר"ל הַנֶּהָר הוּא בְּחֵי הַקּוֹל שֶׁמְחַבֵּר בְּחֵי הַמְחַשְּׁבָה לְהַמְשִׁיכָה לְבְּחֵי דִיבּוּר וְנַעֲשֶׂה בְּחֵי עַנ"ג עַד"ן נַה"ר ג"ן שֶׁהוּא מִחְשָׁבָה קוֹל דִּיבּוּר אֲמָנָם ע"י חֲטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן נִתְקַלְקַל בְּחֵי הַדִּיבּוּר וְנִפְגַּם וּזְשָׂא"כ וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם ר"ל שֶׁאָדָם גְּרַשׁ בְּחֵי א"ת הֵינְנו הַכ"ב אוֹתִיּוֹת

שמא' ועד תיו שהוא בחי' דיבור וישפן מקדם לג"ע את הפרנבים וגו' פי' כמאחז"ל פרוכים פי' פרכי'א אפי' זוטרא ר"ל פתינוק שאין לו עדיין בחי' הדיבור בשלימות שהוא בחי' קטנות וזהו וישפן שהשפין בחי' זאת בחי' קטנות שהיא בלתי שלימות הדיבור מקדם לגו עון ונתרחק מג"ע שהוא בחי' גדלות דיבור בשלימות ואת להט החרב המתהפכת וגו' פי' שמחמת זה נתקלקל בחי' אדם ונעשה לה"ט גימטר' ד"ם חרב מלאה ד"ם עד שפא אברהם וביקש לתקן אותו ושאל.

מאת הבוב"ה במה אדע וגו' שפנה גרם גלות מצרים שהיה תקון לחטא אדם הראשון ואף שציונה לו הש"י על המילה פי' מילה גימטר' פ"ה ר"ל שע"י המילה יתקן בחי' פה ודיבור עדיין לא היה בשלימותו עד שגלו למצרים וכדאיתא בספרים שישם היה בחי' הדיבור בגלות עד שעלה עליהם הקב"ה בעצמו כמאמר אני ולא מלאך שמחמת בחי' חיבת הדיבור בא הקב"ה בעצמו להוציאה מאפילה לאור גדול ומשיעבוד לגאולה וגו' גאולה גימטר' אד"ם ר"ל שיתמלא בחי' אדם כמו שהיה בתחלת הבריאה ולבחי' גדלות זה שיבוא הקב"ה בעצמו היו צריכים הכנה גדולה עד שאפילו הר סיני בעצמו שהיה שם התגלות כבודו ית' היה צריך הכנה גדולה לזה כמאה"כ הגבל את ההר וקדשתו ע"כ חזק ה' את לב פרעה והכביד את לבו לבלתי שלחם וזה היה הכנה גדולה בכדי שיבא הקב"ה בעצמו ויגאלם ויהיה תקון הדיבור בשלימות וזשאה"כ בא אל פרעה פי' אני הכבדתי את לבו וגו' ר"ל בשביל אני כלומר בשביל שהיה בחי' אני ולא מלאך שאני בעצמי אוציאם ממצרים ולא מלאך ע"כ הכבדתי את לבו למען שתי אתתי ר"ל למען לתקן בחי' אותיות שלי שהם נעשה בחי' דיבור את אשר התעללתי וגו' והיה צריך לכתוב עוללתי אלא ר"ל התעללתי שנישלה וניתקן כל מעשה בראשית שהיה רק בשביל הדיבור כנ"ל ועתה נתקן בחי' זו ונשלם פוננת הבריאה ע"י שנתחבר בחי' הדיבור עם קול ומחשבה וזשאה"כ ולקחתם אגודת אזוב ר"ל בחי' מחשבה נקרא א"ב קול נקרא נא"ו בחי' המשכה דיבור נקרא ז' בחי' שבת וכשנתחברו כולם יחד.

נקרא אגודת אזוב"ב היינו שתקחו ותחברו כל הג' בחי' אלו בכדי שיהא הדיבור בשלימות וטבלתם בד"ם ר"ל אותיות ובטלתם בד"ם פי' שתבטלו בחי' ד"ם בחי' לה"ט כנ"ל אשר בסף לשון שפתיים בחי' הדיבור פי' אחרי אשר זהו פגם הדיבור לכוף תראו לבטל זה והגעתם אל המשקוף פי' שתגיעו בחי' דיבור אל המשקוף פי' השקפה והבטה בעין המחשב' פי' שלא ידבר שום דיבור עד שישקוף בעין שפלו תחילה לקבל עליו עומ"ש שלימה ואח"כ ידבר באימה וביראה וזהו ושמרתם את הדבר הזה ר"ל בחי' הדיבור ואמרתם זבח פסח הוא לה' פי' שניתקן בחי' פ"ה ס"ח כדאיתא בספרים גם נקרא פסח שהוא פתח של מחשבה ויש לו מזוזות ומשקוף והם השפתיים ועל ידם נתגלה בחי' המחשבה ונתחברו שלשתן יחד ונעשה ענ"ג ע"י הדיבור בחי' ז' בחי' שבת ואז נאמר וקראת לשבת ענ"ג וע"ז אנו אומרים בשבת זכר ליצ"מ פי' ביצ"מ נשלם בחי' שבת כנ"ל ונצטוינו למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים וגו' כדי שזכור תמיד לקדש הדיבור אכ"ר: ויושב את משה ואת אהרן וגו' מי ומי ק וגו' בנערינו ובזקנינו גלף וגו' יהי כן ה' עמכם כאשר אשלח אתכם וגו' ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה וגו' לפרש כל הפסוקים האלו ע"ד המוסר הנה עיקר עבודת האדם שידע תמיד ערכו ואיך שהוא משוקע בגשמיות הבלי עוה"ז ורחוק מבחי' קדושה ואם

שבעבור זאת בנודאי יפול לבו בקרבו ולא יוכל לגשת לקודש בעבודה זו תפלה ליחד יחודים בעולמות העליונים אמנם ע"ז נתנו חז"ל עצה פדאימא בזוה"ק שימלה באבהו תחילה היינו שיתפלל לה' בזכות שלשת אבות ויבטח ויאמין בה' שהוא קרוב לגשברי לב לכן אעפ"י שהוא אינו פדאי ואינו קרוב לבחי' קדושה אעפ"כ תעלה תפלתו למעלה ותמשיך למטה חסד ורחמים בזכות ג' אבות ברוב חסדי ה' שהוא קרוב לגשברי לב כמאמר דוד המלך ע"ה דלות"י ולי יהושיע אעפ"י שאני דל ואעפ"י כן לי יהושיע ובחי' אלו נקראים ג' ד' היינו זכות אבות נקרא בשם ג' ובחי' שבירת לב ונמוכת הרוח שלו נקרא בחי' ד' בחי' דלות"י ולי יהושיע ובחי' אלו מרומז בפסוק שלשים שנה וארבע מאות שנה פי' שישראל יצאו ממצרים בבחי' זו שהתפללו בזכות שלשת אבות וכל אחד נכלל מעשרה ונעשה בחי' שלשים שנה וגם היה להם בחי' שבורת לב בחי' דלות"י בחי' דל"ת והד' כלול מעשרה ועשרה ממאה ונעשה ארבע מאות שנה ובעבור שהתפללו בשני בחי' אלו נתקבלה תפלתם ונגאלו ועוד בחי' א' שהיה לישראל במצרים שהיה בחי' אהבה ואחזה ביניהם ולא פסקה ישיבה מאבותינו במצרים היינו שלא פסקה בחי' אחדות מביניהם כמאה"כ ויהי כל נפש יוצאי ירדן יעקב שבעים נפש ויוסף הי' במצרים וגו' ונאמר לשון יחיד נפ"ש לרמז שכל השבעים נפשות היו באחדות ואהבה כנפש אחד וכ"ז היה להם ע"י ויוסף היה במצרים שיוסף המשיך להם בחי' זו ואהבת רעהו פמוה והוא סגולה נפלאה לבחי' תפלה שתהי' מקובלת למעלה לכן צריך כל האדם לקבל ע"ע קודם התפלה מ"ע של ואהבת רעהו פמוה ויהיה משתתף בצערו של חברו ויתפלל בעד חברו ובעד כל העולם ותהיה תפלתו תפלת רבים ומקובלת יותר כמאה"כ פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי וע"ז אמרו חז"ל כל המתפלל בעד חברו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה פי' מחמת שמתפלל בעד חברו ובעד כל העולם נעשה תפלתו תפלת רבים ונענה מבחי' תחל"ה בחי' מקור חיים בחי' שלשת אבות פנ"ל לכן צריך האדם לדבק עצמו בבחי' אלו קודם התפלה היינו שיהיה לו בחי' שבירת לב ונמוכת רוח ע"י שיכיר פחיתת ערכו פנ"ל ויקבל ע"ע עומ"ש בשלימות ושישוב לה' בכל לבו לקבל ע"ע לעבוד ה' בכל כוחו ויתפלל לה' שימשיך בחי' חסד ורחמים על כל העולם בבחי' שלשת אבות והם ד' בח' היינו בחי' א' בחי' ד' בחי' דלותי ולי יהושוע פנ"ל ובחי' ב' בחינה שלשת אבות פנ"ל ובחי' ואהבת רעהו פמוה שישתתף בצערו של חברו ובחי' תשובה וקבלת עומ"ש ע"ע והנה כל הד' בחינות הנ"ל היו לישראל במצרים היינו שהיה להם בחי' אחדות פנ"ל שהיה משתתף כ"א בצערו של חברו לכן היה קשה השעבוד של כאו"א בכפליים כי שעבוד של חברו היה קשה לו כמו שעבוד שלו ממש לכן מנין רד"ו שנים שהיו במצרים היה נחשב להם לכפל למנין ת"ך שנה ועוד נחשב להם התשעה שנים שהיה יוסף משועבד לפוטיפר ושר בית הסנהר ונעשה תכ"ט שנים ומחמת שיוסף המשיך להם הבחי' אחדות פנ"ל וידוע שכל דבר המצטרף החשבון נחשב ג"כ אחד ונחשב יוסף הכולל החשבון עם התשעה שנים שלו של השעבוד פנ"ל לעשרה ועם ת"ך של ישראל עולה שלשים שנה וארבע מאות שנה שנאמרו בפסוק לרמז על בחי' אחדות הנ"ל והיו נפש אחת שהוא בגימ' ת"ל כמנין נפ"ש ועוד מרומז בפסוק מי ומי ההולכים וגו' פי' שפרעה שאל את משה ואהרן מי הוא שיש יכולת בידו להמשיך בחי' גאולה באיזה בחי' ובאיזה זכות ימשיכו בחי' רחמים וגאולה וע"ז השיב משה אעפ"י שאין

בְּיָדֵינוּ עֲכָשְׁיוֹ מַעֲשֵׂי טֹעֲפֵי כֵן בְּנֻעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נִלְדָּה פִּי בְּנֻעָרֵינוּ מְרַמֵּז לְבַחֵי רִיעוּת וְאַהֲבָה שֵׁשׁ בֵּינֵינוּ וְגַם מִקֵּינֵנוּ הֵינּוּ בְּזִכּוֹת אֲבוֹתֵינוּ הַזְּקֵנִים בְּכַח זֶה נִלְדָּה וְגַם בְּכַח מַה שֶּׁאַנְחֵנוּ מִקְּבָלִים עָלֵינוּ עִימֵי שׁ וְלִשׁוֹב לָהּ וּבְנוֹדָאֵי יִצְמַח מִזֶּה תּוֹלְדוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים הֵם מַעֲשִׂים טוֹבִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וּבְעֵבוֹר כ"ז תַּהֲיֶה תְּפִלָּתֵנוּ נְשַׁמְעַת וְנִמְשִׁיף בְּחֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים וּבְחֵי גְאוּלָּה וְע"ז הַשֵּׁיב פְּרֻעָה יְהִי כֵן ה' עִמָּכֶם פֶּאֶשֶׁר וְגו' פִּי אָמַת שְׂכָן הוּא אִם אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּבְנוֹדָאֵי יְהִי כֵן בְּחֵי ה' בְּחֵי ד' אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם הוֹי"ה ב"ה בְּשָׁלִימוֹת הֵינּוּ הַד' בְּחִינּוֹת הַנָּ"ל שֶׁמְרוֹמְזִים בְּד' אוֹתִיּוֹת הוֹי"ה ב"ה יְהִי לְכֶם בְּשָׁלִימוֹת אָמֵן כֹּן יְהִי רָצוֹן: לְכוּ עֲבְדוּ אֵת ה' רַק צֹאנְכֶם וּבְיַרְכְּבֶם יִנְצַג וְגו' וְאָמַר מִשָּׁה גַם אֶתָּה תִתֵּן בְּיָדֵינוּ זְבָחִים וְעוֹלוֹת וְעֲשִׂינוּ לָהּ אֱלֹהֵינוּ וְגַם מִקֵּנֵנוּ יִלְדָּה עַמָּנוּ וְגו'.

בְּסֶפֶר פְּנִים יְפוֹת הַקָּשָׁה שֶׁמְשָׁה אָמַר גַּם אֶתָּה תִתֵּן בְּיָדֵינוּ וְכו' וְלֹא מִצֵּינוּ בַּתּוֹרָה בְּפִירוּשׁ שְׁהִיָּה כֹן וְלִהְיֶינָה זֶה הַגָּה יֵשׁ ב' בְּחֵי עֲבוּדָה לָהּ כַּמֵּאָה"כ כֹּן יְכַבֵּד אָב וְעָבֵד אֶדוֹנָיו בְּחֵי א' הַקִּטְנָה הוּא בְּחֵי עָבֵד אֶל אֶדוֹנָיו בְּחֵי יְרֵאֶת הָעוֹנֵשׁ וּבְחֵי ז' הִיָּתָה בַּתְּחִילָה בְּמִצְרַיִם שֶׁע"י שָׂרָא יִשְׂרָאֵל אֵת פֶּחַ הַשֵּׁי"ת וּגְבוּרוֹתָיו הַנִּפְלְאִים בְּעֵשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהֵבִיא עַל הַמִּצְרַיִם וְשִׁדְדָה אֵת הַמְעַרְכוֹת בְּכַח גְּדוּל וְכו' מִזֶּה נִמְשָׁף לְיִשְׂרָאֵל יְרֵאֶה גְדוּלָּה לְפָנֵי הַשֵּׁי"ת כְּעָבֵד לְפָנֵי אֶדוֹנָיו וְקָבְלוּ עֲלֵיהֶם עוֹמֵ"שׁ בְּבְחֵי יְרֵאֶה וְע"ז נִתְבַטַּל הַשִּׁיעֵבּוֹד תַּכְפֵּף כְּמֵאֲמַר חֲזוֹ"ל כֹּל הַמִּקְבֵּל עָלָיו עוֹל תּוֹרָה וְכו' כִּי פֶּאֶשֶׁר מִתִּיבֵי הָאָדָם בְּיֵרֵאֶה אֲמִיתִית לְפָנֵי ה' מְסַתְּלָק מִמָּנוּ יְרֵאֶת זוֹלָתוֹ וּבְחֵי ז' שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם נִקְרָא שִׁירָה חֲדָשָׁה בְּחֵי נִוְקָבָא פֶּאֶשֶׁר יוֹלֶדֶת וּמִפְּלֶת כִּי אֵין לְבַחֵי ז' קִיּוֹם גִּצְחֵי וְאֵין ז' עֵיקַר הָעֲבוּדָה שֶׁעֵיקַר הָעֲבוּדָה הִיא הַבְּחֵי הַשְּׁנִיית בְּחֵי כֹן יְכַבֵּד אָב ר"ל שֶׁמְתַבּוֹנֵן בְּגִדְלוּת הַבּוֹב"ה ע"י מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית אֲשֶׁר בְּרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם וְכָל צָבָאָם וְהוּא רַב, וְשִׁלֵּט בְּכָל עֲלָמִין וְהוּא מְקוֹר כֹּל הַחַיִּים וְע"ז הוּא מִתִּיבֵי מְאוֹד מְגִדְלוּתוֹ ית' וּמִשְׁתוֹקֵק לְדַבֵּק בּוֹ בְּמְקוֹר חַי הַחַיִּים וְנִמְשָׁף מִזֶּה אֲהֵבָה עֲזָה וְחַפְזָה וְחֲשׂוּקָה בְּכָל לֵב וְנַפְשׁ וּמְאוֹד כִּכְוֵן אֶצְל אָב וְהַגֵּם שֵׁשׁ לוֹ אֵימָה גְדוּלָּה לְפָנָיו ית' מ"מ מִתְגַּבֵּר בּוֹ אֲהֵבָה עֲזָה לְדַבֵּק בּוֹ ית' בְּמְקוֹר חַי הַחַיִּים וְלִכְוֵן נִקְרָאת בְּחֵי ז' ע"ש הָעֵיקַר בְּשֵׁם א"ב מְלִשׁוֹן תַּאֲב לְשׁוֹן חֲמָדָה וְאַהֲבָה וּבְחֵי אָב הִיא בְּחֵי דוּכְרָא וְיֵשׁ לוֹ קִיּוֹם גִּצְחֵי וְהוּא עֵיקַר הָעֲבוּדָה אֶבֶל בְּחֵי הָרֵאשׁוּנָה בְּחֵי יְרֵאֶת עוֹנֵשׁ לְבַד בְּחֵי יצ"מ בְּלֵבָד וְאֵעֶפ"י שֵׁשׁ לוֹ גַּם בְּחֵי אֲהֵבָה מ"מ הָעֵיקַר הוּא בְּחֵי יְרֵאֶה וְלִכְוֵן נִקְרָאת בְּחֵי אֵימָה מְלִשׁוֹן אֵימָה וְהִיא בְּחֵי נִוְקָבָא יוֹלֶדֶת וּמִפְּלֶת וְאֵינָה בְּחֵי קִיּוֹם נִזָּה שֶׁאֲמַר הַפְּתוּב וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ כָּלֵי כָּסֶף וְכָלֵי וְגו' פִּי כָּסֶף הוּא מְרַמֵּז לְבַחֵי אֲהֵבָה וְנִזָּה מְרַמֵּז לְבַחֵי יְרֵאֶה וְשִׁנְיָהֶם בְּבְחֵי הָרֵאשׁוּנָה בְּחֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם כִּנָּ"ל וְאָמַר הַקִּב"ה שֵׁשׁ אֲלוֹ בְּחֵי ז' ר"ל שֶׁיִּקְחוּ מִתְּחִילָה בְּחֵי ז' אֵעֶפ"י שֶׁחִיֵּן ז' בְּחֵי הַגְּדוּלָּה הָעֵיקְרִית הַקִּיָּמָה שֶׁתִּהְיֶה בְּבְחֵי קִנְיָן גָּמוֹר מ"מ יִקְחוּ בְּחֵי ז' בְּבְחֵי שֶׁאֲלוֹ מִתְּחִילָה וְאַח"כּ יִגִּיעוּ לְבַחֵי הַשְּׁנִיית בְּחֵי יְרֵאֶת הָרֵאשׁוּנָה וּבְחֵי אֲהֵבָה הַנָּ"ל בְּחֵי א"ב בְּחֵי דַעַת שֶׁהוּא קִנְיָן גָּמוֹר כְּמֵאֲמַר דַּעַת קְנִייתָ מֵהַ חֶסֶד ע"י מִתֵּן תּוֹרָה שֶׁהוּא יְרֵאֶת הָרֵאשׁוּנָה וְזוֹשָׂא"כ הַחוֹדֵשׁ הַזֶּה לְכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים וְגו' ר"ל בְּחֵי ז' שֶׁל יצ"מ הוּא בְּחֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַלְּבָנָה בְּחֵי נִוְקָבָא וְעֵיקַר הַבְּחִינָה תִּהְיֶה כְּשֶׁתִּהְיֶה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה ר"ל בְּחֵי דוּכְרָא בְּחֵי א"ב כִּנָּ"ל שֶׁתִּהְיֶה יְרֵאֶת הָרֵאשׁוּנָה בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשִׁלֵּט בְּעוֹלָמוֹת עָלְיוֹנִים וְלִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בֵּיהּ כָּלָל וּבְחִינָה ז' נִקְרָא הוּא לְשׁוֹן נְסִיבָה שֶׁלֹּא לְמֵרָאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוּט הָאָדָם לְהַתְּבוּנָה מִמֶּה שֶׁרֹּאֶה בְּעֵינָיִם הַגִּשְׁמִיִּים גְּבוּרוֹת ה' בַּעוֹה"ז כִּי בְּחֵי ז' פֶּאֶשֶׁר לְמֵרָאֵה

עיניו ישפוט הוא בחי' יצ"מ הג"ל נקרא בחי' אפה לנוכח שרואה בעיניו גבורות ה' אבל יראת הרומומות שמתבונן בגבורות הנסתרים רב ושלטי בכל העולמות העליונים ולכן נקרא הוא לשון נסתר פנ"ל וגם בחי' אהבה ויראת הרומומות נקרא בשם אדם שמתבונן בשכלו גדולת הבוב"ה ורומומות בעולמות העליונים אעפ"י שאינו רואה בעיניו הגשמיים רק שמישיג בשכלו איה שהוא הנה הנה ויהיה שע"ו נקרא בשם העצם ב"ה אבל בחי' יראה תתאה נקרא בשם בהמה שמתניירא רק במה שרואה בעיניו הגשמיים גבורות הבוב"ה בעוה"ז בחי' אלהים וזהו מרומז בפסוק ולכל בני ישראל הנה אור במושבותם ר"ל שהשיגו בחי' אור החכמה חכמת אדם בחי' שם העצם ב"ה הנה הנה והנה ולכן ניקרא פרעה למשה ניאמר לכו עבדו את ה' ר"ל שעיקר העבודה שלכם הוא בחי' עבודת האדם לעבוד את ה' ב"ה וא"כ למה לכם בחי' יצ"מ בחי' יראה תתאה הג"ל בחי' בהמה וזה שפתוב רק צאנכם ובקרכם יוצג ר"ל בחי' בהמה שלכם היינו בחינת יציאת מצרים יהיה מוצג ואינכם צריכים לה לבחי' יצ"מ בחי' בהמה ופ"ז השיב משה רבינו עליו השלום גם אתה תתן בידינו וגו' ר"ל גם בחי' אפה היינו בחי' בהמה הג"ל בחי' יצ"מ גם לזה צריכין אנחנו פי אי אפשר להיות תמיד בבחי' גדולה בחי' הוי"ה ב"ה ע"כ צריכים אנחנו ליקח גם בחי' לשון קנין גמור בחי' דעת בחי' גדולה הג"ל וב' בחי' אלו מרומזים בפסוק נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וגו' פי כדמותנו מרמז על בחי' א' לשון דמות שהוא רק כמו דמיון ודמות היינו שאינו עיקר מכונן העבודה בצלמנו מרמז לבחי' הגדולה העיקרית הג"ל בחי' מתן תורה רק שבתחילה צריך להיות בחי' דמות וממנה יוכל לבא לבחי' הגדולה וזשאה"כ והנה הדם לכם לאות על הבתים וגו' פי הדם הוא לשון התדמות מרמז לבחי' דמות הג"ל ובחי' זו הנקרא דמות תהיה לכם על פתח הבית ר"ל שתהיה כמו פתח לכנס ע"י לבחי' הגדולה בחי' קנין גמור שגזפה לזה אמן: וגם טפכם ילך עמכם וגו'.

ר"ל טפכם מרמז על בחי' ניצוצות של אדם הראשון שיצאו ג"כ ממצרים פיזוע פדי שלא ישאר שום בחי' קדושה במצרים (והמה יהיו הפל בבחי' קדושה קטנים וגדולים) אכ"ר: פי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו: מקודם שנקבאר זה הפסוק נקדים לבאר הפ' ומושב ב"י אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה שלכאורה אינו מובן שלא ישבו במצרים דק רד"ו שנה הגם שפן ברית בין הבתרים הנה ת"ל שנה הלא כתיב במצרים וא"ל בד"ו דהנה יעקב הנה שלימו דאבהן כמאה"כ יעקב אשר בחרתיו ישראל אשר בך אתפאר וצריך להבין ענין בחי' יעקב אשר הבוב"ה מתפאר בו ונוכל לומר עד"ז פי בחי' הוא בחי' ענוה ומבחי' ענוה בא לבחי' יראת השם וכמאה"כ עקב ענוה יראת ה' וזה מרומז בתיבת יעקב י', עקב יוד היא בחי' ענוה נקודה קטנה וגם יוד היא בחי' חכמה כ"ח מ"ה שהוא בחי' ענוה עקב ענוה יראת ה' ועוד נוכל לומר שפח"י יעקב מרמז על בחי' זו דהנה צריך האדם לשעבד ולהכניע פל הו' מדות רק להבוב"ה כמאה"כ לך ה' הגדולה והגבורה וגו' וזהו מרומז בתיבת יעק"ב גימטר' ז"פ שם העצם ב"ה מרמז שצריך האדם לשעבד פל השבע מדות למקורם והפלל שהעיקר הוא בחי' הפנע' וכשהאדם הוא בבחי' הכנעה באמת בנודאי יבא לאהבה עילאה שהוא בחי' חסד ובה נתעורר חסד עליון ומזה בא לבחי' גאולה כמאה"כ ונכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור אברהם מהאי גיסא יעקב מהאי

גִּיסָא וְנִמְתְּקוּ הַדִּינִים וְזֶהוּ עֲתִיד הַקַּב"ה לְהַנְחִיל לְכָל צַדִּיק שְׂׂי עוֹלָמוֹת וּלְבָאָר זֶה נִקְדִּים
מֵה דְאִיתָא בְּסִפְרִים ע"פ וְאַרְא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁד"י דַּס"ת שְׁל
אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב בְּחִילּוּפֵי אֲתוּ"ן בַּא"ת ב"ש הוּא שְׂׂם שְׂׂדֵי וַיַּעֲקֹב הוּא שִׁין וְאַבְרָהָם
הוּא יוֹד וְזֶהוּ שְׂרַמְזוּ הַתַּנָּא שְׂׂי עוֹלָמוֹת רִמּוּ עַל שְׂׂנֵי הַבְּחִי הַנְּ"ל וְהִנֵּה אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב
גִּימְטְרָנִי ת"ל וְזֶה שְׂפָתַב וּמוֹשָׁב ב"י בַּאמ"צ ר"ל בְּאִיזָה זְכוּת נִתְקַיְּמוּ בְּמִצְרַיִם וְאֵה"כ
ע"י שְׂלִשִׁים וְאַרְבַּע מְאוֹת שָׁנָה הִינְנוּ ע"י בַּחִי אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב זֶה הִגִּין עֲלֵיהֶם בְּמִצְרַיִם
וְלָזֶה מְרַמְזוּ הַכְּתוּב כ"א צְלִי אֵשׁ בְּגִימְטְרָן תל"א ת"ל מְרַמְזוּ עַל אַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב א' מְרַמְזוּ
עַל בַּחִי אַחְדוֹת פִּי בְּמַה נִּתְיַחֲדוּ שְׂׂנֵי הַבְּחִי הַנְּ"ל שְׂׂינְמִתְקוּ הַדִּינִים וַיִּתְעוֹרֵר חֶסֶד עֲלִיוֹן
הוּא ע"י רֵאשׁוֹ עַל פְּרַעְיוֹ הִינְנוּ שְׂתִהְיֶה מִחֲשַׁבְתּוֹ תָּמִיד עַל בַּחִי הַכְּנַעֲנִי וְעַל קִרְבוֹ הוּא
בַּחִי אֶהְבֶּה לְשׁוֹן הַתְּקַרְבוֹת פִּי מִחֲמַת הַכְּנַעֲנִי בְּאֵל בַּחִי אֶהְבֶּה וְנִתְעוֹרֵר חֶסֶד עֲלִיוֹן שְׂמִנָּה
בְּאֵל בַּחִי גְּאוּלָּה וְלָזֶה מְרַמְזוּ הַכ' בְּאֵל פְּרַעְיָה שְׂׂנֵי בַּחִי הַנְּ"ל אַבְרָהָם יַעֲקֹב מִתְחִילִין
בְּאוֹת א' וּמְסִיַּיִן בְּאוֹת ב' וְזֶהוּ בְּאֵל פְּרַעְיָה שַׁע"י בַּחִי ב"א תוֹכֵל לְבֹא אֶל פְּרַעְיָה שְׁעַל
יָדָם נִמְתְּקוּ הַדִּינִים וְנִתְעוֹרֵר חֶסֶד עֲלִיוֹן אַכִּי"ר: וְהִנֵּה הַדָּם לְכֶם לְאוֹת עַל הַבְּתִים דְּהִנֵּה
צָרִיף: הָאֲדָם לְהִיּוֹת בְּבַחִי דְּמַמְה דְּקָה קוֹדָם פֶּל דְּבָר וְדָבָר הִינְנוּ פְּשִׁיפּוֹל בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ לְדַבֵּר
אִיזָה דִּיבּוּר אִזִּי צָרִיף לְהַתְּבַוֵּן בְּשִׁכְלוֹ הַאִיף וּמַה יְדַבֵּר, וַיִּהְיֶה מִקּוֹדָם בְּבַחִי שְׂתִיקָה
הִינְנוּ דְּמַמְה דְּקָה לְהַמְתִּיק עֲצָה אִיף יִפְּוֹל הַדִּיבּוּר מִפִּיו וְלֹא יְדַבֵּר בְּלִתִּי פְּוֹנָה וּלְקַבֵּל עֲלִיוֹ
עוֹל אֲדוֹנוֹתוֹ ית' וְאַח"כּ יְדַבֵּר וְזֶהוּ אֲדוֹנִי שְׂפָתַי תִּפְתַּח פִּי שְׂצָרִיף לְקַבֵּל עֲלִיוֹ תְּחִילָה עוֹל
אֲדוֹנוֹתוֹ בְּרַמְזוֹ בְּשֵׁם אֲדוֹנֵי וְאַח"כּ שְׂפָתַי תִּפְתַּח וְזֶהוּ וְהִנֵּה הַדָּם בַּחִי דְּמַמְה לְכֶם לְאוֹת עַל
הַבְּתִים פִּי קוֹדָם שְׂיִשְׁתַּלְשַׁל מִמַּחֲשַׁבְתּוֹתֵיכֶם בַּחִי אוֹתִיּוֹת שְׂיִבְנֶה מֵהֶם בְּתִים בַּחִי תְּבוֹת
אִזִּי מִקּוֹדָם יִהְיֶה לְכֶם בַּחִי דְּמַמְה וְכַאֲמוֹר שְׂנַזְנָפָה לָזֶה אַכִּי"ר: פְּרַשַׁת בְּשִׁלַּח וַיְהִי בְּשִׁלַּח
פְּרַעְיָה אֶת הָעָם וּגו' הִנֵּה בְּסִפְרֵי אוֹה"ח דְּקָדָק עַל אוֹת וְא"ו שֶׁל ו"לֹא נָחַם שֶׁהוּא לְכַאוּרָה
מִיּוֹתֵר וּי"ל ע"ד הַמוֹסֵר הִנֵּה יֵשׁ לְהָאֲדָם ב' בַּחִי קְטָנוֹת הִינְנוּ קְטָנוֹת א' כְּשֶׁהוּא פְּחוֹת
מִבֵּן י"ג שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד וּקְטָנוֹת ב' אַחַר שְׂהַגִּיעַ לִי"ג שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד אֶכָּל לֹא הִגִּיעַ עַדִּין
לְבַחִי כ' שָׁנָה פִּירוֹ קְטָנוֹת הוּא שְׂאִין לוֹ בַּחִי אֹר ה' וְהוּא בְּבַחִי חֲשָׁכוֹת שְׂאִין מְאִיר
עֲלִיוֹ אֹר ה' וּבְתַחֲלַת עֲבוֹדָתוֹ לֵה' שְׂאִין לוֹ עַדִּין אִפִּי בַּחִי י"ג הִינְנוּ שְׂאִין לוֹ בַּחִי אַח"ד
גִּימ' י"ג שְׂעַדִּין אִינוּ מִבֵּין אַחְדוֹת ה' אִיף שֶׁהוּא מְמַלֵּא פֶּל עֲלָמִין וְלִית אֲתֵר פְּנוּי מְנִי
וּכְשֶׁאֲדָם אִינוּ מִבֵּין פֶּל זֶה עַדִּין הוּא בְּבַחִי חֲשָׁכוֹת גְּמוֹר עַד שְׂיִוצֵא מִחֲשָׁכוֹת זֶה וּמְאִיר
עֲלִיוֹ אֹר ה' שְׂיִכוֹל לְהִבִּין בַּחִי אַחְדוֹתוֹ ית' פְּנ"ל אִזִּי נִתְדַמָּה לוֹ שְׂהַשִּׁיג פֶּל בַּחִי קְדוּשָׁה
וַיֵּשׁ לוֹ קֶצֶת גְּסוֹת הָרוּחַ הִינְנוּ שְׂלֹא הִגִּיעַ עַדִּין לְבַחִי כ' בַּחִי הַכְּנַעֲנִי שְׂיִבִין פְּחִימַת עֲרֹכוֹ
וְעַבּוֹדָתוֹ לֵה' וְהוּא בְּבַחִי חֲשָׁכוֹת בַּחִי גְּסוֹת הָרוּחַ בַּחִי עַמִּל"ק גִּימ' א"ל אַחַר וְאִין זֶה
בַּחִי שְׂלִימוֹת הַקְּדוּשָׁה עַד שְׂמַגִּיעַ לְבַחִי עֲשָׂרִים שָׁנָה בַּחִי כ' כְּפּוּפָה בַּחִי הַכְּנַעֲנִי שְׂמַבִּין
פְּחִימַת עֲרֹכוֹ וְעַבּוֹדָתוֹ לֵה' וְזֶהוּ בַּחִי אֹר בְּשִׁלְיָמוֹת וְהוּא בַּחִי גְּאוּלָּה שְׂיִצֵּא מִחוּשָׁף לְאוֹר
וְזֶהוּ פְּקוּ"ד יִפְקוּ"ד אֱלֹהִים אֲתֶכֶם שְׂנֵי פְּקִידוֹת פְּקוּדָא, קְדַמָּה הִינְנוּ בַּחִי יִצִּיאָה מִחֲשָׁכוֹת
א' לְהִיּוֹת לוֹ בַּחִי י"ג בַּחִי אֶחָד לְהִבִּין אַחְדוֹת ה' פְּנ"ל וּפְקִידָה שְׂנֵי בַּחִי יִצִּיאָה מִחוּשָׁף
קְטָנוֹת ב' לְהִיּוֹת לוֹ בַּחִי עֲשָׂרִים בַּחִי כ' בַּחִי הַכְּנַעֲנִי הַנְּ"ל וּב' בַּחִי אֱלוֹ נִקְרָאִים בַּחִי
עֵינִין שְׂיֵשׁ לוֹ עֵינִים לְרֵאוֹת בַּחִי אֹר הַנְּ"ל וְזֶהוּ מְרַמְזוֹ בְּפִסּוּק גַּל עֵינֵי וְאַבְיִטָּה נִפְלְאוֹת
מִתּוֹרַתָּהּ וּגו' פִּי שְׂדוּד הַמְּלָךְ עֲלִיוֹ הַשְּׁלוֹם הַתְּפִלָּל שְׂיִשְׁיג בְּשִׁלְיָמוֹת ב' בַּחִי הַנְּ"ל י"ג וּכ'
פְּנ"ל עוֹל גִּימ' ג"ל וַע"י ב' בַּחִי אֱלוֹ יְכוֹל לְרֵאוֹת בְּעֵינֵי הַשְּׂכָל שְׂלוֹ אֹר ה' שְׂבַתּוֹרָה וְזֶה

שדרוז"ל שר לא נאמר אלא ישיר פנ"ל היינו פשיצאו ממצרים יצאו מתחלה מבחי' חשכות הא' להשיג בחי' אהד בלבד אבל לבחי' הב' בחי' כ' עדיין לא השיגו ולכן נאמר ישיר לעתיד היינו שעדיין לא הי' שלימו' עד שאח"כ יהי' בשלימות ולזה השתוקקו ישראל להשיג גם בחי' הב' פנ"ל וזה שאה"כ ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הי"ם היינו כי בחי' הא' נקרא ה"א ובחי' השנה נקרא בחי' נאו בחי' דבקות בה' וכשהוא עדיין בבחי' הנ"ל פשהוא בשלימות הקדושה ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה לכן נעשה מן ה' חמשים בחי' י"ם וזהו ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הי"ם לרמז שנעשה מן ה' י"ם שהיו בשלימות הקדושה של בחי' א' פנ"ל רק לבחי' הב' בחי' כ' הנ"ל עדיין לא השיגו והי' בהם עדיין בחי' גסות הרוח בחי' עמלק בחי' אל אחר וזהו ויהי בשלח פרעה את העם היינו שנשלח מן מספר פרע"ה ונחסר ממנו מספר הע"ם ונשאר מספר עמלק בחי' גסות הרוח שהי' סבורים שפבר השיגו כל שלימות הקדושה וקרובים המה לה' לכן ולא נחם אלהים וגו' כי קרוב הוא וגו' פ"י פיון שהמה קרובים בעיניהם לבחי' קדושה פנ"ל והי' להם גסות הרוח לכן הנקרחו ללכת דרך המדבר ולקבל התורה על הר סיני שתפסוק זנהמתן בחי' עמלק ויגיעו לבחי' כ' בחי' הכנעה וענוה באמת וע"י זה נתנה להם התורה עשרת הדברות תר"ך אותיות בחי' מספר עשרים שהוא פ"ה כת"ר שע"י בחי' פ"ה שהי' להם זכו לבחי' כ' כת"ר תורה ומרומז בפסוק ויהי בשלח פרעה את ה"עם ו"לא ר"ת ה"ו לרמז על הנ"ל שלבחי' ה"א השיגו אבל לבחי' נא"ו לא השיגו עד קבלת התורה פנ"ל אז השיגו בחי' הקדושה בשלימות אף פבר הי' בכוחם ללכת דרגא בתר דרגא ולהזדכך לקבל התורה וכמאה"כ בהוציאך את העם וגו' מעבדון את וגו' לזה נרמז בשלח פרעה את העם ולא נחם וגו' כי לא היו עדיין בשלימות בפועל אמר פן יהי רצון: עוד י"ל שלכאורה אין לפסוק הזה ביאור כי בנדאי אם יהיה רחוק יותר יש לחוש שמאימת הדרך שהוא רב ינחם כו' ועוד שתשש זה רחוקה מאוד כי היתכן שפמה גיסיס ראו ישראל במצרים שהוכו מצרים בעשר מכות והקב"ה הוציאם ביד חזקה ועכשיו יפחדו מאימת שום מלחמה עד שיכרחו לשוב מצרימה חלילה ושלא יבטחו בה' וגם אפילו אם ירצו לשוב הלא ביד ה' הם שלא ינחם לשוב אלא הענין הוא פרחם אב על בנים כו' וכמשל אב שיש לו בן חביב עד שיש לו געגועים עליו בנדאי האב משמרו מכל נזק ופגם שלא יבא עליו אפילו שום חשש נזק אפילו חששה רחוקה וכ"ז מאהבתו אותו וקרבת לבו לבנו פן ה' אלהינו ית' מאהבתו ית' את בני ישראל ורצונו לשמור אותנו מכל חטא ועון ומחשבה זרה ע"כ חשש פן ינחם העם אפילו רק במחשבה לבד ויהיה חטא אפילו שלא ישובו כי לא יתן לאל ידם אעפ"כ יפגמו במחשבה ע"כ לא נחם אלהים כו' כי קרוב הוא פירוש כי קרוב ה' לנו ע"כ חשש אפילו חששה רחוקה פזו פן ינחם.

כולי ויפגמו במחשבה. ניסעו מסוכות ויחנו באיתם בקצה המדבר וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן ולחנותם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה.

ולכאורה הוא פלא הלא עיקר הענינים היו בהליכתן ולא בחנייתן וכך הל"ל וניסעו מסוכות וה' הולך לפניהם וגו' ואח"כ ויחנו באיתם אף יש לומר דהנה עיקר עבדות ה' לעבוד אותו ית' בבחי' אהבה ויראה עילאה בגין דאיהו רב ושלטי עיקרא ושרשא דכל עלמין ויכסוף וישתוקק לדבק א"ע במקור החיים מחי החיים ב"ה פענין שנאמר ובו תדבק וכענין שנאמר שימני פחותם על לבך והוא דביקות ה' האמיתי שידבק ויקשר א"ע

להשי"ת בהתקשרות עוז ותעצומות לבל יפסוק ח"ו מדביקות הבוב"ה פענן שוייתי ה' לנגדי תמיד בכל דרכיה דעהו וינסוף וישתוקק מתי יבא לאהבה את ה' בכל לבו ובכל נפשו בכלות הנפש ממש ומים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה יבקש תמיד מהש"י שיטהר לבו לבא למדריגה זו כבקשתנו וטהר לבנו לעבדה באמת והנה בחי' עבדות זה נקרא בשם בית בחיי קביעות ולא דרך ארעי ובי"ת הוא בחי' חקמה כ"ח מ"ה בחי' ענוה כמ"ש בזוהר גם צפור מצאה בית דא בי"ת דבראשית וכדאימת בזוהר ע"פ ושמרו בני ישראל את השבת לדורותם ברית עולם לדורותם פתיב חסר ופאה איהו מאן דעביד ליה דירה נאה בליביה בחי' בית שהוא בחי' חקמה כ"ח מ"ה וצריף האדם להכניע פל הז' מדות רעות ולהכניס אותם לבחי' קדושה עליונה פמאמר הפתוב לה ה' הגדולה והגבורה וכו' וצריף להכניס ג"כ פל הארבע יסודות א' ר' מ' ע' לבחי' קדושה עליונה מים הוא בחי' אהבת ה' פענן שנאמר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה יסוד האש הוא בהי' נראת השם הוא בחי' גבורה ויסוד הרוח הוא בחי' דיבור ואמירה כמו שת"א לרוח מללא כ"ש וברוח אפיה ות"א ובמיר סמוך ואמירה הוא לשון רוממות אל כמ"ש את ה' האמרת שצריף לראות לשבח לפאר לרומם לה' ב"ה ועיקר קיומו הוא יסוד העפר בחי' ענוה ע"ד ונפשי כעפר לכל תהיה וזהו ג"כ מדות האבות אברהם הוא מדת האהבה יצחק הוא מדת היראה יעקב הוא מדת התפארת מלשון אמירה ורוממות וקיומן הוא העפר הוא בחי' ענוה ואז יהיה בארבעה דפנות ויהיה בחי' בית והנה ידוע שסופה בג' דפנות ע"כ הוא בחי' דירת ארעי וזשאה"כ ויסעו מסופות היינו מבחי' עבדות שאינו קבוע ובאו לבחינת עבדות קבוע המכונה בשם בית וזהו ניחנו באיתם אותיות בי"ת אמ"ת הוא עבדות הקבוע אמת הוא ראש תוף סוף בחי' אבות וזהו בקצה המדבר מדבר הוא מקום שאינו קבוע לישוב והם לא היו בבחי' עבודה שאינו קבוע ולזה אמר בקצה המדבר שהיו בסוף עבודה שאינה קבוע והתחילו לעבוד את ה' בבחי' עבודה בית קבוע פנ"ל ולזה וה' הולך לפנייהם יומם שבאו לבחי' דביקות ה' האמיתי ה' וזכנו לבא לבחי' זו אכ"ר: דרוש לט"ו בשבט גבוכים הם בארץ.

ונראה לבאר ע"ד המוסר ותחלה נקדים הנה פתיב מסיר אנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה ויש לדקדק מלת גם שהוא אף למותר שמלת גם מורה שיש עוד איזה דבר וגם תפלתו תועבה והנה להבין כ"ז הנה עיקר התורה הוא שתהיה בבחי' פא"פ כמו שנתנה שהיתה פא"פ דבר ה' עמכם ופירש"י ז"ל דיבור אנכי ולא יהיה לה מלא את כל העולם דלא הנה אחר דלא מלל עמהון אנכי ופי' לפירושם שהיו ישראל בהזדככות כ"כ עד שלא היה מקום שלא נראה שם אלקות ובכל מקום שהסתכלו בכל נברא בעין שכלם בשורשו מאין חיותו ומקורו והבינו שכל חיותם הוא הבוב"ה והוא מחיה ומנהיג אותם בכל עת ורגע ונשמותינו מופקדים ביזו בכל רגע ורגע והבינו באמת שתמיד עומדים אנחנו פנים בפנים עם חיותינו ומקורינו שהוא הבוב"ה ממהקב"ה ובחי' זו היתה באמת בשעת מתן תורה עד שלא היה אחר שלא נראה שם בחי' חיות ומנהיג היה להם בחי' בושת אמיתי ויראה עילאה ואם נזכה לזה שיהיה האדם תמיד בבחי' זו אוי גם תפלתו נשמעת בנודאי וזשה"כ ויסב חזקיהו פניו אל הקיר פל אל התורה שנקראת הקי"ר אותיות יקר"ה בבחי' גדולה הנ"ל כמאה"כ יקרה היא מפנינים אחז"ל יקרה היא מפהן גדול שכה"ג לא נכנס כ"א בין הבדים והחכם שלומד בבחי' פא"פ הוא נכנס לארון ממש ולכן

הסיב חזקיהו פניו אל הקיר ר"ל שהסיב תפילתו לבחי' הקיר בחי' יקרה היא התורה בבחי' פא"פ כמו שהיה בשעה שנתנה פנ"ל היינו שהיו רואים בחי' חיות אלקות שמלא כל העולם עד שהם לא תפסו מקום פלל והיו בבחי' מה אנחנו והאמינו באמונה שלימה שה' הוא מחי' את פולם וזשאה"כ ויקראו את שמו מן מלשון אמונה פי כשיבד המן ירד הארת אלקות גדולה כ"כ עד שנקבע אמונה גדולה בלבם עד שבכ"מ שהסתכלו לא ראו כ"א חיות אלקות בלבד והבינו שאין עוד מלבדו פי בחי' אמונה כזו עד שהיה בבחי' פא"פ אי אפשר להיות אלא כמאחז"ל שהתורה נקנית במיעוט אכילה במיעוט שיחה וכו' ע"כ נתן להם ה' לחם מן השמים כדי שלא יתגשמו ע"י האכילה רק אדרבה שיבא להם הארה גדולה יותר ע"י המאכל שהוא אמנם את"כ פשנכנסו לא"י ולא היה להם מן תקנו לברך על, המאכל לכל מאכל ברכה הראוי לו בכונה כדי שלא יתגשמו ע"י המאכל שהוא ולא יסתר ממנו הבחי' יראה פנ"ל פי פשמברכין הברכה בכונה עצומה אזי מעלה אותו המאכל לשורשו הרוחני ואינו מגשם אותו, אדרבה פי תוסיף לו הארה אלקות על ידו וזה שאחז"ל לא נתנה תורה אלא לאוכלי מן ר"ל לאלו שאוכלין אכילותיהם בבחי' מן בחי' אמונה ר"ל שיש להם בחי' אמונה בשעת אכילה להאמין שחיות אלקות שבתוך המאכל הוא העיקר ומכוון להחזירו לשורשו ולקבל תוספת קדושה ממקור העליון ואז יכול ללמוד תורה בבחי' פא"פ וגם תפלתו נשמעת ואם ח"ו אינו אוכל בכונה זו אזי הוא בבחי' עורף ולא בבחי' פנים כי אין שם בחי' חיות אלוקות נגד פניו להיות בטל נגדו להיות בבחי' מה פי מחמת שאינורואה נגדו בחי' ה' אחד בכל נברא הוא אינו יכול להיות בבחי' מ"ה בחי' הכנעה אזי אפי' אם לומד תורה הרבה אינה רצויה וגם תפלתו אינה נשמעת וזהו מסיר אָזְנוֹ ר"ל אָזְן גימ' מה אחד פי הָא בְּהָא תלי' אם הוא רואה בחי' ה' אחד בכ"מ והוא מחי' את פולם ולית אתר פנוי מינייה ממילא הוא בעיניו בחי' מה ושניהם יחד הם בחי' אָזְן אָבֵל מי שמסיר בחי' אָזְן הַנְּ"ל גם תפלתו תועבה ואינה נשמעת פי אינו פדאי שתפלתו תהיה נשמעת ויש מקטריגים ואינם מניחים להיות מהתפלה ההיא בחי' פתר רק כשהוא מתפלל בצבור ואכל פי עשרה שכינתא שריא והקב"ה מקבל תפלתן של פי עשרה וזשאה"כ ויהי לשון צער אימתי יש צער בעולם בשל"ח ר"ל התפלה שנקראת שילוח כמו שאמר מו"ח ז"ל היא פרעה ר"ל שהתפלה היא בבחי' פרעה עורף ולא בבחי' פנים פנ"ל את העם מרמז ג"כ לתפלה פי עולה מספר תפלה א' גם א"ת מרמז לתפלה פי ת' היא תפלה לשון התחברות שרוצה לחבר א"ע לבחי' א' אלופו עולם וכאשר התפלה היא בבחי' עורף בחי' פרעה אזי ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים ר"ל אינו מחשב תפלת יחיד נגד תפלת פלשתים אז ח"ו ויהי' בחי' צער רק כשלומד אדם התורה בבחי' פנים בחי' יראה ומתפלל ג"כ באותה בחי' אזי נתחבר בחי' דל"ת בחי' תפלה לעני לבחי' יוד שהוא תורה פנה ה' ד' עם יוד נעשה ה' ונשלם ה"א אחרונה של שם העצם שנקראת אדני ונמתק בחי' שהיתה בתחילה דין ונמתק עם א' שנעשה אדני ותקון זה נמשך בט"ו בשבט שהוא בחודש החמישי בשנה שהוא מרמז לבחי' ה' שהיא תפלה בשלמות פנ"ל ונתחבר עם יו"ד בחי' תורה ונעשה ט"ו וזהו נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר וגו' ר"ל נבוכים גימטריא ב' פעמים דין פי' שאמר פרעה עליהם שהם בבחי' ב"פ דין וסגר עליהם המדבר ונסגרו ונסתר מהם בחי' יראת המדבר יראת הלקח פי' דוע אָבֵל הקב"ה נתן להם המן וניתן להם בחי' יראת הלקח ונמתק הדין וזהו שנתחבר

המעשרות בט"ו בשבט ממעשר שני ומעשר עני שמרמז ג"כ לבחי' זו מעשר שני מרמז לבחי' תורה מלשון שינה ומעשר עני מרמז לבחי' תפלה לעני: ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה וגו' וב"י הלכו ביבשה בתוך הים וגו': ויש לדקדק למה שינה הפתוב שבתחילה הקדים בתוך הים ואח"כ ביבשה ואח"כ בתוך הים ולהבין זה הנה ידוע מאחז"ל שעיקר בריה"ע היתה בשביל היראה שנקראת ראשית ובשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל הנקראים ראשית ולבחי' יראה א"א לבא כ"א ע"י בחי' מ"ה בחי' עננה תחלה פי פאשר מתבונן האדם ומאמין באמו"ש א אשר בידו נפש פל חי ונאנחנו מה חיינו ומה גבורתנו רק בלתי לה' עיינוו שהוא יתן לנו חיים וכח וכל הצריף לנו מחוט ועד וכו' וכאשר מתבונן האדם פן בכל פרט ופרט להבין שפלותו באמת אזי ממילא נופלת עליו אימה ויראה ופחד מגדולתו ית' ונכנע לפניו בהכנעה גדולה ובזה מהפך מדה"ד שהוא בחי' אלהים שהוא גימטר' מ"ם ה"א במילואו ונעשה בחי' הוי"ה במילואו אלפין גימטר' מ"ה ע"י בחי' א"ה בחי' עננה שיש לו גם מלת עננה גימטר' מ"ם ה"א מ"ה וצריף האדם ללמוד עצמו זאת הבחי' מן המים שיורדים מן הגבוה לנמוך כמאחז"ל התורה נמשלה למים מה מים יורדים מגבוה לנמוך אף התורה כו' ר"ל שגם להתורה צריכים להיות בבחי' עננה וללמוד מן המים פנ"ל ושאחז"ל מה מקנה מטהר את הטמאים וכו' ר"ל שאפילו הטמאים היינו החוטאים מי שחטא ע"י בחי' שכחה ששכח בשעת העבודה את חסדי ה' כמאמר הכתוב שכחנו את רוב חסדיך וגו' ובעבור זה חטאו פי לא זכר חסדי ה' עליו ולא הנה לו בחי' עננה בחי' יראה ואעפ"כ פאשר זוכר אח"כ בחי' מים שיורד מגבוה לנמוך וגם הוא משפיל א"ע מבחי' גדלות שהנה לו ולבו נכנע בקרבו בבחי' מ"ה אז אותה הבחי' מים שיש לו מטהרת אותו ומחזרת אותו לתשובה שלימה ביראה גדולה לפני הבוב"ה ונמחלו עונותיו וזהו מקנה שהוא מים מטהר את הטמאים וזהו מרומז בכתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וגו' פי מים נקרא דמות לבחי' עננה פנ"ל מה מים יורדים וכו' ונהו פי הפתוב נעשה אדם גימטר' מ"ה בחי' עטה שיהנה כדמותנו ר"ל כמו המים שנקראים דמות פנ"ל ובחי' זו קדמה לבריאת העולם כמאה"כ ורוח אלהים מרחפת על פני המים וגו' שבחל"מים הנה קודם שנברא העולם ר"ל שלכן נברא העולם בשביל בחי' זו של מים שהנה במחשבה הקדומה וזשאה"כ ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי וגו' ואי' בזוה"ק בעתיקא תליא מלתא פי עתיקא הוא בחי' מחשבה הקדומה הוא בחי' מ"ה בחי' עננה ויראה בחי' מים שקדמה במחשבה הקדומה ר"ל מלתא זו תליא פאשר יהנה לישראל בחי' מ"ה בחי' מים ועי"ז יתהפך מדה"ד למדה"ר ומיד האיר ה' והשפיע לישראל בחי' ים שהוא בחי' מים בחי' מה הנ"ל וזשאה"כ ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה פי שהנה להם בחי' ים פאשר היו היו עדיין ביבשה ועי"ז וב"י הלכו ביבשה בתוך הים פי (שהנה להם בחי' ים פאשר היו עדיין ביבשה) ע"י בחי' זו נתהפך מדה"ד למדה"ר ונעשה להם נס שהלכו ביבשה בתוך הים וזשאה"כ ל תנאי הנה להקב"ה עם הים וכן תנאי מרמז לבחי' זו שירד מגבוה לנמוך הוא בחי' מ"ה בחי' עננה ונקרא תנאי פי שורש המלה של תיבת תנאי הוא ת"ן גימטר' עשר פעמים מ"ה פי אין דבר שבקדושה פחות מעשרה וזשאה"כ וישב הים לפנות בוקר לאיתנו ואחז"ל חזר לתנאי הראשון וקשה וכי אימת בטלה התנאי פי פאשר נתבקע הים היו המים העליונים עומדים ולא ירדו מגבוה לנמוך כאחז"ל המים התחתונים ירדו והמים

העליונים עמדו וא"כ המים העליונים בטלו בחי' תנאי לירד ממקום גבוה למקום נמוך וזה נישב הם לפנות בןקר לאיתנו היינו לבחי' תנאי הראשון להיות יורד ממקום גבוה לנמוך כמאה"כ פמים לים מכסים היינו כמו שהמים יורדים ממקום גבוה לנמוך כדי לכסות הוא מרמז לבחי' י"ם בחי' מ"ה הנ"ל שהוא לתנאי הראשון ובבחי' זו יצאו ישראל ממצרים כמאה"כ וה' הפה כל בכור בארץ מצרים וגו' ר"ל שהפה בחי' בכור בחי' גסות הרוח והנה לישראל בחי' ענוה וכו' יצאו ממצרים רק שאח"כ נפלו מעט מבחי' זו ויחנו לפני פי החירות בין מגדול ובין הים פי' מגדל הוא גדלות וגסות הרוח הים בחי' מה פנ"ל והיו ישראל ממוצעים בין בחי' מגדול בקי' גסות ובין בחי' הים בחי' מ"ה ולא הנה להם בחי' מה בשלימות ולכן לא יכלו ליפנס בתוך הים עד שהאיר ה' עליהם בחי' מ"ה פנ"ל ואז יבקעו המים וגו' כמאה"כ אז יבקע פשח אורח ר"ל שהאיר ה' עליהם בחי' חסד ורחמים ולנה היתה עיקר בריה"ע כמאה"כ בראשית ברא אלה"ם אותיות א"ל הי"ם ר"ל שהבריאה היתה בשביל בחי' י"ם בחי' מ"ה פנ"ל ומרומז בתיבת ויושע ה' ביום ההוא וגו' תי' ההוא ר"ת של א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ הנאמר בבריה"ע מרמז ג"כ שהבריאה היתה בשביל בחי' ים בחי' מ"ה הנ"ל אמנם שעדיין מ"מ לא הנה להם בחי' זו בשלימות ולנה שר לא נאמר אלא ישיר לע"ל שאן הנה בחי' מ"ה בשלימות ונהנה השיר בשלימות ואז הנה ואנהבו פצאת השמש בגבורתו גימט' כת"ר שפח' זו תהנה בחי' כת"ר למלך המשיח פדאיתא בזוה"ק מאן דאמר שירתא דא זמין לעטרך למלכא משיחא וכו' שיהנה אז בחי' פמים לים מכסים פנ"ל שנופה לנה אכ"ר: והנה פאשר ירים משה וגו' נ"ל עד"ה רבות רעות צדיק ומפולם יצילנו ה' רבה רעה צדיק לא נאמר אלא רבות רעות לשון רבים כלל הדבר כל מי שרופא לילך בדרכי ה' ולהתקרב לעבודתו ית"ש העיקר הוא שיהנה לו בחי' ענוה ושפלות רוח.

וסימן זה יהא מסור בידו שאם יזפה אותו השי"ת שישתפל בכל עת ורגע על חסרונות ושפלות שלו אזי בנודאי חפץ ה' לקחת אותו לעבודתו ית"ש פי' השפלות הוא בחי' גדולה כמ"ש אשפון את דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ונהו פי' הפסוק קרוב ה' לנשפרי לב וכו' רבות רעות צדיק שמסתפל על רעות הרבה שיש לו שלא קיים דבר א' בשלימות שאין לו בחי' יראה בשלימות ובחי' אהבה בשלימות וכן בשאר המדות רק ברמיה ומסתפל על שפלות שלו אזי ומפולם יצילנו ה' שפונדאי הנה לו סייעתא דשמיא כמאמר הבא לטהר מסייעין לו כענין זה הנה בדעתו לפרש מאחז"ל קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף.

שלקאורה הוא תמוה מפני מה הם קשים כ"כ מזונות של אדם: אף נ"ל עפ"י הפ' הנני ממטיר לכם לחם מן השמים דא משה שהמן הנה בזכות משה פדאיתא ועיקר בחי' משה הנה ענוה כמו שהעידה התורה עליו והאיש משה עניו מאוד וכו' ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פא"פ כי בנודאי כל מי שיש לו בחי' ענוה בשלימות זוכה להשראת השכינה וע"י באים השפעות וטובות בעולם כמאמר חז"ל ראו הנה הלל שתרעה עליו שכינה כמשה רבינו אף שלא הנה הדור זכאי וראוי לקה וכמו שאיתא בספרי הצדיקים שאם הדור זכאי גדול הדור זוכה להיות בשלימות יותר ויותר והנה כמו כן אם הדור זכאי אע"פ שאינם זוכים כ"כ שעל ידם הנה השפעות טובות בעולם אף בזכות גדול הדור וע"י בא שפע חיים ברכה והצלחה בעולם וכמ"ש אדם ובהמה תושיע

ה' פ'י' כל מי שיש לו דעת פאדמ הראשון ומשים א"ע כבהמה תושיע ה' שע"י פאו השפעות טובות וישועות בעולם ועפ"ז נ"ל המאמר הנ"ל קשים מזונותיו של אדם ר"ל שיש לו דעת פאדמ אבל אינו משים עצמו כבהמה להסתפל על שפלות שלו אז בנודאי קשים מזונותיו פקריעת ים סוף ובזה נוכל לפרש הפ' דבר אל ב"י ויסעו והקנשיא מפןרסמת בזוהר להיכן יסעו שהים קמיהו אף נוכל לומר שהנא"ו והיו"ד של מלת ויסעו הוא הפעולה למיכה ויסוד המיכה הוא סע"ו בגימ' עני"ו.

פלומר שהקב"ה אמר למשה שיאמר לישראל שיכניסו א"ע לבחי' יותר גדולה לבחי' עננה ובזה יהיו זוכים לקריעת י"ס. גם ידוע שהיו"ד מורה על עננה כמו שאיתא במדרש מהיכן זכה משה לקרני הוד שבשעה שכ' את התורה נשתייר טיפת דיו בקולמוס והעבירו על ראשו ומשם זכה משה לקרני הוד ואיתא באה"ח מהיכן נשתייר הטיפת דיו פשפתב את הפסוק והאיש משה עניו מאד לא רצה לכתוב על עצמו עניו מחמת שהיה מסתפל שלא הגיע לבחי' עננה בשלימות וכ' ענ"ו חסר יו"ד ומזה נשתייר הטיפת דיו נמצא היוד מורה על בחי' עננה ועפ"ז נוכל לפרש הפ' והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל ואיתא בגמ' וכי ידיו של משה נוצחות מלחמה כו' אלא בזמן שישראל מסתפלין כלפי מעלה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים היו נוצחים ונ"ל כי מלת יד"ו אותיות יו"ד.

ר"ל פאשר ירים בחי' יו"ד בחי' עננה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים היו נוצחים ונשלח מן השמים חלישת פח בעמלק שנגזפה לזה אמן כי"ר: איתא במדרש פתוב אהד אומר מזה אמחה את זכר עמלק וכתוב אהד אומר מזה תמח' את זכר עמלק ותירץ הא קודם שנעשה מרובה לשכינה הא אחר שנעשה מרובה לשכינה עכ"ל להבין זה גם להבין פכל הלשון מזה אמחה או מזה תמחה גם להבין הפסוק ולא נחם וגו' כי קרוב הוא שלכאורה אין לו ביאור הנה ידוע ענין בחי' עמלק שהוא בחי' גסות הרוח שורש ומקור לכל המדות הרעות שבזה הוא מסלק מעניו השראת השכינה כמאחז"ל ואין אני והוא יכולין לדור פאחת וענין יציאת מצרים הוא שהוציאנו הקב"ה ממצרים שהיא מלא פשפים מלא קליפות שהיו ישראל בבחי' קטנות הדעת מחמת שהיו בין המצרים שהיו מלא קליפות וכשפים ולא הבינו בחי' גדלות הבורא אף שמלא כה"כ ולית אתר פנוי מינ' שהוא מחיה פל הנמצאים בכל עת ורגע וממילא היה בלבם בחי' גסות והוציאנו הקב"ה משם מבחי' זו לבחי' גדלות הדעת בכדי להבין גדולתו ית"ש שהוא ממלא פל עלמין וסובב פל עלמין וכולא קמיה פלא חשוב ועי"ז היה פל איש ישראל שפל בעניו נגד גדולתו ית' אבל מפל זה יכול ג"כ לבא לבחי' גסות במה שיספור בדעתו שהשיג השגה נפלאה וקרוב הוא לבחי' קדושה ויתגאה בזה בעצמו ואם פה יאמר יקלקל ח"ו הפל ויסתלק מאתו ח"ו השראת השכינה כי שקר הוא מדבר ואמר הרב מסדילקאב זלה"ה שקר נקרא קרוב כי אותיות שקר הם קרובים בא"ב וסמוכות זה לזה ואותיות אמת נקרא רחוק פי הם רחוקים זה מזה בא"ב פי א' הוא ראשונה בא"ב והמ' היא אמצעית והת"ו היא אחרונה בא"ב עכ"ד ז"ל ולזה נקרא אמת רחוק לכן פשיאמר האדם שהוא קרוב לבחי' הקדושה פראוי אז בנודאי היא שקר ויש בו גסות וגאנה שהוא שורש ומקור לכל המדות רעות והוא בבחי' דין פי גם מלת קרוב מרמז על בחי' דין שעולה מספר חמשה פעמים דין ויסלק ח"ו מעצמו השראת השכינה פנ"ל לכן יזהר האדם מזה מאוד ויבין פאמת שהוא רחוק מאוד מבחי' קדושה ועדיין לא השיג אפילו פטיפה מן הים

נגד רוממותו ית' וינדבר אמת בלבו לאמר שהוא רחוק מה' וישתוקק תמיד לקרב א"ע לה' ואז מרחוק ה' נראה לו וישרה שכינתו בתוכו כמאמר את מי אשפון וגו' לכן כשהוציאנו ה' ממצרים מבחי' קטנות הדעת שהיו פסוס פפרד אין הבין בגדולת הבוב"ה ואח"כ נפתחו עיני שפלים ולבם והשיגו השגה נפלאה מאוד והיו סבורים בדעתם שהם קרובים מאוד לקדושה קרוב גדול לה' ובאו לבחי' גסות פנ"ל וזהו מרומז בפ' ניהי בשלח פרעה את העם וגו' פרעה גימט' עמלק העם וכשיצאו ישראל ממצרים לא יצאו מפל וכל רק שנשלח מאתם העם מתיבת פרעה ונשאר בחי' עמלק היינו גסות וזהו בשלח פרעה"ל שנשלחו מבחי' פרעה מלת העם ונשאר עמלק בחי' גסות פנ"ל כסבורים היו כי קרובים הם להקדושה ועי"ז ולא נחם אלהים בדרך זה היינו בבחי' זו שיצאו כי קרוב הוא ממצרים ר"ל שבחי' זו שיצאו ממצרים היא בחי' קרוב שהיא בחי' שקר בחי' גסות פנ"ל והיו צריכים ב"י מקודם ביאת הארץ לתקן אותה בחי' לזכר אותה במדבר ע"כ צריך האדם להתרחק מאוד מאותה בחי' שקר וגסות שהוא מרומז באות ר' רבתי מן אל אחר שורש הקליפות ולדבק א"ע בבחי' שפלות להיות בעיניו נמאס ונבזה ושפל על שלא השיג פלום מעבודתו ית' וישתוקק מאוד לדבק בה' אחד ובחי' זו מרומז באות ד' רבתי מן אחד שיש לו בחי' דלות ושפלות ומצפה לה' אחד כמאמר דוד המלך ע"ה דלותי ולי יהושיע פי' שאני בעצמי דל ושפל ולי יהושיע ר"ל שאני מצפה ומבקש מה' אחד שהוא יושיעני ובאמת צריכים מאוד לזהר בזה כי זהו עיקר עצת היצה"ר כשרואה איש הישראלי בשום בחי' עבודה הוא אומר לו אתה השגת השגה נפלאה ואתה קרוב לה' מאוד ובה מוכינס בו בחי' גסות הרוח ומקלקל הכל וזשאה"כ ואמר פרעה לבני ישראל גבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר פי' פרעה הוא היצה"ר ומסית לבני ישראל גבוכים הם בארץ פי' שהם גבוכים ורחוקים מבחי' ארציות סגר ס"ג ר' היינו סג הוא מלשון נסוג אחר וסג אחר התגא של דלית ונעשה ר' רבתי בחי' גסות הנ"ל (או פי' שסג ונסוג אחר מהם בחי' ר' שמרמז לבחי' אל אחר והם קרובים לבחי' קדושה ומכניס בהם בחי' גסות הנ"ל) ע"כ עליהם המדבר היו צריכים להנדפכות המדבר וזהו עיקר עבודה לה' לרומם קרן ישראל הוא התג מדלי"ת שנקרא קרן ישראל היינו לעשות תג לר' שיהיה ד' היינו מן אחר אחד וזהו שאמר הכתוב מלחמה לה' בעמלק מד"ר ד"ר לעשות מלחמה עם היצה"ר ולעשות מן רי"ש דלי"ת וידבק עצמו בבחי' דל"ת ואז דלותי ולי יהושיע פנ"ל וזהו בחי' חכמה כ"ח מ"ה להיות בעיניו בבחי' מ"ה באמת ומחמת שגם בזה יתיעץ היצה"ר בערמה ויבא לאדם ויאמר לו עכשיו השגת מדת מ"ה ואז בזה גייס רוחו ע"כ אמר הכתוב אל יתהלל חכם בחכמתו פי' כשיש לאדם בחי' חכמה כח מה ע"י שהשיג פלום מגדולת הבוב"ה אל יתהלל באותה בחי' ולא ישמע לעצת היצה"ר שאומר לו כבר השגת שום השגה כי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי ר"ל שאם תשפיל היטיב לידע אותי גדולת הבוב"ה אז תבין אם תוכל להתפלל בהשגה פי' אז ידע באמת שהוא עדיין רחוק מה' והוא בבחי' דל ושפל ואז יהיה נקרא תרומה לה' תרי ממאה פי' שעשה מן אות ר' שהוא מאתים עושה ממנה ד' שהוא ארבע תרי למאה מן שני מאות נעשה ארבעה שהוא ד' רבתי מן אחד וזהו מחה תמחה בלשון נוסח ר"ל שתעשה מלחמה זו בעצמך למחות זכר עמלק בחי' גסות וגאונה ולעשות מן ד"ר ד"ר מן ר' תעשה ד' פנ"ל וכפול הלשון ע"ד שאחז"ל מאוד מאוד הגוי שפל רוח עד קצה האחרון ואז יהיה מרפכה

לְשִׁכְנָה ע"י שְׂעֵשָׂה תָּמִיד מִלְחָמָה זוּ בְּעֶצְמוֹ כִּינּוֹן שְׂיַדַע הָאֵמֶת שֶׁהוּא עֲדִינּוֹן רְחוֹק מֵה' וְכִשְׂיִהְיֶה בְּבַחֲתִי זוּ אִזְ הַבְּטִיחוּ ה' וְאָמַר מִחָה אֲמַחָה בְּלִשׁוֹן מְדַבֵּר בְּעֵדוֹ פִּי שֶׁה' בְּעֶצְמוֹ יִהְיֶה בְּעֶזְרוֹ לְמַחֲוֹת בַּחֲתִי הַגְּסוֹת וְהַגְּאָנָה מִמֶּנּוּ וְאִזְ יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהֶ רַבָּא וְיִתְמַלֵּא שְׁמוֹ הַגְּדוֹל וְיִהְיֶה מִן י"ה הו"ה בְּמִלּוֹאוֹ וְיִהְיֶה הַשֵּׁם שְׁלֵם וּמְבוֹרָךְ לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא ב"ב אָמֵן כֹּן יְהִי רְצוֹן: פְּרֻשֶׁת יִתְרוֹ וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כו' אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עִמּוֹ כִּי הוֹצִיא ה' אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם פִּירֻשׁ"י שְׁמַע קְרִיעַת יָם סוּף וּמִלְחַמַת עֶמְלַק וְקִשָּׁה מִמָּה דְאִיתָא בַּגְמ' מ"ד אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדָרְךָ שֶׁהִקִּיר אֶת בְּנֵי פְּאָדָם שְׁנַכְנַס לְאִמְבָּטִי וְכו'.

וְקִשָּׁה לִפ"ז עַל פִּיר' רִשׁ"י שְׁפִירֵשׁ שְׂיִתְרוֹ בָּא עַל שְׁמוּעַת מִלְחַמַת עֶמְלַק אֲדַרְבֵּה לִפִּי הַגְמ' לֹא הָיָה לוֹ לְבֹא לִפִּי שֶׁהִקִּיר אוֹתָם וְנִפְלוּ מִמִּדְרֵיגָתָם וְלִהְבִּין כ"ז הִנֵּה פְתִיב וַיַּעֲמֵד הָעַם עַל מֹשֶׁה מִבְּנוֹקֵר עַד עָרַב אָמְרוּ חַז"ל מִכָּאן שֶׁהָדוֹן דִּין אֵמֶת לְאִמְתוֹ כְּאִלוֹ נַעֲשֶׂה שְׁוֹתָף לְהַקְב"ה בַּמַּע"ב נֶאֱמַר כָּאֵן מִבְּנוֹקֵר עַד עָרַב וְנֶאֱמַר בַּמַּע"ב וַיְהִי עָרַב וַיְהִי בְּנוֹקֵר יוֹם א' ע"כ.

וְהַעֲנִין הוֹאֲדָאִיתָא כָּל הָדוֹן דִּין אֵמֶת לְהַצִּיל עֲשׂוֹק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ כו' וְזֹאת הוּא עֲבוּדַת כָּל אָדָם לְדִין דִּין אֵמֶת לְעֶצְמוֹ לְהַצִּיל כו' הֵן הֵם הַמְחַשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַתְּאוֹוֹת רְעוֹת אֲשֶׁר לֹא לֵה' הֵמָּה בְּיָדוֹעַ שְׂיֵשׁ בָּהֶם נְצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת וְצָרִיף הַדִּינּוֹן לְהוֹצִיאָם מִשָּׁם וְלְהַצִּילָם מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ הוּא הַס"א וְלְהַעֲלוֹתָם לְקַדְוֶשָׁה לְקַיִם מֵאֵה"כ וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה אֲשֶׁר גָּזַל וְאֶת הָעוֹשֵׁק אֲשֶׁר עָשָׂק וְאֶת הַפְּקֻדוֹן אֲשֶׁר הִפְקִיד אֹתוֹ דְּנוּקָא וְלְהַחֲזִירָם לְבַעֲלֵיו מִמַּשׁ לְמִקּוּרָם מִקּוּר הַקְּדוּשָׁה וְלְהַפְּךָ הָעָרַב שֶׁהוּא דִּין לְבְּנוֹקֵר שֶׁהוּא רַחֲמִים וּזְשַׁחְזוּ"ל כְּאִלוֹ נַעֲשֶׂה שְׁוֹתָף לְהַקְב"ה בַּמַּע"ב כִּי זֶהוּ עֵיקַר מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית לְהַפְּךָ חֲשׂוֹכָא לְנִהוּרָא עָרַב לְבְּנוֹקֵר כַּמֵּאֲחֻז"ל בַּמַּע"ב בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהִדְרָא נִהוּרָא וּזְשַׁח"כ וַיְהִי עָרַב וַיְהִי בְּנוֹקֵר יוֹם אֶחָד שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת עָרַב וּבְנוֹקֵר בְּתַמִּימוֹת פִּי מִסְפָּר עָרַב חֶסֶר מִמִּסְפָּר בְּנוֹקֵר ל"ו וְצָרִיף הַדִּינּוֹן אֵמֶת לְהַשְׁלִים ל"ו לְעָרַב וְלַעֲשׂוֹת בְּנוֹקֵר אֹר שֶׁהוּא רַחֲמִים הִינּוּ שְׁפָנּוּפְלִים לוֹ הַמְחַשְׁבוֹת זְרוֹת וְתַאֲנוֹת רְעוֹת צָרִיף לְשׂוֹם לֵב וְלִהְבִּין שְׂיֵשׁ אֹר בְּזֶה הַחֲשָׁכוֹת כַּמֵּה"כ זָרַח בַּחֲוֹשֶׁף אֹר לִישְׁרִים פִּי הַיִּשְׁרִים רוֹאִים הָאֹר שְׁבַחְוֶשֶׁף וּמְבִינִים הַעֲנִין שְׁכָל מֵה שְׁבָרָא הַקְב"ה לֹא בְּרָא אֱלֹא לְכְבוֹדוֹ כַּמֵּה"כ וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וְאֶחֻז"ל בְּשִׁנֵי יְצָרִיף יֵצֵה"ט וַיֵּצֵה"ר וְהַעֲנִין הוּא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּסַפְרֵי הַצְּדִיקִים מִשַּׁחְזוּ"ל הַבָּא לְטָהַר מְסִייעִין אוֹתוֹ זֶהוּ מֵה שְׁנוּפֵל לְאָדָם מִחֲשָׁבָה רָעָה.

בְּכַדִּי לְהַפְּכָה לְקַדְוֶשָׁה חֲשׂוֹכָא לְנִהוּרָא לְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה לְבַעֲלֵיו כַּנ"ל וְזֶהוּ הַעֲבוּדָה בְּשִׁנֵי יְצָרִיף גַּם בִּיצֵה"ר לְהַפְּכוֹ וְזֶהוּ מִדַּת הַיִּשְׁרִים שְׁרוּאִים הָאֹר שְׁבַחְוֶשֶׁף זֶה הִיצֵה"ר וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לוֹ יֵת' וּמְשַׁלְּמִים בְּמַלְת ל"ו אֶת מַלְת עָרַב שֶׁהוּא חוֹשֶׁף וְנַעֲשֶׂה בְּנוֹקֵר שֶׁהוּא אֹר וּזְשַׁח"כ שְׁרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד פִּי זֶהוּ עֲבוּדַת הַשְׁרָפִים מִמַּעַל ל"ו לְהַעֲלוֹת ל"ו וּמְחַבְּרִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד פִּי מַלְת כְּנָפִים בְּגִימ' ר' שֵׁשׁ וְאֶחָד הוּא שְׁבַעָה סָף הַפֵּל גִּימ' או"ר וְזֶהוּ עֲבוּדַת הַשְׁרָפִים שְׁמַעֲלִים ל"ו (עַם עָרַב) וְנַעֲשֶׂה או"ר (בְּנוֹקֵר) וּמְהַפְּכִים חֲשׂוֹכָא לְנִהוּרָא וְזֶה שַׁמְחֻז"ל כָּל הָדוֹן דִּין אֵמֶת לְאִמְתוֹ כְּאִלוֹ נַעֲשֶׂה כו' פִּי זֶה קָאִי עַל כָּל הָאָדָם שְׁצָרִיף שְׂיִהְיֶה דִינּוֹן לְדוֹן א"ע לְהַצִּיל אֶת הָעוֹשֵׁק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ הוּא הָאֹר הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִהַעֲוֹשֵׁקוֹ הוּא הַס"א הַמְחַשְׁבָּה אוֹ תַאֲוָה רָעָה שְׁבָאָה לוֹ שְׂיִרְאָה וַיְבִין אֶת הָאֹר שְׂיֵשׁ בְּהַחֲוֶשֶׁף וַיַּעֲלֶה אוֹתוֹ ל"ו יֵת' בְּכַדִּי לְהַשְׁלִים עִם ל"ו מַלְת

ער"ב להמתיק הדין ונעשה בוק"ר רחמים להפך חשוכא לנהורא ובנה פאלו נעשה שנתף במע"ב פי גם הוא הפך חשוכא לנהורא וכ"ז אינו כ"א בזמן שישראל הם בבחי' אלהים בחי' קטנות המוחין אז נופלים המחשבות הרעים והתאוות רעות לאדם ומתדבק בהם אותיות ק"ר.

כמאה"כ אשר קרה בדרך ואז"ל שהקיר אותם היינו שנתדבק בהם בחי' ק"ר שהוא בחי' צפון שמשם בא הק"ר בחי' דין או צריכים בנ"י להפ"ך הק' לג' (פי הם מתחלפים בחילוף אותיות) ונעשה מן ק"ר ג"ר וזה יהיה פשנזפה ב"ב לימה"מ בזכות ג' אבותינו אברהם יצחק ויעקב שהן הם הב"ד צדק שע"י לגמר הדין להפך הק' שהיא הקליפה פמאמר הזוהר ק' זה פקוף בפני אדם ובזכותם ותהפך הק' לאות ג' להיות ג' פעמים קדוש ואז לא יצטרכו לעבודה הנ"ל להפוך עוד הק"ר לג"ר פי או יהיה האור והקדושה גדולה כ"כ עד שלא יכולה הקליפה הנ"ל להתקרב להם מרוב אורם וזהו שאין מקבלים גרים לימה"מ פנ"ל פי לא יוכלו להתקרב להם פנ"ל וגם לא יצטרכו להעבודה זו פנ"ל וגם בשעת יציאת מצרים פתיב פי הוציא ה' את בני ישראל כו' פי שהיה השם במילואו בחי' גדלות המוחין ואז לא יכלה הקליפה להתקרב אל בני ישראל פנ"ל וע"כ לא בא יתרו אז להתגיייר פי הבין שלא יוכל להתקרב מרוב אורה של השראת הקדוש' על ישראל עד ששמע מלחמת עמלק אשר קר"ך בדרך שהקיר אותם פי פנ"ל שהטיל בהם אותיות ק"ר אז הבין שיוכל להתקרב וישראל יקבלו אותו פדי להפך הק"ר לג"ר חשוכא לנהורא.

ע"כ פשראה את משה רע"ה עוסק בהעבודה הנ"ל היינו ונעמוד העם על משה פי שצמד בחי' העם על משה ומה דן דין אמת פנ"ל להציל העושק מיד עושקו להפך חשוכא לנהורא כו' ע"כ אמר יתרו למרע"ה הנה אפה לעם מול האלהים פי עכשיו שהוא בחי' אלהים כמאה"כ את אשר עשה אלהים למשה כו' הנה אפה לעם פי תוכל למצוא בחי' עם גם בך פי שום בחי' קטנה ותהפכנה לנהורא ותעלה ל"ו ית' ותתמלא פוונתך פנ"ל ואין אפה צריך לקל העם.

וזשה"כ ומשה עש אל הערפל אשר שם האלהים פי במקום שהיה שם בחי' אלהים ומצא שם בחי' שהוא סוף המדרגה והגיש אותה לבחי' אי"ן סו"ף גימ' או"ר ונעשה מן הפל, סו"ף ואו"ר גימ' נג"ש ע"כ לא בא יתרו להתגיייר אלא פששמע שהקיר עמלק את בנ"י פנ"ל שהטיל בהם אותיות ק"ר אבל קודם לכן לא היה יכול להתקרב פי היו ישראל בבחי' ג' פעמים קדוש וזשה"כ ובעבור תהיה ראתו על פניכם לבלתי תחטאו ולכאורה היה צריך לכתוב לבל תחטאו ואותיות ת"י הוא למותר אלא ת"י בגימטריא קדוש ע"כ אמר מרע"ה לבל ת"י תחטאו פי תחטאו מלשון תחטאו מלשון אני ובני שלמה חטאים פי לבל תחטאו בחי' ת"י בחי' קדוש שהוא פסוקת זנהמתן וכן יהיה לעתיד לימה"מ ששנזפה ב"ב בזכות שלשת האבות ולא יקבלו גרים אמכי"ר ונ"ל גם ת"י גימט' ג"ר או"ר ששנזפה בזכות ג' אבות לג"פ קדוש גימט' ג"ר או"ר ואז יהיה ה' אחד ושמו אחד אכי"ר: או י"ל וישמע יתרו וגו' פירש"י מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק וכו' הנה ידוע מאחז"ל על פסוק אשר קרה בדרך וגו' שהקיר את ישראל היינו שע"י מלחמת עמלק שנצלו ממדרגתן ולפי"ז קשה מה שפירש"י שיתרו שמע מלחמת

עֲמֶלֶק וְעִי"ז בָּא יִתְרוֹ לְהַתְגַּיֵּיר וּלְהַתְדַבֵּק בְּיִשְׂרָאֵל אֲדַרְבָּא שַׁע"י מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק נִשְׁמַע
שְׂיִשְׂרָאֵל נִפְלוּ מִמְדַּרְיָגָתָן וְלָמָּה בָּא.

וּלְתַרְץ זֶה הִנֵּה אָמְרוּ רז"ל אֵין מְקַבְּלִים גָּרִים לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ וְהַטַּעַם כִּי עֲנִין קַבְּלַת גָּרִים
הוּא בַחֲוֵי בְּיָרוּר נִיצוּצוֹת פִּי לְבָרֵךְ הַנִּיצוּצוֹת שְׂיִישׁ בְּתַאֲוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וּלְהַפְּכֵם לְבַחֲוֵי
קַדְוָשָׁה הֵינְנוּ שְׂבָכְל הַתַּאֲוֹת וְהַנְּאֻת שְׂיִישׁ לְאָדָם יַעֲבֹד בָּהֶם לֵה' וּבְזֶה הוּא מְבָרֵךְ
הַנִּיצוּצוֹת מֵהַגְּשָׁמִיּוֹת לְבַחֲוֵי קַדְוָשָׁה אָמְנָם הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּבַחֲוֵי גְדֻלוֹת הַמְּוֹחִין בְּמַדְרִיגָה
הַעֲלִיּוֹנָה וְאֵין לוֹ שׁוּם תַּאֲוָה לְהַבְּלִי עוֹה"ז וְאֵין לוֹ מֵה לְבָרֵךְ וּלְהַפְּדֵי כִּי הוּא פְּלוֹ בְּקַדְוָשָׁה
וְאֵין בַּחֲוֵי קַבְּלַת גָּרִים בַּחֲוֵי בְּיָרוּר נִיצוּצוֹת וְלָזֶה אָמְרוּ"ל אֵין מְקַבְּלִים גָּרִים לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ
שְׂלֵא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם בַּחֲוֵי תַּאֲוָה זָרָה כִּנ"ל וְלֹא יִקְבְּלוּ גָרִים אֲז וְהִנֵּה בַּחֲוֵי עֲמֶלֶק הוּא בַּחֲוֵי
יַצֵּה"ר בַּחֲוֵי גְּסוּת הָרוּחַ וְעִי"ז בַּחֲוֵי זֶה מְסַתְּלֶקֶת הַשְּׂכִינָה כַּמֵּאֲחֻז"ל כֹּל הַמֵּתַגָּאֵה אִם חָכָם
חָכְמָתוֹ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ פִּי שְׂבָחֵי חָכְמָה בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ וּמְרַוֵּחַ בְּפִסּוּק כִּי
יָד עַל פִּס י"ה כִּי מֵה שְׂהִיָּה בַּחֲוֵי שֵׁם אֲדָנִי בְּמִלּוּאוֹ נְחָסֵר א"נ וְנִשְׁאָר רַק אוֹתִיּוֹת י"ד
וּמֵה שְׂהִיָּה בְּתַחֲלֵי בְּבַחֲוֵי פִסָּא נְחָסֵר אוֹת אֶלְפֵי וְנִשְׁאָר כ"ס וּמִן שֵׁם הַגְּדוֹל ב"ה נִשְׁאָר רַק
שְׁנֵי אוֹתִיּוֹת י"ה וְהַחֲסָרוֹן הֵנ"ל עוֹלָה גִימ' ס"ג בַּחֲוֵי ג"ס לְרַמֵּז שַׁע"י בַּחֲוֵי עֲמֶלֶק בַּחֲוֵי גִס
הָרוּחַ נְסַתְּלֶק מִמֶּנּוּ בַּחֲוֵי קַדְוָשָׁה שְׂעוֹלָה ג"ס כִּי יַעַן שְׂבָחֵי קַדְוָשָׁה הוּא בַּחֲוֵי שְׂמִינִי
שְׂבַשְׂמִינִית לַת"ח בַּחֲוֵי ס"ד בַּחֲוֵי אוֹז"ן שְׂמִסְפָּרוֹ ס"ד שֶׁהוּא בַּחֲוֵי שְׂמוּעָה הֵינְנוּ שְׂשׁוּמַע
וּמִבֵּין וּמְקַבֵּל בַּחֲוֵי קַדְוָשָׁה וְאֵינוּ מְשַׁכְּחוּ שְׂלֵא נְסַתְּלֶקָה מִמֶּנּוּ כִּי הַבַּחֲוֵי שְׂכַחָה הוּא רַק
מְצַד הַס"א מְבַחֲוֵי עֲמֶלֶק אֲכָל פְּשׁוּכָה אָדָם לְמַחֲוֹת בַּחֲוֵי עֲמֶלֶק בַּחֲוֵי יַצֵּה"ר בַּחֲוֵי ג"ס
הֵנ"ל אֲזִי אֵין לוֹ בַּחֲוֵי שְׂכַחָה וּזְשֵׁא"כ מַחָה תַּמְחָה אֵת זֶכֶר עֲמֶלֶק לֹא תִשְׁכַּח הֵינְנוּ אִם
תַּמְחָה בַּחֲוֵי עֲמֶלֶק בַּחֲוֵי ג"ס הֵנ"ל אֲזִי לֹא תִשְׁכַּח שְׂלֵא יִהְיֶה לָהּ בַּחֲוֵי שְׂכַחָה כִּי בַּחֲוֵי
הַקַּדְוָשָׁה תִּשְׁרָה עֲלֶיהָ וְלֹא תִסְתַּלֵּק מִמָּה וְזֶהוּ שְׂאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע פִּי שְׂיִהְיֶה לָנוּ
בַּחֲוֵי שְׂמִיעָה בַּחֲוֵי אֲנֻן כִּנ"ל עַל יְדֵי מַחֲוִית בַּחֲוֵי עֲמֶלֶק וְהִנֵּה זֶהוּ בַּחֲוֵי מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק
שְׂצָרִיף הָאָדָם לְהַלְחֵם תַּמִּיד עִם הַיַּצֵּה"ר לְמַחֲוֹתוֹ רַק מִי שֶׁהוּא צַדִּיק גָּמוּר וּכְבָר גּוֹרֵשׁ
הַיַּצֵּה"ר מִלְּבוֹ לְגַמְרֵי שְׂאֵין לוֹ שׁוּם תַּאֲוָה זָרָה בְּלַתִּי לֵה' לְבַדּוֹ כִּנ"ל זֶה אֵין לוֹ בַּחֲוֵי
מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק שְׂאֵין לוֹ בַּחֲוֵי קַבְּלַת גָּרִים כִּנ"ל לְכֵן פְּשִׁיָּצָאוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים וְהָיוּ
בְּמַדְרִיגָה עֲלִיּוֹנָה בַּחֲוֵי גְדֻלוֹת הַמְּוֹחִין וְלֹא הָיָה לָהֶם בַּחֲוֵי מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק הֵנ"ל שְׂלֵא קְבְּלוּ
גָרִים אַחַר קְרִיעַת יַם סוּף כִּנ"ל לְכֵן לֹא בָּא יִתְרוֹ אֲז תִּיְקַף אַחַר קְרִיעַת יַם סוּף לְהַתְגַּיֵּיר
כִּי אֲז לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַבְּלִים אוֹתוֹ כְּמוֹ שְׂאֵין מְקַבְּלִים גָּרִים לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ רַק אַחַר
שְׂשִׁמַע מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק אֲשֶׁר קָרַף בְּדָרָף שְׂהַקִּיר אֵת יִשְׂרָאֵל הֵינְנוּ שְׂנַפְּלוּ מִמְדַּרְיָגָתָם
הִרְאִשׁוּנָה מַחֲמַת חִילּוּל שְׂבַת הַגְּדוּלָה וְהַנְּצָרְכוֹ לְמַלְחֶמֶת עֲמֶלֶק אֲז תִּיְקַף בָּא יִתְרוֹ
לְהַתְגַּיֵּיר כִּי אֲז קְבְּלוּ אוֹתוֹ כִּנ"ל: וְאֵת שְׁנֵי בְּנֵי אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גְּרִשָׁם כִּי אָמַר גֵּר הֵייתִי
בְּאַרְץ נְכַרְיָה וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וּגו' הֵרַב הַקְּדוֹשׁ מְסַדִּילְקָאֵב זֶלֶה"ה
דְּקָדֵק בְּכָאֵן דְּקָדִיק גְּדוֹל שְׂאֲצֵל גְּרִשָׁם נְאֻמַר לְשׁוֹן כִּי אָמַר גֵּר וּגו' וְאֲצֵל אֱלִיעֶזֶר נְאֻמַר
סָתָם כִּי אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וְלֹא פְּתִיב תִּיבַת אָמַר וְהִנֵּה הֵרַב הַקְּדוֹשׁ הֵנ"ל תִּיְרָץ מֵה שְׂתִיְרָץ
וְאֵינוּ מוֹכֵן כ"כ וְגַם אֲנִי אֶפְרָשׁ מֵה שְׂנַרְאָה לְפִי עַנ"ד בַּעַז"ה הִנֵּה פְּתִיב בְּרַאשִׁית בְּרַא
אֱלֹהִים אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּגו' וּכְתִיב וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו וּגו' פִּי מֵה
שְׂעָשָׂה אֱלֹהִים הֵינְנוּ בַּחֲוֵי בְּרִיאַת שְׁמַיִם וְאָרֶץ עָשָׂה רַק בְּכַדִּי שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו שְׂיִהְיֶה בַּחֲוֵי
יְרָאָה אֲמִיתִיּוֹת לִיְרָאָה מִפְּנֵי ה' בִּב' בְּחִינּוֹת יְרָאָה הֵינְנוּ בַּחֲוֵי יְרָאָה פְּנִימִיּוֹת וְיְרָאָה

חיצוניות דאית יראא ואית יראא היינו יראא הנוגע למעשה בלבד להיות סו"מ וע"ט ויראה פנימיות הוא שיהיה דבוק ביראה ופחד לפני ה' תמיד אפילו שלא בשעת עשיית המצוה רק שתמיד לא יסיח דעתו מלהסתפל בעין שכלו בבחי' רוממותו ית' איה אשר בידו נפש כל חי והוא עליון על הכל ומשגיח בעינא פקיחא תדיר על כל פרט ופרט ובחי' אלו נקראים הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו היינו שפחתי' א' הוא לנו ולבנינו היינו מה שנוגע למעשה בלבד בפועל ממש בנגלה ובחי' הב' הוא בחי' נסתר שהוא דבוק במחשבתו ולבו לה' אלהינו שהוא עליון על הכל ומשגיח בעינא פקיחא על הכל וע"י בחי' זו ממשיך האדם ע"ע בחי' השגחה עילאה לטובה ושתיה תפלתו בכל אשר יתפלל לה' מקובלת לפניו יתברך ונה רמזו רז"ל בכתב לשונם דע מה למעלה ממך עין רואה ואונן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים פי' דע היינו כשתבין ותדע בחי' מה למעלה ממך היינו שתהיה דבוק במוח ולב בבחי' התבוננות איה שהוא יתברך עליון על הכל ולמעלה ממך ועי"ז תמשיך בחי' עין רואה היינו פקיחא דעינין עילאין ואונן שומעת היינו שישמע תפלתך שתתפלל וכל מעשיך בספר נכתבים היינו שכל מעשיך יהיה בחי' ספ"ר לשון ספיר ונה ויהיה נכתבים ונחקקים בבחי' ספר עליון גימ' ש"ם בחי' מלכות ובחי' זו נקרא משה ומרמז בר"ת של הפסוק "ממכון" שבתו "השגיח ר"ת משה שע"י בחי' משה בחי' יראה פנימיות הנ"ל ממשיך השגחה עליונה פנ"ל ובחי' יראה החיצוניות נקרא בחי' ישראל עמו וזהו נישמע יתרו את כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו היינו כששמע יתרו את כל הנפלאות הבין שכל אשר עשה אלהים בחי' שמים וארץ פנ"ל הנה בשביל בחי' משה בחי' יראה פנימיות ובשביל ישראל עמו בחי' יראה חיצוניות הנ"ל וישני בחי' הנ"ל מרומזים בפסוק בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ היינו אלהים מרמז לבחי' יראה חיצוניות יראה בהתגלות איברים שנוגע למעשה בחי' עלמא דאיתגליא ור"ת של "את השמים ואת הארץ שעולה גימ' טו"ב מרמז לבחי' יראה פנימיות בחי' הנסתרות לה' אלהינו פנ"ל בחי' מה רב טוב"ך אשר צפנ"ת ליראיך בחי' נסתרות שהוא רק אצל הצדיקים גמורים שיש להם בחי' אלו בשלימות וזה ממשיכים ג"כ על הכלל בחי' יראה חיצוניות עכ"פ אבל יראה עלאה הנ"ל אינו יכול להמשיך על אחרים וזהו שאמחו"ל תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים היינו התולדות של צדיקים הוא שמולידים וממשיכים לאחרים הוא רק בחי' מעשים טובים היינו בחי' יראה הנוגע למעשה הנ"ל בחי' נר מצוה בהתגלות איברים וזשאה"כ אשר שם האחד גרשם פי אמר גר הייתי בארץ נכריה רמז משה לבחי' יראה בהתגלות שהיה לו שפעל והמשיך בחי' זו גם לאחרים וזהו אמ"ר לשון אמירה לאחרים וגר היי"תי לשון מהו"ה ומוליד לאחרים שיתגירו ויהיה להם בחי' יראה במע"ט אבל אליעזר שמרמז לבחי' יראה פנימיות ונסתרות שהיה לו לא המשיך לאחרים פנ"ל לכן לא כתיב בי' לשון אמ"ר ולשון היי"תי שיהיה נשמע שהמשיך לאחרים רק כתיב סתם פי אלהי אבי בעזרי שנשאר בחי' זו רק לו לבדו רק בכח אותה הבחי' הגדולה המשיך לאחרים בחי' הקטנה פנ"ל: ויהי ממחברת וגו' פירש"י ממחברת יום הכפורים ויש להבין למה סתמה התורה וכתבה סתם ממחברת שאינו ידוע איזה הוא ויש לפרש עד"ז דהנה יש שלשה בחי' יראה בעבודת השי"ת מדרגה על מדרגה האחת מי שהוא עדיין אדוק ודבוק בגשמיות ומתאננה לתענוגי עוה"ז הגשמיים רק בעבור שמאמין בה' באמו"ש שכל הנהגת עוה"ז אינו

במקרה ח"ו כ"א הפל בהשגחה פְּרָטִיּוֹת מה' נְאִית דִּין וְדִיָּן וַיֵּשׁ עוֹנֵשׁ לְהַעֲוֹבְרִים עַל רְצוֹנוֹ ית' וְקִיבּוּל שְׁכָר טוֹב לְהַמְקַיְימִים מְצוֹתָיו וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ ית' ועי"ז הוא עכ"פ סור מְרַע וְעֵשָׂה טוֹב ע"י שְׂמִינִירָא מְעוֹנֵשׁ וְרוּצָה בְּקִיבּוּל שְׁכָר טוֹב בַּעוּה"ז הַגְּשָׁמִי וּבְחִינָה זוֹ אִם שַׁע"פ הוּא נְשָׁמֵר מְעַבְרֵרוֹת וְגַם עוֹשֶׂה חֲצוֹת וּמַע"ט אַעפ"כ מְדַרְיָגָה פְּחוּתָה הִיא מְאֹד אָמְנָם יֵשׁ עוֹד בַּח' שְׁנִית הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה וְהוּא מִי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ וּמְבִיֵן שְׁכָל מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם וְתַעֲנוּגֵי עוּה"ז הַבָּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים וְאִין לָהֶם קִיּוֹם וְתַכְלִית וְעֵיקָר בְּרִיאַת עוּה"ז וְתַכְלִיתוֹ אִינוֹ אֶלָּא בְּשִׁבִיל לְתַמְנָן עֲצָמוֹ בְּפְרוּזְדוֹר לְכַנֵּס לְטַרְקִלִין וְשֵׁם הוּא עֵיקָר הַתַּעֲנוּג וְקִיבּוּל שְׁכָר כַּמֵּאחֻז"ל יָפָה שְׁעָה אַחַת בְּקוֹרַת רוּחַ לְעוֹלָם הֵבֵא וְכו' ועי"ז הוּא מוֹאֵם בְּאֵמֶת בְּכָל תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִיּוֹ וּמַעֲשָׂיו וּמִשְׁתַּוְּקָתָם לְעִבּוֹד אֶת ה' בְּאֵמֶת כְּדִי שְׂיִזְכֶּה לְחַיֵּי עוּה"ב וּבְחִי' זוֹ גְדוּלָה הַרְבֵּה מִבְּחִי' הָא' אֲבָל עכ"פ גַּם בַּח' זוֹ נִקְרָא עוֹבֵד ע"מ לְקַבֵּל פָּרֶס בַּעוּה"ב וְאִין זֶה שְׁלִמּוֹת הָעִבּוּדָה וְעֵיקָר הָעִבּוּדָה הִיא בְּבַח' הַשְּׁלִישִׁית וְהוּא מִי שֶׁאִינוֹ מְצַפֶּה לְשׁוֹם תַּשְׁלוּם שְׁכָר לֹא בַּעוּה"ז וְלֹא בְּעוֹלָם הֵבֵא רַק כָּל תְּשׁוּקָתוֹ וּמַגְמָתוֹ וְחֻמְדָּתוֹ לְדַבֵּק בְּמַקּוֹר הַחַיִּים וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ ית' לִיְחִיד קוֹב"ה וּשְׂכִינְתָּי' בְּאַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַשְׁתַּוְּקָתָה לְדַבֵּק בּוֹ ית' וְלִבְטֹל אֵלָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבָּד וְאֶפְּלוֹ בְּעֶסְקוֹ בְּעִנְיָנֵי עוּה"ז הַהֶכְרַחֲיִים כַּגּוֹן אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכַדוּמָה אִין כְּפוֹנְתוֹ לְמִלְאוֹת תַּאֲנוּתוֹ כ"א לְהַצִּיל הָעֲשׂוּק מִיָּד עוֹשֶׂה לְהוֹצִיא הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׂבַמְאָכֵל הִיא הַמְחִיָּה וּמְהַנּוּה אֹתוֹ מֵאִין לֵישׁ כַּמֵּאה"כ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ וּת"א דְּאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאֶרֶץ ר"ל כֹּל הוּא בַּח' חִיּוֹת הַקְּוֹדֵשׁ הַרוּחָנִי שֶׁנִּשְׁתַּלְשֵׁל מִשָּׁמַיִם לְחַיּוֹת לְאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ, כֹּל בַּח' הַגְּשָׁמִיִּים וְכַנּוֹנֵת הָעוֹבֵד בְּבַח' זוֹ הֵג' הוּא רַק לְהַעֲלוֹתוֹ אֹתוֹ חִיּוֹת הַרוּחָנִי בַּח' כֹּל הַמְחִיָּה אֹתוֹ הַמְאָכֵל וְהַמְשַׁתָּה שְׂאוּכָל לְהַעֲלוֹת אֹתוֹ לְשָׁרְשׁוֹ וְלִמְקוֹרוֹ הַקְּדוּשׁ וְיִצִּיל חַיּוֹת ע"י בְּרַכְתּוֹ שְׁבִירָה בְּכַנּוּנָה וְע"י כְּפוֹנֵת אֲכִילָתוֹ שֶׁהוּא כְּדִי לְעִבּוֹד אֶת ה' בְּכַח הָאֲכִילָה הִיא הוּא שֶׁהוּא עֲשׂוּק בֵּין הַקְּלִיפּוֹת לְהַצִּילוֹ מֵהֶם וּלְהַחֲזִירוֹ לְבַעֲלָיו וְלִמְקוֹר הַקְּדוּשׁ וּזְשֵׁאה"כ וְאֵל אֲצִילִי ב"י לֹא שָׁלַח יָדוֹ וְגו' פִּי ב"י שֶׁהֵם בְּבַח' אֲצִילִי לְשׁוֹן הַצִּלָּה פִּי שְׂכַנּוֹנְתָם תְּמִיד לְהַצִּיל עֲשׂוּק מִיָּד עוֹשֶׂה לֹא שָׁלַח יָדוֹ ר"ל שֶׁהֵם בְּבַח' לֹא שָׁלַח יָדוֹ שְׂאִינָם רוּצִים לְקַבֵּל בַּח' קִיבּוּל שְׁכָר הַנִּקְרָא יָד כַּמֵּאה"כ פּוֹתַח אֶת יָדָהּ וּמִשְׁבִּיעַ וְגו' וְיַחֲזוֹ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וְגו' פִּי שֶׁב"י שֶׁהִיוּ בְּבַח' הַצִּלָּה כַּנ"ל וְלֹא בְּבַח' קִיבּוּל שְׁכָר וּפְתִיחַת יָד הֵם וְיַחֲזוֹ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ ר"ל שֶׁהִיָּה לָהֶם בַּח' אֱלֹהִים בַּח' יִרְאָה אֶפְּלוֹ בְּשַׁעַת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְעי"ז שֶׁהוֹצִיאָו יִשְׂרָאֵל הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִהַקְּלִיפּוֹת נִכְרְתוּ הָאֱלִילִים וְכָל עוֹבְדֵיהֶם נִפְּלוּ לְפָנֵיהֶם כַּמֵּאה"כ וְהִיָּה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל וְגו' פִּי כַּאֲשֶׁר הָרִים מִשָּׁה וְהַפְּרִישׁ מִלְּשׁוֹן תְּרוּמָה וְהַפְּרִישׁ שֶׁהַפְּרִישׁ אֶת יָדוֹ וְגו' בַּח' פְּתִיחַת יָד וְקִיבּוּל פָּרֶס וְעִבֵד אֶת ה' רַק בְּאַהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים רַק לְהַצִּיל עֲשׂוּק מִיָּד עוֹשֶׂה עי"ז מִמִּלְאָ וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל וְנִפְּל, עֲמֵלָק וְגַם עי"ז נִתְּהוּ שְׂבָאוֹ הָעַמִּים לְיִשְׂרָאֵל וְנָהוּ וַיִּשְׁמַע יְתָרוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו' פִּי שֶׁיְתָרוֹ שָׁמַע אֶת בַּח' אֱלֹקוֹת שְׂנֵתְבָרְרוּ יָצָא מִהַקְּלִיפּוֹת וְדַבֵּק עֲצָמוֹ לְמַקּוֹר הַקְּדוּשָׁה וּמְפָרֵשׁ הַכְּתוּב ע"י מֵה שָׁמַע בַּח' אֱלֹקוֹת כ"כ עַד שְׂנֵתְגִיֵּר וְעִבֵד אֶת ה' וְאָמַר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו' פִּי ע"י שְׂזָכָה לְתַמְנָן בַּח' כֹּל עַל יָדוֹ וְיְתָרוֹ ג"כ נִתְּגִיֵּר וּבָא וְנָהוּ וַיְהִי מִמְחַבְרַת אוֹתִיּוֹת תְּרַחֵם גִּימ' ג' פְּעָמִים יִרְאָה מְרַמֵּז עַל ג' בַּח' יִרְאָה הַנ"ל פִּי שַׁע"י בַּח' תְּרַחֵם ג' בַּח' יִרְאָה הַנ"ל וַיִּשָּׁב מִשָּׁה לְשָׁפוֹט אֶת הָעַם ר"ל מֵה הוּא עֹנֵן הַמְּשַׁפֵּט לְהַצִּיל עֲשׂוּק מִיָּד עוֹשֶׂה הוּא לְהוֹצִיא הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים

כַּנ"ל וְאוֹתָהּ בַחֲמֵי וּמְדַרְיָגָה הַמְעֻנָּלָה בִּירְאָה הַשִּׁיגוּ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת מַתַּן תּוֹרָה וְאַחֲזוּ"ל
שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּשַׁבַּת כִּי מְדַרְיָגַת יִרְאָה פְּזוֹ א"א לְהַשִּׁיג כ"א בְּשַׁבַּת אָמַנְם כְּשֶׁרָאוּ
וְהַשִּׁיגוּ יִשְׂרָאֵל בַּחֲמֵי מְדַרְיָגָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת נִתְּיָרָאוּ מְאוֹד שְׁלֵא יָפְלוּ מִמֶּנָּה לְגַמְרֵי כִּי
גְדוֹלָה הִיא מְאוֹד וְע"ז אָמְרוּ לְמַשֶּׁה דְּבַר אֶתָּה עִמָּנוּ וְלֹא נָמוּת פִּי דְבַר אֶתָּה עִמָּנוּ בְּכַדִּי
שִׁיְהִי מְדַרְיָגָה קִטְנָה מִמֶּנָּה וְכַדִּי שְׁנוּכַל לְעַמֹּד בָּהּ כ"א יְדַבֵּר אֱלֹהִים עִמָּנוּ וְנִהְיֶה בְּמְדַרְיָגָה
גְדוֹלָה מִתְּיָרָאִים אֲנַחְנוּ שְׁלֵא נָמוּת ר"ל שְׁלֵא נִיפּוֹל מִמֶּנָּה לְגַמְרֵי וְע"ז הַשִּׁיב מַשֶּׁה וְאָמַר
אֵל תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר נְסוּת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וְגו' פִּי נְסוּ"ת גִּימָט' שִׁשָּׁה פְּעָמִים אֱלֹהִים
שֶׁמְרַמְזוּ עַל שִׁשָּׁה פְּעָמִים בַּחֲמֵי יִרְאָה הֵינּוּ שְׁבִיּוֹם הַשַּׁבַּת פְּלוּל שִׁשָּׁה בַּחֲמֵי יִרְאָה לְהֵאִיר
בַּחֲמֵי א' לְכָל יוֹם וְיוֹם מִשְׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וְלִזְהָ נִתְּנָה הַתּוֹרָה בְּשַׁבַּת כְּדִי שֶׁתִּתְּנֶנּוּ בְּבַחֲמֵי
גְדוֹלָה הַפּוֹלָל כָּל יְמֵי הַחֹל לְהֵאִיר לְכָל יוֹם וְיוֹם בַּחֲמֵי א' כִּי בֵימֵי הַחֹל בַּחֲמֵי זֹה סְגוּרָה
וְנִסְתָּרְתָּ מִלְּהַשִּׁיגָה כַּמֵּאָה"כ יִהְיֶה סְגוּר שִׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבִיּוֹם הַשַּׁבַּת יִפְתַּח וְגו' וְע"כ
נִתְּנָה הַתּוֹרָה בְּשַׁבַּת וּלְבַלְתִּי תִּתְּחַטְּאוּ מִלְּשׁוֹן חֲטָא וְחֲסָרוֹן ר"ל שְׁלֵא תִּתְּחַסְּרוּ מֵאוֹתָהּ בַּחֲמֵי
כִּי אֵין מִחֲסוֹר לִירְאָיו וְיִהְיוּ שְׁלֵמִים בְּמַעֲשֶׂה דִּיבּוֹר וּמִחֲשָׁבָה בְּנַפְשׁ רֹחַ וּנְשָׁמָה שְׁלֵא
יִפְגְּמוּ בְּהַאֲוִיּוֹת שְׁבָהֶם כִּי בְּכֹלֶם יֵשׁ בַּחֲמֵי אוֹתִיּוֹת כִּיִּדּוּעַ אוֹתִיּוֹת זְעִירִין בְּבַחֲמֵי נַפ"ש
אוֹתִיּוֹת בֵּינּוֹנִים בְּרו"ח אוֹתִיּוֹת רַבְּרָבֵן בְּנִשְׁמ"ה וּבְכָל או"א יֵשׁ ז"ךְ אוֹתִיּוֹת פְּשׁוּטִים
וּכְפּוֹלִים וּמְרַנְּזוּ בְּתַבַּת אֲנָכִי ה' אֱלֹהֵיךָ אֲנָכִי גִימָט' ג' פְּעָמִים ז"ךְ עַד ג' בַּחֲמֵי ז"ךְ אוֹתִיּוֹת
הַנְּ"ל שִׁיְהִי זָךְ וְנָקִי לְבַלְתִּי תִּתְּחַטְּאוּ וּלְבַלְתִּי יִחְסְרוּ לְנֻצָּח אַכִּי"ר: עֵתָּה שְׁמַע בְּקוֹלִי אִיעֲצָךְ
וְיִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּךְ וְנִרְאָה לְבָאָר ע"ד פְּשׁוּט שֶׁתְּכַפֵּךְ שְׁאָמַר יִתְּרוֹ לְמַשֶּׁה רַבִּינוּ ע"ה אִיעֲצָךְ
הִנֵּה קָשָׁה בְּעֵינָיו עַל שֶׁהוּא אָמַר לְמַשֶּׁה שֶׁהוּא הִנֵּה בְּנוֹדָאֵי חֲכָם גְּדוֹל יוֹתֵר מִיִּתְּרוֹ וְאִיךָ
שִׁיְיָ שִׁיִּתּוֹן הַקָּטָן עֲבָה לְגְדוֹל וְיִתְּרוֹ הַבֵּינן וְאֵת שֶׁמַּשֶּׁה יוֹתֵר חֲכָם מִמֶּנּוּ ע"ז אָמַר תְּכַפֵּךְ וְיִהְיֶה
אֱלֹהִים עִמָּךְ פִּי תִקַּח רְאִיָּה מֵאֱלֹהִים גַּם הוּא נָטַל עֲצָה מִהַמְּלָאָכִים בְּשַׁעַת שֶׁאָמַר נַעֲשֶׂה
אֲדָם וְאַחֲזוּ"ל לְמַדָּה תּוֹרָה דְרַךְ אֲרִץ שִׁיְהִי גְדוֹל וְנִמְלָךְ בְּקָטָן אֲרֵץ ע"פ שְׁאִינוּ צָרִיךְ ע"כ
גַּם אֲנִי נוֹתֵן לָךְ עֲצָה אַעֲפ"י שֶׁאֶתָּה גְדוֹל מִמֶּנִּי בְּחֲכָמָה וְאִיךָ צָרִיךְ לַעֲצָתִי וְזֶהוּ וְיִהְיֶה
אֱלֹהִים עִמָּךְ פְּלוֹמֵר רְאִיָּה לְדַבְּרֵי אֱלֹהִים: אֶתְּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמַצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם
עַל פְּנֵי נְשָׁרִים וְאֲבִיא אֶתְכֶם אֵלַי נִקְדִּים הִנֵּה פְתִיב בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְגו' רֵאשִׁית
פִּי בְּשִׁבִיל ב' בַּחֲמֵי יִרְאָה וְאֶהְבֶּה שֶׁהִיוּ בְּרֵאשִׁית הַמַּחֲשָׁבָה בְּעַבּוּרָם בְּרָא אֱלֹהִים וְגו'
כַּמֵּאָחֲזוּ"ל בְּשִׁבִיל הַיִּרְאָה שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית ר"ל שִׁישׁ ב' בַּחֲמֵי הֵינּוּ יִרְאָה וְאֶהְבֶּה בַּחֲמֵי א'
בַּחֲמֵי יִרָא' בְּנוֹשֶׁת שֶׁהוּא עֵינֵקֵר הַיִּרְאָה שִׁיְהִינָה יִרְאָת הַרוּמָמוֹת שֶׁמִּתְּבַוֵּן תְּמִיד בְּגְדוֹלָתוֹ יֵת'
הַאִיךָ שֶׁמִּחִיָּה אֵת כְּוֹלָם וְלִית אֶתֵר פְּנוּי מְנִי וְחֹקֵר לֵב וּבֹחֵן פְּלִיּוֹת וְכו' וְהַעֵינֵקֵר שֶׁמִּבֵּין
וּמֵאֲמִין בַּאֲמוּ"ש שֶׁהַבּוֹב"ה קָיָם לְעַד וְהוּא עֵינֵקֵר חִיּוֹת וְקִיּוֹם שֶׁל כָּל דְּבַר בְּכָל רְגַע בְּלִי
הַפְּסֵק וְע"ז תְּפּוֹל עָלָיו בְּנוֹדָאֵי אִימָה וְפַחַד וּבִוְשָׁה לְפָנָיו יֵת' מִפְּנֵי גְדוֹל רוּמָמוֹתוֹ עַד אֵין
תְּכַלִּית וְחֵקֵר כַּמֵּאָה"כ וּבְעַבּוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם וְגו' ר"ל שֶׁתִּהְיֶה לְכֶם בַּחֲמֵי יִרְאָה
עַל הַפְּנִים הֵינּוּ בַּחֲמֵי בְנוֹשֶׁת בְּבִנְשֶׁת פְּנִים וְזֶהוּ שְׁפַרש"י ע"פ לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם
עַל פְּנֵי וְגו' וּפְרַש"י כֹּא שְׁאֲנִי קָיָם פִּי שֶׁהַבּוֹב"ה נוֹתֵן עֲצָה עַל בַּחֲמֵי יִרְאָה הֵינּוּ
כְּשֶׁתְּסַתְּפֵל עַל פְּנֵי ר"ל כ"ז שֶׁתְּסַתְּפֵל עַל בַּחֲמֵי פְּנִימִיּוֹת וְחִיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבַר וְשְׁאֲנִי קָיָם
וּמִחִיָּה אֵת כְּוֹלָם אֲז' בְּנוֹדָאֵי לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם הֵינּוּ בַּחֲמֵי יִרְאָה מִפְּנֵי אַחֲרַיִם
יִרְאָת זוּלָתוֹ בְּלִתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וְכִשְׁזוּכָה הָאֲדָם לְבֹא לְבַחֲמֵי זֹה שֶׁל יִרָא' בְּנוֹשֶׁת בְּאֶמֶת אֲזִי
יְכוֹל לְהַגִּיעַ אַח"כ לְבַחֲמֵי הַב' שֶׁהוּא בַּחֲמֵי אֶהְבֶּה שֶׁהוּא עֵינֵקֵר שְׁלִימוֹת הַעֲבוּדָה לֵה'

כמאה"כ ועושה חסד לאלפים לאנהבי ולשומרי מצותי לאלף דור של העובדים ביראה
רק, לאלף דור ולעובדים מאהבה עושה חסד לאלפים כי בחי' אהבה הוא עיקר שלימות
העבודה היינו פשיש לו שני הבחי' בחי' א' היראה לה' בחי' ב' האהבה לה' ובשביל ב'
בחי' אלו נברא העולם ובחי' אלו נקראים בשם ידות בחי' יראה יד שמאל בקי' גבורה
ובחי' אהבה בחי' יד ימין בחי' חסד ובהם נברא העולם כמאה"כ אף ידי יסדה ארץ וימיני
טפחה שמים וגו' ר"ל שהעולם נברא בשתי ידיים בידי שמאל נברא הארץ שהיא בחי'
גבורה ובידי ימין נברא שמים שהיא בחי' חסד ונגד זה צריך להיות לאדם בחי' יראה
ואהבה והם מקיימים העולם ובשבילם נברא וזשאחז"ל כל העונה איש"ר בכל פוחו וכו'
פירש"י בכל פוננתו פ"י מה שאחז"ל בכל פוחו פירש"י בכל פוננתו פלומר זהו בעצמו
כל פוננתו ר"ל יש"ר פירושו שיהא שם י"ה רבא ר"ל שהוא מלשון רב ומקדם ומחשבה
קדומה פי י"ה מרמז לשתי הבחי' הנ"ל יראה ואהבה ומתפללים אנחנו שיהא בחי' אלו
רבא היינו שיתעלו ויתרוממו שיהיו בלתי לה' לבדו ולא זולתו ח"ו ושני הבחי' אלו
שמרמזים לשני ידות הנ"ל נקראים כ"ח גימטרי' ב"פ יד נגד יד ימין ויד שמאל וזהו
בעצמה הפונה של איש"ר שתהיה בכל פחו היינו בשני הבחי' יד ימין ויד שמאל הם
יראה ואהבה אמיתית וזשאה"כ ניאמר אלהים יהי אור ויהי אור מרמז לשני מיני אור
הנ"ל יראה ואהבה וגם רמז בפסוק לעושה אורים גדולים וגו' מרמז ג"כ לשני מיני אור
הנ"ל וזהו שמכריזין בשמים בשעה שישראל עונים אמן יש"ר אשרי המלך שמקלסין
אותו בביתוכך ר"ל בב' בחי' הנ"ל גם בבית"ו גימטרי' ב"פ אור ר"ל אשרי המלך
שמתפללים לפניו ביראה ואהבה על יראה ואהבה אמנם לכ"ז א"א להגיע רק ע"י בחי'
אמת היינו שיהיו פיו ולבו שוין לדבר אמת ויתרחק מבחי' שקר שהוא בחי' עמלק
כמאה"כ אשר קרה בדרך וגו' שהיה מכניס בישראל בחי' ק"ר אותיות שקר פידוע ולדבק
א"ע רק במדת אמת בחי' נא"ו שהוא קו השנה שאינו נוטה לשום צד מהצדדין כמו האמת
שאינו נוטה לשום צד רק פיו ולבו שוין וזהו מרומז בתורה במלת בראשית בר"א שי"ת
מרמז לאות נא"ו שהוא מספר שית ומרומז בבניאים שש פנפים שש פנפים לאחד שש
הוא בחי' נא"ו פנפים הוא בחי' לבוש מרמז ג"כ שהיה להם בחי' התלבשות של בחי'
שש בחי' נא"ו בחי' אמת ועי"ז לאחד ר"ל שע"י בחי' התלבשות של בחי' אמת נתדבקו
לאחד גימט' אהבה גם ר"ל לה' אחד וע"ז צעק הנביא אוי לי כי נדמיתי כי איש טמא
שפתים אנכי וגו' פ"י על שראה שאי אפשר להגיע לבחי' התדבקות בה' אחד באהבה
אמיתית רק ע"י בחי' אמת אמר אוי לי כי נדמיתי ר"ל שאני בבחי' דמיון ודמות שאין
בו אמת רק משל כי איש טמא שפתים אנכי ר"ל שפי מדבר בבחי' דמות ומשל שאינו
אמת לאמיתו בבחי' הזדבקות הפה וזשאה"כ וידבר שלשת אלפים משל ר"ל שלשת
אלפים מרמז על שני הבחי' הנ"ל בחי' יראה שיש להם חסד לאלף דור ובחי' אהבה שיש
להם חסד לאלפים דור ושניהם יחד הוא שלשת אלפים וזהו שאמר וידבר על ב' בחי'
של שלשת אלפים שהם בבחי' משל ודמות אצלו ואינם בבחי' אמת לאמתו ועיקר ההשגה
לב' בחי' אלו א"א להיות כ"א ע"י בחי' אמת ובזה תלויה ג"כ הגאולה כמאמר אמת
ממצרים גאלתנו ר"ל ע"י בחי' אמת הנה הגאולה ממצרים היינו שע"י בחי' אמת
שהתרחקו א"ע מבחי' שקר נתרחקו מבחי' יראה ואהבה שהיה להם מבחי' גשמיות לירא
מפני דברים גשמיים ולא הוב דברים גשמיים ונתרחקו מבחי' זו ודבקו א"ע לירא ולא הוב

את ה' באמת כמאמר את בפוריהם הרגת ובכורך ישראל גאלת פי ע"ד בכור נוטל פי שנים היינו כמו שאומרים העולם שאותיות של בכור הם נוטלים כל אחד פי שנים מאותיות הקודמים הינו ב' נוטל ב' אלפין כ' ב' יודין ר' ב' קופין ולענינו מרמז מלת בכר נוטל פי שנים לשני הבחי ר"ל שהיו לישראל מתחילה יראה ואהבה בבחי גשמיות והרג ה' אות' הבחי וגאל אותם שהיה בבחי בכור ישראל אהוי"ר בלתי לה' לבדו וזהו את בפוריהם היינו ב' בחי אהבה ויראה גשמיות הרגת ואת בחי בכורך ישראל גאלת ר"ל ע"י ב' בחי בכור ישראל בחי קדושה מפני ה' לבדו באמת שהיה להם אח"כ ע"ז גאל"ת ר"ל היה בחי גאלתה ובחי שבת בחי נייחא לקוב"ה הוא ג"כ ע"ז היינו פשיש לאדם ב' בחי ה"ל באמת אז הוא בחי שבת שנשלם רצון הבוב"ה במע"ב שבשבילם נברא העולם שמים וארץ שמרמז על שני הבחי ה"ל ומרמז במלת שבת גימטרי"ם שמי"ם אר"ץ י"ה ר"ל אהוי"ר נקראו שמים וארץ וצריכים להיות רק לה' לבחי י"ה בחי קדושה ואז הוא בחי שבת בחי נייחא לה' וזשאה"כ אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים וגו' פי קרי ביה יראתם פי יראה הוא בחי ראה רצה לומר שהיה להם בחי יראה לפני מצרים בחי גשמיות ואני הרגתי אות' בחי בכור פנ"ל ואשא אתכם על פני נשרים מרמז לבחי אמת בחי וא"ו פי נשרים גימטרי"ש מאות בחי וא"ו פי כל דבר שבקדושה לא פחות מעשרה והוא"ו עולה עד מספר שש מאות ר"ל שנשאתי אתכם לבחי שמת וע"ז ואביא אתכם אלי אל"י בחי קדושה בחי שבת בחי נייחא לה' וזשאה"כ ויסעו מרפידים ויסון שם ישראל נגד ה' ר"ל שנסעו מרפידים נוטריקון רפיון ידים מרמז לבחי יד ימין ויד שמאל שהוא אהבה ויראה ובאו לבחי ויסון בחי מתן תורה שנתנה ב'הר סיני ומרמז בתוכת ויח"ן ש"ם גימט' ב"פ בהר ר"ל שהגיעו לבחי מתן תורה שנתנה בהר בשני הבחי ה"ל וע"ז קבלו התורה בשלימות שנזכר לזה אמן כ"ר: (עוד דרושים מפרשה זו תמצא בדרושים לשבועות) ונדבר אלהים וכו' לאמר אנכי ה' אלהיך וכו' לא יהיה לה אלהים אחרים על פני ולכאורה תיבת לאמר אין לו הבנה ב' למה פתיב בלשון אנכי ולא בלשון אני כמ"ש פמה פעמים בתורה לשון אנו ה' אלהיך.

ג' ששני תיבות על פניהמה מיותרים ורש"י פי כל זמן שאני קיים. ולכאורה אין לו פי הלא הבוב"ה הוא קיים לעד ולעולמי עולמים שהוא היה הנה ויהיה ונוכל לבאר עד"ז דהנה פתיב ושמרתם את מצותי ועשיתם אותם ודרז"ל ועשיתם אתם פתיב פי שע"י הזדככות הסומריית שהיה קודם מ"ת ואח"כ קבלו התורה ע"ז זכו ישראל עם קדוש שכל העולמות עליונים ותחתונים מתנהגים ע"י ומשפיעים שפע בכל העולמות ע"י התעוררת תורה ומצות ומעש"ט היינו ע"י מצות צדקה שגומלים חסד מעוררים מדת החסד על כ"י היינו שפע וחיות בכל הנבראים וע"י שמשברים כל המדות רעות ותאנות רעות משברים ומכניעים הסט"א עד גמירא והפלל שבחי מלוכה בהתנהגות העולם תלוי בהם מחמת התורה ומצות שקבלו ישראל עם קדוש וזהו רצה לזכות את ישראל להיות בידם להנהיג כל העולמות לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה פדי ויאדיר שהוא לשון מלוכה פי יהיה בידם ואז הוא ה' צלף כמ"ש במדרש כמו שהצל הנה כשאתה שוחק הוא שוחק פנגדף וכשאתה בוכה הוא בוכה פנגדף כף הוא הבורא עולמים ב"ה וב"ש כמו שישאל כל העולמות עם קדוש רוצים הבורא ית"ש עושה והבורא ב"ה כפיכול מדומה לכ' ישראל ועל בחי' זו מרמז תיבת אנכי נוטריקון א"ני כ'

אות כ' מרמז על הדמיון פי' אני כביכול מדומה לכ' ישראל וזהו ונדבר אלהים וכו' לאמר להם אנכי שאני כביכול מדומה להם היינו כל מה שהם רוצים אני עושה כשהם רוצים להשפיע חסד ע"י תורה ומע"ט אני משפיע להם חסד וכשהם רוצים להשפיע בחי' גבורה ולהשפיל ולהכניע הסט"א אני משפיל ומכניע אותם וזה לא יתנה לה אלהים אחרים על פני פי' אז כשאני כביכול מדמה לה לא יתנה לה הקליפות שנקרא אלהים אחרים היינו שמתבטלים לגמרי וזהו כל זמן שאני קיים פי' כל זמן שבחי' א"ני כ' קיים שאני כביכול מדומה לכנסת ישראל ועפ"י דברינו אלה אפשר להבין למה בפסח צריך לאכול דונקא מצה ובשבועות הוא דונקא חמץ ששתי הלחם באים דונקא מן החמץ וא"ל ע"ד רמז חמץ מרמז על מעשה בני אדם היינו מה שפא ע"י אתערותא דלתתא כמו שאיתא במדרש ששאל רשע אחד לאחד מן החכמים על מצות מילה האיה יתכן שמעשה בני אדם יהיו נאים יותר ממעשה הבורא ב"ה והביא לו החכם חיטים וגלוסקאות ואמר לו ראה איזה מהם נאה יותר וכו' מזה ראיה שגלוסקאות שהוא חמץ הוא מעשה בני אדם מרמז על אתערותא דלתתא ע"י תורה ומצות ומע"ט ובחי' מצה מרמז על אתערותא דלעילא ולכך בפסח שלא הנה גאולת מצרים ע"י אתערותא דלתתא ע"י תורה ומצות ומע"ט לכך צריך לאכול מצה מרמז שלא היו אתערותא דלתתא ע"י מעשה בני אדם אבל בחג השבועות שהיו בבחי' הודפכות התומריות וקבלו אח"כ את התורה ועי"ז יש פח בידם לפעול בעליונים ובתחתונים לכך צריך דונקא חמץ שהוא מעשה בני אדם שמרמז שהכל תלוי במעשיה' הטובים הן להשפיע שפע בכל העולמו' ע"י קיום התור' ומצות ומע"ט והן להכניע הסט"א עד גמירא ע"י שמשבר כל המדות רעות ותאונות רעות או נאמר עד"ז כמו שאיתא בתוספות שלכך גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה שהתגברות היצה"ר יותר במצווה מבאינו מצווה לכך כשקייים מצווה שמצווה ועומד עליה שהתגברות הסט"א והקליפה גובר בזה מאוד לכך הוא משפיל ומכניע הסט"א עד גמירא וזה הוא רק ע"י קבלת התורה לכך צריך דונקא חמץ: ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מפל העמים פי לי כל הארץ.

ולכאורה מאי רבותא אם ישמעו ישראל בקולי יהיו לי סגולה. ונקדים קושיות דגל מח"א בפסוק ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה ושם האחד אליעזר כי אלהי אבי בעזרי מדוע בשם גרשם נאמר כי אמר ובשם השני לא נאמר כי אמר ולהבין זה.

הנה איתא בזוה"ק ע"פ כל עמל אדם לפיהו בגין דלא נטר פומיה ולהבין דבריו הקדושים הנה נודע פי באורייתא ברא קב"ה עלמא ובאורייתא מתקיימא עלמא ואורייתא הוא כ"ב אותיות התורה כמו ששמעתי פי' הפסוק וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו פי' מאותיות השם של כל דבר ודבר נמשך פח ושפעו וסויותו של הדבר ההוא וזהו שמו ממש והנה עיקר הגורם שיוכל האדם לבא לבחי' אהבה ותשוקה ודביקות האמיתי בהש"י הוא ע"י ששומר פיוולשונו ומקדש את פיו לבל ידבר נגד רצונו ח"ו ואז יכולין האותיות משמו להאיר בנשמה והנשמה ברוח והרוח בנפש וממשיכין להאדם בחי' חיות דקדושה אמנם אם האדם אינו נזהר לשמור את פיו אז אין פח בהאותיות משמו להאיר את נשמתו והתיקון לזה הוא לשמור שבת כהלכתו ואז הוא ממשיך בחי' חיות האותיות משמו משם העצם הוי"ה ב"ה שהוא ממלא כל שמהן מקור החיות פי שבת גימ' ד"ז

פְּעָמִים שֵׁם הָעֶצֶם ב"ה וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ בְּחַי חַיּוֹת לך"ו אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה עִם אוֹתִיּוֹת מִנְצ"פך וְאֵז יְכוּלִין הָאוֹתִיּוֹת מִשְׁמוֹ לְהַאֲרִיר נר"נ שְׁלוֹ וְאֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁזֶּהוּ עֲנִין וּבִיּוֹם הַשְּׁמִינִי מְוֹל בְּשֵׁר עֲרָלְתוֹ וְאִיתָא בְּזוּה"ק הַטַּעַם שֶׁצָּרִיךְ דְּוּוֹקָא שְׁמוֹנָה יָמִים כְּדֵי שְׂיַעֲבֹר עָלָיו שֶׁבַת אֶחָד כִּי מִי"לָה בְּגִימ' פ"ה מְרַמֵּז עַל עֲנִין שְׁאִמְרָנוּ שֶׁצָּרִיךְ לִיְזַהַר מְאֹד בְּשִׁמְרַת פִּי וּלְשׁוֹנוֹ וְנָהוּ שְׁקוֹרִין הַשֵּׁם בְּשַׁעַת מִילָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחַי אֹר וְחַיּוֹת מְאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם וּלְכַף צָרִיךְ שְׂיַעֲבֹר עָלָיו אוֹת שֶׁל שֶׁבַת קוֹדֵשׁ לְהַמְשִׁיךְ בְּחַי חַיּוֹת לְבַחַי לך"ו אוֹתִיּוֹת כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַאֲרִיר אֶת נְשִׁמְתוֹ בְּקִרְיַת הַשֵּׁם אַח"כ בְּעַת הַמִּילָה הַמְרַמֵּז עַל הַפָּה וּלְכַף אֶצֶל גְּרִשָׁם שְׁמַל אוֹתוֹ מֵרַע"ה בְּעֶצְמוֹ וְהַמְשִׁיךְ בְּחַי חַיּוֹת וּקְדוּשָׁה עָלָיו ע"י בְּחַי מִילָה הַמְרַמֵּז עַל הַפָּה וְלָזֶה כְּתִיב כִּי אָמַר לְשׁוֹן הַמְשָׁכָה וְאֶצֶל אֱלִיעֶזֶר שְׁנַתְעַצֵּל מֵרַע"ה בְּמִילְתוֹ לֹא נֶאֱמַר כִּי אָמַר וְהִנֵּה עֲנִין קִבְּלַת הַתּוֹרָה הִנֵּה שְׂיַמְשָׁכוּ יִשְׂרָאֵל בְּחַי חַיּוֹת וּקְדוּשָׁה מִכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה אֲמַנָּם לֹא הִנֵּה בְּאֶפְשָׁרִי לְקַבֵּל אֹר וְחַיּוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה עַד שְׁעָמְדוֹ עַל הַר סִינַי וּפְסָקָה זִנְהִמְתָּן וְאֵז הָיוּ מְמַשְׁיכִים שְׁפַע אֹר וְחַיּוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְנָהוּ פִי הַפְּסוּק וְעַתָּה הִינֵנוּ בְּמַעֲמַד הַר סִינַי אִם שְׁמוֹעַ וְתַפְסוּק זִוְהַמְתָּכֵן אֵז תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי כִּי שְׁתַּמִּיד תִּכְלוּ לְעֶסֶק בְּתוֹר' לְהַמְשִׁיךְ בְּחַי אֹר וְחַיּוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהִייתֶם לוֹ סְגוּלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי מִי שֶׁלֹּא הִנֵּה בְּמַעֲמַד הַר סִינַי וְלֹא פְסָקָה זִנְהִמְתָּן וְהֵם בְּעִינַי וּלְפָנַי לְכָלוּם שְׁאִינָם יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ בְּחַי אֹר וְחַיּוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה יֵה"ר שְׁנִזְנָפָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחַי אֹר וְחַיּוֹת מְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: פְּרִשַׁת מְשֻׁפְטִים וְאֵלָה הַמְשֻׁפְטִים וְגו' כִּי תִקְנֶה עֶבֶר עֲבָרֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשָׁבִיעֵית וְגו' וְנוֹכַח לְרַמֵּז בְּזֶה דְרָךְ וְהִילָךְ לְעַבְדוֹת ה' בְּדָרָךְ זֶה דְהִנֵּה עֵיקַר עֲבוֹדָה הוּא בְּבַחַי אֲמַת הִינֵנוּ שְׁכָאו"א יַדַע בְּעֶצְמוֹ מִיַּעוֹט עֲרָכוֹ הַשֶּׁפֶל וְאֶפְיָלוֹ מִי שֶׁבָּא וְנִתְעַלָּה לְבַחַי דְרָגָא יַדַע בְּעֶצְמוֹ בְּאִיזָה דְרָגָא עוֹמֵד וְלֹא יִתְעַלָּה בְּמַעֲלוֹת אֲשֶׁר לֹא לוֹ וְהִפָּה לְמַעֲלָה מִבְּחַיִּנְתוֹ הִינֵנוּ מִי שְׁעַדִּין לֹא מְאֵס בְּתַאוֹת עוֹה"ז בְּתַכְלִית הַמִּיאֹס וְאִין לוֹ תְשׁוּקָה לְבו"ע ב"ה בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ וּמַחֲמַת זֶה עַדִּין לֹא הִשִּׁיג כְּפִי שְׁוֹרֵשׁ מְדַרְיַגַת נְשִׁמְתוֹ ע"כ אִין לוֹ לְתַפְנוֹס בְּמַדְרִיגָה שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִמֶּנּוּ כַּמ"ש וְלֹא תַעֲלָה בְּמַעֲלוֹת עַל מִזְבְּחֵי הִינֵנוּ שֶׁלֹּא תַעֲלָה בְּמַעֲלָה וּמַדְרִיגָה שֶׁהוּא גְבוּהַ מִמַּעֲשָׂיו אֲשֶׁר תּוֹפֵס בָּהֶם כִּי יְכוּל לְבֹא עִי"ז לְבַחַי נְפִילָה וְנָהוּ אֲשֶׁר לֹא תַגְלָה עֲרוֹתָהּ וְגו' הִינֵנוּ אֲשֶׁר לֹא יָבֵא מִזֶּה לְבַחַי נְפִילָה וּבִזְיוֹן כִּי שְׁקַר אִין לוֹ רְגָלִים וְבֹא לְבַחַי נְפִילָה ע"כ הָעֵיקַר שְׂיִהְיֶה הָעַבְדוֹת שְׁלוֹ בְּבַחַי אֲמַת שֶׁהוּא דְבָר הַקְּיָים הִינֵנוּ שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד יַדַע הַמַּעֲמָד שְׁלוֹ בְּעַבְדוֹת ה' וּבְאִיזָה דְרָגָא הוּא עוֹמֵד וְנָהוּ בְּחַי אֲמַת וְנָהוּ פִי הַפְּסוּק כִּי תִקְנֶה עַב"ד עֵבֶר"י גִימְטְרָ' נח"ש הִינֵנוּ כִּי תִרְצֶה לְתַקֵּן בְּחַי חֲטָא הַנְּחַשׁ הָעֶצָה הִיעוּצָה לָזֶה שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשָׁבִיעֵית מְרַמֵּז ע"ו שְׂיַעֲבֹד אֶת הַבּו"ע ב"ה בְּבַחַי אֲמַת שְׁאוֹת נֹא"ו מְרַמֵּז עַל בְּחַי אֲמַת כְּמוֹ שְׁאִיתָא וְנָהוּ שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד הִינֵנוּ בְּבַחַי שֵׁשׁ שְׁאוֹת אוֹת נֹא"ו שְׁמַרְמֵז עַל בְּחַי אֲמַת בְּזֶה יַעֲבֹד לְבו"ע ב"ה וּבְשָׁבִיעֵית ג"כ מְרַמֵּז עַל בְּחַי אֲמַת שֶׁהוּא מְדָה שְׁבִיעֵית מִי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי הִינֵנוּ שְׂיַעֲבֹד אֶת הַבּו"ע ב"ה בְּבַחַי אֲמַת שְׁמַרְנוֹמֵז בְּאוֹת נֹא"ו שֶׁהִיא שֵׁשׁ וְהוּא מְדָה שְׁבִיעֵית וּבְזֶה יְכוּל לְבָנוֹת וּלְתַקֵּן הַכָּל כִּי הוּא דְבָר הַקְּיָים יֵה"ר שְׁנִזְנָפָה לָזֶה אַכִּי"ר וְאִם אָמַר יֹאמֵר הָעֶבֶד אֶהְבְּתִי אֶת אֲדוֹנִי אֶת אֲשֶׁתִּי וְאֶת בְּנֵי לֹא אֶצֵּא וְכו' וְעַבְדוֹ לְעוֹלָם וְצ"ל לְמָה כְּתִב אֶת אֲשֶׁתִּי בְּלֹא נֹא"ו הַנּוֹסְפָת וְנ"ל עַד"ז דְהִנֵּה עֵיקַר בְּחַי הָעַבְדוֹת הִיא בְּחַי אֶהְבַת הַשֵּׁם בְּמִסִּירַת נְפֶשׁ וְאֶפְיָלוֹ מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבָּה אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ וְכו' וְהַכָּלָל שֶׁלֹּא יִחַשֵׁב בְּעִינָיו שׁוֹם דְבָר

מתאוות עוה"ז עד אהבת הוא רק ט"י בחי' הכנעה וענוה באמת היינו אפילו פשיש לאדם בחי' אהבת ה' פתיקונו אעפ"כ יהיה נחשב בעיניו תמיד שהוא עדיין בבחי' תחילה וראשית ומחמת זה הוא משתוקק תמיד יותר לבא לבחי' אהבת ה' במס"נ ממש ומזה בא בחי' גאולה וז"ש הן גאלתי אתכם אחרית פראשית פ"א אפילו פשיהיה בבחי' אחרית היינו בחי' שלימות בכל המדות אעפ"כ יהיה נחשב בעיניו תמיד שהוא עדיין בבחי' תחילה מחמת בחי' הכנעה ומחמת זה יהיה נכספה וגם פלטה נפשו לבא למדריגה יותר גדולה מזה ואז יהיה בבחי' גאולה והנה פשהוא בבחי' זו אז העבדות שלו הוא תמיד בלי הפסק ובזריזות בלי עצלות שאפילו בוא יבא לבחי' אהבת ה' בבחי' אחרית ושלימות ידמה בעיניו שהוא עדיין בהתחלה וזה מורה לנו התורה הקדושה ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי היינו ששנה אצלו אהבת אדון העולם ואהבת עוה"ז ע"כ עצה היעוצה לזה והגישו אל האלהים היינו פשוטה לקרב א"ע רק אל האלהים והגישו אל הדלת היינו שיקרב א"ע בבחי' הכנעה דל"ת הוא לשון דלות ושפלות ועבדו לעולם היינו מחמת זה יהי בחי' העבדות שלו לעולם בלי הפסק ובזריזות ועוד לשון לעולם הוא עצמות ובחירות שהוא בחי' זריזות ועי"ז יבא בחי' גאולה לעולם יהי רצון שנופך לזה ב"ב אמן פן יהי רצון: וכי ימפור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים וא"ל ע"פ דאימא בזוהר הק' על פסוק בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחונתו פשיש תלים הזאת גימ' הת"ח תשובו איש אל אחונתו ע"כ: וקלא פבר עבר הת"ח ולא שב איש אל אחונתו אלא הענין הוא כמאה"כ לזאת יקרא אשה פי מאיש לוקחה זא"ת פי רישלים שהיא פללות א"י נקראת זא"ת ולוקחה מאיש העליון ונדבוק בהקדושה וכשישים כ"א (מיושבי א"י) אל לבו גודל קדושתה ולא יסח דעתו מזה פלל אז בנודאי פול עליו אימה ופקד מהבורא ב"ה ויעבוד אותו בכל לבבו באמת ובתמים ואז בנודאי פשימו ללבו בחי' זאת הנ"ל ויעבוד פנ"ל יקנים בשנת היובל הזאת פי בזכות הזאת תשובו איש כו' ואם ח"ו לאו ע"ז אה"כ וכי ימפור איש את בתו גימט' זא"ת הוא א"י ימפור לאמ"ה שהוא ישמעאל בן האמה פי פשלא ישים נגד פניו ולבו בחי' זאת פנ"ל אז יתמסר לישמעאל בן האמה לא תצא כצאת העבדים פי אינו מוציאה אפי' כמו שמוציאים העבדים פי שאר הארצות שנקראים עבדים לא"י או יאמר עז"ה וכי ימפור איש את בתו היא א"י למה ימפור מחמת לאמ"ה פי ל"א מ"ה שאין לו בחי' מ"ה שפלות לא תצא כצאת כו' פי שאין לו בחי' ענוה אפילו כמו שהיה לעבד אברהם שאמר עבד אברהם אנכי ולא אמר רחימ' דאברהם אנכי מחמת שלא היה לו גסות: או יאמר עז"ה הנה אפרו חז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה פי שלא לשמה הוא פשעובד ע"מ לקבל פרס הן בעוה"ז והן בעולם הבא נקרא שלא לשמה פי אין זה שלימות הפוננה אמנם עכ"פ יעסוק בבחי' זו פדי שע"י זה יגיע לבחי' לשמה והבא לטהר מסייעין אותו רק באופן שהאדם יבין זה היטב שעדיין לא הגיע לשלימות העבודה ויתפלל לה שיעזור לו שיגיע לבחי' לשמה לשלימות העבודה וזשאה"כ על זאת יתפלל כל חסיד אליה לעת מצוא רק לשטרף מים רבים אליו לא יגיעו פי מצוא מרמז לבחי' שלא לשמה פי אותיות מ"צ הם חילופי אותיות ראשונות של השם בא"ת ב"ש פידוע היינו שמגיע החסד לבחי' מ"ץ גם פי בחי' מו"ץ הוא קליפא דחיטו היינו בחי' שלא לשמה מתפלל שלא יגיע לשטרף מים רבים היינו שלא ישתקע ח"ו בבחי' זו שהוא בחי' לילה בחי' לבנה

בחי ספ"ר בחי מספר בחי גבול פנין שעובד ע"מ לקבל פרס בעוה"ז ובעוה"ב שהוא ג"כ בחי עובד ע"מ לקבל פרס בבחי גבול ומספר פידוע וזהו ותחת רגליו פמעשה לבנת הספיר מרמז לבחי שלא לשמה שנקרא לבנת הספיר פנ"ל שבחי זו הוא תחת רגליו היינו מדריגה פחותה ונמוכה אבל בחי לשמה נקרא פעצם השמים לטוהר בחי טהירי עילאה היינו שהעם היה בבחי קטנה עדיין שהוא בחי שלא לשמה בחי לבנת הספיר רק שהיו יודעים מדריגתם הקטנה והיו מצפים שיסייע אותם ה' שיגיעו לבחי שלימות לשמה בחי עצם השמים לטוהר פנ"ל והיה להם בחי אמ"ת גימט' אהי"ה פעמים אהי"ה שהיו מצפים שהיה אח"כ במדריגה הגדולה פנ"ל אבל ידעו האמת שעדיין לא השיגו אמ' הנ"ל וזהו שאמרו ת"ל כל דיין שדן דין אמת לאמיתו פאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית נאמר פאן ויעמוד העם על משה חן בןקר עד ערב ונאמר להלו ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד פי שהעם דנו דין אמת פנ"ל שנאמר ויעמוד העם על משה מן בוקר עד ערב פי שרצו לקבל מן משה בחי בןקר בחי לשמה ע"י בחי ערב שלהם שהיה להם בחי ערב בחי שלא לשמה פנ"ל וליחד שני הבחי שהיה כמו שהיתה פוננת הבריאה בתחלה שהיה ויהי ערב ויהי בוקר יום אח"כ בחי אחדות שהיה ב' הבחי אחד בבחי אהי"ה פעמים אהי"ה בחי אמת פנ"ל ונקרא דיין שדן דין אמת לאמיתו פי בחי שלא לשמה נקרא בחי דין עד שמגיע לבחי לשמה בחי אמ"ת אזי נתוסף אות א' לאותיות דין ונעשה דינ"א באלף בחי אדנ"י שהאלף מתיק לבחי דין פידוע וגם מעיקרא נקרא בחי אלהם בלא אות יו"ד בחי אותיות לאמ"ה עד שמכניס בו אות יו"ד וממתיק הבחי דין וזהו מרומז בפסוק ואלה המשפטי אשר תשים לפניהם ות"א ואלין דינ"א די תסדר קדמיהון פי שתשים ותסדר להם שיעשו מן די"ן בלא אות א' יהיה דינ"א באות אלף וגיע לבחי לפנייהם (בחי קדמיהון) היינו לבחי גדולה שהוא למעלה מעלה היינו בחי לשמה פנ"ל גם מרומז בפסוק וכי מפוך איש את בתו לאמ"ה היינו לאמ"ה ר"ת אותיות אלהם חסר יו"ד פנ"ל היינו פשיהיה לאיש בחי לאמ"ה בלא יו"ד פנ"ל אזי ל"א ת"צא פ"צאת ה"עבדים ר"ת גימ' תנ"ה מלואים של שם הק' הנכבד והנורא אהי פידוע היינו שע"י בחי לאמ"ה ר"ת של ה"בא ל"טהר מ"סייעין א"נתו היינו שע"י שמצפה ומתפלל לה' בעת מצ"א פנ"ל אזי ה' עוזר לו ומגיע לבחי שם אהי"ה במילואו בכל הג' מילואים גימ' תנ"ה פנ"ל: ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו וגו'.

: להבין זה הנה פתיב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה דהנה עיקר עבודת האדם הוא שיסתפל תמיד במקורו של כל דבר וידע מי הוא המהני הפל וזהו ענין תרני"ג מצות הנקרא פקודא דמלכא להמשיך על ידיהם אור קדוש לחיות העולמות וזהו אשר קדשנו במצותיו וכו' פידוע.

ותמיד יסתפל האדם בכל דבר ודבר לידע שורשו ומקור חיותם שאין עוד מלבדו פי הוא ית' ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ומחי' את פולם בכל עת ורגע ונשמותינו מןפקדים בידו.

וכן בכל דבה, שיראה מדברים גשמיים בטוב טעם או חן שבכל דבר בין שאין זה כ"א בחי אלהות אשר בו המהנה ומהנה אותו וזהו הטעם רוחני שבו וכאשר יסתפל האדם

כּוּן בְּכָל דְּבַר וְדַבֵּר לְדַבְּקוֹ בְּשִׁרְשׁוֹ בַּה' אֱלֹהִים חַיִּים אֲזִי יָסוּר מִמֶּנּוּ מִסּוֹ הַמָּסָף הַמְּבַדִּיל מִמֶּנּוּ וַיִּתְאַוֶּה (תְּאַוֶּה) לַהֲבוֹב"ה כִּי פִּשְׁיַדַע וַיְבִין בְּאַמוּנָה שְׁלִימָה לְבַלִּי יָסוּר מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא הַמְּחַלֵּ' אֶת כָּלָם וְלֹא יִשְׁפַח כָּל זֶה אֲזִי יָסוּר מִמֶּנּוּ תְּאַוֶּה גְּשָׁמִיּוֹת וַיִּתְאַוֶּה לְהַדְּבִק בְּקוֹנּוֹ יֵת' בְּשִׁרְשׁוֹ חַיּוֹת שֶׁל הַפֶּל וּזְשֵׁאה"כ וַרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים פִּי' שִׁדּוּעַ מֵאַחֲזוֹ"ל אֱלֹהִים קִשׁ"ה פִּי' שֶׁאֱלֹהִים מְרַמְזוּ עַל דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים וּבְתוֹכָם גְּנִיזוּ חַיּוֹת אֱלֹהוֹת כְּדֹאִיתָא בַּע"ח שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּצִירוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל אֱלֹפָא בֵּיתָא וְאוֹת א' הוּא הַתְּחִלַּת כָּל הָאוֹתִיּוֹת וְאוֹת לְמַ"ד הוּא אֲמֻצָּע הָאוֹתִיּוֹת וְהֵן הֵם הַבְּחִי' קְדוּשָׁה הַמְּחַלֵּ' כָּל הָעוֹלָם וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ וְאוֹת הַ"א מְרַמְזוּ עַל הַגְּשָׁמִיּוֹת וְחֻנְמֵר שֶׁל כָּלָם כְּמַחֲזוֹ"ל בַּה"א נִבְרָא הָעוֹלָם וְזֶהוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים ר"ל אֱלֹהִים קִשָּׁה וּכְשֶׁמִּסְתַּפֵּל הָאָדָם וּמִתְבּוֹנֵן כַּנֶּ"ל לְדַבְּקָם בְּשִׁרְשָׁם וַיּוֹדַע שֶׁהָעֵינָקָר שֶׁבְּכָל דְּבַר הוּא בַחִי' אֱלֹהוֹת הַמְּחַלֵּ' וּמִהֲוֵה אוֹתָם נַעֲשֶׂה מִן אוֹת הַ"א אוֹת א' וְנַעֲשֶׂה מִן מֵלֶת אֱלֹהִים אֱלֹהִים בְּשִׁנֵּי אֱלֹפִין גִּימָט' ל"ב וְזֶהוּ ל"ב טְהוֹר בְּרָא לִי וְגו' ר"ל שִׁיבְרָא לוֹ מִן אֱלֹהִים לְהִיּוֹת ל"ב כַּנֶּ"ל וְזֶהוּ וְאִם שֶׁלֵּשׁ אֱלֹהִים הֵינּוּ הַשְּׁלִשׁ אוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים יִתְקַן וּמִפְּרֵשׁ הַפְּסוּק בְּמָה יִתְקַן בְּבַחִי' ל"א יַעֲשֶׂה ל"ה הֵינּוּ מִן אוֹתִיּוֹת ל"ה שֶׁל אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה ל"א בָּאוֹת אֱלֹפִי וַיְהִי אֱלֹהִים גִּימָטִי' ל"ב כַּנֶּ"ל אֲזִי וַיִּצְאָה חֲנָם אִי"ן כַּס"ף גִּימָט' אֲרִיף פִּי' פִּשְׁיַדַע בַּחִי' וַיִּצְאָה חֲנָם לְשׁוֹן ח"ן הֵינּוּ שִׁיבְרָא מִמֶּנּוּ בַחִי' חֲנָם שֶׁהוּא בַחִי' מִצְּוֹת שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֲזִי אֵין כַּס"ף גִּימָט' אֲר"ךְ הֵינּוּ שֶׁלֹּא יְהִי בְּכַסּוּפָא לְעֵלְמָא שֶׁכְּלוֹ אֲרִיף שֶׁהוּא הָעֵינָקָר וּזְשֵׁאה"כ וְאֱלֹהִים הַמְּשַׁפְּטִים וְגו' וּת"א וְאֵלֶיךָ דִּינֵי אֱלֹהִים וְגו' פִּי' וַאֲלֵה הוּא בַחִי' דִּין וְצִוָּה הַקַּב"ה לְמַשָּׁה שִׁיבְרָא לְפָנֵיהֶם בַּחִי' דִּינֵים וְהַמְּתַקְתֶּם שִׁיבְרָאוּ לְהַמְּתִיק אוֹתָם בָּאוֹת א' ר"ל שִׁיבְרָאוּ מִן אֱלֹהִים ל"ב וַיִּחְזְרוּ מִן בַּחִי' ה' בַּחִי' גְּשָׁמִיִּים וַיַּעֲשׂוּ בַחִי' א' לְדַבְּקָא א"ע בְּאֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעוֹד נַעֲשֶׂה מִן ה' ד"ו בַּחִי' ד"ו פְּרָצוּפִים בַּחִי' הַתְּחִבּוּרִים לְקַדְוֶשָׁה וְזֶהוּ וְנִגְשׁ מַשָּׁה לְבַד"ו ר"ל שֶׁהִגִּישׁ מַשָּׁה בַּחִי' ל"ב לְאוֹתִיּוֹת ד"ו כִּי מִן ה' אֲחִירוֹנָה שֶׁל אֱלֹהִים עֲשֶׂה א' וְנַעֲשֶׂה ל"ב וְגַם ד"ו וְזֶהוּ לְבַד"ו וְאִישׁ לֹא יַעֲלֶה עִמָּךְ ר"ל בַּחִי' אִישׁ לֹא יְהִי וְזֶהוּ מִשְׁנַכְנֵס אֲדָר מְרַבֵּין בְּשִׁמְחָה וְנ"ל עַפ"י מַה שֶׁכָּתַב מִלְחָמָה לְהַ' בַּעֲמֻלָּק מִד"ר ד"ר וְנִכְתַּב אֶחָד עִם ד' רַבְתָּא וְגַבִּי מֵלֶת אֶל אַח"ר נִכְתַּב ר' רַבְתָּא וְזֶהוּ הַמְּלַחְמָה לְהַ'.

בַּעֲמֻלָּק מִדָּר דָּר פִּי' לַעֲשׂוֹת מִן ר' רַבְתָּא ד' רַבְתָּא הַמְּרַמְזֵת עַל בַּחִי' אַח"ד בַּחִי' קְדוּשָׁה וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה ע"י בַּחִי' א' פִּשְׁעֵשָׁה מִן ה' א' כַּנֶּ"ל כְּשֶׁמְחַבֵּר הַפֶּל לְבַחִי' א' אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְזֶהוּ מִשְׁנַכְנֵס אֲדָר ר"ל שֶׁנִּכְנָס בְּלֵב בַּחִי' אֱלֹפִי אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם כַּנֶּ"ל וְנִתְגַּבֵּר הַד' עַל הַר' רַבְתָּא וְאֲז מְרַבֵּין בְּשִׁמְחָה שֶׁזֶהוּ עֵינָקָר הַשְּׁמֻחָה: וְאֵל אֲצִילִי בְּנִי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיִּחְזוּ וְגו' לְהַבִּין הַפְּסוּק נִקְדִים מַה שֶׁאַמְרָנוּ עַל מֵאֲחֲזוֹ"ל בַּעֲשָׂרָה מֵאַמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְהֵלֵא בְּמֵאמָר א' יְכוֹל לְהַבְּרָאוֹת אֱלֹהִים לְהַפְרֵע כו' וְלִיתֵן שְׂכָר טוֹב בּו' וְקִשָּׁה הֵלֵא זֶה כְּמוֹ עֲלִילָה ח"ו לְהַפְרֵע מִן הַרְשָׁעִים וְאִם הִיָּה עֵינָקָר הַכּוֹנֵן בְּרַבּוּי מֵאַמְרוֹת בְּכַדִּי לִיתֵן שְׂכָר כּו' הֵלֵא הִיָּה יְכוֹל לְהַרְבוֹת מֵאַמְרוֹת עַד אֱלֹפִי לַעֲשׂוֹת מֵאַמָּר עַל כָּל מִיָּן וּמִיָּן בַּפ"ע כְּגוֹן שְׁמִים אֲרִיץ בְּהַמּוֹת חַיּוֹת לְכַאו"א מֵאַמָּר לְבַדּוֹ עַד אֵל אֵן יוֹתֵר בְּכַדִּי לִיתֵן שְׂכָר כּו' אֱלֹהִים הָעֵנִין הוּא כְּמֵאה"כ אִף יָדִי יִסְדָּה אֲרִיץ וַיִּמְנִי טַפְחָה שְׁמִים שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּבַחִי' שְׁתֵּי יָדוֹת יָמִין וּשְׂמָאל בְּכָל יָד ה' אֲצַבְעוֹת ב"פ ה' עֲשֶׂה וְהֵן הֵם עֲשָׂרָה מֵאַמְרוֹת בְּכָל יָמִין וּשְׂמָאל וְזֶה שֶׁמֵּאֲחֲזוֹ"ל כְּשֶׁעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם מְהַפְּכִים מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים שֶׁהַצְּדִיקִים בְּכָל עֲשִׂיָתָם אִפִּי' בַּעֲנִינֵי גְּשָׁמִיּוֹת הֵם מְכוֹנְנִים לַש"ש וּבְזֶה הֵם מְהַפְּכִים מִדַּת

הדין לרַחֲמֵי החוֹשֶׁף לְאוֹר אֶבֶל הַרְשָׁעִים וְשֹׂאֵין עַרְשׂ"מ שֶׁבְּכֹל עֲשִׂיתֶם הֵם מְכַוְּנִים רַק לְצַרְכֶּם וּמְנוֹטְבֵעִים בַּהַגְשָׁמִיּוֹת בְּחַשְׁכוֹת ע"כ אפ"י פְּשֻׁעוֹשִׁים שׁוֹם מִצְה פֶּגוֹן צְדָקָה אוֹ תוֹרָה יֵשׁ לָהֶם פְּנִיּוֹת וּמִחֻשְׁבוֹת רַעִים לְצוֹנְרָף עֲצָמָם וּבִזְהָ הֵם מְהַפְּכִים הָאוֹר לְחוֹשֶׁף הַרְחֲמֵם לְדִין וְעוֹשִׂים מִיָּמִין שְׂמָאל וּזְשָׁאה"כ שְׁנוֹמַר פִּיּוּ וּלְשׁוֹנוֹ שְׁנוֹמַר מִצְרַת נִפְשׁוֹ שִׁישְׁמוֹר פֶּל אָדָם אֵת פִּיּוּ וּלְשׁוֹנוֹ מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְלִיצְנוֹת וּלְה"ר וּלְקִיָּים מ"ע וְאַהֲבַת לְרַעַף פְּמוֹף לְאַהֲבָה פֶּל אָדָם וְהוּא בְּחַי אַחְדוֹת פְּמֵאָמַר אֲתָה אָחַד וְשְׂמָה אָחַד וְכו' וּבִזְהָ מְדַבֵּק א"ע בְּכָלִּלוֹת בְּה' אָחַד אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּבְחַי אוֹת א' בְּמְלוֹאוֹ שְׂפִירוֹשׁוֹ אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעוֹד אוֹת א' הוּא בְּחַי אָחַד ל"ף ר"ת "פִּיּוֹ לְשׁוֹן פִּי" שְׂפִישְׂמְשָׁמַר אֵת פִּיּוּ וּלְשׁוֹנוֹ מְלַדְבֵּר לְה"ד וְלִיצְנוֹת כ"א לְה' שְׂמִיָּיְחַד פִּיּוּ וּלְשׁוֹנוֹ רַק לְה' לְבַדּוֹ לְסַפֵּר תְּהִלּוֹת ה' כַּמֵּאה"כ תְּהִלּוֹת ה' יְדַבֵּר פִּי לְקִיָּים פֶּל פֶּה לְה' יוֹדָה וְכָל לְשׁוֹן לְה' תְּשַׁבַּע וְאֵז מְתַדְבֵּק בְּאֶלְף אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וּזְשָׁאה"כ אַדְנַי שְׂפִתֵי תִפְתַּח ו"פִי י"גִיד ת"הֲלַתְךָ פִּי א' דְּנִי אוֹת א' מְמַתִּיק אוֹתִיוֹת דִּי"ן וְר"ת שֶׁל ו"פִי י"גִיד תְּהִלּוֹת"ךָ הֵם אוֹתִיוֹת תִּי"ו בְּמִלּוֹאוֹ שְׂפִישְׂמִיָּים וּפִי יִגִּיד תְּהִלּוֹתֶיךָ יְתַדְבֵּק גַּם בְּאוֹת תִּי"ו וּזְשָׁאה"כ וְרַעַף אֲדוֹנָיו אֵת אֲזָנוֹ בַּמְרַצ"ע וְכַתְּבֵה בְּסַפֵּר אוֹר הַחַיִּים מְרַצ"ע בְּגִימ' ת' ע"כ פִּי פְּשֻׁעִים מְרַצ"ע בְּאוֹת ת' לְהִיוֹת ו"פִי י"גִיד ת"הֲלַתְךָ וְלְשׁוֹנוֹ אֵת פִּיּוּ וּלְשׁוֹנוֹ מְלַדְבֵּר לְה"ר וְלִיצְנוֹת כ"א מְקִיָּים וְאַהֲבַת לְרַעַף פְּמוֹף בְּחַי אַחְדוֹת וּמְדַבֵּק לְה' אָחַד לְאוֹת א' אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם אֵז וְעַבְדוֹ לְעוֹלָם פִּי עֲבוֹדָתוֹ מְתַקִּיָּם לְעוֹלָם וּזְשָׁאה"כ וְאַלְהֵה מְשַׁפְּטִי"ם אֲש"ר תְּשִׂי"ם לְפָנֶיהָ"ם ס"ת גִּימ' ה' פְּעֻמִּים דִּי"ן עִם הָאֲלֵפִין הַמְּמַתִּיקִין אֵת הַדִּינִים כִּי כָּל הַפְּרִשָׁה נְאַמְרָה בְּעִנְיֵי דִינֵים שְׂבִין אִישׁ לְרַעֲהוּ וּמְזַהֵר שְׂיִהְיֶה כָּל אָדָם זֶהִיר שְׂלֵא לְבַקֵּשׁ שׁוֹם דְּבָר מִחֲבִירוֹ שְׂלֵא כְּדִין רַק לְהֵאֱמִין שֹׂאֵין הַעוֹה"ז עוֹלָם קִיָּים כ"א עוֹלָם עוֹבֵר הַכְּנָה לְעוֹה"ב וְאִין הָעֵיָקֵר הַטְּבַע שֶׁל עוֹלָם כ"א הָעֵיָקֵר לִידַע שִׁישׁ שְׁנוֹרֵשׁ בְּהַטְּבַע לְמַעְלָה הוּא הַבּוֹרָא ב"ה שְׂפָרָא הַטְּבַע וְהַכֹּל הוּא בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית מְה' ית"ש וְאֵז בְּנוֹדֵאֵי לֹא יְבַקֵּשׁ שׁוֹם דְּבָר מִחֲבִירוֹ שְׂלֵא כְּדִין וּבִזְהָ יְקִיָּים מְצוֹת וְאַהֲבַת לְרַעַף פְּמוֹף וְיְדַבֵּק א"ע בְּמִדַּת אַחְדוֹת וּזְשָׁה"ן וְאַלְהֵה מְשַׁפְּטִים בְּנֵא"ו כִּי אִל"ה קָשָׁה דִּין וּבְאוֹת ו' שֶׁהוּא בְּחַי אַחְדוֹת נַעֲשֶׂה רַחֲמִים וְנָה מֵאֲחֻז"ל כְּשִׁישׁ דִּין לְמַטָּה אִין דִּין לְמַעְלָה כְּנ"ל שְׂפִישְׂאִין מְבַקֵּשׁ שׁוֹם אָדָם דְּבָר מִחֲבִירוֹ שְׂלֵא כְּדִין מִחַמַּת גְּוִדֵל אֲמוֹנָתוֹ בְּהַבּוֹרָא ב"ה וּמִחַמַּת אַחְדוֹתוֹ בְּכָל או"א בְּחַי נֵא"ו אֵז אִין דִּין לְמַעְלָה כִּי נַעֲשֶׂה מִן דִּין רַחֲמִים וְנָה שְׂתַרְגֵּם אוֹנְקְלוֹס וְאַיְלֵן דִּינֵי"א דִּי תִסְדֵּר גְּדַמִּיהוֹן פִּי שְׂיִהְיֶה דִּין גְּדַמִּיהוֹן הִיָּינוּ לְמַטָּה וְלֹא יִהְיֶה דִּין לְמַעְלָה כְּנ"ל וּזְשָׁה"כ וְאַל אֲצִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא ש"ל חֵי"דוּ וְיַחֲזוּ א"ת הָאֲלֵהִים וַיֵּאֲכָלוּ וַיִּשְׁתּוּ פִי אֲצִילִי מִלְּשׁוֹן אֲצִיל בְּחַי אַחְדוֹת שְׂהִיָּה לָהֶם אַחְדוֹת לֹא שְׂלַח יָדוּ פִי לֹא נְשַׁלַּח בְּחַי י"ד לְהִיוֹת ח"ו פִּירוּד כ"א עֲשׂוּ מִן דִּין רַחֲמִים אוֹ יֹאמַר שֶׁל"ח יד"ו בְּגִימ' נָחַשׁ כִּי נָחַשׁ בְּחַי פִּירוּד לְה"ר לֹא הָיָה בְּיַנְיָהֶם וְעִי"ז וְיַחֲזוּ א"ת שְׂחַיְבֵרוֹ א' בַּת בְּחַי אַחְדוֹת כְּנ"ל הָאֲלֵהִים בְּגִימ' צ"א בְּחַי יַחַד קַב"ה וּשְׂכִינְתָּיָה וַיֵּאֲכָלוּ וַיִּשְׁתּוּ אֲפִי בְּאֲכִילָה וְשִׁתְּיָה הָיָה כְּנֹנְתָם לִיָּחַד קוֹדֵשׁא בְּרִיָּה הוּא וּשְׂכִינְתָּיָה וְד"ל: דְּרוֹשׁ לְפָרֶשֶׁת שְׂקָלִים וְאַלְהֵה מְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תְּשִׂים לְפָנֶיהֶם וְגו' וְתַרְגֵּם אוֹנְקְלוֹס וְאַלִּין דִּינֵי"א דִּי תִסְדֵּר גְּדַמִּיהוֹן נִרְאָה לְפָרֵשׁ עַל דִּרְף הַמּוֹסֵר הַנָּה עֵיָקֵר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הִיָּתָה בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל הַצְּדִיקִים שְׂנִקְרָאִים רֵאשִׁית הִיָּינוּ שְׂהַצְּדִיקִים עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תְּחִילָה בְּמַחְשָׁבָה הַקְּדוּמָה שְׂיִפְרָא הָעוֹלָם שְׂיַרְחַם וְיַחֲוֹן אֵת הַצְּדִיקִים בְּגִין דִּיתְקַרִי רַחוּם וְכו' וְנָה שֵׁאֲחֻז"ל עַל פְּסוּק וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם אַתֶּם כְּתִיב שְׂעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל

מקום פירוש במה שמשפטים התורה ומצוותן מתקנים בחי רצון העליון ברוח הוא בחי מחשבה הקדומה וממשיכים לעולם רחמים וחנונה ושלפני קודש מבחי מחשבה הקדומה בחי אלף אלופו של עצם בחי אותיות ורחמים בחי פנימיות וזה שאמר הפתוח ואלה המשפטים אשר תשים לפניך פי בהמשפטים האלה אשר תשמרו תשים ותתקן בחי לפניך בחי פנימיות הקדומה כנ"ל ובשם המגיד זלה"ה פי שיתקן בחי פנימיות בחי אותיות ורחמים בחי צרופים כמו שהיו מקודם שגשגתו של אמן זהו היינו בחי משפטים ומצוות מעשיות הוא התחלת התקון ועיקר התקון נעשה ע"י בחי מחשבה כאשר יש לו מחשבות קדושות ודבוקות בה' בהכנעה ושפלות לפני גדולתו יתברך אזי נכנע ונשבר הקליפה והיצר הרע ונתגדל שמו יתברך וניתקן בחי רצון העליון ב"ה וכן דרך העבודה לה' בתחילה צריך האדם לקדש את עצמו בבחי משפטי ה' ומצותיו יתברך במעשה בפועל ממש לשם ה' ולשבר כל התאוות זרות לבל יכשל ח"ו בעבירה בפועל ממש ע"י בחי אמונה ב"ה שיעניש למי שיעבור על מצותיו ובחי בטחון בה' שישלם שכר טוב למקימי מצותיו ועי"ז נכנע בחי יצה"ר אל אחר שפגופו של אדם כמאחז"ל איזה אל אחר שפגופו של אדם הוי אומר זה יצה"ר ואח"כ יכול להגיע לבחי מחשבה קדושה להיות דבוק במחשבתו ית' בגודל הכנעה ושפלות וענוה מפני גדולתו יתברך ובזה נכנע ונשבר בחי אל אחר שבו מכל וכל ונתקן בחי מחשבה הקדומה בחי רצון העליון בחי פנימיות וזשאה"כ לא תשתחנה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם פירוש שתהיה נזהר בבחי מעשה שלא תפשל ח"ו בעבירה בפועל ממש ובתאוות רעות ובזה פי הרס תהרסם פי שפנה יהי נשבר ונהרס בחי אל אחר שפגופו בבחי מעשה ואח"כ תוכל להגיע לבחי מחשבה קדושה בהכנעה ויהי' שבר תשבר מצבותיהם פירוש שיהי' נשבר בחי אל אחר בבחי מחשבה הנקרא מצבותיהם וזהו מרומז ג"כ בפ' ואלה המשפטים אשר תשים לפניך ותרגם אונקלוס אליו דינייא די תסדר גדמיהון פירש שתסדר תחילה המשפטי ר"ל העבודה של ישראל יזקרו וישמרו תחילה בחי משפטים ומצוות מעשיות כנ"ל ועי"ז ינדככו הגופין ואיברים של ישראל.

ויוכלו להשיג ולהגיע לבחי לפניך בחי מחשבת הקדומה ואח"כ יוכל להגיע העשה לבחי מעשה בשלמות כנ"ל וכן הבזרא ית"ש קודם קריבת הר סיני לקבל התורה הנהיר להם היו נכונים ליום השלישי היינו שיכינו א"ע בבחי מעשה לשבר ולהכניע היצה"ר בחי אל אחר בבחי מעשה תחילה כדי שיוכלו להגיע אח"כ לבחינת קבלת התורה בחי מחשבה קדושה כנ"ל ויקבלו אח"כ לעשרת הדברות בשלמות וכן השיבו ישראל נע"שה ונשמ"ע פירוש שכן נתנהג תמיד לתקן תחילה בחי מעשה ואח"כ בחי נשמ"ע לשון הבנה בחי מחשבה כנ"ל וזהו שאמר יתרו עתה ידעתי כי גדול וגו' פי בדבר אשר זדו עליהם ותרגם אונקלוס ארי בפתגמיא דחשיבו מצראי למידן ית ישראל בי דנינון פירוש פי גדול ה' היינו הוי"ה ב"ה הוא בחי פנימיות מכל אלהים הוא בחי בריאת העולמות בהשתלשלות כמאמר בראשית ברא אלהים פי בדבר אשר זדועליהם ות"א בפתגמיא דחשיבו מצראי למידן ית ישראל בי דנינון פירוש שמצרים נענשו אפילו במחשבה בעבור שישראל תקנו בחי מחשבה הקדומה בחי ה' ובזה נכנע ונשבר בחי מצרים במחשבה שלהם וכן נזקרו ישראל לעשות בכל שנה ושנה באחד באחד

שמשמיעין על השקלים שיחנו ישראל מחצית השקל והוא בחי מעשה הצדקה ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה ואחר המעשה יגיעו לבחי קרבן בחי מחשבה ונעשה עוד עשרה ונעשה עשרים גרה השקל שלם ובכל שנה ושנה צריכים לעשות כמו שנעשה בהר סיני בקבלת התורה וזה מרמז באמרם באחד באדר משמיעים ר"ל אדר גימט' הר פירוש ע"י בחי הר אנו למדים לעשות פן בכל שנה וכן בפרטיות בכל מצנה ומצנה ולימוד התורה צריכין לזפור בחי הר סיני לזפור א"ע בבחי מעשה תחילה ואח"כ בבחי מחשבה כנ"ל ואח"כ לעשות המצנה בשלימות ומרמז ג"כ בואלה המשפטים אשר תשים לפניך פירוש תסדר להם שיזכרו לפני כל מצנה ולימוד התורה יזכירו בחי לפניך מספר חציו של שקל שהוא רט"ו בחי הכנה וקדושה בבחי מעשה תחילה כמו שהנה בהר סיני לזפור תמיד בחי הר סיני הנ"ל וזה רמזו רז"ל במתק לשונם באמרם הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אד"ר שנאמר אדיר במרום ה' פירוש שהרוצה שיתקיימו מעשיו שבקדושה יטע ויכניס בהם בחי אד"ר בחי הר סיני לקדש א"ע בבחי מעשה תחילה בחי חצי שקל ואח"כ יגיע לבחי אד"ר ביד בחי שקל שלם בחי מעשה ובחי מחשבה שנאמר אדיר במרום כנ"ל שנזכר לזה אמן פן יהי רצון: או י"ל עד"ז דהנה פתיב והאלהים עשה שיראו מלפניו פי' שעיקר בריה"ע היתה בשביל היראה וזה עיקר עבודת האדם לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד שיהיה בעיניו הוא עומד נגד ה' תמיד בחי אתה שמדבר לה' בבחי אתה בחי נוכח ואם יש לאדם בחי זו בחי נוכח בחי אתה בנודאי ירא מאד מפניו ית' ומקבל ע"ע עומ"ש בשלימות ועי"ז תהיה תפלתו מקובלת לרצון לפניו ית' ויוכל להמשיך על העולם טובה וברכה וחסים לכל הנבראים והיצורים והנעשים והכל ע"י בחי את"ה הנ"ל וזהו ואת"ה מחי את פולם פי' בחי אתה הנ"ל הוא מחי את פולם כל הנבראים והיצורים והנעשים כנ"ל ולכן נקראת הבחי יראה בשם אימ"ה שהוא א"ם פל ח"י היינו שע"ז נמשך חיות לכל העולמות כנ"ל וזהו באחד באדר משמיעים על השקלים פי' אין אדר אלא מלכות היינו בחי קבלת עומ"ש ביראה שמיחד עליו עומ"ש באמת וזהו באחד באדר פי' בבחינה זו שהוא בבחי אח"ד באדר שמיחד ע"ע בחי אד"ר בחי מלכות עי"ז משמיעין על השקלים פי' שקלים מרמז לבחי תפלה פי שקל הוא לשון קבלה והתפלה הוא בחינת בית קיבול המשכת אלהות מלמעלה למטה פידוע וזהו שע"י בחי אח"ד באד"ר ר"ל משמיעין וממשיכין פל המשכות טובות לכל העולמות על השקלים היינו ע"י התפלות כנ"ל ועי"ז יש שמחה לפניו ית' במה שממשיכין פל טוב להעולמות וזהו משנכנס אדר מרבין בשמחה פי' על ידי שנכנס בחי אדר בחי יראה בחי קבלת עול מלכות שמים כנ"ל גתרבה שמחה לפניו יתברך כנ"ל ונמתקים פל הדינין ע"י בחי אות א' ונשלם השם אדנ"י שאות אלהי מתיק בחי דין פידוע וזה מרמז בתרגום אונקלוס ואלין דיניא די תסדר קדמהון פי' בתוכת דיניא שנכתב אות א' אחר אותיות די"ן וע"ז מזהיר הפתוב שתסדר אות אלה קדמהון היינו לפני אותיות די"ן ויהנה השם שלם פסידורו בהמתקת הדין כנ"ל אמנם העיקר לכל דבר שירחיק האדם א"ע מבחי שקר ולקרב א"ע לבחי אמת כמאה"כ מדבר שקר תרחק וזהו מרמז בפסוק אשר תשים לפניך תשים בוטריקין למפרע מדבר שקר תרחק וע"י בחי זו נתקרב לבחי אמת בחי קדושה בחי אות יו"ד ונעשה תשים שאות יוד הוא בתוך התיבה לרמז על בחי הקדושה כנ"ל וזהו ואלה אלה הוא בחי די"ן קשה ואות נא"ו הוא

המשכת הרחמים אמן פן יהי רצון: וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה יתיה וגו' ואם אסון יתיה ונתתה נפש תחת נפש ונו' הנה נוכל לפרש בכאן סדר עבודה לה' המרומז בפסוקים אלו דהנה יש ב' בחי' יראה יראה חצוניות ויראה פנימיות היינו יראה באתגליא ויראה באתפסא היינו במחשבה שהוא מתירא מפני גדולת הבוב"ה תמיד במחשבתו בלי הפסק והוא באתפסא סתום במוחא ואינו ניפר לחוץ אמנם א"א לבא לבחי' יראה פנימיות רק פאשר הקדים תחילה בחי' יראה חצוניות היינו באתגליא בבחי' מעשה שכל מעשיו המה לה' ומקדש ומטהר את כל איבריו מלעסוק בשום מעשה זרה רק בלתי לה' לבדו ושומר את פיו מכל מאכל שיש בו שום ספק איסור ואפילו דברים המותרים לגמרי אינו אוכל למלאות תאוות נפשו רק לעבוד באותו פח האכילה את הבוב"ה וכן שומר את פיו מלדבר שום דיבור של אסור ח"ו ואפילו דברים בטלים ואפילו דברים ההכרחיים לדבר לצורך חיי גופו מדבר באימה ויראה לפני ה' ית' ובהזמנה את גופו ופיו מדברים גשמיים ועי"ז גם המחשבה נעשית זכה וטהורה ונקיה ויכולה להיות דבוקה בה' תמיד ולהיות בבחי' יראה פנימיות הנ"ל וממילא יתיה כל מעשיו ודבורו לה' לבדו שיהיה מחשבתו ודבורו ומעשיו ביחד ובהזמנה עושה שלום בין קול ודבור ומחשבה ומעשה שיהיו דבוקים ומחונפים יחד בלתי לה' וזהו נקרא בחי' שלו"ם באמת פי עשה שלו"ם בין קול ודיבור ומחשבה כנ"ל וגם נקרא שלו"ם מחמת שהוא שלימות העבודה פי זה בלא זה אינו פלום ואינו בחי' העבודה שלימה אבל שניהם יחד הוא שלימות העבודה שליו הנה עיקר בריה"ע להכניס בחי' קדושה במעשה גשמיים וכשיש לו ב' בחי' יראה הנ"ל ועושה כל מעשיו הגשמיים במחשבה טהורה רק בלתי לה' לבדו בזה הוא מחבר רישא דכל דרגין שהוא בחי' קדושה שבמחשבתו הטהורה עם סופא דכל דרגין היינו מעשה הגשמיים ואו נקרא בחי' א"ת שמחבר בחי' א' שמרמז לאלופו של עולם שהוא רישא דכל אותיות רישא דכל דרגין לת' שהוא סופא דכל אותיות שמרמז לבחי' מעשה הגשמיים סופא דכל דרגין ומכניס בהן בחי' אור קדושה כמאה"כ זרח בחושף אור לישרים כנזכר אצלנו בכמה מקומות אבל פשאינו מזכר ומטהר את גופו ופיו במעשה ודיבור שיהיה לש"ש אז נעשה מחלוקת בין א' שמרמז לאלופו של עולם ובין ת' שהוא בחי' מעשה גשמיים ועי"ז גם המחשבה ממילא אינה יכולה להיות זכה וטהורה.

וזה מרומז בפסוק וכי ינצו אנשי"ם ונגפו אשה הרה וגו' פי אנשי"ם אותיות א' נשים פי בחי' יראה פנימיות נקרא בחי' א' ובחי' חיצונית נקרא נשים גם אנשי"ם גימ' א"ת היינו פי ינצו אנשים פי שיהיה מחלוקת בין אנשים בין א' ובין נשים בין א' לת' ונגפו אשה הר"ה מרמז לבחי' מחשבה שנקרא עובר במעי אמו פי כמו שעובר במעי אמו הוא סתום פן מחשבה איהו מוחא סתום ואינו נראה פי שע"י שעשה מחלוקת בין א' לת"ו נגף ודחק את אשה הרה הוא בחי' מחשבה שאינה יכולה להיות זכה וברורה ועי"ז ויצאו ילדיה היינו המעשים שהם הוולדות של המחשבה יוצאים בבחי' חוץ כמאמר הזוהר הק' ויצאו ילדיה בגלותא ר"ל לבחי' חיצונית ולא יתיה אס"ן גימטריא אל"ף במילואו והוא מרמז לבחי' התחברות לקדושה ר"ל שלא יתיה דבוק בבחי' קדושה בחי' אלופו של עולם ועי"ז ענש יענש גם אפשר לפרש כפשוטו ולא יתיה אסון ותרגומו ולא יתיה מותא פי שלא יתיה במדו"מ שלו בחי' מס"נ לה' פראוי להיות פי אין התורה מתקיימת אלא במי

שְׁמִיית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ כִּידוּעַ מֵאֲחֻז"ל עַל פְּסוּק זֹאת הַתּוֹרָה וְגו' עִי"ז עֲנֵשׁ יַעֲנֵשׁ וְאֵם אֶסוֹן יְהִיָּה וְנִתְתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ וְגו' ר"ל פְּשִׁישׁ לֹו מִס"נ בְּמִדוּ"מ שְׁלֹו הָאָמֶת בְּהַתְּלַבְּבוֹת וּתְשׁוּקָה גְדוּלָּה לֵה' אַעפ"י שְׁכַמְדוּמָה לֹו שְׁבִיזָה הוּא מִתִּישׁ כּוֹחוֹ אֲבָל הָאָמֶת הוּא וְנִתְתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ ר"ל שְׁמִחְשִׁיף בְּזֹה נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה וְכַח יוֹתֵר כִּמְאֵה"כ וְקוּנֵי ה' יִחְלִיפוּ כַח וְגו' הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וּזְשֵׁאה"כ לֹא תִהְיֶה.

מִשְׁפָּלָה וְעֵקֶרָה כּו' ר"ל שְׁלֹא יְהִיָּה בַחֲי' שְׁפּוֹל וְלָדוֹת בַּחֲי' הוֹלְדָה שְׁאִינָה פְּרָאוֹי קוּדֵם זְמַנָּה מִבְּחֲי' מִחְשָׁבָה הֵינּוּ פִנ"ל שְׁלֹא יֵצְאוּ הַנְּלָדוֹת בְּגִלּוֹתָא פִנ"ל אֲבָל כְּשֶׁהִמְחַשְׁבָה הוּא בְּבַחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת בְּבַחֲי' שְׁלֵם פִנ"ל אִז נִקְרָאת שִׁק"ל בְּקוּרָף כִּי שְׁקוֹל דָּא פִּנְגָד פְּלֵם וְהוּא בַחֲי' שְׁקָל הַקּוּדֵשׁ הַשְׁלֵם וְכִשְׁשׁ לֹו בַחֲי' יִרְאֶה חִיצוֹנִיּוֹת לְבַד נִקְרָא מִחְצִית הַשְׁקָל (וּזְשֵׁאה"כ זֶה יִתְנוּ וְגו' מִחְצִית הַשְׁקָל בְּשְׁקָל הַקּוּדֵשׁ עֲשָׂרִים גֵּרָה הַשְׁקָל ר"ל בַּתְּחִילָה יְהִיָּה רַק מִחְצִית הַשְׁקָל הֵינּוּ יִרְאֶה חִיצוֹנִיּוֹת וְאַח"כּ יִכָּל לְהִגִּיעַ לְבַחֲי' שְׁקָל הַקּוּדֵשׁ הַשְׁלֵם בַּחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת פִנ"ל) וּזְשֵׁאה"כ וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הִהָרָה וְהִיָּה שֵׁם וְגו' פִּי עֲלֵה אֵלַי הִהָרָה לְבַחֲי' מִחְשָׁבָה שְׁנִקְרָא הִהָרָה פִנ"ל וְהִיָּה שֵׁם ר"ל שְׁיִהְיֶה שֵׁם בַּחֲי' וְהִיָּה אוֹתִיּוֹת הוּי"ה ב"ה וְאַתְּנָה לְהוּגו' כְּתַבְתִּי לְהוֹרוֹת"ם ר"ל שְׁצָרִיף שְׁיִהְיֶה בְּבַחֲי' הוֹרוֹת"ם בַּחֲי' מִחְשָׁבָה קוּדֵשׁ בַּחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת פִנ"ל וְבַחֲי' זֹו נִקְרָאת בְּשֵׁם מ"י (בַּחֲי' בִּינָה) וְבַחֲי' יִרְאֶה חִיצוֹנִיּוֹת הֵינּוּ הַנּוֹגַעַת לְמַעֲשֵׂה לְבַד פִנ"ל נִקְרָאת אֵל"ה וְהוּא מְרַמֵּז לְבַחֲי' הַתְּחַבְּרוֹת לְבַחֲי' דַּעַת מִחְמַת שְׁהוּא בְּבַחֲי' מַעֲשֵׂה גִשְׁמִיּוֹת וּשְׁנִיָּהֶם יַחַד נִקְרָאִים בַּחֲי' דַּע"ת יֵרֵד בַּחֲי' הַתְּחַבְּרוֹת לְבַחֲי' יו"ד בַּחֲי' קוּדֵשׁ (עֲשֹׂר סְפִירוֹת) וְזֶהוּ מְרַמֵּז בְּפִסּוּק וְאֵל"ה הַמְּשַׁפְּטִי"ם אֲשֶׁר תִּשִּׁים לְפָנֵיהֶם וְגַר ר"ל שְׁהַזְהִיר ה' שְׁיִהְיֶה בַּחֲי' אֵל"ה בַּחֲי' מַעֲשֵׂה גִשְׁמִיּוֹת (בְּבַחֲי' יִרְאֶה חִיצוֹנִיּוֹת) מְחַוְּבָר לְבַחֲי' הַמְּשַׁפְּטִיִּים גִּימ' דַּע"ת י' פִנ"ל שְׁיִהְיֶה בַּחֲי' הַתְּחַבְּרוֹת בַּחֲי' מִחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה בְּלִתִּי לֵה' בְּבַחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת פִנ"ל וְבַחֲי' זֹו הַשִּׁיג מֵרַע"ה בְּשְׁלִימוֹת כִּמְאֵה"כ וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַד"ו וְגו' ר"ל לְבַדוֹ הוּא תְּרַמּוֹ לְבַחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת יִרְאֶה בְּאַתְּפִסָּא שְׁאִינָה נִרְאִית לְחוּץ רַק לֹו לְבַד"ו וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ לְבַחֲי' זֹו שְׁל לְבַד"ו בַּחֲי' יִרְאֶה פְּנִימִיּוֹת פִנ"ל וְהֵם לֹא יִגְשׁוּ ר"ל מִהֲאִיבָרִים הַגִּשְׁמִיִּים לֹא יִגְשׁוּ כְּדִי שְׁלֹא יִפְנֹס ח"ו בַּחֲי' גִשְׁמִיִּים בְּמִחְשָׁבָה ה' יִנְכַּנּוּ לְהִגִּיעַ לְשִׁנֵּי בַּחֲי' יִרְאֶה בְּאָמֶת כִּיר"א: כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָקְדֵיהֶם.

וְגו' אֵיטָא בְּמִדְרָשׁ רַבִּי יוֹדָא בַר נַחְמָן אָמַר כְּשֶׁכָּתַב מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה נִשְׁתַּיֵּיר בְּקוּלְמוֹס קַמְעָה וְהִעֲבִירוּ עַל דָּאשׁוֹ וּמִשָּׁם נַעֲשׂוּ קַרְנֵי הוֹד ע"כ וּפְרִישׁ בְּסִפְרֵ אוֹה"ח זֶה הַמִּדְרָשׁ ע"פ מֵאֲחֻז"ל מֵה שְׁעֵשְׂתָה חֲכָמָה עֲטָרָה לְרֹאשָׁה עֲשֵׂתָה עֲנֹנָה עֵקֶב לְסַנְדְּלָה דְכַתִּיב רֹאשִׁית חֲכָמָה וְגו' וּמִצִּינּוֹ שְׁהַתּוֹרָה הַעֲיָדָה עַל מֹשֶׁה שְׁהִיָּה עֲנִיּוֹ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם וְכִשְׁאָמַר לֹו הַש"י לְכַתּוֹב הַדְּבָרִים מִצִּינּוֹ שְׁלֹא כָתַב עֲנִיּוֹ בְּשְׁלִימוֹת כ"א עַנ"ו חֶסֶר יוֹד וְאַף זֶה מִן הָעֲנֹנָה וּבִשְׁכָר זֶה זָכָה לְקַרְנֵי הוֹד וְזֶהוּ כְּתוּבָה ע"כ דְּבָרָיו וְנִלְע"ד ג"כ ע"ד זֶה דְּהִנָּה כְּתִיב נֶאֱרָר חֶסֶד לְאֶלְפִים וּמִצִּינּוֹ שְׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת חֶסֶד כִּמְאֵה"כ וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה עוֹד כְּתִיב וְתוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֵתִי תִצָּא פִּי שְׁעִיקָר פְּנִימוֹת אוֹר חֲכָמַת הַתּוֹרָה יִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד וּבְזִמָּה"ז כָּל יְגִיעַתְנוּ וְעִמְלָנוּ בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת הוּא רַק הַכְּנָה שְׁנוֹכַל לְקַבֵּל לְעֵתִיד הָאוֹר הַגְּדוֹל שְׁהוּא עִיקָר פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וּזְשֵׁאה"כ נּוֹצֵר חֶסֶד לְאֶלְפִים פִּי שְׁהַקֵּב"ה נּוֹצֵר וּמִשְׁמֵר הַתּוֹרָה הַקַּמְעָה שְׁנִשְׁתַּיֵּיר בְּקוּלְמוֹס הֵינּוּ הַיּוֹד מִן עֲנִיּוֹ שְׁלֹא שְׁנִקְרָאת חֶסֶד פִנ"ל לְאֶלְפִים ר"ל לְאֶלְפִים יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ שְׁאֵז יִתְגַּלֶּה פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמָה וְכַבּוּדוֹ יֵת'

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל לְהִבִּין זֶה וְלִיגַע א"ע בְּכָל מִינֵי יְגִיעוֹת בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת וְעִיקָר כּוֹנְנָתוֹ כְּדֵי שְׂיִהְיֶה כְּלִי מוּכָן לְעֵתִיד לְקַבֵּל אֹר הַחֲכָמָה פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְלְהִתְפַּלֵּל ע"ז לְהַקְבִּי"ה שְׂיִהְיֶה לוֹ בְּעֶזְרוֹ וְגַם דְּוֹד הַמְּלִיכָה ע"ה הַתְּפִלָּה ע"ז וְאָמַר נִפְשָׁנוּ חֲכָתָה לֵה' וְגו' ר"ת נַחַל כְּמוֹ ר"ת שֶׁל נוֹצָר חֲסֵד לְאֲלָפִים פִּי שֶׁהַתְּפִלָּה שְׂיִזְכֶּה לְתוֹרַת חֲסֵד הַנְּצוּרָה לְעֵתִיד וְגַם מִשֶּׁה רַע"ה בִּיקָשׁ זֹאת מֵה' ית' אַעפ"י שֶׁהַשִּׁיג אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת אֲמִיתִית כִּי פִּי דִיבֵר עִמּוֹ אַעפ"י כֵּן כְּשֶׁרָאָה שְׁנֹשְׁתִּיבֵר קִמְעָה בְּקוֹלְמוֹס הִינְנוּ הִיו"ד כְּפִירוּשׁוֹ שֶׁל בַּעַל אוֹה"ח וְיִוֹד הוּא בַח"י חֲכָמָה פִּי עִיקָר פְּנִימִיּוֹת שֶׁל תּוֹרָה נִשְׁאַרְתַּנְצוּרָה לְאֲלָפִים לְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ ב"ב וְעַל זֶה הִיָּה מִשְׁתוֹקֵק מְאוֹד לְהַשִּׁיגָה וְזֶהוּ וְהַעֲבִירוֹ עַל רֵאשׁוֹ ר"ל שֶׁהַשִּׁיג זֹאת הַבַּח"י לְרֵאשׁוֹ לְהִיּוֹת מְסַתְּפָל בָּהּ תְּמִיד לְהַשְׁתוֹקֵק אֵלָיו לְהַשִּׁיגָה וּבִיקָשׁ מֵהַבּוֹב"ה וְאָמַר הִרְאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ שֶׁהוּא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹדָה וְהַחֲכָמָה וְהַשִּׁיב לוֹ הַקְבִּי"ה וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרָי וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ הִינְנוּ בַח"י פְּנִימִיּוֹת לֹא יֵרָאוּ פִּי שְׂעֵדִין אֵין הָעוֹלָם יְכוֹל לְקַבֵּל אֹר פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה עַד לְעֵתִיד לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ וּכְמֵאחֲזוֹ"ל עֵתִיד הַקְבִּי"ה לְהוֹצִיא חֲמָה מִנְּרֵתִיקָה צְדִיקִים מִתְּרַפָּאִים בָּהּ כְּמֵש"ה וְנִרְחַה לְכֶם יֵרָאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדִיקָה וּמְרַפָּא וְגו' פִּי מִי שֶׁעָסַק בְּזִמְה"ז בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת לְשִׁמְהָ וְנִעֲשָׂה כְּלִי מוּכָן לְקַבֵּל הָאֹר הַגָּדוֹל הֵנָּה הוּא בַח"י צְדִיק וּמְקַבֵּל הָאֹר הַחֲמָה הַגָּדוֹל כִּי הָאֹר הַתּוֹרָה הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהִיָּה בְּזִמְה"ז בְּבַח"י לְבוֹשׁ נִרְתַּק אֲזַי יוֹצִיא מִן הַנִּרְתַּק הַגְּשָׁמִי וְצְדִיק יִתְרַפָּא ר"ל שְׂיִשְׁנֶה לְפִי הַכְּנֹתוֹ עֲכָשְׁיוֹ וּלְפִי תְּשׁוּקָתוֹ וְהִרְשַׁע שֶׁלֹּא הִסְתַּפֵּל בַּתּוֹרָה לְהַשְׁתוֹקֵק לְהַשִּׁיג פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה נִידוֹן בָּהּ וְזֶהוּ דְּאִיתָא בְּזוֹה"ק מְשִׁכּוּ יוֹמִין עֵילְאִין דְּאִינוּן שִׁס"ו כְּמִנְּנוּ מְשִׁכּוּ לְיוֹמִין תְּתַאֲנִן דְּאִינוּן שִׁס"ה פִּי שְׂיִוְמִין דְּלְעֵתִיד נִקְרָאוּ יוֹמִין עֵילְאִין וְיוֹמִין שֶׁל זְמַן הֵנָּה נִקְרָאוּ יוֹמִין תְּתַאֲנִן וְזֶהוּ מְשִׁכּוּ יוֹמִין עֵילְאִין שְׂיִשְׁתוֹקֵק בְּבַח"י הַמְּשַׁכָּה מְתִי יְגִיעַ לְיוֹמִין עֵילְאִין כְּדֵי לְהַשִּׁיג בַּח"י פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְיִכְיֵן א"ע תְּמִיד לְזֶה בְּיוֹמִין תְּתַאֲנִן וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ אֲמִיָּה רַבָּא ר"ל שֶׁם י"ה רַבָּא וְיִתְמַלֵּא שִׁס"ה יוֹמֵי הַחֲמָה מְרַמְזוּ עַל הוֹצָאוֹת חֲמָה מִנְּרֵתִיקָה כִּי שְׁמִי עִם י"ה שִׁס"ה הוֹכְשִׁימְשִׁכּוּ לְיוֹמִין תְּתַאֲנִן שֶׁהוּא זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח יִתְמַלֵּא תְּרַנְיָג מְרַמְזוּ לְזֶה שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לְהִכִּין א"ע לְהִיּוֹת כְּלִי מוּכָן ע"י רַמ"ח מ"ע בְּזִמְה"ז כְּדֵי שְׂיִוְכַל לְקַבֵּל אֹר הַגָּדוֹל מִיוֹמִין עֵילְאִין וְזֶהוּ פִּי מְשִׁכּוּ בְּחוֹשְׁבֵן שִׁס"ה עִם אֶחָד כִּי בְּיוֹמִין עֵילְאִין יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד שֶׁם שְׁלֵם וְכִמוֹ כֵּן עֲנִין הַמְּשַׁכֵּן שְׂעֲשֵׂה מִשֶּׁה וּמְקַדַּשׁ שְׂעֲשֵׂה שְׁלֵמָה גַם כֵּן לֹא הָיוּ בְּשִׁלְמוֹת עַד לְעֵתִיד בִּימּוֹה"מ ב"ב וְיִבְנֶה אֶת הַבַּיִת בְּשִׁלְמוֹת וְהַשְׂרָאָת הַשְּׂכִינָה יִהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת כְּמ"ש גְּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הֵנָּה הָאֲחֲרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן שְׂאֲזֵי יִהְיֶה בַח"י שְׁבַת בְּשִׁלְמוֹת כִּי הַמְּשַׁכֵּן נִקְרָא שְׁבַת וְנִיִּיקָא כְּפִדּוּעַ וְעַכְשָׁיו אִינוּ נִיִּיקָא בְּשִׁלְמוֹת וְזִשְׂאֲז"ל עַל פְּסוּק אֶף אֶת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ אֶף לְמַעַט שְׁבַת מְמַלְאֶכֶת הַמְּשַׁכֵּן ע"כ פִּי תִדְעוּ כִּי עֲדִינִן עֲכָשְׁיוֹ אִינוּ רַק מְעַט שְׁבַת וְנִיִּיקָא יֵשׁ בְּמַלְאֶכֶת הַמְּשַׁכֵּן וְהַמְּקַדַּשׁ הֵנָּה כ"א לְעֵתִיד שְׂיִבְנֶה הַמְּקַדַּשׁ וְיִבָּא מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ שְׂנִזְכֶּה לְזֶה בְּמַהְרָה לְרֵאוֹתוֹ וְאֲזֵי יִהְיֶה בַח"י שְׁבַת בְּמַקְדַּשׁ בְּשִׁלְמוֹת וּבְצִלְאֵל וְכָל חֲכָם לֵב שְׂעֲשֵׂה אֶת הַמְּשַׁכֵּן בְּנוֹדָאֵי יָדְעוּ כ"ז וְגַם שְׁלֵמָה שְׂעֲשֵׂה הַמְּקַדַּשׁ רֵאשׁוֹן יָדַע אֶת כָּל זֶה וְתִמְקֵן אוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה אוֹתִיּוֹת שְׁלֵמָה ר"ת לְמַעַט שְׁבַת מְמַלְאֶכֶת הַמְּשַׁכֵּן וְזִשְׂאֲה"כ כִּי תִשְׂאֵר ר"ת אֶת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ פִּי שְׂאָמַר הַקְבִּי"ה לְמִשֶּׁה שְׁבַחְהָ אֶת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ הוֹדִיעַם אֶת כְּבִי יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת עֲשִׂיַת הַמְּשַׁכֵּן שְׂבַעֲשִׂיַת הַמְּשַׁכֵּן לֹא הִיָּה רַק מְעַט שְׁבַת וְנִיִּיקָא הִינְנוּ שְׂזֶה אִינוּ רַק הַכְּנֶה לְבַיִת הָאֲחֲרוֹן וּפְעֻמְתִּי אֲזֵי תִגְלֶה עִיקָר בַּח"י פְּנִימִיּוֹת הַמְּשַׁכֵּן וְחֲכָמַת

פנימיות התורה בשלימות תרני"ג מצות וזהו ר"ת של תשא את ראש בני ישראל גימט' תרני"ג וזשאה"כ אח"כ ונתנו איש כפר נפשו לה' וגו' זה יתנו וגו' מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל פי שזהו הוא כפר נפש שיעסקו ויעמלו בכל כחם בתורה ומצות וגם ליתן נדבה למלאכת המשכן שיהיה בחי' ישראל ומשכן אחד ולהיות מוכן לקבל גדולת האור לעתיד פנ"ל וזהו שיתנו רק מחצית מרמז שמחצית נשאר פי עשרים גרה השקל ע"כ אם יתנו מחצית השקל שהוא יו"ד נשאר מחציתו השני שהוא ג"כ יוד שמרמז לבחי' פנימיות חכמות התורה והמקדש שהוא בחי' יו"ד שנשאר בקולמוס שיתגלה לע"ל שיקבא משיח צדקנו ב"ב ואז יהיה בחי' שבת בחי' נייחא בשלימות והנה ידוע מאחז"ל וכולם נתנו למשה חסר אחד שנחמר ותחסרהו מעט מאלהים ואיתא בספרי הקודש שלא השיג רק קי"ט צרופי אלהים פמנן מעט וזהו ותחסרהו שלא השיג רק פמנן מעט וא"ל שזהו פי הכתוב כל אמרת אלוה צרופה פי כשיהיו כל הצרופים משם אלהים בשלימות אז יהיה המנן בשלימות וכמאה"כ פי שמש ומגן ה' אלהים ואז יהיה אור הלבנה כאור החמה וזהו ענין הוצאות החמה מנרתקה שהנרתק מאיר כאור החמה וזהו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד שעד עתה הוא גנוז בנרתק בכינוי גימ' אלהים ולע"ל נכתב בשם ה' ונקרא בשם ה' ויהיה ה' אחד והנה כשיהיו הק"ך צירופים משם אלהים בשלימות נקרא א"ך שהמאה הוא א' וכמספר שם הקודש אהי"ה ית"ש וזהו אף את שבתותי תשמרו לשון ואביו שמר את הדבר שפי' מצפה פי' שתצפה לבחי' ה' במילואו בלא נרתק והנה השם הקדוש במילואו יודין גימטר' חסד ועכשיו הוא רק בבחי' אחורי"ם גימט' פק"ד כמבואר בספרים שהוא מלשון חסרון לכו' כתיב תשא לשון הגבהה מרמז שפד עכשיו הוא בחסרון והוא בבחי' פקד וזהו לפקודיהם מלשון פקד וע"ז תצפה לישא בבחי' הגבהה בחי' חסד שעשה לזה: זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל וגו' עשרים גרה השקל וגו'.

איתא במדרש פמין מטבע של אש הראה לו ואמר לו כזה יתנו וכו' ולכאורה אינו מוכן למה הוצרך להראות לו פמין מטבע של אש הלא אמר לו השיעור עשרים גרה השקל אף נוכל להבין ע"ד העבודה דהנה יש ב' בחי' צדיקים כמאחז"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות הרי יש ב' בחי' צדיק א' בחי' צדיק שעובד את הבוב"ה בבחי' אהבה הוא בחי' חסד וגורם להמשיך בעבודת שלו השפעות טובות על פללות העולם ויש צדיק שעובד את הבוב"ה באימה ויראה ופחד וזה בחי' גבורה וגורם בעבודה שלו להמשיך בחי' דינים וגבורות על מכחישי ד' אף האדם השלם צריך לעבוד את הבוב"ה בשני הבחי' ואז הוא בבחי' שלימות האמתית והוא בחי' צדיק יסוד עולם ועי"ז מרמז שקל שלם שק"ל בגימטר' צדיק יסוד עולם ומחצית השקל מרמז על מי שעובד את הבוב"ה בבחי' א' לבד וזהו פוננת חז"ל באמרם עתיד הקב"ה הוכו' לכל צדיק וצדיק הן לצדיק בבחי' יראה הן לצדיק בבחי' אהבה ש"י עולמות אבל כשהוא צדיק בשלימות כב' בחי' הג"ל יש לו שני פעמים ש"י עולמות רק פשאדם נצרך לבחי' תשובה על חטאיו צריך להיות בהתגברות אימה ויראה ופחד והכנעה לפני מלך גדול ונורא ומבחי' יראה יכול לבא לעבוד את הבוב"ה גם בבחי' אהבה וזהו הן גאלתי אתכם אחרית כראשית פי' אפילו כשהוא בסוף כל דרגין אגאל אותו בשביל מדת היראה ובושה והכנעה וזהו כראשית ירא פונת ואמר כראשית בכף הדמיון שאפילו לא בא לשלימות היראה ובושה

והכנעה רק בדרך דמיון אעפ"כ אגאל אתכם וזה הדרך מורה לנו התורה"ק זה יתנו פל העובר על הפקודים פיקודי אורזיתא וניצרה לבחי' תשובה זו יתנה דרך התנהגות שלו ע"ז האופן בתחילה יתנה בבחי' מתצית תשקל בחי' א' מהשני בחי' ה"ל ואינו ידוע באיזה בחי' מהב' בחי' ה"ל ואמר המדרש כמין מטבע של אש הראה לו כמאן דדחיל מאש מלמד על בחי' יראה פי' מתחילה צריך להיות בהתגברות אימה ויראה ופחד ואח"כ יוכל לבא לבחי' שלימות שהוא בחי' צדיק יסוד עולם וזהו עשרים גרה השקל עשרים בגימטרי' ב"פ ש"י השקל בגימטרי' צדיק יסוד עולם כנ"ל מרמז על האדם השלם שעובד בשני הבחי' ה"ל וזה מרמז התנא באחד באחד משמיעין על השקלים שחודש אדר מרמז על בחי' תשובה שי"ב חדשי השנה הם נגד י"ב מדות הרחמים ששם א"ל הוא מדה ראשונה והוא המקור כוללת לכל הי"ב מדות נמצא חודש אדר שהוא חודש י"ב הוא נגד מדה י"ב שהוא נקמה לשבים וזהו באחד באחד שהוא מרמז על מי שניצרה לתשובה עצה היעוצה לזה שבתחילה צריך לעבוד את הבור"ה בהתגברות אימה ויראה וזהו משמיעין על השקלים שיתן כאו"א מתצית השקל שהוא מטבע של אש הוא בחי' התגברות היראה ומזה יוכל לעבוד את הבור"ה גם במדת אהבה שהוא בחי' קסד ולהמשיך השפעות טובות שפע ברכה ורחמים על כללות אכ"ר: בשבת הסמוכה לאדר אמר בסעודת שחרית שכעת שאמר קדושת פתח בפי' הן גאלתי אתכם אחרית פראשית אנהירינהו לעינינו משמאי זה הפי' עפ"י מה ששמע מהרב החסיד הצדיק המפורסם בוצינא קדישא איש אלקים קדוש יאמר לו אב"ד דק"ק בארדיטשב נבג"מ זי"ע שאמר הפי' בגמרא בניסן נגאלו ובניסן עתידין לגאול שלאו דווקא בניסן כי יכול להיות הגאולה בחודש אדר רק שהגאולה תהיה בבחי' ניסן וע"פ הקדמתו נ"ל הפי' הן גאלתי אתכם אחרית כפראשית כי חודש אדר הוא אחריה לחדשי השנה וחודש ניסן הוא ראשון לחדשי השנה וזה פי' הפי' הן גאלתי אתכם אחרית ר"ל שאוכל לגאול אתכם בחודש אדר שהוא אחרית לחדשים כבראשית ר"ל בבחי' ניסן שהוא ראשון לחדשים אמן כי"ר: פרשת תרומה וידבר ה' כו' דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' להבין מאמר חז"ל שאמר בצלאל למשה פלים שאני עושה להיכן אכניסם כו' ויש לזקוק מה זה קושיא שלהיכן יכניס הפלים יהיו במקום שיתקנו אותם בבית האומנים עד שיבנה המשכן ואח"ז יכניסם למשכן הנה התחלת עבודה להשי"ת הוא בחי' אמונה להאמין שיש אלוה ממעל שפרא כל העולמות עליונים ותחתונים מאין ליש מבחי' אין בחי' אלה אלופו של עולם עד בחי' יש עולם הזה הגשמי ואין קץ ואין סוף לגדולתו ית"ש ואין ערוף אליו ובהתבוננו בכל זה בגדולתו ית"ש אזי תפול עליו אימתה ופחד מפני פחד ה' ומחדר גאונו ומשתוקק להדבק בו ית' באהבה עזה ועצומה יה"ר שנופה לזה אף לאפס קצהו ומקדש ומייחד א"ע להבורא ברוך הוא ככלה המתקדשת ומתייחדת לחתן אזי משדר לה החתן קשוטין והוא בחי' יראה ואהבה פירוש ע"י שמאמין בה' באמונה שלימה שהוא הבורא ית"ש כו' ומייחד א"ע לה' ונעשה פלה אזי עי"ז משדר לו הבורא ב"ה בחי' קשוטין היינו בחי' יראה ואהבה אמיתית אמנם להגיע לבחי' אמונה בשלימות הוא ע"י הצדיקים שבדור שמכניסין בדור בחי' אמונה שרצון יראיו יעשה וכל אשר גוזר ואומר הצדיק ה' מקיים ובראות האדם כל זה נצמד ונתקע בלבו בחי' אמונה שלימה להאמין בה' ובעבדיו.

והנה זהו בחי' ראיה שמגיעים לבחי' אמונה מצד הראות בחי' מופת ע"י הצדיקים אמנם יש עוד בחי' אחרת שמכניסים הצדיקים בכלל ישראל בחי' אמונה ע"י בחי' שמיעה שמשמיעים לעם ה' דיבורים קדושים שיוצאין מלבן של הצדיקים ונכנסין בלבן של ישראל ובאזניהם עד שיקבע בלבם האמונה פיתד תקוע בחונק שלא תמוט לעולם ויהיו מיוחדים ומקודשים לה' ככלה לחתן ואזי משדר החתן קשויטים להפלה וכמאה"כ ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים פי' ותרבי ותגדלי בבחי' אמונה ועי"ז ותבואי בעדי עדיים בחי' קשויטין לכלה וכן הנה ביציאת מצרים בתחילה הנה להם בחי' ראית המופתים כדי שיקבע בלבם בחי' אמונה פיתד תקוע שלא תמוט ומחמת שאין לבחינה זו קיום חזק לכן אמר ה' למשה דבר אל בני ישראל פירוש שידבר להם דיבורים קדושים היוצאים מהלב כדי שיכנסו בלבן של ישראל תוקף בחי' אמונה שיוכלו להגיע לבחי' קשויטין בחי' יראה ואהבה שיוכלו לקבל התורה בקדושה וטהרה וזהו זה השער לה' צדיקים יבואו בו ונוכל לומר קרי ביה יבואו ביו"ד פי' זה השער הינו בחי' אמונה שהוא התחלה ושער לכנס ע"י לבחי' יראה ואהבה עבודת ה'.

זה השער צדיקים יבואו ויכניסו בכנסת ישראל פנ"ל ע"י ב' בחי' הנ"ל וזהו דאיתא בגמרא ריש לקיש פד הנה משתעי בהדי אינש בשוקא הוי יהבי ליה עסקא בלא סהדי פירוש פשהיה מדבר עם איש דיבורים קדושים הנה מכניס בלבו ויהיב ליה בחי' עסקא בחי' עסק של אמת בחי' אמונה בשלימות שהוא נקרא עסקה של אמת פי עסקה גשמי אין זה עסק גמור פי מה יתרון לאדם בכל עמלו וגו' אבל בחי' אמונה בה' זהו עסק אמיתי אמנם שריש לקיש לא הנה מכניס בו רק בחי' עסקא בלא סהדי היינו בחי' אמונה בשלימות בלא עדים פי סהדי בלשון קודש עדים לשון עדיי"ם בחי' ותבואי בעדי עדיים פנ"ל בחי' קשויטין לכלה פנ"ל פי הקשויטין הנה בעצמם העדים על אהבת החתן לפלה וכן פשמגיע לבחי' יראה ואהבה אמיתית הוא סימן ועדות שהכנה שלו בבחי' אמונה אל אמיתית וריש לקיש הנה מכניס בו בחי' עסקא אבל עדין לא הכניס בו בחי' עדות הנ"ל שהקשויטין בחי' רכ משמים להחתן פנ"ל וזהו מרומז בפסוק דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו' פירוש דבר היינו שתכניס דיבורים קדושים בלב ישראל שיעשו לבחי' אמונה שע"ז ויקחו לי פירש שיתייחדו ויתקדשו לי ככלה כמאמר הפתוב והייתם לי סגולה וגו' ויהיו בבחי' תרומה בחי' סור מרע ומפרש הפתוב שכל זה אי אפשר להיות פי אם ע"י מא"ת כ"ל אי"ש אשר היינו בחי' אמונה שזהו כל איש ע"ד מאמר הפתוב פי זה כל האדם פי עיקר בריאת העולם היתה בשביל בחי' אמונה כדאיתא ברמב"ן ומסיים הפתוב מאת כל איש אש"ר ידבנו לבו תקחו את תרומתי פירוש ע"י בחי' כל איש בחי' אמונה ידבנו לבו להתקרב ולהתקדש ולהתאחד בלתי לה' לבדו ככלה ועי"ז תקחו את תרומתי ישיגו לבחי' תרומתי תרומה עליונה בחי' קשויטין הנ"ל אמן פן יהי רצון: או יאמר על דרך זה גם להבין מה שפי' רש"י לי לשמי וצ"ל כפל הלשון ויקחו לי וגו' תקחו את וגו' ונקדים לבאר מאחז"ל ע"פ ופשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם מלמד שהקב"ה שוכן בתוהו כל אחד ואחד מיישראל פי הנה ידוע פי עקר בריאת שמים וארץ הנה בשביל בחי' אמת פמרומז בס"ת של בראשית ברא אלהים ס"ת אמת וכן ס"ת של ברא אלהים לעשות פי זאת היא עיקר עבודת השי"ת שיהיה בבחי' אמת כמו שאמר הרב הצדיק מסדילקאב זצ"ל ביאור על מה שאמרו חז"ל אין אליהו בא אלא

לרסח את המקורבים בנרוע ולקרב את המרוסקים בנרוע פי עיקר בחי' ביאת אליהו יתיה לקרב בחי' אמת אשר אותיותיו מרוסקים זה מזה ראש תוף סוף ולרסח את בחי' שקר אשר אותיותיו מקורבים זה לזה קר"ש ונהו מרחוק ה' נראה לי היינו ע"י בחי' אמת שהוא מרחוק שאותיותיו מרוסקים זה מזה ה' נראה לי היינו מזה אוכל לבא לבחי' שיהיה התגלות שכינתו נראה אלי ונהו מדבר שקר תרסח שצריך לראות שלא יהיה בבחי' התקרבות האותיות רק להיות בבחי' תרסח היינו התרסקות האותיות שהיא אמת שיהיה לו אהבת ה' ונראתו ית' וכו' באמת שלא ע"מ לקבל פס הן בעוה"ז הן בעוה"ב פי אם עבודתו ע"מ לקבל פס אינו בבחי' אמת פי עבודתו הוא מחמת אהבת עצמו לקבל שכר אבל אם אינו ע"מ לקבל פס אז הוא בבחי' אמת שהוא חותמו של הקב"ה האמת והנה פבר אמרתי ע"פ ונרא והנה איל אחר וט' דהנה עבדות הבוב"ה הוא להאמין שמלא כל הארץ כבודו וכל מה שפרא הקב"ה הוא רק לכבודו וכולם בתכמה עשה ולקשר אפילו מדת הגשמיות בקדושה ואז מן אחר"ר נעשה אחד שרואה בכל דבר אחדות הבוב"ה והוא המתקת הגבורות המכונים בשם אל אחר ונאחז ומספד בקרן לעשות מהריש אות ד' והנה אחר נקרא שקר ואחד נקרא אמת שהוא הבוב"ה הוא קיים ושמו קיים לעד ולעולמי עולמים וכל שהוא חוץ תא אין לו קיום והוא שקר אין לו רגלים רק קושטא קאי ואחר שמקשר הגשמיות רק להבורא ית"ש אז הריש נתהפך לדלת ונעשה משקר קודש והו"ו שבקודש הוא המשכת הקדושה והקיום ונעשה קודש והנה זה הוא עיקר תרומה תרי' ממאה שמריש נעשה דלת והוא מנשא ומרום הגשמיים לבחי' קדושה ומקבל על עצמו עומ"ש שהוא בחי' שם הקודש א"ד וכל בחי' שבקדושה הוא בחי' עשר ועשר פעמים שם הקדוש הנ"ל הוא מספר תרומה וא' יותר מרמז על אלופו של עולם ית' ונהו ועשו לי מקדש שיעשה בחי' קדש ושכנתי בתוכם הוא בגי' א' אמת כו' שחותרו של הקב"ה אמת ונהו ויקחו לי תרומה מא"ת אותיות אמת שיקחו תרומה ויהיו רחוקים משקר רק דבוקן לבחי' אחד אמת וכל איש אשר ידבנו לבו יכול לבא לבחי' זו ונהו תקחו את תרומתי יהי רצון שזנקה לזה אמן פן יהי רצון: או יאמר עד"ז דהנה איתא בגמ' שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה פינן שהגיע לאת ה' אליה תירא פירש עד שבא ר"ע ודרש לרבות ת"ח ולהבין מפני מה לא דרש שמעון העמסוני בעצמו לרבות ת"ח ואפשר לומר עד"ז דהנה עיקר בחי' ת"ח הוא פשהו דבוק למקור הקדושה ומאס בתאוות עוה"ז ומפשט מכל מיני חומריות ובורח מן הכבוד ומשתוקק תמיד רק לדביקות הקדושה וכשהוא בבחי' זו א הבוב"ה משנה שכינתו עליו ובתוכו ומפני ת"ח מה צריכים לירא שנהו ממש יראת קב"ה ושכינתיה והנה ר"ע היה אצלו בחי' זו בבחי' התגלות כמ"ש מתי יבא לידי ואקיימנה שהיה משתוקק תמיד לבחי' מס"נ בפועל ממש כמו שהיה לבסוף ור"ע ידע שבנדאי יקיימה למס"נ בפועל ממש ומחמת שהיה אצלו בחי' זו בבחי' התגלות לקד דרש לרבות ת"ח אבל שמעון העמסוני היה אצלו בחי' זו בבחי' הסתר שתמיד היה מסתיר בחי' זו לקד לא רצה לגלות ולדרוש זו והנה תיבת תרומה אותיות תורה מ' ונהו ויקחו לי תרומה מאת היינו שתקחו הדרש רק מאתין שבתורה ולא כל אתין היינו שלא לדרוש את ה' אליה תירא אף כל איש אשר ידבנו לבו להשתוקק תמיד לדביקות למקור הקדושה תקחו את תרומתי היינו זה יכול לדרוש גם את ה' אליה תירא לרבות ת"ח.

או יאמר עד"ז דהנה יש מצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם ואין צריך למסור נפשו עליהם שלא יעבור פמו שאיתא החלוקים בגמרא ונהה תבת א"ת מרמז על התחברות למקור הקדושה ע"י השתוקקות בכלות נפש ממש כמאה"כ ואהבת את וגו' בכל לבבך ובכל נפשך וזהו ויקחו לי תרומה מאת ולא כל א"ת מרמז שצריך ליקח בחי' א"ת בחי' התחברות לקדושה אף לא כל א"ת היינו שלא במס"נ רק כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי היינו במס"נ ממש: ועשו לי מקרש ושכנתי בתוכם וגו' וכן תעשו ופירש"י לדורות ולכאורה תמוה הלא א"א לומר פן שבבית עולמים לא היה פן אף נ"ל שהתורה"ק מורה לנו דרך עבודה דהנה עיקר העבודה הוא בו תדבק ואח"ל וכי אפשר וכו' אלא הדבק במדותיו מה הוא רחום וכו' והכלל שזה תלוי בזה כשהוא דבוק לבוב"ה אזי יכול להדבק במדותיו והדבר המביאו לידי דביקות הבוב"ה הוא רק ע"י בחי' הכנעה וענוה ושפלות באמת כמאה"כ גבה ענים ורחב לבב אותו לא אוכל ואח"ל אין אני והוא יכולין לדור וכו' אבל מי שהוא בבחי' שפלות באמת אזי הוא דבוק להבוב"ה כמאה"כ אפשרון את דפא וגורם ע"י ההכנעה שהקב"ה משרה שכינתו עליו מדה פנגד מדה שהבוב"ה פביכול מצמצם שכינתו בזה עולם הגשמי וכמה גדלה מדת הכנעה זו לפני הבוב"ה שהן השמים ושמי השמים לא יכלפלוהו אעפ"כ מצמצם א"ע ע"י כמה צמצומים להשרות שכינתו על האדם הגשמי וזהו רק ע"י בחי' ענוה ושפלות באמת מדה פנגד מדה ונהה כשהבוב"ה צוה למשרע"ה לבנות המשפן כדי להשרות שכינתו על דברים גשמיים בעולם הגשמי כמה היתה גדולה מדת הענוה לפני הקב"ה וזהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וזהו הכנעה גדולה לפני וכן תעשו ג"כ אתם לדורות להיות לכם תמיד ענוה ושפלות באמת כדי שתהיה דבוקים בי ותכלו להדבק במדותי ונהה עבודה זו ובו תדבק ע"י בחי' הכנעה פנ"ל הוא בחי' נא"ו שאות נא"ו מורה על התחברות וצריך האדם לעבוד את הבוב"ה בבחי' נא"ו הן במעשה הן בדבור הן במחשבה היינו שצריך להיות תמיד דבוק בהבורא ית' אפילו במחשבתו וכ"ש בדבור ומעשה ובחי' מחשבה נקרא מאו"ת ובחי' דבור נקרא עשירית ובחי' מעשה נקרא יחידית וכשאדם מקדש ומטהר ג' לבושין אלו להיות תמיד דבוק בג' לבושין אלו להבורא ב"ה וב"ש וע"י מה ע"י מדת הכנעה באמת פנ"ל אזי יכול להדבק במדותיו מה הוא רחום אף אתה רחום וכשצנינה הבוב"ה למשרע"ה לעשות המשפן כדי להשרות שכינתו בתוך בני ישראל בעוה"ז הגשמי כמה היתה גדולה מדת הכנעה זו לפני בכ"ע ב"ה ולא הנה אפשר להמשיך בחי' הכנעה זו רק ע"י אתערותא דלתתא היינו שב"י שהתנדבו למלאכת המשפן והעושים את המשפן היו צריכים להיות דבוקים בהבוב"ה בבחי' מדו"מ ע"י בחי' הכנעה ושפלות באמת יה"ר שזנפה לזה ואז מדה פנגד מדה השרה שכינתו וצמצם אותו פביכול בין שני בדי הארון וזהו פנונת הזוה"ק תביאמו תביאם נא"ו היינו שתביאם לאינון דאחודין בנא"ו היינו ע"י דאחודין בואו מרמז על התחברות בהבוב"ה ע"י בחי' שפלות באמת ע"י תוכל להביאם אח"כ בהר נחלתה להשרות שכינתה עליהם פנ"ל ואפשר לומר שזהו ג"כ פנונת מה שכתוב בסידור תביאמו י"א מ"ו פסוק בין כל ב' אותיות שי"א פעמים מ"ו עולה תול"ע וזהו בחי' הכנעה ואנכי תולעת וזה מורה ג"כ שקודם שתביאמו ותטעמו בהר נחלתה להשרות שכינתו עליהם היו צריכים לי"א פעמים מ"ו שהוא בחי' תול"ע שהוא בבחי' הכנעה פנ"ל ונוכל לרמז זה בפ' עולת תמיד העשניה בהר סיני עול"ת הוא אותיות תול"ע

פּי' שְׁצַרְיָהּ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּבַחֲי' תוּל"ע הוּא הַכְּנֻעָה הַעֲשׂוּיָה בְּהַר סִינִי הַיְיָנוּ כְּמוֹ הַכְּנֻעָה שְׁעֵשָׂה הַקַּב"ה בְּזֶה שֶׁהִשְׁרָה שְׁכִינְתּוֹ עַל הַר סִינִי דְּוָקָא נְמוּף שְׁבִהָרִים וּלְזֶה מוֹרָה הַפְּתוּב וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה יָבֵת תְּרוּמָה מוֹרָה לְהִתְחַבֵּר אֶל הַבּוֹב"ה אֲפִילוּ בְּמַחְשָׁבָה ע"י בַּחֲי' הַכְּנֻעָה וּכ"ש בְּדִבְבוּר וּמַעֲשֵׂה עַל דְּרָף זֶה תְּרוּמָה פּי' ת"ר ו' מ"ה שְׁצַרְיָהּ לְהִיּוֹת בְּבַחֲי' נָא"ו אִפִּי' בְּמֵאוֹת שֶׁהוּא בַּחֲי' מַחְשָׁבָה זֶהוּ ת"ר ו' בַּחֲי' מ"ה בַּחֲי' הַכְּנֻעָה הַיְיָנוּ דְּבָר הַגּוֹרֵם לְבַחֲי' הַתְּחַבְּרוֹת אֲפִילוּ בְּמֵאוֹת שֶׁהִיא בַּחֲי' מַחְשָׁבָה הוּא בַּחֲי' מ"ה בַּחֲי' הַכְּנֻעָה וְעִי"ז יוּכַל לְדַבּוּק בִּי"ג מִדּוֹת וְזֶהוּ מְרֻמָּז בְּתִיבַת תְּרוּמָה שְׁדִין הַתְּרוּמָה תְּרִי מִמֵּאָה וּתְרִי מִמֵּאָה מִמְּנִין תִּיבַת תְּרוּמָה עוֹלָה י"ג וְכִשְׁיִהְיֶה לָכֵם זֶה הַבַּחֲי' לְהִיּוֹת דְּבּוּק בְּהַבּוֹרָא י"ת אֲפִילוּ בְּמַחְשָׁבָה וּכ"ש בְּדִבְבוּר וּמַעֲשֵׂה ע"י בַּחֲי' שְׁפִלוּת בְּאַמַּת מַחֲמַת זֶה תּוּכְלוּ לְהַדְּבִק בְּמִדּוֹתַי וְזֶהוּ וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה הַיְיָנוּ כְּשִׁיקְחוּ לִי בַּחֲי' תְּרוּמָה כַּנ"ל אֲזִי וְעֵשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם וְהָיָה בַּחֲי' זֶה וְבוֹ תִּדְבַק ע"י בַּחֲי' הַמְּעָה הִיא בַּחֲי' חֲקָמָה כ"ח מ"ה וּבַחֲי' חֲקָמָה מְכוּנָה בְּשֵׁם דְּרו"ם כְּמֵאֲמַר הַרוֹצֵה לְהַחֲפִים יְדָרִים וְלִזֶּה הַבַּחֲי' מְרֻמָּז הַמְּנוּרָה שֶׁהַמְּנוּרָה בְּדָרוֹם וּבְהַמְּנוּרָה שֶׁשָּׂה קָנִים מְרֻמָּז עַל בַּחֲי' נָא"ו הַתְּחַבְּרוֹת אֶל הַבּוֹב"ה וְזֶהוּ וַיִּרְאֵה וְעֵשָׂה בְּתַבְּנִיתָם אֲשֶׁר אִתָּה מְרָאָה בְּהַר פּי' שֶׁתַּעֲשֶׂה הַמְּנוּרָה בְּבַחֲי' הַכְּנֻעָה כְּמוֹ שֶׁאִתָּה רוֹאָה בְּהַר בַּחֲי' הַכְּנֻעָה מִמְּנִי שֶׁהִשְׁרִיתִי שְׁכִינְתִּי עַל נְמוּף שְׁבִהָרִים וְזֶהוּ פְּנוֹת הַמְּדָרֶשׁ בְּשֵׁעָה שֶׁרָאָה מִשֵּׁה הַמְּנוּרָה נְתַקְשָׁה בָּהּ מְאוֹד מֵה עֵשָׂה הַקַּב"ה חֲקָמָה בְּכַף יָדוֹ שֶׁל מִשָּׁה וְאָמַר לוֹ רָאָה וְעֵשָׂה בְּתַבְּנִיתָהּ אֲשֶׁר חֲקָמְתִי בְּכַף יָדָהּ עַכ"ל וּלְפִי פְּשׁוּטוֹ אֵינּוּ מוּכָן כַּנ"ל אֲךָ נ"ל שֶׁהַמְּדָרֶשׁ מוֹרָה לְנוּ דְּרָף בְּעַבְדוֹת הַש"י כְּמוֹ שֶׁפְּתַבְּתִי שֶׁהַמְּנוּרָה מוֹרָה עַל הַכְּנֻעָה וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר שֶׁמִּשָּׁה נְתַקְשָׁה בָּהּ מְאוֹד פּי' אִיךָ יוּכַל לְבֹא לְבַחֲי' הַכְּנֻעָה כְּזוֹ וּבַפְּרָט אִיךָ יְכוּל לְהִיּוֹת מְנַהִיג הַדּוֹר בְּהַכְּנֻעָה כְּזוֹ מֵה עֵשָׂה הַקַּב"ה וְכו' פּי' שֶׁאֲמַר לוֹ הַקַּב"ה צֵא וּלְמַד מִמְּנִי שְׁשָׁנֵי לַיְחֹת אֲבָנִים נְתַמִּי בְּיָדָהּ שְׁפָתוֹב בְּהֵם וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוֹת עַל הַלּוּחֹת וְכַמָּה צְמֻצוּמִים הָיוּ צָרִיכִים לְזֶה שֶׁאֲתָן עַל יָדָהּ הַלּוּחֹת הַגַּם שֶׁמִּשְׁרַע"ה הָיָה קְדוּשׁ וְטָהוֹר אַעֲפִי"כ נִגְדַּד הַשִּׁי"ת כְּפָה אִתָּה מוֹצֵא הַכְּנֻעָה שֶׁל הַבּוֹב"ה בְּדַבָּר זֶה וְזֶהוּ וְחֲקָמָה בְּכַף יָדוֹ שֶׁל מִשָּׁה פּי' מֵה שֶׁחֲקָק נָתַן בְּכַף יָדוֹ שֶׁל מִשָּׁה וְהִרְאָה לוֹ מִדַּת הַכְּנֻעָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה ג"כ אִתָּה לְהִיּוֹת לָהּ מִדַּת הַכְּנֻעָה וְשְׁפִלוּת בְּאַמַּת כְּדִי שֶׁתִּבְּא לְבַחֲי' וְבוֹ תִּדְבַק וּמִזֶּה תּוּכַל לְהַדְּבִק בִּי"ג מִדּוֹת וְתַתְּעוֹרֵר י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי עַל כָּל יִשְׂרָאֵל אַכִּי"ר: לְעַמַּת הַמְּסֻבֵּרֵת תְּהִיֵּן הַטְּבַעוֹת הַנֶּה כְּתִיב הֵן יִרְאֵת ה' הוּא אוֹצְרוֹ אַרְז"ל מְלַמֵּד שְׁאִין לְהַקַּב"ה בְּעוֹלָמוֹ אֲלֵא אוֹצֵר שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם.

פּי' כִּי לְזֵאת הָיְתָה עֵינֵקֶר פְּנוֹנַת הַבְּרִיאָה בְּשִׁבִיל הִירְאָה וְעֵינֵקֶר הִירְאָה (הוּא בַּחֲי' נְקוּדָה הַנְּעֻלְמָה נְקוּדָה פְּנִימִיּוֹת שֶׁבְּלֵב יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲי' יִרְאֵת בְּנֻשֶׁת שְׁמַתְבִּינִישׁ מְגִדּוּלְתוֹ ית' וְרוּמּוֹתוֹ וְאֵם שְׁאִין לוֹ בַּחֲי' יִרְאָה הַנְּ"ל אֲזִי הוּא בּוֹשׁ בְּעַצְמוֹ בְּלִבּוֹ וְדוּאָג בְּקַרְבּוֹ עַל שְׁאִין לוֹ בַּחֲי' זֵאת הִרְאוּי לְהִיּוֹת בְּלֵב כָּל אִישׁ (וְזֶהוּ בַּחֲי' אוֹצֵר שֶׁנְּקוּדָה זֶה הוּא טְמוּן כְּאוֹצֵר בְּלֵב אִישׁ) וְזֶהוּ בַּחֲי' אוֹצֵר אֲצֵל הַקַּב"ה כְּאוֹצֵר זֶה שֶׁחֲבִיב עַל בְּעֵלָיו כֵּן בַּחֲי' הִירְאָה הִיא חֲבִיבָה מְאוֹד אֲצֵל הַקַּב"ה וְהָיָה אֲמֵרְנוּ שֶׁג' בַּחֲי' יִרְאָה יֵשׁ בֵּין אֲנָשִׁים א' בַּחֲי' יִרְאָה תַּתְּאָה מְעוֹנָשׁ גְּשָׁמִי ב' בַּחֲי' יִרְאָה מְעוֹנָשׁ רוּחַנִי לְחַיִּי עוֹה"ב ג' בַּחֲי' יִרְאֵת בְּנֻשֶׁת וְלְזֶה מְרֻמָּז ג"פ תְּרוּמָה הַנְּאָמַר בְּפָרְשָׁה זֶה וּמְדַבֵּר בְּהֵם מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה וַיִּקְחוּ ל"י תְּרוּמָה ר"ל לִי"ד (הוּא בַּחֲי' יִרְאֵת בְּנֻשֶׁת שֶׁמְרֻמָּז בְּאוֹת יו"ד בַּחֲי' חֲקָמָה) תִּקְחוּ אֵת תְּרוּמַתִּי הוּא בַּחֲי' ב' בַּחֲי' יִרְאָה מְעוֹנָשׁ עוֹה"ב בַּחֲי' ג' וְזֵאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתְּם פּי' שֶׁתִּקְחוּ

מהם אותה בחי' יראה שהיא אודות זקב וְכֹסֶף וְנַחֲנוּשׁת כִּי הִיא בַחֲי' יִרְאֶה הַתַּחְתּוֹנָה אִם
שֶׁהִיא ג"כ בַּחֲי' טוֹבָה כִּי עַכ"פ נִרְאֶה שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּהַשְׁגַּחַת הַבּוֹרָא אֲבָל מִדְּרִיגָה קִטְנָה
הִיא מְאֹד לְגַבֵּי הָאֲחֵרִים הַנְּ"ל וְע"י יִרְאוֹת אֱלוֹ נִבְנָה הַמְקַדָּשׁ כַּמֵּאָה"כ וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
וְשִׁכְנֹתֵי בְּתוֹכְכֶם וְאִמְחֹז"ל מִלְּמַד שֶׁהַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ כֵּאו"א.

ר"ל ע"י הִירְאָה (וְהִנֵּה כָּל אֱלוֹ הַבְּחִי' שֶׁאֲמַרְנוּ פֶּאֶן הֵם אֲצֵל אֲנָשִׁים כַּעֲרֵכֵינוּ שֶׁצָּרִיכִים
לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַגִּיעַ לָהֶם) אֲבָל מֵרַע"ה הַשְּׂיָג לְמַדָּה גְּדוֹלָה מִכָּל אֱלוֹ הַיִּינוּ שֶׁהַגִּיעַ לְבַחֲי' יִרְאֶה
עַד שֶׁנִּתְבַּטַּל בְּמִצִּיאוֹת וְלֹא יָדַע שֶׁהוּא יִרְאֶה וְהוּא בַחֲי' בְּיָטוּל לְגַמְרֵי וְזִשְׂאָה"כ וְיִקְפְּרוּ
אוֹתוֹ בְּגִי ג"י גִימְט' אַח"ד ר"ל שֶׁנִּתְבַּטַּל בְּמִצִּיאוֹת לְבַחֲי' אֶחָד וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבוּרָתוֹ
ר"ל שֶׁלֹּא יָדַע מִבַּחֲי' הִירְאָה שְׁלוֹ מְגוֹדֵל הַבְּיָטוּל כָּל בַּחֲי' הִירְאָה שֶׁמְשַׁיְגֵן בְּשִׁשֶׁת יְמֵי
הַמַּעֲשֶׂה ע"י הַתְּבוֹנָנוֹת בְּגִדְוֹלָתוֹ ית' וּמְשִׁיכִים מִהַמְדוֹת עֲלִיוֹנוֹת בַּחֲי' אִוֵּר אֱלֹהֵי בְּכָל
יוֹם מִן הַמַּדָּה הַשְּׂיָג לְאוֹתוֹ יוֹם) וּבְשִׁבְתָּ מְאִיר עָלָיו אִוֵּר מְקִיף הַשּׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִכָּל צַד
שֶׁלֹּא יִגַּע בּוֹ זֶר הַמָּה הַקְּלִיפּוֹת וְזִשְׂאָה"כ לְעוֹמ"ת הַמְסַגֵּרֶת וְגו' פִּי עוֹמ"ת גִּימְטְרִיאַ שִׁשָּׁה
פְּעָמִים אֱלֹהִים שֶׁמְרַמֵּז עַל בַּחֲי' יִרְאֶה.

עוֹמ"ת מְרַמֵּז עַל שִׁשָּׁה פְּעָמִים יִרְאֶה שֶׁל כָּל שִׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַמְסַגֵּר"ת הוּא בַחֲי' אוֹצֵר
שֶׁהוּא סְגוּר וּמְסוּגָר לְבַעֲלֵי ר"ל מְרַמֵּז ג"כ לְבַחֲי' יִרְאֶה תְּהִינֵן הַטְּבַעוֹ"ת ר"ל טְבַע"ת
הוּא בַחֲי' מְקִיף כְּדֵאִיתָא עַל טְבַעַת הַקְּדוּשִׁין שֶׁהוּא בַחֲי' מְקִיף: פְּרָשַׁת תְּצַנֶּה וְאִתָּה תְּצַנֶּה
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' וְלִהְבִּין לָמָּה לֹא כָּתִיב וְאִתָּה צ"ו שֶׁהוּא לְשׁוֹן אֲזַהְרָה לְמִשָּׁה שִׁיִּצְנֶה
אֲבָל תְּצַנֶּה מִשְׁמַע שֶׁמְמִילָא יִצְנֶה וְלֹא לְשׁוֹן אֲזַהְרָה.

דְּהִנֵּה כְּתִיב בְּרֵאשִׁי"ת בְּרָא כו' וְאִחְזו"ל בְּשִׁבִיל יִרְאֶה שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית כַּמ"ש רֵאשִׁית
חֻכְמָה יִרְאֶת ה' כו' בְּשִׁבִיל יִרְאֶת ה' בְּרָא אֱלֹהִים אֶת כו' פִּי שְׁעִיקָר בְּרִיאַת שְׁמַיִם וָאָרֶץ
בְּכַדִּי שִׁיְהִיָּה לְאָדָם יִרְאֶת ה' יִרְאֶה עֵילָאָה יִרְאֶת בּוֹשֶׁת שִׁיְתְּבוֹנוֹ תְּמִיד אִיף שֶׁהַבּוֹרָא ית'
מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלִית אֲתֵר פְּנוּי מְנִי' וְהוּא מוֹשֵׁל בְּכָל וּמְחַל' אֶת כָּל עֵת וּבְכָל
רַגַע וּכְשִׁיְתְּבוֹנוֹ תְּמִיד בְּכָל עֵת בְּזֶה אִזִּי בּוֹנֵדֵאִי יְפוּל עָלָיו אִימְתָה וּפְחַד וְיִרְאֶה וּבוֹשָׁה
מִפְּנֵי ית' וְאַח"כ יֵאָהוּב אוֹתוֹ ית' (בְּהַתְּבוֹנָנוֹ בְּחֻסְדוֹ הַגְּדוֹל) כו' וְיִשְׁתַּוֵּקֵק לְדַבֵּק בּוֹ ית'
ע"י תוֹרָה וּמִצְוֹת וְכֵן תְּמִיד יִרְגִיל אָדָם א"ע לְהַתְּבוֹנוֹ בְּגִדְוֹלָתוֹ ית' עַד שִׁיִּגְיעַ לְמַדַּת הִירְאָה
יִרְאֶת בּוֹשֶׁת וּמִזֶּה יִגִּיעַ אַח"כ לְמַדַּת אֶהְבָּה אֲמִיתִית לְהַשְׁתַּוֵּקֵק בּוֹ ית' עַד כְּלוֹת הַנִּפְגָּשׁ כִּי
זֶהוּ עֵיקָר הָעֲבוֹדָה וְזֶה תְּקִלִית וְעֵיקָר בְּרִיאַת שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּרֵאשִׁי"ת בְּשִׁבִיל יִרְאֶה
שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית כַּמֵּאָה"כ זֶה הַשַּׁעַר לַה' צְדִיקִים יְבוֹאוּ בּוֹ וּמִיִּרְאֶה יִגִּיעַ לְבַחֲי' אֶהְבָּה
וְזֶהוּ דְאִיתָא בְּתַקְוֵי זִנְהָר בְּרֵאשִׁי"ת אַהֲב"ה בְּחוֹשֶׁן זַעִיר פִּי בַמ"ק בְּרֵאשִׁי"ת בְּגִימ'
אַהֲב"ה כִּי מִבַּחֲי' יִרְאֶה יִגִּיעַ גַּם לְבַחֲי' אֶהְבָּה.

וְכ"ז יְכוּלִין לְהַשְּׂיָג ע"י קְדוּשַׁת שְׁבַת ע"כ בְּרֵאשִׁית אוֹתִיּוֹת יר"א שְׁב"ת וְאִיתָא בְּגַמְרָא
עַל פְּסוּק וְתַחֲסֵרְהוּ מַעַט כו' אִחְזו"ל חֲמָשִׁים שְׁעָרֵי בֵינָה נִבְרְאוּ וְכוּלָם נִתְּנוּ לְמִשָּׁה חֶסֶד
אֶחָד וְלְכַאוֹרָה קֶשֶׁה לִישָׁנָא וְכוּל"ם אִם חֶסֶד אֶחָד אֵינוֹ כּוּלָם וְהִנֵּה רָאוּי לוֹמַר וְלֹא נִתְּנוּ
לְמִשָּׁה כ"א מ"ט אֲלֵא הָעֵנִין הוּא (כִּי א"ם לְבִינָה תִקְרָא) א"ם הוּא בַחֲי' יִרְאֶה לְשׁוֹן אִימָה
נִפְחַד א"ב הוּא בַחֲי' אֶהְבָּה פִּידוּעַ: שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת לְכָל אָדָם א"ב וְא"ם רִוְחָנִים הַיִּינוּ בַחֲי'
יִרְאֶה וְאֶהְבָּה לַה' פְּנ"ל וְשִׁנְיָהֶם בְּיַחַד א"ב וְא"ם גִּימ' חֲמָשִׁים וְהֵן הַמָּה הַחֲמָשִׁים שְׁעָרֵי
בֵינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשָּׁה בַחֲי' יִרְאֶה וְאֶהְבָּה אֲמִיתִים יִרְאֶה וְאֶהְבָּה עֵילָאָה מִצַּד שֶׁהַשְּׂיָג

בגדולת הבורא ית' ועי"ז הנה ירא מפניו ותמיד הנה נשתוקק לדבק בו ית' באהבה רבה ונחפצה ותשווקה נפלאה עד פלות הנפש ממש וכל מה שנתדבק יותר במעלה ומדריגה נשתוקק עוד יותר ותמיד הנה בעיניו חסר שרצה עוד אהב"ה והתדבקות יותר וזה שאחז"ל כול"ם נתנו למשה פ"א א"ב וא"ם היינו ירא"ה ואהב"ה אמיתי וע"ז חסר אח"ד גימ' אהב"ה פ"א בעיניו הנה חסר מגדל תשוקתו לו ית' פנ"ל וזה הנה ענין המקדש והמשכן שאמר ה' ונעשו לי מקדש ושכנתי בו כי מקדש הוא בחי' יראה שע"י המקדש יגיעו בני ישראל לבחי' ליראה כמאה"כ ואת שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו ושהוא בחי' יראה בחי' היכ"ל (וכשיגיעו למדת היראה אמיתיות אז יגיעו ג"כ לבחי' אהבה פנ"ל) ואז ינהיגה וה' בהיכ"ל קדשו בחי' אהב"ה וירא"ה בחי' יחודא דתרין שמהן פדוע ענין יחוד קוב"ה ושכינתיה וזה ג"כ נרמז במלת בראשית אותיות ב"י"ת רא"ש פ"א ב"י"ת בחי' מקדש בחי' יראה פנ"ל רא"ש הוא בחי' אהב"ה פנ"ל וזשאה"כ ואת"ה תצו"ה את בני ישראל ויקחו אליה שמן.

פ"א אחר שהזהיר השי"ת על עשיית המשכן אמר שבזה את"ה תצו"ה פ"א תהיה נמשך לבני ישראל בחי' ב"י"ת רא"ש פ"א אהב"ה גימ' ב"י"ת תצו"ה גימ' בחי' יראה ואהבה ואז ויקחו אליה שמן פ"א שיקחו אליה שם נ' היינו חמשים שערי בינה בחי' א"ב וא"ם פנ"ל בשלימות וזשאה"כ (ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד אפוד גימ' ע"א סוד וה' בהיכ"ל קדשו יחודא דתרין שמהן יחוד קב"ה ושכינתיה פנ"ל) וזשאה"כ וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהי זהב תכלת כו' פ"א וחש"ב לשון מחשבה שישחוב באפודתו בבחי' אפוד קב"ה ושכינתיה אשר עליו כמעשהו פ"א כמעשו אשר יעשה מצו"ת ה' שיהיה לשם יחוד קב"ה כו' פנ"ל ואז ממנו יהי"ה נמשך לו כל טוב זה"ב תכלת כו' אמן כ"ר: או יאמר עד"ז ואתה תצוה את בני ויקחו אליה שמן זית וך פתית למאור להעלות נר תמיד וי"ל למה לא התחיל הסדרה וידבר ה' אליו נהי ששם של משה אי אפשר להזכיר בזה הסדרה כמ"ש עכ"פ הנה צריך להתחיל וידבר בלשון התחלה כי לשון ואתה תצוה מורה כאילו הוא באמצע ענין מחובר למה שלמעלה ונוכל לומר ע"ד מוסר ועבודה שבאמת הוא מחובר למה שלמעלה דהנה יש שני בחי' בעבודות הש"י בחי' א' שאוכל ועושה שאר תאוות ונהנה מעוה"ז בשעת עשיית התאווה וממלא תאוותו רק שעיקר כוונתו במה שנהנה שיהיה לו פח לעבוד את ה' בתורה ותפלה ושאר מצות ואעפ"י שיש לזה הבחי' ג"כ התחברות לבחי' אלהות אעפ"י כ' אינו בשלימות והוא מבחי' נחש שהטיל בה זנהמא ובחי' ב' שאפילו בשעה שאוכל ושותה אינו נהנה כלל מעוה"ז רק מה שנהנה מעט מהעוה"ז הוא לפי קיום הגוף להחיות את נפשו במיעוט שינה במיעוט תענוג ואפילו במיעוט זה ההכרח יש לו אימה ויראה והכנעה ובושה בשעת עשיית הדבר הגשמי הנה והכלל שאינו נפרד ח"ו רגע אחד מהתחברות לבו"ע ב"ה וזה הבחי' ב' הוא בחי' המשכן השראת השכינה כמ"ש ונעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוך כאו"א וכשהוא בבחי' הב' הוא ממשיך עליו אור וסיוות בחי' השראת השכינה.

שהוא בחי' משכן והבחי' הא' נקרא חצר המשכן שמהו הבחי' יכול לבא לפני ולפנים ונהו ולכל יתדות החצר נחונות ואתה תצוה יתד הוא התחברות ונהו ולכל יתדות החצר אעפ"י שבבחי' חצר יש לו ג"כ התחברות לבוב"ה אעפ"י כ' הוא בחי' נחונות היינו מבחי' נחש שהטיל בה זנהמא וצריך האדם השלם לילך בדרך דרך א"כ אמר הכ' ואתה

תצננה את בני ויקחו אליה שמן זית וְ שִׁיְהִיָּהּ בְּחַי עֲבֹדוֹת שְׁלֵהֶם בְּבַחַי כְּסָף זָהָב ר"ת ז"ך לא בבחיי נחונשת בחי נחש פנ"ל פתית למאור להמשיך אור נחיות בב' הבחיי הנ"ל שתיבת כתי"ת הוא ת"ך ת"י הוא בית ראשון ובית שני מרמז על ב' הבחיי הנ"ל להעלות גר תמיד להמשיך אור נחיות תמיד בלי הפסק אפילו רגע אחת היינו אפילו בשעת צרכי גשמיים ההכרחיים שא"א זולתם ומחמת זה ינפה להשראת השכינה אכ"ר: או יאמר על דרך עבודה אחר שיהיהירם השי"ת על מעשה המשפן.

לעשות מקדש ומשפן לשכינה כמאמר הפתוח ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ע"כ הנהיר אותם לקדש עצמם להיות ראויים שתשפון בתוכם השכינה וצריכים להיות תמים עם ה' ופועל צדק לעשות מעשים טובים.

וכל מעשיו ודיבוריו יהיו בלתי לה' לבדו כמאה"כ מי ישפון בהר קדש הולך תמים ופועל צדק וגומר. וזה הוא מרמז בפסוק ואתה תצו"ה.

ר"ת של ה' וילך ת"מים ו"פועל צ"דק ונאח"כ ויקחו אליה שמן זית וְ פ"א באור השמן וְ תלכו תמיד ולא תלכו בחנושה בלי הסתכלות בבחיי אלקות. אדרבה תסתכלו תמיד בכל דבר במקורו מקור החיים שמטייה ומנהנה אותם ועי"ז יאיר עליכם שמן זית היינו שאז יהיה בחינת נון שערי בינה בשלימות להעלות גר תמיד לפני ה' אמן כ"ר: ויקחו אליה וגו' ויל"ד למה פתיב ויקחו אליה והו"ל למכתב סתם ויקחו שמן וגו' ולפרש כ"ו עדה"מ.

הנה עיקר בריאת העולם היתה בשביל היראה פידוע אמנם השער הזה יהיה סגור וששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח וגו' לכן מזכירים בכל יום את השבת לקיים מ"ע זכור את יום השבת לקדשו ואומרים היום יום א' בשבת יום ב' בשבת קדי להמשיך בכל יום בחי יראה מקדושת שבת וזהו בראשי"ת אותיות יר"א שב"ת מרמז שברה"ע היתה בשביל להמשיך יראה מקדושת שבת פנ"ל אמנם כל זה הוא אחר החורבן אבל בזמן שהיה בהמ"ק קיים היה המשכות היראה בקדושה בעולם גם בימי החול ע"י שנתעלו כל הארבע יסודות העולם א"מ"ר"ע לבחי קדושתה ע"י ט"ל מלאכות המשפן גימט' הוי"ה אח"ד ונתחדו כולם לה' אח"ד בבחי קדושה ונעשה מזה בחי מקיף קדושה להקיף ולהגן על ישראל מבחי אחרים וזשאה"כ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"ם בתוך מ"ם סתומה שהיא בחי מקיף הנ"ל פ"א כי כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו וברא ד' יסודות א"מ"ר"ע קדי שיעלה האדם אותם לה' היינו יסוד מים שהיא חסד מרמז לבחי (עננה) חסד שיוירד מחסד עליון (שיוירד ממקום גבוה למקום נמוך) ויסוד אש בחי גבורה שצריף האדם להתגבר על היצה"ר בחי התגברות מינא על שמאלא ויסוד רוח בחי ממוצע (ת"ת) בחי רוח ממללא (שיהיו כל דיבוריו לה' בתורה ותפלה) בלתי לה' ויסוד עפר שהוא מאני דכולהו כדאיתא בזוה"ק בחי עננה בשלימות שהוא עיקר השראת השכינה הקדושה וכדאית' בספר של המגיד זללה"ה על מדרש מצא קן בראשו של אדם מהו אמר ואדמה על ראשו ופ"א הוא ו"ל כאן מרמז לבחי השראת הקדושה בחי קונה שמים וארץ שאלו מהו היינו במה זכה לזה השיבו בבחי ואדמה על ראשו היינו בחי עפר מאני דכולהו בחי עננה פנ"ל כי עיקר השראת הקדושה אינה כ"א ע"י בחי עננה פנ"ל ובזה יכולים להעלות כל היסודות לבחי קדושה ונעשה מן בחי ד' יסודות בחי מ"ם בחי מקיף פנ"ל כי אין דבר שבקדושה פחות מעשר' וזהו

שאחזו"ל בעשירה מאמרות נברא העולם היינו שקל בחי מאמר ששורש התבה הוא אותיות א"מ"ר לרמז לג' יסודות א"מ"ר ניסוד עפר הוא מאני דכולהו פנ"ל יהיו נעשה מן כל אחד עשירה היינו שתעלה לקדושה ויהיה בחי עשירה פנ"ל ויהיה ארבעה יסודות ארבעה פעמים עשר בחי מ"ם סתומה בחי מקיף פנ"ל ונעשה בחי ק"ן על ראשו ומרמז בפסוק ויקחו לי תרומה וגו' לרמז להנ"ל היינו לי גימטר' מ' לרמז לבחי מקיף בחי מ"ם סתומה הנ"ל ויהיה בחי תרומ"ה גי' ק"ן רא"ש מאת כל איש וגו' איש בגמטרי' ר"ת של א"ש ר"ח מי"ם ע"פ היינו שבחי ק"ן רא"ש הנ"ל יהיה נעשה מאת כל בחי ארבעה יסודות הנ"ל שהם נגד ארבעה אותיות של שם הגדול ב"ה ונגד בחי א"מ"ר יש בישראל ג' בחי פהו לוי ישראל וצריף להיות ג"כ התחברות ואחדות בהם ומשה עשה המשכן בכל הל"ט מלאכות מדברים של הארבע יסודות והעלם לבחי ה' אחד לבחי קדושה חיבור ויחוד גם בחי ישראל באחדות גמור לה' אחד וזהו ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליהו וגו' פי' שע"י בנין המקדש פנ"ל ממילא תצוה לשון התחברות הבחי הנ"ל ותיחד כל הבחי של, פהו לוי ישראל לבחי א' אלופו של עולם וזהו ויקחו א"ל"י"ך ר"ת לוי ישראל פהו ותיחדו לבחי א' שבראש התיבה לבחי אחד אכ"ר: להעלות נר תמיד וגו'.

ונוכל לומר ע"ד המוסר דהנה עיקר העבודות הוא בפנימיות הלב ומאוד מאוד צריף ליהנהר שלא יהיה עבודת האדם בהתגלות האברים יותר מן העבודה הפנימית שהיא בלב ונוכל לומר שנה מרמז בפסוק לא יהיה לה בביתה אכן ואכן גדולה וקטנה פי' חז"ל גדולה מבחוי וקטנה מבפנים היינו שלא יהיה העבודה שמבחוץ שהיא בהתגלות האברים יותר מהעבודה הפנימית (ונוכל לומר שנהו פוננת חז"ל שאמרו שעונשן של מדות שאינן שוין מבחוץ כמבפנים קשה מאוד) ע"כ צריף ליהנהר מאוד מאוד שתמיד יהיה דבוק עבודה חיצונית שהיא בהתגלות האברים לעבודה פנימית שהיא בלב שהיא העיקר ונוכל לומר שנה פוננת תיקוני זנהר בראשית רא"ש פי"ת פי' שנה הבחי מכונה בשם רא"ש פי"ת שהעבודה שהיא במוח ובלב נקרא ראש שהיא עיקר וראשית והעבודה שהיא בהתגלות האברים נקרא בית שהיא כמו לבוש ובית להעבודה הפנימית וצריף לראות שתמיד יהיה דבוק בחי פי"ת לבחי רא"ש וזהו ואת"ה גימט' פי"ת תצוה גימט' רא"ש פי' שתצוה את ב"י שתמיד יהיה דבוק בחי פי"ת לבחי רא"ש ויקחו אליהו שמן זית וזהו להעלות נר תמיד תיבת תמיד גימטרי' חות"ם פי' לראות תמיד להעלות העבודה הפנימית שהיא חותם לילה מדרגא לדרגא אבל עבודה חיצונית שהיא בהתגלות האברים אדרבה צריף להסתיר מאוד מאוד רק מה שא"א בשום אופן בלא זה אכ"ר: דרוש לפרשת זכור ואתה תצוה את בני ישראל וגו'.

להבין למה לא כתב ואתה צו שהוא לשון אזהרה למשה שיצוה אבל תצוה משמע שממילא יצוה ולא לשון אזהרה דהנה אמרו חז"ל יודע הנה בצלאל לצרף האותיות שבהם נברא העולם ויש לפרש פי' העולם פולו נברא בצרופי אותיות רוחניים פידוע שבכל נברא ונעשה ובכל פרט ופרט יש בו צרופי אותיות שבהם נברא פידוע וכאשר מאמין האדם השלם באמו"ש שהשם אחד ית"ש הוא מקור וראש לכלם ומחיייה את כל פרט ופרט בכל נאצלים ונבראים יצורים ונעשים בכל עת ורגע בלי הפסק כלל ומתבונן בזה שקל צרופי אותיות שבכל העולמות ופרטיהן המה עולים לשורשן ולמקורם המחייה

אותם שהוא ה' אָחַד ית"ש כמאה"כ הַחֶכֶם עֵינָיו בְּרָאוּ וְגו' ר"ל מְסַפֵּל תָּמִיד בְּרָאשׁ
וּמְקוֹר הַמְּחִיָּה אֶת כּוֹלָם וְעִי"ז נּוֹפֵל עָלָיו אֵימָה וְיִרְאָת בּוֹנֶשֶׁת מְגֹדְלוֹתוֹ ית' וּמִשְׁתוֹקֵק
בְּאֵהָבָה עֵזָה לְדַבֵּק בְּשׁוֹרֵשׁ וּמְקוֹר הַחַיִּים הַמְּחִיָּה אֶת כּוֹלָם ה' אָחַד ית"ש בְּאַמֶּת וְעִי"ז
פּוֹעֵל הַעֲלָאת נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים מִכָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט לְמְקוֹרָם וּלְשׁוֹרֵשׁם לְאָחַד יָחִיד וּמִיָּחִיד
וְנָהוּ בְּחַי' צְרוּף אוֹתִיּוֹת שְׁמֻצְרָף כָּל הַצְּרוּפִים וּמַעֲלָה אוֹתָם הַצְּרוּפִים הֵינּוּ הַנְּצוּצוֹת
הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט לְשׁוֹרֵשׁם ה' אָחַד ית"ש וְנָהוּ עֵיקָר בְּחַי' הַמְּשַׁכֵּן שֶׁעַל יָדוֹ
שָׁרְתָה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ כָּל או"א מִיִּשְׂרָאֵל כְּמֵאָה"כ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם וְאָחַד"ל מְלַמֵּד
שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ כָּל או"א כִּי הַמְּשַׁכֵּן נַעֲשֶׂה מֵהַתְּרוּמָה שֶׁנִּתְּנוּ ב"י כָּל אָחַד וְאָחַד
נִדְבַת לְבוֹ וְאָח"כ נֶאֱסַף וְנִצְטָרָף הַכֹּל בְּיַחַד וְנַעֲשֶׂה הַמְּשַׁכֵּן אָחַד וְהוּא בְּחַי' צְרוּף אוֹתִיּוֹת
שֶׁנִּצְטָרְפוּ הַפֶּרֶטִים וְנִתְעַלּוּ לְבַחֲהִי קְדוּשָׁה לְשׁוֹרֵשׁם וּמְקוֹרָם ה' אָחַד יָחִיד וּמִיָּחִיד ית"ש
ע"י בְּצִלְאֵל שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ לְצַרֵּף אוֹתִיּוֹת כְּדֵי לְהַעֲלוֹתָם לְמְקוֹרָם וְעִי"ז פֶּעַל לְהַמְשִׁיךְ לְכָל
או"א אוֹר וְשִׁפְעַ קְדוּשָׁה מִשְׂכִּינָה מְקוֹר הַחַיִּים וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁתְּהִיָּה הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ
כְּאו"א וְנָהוּ עֵיקָר גְּדוֹל בְּעִבּוּדָת ה' וּמְרֻמּוֹ בְּתַבַּת בְּרָאשִׁית בִּי"ת רֵא"ש ר"ל בִּי"ת הוּא
שְׁנַיִם מְרֻמּוֹ לְבַחֲהִי הַתְּחַלְקוֹת שֶׁיְהִיָּה נִצְטָרָף וְנִתְעַלָּה הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים לְרֵאשׁ וּמְקוֹר
הַכֹּל כְּנ"ל גַּם בְּרָאשִׁית מְסַפֵּר י"ג לְחֻשְׁבּוֹן זְעִיר דְּחֻבּוֹת מְרֻמּוֹ ג"כ לְבַחֲהִי זוֹ שֶׁיְהִיָּה בְּחַי'
צְרוּף אוֹתִיּוֹת לְבַחֲהִי אָחַד גִּימְטָר' י"ג וּזְשֵׁאָה"כ וְיִקְבֹּר אוֹתוֹ בְּגִי וְגו' וְפִי הַמְּגִיד זִלְלָה"ה
שֶׁבְּחִי' מִשֶּׁה בְּחַי' דַּעַת שׁוֹרָה בְּגִי מְקוֹם נְמוּךְ וּבְחִי' עֲנֻנָה וּלְפִי דְּבָרֵינוּ נוֹכַח לְפָרֵשׁ שֶׁבְּחִי'
מִשֶּׁה בְּחַי' דַּעַת בְּחַי' אָמֵת בְּחַי' הַתְּחַבְּרוֹת הַמְּדוּת הוּא בְּג"י גִי' אַח"ד הֵינּוּ בְּמְקוֹם שֶׁיֵּשׁ
צְרוּף אוֹתִיּוֹת לְבַחֲהִי אַח"ד כְּנ"ל גִּימְטָ' ג"י כְּשֶׁמְאַמֵּן בְּאַמוּנָה שְׁלִימָה שֶׁהַכֹּל עוֹלָה לְשׁוֹרֵשׁ
אָחַד ה' אָחַד יָחִיד וּמִיָּחִיד וְשֶׁהוּא מְחִיָּה אֶת כּוֹלָם בְּכָל עֵת וְרַגַע בְּלִי הַפֶּסֶק כָּלָל וְעִי"ז
מִמִּילָא יֵשׁ לוֹ בְּחַי' גִי בְּחַי' מְקוֹם נְמוּךְ בְּחַי' עֲנֻנָה שֶׁנַּעֲשֶׂה נְמוּךְ וְשֶׁפֶל וְאֵז שׁוֹרָה עָלָיו
בְּחַי' מִשֶּׁה בְּחַי' דַּעַת הַתְּחַבְּרוֹת הַמְּדוּת בְּחַי' ג' אֲבוֹת חַג"ת הֵינּוּ אֵהוּי"ר בְּאַמֶּת בְּלַתִּי לֵה'
לְבַדּוֹ וְעִי"ז מְמַשִּׁיף עָלָיו אוֹר ה' מִחֻמְשִׁים שֶׁעָרִי קְדוּשָׁה וְאוֹר תּוֹרָה וְנָהוּ מְרֻמּוֹ בְּכ"ל לֹא
מְרֻבָּכֶם מְכָל הָעַמִּים חֲשֵׁק ה' בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְּעַט מְכָל הָעַמִּים וְגו' וְאָחַד"ל שְׁאַתֶּם
מְמַעֲטִים עֲצָמְכֶם לְפָנַי כִּי שֶׁע"י שֶׁיֵּשׁ לְכֶם בְּחַי' מְעַט בְּחַי' עֲנֻנָה אַתֶּם מְמַשִּׁיכִים עֲלֵיכֶם
בְּחַי' חַש"ק ר"ת שֶׁל חֻמְשִׁים שֶׁעָרִי קְדוּשָׁה גַם ר"ת שֶׁל ח"ו לֵם ש"ב אַב"ק מִן מְרֻמּוֹ לְבַחֲהִי
ג' אֲבוֹת חוֹל"ם תְּפָאֶרֶת שְׁב"א גְּבוּרָה קמ"ץ חֶסֶד הֵינּוּ אֵהָבָה וְיִרְאָה וְאַמֶּת הֵינּוּ שֶׁע"י
בְּחַי' עֲנֻנָה וּבְחִי' ג' אֲבוֹת כְּנ"ל מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר שֶׁל חֻמְשִׁים שֶׁעָרִי קְדוּשָׁה כְּנ"ל
וְאוֹר תּוֹרָה וְנָה הִיָּה בְּחַי' הַמְּשַׁכֵּן שֶׁהִיָּה בְּחַי' צְרוּף אוֹתִיּוֹת כְּנ"ל שֶׁנַּעֲלוּ כָּל הַפֶּרֶטִים
לְבַחֲהִי אָחַד וְלִכְּנֵן הַשְּׂרָה בְּתוֹכּוֹ בְּחַי' אֲרוֹן בְּחַי' אוֹר נ' ר"ל אוֹר נ' שֶׁעָרִי קְדוּשָׁה וּבְתוֹכּוֹ
הִיָּה מְנוּחַ אוֹר תּוֹרָה שֶׁנִּמְשָׁף ע"י בְּחַי' חֲשֵׁק ח"ו לֵם ש"ב אַב"ק מִן גִּימְטָ' תּוֹרָה וּז"ש
בְּזוּה"ק לֹא אֲדַכֵּר שְׁמָא דְּמִשֶּׁה בְּפֶרֶשֶׁתָא דָּא וְכו' לְפִי שְׁאַמֵּר וְאַם אֵין מְחַנֵּי נָא וְכו'
וְלְכַאוּרָה אֵינוּ מוּבָן שֶׁיְהִיָּה נַעֲנֵשׁ ח"ו עַל שֶׁמְסַר נַפְשׁוֹ עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחַי' יְקָרָה
וְגְדוּלָה מְאוּד וּלְפִי דְּבָרָיו יְפֻרָשׁ בְּעִז"ה עִז"ה"ד שֶׁמִּשֶּׁה מְרֻמּוֹ עַל בְּחַי' דַּעַת שֶׁכּוֹלָל כָּל
נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְתָמִיד הִיָּה מְצַרֵּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל אֲמַנָּם עֲדִינּוּ הִיָּה בְּבַחֲהִי שֵׁם מִשֶּׁה
ר"ל אַעֲפ"י שֶׁהִיָּה בְּחַי' כְּלָלוֹת וְצְרוּף הָאוֹתִיּוֹת בְּבַחֲהִי אַחְזוֹת אֲבָל מ"מ הִיָּה עֲדִינּוּ בְּבַחֲהִי
שֵׁם מְחַמֵּת שֶׁלֹּא הִיָּה עֲדִינּוּ בְּבַחֲהִי בִּיטוּל לְכֵן נִקְרָא בְּבַחֲהִי שֵׁם בְּחַי' אוֹתִיּוֹת אֲבָל כְּאַשֶּׁר
מְסַר נַפְשׁוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְהַעֲלָה אֶת צְרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל עַד בְּחַי' פֶּה עָלְיוֹן לְבַחֲהִי

נ' שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה עַד שֶׁנִּכְלְלוּ וְנִתְבַטְּלוּ בְּמִקְוֶה בְּמִצִּיאוֹתָם בְּבַחֲוֵי נְשִׁיקָה בַּחֲוֵי נִשְׁ"ק עַד שֶׁלֹּא נִיפְרָ שׁוּם בַּחֲוֵי אוֹתִיּוֹת מִחֲמַת בְּיָטוּל בְּמִצִּיאוֹת בְּמִקְוֶה פִּנ"ל לִכְן לֹא אֶדְכַּר שְׁמָא דְמִשְׁה בְּפִרְשָׁתָא דָּא כִּי לֹא נִיפְרָ שׁוּם בַּחֲוֵי אוֹתִיּוֹת אֶפְיָלוּ בְּבַחֲוֵי הַתְּכַלְלוֹת בַּחֲוֵי מִשְׁה רַק בַּחֲוֵי בְּיָטוּל וְזָהוּ וְנִמְתָּ שְׁם מִשְׁה וְגו' כְּתוּב שְׁם בְּשִׁין יְמִנִית כִּי שִׁין יְמִנִית מְרַמְזָת עַל בַּחֲוֵי ג' אֲבוֹת דְּקְדוּשָׁה בַּחֲוֵי אֶהְבָּה וְיִרְאָה וְנִאֲמַת בְּלִתֵּי לֵה' בַּחֲוֵי חֲשֵׁק ח"ו לֵם ש"ב א"ק מ"ז בַּחֲוֵי ח"מ שִׁים שְׁ"עֵרֵי ק"דוּשָׁה שְׁעֵלָה מִשְׁה לְשֵׁם בְּבַחֲוֵי מִס"נ עַל יִשְׂרָאֵל פִּנ"ל אֲבָל אֲצֵל עֲמֶלְק כְּתִב אֲשֶׁר שְׁם לוֹ בְּדֶרֶךְ בְּעֵלְוֹתוֹ בְּשִׁין שְׁמַאֲלִית שְׁמַרְמְזָת עַל בַּחֲוֵי ג' הַמְדוֹת בְּבַחֲוֵי שְׁמַאֲל בַּחֲוֵי ס"ט"א וְזִשְׁאָה"כ וּמְזַהֵר וְאָמַר וְלֹא יִזַּח הַחֲוִשָׁן מֵעַל הָאֶפֶוד וְגו' פִּי מֵעַל הוּא לְשׁוֹן מֵעַל מְרַמְזוֹ עַל בַּחֲוֵי אוֹתִיּוֹת הַקְדוּשִׁים שְׁהַקְדוּשָׁה הוּא בַּחֲוֵי מֵעַל עַל בַּחֲוֵי הַס"א הַנִּקְרָאִים עִמ"ל בַּחֲוֵי עֲמֶלְק וְזִשְׁאָה"כ כֹּל עֲמֶל אֶדָם לְפִיָּהוּ ר"ל שְׁיִעְלָה הָאֶדָם בַּחֲוֵי עֲמֶל בַּחֲוֵי אוֹתִיּוֹת שְׁאִינָם בְּבַחֲוֵי קְדוּשָׁה יַעֲלָה לְבַחֲוֵי קְדוּשָׁה בַּחֲוֵי פִּיָּהוּ פִּיָּהוּ פִּיָּהוּ הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּבַח בְּחֻשָׁן הָיוּ נִחְקָקִים הָאוֹתִיּוֹת הַיְיָנוּ כֹּל אוֹת בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ בַּחֲוֵי הַתְּחַלְקוֹת וְזָהוּ מְרַמְזוֹ בַּחֲוֵי וְלֹא יִזַּח הַחֲוִשָׁן מֵעַל הָאֶפֶוד ר"ל שְׁחֻשָׁן הָיָה בּוֹ אוֹתִיּוֹת נִחְלָקִים וּמְזַהֵר הַפְּתוּב שְׁיָהוּ בְּבַחֲוֵי מֵעַל בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה וְלֹא יִזַּח מֵעַל הָאֶפֶוד גִּימ' פִּיָּהוּ עֲלִין שְׁיִנְכְּלוּ בְּמִקְוֶה פִּנ"ל וְזָה מְרַמְזוֹ בְּפִסּוּק וְאַתָּה תִּצְנֶנָה וְגו' פִּיָּהוּ וְאַתָּה גִּימְט' בִּי"ת תִּצְוֵה גִּימְט' רֹאשׁ ר"ל שְׁיִתְעַלָּה בַּחֲוֵי אוֹתִיּוֹת שְׁנִקְרָאִים בַּחֲוֵי בִּי"ת בַּחֲוֵי בְּתִים בְּצִרוּפָה כְּדַאֲיָתָא בַּס"י וְהֵם בְּבַחֲוֵי הַתְּחַלְקוֹת בַּחֲוֵי בִּי"ת בַּחֲוֵי שְׁנִים שְׁיִתְעַלּוּ לְבַחֲוֵי תִצְוֵה בַּחֲוֵי רֹאשׁ לְמִקְוֶה מְקוֹר הַחַיִּים פִּנ"ל לְבַחֲוֵי א"ת "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ר"ת אב"י גִּימְטָר' אַח"ד שְׁיִתְעַלּוּ לֵה' אֶחָד בְּבַחֲוֵי בְּיָטוּל בְּמִצִּיאוֹת בְּמִקְוֶה פִּנ"ל שְׁנִנְזָה לְזָה אָמֵן כֵּן יִהִי רְצוֹן: זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמֶלְק.

לְכַאוּרָה הוּא שְׁיָנוּי בֵּין הַפְּתוּבִים שְׁבִזְכִּירָה זֶה כְּתִיב מִקְוֶה הַנְּעֻשָׂה בּוֹ הַיְיָנוּ עֲשָׂה לָךְ וְאַח"כ הַעוֹשָׂה וּבְזִכְרֵיּוֹת מְרִים כְּתִב מִקְוֶה הַעוֹשָׂה הַיְיָנוּ זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ וְאַח"כ הַנְּעֻשָׂה בּוֹ הַיְיָנוּ לְמְרִים.

וְנוֹכַח לֹמַר עַד"ז דְּהַגָּבַח אִיתָא בְּגִמְטָא שְׁבַחֲוֵי עֲמֶלְק בָּא ע"י חִילוּל שְׁבַת כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ שְׁפָסְמָה הַפְּתוּב יִצְאוּ מִן הָעַם לְלִקּוּט לְפָרְשַׁת יִבְאָ עֲמֶלְק מְרַמְזוֹ שְׁהִיָּה ע"י חִילוּל שְׁבַת וְעִיקַר חִילוּל שְׁבַת שְׁהִיָּה בְּכָאן הָיָה בְּבַחֲוֵי מִחְשְׁבָה שְׁחֻשָׁבוּ עַל פְּרִנְסַת חוּל שְׁלִצְוֹרָה שְׁבַת הָיָה נִגְמַר מֵאֲתָמוּל וְעַל שְׁבַת דְּרַז"ל וְיִכַּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּאֵלוֹ כֹּל מְלַאכְתָּהּ עֲשׂוּי וְלֹא חִסַּר כֹּלל וְזָה הוּא בַּחֲוֵי עֲשִׂירוֹת שְׁיִשׁ לוֹ כֹּל וְלֹא חִסַּר מְמַנּוּ מְאוּמָה אֲבָל כְּשֶׁהוּא מִחְשָׁב מֵעֲשָׂה חוּל מִחֲמַת שְׁחִסַּר לוֹ הוּא בְּבַחֲוֵי עֲנִי וְרַשׁ שְׁתַּמִּיד מְחַסְפֵּר מְשַׁאֲלוֹת לְבוֹ וּמְכַנְנָה בְּאוֹת רִישׁ לְשׁוֹן ר"ש וְזָהוּ זְכוֹר א"ה אש"ר גִּימ' שְׁב"ת ר' פִּיָּהוּ שְׁתַּזְכוֹר תַּמִּיד שְׁבַחֲוֵי א"ת אש"ר הַיְיָנוּ שְׁע"י שְׁהִיָּה בְּשְׁבַת בְּבַחֲוֵי ר"ש שְׁהוּא חִילוּל שְׁבַת זֶה עֲשָׂה לָךְ עֲמֶלְק פִּיָּהוּ זֶה הָיָה הַגּוֹרֵם לְמִלְחָמַת עֲמֶלְק פִּנ"ל וּבְזָה מְתוּרָץ שְׁבִזְכִּירָה זֶה כְּתוּב ג"כ מִקְוֶה הַעוֹשָׂה אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה וְאַח"כ הַנְּעֻשָׂה בּוֹ הַיְיָנוּ לָךְ: זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמֶלְק בְּדֶרֶךְ וְגו'.

וְנוֹכַח לֹמַר עַד"ז. דְּהַגָּבַח יִשׁ בַּחֲוֵי שְׁבַת הַגְּדוֹל וּבַחֲוֵי שְׁבַת הַקָּטָן בַּחֲוֵי לוחות הֵרָאשׁוֹנוֹת וּבַחֲוֵי לוחות הָאֲחֵרוֹנוֹת בְּלוחות הֵרָאשׁוֹנִים כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשְּׁבַת מִטַּעַם כִּי שְׁשַׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְגוֹמַר הַיְיָנוּ מִחֲמַת שְׁבוּרָא עוֹלָמִים ב"ה הָיָה שׁוֹבֵת בְּיוֹם הַשְּׁבַת.

ע"כ צוה את ב"י לשבנות בו. ובלוחות האחרונות פתיב שמור את יום השבת וגו' והטעם הוא וזכרת פי עבד ה'יית בארץ מצרים.

היינו מחמת שבמצרים היו ב"י שובתים ממלאכה יום אחד בשבוע. ומשה היה בוחר להם יום השבת ע"כ צוה לעשות את יום השבת זכר ליציאת מצרים והחילוק בין ב' טעמים הנ"ל לטעם א' צריך לשבות גם מדיבור בעלמא ששבות בורא עולמים היה רק מבחי' דיבור כמו שכתוב בדבר ה' שמים נעשו וכמו שכתוב ויאמר אלהים וגו' בכל פרטי מעשה בראשית ובשבת קודש ששבת מפל מלאכתו היינו מבחינת אמירה ודיבור ע"כ גם אנחנו צריכים ג"כ לשבות אפילו מדיבור בעלמא: שלא יהא דיבורה של שבת כדיבורה של חול.

כמו שכתוב ממצוא חפצה ודבר דבר ולטעם ב' אינו צריך לשבנות רק ממלאכה שמה ששבתו במצרים לא היה רק ממלאכה מקנשי השיעבוד ומטעם זה גם אנחנו שאנו עושין זליצ"מ אין אנו צריכים לשבנות רק ממלאכה והנה שבת מכונה בשם דירה נאה כמ"ש ושמרו בני את השבת לדורתם ואיתא בזהר לדורתם חסר פתיב זכאה מאן דעביד דירה נאה בליביה והנה בחי' עמלק בא מחמת חילול שבת כמ"ש יצאו מן העם וגו' היינו שמחמת שהיו מששבין בשבת הרהורי חול זה היה גורם לבחי' עמלק אבל אם היו שומרים שבת פהלכתו מחמת זה היו גורמים ביטול הסט"א מפל וכל כמ"ש בגמרא אלמלא שמרו שבת אחד פהלכתו וכו' ולא היה בחי' עמלק פלל וכלל וזהו זכור את אשר עשה לה עמלק היינו שתזכור תמיד מה שפל אשר עשה לה עמלק הוא רק מחמת בדרה הוא לשון דירה היינו שהדירה שלה שהיא בחי' שבת היה בבחי' בצאתכם מצרים היינו ששמרו בני את השבת רק מחמת זכר ליצ"מ ולא שמרו את השבת פהלכתו להיות נזהר אפילו מבחי' דיבור ומחשבה ממעשה חול וזה היה גורם שיבא עמלק וזהו אשר קרה בדרה היינו זה שקרה אותה היה מחמת בדרה היינו מחמת שבת דירה שלה לא היה פהגון אבל אם היו בני ישראל שומרין השבת פהלכתו היה בחי' ביטול הסט"א לגמרי מפל וכל ולא היה בא בחי' עמלק: להבין ענין פ' וכור לזפור עמלק בשבת דווקא.

וגם להבין ענין דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי הנה ענין עמלק הוא בחי' כפירה בהשם בחי' חסרון אמונה ולזו נסמכה פרשה יצאו מן העם ללקוט ולא מצאו וגו' לפסוק ויבא עמלק כו' פי ע"י שלא האמינו בה' ובמשה עבדו אשר אמר להם שבת לא יהיה בו וגו' נתגבר בחי' עמלק ובא עליהם למלחמה לכן תקנו חז"ל לזפור פ' עמלק בשבת דווקא שע"י, שיזכרו בחי' עמלק יבואו להאמין בבחי' שבת פראוי וע"י שיאמינו בשבת ומחה שמו של עמלק מפל וכל.

אמנם פתיב יצאו מן העם ללקוט וגו' שלא יצאו פל העדה רק קצת מן העם שלא היה להם בחי' אמונה בשלימות והיו בבחי' עמלק בחי' המן אלו יצאו ללקוט ושאר העם שהאמינו בה' והיה בבחי' מרדכי לא יצאו פלל ונמצא בעם ב' בחי' בחי' ארור המן היינו הפת שיצאו ללקוט והפת השני שלא יצאו היה בבחי' ברוך מרדכי אמנם בשני הפתות יש מעלה לכל אחד היינו שלכת של ברוך מרדכי יש מעלה גדולה שהיה להם בחי' אמונה חזקה בה' שלא רצו לבחון פלל אם אמת הוא פדברי משה שאמר שבשבת לא יהיה מן רק שהאמינו באמונה פשוטה בלב שלם שהאמת הוא פן רק שאם בא יבא אחד מחוץ

למחנה ויאמר שיש מן חוץ למחנה הנה נוֹפְלִים מבחי' אמונה שלקהם ונסתפקו בדבר באשר שלא ראו בעיניהם אם פן הוא אם לאו אבל פת הב' של ארור המן שהי' מבחי' עמלק ולא האמינו באמונה פשוטה בדברי משה רבינו ע"ה ויצאו בעצמם לראות היאמנו דברי משה וראו בעיניהם שאין בנמצא מן בשום מקום אפילו מחוץ למחנה ניתוסף אמונה ונתחזקה בלבם שיום שבת קודש הוא וראיה גדולה מירידת המן ואם אח"כ יבואו פל העולם לומר שהיה מן חוץ למחנה בנודאי היו נותנין נואש לדבריו כי עיניהם ראו ולא זר ולא האמינו לדבריהם שאמרו מזו ראיה גדולה לבחי' שבת.

נמצא שע"י שהכניסו עצמם לבחי' ארור המן ניתוסף להם בחי' קדושה ואמונה רק שלכתחלה אין להכניס א"ע בדברים אפילו כי הוא ספנה פידוע אבל עכ"פ לאחר המעשה יש מעלה בזה כנ"ל ולזה אחז"ל עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי רצה לומר שלא יאה חילוק בין שני הבחי' ר"ל שבחי' ברוך מרדכי יגיע לתוקף האמונה כמו פת של ארור המן שהגיעו לאחר המעשה וכת של ארור המן יגיעו לבחי' אמונה פשוטה כמו הפת של ברוך מרדכי שהיו מתחילתם באמונה שלימה בלתי ספק: דרוש לפורים ואתה תצוה וגו' ויקחו אליה שמן זית זך וגו' להבין ענין מרדכי ואסתר שנהגו לדורות בכל שנה ושנה הנה כבר אמרנו שעיקר העבודה הוא שבכל ענינים גשמיים צריך האדם להסתכל ברוחני שבו הוא הניצוץ הקדוש המתייה ומנהגה אותו תמיד הנמשך מבחי' יו"ד בחי' חכמה הנסתר בכל נברא בכלל ופרט ולית אתר פנוי מניה וכ"ז נמשך ונשתלשל ע"י בחי' מלכות שם אדנ"י ית"ש ונהו עיקר עבודת האדם להעלות אותו הניצוץ הקדוש ולחברו למקורו ושרשו באלהים חיים מקור חיותו.

ע"י שיתבונן בכל מעשיו וכל עניניו שיש בהם חיות וכח אלהי ויפחד ויבוש מפני חיות אלהי שבכל דבר ויהיה בעיניו ממש כאלו עומד לפני ממהקב"ה. וידוע שבחי' מלכות היא מכוונה בשם אסת"ר מלשון הסתרה שהיא מוסתרת בכל נברא להחיותו אמנם יש ב' בחי' אסת"ר א' אסת"ר בלא יוד והב' אסת"ר ביו"ד כמאה"כ הסת"ר אסת"ר פני וגו'.

פ"י פשהאלהות הוא בהתגלות קצת והאדם מבין מיד ורואה בחי' קדושה שבכל דבר ועובד ה' ביראה ואהבה בכל מעשיו אפ"י בשעת עסקו במילי דעלמא ואכילה ושתייה אזי נקראת בחי' זו אסת"ר ביו"ד אבל פשהאלהות מוסתרת ממנו (והוא בבחי' הסתר פנים) אזי נקרא אסת"ר בלא יו"ד כי אפילו היו"ד מוסתרת ממנו ובחי' זו נוהג לדורות בכל שנה ובכל אדם היינו פשמתגברת עליו בחי' הסתרה היינו שאינו מאיר עליו הארת אלהות ואז נקרא התגברות עמלק עצה היעוצה הוא שימשיך בחי' יו"ד לבחי' הסתרה הנקרא אסת"ר היינו שימשיך בחי' חכמה שיתבונן איך שבכל דבר יש בחי' יו"ד חכמת אלהות המחזקה ומנהגה כו' כנ"ל ויהי אסת"ר עם יו"ד ועי"ז יתמלא שם אדנ"י במילואו שהוא ג"כ בגימט' אסת"ר וידוע שאותו חיות אלהי בחי' יו"ד הנ"ל שבכל נברא הוא משם אל שהוא הנה התחלת ההשתלשלות פידוע וכשימשוך כנ"ל מחבר אותו יו"ד לשוןרשו לשם א"ל ויהי בחי' נייחא עלאה בחל שב"ת שהוא גימט' אסת"ר א"ל וז"ש דוד המע"ה שנבא על הגלות ואמר אל"י אל"י למה עזבתני פי' שנסתלק שם א"ל עם

בחי' יו"ד מן בחי' שבת ונשאר אסת"ר בלא יו"ד ונתגבר עמלק כמו שהיה בימי מרדכי ואסתר.

והתיקון לזה להמתיק בחי' עמלק שהוא שורש הקליפות גסות הרוח שנקרא ר"ם הוא בחי' מ"ר דכ"י ואמחז"ל מ"ר דכ"י פי' והתיקון הוא בחי' יו"ד המרמז על בחי' ענוה והכנעה שהיא הקטנה שבאותיות פשמתבונן האדם בבחי' חכמה שבו על בחי' יו"ד שבכל דבר שהוא חיות אלהי המחק' ומהנה אותו פנ"ל אזי יפנע לבבו בלב נשבר ונדכה ויהיה בבחי' ד"ך וישפון עליו אור ה' כמאה"כ אזי אשפון את דכא פי' שבבחי' יו"ד יעשה א"ע ד"ך ויפה עם הי"ד הד"ך פנה יוד פעמים ד"ך עולה גימ' עמלק להמתיק בחי' עמלק גימט' בחי' מ"ר ונעשה מן מ"ר דכ"י פי' שהמתיק בחי' מ"ר בחי' דינים וגזירות קשות הנמשך מן עמלק גימ' מ"ר המתיקם ע"י אותיות דכ"י ר"ל י' פעמים ד"ך ונתמלא שבת ע"י שנעשה אסת"ר ביו"ד עם שם אל.

וזהו בראות' יחד תכל"ת מרדכ"י ר"ל פשהיהודים ראו יחד תכלית המרדכ"י ר"ל פי בחי' מרדכי הוא תכלית הבריאה שזהו היתה ג"כ ראשית הבריאה שהוא היראה כמאמר בראשית' אותיות (ירא שב"ת) רא"ש ב"ת שצריך להיות בחי' רא"ש בבי"ת (ר"ל פנ"ל בחי' יראה) ועי"ז נעשה ליהודים אורה וזהו ואת"ה תצו"ה גימ' ראש ב"ת ועי"ז נעשה שמ"ן ז"ך בחי' חכמ"ה אור בחי' נייחא עלאה בחי' שבת ומרומז במלת ז"ך פי כ"ו פעמים יהו"ה עולה מספר שבת יה"ר ששנזכה לזה אמן פן יהי רצון: או י"ל עז"ה ואתה תצוה את בני ישראל וכו'.

הנה אמחז"ל בפתחה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין ראה כו'. ולכאורה אין זה מובן דאיתא שעיקר בריה"ע היתה בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חנון ולפי"ז למה עלה במחשבה לברוא במדה"ד והא"י יתקרי רחום וחנון.

אמנם הענין הוא דעיקר העבודה הוא להפכא חשוכא לנהורא ולהגביר מדת הרחמים על מדת הדין וכמאחז"ל חייב אדם לברך על הרעה פשם שמברך על הטובה וכיצד יהיה זה היינו פשיסתכל ויתבונן היטב במדת הדין בשרשו יראה שיש בו מדת חסד ורחמים בהעלם כמו היצה"ר שעיקר בריאתו היה בשביל מדה"ר שאלמלא היצה"ר לא היה שוכר ותענוג תמידי אינו תענוג רק שהקב"ה חפץ חסד הוא וברא את היצה"ר כדי שיהיה שוכר טוב לצדיקים ע"י שיתגברו עליו ויהפכו החושך לאור ויציאו האור מתוך החושך וכמאחז"ל מה טעם עיני מסגי ברישא כברייתו של עולם ברישא חשוכא וחדר נהורא שגבראו בחי' תאנת גשמיות בעולם כדי שהצדיקים יתפכו אותם לבחי' קדושה ויהי' אור מתוך החושך וזשאה"כ וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים פי' שתדע ותבין בחי' היום בחי' בריה"ע שהוא ברישא חשוכא וחדר נהורא ובזה והשבות אל לבבך לבחי' שני לבבות היצה"ר והיצ"ט פי ה' הוא האלהים פי' שבבחי' ב' לבבות יש בהם בחי' ה' הוא האלהים שיש בבחי' יצה"ר שהוא בחי' דין בחי' אלהים יש בו בחי' ה' בחי' חסד ורחמים פנ"ל.

וזה ענין מרדכי והמן בחי' יצ"ט ויצה"ר שיש בכל אדם וצריך האדם להגביר בחי' מרדכי על בחי' המן וזה מרומז בפסוק פורעים ומשתחיים להמן פי כן צוה לו המלך באשר מבואר בשם הרב הק' מבארדיטש'ב ומרדכי לא יכרע ולא ישתחנה פי המלך הוא מלשון

נמלך לשון עצה היינו שזהו העצה שמרדכי לא יכרע ולא ישתחוה היינו שבחן יצה"ט לא ינהיג נכנע ח"ו לפני המן בחי יצה"ר ושמעתי מהרב הק' ר' הירש ליב זללה"ה בחי שמן ונת הוא בחי גולל אור מפני חושף וחושף מפני אור כי נית הוא בחי מרירות בחי שכחה וממנו יוצא שמן בחי אור עכ"ד זללה"ה וזהו בח' הדבק במדותיו היינו שידבק האדם כל דבר לשרשו ומקורו שהוא בחי מדת חסד ורחמים כנ"ל ומרומז במלת בראשית אותיות רא"ש ב"ת פי' שעיקר הבריאה היתה בשביל להסתפל בכל דבר בבחינת ראש ומקור שלו שהוא בחי ב"ת בחי רשות היחיד בחי קדושה שאפ"י היצה"ר ג"כ בחי שרשו ומקורו וראשו הוא בחי בית בחי קדושה שנקרא רשות היחיד פידוע ונהו מרומז בפסוק ואת"ה תצו"ה היינו ואת"ה גימ' ב"ת תצו"ה גימ' רא"ש לרמז שיתברו ישראל בחי רא"ש ב"ת כנ"ל ועי"ז ויקחו אליה שמ"ן זי"ת היינו שבזה יוציאו שמן בחי אור מן החושף בחי זי"ת כנ"ל ועיקר הסגולה לבא לבחי' זו הוא ע"י ענוה בחי מ"ה ורמזו רז"ל באמרום חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות שצאמר מה ה' שואל מעמך וגו' א"ת מה אלא מאה פי' שחייב אדם לברך על בחי מא"ה ר"ת של מ"רדכי א"סתר ה"מן היינו שאפ"י על בחי המן בבחינת יצה"ר יברך ג"כ כנ"ל ונגיע לבחי' זו ע"י בחי מ"ה בחי ענוה כנ"ל (וינהי' נעשה מ"ה מדת ה"רחמים).

גם מרומז בבחינת ואת"ה בחי זכור את יום השבת וגו' ודרז"ל זכור את יום השבת מאחד בשבת היינו שבכל נא"ו ימי החול יזכור לחברם לבחי' שבת וזהו ו"אתה נא"ו אתה לחבר בחי נא"ו ימי החול לבחי' את"ה בחי שבת כנ"ל בחי אתה הוא כ"ז אותיות את הוא כ"ב אותיות מא' עד תי"ו וזה"א הוא פנגד ה"א אותיות מנצפ"ך [וכלם] נכללים בקדושת שבת פי' תיבת שבת גימ' כ"ז פעמים שם העצם ית"ש מרמז על הכ"ז אותיות שמקבלים קדושה עליונה משם העצם ית' וזה פי' ודבר דבר ולזה אפ"י ע"הירא לשקר בשבת פי' הפל רק באמת שהוא ראש תוף סוף של כ"ז אותיות והוא מדה שביעית בחי שבת יה"ר שגנזה לזה: בליזה ההוא נדרה שנת המלך ניאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים וגו'.

ואיתא בגמרא שנת המלך מלכו של עולם וא"ל בזה האופן עדה"מ והילוף לעבודת השי"ת דהנה עיקר השגחת הבוב"ה הוא רק לגמוכי הרוח כמה"כ קרוב ה' לנשברי לב ועיקר בחי ענוה בשלימות היא פשאנו יודע פלל שהוא בבחי' ענוה ושפלות אכל פשיודע בעצמו שהוא בבחי' שפלות זהו אינו ענוה בשלימות ובחי' ענוה מכונה באות יו"ד שהוא קטנה שבאותיות ומכונה באות כ' ע"ש צדיקים מטין וכפוף ראשיהם גם בחי ענוה מכונה בשם מאה והוא פענן מודי"ם גימ' מאה וצריף לכו"ע פדאיתא בספרים הקדושים גם כ"ף במילואו הוא גימ' מאה ע"ד ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך אל תקרי מה אלא מאה וזהו אדם פי' יקריב מפ"ם גימ' מאה וזהו קרבן לה' כמה"כ זבחי אלהים רוח נשברה ואז הוא מכונה בשם אדם כשהוא בבחי' ונחנו מ"ה בגמטריא אד"ם והפלל הוא שעיקר בחי העבודה הוא בבחי' שפלות וענוה באמת ואז הבוב"ה משרה שכניתו עליו כמאה"כ אשכחון את דכא רק אעפ"י שיש לו ענוה בשלימות אעפ"כ צריף להיות בהתחזקות ביותר להתפלל לפני הבוב"ה ולא לחשוב פי' מי אנכי לגשת אל הקודש רק אדרבה להתחזק יותר ויותר מחמת האמונה שאתה שומע תפלת כל פה רק בהתחזקות צריף להיות בגודל אימה ויראה ופחד וזהו ויקרא אל משה עי' שמשה הי'

בבחי' ירא'ה וְהַכְנֵעָה וְזֶהוּ מְרַמֵּז בְּתִיבַת וַיִּקְרָא אוֹתִיּוֹת רִי"ו מְתִיבַת וַיִּקְרָא גִימְטְרִיא ירא"ה אות ק' מְרַמֵּז עַל הַכְנֵעָה פְּנ"ל וּא' זַעֲרָא מְרַמֵּז ג"כ עַל הַכְנֵעָה וְזֶהוּ הַפְעֻלָּה שְׂדִיבְר ה' אֵלָיו שְׂנִתְיַחַד הַדִּיבּוּר אֵלָיו וּבְזֶה מִתּוֹרֵץ מֵה שְׂפִתוֹב וַיִּקְרָא וַיְדַבֵּר וּבְחִי' עֲנִנָה בְּאֵמַת הוּא בְּחִי' חֲשֵׁק פְּדֵאִיתָא בְּגַמ' חוֹשֶׁקְנִי בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט שְׂאֲתֶם מִמְעִיטִין עֲצַמִּיכֶם לִפְנֵי וּלְהַבִּין מֵהוּ עֲנִנָן חֲשֵׁק נֹכַח לֹמַר עַד"ז שְׂשֵׁם הַנְּזִ"ה ב"ה בְּנִיקוּד צְבָאוֹת הוּא ח"לֵם ש"בֵּא ק"מִץ ר"ת חש"ק וְזֶהוּ חֲשֵׁקְתִי בְּכֶם כִּי שְׂאֲנִי מִשְׁרָה קְדוּשַׁת שְׁמִי עֲלֵיכֶם כְּשֵׂאֲתֶם מִמְעִיטִין עֲצַמִּיכֶם לִפְנֵי גַם חֲשֵׁק מְרַמֵּז עַל ג' הוּי"וֹת בְּנִיקוּד ג' נְקוּדוֹת אֵלָיו וְזֶהוּ עֲנִנָן מְגִילָה שְׂאוֹת יוֹד מְתִיבַת מְגִילָה מְרַמֵּז עַל עֲנִנָה וְאוֹתִיּוֹת מַגֵּל"ה גִימ' ג"פ הוּי"ה ב"ה.

וְהַפְלֵל שְׂצָרִיף הָאֵדָם לִזְפָּה הַחֲוֹמֶר מְכַל, וְכָל וּלְפִי הַהִזְדַּכְכוּת כָּף הוּא בְּחִי' שְׂפִלוֹת וּלְפִי הַשְׂפִלוֹת כָּף הוּא הַתְּגֻלוֹת אֱלֹהוֹת עֲלָיו וְזֶהוּ ג"כ מְרַמֵּז בְּתִיבַת מְגִילָה שְׂאוֹת יוֹד מְרַמֵּז עַל עֲנִנָה כִּי כְּפִי הַהִכְנֵעָה כָּף הוּא מְגִילָה אֶלְקוּתוֹ עֲלָיו וְזֶהוּ זֹאת הַתּוֹרָה אֵדָם כִּי שְׂהַתּוֹרָה אֵינָה מִתְקַיֶּימַת אֶלָּא כְּשֵׁהוּא בְּבַחֲחִי' מ"ה גִימ' אַד"ם פְּדֵאִיתָא בְּגַמ' שְׂהַתּוֹרָה נִמְשָׁלָה לְמִים מֵה מִים יוֹרְדַת לְמָקוֹם הַנְּמוּף אֶל הַתּוֹרָה אֵינָה יוֹרְדַת אֶלָּא לְנִמּוּכֵי רוּחַ וּכְשֵׁהוּא לֹמַד תּוֹרָה בְּעֲנִנָה שְׂלִימָה הַבּוֹב"ה מִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ עֲלָיו קְדוּשַׁת שֵׁם הַנְּזִ"ה ב"ה בְּנִיקוּד חֲשֵׁק וּמְשַׁתְּעֵשֶׁע עֲמוֹ וְחֲשֵׁק בּוֹ וְלָזֶה מְרַמֵּז תִּיבַת תּוֹר"ה גִימ' חל"ם ש"בֵּא ק"מִץ וְעַתָּה נִחְזָר לְעֲנִינָנוּ שְׂעִיקָר הַשְּׂגָחַת הַבּוֹב"ה הוּא רַק לְנִמּוּכֵי רוּחַ וּמְשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא אֶבְל כְּשֵׁהוּא ח"ו בְּבַחֲחִי' גְּסוּת הָרוּחַ הַבּוֹב"ה אֵינּוּ וּמְשַׁגִּיחַ עֲלָיו בְּעֵינָא פְּקִיחָא וְנַעֲשֶׂה ח"ו בְּחִי' שִׁינָה וְזֶהוּ בְּלִילָה הַהוּא נַדַד"ה גִימ' ג"ס מְחַמַּת שְׂהוּא בְּחִי' גְּסוּת הָרוּחַ לְכָף נַעֲשֶׂה שְׂנַת הַמְּלָךְ מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחִי' שִׁינָה וּמִזָּה בָּא בְּחִי' גְּבוּרָה הַנְּ"ל וַיֵּאמֶר לְהַבִּיא סֶפֶר הַזְּכָרוֹנוֹת דְּבַרֵי הַיָּמִים גִימְטְרִיא מֵאָה הֵינְנוּ לְבוֹא לְבַחֲחִי' עֲנִנָה בְּשִׁלְיָמוֹת וְאַזִּי וַיְהִי נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמְּלָךְ לְהַשְׁפִּיעַ מִדַּת חֶסֶד עַל כָּלָיוֹת מְחַמַּת שְׂבִנוּדָאֵי יִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא כַּמֵּאָה"כ קָרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וּמְשַׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת לְכָלִּיּוֹת אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: פְּרַשַׁת כִּי תִשָּׂא עוֹד דְּרוּשִׁים מִכִּי זֹאת מְצָא בְּכִי שְׂקֵלִים כִּי שָׂם מְקוֹמָם וְעֲשִׂיתָ כִּיֹּר נְחֻשֶׁת וְגו'.

וַיֵּשׁ לְדַקְדַּק לְמָה נֵאמַר פְּרָשָׁה זוֹ בְּפִרְשָׁה כִּי תִשָּׂא וְלֹא נֵאמְרָה אֶצֶל מְלַאכְתַּת הַמְּשַׁפֵּן וְכָלִיו וּנ"ל ע"פ דְּאִיתָא אֲמַר ר"ע לְתַלְמִידִים כְּשִׁתְּגִיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁישׁ טְהוֹר אֶלְתַּאמְרוּ מִים מִים וְאִיתָא בְּסִפְרֵי קוּדֶשׁ הַפִּירוּשׁ ע"ז כִּי קוּדֶם שְׂהִגִּיעוּ לְמַדְרִיגָה זוֹ שֶׁל אַבְנֵי שֵׁישׁ הָיוּ צָרִיכִים לְמִים מִי מְקוֹנָה לְטַהַר אֶת גּוֹפָם אֶבְל כְּשִׁתְּגִיעוּ לְמַדְרִיגָה זוֹ שֶׁל אַבְנֵי שֵׁישׁ לֹא יִצְטָרְכוּ עוֹד לְמִים מִי טְהוֹרָה וְזֶהוּ שְׂאֲמַר לָהֶם אֵל תַּאמְרוּ מִים מִים כִּי שְׂאִינְכֶם צָרִיכִים לָזֶה ע"כ וְזֶהוּ פִירוּשׁ וְלַעֲנִינָנוּ בְּשַׁעַת מְלַאכְתַּת הַמְּשַׁפֵּן לֹא הָיָה צָרִיכִים לְמִים כִּי הָיוּ אֵז בְּמַדְרִיגָה גְּדוּלָה כִּיִּדוּעַ אֶבְל פְּרַשַׁת תִּשָּׂא נֵאמְרָה אַחַר מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה שְׂנַפְלוּ מִמְּדְרִיגָתָם וְאוּ הָיוּ צָרִיכִים לְמִים ע"כ נֵאמְרָה פִּרְשׁ הַכִּיֹּר: אוּ יֵאמַר עַד"מ וְעַבְדוּהָ הִנֵּה הָעֶנְיָן שֶׁל שְׂמִירַת שְׂבַת הוּא לְהִיּוֹת לוֹ בְּחִי' ש"ב"ת אוֹתִיּוֹת תש"ב הֵינְנוּ שְׂיִשׁוּב הַפֵּל לְשִׁרְשׁוֹ ע"י בְּחִי' שְׂבַת תש"ב בְּחִי' יִשׁוּב הַדַּעַת שְׂיִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב בְּבַחֲחִי' יִשׁוּב הַדַּעַת אֵיךְ שְׂכָל נִבְרָא לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְכַבּוּדוֹ ב"ה וּלְבַחֲחִי' מִי הִיְתָה כְּנוֹנַת בְּרִיה"ע כְּמִרְמֵז בְּמַלְתַּת בְּרֵאשִׁית שְׂיִשׁ בָּהּ הָאוֹתִיּוֹת ש"ב"ת בְּחִי' תש"ב פְּנ"ל ש"ע"י בְּחִי' יִשׁוּב הַדַּעַת שְׂלוֹ יִשׁוּב הַפֵּל לְשִׁרְשׁוֹ וְלְמִקּוּרוֹ הֵינְנוּ לְבָרַר מְכַל דְּבַר הַנִּיצוּץ הַקְּדוּשׁ שְׂיִשׁ בּוֹ וְלְהַשִּׁיבּוֹ לְמִקּוּמוֹ הַרְאִשׁוֹן שְׂמִשְׁם נְחָצֵב שְׂגַם הַיִּצְהָר גּוֹפָא נִבְרָא בְּשִׁבִיל זֶה בְּכִדֵי לְאַכְפִּיא וְלְהַכְנִיעוֹ וְלְהַחְזִירוֹ לְבַחֲחִי' קְדוּשָׁה וְע"ז רְמָזוֹ רז"ל

במתק לשונם אל סדין את חבירך עד שתגיע למקומו היינו שלא תוכל לו לבחי לדין היינו להמתיק הדינים עד שיהיה לה בחי זו שתגיע למקומו היינו שתסתפל במקומו ושרשו למעלה והנה באמת זו היא עבודה קשה מאד לכן נתן לנו הקב"ה תורתו הקדושה שע"י עסק התורה שיעסוק האדם בו ביגיעת נפש ובעמקות בכל כוחו ולא רק משפה ולחזין כ"א ללמוד באימה ויראה ויגיעה גדולה ואז יאיר בו המאור שבה ויחזירו למוטב וינסק ממנו הזנהא בחי תאנות הגשמיות כמו שהיה במעמד הר סיני בשעת מתן תורה שפסקה זנהמתן מבחי גשמיות ונדפכו מאוד שראו בכל נברא עקרו ושרשו של כל דבר והיה להם בחי יראה אמיתיות עד שעשו ערב רב אותו מעשה ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חור"ב גימ' יראה פי' שנסתלק מהם אותה בח' יראה האמיתית שהיה להם כנ"ל וכאשר פרשנו על הקושיא למה לא נכתב פרשת פיור בין שאר מלאכת המשכן עז"ה פי עיקר בחי העבודה הוא בחי אמת היינו שלפי פשוטו שיתרחק מדבר שקר וידבר אמת ועוד זאת תהי' עבודתו שישתפל בכלי דבר באמתיותו של דבר וקיומו פי שקר אין לו רגלים ואין לו קיום והעמדה והן הם כל בחי תאנות עוה"ז שאין להם קיום בהעמדה לעולם רק לפי שעה וחלף ועבר כמעט רגע אבל בחי קדושה הוא דבר אמת וקיים לעד וכל מי אשר ירצה לדבק א"ע לקדושה ולהתפלל שתהיה תפלתו עושה יחודים למעלה צריך בתחלה לדבק א"ע בבחי ה' אלהיכם אמת הנ"ל ואח"כ ה' שפתי תפתח לתפלה לכן בשעת עשיית המשכן וכליו היינו תיקוף אחר מעמד הר סיני שהיתה פסוקת זנהמתן לא היו צריכים לבחי פיור מים עוד לרחיצה מטומאה פיון שפסקה זנהמתן והיו דבקים בבחי אמת בחי יש אמת וקיים לעד אבל אח"כ שע"י אותה מעשה נסתלק מהם בחי הנ"ל ע"כ נצרכו לבחי פיור שירחצו ואמר הכתוב ורחצו וגו' לרמז לבחי יש גימ' ורחצו היינו שידבקו א"ע לבחי י"ש אמ"ת וקיים לעד וזהו מרומז בפסוק אף את שבתותי תשמרו היינו תיבת אף מרמז לבחי אמת פי א"ך פעמים א"ך גימ' אמ"ת והיינו שע"י בחי אמ"ת תשמרו בחי שבת שהוא בחי תש"ב כנ"ל ולזה רמז ר"ע לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים פי' כשתגיעו לבחי י"ש שמרומז באבני שיש שהוא בחי אמ"ת אזי לא תצטרכו עוד לבחי מים לרחיצה פיון שתהיו בבחי פסוקי זנהמתן פיון שאין שם דובר שקרים זה רצון שגנזפה לזה אמן: ואתה דבר אל בני ישראל וגו' וי"ל במלת ואתה שאין לו פירוש ואם שפכה פעמים פתיב בתורה פן כגון ואתה תצוה או ואתה תדבר וגו' אבל על כולם איתא בזה"ק פירוש עליהם וע"ז אין בו פירוש שהיה צריך לכתוב גם כן אחר מלת ואת"ה תדבר באות ת' וכתוב רק דבר בלא ת' מקודם והנה להבין כ"ז נפרש תחילה ענין המיעוט של שפרש"י למעט שבת ממלאכת המשכן ולכאורה אין זה מיעוט אלא רבוי שנתרבה לאסור בשבת גם מלאכת המשכן שגאסר בו בשבת המלאכה כמו שאר מלאכות הדיוט גם קשה שנתבטב אצל המיעוט של אף גם רבוי במלת א"ת פי כל אתין וגמין רבויין הן פידוע והנהיתפרש זה ע"ד הפשט בתחילה דהנה יש ב' בחי שמירת שבת היינו במעשה ובמתשבה אמנם החילוק בין שמירת שבת במעשה ובין שמירת שבת במתשבה הוא כף שבבחי מעשה אסור בשבת המלאכה אפילו כשיש בהמעשה איזה מצוה ג"כ אסור אבל המתשבה מותרת במקום שיש איזה מצוה כמו מחשיכין על התחום וכנ"ל ולזה נאמר כן אצל מלאכת המשכן מיעוט וריבוי היינו מיעוט אצל המעשה למעט מלאכת המשכן שלא לעשותו בשבת

ונאמר רבוי של א"ת לרבות המחשבה של צרכי מלאכת המשפן שמוותרת בשבת פיון שיש בו מצוה פנ"ל זהו ע"ד הפשט ולפרש עדה"מ הנה גדולים נמוכי רוח לפני הקב"ה כמאה"כ את מי אשפון ואת דפא וגו' ולכן צריך האדם להתבונן תמיד איך שהוא רחוק מה' ומשוקע בתאוות גשמיות בחשכות גדול ופגם בעולמות עליונים ע"י מדו"מ שלו אשר לא לה' הטה ויעיין בזה היטב הדק עד שיראה באמת גודל החשכות שלו ויפול לבו בקרבו ויהיה לו לב נשבר ונדכה באמת לפני ה' ויתחרט ע"ז מאד ויקבל ע"ע לשוב בתשובה לה' באמת ולקשר לב ומחשבה בלתי לה' לבדו אמנם בהאיך אנפין יקום קדם מלפא אחר שנתנדע לו באמת גודל ריחוקו מאור פני ה' וא"כ פיצד יתחיל לקרב לעבודתו ית' לכן עצתו הוא שימשוך ע"ע י"ג מדות הרחמים ע"י שינפוך איך שהוא רחום וחסון הוא וברא עולמו בגין דיתקרי רחום וחסון וכנ"ל וימינו פשוטה לקבל שפיס לכן יעשה א"ע פקטן שנולד ויעזוב כל אשר עשה מקודם וידבק כל דבור ומחשבה ומעשה שלו בלתי לה' לבדו בגודל תחנונים ותפלה לפני ה' וה' ברוב רחמי יקבל תפלתו ותשובתו וימשיך עליו י"ג מדות הרחמים וזשאה"כ ויעבור ה' על פניו ויקרא וגו' פי ע"י בחי' ויעבור ה' היינו ע"י שהאדם מעביר על פניו בחי' ה' מדת הרחמים (ומעביר על מדותיו הראשונים) פנ"ל ע"ז ויקרא ה' ה' אל רחום וגו' שממשיך עליו ה' י"ג מדות הרחמים פנ"ל וממשיך עליו בחי' קדושה ובהי' יראה לה' בחי' קדושת שבת וזה מרומז במיעוט רבוי אצל שבת היינו שבתחילה צריך האדם להיות בבחי' מיעוט בחי' א"ך בחי' שפלות פנ"ל וא"כ יהיה בחי' רבוי בחי' א"ת היינו בחי' ה' ברחמי ה' פנ"ל ויהיה בבחי' רבוי לקרב א"ע לבחי' קדושה ואע"פ שאינו פדאי פנ"ל וע"י ב' בחי' אלו של מיעוט ורבוי בחי' א"ך א"ת פנ"ל יהיו בחי' שבתותי תשמרו"ו שימשוך ע"ל בחי' קדושת שבת פנ"ל וכ"ו מרומז בפסוק פי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם וגו' היינו תשא ראשי תיבות של א"ת שבתותי תשמרו היינו ויהיה בחי' רבוי פנ"ל אחר בחי' לפקודיהם שמרמז לבחי' מיעוט (לשון לא נפקד ממנו איש) פנ"ל שהיו בתחלה פנ"ל ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם וגו' פי ויהיה בבחי' מסירת נפש לה' וכמאחז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה וזהו עיקר של כל תרי"ג מצוות ומרומז בר"ת של ת"שא א"ת ר"אש ב"ני י"שראל גימט' תרי"ג ומרומז כל ה"ל בפסוק זבח"י אלהי"ם רוח נשבר"ה ס"ת גימ' ס"ג שהוא מלשון נסוג אחר מחמת בוששה שמרמז לבחי' ענוה בחי' מיעוט ה"ל וס"ת של ל"ב נשבר"ה ונדכ"ה גימ' או"ר מרמז לבחי' ריבוי שאח"כ פנ"ל שמאיר עליו קדושת ה' וכמאה"כ זרח בחוש"ך או"ר לישרים שע"י בחי' החוש"ך שבתחלה יהי לו אח"כ בחי' אור ה"ל (ועדיין קושיא של ואתה דבר אינו מתורץ לי) והוא בחי' אור מלמעלה למטה והוא בחי' נא"ו התקשרות ואות ה"א הוא בחי' מיעוט וזהו ואת"ה נא"ו את ה' דבר אל וגו': ויאמר ה' וגו' את שבתותי תשמרו וגו'.

פירש"י אכין ורקין מיעוטין למעט שבת ממלאכת המשפן להבין מהו לשון למעט שלכאורה הוא רבוי ולא מיעוט הנה פתיב ושמרו בני ישראל את השבת לדורותם וגו' ואיתא לדתם פתיב חסר לעשות לו דירה נאה בליבני פירוש לעשות לשבת דירה נאה בליבני בבחי' ל"ב שמרמז לתורה שמסיימת בלמ"ד ומתחלת באות ב"ת וכשילומד תורה בימות החול בקדושה כראוי בזה עושה דירה נאה לבחי' שבת וכמאמר חז"ל עשה שבתך

חול פ' חול מכין לשבת שבחול הוא עושה הכנה ודירה לבחי' שבת וע"ז אנו מתפללים וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו כו' שבת קדשה פ' שיהי' למוד התורה הוא בחי' ל"ב בטורה ובאמת ונוכל להנחיל בחי' שבת קודש בדירה נאה וטהורה ונזפה לבחי' מש"ה ששבת הוא חלקו כמאמר ישמח משה במתנת חלקו ולכל זה רמזו חז"ל במתק לשונם הנהב אכין ורקין מיעוטין למעט שבת כו' פירוש אף מרמז לעשרת הדברות שמתחלת באות א' ומסיימת באות ד' והם פללות התורה ומצוותיו ותיבת מעט מרמז לבחי' משה שנאמר בו ותחסרהו מעט מאלהים כמאמר חז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נתנו למשה חסר אחד שנאמר ותחסרהו וגו' עוד רמזו מע"ט לקי"ט צרופי אלהים שנתנו למשה כידוע וזה שאחז"ל אף וגו' למעט שבת כו' פירוש ע"י אף היינו ע"י עשרת הדברות שהיא פללות התורה ומצוותיה זוכין לבחי' מע"ט מבחי' משה ובחי' שבת פירוש שע"י למוד התורה בטורה זוכין לבחי' דירה נאה לשבת שהוא חלקו של משה בחי' מעט יהי רצון שנזכה לזה אמן: לא תוכל לראות את פני פי לא יראני האדם וחי'.

וקשה הא כתיב ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו וגו' ונ"ל כי אין ה' אחד שורה אלא על אחד בתי' אחדות כשיש בחי' אחדות בישראל וזשאה"כ ודבר ה' אל משה פא"פ אימתי ידבר ה' פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו פ' כאשר יש אחדות בין אנשים ומדבר איש אל רעהו באמת ובחניכה ובאחדות בפה ובלב כאחד אז הקב"ה משרה שכנתו עלינו וגם עם משה רבינו ע"ה דבר פנים אל פנים אבל כאשר גרם החטא כי הפסוק לא תוכל לראות את פני נאמר אחר מעשה העגל או נאמר לא תוכל וגו' כי לא יראני וגו' פ' שאין שאר שום אדם רואה אותי ע"י שאין להם בחי' אחדות וע"כ גם אפה לא תוכל לראות את פני פי אם נראית את אחורי: דרוש לפרשת פרה ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי פן חור וגו' ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ויבדעת ובכל מלאכה וגו' לעשות בזהב ובכסף ובנחשת וגו' ויש לדקדק למה לא כתב ואמלא אותו בחכמה ובתבונה ויבדעת בכל מלאכה ואם תאמר שזה שני ענינים היינו בחכמה שאר חכמות וגם לעשות בכל מלאכה ה"ל למכתב ולעשות בכל מלאכה בנא"ו כדי לפרש בלשון וגם ולהבין זאת נקדים תחילה להבין בפתובים והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוהות ואחז"ל א"ת חרות אלא חירות ולכאורה קשה והא כתיב אדם כי ימות באנהל ואמרו ז"ל אין התורה מתקיימת אלא בפי שממית עצמו עליה ולא חירות א"כ משמע איפכא אלא הענין הוא מיתה פירושו ביטול ר"ל אין התורה מתקיימת אלא בפי שממית ר"ל שיבטל עצמי בכל תאוותיו ותענוגיו שיהיה רק לה' ולתורתו ולא לשום תאנה זרה אשר לא לה' הנה וכשפרגיל עצמו בענין זה וה' בעזרו אז באמת הוא בן חורין מן היצה"ר והוא בחי' חירות שאין ליצה"ר שום שליטה עליו להכניס בו שום תאנה זרה גשמיות וכן הנה באמת אחר מעמד הר סיני ונתנו הלוהות באותה ביטול שהוא בחי' חירות ולא הנה ליצה"ר שום שליטה עליהם והיו נהנים מזיו השכינה כבגן עדן שאין שם אכילה ושתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהניו מזיו השכינה וכן בעוה"ז מי שזוכה להיות לו אותה בחי' ביטול וחירות פנ"ל עולה לבחי' כת"ר ועטרה בראשו להיות בבחי' נזיר כמאמר האבן עזרא בפירושו מלת נזיר מלשון נזר ועטרה כי הנזיר האמיתי הוא מי שאין לו באמת לתענוג גשמי שום תאנה

וְחִמְדָּה כְּגוֹן לְכַשֵּׁר וַיִּינן וְכְדוּמָה מֵצַד שֶׁהוּא מִבְּחִי בִּיטוּל הַנֶּ"ל וְאֵז הַבּוּב"ה מִמְּשִׁיב עָלָיו
בְּחִי נִזְר בְּחִי עֵטְרָה שְׁמִקִּיף הָרֵאשׁ בְּבְחִי מִקִּיף לְהַגֵּן עָלָיו לְבַל יִשְׁלֹט עָלָיו שׁוּם יֵצֵה"ר
וְכֹן הָיוּ תִּיכָף אַחַר מַעֲמַד הַר סִינַי בְּבְחִי נִזְר וְעֵטְרוֹתֵיהֶן בְּרֵאשִׁיחֵן וְלֹא שְׁלֹטָה בָּהֶם יֵצֵה"ר
וְהָיוּ בְּנֵי חוֹרִין בְּבְחִי חִירוֹת הַנֶּ"ל אֲבָל אַחַר שֶׁעָשׂוּ עֶגְל וּמִסְכָּה נַעֲשֶׂה, בְּחִי מִסָּף וּמִבְּדִיל
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמִים וְשְׁלֹטָה בָּהֶם הֵיכָה הֵיכָה לְהַתְּאוֹת לְתַאֲנוֹת זְרוֹת וְהָיוּ צָרִיכִים
לְעִבּוּדָה גְּדוּלָה וַיִּגְיַעַה רַבָּה לְעִבּוּד אֵת ה' וְהָיוּ צָרִיכִים לְבְחִי לֵב נִשְׁפָּר וּתְשׁוּבָה בְּאַמַּת
כְּפִי שֶׁהָיוּ בְּתַחֲזִילָה בְּבְחִי חִירוֹת וְלֹא הָיָה שׁוּם שְׁלִיטָה לִיצֵה"ר עָלֵיהֶם וְלֹא הָיוּ רְאוּיִם
לְאוֹתָהּ מַעֲשֶׂה כִּי אִיף שְׁלֹט בָּהֶם הֵיכָה הֵיכָה"ר לְהַחֲטִיֵּאם כ"כ כְּמֵאחֲזוֹ"ל לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רְאוּיִם
לְאוֹתָהּ מַעֲשֶׂה אֲלֵא לְהִרְאוֹתָם פֶּת הַתְּשׁוּבָה שֶׁקָּדְמָה לְבִרְיָה"ע שְׁגַם לְחַטָּא וְעוֹן כְּזֶה
הוֹעִילָה הַתְּשׁוּבָה אֲמַנָּם יֵשׁ ב' מִינֵי תְשׁוּבָה תְשׁוּבָה תַּתְּאָה הוּא תְשׁוּבָה סֶתֶם לְהִיּוֹת סוּר
מִרַע וְנַעֲשֶׂה טוֹב כְּפּוֹעֵל מִמֶּשׁ וּבְבְחִי ב' הוּא תְשׁוּבָה עֵילָאָה לְהִיּוֹת בְּבְחִי מִיְתָה וּבִיטוּל וְאִין
לָה מִמֶּשׁ לְבַטֵּל כָּל תַּאֲוֹתָיו וּמַחֲשָׁבוֹתָיו לְה' כַּנֶּ"ל וְלָזֶה רַמְזוּ מִשְׁרַע"ה בְּאוֹמְרוֹ וְעַתָּה אִם
תַּשָּׂא וְגו' וְאִין וְעַתָּה אֲלֵא תְשׁוּבָה כְּמֵאָה"כ וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֵיךָ שְׁוֹאֵל מַעֲמָךְ ר"ל
שֶׁכָּף אָמַר מִשְׁרַע"ה לְהַבּוּב"ה וְעַתָּה אִם תַּשָּׂא הֵינּוּ אִם תִּמְחֹל לָהֶם ע"י תְשׁוּבָה סֶתֶם
מוֹטָב שֶׁהֶם יִחַזְרוּ בְּתְשׁוּבָה וְאִם אִין ר"ל אִם הָיוּ צָרִיכִים לְתְשׁוּבָה עֵילָאָה דְוּוּקָא בְּחִי
תְשׁוּבָה שֶׁל אִין וּבִיטוּל כַּנֶּ"ל מְחַנֵּי נָא וְגו' כִּי עִבּוּדָה גְּדוּלָה הֵיכָה וְאֵת לְהַגִּיעַ לְבְחִי
תְשׁוּבָה כְּזוֹ כִּי הִבְחִי נִזְר בְּחִי מִקִּיף בְּחִי כְּתְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיחֵם כְּכָר הָיָה נִיטֵל מֵהֶם
וְזֶהוּ אֲשֶׁר צָנָה ה' עַל מַעֲשֶׂה הַפֶּרֶה שֶׁהִיא מְטֵהָ אֵת הַטְּמָאִים וּמְטַמֵּא הַטְּהוֹרִים שֶׁמִּרְמֵז
לְבְחִי תְשׁוּבָה שֶׁתְּמִיד הוּא מְטֵהָ אֵת הַטְּמָאִים הֵם הַרְשָׁעִים רַק לְפַעְמִים נִזְדַּמֵּן גַּם לְמִי
שֶׁהוּא עוֹבֵד ה' תְּמִיד בְּאַמַּת בְּתַמִּים אַעפ"כ יִזְדַּמֵּן לוֹ שׁוּם עֲבִירָה בְּכַדִּי שֶׁיִּגִיעַ לוֹ עֲגַמַת
נִפְשׁ ע"ז בְּבְחִי לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָה וְיִחַזְרוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלִימָה עִי"ז יַעֲלֶה לְמַדְרִיגָה יוֹתֵר
עֲלִיוֹנָה מִמָּה שֶׁהָיָה מְקוֹדֵם כְּמֵאחֲזוֹ"ל לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רְאוּיִם וְכו' אֲלֵא שֶׁאֲסוּר לְעֲשׂוֹת כֹּן
לְכַתְּחִילָה כִּי זֶהוּ בְּכָלֵל אַחֲטָא וְאֲשׁוּב שְׁאִין מְסַפִּיקִים וְכו' וּבְבְחִי זוֹ נִקְרָא מְטַמֵּא הַטְּהוֹרִים
שֶׁהוּא מִתְּחִילָה טְהוֹר רַק בְּשִׁבִיל שֶׁיִּזְכָּה לְבְחִי תְשׁוּבָה נִזְדַּמֵּן לוֹ שׁוּם עֲבִירָה כַּנֶּ"ל וְלָכֵן
צָרִיף כָּל אֲדָם לִיזְהַר בְּזֶה וּלְהִבִּין בְּעֲצָמוֹ כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁאִינוּ מְאִיר עָלָיו אֹר ה' שֶׁיִּתְלַהֵב לְבוֹ
לְה' בְּתְשׁוּבָה כְּרֵאוּי יָדַע שְׁאִין זֶה כִּי אִם מֵצַד שְׁאִין לוֹ בְּחִי חִירוֹת הַנֶּ"ל בְּחִי בִיטוּל כ"א
מִתְּאֵנָה לְתַאֲנוֹת גּוֹפְנִים וְאִם שִׁיחָה בְּהִיטֵר אִינוּ בְּבְחִי הַסְּתַפְקוֹת כְּגוֹן בְּאַכִּילָה וּשְׂתִיחָה
וְכְדוּמָה שֶׁמְזַה נַעֲשֶׂה לוֹ מִסָּף מִבְּדִיל לָכֵן עֲצָה הֵיְעוּצָה לוֹ לְחַזְרוּ בְּבְחִי תְשׁוּבָה לְהִיּוֹת
דוֹאֵג לְבוֹ בְּקִרְבוֹ ע"ז בְּבְחִי לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָה עַל הַחֲשָׁכוֹת שֶׁבָּא לוֹ ע"י מִסָּף הַמִּבְּדִיל
הַנֶּ"ל וְיִהְיֶה עִי"ז בְּבְחִי בִיטוּל וּמִיְתָה לְהַשְׁתַּוֵּקֵק לְה' לְהַדְבִּיק בּוֹ וְאֵז תִּמְלֵא בְּחִי דִין בְּחִי
אֱלֹהִים שֶׁהָיָה עָלָיו מְקוֹדֵם בְּחִי אֱלֹהִים פְּשׁוּט וְעַתָּה, נִמְשָׁף לוֹ הַמִּילוּי שֶׁהוּא גִּמְטָר' רוּחַ
וְנַעֲשֶׂה רוּחַ אֱלֹהִים וְזֶה שֶׁאֵה"כ רָאָה קְרֵאתִי בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל וְאַחֲזוֹ"ל בְּצִל אֵל הָיִית פִּי שֶׁהִי
בְּבְחִי זוֹ כְּשָׁבָא עָלָיו בְּחִי אֱלֹהִים בְּחִי דִין בְּחִי הַסְּתֵר כְּמוֹ הַצֵּל שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַדְּבָר
הַמְּפַסִּיק בֵּינוּ וּבֵין הַשְּׁמֵשׁ בְּחִי מִסָּף רַק שֶׁהִי מְסַתֵּפֵל וּמִתְּבוּנָן מְאוּד וְרָאָה בְּבְחִי אֵל
שֶׁצָּרִיף לְתְשׁוּבָה וְכֹן עָשָׂה תְשׁוּבָה וְנִתְמַלְאוּ בְּחִי אֱלֹהִים וְנַעֲשֶׂה רוּחַ אֱלֹהִים וְזֶה שֶׁאֵה"כ
וְאַמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים כַּנֶּ"ל הֵינּוּ שְׁנִתְמַלְא כַּנֶּ"ל בְּחֻכְמָה וּבְתְבוּנָה וּבְדַעַת ר"ל שֶׁהָיָה
בְּבְחִי דַעַת בְּחִי הַתְּחַבְּרוֹת לְעֲשׂוֹת בְּזִהָב וּבְכֶסֶף וּבְנַחֲוֹשֶׁת ר"ל אֲפִילוֹ כְּשֶׁעֶסֶק בְּג' קוֹוִין
הִלְלוּ בְּחִי גְשָׁמִיּוֹת הָיָה בְּבְחִינַת דַּעַת בְּחִי הַתְּחַבְּרוֹת לְחַבֵּר כָּל הַבְּחִינּוֹת לְקַדְוֶשָׁה וְנִתְמַלְא

רוח אלהים ונהו וביום פקדי ר"ל ביום הוא בחי' אור אלהי פקדי לשון חסרון פירוש פשיה' בחינת יו"ד בחינת אור אלקית אז יראה בעצמו בחינת חסרון ויהיה לבו נשבר ונדפה ע"ז ויעשה תשובה ואז ופקדתי לשון אחר מהם חטאתם ואמחול להם בבחי' חסד לאברהם הנקרא מגן אברהם ואמר הרב הקדוש מבארדיטשוב שלזה נקרא מגן אברהם מלשון מגן וחנם רק מצד חסדו ית' יה"ר שנופה לתשובה שלימה אכי"ר: זאת חנות התורה אשר צנה וגו' ויקחו אליה פרה וגו' ונוכל לומר בדרך מוסר ע"ד שאמר המגיד זלה"ה שפרה אדומה מרמזת על בחי' תשובה פי בחי' תשובה מכונה בשם אם.

שהיא קודמת לולד פה התשובה היא קודמת לעולם וכמו שאיתא עד לא בראת עלמא בראת תשובה ועל פרה אדומה אמרו תבוא אמו וכו' ע"כ מרמזת פרה אדומה על בחינות תשובה עכ"ד. וגם יש לומר כי אם הוא מלשון עיקר כמו שאיתא יש אם למקרא כי עיקר בריאת העולם היה בשביל בחי' תשובה כי התחלת התורה בראשית ברא אלהים וגו' כי עיקר בריאת שמים וארץ היה בשביל בחינת ראשית בחי' תשובה כי פשאדם עושה תשובה הוא בבחינת ראשית והתחלה פקטן שנולד דמי כמו שכתוב אני היום ילדתיך והנה עיקר בחי' תשובה הוא להיות בבחי' לב נשבר להיות חטאיו נגדו תמיד ולפוך כל מה שפגם בעונותיו ולהתחרט עליהם אמנם אף עפ"כ צריך להיות בבחינת התחזקות ולבטוח בבוראעולמים ב"ש שהוא רחום וחנון ארץ אפים ורב חסד ונושא עון.

שבנדאי ימחול לו כי לא למגנא איתקרי רחום וחנון וצריך להתחזק א"ע בעבודתו ית'. ולא להיות בנה בבחינות שפלות ואפשר לרמז שנה הוא ענין שאמרו חז"ל השח בין תפלה לתפלה עבירה הוא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה כי תפלה מלשון התחברות כמו שאיתא בקב ותפלות ותפלה של יד מרמז על בחי' ענוה ושפלות שהוא פעד הלב מרמז על בחי' לב נשבר ושל ראש מרמז על בחינת התחזקות בעבודת השי"ת כמו שכתוב שכל אדם האריך אפו.

שמת שכלו הוא מחזק א"ע שהוא ארץ אפים ועי"ז עורר מדת ארץ אפים למעלה: וא יבטח בה' שהוא ארץ אפים וזה הוא השח בין תפלה לתפלה היינו המפסיק בין התחברות תפלה של יד הרומזת לבחי' שפלות לתפלה של ראש הרומזת לבחי' התחזקות.

עבירה היא בידו היינו שאין לו שום התחזקות באמת מחמת העבירות שבידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה כי גם במערכי המלחמה נאמר איש הגרא וגו' ואמרו חז"ל הגרא מעבירות שבידו כי אעפ"י שבאמת הוא בבחי' שפלות מעבירות שבידו.

צריך לבטוח בה' שהוא ארץ אפים. ולהיות בבחי' התחזקות.

אבל מי שלא חטא כלל אינו רשאי להיות בבחינות התחזקות לבטוח בה' שהוא ארץ אפים כ"א יהיה בבחי' התחזקות שהוא רחום וחנון ובקל ח"ו יוכל לכשל באיזה עוון וזה צריך להיות רק בבחי' שפלות ויראת ה' וזה הוא ענין פרה אדומה לטהר טמאים היינו מי שהוא טמא ח"ו אז צריך לטהר א"ע להיות בבחי' התחזקות לבטוח בה' שהוא רחום וחנון ובנדאי ימחול לו.

אמנם בטהורים אם יהיה בבחי' התחזקות הזאת אזי ח"ו יוכל להפשל באינה עון וזה הוא לטמא טהורים והנה בספר תוי"י איתא בשם עוללות אפר"י כי מחטא העגל נשאר רשומה לדורות. עריות.

גזל: לה"ר ר"ת עגל ואפשר לומר שהתקון לזה הוא לימוד תורה עבודה ג"ח ר"ת עג"ל והנה עתה בעונותינו הרבים אשר חרב בהמ"ק ואין לנו בחי' עבודה ע"כ בחינת תענית הוא במקום עבודה שהוא ענוי נפש שלא לאכול רק הצריף לקיום נפשו בלבד.

ולתרחיק א"ע ממותרות ולכונן פאגמון ראשו ואז הוא בחי' צום והנה ע' של עבודה הוא נגד פ' של עריות וענוי נפש שהוא קדש עצמה במותר לה הוא עיין תחת עיין של עבודה ובבחי' זו יבוא לבחינת פי עין בעין נראה בשוב ה' את שיבת ציון ונגד ג' של גזל התקון הוא ג"ח בממון.

ונגד הלמ"ד של לה"ר התקון הוא לימוד הלכה המכונה בשם קול: ואז נשלם צום קול ממון: גימט' זאת. ופרה אדנמה מכפרת על חטא העגל כמאמרם תבוא אמו ותקנח את בנה וזה הוא זאת חקת התורה אשר צנה ה' לאמר כי תיקון חטא בעגל הוא בחינת זאת כנ"ל ופרה אדנמה ג"כ מרמזת על בחי' תשובה.

וזה הוא זאת חקת גימטר' ראשית ה'. ראשית היא בחינת תשובה.

שבשביל זה הי' עיקר בריאת שמים וארץ ה' מרמזת ג"כ על בחינת תשובה כמאמר חז"ל ואני אפתח לכם פתח פפתחו של אולם וזה רמזה התורה כי פרה אדנמה מורה על בחי' תשובה יהי רצון שזנפה לזה אכ"ר: או יאמר זאת חקת התורה אשר צנה ה' לאמר וגו' ייקחו אליה פרה אדנמה תמימה וגו'.

הנה הקשה המגיד זללה"ה למה נקראת זאת המצוה חקה הלא יש לה טעם כמאחז"ל תבא אמו ותקנח מעשה בנה והשיב הוא זללה"ה שהתשובה על העון בעצמה הוא בחי' חקה בלא טעם כי שורש הדין נותן מי שחטא ימות רק שהוא יתברך מלא רחמים וחסד חסד הוא והקדים התשובה וזה הי' עיקר בריה"ע בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חסד וזה הוא בחי' חוקה ובעבור זה נקראת תשובה אימא עלאה בכתבי האר"י זללה"ה כי כמו שהאם היא סבה להולדת הנולד וקודמת במציאות פה בחי' התשובה היא סבה לקיום העולם והיא בחי' קודמת להעולם כידוע ואפשר להסביר ענין זה דפרה אדנמה עפ"י מה שראיתי בספר של הצדיק הרב מפולנאה ז"ל שהענין חטא העגל שאמרו חז"ל שאין לה פקודה ופקודה שלא יהיה בה מחטא העגל כמה"כ וכיום פקדי ופקדתי וכתיב שם שעג"ל ר"ת ע"ריות ג"ז ל"שון הרע כמאמרם ז"ל רובם בגזל ומיעוטן בעריות וכולם בלה"ר וזהו מרומז בחטא העגל כאמור למעלה והתיקון לחטא עגל היינו לשלשה עבירות הם שלשה בחי' אחרים כנגדן אשר בהם יתקון חטא העגל הנ"ל שהוא ע"בודה ג"מילות חסדים ל"ימוד תורה ר"ת ג"כ ע"גל היינו שבתורה ועבודה וג"ח יכולים לתקן בחי' חטא ע"גל שמרמזים על שלשה חטאים הנ"ל כמאמרם ז"ל על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבוד ועל גמילו' חסדים ועוד אמרו מפני מה הלמ"ד גבוה מכל האותיות לרמז כי גדול הלימוד שמביאה לידי מעשה נמצינו למדין שבשלשה בחי' הללו היינו בעבודה ג"ח לימוד יכולים לתקן בחי' חטא עגל היינו עריות גזל לשה"ר

וכ"ז הי' יכול להיות בזמן שבהמ"ק הנה קנים הנה יכול להיות בשלימות תיקון העגל פי בחי' עבודה הוא בקרבנות והי' יכול להיות פסדר עבודה ג"ח לימוד תורה ועכשיו בעו"ה שאין לנו מקדש עיקר העבודה הוא הלימוד כמאחז"ל כל העוסק בתורת עולה פאלו הקריב עולה וכו' רק שא"א להיות התיקון בשלימות עד שיקדים העבודה קודם הג"ח והלימוד אף יכול להיות פסדר הנה ג"ח לימוד תורה ואח"פ יכול להיות הבחי' עבודה שיהי' חשוב פאלו הקריב קרבנות ועיקר ג"ח הוא להשתתף בצערו של חבירו כמו בצערו ממש וזהו בחי' אהד א"ח דל"ת היינו להיות אחיו של דל וכמו ששמעתי מהרב הק' אב"ד דק"ק בארדיטשוב שאמר בשם המגיד ממעזריטש ז"ל שאהד משלשה עשר דברים שהתורה נדרשת בהם הוא גזירה שנה היינו בחי' השתוות שירגיש בצערו של חבירו כמו בצערו ממש בשנה וזאת הוא בחי' אהדות ממש וגומר וזהו עיקר ג"ח אשר בזה יוכל לתקן בחי' עגל פאמור למעלה וזה פונת הפסוק זאת חקת התורה היינו שחק"ת בגמטרי' אח"ד פי כמו שאות א' הוא אהד ביחידות כף אות ק' הוא אהד במאות והתי"ו הוא ד' במאות לרמז על האמור למעלה שעיקר התיקון הוא בחי' אהדות גמור עם בני אדם וזה עיקר ג"ח ואח"פ התורה היינו לימוד התורה ואח"פ אשר צנה ה' לאמר זהו מעשה הקרבנות בחי' עבודה ובה יתקן חטא העגל פאמור למעלה: דבר אל בני ישראל ויקחו אליה וגו' ייש לדקדק הלא הדיבור הנה אל משה ואל אהרן והנה ליה למכתב דברו בלשון רבים גם לכתוב אליכם לשון רבים לא לשון יחיד גם להבין תיבת לאמר.

ולפרש זה ע"ד המוסר הנה ידוע מאמר חז"ל כל מה שפרא הקב"ה בעולמו לא פרא אלא לכבודו וארז"ל אסור להנות מהעולם הנה בלא ברכה פי בכל דבר נברא יש חיות רוחני קדושה בחי' אותיות רוחניות צרופי אותיות אשר בו נברא והוא המקיימם ומנהיג אותם תמיד לכבודו לצורך גבוה לכן פאשר בא להנות מאיזה דבר נברא יברך תחילה כדי שיזכור בהחיות הרוחני אשר בו ופלא נברא אלא לכבודו שיהיה נעשה בו צורך קדושה כגון אם הוא דבר מאכל יאכל אותו לצורך גבוה היינו שע"י אכילה זו יתחזק גופו ושכלו לעבודת הבור"ה לתורה ותפלה וכן בכל דבר הנאה מאיזה דבר נברא בנודאי יש בו צורך גבוה וצריכים לכונן בהננייתו להעלותו לקדושה וכ"ז ישים אל לבו בשעת הברכה עובר להננייתו ולא יסיח דעתו מפל זה כל משך זמן אכילתו והננייתו לכונן בלתי לה' ולא למלאות תאונתו ולמלא פריסו כדי שלא יבא ח"ו לבחי' פן תאכל ושבעת ורם לבבך ושכחת וגו' ויען שרצה הקב"ה לזכות אותם ושיהיה להם פח לקדש עצמם באכילה ושתייה ושאר הנאות פנ"ל לפיכך הזהיר לנו לקדש כל דבר ולהכניס בו בחי' קדושה כגון בתבואה לעשות בהם תחילה מצות תרומות ומעשרות וסלה לפהגים וללויים ולעניים וכן בשאר כל דברים לעשות בהם איזה מצוה בכדי שיתפוס בהם בחי' קדושה וגם בזמן הנה שבעו"ה בטלו תרומות ומעשרות ינתן מהמאכל בתחילה צדקה לעניים בכדי שיעשה בו מצוה ויפנס בו בחי' קדושה וגם קודם האכילה לברך עליו ובה יוכל אח"פ לאכלו בקדושה שלא יטמטם את לבו ח"ו לבא לבחי' ורם לבבך ושכחת וגו' ויהיה התורה והמצות חקוקים על לוח לבו לבלתי ישפחם אפילו רגע וזהו סמיכות פ' חקת אחר ענין תרומות ומעשרות פי אחר שהזהיר ה' לקדש התבואה בתרומה ומעשרות לכהנים ולויים כדי להכניס בהתבואה בחי' קדושה פנ"ל אמר הפתוב וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר פי' כל ענין התרומות ומעשרות אשר דבר ה' ליתן למשה ולאהרן היינו לכהנים ולויים

הוא בשביל לאמ"ר אותיות ל"א ר"ם פי' שלא יבא לבחי' ר"ם לבבך ושכחת וגו' פנ"ל גם שלא יבא לבחי' מ"ר בחי' תמורה מלשון המר ימיר לשון חילוף שלא יחליף ולא ימיר בחי' קדושה לבחי' גשמיות ח"ו וזהו מרומז במלת לאמ"ר אותיות ל"א מ"ר פנ"ל פי ע"י שאוכל המאכל בתאנה גשמיות וביא לבחי' רם לבבך ממיר ומחליף תענוג רוחני ונצחי בתענוג גשמי עובר פנ"ל ומסיים הפתוב ויקחו פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה ע"ל וגו' פי' פרה אדומה שמעשיה בחוץ מרמז לבחי' אכילה שמעשיה רשות בבחי' חוץ פי' מצות מעשיות נקראים בחי' קרפן פנימי שמעשיה בפנים בבחי' פנימי ובחי' מאכל ומשטה שהוא רשות נקראים בחי' פרה אדומה שמעשיה בחוץ בבחי' רשות וע"ז אמר הפתוב כאשר תקח אותה בחי' לאכילה תדקדק שלא יהיה בו מום היינו שלא יהיה בהמאכל שום חשש איסור ח"ו אשר לא עלה עליה ע"ל פי' מלת ע"ל הוא ר"ת של עי"ן ל"ב עפ"י מאמר חז"ל עינא ולבא תרי סרסורי עבירה נגהו פי' שע"י שיקדש א"ע באכילה ושתיה פנ"ל לא יתקלקל בחי' עי"ן ל"ב ויהיה בקדושה ובטהרה פנ"ל שגזפה לזה פן יהי רצון אמון: או יאמר דבר אל בני ישראל וגו' ויקחו אליה פרה אדומה וגו' הנה איתא בגמרא על פסוק אמרתי אהפמה והיא רחוקה ממני שפסוק זה אמר שלמה על פרה אדומה שמתהרת את הטמאים להבין זה (גם לשון אמר"תי אחכ"מה) הנה נודע שעיקר השפעת הקדושה היא על בחי' ענוה ונשפרי לב כמאה"כ אשפון את דכא ושפל רוח היינו שתמיד יבין האדם בדעתו מיעוט עבודתו לה' ואדרבה שהוא משוקע בתאות חומריות עוה"ז ואעפ"י"כ ה' נותן לו חיי ומזונ' בבחי' חסד חנם וקא פאשר שמעתי בשם המגיד הגדול ז"ל שפירש מג"ן אבר"ם לשון מג"ן בחי' חנם היינו שהקב"ה הוא נותן לעולם בחי' חסד חנם וזהו בחי' מגן היינו חנם ובחי' אברהם היינו בחי' חסד וזהו היתה בחי' אברהם שהיה מבין בדעתו תמיד איה שהקב"ה עושה עמו חסד חנם בחי' מגן אברהם וזה שאה"כ אל תירא אברהם אנכי מגן לה שכתב הרבה מאד פי' שהקב"ה אמר לו אל תירא אברהם בעבור שאנכי בחי' מגן לה בחי' חנם פנ"ל לכן שכתב הרבה ע"י בחי' זו של מא"ד בחי' מ"ה בחי' מאד מאד הוי שפל רוח פי' בעבור זה תשרה עליה תמיד בחי' הקדושה ולא תירא וגם בחי' זו נולד מבחי' ענוה שמחמת גודל שפלתו בעיניו נמאס לכן כשהוא מסתפל ומעיין בחבירו תמיד הוא א רואה בחבירו מעלות יתירות שאין רואה בעצמו וכמו שאמר המגיד הגדול זללה"ה על פסוק והאיש משה ענו מאד מכל האדם וגו' פי' שמשוה היה רואה בכל האדם מעלות יתירות טובות יותר מבעצמו וזהו בחי' פרה אדומה שמתהרת הטמאים וכו' היינו שתיבת פר"ה מרמז לבחי' בה"מה ותיבת אד"מה מרמז לבחי' אד"ם עד"ה אדם ובהמה תושיע ה' היינו שהאדם יהיה חשוב אבולו כבהמה עוד מרמז מלת פר"ה לבחי' ב"דה שהפה נחלקת לבי"ת לפעמים פידוע ונעשה בר"ה ס"ת של ל"ב נשכ"ר ונדכ"ה לרמז לבחי' ענוה ונשפרי לב הנ"ל (ותיבת אדמ"ה מרמז לבחי' אד"ם בחי' מאד הוי שפל רוח) גם פר"ה אדומ"ה גימטריא מג"ן אבר"ם הם לרמז לבחי' חסד חנם פנ"ל ואמר הפתוב ויקחו אליה בחי' זו המרומז בפרה אדומה פנ"ל ובחי' זו היא מטהרת הטמאים היינו שידן אחרים תמיד לכף זכות שתמיד רואה בהם מעלות טובות יותר מבעצמו פנ"ל אעפ"י שבאמת הטה טמאים ורשעים רק הוא מגודל ענותנותו הוא מטהר אותם הטמאים ואת עצמו שהוא טהור תמיד הוא מטמא ומפשפש במעשיו ורואה שעדיין לא הגיע לבחי' קדושה בשלימות וזשאה"כ

זאת חקת התורה פ"י ע"י בחי' זו תהיה התורה אצלך בבחי' חק"ה חקוק"ה בלב
ומתקיימת רק ע"י בחי' אש"ר צו"ה ה' לא"מר ר"א גימ' ענ"וה שהוא בחי' פר"ה אדומ"ה
כנ"ל שמשקרת הטמאים כו' כנ"ל כי אין התורה ובחי' קדושה מתקיימת על בחי' גסו"ת
הרוח בחי' ג"ס כמרומז בפסוק כי לא יראני האד"ם וח"י פ"י כי מי שהוא בבחי' אד"ם
ח"י גימטר' ג"ס זה אינו יכול לראות בחי' קדושה שלי ואין התורה מתקיימת אלא במי
שפמית עצמו היינו שמסלק מעצמו בחי' אד"ם ח"י בחי' ג"ס וזהו שאמר שלמה המלך
ע"ה אמרתי אחקמה לקנות בחי' חכמה והבנתי שעיקר החכמה הוא להבין בחי' והיא
רחוקה ממני שעדיין לא השגתי בחי' הקדושה בשלימות כנ"ל ובבחי' זו יכול האדם
להשיג בחי' קדושה וחקת התורה כנ"ל וכן שמעתי מאדמו"ר המגיד ז"ל אמרתי אחקמה
וגו' רק באו"א יה"ר שנוצה לקצת מן הקצת פן יהי רצון אמן ויניקהל משה וגו' אלה
הדברים וגו' וקושית אוה"ח בזה הלא אלה הדברים מרמזים לט"ל מלאכות שאסור
לעשות אותם בשבת ואיך יתכן בזה הלשון לעשו"ת אות"ם אדרבא הלא אסור לעשותן
בשבת ואפשר לפרש עד"ז כי מאמר הגמרא ע"פ ויבא גוי צדיק שנמר אמונים א"ת
אמונים אלא אמונים מאי אמ"ן אל מלך נאמן וזהו אמונה בביאת משיח ואעפ"י שיתמהמה
וכו' ובחי' חסד שבבריאת עולמות כמאה"כ כי אמרתי עולם חסד יבנה ובחי' יראה
שבבריאת העולם כמאה"כ בראשית ברא אלהים א"ת וגו' בבחי' א"ת כי א' מרמז לבחי'
חסד שברא עולמו בגין דיתקרי רחום וחנון ואות ת' מרמז לבחי' יראה פשקבל עליו
עומ"ש ראוי לעשות לו חסד ועד"ז יבואר פלוגתא דר"א ור"י חד אמר בניסן נברא
העולם וחד אמר בתשרי נברא העולם בניסן נגאלו בניסן עתידים ליגאל שאלו נאלו
דברי אלהים חיים כי ניסן הוא בחי' חסד אביב אותיות פסדון ותשרי בחי' יראה אותיות
למפרע וכשהוא בבחי' יראה שמקבל עליו עומ"ש אז הוא בחי' חסד כנ"ל וגו' בחי' הנ"ל
מרומזים באמ"ן היינו אל מלך נאמן כי אל בחי' חסד ומלך בחי' יראה שיקבל עליו עול
מלכות שמים ונאמן בחי' אמונת משיח וצריך האדם להתאמץ לבא לג' בחי' הנ"ל ע"י
אחר היינו המברך שהעונה אמן גדול יותר מן המברך והטעם בזה דבברכה הוא רק שם
ומלכות והוא א"מ אבל הבחי' ג' היינו אות נז"ן אין בברכה אבל העונה אמן יכול לבוא
לג' בחי' הנ"ל שיש בו וגו' בחי' הנ"ל מרומזין בבחי' שבת שי"ן בחי' אמונה הרמוז ליום
שכולו שבת ב"ת הס בבחי' חסד ויראה שמחמת ב' טעמים היה הצווי של שמירת שבת
בחי' יציאת מצרים ובחי' בריה"ע שמרמזין לב' בחי' הנ"ל וגו' סעודות שבת ג"כ מרמזין
לג' בחי' הנ"ל וגו' בחי' הנ"ל מרומזין בתיבת ט"ל כי ט"ל גימ' ג"פ אח"ד נגד ג' בחי'
הנ"ל כי בריאת שמים וארץ הוא בחי' אהד פי בראם אהד יחיד קדמון בחסד וקבלת
עומ"ש היא בחי' אח"ד כי הוא ית' יחיד במלוכה וביאת משיח הוא בחי' אהד כמאה"כ
ונשגב ה' לבדו ביום ההוא וזהו פוננת הכתוב אלה הדברים כי אל"ה הדברים"ם גימ' אמ"ן
במילואו היינו בחי' ט"ל שלשה פעמים אח"ד שהם כנגד ג' בחי' הנ"ל אשר צוה ה'
לעשות אתם כי ג' בחי' הנ"ל דייקא צוה ה' כנ"ל וזהו לעשו"ת את"ם הוא א"ת מ"ם
היינו ג' בחי' הנ"ל א' בחי' כנ"ל שהוא בחי' חס"ד ות' הוא בחי' תשרי יראה שהוא קבלת
עומ"ש מ' הוא בחי' משיח בחי' אמונה הנ"ל וזה דייקא צוה ה' לעשות וזהו ג"כ ששת
ימים תעשה מלאכה מחמת שבימי החול צריך לבוא לבחי' אמן ע"י אחר כי אהד מברך
ואחר עונה אמ"ן ג' בחי' הנ"ל והנה מלאכה יש בו צירוף א"ל מכ"ה הוא שם אדנ"י

במספר מורה על מלכותו ית"ש וזהו שששת ימים תעשה מלאכתך אבל בשבת קודש יהיה לכם שבת שבתון כי בשבת נעשים ג' בחי' הג"ל ע"י כאו"א כי בשבת כ"א מדובק בג' בחי' הג"ל ונעשים ממילא פנ"ל וזהו והמלאכה היתה די"ם והותר שיהיה בחי' יתר"ו מבחי' מלאכה שאין בה כ"א ב' בחי' הג"ל ונחסר ממנו הבחי' ג' היינו שמורה על בחי' אמונ"ה פנ"ל אלא והותר שפאו גם לבחי' ג' גם המשפן הנעשה בט"ל מלאכות שהיא גימ' ג"פ אח"ד מורה על ג' בחי' הג"ל יהי רצון שנשיג ג' בחי' הג"ל באמת אמן פן יהי רצון: או יאמר עזה"ד דהנה עיקר בריה"ע היתה בשביל היראה הנקראת ראשי"ת כמאה"כ והאלהים עשה שייראו מלפניו וגו' כי זה סוף כל דבר ותכלית הבריאה שיוצא האדם ויהיה לו בחי' יראה אמיתיות ורצה הקב"ה לזכות את בני האדם שיוצא לבחי' יראה לפיכך הרבה להם תורה ומצוות כדי שע"י תורה ומצוות יוצא לבחי' תכלית גשמיותו כמו שהיה בסיני וזהו ונתנו על ציצית הפנף פתיל תכל"ת לרמז לבחי' תכלית לשון הסתכלו"ת ולשון תכלי"ת וסוף היינו שישתכל בתכלית עיקר הבריאה שהיתה בשביל היראה פנ"ל ויתבונן בגודל רוממותו ית"ש ובשפלות מעשי האדם ופחיתת ערכו ופחיתת עבודת האדם לה' ועיני ה' משוטטות בכל הארץ בבחי' עין רואה ומסתכל תמיד בלי הפסק בכל מעשי האדם ובז' יפגע מאוד בראותו דלות מעשיו במיעוט עבודתו לה' לפני גודל רוממותו ית"ש ומסתכל תמיד בעיני"ן רואה פנ"ל וזהו ענין ע' רבתי של שמע וד' רבתי של אח"ד שזהו עיקר יחודא דשמע ישראל שיהיה לו בחי' ד' רבתי ובחי' עי"ן רבתי היינו שישתכל תמיד בדלות מעשים ובבחי' עי"ן רואה ועי"ז תפול עליו אמתה ופחד יראה אמיתיות לפניו ית' וזהו בחי' דעת בחי' ד"ע את אלהי אביה ועבדהו שיהיה לו בחי' דעת בחי' ד"ע רבתי המרומזים בל"ט אתנון דיחודא דשמע ישראל ולזה רמזו רז"ל במתק לשונם כל הקורא ק"ש שחרית וערבית כאילו קיים מצוות לא ימיש פנ"ל היינו פשיש לאדם בחי' יחודא דשמע ישראל בשני בחי' הג"ל היינו בחי' ערבית בחי' חשכות שמרמז לבחי' ד' רבתי בחי' דל"ת מעשיו בחי' הכנעה פנ"ל וגם יש לו בחי' יחודא בבחי' עי"ן רבתי שמבין בחי' עין רואה פנ"ל ואיש פנה בנודאי מקיים לא ימיש ע"י בחי' הכנעה ויראה שיש לו בחי' דעת הג"ל וזה מרומז ג"כ בבחי' תפילין שמניחין בימי החול תפילין של יד על יד פה היינו שנקנע בעיניו וכהה"ע ע"י התבוננו בבחי' דל"ת רבתי הג"ל ומניח תפילין על ראשו מרמז לבחי' עין רואה מלמעלה על ראשו של אדם פנ"ל ועי"ז נמשך עליו בשבת קדושה עליונה בחי' דע"ת ואין צריך אז לבחי' תפילין וכשיש לאדם בחי' דע"ת הג"ל נעשה לאדם בחי' מקיף בחי' מ"ם סתומה בחי' רשות היחיד לשמרו מהחיצונים וזה מרומז בפסוק וניקהל משה את כל עד"ת בני ישראל היינו עד"ת אותיות דע"ת לרמז לבחי' דע"ת הג"ל בחי' ד' רבתי ובחי' עי"ן רבתי כי כשעמדו על הר סיני פסקה זונהמתן וכשחטאו ונסתלקו מהם בחי' דעת כמאה"כ ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב בחי' ע"ד ונצטרכו אח"כ שנית להוציא מן המון להגיע לבחי' יראה והיו צריכים לבחי' דעת הג"ל והמשיך משה רבינו ע"ה בחי' דעת הג"ל על כל בני ישראל וזשאה"כ אח"כ אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם מרמז שע"י בחי' ל"ט מספר ה' אחד בחי' אתנון דיחודא דשמע ישראל בבחי' ד"ע רבתי הג"ל יעשה בחי' אותם או"ת מ' סתומה בחי' ה' יקוף פנ"ל יה"ר שנופה לזה אכיה"ר: שששת ימים תעשה מלאכה וגו' לא חבצרו אש בכל מושבותיכם וגו'.

לְפָרֵשׁ ע"ד הַמוֹסֵר פְּתִיב סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת מַצּוֹתָיו שְׁמוֹר וְגו' שְׁעִיקָר פְּנֹנֵת בְּרִיָּה"ע וְתַכְלִית כֹּל הַנְּבָרָאִים הוּא בְּשִׁבִיל הַיְרָאָה וּלְבַחֲתִי זֶה חוֹקֵר ה' תְּמִיד אִם הוּא בְּשִׁלְמֵימוֹת כִּמְאֵה"כ אֲנִי ה' חוֹקֵר לֵב וּבוֹחֵן פְּלִיּוֹת פִּי שְׁבַחֲתִי הַיְרָאָה יַעַן שְׁבִשְׁבִילָהּ נִתְקַיְּמוּ כֹל הַנְּבָרָאִים וְהוּא חַיּוֹת שָׁל כֹּל הַנְּבָרָאִים שְׁאֵלְמָלָא הַיְרָאָה לֹא נְבָרָאוּ כֹּל הַנְּבָרָאִים וְלֹא נִתְקַיְּמוּ פִּידוּעַ לְכֹן נִקְרָאת בַּחֲתִי יְרָאָה בְּבַחֲתִי לֵב וְזֶהוּ אֲנִי ה' חוֹקֵר ל"ב הַיְיָנוּ שְׁחוֹקֵר אִם יֵשׁ בַּחֲתִי לֵב בְּשִׁלְמֵימוֹת וּבוֹחֵן פְּלִיּוֹת מְלִשׁוֹן כְּלָתָהּ נִפְשִׁי לֵה' הַיְיָנוּ אִם יֵשׁ בַּחֲתִי אֶהְבֶּה וְכָלִיוֹן הַנְּפֹשׁ לֵה' וְעַל בַּחֲתִי זֶה הוּא עֵיקָר בַּחֲתִי הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בַּחֲתִי בְּנִין בִּיהַמ"ק פְּשִׁישׁ בַּחֲתִי יְרָאָה בְּלֵב יִשְׂרָאֵל אֲזִי שׁוֹרָה בְּתוֹכָם הַשְּׂכִינָה וְהוּא בַּחֲתִי בְּנִין הַמְקַדְּשׁ כִּמְאֵה"כ וְעָשׂוּ לִי מְקַדְּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם מְלָמֵד שֶׁהַשְּׂכִינָה הֵיטָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ כֹּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַיְיָנוּ שְׁזָהוּ גּוֹפָא בַּחֲתִי בְּנִין הַמְקַדְּשׁ שְׁיִהְיֶה בַּחֲתִי יְרָאָה בְּלֵב מִיִּשְׂרָאֵל וְתִשְׁרָה בְּהֵם הַשְּׂכִינָה וְכִשְׁנִסְתַּלַּק מֵהֵם ח"ו בַּחֲתִי יְרָאָה מִיִּשְׂרָאֵל נִסְתַּלַּק ח"ו הַשְּׂכִינָה וּבְנִין הַמְקַדְּשׁ וְזֶהוּ בַּחֲתִי הַאֲפוֹ"ד שְׁיִהְיֶה עַל לֵב אֶהְרֹן תְּמִיד לְרַמְזֵי שַׁע"י גְּדוּלַת הַיְרָאָה וּבַחֲתִי הַשְּׂרָאָת הַקְּדוּשָׁה שְׁיִהְיֶה בְּלֵב אֶהְרֹן הֵיטָה בַּחֲתִי אֲפוֹ"ד בַּחֲתִי פְדוּ"ת וְזֶהוּ עֵיקָר עֲבוֹדַתְנוּ לְטַהַר לְבָנוּ שְׁיִהְיֶה בַּחֲתִי לֵב בַּחֲתִי יְרָאָה בְּטַהַרָה שְׁיִהְיֶה זֶה בְּלַתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וְלִזְוֵה אָנוּ מִתְּפִלִּים וְטַהַר לְבָנוּ לְעַבְדָּךְ בְּאַמֶּת שְׁיִהְיֶה הַלֵּב דְּבוּק בְּבַחֲתִי אֲמ"ת אֲוֹת מ"ם כִּי מ"ם הוּא בַּחֲתִי יְרָאָה שְׁהִיא מְקַפֶּת אֶת הָאֲדָם כַּנְּזָכָר בַּפ' הַקּוֹדֶמֶת וְזֶהוּ מְרֻמָּז בַּפְּסוּק וַיִּקְהַל מֹשֶׁה גִימ' מִלְּכוּ"ת בַּח' יְרָאָה אֲשֶׁר צָנָה ה' לַעֲשׂוֹת אֲוֹת"ם אֲוֹת"ם מ"ם הַיְיָנוּ שְׁצָנָה ה' לַעֲשׂוֹת בַּחֲתִי אֲוֹת"ם אֲוֹת"ם ל"א ת"ב עָרוּ א"ש ב"כ ל מ"ו וְשִׁבּוּתֵיכֶם ר"ת אֲוֹתֵיכֶם ל"ב אֲמ"ת שְׁיִהְיֶה הַלֵּב דְּבוּק בְּבַחֲתִי אֲמֶת כַּנְּזָכָר ל"ה"ר שְׁנִנְזָפָה לְזֶה אֲכִיָּה"ר: וְאֲמֵלָא אֲנֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻמְהָ וּבְתַבּוּנָהּ וּבְדַעַת לְחֻשְׁבַּת מַחְשְׁבוֹת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת.

וְלִכְאוּרָה שְׁנֵי הַתִּיבּוֹת אֵלּוּ רוּחַ אֱלֹהִים הֵמָּה מִיְּנִתֵּרִים וְאִינָם שְׁיִיכּוֹת לְכָאן וּנ"ל ע"ד הַעֲבוֹדָה דְּהִנְהָ עֵיקָר עֲבָדוֹת הַשָּׁם הוּא בְּבַחֲתִי הַכְּנָעָה וְעִנְיָה וּקְדוּשָׁה כַּמ"ש כִּי לֹא יְרָאֵנִי הָאֲדָם וְחֵי הַאֲדָם ק"י בְּגִימָטְר' ג"ס הוּא גִסּוֹת הָרוּחַ כִּי פְשִׁישׁ לְאָדָם ח"ו גִּסּוֹת הָרוּחַ ח"ו לֹא תוּכַל לְרָאוֹת אֶת פָּנָי כִּי אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין וְכו' וְזֶהוּ כִּי לֹא יְרָאֵנִי הָאֲדָם אֵימָתִי וְחֵי כְּשֶׁהוּא מְדַבֵּק עִם מְסַפֵּר ח"י הוּא גִסּוֹת כַּנְּזָכָר עֲנָה נִקְרָא צָרִי בַּחֲתִי צוּרָה בַּחֲתִי רְפוּאָה לְשׁוֹן הַצָּרִי אֵין בְּגִלְעָד כִּי הָעֵיקָר הוּא בַּחֲתִי עֲנָה כַּמ"ש כִּי אֲתֵם הַמְעַט שְׁאַתֶּם מְמַעֲטִים עֲצָמְכֶם לְפָנָי וּלְכַד חֲשַׁקְתִּי בְּכֶם בִּימֵי מַתָּן תּוֹרָה וְזֶהוּ וַיִּצָּר ה' אֱלֹקִים עֲפָר מִן הָאֲדָמָה פִּי וַיִּצָּר הוּא בַּחֲתִי צוּרָה וּרְפוּאָה אֵימָתִי עֲפָר מִן הָאֲדָמָה פִּי כְּשִׁנְדָמָה בְּעֵינָיו שְׁהוּא רַק עֲפָר וְאֲפָר וְאֵת"פ וַיְהִי הָאֲדָם לְנִפְשׁ חַיָּה וְזֶהוּ הָרּוּפָא לְשִׁבּוּרֵי ל"ב ר"ת גִּימָטְר' ס"ה שְׁהוּא ה' מְעַט מַע' וְהוּא בַּחֲתִי עֲנָה וְאֲזִי הוּא בַּחֲתִי רְפוּאָה וְזֶהוּ הָרּוּפָא וְכו' וְהַכֹּל הַעֲבוֹדָה הוּא בַּחֲתִי עֲנָה וְשִׁפְלוּת הַיְיָנוּ אֲפִילוּ הוּא חֶכֶם וְאֲדָם גְּדוּלַת בְּחֻמְהָ וּבְתַבּוּנָהּ וּבְדַעַת אַעפ"כ יִהְיֶה נְרָאָה בְּעֵינָיו כְּאֵלוֹ הוּא בְּבַחֲתִי רֵאשִׁית וְהַתְּחִלָּה לְכֶסֶף וְלֵהַשְׁתּוֹקֵק מְתִי יִגִּיעַ לְבַחֲתִי חֻמְהָ בְּיַתֵּר שְׁאֵת מְתִי יִשִּׁיג אֲוֹתָהּ וּבְנוֹדָאֵי יַעֲזוֹר לוֹ הַש"י לְבֹא לְמִדְרָגָה יוֹתֵר גְּדוּלָה אֲבָל אִם הוּא גְדוּלַת בְּחֻמְהָ וְאִינּוּ בְּבַחֲתִי עֲנָה וְשִׁפְלוּת גּוֹרֵם שְׁחַקְמָתוֹ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ כִּמְאֵחַז"ל אִם חֶכֶם הוּא חֻמְהָ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ וְזֶהוּ וְאֲמֵלָא אֲנֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּגִימָט' צָר"י הוּא בַּחֲתִי צוּרָה וּרְפוּאָה וְאֵימָתִי פְשִׁישָׁה בְּבַחֲתִי שְׁפְלוּת וְעֲנָה בְּאַמֶּת וְזֶהוּ וְאֲמֵלָא אֲוֹתוֹ בְּבַחֲתִי צָרִי בְּחֻמְהָ בְּתַבּוּנָהּ וּבְדַעַת פִּי ע"י בַּחֲתִי רוּחַ אֱלֹקִים גִּימָט' צָרִי שְׁהוּא בַּחֲתִי

עָנָה פּנ"ל וְאִמְלֵא אוֹתוֹ בְּכַדִּי שֶׁבַחְלִי חֲכָמָה בִּינָה דַעַת יִהְיֶה קִיָּים אֲצִלוֹ שְׁאֵם אֵין לוֹ בַחִי עָנָה וְשִׁפְלוּת בְּאֵמַת אֵין קִיּוֹם לַחֲב"ד אֲדַרְבֵּה ח"ו מִסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ וְכוּ' וְנָהוּ וְלַחֲשׁוֹב מִחֲשׁוֹבוֹת שֶׁתְּמִיד יִחְשׁוֹב וְיִכְסֹף וְיִשְׁתַּוְּקַק מְתִי גִיעַ לְבַחִי הַנְּ"ל כְּאִילוֹ עַדִּינָן לֹא הִגִיעַ כָּלֵל לְשׁוֹם מְדַרְגָּה פּנ"ל וְיִהְיֶה סִפּוּק בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבְכֶסֶף פִּי בַחִי יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה וּבִבְחֻשָׁת אִפִּי בְּשַׁעַה שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיִּים שֶׁהוּא בַחִי נַחֲשׁ יִהְיֶה פְּנוּנָתוֹ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה לֵה' וְכ"ז הוּא ע"י בַחִי עָנָה בְּאֵמַת שְׁנֹזְפָה לִנְה אַכִּי"ר: דְּרוּשׁ לְפָרְשַׁת שְׁקָלִים מְפָרְשֵׁת וְיִקְהֵל (מֵה שְׁאֵמֵר הָרַב ז"ל בַּפ' שְׁקָלִים כְּשֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבּוּעַ זו) אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגו' לַעֲשׂוֹת אֲתָם: וְיֵשׁ לְדַקְדָּק הֵלֵא כָּאֵן הִזְהִיר הַש"י אֵת ב"י עַל שְׁמִירַת הַשְּׁבֵת שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם מְלָאכָה וְכַמֵּאחֻז"ל אֵלֶּה הַדְּבָרִים מְכָאֵן אֲזַהְרָה עַל ט"ל מְלָאכוֹת שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָם בְּשַׁבָּת וְא"כ אֵיךְ שִׁינֶה כָּאֵן לֹמֵר לְשׁוֹן לַעֲשׂוֹת אוֹתָם לְשׁוֹן עֲשִׂיהַ אֲדַרְבֵּה הָיָה לִיָּה לְמִימֵר שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְיֵשׁ לְתַרְץ ע"ד הַמּוֹסֵר דְּהִנֵּה כְּתִיב סוּף דְּבָר הַכֵּל נִשְׁמַע אֵת הָאֱלֹקִים יִרְאֵ אֵת מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאֲדָם וְאִמְחֻז"ל שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֶלָּא בְּשִׁבִיל לְצַוֹת לָנֶה כִּי עֵינֵי בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ לֹא הִיָּתָה רַק בְּשִׁבִיל הִירְאָה כְּמֵאֵמֵר בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל הִירְאָה שְׁנִקְרֵאת רֵאשִׁית ע"כ צָרִיךְ כָּל הָאֲדָם לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְהַשִּׁיג מִדַּת הִירְאָה יִרְאֶה עֵינֵי לֵאֵה יִרְאֵת בְּנִשְׁתַּלְתֵּל לְהַתְּבַוֵּן תְּמִיד אֵיךְ שְׁמֵלֵא כֵה"כ וּמַחֲזִיחַ אֵת פְּנֵלָם בְּכָל עַת וְרַגַע כַּמ"ש אֵם יִסְתַּר אֵישׁ וְגו' וְלִקְיָיִם שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד וְגו' וְיִתְבַוֵּן תְּמִיד בְּגִדְוֹלָתוֹ יֵת וְלִירֵא מִפְּנֵיו וּמִזֶּה יִזְכֶּה לְמִדַּת אֶהְבֶּה מֵאֵת הַבוֹרֵא יֵת שְׁכִשְׁיִהְיֶה לוֹ מִדַּת יִרְאֵה אֵזִי יֵתֵן לוֹ הַקב"ה מִדַּת אֶהְבֶּה לְאַהֲבוֹב אוֹתוֹ יֵת מִתְּנַת חַנּוּם וְיִהְיֶה נִקְרֵא תְּמִיד בְּשִׁנֵּי הַמִּדּוֹת אֶהוִי"ר כַּמֵּאֵה"כ תְּמִיִם תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹקֵיךְ שֶׁהַשִּׁנֵּי הַשָּׁמַיִם הָאֵלוֹ מְרַמְזִים לְשִׁנֵּי הַמִּדּוֹת הַיְיָנוּ שֵׁם הוִי' מְרַמֵּז לְבַחִי הָאֶהְבֶּה וְשֵׁם אֱלֹקֵיךְ מְרַמֵּז לְבַחִי הִירְאָה פִּי אֵימְתִי תִהְיֶה תְּמִיִם כְּשֶׁתִּהְיֶה מִדַּת הָאֶהְבֶּה שֶׁהוּא בַחִי שֵׁם הַנְּ"ה עִם מִדַּת יִרְאֵה שֶׁהִיא בַחִי שֵׁם אֱלֹקִים וְנָהוּ שֵׁאֲחֻז"ל אֲדָם הָרֵאשׁוֹן דּוּ פְּרָצוּפִין נִבְרָא פִּי שְׁאֲדָם הָרֵאשׁוֹן נִבְרָא בְּשִׁבִיל שְׁנֵי בַחִי בְּשִׁבִיל בַחִי אוֹת ד' הַמְרַמֵּז לְבַחִי יִרְאֵה שְׁמֵתִינֵירֵא מְפִנֵי גְדוּלַת הַבוֹב"ה שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ דַּל וְעֵנִי שְׁאֵין לוֹ מְגִרָמִי כְּלוּם וּמִתְּבוּשֵׁשׁ וּמִתְּיִירֵא מִמֶּנּוּ כְּמֵאֵמֵר דֵּהֲמַע"ה דְּלוֹתִי וְלִי יִהוּשִׁיעַ ר"ל ע"י בַחִי יִרְאֵה שְׁאֵנִי בְּעֵינֵי בַחִי ד"ל ע"כ וְלִי יִהוּשִׁיעַ יִהוּשִׁיעַנִי הַש"י לִיתֵן לִי מִתְּנַת חַנּוּם בַחִי אֶהְבֶּה וְאוֹת נְאוֹ שֶׁל דּוּ פְּרָצוּפִים מְרַמֵּז לְבַחִי אֶהְבֶּה וְהַתְּחַבְּרוֹת פִּי שְׁאֲדָם הָרֵאשׁוֹן נִבְרָא בְּאוֹתָן שְׁנֵי בַחִי ר"ל שְׁזָכָה לָהֵם לְבַחִי יִרְאֵה וְאֶהְבֶּה בְּשִׁלְקִימוֹת וּמִשְׁרַע"ה זָכָה לְאוֹתָן בַחִי בְּשִׁלְקִימוֹת עוֹד יוֹתֵר וְנִעֲשֶׂה מִן ד"ו י"פ ד"ו כִּי כָּל דְּבָר שֶׁבְּקִדּוּשָׁה לֹא פָּחוֹת מִעֲשָׂרָה וְנִעֲשֶׂה מִן ד' מ"ם וּמִן נְאוֹ וְנִעֲשֶׂה סְמ"ךְ וְזִשְׁאֵה"כ וְיֵתֵן עַל פְּנֵיו מִסְנֶה הַיְיָנוּ ע"י בַחִי מ"ם סְמ"ךְ שֶׁהוּא בַחִי ד"ו כִּי ד' פְּעָמִים יו"ד הוּא מ"ם נְאוֹ וְפְעָמִים יו"ד הוּא סְמ"ךְ שְׁמֵרְנוֹז בָּהֵם יִרְאֵה וְאֶהְבֶּהשֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת י"ה מִשֵּׁם הַעֲצָם ב"ה כִּיזוּעַ וְנָהוּ ג"כ עֵנִין מְקַדָּשׁ וּמִשְׁכָּן בַחִי יֵרֵא"ה כִּי מְקַדָּשׁ מְרַמֵּז לְבַחִי יִרְאֵה כַּמֵּאֵה"כ וּמְקַדָּשֵׁי תִירֵאוּ וּמִשְׁכָּן מְרַמֵּז לְבַחִי אֶהְבֶּה וְזִשְׁאֵה"כ וְעֲשׂוֹ לִי מְקַדָּשׁ פִּי בַחִי יִרְאֵה יַעֲשׂוּ בְּעַצְמָם ע"י הַתְּבוּנוֹת בְּגִדְוֹלַת הַבוֹרֵא ב"ה פּנ"ל וְאֵ שְׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם מִמִּילֵא ר"ל שְׁאֲתֵן לָהֵם בַחִי אֶהְבֶּה בְּמִתְּנַת חַנּוּם וְזִשְׁאֵה"כ זֶה יִתְנוּ כָּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים מִחֲצִית הַשְּׁקָל בְּשִׁקְל הַקּוֹדֵשׁ עֲשָׂרִים גֵּרָה וְגו' כִּי הַשְּׁקָל הַקּוֹדֵשׁ הִיא עֲשָׂרִים שֶׁהוּא שְׁנֵי יוֹדִין הַמְרַמְזִים לְשִׁנֵּי הַבַּחִי יִרְאֵה וְאֶהְבֶּה כִּי כָּל מִדּוֹת שֶׁבְּקִדּוּשָׁה לֹא פָּחוֹת מִעֲשָׂרָה ע"כ מִן אֲחַד נִעֲשֶׂה יוֹד וְע"כ בַחִי קִדּוּשָׁה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשִׁלְקִימוֹת בְּשִׁנֵּי יוֹדִין כְּלוֹמֵר יִרְאֵה וְאֶהְבֶּה אֶלָּא שְׁבִתְחִילָה צָרִיךְ הָאֲדָם לְהַשְׁתַּדֵּל בִּיגִיעָה

רבה עד שישגיג בחי' היראה וזהו מחצית השקל שהוא בחי' יוד אחד הוא בחי' היראה ובחי' יוד השנייה היא בחי' אהבה יתן ה' במתנת חנם ויהיה בשלימות ולוה נקרא בחי' זו בשם שקל שהוא שקול פנגד כל העולם פולו ובאלו הבחי' נבנו האדנים והמקדש בחי' מלכות בחי' יראה ר"ל שהמלכות נקרא בחי' יראה וע"י בחי' מלכות ר"ל שבאדם משים על לבו תמיד עומ"ש פמאן דקאים גדם מלפא אי יפול עליו בחי' יראה ע"כ כ"ז שביהמ"ק הנה קיים הנה בחי' יראה בשלימות יראת פושט כמ"ש וידבר ה' אליו מאהל מועד ר"ל בבחי' יראה נעתה בעוה"ר שאין לנו לא בנן בהמ"ק ולבקש מהשי"ת על בבהמ"ק ולדאוג לבנו בקרבנו על החורבן שגרמנו בעווננו מפני דלות מעשינו ובנה נמשך לנו בחי' יראה בעזרת השי"ת וע"י היראה יבנה המקדש וזהו פשרצה הקב"ה לבנות את המשכן הזהיר את ב"י על בחי' היראה כמאה"כ ויקהל משה גימט' מלכו"ת לעשות אות"ם נוטריקין אות מ"ם פירוש מ"ם מרמז למלכות ר"ל בחי' יראה פנ"ל וזהו שהזהיר להם מרע"ה לעשות פ' להשלים בחי' אות מ במדת היראה ובנן בית המקדש ושמירת שבת שמרמזת ג"כ על בחי' יראה כמו שנתבאר בכמה מקומות וכדאימא בתקוני זוהר בראשית ירא שבת: פרשת ויקהל ופקודי ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'.

וכפרש"י המשכן משכן. שנתמשכן שני פעמים וכו' ולהבין זה הנה ידוע מאחז"ל שעיקר בריה"ע היתה בשביל היראה שנקרא ראשית אמנם א"א לבא ליראה אמיתית יראה עילאה עד שיהיה הנדפכות האברים ולכן נתנה התורה לישראל לצרף ולצפף בהן את הבריות פי' שע"י התר"ג מצות שבה ינדפכו האברים ויגיעו לבחי' יראה אמיתית שבשבילם היתה עיקר פנונת הבריאה כמאמר הפתוב מה ה' שואל מעמך פי אם ליראה ואימא בגמרא אטו יראה מלתא זוטרתא היא אין לגבי משה מלתא זוטרתא היא ותרוץ הגמרא אינו מוכן כדאימא בספרים שעכ"פ לגבי ישראל לאו מלתא זוטרתא היא ושמעתי בשם המגיד הגדול זל"ה אין לגבי משה וכו' פי' שהיה למשה בחי' אין בחי' ענוה ומחמת בחי' ענוה זו היתה יראה לגביה מלתא זוטרתא מ"מ הקושיא הנ"ל במקומה עומדת וכי מה מועיל זה לישראל שלא הנה להם בחי' ענוה כ"כ כמו למשה ובספר של הרב ז"ל מפולגאה פתיב שנמשך לישראל בחי' יראה ע"י משה כמאה"כ וייראו מגשית אליו ולכן היתה לישראל ג"כ בקל להגיע לבחי' יראה אמיתית יראה עילאה ולבחי' זו היו צריכים דווקא בשעת בנן המשכן שיהיה בחי' יראה בשלימות ועי"ז יתגדל ויתקדש ותבנה ותפונן בחי' מלכות שם אדנ"י ב"ה בחי' היכל ה' בחי' משכן ולא היו יכולים להגיע לבחי' יראה הנ"ל עד שקיבלו בתחילה התורה ע"י משה דווקא כמאה"כ תורה צוה לנו משה וגו' כדאימא תורה היינו תרי"א מצות נתנו לנו ע"י משה ואנכי ולא יהיה לה מפי הגבורה שמענו שהם עיקר ומקור לכל המצות פי' שהתרי"א מצות שהם לצרף ולצרף הבריות יוכלו להגיע לבחי' יראה פנ"ל נתנו ע"י משה דווקא פיון שהיה לו בחי' אין בחי' ענוה ונהנה לגביה יראה מלתא זוטרתא ונהנה יכול להמשיך בחי' יראה לכל ישראל ולזה נתנה התורה שגם היא צורף היראה לישראל ע"י משה פנ"ל שיהיו שניהם כפאחד טובים תורה ומשה וזשאחז"ל כל העוסק בתורה טל תורה מחייהו פי' שע"י לימוד התורה לשמה נמשך לו מן השמים בחי' ט"ל ונתחבר ט"ל עם שם הנו"ה ב"ה שהיא בחי' תורה ונעשה גימטרי' אדני בחי' היכל ה' בחי' יראה בשלימות ונשלם רצון הבוב"ה שהנה בראש

ותחילת המחשבה של פריאת העולם שהוא בחי' יראה הנקראת ראשית פנ"ל וזהו מרומז בפסוק פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל וט' ופירושו שאמר הקב"ה לכנ"י פתחי לי ותכנסו לבחי' היכל ה' שהוא היראה ע"י אחותי רעייתי יונתי תמתי שר"ת אותיות תרי"א מרמז לתרי"א מצות שבתורה שעל ידיהם תכנסו לבחי' שראשי נמלא טל ר"ל שתכנסו לבחי' ראשית המחשבה שהיתה פדי שיתמלא שם הנ"ה ב"ה עם ט"ל ותבנה ותכונן בחי' שם אדני בחי' היכל ה' פנ"ל בחי' משפן בחי' מלכות ולזה היתה בבנין המשפן ט"ל מלאכות לרמז על בחי' ט"ל הנ"ל שעל ידו נתמלא ונבנה בחי' מלכות בחי' משפן ה' פנ"ל וזה מרומז בפ' ויקהל משה וגו' אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם ופי' כדרז"ל אלה הדברים פאן הזהיר על ט"ל מלאכות שבת ר"ל שנבנה בחי' מלכות שפרמז בתבת ויקהל משה גימ' מלכות וע"י אלה הדברים בחי' ט"ל השמים אשר צוה ר"ל אשר נתחבר פי' ציונה הוא מלשון צותא חדא היינו התחברות לשם הוי"ה ונתמלא ונבנה שם אדני בחי' מלכות בחי' היכל גימט' אדני ובחי' זו נתכונן ונתקיים ע"י משה דווקא כמאה"כ ויקם משה את המשפן פי משה היה ממשיך להם בחי' יראה אמיתית פנ"ל וזשאחז"ל לעולם ילמוד אדם שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה לשמ"ה אותיות למשה פי בחי' יראה אמיתית יראה עילאה נקראת משה פי משה היה לו בחי' יראה הנ"ל בשלימות אמנם יש עוד שני בחי' יראה קטנים מזה והם נקראים שלא לשמה שהם ע"מ לקבל פָרס בחי' א' הוא ע"מ לקבל פָרס בעוה"ז היינו שהוא מתאונה לתענוג העוה"ז הגשמיים ורוצה להשיגם ולכן מתיירא מפני ה' ב"ה שלא יענשו וימניעו מתענוגי העוה"ז ובחי' ב' הירא ע"מ לקבל פָרס בעוה"ב שהוא אינו מתאונה לתענוגי העוה"ז הגשמיים מחמת שהוא עולם שאינו קיים ולכן מתאונה לקבל פָרס בעוה"ב שהוא קיים יותר ואם שפונדאי אין זה שלימות העבודה לה' לעבוד אותו ית' ע"מ לקבל שום פָרס אפילו לעוה"ב מ"מ הוא עכ"פ מאמין בה' שיש לו פח וממשלה ולו המלוכה לשלם שכר ועונש ומתוך זה הוא בא אח"כ לעבוד את השי"ת בבחי' לשמה בבחי' יראת משה יראת הרוממות ושני בחי' אלו מרומזים באותיות י"ה היינו בחי' יראה ע"מ לקבל פָרס בעוה"ב מרומז באות יוד שבו נברא עוה"ב ובחי' יראה ע"מ לקבל פָרס בעוה"ז מרומז באות ה"א שבה"א נברא העולם הזה ובחי' הגדולה בחי' יראה אמיתית היא יראת משה שנקראת ראשית מרומז באות א' שהוא ראשית לאותיות מרמז לבחי' שראשי הנ"ל בחי' יראה אמיתית וזהו משרתיו שואלים וגו' אינה מקום כבודו מרמז לג' בחי' יראה הנ"ל המרומזים באותיות אינה פנ"ל שהם מקום כבודו וכאשר הבחי' יראה מתלבשת באותיות י"ה שהם בחי' שלא לשמה אזי נקרא ונהר יחבר ויבש ודרשו רז"ל יחבר בבית ראשון ויבש בבית שני שבחי' יראה בחי' מלכות אינה בשלימות וזהו פקודי המשפן משפן ופירש"י רמז למקדש שנתמשפן בשני חורבנין פי' רמז של שני בחי' יראה שלא לשמה הנ"ל שנקראים ונהר יחבר ויבש בבית ראשון ויבש בבית שני שאינם בחי' היראה בשלימות וזשאה"כ השב תשיב לו את העבוט כבא השמש ושכב בשלמתו פי' כבא השמש היינו כבא השמש משיח צדקנו ב"ב בכלל ובכלל או"א בפרט בכל עת אזי השב תשיב לו ר"ל שישב שני בחי' יראה לשוןרשם אז ושכב בשלמתו אותיות בשלמות רצה לומר שתהיה בחי' יראה בשלימות יראה לשמה פנ"ל אמנם יש עוד בחי' א' היינו מי שיש לו בחי' יראה אמיתית יראת משה הנ"ל ואינו מתאונה פלל לשום קיבול פָרס הן

בעוה"ז והו' בעוה"ב פי אינ'ם חשוי'ם פ'לום אצ'לו נג'ד ג'דול'תו ית' ומת'יירא מ'פני ה'דר ג'אונו ית' רק י'ראת פ'ונשת ב'לבד רק ש'מתאנוה ש'יהיה לו קצ'ת תענוגי העוה"ז היינו ש'יהיה לו ה'רנוחה לעבודת ה' פ'די ש'יוכל לעב'ד את ה' ב'דיעה מ'ינושבת ויש עוד פ'וננה פ'נימיות מ'זה היינו ש'מכנין ל'כבודו ית' ב'לבד פ'גון ש'לא יהיו ת"ח מ'בוי'ם ב'ין ע"ה וכדומה ובח'י זו היא פ'אמת בח'י ג'דולה לה'פאשר היא פ'אמת לאמיתו אכל פ'אמת מ"מ היא נקראת בח'י פ'סולת לגב'י י'ראה האמיתית ה'נ"ל וזשאה"כ פ'סל לה ש'ני לוחות אב'נים ה'ראשונים וגו' ר"ל הפ'סולת היינו בח'י ה'נ"ל הנקרא פ'סולת תהיה לה רק ש'ני לוחות אב'נים תהיה פ'ראשונים ר"ל ש'ני לוחות מ'רמז לש'ני בח'י י'ראה ש'לא לשמה ה'נ"ל תהיה פ'ראשונים רק בח'י י'ראה ראשית בח'י ש'ראשי ה'נ"ל בח'י י'ראה אמיתית פ'נ"ל ה'זהיר הקב"ה למ'שה ש'יעלה פ'ל הבחינה לש'ורשה ולמקורה לבחי' ק'נשה עילאה אמן פ'ן יהי רצון או יאמר על ז'ה ה'דרף אלה פ'קודי המ'שפ'ן וגו' עבודת ה'לוי'ם וגו' ש'לכאורה לש'ון מ'שפ'ן הוא לש'ון ת'רגום והתורה נ'תנה פ'ולה בלה"ק חוץ מאותן המקומות ש'נזכרו בפ'רים פ'גון יגר ש'הדו'תא ויש ל'כל א'חד מה'ם טעם פ'י עיקרה ש'ל תורה הוא לש'ון הקודש פ'י בל' הק' נברא העולם ומ'שפ'ן הוא לש'ון ת'רגום ובלה"ק נקרא בשאר ש'מות פ'גון עבוט או ערבון: ד'הנה פ'תיב יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' ב'מעש'יו ואמר המגיד הגדול זללה"ה פ'י לעל"ם הוא לש'ון העל'ם ר"ל ש'פחי' פ'בוד ה' המ'חיה פ'ל העולם הוא ב'העל'ם ב'כל נברא להחיותו וזהו עיקר עבודת האדם לראות ולהסתפל תמיד אותה בח'י הנעלמה ש'פכל נברא להחיותו מאין ליש ולהעלותו למקורו וש'רשו ולהפ'ד חשוכא לנהורא וכאשר מ'קיים האדם פ'ל זאת ותמיד הוא עובד בבחי' זו או נשלם פ'וננת הבורא ב"ה בבריה"ע ואז ישמח ה' ב'מעש'יו ש'פרא עלמא פ'גין ד'יתקרי רחום פ'גין ד'יתקרי חנון וזהו פ'תחלה עלה ב'מתשבה לברוא את העולם ב'מדת הדין וכו' ר"ל ש'עיקר בח'י אלהות הוא ב'מתשבה בבחי' העל'ם וראה שאין בח'י העל'ם מתקיים פ'י לא פ'ל אדם זוכה לראות תמיד בח'י העל'ם ש'יתף עמו מ'דת ה'סוד וברא תשובה והקדים תשובה לעולם וזהו ה' ה' אל רחום וחנון וגו' ודרז"ל ה' קודם ש'יחטא האדם ה' אחר ש'יחטא האדם וע"ז נקראו בני"ם את'ם לה' בני"ם ב'פורי וגו' פ'י ב"פ ש'ם ע'צם הוי"ה ב"ה עולה גימ' ב"ן וכש'משלימים ישראל בבחי' תשובה אזי נשלם ש'ני השמות קודם ש'יחטא ואחר ש'יחטא פ'נ"ל ונ"ל ג"כ עד"ז על מה דאיתא בפ'וננות גדול אדונינו ור"ב כ"ח גימ' רל"ו ש'יעור קומה ע"כ ונ"ל עד"ז רמז עפ"י פ'ח מ'עש'יו הגיד לעמו ואיתא ש'מרמז לבחי' כ"ח אותיות ד'עונבדא דבראשית וק'זה מ'רמז ור"ב כ"ח גימ' רל"ו ש'יעור קומ"ה אותיות, מקו"ה ש'ענין המ'קנה ש'מטהר את הטמאים פ'לומר ע"י מה מ'טהר ב'נודאי אינו העיקר ה'טהרה ע"י מים הגשמיים כ"א עיקר ה'טהרה תלוי ב'לב כמאה"כ ר'חצו הזכו ה'סירו ר'וע מעלליכם וכו' פ'דאיתא בר'מב"ם ש'ענין המ'קנה הוא ד'רף מ'של לבחי' תשובה לטהר את לבו וק'זה צ'ריכים לטהר א"ע ב'מקנה בע"ש וב'ערב ה'רגל פ'י מ'של לרוחנית ש'צריך לטהר מ'חשבות לבו ה'טרווד פ'ל ימי המ'עשה ב'גשמיית וב'ערב שבת צ'ריך לפנות מ'חשבתו מ'פ'ל המ'חשבות ולכבס ולטהר א"ע ל'פנס לבחי' שבת בבחי' תשובה וזהו בח'י מקו"ה בח'י תשובה והוא ש'יעור קומה בח'י ורב כ"ח אותיות ד'עונבד' דבראשית ש'נברא העולם בשביל ד'יתקרי רחום וחנון וימחול ל'כל השב'ים ויהיה ה' קודם ש'יחטא ה' אחר ש'יחטא וזה א"א רק ע"י צ'דיקים ש'נקראו בח'י ב"ן פ'נ"ל ובחי' זו מ'סוגלת ג"כ ב'חודש ניסן שבו נברא העולם עפ"י חד

מ"ד ונקרא חודש האביב נוטרקין א"ב י"ב שהוא התגלות המדה ראשונה של הי"ג מדות שנקרא א"ב של י"ב מדות והוא מדת א"ל המרומז לבחי' חסד שבו נברא העולם ופ"ז נקרא ראשון לחדשי השנה שהוא בבחי' א"ב בחי' א"ל ראשון לי"ג מדות ונקרא חודש לשון התחדשות כמו אדם ששם בתשובה ונעשה פקטן שגולד בבחי' התחדשות ונהו ויקה"ל משה ר"ל שמשך הכניסם בבחי' ויקה"ל בבחי' מקו"ה בחי' קומ"ה בחי' תשוב"ה ונשלם בחי' מלכו"ת ומרומז בויקה"ל מש"ה גימ' מלכו"ת ע"י בחי' מקו"ה ויאמר אליהם אלה הדברים וגו' פי' בחי' אלה הדברים ר"ל בחי' גשמיים שנתגשם בהם האדם כל ששם ימי המעשה ע"ז הזהיר הפתוב ואמר ששם ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם חודש שיזרה מאותן המחשבות הגשמיות בבחי' מקו"ה פנ"ל ועי"ז נעשה בחי' משכ"ן וזשאה"כ אלה פקודי המשכ"ן משכ"ן העדות ופירש"י שנתמשכן שני פעמים ע"י עונותיהן.

ר"ל שבתחלה בשעת מתן תורה היו בהנדככות רב מאוד עד שראו הקולות אנכי ולא יהיה וגו' בכל מקום ר"ל שראו בחי' אלהות בכלל נברא ממש ואז הי' בחי' משכן בשלימות ואח"כ פשטטאו נסתלקה השכינה מהם ונחרב הבחי' משכן ואח"כ פשעשו תשובה חזרה בחי' משכן וזה המשכ"ן משכ"ן שני פעמים משכ"ן העדו"ת כי בחי' השני' היא יקרה מאוד כי במקום שפעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד ע"כ יקרא בחי' השנית בחי' עדו"ת מלשון תכשיט אשר פקד על פי משה ר"ל שנעשה ע"י בחי' עונה שהוא בחי' משה כמאה"כ והאיש משה ענו מאוד כי במה היה מדת ענוותנותו של משה שהיה ענו' חסר יו"ד אותיות עו"ן ר"ל שהי' נושא עו"ן לכל מי שחטא נגדו ובזכותו גם הקב"ה היה נושא עו"ן לישראל ומחל להם על אותו עו"ן והחזיר להם בחי' משכן שנית שהוא גדול מהראשון כמאה"כ גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון פנ"ל וזש"א עבודת הלויים וגו' כי בחי' תשוב"ה נקרא בחי' לו"י פדאיתא בזוהר על ועבד הלו"י הו"א לוי אשלי' לשמאלא ע"כ: פי' לו"י הו" בחי' גבורה והוא אשלים לשמאלא ר"ל שתקן בחי' שמאל בחי' חשוכא והפך לנהורא ועשה תשובה וזכה לבחי' הו"א גימ' י"ב ר"ל שבע"ת זוכה שימחול לו ה' עונותיו ע"י בחי' א' של שם אל וממילא נמשך כל שאר הי"ב מדות וזה היה בר"ח ניסן שהוקם המשכן ע"י בחי' תשובה ונעשה מן שהיה תחלה החרש היה לבם ר"ל שלכם נעשה פחרש שאינו שומע ואינו מבין בחי' אלהות מחמת התגשמות בהבלי עוה"ז ואח"כ ע"י שעשו תשובה והוקם בחי' משכן נעשה החודש הזה לכם ונתמלא האותיות דז"כ שהיו מתחלפים להם בראשונה ונתתקנו אח"כ האותיות דז"כ גימ' א"ל פנ"ל: אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד ע"פ משה עבודת חלויים פי' איתמר וגו': ופרש"י המשכן משכן ב' פעמים רמו' ב' פעמים על עונותיהם של ישראל ולכאורה תמוה שהרי המשכן לא נתמשכן רק המקדש בית ראשון ובית שני ועוד קשה למה לא נמנה גם מה שנמסר פי' אלעזר וא"ל ע"ד העבודה וקודם נבאר מה שלכאורה קשה מה שאמרו ע"פ ובצלאל עשה את כל אשר צוה ה' אשר צוה לא פתיב אלא כל אשר צוה אפילו מה שלא אמר לו רבו הספימה דעתו למה שנאמר למשה בסיני כמה שצוה לעשות תחילה כלים ואח"כ משכן אמר לו בצלאל מנהג העולם לעשות.

תחילה בית ואח"כ לשום כלים בתוכו אמר לו משה בצל אל היית בנודאי פה צנה לי הקב"ה וכן עשה המשפן תחילה ואח"כ כלים במשפן פנימי וקשה למה באוהל המשפן עשה קודם מנפת החיצון ואח"כ האוהל ונוכל להבין זה ע"ד העבודה היינו בגן המשפן הנה בכדי להשרות שכינתו בעוה"ז וע"י שהתנדבו כל או"א ליתן על המשפן להשראת שכינתו לכך השרה שכינתו בתוך כאו"א ובתוך המשפן הנה היכל וקדשי קדשים ובתוכם כלים וזה הנה פנימיות וגם הנה אוהל על המשפן ומנפת החיצון בתוכו וזה הנה חיצוניות והאדם הוא ג"כ משפן ויש בו ג"כ שני בחי' אלו שיש צדיק שעובד את ה' ביראה ואהבה בלי הפסק רגע וכוננתו רק לעשות נחת רוח ליוצרו ואינו נחשב בעיניו כלל שום ש"ך ועונש הן בעוה"ז והן בעולם הבא וזה הפנונה הוא בתשובות יותר מהמזנה עצמה שהמזנה עצמה היא פרט והפנונה הוא כלל והיא כמו מקיף וראשית ובח"ל זו היא עבודה פנימיות מרמז על משפן הפנימי והמזנה עצמה מרמז על הכלים ויש צדיק שעובד ה' בבחינת סור מרב ועשה טוב בשביל ש"ך ועונש וגם זה הוא בחי' עבודת מצד האמונה שיש לו בהבוב"ה שיש ש"ך ועונש ואף על פי כן היא עבודה חיצונית מחמת שעובד את ה' על מנת לקבל פרס ובזה המזנה עצמה היא יותר חשובה מהפנונה והמזנה היא כמו ראשית להפנונה וזהו הבחי' מרמז נגד אוהל המשפן וכליו לכך בהמשפן הפנימי עשה קודם המשפן ואח"כ כליו לרמז שפנונת המזנה שהיא בחי' משפן היא בתשיבות וראשית להמזנה עצמה שהיא מרמז להכלים ובאוהל המשפן עשה מקודם הכלים ואח"כ האוהל לרמז על הצדיק שאינו גמור שבו המזנה ש"ך מרמז על הכלים היא בתשובות ותר וראשית להפנונה שהיא מרמז על אוהל המשפן: ועתה נחזור לענינו שהבחי' א' מכונה בשם אדם ונחנו מ"ה גימטרי' אדם פי' שאינו עושה רק בשביל רצון הבורא ית"ש ובח"ל ב' מכונה בשם אלהים מרמז על הטבע שרוצה בטבעו בטובה כטבע העולם כנ"ל ועתה מפני חטאינו גלינו מארצנו שהוא בחי' ב' ונתרחקנו מעל אדמתנו לשון אדם שהיא בחי' א' כנ"ל פי' שב' הבחי' הן בגלות אפילו בחי' הב' אינה בשלימו' להיות סו"מ וע"ט במדו"מ פראוי עכ"פ מחמת בחי' הב' וכ"ז הוא מחמת הצרות כאשר כתב בסידור האר"י ז"ל ע"פ זכור ה' מה הנה לנו מבחי' א' שהוא מכונה בשם מ"ה כנ"ל הנה לנו פי' נתהפך לצורף לנו שהוא בחי' ב' גימטרי' אלהים כנ"ל וזהו הביטה וראה את חרפתנו לשון רבים שב' הבחי' הנ"ל הם שלא כהוגן וב' בחי' אלו מרמז בר"ת אלה פקודי המשפן גימטרי' אלהים משפן העדות ר"ת מה וזהו פירש"י המשפן משפן שני פעמים רמז שב' הבחי' הנ"ל נתמשפן בשביל עונותיהם של ישראל רק ע"י בחי' ענוה יכול לבא לב' בחי' הנ"ל שהוא בחי' בגין המשפן שתבת ענוה גימטרי' מה אלקים וזה הנה עבודת הלויים שנושאים המשפן כדי להקים אותו שהוא בגין המשפן לרמז לב' בחי' הנ"ל וזהו אשר פקד מלשון פקוד פקדתי עפ"י משה הוא בחי' ענוה כמאה"כ והאיש משה עניו מאוד היינו ב' הבחי' שמרומזים בתבת אלה פקודי המשפן משפן העדות נפקדו באדם ע"י בקי' משה וגו' עבודת הלויים שביד איתמר מרמז על ב' בחי' הנ"ל פי' ע"י בחי' ענוה נפקדו ונגאלו הב' בחי' הנ"ל שמרומזים רק בעבודת איתמר מבחי' גלות כנ"ל שביד אלעזר לא הנה רק הכלים וביד איתמר היו קרשי המשפן הפנימי ויריעות האוהל שהוא מרמז על ב' בחי' הנ"ל וכאשר נזכה להקים את ב' בחי' הנ"ל שהוא בחי' המשפן אז ובא לציון גואל אמן כ"ר: או יש לפרש זה עדה"מ.

הנה ידוע מאחז"ל רצה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים ר"ל שתשרה שכינתו בהם וכמאה"כ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ודרז"ל בתוך כל או"א ועיקר משפן השכינה הוא רק על מי שיש לו בחי' עננה כמאה"כ את מי אשפון את דפא וגו' ואמר הכתוב דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת רמז שלמה הממע"ה שפח"י הארץ היינו מי שמשים עצמו פארץ ועפר בגודל הכנעה ועננה בחי' זו לעולם עומדת כף פירש רש"י ז"ל היינו שהוא קיום העולם שבשבילה נברא העולם שעל ידה תהיה משפן לה' בתחתונים וזהו עיקר הקרבן לה' מן הבהמה שיהיה האדם חשוב אצל עצמו כבהמה בגודל הכנעה ושלמות ונגביר א"ע על בחי' גסות הרוח ונזבח יצרו הרע של בחי' גסות הרוח ע"י בחי' בהמה שיש לו וכזה מקרב עצמו לה' ע"י שזובח בחי' מדת הדין כדאיתא בזה"ק על פ' זבחי אלהים וגו' שזובח בחי' אלהים בחי' מדת הדין היינו פי כשיש להאדם גסות הרוח מגביר על עצמו בחי' מדת הדין שמדקדקין עמו מאוד אבל כשמתבונן האדם בפחיתת ערכו ולבו נשבר בקרבן בגודל הכנעה בזה מגביר מדה"ר על מדה"ד וממשיך בחי' רב חסד ע"י שמתבונן שכל ההשפעה טובה וחיים שיש לו היא רק מה' שמשפיע לו ברוב חסדו אעפ"י שאינו פדאי ובח"י זו הוא קיום העולם פי לכך נברא העולם ולזה רמזו רז"ל באמרם בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין ראה שאין העולם מתקנים שתף עמו מדת הרחמים כו' היינו שעיקר קיום העול' כשמשפתפין מדת הרחמים להגביר על מדת הדין בבחי' זבחי אלהים וגו' פנ"ל בחי' קרבן לה' בבחי' משפן השכינה פנ"ל היינו שע"י בחי' קרבן הנ"ל נעשה משפן לשכינה בתוך ישראל ולכן היה במשפן מעשה חש"ב לרמז לבחי' תשובה הנ"ל שמגיע לבחי' בינה בחי' חש"ב ר"ת ח"משים ש"ערי בינה וכמאה"כ וכל יתדות החצר נחש"ת היינו שכל תוקף המשפן היה מבחי' נחש"ת היינו אות נ' מרמז לבחי' נ' שערי בינה פנ"ל בחי' תשובה עלאה ואותיות ח"ש"ת מרמז לבחי' ח"משים ש"ערי ת"בונה פנ"ל: וזהו מרמז בפסוק א"ל"ה פ"קוד"י ה"משכ"ן ר"ת גימ' אלה"ים ס"ת גימ' אדנ"י היינו שמה שהיו בתחלה בחי' אלה"ים ובחי' אדנ"י בחי' דינא דמלכותא בחי' מדת הדין נעשה ע"י בחי' תשובה בחי' הכנעה הנ"ל ונעשה בחי' מ"שכ"ן ה"עדו"ת ר"ת גימט' מ"ה ס"ת גימ' ת"ן שהוא עשר פעמים מ"ה לרמז לבחי' מ"ה מדת הרחמים פנ"ל גם ר"ת וס"ת של א"ל"ה פ"קוד"י ה"משכ"ן גימ' מקו"ה שפטהר את הטמאים היינו שפח"י מ"ים בחי' עננה שיורד מגבוה לנמוך בחי' זו מטהר את הטמאים פנ"ל וממשיך בחי' רבחסד פנ"ל: או י"ל עד"ז הנה אחז"ל אבות מלאכות ארבעים חסר אחת ויש לדקדק למה לא אמר ט"ל מלאכות גם יש לדקדק דהנה ידוע שהמוציא מרה"י לרה"י דרך רה"ר חייב ולמה לא מנו חז"ל גם זו בכלל המלאכות ויהיה ארבעים מלאכות ונ"ל מחמת שיש חילוק באותה המלאכה היינו שהמושיט חייב והזורק פטור שכן הלויים היו מושיטין הקרשים מעגלה לעגלה ולא זורקין ולכן לא נמנה אותה המלאכה בכלל אותן אבות מלאכות וזהו שדקדקו חז"ל בלשונם אבות מלאכות ארבעים חסר אחת פי' שלפי האמת הן ארבעים רק שחסר א' ר"ל שמלאכה אחת היא חסרה ואינה שלמה פי' יש חילוק שהמושיט חייב והזורק פטור וזה שאה"כ אשר פקד עפ"י משה פי' פקד הוא מלשון ולא נפקד ממנו איש לשון חסרון והכי פירושו אשר פקד עפ"י משה עבודת הלויים ר"ל שנסחרו עבודת הלויים ממנין ארבעים עפ"י משה שצינו להושיט הקרשים ולא לזרוק ובעבור זה לא נמנו ארבעים מלאכות בשלמות: ובצאל

בן אורי וגו' ודרז"ל בצל אל שאפילו מה שלא אמר לו רבו הסכימה דעתו וכו' שמשה צינה לעשות תחילה פלים ואח"כ משפן אמר לו בצלאל פלים שאעשה היכן אכניסם אלא בן מנהג העולם לעשות תחילה בית ואח"כ משים פלים בתוכו אמר לו משה ונדאי בצל אל היית שפונדאי פה צנה לי הקב"ה וכו' עשה המשפן תחילה ואח"כ פלים ע"כ וכן נאמר בהבאת המשפן וכליו למשה נאמר שתחילה את האוהל ואת כל כליו קרסיו וכו' בריתיו ועמודיו ונדנניו ואת מכסה האוהל ואח"כ את ארון העדות את השלחן וגו' את המנורה וגו' ואת מזבח הזהב וגו' ע"כ פלים הפנימים ואת האוהל ואח"כ הביאו לו את מזבח הנחשת ואת כל כליו את הפיור ואת פנו ואח"כ את קלעי החצר וקשה לפי זה שיפה הסכימה דעתו של בצלאל לעשות תחילה היקוף סביב ואח"כ להכניס פלים בתוכו וא"כ גם אצל פלים החיצונים היה לעשות פן לעשות תחילה קלעי החצר שהוא היקוף מבחוץ ואח"כ להכניס בתוכו הפלים את מזבח הנחשת ואת הפיור וגו' כמו במשפן והוא עשה להיפוך הכניס תחילה מזבח הנחשת ואח"כ את קלעי החצר ולתרוץ זה נקדים תחילה הנה רז"ל רמו קראי אהדדי פתיב בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ הקדים שמים לארץ וכתוב אחד אמר ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים וגו' הקדים ארץ לשמים ולהבין כ"ז הנה עיקר עבודת האדם הוא להיות מרפכה לשכינה שיהיה גופו מוכן לקבל שכינתו ית' ולמד אותנו דהע"ה ואמר מי האיש החפץ חיים וגו' נצור לשונך מרע סור מרע וגו' עיני ה' אל צדיקים וגו' שתחילת הכל צריך האדם לתקן את גופו וכל אבריו שלא יהיה בהם שום פגם ותחילת הכל צריך לשמור את פיו ולשונו שלא יפגום אותם ולשמור א"ע מלדבר בהם שום דיבור אשר לא לה' הטה פגון דברים בטלים וכדומה הגם שאין בהם צד איסור מכל מקום אין בהם צד עבודה לה' ולסור מכל רע היינו מכל דבר שיש בו צד אסור ואח"כ יעשה טוב לקדש עצמו ואבריו במצות הש"י ובזה יהיה גופו וכל אבריו מוכנים פלי קודש שיכלו לקבל בתוכם.

שכינתו ית' להיות עיני ה' אל צדיקים אבל אם לא יתקן א"ע תחילה האוי' יכניס בהם אור ה' הקדוש וזהו שהקשה בצלאל פלים שאעשה ר"ל בחי' מצות ואור ה' ושכינתו ית' בחי' אורות קדושים עליונים בחי' ארון ומנורה פי' דוע היכן אכניסם אם לא יהיה בתחילה הגוף והאברים מתוקנים בקדושה ובטהרה ובזה הסכימה דעתו אלא שלפי זה קשה מה דאיתא בזה לנדוד מזמור שבא אליו רוחא קדישא קודם שפתח המזמור מזמור לנדוד שבא אליו רוחא קדישא אחר שפתח המזמור ע"כ ומזה נראה שאפשר שיבא האור הקדוש עד שלא הכין את עצמו בבחי' פלי ולמה תמה בצלאל נאמר פלים שאעשה היכן אכניסם אף הענין הוא פי מי שיש לו בחי' הכנעה ושפלות באמת ומבין בדעתו האוי' אפילו מה שיש בו קצת טובה דעה וחקמה או שאר טובה וגדולה הפל הוא מאת הבורא ית' רק במתנת חנם וחסד השי"ת כמו שאמר יעקב אבינו ע"ה כשראה בעצמו קצת טובה וגדולה אמר קטונתי מכל החסדים שהבין שהפל הוא רק מצד חסדי השי"ת שהוא בעצמו קצת מאוד שפל בעיניו ע"כ בודאי הפל הוא רק מצד חסדי ה' עליו וגם דהמע"ה היה בזה הבחי' בחי' הכנעה ושפלות לכן מזאת הבחי' עצמה נעשה פלי מוכנעל עושי המלאכה שהיו בחי' דעת את ה' והסתכלם באותה בחי' לכל אחד לפי ערכו ולא יותר בבחינת די"ם די לכל אחד לפי ערכו: ובעבור שהיה בחי' דעת שלהם בשלימות פנ"ל מסיים הפתוב ואומר והותר ר"ל שהיה אותה בחי' נשאר ונתותר להם חקוק על לוח לבם פחותם הנ"ל

יה"ר שְׁנֹזְפָה לְנֵה אָמֵן פֶּן יְהִי רְצוֹן: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים וּגּוֹ' וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מִשָּׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁפָּן וּגּוֹ' וְדָרְשׁוּ רז"ל בַּיּוֹם שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁפָּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל כְּכֹלֵה הַנִּכְנָסוֹת לַחֲנוּפָה וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק הַיְכָן כְּתֹב בַּקְּרָא יִשְׂרָאֵל אוֹ חֲנוּפָה וּלְהַבִּין כ"ז נִקְדִּים תַּחֲלָה הִנֵּה אֵיתָא בְּזוּה"ק בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה בְּמִנּוּרָה שְׁקֵלִים הַחֹדֶשׁ וּרְשׁוּמִים בְּשִׁמוֹ מ"ש"ה" שר"ת שֶׁל מ"נּוּרָה שְׁ"קֵלִים ה"חֹדֶשׁ הוּא מִשָּׁה וּלְהַבִּין זֶה הָעֲנָנוּ לָמָּה נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים הִלְלוּ דְוּוּקָא הִנֵּה אֵיתָא בְּזוּה"ק כֹּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיּהוּ בְּגִין דְלֹא נָטַר פִּיּהוּ פִּי דְהִנֵּה זֶה נוֹדָאֵי שְׁצָרִיף לְשִׁמּוֹר אֶת פִּיּוֹ מִמַּאֲכָלִים שְׁיֵשׁ בָּהֶם צַד אִיסוּר ח"ו אוֹ מְדִיבּוּרִים שְׁיֵשׁ בָּהֶם שׁוּם אִיסוּר פְּגוֹן לְשֶׁה"ר וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וּדְבָרִים בְּטָלִים ח"ו שְׁמִדְבָרִים כְּאֵלוֹ בְּנוֹדָאֵי אֵין צָרִיף זְרִיז וְאִזְהָרָה אֱלָא מְזַהִיר הַפְּתוּב לְשִׁמּוֹר אֶת פִּיּוֹ וּלְקַדְשׁוֹ בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה כְּרָאוּי שְׁלֹא יִהְיֶה תּוֹרָתוֹ בְּהַרְגֵל לְשׁוֹנוֹ בְּלִבְד וּלְבוֹ בַּל עֲמֹ אֱלָא מִתְחִילָה קוֹדֵם שְׂיִתְחִיל בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה יִתְבּוֹנֵן תַּחֲלָה הֵיטִיב בְּגִדְוֹלַת הַבּוֹרָא שְׁמֵלָא כה"כ וְלִית אִתֵּר פְּנוּי מִיְנֵיהּ וְתַמִּיד רוּאָה בְּמַעֲשָׂיו בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וְדִיבּוּרוֹ וַיִּחְשׁוּב בַּמְדוּ"מ שְׁלוֹ אֲשֶׁר חִלְפוּ וְעָבְרוּ אֲשֶׁר לֹא לֵה' הִמָּה בְּהַאֲרֵף אֲנָפִין יְקוּם קָדָם מִלְּפָא לְדַבֵּר בַּתּוֹרָתוֹ הַק' וַיִּשְׁבֵּר לְבוֹ בְּקַרְבוֹ וַיִּפְנַע לְפָנָי הַבּוּב"ה מָאֵד וַיִּשְׁיֵב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנָיו ית' וְאַח"כּ יֵאִיר לוֹ הַשְּׁ"י בַּחֲ"י הַתְּחִילָה שְׂיִתְחַזַּק א"ע בְּרַחֲמֵי הַשְּׁ"י עַל הַבְּרִיּוֹת שְׁרוּצָה בַּתְּשׁוּבָה וּבְזֶה יִתְחִיל לְשַׁקְוֹל בְּדַעְתּוֹ מֵהַ יְדַבֵּר לְפָנָי ה' בְּאֵימָה וּבִירְאָה גַם יִשְׁקוֹל בְּדַעְתּוֹ אִם אֲמַת הוּא הַבְּחִי תְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּדַעְתּוֹ וַיִּתְחִיל לְדַבֵּר בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּבְחִי' דִּיבּוּר זֶה יִהְיֶה בַּחֲ"י הַתְּחִילָה שְׁוֹת בַּחֲ"י הוֹלְדָה שְׁנִתְיִלְדַּד בַּחֲ"י חֲדָשָׁה וְדִיבּוּר זֶה פּוֹעֵל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שְׂיֵאִיר אוֹר ה' בָּהֶם וְנִכְנָסִין לְלֵב כֹּל הַשּׁוֹמֵעַ לְפָתוּחַ לוֹ פִּתַּח לְתְּשׁוּבָה וְזֶהוּ בַּחֲ"י שִׁיר חֲדָשׁ שְׁנַעֲשָׂה ע"י ל"ב נְשִׁפֵּר וְכִדְאֵיתָא בְּסִפְרָ רַב ייב"י עַל פְּסוּק שְׁרוּ לֵה' שִׁיר חֲדָשׁ הֵיטִיבוּ נֶגֶן בַּתְּרוּעָה וּגּוֹ' תְּרוּעָה הוּא מְלִשׁוֹן תְּרוּעָה בְּשִׁבְט בְּרִזְל לְשׁוֹן שְׁבִירָה יַעוּ"ש פִּי שַׁע"י לֵב נְשִׁפֵּר נַעֲשָׂה אַח"כּ הַדִּיבּוּר בְּבַחֲ"י שִׁיר חֲדָשׁ וּבְחִי' דִּיבּוּר זֶה יֵשׁ בּוֹ כֹּל הַג' בַּחֲ"י מ"ש"ה הַגְּ"ל הֵינּוּ בַּתְּחִילָה מֵאִיר לוֹ הַשְּׁ"י בַּחֲ"י הַתְּחִילָה פְּנ"ל וְנִקְרָא בַּחֲ"י מְנוּרָה וְאַח"כּ פְּשִׁשׁוּקֵל בְּדַעְתּוֹ אִם אֲמַת הוּא הַבְּחִי תְּשׁוּבָה וְשׁוֹקֵל מֵהַ לְדַבֵּר לְפָנָיו ית' וְנִקְרָא בַּחֲ"י שְׁקֵלִים וְאַח"כּ פְּשִׁנַעֲשָׂה הַדִּיבּוּר בְּבַחֲ"י שִׁיר חֲדָשׁ נִקְרָא בַּחֲ"י הַחֹדֶשׁ וּבְבַחֲ"י זֶה נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה לְשׁוֹן הִיקָשׁ וְדַמְיוֹן שְׁנִתְדַמָּה מִשָּׁה לְבַחֲ"י הַקְּדוּשָׁה כְּבִיכּוֹל לְהוֹלִיד שִׁיר חֲדָשׁ ע"י בַּחֲ"י דִּיבּוּר הַגְּ"ל בְּבַחֲ"י מִשָּׁה פְּנ"ל שְׁיָהּוּ דְבָרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב פִּי שְׁיּוֹצְאִים מִן בַּחֲ"י ה"א ל"ב שְׁבַתְּחִילָה הִיָּה בְּבַחֲ"י ה"א שְׁמֵרְמֵז לְבַחֲ"י תְּשׁוּבָה לְפָתוּחַ לוֹ פִּתַּח לְתְּשׁוּבָה וְאַח"כּ הִיָּה בַּחֲ"י לֵב נְשִׁפֵּר וְהַדִּיבּוּרִים הַיּוֹצְאִים מִן בַּחֲ"י אֵלוֹ הֵם נִכְנָסִים לְלֵב כֹּל כְּנָסוֹת יִשְׂרָאֵל וּמַעוֹרֵר לָבָם לְתְּשׁוּבָה וְזֶהוּ שְׁלַפְעָמִים נִתְעוֹרֵר לֵב יִשְׂרָאֵל פְּתָאוּם לְתְּשׁוּבָה זֶה נַעֲשָׂה וְנִתְעוֹרֵר ע"י הַצְּדִיק שְׁיּוֹצְאִים דִּיבּוּרִים קְדוּשִׁים מִפִּיו בְּאֵימָה וַיִּרְאֶה וְדִיבּוּרִים אֵלוֹ מִתְּדַבְּקִים בְּנִיצוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁיֵשׁ בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל שְׁדָבוּק בְּבוֹעֵב"ה כַּמֵּאָה"כ וְאַתָּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם וּגּוֹ' וְעִי"ז נִתְעוֹרֵר הַנִּיצוּץ הַקְּדוּשׁ וְנִתְעוֹרֵר לָבָם לְתְּשׁוּבָה פְּתָאוּם וְנִכְסָפָה גַם פְּלִתָּה נִפְשָׁם שְׁלֵ יִשְׂרָאֵל לֵה' כַּמֵּאָה"כ נִכְסָפָה וְגַם פְּלִתָּה נִפְשֵׁי וּגּוֹ' הֵינּוּ שְׁהַעוֹבָדִים ה' בְּבַחֲ"י פְּלוֹת הַנִּפְשׁ בַּחֲ"י מ"ץ לֵה' וְנִקְרָאִים בַּחֲ"י פְּלָה מְלִשׁוֹן פְּלוֹת הַנִּפְשׁ וּמַה שְׁהָיָה בַּתְּחִילָה בַּחֲ"י נִקְוֶדָה בְּלִבְד הֵינּוּ שְׁהָיָה בַּחֲ"י נִיצוּץ הַקְּדוּשׁ הַגְּ"ל כְּנָס לְבַחֲ"י חֲנוּפָה גִימ' צ"ט וְנַעֲשָׂה מֵאָה שֶׁהוּא בַּחֲ"י קְדוּשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲ"י פְּלָה לְחֲנוּפָה וְזֶהוּ מַה ה' אֱלֹהֵיךָ שְׁנוֹאֵל מַעֲמָךְ וּגּוֹ' אֵל תִּקְרִי מַה אֱלָא מֵאָה ר"ל שַׁע"י בַּחֲ"י מ"ה בַּחֲ"י עֲנּוּהַ הַגְּ"ל שְׁהָיָה בַּתְּחִילָה

בחי' לב נשבר ועי"ז יצאו אח"כ דברים מן הלב הנ"ל בבחי' פלות הנפש יכנסו לחנופה שיהיה נעשה מבחי' נקודה לבד יעלה מדרגא לדרגא עד מאה בחי' קדושה ומה שהיה בתחילה בחי' גסות הרוח בחי' ג"ס בחי' פולו ס"ג יתמלא עם בחי' הלב ויהיה גימט' מאה בחי' קדושה וזהו שאיתא בגמרא ר"א בן ערף איקלע להתם אימשיף בתרייהו איקרא תלמודים ובעי למקרי החדשה לךם ואמר החר"ש הי"ה לב"ם פי שקודם קריאתו בתורה היה לו בחי' התבוננות פנ"ל על כל המעשים והמשכות שחלפו ועברו מקודם פנ"ל ונעשה בחי' חר"ש שאינו מדבר מחמת אימה נפחד לפני ה' ואח"כ היה הדיבור בבחי' החדש הזה לךם שנעשה הדיבור בבחי' התחדשות פנ"ל בחי' דברים היוצאים מן הלב פנ"ל ובחי' זו נעשה בר"ח ניסן גימט' ה"פ ל"ב שמרמז לבחי' ה' ל"ב הנ"ל וגרם זה מחמת שבו הוקם המשפן ושפן עליו הענן ולא יכול משה לבא וגו' וידע משה שלא יוכל לפנס מחמת קטנות שלו שסורב בשליחתו של הקב"ה ולכן נכתב בתורה ויקרא בא' זעירא ובעבור זאת נכנע משה מאוד והיה לו לב נשבר ועי"ז היה הדיבור יוצא מפיו בבחי' משה פנ"ל בבחי' פלות הנפש ונכנסו דיבורים אלו שלו היוצאים מן הלב ללב פנסת ישראל ונתעורר לךם לתשובה ונעשו בחי' פלה בכלות הנפש לה' ומה שהיה והוקם בתחילה בחי' נקודה בלבד נכנס לחנופה ונתעלה עד מאה לבחי' קדושה והוקם המשפן וזהו שאמר הכתוב ויהי ביום פלות משה להקים את המשפן וגו' ודרשו רז"ל ביום שהוקם המשפן נעשו ישראל ככלה הנכנסת לחנופה שדרשו את הפסוק שפיום הזה נעשה בישראל בחי' פלות בחי' פלות הנפש ע"י בחי' דיבור של משה שהיה בג' בחי' הנ"ל מ"נורה ש"קלים ה"חדש ר"ת מש"ה פנ"ל ועי"ז נתעורר לךם של ישראל לתשובה ונכנסו לחנופה ונעשו בחי' מאה בחי' פלה לחנופה פנ"ל והיו באים לבחי' קדושה ועי"ז הוקם.

המשפן וע"י משה שהמשיך את האור מלמעלה בבחי' נא"ו בחי' שופר שמעורר לךם לתשובה ונעשה משה. שפיר קאמרף ע"כ כתיב נא"ו בתבת פלות שהוא מרמז לבחי' המשכה מלמעלה לכל ישראל ע"י משה פנ"ל ובחי' זו מרמז בפי' אדם פי' יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה וגו' פי' אדם פי' יקריב מכם גימט' מאה היינו כאשר ירצה האדם להתקרב לבחי' מאה בחי' קדושה הנ"ל יקריב מן הבהמה פלומר שיהיה בתחילה כבהמה שאינו יכול לדבר מחמת גודל בוששה והכנעה מפני גדולתו ית"ש כמאה"כ אדם ובהמה תושיע ה' פי' שעיקר דעת האדם הוא להיות בתחילה כבחי' בהמה שאין לה כח הדיבור מחמת פחד הי פנ"ל ואח"כ ע"י התשובה יהיה בחי' קרבו לה' לבחי' קדושה פנ"ל ואז תושיע ה' יה"ר שנופה לזה אמ' פן יהי רצון: סליק ספר שמות פרשת ויקרא ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאנהל מועד לאמר ויש לדקדק דהל"ל ויקרא ה' אל משה וידבר אליו וגו' שכתב השם אחר ויקרא ולא אחר וידבר ועי"ל במה שסיים ספר שמות בפסוק פי' ענן ה' על המשפן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני בני כלל מסעיהם ויש לדקדק בזה באומרו בכל מסעיהם דמשמע שבכל מסעיהם היינו בשעת נסיעה היה ג"כ ענן ה' על המשפן וגו' וקשה הלא כתב ובהעלות הענן מעל המשפן יסעו בני וגו' שלא חנה הענן על המשפן רק בשעת חנייה בלבד ולא בשעת נסיעה ויש לפרש כ"ז ע"ד המוסר הנה פתיב ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים את המאור הגדול למשלת היום ואת המאור הקטן למשלת הלילה וגו' פי' הנה שני מיני אורות יש בבחי' עבודה בהתבוננות

בגדולת הבוב"ה א' להתבונן בבריה"ע שגברא מאין ליש ושמחיה ומהנה אותו בכל רגע ורגע בלתי הפסק כלל ובחי' אור השני הוא להתבונן ביצ"מ האיך שהבוב"ה שיצד מערכות עליונות ומושל בכל וכו' והנה בחי' א' שהוא מבריאת העולם הוא מאור גדול ונקראת שבת אבל הוא בבחי' סתומה שהוא סתום מעינים ולא נראה כ"כ לעיני הפל אשר ע"כ יש אפיקורסים שאינם מאמינים מצד שטח עיניהם מראות אותו האור הקדוש ובחי' זו נקראת ס' ע"ש שהוא בבחי' סתום ובחי' אור השני יצי"מ הוא המאור הקטן לממשלת הלילה שגראה לכל כמאה"כ שמעו עמים ירגזון תפול עליהם אימתה ופחד וגו' שהפל ראו אפילו אפיקורסים ראו איך שפידו לשדד המערכות ובעבור שהוא מאור קטן לכן יש פח לכל אחד להסתכל בו ונק' בחי' העי"ן שגראה לעין פל כמשל הירח עם שהוא מאור קטן עיני הפל מסתכלים בו היטיב אבל השמש בעבור שגאורה גדול לכן אין עין יכול להסתכל בו היטיב פי אפשר שתסמא את העינים המסתכלין בה היטיב וכן בבחי' א' אין הפל יכולים להסתכל בו היטיב רק פל חד וחד לפום דרגא דילי' מסתכל בו פי הוא סתום מעין פל אבל האור הקטן בחי' פסח בחי' יצ"מ בעבור שהוא המאור הקטן ע"כ גם המצרים הסתפלו בו ונפל עליהם אימתה ופחד ובחי' שבת נקרא מי כמאה"כ שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה פי הוא בבחי' סתומה רק פנקודה שהיא יוד וסתום אבל בחי' הב' נקרא מה בה"א פי הוא בהתפשטות יותר פנ"ל וזהו דאימא בזה"ק מי קצה השמים לעילא ומה קצה השמים לתתא מרמז לב' בחי' הנ"ל ובמשפן הנה ב' בחי' הנ"ל ומי שראה את המשפן נמשך עליו אור גדול אפילו בהיותו נתפרק בשעת נסיעה וזשאה"כ פי ענן ה' על המשפן יומם מרמז על המאור הגדול שמאיר ביום אבל לאו פל אדם יכול להסתכל בו וזהו בחי' שבת פנ"ל והוא נקרא ענן שהוא בחי' פיסוי וסתום ואש תהיה לילה בו מרמז לבחי' פסח שהוא המאור הקטן ועיני הפל יכולים להסתכל בו הוא בגלוי פאש שהוא בהתגלו' בחי' עי"ן פנ"ל וב' בחי' אור האלו הנה לעיני כל בית ישראל ר"ל שהפל הסתפלו תמיד בשני הבחי' הנ"ל ובכח שהוא הלקו בכל מסעיהם במקום נחש שרף ועקרב במדבר ולא הזיק להם שום דבר פינו שהיה בהם קדושה גדולה ודביקות בה' ע"י בחי' הנ"ל וזהו מרמז בתבת מסעיהם פי בחי' שבת נקרא מ"י פנ"ל וגם נקרא ס' ובחי' ב' בחי' פסח נקרא מ"ה וגם נקרא עי"ן פנ"ל ובשני הבחי' יש אותיות מסעיהם וזהו ניקרא אל משה א' זעירא פי קריאה הוא ענן המשכה ודביקות שנמשך ונדבק אל משה בחי' אלף זעירא שמרמז על בחי' שבת שפאות א' הנה התחלת הבריאה ובעבור שע"י בחי' זו נמשך בחי' הכנעה כמאחז"ל יתוש קדמה במע"ב לכן אות א' היא קטנה ואח"כ ונדבר ה' אל משה מרמז לבחי' הב' שהוא בהתגלות בבחי' דיבור הנשמע לכל ונתגלה לעין פל פמו שהיה בחי' פסח בקול גדול ולא בבחי' הכנעה כמע"ב רק בבחי' גדלות והתגלות יה"ר שיתגלה אור ה' לעיני פל אכי"ר: אדם פי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה וגו' ואם מן העוף עלה קרבנו וגו' וי"ל דהנה לי' למיכתב מן הבהמה או מן העוף דלא לשתמע מן הבהמה ונוקא ולא מן העוף ואם תפרש הפסוק פי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה אז תקריב מן הבהמה וגו' פדי דלא לישמע חיה בכלל בהמה רק שפיסוק הטעמים אינו מורה פן פי האתנחתא נכתב תחת תיבת לה' ותיבת מן הבהמה נתפרש למטה ומשמע פי ירצה אדם להקריב קרבן יקריב ונוקא מן הבהמה וא"כ ה"ל לקיבת גם או מן העוף וד"ל.

ולקבין כ"ז נקדים תחלה מאמר רבי יוחנן הלואי שיתפלל אדם כל היום כולו ולכאור' אין זה מובן וכי אפשר להתפלל כל היום הא אדם בשר ודם הוא וגם צריך לעשות גופניות שלו ולקבין זה הנה תכלית בריאת האדם להיות דבוק בה' אלהים חיים כמאה"כ ואתם הדבקים בה' אלהיכם וגו' אמנם מדריגות מדריגות יש יש אשר כל היום עוסק בצרכיו ועסקיו ואם שעכ"פ הוא סור מרע לעשות ח"ו עבירה בפ"מ רק שאינו נזהר בדיבוריו ובמחשבותיו להיות נזהר מדברים בטלים ושללא יסיח דעתו כלל מדבקות ה' בשפלות ומורא והכנעה מפני ה' לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד בלי הפסק רק פשנכנס לבהכ"נ שהוא מקום מיוחד לתפלה לה' אז משים לבו ומחשבתו לה' להיות נזהר בדיבוריו שלא לדבר דברים בטלים כלל ומכוון מחשבתו ולבו להתפלל וללמוד בכוננה שלימה לה' במורא נפחד מפני הדר גאונו ית'.

ונהו מדריגה הקטנה בעבודת ה' ומדריגה הב' גדולה מזו שפאשר מתחיל לילה לביהכ"נ תיכף משים ללבו מורא נפחד לפני ה' לכונן לבו ומחשבתו טרם בואו לביהכ"נ ונהו מדריג' גדולה מהראשונה ועל בחי' זו רמזו רז"ל על פסוק אנהב ה' שערי ציון מפל משפנות יעקב שערים המצויינים בהלכה פי בחי' הכנה לבחי' קדושה נקרא בשם שער שיוצא בו מן החושה בחי' גשמיות לבחי' אור בחי' קדושה ומדריגה זו הב' נקרא שער המצויין בהלכ"ה היינו בהל"כ בהשעת הליכתו לביהכ"נ פנ"ל ואנהב ה' שער זה מבחי' משפנות יעקב היינו מבחי' מדריגה הא' שהוא במשפנות יעקב היינו בבהכ"נ דווקא ולא קודם לכן פי מדריגה זו הוא שמקדים א"ע לכונן לבו ומחשבתו בשעת הליכה פנ"ל ומדריגה הג' הוא מי שגזנהר כל היום בדיבוריו ומחשבתו לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד אפילו בשובו בביתו ועוסק בעסקיו הגופניים דומה כאילו עומד לפני ממ"ה הקב"ה ונזכר תמיד בבחי' תפלה שהוא צריך להתפלל לפני ה' ועי"ז הוא נזהר בכל מחשבתו ודיבוריו שלא יסיח דעתו מה' ח"ו פי בהאיך אנפין לתפלל קדם מלפא ומסתפל בשפלותו והוא בבחי' מתפלל כל היום היינו שגזנהר כל היום בתפלה שצריך להתפלל לפני ה' וגם הוא בבחי' תפל"ה היינו בחי' דבקות מלשון רוצה אשה בקב ותפלו"ת היינו דבקות והתחברות האיש שבמדריגה הג' הוא נזכר תמיד בפחיתת ערכו ובהאיך אנפין יקום להתפלל קדם מלפא ועל בחי' זו אמר רבי יוחנן הלואי שיהיה אדם בבחי' זו שיהיה בבחי' תפלה ודבקות הנ"ל כל היום שכל היום בשעת עסקיו בבחי' גשמיות בחי' בהמיות שהוא בבחי' ט"ן כפופה בחי' נפילה ובזה הוא דבוק ונכנע ונשפל לפני ה' ובזה הוא בא ומתקרב לה' בעת התפלה בגודל הכנעה ושפלות וה' מרחם עליו וסומך לכל הנופלים ומקרבו לבחי' קדושה בחי' נון פשוטה ונשלם בחי' מאה שני הנוגין ביחד עולה מאה ואז נשלם האדם פי האדם נקרא עולם קטן והעולם נברא בעשרה מאמרות וכל אחד כלול מעשר נעשה מאה וזה מרומז בפסוק אדם פי יקריב מכם גימ' מאה היינו ששירצה האדם להתקרב לה' להיות בשלימות בבחי' מאה הנ"ל בחי' קרבן קר"ב נון שמתקרב נון פשוטה לנו"ן כפופה א"ק מן הבהמה יקריב פי שפשעת עסקיו בבחי' בהמיות קיים שויתי ה' לנגדי תמיד פאלו עומד לפני המלה שהמלה עומד בבית ורואה כל עסקיו ודיבוריו ועי"ז יתקרב לה' בבחי' קרבן פנ"ל ואח"כ פשפא לביהכ"נ ומדבק א"ע ברוחניות המחשבה בתורה ותפלה זהו בחי' ואם מן העוף עלה קרבנו בחי' עוף בחי' ועוף יעופף על הארץ ר"ל בחי' רוחניות ובתחלה מדבר הכתוב בבחי' ומדריגות הקטנות

כנ"ל ובאמת קודם חטא לאחר מתן תורה היו כל ישראל במדרגה הגדולה שהיה המלך בבית כ"א ושכינה מדברת עמם בכל מקום ואחר החטא אמר הקב"ה למשה לך רד וגו' וירדו לבחי' ומדרגה הקטנה ולא היתה השכינה מדברת כ"א מתוך האהל מועד כמו שהאנשים היו במדרגה הב' דווקא בעת היותם בבהכ"נ כנ"ל לכן נאמר ויקרא אל משה שהיתה מדברת רק מתוך אהל מועד דווקא ולכן נאמר ויקרא באלף זעיר שנתמעט בחי' אלף אלופו של עולם בחי' קדושה אצל כאו"א ודבר הקב"ה עם משה מתוך האהל מועד שכינה במהרה בימינו אמן: צריך להבין למה בפ' שעיר נשיא וחטאת יחיד פתיב בתורה בפירוש שחיתון בצפון ובפר העלם דבר של ציבור ובפר פהו משיח לא פתיב צפון רק פתיב ושחט אותו לפני ה' אף שכל החטאות טעונין צפון אף נראה דעיקר בחי' קרבן לה' האמור בתורה אדם כי יקריב מקם קרבן לה' הוא בעבור שהחוטא גורם בחטאו לפסוק חיותו מהבורא ית"ש ממקור החיים וממקור הרחמים כי אם לא חטא היה השי"ת חי החיים ומקור הרחמים משפיע לו שפע רחמים בלי הפסק שהיה דבוק חיותו בחי' החיים ומקור הרחמים כאשר שמעתי בשם המגיד זללה"ה פירוש ויעש אדנים למשכן שראה תמיד שישפון בתוכו אדני"י וכשחטאו נעדר מחי החיים והנה יש בחי' שונים בחטאים יש בחי' חטא שהוא חטא קל ולא פגם רק באות ה"א אחרונה משמו ית"ש שהוא דרגא תתאה ממקור הרחמים ותכף כשיעשה תשובה ויתבטל לא זו משם עד שמוחלנילו ויש חטא יותר חמור שפוגם באות נא"ו משמו ית' שהוא דרגא דלעילא מינה וצריכה תשובה ובושה יתירה שיאיר לו השי"ת החיים והרחמים.

וחטא יותר חמור שהוא פוגם בה"א עילאה וצריך תשובה חמורה ויש חטא יותר חמור שהוא פוגם ביו"ד וצריכה תשובה יותר חמורה והנה הארבעה חלוקי פפריה שהם זו למעלה מזו הוא ע"ז האופן פדאיתא ברמב"ם הלכות תשובה היינו מ"ע ומל"ת פרייתות ומיתות ב"ד חילול השם ח"ו הוא ג"כ ענין זה כי כשעבר על מ"ע הוא פוגם בה"א תתאה הלכך כשמתבטל לא זו משם עד שמוחלני לו וכשעבר על מל"ת הוא פוגם בנא"ו תשובה תולה ויוה"כ מכפר עבר אדם על פרייתות ומיתות ב"ד תשובה ויוה"כ תולין ויסורים ממקור עבר אדם על חילול השם ח"ו תשובה ויוה"כ ויסורים תולים ומיתה ממקור וצריכה תשובה ומס"נ יתרה כדכתיב אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון פ"י מס"נ יתרה וזהו אדם כי יקריב מקם קרבן לה' היינו כשאדם רוצה להתקרב עצמו לחי החיים קרבן לה' היינו יראה לקרב את עצמו ולתקן אותיות השם בכדי להשפיע על עצמו עוד רחמים ממקור הרחמים אף התחלת התעוררות התשובה הוא הכנעה ולכן פתיב ויקרא בא' זעירא ופרש"י ז"ל ברוח קדשו על תיבת ויקרא לכל דברות ואמירות לכל צוים קדמה קריאה לשון חיבה לשון שפלאכי השרת משתמשין בו וכו' פירוש שבלתי אפשרי ומושג לאדם להתעורר בתשובה כי אם בזעירות והכנה רבה כי פירוש תיבת ויקרא הוא לשון הכנה והנה איתא פלוגתא בגמרא ר' יהודה סבר מצנה לפרט החטא כמשה שאמר אנא חטא העם הזה עשו להם עגל מסכה ור' עקיבא סבר אין צריך לפרט החטא כדוד שאמר אשרי נשוי פשע פסוי חטאה והנה אלו דברי אלהים חיים כי הנה יש אדם שבלתי אפשר לו להשיג זעירות והכנעה רק בפרוט החטא בפרטיות היינו אם הוא ת"ח ורבוני זכיות ומע"ט רק גאווה עצמה בו אדם זה מצנה לפרט החטא בכדי להכניע עצמו בבושה יתירה כי בלא זה לא.

יהי' לו כ"כ בושה אָמנם אָדם שָׁאין לוּ מעלות טובות זה האָדם אין צריף לפרט החטא פי בלאו הכי הוא מוֹכָנֵעַ וּמְנַשֵּׁל בְּלִבּוֹ וְזֶהוּ פִּי חֲטָאת טְעוּנָה צָפוֹן הֵינּוּ לְהִצְפִּין אֶת חֲטָאֵיו שְׁלֵא יוּכְלוּ הַמַּשְׁטִינִים וְהַמְקַטְרִיגִים לְעוֹרֵר עָלָיו דִּין וְלָזֶה יְבוֹאֵר עַל נִכּוֹן קוֹנְשֵׁיא דְלַעֲיֵל דְּהַנְּשֵׁיא וּמִכ"ש הֵיחִיד שֶׁהֵם אֵינָם בְּמַעְלוֹת וּבְמַדּוֹת טוֹבוֹת כ"כ וּבְעֲצָמָם וְטַבְעָם אֵינָם בְּגַדְלוֹת כ"כ טוֹב לָהֶם לְטַעוֹן צָפוֹן לְהִיּוֹת מְכַסִּים וּמַצְפִּינִים חֲטָאתָם אָבֵל אָדָם גְּדוֹל כָּמוֹ הַפֶּהן הַמְּשִׁיחַ אֲשֶׁר יוּצֵק עַל רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמְּשַׁחָה זֶה חֲכָמָה אוֹ צִיבוֹר שֶׁבְּכֻלָּם מְלֵאִים מַצּוֹת פְּרִימוֹן שֶׁרַב מַעְלָתָם מְאוֹד בְּלִתִּי אֲפֹשֶׁר לָהֶם לְהַכְנִיעַ א"ע בְּהַכְנָעָה יִתְרָה אִם לֹא בְּהַפְרֵט חֲטָא וְנֹאֲזִי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג א"ע בְּבוֹשָׁה יִתְרָה וְהַכְנָעָה רַבָּה וְנֹאֲזִי הַטוֹב לָהֶם לְפָרֵט חֲטָא וּמִפֶּחַ זֶה יִגִּיעַ לָהֶם הַבוֹשָׁה וְהַכְנָעָה רַבָּה וְהַפֶּל הוא בְּצָפוֹן כִּי יִפְעֵלוּ מִפֶּחַ זֶה הַמְּקוֹם לְבַד שֶׁהַמְקַטְרִיגִים יִהְיוּ נִכְסִים וְצָפוּנִים מְלַעְוֹרֵר דִּין עָלֵיהֶם הַלֶּכֶף בְּאַמַּת גַּם הֵמָּה טְעוּנִים צָפוֹן אִף מֵהַשְׁהֻתוֹב לֹא פָתַב בְּפִירוֹשׁ הוּא מְטַעַם זֶה מְחַמַּת שְׁצָרִיכִים לְפָרֵט אֶת חֲטָא כְּדִי לְהַשִּׁיג הַכְנָעָה וְיִמְשִׁיכוּ חַיִּים וְרַחֲמִים מִמְּקוֹר הַרַחֲמִים יִה"ר שְׁנֹזְפָה לָזֶה אֲכִי"ר: דְּרוֹשׁ לְפָרֵשׁת זְכוֹר מִפְּרֵשׁת וַיִּקְרָא (מֵהַ שְׁאֲמַר הָרַב זצ"ל בַּפ' זְכוֹר שְׁחַל לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ זו) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִפֶּחַ קֶרֶן לֵה' מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קֶרֶבְבְּכֶם.

ונ"ל ע"ד מוֹסֵר דְּהֵנָּה כְּתִיב בְּתוֹרָה בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבֵא אֵלָיךְ וּבְרַכְתִּיךָ וְהַמְּכוֹנֵן הוּא עַד"ז שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ א"ע שֵׁם לְעַבּוֹדָתוֹ יִת' הֵן בְּתוֹרָה הֵן בְּתַפְלָה נִקְרָא מְשַׁכֵּן הֵינּוּ שְׁשֵׁם הוּא הַשְּׂרָאֵת שְׁכִינָתוֹ ת' מְקוֹר הַשְּׁפַע וְהַבְּרָכוֹת וְהֵנָּה אֵימָא שְׁבַחְךָ הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה הוּא רַק עַל גְּמוּכֵי הַרוּחַ הֵינּוּ, מִי שֵׁיִשׁ לוֹ לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָּא כַּמֵּאָה"כ אֲנִי אֲשַׁפּוֹן אֶת דְּכָא וְכו' דְּאֵימָא שְׁלֶכְךָ הַשְּׂרָה הַקַּב"ה שְׁכִינָתוֹ עַל הַר סִינִי לְפִי שֶׁהוּא גְּמוּךְ שְׁבַהֲרִים אָבֵל מִי שֵׁיִשׁ בּוֹ גְּסוֹת הַרוּחַ ח"ו אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין וְכו' וְהֵנָּה מִי שֶׁמְכִין עֲצָמוֹ לְעַבּוֹדַת הַבּוֹב"ה בְּתוֹרָה אוֹ בְּתַפְלָה א"א לְבֵא לְבַחֲךָ הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּזֶה הַמְּקוֹם רַק ע"י שְׁפָלוֹת וְשִׁבְרֵת לֵב הָאֲמִיתִי קוֹדֵם עֶסְקוּ בְּעַבּוֹדָתוֹ יִת' ע"י הַתְּבוֹנְנוֹתוֹ בְּמַעֲשָׂיו הַקּוֹדְמִים אִיךְ שְׁפָגַם בְּדִיבּוֹ פֶּה וּדְכָרִים בְּטֵלִים וּבְלִשָׁה"ר וְלִיצְנוֹת אִיךְ שְׁפָגַם בְּבַחֲךָ אֲמוּנָה וּפְגַם בְּבַחֲךָ גְּסוֹת הַרוּחַ ר"ל וְנֹאֲזִי שְׁפָגַם בְּבַחֲךָ בְּטַחּוֹן וּבְהַתְּבוֹנְנוֹ בְּכָל זֶה יַעֲלֶה וַיְבֵא לְבַחֲךָ שְׁפָלוֹת בְּאַמַּת בְּגוֹדֵל מְרִירוֹת הַלֵּב וּבוֹשָׁה וְהַכְנָעָה בְּהַאֲזִיב אֲנָפִין יְקוּם קָדָם מְלָכָא וְנֹאֲזִי הוּא מְמַשֵּׁיךְ בַּחֲךָ הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה וְנִתְקַרַב אֶל הַקְּדוּשָׁה בְּעַבּוֹדָה שְׁבַתוֹרָה אוֹ בְּתַפְלָה שְׁאֲחַר הַתְּבוֹנְנוֹת הַנִּזְ"ל כְּמוֹדְאֵימָא חֲסִידִים הֵרֵאשׁוּנִים הָיוּ שׁוֹהִים שְׁעָה אַחַת אֹדָם הַתְּפִלָּה וְהַמְּכוֹנֵן הָיָה בְּשִׁבְלֵי הַתְּבוֹנְנוֹת הַנִּזְ"ל לְבֵא לְהַמְּשַׁכַּת קְדוּשָׁה הַעֲלִינָה אוֹר א"ס ב"ה מִשֵּׁם הַעֲצָם ב"ה וְהֵנָּה בַּחֲךָ לֵב נִשְׁפָּר הוּא י"ו כְּפֶה דְּאֵימָא וּבַחֲךָ עַבּוֹדָה עַד"ז מְרוֹמְזוּ בְּפִסּוּקִים אֵלּוּ וְזֶהוּ וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה הֵינּוּ בַּחֲךָ י"ו קָרָא אֶל מֹשֶׁה ע"י שְׁפָלוֹת שְׁהֵיָה בְּמֹשֶׁה שֶׁהוּא בַּחֲךָ י"ו שְׁבִירַת תִּיבַת ל"ב מְחַמַּת זֶה זְכָה וְגֵרַם לְהַמְּשִׁיךְ קְדוּשָׁה בַּחֲךָ הַקְּרִיאָה וְזֶהוּ וַיִּקְרָא א' זַעֲרִיא מְרִמְזוּ עַל בַּחֲךָ הַכְנָעָה שְׁהֵיָה בְּמֹשֶׁה שְׁזָה גֵרַם לְכ"ז לְבַחֲךָ הַמְּשַׁכַּת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַשְּׁכִינָה בַּחֲךָ אֹרוֹת עֵילָאִין מְאֻלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם ב"ה וְזֶהוּ וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה ע"י שְׁמֹשֶׁה הָיוּ בַּחֲךָ א' זַעֲרִיא בְּבַחֲךָ הַכְנָעָה לְכָךְ זְכָה וְגֵרַם בַּחֲךָ וַיִּקְרָא הֵינּוּ הַמְּשַׁכַּת אֹרוֹת עֵילָאִין מְאֻלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׁמֵרְנוּזוּ בְּתִיבַת וַיִּקְרָא גִימְטָר' אוֹר אֶל"ף שְׁאוֹת א' מִן תִּיבַת וַיִּקְרָא הוּא לְכָאן וּלְכָאן וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר יִשׁ בְּהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת שְׁעֵיקָר שְׁנַתִּיחַד הַדִּיבּוֹר אֵלָיו הוּא ע"י בַּחֲךָ כ"ה גִּימְטָר' דְּכָא וְגֵמְר' אֲנִימָר הַפְּתוּב

אדם פי יקריב מכם קרפן לה' היינו פשאדם רוצה לקרב א"ע לקדושת השם ע"י המשכת השראת השכינה בתורה או בתפלה מן הבהמה וכו' תקריבו את קרבנכם היינו מקודם צריף להתחיל ולקרב לקדושת ה' את כל הבחי' הבהמיות אשר עשה עד עתה ע"י בחי' תשוב' בהתבוננות בשכלו גודל הפגמים שנעשה בעולמות העליונים על ידו וע"י מעשיו ועי"ז ישפור לבו בקרבו בגודל אימה נפחד ויראה ובושה והכנעה לפני הבוב"ה ואז יעבוד את הבוב"ה באהבה ויראה אמתית ועי"ז יתקרב כל בחי' הבהמיות שעשה מקודם לבחי' הקדושה העליונה וגורם להמשכת אור ה' ממקור החיים חי החיים ב"ה ע"י העבודה בתורה ותפלה באהוי"ר אמתית ונוכל לומר שע"ז מרמזים פ' שקלים ופ' זכור היינו שבחי' שקלים רמז אל בחי' שיקול הדעת בהתבוננות פנ"ל ומזה בא לבחי' זכור גימט' או"ר כ"ו היינו ע"י שיקול הדעת בהתבוננות הנזכר יבאו לבחי' המשכת אורות עליונים משם העצם ב"ה גימט' כ"ו וזהו זכור את אשר עשה לה עמלק היינו שתופו תמיד מה שעשה לה עמלק הוא היצר הרע בהתגברותו עליה להכשילה בעוונות ולבא מחמת זה לגודל מרירות הלב ועי"ז יעלה ויבא לבחי' בדרך גימט' ב"פ הוי"ה אלה"ם מרמז על המשכת אורות העליונים משם העצם ב"ה הן למעשים הקודמים שנעשה מעשה בהמיות הן להעבוד' הזאת אשר הוא עוסק בה כמו שדרז"ל ע"פ ה' ה' אני ה' קודם שיחטא אדם אני ה' אחר שיחטא ויעשה תשוב שזנפ' לזה אכי"ר: אדם פי יקריב מכם קרפן לה' וגו' ונחט אותו על ירף המזבח צפונה לפני ה' וגו' הנה עיקר בריה"ע היתה בכדי להיות לו דירה בתחתונים בחי' השראת השכינה שהוא על גמוכי רוח בחי' ענוה ונשפלות וכמאה"כ לא מרבכם חשק ה' בכם כי אתם המעט מכל העמים ודרז"ל שאתם ממעייטים עצמיכם לפני היינו בחי' ענוה וילזה הנה עיקר חשק ה' באבותינו כמאה"כ רק באבותיך חשק ה' כי האבות הנה להם בחי' ענוה באמת שהבינו האמת האייף שכל הגדולה שנתן להם ה' היתה מתנת חנם בלבד וכמאחז"ל אמר הקב"ה נתי גדולה לאברהם אמר ואנכי עפר ואפר נתי גדולה למשה אמר ונחננו מה נתי גדולה לדוד אמר ואנכי תולעת ולא איש ולזה רמזו רז"ל באמר כל מקום שאמה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אמה מוצא ענותנותו פי' שבכל מקום שאמה מוצא שהשרה הקב"ה שכינתו וגדולתו אין זה אלא מקום שיש שם בחי' ענוה באמת פנ"ל כמו האבות הנ"ל שהיה להם בחי' א"מ"ת ר"ת א"פר מ"ה ת"ולעת ועי"ז השיגו בחי' ח"ש"ק ר"ת של ח"משים ש"ערי ק"דושה וזהו עיקר בחי' קרפן נוטריקון קרב נון שמקרב עצמו לבחי' נון שערי קדושה שזהו עיקר החשק של ה' ולכוננה זו היתה עיקר בריה"ע ומרומז בפסוק בר"א אלה"ם א"ת ס"ת אמת מרמז שעיקר בריאת העולם היתה בשביל בחי' אמ"ת א"פר מ"ה תולעת פנגד אברהם משה דוד בחי' חש"ק בחי' ענוה לקרב עצמו לבחי' בינה בחי' נ' שערי קדושה פנ"ל ובבחי' אלו נתקרב משה ואהרן למשכן היינו אצל אהרן נאמר בזאת יבא אהרן וגו' בפר וגו' היינו בזאת מרמז לבחי' חשק בפר מרמז לבחי' אפר שאמר א"א פי' שבבחי' אלו בחי' ענוה באמת בזאת יבא אהרן אל הקדש דווקא וגם אצל משה נאמר ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד וגו' היינו שע"י גודל הכנעה ונשפלות שהיה למשה ירא לגשת אל אהל מועד לבחי' קדושה כזו שהיה שם השראת השכינה ובעבור זאת תיקף ויקרא אל משה באלף זעירא מרמז שבשביל, בחי' א' זעירא בחי' קטנות בחי' הכנעה שהיה למשה עי"ז וידבר ה' אליו שנתחדד אליו הדיבור וע"י

שְׁמִירַת שְׁבֵת פְּרָאוֹי יְכוּלִים לְהַשִּׁיג בְּחַי' אֲמַת הַנָּ"ל וְנִהוּ שְׂאֵמְרֵי הַנָּ"ל אֶלְמֵלֵא שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל
שְׁנֵי שְׁבֵתוֹת מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִין כִּי ע"י שְׁמִירַת שְׁבֵת פְּרָאוֹי הִגִּיעוּ לְבַחַי' אִמ"ת בְּחַי' חֲש"ק
הַנָּ"ל בְּחַי' בִּינָה בְּחַי' חִירוֹת בְּחַי' גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה וְלִכְּנֹן אַחַר קַבְּלַת הַתּוֹרָה כָּל זְמַן שֶׁשְׁמָרוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֵת פְּרָאוֹי לֹא הִיְתָה יְכוּלָה שׁוּם אֲנָמָה וְלִשְׁוֹן לְשִׁלּוֹט בָּהֶם עַד שֶׁקִּלְקְלוּ
בְּבַחַי' שְׁבֵת וְנִצְאוּ מִן הָעַם לְלִקְוֹט מִיָּד וַיָּבֵא עֲמֶלֶק שְׂבָא לָהֶן בְּחַי' גְּסוּת הָרוּחַ בְּחַי' עֲמֶלֶק
בְּחַי' אֵל אַחַר וַיִּלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וְגו' פִּינֹן שֶׁקִּלְקְלוּ בְּבַחַי' שְׁבֵת כִּנ"ל לִכְּנֹן מְאֹד מְאֹד צָרִיף
לִינְהָר שְׁיִהְיֶה כָּל עֲבוֹדָתוֹ לֵה' בְּסִתֵּר בְּלִתֵּי לֵה' לְבָדוּ בְּלֵי שׁוּם פְּנִיָּה שֶׁל הַתְּפָאָרוֹת ח"ו
וְהוֹדָאֵת בְּנֵי אָדָם רַק בְּלִתֵּי לֵה' וְכֵן הִיְתָה עֲבוֹדַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה שֶׁהִיְתָה כָּל עֲבוֹדָתוֹ
בְּסִתֵּר וּמְרֻמָּז בְּפָסוּק וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה פִּי שֶׁמֹּשֶׁה חִיָּבֵר בְּחַי' וַיִּקְרָא אֶל בְּחַי' מֹשֶׁה וְשְׁנֵי
הַתִּיבּוֹת וַיִּקְרָא מֹשֶׁה בְּיַחַד עוֹלָה גִימ' בִּסְת"ר גַּם וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה אֶלְפֵי זַעֲרָא שֶׁהִיא בְּחַי'
יּוֹד קִטְנָה שְׂבָאוֹתִיּוֹת וְכִשְׁנֻחֶלֶף יוֹד בְּמִקּוֹם א' זַעֲרָא עוֹלָה כָּל הַג' תִּיבּוֹת וַיִּקְרָא א"ל
מִש"ה גִימ' שִׁב"ת לְרֻמָּז שֶׁהִיָּה לְמֹשֶׁה בְּחַי' הַסִּתֵּר בְּחַי' שְׁבֵת בְּשִׁלְיָמוֹת וְאָמַר הַפְּתוּב אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לֵה' פִּי שַׁע"י בְּחַי' מִכ"ם בְּמ"ם סְתוּמָה שֶׁעוֹלָה ת"ר כִּידוּעַ גִימ'
סְת"ר שְׁיִהְיֶה כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּסִתֵּר בְּבַחַי' עֲנֻנָה בְּלֵי הַתְּפָאָרוֹת כָּלֵל וְכָלֵל עִי"ז גִּיעַ
לְבַחַי' קָרְבָן בְּחַי' קָרַב נוֹן לְהַתְקַרֵּב לְבַחַי' בִּינָה בְּחַי' חֲש"ק הַנָּ"ל וְשִׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ
הַמִּזְבֵּחַ צְפוֹנָה לְפָנֵי ה' פִּי צְפוֹנָה מְרֻמָּז לְבַחַי' יְרִיפָא שְׂמָאֵלָא בְּחַי' הוּד הִיָּנוּ שַׁע"י שְׁיִכְבֵּט
מִעֲצָמוֹ בְּחַי' הוֹדָאֵת בְּנֵי אָדָם בְּזָה יִתְקַן בְּחַי' הוּד כִּנ"ל יֵה"ר שְׁנֻזְפָּה לְזָה אָמֵן: פְּרֻשַׁת צו
צוֹ אֶת אֲהָרֹן וְגו' זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגו' וַיֵּשׁ לְדַקְדֵּק בְּזָה לְמָה לֹא פָתַח בְּלִשׁוֹן דְּבַר אֵל
אֲהָרֹן וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ עַד"ז כִּי עִיָּקֵר בְּרִיאַת שְׁמַיִם וְאָרֶץ הִיְתָה בְּשִׁבִיל הִיְרָאָה שֶׁהוּא בְּחַי' דִּין
וְנִהוּ שֶׁעָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְכַרוֹא הָעוֹלָם בְּמַדָּה"ד אֶלָּא שְׂרָאָה שְׁלֵא יִתְקַיֵּם וְשִׁתְּרָה עֲמָה
מַדָּה"ר מַדַּת חֶסֶד שֶׁהוּא בְּחַי' אֲהָבָה ע"כ צָרִיף לְהַתְאַמֵּץ שְׁיִהְיֶה לְאָדָם בְּטָחוֹן בְּמַדַּת חֶסֶד
ג"כ כִּי בְּחַי' א' מַדָּה"ד הִיא בְּחַי' יְרָאָה וְהַכְּנָעָה לְמַמָּה"מ הַקַּב"ה הִיָּנוּ מִתְחַיְלָה יַחְשׁוּב
אָדָם כִּמְהָ הוּא מְלֻכְלָף בְּעוֹנוֹת וְחִטָּאִים וּפְשָׁעִים וּבִיָּלָה כִּמְהָ עֵתִים וּרְגָעִים לְהַכָּל וְלָרִיק
וְכִמְהָ הַתְּגַבְּרוֹת הַדִּינִים עָלָיו וּמַחְמַת זֶה יִהְיֶה לוֹ בּוֹשָׁה וְלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה לְפָנָיו ית"ש
וְאִח"פ גִּיעַ לְבַחַי' ב' בְּחַי' בְּטָחוֹן וְאִמּוּנָה שְׁלִימָה בְּחֶסֶד אֵל הַרוּצָה בְּתִשׁוּבָה וּבְנוֹדָי
יְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ וּמִזָּה יִהְיֶה לוֹ אֲהָבָה וְתִשׁוּקָה לְעֲבוֹדָתוֹ וְלִתְּוֹרָתוֹ ית"ש וְיִהְיֶה לוֹ זְרִירוֹת
לְעֲבוֹדָתוֹ וְשְׁנֵי הַבַּחַי' הַנָּ"ל הֵן שְׁנֵי הַמַּפְתָּחוֹת מִפְּתַח הַחִיצוֹן בְּחַי' יְרָאָה הַנָּ"ל וּמִפְּתַח
הַפְּנִימִי בְּחַי' חֶסֶד הַנָּ"ל שֶׁצָּרִיף שְׁיִהְיֶה לְאָדָם ב' בְּחַי' הַנָּ"ל וְנִהוּ הַמַּתְפַּלֵּל יִכְנַס שְׁנֵי פְתָחִים
הֵן ב' מִפְתָּחוֹת הַנָּ"ל בְּחַי' יְרָאָה וּבְחַי' חֶסֶד בְּחַי' אֲהָבָה וְכִמוֹ שֶׁאֲמַרְתִּי עַל מָה דְּאִיתָא
בְּגִמְרָא הַשָּׁח בֵּין תְּפִלָּה לְתְּפִלָּה עֲבִירָה הִיא בְּיָדוֹ וְחוּזֵר עָלֶיהָ מְעוֹרְכֵי הַמַּלְחָמָה מִפְּנֵי מָה
חוּזֵר עָלֶיהָ וְלֹא עַל עֲבִירוֹת אַחֲרוֹת אֶלָּא ב' תְּפִילִין מְרוּמְזִים לֵב בְּחַי' הַנָּ"ל הִיָּנוּ תְּפִלָּה
שֶׁל יָד מְרֻמָּז לְבַחַי' א' שֶׁהוּא נִגְדַּד הַלֵּב שְׁיִהְיֶה לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה כִּנ"ל וְתְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ
שֶׁהוּא בְּחַי' ב' בְּחַי' חֶסֶד וְהַשָּׁח בֵּין תְּפִלָּה לְתְּפִלָּה פִּי שְׁאִין לוֹ בְּחַי' ב' הַנָּ"ל
בְּחַי' חֶסֶד רַק עֲבִירָה הִיא בְּיָדוֹ הִיָּנוּ שְׁאִין לוֹ רַק בְּחַי' א' שְׁיֵשׁ לוֹ רַק הַכְּנָעָה וּבּוֹשָׁה וְלֵב
נִשְׁבֵּר מַמְדָּה"ד הַנָּ"ל וּמַחְמַת זֶה לֹא יִהְיֶה לוֹ אֲהָבָה וְתִשׁוּקָה וְנִהוּ הִיָּרָא מְעַבְּרוֹת שְׁבִידוֹ
הִיָּנוּ שְׁיָרָא רַק מְעַבְּרוֹת שְׁבִידוֹ וְאִין לוֹ בְּחַי' חֶסֶד בְּחַי' אֲהָבָה ע"כ חוּזֵר עָלָיו מְעוֹרְכֵי
הַמַּלְחָמָה וְנִהוּ וְסָמַך יָדוֹ עַל רֹאשׁ מְרֻמָּז שֶׁצָּרִיף לְסָמְנֵף תְּפִילִין שֶׁל יָד לְתְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ
אִז הִיא הָעוֹלָה מְרֻמָּז שֶׁחוּזֵר בְּתִשׁוּבָה פּוֹתְחִין לוֹ פְתַח מְלַמְעָלָה וְכ"ג וְכֵהֵן הַדִּיּוֹט

מְרָמְזִים ג"כ על ב' בחי' הַנִּלְשָׁנָה שֶׁכ"ג מְשַׁמֵּשׂ בְּשִׁמּוֹנָה בְּגָדִים מְרָמְזוֹ עַל בְּחֵי חֶסֶד שְׂאוֹת ח' הוּא חֶסֶד וְכֵהֵן הֶדְיוּט מְשַׁמֵּשׂ בְּאַרְבָּעָה בְּגָדִים מְרָמְזוֹ עַל בְּחֵי דִין שְׂאוֹת ד' מְרָמְזוֹ עַל בְּחֵי דִין וְנִזְהוֹ צוֹ אֶת אֶהְרֹן וְנִזְהוֹ צוֹ גִּימְטְרִי א"ל אד"ני שְׁהֶם ב' בְּחֵי הַנִּלְשָׁה בְּאַהְרֹן כ"ג וּבְנָיו פְּהָנִים הֶדְיוּטִים וְנִזְהוֹ מְרָמְזוֹ לְנוֹ רַש"י בְּלִשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ אֵין צוֹ אֶלָּא זִירוּז מִיֵּד וּלְדוֹרוֹת בְּחֵי יָד מְרָמְזוֹ עַל תְּפִילִּין שֶׁל יָד שֶׁהוּא בְּחֵי א' וּלְדוֹרוֹת הִיא לְשׁוֹן דִּירָה מִפְּתַח הַפְּנִימִי שֶׁהוּא מְרָמְזוֹ עַל בְּחֵי ב' כִּל זֶה מְרָמְזוֹ שְׁצָרִיף לְבֵא לְב' הַבְּחֵי שֶׁיְהִיָּה לוֹ לֵב נִשְׁפָּר מִעֲבִירוֹת שְׁפִיָּדוֹ וְאַח"כּ לְבָטוּחַ בְּחֶסֶד הַשֵּׁנִי בְּכַדִּי לְבֵא מִזֶּה לְאַהֲבָה עֲלִיּוֹנָה וְתִשְׁוִקָה לְעִבּוּדָתוֹ ית' יה"ר שֶׁנִּזְנָפָה לְזֶה אַכִּי"ר: צוֹ אֶת אֶהְרֹן וְגו' פִּירַש"י אֵין צוֹ אֶלָּא זִירוּז בְּיוֹתֵר צָרִיף לְזִירוּז בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסֶד חֶסֶדוֹן פִּיס.

הַנֵּה לְפָרֵשׁ כ"ו עֵדָה"מ וְעִבּוּדָה לַה' נִקְדִּים תְּחִלָּה וְאָמַר אַבִּי זְלֵלָה"ה עַל מֵאֲחֻז"ל אָדָם אֲתָם קְרוּאִים וְכו' מִי שֶׁעוֹסֵק רַק בְּבְחֵי גְשָׁמִיּוֹת אַכִּילָה וְשִׁתְּיָה וְשַׁאֲרַ תְּאֵוֹת גְּשָׁמִיּוֹת שְׂאֵינוֹ עֵיִקֵר רַק בְּחֵי דְמִיּוֹן פְּקוּף בְּפִנֵּי אָדָם נִקְרָא בְּחֵי ד"ם לְשׁוֹן דְּמִיּוֹן אַבְּל מִי שֶׁקְרוּיָן אָדָם שֶׁמְדַבְּקִים כֹּל הַבְּחֵי גְשָׁמִיּוֹת לַה' בְּחֵי אֶל"ף בְּחֵי אֱלוֹפֹ שֶׁל עוֹלָם וְנִתְחַבֵּר אוֹת א' לְבְּחֵי ד"ם נַעֲשֶׂה אד"ם בְּחֵי וְאֲתָם הַדְּבָקִים בַּה'.

וְהַנֵּה כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם וְדַרְז"ל לֹא תֹאכְלוּ קוֹדֵם שֶׁתִּתְּפַלְּלוּ עַל דְּמַכְם הַעֲנִין הוּא פִּי כְּשֵׁיִאֲכַל קוֹדֵם הַתְּפִלָּה וְיַעֲסוֹק בְּבְחֵי תְּאֵוֹת גְּשָׁמִיּוֹת יִתְמַטֵּם לְבוֹ מְאוֹד וְלֹא יוּכַל לְדַבֵּק א"ע לְבְּחֵי קְדוּשָׁה וְיִהְיֶה בְּחֵי ד"ם כִּנְל לִכְן עֲצָתִי הוּא שֶׁיִּתְּפַלֵּל תְּחִלָּה וְיִדְבַק עֲצָמוֹ לַה' לְבְּחֵי אֶלְפֵי אֱלוֹפֹ שֶׁל עוֹלָם תְּחִלָּה וְאַח"כּ יֹאכַל אַכִּילָה גְּשָׁמִיּוֹת בְּכּוֹנְנָה לַה' לְחִזָּק גּוֹפֹ לְעִבּוּדָתוֹ ית' וּבָזֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מְבָחֵי אַכִּילָה בְּחֵי ד"ם פְּסָא וּמְכוֹן לְבְּחֵי קְדוּשָׁה בְּחֵי אֶלְפֵי וְיִהְיֶה אָדָם בְּשִׁלְיָמוֹת וְזִשְׂאָה"כ וְעַל דְּמִיּוֹת הַפְּסָא דְּמִיּוֹת פְּמֵרָא אָדָם עֲלֵיו מְלַמְעֵלָה הֵיִנוּ שְׂבָקִי אָדָם בְּשִׁלְיָמוֹת הוּא פְּאֲשֵׁר הַקְדוּשָׁה הוּא בְּחֵי אֶלְפֵי הוּא לְמַעֲלָה וּבְתִחִלָּה עַל בְּחֵי כס"א בְּחֵי ד"ם הוּא אַכִּילָה גְּשָׁמִיּוֹת שְׁנִקְרָא פְּסָא לְהַקְדוּשָׁה כִּנְל וְהַנֵּה בְּחֵי תְּפִלָּה בְּחֵי אֶלְפֵי הַנִּלְשָׁנָה נִקְרָא בְּחֵי פְּהֵן גְּדוּל וּבְחֵי אַכִּילָה בְּחֵי פְּסָא הַנִּלְשָׁנָה נִקְרָא בְּחֵי פְּהֵן הֶדְיוּט צָרִיף לְהִיּוֹת דְּבּוּק תְּמִיד בְּחֵי פְּהֵן גְּדוּל בְּחֵי אֶלְפֵי לְבְּחֵי פְּהֵן הֶדְיוּט בְּחֵי פְּסָא הַנִּלְשָׁנָה ד"ם, הַנִּלְשָׁנָה לֹא נִקְרָא פֶּס בְּלֹא אֶלְפֵי בְּחֵי אֵין הַפְּסָא שֶׁלֵּם ח"ו גַּם פְּשִׁעָאֲכִילָה הִיא בְּכּוֹנְנָה לַה' כִּנְל נִקְרָא פִּיס מְלֵא בִּיּוֹ"ד שֶׁהוּא נִרְתַּק וְכִסּוּי לְבְּחֵי קְדוּשָׁה אַבְּל כְּשֵׁיִאֲיָנָה בְּשִׁלְיָמוֹת נִקְרָא פֶּס חֶסֶד בְּלֹא יוֹד וְנִקְרָא חֶסֶד חֶסֶד פִּיס וְלָזֶה רְמוֹ רַש"י זְלֵלָה"ה בְּאוֹמְרוֹ בְּיוֹתֵר צָרִיף זִירוּז בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסֶד חֶסֶדוֹן פִּיס לְרַמְזוֹ שֶׁיְהִיָּה בְּחֵי פְּסָא בְּשִׁלְיָמוֹת הֵיִנוּ שֶׁתִּהְיֶה הַאֲכִילָה בְּכּוֹנְנָה לַה' וּבְהַתְּחַבְּרוֹת לְבְּחֵי תְּפִלָּה מְקוֹדֵם כִּנְל וְאֵז יִתְמַלֵּא בְּחֵי כִּי"ס כִּנְל וְנִזְהוֹ מְרָמְזוֹ בְּפְסוּק צוֹ אֶת אֶהְרֹן וְאֵת בְּנָיו פִּי צ"ו לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת שֶׁיִּחַבֵּר בְּחֵי אֶהְרֹן בְּחֵי פְּהֵן גְּדוּל בְּחֵי אֶלְפֵי הַנִּלְשָׁנָה לְבְּחֵי פְּהֵן הֶדְיוּט בְּחֵי בְּנָיו שֶׁל אֶהְרֹן בְּחֵי אַכִּילָה גְּשָׁמִיּוֹת כִּנְל לְאֹמַר זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה וְגו' פִּירוּשׁ עוֹלָה מְרָמְזוֹ לְבְּחֵי תְּפִלָּה שֶׁהוּא כְּוָלָה לַה' כִּי בְּחֵי אַכִּילָה בְּכּוֹנְנָה לַה' נִקְרָא בְּחֵי שְׁלֵמִים שֵׁשׁ בָּה אַכִּילָה לְפְהָנִים וְלְבַעֲלִים אַבְּל הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא כְּוָלָה לַה' נִקְרָא בְּחֵי עוֹלָה וּמִזֵּהִיר הַפְּתוּב שֶׁתִּהְיֶה בְּחֵי עוֹלָה עַל מוֹקְדָה הֵיִנוּ, בְּבְחֵי הַכְּנָעָה לְשׁוֹן קִיד"ה וְהַשְּׁתַּחֲוִיָּה בְּחֵי תְּפִלָּה בְּהַכְּנָעָה וְאַח"כּ תִּהְיֶה בְּחֵי שְׁלֵמִים שֶׁהִיא אַכִּילָה בְּכּוֹנְנָה לַה' כִּנְל וְנִזְהוֹ רֵאשִׁית עֲרִיסוֹתְכֶם חֶלָה תְּרִימוּ לַה' פִּי שֶׁקוֹדֵם עֲרִיסוֹתְכֶם בְּחֵי אַכִּילָה תִּהְיֶה תְּחִלָּה בְּחֵי חל"ה וְתְּפִלָּה לַה' לְשׁוֹן וִיח"ל מְשָׂה גַם חֶלָה לְשׁוֹן יִרְאָה מְלִשׁוֹן חל"ו מְפָנְיוֹ כִּל הָאֲרִץ שֶׁתִּהְיֶה

תפלה באימה ויראה לה' תחלה ואח"כ יאכל עריסתו ופתו בכוננה לה' ויהיה פסמו לה' יה"ר שנופה לזה אמן כיה"ר: דבר אל בני ישראל לאמר המקריב את זבחו שלמיו לה' יביא את קרבנו לה' מזבח שלמיו.

ונ"ל עד"ז דהנה יש שני בחי' עבדות ה' אחד שעובד את הבוב"ה בהנדפכות התקמריות מפל וכל וכלא ממש חשוב אצלו בחי' ש"כר ועונש אפילו ש"כר עוה"ב ומכ"ש ש"כר עוה"ז רק שפלתה נפשו באהבה עזה ותשוקה גדולה לה' עד מאוד וכמאה"כ פלה שארי ולבבי צור לבבי וחקי אלהים לעולם וזה הוא בחי' פהן גדול יחודא עילאה ויש שעובד את הבוב"ה בבחי' סו"מ וע"ט שלא בהנדפכות התקמריות מפל וכל אדרבא יש לו כל התאוות שהו בהיתר ונחשב אצלו בחי' ש"כר ועונש רק שמאמין באמו"ש שהבוב"ה גומל טוב למי שישמור מצותיו ויעניש למי שיעבור על מצותיו וזהו בחי' פהן הדיוט יחודא תפאה ובחי' עבודת הבוב"ה מכונה באות אלה מרמז על אחד יחיד ומיוחד על אלוף של עולם שתמיד פוננתו בשעת עבודתו להבוב"ה הן מי שעובד אותו ית' בבחי' א' לכן הוא סו"מ וע"ט בכל רגע מחמת שתמיד נחקק בלבו אהבתו ית' והן מי שעובד להבוב"ה בבחי' ב' לבא הוא סו"מ וע"ט בכל רגע מחמת שתמיד אמונת ה' בלבו והכלל שתמיד צריך להיות מתחילה בבחי' פהן הדיוט שהוא מרמז על אחד לתמא ומזה יוכל לבא לבחי' כ"ג שהוא מרמז על אחד לעילא וזהו קוב"ה אחד לעילא לא יתיב על פורסיא דיקרי' עד דאתעבידת ברזא דאחד פגוונא דיליה למהוי אחד באחד פי' לבא מבחי' אחד לתמא לבחי' אחד לעילא והפן ולכא בחי' עבודה שהיא מכונה באות א' מכונה ג"כ בשם פהן שאותיות ה"נ"א אין להם פן זוג היינו ה' ביחידות נ' בעשירות ד' במאות והמה רק בחי' אחדות גם בחי' עבדות הנ"ל מכונה בשם עולה שתיבת עולה בגימט' אלה במילואו וזהו צו את אהרן ואת בניו בחי' כ"ג וכהן הדיוט לאמר זאת תורת פי' כ"ג הוא התורה והחוקה בדרך עבודה להשי"ת העולה היא העולה פי' לבא מבחי' אחד לתמא לבחי' אחד לעילא כמאמר זוה"ק למהוי אחד באחד ואפשר לומר שזהו פוננת הזנה על פסוק או מי יחזיק במעוזי שלום יעשה לי יעשה שלום לי ואיתא בזוה"ק תרין שלמין איכא הכא שלמא לעילא שלמא לתמא עכ"ל דהנה בחי' עבדות מכונה בשם השלום בחי' שלימות ויש בחי' עבדות לעילא ובחי' עבדות לתמא וזהו שלום לעילא שלום לתמא ע"כ ב' בחי' עבדות הנ"ל מהו שלום שלום לרחוק לקרוב חד לצדיק גמור חד לבעל תשובה מרמז לב' בחי' הנ"ל הינו צדיק גמור הוא בחי' ב' ובע"ת הוא בחי' א' (פאן חסר): דרוש לשבת הגדול וידבר ה' וגו' צו את אהרן וגו' זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה וגו'.

ומסיים בסוף הענין דקרבנות ביום ציונתו את בני ישראל להקריב את קרבניהם לה' במדבר סיני ויש לדקדק לכאורה הנה ליה למכתב במדבר סיני קודם להקריב ולכתוב את בני ישראל במדבר סיני להקריב וגו' גם להבין ענין פסח מצרים שהיה מקחו מבפשו.

הנה עיקר ענין יציאת מצרים שיצאו מהקליפות נון שערי טומאה ונכנסו לנון שערי קדושה ומקור הקליפות הוא בחי' גסות ובמצרים היו בבחי' גסות הרוח לכן ממה שהיו בתחלה בבחי' אדם בשלימות ומחמת גסות הרוח נסתלקה בחי' הקדושה כמאמר אין אני והוא יכולין לדור בעולם אחת ונסתלקה בחי' א' מן אד"ם שנסתלקה בחי' אלוף בחי'

אלופו של עולם בחי קדושה מן אדם ונשאר אותיות ד"ם ונהו למפה מצרים בבכוריה"ם כל"ח היינו שיהיה ה' בחי בפוריהם בחי גסות פי בכור הוא בחי גסות ושמעתי בשם אחד שפירש מאמר חז"ל בעשרה מאמרות נברא העולם כו' פדי כו' ופירש ע"ד מאחז"ל יתוש קדמה במעשה בראשית היינו שע"י שיזפור האדם שיתוש הוא קדום לפניו במעשה בראשית עי"ז לא יתגאה האדם ואם היה נברא העולם במאמר אחד היו כל הנבראים בפעם אחת בהשונאה ולא היה קדימת היתוש וכשנברא בעשרה מאמרות היה קדימת היתוש ועי"ז יגיע שפלות לאדם ולא יתגאה ויהיה שכל טוב לצדיקים ולבחי' זו מרומז שפסח של מצרים היה מקחו מבשור לרמז לבחי' בעשרה מאמרות הנ"ל בחי' שפלות ולזאת אם שפאמת במחשבה היה יעקב אבינו ע"ה הבכור ליצירה ונולד עשו תחילה פדי שלא יהיה ליעקב אע"ה בחי' התנשאות וגסות ח אמנם גם בחי' שפלות ביותר ג"כ אינו שלימות בעבודה כ"א יושפל בעיניו ביותר לא יוכל להתקרב ולגשת אל הקודש לתורה ולתפלה מחמת רוב שפלותו באומרו מי אני אשר אקום קדם מלפא להתפלל ולניחז בעולמות העליונים ובעבור שפלותו יפול לבו בקרבו ח"ו ביותר לכן צריכין ג"כ למעט התנשאות לשם ה' ולכן קנה יעקב הבכורה מעשו פדי שיהיה לו מעט התנשאות וחיזוק הלב לעבודת ה' ית"ש וברוב שפלותו אמר קטונתי מפל החסדים ומפל האמת ותיבת האמת נקוד בזקף קטן פירוש שפחי' קטן זקוף למעלה פי מאן דזעיר איהו רב ונהו בחי' שבת הגדול שיזדקף למעלה פדאיתא בזה"ק פי עיקר התקרבות וכניסה לעבודתו לבחי' קדושה הוא עי" בחי' ענוה ולא יתהלל האדם א"ע בשום טובה שיש לו כמאה"כ אל יתהלל חכם בחכמתו וגבור בגבורתו ועשיר בעשרו פי באמת הקב"ה לא נתן לו הפאה והחכמה פדי שיתגאה בה אדרבה אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו אמנם העצה היעוצה לזה הוא פאשר נתן לו ה' כל הטובה יסתפל בלבו חיות של הדבר מי הוא המחיה ומהוה את הטובה וכאשר מתבונן בלב על כל דבר וחיותו ורואה ומבין פי השי"ת הוא המחיה את כולם ונותן לב וחיות בתוך כל נברא וטובה אזי נכנע ונשפל לפני ה' ועי"ז אנו מתפללים לה' וטהר לבנו לעבדה באמת היינו באמת מרמז לג' בחינות טובה הנ"ל היינו אות א' שהיא ראשונה לאותיות מרמזת לבחי' רוחניות היינו לבחי' חכמה ואות מ"ם שהיא אמצעית האותיות מרמזת לבחי' האמצעיות בחי' גבורה שאינה כ"כ רוחניות כמו חכמה ואות תיו שהיא אחרונה לאותיות מרמז לבחי' גשמייות בחי' עשירות ונהו וטהר לב"נו רבה לומר שיהא בחי' ל"ב של כל דבר טהור ונף ונראה לעינינו ונבין היטיב בחי' חיות ול"ב של בחי' אמת ג' בחי' טובה הנ"ל ועי"ז יהיה לנו בחי' ענוה פנ"ל ועל ג' בחינות ל"ב הנ"ל של ג' בחי' טובה הנ"ל מרמז הפתוב צו את אהרן וגו' צו גימטריא ג' פעמים ל"ב שאמר הקב"ה למשה שיכניס באהרן ג' בקי' ל"ב הנ"ל ואם שאהרן היה בשלימות השפלות וענוה אמנם הקב"ה ציוה למשה שיכניס בו עוד יותר פדי שיוכל אהרן להמשיך גם על כל ישראל בחי' ל"ב הנ"ל ועי"ז יהיה להם בחי' ענוה ויקרבו א"ע לבחי' קדושה בחי' א' אלופו של עולם ותתקרב האות א' לאותיות ד"ם ויהיה אד"ם בשלימות וזה שאמר הפתוב אדם פי יקריב וגו' ר"ל שעיקר הקרפן הוא שיקריב האותיות אדם זה לזה פנ"ל וזשאה"כ ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם ומפרש הפתוב במה יקריבו ואמר במדבר סיני היינו סי"ני ע"ה גימטריא ענוה פירוש

בבחי' עֲנֵנָה יִקְרִיב הַקָּרְבָּן שֶׁל אוֹתִיּוֹת אד"ם כַּנ"ל וְאָמַר הַכֹּתוֹב הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה ר"ל מוֹקְדָה מְלֻשׁוֹן קִינָה וְהַשְׁתַּחֲוִיָּה וְהַכְנָעָה וְעֲנֵנָה פִירוּשׁ שְׁעִיקָר.

הָעוֹלָה וְהַקָּרְבָּן הוּא בַחֲוֵי מוֹקְדָה בַחֲוֵי עֲנֵנָה וְזֶהוּ עֲנֵנָה פֶּסַח מְצַרִּים שֶׁהִיא מְקַחוּ מִבְּעֵשׂוֹר לְחוֹדֵשׁ וְאִתָּא בַמְדַרְשׁ שֶׁלְקַחוּ טָלָה בְּעֵשׂוֹר לְחוֹדֵשׁ וְקִשְׂרוּ אוֹתוֹ בְּכַרְעֵי הַמָּטָה פִירוּשׁ בְּעֵשׂוֹר מְרַמֵּז לְבַחֲוֵי יוֹד הַקִּטְנָה שֶׁבְּאוֹתִיּוֹת שְׁמֵרַמֵּז לְבַחֲוֵי עֲנֵנָה וְקִדְוָשָׁה וּבַבְּחֵי עֵשׂוֹר בַחֲוֵי יוֹד בַחֲוֵי עֲנֵנָה לְקַחוּ הַטֵּל"ה גִּימְטְרִיָּא ד"ם פִירוּשׁ מֵה שֶׁהִיא בְּמְצַרִּים בַחֲוֵי ד"ם כַּנ"ל קִשְׂרוּ אוֹתוֹ בַחֲוֵי ד"ם לְכַרְעֵי הַמָּטָה הֵינְנוּ לְבַחֲוֵי פְרִיעָה בַחֲוֵי עֲנֵנָה בַחֲוֵי אֶלֶף הַנְּ"ל וְנַעֲשֶׂה אָדָם כַּנ"ל בַחֲוֵי יוֹד וְהִיא פֶּה קִשׁוֹר עַד לַיִל חֲמִישִׁי בְּשַׁבַּת כִּי בְּעֵשׂוֹר לְחוֹדֵשׁ הִיא בְּשַׁבַּת וְכָל יוֹם קָבְלוּ מִבַּחֲוֵי יוֹד וְנַעֲשֶׂה חֲמִשָּׁה פְּעָמִים יוֹד עוֹלָה חֲמִשִּׁים וְנִכְנָסוּ לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי קִדְוָשָׁה וְעִיקָר הַתְּחִלַּת פְּנִיסָה לְקִדְוָשָׁה הִיְתָה בַחֲוֵי עֲנֵנָה כִּי ע"י בַחֲוֵי עֲנֵנָה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְבַחֲוֵי קִדְוָשָׁה וּדְבִיקוֹת בָּהּ בְּמַחְשָׁבָה דְיָבוֹר וּמַעֲשֶׂה בְּקִדְוָשָׁה וְלִהְיוֹת בְּבַחֲוֵי שַׁבַּת הַגְּדוֹל בַחֲוֵי מַחְשָׁבָה שֶׁלְפָנֵי בַחֲוֵי פ"ה ס"ח כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי מֵאֲבִי זִלְלָה"ה שֶׁאָמַר בְּשֵׁם ר' לִיבֵר זִלְלָה"ה כָּל ל' וְלָזָה רְמִזוּ רז"ל אֶלְמָלִי שְׁמָרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתִּי שַׁבָּתוֹת פְּרָאוֹי מִיָּד עֲאָלִין פִירוּשׁ' בַחֲוֵי שַׁבַּת בְּמַחְשָׁבָה וּבַחֲוֵי שַׁבַּת דְיָבוֹר שֶׁיְהִי בְּקִדְוָשָׁה וְטִהָרָה פְּרָאוֹי מִיָּד יִהְיוּ נִגְאָלִין וְנִכְנָסִין לְבַחֲוֵי קִדְוָשָׁה כִּן יְהִי רְצוֹן אֲמֵן: הַפְּהֵן הַמַּחְשָׂא אוֹתָהּ יֵאָכְלָנָה בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ תֹּאכַל וְגו'.

הֵנָּה עִיקָר תְּכִלִּית הַמְצוֹת הִיא כְּדִי לְצַרְף וּלְזַכֵּף אֶת הַבְּרִיּוֹת כִּי כִּי הַגּוֹף הוּא דְבָר גִּשְׁמִי בַחֲוֵי חוֹנֵשֶׁף בְּלִתִּי אֹר וְהַקֵּב"ה בְּרוֹב רַחֲמָיו וְחֶסְדָּיו רוֹצֵה לְזַכּוֹת וּלְזַכֵּף אֶת צְדִיקִים שֶׁיִּכְנָס וְיֵאִיר אֹר הַשִּׁי"ת לְגוֹף הַגִּשְׁמִי וְשִׁיְהִי לָהֶם אֹר רִוְחָנִי בְּאַהֲבָה וְיִרְאֶה לָהּ וּמַחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת לְפִיכֶף הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמְצוֹת כְּדִי שֶׁע"י תּוֹרָה וּמְצוֹת יֵאִיר בָּהֶם אֹר ה' וְיִבְאוּ לְבַחֲוֵי עֲלָמָא דְאַתְפְּסִיא לְבַחֲוֵי מַחְשָׁבָה קְדוּשָׁה בַּאֲהוּי"ר בְּלִתִּי לָהּ לְבָדוּ כַּמֵּאָה"כ הַנְּסִתְרוֹת לָהּ אֲלֵהֵנוּ וְגו' כִּי שֶׁהָעִיקָר הוּא שִׁיְהִי הַנְּסִתְרוֹת שֶׁהוּא הַמַּחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת בְּלִתִּי לָהּ לְבָדוּ וּבַחֲוֵי מַחְשָׁבָה כְּזוֹ נִקְרָא בַחֲוֵי שַׁבַּת בַחֲוֵי נִיְיָהָ לָהּ שֶׁנַּעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ וְכִמוֹ שְׁשִׁמְעֵתִי מֵאֲבִי זִלְלָה"ה שֶׁאָמַר בְּשֵׁם ר' לִיבֵר זִלְלָה"ה עַל שַׁבַּת שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח שֶׁקוֹרִין אוֹתוֹ שַׁבַּת הַגְּדוֹל כִּי שַׁבַּת הוּא הַמַּחְשָׁבָה פֶּסַח הוּא הַדְּיָבוֹר שֶׁנִּקְרָא פ"ה ס"ח וּבַחֲוֵי שַׁבַּת בַחֲוֵי מַחְשָׁבָה שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח הוּא הַדְּיָבוֹר כַּאֲשֶׁר הוּא אוֹתוֹ שַׁבַּת הַגְּדוֹל כִּי הוּא הָעִיקָר כַּנ"ל גַּם יֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל זֶה הַדְּרָךְ דֶּהֱנָה יֵשׁ ב' בַחֲוֵי צְדִיקִים בְּאַהֲבָה לָהּ בַחֲוֵי א' שְׂאוּהֵבִים אֶת ה' מַחְמַת רֹב שֶׁפְּלוֹתָם שְׂרוּאִים פְּחִיתוֹת עֲבוֹדָתָם לָהּ וְאֵפ"כ הַקֵּב"ה מְרַחֵם עָלָיו וְעוֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד וְרַחֲמִים אֵעפ"י שֶׁאֵינּוּ כְּדָאִי כְּמוֹ שֶׁאֵנּוּ מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת אֵעפ"י שֶׁאֵינּוּ כְּדָאִי אֲמַנְם כ"ז הוּא אֲהַבְתּוּ לָהּ כַּאֲשֶׁר רוֹאֶה חֶסְדֵי הַשִּׁי"ת שֶׁעָלָיו אֲמַנְם יֵשׁ בַחֲוֵי צְדִיקִים שְׂאוּהֵבִים אֶת ה' מִתּוֹךְ יְסוּרִים הֵינְנוּ כַּאֲשֶׁר אֵין לָהֶם צָרְכָם הַהֲרַחֲתִים אֵעפ"י כִּן הֵם אוֹהֵבִים אוֹתוֹ ית' בְּאַהֲבָה אֲמִיתִית אֵעפ"י שֶׁעֲדִינִן אֵין לָהֶם בַחֲוֵי גְּאוּלָּה וְיִשׁוּעָה מִיְסוּרִים שֶׁלָּהֶם וּבַחֲוֵי זוֹ נִקְרָא שַׁבַּת שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח כִּי שַׁבַּת מְרַמֵּז לְבַחֲוֵי אֲהָבָה עֵילָאָה פֶּסַח מְרַמֵּז לְבַחֲוֵי גְּאוּלָּה וְזֶהוּ שַׁבַּת שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח כִּי בַחֲוֵי אֲהָבָה לָהּ שֶׁהוּא מִתּוֹךְ יְסוּרִים שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח בַחֲוֵי גְּאוּלָּה קוֹרִין לְבַחֲוֵי זוֹ שַׁבַּת הַגְּדוֹל בַחֲוֵי אֲהָבָה עֵילָאָה הַגְּדוֹלָה בְּמַעֲלָה מִבַּחֲוֵי הָרָאוּשׁוֹנָה וּבַחֲוֵי זוֹ הִיא בְּמְצַרִּים שֶׁהִיא שַׁבַּת שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח לְפָנֵי הַגְּאוּלָּה וְהִיא גְּדוֹל מְשַׁאֵר שַׁבָּתוֹת אַחַר אֵינּוּ מֵאִיר לִימֵי הַשְּׁבֻעַ רַק עַד יוֹם ג' בְּשַׁבַּת כְּדָאִיתָא בְּגִמְרָא וְשַׁבַּת שְׁבַמְצַרִּים שֶׁלְפָנֵי הַפֶּסַח הִיא בְּעֵשׂוֹר לְחוֹדֵשׁ

והאיר בימי השבוע עד יום ד' שהוא ערב פסח והיה לישראל אהבה לה' וישטו את הפסח באהבה גדולה לה' כל עדת ישראל ע"י הארת שפת הגדול בחי' אהבה עלאה פנ"ל וזהו עיקר תכלית המכונן של כל המצות שיאירו אור ה' בהגוף בבחי' אהוי"ר במחשבתו פנ"ל אמנם זהו דווקא אחר שנתן לנו השי"ת את תורתו הקדושה בתרין"ג מצות ומעוררים את לבבינו ומחשבותינו לבחי' אהבה פנ"ל אבל אבותינו אברהם יצחק ויעקב שעדיין לא קבלו את התורה והמצוות ופכו את גופם בשאר עבודות פדאיתא בספרים שאברהם אבינו ע"ה עבד לה' בחפירת באר מים חיים עבודת תפילין ומה שנתקן על דינו בעולמות עליונים ע"י תפילין שלנו בחי' זו בעצמו תקן א"א ע"ה בחפירת הבאר ובאמת חפירת הבאר הוא נרה ממצות ה' שאינה מהם רק הוא בחי' תאוות עוה"ז ולכן נקרא עבודה נרה פ"י שהיא עבודה שאינה ממצות ה' ולכן נקראת נרה וזהו שישד בעל אגדה מתחילה עובדי ע"ז היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו פ"י שמתחלה קודם מתן תורה היו אבותינו מזפכים גופם ע"י עבודות אחרים לה' שנקראו זרים ממצות ה' פנ"ל ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו פ"י שקירב אותנו בקירוב גדול שיהיה הזיכרון ע"י מצות הקדושים ולא ע"י עבודות אחרים ונרים וזהו שרמזו רז"ל אין, צו אלא ע"ז ואיתא בזה"ק ע"ז ברשותיהו קיימין בתאוון אחרנין וכו' פ"י עבודות שהם בבחי' רשות בבחי' תאוות אחרים תאוות עוה"ז ואינם בבחי' מצנת ה' זהו שנקרא עבודה נרה ומזהיר הכתוב על בחי' עבודות אלו שגם הם יהיו בבחי' קדושה וזהו שאה"כ אנכי ה' אלהיך מארץ מצרים ואלהים זולתי לא תדע פ"י שיהיה לה' בחי' אור ה' אהוי"ר אפילו בעסקו בבחי' ארץ מצרים בחי' גשמיות גם שם תראה בחי' אלהות ותתבונן ממנה גדולת הבוב"ה ואימת יהיה זה פאשר אלהים זולתי לא תדע פ"י שתדע שאין שום בחי' חיות אחר בלתי לה' לבדו שמכה"כ ית' וזשאה"כ הפהן המחטא אנתה יאכלנה וגו' ר"ל המחטא הוא לשון חסרון פ"י פשיחסר לפהן בחי' אותה אכילה גשמיות רק במקום קדוש תאכל שיאכל אותה בבחי' קדושה שיתבונן בבחי' קדושה שיש בו חיות אלהות פנ"ל וזהו שאחז"ל הפהנים אוכלים ובעלים מתכפרין שע"י אכילת פהנים שאכלו במקום קדוש היינו בבחי' קדושה פנ"ל האיר אור ה' בפעלים בבחי' אהבה לה' בבחי' תשובה ועי"ז מתכפרים שזנפה לזה אכי"ר: פרשת שמיני ויהי ביום השמיני קרא משה וגו': פ"י רש"י יום שבו הוקם המשכן וכו' ויל"ד שלכאורה נראה פהתחלה באמצע הענין והו"ל לכתוב פרשה זו בפרשה של בנין המשכן ולהבין זה נקדים תחלה להבין מה דאיתא בגמרא באותו יום היה שמחה להקב"ה פ"י שזנברא בו העולם נאמר פ"י ויהי ביום וגו' ונאמר לעיל ויהי ערב ויהי בוקר וכו' ולכאורה ק' ל"ל ללמוד ג"ש זו מן ויהי דמע"ב דווקא וכי בשני המקומות הללו דווקא נאמר מלת ויהי הלא בכמה מקומות נאמר ויהי ויהי יכול ללמוד גם במקום אחר ולהבין כ"ז הנה אהז"ל כל מי שיש בו דעה פאילו נבנה בהמ"ק בימיו כו' והענין הוא כי עיקר ענין המקדש היה להפך מדת הדין לרחמים היינו שפאשר חטא האדם ע"י רוח שטות רוח הבהמיות שזנכנס בו (כמאחז"ל אין אדם חוטא עד שזנכנס בו רוח שטות היינו רוח הבהמה) ואח"כ חזר בו ונכנע לכבו מאוד ונשבר ונדפה ונכנס מיד למקדש הביא קרבנו מן הבהמה מן הבקר מן הצאן גשמי לרמז לבחי' רוח הבהמיות רוח שטות שהיה נכנס בו והתודה על חטאו ועשה תשובה ומודה ועוזב וע"י שזנכנס למקדש שזנאמר בו ושכנתי בתוכם ודחז"ל מלמד שהקב"ה השירה שכינתו בתוהו כל או"א

ובכח הזה נכנס תיקף בבע"ת שהוא רוח קדושה ונתהפף מדת הדין בחינת הבהמה הגשמי לבחי' אשה ריח ניחוח לה' בחי' מדת הרחמים כ"ז הנה פשיה בהמ"ק בנוי אבל אחר שגרמו עונותינו ואין לנו לא מקדש ולא קרבן צדיקים מהפכים מדת הדין למדת הרחמים ע"י בחי' דע"ה שיש בהם היינו שהצדיק שיש בו דעה מתבונן תמיד בשכלו ודעתו בגדולת הבוב"ה אף שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ומחיה ומנהיג אותם מאין ליש בכל רגע ורגע בלי הפסק ועי"ז נתמלא אימה ובושה ופחד מפני גדולתו ית' וממלא מתחרט על כל מעשיו אשר עשה אשר לא לה' היו ומכ"ש אם עשה איזה חטא גדול מאד נשבר לבו בקרבו ומודה ועוזב דרכיו המקולקלים והולך בדרכי ה' בכל עניניו ומדקדק במעשיו בכל פרטי עניניו שיהיו בלתי לה' לבדו הן באכילתו שיאכל רק די סיפוקו להחיות נפשו ולחזק גופו לעבודת הבוב"ה וכן בכל אשר הוא עושה כגון מו"מ או שאר דברים בכלם הוא מכונן בלתי לה' ובזה הוא מהפך בחי' הגשמיים בחי' הרוחני לבחי' אור בחי' קדושה מדה"ד למדת הרחמים ובחי' זו נקרא דע"ת בחי' התחברות חו"ג התחברות בחי' דין בחי' גשמיים לבחי' רחמים בחי' קדושה פנ"ל והוא ממש כמו ענין הקרבן בבהמ"ק הנה"ל שהפך בחי' גשמי לבחי' קדושה פנ"ל ובחי' זו נקרא בכו"ר שנוטל פי שניים היינו שמחבר שני הבחי' הנה"ל ביחד בחי' חו"ג פנ"ל ולבחי' זו היתה עיקר פוננת בריה"ע כמאה"כ בראשית דעת שיחבר בחי' שמי"ם ואר"ץ בחי' גשמי לבחי' רוחני הבריאה היתה בשביל ראשית דעת שיחבר בחי' שמי"ם ואר"ץ בחי' גשמי לבחי' רוחני בחי' קדושה פנ"ל ובחי' דע"ת זו הנקרא בכו"ר פנ"ל הוא בחי' שבת נייחא עילאה ומרומז בתוכת בכו"ר דע"ת עולה גימט' שב"ת גם שמי"ם ואר"ץ עם השורש שלהם שבהם נבראו היינו אותיות י"ה של שם העצם ב"ה גימ' שב"ת פי בחי' קדושה נברא באות יוד של השם ב"ה ובחי' גשמיות דברים המותרים נבראו באות ה' של השם ב"ה וזהו סמכוני באשיות וארז"ל חרי אשיות איש ואשה ר"ל איש באות יוד ואשה באות ה' שצריך האדם לחבר אותם יחד בחי' יוד שהיא בחי' קדושה לבחי' ה' שהיא בחי' גשמיות ובחבורם יחדה היינו שמי"ם ואר"ץ י"ה עולה בחי' שב"ת שנקלל בו בחי' דע"ת בכו"ר ראשית פנ"ל ולזה המקדש אינו דוחה שבת פי מי שיש לו בחי' שבת בשלימות בהתפללות כל הבחי' הנה"ל אינו צריך לבחי' המקדש פנ"ל וכן מי שיש לו בחי' דע"ת בשלימות פנ"ל פאלו נבנה המקדש בימיו היינו שיש בו בחי' מקדש פנ"ל ע"י שהפך חשוכא לנהורא כמו בקרבנות שבמקדש ממש פנ"ל וזהו שדרז"ל הג"ש מן בריה"ע היינו פי ויהי ביום השמי"ני מרמז לבחי' דעת שהוא שמינית במדות העליונות ממטה למעלה שהוא למעלה מבחי' שבעת ימי בראשית אחר שעלו בבחי' אח"ד בחי' אחדות וזהו ממש ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד (היינו שפך השבעת ימי בראשית עלו לבחי' אחד בחי' דעת) בחי' הפיכת חשוכא לנהורא מדת הדין למדת הרחמים בחי' גשמיות לבחי' קדושה ולכן או קרא משה לאהרן ולבניו ולקני ישראל וגו' אעפ"י שזקני ישראל לא היו רשאים להקריב קרבנות על המזבח ממש אבל מחמת הבחי' דע"ת שהיה להם בשלימות פנ"ל והי' ממש כמו הקרבת הקרבן על המזבח לכן גם הם היו כמו הפהגים.

וזהו מאחז"ל באותו היום היתה השמחה לפני המקום פיום שנברא בו העולם היינו שהשמחה היתה שנשלם בו עיקר פוננת ורצון הבוב"ה בבריה"ע שהיו אז כל הבחי' הנה"ל בשלימות שבשבילם נבראו שמים וארץ פנ"ל וע"י בחי' שב"ת הנה"ל בהתפללות

כָּל הַבְּחִי הַגָּ' לְשִׁנְתֵּי קַרְבּוֹ יִשְׂרָאֵל לְבַחֲיוֹ קִדְוָשָׁה וְנִעְשׂוּ חֵלֶק ה' מִמֶּשׁ נִעְשׂוּ חַבִּיבִים לְפָנָיו ה' כְּצֵאתֵי הַחֲבִיבָה עַל בְּעָלֶיהָ וּמוֹנָה אוֹתָהּ תְּמִיד כְּדֹאִיתָא בְּגַמְרָא וּזְשֵׁאה"כ וּסְפָרְתָם לְכֶם מִמְחַרְת הַשְּׁבִת הֵינּוּ שְׁהַפְתּוּב מִזְהִיר לְיִשְׂרָאֵל שְׁיִהְיוּ נִזְהָרִים שְׁיִהְיֶה לָהֶם בַּחֲיוֹ מְסֻפָּר הֵינּוּ שְׁיִהְיוּ מְנוּיָן בְּכָל פֶּעַם כְּצֵאתֵי הַחֲבִיבָה עַל בְּעָלֶיהָ וְע"י מֵה יִהְיוּ חַבִּיבִים ע"ז אָמַר הַפְתּוּב מִמְחַרְת הַשְּׁבִת הֵינּוּ ע"י שְׁיִהְיֶה לָהֶם בַּחֲיוֹ שְׁבִ"ת בְּשִׁלְיֻמוֹת בְּהַתְּפַלְלוֹת בַּחֲיוֹ דַע"ת וְכָל הַבְּחִי הַגָּ' לְבַתְּשׁוּבָה שְׁלִימָה פְנ"ל לְכֹן אָנוּ מְתַפְּלִים תִּיכְף אַחַר סְפִירַת הָעֲנֻמָּה וְאוֹמְרִי לְטָהֲרָנוּ מִקְלִיפוֹ תִינּוּ וּמִטּוֹמָא תִינּוּ הֵינּוּ שְׁיִשׁ ב' בַּחֲיוֹ חֲטָאִים: בַּחֲיוֹ א' כְּשִׁחֻטָּא הָאָדָם וְאִח"פ תִּיכְף מְשִׁים לְלַבּוֹ מֵה שְׁפַעֲלַ וְעֵשָׂה וּמְבִין גְּוִדֵל הַפְּגָם וּמִתְחַרֵּט מְאוֹד וְלַבּוֹ נִשְׁבֵּר בְּקַרְבּוֹ ע"ז וּמוֹדָה וְעוֹזֵב וּמִתְפַּלֵּל לֵה' בְּלֵב שְׁלֵם וּמְעוֹרֵר בַּחֲיוֹ חֲסֵד וְרַחֲמִים רַבִּים מְלַמְעֵלָה וְנִתְפַּפֵּר לוֹ וְעַל בַּחֲיוֹ זֹ אָמַר דַּהֲמַע"ה כִּי אֶפְפוּ עָלֵי רַעוּת עַד אֵין מְסֻפָּר וְגו' עֲצָמוּ מִשְׁעָרוֹת רֵאשִׁי וְלַבִּי עֲזָבֵנִי פִי כִּף אָמַר דַּהֲמַע"ה אַעֲפ"י שְׁאֶפְפוּ עָלֵי רַעוּת הֵינּוּ הַעֲבִירוֹת עַד שְׁאֵין לִי בַּחֲיוֹ מִסְפָּר הֵינּוּ לְהִיּוֹת בְּבַחֲיוֹ צֵאתֵי הַחֲבִיבָה עַל בְּעָלֶיהָ שְׁמוֹנָה אוֹתָם פְּנ"ל מ"מ בַּחֲיוֹ לַב"י עֲזָבֵנִי הֵינּוּ לַב"י מְרַמֵּז לְבַחֲיוֹ צוּר לַבְּב"י וְחֲלָקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם הֵינּוּ בַּחֲיוֹ חֵלֶק ה' שְׁיִשׁ בְּקַרְבִּי זֶהוּ עֲזָבֵנִי (מְלִשׁוֹן עֲזוּב תַּעֲזוּב עֲמוֹ לְשׁוֹן עֲזָר וְסַעֲד) וְהִנֵּה לִי לְעֵזֶר וְלִסְעֵד לְהַתְּחַרֵּט מִיָּד וּלְהַבִּין מֵה שְׁפַגְמַתִּי וְלְשׁוּבָה בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה לְכֹן רָצָה ה' לְהַצִּילֵנִי וְגו'.

וּבַחֲיוֹ הַב' הוּא כְּשִׁחֻטָּא אֵינוּ רוֹאֶה אֵת נִגְעוֹ פְּלֵל וְזֶהוּ טְוִמָּאָה מִמֶּשׁ וְלַבְּחִי זֹ רַמֵּז דַּהֲמַע"ה בְּפָסוּק הַשִּׁיגוּנִי עֲוֹנוֹתִי וְלֹא יִכְלַתִּי לְרֵאוֹת הֵינּוּ שְׁהַחֻטָּא אֵינוּ יָכוֹל לְרֵאוֹת עֲוֹנוֹתָיו וְהִנֵּה טְוִמָּאָה מִמֶּשׁ וְע"ז צְרִיכִים עֵזֶר מְשִׁמִּים לְצֵאתֵי מְטוֹמָאָה זֹ וְע"ז אָנוּ מְתַפְּלִים שְׁיִטְהַר אוֹתָנוּ ה' מִשְׁנֵי הַבְּחִי הַגָּ' לְכֹדִי שְׁנִשְׁיֵג בַּחֲיוֹ סְפִירַת הַעֲמָר הֵינּוּ ע"י בַּחֲיוֹ עֲמָר גִּימָט' י"פ א"ל בַּחֲיוֹ חֲסֵד אֵל שְׁיִמְשִׁיף עָלֵינוּ חֲסֵדוֹ שְׁנִזְנֶפָה לְבַחֲיוֹ תִשׁוּבָה בְּשִׁלְיֻמוֹת וְע"ז מְמִילָא יִהְיֶה לָנוּ בַּחֲיוֹ סְפִירַת הַגָּ' לְכֹדִי כְּצֵאתֵי הַחֲבִיבָה עַל בְּעָלֶיהָ וּמְרַמֵּז בְּפָסוּק אַחֲלִי יִפְנוּ דְרָכֵי לְשִׁמּוֹר חֲקִיָּה.

הֵינּוּ אַחֲלִי גִימָט' מ"ט מְרַמֵּז לְבַחֲיוֹ סְפִירַת הָעֲנֻמָּה מ"ט יוֹם וְע"י בַּחֲיוֹ הַסְּפִירָה נִזְנֶפָה שְׁיִכְנוּנוּ דְרָכֵי לְשִׁמּוֹר חֲקִיָּה גִימָט' חל"ק הֵינּוּ לְהִיּוֹת נִקְרָא חל"ק ה' מִמֶּשׁ גַּם חֲקִיָּה מְרַמֵּז לְבַחֲיוֹ חֲסֵד גְּבוּרָה בִּיחַד בַּחֲיוֹ דַעַת הַגָּ' לְהֵינּוּ חֲקִיָּה שְׁוֹרֵשׁ הַמְּלָה הוּא ח"ק וְכְשִׁנְתַּחֲלֵף הַק' לַג' (שְׁהֵם מְמוּצָא א) נִעְשָׂה ח"ג ר"ת שֶׁל ח"ס ד"ג בּוֹרֵה מְרַמֵּז לְבַחֲיוֹ דַע"ת הַגָּ' לְשִׁנְזֶפָה לְזֶה כִיר"א: אוֹ יֵאמֵר עַד"ז הִנֵּה בַּס' אוֹה"ח אֵיתָא שְׁהוֹדִיעֵם בְּזֶה שְׁגָם הִיּוֹת שְׁהִנֵּה הַדְּבָר קָשָׁה מְאוֹד בְּעֵינֵי מִשָּׁה לִיתֵן הַפְּהוּנָה לְאַהֲרֹן מֵה שְׁהִנֵּה מְקוֹדֵם שְׁלוֹ כְּמֵאמַר הַפְּתוּב הִלָּא אֶהְרֵן אַחִיָּה הַלּוֹי וְאַעֲפ"כ טְהוֹר לֵב לֹא אֵיחָר הַדְּבָר רַק תִּיכְף בְּהִיּוֹת הַבּוֹקֵר וּבְצָרוּף הַהַדְּרָגוֹת שֶׁהוּא לְאַהֲרֹן וּלְכַנְיָו וּבְמַעֲמַד כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא הַיְּפוּף הַטְּבָעִיּוֹת שְׁבָאָדָם יַעו"ש בְּלִשׁוֹנוֹ הַזֶּה וְהַקְּדוּשׁ וְהִנֵּה כ"ז הִנֵּה מִחֲמַת שְׁבָעַת הַהוּא קִיבֵל עֲוֹנָשׁוֹ עַל שְׁסִירָב בְּשִׁלְיֻחוֹתוֹ שֶׁל מְקוֹם ב"ה קִיבֵל הַבְּאֵהָבָה עֲצוּמָה בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְדָבָר זֶה מְבֹאָר בְּדַבְּרֵי ו"ל בְּעֲצָמוֹ בְּפָרְשַׁת תְּצַוֶּה בַּפ' וְאַתָּה הַקְּרַב אֵלֶיךָ וְגו' ע"ש בְּדַבְּרֵי וְע"פ דְּבָרֵינוּ נִרְאֶה לְפָרֵשׁ עוֹד וְנִקְדִּים לְפָרֵשׁ מֵאֵמֶר הַגְּמָרָא אוֹתוֹ הַיּוֹם הִיּוֹתָ שְׁמֵזָה לְפָנָיו הַמְּקוֹם פִּיּוֹם שְׁנִבְרָאוּ וְכו' וְקָשָׁה מְפָנֵי מֵה דְרָשׁוּ ע"ז וְיִהִי בִיּוֹם הַלָּא כְּמָה פְּעָמִים כְּתוּב בַּתּוֹרָה וְיִהִי בִיּוֹם וי"ל דְּהִנֵּה כְּתוּב בַּתּוֹרָה אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ בְּהַבְּרָאָה וְגו' וְדַרְזוֹ לְבַה"א בְּרָאָם גַּם בְּאַבְרָהָם וְהִנֵּה שְׁתִּי בַּחֲיוֹ אֵלוֹ אַחַת הֵם שְׁהַה"א מְרַמֵּז עַל הַתִּשׁוּבָה כְּמוֹ שְׁדַרְזוֹ לְ

שְׁלֶכֶךָ נִבְרָא בַּה"א שָׂאם חֲזַר בּוֹ אֲנִי פּוֹתֵחַ לּוֹ פֶּתַח וּתְשׁוּבָה קְדָמָה לְעוֹלָם כַּמ"ש בַּזְנוּחָה
הַקְדוּשׁ וְכִי לְמַגְנָא אֶתְקַרְיָנָא אַרְבֵּי אַפְסִים וְרַב חֶסֶד עַד לֹא בְרָאתִי עֲלֵמָא בְרָאתִי תְשׁוּבָה
וְכוּ' וְהַמְגִיד זִלְלָה"ה אָמַר שְׁלֶכֶךָ נִקְרָאת אֵימָא שְׂהוּא הָאֵם שְׁקוּדְמַת לְנִלְד וּמְחַמַת
הַתְשׁוּבָה נִתְעוּרָר בַּחֲי' חֶסֶד פִּי חֶפְצֵי חֶסֶד הוּא וּלְכֵךְ נִבְרָא הָעוֹלָם בְּגִין דִּיתְקַרִי רַחוּם בְּגִין
דִּיתְקַרִי חֲנוּן וְהַפֶּל הוּא ע"י בַּחֲי' תְשׁוּבָה פְּמִבְּנֵי דְבְרֵי הַזֹּהַר"ק הַנְּ"ל וְלִזְהַר בַּה"א בְּרָאֵם
וּבְאַבְרָהָם הַפֶּל אֶחָד הוּא וְנוֹכַל לֹמַר שְׂפִיחַתְחַבֵּר הַה"א אֶל הַחֲי"ת שְׂהִיָּה מְקוֹדֵם וְעוֹלָה
מְסַפְרוּ י"ג מְרַמְזוּ לִי"ג מְדַה"ר שְׂנִתְגַלְגַּל עַל יְדוֹ פְּמֵאֲמַר הַזֹּהַר"ק הַנְּ"ל וְגַם נוֹכַל לְפַרְשׁ
יוֹתֵר שְׂפִיחַת הַתְשׁוּבָה מְאֵהָבָה הִיא תְשׁוּבָה יוֹתֵר שְׂנִדְוֹנוֹת נַעֲשֶׂה לּוֹ פְּנִכּוּיּוֹת וְהַה"א
וְהַחֲי"ת אַח"ד הוּא וּמְסַפְרֵם י"ג מְדַה"ר וְזֶה בַּה"א בְּרָאֵם וּבְאַבְרָהָם וְלִזְהַר אַרְבֵּי קְדָמָה
לְשִׁמְיָם מְקוֹם שְׂבַעֲלֵי תְשׁוּבָה עוֹמְדִים וְכוּ' וּבְזֶה יֵשׁ לְפַרְשׁ וַיְהִי עָרַב וַיְהִי בִּנְקָר וְגו'
שְׂמִקְוֹדֵם נֵאמַר וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאֹר יוֹם וְלַחֲוֶשֶׁף קָרָא לַיְלָה וּמִבְּנֵי בְּמִדְרַשׁ לְאֹר יוֹם
אֵלּוּ מַעֲשֵׂיָהֶם שֶׁל צַדִּיקִים וְלַחֲוֶשֶׁף קָרָא לַיְלָה אֵלּוּ מַעֲשֵׂיָהֶם שֶׁל רְשָׁעִים אֲבָל כְּשִׁיתְגַּל
בַּחֲי' תְשׁוּבָה וְהוּא יוֹם אֶחָד פְּמִבְּנֵי לְעֵיל אֲזֵי עָרַב קוֹדֵם לְבִנְקָר וְהִנֵּה בַּחֲי' לְנוֹת הַה"א
הַזֹּאת הִיָּתָה בְּבִרְיָה"ע הִיא נִקְרָאת שְׂמִחָה, שְׂהִיא אוֹתִיּוֹת חֲמִשָּׁה מְרַמְזוּ לְאוֹת הַה"א וְגַם
מְרַמְזוּ בּוֹ ש"ם ח"ה וְזֶה הִיָּתָה הַשְׂמִחָה בְּגִין דִּיתְקַרִי רַחוּם וְכוּ' וְהִנֵּה מִשְׁרַע"ה בְּעַת קַבְּלַת
עוֹנָשׁוֹ בְּשְׂמִחָה עֲצוּמָה וּבְזִרְיוֹת פְּדִי לְתַקְוָאת אֲשֶׁר חֲטָא זֶה נִקְרָא יוֹם הַשְּׂמִינִי שְׂמִשְׂמִינִי
שְׂהוּא חֲי"ת נַעֲשֶׂה הַה"א ע"כ נִקְרָא הַשְּׂמִינִי וְזֶהוּ הִיָּתָה שְׂמִחָה לְפָנֵי הַמְּקוֹם פִּיּוֹם שְׂנִבְרָא
בּוֹ שְׂמִיָם נֶאֱרָץ וְאֵי קָרָא וְזִימֵן לְאַהֲרֹן וּלְכַנְיָו שְׂהִיא בַּחֲי' חֶסֶד דְּרַגְא דְאַבְרָהָם שְׂנִתְעוּרָר
בַּחֲי' חֶסֶד וְגַם נִתְגַלְגַּל הִי"ג מְדוֹת שְׂהֵם מְכֻוֹנִים בְּשֵׁם תְּקוּנֵי דִיקְנָא פְּזִקוּן מְלֵא רַחֲמִים וְזֶהוּ
וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְזֶה שְׂנִאֲמַר בְּלִשׁוֹן רַבִּים הִיא שְׂנוֹלַד מְדַת הַרַחֲמִים בְּכָלל יִשְׂרָאֵל ג"כ
לְהַדְבִּק בְּמִדּוֹתֵי ית' וְזִשְׂאָה"כ זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה צִוָּה הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת הַיְיָנוּ לְהַדְבִּק
בְּמִדּוֹתֵי שְׂהֵם בְּמִסְפָּר זֶה פִּי הַמְּדָה הַה"א שְׂהִיא אֵל הוּא בַּחֲי' אֱלֹהוֹתוֹ ית"ש מְקוֹר לְכָל
הַמְּדוֹת כַּמ"ש פְּמָה פְּעָמִים וְנִשְׂאָר מְסַפֵּר זֶה וְאֲזֵי וַיִּרָא אֱלֹיכֶם כְּבוֹד ה' הִיא בַּחֲי' כְּבוֹדוֹ
וְתַפְאֲרָתוֹ ית' הַדְּרַת זְקוּן וְהִנֵּה יֵשׁ ב' בַּחֲי' בַּחֲי' א' תְשׁוּבָה תַּתְּאָה חֲרָטָה עַל עוֹנוֹתֵי
וּתְשׁוּבָה זֶה הִיא בַּחֲי' הַה"א שְׂהַחֲזוֹר בְּתְשׁוּבָה פּוֹתְחִין לּוֹ פֶּתַח וְהַב' הִיא בַּחֲי' תְשׁוּבָה עֵילָאָה
עֲשֶׂר פְּעָמִים הַה"א וְזֶהוּ וּסְפָרְתֶם לְכֶם מִמְּחַרְת הַשַּׁבָּת וְגו' תְּסַפְרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִלָּא אֵין
סוֹפְרִים אֱלָא מ"ט יוֹם וּי"ל דְּהִנֵּה שַׁבָּת הוּא בַּחֲי' תְשׁוּבָה תְשׁוּבַת הַה"א וְזֶהוּ אֵלּוּ שְׂמָרוּ
יִשְׂרָאֵל שְׂתִי שַׁבָּתוֹת פְּרָאוּי וְכוּ' שְׂהֵם מְרַמְזִין לַב' בַּחֲי' תְשׁוּבָה הַנְּ"ל מִיָּד נִגְאָלִים מְחַרְת
אוֹתִיּוֹת תְּרַחֵם שַׁע"י תְשׁוּבָה נִתְעוּרָר מְדַת רַחוּם וְחֲנוּן וְגו' וְהַעֲנוֹמָר מְרַמְזוּ לְבַחֲי' תְשׁוּבָה
א' מְחַמַת שְׂהוּא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה בַּחֲי' עֲשִׂירִית מְבַחֲי' תְשׁוּבָה כַּנְּ"ל ב' אֵיפָה הִיא מְרַמְזוּ
לְבַחֲי' תְשׁוּבָה ב' שְׂהִיא לַב גִּשְׁפָר וְנִדְכָּה שְׂאֵיפָה הוּא לְשׁוֹן תְּמִיָּהָה שְׂמִתְמָה עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ
מְלָאוּ לְבוֹ לְעַבְרוֹר עַל רְצוֹן הַבּוֹרָא ית"ש הִלָּא אֵם יִסְתַּר אִישׁ וְכוּ' וְזֶהוּ תְּסַפְרוּ לְשׁוֹן הוֹסְפָה
שְׂיִרָאָה כָּל אֶחָד בֵּימֵי הַסְּפִירָה לְבֵא לְבַחֲי' תְשׁוּבָה הַב' בַּחֲי' עֲשִׂירִית שְׂהוּא בַּחֲי' חֲמִשִּׁים
יוֹם כַּנְּ"ל שְׂנִזְכָּה לְזֶה אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: או יאמר עד"ז.

וּנְפָרֵשׁ מִתְחַלְהַת הַפְּסוּק עַד מִמְּחַרְת הַשַּׁבָּת הַשְּׂבִיעִית תְּסַפְרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם. וְהִנֵּה הַדְּקוּדִין
בְּזֶה הַפְּסוּק יְדוּעַ.

וּלְהַבִּין כ"ז הִנֵּה עֵיקַר הָעֲבוּדָה לַה' הוּא בַּחֲי' אַמ"ת לְהַדְבִּק א"ע בְּמְדַת אַמְת פִּי בַּחֲי' אַמְת
הוּא חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה שְׂהוּא אַמְת אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן בַּחֲי' רֵאשׁ תוֹךְ

סוף כי כן הם אותיות אמ"ת א' הוא התחלת האותיות מ' הוא אמצע האותיות ת' הוא סוף האותיות של הא"ב בחי' הנה הנה ויהיה וגם צריך האדם להדבק א"ע בבחי' חותמו של הקב"ה בחי' אמ"ת להיות דובר אמת בלבבו שיזעע ויבין היטב בעצמו שפלותו ומיעוט עבודתו לה' ויזכור וישפיל בעצמו בבחי' עונה עי"ז וימשיך על עצמו בחי' קדושה עליונה ותתקבל תפלתו לרצון לפני ה' וזהו פ"י הפסוק מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו שלכאורה אין לזה פירוש כלל מה הוא התמיה כ"כ על משה שהתפלל אדרבה כן הוא הנכון להתפלל בעת צרה וכי מה הי"ל למעבד כ"א להתפלל ולפי דברינו הנ"ל יתפרש על נכון שפ"ה אמר לו הקב"ה למשה מה תצעק אלי רמז לו שבעבור שהתפלל אלי בבחי' מ"ה ובבחי' אמ"ת שגם ר"ת של מ"ה ת"צעק א"לי הוא אמ"ת פ"י בעבור שהתפלל אלי בבחי' מ"ה ובבחי' אמ"ת לכן דבר אל בני ישראל ויסעו כי נתקבל תפלתך כמו שת"א קבלית צלותך ובחי' אמ"ת פ"ה שיהא מדה שביעית סל הי"ג מדות לכן נקראת בחי' שב"ת וזשאחז"ל אפילו ע"ה מתניירא לשקר בשבת פנ"ל פי שב"ת הוא מדה שביעית הנקראת אמת פנ"ל וזהו שהזהיר הקב"ה לישראל ואמר תספרו חמשים שר"ת של תספרו חמשים עם תיבת יו"ם גימ' חותמי לרמז לבחי' אמת חותמו של הקב"ה ובדרך זה נפרש הפסוק את ה' אלהיך תירא ודרז"ל לרבות ת"ח פ"י את מרמז לבחי' תחילה וסוף היינו אות אל"ף היא תחילה להאותיות ואות ת' הוא בחי' סוף פנ"ל היינו בחי' מה לפניו מה לאחור בחי' הנה ויהיה וע"ז נאמר ובמקושה ממה אל תחקור היינו שלא לחקור מה לפניו ומה לאחור וזהו את ה' אלהיך תירא פ"י שתתניירא מה' אלהיך לחקור בו בחי' א"ת בחי' מה לפניו ומה לאחור ודרז"ל את לרבות ת"ח היינו שת"ח הצדיקים הגדולים דאעלו ונפקו להם ליתן רשות לחקור קצת פתור עין בשביל תוספת קדושה ויראה.

ולכל זה הוא העיקר שיהי' לו בתחלה בחי' עטה ובחי' אמת פנ"ל בחי' ענ"ו שהוא שמיני שבשמינית בשם ע"ב כמבואר בספר של הה"נ מלינץ ז"ל וזהו ביום השמיני קרא משה פ"י שע"י בחי' ענ"ו שנקרא שמיני פנ"ל עי"ז הגיע משה לבחי' זו שיהי' לו פח זה נקרא לאהרן ולבניו ובשבעת ימי המילואים תקן עד מד"ת אמ"ת וביום השמיני הוא מדת נוצ"ר חס"ד בגימ' חי"ת והוא יום השמיני וחזתם של הקב"ה אמת ושם העצם ית' ויתרומם עם תי' השמיני בגימ' אמת וזהו ביום השמיני כמבואר יה"ר שזנפה לזה אמן: קח לך עגל בן בקר וגו' והקרב לפני ה' וגו' ויל"ד שלכאורה הי' יותר נכון שיכתוב להקריב בלמד והי' הפירוש כן היינו קח בהמה להקריבה לפני ה' ולמה נאמר והקרב באות נאו וילהן נאמר קחו שעיר עזים וגו' לזבח לפני ה' וגו' קשה ג"כ למה לא אמר להקריב ולהבין כ"ז עדה"מ הנה פתיב זאת התורה לעולה ולמנחה וגו' ודרז"ל כל העוסק בתורת חטאת פאלו הקריב חטאת וכנ"ל והענין הוא דהנה פתיב אדם ובהמה תושיע ה' שיש שני מיני בחי' קרבן פדאיתא בזוה"ק היינו שעיקר הקרבן הוא קרבן אדם שהאדם בעצמו יקריב א"ע לה' ע"י דביקות באור התורה בדחילו ורחימו ובקדושה גדולה בשלימות הדביקות וזהו עיקר הקרבן לה' אבל מי שא"א לו להדבק א"ע לאור התורה בדביקות גדול מחמת המחשבות שמבלבלין אותו ודבק בדברים גשמיים עי"ז בא לידו חטא ממש וכאשר מתבונן בזה היטב איך שהוא נתרחק מאד מה' וירא לנפשו מאד לכן עצתו היא להביא קרבן בהמה פדיון נפשו לה' ויתודה על מעשי הבהמיות שעשה

ומתחרט ובוכה ואתפלל לה' וה' ברוב רחמי וחסדיו מקבלו פי לא יחפץ במות המת כ"א
בשובו מדרךיו וגו' ונתקבל קרבנו ומתפטר והנה בחי' קרבן בהמה זה הי' בזמן שביהמ"ק
היה קנים אבל אחר שעזונותינו גרמו לנו ואין לנו לא פהו ולא קרבן התודה והתשובה
הוא במקום קרבן ועל כל חטא יש תעניתים וסיגופים מיוחדים לפי החטא והפגם שעשה
והיא בחי' תשובה תמאה בחי' קרבן בהמה אבל מי שהוא בן תורה איתא בספרים שלא
יתענה רק יכפול שיעורו בלימודו היינו אם רגיל ללמוד דף אחד ילמוד שני דפים היינו
שידבק א"ע באור תורה פנ"ל והוא בחי' תשובה עילאה בחי' קרבן אדם ושמעתי מהמגי'
זללה"ה אמנם לא שמעתי היטב כל הענין על ענין דדי בהמה ודדי אדם פי' התשובה
נקרא בחי' דד כמו הדד שמשפיע חלב להיונק כף הבחי' תשובה משפיע שפע וברכה
להשב בתשובה ובה יש ב' מיני תשובה ב' מיני דדים היינו בחי' תשובה תמאה הוא השב
לה' תשובה גשמיות בסור מרע ועשה טוב ועושה מן מה שהי' בתחלה בחי' אל אח"ר
באות רי"ש בחי' אל אח"ד באות ד' בחי' ד' רבתי של אחד ושיעורו כמו ד' דלתין קטנים
כידוע ונעשה ד' פעמים ד' בחי' דד ובחי' זו נקרא בחי' דדי בהמה שיונק מבחי' עשה
בלבד אבל בחי' תשובה עלאה שהוא התשובה ע"י לימוד התורה בדביקות לה' בכפל
שיעורים באהבה ויראה עלאה יראת פושט מפני גדולתו ית' בחי' זו מגיע למעלה מעלה
לבחי' אימא עילאה בחי' בינה ויונק משם שפע רוחניות מבחי' דדי אימא עילאה בחי'
דדי אדם וזה נקרא קרבן אדם ממש שיתקרב ברוחניות לבחי' בינה פנ"ל ואין צריך עוד
לבחי' סיגופים ותעניתים גשמיים וזה הי' ענין שבעת ימי המלוואים לאהרן ובניו
שהקריבו קרבנות לה' ונאמר כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם ודרז"ל
לעשות זה מעשה פרה לכפר זה מעשה יום הכיפורים פי' שבני אהרן הי' צריכים
להמשיך על ב"י שתי הבחי' הנ"ל לעשות מעש' פרה מרמז לבחי' תשובה תמאה בחי'
פרה בחי' דדי בהמה ועי"ז ימשיכו עליהם שפע גשמיות עושר וכבוד וחסדים ופרנסה
טובה וגם להמשיך בחי' לכפר זה מעשה יוה"כ בחי' בינה בחי' תשובה עילאה ע"י תורה
פנ"ל בחי' דדי אדם פנ"ל ויהי' לפני ה' תטהרו מפל וכל בבחי' גדולה וע"ז הזהיר משה
לאהרן ולבניו ואמר להם קח לה עגל בן בקר וגו' מרמז שימשיכו על בני ישראל בחי'
קרבן בהמה בחי' תשובה תמאה בחי' דדי בהמה פנ"ל ועוד בחי' השנית להקריב לפני ה'
היינו שאהרן יקרב א"ע לה' בשם כל ישראל ע"י תורה לשמה וימשיך עליהם תשובה
עילאה בחי' יוה"כ בחי' לפני ה' תטהרו בחי' דדי אדם ולזה לא פתיב להקריב בלמ"ד כי
אם הי' פתיב להקריב הי' משמע שזה הוא ענין אחד שיקח העגל לחטאת להקריבו לפני
ה' אבל עכשיו דכתיב והקרב שפיר מרומז שהוא ענין אחר שאהרן יקרב א"ע לה' פנ"ל
אבל אח"כ שנאמר אזתרה לכל ישראל נאמר ואל ב"י תדבר וגו' ואיל לשלמים לזבוח
לפני ה' פתיב בלמד שיקחו אילתשלמים לזבוח פי' תיבת לזבוח עולה למעלה על האיל
וגם לא נאמר בלשון הקרבה כי לא הי' שם בחי' קרבן אדם בחי' תשובה עלאה רק קרבן
בהמה בחי' תשובה תמאה ולזה לא פתיב שם להקריב בכדי לרמז למעלה לתיבת והקרב
שזה בחי' קרבן אדם שאהרן יקרב א"ע לה' פנ"ל ובכאן בכלל ישראל לא הי' רק קרבן
בהמה כי לאו כל מוחא סביל לה והנה שני הבחי' הנ"ל המשיכו אהרן ובניו על עם קדושו
נקראים בחי' מינא שמאלא היינו שהמשיכה הגשמיות שע"י בחי' קרבן בהמה נקרא בחי'
שמאל כמאה"כ בשמאלה עושר וכבוד והמשיכה הרוחניות שהמשיכו ע"י בחי' דדי אדם

בחי' קרפן אדם בחי' תשובה עלאה שממשיכים על ידם שפע וקדושה וחייים רוחניים מלמעלה נקרא בחי' ימין כמאה"כ ארף ימים בימינה וזהו שאמר הכ' וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם ואיתא בזוה"ק ידו פתיב חסר יוד לבעי לארמא ימינא על שמאלא היינו לארמא בחי' תשובה עלאה בחי' ימין ויברכם שיהי' להם אותה בחי' ומרומז בברפת פהגים היינו יברכה ה' וישמרך בחי' אברהם בחי' חסד להמשיך להם בחי' אהבה לה' יאר ה' פניו אליך וגו' בחי' יצחק להמשיך להם בחי' פחד ויראה מפני ה' יראה עלאה יראת פןשת ישא ה' פניו אליך וגו' בחי' יעקב להמשיך להם בחי' שלום בכל מיני טובה ואח"כ נירד מעשות הסטאת והענלה והשלמים היינו שבתחלה הי' בעצמו בחי' תשובה עלאה בחי' תורה ואח"כ בשביל ישראל ירד מאותה הבחי' הגדולה רק לעשות סטאת בחי' קרפן בהמה תשובה תפאה פנ"ל פן יהי רצון אמן: וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם וירד מעשות הסטאת והענלה והשלמים וגו' ואיתא בזוה"ק ידו פתיב דבעי לארמא ימינא על שמאלא ולהבין זה הנה איתא בפנונות עגנו הספירה להמשיך מוחין עילאין ויש בחי' גדלות א' וגדלות ב' קטנות א' קטנות ב' ויש להבין זאת ע"ד העבודה דהנה פתיב אשכחן את דכא ושפל ריח וגו' שאין השכינה שורה אלא על גמוכי הרוח אבל מי שאין לו בחי' שפלות והוא בבחי' קומה זקופה דוחק רגלי השכינה מעליו ח"ו שאין זה בחי' קומה שלימה שעיקר הבחי' קומה של האדם הוא להיות בבחי' שפלות לידע ולהבין פחיתות עבודתו לה' ופחיתות ערכו ומיעוט פחו ומצפה ומקווה לתשועת ה' רק ברוב חסדיו אעפ"י שאינו פדאי לשום תשלום גמול ובחי' זו שהוא מקווה למתנת חנם בחי' שפלות נעשה מן אותיות מקו"ה אותיות קומה אותיות דדין פאותיות דדין והוא בחי' קומה שלימה שיש בה השראת השכינה אמןם לבחי' קומה זו אי אפשר לבא בפעם אחת רק מדריגה אחר מדריגה היינו שבתחילה יהיה לו בחי' קטנות א' היינו קטנות הדעת שאינו מבין פחיתות עבודתו לה' וכסבור שיוצא בזה ידי שמים בעבודתו הוא בחי' קטנות א' ואח"כ יחונן אותו ה' בבחי' גדלות א' בחי' גדלות הדעת שמבין גדולת הבוב"ה ופחיתות עבודתו לה' ועי"ז בא לו אח"כ בחי' קטנות ב' בחי' שפלות שנספול ונכנע לבו בקרבו על מיעוט עבודתו לה' ומתיירא לגשת אל הקודש לשום בחי' עבודה עד שמתחזק ברוב רחמי ה' נעושה רשימה דגדלות ב' היינו במה שעושה צדקה וג"ח ומרחם על הבריות וממשיך עי"ז ומעורר רחמים העליונים כמאחז"ל כל המרחם על הבריות וכו' וממשיך עליו בחי' מוחין דגדלות ב' בחי' גדלות הדעת בעבודת ה' פי עיקר בחי' עבודת ה' בשלימות הוא אחר בחי' קטנות ב' בחי' שפלות בחי' גבורה בחי' יין המרמז לגבורה וזשאה"כ פי טובים דודיך מין וכו' שטוב הוא בחי' דודים בחי' עבודת ה' שהוא בא מין מבחי' גבורה בחי' שפלות ומרומז בחי' קטנות ב' בפסוק פי טובים דודיך וגו' שהשם של בחי' קטנות הוא אכדט"ם היינו אותיות שלפני אותיות אלקים ונתחלקו רק אותיות אמצעיות כד"ט פדאיתא ומרומז בר"ת כ"י ט"ובים ד"נדיך פמבןאר בספרים היינו מן בחי' יין בחי' קטנות בחי' גבורה בחי' שמאל בחי' יד פהה שאין לו פח מצד עצמו פנ"ל מבחי' זו בא לבחי' לריח שמניך טובים היינו לבחי' ריח של שמן המרמז לבחי' חסד ה' בחי' ימין ולזה היו צריכים אהרן ובניו הפהגים שבאו לכפר בעבודתם על פל ישראל לתקן א"ע תחילה בבחי' המוחין הנ"ל עד שיגיע לבחי' יין לבחי' קטנות ב' בחי' שמאל ואח"כ לבחי' גדלות ב' בחי' שמן המורמרומז בפ' ויהי ביום השמיני וגו' שמיני אותיות

שָׁמַן יַיִן וְשָׂאוֹת נוֹן מְשַׁמֵּשׁ לְכָאן וּלְכָאן וּזְשָׂאָה"כ וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ אֶל הָעַם וַיְבָרְכֵם וַיִּרְדּוּ מַעֲשֵׂוֹת הַחֲטָאוֹת וּגְוֹ וְאִיתָא בְּזוּה"ק דְּבַעֲי לְאַרְמָא וַיִּמְיָא עַל שְׁמַאלָא פִּי וְכֵן עָשָׂה אֶהָרֶן וּבְנָיו שְׁהַרִימוּ בַחֲמִי וַיִּמְיָא בַחֲמִי שְׁמֵן בַחֲמִי גְדֻלוֹת ב' עַל בַחֲמִי שְׁמַאלָא בַחֲמִי קְטָנוֹת ב' בַחֲמִי יַיִן וּמְרֻמֹּז ג"כ בְּקַרְיָאָה שֶׁל יָדוֹ שְׁקוֹרִין יָדָיו י"ו מְרַמְזוּ לְבַחֲמִי לֵב נִשְׁפָּר וְכַדְאִיתָא בְּסִידוֹר לֵב נִשְׁפָּר י"ו לְעֵילָא י"ו לְתַתָּא יָד מְרַמְזוּ לְבַחֲמִי יָד שְׁמַאלָא בַחֲמִי שְׁפָלוֹת פְּנִ"ל וְעִי"ז וַיְבָרְכֵם שְׁהַמְשִׁיף לְהֵם בְּרַכָּה מִן הַשָּׁמַיִם ע"י בַחֲמִי זֹו וְלֹא הָיָה צָרִיף עוֹד לְהַקְרִיב הַקְרָבָנוֹת וּזְשָׂאָה"כ וַיִּרְדּוּ מַעֲשֵׂוֹת הַחֲטָאוֹת הַיֵּינוּ שֶׁלֹּא הָיָה צָרִיף עוֹד לְעַבְדָּה הַנְּ"ל רַק שְׁהַמְשִׁיף לְהֵם ע"י הַבְּרַכָּה בַחֲמִי בְּשֵׁלוֹ"ם גְּיַמְטֵר' חֲשַׁמ"ל פְּדֻאוֹתָא בְּכַוְנָנוֹת עַל הַמְּבָרָף אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁלוֹ"ם גְּיַמְטֵר' חֲשַׁמ"ל וּמְרֻמֹּז בַר"ת ח"ט אֶת ע"וּלָה שְׁ"לְמִים גִּימ' חֲשַׁמ"ל שְׁפִירוֹשׁוֹ ח"ש מ"ל שׁוֹתֵק מִלְּדַבֵּר הַיֵּינוּ ע"י בַחֲמִי שְׁפָלוֹת שֶׁלֹּו דוֹמָה בְּעֵינָיו שְׁאִין לוֹ פֶּחַ הַדִּיבּוֹר לְפָנָי ה' וּזְשָׂאָה"כ וְאֶת הַחֲזִיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה וּגְוֹ הַיֵּינוּ מִי שְׁרוּצָה לְהַקְנִים בְּעַצְמוֹ בַחֲמִי חֵיוֹת רֵוִחְנֵי ע"י שְׁיִהְיֶה נִזְהָר מִלְּאַכֹּל דְּבָרִים הָאֲסוּרִים וְשִׁמֵּרְתָּ הַפֶּה מִכָּל דְּבַר אֲסוּר יִהְיֶה ע"י מִכָּל הַבְּהֵמָה ר"ל שְׁיִהְיֶה לוֹ בַחֲמִי שְׁפָלוֹת בְּהַתְּבַוְּנָתוֹ בְּבַחֲמִי בְּהֵמָה כְּמֵאֲמַר יְתוֹשׁ קְדָמָךְ בַּמַּע"ב וְכַמֵּאָה"כ אֲדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה' הַיֵּינוּ שְׁיֵשׁ לוֹ בַחֲמִי דַעַת בַחֲמִי אֲדָם ע"י הַתְּבַוְּנָתוֹ הַבְּחִי בְּהֵמָה פְּנִ"ל אֲזַ תוֹשִׁיעַ ה' וַיִּמְשִׁיף לוֹ בַחֲמִי וְשִׁפַּע חַיִּים אֲמִיתָיִי בְּרוּחֵיָיוּת וּבְגִשְׁמִיּוֹ יֵה"ר שְׁנִזְנֶפָה לְזָה אַכִּי"ר: וְהוּא גְרָה לֹא יִגַּר וְאִיתָא בְּסִפְרֵ אוּה"ח תְּנָאֵי הוּא בְּדַבֵּר כָּל זְמַן שֶׁהוּא לֹא יִגַּר אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יַעֲלֶה גְרָה וַיִּחְזֹר לְהֵיוֹת מוֹתֵר כְּמֵאֲחֻז"ל לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ חֲזִיר שְׁעֵתִיד לְחֲזוֹר לְהֵיוֹת מוֹתֵר וְלִהְבִּין זֶה ע"ד הָעַבְדָּה לֵה' דְּהִנֵּה עֲנִין חֲזִיר שְׁמֵרָאָה טְלָפִיו שֶׁהוּא כְּשֶׁר פִּי שְׁיֵשׁ בְּנֵי אֲדָם שְׁמֵרָאָה א"ע לְבָנֵי אֲדָם בְּחֻלְקֵי לְקוֹת לְשׁוֹנוֹ אִיף שֶׁהוּא אוֹהֵבֵם אֲבָל לְבוּ בַל עֲמָהֵם וְהוּא בַא' חֲזִיר שְׁמֵרָאָה בְּחִיצוֹנֵיּוֹת שֶׁלֹּו לְפָנִים שֶׁהוּא טוֹב וְכִשֶׁר וּמְפָרִיס פְּרָסָה אֲבָל גְרָה לֹא יִגַּר הַיֵּינוּ בַחֲמִי פְּנִימִיּוֹת שֶׁלֹּו בְּלֵב וְנִפְשׁ אִינוּ כֵּן אֵלָא הוּא שׁוֹנָאֵו וְזֵהוּ עֵיכּוֹב הַגְּאֹנְלָה שְׁאִין כֵּן דוֹד בָּא עַד שְׁיִטְהַר חֲזִיר הַיֵּינוּ שְׁיַעֲלֶה גְרָה וַיִּהְיֶה פְּנִימִיּוֹת לְבוּ כְּמוֹ שְׁמֵרָאָה בְּטְלָפִיו וְהוּא בַחֲמִי אֲמַת בַחֲמִי אוֹת וְאוֹ כַדְאִיתָא בְּזוּה"ק בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שְׁאוֹת וְאוֹ הוּא אוֹת אֲמַת וְזֵה יָדוּעַ שְׁכָל בַחֲמִי קְדוּשָׁה אִין פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה וְכָל פְּרִט וּפְרִט כְּלוּל מַעֲשָׂרָה עַד שְׁעוּלָה לְמֵאוֹת וְלֵאלֻפִּים כִּיְדוּעַ וְכֵן הוּא אֲצֵל הָאֲדָם שְׁמַדְבֵּק א"ע בְּבַחֲמִי אֲמַת בְּבַחֲמִי חִיצוֹנֵיּוֹת שֶׁלֹּו וְנִתְדַבֵּק בְּאוֹת וְאוֹ נַעֲשֶׂה מִן וְאוֹ עֲשִׁירִית וְעוּלָה עַד לְמֵאוֹת וְנַעֲשֶׂה שֵׁשׁ מֵאוֹת וּבַחֲמִי פְּנִימִיּוֹת שֶׁלֹּו שְׁנִתְדַבֵּק בְּבַחֲמִי אֲמַת בַחֲמִי אוֹת וְאוֹ עוּלָה לְאֻלְפִים וְאֲפֹשֶׁר לְזָה רְמִז רִשְׁב"י ע"ה בְּזוּה"ק עַד שְׁיִגִיעַ לְבַחֲמִי שֵׁשׁ מֵאוֹת בְּאֻלְפֵי הַשֵּׁשִׁי הַיֵּינוּ שְׁיִתְדַבֵּק בְּבַחֲמִי אוֹת וְאוֹ אוֹת אֲמַת בְּחִיצוֹנֵיּוֹת וּבְפְנִימִיּוֹת וְהוּא בַחֲמִי שְׁיִטְהַר חֲזִיר אֲזַ בְּנֻדָּאֵי יִהְיֶה הַגְּאֹנְלָה בַב"א: דְּרוּשׁ לְפָרְשֵׁת פָּרָה מְפָרְשֵׁת שְׁמִינֵי (מֵה שְׁאֲמַר הַרְב זצ"ל בַּפ' פָּרָה שְׁחַל לְחֵיוֹת בְּשִׁבְתָּ זוֹ) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינֵי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבְנָיו וּלְזֻקְנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְנוֹכַח לֹוֹמֵר שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מוֹרָה לָנוּ דִּרְף עַבְדָּה וּמְקוֹדֵם נְבָאָר עֲנִין פָּרָה אֲדוּמָה שְׁבָאָה לְטַהַר טְמֵאִים וּלְטַמֵּא טְהוֹרִים וּלְבָאָר הַפְּתוּב אֲמֵרְתִי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי וְאִיתָא בְּגֵמְרָא שְׁזֵהוּ נְאֻמַּר עַל פָּרָה אֲדוּמָה דְּהִנֵּה עֵיקַר בַחֲמִי קְדוּשָׁה הוּא בַחֲמִי עֲנִיָּה וְשְׁפָלוֹת בְּאֲמַת וְכִשְׁיֵשׁ לְאֲדָם עֲנָנָה וְשְׁפָלוֹת בְּאֲמַת יוֹכַל לְבֹא לְכָל ז' מֵדוֹת הַקְּדוּשִׁים חַג"ת נֵהִי"מ וּמְחַמֵּת זֶה שׁוֹרָה עָלָיו אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים וּקְדוּשִׁים מְאוּר א"ס ב"ה הָיָה הָנֹה וַיִּהְיֶה כְּמֵאָה"כ וַיְבָרָף דוֹד מְלִשׁוֹן נְכָרַע וְנִבְרַךְ בַחֲמִי כְּרִיעָה שְׁהָיָה לוֹ בַחֲמִי הַכְּנָעָה וְאַח"כ וַיֹּאמֶר

דוד לה ה' הגדולה שבא לכל זיין מדות הקדושים וכשעובר את הבוב"ה בז' מדות הקדושי' אז יכול לבא לבחי' עננה באמת וענין בחי' עננה באמת הוא שלא ידע כלל שהוא בבחי' עננה רק שתמיד יחשוב שעדיין לא עשה שום טוב בעוה"ז ויהיה שפל באמת בחי' יוד קטנה דלית בה חינוך כלל זהו בחי' עננה אמיתית ואעפ"כ צריף להיות בבחי' התחזקות ביותר שקרוב ה' לכל קוראיו באמת אפילו לשפל כמוני ולהאמין באמו"ש שהבוב"ה הוא אל רחום וחנון וברא את כל העולמות בגין דיתקרי רחום בגין דיקרי חנון כמאה"כ ויגבה לבו בדרכי ה' וכשיגיע האדם לבחי' עננה נעשה חפשי מתאנות עוה"ז ובחי' עננה נקרא יום השמיני שהוא פוללת לכל הז' מדות שע"י מדת עננה באמת יכול לבא לכל הז' מדות ולהמשיך עליו אור א"ס ב"ה הנה הנה ויהיה ונה מרומז בתיבת שמיני גימט' קדוש וגימט' דרו"ר שע"י בחי' עננה ממשיך עליו בחי' קדושה ונעשה דרור מתאנות עוה"ז וזהו ביום השמיני מחמת בחי' עננה האמיתית שהיה במשה שלא ידע כלל שהוא בבחי' עננה שזהו עיקר עננה האמיתית לכך קרא לאהרן לזבוח זבחים לה' מחמת שהיה מוחלט בדעתו שהוא אינו ראוי לכך מחמת שאינו בבחי' עננה וזבחי אלהים רוח נשברה רק אהרן שהוא בבחי' עננה באמת הוא ראוי לכך ואפשר לומר שזהו פנונת רש"י ו"ל בצחות לשונו שראה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה לאהרן למה אתה בוש לכך נבחרת דהנה הסבה שנבחר אהרן לזבוח זבחים לה' הוא בחי' העבודה ומשה נדחה מזה זה היה מחמת כששלח הקב"ה אותו למצרים אמר לו משה שלח נא בידי תשלח ואמר לו הקדוש ברוך הוא הלא אהרן אחיך הלוי הוא יהיה לה לפה לכך נבחר אהרן ומשה נדחה ולמה סירב משה בשליחותו של מקום הוא מחמת שלא היה לו בחי' התחזקות דק שפלות באמת לבד ואהרן היה בבחי' התחזקות באמת לכך לא סירב ונהו שאמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת לעבודה מחמת שהיה לה בחי' התחזקות אז בשליחותו של מקום למצרים וא"כ פינו שיש לה בחי' התחזקות למה אתה בוש וע"ז הדרף ירמז ענין פרה אדומה שס"ת של לב נשבר ונדקה הוא בר"ה ואות ב' בחילוף אתנון באותיות בומ"ף תתחלף באות פ' וגם אותיות ברה בגימטרי' אור מרמז שע"י לב נשבר ממשיך עליו אור א"ס ב"ה הנה הנה ויהיה ותבת אור עם תבת הנה ויהיה בגימטרי' פר"ה ונוכל לפרש שזהו פנונת תיקוני זנהר זה וזאת ידיעין אינון דהנה בחי' עננה נקרא בשם ח"שק חושקני בכם שאתם ממעטין עצמיכם לפני וזה ביארנו במקום אחר באריכות מהו ענין חש"ק וכאן אקצר בחי' חש"ק מרמז על ג' פעמים שם העצם ב"ה בניקוד חולם שבא קמץ ר"ת חשק פי' כשיש לו בחי' עננה באמת ממשיך עליו אור א"ס ב"ה מש' העצם ב"ה ע"י השתלשלו' ג' נקודות הנ"ל וזאת הבחי' מכונה בשם זאת גימט' חש"ק ומכונה ג"כ בשם ז"ה גימטרי' י"ב נגד י"ב אותיות שבג' שמות הנ"ל ותבת זאת מרמז ג"כ על פרה אדומה כמאה"כ זאת חקת התורה ותיבת זה מרמז ג"כ על חודש ניסן כמאה"כ החודש הזה ועי"ל איך תיבת זה מרמז על חודש ניסן זה גימטרי' י"ב נגד י"ב מדות הרחמים ששם א"ל הוא התחלת הי"ג מדות הוא המקור והכולל לכל י"ב מדות ועד י"ב מדות הרחמים הם הי"ב חדשי השנה וניסן הוא התחלת י"ב חדשי השנה והוא התחלת התנוצצות אורות עליונים מאור א"ס ב"ה מאורות י"ב מדות הרחמים הנה הנה ויהיה ב"ה וזה פנונת התיקוני זנהר זה וזאת היא פרה אדומה וחודש פאמור לעיל שפמוכין זה לזה ידיעין אינון ועכשיו נחזור לענין הראשון שבתחילה צריף להיות בבחי'

עֲנֵה אֲמִיתִי, לְהַחְזִיק א"ע ח"ו בְּבַחֲי טַמְא אֶפְּלוּ הוּא קְדוֹשׁ וְטָהוֹר וְאַח"כּ צָרִיף לְהַתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר כַּמֵּאָה"כּ וַיִּגְבֶּה לְבוֹ וְכו' וְנָהוּ עֲנֵן פָּרָה בְּתַחֲלֵלָה מְטַמְא טְהוּרִים וְאַח"כּ בְּבַחֲי הַתְחַזְקוֹת לְטָהֵר טַמְאִים וְנָהוּ אֲמִרְתִּי אַחְכָּמָה פִּי בַחֲי עֲנֵה נִקְרָא חְכָמָה כ"ח מ"ה וְנָהוּ אֲמִרְתִּי אַחְכָּמָה הֵינְנו ע"י בַחֲי עֲנֵה אַבָּא לְבַחֲי חְכָמָה רַק ע"י אֵיזָה עֲנֵה אֶפְשָׁר לְבֹא לְבַחֲי חְכָמָה כְּשֶׁהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי הֵינְנו וְשָׂאִין אֲנִי מְשִׁיג אֲבָלִי שׁוּם בַחֲי עֲנֵה.

מִחֲמַת שְׂאֵנִי חוֹשֵׁב בְּדַעַת שְׂאִין לִי שׁוּם מְצוּה וּמַע"ט וְהָרִי אֲנִי שְׂפַל בְּאַמַּת או עז"ה אֲמִרְתִּי אַחְכָּמָה הֵינְנו ע"י בַחֲי עֲנֵה אֶפְשָׁר לְבֹא לְבַחֲי חְכָמָה אֲמַנֵּם אַעפ"י שֶׁהִיא מְדָה טוֹבָה מְאֹד שְׂמֵזָה יוֹכֵל לְבֹא לְבַחֲי חְכָמָה אֶף אַע"פ כֵּן צָרִיף לְהַתְרַח' מִמֶּנָּה וְלִהְיוֹת בְּבַחֲי הַתְחַזְקוֹ כַּמֵּאָה"כּ וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה' וְלִבְטָחָה בַּה' שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנּוּן וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו אֲפִי לְשֹׁפֵל שְׂבַשְׂפָּלִים שְׂנֹזְכָה לָזָה אַכִּי"ר: דְּרוֹשׁ לְפָרְשַׁת הַחֹדֶשׁ מִפְּרִשַׁת שְׂמִינִי (מַה שְׂדָרְשׁ הָרַב זצ"ל כְּשֶׁחָל בְּשַׁבַּת זו) בְּפִירִשׁ"י שְׂמִינִי לְמַלּוּאִים הוּא ר"ח גִּיסוֹן שֶׁהוּקַם הַמְשָׁפָן בּוֹ בְּיוֹם וְנָטַל עֶשֶׂר עֶטְרוֹ הַשְּׂנוּיּוֹת בְּסֹדֵר עוֹלָם לְפָרֵשׁ זֶה עַד ה"מ גַּם לְפָרֵשׁ הַפְּסוּק הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשִׁי הַשָּׁנָה וְגו'.

נִקְדִּים תְּחִלָּה מֵאַחַז"ל עַל פְּסוּק וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם בְּתוֹכּוּ לֹא נֹאמַר אֶלָּא בְּתוֹכְכֶם מְלַמֵּד שֶׁהַקִּב"ה הַשָּׂרָה שְׂכִינָתוֹ בְּתוֹךְ כָּל או"א ע"כ הָעֲנִין הוּא שֶׁהָאֵדָם בְּעֶצְמוֹ צָרִיף לִהְיוֹת בְּבַחֲי מְשָׁפָן לְקַבֵּל בְּתוֹכּוּ הַשָּׂרָאָה וְהַבּוֹרָה ב"ה וּב"ש בְּרָא אֶת הָאֵדָם ג"כ בְּכָל בַחֲי הַמְשָׁפָן וְצוּה הַבּוֹרָה ב"ה עַל בְּנֵי הַמְשָׁפָן בְּכָלֵל וּפְרָט עַל כָּל או"א וְלִהְבִּין זֶה הֵנָּה צוּה הַשִּׁי"ת לַעֲשׂוֹת הַמְשָׁפָן בְּשִׁלְשָׁה מְדָרִיגוֹת קְדוּשׁוֹת זו לְמַעְלָה מִזוֹ הֵינְנו חֲצָר אֶהֱל מוֹעֵד הוּא הַעֲזָר"ה.

אֶהֱל מוֹעֵד הוּא הַהִי"כּ לְכָל וְקוֹדֶשׁ הַקְּדוּשָׁי. הֵן הֵמָּה הַשְּׁלִשָׁה מְדָרִיגוֹת קְדוּשׁוֹת זו לְמַעְלָה מִזוֹ כַּמֵּאָה"כּ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁנֹמֵר וְגו' וְכֵן עָשָׂה הַבּוֹרָה ב"ה בְּאֵדָם ג"כ ג' מְדָרִיגוֹת זו לְמַעְלָה מִזוֹ הֵינְנו בַחֲי נַפ"ש רו"ח נִשְׁמ"ה וּמְשָׁפָן הַנֶּפֶשׁ בְּכַבֵּד (כַּמֵּאָה"כּ כִּי הֵדָם הוּא הַנֶּפֶשׁ) וּמְשָׁפָן הָרוּחַ הוּא בָּלָב וּמְשָׁפָן הַנְּשָׁמָה הוּא בְּמוֹחַ.

ע"כ צָרִיף הָאֵדָם לְתַקֵּן א"ע וְלִהְכִּין אֶת גּוּפוֹ לִהְיוֹת כְּפִי קַבּוּל לְהַשָּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה בְּכָל הַשְּׁלִשָׁה בַחֲי הַנִּזְכָּרִים וְתַחֲלֵלָה צָרִיף לְתַקֵּן בַחֲי הַנֶּפֶשׁ בַחֲי עֲשִׂיָה הֵינְנו שְׂיִהְיָה כָּל עֲשִׂיָתוֹ וְדַבּוּרָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה וְיַדְבֵּר בְּעֲנִינֵי עוֹה"ז הַהִכְרָחִים שְׂיִהְיֵה בְּבַחֲי קְדוּשָׁה הֵינְנו שְׂיִהְיָה בְּכּוֹנֵנָה בְּלִתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וּמַכ"ש שְׂיִזְהָר מִשׁוּם דְּבַר עֲבִירָה ח"ו וְשִׂשְׁמֹר פִּי וְלִשׁוֹנוֹ מִלְדַּבֵּר דְּבָרִים בְּטִילִים וּמַכ"ש לֵה"ר וְלִצְנוּת וּרְכִילוּת ח"ו וּמִלְאַכְוֵל מֵאֲכָלִים שְׂיִהְיָה בָּהֶם שׁוּם סִפְק אִיסוּר ח"ו.

וַיִּקְרִיב שׁוֹתֵי ה' לְגַדִּי תָמִיד הֵינְנו שְׂתַמִּיד לֹא יָסִיחַ דַּעַתוֹ מִזֶּה אִיף שְׂפַל פָּחוּ שְׂיֵשׁ בּוֹ לְדַבֵּר וְלַעֲשׂוֹת וְכָל הַחַיּוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ נִמְשָׁף תָּמִיד בְּלִי הַפְּסֵק רַק מִמְקוֹר הַחַיִּים מְשִׁיבָתוֹ ית' וַיִּבִּין זֶה מְאֹד וְלֹא יָסִיחַ דַּעַתוֹ מִזֶּה כָּלֵל בְּכָל עֶסְקִיו וּמִמִּילָא תַפּוּל עָלָיו אִימְתָה וּפְחַד מַגְדוּלָתוֹ ית' מְקוֹר הַחַיִּים וַיִּשְׁעֶבֶד כָּל כּוֹחוֹ וְחַיּוֹתוֹ בְּלִתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וּבְזָה יִתַּקֵּן בַחֲי הַנֶּפֶשׁ שְׁלוֹ בַחֲי עֲשִׂיָה וְדִיבּוּר שֶׁהוּא מְכּוּוֹן לְגַד בַחֲי חֲצָר אֶהֱל מוֹעֵד שְׂבַמְשָׁפָן וַיִּקְרִיב מֵאַחַז"ל הַתַּקֵּן עֲצָמָה בְּפָרוֹזְדוֹר כְּדִי שְׂתַפְּנֵס לְטָרְקִלִין פִּי הַתַּקֵּן עֲצָמָה מְמַשׁ בְּפָרוֹזְדוֹר הוּא בַחֲי עֲזָרָה בַחֲי נֶפֶשׁ וְאַח"כּ תּוֹכֵל לִיפְנֵס לְבַחֲי טְרַקְלִין הוּא בַחֲי אֶהֱל מוֹעֵד בַחֲי הַיִּכ"ל הַקּוֹדֶשׁ בַחֲי אַדְנִי כַּמֵּאָה"כּ אֲדָנִי שְׂפָתֵי תַפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ (פִּי אִם שׁוֹמֵר אֶת פִּי

להגיד רק תהלת ה' אז תפתח בחי' אדנ"י בחי' היכ"ל גימ' אדנ"י) ואח"כ יתקן בחי' הרוח הוא בחי' הל"ב היינו שכל עסקו במצו' יהי בלתי לה' לבדו בלי עירבוב שום מחשבה זרה ופני' לגרמין ח"ו ולא לשום גסות ח"ו ויבקש ע"ז מה' ויאמר וט"הר לבנו לעבדך באמת היינו טה"ר גימ' ר"ח פי' שיטהר בחי' רוח שלנו שיהיה עבודתנו שאנחנו עובדים אותו במצותיו ית' שיהיה באמת בלי שום תערובות מחשבה פסולה ח"ו וגם דהמע"ה בקש ע"ז מה' ית' כמאה"כ לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי וגו' לתקן בחי' ל"ב בחי' רוח שמכונן נגד בחי' אהל מועד היא ההיכ"ל ואח"כ יתקן בחי' נשמה שמשפנה במוח הוא המחשבה לטהר ולדבק מחשבותיו בהבוב"ה ולא יסית דעתו לכל מזה ויקיים מאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד ונדבק מחשבותיו במקור החיים וכו' יתקן בחי' נשמה שמכונן נגד בחי' קודש הקדשים שבמשפן וכשיהו כל הג' בחי' הנ"ל מתקנים בקדושה ובטהרה אזי יהיה בחי' משפן ויוכל לשפון בתוכו שכינתו ית' אמנם לזה צריכים גם סייעתא דשמיא (כמאחז"ל אלמלא ה' עוזרו לא יכול לו) ע"כ אל הרחום שפרא את העולם בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חנון.

בכל שנה פשמגיע העת ויום שנברא בו העולם ויום שבו הוקם המשפן אז הקב"ה מחדש העולם להאיר אור אלהי על בריותיו והוא ר"ח ניסן וכשמגיע בכל שנה ונשנה עת ויום שהוקם בו המשפן אז נעשה בפרט כל או"א בחי' משפן בכל הג' בחי' הנ"ל והארה זאת נעשה בכל שנה ונשנה כשישראל עושים תשובה ומתחרטים על הרע שעשו מקודם ומקבלים ע"ע לטהר ולקדש א"ע בכל בחי' הנ"ל אזי ה' אל רחום בגין דיתקרי רחום מאיר עלינו ברוב חסדו את אור ה' אשר היה אז בעת ויום שהוקם המשפן וזהו שנקראים כל התחלת הקדשים בשם ראש חודש כי בכל חודש בהתחלתו נתחדש עלינו אור מדה א' מן א"ל רחום וחנון וגו' ולכן נקרא ההתחלה בחי' רא"ש וראש חודש ניסן בכלל הוא ראש לכל הקדשים של כל השנה שהוא מקבל כל השפע של כל הקדשים פי בו הוקם המשפן והוא מחלק לכל הקדשים.

וזשאה"כ החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכ"ם לחדשי השנה פי' שהוא יום שהוקם בו המשפן ע"כ גם בכל שנה ונשנה הוא החודש ניסן מתחדש ומקבל אור אלהי מרוב חסדו ית' ומחלק לכל שאר חדשים.

רק כ"ז אינו כ"א ע"י תשובה מקודם לתקן א"ע בפרוודור תחלה הוא בחי' עזרה בחי' נפ"ש שמשפנה בפכד פנ"ל ואח"כ ליכנס לטרקלין הוא היכ"ל הקודש בחי' ר"ח שמשפנה בל"ב ואח"כ לתקן בחי' נשמה שמשפנה במוח בחי' מחשבה פנ"ל ולזה מרמז הכתוב באמרו החודש הזה לכ"ם ר"ת של ל"ב כ"כ בד מ"וח פי' אימתי יהיה החודש הז"ה גימ' י"ב שיתחדש השפע פנ"ל לכל י"ב חדשי השנה כשיהיה לכ"ם פי' ג' בחי' הנ"ל ל"ב כב"ד מו"ח יהיה ג"כ חדש אמנם כל ענין ההתחדשות אינו נעשה כ"א ע"י בחי' ר"ב חס"ד כמאה"כ פי גדול מעל שמים חסדו שהוא בחי' ר"ב חס"ד בחי' פהו גדול פי פהו הדיוט מרמז לבחי' חס"ד וכהן גדול מרמז לבחי' רב חסד וכה"ג עבודתו היה בשמנ"ה בגדים בחי' שמ"ן בחי' רב חסד ועל ידו דווקא יוכל לבא ולהתחדש אור אלהי פנ"ל וזשאה"כ ויהי ביום השמ"ני פי' שבו נמשך בחי' כה"ג שהיה שמינ"י בבגדים שמנ"ה ואחז"ל הוא ר"ח ניסן שבו הוקם המשפן פי' שמחמת שהיה שמיני למלואים

כַּנ"ל ע"כ בו הוּקַם הַמְשָׁפֶן וּבְכָל שָׁנָה לְדוֹרוֹת יִהְיֶה רֹאשׁ לְכָל הַחֲדָשִׁים וְיִמְשָׁשׁ בּוֹ שְׁפַע וְאוֹר ה' בַּחֲמִי הַשְׂכִּינָה לְשָׁכּוֹן בְּתוֹכָם וּג"כ יִחַלֵּק שְׁפַע לְכָל רֹאשֵׁי חֲדָשִׁים וְהוּא יִהְיֶה רֹאשׁוֹן לְכָל חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.

ע"כ קוֹדֵם אֲמִירַתְנוּ בְּכָל יוֹם פְּרִשְׁת עוֹלַת הַתְּמִיד אֲנַחְנוּ מִתְּפִלִּים יֵה"ר כו' וּתְמ"ח חוֹל כו' וּתְכַפֵּר כו' וּתְס"ל ח כו' וְשִׁיבְנָה בַּהֲמ"ק ב"ב פ"י מַחִיל"ה כַּפְר"ה סְלִיח"ה נֶגֶד ג' בַּחֲמִי הַנְּ"ל שִׁיתְקַנּוּ ג' בַּחֲמִי הַנְּ"ל וְאִזּוּ יִבְנֶה בַּהֲמ"ק בַּחֲמִי הַמְשָׁפֶן בְּתוֹכָם כַּנ"ל וְלִזְהָ ג"כ נִקְרָא חוֹדֶשׁ נִיסוֹן חוֹדֶשׁ הָאֲבִי"ב פִּי בּוֹ רַחֵם ה' עָלֵינוּ פְּרַחֵם א"ב עַל בְּנִים וּבְכָל דוֹר וְדוֹר וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אֲנִי מְצַפִּים לִישׁוּעָתוֹ שְׁיִרְחַם עָלֵינוּ בְּבַחֲמִי א"ב פִּי אוֹת א' מְרַמֵּז לְבַחֲמִי נִשְׁמ"ה וְאוֹת ב' מְרַמֵּז לְשָׁנֵי בַּחֲמִי נִפ"ש רו"ח וְיִרְחַח עָלֵינוּ בְּבַחֲמִי א"ב לְהַאִיר לָנוּ י"ב חֲדָשֵׁי בְּאוֹר אֱלֹהֵי מֶן י"ב מְדוֹת אֵל רַחוּם וְחַנוּן וּגו' כַּנ"ל וְלִזְהָ נִקְרָא חוֹדֶשׁ הָאֲבִי"ב כַּנ"ל פִּי בַּחוֹדֶשׁ הַזֶּה נִמְשָׁשׁ הַשְׁפַּע בְּכָל־לוֹת לְכֹלֵם: אֲמַנָּם הַכֹּל הוּא ע"י הַתְּשׁוּבָה תְּחִלָּה וְאַח"כ אֵל רַחוּם וּגו' יִתֵּן לָנוּ מַחִיל"ה כַּפְר"ה סְלִיח"ה וְיִתְקַנּוּ כָּל הַג' בַּחֲמִי הַנְּ"ל וְאוֹ יִבְנֶה בַּהֲמ"ק ב"ב כִּיר"א וְגַם וְשִׂאֵה"כ קָרָא מִשָּׁה לֵאחֲרָיו וּלְבַנָּיו וְלִזְקֵנָיו יִשְׂרָאֵל נֶגֶד ג' בַּחֲמִי הַנְּ"ל נִר"ן פִּי אַהֲרָן בַּחֲמִי נִשְׁמ"ה בְּנֵי בַּחֲמִי רו"ח זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲמִי נִפ"ש שְׁיִהְיוּ כָּל הַג' בַּחֲמִי נִר"ן בְּשָׁלִימוֹת וּבְזָה נִזְכָּה לְבִיהִג"צ ב"ב"ה כִּי"ר: דְּרוֹשׁ לְפָסַח וּמוֹשֵׁב ב"י אֲשֶׁר יִשְׁבּוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וְיִהְיֶה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּגו' הִנֵּה אֵימָא בְּזוּה"ק מִצָּה הוּא מִיכְלָא דְאַסְנוֹתָא מְשַׁל וְכו' לִיכּוֹל בְּרָא דְמִלְכָּא אֲסוֹנוֹתָא דָּא וּלְבַתֵּר לִיכּוֹל כָּל מַה דְּבַעֲי וְלִהְבִּין זֶה דְּהִנֵּה מִצָּה נִקְרָאת לְחָם עוֹנֵי הוּא מִצָּה פְּרוֹסָה פִּי שְׁמִצָּה פְּרוֹסָה הוּא דְּנוֹגַמַת עֲנִי שְׂאִין לוֹ שְׁלִימוֹת בְּעִצְמוֹ שְׂרוּאָה תְּמִיד פְּחִיתוֹת עֲבוּדְתוֹ אֵל ה' וְנִכְנַע וְנִשְׁפַּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ בְּעִבּוֹר זֶה וּבּוֹשׁ מְאוֹד לְגִשְׁת לְקוֹדֶשׁ לְתוֹרָה וּתְפִלָּה לַעֲשׂוֹת יְחוּד בְּעוֹלָמוֹת עָלְיוֹנִים מַחְמַת שְׂרוּאָה בְּעִצְמוֹ הַאִיף שֶׁהוּא מְשׁוֹקַע בְּגַשְׁמִיּוֹת וְעִדְיִין לֹא תִיקוֹן כְּלוּם אֵת מְדוּתָיו רַק שִׂאֵה"כ מִתְחַזֵּק בְּרוּב רַחֲמֵי וְחֲסָדֵי הַשֵּׁי"ת שְׁחַפֵּץ חֲסֵד הוּא וְרוֹצֵה בְּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאִינוּ חַפֵּץ בְּמִיתָתָם כ"א בְּשׁוּבָם וְכו' וּבְזָה מִתְחַזֵּק מְאוֹד וְעוֹמֵד לְהַתְּפִלֵּל מִתּוֹךְ כּוֹבֵד רֹאשׁ וְהַכְּנַעַה וְעִי"ז תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת וּמְקַוֶּה לְתַשְׁבָּח וּמְשִׁיב שְׁפַע וּקְדוּשָׁה מְלַמְעֵלָה וְזֶה בַּחֲמִי מִצָּה פְּרוֹסָה בַּחֲמִי לְחָם עוֹנֵי שְׁהִיָּה לוֹ בְּתְחִלָּה קוֹדֵם הַתְּפִלָּה בַּחֲמִי הַכְּנַעַה זֶה הִיָּה לוֹ אֲסוֹנוֹתָא וּרְפוּאָה שְׁיִוְכַל אַח"כ לְהַמְשִׁיב שְׁפַע וּבְרָכָה מְלַמְעֵלָה ע"י הַתְּפִלָּה וְזֶהוּ כְּפִינָת הַזוּה"ק בְּתְחִלָּה יֵאָכֵל בְּרָא דְמִלְכָּא אֲסוֹנוֹתָא דָּא פִּי בַּחֲמִי הַכְּנַעַה הַנְּ"ל וְאַח"כ יֵאָכֵל כָּל מַה דְּבַעֲי ר"ל שְׁיִוְכַל לְהַמְשִׁיב אַח"כ ע"י תְּפִלָּתוֹ כָּל מַה דְּבַעֲי אֲבָל כְּשִׂאִין לוֹ בַּחֲמִי זוֹ שֶׁל שְׁפִלוֹת בַּחֲמִי עֲנִי בַּחֲמִי דָּל אִזּוּ נִקְרָא חוֹלָה שְׂאִינוּ יְכוֹל לַפְעוֹל שׁוּם טוֹבָה וּבַחֲמִי זוֹ נִקְרָא ד"ג שְׁנִכְתַּב תְּחִלָּה אוֹת ד' וְאַח"כ אוֹת ג' פִּי שְׁבַחֲךָ שְׁפִלוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ בְּתְחִלָּה נִקְרָא דָּל"ת לְשׁוֹן דָּל וְעֲנִי וְאַח"כ נִקְרָא גִימ"ל בַּחֲמִי גוּמֵל דְּלִים שְׁמִמְשִׁיב בַּחֲמִי טוֹב בְּעוֹלָם וּזְשִׂאֵה"ל אִין בּוֹ דוֹד בָּא עַד שְׁיִבְנוֹקֶשׁ דְּגַלְחוּלָה וְלֹא יִמְצָא פִּי הַרְע"מ שְׁלֵא יִהְיֶה חוֹלָה מְרַמֵּז לְדַבְּרֵינוּ שֶׁע"י שְׁיִבְנוֹקֶשׁ בַּחֲמִי ד"ג שְׁיִהְיֶה אוֹת דָּל"ת קוֹדֵם לְאוֹת גִּימ"ל וְעִי"ז לֹא יִהְיֶה חוֹלָה כִּינּוֹן שְׁיִוְכַל לְהַמְשִׁיב עַל יְדֵי בַּחֲמִי זוֹ כָּל טוֹב כַּנ"ל וְזֶהוּ בַּחֲמִי סְפִירָה אוֹתִיּוֹת פְּרוֹסָה לְשׁוֹן מִצָּה פְּרוֹסָה לְחָם עוֹנֵי וּזְשִׂאֵה"כ וְסְפִירָתָם לְכֶם וּגו' פִּי שְׁיִהְיֶה לְכֶם בַּחֲמִי פְּרוֹסָה הַנְּ"ל וְעִי"ז יִהְיֶה לְכֶם בַּחֲמִי סְפִירָה שְׁתִּהְיוּ נְמָנִים בְּכָל שְׁעָה כְּצִאֵן הַחֲבִיבָה עַל בְּעֵלָה וְיֵאמַר הֵכֵן תְּסַפְּרוּ חֲמָשִׁים יוֹם וְיֵשׁ לְדַקְדַּק הֵלֵא אִין סוֹפְרִים רַק מ"ט יוֹם אֵלָּא מְרַמֵּז לְעֲנִינָנוּ שְׂיֵשׁ שְׁנֵי בַּחֲמִי נְפִילָה וְשְׁפִלוֹת הָאֶחָד בַּחֲמִי נְפִילָה מִמֶּשׁ הִיָּינוּ שְׁנִשְׁשַׁקַע מְאוֹד

בתאווה גשמיים ממש נעם שהוא יודע כ"ז מ"מ היא נפילה ממש ונקרא חושף ובחי' ב' עד"ה פי נפילתי קמתי היינו שתמיד הוא רואה את נגעיו ופחיתות ערכו ומיעוט עבודתו לה' ובעבור זה הוא נכנע מאוד מלפני הבוב"ה ושב בתשובה שלימה לפניו ית' וזהו בחי' ד"ג הנ"ל היינו בחי' נפילה בתחלה בחי' נון ונון הוא חמשים בחי' נפילה של אור בחי' נפילתי קמתי הנ"ל וע"ז מזהיר הכתוב ואמר תספרו חמשים יום ר"ל שיהיה לכם בחי' פרוסה היינו בחי' נפילה של יום היינו נפילה הנקראת בחי' נפילה של אור וע"ז יוכל להיות אח"כ בחי' יציאת מצרים בחי' יציאה מהקליפות לגמרי בחי' גאולה אבל אם הוא אינו עושה כן אלא עומד להתפלל ולהמשיך שפע בקדושה בעולמות ולהיות גומל דלים בלא שיהיה לו בתחלה בחי' ד"ל פנ"ל אזי האותיות הם פסדר ג"ד בתחילה הג' ואח"כ הד' אזי אינו יכול להיות בחי' גאולה וזשאה"כ ומושב ב"י אשר ישבו במצרים פי' מה שנתעכבו ישראל במצרים זמן מאות שנה פי' מחמת שהיה בחי' שלשים שנה וארבע מאות שנה פי' שלשים מרמז על בחי' ג' וארבע מאות מרמז על בחי' ד' ר"ל מחמת שהיה בתחילה בחי' ג' ואח"כ ד' לכן לא היה יכול להיות בחי' גאולה ומסיים הכ' ויהי מקץ שלשים וגו' פי' שהלכה לה אותה הבחי' שבא בחי' אות ד' קודם לאות ג' תכף יצאו מצרים שהיה בחי' גאולה יה"ר שגזפה לזה אכ"ר: צריך להבין למה בפסח צריך דווקא מצה ובחג השבועות דווקא חמץ פי' שתי הלחם היה בא מחמץ דווקא ולהבין זה נקדים לבאר מה דכתיב תספרו חמשים יום ואלא כתיב שבועה שבועות תספר לה' ואינו צריך לספור רק מ"ט יום אף י"ל בדרך מוסר דהנה בבחי' קדושה יש ב' בחי' עבודת יש שעובד את ה' בבחי' עבודת בהתגלות ע"י תנועת האברים רק שבחי' זו אינה בשלימות ועיקר בחי' עבודת הוא באתפסא היינו להיות דבוק בפנימיות מחשבתו בהבוב"ה באהבה עזה ובתשוקה גדולה ולא בהתגלות האברים אדרבה צריך להיות צרור וחתום בחי' עבודת שלו רק שכל בחי' מבחי' הנ"ל כלול משניהם היינו מי שעובד את ה' בהתגלות האברים מתחילה הוא טמון בלבו רק שהוא מוציא ההתלהבות שהוא טמון בלבו מלפני אל הפועל בהתגלות האברים רק שיש בו ג"כ בחי' עבודת באתפסא ומי שעובד את השי"ת באתפסא נצרך ג"כ לבחי' התגלות האברים עכ"פ לדבר בפה שבלא זה א"א רק שעיקר ההתלהבות טמונה בלבו ואינו מתגלה באברים רק מה שא"א בלא זה וזהו גן נעול אחרתי כלה גל נעול מעין חתום פי' גל הוא לשון התגלות מרמז על בחי' עבודת בהתגלות ונעול מרמז על בחי' עבודת באתפסא שהוא נעול מכל אדם וזהו גל נעול ב' בחי' הנ"ל מעין חתום צריך להיות צרור וחתום היינו שעיקר ההתלהבות צריך להיות טמונה בלבו רק מה שא"א בלא זה רק שא"א לבא לבחי' זה רק בהזדפקות החומריות מכל וכל תאווה גופניות ועתה נחזור לעניינינו שמצה מרמז על בחי' עבודת בהתגלות שאותיות מ"צ הוא י"ה בחילוף א"ת ב"ש מורה על תורה ותפלה ואות ה"א מרמז על בחי' התגלות שיש לפתחה של ה' וזהו מצה פי' שתורה ותפלה שלו הוא א באתגליא ותיבת חמץ מרמז על בחי' עבודת באתפסא שאות ח' הוא דבוק וא"ו לגוף האות זה מורה שתורה ותפלה שלו הוא נעול צרור וחתום לכן בפסח שיצאו ישראל ממצרים מקום הטומאה ולא היו בבחי' הזדפקות החומריות לא היו יכולים לבא לבחי' עבודת באתפסא ולזה אכלו מצה מרמז על בחי' התגלות ואח"כ פשפשו שבועה שבועות בשעת קבלת התורה פסקה זונהמתן ונזדפקו מחומריות מכל וכל אז היו באים לבחי' עבודת באתפסא וזהו תספרו חמשים

יום ג'מט"ר חתום פי' שצריך לספור שבועה שבועות לבא לבחי' ההנדפכות התקומרות פדי שיוכל לבא לבחי' חמשים יום ונהוויברוח אפי"ך בגימט' אל"ף זה בחי' עבדות באתפסאי ומכונה באות אל"ף אותיות פל"א שהוא לשון מכוסה וטמיר רק שא"א שיהיה לגמרי באתפסאי לכה מפרש התרגום ובמימר פנמה שעכ"פ צריכה להיות בהתגלות קצת היינו בדיבור פה ואז הוא חכימו מיא הוא בחי' חכמה יה"ר שנופה לנה אמן פן יהי רצון: חכם מה הוא אומר מה העדות, והחוקים וגו' ואף אתה אמור לו פהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן ולכאורה אינו מוכן והלא בהתורה פתיב תירוץ אחר ואמר לבנה עבדים היינו לפרעה במצרים ונ"ל ע"ד מוסר דזה הכלל שכל תר"ג מצות המה הכנה לבחי' יראה אמיתית שע"י מעשה המצות יוכל לבא להנדפכות התקומרות מפל וכל ולמאנס בתאוות גשמיות רק להשתוקק ולכסוף לבחי' קדושה רק שיש לפעמים שהבוב"ה משפיע עליו אורות עליונים מאור א"ס ב"ה בלי אתערוותא דלתמא אבל זאת הבחי' אונה עיקר העבודה ועיקר העבודה היא מה שאדם עצמו מעורר א"ע להשתוקק ולכסוף ולהתקרב לאור א"ס ב"ה בכלות הנפש וזה שהבוב"ה משפיע עליו בחי' קדושה בלי אתערוותא דילי' רק פדי לידע למה יהיה השתוקקותו אבל עיקר העבודה היא את"כ מה שמעורר בעצמו ומזכה החוקר להתקרב לאור א"ס ב"ה וזהו וראית את אחורי ופני לא יראו שזה שהבוב"ה משפיע עליו בחי' קדושה ואורות עליונים קודם שהוא מעורר א"ע לתורה ומצות ומע"ט הוא מכונה בשם פנים פי' שהוא קודם לאור שבא את"כ והאור שבא את"כ מכונה בשם אחרית וע"כ הוא מכונה בשם פנים שהבחי' קדושה הוא קודם לאתערוותא דלתמא גם מזה בא לאתערוותא דלתמא לעורר עצמו לעבודת ה' ומזה שמעורר עצמו נשפע עליו אורות עליונים מאור א"ס ב"ה ובחי' קדושה פי' הבא לטהר מסייעין לו ע"כ זה האור שנשפע עליו קודם שמעורר א"ע לעבודת ה' מכונה בשם פנים פי' שהוא קודם לאור שבא את"כ והאור שבא את"כ מכונה בשם אחרית וזהו וראית את אחורי לראות תמיד לבא לבחי' אחורי היינו להתעורר מעצמו ופני לא יראו היינו לא יראו בקביעות לעמוד בבחי' זו שהוא בחי' פנים רק לילה דרגא בטר דרגא להתעורר מעצמו עד פלות הנפש וזהו ויאמר אני אעביר כל עובי על פניו וקראתי בשם ה' לפניו פי' שאשפיע לה האור הטוב משם העצם ב"ה מקודם בלי אתערוותא דלתמא פדי לידע למה להשתוקק ולהתעורר מעצמו לעבודת השי"ת ע"י תורה מצות ומע"ט והבא לטהר מסייעין לו וזהו וחסנתי את אשר אהון פי' לזה שהשפיעתי מקודם בחי' קדושה ומחמת זה הנה מעורר עצמו ע"י תורה ומצות ונעשה בחי' פלי שיוכל לקבל אור א"ס ב"ה לזה אני אהון ואסייע אותו וזהו בחי' ספירת העומר שעומר הוא בחי' פלי כמאה"כ וימודו בעומר מרמז שצריך האדם לראות שיהיה בחי' פלי מוכן ע"י תורה ומצות ומע"ט פדי לקבל אור א"ס ב"ה והנה בפסח הוא העת והזמן שנתגלה אורות גדולים ויקרים בלי אתערוותא דלתמא וזהו שאלת חכם מה העדות והחוקים פי' למה לי התורה ומצות פדי לבא להנדפכות המדות ולהיות עי"ז פלי מוכן לקבל אורות עליונים מאור א"ס ב"ה מאחר שרואה שבפסח נתגלו אורות בלי אתערוותא דלתמא והתירוץ לנה אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן פי' שפלי מכונה בשם מן לשון מנא ודווקא בפסח יכול לומר אפיקו מן פי' להוציא בחי' פלי שא"צ בפסח לאתערוותא דלתמא ע"י תורה ומצות ומע"ט להעשות פלי מוכן לקבל אור א"ס ב"ה שבפסח נשפע בלא"ה אורות עליונים אבל אחר

הפסח נוטלים אלו האורות ואין משפיעים אלו האורות עוד רק ע"י אתערותא דלמא
ע"י תורה ומצות ומע"ט להיות בלי מוכן לקבל אור וקדושה מאור א"ס ב"ה השי"ת
יזכנו לזה ובזכות זה ובא לציון גואל ב"ב אמן: חד גדיא דזבין אבא בתרי זוי.

נודע כי מה שזכו ישראל לקבל את הקורה הנה ע"י גלות מצרים כדאימא במדרש
שבקשו מלאכי השרת לקבל את התורה והשיב להם הקב"ה פלום למצרים ירדתם או
לפרעה נשתעבדתם אמנם ע"י שיעבוד מצרים זכו לקבל את התורה והנה גלות מצרים
נמשך משתי סלעים מילת פתונת פסים שעשה יעקב ליוסף כמ"ש לעולם אל ישנה אדם
בנו בין הבנים שבשביל שני סלעים מילת שהוסיף יעקב ליוסף נתגלגל הדבר וירדו בניו
למצרים והנה פללות פלהתורה היא אנכי ולא יהיה לך שבדיבור אחד נאמרו ולפ"ז
נמשך קבלת התורה לישראל ע"י שתי סלעים מילת שהוסיף יעקב ליוסף ע"ז נתגלגל.

הדבר וירדו בניו למצרים וע"ז זכו לקבלת התורה וזהו חד גדיא היינו גדיא הוא מלשון
הגדה ודיבור היינו הדיבור האחד אנכי ולא יהיה לך שהוא פללות כל התורה מאיזה בחי'
זכו ישראל לזה הוא דזבין אבא הוא יעקב אבינו ע"ה בתרי זוי ע"י שתי סלעים מילת
שעשה ליוסף וגרם שנתגלגל הדבר שיירדו בניו למצרים וע"י גלות מצרים נמשך קבלת
התורה לישראל שבכללותיה היא אנכי ולא יהיה לך שבדיבור אחד נאמרו והבן: דרוש
לשפת חה"מ של פסח שיר השירים אשר לשלמה וגו' ואמרז"ל מלך שהשלום שלו
וצריך להבין מהו הענין השיר דווקא למלך שהשלום שלו ובשעת הבנין בהמ"ק
ומתחילה נקדים להבין מה היה דעת חירם מלך צור שעשה עצמו אלוה ובודעתו היה כן
באמת וקשה על חכם כמותו שיטעה כן והלא אפילו טפש שבטפשים יכול להבין בעצמו
איכות פחו בכל אבריו שאם יפתח אחד מהם או יסתם אי אפשר להתקיים אפילו שעה
אחת וכדומה והאיה טעה בעצמו כ"כ לומר שהוא אלוה אלא צ"ל לא שהיה סבור בעצמו
שהיא אלוה שיכול לברוא גם אחרים אלא שטעה בעצמו שראה שיש לו כ"כ גדולה
ועושר וחכמה אמר שע"י החכמה פעל ועשה כל העושר ע"י פחי ועוץ ידי עשה לי כל
החיל הזה וע"ז מעלה עליו הפתוב פאלו עשה עצמו אלוה וטעות זה נמצא בעו"ה בין
האנשים אשר אינם משיגים האמת לידע האיה שהקב"ה זן ומפרנס לכל ומחיה את כולם
רק ברוב חסדו בלבד כמאה"כ וחנותי את אשר אהון ואחז"ל אעפ"י שאינו כדאי אבל
מי שאינו רוצה לידע האמת סובר הוא שכוחו ועוץ ידו עשה לו ריוח ופרנסה וגם
הלומדים ועוסקים בתורה יש שטועים בזה הרבה פסבורים שבבור טוב לימודם
ועוסקם במצות ומעשים טובים מגיע לו כל טוב בדין וכל אשר ה' נותן לו בענין בני חיי
ומזוני הכל בא לו מצד החיוב שחייב לו הבוב"ה עבור עבודתו השלימה ואינו מצד חסד
הי ב"ה וזהו נקרא כוחו ועוץ ידו כמו שטעה חירם מלך צור והעלה עליו הפתוב פאלו
עשה עצמו אלוה וזהו.

גרמז בפ' ולא יראה לך חמץ ר"ת ח"ירם מ"לך צ"ור פ' שלא יראה לך אותו טעות
שטעה חירם מלך צור רק שכל אדם ידע בעצמו פחיתות עבודתו לה' שכל מה שעבד
בעבודת השם עדיין אינו מגיע אפילו לאחד מאלפים נגד טובת ה' וחסדיו המרובים
שעושה עמו בכל עת ורגע פי מי לנו גדול מיעקב אע"ה בחיר האבות שהיה מרפכה
לשכינה ועכ"ז פשראה חסדי השי"ת המרובים אמר קטונתי מכל החסדים והבין בעצמו

האמת שכל אשר עשה ה' עמו הוא רק מצד חסדו ולא מצד החיוב וזה הוא רק מגדול הכנעה ושלמות שהיה ליעקב אע"ה וכן צריף פל אדם להבין זה בעצמו ולדע האמת אשר אתו העבודה הפחותה וכל טוב אשר ה' עושה עמו הוא רק מצד חסדו הגדול ולא מצד החיוב הן במילי דעלמא הן במילי דשמאי מה שיש לו שום שכל ומדע בתורת ה' הפל הוא ברוב חסדו ית' ומזה יהיה נכנע בלב נשבר ואגב נפרש מה דאיתא בפנונות ע"פ קרוב ה' לנשברי לב ואיתא שם לנשברי ל"ב י"ו לעילא י"ו לתתא פירוש אות י' הוא המשכת השפע קדושה מלמעלה למטה ברוחניות ואות ו' הוא המשכת השפע מלמעלה למטה בגשמיות היינו בענין פרנסה וחסים בריאות הגוף וכאשר בא לו השפע מלמעלה הן ברוחניות הן בגשמיות צריף אדם להסתפל ולהתבונן בזה ולדע האמת שהשפעה היא מרוב חסדו ית' וכן יבקש תמיד מהבוב"ה שימתן לו צרכיו רק ברוב חסדו ית' אע"פ שאינו כדאי כמו שהבטיחנו ית' וחסנותי את אשר אחון וגו' וכתוב ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך פי' שיהיה כל טובי דנוקא על פניך פי' שכל ההשפעות שלי יהיו על פניך שתדע שהוא מצד רוב טובי ולא מצד חיוב בעבור כוחך ועוצם ידך רק וחסנותי אעפ"י שאינו כדאי וזה נקרא י"ו לעילא הוא ההמשכה מלעילא וכאשר הוא מצפה ומבקש מה' ומשתוקק לו שימשיך לו השי"ת המשכה מלעילא זו הוא נקרא י"ו לתתא ובה מחר י"ו לעילא עם י"ו לתתא ונעשה א וזה שאמר שלמה המלך ע"ה על בגין בהמ"ק שיר השירים ואחז"ל שיר על פלהשירים שיר שהוא קודש קדשים אשר לשלמה למלך שהשלוש שלו וסי' פי' כי כל אחד היה בחי' מקדש ע"י בחי' ענוה כמו שנתבאר כמה פעמים והיה בהם בחי' הכנעה בחי' לב נשבר שהיה מספר ל"ב ונחלק לשנים ונעשה י"ו לעילא י"ו לתתא ודברו אמת בלבכם שכל הטוב שנושפע להם הפל מצד חסדו ית' וכל הנדבות שנדבו לבגין בהמ"ק ידעו שאינם נותנין משלהם כ"א משלו ית' כמאחז"ל תן לו משלו כי אתה ושלך שלו שזה הוא עיקר הצדקה לדע שאין נותן משלו כ"א משל ה' שנתן לו בחנם ברוב חסדו וטובו ית' ודור של שלמה הע"ה היו באותו בחי' הכנעה וענוה ונדבו נדבה לבגין ביהמ"ק באותה בחי' וכוונה הטובה לה' ועי"ז זכו להשראת השכינה וע"ו שר שלמה שיר למלך שהשלוש שלו ר"ל בעבור שידעו ויבינו שכל השלום וכל הטוב שלו ית' שנתן ברוב חסדו וטובו ית' שנתנה לזה אכ"ר: אל תראוני שאני שחרחורת ששזפתני השמש וגו' שמוני נוטרה את הכרמים פרמי שלי לא נוטרת איתא באור החיים על מדרש טיפת דיו נשאר בקולמוס וממנו זכה משה לקרני הוד פירוש שמשוה כתב בתורה ענ"ו חסר יוד מחמת שלא היה בעיניו בתכלית השלימות של ענוה ולכן כתב ענ"ו חסר יוד וממנו זכה לקרני הוד עכ"ד ע"ש ואפשר לפרש עד"ז והאיש משה ענו מאוד מפל האדם אשר על פני וגו' פירוש שבעבור זה לא היה משה בעיני עצמו בתכלית השלימות הענוה מחמת שהיה מנהיג כל אדם אשר על פן היה צריף להתנהג בקצת התנשאות לכן לא היה בעיניו בשלימות הענוה וע"ו כתב ענ"ו חסר יוד.

ואיתא בזה"ק על פסוק שחורה אני ונאנה וגו' זהו בחי' יוד שאין בו שום לבנונית ע"כ מרמז לבחי' ענוה שאין בו שום לבנונית ר"ל שאין רואה בעצמו שום מעלה וטובה ויש בחי' גדולה עוד יותר והיא בחי' יוד פעמים יוד היינו שאפילו בחי' ענוה שבו אינו רואה בעצמו וזהו בחי' יוד פעמים יוד היינו ענוה שבענוה וזהו מאמר חז"ל אל תקרי מה אלא מאה פי' שעי" בחי' מ"ה בחי' ענוה יהיה נעשה בחי' מאה היינו ענוה שבענוה יוד פעמים

יוד עולה מאת וע"ז ישפיע מאה ברכות בכל יום: ובחן' זו של מאה היינו יוד שביוד הנה למרע"ה שלא הפיר בעצמו העונה פנ"ל וזהו ג"כ מאמר שלמה ע"ה אל תראוני שאני שחרחורת היינו שחור שבשחור שאין בו שום לבנונית היינו שאין בי בחי' עונה ולא עוד אלא שאין אני רואה בי מה שאין לי בחי' עונה.

ואמר שכל זה היא מחמת ששזפתני השמש ר"ל שהארת השמש הארת התורה לא הנה פלי פראוי פי השמש זורחת על האדם בכמה גוונים כמאחז"ל עוף אחד יש בכרפי הים וחרום שמו פיון שהחמה זורחת עליו נשתנה לכמה גוונים היינו שעוף אחד יש בכרפי הים ששם מדור של בחי' כו' ולכן נשתנה מחמת הארת השמש וכיוון שעולה לאיזה מעלה ע"י הארת החמה נשתנה לבחי' התנשאות אבל עיקר העבודה היא שפאשר זורחת עליו החמה היינו הארת התורה שיקום בבחי' עונה שלו פמקודם פדאימא בס' פנים יפות על פסוק מי יעלה בהר ה' וגו' פירוש שייעלה באיזה מדרגה לטובה ויקום על בחי' עונה שלו וזה אמר שלמה המע"ה למה לא האירה בי השמש פראוי כי בני אמי נחרו בי שמוני נטרה את הפרמים וגו' היינו להיות שומר ומנהיג ישראל לשמור בחי' פרמים שלהם שתזרח עליהם השמש היינו הארת התורה פראוי ולא פעוף זה ששמו כרו"ם שהחמה זורחת עליו פנ"ל.

לכן פרמי שלי היינו בחי' פרום שלי לא נטרתי ולא עמדתי על בחי' עונה מחמת שהייתי צריך להתנהג בהתנשאות קצת פנ"ל וזהו בחי' יוד שביוד הנ"ל יהי רצון שנוזכה למקצת מן המקצת אמן פן יהי רצון מי יתנה פאח לי יונק שדי אמי אמצאח בחוץ אשקה וגו' ונ"ל עפ"י מאמר הגמרא שהקב"ה מלמד את האדם כל התורה פעוד שהוא במעי אמו וכיון שיצא לאויר העולם בא מלאך וסטרן על פיו ומשכח כל התורה שלמד כו'.

ונה פ"י הפ' מי יתנה כא"ח לי שהקב"ה אומר לאדם הלנואי מי יתנה שתהיה לי פאח א"ח בגימט' ט' פלומר פמו שהיית לפני במדרגה בתשעה ירחי לידה הלנואי אמצאח שתהיה במדרגה זו בחוץ פלומר ביציאתך לאויר העולם תשיג ומגיע אל מדרגה זו אז אשק"ך פלומר אשפיע לך כל טוב: שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך יראה המכונן בזה עפ"י מאמרם ז"ל לחותמו של הקב"ה אמת ויבואר עפ"י הפסוק גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום פי חותם נקרא דבר המגין לפני דברים המפסידים אותה שלא יכנס בה שום טמא ובכדי להרחיק הדברים המאוסים ומחשבות זרות ופניות צריך האדם להפיר ערכו ובחן' קטנותו ושפלותו איך יערב לבו שהוא עובד ה' באמת פי לבא למדת אמת לאו כל מוחא ולא כל אפין שוין רק כל אחד לפי בחי' ערכו פי מדת אמת לית ביה תפיסה ולא השגה פמה דלית השגה בעצמותו ית' פי הוא ושמה חז ואיתא בזוהר נא"ו דשם הנה מרמו על מדת אמת רק אנו מתפללים וטהר לבנו לעבדך באמת שהשי"ת יטהר לבנו לעבדו באמת עכ"פ בדברים החיצונים בכדי שע"י אחיזתו בהאמת שבדברים החיצונים יעניל קצת בעבודת הקודש עבודה פנימית וכדי שיהיה הכנה להשרות עליו מדת האמת בעבודת הקודש פפי אחיזתו במדת האמת בדברים החיצונים רק כדי שלא פול האדם בתרדמת העצלות בעבודת הקודש ע"י שיכיר את מעוט ערכו ושפלותו בהאיך אנפין יקום גדם מלכא שהוא מלא כל הארץ פבודו ולית אתר פנוי מניה ויודע במעשיו הרעים אוי העצה להתחזק א"ע בעבודת הקודש לקבל עליו עומ"ש מכאן ולהבא

שלא לשוב לדרך הרעים ויהיה מוכן לשרתו ית' בסו"מ וע"ט אזי אפשר להאדם להתחזק א"ע בעבותות האהבה לעבודתו ית"ש ועל בחי' זו נקרא שמו ית' אהי"ה בחי' לעתיד ואיתא בתיקונים אהי"ה פעמים אהי"ה גימטרי' אמת וגם איתא שהשם אהי"ה בג' מילואים בההין בידין באלפין עם הפוללים הוא גימטרי' חותם ובהיות שבלתי אפשרי לבא לזו המדרגה של אמת כלל ולזה אמרה כנ"י עכ"פ שימני פחותם פדמיון חותם היינו בדברים חיצונים ובמדרגות הקטנים עכ"פ נהיה נאחזים במדת אמת ובזה יש לרמז הפ' נפשי בכפי תמיד נפשי הוא לשון השתוקקות היינו שאני משתוקק עכ"פ בכף הדמיון של מלת פחותם שחות"ם גימטרי' תמיד פי דבר המגין ושומר צריף להיות בתמידות אף אפי' לבא לבחי' זו פדמיון החותם בלתי יתכן אם לא בדעת כמאחז"ל גדולה דעה שנתנה בין שתי אותיות פי הדעת היא כף המכריע לעבודתו ית' ולזה הוא מלת פחותם בגימטרי' דעת נאזי אם יקנה בעצמו עם הדעת קצת מדת אמת יזכה עי"ז שיקובל תפלתו ודבריו לא ישובו ריקם מאתו ית' ויראה לרמז בזה הפ' האזינו השמים ואדברה היינו לומר אם יזכה עם הדעת למדת האמת פי הב' תיבות האזינו השמים גימטרי' דעת אז ואדברה יהיו דברי נשמעים והבן: פרשת תזריע אשה פי תזריע וילדה זכר וטמאה שבועת ימים כימי נדת דותה תטמא.

וי"ל שלכאורה תיבת תטמא הוא מיותר ולהבין זה עדה"מ נוכל לומר ע"פ דאיתא בזוה"ק עמא דחשוכא מהפכין לנהורא כו' דהנה עיקר שעשוע דקוב"ה בישראל ע"ק שמהפכים מדה"ד למדה"ר היינו שבכל בחי' דינים רואין ומסתכלין בחי' חסדי הש"י שמאמינים בה' פי חפץ חסד הוא ומה ששולח על אדם איזה צרה ר"ל הוא בחי' חסד פדי שיפושפש במעשיו בין כשיש לאדם איזה יסורים בגשמיות או ברוחניות שרואה שאין עבודתו שלימה הפל הוא לטובתו פדי להעלותו לתשובה עלאה יותר פי גם בחי' דינין בחי' גבורה בחי' שמאל נכלל בו בחי' חסד פדאיתא יהי אור דא ימינא ויהי אור דא שמאלא שגם בחי' שמאל בחי' גבורה נקרא בחי' אור בחי' חסד אלא שבחי' חסד שבו הוא מכוסה ולכן בתיבת שמאל נכלל שם אל בחי' חסד וזהו רצון הבורא ב"ה שייבין כ"ז ושיאמין באמונה שלימה שהוא בחי' חסד ובזה מעלה בחי' הדין ונתהפך לבחי' חסד פדאיתא בזוה"ק ע"פ וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם ידו פתיב דבעיא לארמא ימינא על שמאלא פי שצריף האדם להרים ולהגביר בחי' חסד בחי' ימין על בחי' שמאלא בחי' דין לומר שכל עיקר היסורים הוא בחי' חסד פנ"ל ובזה נתהפך מצרה לחסד כמאה"כ ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא וגו' ענינו וגו' דהנה מנחה הוא בחי' דינין בחי' שמאלא ואליהו הנביא הוא בחי' אתחלתא דגאולה כמאה"כ הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא וגו' פי ויהי בעלות המנחה היינו כשמעלין את המנחה באי' דין למעלה לבחי' חסד פנ"ל נתהפך בחי' דין מה שהיה בתחילה בחי' צרה בחי' אב"ל נתהפך ונעשה ל"ב"א בחי' חס"ד הוא בחי' גאולה שנגאל מהצרה וזה רמזו רז"ל באמרם רחמנא לבא בעי פי רחמנא היינו ה' המרחם וחפץ חסד הוא רוצה בחי' לבא היינו שיהפכו ישראל מן אותיות אב"ל לאותיות לב"א פנ"ל וזהו ענין הנגע כמאה"כ וראה הפהן את הנגע וגו' ושער בנגע הפך לבן וגו' וטימא אותו וגו' פי שער הוא בחי' דינין שע"י בחי' דין בא נגע ע"י שהפך לבן היינו שהפך אותיות לבן ממה שהיו בתחלה בחי' חסד בחי' לב"ן הפך אותם ונעשה אותיות נב"ל לשון נבלה שאין לו חיות רוחני בחי' קדושה וסיוע

מלמעלה לכן וטימא אותו עד שמתקן כל זאת ומעלה בחי' דין לבחי' חסד פנ"ל ויטהר ונהו מאחז"ל ע"פ ויעבור ה' על פניו ויקרא וגו' מלמד שנתעטף הקב"ה כש"צ וכולי פי ויעבור גימט' חס"ד גבור"ה ומכאן למדו שהקב"ה נתעטף היינו שנתעטף ונתלבש בחי' חסד בבחי' גבורה וע"י שהאדם מבין ומאמין בזה ומעלה בחי' גבורה פנ"ל ממשיך ע"ע י"ג מדות הרחמים ונגאל מבחי' גבורה פנ"ל וכ"ז הוא הן בבחי' גשמיות הן בבחי' רוחניות פשוט מדרךגתו מעבודתו בקודש ועלה ג"כ אותה בחי' גבורה פנ"ל ונהו מרומז בפסוק אשה כי תזריע וילדה זכר וגו' ר"ל אש"ה מרמז לבחי' דין פידוע היינו פשוא על האדם בחי' דין (בחי' נפילה מעבודתו בתורה ותפלה) ועי"ז מפשפש במעשיו ומעלה אותה בחי' דין לבחי' חסד ועי"ז נמשך עליו קדושה עליונה בחי' זכ"ר גימ' ברכ"ה.

בחי' חסד ואח"כ וטמאה שבעת ימים וגו' היינו שאחר כל הנה"ל נופל מדרךגתו במדותיו בבחי' שבע מדות שלו שנקראים שבעת ימים פידוע וע"ז אמר הפתוב פימי נדת דותה תטמא פי' ע"ד מאחז"ל טומאת נדה הנה פדי לחבבה על בעלה פי' שגם בחי' נפילה זו השנייה בבחי' שבעת ימים בחי' שבע מדות הוא ג"כ בבחי' טומאת נדה פדי לחבבה על בעלה וגם זהו הוא להעלותו למדרגה יותר גדולה כמאה"כ פי' שבע פול צדיק נקם שפחז' נפילה הוא בשביל קימה ועליה למדרגה יותר גדולה אכ"ר: ואם נקבה תלד וגו'.

ויש לדקדק בשינוי לשון הפתוב אצל זכר פתב הלילה קודם ואצל נקבה הלילה לבסוף והל"ל ואם תלד נקבה ולהבין זה גם להבין פי' הפתוב פי' תבואו אל ארץ פנעו אשר אני נותן לכם לאחונתה וגו' הנה עיקר בחי' העבודה הוא בחי' דעת התחברות חו"ג לחבר בחי' גשמיות לבחי' קדושה ולתקן מדותיו הגשמיים ולהעלותם לבחי' קדושה וכמאה"כ כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ ויש לדקדק לכאורה מה חידוש משמיענו הפתוב בזה שהבוב"ה עשה בשמים ובארץ פינון שהוא ברא אותם בנודאי יכול לעשות עמהם מה שהוא חפץ אלא כל אשר חפץ ה' קאי על האדם אשר חפץ ומבקש לדבק עצמו בה' הוא עושה בשמים ובארץ ר"ל מחבר בחי' ארץ היינו בחי' גשמיות לבחי' שמים היינו בחי' רוחניות בחי' קדושה ונהו בחי' גר שמכניס בחי' גשמיות תחת פנפי השכינה ומרומז באותיות ג"ר ר"ת גשמיות רוחניות אמנם פאשר זוכה האדם שה' ינהג בעוזרו להיות בבחי' זו בחי' דעת בחי' ג"ר הנה"ל צריך האדם לידע באמת שאין זה פחו ועונץ ידו רק עזר ה' בלבד וז"ש דהמע"ה פאשר הגיע לבחי' זו אמר לפני ה' גר אנכי בארץ אל תסתר ממני מצותי פי' אנכי עכשיו בחי' גר הנה"ל אבל אני יודע שהוא רק מצד דביקות שלף פי' מצד רחמי הרבים שאתה מדבק בחי' הקדושה לבחי' שלי לכן אבקש אל תסתר ממני מצותי מלשון צוונתא בחי' התחברות אבל פאשר סובר האדם ח"ו שפחו ועונץ ידו עשה לו בחי' זו והוא גסות הרוח אזי מסתלק ממנו חכמתו ובחי' אהוי"ר שיש לו כמאחז"ל אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו שהוא בחי' בית פי' בית מרמז לשני בחי' יראה ואהבה הנה"ל אמנם יש ג' בחי' אהוי"ר א' הוא ע"מ לקבל פרס בעה"ז אעפ"י שהיא בחי' גרועה מאוד מ"מ מדה טובה היא שהוא מאמין במקר ועונש ב' הוא בחי' אהבה ויראה ע"מ לקבל פרס בעוה"ב דווקא ג' היא אהוי"ר אמיתית שלא ע"מ לקבל פרס רק מגודל השתוקקות להבורא ב"ה בגודל בוששה והתנעה אמיתית וצריכים ליזהר מאוד פשיש לו אחת מן הג' בחי' הנה"ל שידע ויאמין שהוא בעצמו לא עשה שום פעולה ואין

לו שם אחיזה בהם רק מחסד ה' שהופיע עליו הבוב"ה וזהו מרומז בפי אשה פי תזריע וילדה זכר פי תזריע גימט' ג' פעמים אהב"ה ירא"ה מרמז לג' בחי הַנ"ל וע"ז אמר הפתוב אשה פי תזריע פי אשה היינו כנ"י פיתהיה לה ג' בחי הַנ"ל וילדה זכר ר"ל זכר גימט' ברכה היינו שימשיך בחי ברכה היינו בחי ברכה וחסד ה' שהופיע עליו אהבה ויראה ואעפ"כ וטמאה שבעת ימים היינו שיכול להיות שיסתלק קצת בחי הקדושה בחי אהוי"ר שלו מחמת איזה פניה שיספור שפחו ועוצם ידו וכו' אבל אם נקבה תלד שקדמה בחי נקבה קודם הולדה שיש לו בחי גסות הרוח זה אינו מוליד בחי זכר בחי ברכה והטומאה היא גדולה ביותר וטמאה שבועיים וגו' וזשאה"כ פי תבואו אל ארץ ארץ פנעו וגו' ר"ל פי תגיעו לבחי ארץ פנעו שכולל ארץ שבועה עממין מרמז לבחי דעת שכולל כל השבעה מדות של אדם גם ארץ פנעו גימטר' דעת עם שבועה המדות ור"ל שתשיג בחי דעת הַנ"ל אשר אני נותן לכם ר"ל שלפי האמת אני נתתי אותה לכם לאחונה ר"ל שיהיה לכם בו אחיזה היינו שתסברו בדעתכם שיש לכם שום פח ואחיזה בזה אז ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחונתכם ר"ל שיהיה בחי נגע בבחי בי"ת בחי אהוי"י שיסתלק בחי הקדושה פנ"ל ע"י בחי אחונתכם בחי אחיזה שיש לכם בזה לפי דעתכם פנ"ל כי צריך אדם להאמין באמונה שלימה שמה' היתה זאת ואז יהיה מנגע ענג וקדושה יה"ר שזנקה לזה אכ"ר: או יאמר עד"ז דהנה יש ג' בחי אהבה וג' בחי יראה יש אדם שיש לו בקי אהוי"ר ע"מ לקבל פָּרַס בעוה"ז שמאמין באמו"ש שהבוב"ה גומל טוב למי שישמור מצותיו ויעניש למי שיעבור על מצותיו ויש אדם שנמאס בעיניו תאוות עוה"ז רק שיש לו אהוי"ר ע"מ לקבל פָּרַס בעוה"ב תענוג רוחני ויש אדם שאינו מצפה לשום תשלום שכר לא בעוה"ז ולא בעוה"ב רק שיש לו אהוי"ר בגין דאיהו רב ושלטי עיקרא ושרשא דכל עלמין וג' בחי אלו נקרא ענ"ג ר"ת ע"דן נ"הר ג"ן ובחי עליונה מכולם שהיא בחי ג' מכוּנה בשם עֶדֶן שהוא לשון ראשית כמאה"כ אשר עֶדֶן לא היה ובחי זו היא ראשית וחשיבות לב' בחי ראשונות ובחי ב' מכוּנה בשם נֶהָר שהוא לשון נהורא ועילאה תענוג רוחני ובחי ג' מכוּנה בשם גֶן שהוא בחי גנות ושבת מרמז על ג' בחי אלו ע"ד נקראת לשבת ענ"ג וכל השומר שבת פהלכתו יכול לבא לג' באי אלו דרגא בתר דרגא וזה פוננת הגמרא יכולה היא שתרחם פי ע"י בחי שבת יכול לבא לבחי תרחם גימטר' ג"פ יראה וכשאדם מתחיל לעורר עצמו בג' בחי אלו הבא לטהר מסייעין אותו כמ"ש בספרים באתערוּתא דלתתא נתעורר אתערוּתא דלעילא וזהו פי תזריע גימטר' ג"פ יראה אהבה פי כשהתחיל רק לזרוע ולהתעורר ג' בחי אלו מיד וילדה זכר ר"ל מסייעין אותו מן השמים לבא לבחי הולדת זכר מפח אל הפועל המרמז לג' בחי הַנ"ל פי תבת זכר במילואו כזה זיין פה ריש גימטר' ג"פ יראה אהבה גם תיבת זכר גימטר' ברכה מקור ההשפעה באתערוּתא דלעילא וחודש ניסן מרמז על בחי א' שאינו רוצה כלל בקבלת פָּרַס פי נסן חסר יוד בגימט' כסף והיו"ד מרמז על בחי אהבה עליונה פי שנכספה וגם פלטה נפשו רק לאהבה עליונה לכה נקרא ניסן החודש הזה שבחי ניסן זה הוא שכרו פדאיתא שכר מצנה מצנה המצנה שעשה זה הוא שכרו אצלו שכל התענוגים פלא חשובים אצלו נגד התענוג הגדול והנפלא שיש לו בעת עשיית המצנה אבל העובד ע"מ לקבל פָּרַס הן בעוה"ז הן בעוה"ב אפילו ביראה ואהבה אין השכר תיכף רק מצפה לתשלום גמול לעתיד אבל בזה השכר הוא תיכף יה"ר שזנקה לזה אכ"ר: או יאמר עד"ז

גם להבין טעם פּפּל של ימי טְהֵרָה אצל נְקֵבָה ונ"ל בד"ז דְּהֵנָּה אֵיתָא לְעוֹלָם יַעֲסוֹק אָדָם
בַּתּוֹרָה אֲפִילוּ שְׁלֵא לְשִׁמָּה שְׁמַתוּדָּה שְׁלֵא לְשִׁמָּה בָּהּ לְשִׁמָּה וְהַקְשָׁה בְּתוֹסְפוֹת מָהָא דְאֵיתָא
כָּל מִי שְׁלוּמֵד תּוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה מוּטָב הֵיךְ לוֹ שְׁתַּתְּהַפֵּד לוֹ שְׁלֵינְתוּ עַל פְּנֵיו וְתִירְצוּ פָּאן
לְקַנְתָּר פָּאן ע"מ לְהַקְרָא רַבִּי וּמִזָּה יְכוֹל לְבֹא לְהַזְדַּכְכוּת הַחֻמְרִיּוֹת לְלַמּוּד תּוֹרָה לְשִׁמָּה
וּבִיאוּר לְיִמּוּד תּוֹרָה לְשִׁמָּה הוּא עַד"ז כְּמוֹ שְׁאֵיתָא בְּגִמְרָא לְמָה נִקְרָא שְׁמָה תּוֹרָה שְׁמוּרָה
דְּרַף הֵינּוּ שְׁעֵיקָר הַלְיָמוּד יִהְיֶה עַל בַּחֲי' זֹו שְׁלֵא לְצַפּוֹת לְשׁוּם תְּשֻׁלוּם גְּמוּל לֹא בַּעוּה"ז
וְלֹא בַּעוּה"ב עָבוּר לְיִמּוּדוֹ רַק מְחַמֵּת שְׁהַתּוֹרָה מוֹרָה לוֹ דְּרַף לְעַבּוּדַת ה' לְהִיּוֹת סו"מ
וּע"ט שְׁלֵא ע"מ לְקַבֵּל פְּרָס וּכְשֶׁהוּא לוֹמֵד בְּזָה הַכְּנוּנָה הַתּוֹרָה מְבִיאֵו לִידֵי כֹּף לְהַמְתִּיק
בַּחֲי' מַדָּה"ד שַׁע"ז מְרַמֵּז שֵׁם אֱלֹקִים גִּימְטָר' הַטָּבַע וְיִהְיֶה נִכְלָל בַּמַּדָּה"ר שַׁע"ז מְרַמֵּז שֵׁם
הַנְּי"ה ב"ה הֵינּוּ שְׁיִמָּאס בְּעֵינָיו כָּל הַדְּבָרִים הַטָּבְעִיִּים וְכִלְהַדְּבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים כָּל שֶׁהוּא
רַק לְהַנְּאִתוֹ וְאֲפִילוּ גְּמוּל עוּה"ב שֶׁהִיא הַנֵּא רוחָנִיּוֹת כַּמ"ש צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְכו' וְנִהְנִין
מִזִּיו הַשְּׁכִינָה גַם זֶה לֹא נִחְשָׁב בְּעֵינָיו כָּלֵל וְכָל כְּנוּנָתוֹ יִהְיֶה רַק לְעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבו"ע
ב"ה אֲפִילוּ בְּשַׁעָה שֶׁהוּא מְנוֹכַרְח לְעֲשׂוֹת צְרָכָיו הַהִכְרָחִיִּים ג"כ יִהְיֶה כְּנוּנָתוֹ רַק לְמַלְאוֹת
רְצוֹנָו ית' וְלֹא לְמַלְאוֹת תְּאֻנּוֹתוֹ ח"ו וּבַחֲנִ' זֹו הִיא בַּחֲי' אַבּוֹת אַבְרָהָם מְרַמֵּי עַל בַּחֲי' חֲסֵד
לְהִיּוֹת סו"מ וּע"ט בַּתּוֹרָה וּמִצּוֹת בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט יִצְחָק מְרַמֵּז, עַל בַּחֲי' גְּבוּרָה
וְיַעֲקֹב מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' תְּפָאֶרֶת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג הֵינּוּ שְׁאֲפִילוּ בְּשַׁעָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּצוּרְכֵי
גְּשָׁמִיִּים שֶׁהוּא בַּחֲי' גְּבוּרָה גַם שֵׁם אֵינוֹ מְבַקֵּשׁ רַק שְׁמוֹ הַקְדוּשׁ הוִי"ה ב"ה וְאֵינוֹ דוֹרֵשׁ
טוֹבָתוֹ וְתִאֲנוּתוֹ וְהַנְּאִתוֹ כָּלֵל וְכָלֵל וּלְבַחֲי' זֹו א"א לְבֹא רַק ע"י לְיִמּוּד הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְזֶה
מְרַמֵּז בַּפ' דְּרָכִיָּה דְּרָכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם דְּהֵנָּה בַּחֲי' הַנְּי"ל מְכַוְּנָה בְּשֵׁם דְּרַף
גִּימְטָר' ב"פ הוִי"ה אֱלֹקִים כַּמ"ש בְּסִפְרֵים מְרַמֵּז עַל הַתְּפִלָּלוֹת בַּחֲי' אֱלֹקִים בְּבַחֲי' הוִי"ה
ב"ה גַם בַּחֲי' הַנְּי"ל מְכַוְּנָה בְּשֵׁם שְׁלוֹם שְׁבַחֲי' שְׁלוֹם הוּא הַתְּחַבְּרוֹת ב' דְּרָכִים הַפְּסִיִּים
שֶׁהוּא כְּמוֹ הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְזֶהוּ דְּרָכִיָּה דְּרָכֵי נוֹעַם הֵינּוּ הַדְּרַף שְׁהַתּוֹרָה מוֹרָה לָנוּ הוּא
דְּרַף נוֹעַם שַׁע"י נְמַתְקוּ כָּל הַגְּבוּרוֹת כַּנְּי"ל וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ הוּא בַּחֲי' שְׁלוֹם כַּנְּי"ל וְזֶהוּ סו"מ
וּע"ט בְּקֵשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ הֵינּוּ שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת כ"כ סו"מ וּע"ט עַד שְׁתַּבְּקֵשׁ בַּחֲי' שְׁלוֹם
הֵינּוּ בַּחֲי' הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג שְׁאֲפִילוּ כְּשִׁיעֲסוֹק בְּגִשְׁמִיּוֹת הוּא בַּחֲי' גְּבוּרוֹת יִהְיֶה מַעֲלָה
אוֹתָם וּמְמַתִּיק אוֹתָם וְזֶהוּ רַק בְּאַבְנוֹתֶיהָ חֲשֵׁק ה' לֹאֲהַבָּה אוֹתָם וּבַחֲרָ בְּזוֹרְעֵם אַחֲרֵיהֶם
בְּכֶם מְכַל הַעַמִּים דְּהֵנָּה בַּחֲי' הִלְלוּ מְרוֹמֵי בְּנִקְוֹדַת חוֹלָם שְׁבָא קִמֵּץ ר"ת ח"ש קִמֵּץ
מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' חֲסֵד כַּמ"ש וְקִמֵּץ הַכֶּהֵן שְׁבָא מְרַמֵּז עַל בַּחֲי' גְּבוּרָה) בַּחֲי' אֵשׁ חוֹלָם מְרַמֵּז
עַל בַּחֲי' תְּפָאֶרֶת חִיבוּר חו"ג וְלְבַחֲי' זֹאת א"א לְבֹא רַק ע"י לְיִמּוּד הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְזֶה
מְרַמֵּז בְּנִקְוֹדַת אֵלוֹ חוֹלָם שְׁבָא קִמֵּץ גִּימְטָר' תּוֹרָה מְרַמֵּז שֵׁם א"א לְבֹא לְבַחֲי' חֲש"ק רַק
ע"י בַּחֲי' תּוֹרָה וְאֵעֵפ"כ מִי שְׁמַכְנוּן לְתַשְׁלוּם גְּמוּל בַּעוּה"ז וּבַעוּה"ב יֵשׁ הַבְּדִיל בֵּינּוּ וּבֵין
זוּלָתוֹ שַׁע"פ הוּא מְאֻמֵּן בְּאַמוּנָה שְׁלִיקָה שְׁיֵשׁ שְׁכָר וְעוֹנֵשׁ וְהַכֵּל הוּא בְּהַשְׁגָּחַתוֹ ית' אֲבָל
אֵלָה שְׁכָל מַעֲשֵׂיהֶם הֵם רַק לְהַנְּאִת עֲצָמָם וְאֵינָם מְאֻמֵּינִים בְּשְׁכָר וְעוֹנֵשׁ וּבְהַשְׁגָּחַתוֹ ית'
וְזֶהוּ רַק בְּאַבְנוֹתֶיהָ חֲשֵׁק ה' שְׁחֲשֵׁק ה' הוּא רַק בְּבַחֲי' אַבּוֹת שֶׁהִיא בַּחֲי' חֲשֵׁק וְאֵעֵפ"כ
מְבַחֵר בְּזוֹרְעֵם אַחֲרֵיהֶם הֵינּוּ שֶׁהֵם בְּבַחֲי' אַחֲזֵרִים שְׁבַחֲי' חֲש"ק בַּחֲי' אַבּוֹת הוּא בַּחֲי'
פְּנִים וּבַחֲנִ' ב' שַׁע"מ לְקַבֵּל פְּרָס הוּא בַּחֲי' אַחֲזֵרִיִּים וְאֵעֵפ"כ בְּחַר ה' בְּכֶם יוֹתֵר מְכַל
זוּלָתָם שַׁע"פ מְאֻמֵּינִים בְּהַשְׁגָּחַתוֹ ית' שֵׁם בְּכֶם וְהֵנָּה מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּמִצּוֹת וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים וּמְכַוְּנֵן לְהַנְּאִת עֲצָמוֹ לְתַשְׁלוּם גְּמוּל בַּעוּה"ז הוּא בַּחֲי' נִקְבָּא יוֹלְדַת וּמְפִלַת הֵינּוּ

שאינו דבר הקיים כה מי שמכונן לתשלום גמול בעוה"ז עדיין אינו בונדאי שיבא להשיג משאלות לבו שיכול להיות בזה בחי' ניסיון אבל מי שעוסק בתורה ומצות ע"מ לקבל פרס בעוה"ב אעפ"י שאינו דרף הנכון אעפ"כ הוא דבר הקיים שבונדאי ישיג שהבוב"ה בונדאי יתן לו חלקו בג"ע שאין הקב"ה מקפח שוכר כל בריה ע"כ מכונה זה הבחי' בבחי' זכר וזהו אשה כי תזריע וילדה זכר היינו שההולדה שלו יהיה בבחי' זכר ע"מ לקבל פרס בעוה"ב וטמאה שבעת ימים שגם זה אעפ"י שפוננתו בשביל תענוג רוחני אעפ"כ אינה עיקר העבודה והעיקר הוא שלשים יום ושלשת ימים תשב היינו שעיקר לבא מבחי' זו שלא לשמה לבחי' ג"ל היינו גל עיני ואפיטה נפלאות מתורתך שהיא בחי' תורה לשמה ואם נקבה תלד היינו שההולדה תהיה בבחי' גוקבא ע"מ לקבל פרס בעוה"ז וטמאה שבויעים שזה מדריגה הפחותה יותר ע"כ ושלשים יום ושלשת ימים וכו' היינו לראות לבא מקודם מבחי' זו לבחי' גל עיני וגו' ע"מ לקבל פרס בעוה"ב ואח"כ יבא מזה לבחי' גל אמיתי כמאמרם ז"ל מתוך שלא לשמה וכו' לכה פתיב ואם נקבה תלד ולא פתיב ואם תלד נקבה דכשהוא בבחי' גוקבא אינו בונדאי שיהיה הולדה היינו שישגי משאלות לבו רק מזה יוכל לבא לבחי' גדולה מזו עד שיזפה לבא לבחי' אמיתית שהוא לימוד התורה לשמה שזפה לזה אכי"ר: אדם פי יהיה בעור בשרו וכו' לנגע צרעת והוא אל הפה הנה איתא בזוה"ק לערב רב אתהפך להם ענג לנגע ושמעתי בשמו של הרב הקדוש מוהר"א הפה ז"ל מ"ק קארעזדוהו הפי בכתוב והנה לא הפך הנגע את עינו שלא נתהפך העין להיות הצרופ ענ"ג והנה לבאר זה דאיתא במשנה דאבות ג' מדות מתלמידיו של אברהם אבינו עין טובה רוח נמוכה ונפש שפלה ותלמידיו של בלעם הרשע הוא בהיפך עין רעה ונפש רחבה רוח גבוהה ונוכל לומר שזהו הפי בכתוב ויתיצב מלאך ה' בדרף לשטן לו ומבואר בזוה"ק מלאכא דרחמי הנה לשטן לו דייקא והיינו שהיה מצה להפך מדותיו מרעה לטובה שיהיה לו נפש שפלה ועין טובה רוח נמוכה וזהו שט"ן ש"פנה ט"ובה ו"מוכה וא"ל שלנה עמד בשלשה מקומות ואפשר שרמזו זה בדבריהם ז"ל שאמרו סימני אבות הראהו זהו סימני אבות ג' מדות הנ"ל ובזה הנשפיל דעתו באותה שעה שאפילו דעת בהמתו לא הנה ידע וזהו המקור למדות טובות הללו רוח נמוכה וכאשר היה בו מדות הללו לא יחפץ בקללה ויהיה ראוי לברך אותם כמ"ש לאברהם אבינו ע"ה ונהיה ברכה וכן הוא אומר טוב עין הוא יבורך קרי וביה יברך כמבואר בזוה"ק והנה עין טובה מרומז ומכונה בשם עין ימין ועין רעה בשם עין שמאל והנה בענ"ג העין הוא מימין והוא עין טובה ובנגע העין הוא בשמאל והוא עין רעה והנזן עם הג' המה נגרים ונסמכים אל העין מימין הנון היא נפש שפלה והג' נתחלף בר' באית ב"ש והוא רוח נמוכה ועין מצד שמאל מרומז על עין רעה והנון עם הגימל ג"כ בהיפוך מתלמידיו של בלעם הרשע ונוכל לרמז זה כפי אשה כי תזריע וגו' כי ר"ת של רוח נמוכה נפש שפלה ועין טובה היא גי' תרע"ט והנה אות טי"ת היא בעצמה טוב ולכן נכלל בו מספר טוב ולזה מספרם תזריע ובה וילדה זכר היא ברכה שע"י מדות הללו בבחי' אדם בתו של א"א אשה יראת ה' נולד בחי' ברכה כמאה"כ ונהיה ברכה ואז היא פתיחא דברכאן וההיפך מזה היא הנגע סגירא דטובא סגירא דנהורא כמבואר בזוה"ק וזהו זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והנה זאת היא מיעוט היינו שישפיל דעתו ברוח נמוכה ונפש שפלה ומרומז ביום טהרתו שהוא מספר תרע"ח ועם הפולל הוא מספר תרע"ט שהוא

רוח נמוכה ונפש שפלה ועין טובה: דרוש לשבת הגדול מפרשת מצורע (מה שאמר הרב זצ"ל כשחל להיות בשבת זו) ונדבר ה' אל משה לאמר זאת תהיה תורת המצורע ביוש טהרתו והובא אל הפהו ויצא הפהו אל מחוץ למחנה וראה והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע.

להבין סדר אלה הפסוקים וגם להבין ענין המאמר בהגדה מתחילה עובדי ע"ז היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו וגו' ויש לדקדק מהו לשון ועכשיו הול"ל ואח"כ קרבנו וגו' כי ענין אבותינו ויצ"מ היה פבר לא עכשיו ולהבין כ"ז נקדים מה ששמעתי מאדוני אבי ז"ל שאמר בשם הרב ר' ליפא ז"ל על מה שכתבו הפוסקים שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול מפני הנס שהיה בו ואמר ז"ל ע"פ משאחז"ל דייבור של חול אסור בשבת דכתיב ממצוא חפצה ודבר דבר וכו' ע"כ צריך האדם לשמור את פיו ולשונו מלדבר דברי חול בשבת ומכ"ש שלא לדבר דברים בטלים או שאר דבורים אשר לא לה' המה וצריך לזהר מאוד יותר מבחול וזה הוא נקרא בחי' פסח נוטריקון פ"ה ס"ח פי' ששומר את פיו מלהסיח בדברי חול בבחי' הדיבור אבל יש עוד בחי' יותר גדולה והוא בחי' המחשבה לשמור את המחשבה שתהיה תמיד דבוקה בה' ובחי' זאת נקראת שבת שלפני הפסח פי' בחי' המחשבה שלפני בחי' הדיבור פ"ה ס"ח וקורין אותו בחי' שבת הגדול שהוא גדולה במעלה יותר מבחי' פסח כ"ל ע"כ דבריו ז"ל וצריך להבין לפי זה מהו מפני הנס וכו' הנה עיקר הנס ויהרוג ה' כל בכור בארץ מצרים וגו' המחשבה נקראת בכור פי' היא ראשונה לכל דבור ומעשה ועיקר העבודה לתקן המחשבה כי אעפ"י שאדם מתפלל לפעמים בהתלהבות גדול או עוסק בשאר מצות אעפ"כ לבו כל עמו כ"א מחשבה זרה ובנה מפריד בין המחשבה ובין הדיבור לכן צריך כל אדם ל' להשתדל ולייגע א"ע בעבודה זו לחבר ולקשר לה המחשבה והדיבור לדבקם בה' כמאה"כ ואתם הדבקים בה' וגו' וזהו שאה"כ הן גאלתי אתכם אחרית פראשית פי' אחרית נקרא בחי' דייבור ומחשבה נקראת ראשית וזהו הן גאלתי אתכם רק אימתי לשיהיה אחרית פראשית היינו כשיהיה דבוקים מחשבה ודיבור כאחד בה' ולייחד תרין שמהן פחדא שהם הוי"ה ב"ה עם שם אדנ"י כי שם אדנ"י מרמז לבחי' דייבור כמאה"כ אדנ"י שפתי תפתח וגו' ושם הוי"ה ב"ה מרמז לבחי' מחשבה וייתייחדו כאחד וזהו שאה"כ ויקחו איש שיה לבית אבות רצה לומר שין שמאלית מתחלפת לאות ס' פי' פידוע פאלו כתב ס"ה גימט' אדנ"י וזהו ויקחו להם ס"ה שם אדנ"י בחי' דייבור לבית אבות ר"ל שייחבר הדיבור להמחשב' שנקרא בית אב ולייחד תחילת המחשבה בסוף הדיבור ומעשה לדבקם לה' ולקיסת הששה הנ"ל יהיה מבצע שור ר"ל בחי' יוד וכתוב בספר חסידים שאות יוד מרמז לבחי' הודאה מל' יודו לה' חסדו פי' שאות יוד מרמז לבחי' הכנעה שהיא קטנה שבאותיות ועוד שאות יוד במקלואה גימט' כ' שמרמזת ג"כ על הכנעה פי' דוע וע"י שהוא בעיניו בעצמו בבחי' שפל ונכנע ע"י שמפיר מקומו באשר הוא שם בעונות ופשעים ואף עפ"כ ה' ברוב חסדו עושה עמו כל טוב וע"ז ממילא מודה לה' באמת על כל חיינו המסורים בידו ומחיה אותו ברוב חסדו הגדול בחנם וזהו מבצע שור היינו ע"י בחי' יוד בחי' הכנעה ועונה והודאה לה' ועי"ז תקחו ש"ה בחי' דייבור לבית אבות לבחי' מחשבה לדבקם וחד לה' ובנה תהיה הגאולה מארץ מצרים בתיקון המחשבה וזשאה"כ אז ישיר שר לא נאמר אלא ישיר כי אז היה תיקון היוד בחי' המחשבה כנ"ל שבמצרים

הָיָה בְּחַיֵּי חֲמֵץ ר"ל אוֹתוֹת מ"ץ הֵם בְּחַיֵּי אוֹתוֹת הַמַּחְשָׁבָה כִּי הֵם אוֹתוֹת י"ה בְּחִלּוּף
אֵית ב"ש וּבְאֲרָץ מְצָרִים הָיָה הַפֶּגֶם בְּאֵלֹ אוֹתוֹת מ"ץ פֶּגֶם הַמַּחְשָׁבָה וְזֶה מְרַמֵּז אוֹת ח'
שְׂאֵצֵל אוֹתוֹת מ"ץ כִּי ח' אֵין לָהּ שׁוּם פֶּתַח לְמַעְלָה וְגַם לָהֶם לֹא הָיָה פֶּתַח לְתַשׁוּבָה עַד
שֶׁהִקְב"ה בְּעֲצָמוֹ פֶּתַח לָהֶם פֶּתַח לְתַשׁוּבָה וְעָשָׂה מִן אוֹת ח' אוֹת ה' שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּתַח מִלְמַעְלָה
וְנַעֲשֶׂה מִן אוֹתוֹת חֲמֵץ מִצָּה בַּה"א בְּפֶתַח לְתַשׁוּבָה וְנִתְקַן בְּחַיֵּי הַמַּחְשָׁבָה וְהַפְּתוּחָה הָיָה
ע"י שֵׁם אֲדֹנָי כִּמְאֵה"כ אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּזְשֵׂא"כ וַיִּהְרֹג ה' כָּל בְּכוֹר שְׁהָרַג בְּכוֹר
בְּחַיֵּי מַחְשָׁבָה רָעָה בְּאֲרָץ מְצָרִים הֵינּוּ ע"י שֵׁם אֲדֹנָי בְּמִלּוֹאוֹ שְׁעוֹלָה ג"כ מְסַפֵּר בְּאֲרָץ
מְצָרִים שְׁבַשֵּׁם אֲדֹנָי פֶּתַח לָהֶם פֶּתַח לְתַשׁוּבָה וְהָרַג עִי"ז בְּחַיֵּי מַחְשָׁבָה רָעָה פִּנ"ל מִבְּכוֹר
אָדָם עַד בְּכוֹר בַּהֶמָּה וְגו' פִּי שֶׁיֵּשׁ ב' בְּחַיֵּי מַחְשָׁבוֹת רְעוּת א' יֵשׁ מִי שְׁעוֹבֵד ה' בְּבְחַיֵּי אָדָם
אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן וּבְזָה בְּאֵ לוֹ בְּחַיֵּי גִסּוֹת שְׁפָר בְּדַעְתּוֹ שֶׁהִגִּיעַ לְמִדְרָגָה גְדוֹלָה וְקָרוֹב לְקַדוּשָׁה
מְאֹד וְזֶה נִקְרָא בְּכוֹר אָדָם וּבְחַיֵּי ב' שֶׁיֵּשׁ לוֹ סֵתֶם מַחְשָׁבָה רָעָה לְמִלְאוֹת תַּאֲוֹתָיו
הַגִּשְׁמִיִּים כְּבַהֶמָּה וְכ"ז שֶׁהָיָה בְּמַצָּרִים נִמְצָא גַם עֲכָשְׁיוֹ וְע"ז הִזְהִירָנוּ הַכ' זֹאת תִּהְיֶה
תּוֹרַת הַמְצַנְרֵעַ נוֹטְרִיקוֹן מ"צ רַע פִּי שְׂאוֹתוֹת מ"ץ שֶׁהֵם אוֹתוֹת הַמַּחְשָׁבָה פִּנ"ל וְהֵם
רַע אֲצִלּוֹ צָרִיף לְתַמְנֵן אוֹתָם ע"י בְּחַיֵּי בְיוֹם טַהֲרָנוּ גִימָט' עֲשֵׂרִי"ם בְּחַיֵּי כ' שְׁמֵרָמֵז עַל
בְּחַיֵּי עֲנָה וְהַכְּנָעָה וְיִפִּיר אֶת מְקוֹמוֹ וּמִדְרִיגָתוֹ וְיִהְיֶה חֲטָאוֹ נִגְדוֹ תְּמִיד וְעִי"ז יִרְאֶה וַיִּבּוֹשׁ
מֵאֵת הַבּוֹרָא ית' וַיֵּשׁוּב בְּלֵב שְׁלָם וְנָהוּ וְהוֹב"א א"ל הַכֹּה"ן גִּימ' עֲנָה וַיִּכְנַע לְבָבוֹ בְּלֵב
וְשֹׁפֵר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה וַיִּפְתַּח לוֹ פֶּתַח לְתַשׁוּבָה וַיִּתְרַפְּאוּ וּזְשֵׂא"כ וְהִנֵּה נִרְפָּא
נִגְעַת הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ פִּי בְּמָה נִרְפָּא נִגְעַת הַצָּרַעַת ע"י הַצָּרוּעַ ר"ל ע"י שְׂרָאָה בְּעֲצָמוֹ אֶת
הַצָּרַעַת שְׁלוֹ וְחֲסָרוֹנוֹ וְנִשְׁפָּר לְבוֹ וּבִיקָשׁ מֵה' שְׁיִמְחֹל לוֹ וַיִּפְתַּח לוֹ פֶּתַח לְתַשׁוּבָה וְנָהוּ
שְׁפִידָר בְּעַל אֲגָדָה בְּלִשׁוֹן זֶה מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי ע"ז הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְגו' וְעֲכָשְׁיוֹ קָרְבָנוּ וְכו' פִּי
שַׁע"י שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים עֲכָשְׁיוֹ אֶת הַפֶּגֶם שְׁלָנוּ שֶׁהֵינּוּ עוֹבְדֵי ע"ז וּמִתְבוֹשְׂשִׁי מְאֹד מִפְּנֵי רוּעַ
מַעֲלָלֵינוּ וּמִבְּקָשִׁי מֵה' בְּגוֹדֵל הַכְּנָעָה וּבּוֹשָׁה עִי"ז הוּא מְרַחֵם עָלָיו וּמִקְרַב אוֹתָנוּ וּפּוֹתֵחַ
לָנוּ פֶּתַח לְתַשׁוּבָה וְעוֹשֶׂה מֵאוֹת ח' אוֹת ה"א וְנַעֲשֶׂה מִן חֲמֵץ מִצָּה יְהִי רְצוֹן שְׁנוֹכָה לְזֶה
אֲכִי"ר: דְּרוֹשׁ לְפִסְחַת מְצַנְרֵעַ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְצַנְרֵעַ וְהוּבָא אֶל הַפֶּהָן וְגו' וַיֵּצֵא
הַפֶּהָן אֶל מַחוּץ לְמַחֲנֶה וְגו' וְהִנֵּה נִרְפָּא נִגְעַת הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ ע"כ וְדִקְדָּקוֹ מִתְחִלָּה כְּתִיב
וְהוּבָא אֶל הַפֶּהָן וְאַח"כ כְּתִיב וַיֵּצֵא הַפֶּהָן וְעוֹד אֵיךְ אֲפָשָׁר שְׂיִבֵּא הַמְצַנְרֵעַ אֶל הַפֶּהָן הֲלֹא
הַמְצַנְרֵעַ מְשַׁלַּח חוּץ לֵג' מַחֲנוֹת וְעִי"ל דֵּה"ל וְהִנֵּה נִרְפָּא הַצָּרוּעַ מִן נִגְעַת הַצָּרַעַת וּקְוֹדֵם
שְׁנֵבָא לְבִיאוֹר הַפְּסוּקִים נִקְדִּים מֵה דְכְּתִיב אַךְ בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּשְׂאוֹר מִבְּתִיכֶם
וּדְרַחֲזוּ"ל בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן הֵינּוּ עָרַב פֶּסַח וְאַךְ חִלַּק הֵינּוּ מִשְׁשׁ שְׁעוֹת וּלְמַעְלָה אֶז מִתְחִיל
זְמַן הַבִּיעוֹר שְׂאֵז הוּא זְמַן שְׁחִיטַת הַפֶּסַח וְאַז אֲסוּר בְּאֲכִילָה וּבַהֲנָאָה וַיֵּשׁ לְדִקְדָּק שְׁבָכֵל
הַתּוֹרָה לֹא נִמְצָא שׁוּם מִצְוָה שֶׁתִּהְיֶה נוֹהֲגָת מַחֲצֵי הַיּוֹם כִּי כָּל הַמְצוֹת הֵן שֶׁבֶת הֵן יוֹה"כ
הוּא מִבְּעָרַב אַךְ בְּדֶרֶךְ רִמְזוּ נוֹכַל לֹאמַר שְׁחֲמֵץ מְרַמֵּז עַל מִדּוֹת הַרְעוּת וְכֵן מְצִינוּ בְּלִשׁוֹן
הַגְּמָר' הַחֲמִין וְכֹתֵב הָאֲרִיז"ל כִּי עֲנִין אִיסוֹר חֲמֵץ שְׂאִיסוֹרוֹ וַיִּין יָמִים וְאֲכִילַת מִצָּה
שְׁנוֹהֲגָת כָּל שְׁבָעָה הִיא סְגוּלָה לְשֹׁפֵר וּלְהַכְנִיעַ ז' מִדּוֹת הַרְעוּת וּלְבֹא לז' מִדּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
וְהַהֲפָרֵשׁ שְׁבִין חֲמֵץ וּמִצָּה הוּא רַק וְא"ו שְׁבַחֲמֵץ הוּא"ו מְדוּבָק לְגוֹף הַדָּל"ת וּבְמִצָּה יֵשׁ
הַפֶּסֶק בִּינָה וּבִין הַדָּל"ת וְאֲפָשָׁר לְרַמֵּז כִּי כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְשׁוּב מִחֲטָאָיו וּלְקַבֵּל עָלָיו עוֹל
תּוֹרָה וּמְצוֹת צָרִיף מְקוֹדֵם כָּל דְּבָר לְתַמְנֵן אֶת מַעֲשָׂיו הַרְעִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְקוֹדֵם הֵן מֵה
שְׁעָבַר עַל ל"ת וְהֵן מֵה שְׁבִיטֵל מ"ע וּבִלְתִּי זֶה אֵי אֲפָשָׁר לוֹ לְעֲסוֹק בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם כִּי הָעוֹן

עצמו מקטרג ומבלבל אותו מעבודת השי"ת ואפשר לומר שזה ענין ערב פסח בשעה ששית שאז מתחיל זמן הביעור ו' מדות הרעות וזמן ביעור לכל הוא וכשאדם חוזר בתשובה שלמה לפניו ית' מבער ומבטל בלבו כל מעשיו הרעים אז הוא העת רצון לפני הבוב"ה יותר מפל השנה והבא לטהר מסייעין אותו ולזה בשעה ששית שאז נפסק ענין חמץ הרמוז ליצה"ר מתחיל ענין מצה שתלוי פרעיה דה"א לרמז כי הרוצה ליעול בתשובה יעול ואז הוא עת רצון כמ"ש ולזה מתחיל האיסור אחר שש שהוא ואו שאז נפסק פרעיה דה"א ונעשה מבחי' חמץ בחי' מצה שהיא ביטול ז' מדות הרעות מפל וכל ויש ב' ענינים בחמץ הרמוז ליצה"ר חמץ שלו מה שפגם וחסא בעצמו וחמץ של אחרים שקיבל עליו אחריות היינו שראה אדם עובר עבירה והיה בידו למחות ולא מיקה הוא נתפס על ידו וכל זה צריכים לבער בשעה ששית ועל שניהם עוברים בכל יראה ובל ימצא וחמץ שלו שפגם בעצמו אפשר לבער ע"י תשובה באמת בכל לבבו ובכל נפשו אף חמץ של אחרים שקיבל עליו אחריות אף שאם יעשה עליהם תשובה באמת מ"מ האדם שעבר העבירה עדיין לא עשה תשובה ובמה יכופר עונו אמנם אין הקב"ה בא בטרונייא עם בריותיו וכשהוא עושה תשובה לפני הבוב"ה בהכנעה גדולה מעומקא דליבא אז השי"ת מעורר מדת תשובה בעולם וברוב רחמיו וחסדיו שולח במחשבתו של אותו האיש שעבר העבירה לשוב בתשובה שלימה לפניו ית' כדי שלא יכשל בחטאו של אותו האיש ויש שני מיני חמץ שאין עוברים עליהם בב"י וב"י חמץ של אחרים ושל גבוה ויש לרמז כי חמץ של אחרים הוא מי שהוא ח"ו בבחי' אל אחר שיצא מבחי' אחד ואינו מאמין ח"ו בהשגחה שהבורא ית' הוא אחד יחיד ומיוחד וחמץ של גבוה מרמז לחמץ ועבירות של גסי הרוח פרמוז בתבת גבוה שאם ראה אדם מישראל אותם עוברים על מצות ה' והוא לא מיקה בידו אינו נתפס עליו כי לא היה שומע לדבריו נמצא חמץ של אחרים הוא מחמת שיצא מגדר מאמין בהשגחה ר"ל וחמץ של גבוה מחמת שהוא חכם בעיניו ולא יקבל תוכחה ובמה שאמרנו יתורץ קושיות התוספות שלגבי חלה צריכין אנו תרי מיעוטא על אחרים ושל גבוה וכאן אנו ממצעים של אחרים ושל גבוה מחד מיעוטא שלף אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה ולפי דברינו ע"ד מוסר יתורץ שפיר פינן דחד טעמא הוא מחמת שלא יקבלו תוכחה שפיר נתמעטו מחד מיעוטא ועם כל האמור נחזור לעניננו השי"ת נקרא פהו ובני אהרן הן כ"ג הן פהו הדיוט נקראים ג"כ פהו היינו שבחי' קדושה מפהו העליון ית' שוכן בתוכם והוא ית' נקרא פהו כדאיתא בגמרא אלהיכם פהו הוא וזהו זאת תהיה תורת המצורע היינו בעל עבירות פמאמרם ז"ל על שבעה דברים נגעים באים ביום טהרתו כשעשה תשובה בהכנעה גדולה והובא אל הפהו היינו שנתקרב לבחי' קדושה עליונה ית' ע"י תשובתו פאמור שהקב"ה נקרא פהו ויצא הפהו אל מחוץ למחנה היינו כשנכשל בעון של אחרים שלא מיקה בהם ועשה תשובה בהכנעה גדולה אז ויצא הפהו היינו שהשי"ת ברוב רחמיו וחסדיו יוצא ומעורר בחי' תשובה אל מחוץ למחנה אל הצרוע היינו בעל עבירה שיתעורר הוא בבחי' תשובה שלימה לפניו ית' וזהו והנה נרפא נגע הצרעת היינו של בעל עבירה מן הצרוע היינו ע"י גרמות תשובת המצורע שלא מיקה כי ע"י שעשה תשובה בהכנעה גדולה שלח השי"ת במחשבתו של בעל העבירה לחזור בתשובה ונרפא מצרעתו ולזה נרמזו שתי.

צפּרים חיות כמ"ש וְלָקַח שְׁתֵּי צַפְרִים חיות היינו לשתי בחי' עבירות אחת מה שפגם בעצמו ואחת מה שלא מיחה בתבירו וְלָזָה וְשִׁלַּח על פני השדה מרמז על עבירות של אחרים שלא מיחה בהם והינו על פני השדה שלא מיחה על עבירות של אחרים ולא מחמת עצמו השי"ת יזכנו לתשובה שלמה בהכנעה גדולת וילעזר מדת התשובה גם על כל ישראל אכי"ר: דרוש לימי הספירה מפרשת אחרי מות וידבר ח' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבנותם לפני ה' וימתו וגו' להבין ענין מיתת בני אהרן הנה ידוע מאחז"ל שלא היה בכל ישראל צדיקים כמותם הנה בשעת מתן תורה פסקה זנהמתן וירדה משמים קדושה גדולה ויראה ופחד על כל והדיבור אנכי מילא את כל העולם עד דלא הנה אחר פנוי מניה וע"כ היו אז ישראל בתכלית השלימות ביראת ה' אבל אח"כ כשחטאו קלקלו כל זאת בשלימות היראה ורצה הקב"ה להשפיע לישראל בחי' היראה בחי' הדין ע"כ אמר הקב"ה למשה בקרובי אקדש אמנם לא היה יכול מדה"ד לשלוח בבני אהרן מחמת דביקותם לה' שהיה להם בחי' הכנעה ושלמות בלב נשבר ונדכה וע"ז השירה הקב"ה שכנינתו עליהם ככתוב את מי אשכון את דכא וגו' וע"כ לא יכולה שום בחי' דין לשלוח בהם לכן הוכרח שיבא להם שום מ"ז דקה מן הדקה כדי שתוכל לשלוח בהם שום בחי' קטרוג ואעפי"כ תיקף ומיד פשפשו ומצאו זאת הבחי' ומחשבה ועשו תשובה גדולה ומסרו נפשם לה' והעלו במ"נ והתקדשו לה' במס"נ עד שיצאה נשמתם וזשאה"כ בקרבנותם לפני ה' וימתו פי' שנתקדשו לה' עד שמתו עוד נוכל לפרש שמרמז בפ' זה יותר עפ"י מה שאמרנו לעיל על פסוק לב נשבר וגו' שהל"ב נשבר לשנים ונעשה י"ו לעילא י"ו לתתא כנ"ל וזהו בחי' יובל י"ו ל"ב מרמז לבחי' ל"ב שנשבר ונעשה י"ו לעילא י"ו לתתא והבחי' זאת של יובל העלו בני אהרן במ"נ לפני ה' עד שמתו וזהו מרמז בר"ת של בקרבנותם לפני ה' וימתו שהוא ר"ת יוב"ל וזשאה"כ ונקדש בכבודי פי' בכבוד שלי כבוד גימטר' ל"ב ור"ל בבחי' לב נשבר שלו כמאה"כ צור לבבי וחקלי שנקרא לב של הקב"ה ואיזה זה לב נשבר שנאמר עליו אלקים לא תבזה וע"י בחי' לב זה שהיה לבני אהרן נתקדש שם שמים וירדה בחי' יראה לבני ישראל וזשאה"כ שימני כחותם על לבה פי' שמבקשת כנ"י מהבורא ית' שישים אותנו כחותם שרשימו שלו נשאר לעולם כה' יהיה בנו תמיד בחי' לב נשבר שהוא בחי' ל"ב של הקב"ה כנ"ל ועוד נ"ל שימני כחותם פי' כחותם של הקב"ה שהוא אמת פי' שיהיה לנו בחי' אמת שלא נדבר שום שקר ח"ו ונהיה דוברי אמת בלבבנו ועי"ז יושפע שפע רב וברכה לעולם ומרמז בפ' ג"שם נ"דבות ת"ניף א"לקים ר"ת גנת"א גימטר' חו"תם פי' ע"י בחי' חותם שהוא אמת יהיה גשם בחי' השפעה בעולם וגאולה קרובה ונמשך בחי' ט"נתא כידוע שהקדושה נשתלשלת ע"י ד' בחי' טעמים נקודות תגין אותיות וזהו מרמז ג"כ בר"ת של הפסוק הנ"ל שהוא גנת"א היינו אות ג' של גשם מרמזת על אות ט' פי ג' פ' ג' עולה ט' ונעשה מן ג"נתא טנת"א ר"ת ט"עמים נ"קודות ת"גין א"ותיות וזה ביקוש דהמע"ה גשם נדבות וגו' שניף ה' בחי' ט"נתא ע"י בחי' חותם הנ"ל ויהיה גאולה קרובה ב"ב ויהיה אור החמה שבעתים פאור שבעת ימי בראשית ואחז"ל ז' פעמים ז' עולה ת"ט וזשאה"כ וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' שבע שבתות וגו' תספרו חמשים יום וגו' פי' ספירה הוא מלשון ספיר"ר פי' זך וטהור ויפה ופי' הפתוב כה' הוא אימתי יהיה שבע שבתות תמימות אור החמה שבעתים ז' פעמים ז' כשתספרו חמשים יום גימטר' נ

חֹתֶם פִּי פִּשְׁתֻּקְהוּ וְתִזְדַּכְכוּ בַחִי חֹתֶם שְׁעוּלָה גִימ' חֲמֻשִּׁים בַּחִי אָמַת הַנָּ"ל וּבַחִי ל"ב כִּמְאֵה"כ שִׁימְנֵי כְחוֹתֶם עַל לִבָּךְ וְשִׁזְהוּ הִיָּה עֲנִינוּ מ"נ שֶׁל נָדָב וְאַבִּיהוּא פִּנ"ל וְהַמְשִׁיכּוּ בַחִי יִרְאֶה וְכָל טוֹב לִישְׁרָאֵל וּזְשֵׁאה"כ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן פִּי בְּבַחִי זֹאת שֶׁל בְּנֵי יִבְא אֵל הַקְּוֹדֵשׁ וַיִּמְשֶׁף בְּזֹאת בַּחִי יִרְאֶה וְרַב טוֹב אָמֵן פֶּן יִהִי רְצוֹן:אוּ יֵאמֶר עַד"ז וְלִהְבִּין פִּי בַתְּחִלָּה נִאָּמַר וַיִּזְבֹּר ה' אֵל מֹשֶׁה וְלֹא פָתִיב מָה הִיָּה הַדִּיבּוּר וְאַח"כ פָּתִיב וַיֵּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵל אֶהְרֹן וְכוּ' בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אִיתָא בְּמִשְׁנֵה הַסְּתַכַּל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים וְאִין אִתָּה בָּא לִיְדֵי עֲבִירָה דַּע מְאִין בָּאתָ וְלֵאן אִתָּה הוּלָךְ וְלִפְנֵי מִי אִתָּה עֲתִיד וְכוּ' וּנ"ל שֶׁהַמְכּוּוֹן שֶׁל הַג' דְבָרִים אֵלּוּ הוּא עַל יָמִים שְׁבִין פֶּסַח לַעֲצָרַת עַד"ז דְּהִנֵּה בְּפֶסַח הִיָּה יצ"מ מְמָקוֹם הַטּוֹמְאָה ע"כ צָרִיף הָאָדָם לִזְכּוֹת גּוֹפּוֹ בְּיָמִים אֵלּוּ וּכְמַעֲשֵׂה אָרְץ מְצָרִים לֹא יַעֲשֶׂוּ רַק לַקְּדוֹשׁ עֲצָמוּ וְלִטְהַר מִכָּל תַּאֲוֹת גְּשָׁמִיּוֹת בְּיָמִים הַלְלוּ וְלִכְסוּף וְלִהַשְׁתַּוְקַק בְּכָל לִבָּבוּ וּבְכָל נַפְשׁוֹ בְּמַס"נ מִמֶּשׁ וְלִהְכִין א"ע לַקְּבֵלַת הַתּוֹרָה אֲנָכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ כְּמוֹ בְּשַׁעַת מַתַּן תּוֹרָה שֶׁפֶסְקָה זִוְהֶמְתָּן וְהָיוּ בְּהַזְדַּכְכוּת הַחֲוֹמְרִיּוֹת וְהָיוּ מְשִׁתַּוְקָקִים לַקְּבֵלַת הַתּוֹרָה בְּמַס"נ מִמֶּשׁ כַּמ"ש שֶׁפָּרַחָה גְשָׁמְתָן וְלִכְפָּה הִיָּה יִיחַד שְׁמוֹ ית' עֲלֵיהֶן אַעפ"י שֶׁהֵן חַיִּים וְאָמַר אֲנָכִי ה' אֵלְקִיָּהּ וְנָה הִיָּה מִחֲמַת מַס"נ כֶּף צָרִיף כָּל אָדָם לִהְכִין א"ע בְּמַס"נ בְּיָמֵי הַסְּפִירָה לַקְּבֵלַת הַתּוֹרָה אֲנָכִי ה' אֵלְקִיָּהּ שֶׁהָבּוּ"ע ב"ה יִהְיֶה נִקְרָא אֵלְקִיָּהּ וְלִצְאֵת מִבַּחִי גְלוּת מְצָרִים בַּחִי גְלוּת הַדַּעַת וְלִבְא לְבַחִי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת וַיִּזְדַּעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּתָ אֵל לְבַכְּךָ פִּי ה' הוּא הָאֵלְקִים וְזֵהוּ דַּע מְאִין בָּאתָ פּוֹ' שֶׁהַמְכּוּוֹן שֶׁבָּאתָ מֵאַרְמ"צ מְקוֹם הַטּוֹמְאָה בַּחִי גְלוּת הַדַּעַת וְלֵאן אִתָּה הוּלָךְ לְמָקוֹם עֶפֶר רָמָה וְתוֹלַעָה פִּי שֶׁאִתָּה הוּלָךְ לַקְּבֵל אֵת הַתּוֹרָה שֶׁמְקוּמָהּ רַק אֵצֶל מִי שֶׁנִּחְשָׁב בְּעֵינָיו עֶפֶר וְתוֹלַעַת כַּמ"ש וְאֲנָכִי עֶפֶר וְאֲפֹר וְאֲנָכִי תוֹלַעַת וְלַקְּבֵל אֵת הַתּוֹרָה א"א רַק ע"י בַּחִי דַּעַת אֲמִיתִית לְדַעַת פִּי ה' הוּא הָאֵלְקִים וְלֹא יַעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה אָרְץ מְצָרִים רַק לִזְכּוֹת גּוֹפּוֹ מִכָּל דְבָרִים גְּשָׁמִיִּים וַא"ל שִׁזְהוּ פְּנוּנַת הַכ' עַד"ז דְּהִנֵּה בַּחִי דִּיבּוּר הָאָמּוֹר בִּפ' וַיִּזְבֹּר ה' אֵל מֹשֶׁה הוּא בַּחִי הַשְּׁרָאָת הַשְּׁכִינָה וּבַחִי הַשְּׁרָאָת הַשְּׁכִינָה הִיא רַק אֵצֶל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּחִי הַכְּנַעֲנָה וְלִב גְּשָׁפֵר וַע"י מִיתַת שְׁנֵי בְנֵי אֶהְרֹן בָּא מֹשֶׁה רַבִּינוּ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם לְבַחִינַת הַכְּנַעֲנָה וְלִב גְּשָׁפֵר כְּמוֹ שֶׁפִּירַשׁ"י עַל פֶּסוּק בְּקִרְוֵי אֶקְדוֹשׁ אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן יוֹדַע הִיִּיתִי שִׁיתְקַדֵּשׁ הַבַּיִת בְּמִיּוֹדַעֵיו שֶׁל מְקוֹם וְהִיִּיתִי סָבוּר אוּ בִי אוּ בָּךְ עֲכָשְׁיוּ רוּאָה אֲנִי שֶׁהֵם גְּדוּלִים מִמֶּנִּי וּמִמֶּךָ וְזֵהוּ וַיִּזְבֹּר ה' אֵל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהְרֹן פִּי בַּחִי דִּיבּוּר הוּא בַּחִי הַשְּׁרָאָת הַשְּׁכִינָה הִיָּה אֵל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהְרֹן בְּקִרְבָתָם לִפְנֵי ה' פִּי שֶׁהִיָּה רוּאָה שֶׁמִּיתָתָם הִיָּה מִחֲמַת הַתְּקַרְבוּתוֹ וְהַהֲשַׁתְקוּת לֵה' וּמִחֲמַת זֶה הִיָּה בָּא לְבַחִי הַכְּנַעֲנָה לְכָף הִיָּה דִּיבּוּר אֵל מֹשֶׁה בְּהַשְּׁרָאָת הַשְּׁכִינָה אֵלּוּ וְזֵהוּ וַיֵּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵל אֶהְרֹן אַחֲרָיָה בְּזֹאת בְּבַחִי הַכְּנַעֲנָה שֶׁנִּכְתַּב לִפְנֵי זֶה יָבֵא אֶהְרֹן אֵל הַקְּוֹדֵשׁ וְזֵה הַכָּלָל וְהַעֲיָקֵר שֶׁצָּרִיף הָאָדָם לְצֵאת מִבַּחִי גְלוּת מְצָרִים שֶׁהוּא מְקוֹם טוֹמְאָה וְלִבְא לְבַחִי גְּאוּלַת מְצָרִים הִיָּינוּ לִזְכּוֹת גּוֹפּוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂה אָרְץ מְצָרִים כְּדִי שְׁיֻכַּל לִבְא לְבַחִי קְבֵלַת הַתּוֹרָה בְּמַס"נ שֶׁהָבּוּב"ה יִיחַד שְׁמוֹ עֲלָיו לִהְיוֹת נִקְרָא ה' אֵלְקִיָּהּ וְנוֹכַח לְרַמֵּז זֶה בִּפ' אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ פִּי לְרֵאוֹת תְּמִיד לִבְא לְבַחִי אֵלּוּ הַנָּ"ל כִּי גְּאוּלַת מְצָרִים נִקְרָא א"ם שֶׁהִיא שִׁירָה חֲדָשָׁה לְשׁוֹן נִקְבָה וְקְבֵלַת הַתּוֹרָה מְכוּנָה בְּשֵׁם זָכָר וְזֵהוּ אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ פִּי לְרֵאוֹת תְּמִיד לִבְא לִב' הַבַּחִי אֵלּוּ הִיָּינוּ לְבַחִי גְּאוּלַת מְצָרִים שֶׁהִיא בַּחִי א"ם כְּדִי שְׁיֻכַּל לִבְא לַקְּבֵלַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בַּחִי א"ב גַּם בַּחִי קְבֵלַת הַתּוֹרָה מְכוּנָה בְּשֵׁם זָקֵן וְשִׁיבָה כַּמ"ש בְּגִמְרָא שֶׁהַקַּב"ה נִדְמָה לָהֶם כְּזָקֵן

מלא רחמים ונה י"ל פי הפסוק מפני שיבה תקום והדרת פני זקן פי' שצריך לקום
בנריונות יותר ויותר עד פלות הנפש לבא לבחי' שיבה והדרת פני זקן פי' לחזור ולהדר
עד מאד לבא לבחי' זקן שהוא קבלת התורה במס"נ ונראת מאלקיה פי' שיהיה לה בושה
והכנעה מלפני ממהקב"ה עד פלות הנפש עד שייחד שמו עליה להיות נקרא אלקיה ואז
נראת הבחי' יראה שיהיה לה יהיה מאלקיה השי"ת וזכנו לבא לבחי' זו בשלימות אמן
כן יהי רצון: דרוש לימי הספירה מפרשה אחר וקדושים ונדבר ה' אל משה אחרי מות
שני בני אהרן וגו' ונדבר ה' אל משה קדושים תהיו וגו' הנה אחו"ל הסתפל בשלשה
דברים וכו' דע מאין באת וכו' הנה כ"ז מרמז על ימים שבין פסק לעצרת שהולכים
ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה היינו שבשעת יציאת מצרים היה התחלת התגלות
הדעת כמאמר אני שהבנתני בין טיפה שלבכור לטיפה שאינה של בכור ר"ל שאז היתה
התגלות הדעת שהוא שייבנו בני אדם שהשי"ת הוא הבוחן פליות ומשגיח תמיד על
מעשה בני אדם ומחשבותם ומושל בכל ועי"ז ירא ויפחד ויבוש ממנו ית' ויטהר
מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבוב"ה כן ישתדל כל ימי הספירה עד שיגיע למדרגה
גדולה שהוא בחי' שפלות והכנעה שהוא בקבלת התורה שהתורה נמשלה למים מה מים
יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכו' ר"ל שאין התורה שורה אלא על מי שיש בו
שפלות ונמוכת רוח וזהו דע מאין באת מטיפה סרוחה שהוא קליפת מצרים שיצא ממנו
הדעת שיוכלו לידע את ה' איה שהוא בוחן פליות כנ"ל ובאותו בחי' ג"כ תלה למקום
עפר רמה ותולעה רצה לומר למעלה הגדולה ממנה היינו לבחי' שפלות שתוכל לקבל
בחי' התורה כנ"ל ודע לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחסובון ר"ל שתזהר מאוד באותן
הימים שהן לפני מי ר"ל לפני יום החמשים שהוא יום קבלת התורה כי אתה עתיד ליתן
דין וחסובון עליהם פי'.

או הוא העת וזמן להתקדש ולקבץ לבחי' גדולה שהוא שפלות וענוה וזהו קדושים תהיו
מרמז לאותן הימים ר"ל ה"י מן תהיו מרמז לבחי' יציאת מצרים יציאת הדעת שהיה
בחמשה עשר בניסן ואות ו' מן תהיו מרמז לבחי' קבלת התורה בחי' ענוה שהיה בששה
בסיון וכשתהרו באותן שני בחי' אז תהיו קדושים לה' גם מרמז בפ' פי קדוש אני ה'
אלהיכם וגו' ר"ל הוי"ה מרמז לבחי' קבלת התורה בחי' חסד אלהיכם בחי' יראה וגבורה
מרמז לבחי' יצי"מ מרמז לב' בחי' הנ"ל וזהו בחי' קטורת שהכניסו בני אהרן למקדש
ואמר רבי ישמעאל שתויי יין נכנסו למקדש פי' יין מרמז לב' בחי' הנ"ל היינו ב' יודין
מרמזים א' על בחי' יצ"מ והשנייה מרמזת לבחי' קבלת התורה והבון מרמזת על חמשים
ימי הספירה ובני אהרן השיגו אותן הבחי' י"ן בשלימות ונכנסו למקדש באותן הבחי'
כמאמר לא אישתיכחו כנותיהו בישראל והכניסו בחי' קטורת בשלימות הבחי' הנ"ל רק
שה' ית' רצה להמשיך בחי' יראה לעוה"ז על ידם כמאה"כ ונקדש בכבודי וגו' בקרבני
אקדש לכן נכנס בהם שום בחי' שאינה שלימות ותיכף ראו בעצמם עון הקלוקל ומסרו
נפשם על השם ית' בגודל תשובה מיראה עילאה עד שיצתה נשמתם בנשיקה פדאיתא
באוה"ח ובזה המשיכו בחי' היראה בעולם וזהו אחרי מות שני בני אהרן מרמז לשני
בחי' הנ"ל ר"ל שני בחי' הנ"ל נקראים בני אהרן היינו שנתגלו אותן שני הבחי' בשלימות
בקרבתם לפני ה' וימותו מרמז גם כן כנ"ל היינו י"מ של וימותו מרמז לבחי' יציאת
מצרים ת' מרמז לבחי' תורה וא"ו מרמז לבחי' דעת והתחברות לשני הבחי' הנ"ל פי'

אחר שהמשיכו נדב ונאביהוא בחי' היראה ע"י שני הבחי' הנ"ל שהקריבו לה' אמר ה' למשה שיאמר לאהרן ג"כ בזאת יבא אהרן וגו' ר"ל בזאת הבחי' יראה שהמשיכו בניו יבא אל הקודש להקטיר קטורת שהוא גימ' תרי"ג בחילוף ק' לדלת באותיות א"ת ב"ש כדאיתא ברש"י ומרמז לתורה היינו לבא לבחי' תורה בשני הבחי' הנ"ל גם מרמז לבחי' קשר שני הבחי' הנ"ל שנופה לנה אכי"ר: כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה וגו' וכמעשה ארץ פנעו אשר אני מביא אתכם שמה וגו' ופי' רש"י מגיד שמעשיהם של מצרים ושל פנעו מקולקלים מכל העכומ"ז ויש לדקדק הלא מי שבא להזהיר על הקלים הוא מזהיר או על החמורים הוא מזהיר הלא בנודאי הוא מזהיר על הקלים והחמורים ממילא הוא מוזהר והא"י מוכיח רש"י מאזהרת הפתוב על מעשה ארץ מצרים וכנעו שהם מקולקלים מכל העכומ"ז ולתרוץ זאת הנה שמעתי בשם המגיד זללה"ה פתיב אם תבקשנה כפסך וכמטמונים תחפשנה או תבין יראת ה' וגו' ופירש הוא זללה"ה כמטמונים נוטריקון כמ"ט מוני"ם ר"ל אם תבקש יראת ה' כמו שמבקשים אותה בעת שמונין מ"ט ימי הספירה עכ"ד ונראה לי גם אם תבקשנה כפסך מרמז על חודש נסן גימט' פסך גם מרמז על פסח כמאה"כ חנם נמכרתם ולא כפסך תגאלו דקאי על הפסח היינו שבחודש נסן שהיה יצי"מ שיצאו ישראל מהקליפות ונכנסו בבחי' קדושה ובכל שנה נתגלה מאתו אור ומאיר על העם בחי' קדושה ואור ה' ולזה צינה ה' לספור ספירת העומר בעת ההוא כמאה"כ וספרתם לכם וגו' תספרו חמשים יום היינו וספרתםהוא לשון ספיר היינו לזכור ולתקן כל הז' מדות בשבעה שבועות הים שהוא עת רצון בעת ההיא התגלות אורו ית' כדאיתא בספרי הצדיקים שבשעת יציאת מצרים היה בחי' תיקון הנפש ומרמז בפסוק מקץ שלשים וארבע מאות שנה וגו' מספר נפ"ש מרמז שבבחי' נפש יצאו ממצרים מהקליפות וכן בכל שנה בפסח נתיקן בחינת הנפש לכן צריך לתקן עוד כל הז' מדות ולקדש אותם שיוכלו להגיע לבחי' קבלת התורה בחי' שער החמשים של חמשים שערי קדושה וזשאה"כ תספרו חמשים יום ר"ל תספרו ותזכרו עצמיכם כדי שתגיעו לבחי' חמשים ר"ל לשער החמשים היינו שבכל יום יצפה לבחי' חמשים ואז יהיה בבחי' קדושה בשלימות בבחי' הכנעה וענוה לפני ה' שביין גדולת הבוב"ה ורוממותו ית' והרבה גיעות ורוב קדושה וזכור המדות צריכין לנה הבחי' וזה עיקר יציאת מצרים בשלימות שעיקר קליפת מצרים וקליפת פרעה היה בחי' גסות הרוח שהיה לו כמ"ש מי ה' אשר אשמע בקולו שבטח בחרטומים מאוד וגם הפנענים היו להם בחי' זו וזה שאחז"ל שהיו אמוריים מטמינים אוצרות של זהב בקירות בתיהם וכו' ולכאורה אינו מובן למה הטמינו בקירות בתיהם הלא איפכא הנה להו למעבד פאשר ראו ישראל באים לא"י היה להם ליקח המטמוניות עמם ולא שישארו המטמוניות לישראל בקירות בתיהם אל הפירוש כדאיתא בזה"ק שהיו בונים בגליליהם וכו' ר"ל שהיו מטמינים פי' שהיו בטוחים באותו הבנין שפנו להם ולא האמינו שיש בחי' קדושה למעלה ולא פחדו מה' והיו סבורים שא"א לישראל ליפנס לא"י מחמת כשפיהם וזה שפירש"י שהיו מקולקלים במעשיה' מכל העכומ"ז ר"ל בבחי' של גסות הרוח היו מקולקלים יותר ועתה מזהיר הפתוב שלא יעשו ישראל כמעשיהם לבטוח במעשיהם רק שביין שפלותו ומיעוט ערכו וכחו הן ברוחניות והן בגשמיות ויצפה רק לתשועת ה' שה' יהיה בעזרו להנצל מיצה"ר ומכל שום בחי' שאינה טובה וכמאחז"ל אלמלא ה' עזרו לא יכול לו וזה עיקר

שער החמשים היא בחי' ענוה ויראת ה' וגדולתו ית' וזה בחי' מקיף שמאמין ומבין בגדולתו ית' מה שאין השכל יכול להשיגו ונשארו תמיד בבחי' מקיף למעלה מהשכל ונדעת חשאה דילא תנחשו ולא תעוננו ולא תקיפו פאת ראשכם פי' לא תעוננו מלשון מעון ולשון בית וחונק שלא תעשו לעצמיכם בחי' בנין ומעון לבטוח במעשיכם הטובים או במעשה הפישוף ח"ו כי לא תקיפו את פאת וגו' ר"ל כי עי"ז לא תוכלו להמשיך בחי' הקדושה שהוא בחי' מקיף בחי' ראשיכם בחי' קדושה שנקרא ראש בחי' שער החמשים הנ"ל גם פי' לא תקיפו פאת היינו שלא תשוו את הראש פי' הפאת הראש מרמז לבחי' המשכה מהמות והזרהו שלא תמנעו ח"ו את בחי' המשכה הנ"ל וכל זאת הוא מסוגל בעת הזאת מפסח עד עצרת בימי הספירה שבכל שנה מתגלה אור ה' בימים ההם והגם שאינה כמו שהיה בשעת יציאת מצרים ממש שאין האור מאיר כ"כ כמו אז והוא בבחי' מנחה כמו אור השמש שבין שעת מנחה שנוטה לשקוע ואינה מאיר כ"כ כמו שמאיר בצהרים מ"מ מאיר הוא גם נקרא מנחה שהוא בחי' גבורה פדאיתא בסידור מנחה משמאל כו' וזה מרמז בפ' והקרבתם מנחה חדשה לה' וגו' פי' שאור של יציאת מצרים נקרא חדשה פי' שירה חדשה ואמר הכ' שיקריבו בחי' חדשה היינו בחי' יצי"מ לה' היינו לבחי' הקדושה בחי' שער החמשים בעת מנחה ר"ל בימי הספירה שאז מאיר אור ה' בחי' מנחה פנ"ל וא' יתקנו את הו' מדות בשבעה שבועות פנ"ל וזה אלא היה בחי' בני אהרן שתקנו כל הז' מדות בקדושה גדולה רק שהיו לפני ה' ר"ל שלא הגיעו עדי לבחי' ה' בחי' שער החמשים בשלימות כי כף היה מדה"ד להתקדש וכו' וזשאה"כ אחרי מות שני בני אהרן בקרבנותם לפני ה' וימתו ר"ת של ש"ני ב"ני א"הרן היא שב"א מרמז לבחי' יראה שהגיעו לבחי' יראה אמיתית רק שהיה בקרבנותם לפני ה' רצה לומר שלא הגיעו לבחי' ה' פנ"ל שורש התיב' ימות גימט' אברהם יצחק לרמז לבחי' אהוי"ר שהיה להם רק לפני ה' וזהו שפירש"י שתויי יין נכנסו למקדש פי' שקידשו את הז' מדות שלהם ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה נעשה מן שבעה שבעים גימ' י"ן וזהו שתויי יין היינו שהיו ממלאים בחי' שבעים פנ"ל אלא שמה' היתה זאת להתקדש בקרוביו לכן לא הגיעו לבחי' שער הנון בשלימות לכן נשפרו ולכן הזהיר השי"ת לאהרן ואל יבא בכל עת אל הקודש מבית לפרכת וגו' פרכת עם בי"ת גימט' שבת היינו תבת פרכת עם אות ב'.

רק שהב' נכתבה פאן במילואה לרמז לבחי' שהיה בבני אהרן שקידשו כל הז' מדות בשלימות שנקרא בחי' שבת בחי' נייחא לה' רק שלא הגיעו עדיין בשלימות לבחי' שער הנון שבת עילאה ומזהיר הכ' פאן לאהרן שלא יבא בבחי' שבת אחת שבת תמאה לבדה עד שיגיע לבחי' שער החמשים בחי' שבת עילאה בשלימות בחי' יראה ובחי' הכנעה שיוכנע מאוד ויצפה רק לתשועת ה' ברוב חסדו ולא מצד מעשיו וזשאה"כ בזאת יבא אהרן אל הקדש ר"ל בבחי' אהוי"ר הנזכר בפרשה ורחץ בשרו במים וגו' מים מרמז לבחי' חסד ה' ר"ל שייבטח רק בחסד ה' וזהו שרמזו חז"ל בפירוש הפתוח קדושים תהיו יכול פמוני ת"ל פי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם פי' כשתהיו קדושים בהנדפכות המדות תדעו שאין פמוני ר"ל שלא תבטחו שיש קדושה למעלה במעשיכם בבחי' מקיף ועדיין לא הגעתם אליו ותצפו תמיד אליו וזשאה"כ איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו פי' אמו ואביו מרמז לבחי' אהוי"ר היינו כשהיה לכם בחי' אהוי"ר

בשלימות תשמרו את שבתותי ב' שבתות היינו שתצפו להגיע לבחי' שבת עילאה ניקח
עילאה בחי' שער הנון בחי' מקיף פנ"ל יהי רצון שגזרה לנה אמן פן יהי רצון: או יאמר
על פסוק קדשים תהיו פי קדוש אני וגו' הגה אה"ל יכול פמוני ת"ל כי קדוש אני קדושותי
למעלה מקדושתכם ונ"ל לפרש זה עדה"מ הגה עיקר בריה"ע היתה בשביל היראה
שנקראת ראשית וכמאה"כ וקאלהים עשה שייראו מלפניו ולכן נקראת היראה בשם
א"ם פי על ידה נבראת העולם ויראה הוא בחי' צדיקים בחי' אותיות למפרע פמאמר
ישאל מפרנסין לאביהם שבשמים היינו שהעולם נברא בכ"ב אותיות התורה פידוע
ולכן פשהאותיות נשפעים למעלה למטה נשפעים האותיות פסדרן והוא בחי' חסד בחי'
אהבה ואח"כ ע"י התורה ומצות ביראה ואהבה חוזרים האותיות למפרע למעלה בתיקון
גדול ומשתעשע בהם הקב"ה במעשה הצדיקים והוא פכניכול בחי' פרנסה למעלה וזהו
עיקר פנונת בריה"ע והאותיות פביאתם למטה וחזרתם למעלה נעשה מ"ד אותיות בחי'
ד"ם ולזה מרמז הפתוח ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם פי"ג"ר הוא בחי'
ירא"ה מלשון לא תגורו מפני איש היינו מי שיהיה לו בקי' יראה בשלימות ובזה יאכל
פל ד"ם פי שיעשה בחי' פרנסה ואכילה למעלה ע"י בחי' ד"ם היינו המ"ד אותיות פביאה
וחזרה פנ"ל ונתתי פני בנפש שהוא פי' שאמן בחי' פנים בחי' חסד בחי' רצון העליון
בנפש שהוא והכרתי אותה מקרב עמה פי' והכר"תי מלשון הפכה היינו שאהיה מכיר
אותה להמשיך לה בחי' אותיות פתר בחי' רצון העליון וזהו ג"כ בחי' את אימתי אשלח
לפניך היינו אימת"י מרמז לבחי' יראה ובחי' קדושה היינו אותיות א"ם מרמז לבחי'
יראה הנקראת א"ם ואותיות ת"י מרמז לבחי' קדוש גימ' ת"י פי בחי' א"ם בקדושה
נעשה עשר פעמים א"ם גימ' ת"י פי ב' מיני יראה הם א' בחי' יראה חיצונית במעשה
המצות בפועל ממש ונקראת א"ם ובחי' ב' בחי' יראה פנימיות במחשבות קדושות
ונקראת ת"י בחי' קדוש פנ"ל וע"ז הבטיחם הבוב"ה לשלוח לפני צדיקים ב' בחי' היראה
הנ"ל שפרומז בתיבת אימת"י וזהו ג"כ מרומז בפסוק קדושים תהיו פי' שהקב"ה
הזהירם שיהיה להם בחי' קדושים היינו ב' בחי' קדושה ומפרש הפסוק ברמז מה הם
השני בחי' קדושה ואומר תהיו היינו שאותיות ת"י של תהיו מרמז לבחי' יראה וקדושה
פנימיות בחי' קדוש פנ"ל ואותיות ה"ו של תהיו מרמז לבחי' יראה במעשה המצות
בפ"מ פנ"ל פי כן אותיות ו' ה' ב' אותיות אחרונות של הוי"ה ב"ה מרמז לבחי' יראה
תתאה וע"ז דרז"ל יכול פמוני היינו פינון שהזרתתי לה על בחי' קדושה הנ"ל תרצה
להדבק רק בבחי' יראה עלאה יראה פנימיות בחי' קדוש הנ"ל בחי' מחשבות ודביקות
לה' בבחי' יראה ואהבה בלב בלבד ולא במעשה המצות בפ"מ ת"ל פי קדוש אני קדושותי
למעלה מקדושתכם היינו שצריכים אתם להתלבש בבחי' קדושה במעשה המצות בפ"מ
בתורה ומצות מעשיות ובזה תמשיכו בחי' קדושה פנימיות פנ"ל וזהו שאחז"ל פרועי
ראש נכנסו למקדש פי' שהיה בחי' יראה ובחי' קדושה שלהם בבחי' פרועי ראש בחי'
התגלות בלי לבוש מעשה המצות בפועל ממש ואינו נכון פן רק צריף האדם שיתקדש
א"ע ע"י עסק התורה ומצות מעשיות דייקא וגם במחשבות קדושות יה"ר שגזרה לנה
אמן: או יאמר ע"ד עבודה ונקדים לבאר מה דאיתא בזה"ק ע"פ קדושים תהיו דייקא
ולכאורה אינו מובן פפשוטו ונ"ל בד"ו דהנה עיקר העבודה היא שצריף אות תמיד
להגביר כח הנשמה על הגוף הן בתורה ומצות ומע"ט שלא לכנין להנאת עצמו פלל בעת

עֹסְקוּ בָהֶם רַק לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹ"ע ב"ה וְהֵן בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיּוֹת הַהִכְרָחִיִּים גַּם שֵׁם צָרִיף לְהַגְבִּיר פֶּחַ הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֵא לְכוּנֵן ח"ו לְמִלְאוֹת תַּאֲנוּתוֹ רַק שְׁיִוְכַל בְּכַח הָאֲכִילָה הַהוּא וְכַדוּמָה מִהֲנָאת גּוֹפוֹ לַעֲבֹד אֶת ה' וְהִנֵּה ב' אוֹתִיּוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם ב"ה מוֹרָה עַל בַּחֲי' קַדְוִשָׁה בְּשַׁעַת תּוֹרָה וְתַפְּלָה וּב' אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם ב"ה מוֹרוֹת עַל בַּחֲי' קַדְוִשָׁה וְטְהָרָה בְּעַת עֹסְקוּ בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים שֶׁא"א זוּלְתָם וְהִנֵּה תִּיבַת תְּהִי"ו גִּימְטָר' נִשְׁמ"ה הוּי"ה מְרַמֵּז שְׁצָרִיף לְהַגְבִּיר פֶּחַ הַנְּשֻׁמָּה שְׁיִהְיֶה בְּבַחֲי' קַדְוִשָׁה וְטְהָרָה הֵן בְּשַׁעַת עֹסְקוּ בַּתּוֹרָה וְתַפְּלָה שְׁמֶרְנֵמוּ בַב' אוֹתִיּוֹת הָרֵאוּשׁוֹנוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם ב"ה וְהֵן בְּשַׁעַת עֹסְקוּ בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים שְׁמֶרְנֵמוּ בַב' אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת מִהַשֵּׁם וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב בְּזוּה"ק קְדוּשִׁים תִּהְיוּ דִּיּוּקָא הֵינְנוּ לִהְיוֹת דִּיּוּקָא בְּבַחֲי' קַדְוִשָׁה וְטְהָרָה בַב' בַּחֲי' הַנְּל' וְלֹא לִהְיוֹת מְבַחֲי' עוֹבְדֵי ה' רַק בְּשַׁעַת לְיַמּוּד הַתּוֹרָה אֲבָל בְּשַׁעַת עֹסְקוּ בְּצָרְכֵי עוּה"ז.

הַהִכְרָחִיִּים נִשְׁכַּח יִרְאַת ה' מִלְּבָם וּמִמְלֵאִים תַּאֲנוּתָם רַק בְּשִׁבִּיל הַנָּאֵת עֶצְמָם וְזֵהוּ ג"כ כְּוֹנֵת הַמְּדַרְשׁ יְכוּל כְּמוֹנֵי הֵינְנוּ יְכוּל שְׁלֵא תִּהְיֶה עֲבֹדְתְכֶם אוֹתִי רַק בְּבַחֲי' שְׁאִינוּ שְׁיִיף רַק בִּי כַמ"ש בְּגִמְרָא מְנִין שֶׁהַקַּב"ה מִתְּפַלֵּל וְלֹא תִּרְאוּ לְהַגְבִּיר הַנְּשֻׁמָּה רַק בְּעַת עוֹסְקִיכֶם בַּתּוֹרָה וְתַפְּלָה אֲבָל לֹא בְּעַת עֹסְקִיכֶם בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיּוֹת הַהִכְרָחִיִּים לְזֶה גָּמַר אֲנִי הַמְּדַרְשׁ ת"ל כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה' הֵינְנוּ שְׁבַחְנִי קְדוּשׁ שְׁמֶרְנֵמוּ עַל בַּחֲי' קַדְוִשָׁה רַק בַּתּוֹרָה וְתַפְּלָה וּמַע"ט כִּי תִּבַּת קְדוּשׁ גִּימְטָר' נִשְׁמ"ה י"ה זֵהוּ רַק אֲנִי ה' הֵינְנוּ שְׁאֲנִי ה' אֲנִי צָרִיף קַדְוִשָׁה רַק בַּתּוֹרָה וְתַפְּלָה שְׁדַבְּרִים גִּשְׁמִיִּים אֵינָם שְׁיִיכִים בִּי קַדְוִשְׁתִּי לְמַעַלָּה מִקַּדְוִשְׁתְּכֶם הֵינְנוּ כְּשֶׁתִּרְצוּ שְׁתַּתְּעֵלָה וְתִנְשָׂא קַדְוִשְׁתִּי הִיא מִקַּדְוִשְׁתְּכֶם הֵינְנוּ שְׁתִּרְאוּ לְקַדְשׁ עֶצְמְכֶם בְּאֵלוֹ הַדְּבָרִים הַשְּׁיִיכִים בְּכֶם הֵינְנוּ דְבָרִים גִּשְׁמִיִּים הַהִכְרָחִיִּים גַּם הֵם צָרִיף לַעֲשׂוֹתָם רַק בַּלְתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וְלֹא לְהִנָּאֵת עֶצְמוֹ ח"ו וְאִז יִהְיֶה בְּגִדְל קַדְוִשָׁה וְטְהָרָה ע"י הַתַּגְּבֵרוֹת פֶּחַ הַנְּשֻׁמָּה עַל הַגּוֹף שְׁנִזְנָפָה לְזֶה אַכִּי"ר: קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְרוּשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו' וּנ"ל ע"ד עֲבוּדָה לֵה' דְּהִנֵּה עֵיקַר עֲבֹדוֹת ה' הוּא בְּבַחֲי' הַמְּחַשְׁבָּה הֵינְנוּ לְקַדְשׁ וּלְטַהַר וּלְהַמְלִיף מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים ית"ש בְּמַחְשְׁבָה בְּלִי הַפֶּסֶק אֲפִילוֹ רַגַע אַחַת זֵהוּ עֵיקַר עֲבֹדוֹת ה' אִף בְּאַמַּת קִשָּׁה מְאוּד לְבֹא לְהַזְדַּכּוֹת הַחֻמְרִיּוֹת כ"כ שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה מְחַשְׁבָּתוֹ דְּבוּקָה בְּבו"ע ב"ה אֲפִילוֹ בְּשַׁעַת עֹסְקוּ בְּצָרְכֵי גִשְׁמִיִּים לְכַף נִתְּנוּ לְנוּ הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁע"י שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בְּהַתְּגַלוֹת הָאֲבָרִים נִזְדַּכְּכוּ הָאֲבָרִים מְחֻמְרִיּוֹתָם וְאַח"כּ יוּכַל לְבֹא מִזֶּה לְבַחֲי' עֲבֹדוֹת ה' בְּבַחֲי' מְחַשְׁבָּה כְּמֵאֲמַר הַגְּמָרָא רַצָּה לְזַכּוֹת הֵינְנוּ לְזַכּוֹת אוֹתָם שְׁיִוְכְלוּ לְבֹא לְבַחֲי' עֲבֹדוֹת ה' בְּבַחֲי' מְחַשְׁבָּה לְפִיכֶף הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת לְהַזְדַּכּוֹת ע"י תוּמ"צ מִהַחֻמְרִיּוֹת כַּנ"ל וּנ"ל שְׁזֵהוּ כְּוֹנֵת הַמְּשַׁנָּה שְׁנִיִּים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בִּינֵיהֶם שְׁנֵאֲמַר אִז נִדְּבָרוּ וְכו' מְנִין שְׁאֲפִילוֹ אֶחָד וְכו' שְׁנֵאֲמַר יֵשֵׁב בְּדָד וַיִּדּוּם כִּי נִטַּל עָלָיו שְׁלִכְאוּרָה אֵינּוּ מוּכָן הַהוֹכָחָה מִהַפְּסוּק מִהִיכִי מוּכַח שְׁדוּנְקָא כְּשֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה אִף נוּכַל לֹאמַר שֶׁהַמְּשַׁנָּה מְרַמֵּזת ב' בַּחֲי' עֲבֹדוֹת ה' הֵינְנוּ שְׁנִיִּים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה מְרַמֵּז כְּשֶׁאֲדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁהוּא בְּקִי הַתְּגַלוֹת וְנִזְדַּכְּפוּ הַחֻמְרִיּוֹת שְׁלוֹ עִי"ז וְאַח"כּ עוֹבֵד אֶת הַבּוֹב"ה בְּבַחֲי' מְחַשְׁבָּה שֶׁהִיא בַּחֲי' סְתוּם ית"ר שְׁנִזְנָפָה לְבַחֲי' זֵה אִף לְפַעְמִים מִחַמַּת שְׁאִין הַפְּנָאִי גוֹרָם א"א לְקַיִּים הַמִּצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת וְלַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה בְּהַתְּגַלוֹת הָאֲבָרִים ע"כ מוּכָרַח לַעֲבֹד אֶת הַבּוֹב"ה עַכ"פּ בְּמַחְשְׁבָה לְבַד הֵינְנוּ הַגַּם שְׁעוֹסֵק בְּעֵינֵי עוּה"ז תִּהְיֶה מְחַשְׁבָּתוֹ קְשׁוּרָה וְדְבוּקָה בְּבוֹב"ה בְּכָלוֹת הַנְּפֶשׁ מִפֶּשׁ וְזֵהוּ וּמְנִין שְׁאֲפִילוֹ אֶחָד שְׁיִוְשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה כִּי שְׁעוֹבֵד אֶת הַבּוֹב"ה בְּבַחֲי' אֶחָד בְּמַחְשְׁבָה

לבד אעפ"כ מקבל שְׂכָר ע"ז שְׁנֵאמַר יֵשֵׁב בְּדָד נִידוּם וכו' וְזֶה קְדוּשִׁים תִּהְיֶה לְשׁוֹן רַבִּים הֵינּוּ שֶׁתִּקְדְּשׁוּ עֲצָמֵיכֶם בְּשִׁתֵּי קְדוּשׁוֹת הַנ"ל בְּחַי' סְתוּם וְגַלְיָא כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁשְׁמֵי הַקְּדוּשׁ סְתוּם וְגַלְיָא שֶׁשֵׁם הַקְּדוּשׁ הוּי"ה הוּא סְתוּם וְשֵׁם אֱלֹהִים הוּא בְּהַתְגַּלּוֹת וְזֶהוּ אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ הֵינּוּ שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם בְּחַי' יִרְאָה הֵן בְּבַחַי' אָב שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל הַמוֹתְבַחַי' מִתְּשַׁבֵּה כְּמֵאמַר אֱלֹהֵינוּ ז"ל חֲכָמָה מוֹחָא אִיהוּ מִתְּשַׁבֵּה בְּחַי' סְתוּם וְהֵן בְּבַחַי' גַּלְיָא בְּחַי' א"ם שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל בְּחַי' הַתְגַּלּוֹת בְּשִׁנְיָהֶם יִהְיֶה בְּחַי' יִרְאָה וְאִת"כּ יִהְיֶה גַם בְּחַי' אֶהְבֵּה אֲכִי"ר: קְדוּשִׁים תִּהְיֶה וְגו'.

פִּירֵשׁ"י הֵיוּ פְּרוּשִׁים מְעַרְיוֹת וּבְמִדְרָשׁ קְדוּשִׁים תִּהְיֶה יָכוֹל כְּמוֹנֵי וכו' וְכָבֵד פִּירֵשׁוּ בְּסִפְרֵי הַצְּדִיקִים זִלְלָה"ה הַמְּדַרְשׁ הַזֶּה לְפִי דְרָכָם וְאֶפְשֶׁר לֹמַר עו"ה דְּאִיתָא בְּגִמְרָא מַה דְּכָתִיב רֵאשׁ דְּבָרָה אָמַת רֵאשׁ דְּבָרָה וְלֹא סוּף דְּבָרָה אֶלָּא מְסוּף דְּבָרָה נִיכָר שֶׁרֵאשׁ דְּבָרָה אָמַת שֶׁבְּתַחֲלָה אָמְרוּ לְכַבּוֹד עֲצָמוֹ הוּא דוֹרָשׁ וּבִשְׁעָה שֶׁאָמַר הַקַּב"ה כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וכו' וְנִרְאָה הַפִּירוּשׁ בְּזֶה דְּהַנֵּה יֵשׁ בְּתוֹרָה כָּלָל וּפְרָט וְהַפְּלֵל הוּא וכו' תִּדְבַק וְיִרְאֵת מֵאֲלֹקֵיךָ שֶׁיִּקְנִיִים שׁוֹיֵתִי ה' לְנֶגְדֵי תְּמִיד כְּמוֹ שֶׁיּוֹשֵׁב לְפָנֵי הַמְּלָךְ כְּמִבְּנֹאֵר בִּש"ע שֶׁיִּצְאָמִין שִׁמְכָה"כ וְאִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וכו' וְהוּא מְקַבֵּל שֶׁפַע הַחַיִּים וְהַרְצוֹן מֵהַבּוֹב"ה כְּמֵאֵה"כ חַיִּים בְּרִצּוֹנוֹ וְכְמוֹ שֶׁדְּרָז"ל עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה תִּהְלֵל יְה' וּמִבְּחַי' יִרְאָה זֹו יָבֵא לְאֶהְבֵּה שֶׁיִּשְׁבַּח אֶת הַבּוֹב"ה שֶׁנִּתְּנָן לוֹ דַּעַת אָדָם וְאִינוּ נִמְשָׁל כְּבַהֲמָה בְּשַׁעֲהָ זֹו וְיִשְׁתַּוְּקַק שֶׁיִּהְיֶה כֵּן בְּתַמִּידוֹת וְהַנֵּה בְּחַי' יִרְאָה וְאֶהְבֵּה נִקְרָאוּ בְּחַי' יְדִים שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וְאָרֶץ כְּמֵאֵה"כ בְּרֵאשִׁית וְדְרָז"ל בְּשִׁבִיל הַצְּדִיקִי שֶׁנִּקְרָאוּ רֵאשִׁית וּבִשְׁבִיל הַיִּרְאָה שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית וּבְרֵאשִׁית הוּא אֶהְבֵּה לְחֻשְׁבֹן זַעִיר דַּחֲנוּף כְּמִבְּנֹאֵר בְּתַקּוּנֵי זֹוהַר שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וְאָרֶץ וְזֶהוּ מֵאֵמֶר הָרֵאשׁוֹן וְהוּא כּוֹלֵל כָּל מַע"ב כְּמִבְּנֹאֵר בְּסִפְרֵים וְזֶה כָּלָל גְּדוֹל שֶׁפֶּאֶשֶׁר יִגִּיעַ לְבַחַי' זֹו הוּא מְקַיֵּים וְאֶהְבֵּת לְרַעְיָה כְּמוֹ שֶׁשְׁפָּרְט אַחְדוֹת אַחַד וְכָלָל זֶה נִקְרָא א"ם שֶׁהִיא הַעֵיקָר שֶׁבִשְׁבִילָהּ נִבְרָא הָעוֹלָם וּמְלוֹאָהּ וְאִם הִיא לְשׁוֹן עֵיקָר כְּמוֹ יֵשׁ אִם לְמִקְרָא וְגַם נִקְרָאת אִם עַל שֶׁהִיא קוֹדֵם לְעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מֵהַמַּגִּיד זִלְלָה"ה שֶׁלְטַעַם וְהַ נִקְרָאת תְּשׁוּבָה בְּשֵׁם אֵימָא אִף אִי אֶפְשֶׁר לְבֵא לְבַחַי' קְדוּשָׁה עַד שֶׁיִּזְכֹּר גּוֹפּוֹ וְאֶבְרִיו עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּסו"מ וְע"ט וְזֶהוּ נִקְרָא פְּרָט וְכָלָל הַפְּרָט קוֹדֵם לְכָלָל וְיֵשׁ בְּחַי' כָּלָל קוֹדֵם לְפְרָט וְהוּא כָּלָל קָטָן קוֹדֵם לְכָל בְּחַי' אֲמוּנָה בְּמִצִּיאוֹת הַשִּׁי"ת וּבְאֲמוּנַת אֲמִיתִית הַתּוֹרָה וּבְאֲמוּנַת שְׂכָר מִצְוָה וְהַפְּסֵד עֲבִירָה וְהַנֵּה כָּלָל גְּדוֹל נִקְרָא אֲנָכִי שֶׁהוּא אֲנִי כ' שֶׁהוּא שְׁנֵי פְעָמִים עֶשֶׂר הֵינּוּ שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי הַמְּלָכִים אֶהְבֵּה וְיִרְאָה מִשְׁתַּמְשִׁים בְּכֶתֶר אֶחָד וְעֵשֶׂר י"ם גִּימַט' כַּת"ר שֶׁהוּא בְּחַי' אֶהְבֵּה וְיִרְאָה כִּי בְּחַי' אַח"ד הוּא בְּחַי' עֶשֶׂר שֶׁכָּל דְּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה הוּא בְּחַי' יוֹד וְהוּא בְּחַי' עֶשְׂרֵה עֶשְׂרֵה הַכֹּפֵף בְּשִׁקְלֵי הַקּוֹדֵשׁ שֶׁהוּא בְּחַי' קוֹדֵשׁ לֵה' שֶׁהוּא מֵאֵמֶר רֵאשׁוֹן וּמְכוּוֹן כְּנֶגֶד אֲנָכִי וְלֹנָה הִיא מִצְוָה בְּאֶפְי נִפְשָׁה וְתַכְלִית כָּל הַמִּצְוֹת: כִּי אִישׁ אִישׁ אֶשֶׁר יִקְלַל אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ.

וְנוֹכַח לֹמַר עַד"מ וְעַבְדוּדָה דְּהַנֵּה אֲמַחְזו"ל רְצָה הַקַּב"ה לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָהּ הַרְבֵּה לְהֵם תּוֹרָה וּמִצְוֹת כְּנ"ל וְיָדוּעַ קוֹנְשִׁיא זֹו שֶׁאֲדַרְבָּה אִם הֵיוּ מוֹעֲטִין. הֵיוּ יְכוֹלִים לִיְהַנֵּה יוֹתֵר בְּמִצְוֹת וְלִהְבִּין זֶה הַנֵּה יָדוּעַ עֲנִין קְדוּשׁ, פִּירוּשׁוֹ מְוַבְדֵּל הֵינּוּ מְוַבְדֵּל וּמְוַפְרָשׁ מִגִּשְׁמִיּוֹת וְתַאֲנוֹת עוה"ז הַגּוֹפְנִיּוֹת כְּמֵאֵחְזו"ל כָּל הַיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית נִקְרָא קְדוּשׁ בְּעַבּוֹר שֶׁהוּא מְוַבְדֵּל מִתַּעֲנוּגֵי הַגּוֹפְנִיּוֹת וְזֶהוּ מְזַהֵר הַפְּתוּב קְדוּשִׁים תִּהְיֶה פִּי שֶׁתִּהְיֶה מְוַבְדֵּלִים מִתַּאֲנוֹת גּוֹפְנִיּוֹת לִהְיוֹת דְּבוּק בְּקְדוּשָׁה עֲלִיוָנָה בְּקַבְּלַת עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּלִי הַפְּסֵק בְּדַבְרֵי קוֹת

בבחי' צדק מלכותא קדישא אמןם לבחי' זו בחי' הַזְדַּכְכוּת מְתַאוּת גּוֹפְנִיּוֹת א"א להגיע כ"א ע"י סיוע מן השמים שָׁמֵן הַשְּׁמַיִם יְסִייעוּהוּ וְזֶהוּ מֵאַמְרָם ו"ל רָצָה הַקַּב"ה לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל ר"ל שֶׁהַשֵּׁם רָצָה לְסִייעֵם לְבַחֵי הַזְדַּכְכוּת וְקַדְוִשָׁה לְפִיכֶּךָ הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת פִּי שַׁע"י מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וְלִימוּד תּוֹרָה הַרְבֵּה יִזְדַּכְּךָ גּוֹפֵם וְיִמְשׁוּךָ עֲלֵיהֶם בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה שְׁנֵאמַר ה' חֲפִץ לִמְעַן צְדָקוֹ פִּי הַקַּב"ה חֲפִץ לִמְעַן שְׂיִהְיוּ דְבָקִים בְּבַחֲבִי צְדָק"ו בְּבַחֲבִי מְלִכּוּתָא קַדִּישָׁא בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה עֲלִיוֹנָה פִּנ"ל לְכֹן יִגְדִיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר פִּי שֶׁהַגְּדִיל לָהֶם הַתּוֹרָה בְּרַבּוּי מִצְוֹת פְּדִי וְיִאֲדִיר וְאִין אֲדִיר אֱלָא מְלִכּוּת פִּי שְׂיִהְיוּ דְבוּקִים בְּבַחֲבִי מְלִכּוּת פִּנ"ל פִּי הַמִּצְוָה הוּא כְּלִי לְבַחֲבִי קַדְוִשָׁה וְכַשְׁעוֹשֵׂה הַמִּצְוָה הוּא מְמַשֵּׂיךָ ע"ע עִם הַפְּלִי בַּחֲבִי אֹר הַקַּדְוִשָׁה וְזֶהוּ נִסְחַ בְּרַכּוֹת הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר קַדְוִשְׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו פִּי כִי עֵיקַר כְּוֹנֵת הַמִּצְוָה שְׂצָרִיךָ לְכַוֵּן בַּעֲשִׂיַת הַמִּצְוָה פְּדִי לְהַמְשִׁיךָ ע"ע ע"י הַמִּצְוָה בַּחֲבִי אֹר הַקַּדְוִשָׁה לְכֹן מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה כְּלִי כְּוֹנֵה אֵינָה פְּלוּם כִּי מֵה מוֹעִיל הַפְּלִי אִם אִין בּוֹ אֹר וְגַם הַכְּוֹנֵה כְּלִי מַעֲשֵׂה ג"כ א"א שְׁתַּחֲוֵל אֹר בְּלַתִּי הַפְּלִי וְכַדְאִיתָא בְּרַמְבַּ"ן הַקְּדוּשׁ שְׂצָרִיךָ לַעֲשׂוֹת כְּלִי לְאֹר וְזֶהוּ מְרֻמָּז בְּפִסּוּק כִּי אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יִקְלַל אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגו' פִּי בַּחֲבִי כְּלִי הוּא בַּחֲבִי מִצְוֹת נִקְרָא אִם וּבַחֲבִי אֹר הַקַּדְוִשָׁה הַשּׁוֹכֵן בְּמַעֲשֵׂי הַמִּצְוָה נִקְרָא בַּחֲבִי אָב בַּחֲבִי מְשַׁפֵּיעַ וּמְזַהֵר הַכְּתוּב שְׁכָל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְלַל הֵינּוּ שְׂיִקְלַל בְּבַחֲבִי א"ב לְבַד הֵינּוּ שְׂיַעֲשֶׂה הַמִּצְוָה בְּלַתִּי כְּוֹנֵה הַכְּ"ל וְיִפְגְּוּם בְּבַחֲבִי אֹר הַקַּדְוִשָׁה בַּחֲבִי אָב אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר יִקְלַל בְּבַחֲבִי הַמַּעֲשֵׂה לְבַד שֶׁהוּא בַּחֲבִי א"ם הֵינּוּ שְׂמַכּוּיִן בְּמוֹחוֹ לְבַדוֹ עַנְיֵן הַמִּצְוֹת לְהַמְשִׁיךָ ע"ע בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה אֲבָל לֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשֵׂה וְלֹא יִהְיֶה בַּחֲבִי כְּלִי הוּא אֲשֶׁר מְקַלְקַל בְּבַחֲבִי א"ם בַּחֲבִי כְּלִי ע"ז נֵאמַר אָבִיו וְאִמּוֹ קָלַל דְּמִיו בּוֹ וְגו' שֶׁהוּא מְקַלְקַל בְּשִׁנְיָהֶם כִּי אִין זֶה בְּלֹא זֶה פִּנ"ל וְזֶה ג"כ מְזַהֵר הַכְּתוּב כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וְגו' כִּי יָדוּעַ שָׁגַם בְּמִצְרַיִם הָיוּ לָהֶם מִצְוֹת אֱלֹא שְׂלֵא הָיוּ בְּאוֹתָהּ כְּוֹנֵה לְהַמְשִׁיךָ ע"ע בְּזֶה קַבְּלַת הַקַּדְוִשָׁה וְעוֹל מְלִכּוּת שְׁמַיִם בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם הָיוּ בְּכַוֵּנָה זֶה שֶׁל קַבְּלַת עוֹמ"ש מִיָּד הָיוּ מַעֲבִירִין מֵהֶם עוֹל דְּרָךְ אֶרֶץ וְהָיוּ בְּבַחֲבִי קַדְוִשָׁה בַּחֲבִי גְּאוֹלָה אֱלֹא שְׂהָיוּ מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה בַּחֲבִי כְּלִי בְּלַתִּי אֹר הַכְּוֹנֵה וְלִזְנֵה מְזַהֵרִם הַכְּתוּב שְׂלֵא יַעֲשׂוּ כֹן רַק תְּמִיד לְחַבֵּר בַּחֲבִי מַעֲשֵׂה עִם בַּחֲבִי אֹר הַכְּוֹנֵה לְהַמְשִׁיךָ ע"ע בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה וְיִהְיוּ בַּחֲבִי שְׁלֵם וְהַתְּחַבְּרוֹת לְשִׁנֵי הַבַּחֲבִי וּבְזֶה יִזְדַּכְּכוּ גּוֹפֵם וְיִהְיוּ קַדוּשִׁים לַה' וְזֶהוּ סוּר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב בְּקִשׁ שְׁלֹם וְרַדְּפֵהוּ פִּי שְׂבַשְׁעַת עֶסְקָךָ בְּסוּר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב תְּבַקֵּשׁ שְׁלֹם בַּחֲבִי הַתְּחַבְּרוֹת (כִּי שְׁלֹם הוּא בַּחֲבִי הַתְּחַבְּרוֹת שְׁנֵי דְבָרִים) לְחַבֵּר בַּחֲבִי.

כְּלִי בַּחֲבִי מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה בַּחֲבִי א"ם לְבַחֲבִי הַכְּוֹנֵה בְּכַדִּי לְהַמְשִׁיךָ ע"ע בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה בַּחֲבִי צְדָק מְלִכּוּתָא קַדִּישָׁא בַּחֲבִי אָב שְׂיִהְיוּ שְׁנֵינֵיהֶם בְּיַחַד וְהַתְּחַבְּרוֹת שְׁלֹם וְעִי"ז יִזְדַּכְּכוּ הַגּוֹפִים לְהִיוֹתָם קַדוּשִׁים וּמְבַדְּלִים מְתַאוּת הַגּוֹפְנִיּוֹת לְהִיוֹת דְּבוּק בְּבַחֲבִי קַדְוִשָׁה עֲלִיוֹנָה כִּי"ר אָמֵן: פְּרִשְׁתָּ אָמֵר וְיִזְדַּכְּרֵה' אֵל מִשָּׁה אָמֵר אֵל הַפְּהָגִים בְּנֵי אֶהְרֹן וְגו'.

הִנֵּה הָרַב הַקְּדוּשׁ מְבַאֲרֵיטְשׁוּב זִלְלַה"ה פִּי הַכְּתוּב ע"ד שְׁפִי בַעַל אוֹה"ח שְׂפִיר' מְלַת אָמֵר מְלִשׁוֹן מַעֲלָה יַעו"ש ר"ל שֶׁהַקַּב"ה חָשַׁשׁ שְׂפִישְׂפִיאֵמַר לָהֶם כִּי קַדוּשׁ הוּא לְאַלְקִיו שְׂלֵא יִהְיֶה לָהֶם בַּחֲבִי גְּסוּת ח"ו עִי"ז לְכֹן צָוָה הַשִּׁי"ת לְמִשָּׁה אָמֵר אֵל הַפְּהָגִים ב"א ר"ל בַּחֲבִי מַעֲלָה בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה שְׂבָהֶם אֵינָה מַצַּד עֲצָמָם כ"א מַצַּד אֶהְרֹן אָבִיהֶם שְׂזִיפָה לָהֶם בַּחֲבִי קַדְוִשָׁה וְלֹא מַכְחָם ע"כ וְגַם אָנִי אֶפְרָשׁ בַּעַז"ה עִזָּה"ד בְּפִשְׁטוֹת יוֹתֵר הֵינּוּ מַחְמַת חָשַׁשׁ הַכְּ"ל צָוָה הַבּוּב"ה לְמַשְׁרַע"ה שְׂיִזְכְּרוּ בַּחֲבִי בְּנֵי אֶהְרֹן תְּמִיד הֵינּוּ בַּחֲבִי נִדְּב וְאָבִיהוּא

שְׁהִיוּ בְּאֵמֶת קְדוּשִׁים כַּמֵּאמָה"כ בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ כִּי הָיוּ בְּשִׁלְיֹמוֹת הַתְּקַרְבוֹת לֵה' רַק שִׁמְהָ הַיְתָה זֹאת לְהַתְקַיֵּם בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ פִּדּוּעַ לְכֹן תִּיְקַף פְּשָׁא לָהֶם שׁוּם בַּחֲוִי קִטְנָה אֲשֶׁר אֵינָה בְּשִׁלְיֹמוֹת לְכֹן נִשְׂרָפוּ ע"כ פְּשִׁיזְפָרוּ זֹאת שְׂאָר בְּנֵי אֶהֱרֹן וַיְהִי נֶגֶד פְּנֵיהֶם תָּמִיד כ"ז אִוִי יִזְהָרוּ וַיִּשְׁמְרוּ א"ע מְשׁוּם בַּחֲוִי גִסּוֹת וַיְהִיו בְּבַחֲוִי עֲנָוָה בְּאֵמֶת שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַבַּחֲוִי הַקְדוּשׁוֹת וְנִק' א' שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַבַּחֲוִי עַד שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה עִי"ז לְמִשְׁחָה רַבִּינוּ ע"ה בְּעֵבֹר שְׁהִיָּה בְּשִׁלְיֹמוֹת הָעֲנָוָה.

שֶׁהַתּוֹרָה מְעִידָה עָלָיו וְהָאִישׁ מִשְׁחָה עָנּוּ מְאֹד וְגו', וְאִין הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה כ"א עַל גְּמוּכֵי הָרוּחַ כַּמֵּאמָה"כ אֵת מִי אֲשַׁכּוֹן אֵת דָּכָא וְגו' וְלֹא נִתְּנָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל רַק בְּעֵבֹר בַּחֲוִי עֲנָוָה כַּמֵּאמָה"כ לֹא מְרַבְּכֶם חֶשֶׁק ה' בְּכֶם וְדַרְזוּ"ל שְׂאֵתֶם מִמְעֵיטִין עֲצָמְכֶם לִפְנֵי וְזֵהוּ עֵיקַר חֶשֶׁק ה' בַּחֲוִי עֲנָוָה וּמְרֻמָּז בַּפ' בְּזֹאת יָבֵא אֶהֱרֹן וְגו' זֹאת גִּימְט' חֶשֶׁק פִּי בְּבַחֲוִי עֲנָוָה שֶׁהִיא עֵיקַר חֶשֶׁק ה' בְּאוֹתָהּ בַּחֲוִי יָבֵא אֶהֱרֹן אֶל הַקְּוֹדֶשׁ אֲמַנְם בְּיוֹתֵר צָרִיכִים זִירוּז לְבַחֲוִי זֶה הַגְּדוּלִים שְׁבִיִּשְׂרָאֵל כִּי מִי שֶׁהוּא עֲדִינִן אֵינּוּ בְּשִׁלְיֹמוֹת הַמְּדוּת זֶה בְּנוֹדָאֵי רוּאָה אֵת נִגְעָיו וּמְדוּתָיו הַמְּקַוְלָקְלִים וּבְמָה יִתְגַּאֵה לְכֹן זֶה א"צ זִירוּז כ"כ רַק מִי שֶׁהוּא בְּאֵמֶת סוּר מְרַע מִחֲמַת גְּוֹדֵל יִרְאָה מֵה' וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגְּוֹדֵל אֶהֱבֵתוֹ לֵה' בְּאֵמֶת כְּמוֹ הַפְּהָגִים שֶׁהִיוּ בְּשִׁלְיֹמוֹת הַמְּדוּת עַד שֶׁהִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת לֵה' לְיִיחָד עוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְלֵהַמְּשִׁיךְ בְּמַעֲשֵׂיהֶם רַב שֶׁפַע וְקִדּוּשָׁה בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וְא"כ בְּמָה יִשְׁפִּיל וַיִּכְנִיעַ לְכַבּוֹ פְּשִׁהֲשִׁיג גְּוֹדֵל שְׁלִימוֹת הָעֵבֹדָה לֵה' וְע"ז הַזְּהִיר הַכְּתוּב שֶׁאֵעֲפִי"כ יִהְיֶה לוֹ בַּחֲוִי עֲנָוָה וְלֹא יִחֲזִיק טוֹבָה לְעֲצָמוֹ ח"ו כָּלֵל בְּאֲשֶׁר שִׁיַּדַע שֶׁהַפֶּל בָּא לוֹ מֵה' בְּמִתְנַת חֲנָם אֵעֲפ"י שְׂאֵינּוּ כְּדָאֵי וְזֵה מְרֻמָּז בַּחֲוִי אֶתְנוּן דְּשִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל ר"ל ה' אֶלְקֵינוּ מְרַמָּז לְבַחֲוִי יִרְאָה וְאֶהֱבָה שִׁישׁ לְאֶדָם הַמָּה מִן ה' אֶחָד ר"ל שֶׁהַשֵּׁם אֶחָד נִתֵּן לוֹ מִתְנַת חֲנָם לְמִי שִׁישׁ לוֹ וְלֹא בָּא לוֹ מִכַּחוֹ וְעוֹנָצָם יְדוֹנָאֲפִילוּ מִשְׁחָה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוּם שֶׁהִיָּה נֶאֱמָן בְּכָל בֵּית ה' הִיָּה ג"כ תּוֹפֵס בְּעֲצָה זֶה שִׁיָּהִי לוֹ עִי"ז בַּחֲוִי עֲנָוָה בְּאֵמֶת שִׁיַּדַע וְהִבִּין שֶׁהַפֶּל בָּא לוֹ מֵאֵת ה' בְּמִתְנַת חֲנָם ע"י כ"ה אֶתְנוּן דִּיחֻדָּא דְּשִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל וְגו' וְזֵהוּ כָּל הַנְּבִיאִים לֹא נִתְּנָבְאוּ אֶלָּא בַּחֲוִי ר"ל מִחֲמַת שֶׁהִיוּ בְּשִׁלְיֹמוֹת הַמְּדוּת וְלֹא יָכְלוּ לְהַשִּׁיג בַּחֲוִי עֲנָוָה רַק ע"י כ"ה אֶתְנוּן דַּק"ש לְכֹן בְּעוֹנִתֵינוּ כְּאֲשֶׁר גָּרַם הַחֲטָא וְנִחְרַב הַבַּיִת אֵין לָנוּ עוֹד נְבִיא וְלֹא אֶתְנוּ יוֹדַע עַד מָה ר"ל לְמָה אֵין לָנוּ עוֹד נְבִיא לְפִי שְׂאֵין אֶתְנוּ בַּחֲוִי מ"ה בַּחֲוִי עֲנָוָה בְּשִׁלְיֹמוֹת כַּנ"ל גַּם נ"ל לְפָרִשׁ אֵין אֶתְנוּ יוֹדַע ע"ד מ"ה אוֹתִיּוֹת דַּמַּע"ה פִּי שֶׁמִּחֲמַת שְׁפִלוּתוֹ וּפְחִיתוּת עֲרַכּוּ בְּעֵינָיו דוּמָה כְּמוֹ שְׂדוּאָג וּבּוֹכָה ע"ז הֵם נִקְרָא בְּעַל דַּמַּע"ה לְפִי שֶׁתָּמִיד הִיָּה מִתְּפַלֵּל לְפָנָי ה' בְּדַמְעָה בְּאֵמֶת וְזֵהוּ כְּאֲשֶׁר גָּרַם הַחֲטָא אָנוּ אוֹמְרִים אֵין אֶתְנוּ יוֹדַע ע"ד מ"ה ר"ל שְׂאֵין לֵט בַּחֲוִי דַּמְעָה הַנ"ל בַּחֲוִי עֲנָוָה כִּי אֵין הַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה אֶלָּא עַל גְּמוּכֵי הָרוּחַ וְלְכֹן בַּחֲוִי עֲטָה הוּא רֹאשׁ לְכָל הַבַּחֲוִי וְנִק' אֶל"ף וּמְרֻמָּז בְּכַתּוּב בְּנֵי אֶהֱרֹן גִּימְט' או"ר אֶל"ף שֶׁהוּא בַּחֲוִי עֲנָוָה ר"ל שֶׁהַבּוֹב"ה הַזְּהִיר אֵת הַפְּהָגִים לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ או"ר אֶל"ף שֶׁהוּא בַּחֲוִי עֲטָה וְנִתֵּן לָהֶם עֲצָה הַנ"ל בְּאוֹמְרוֹ וְהַפְּהָן הַגְּדוֹל מֵאֲחִיו וְדַרְזוּ"ל גְּדִלוֹהוּ מִשְׁלַל אֲחִיו אַחֲוִי גִימְט' כ"ה פִּי כֹהֵן הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר יוֹכֵל לְמַצּוֹא בְּעֲצָמוֹ שׁוּם מְדָה שְׂאֵינָה בְּשִׁלְיֹמוֹת מִמִּילָא יִהְיֶה בְּבַחֲוִי עֲנָוָה אֶבֶל הַכַּהֲ"ג שֶׁהוּא בְּתַקְלִית הַשְּׁלִימוֹת בְּכָל הַמְּדוּת אֵיף יִהְיֶה לוֹ בַּחֲוִי עֲטָה ע"ז אֶמַר גְּדִלוֹהוּ מִשְׁלַל אַחֲוִי עוֹלָה כ"ה ר"ל ע"י בַּחֲוִי כ"ה אֶתְנוּן דִּיחֻדָּא דְּשִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל כו' ר"ל שִׁיִּתְבּוֹנֵן שֶׁהַפֶּל הוּא מֵה' אֶחָד אֲמַנְם הַפְּהָגִים הַהִקְדוּשִׁים אוֹ שְׂאָר כָּל אֶדָם שִׁמְצָא בְּעֲצָמוֹ שׁוּם בַּחֲוִי שְׂאֵינָה בְּשִׁלְיֹמוֹת וַיִּפְּוֹל לְבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וַיֹּאמֶר ח"ו בְּהִסְתַּת הַיִּצָּר אֵיף אֶקְרַב אֶל

הקדש לעשות שום מצנה שידוע שעיקר המצנה לייחד יחודים בעולמות העליונים ולהמשיך וכו' ומי אני איש פמני שאיני בשלימות המדות שאקרב לה' שאוכל לייחד יחודים בעולמות הנוראים העליונים ועי"ז יוכל ח"ו ליפול בעצמו מאוד ולהמנע ממצנת ה' ח"ו ע"ז אמר הפתוב בדרך רמז לנפש לא יטמא בעמי"ו ר"ל עמי"ו גימט' ענ"ו פי שלא יטמא ח"ו את הנפש ע"י גנדל עונה שיפול ביותר בהסתת היצה"ר וימנע ח"ו מעבודתו ית' רק שינחם א"ע במה שאמר ה' בנים אתם לה' אלהיכם וגו' וכרחם אב על בנים פן ירחם ה' עלינו לקבל עבודתנו כמו שהם ובלבד שיהיה בכל לב ובכל נפש וזהו מרומז בפתוב פי אם לשארו הקרוב אליו וגו' ר"ל שיזפור בחי' קרבות שהבטיחנו הבוב"ה וקראם בנים וגם בחי' אשה ובחיל' בת וכדומה בחי' חבה ועי"ז ידבק א"ע לה' בגנדל הכנעה וענוה ונהנה ויראה לה' שגנזפה לזה אכי"ר: או יאמר בד"ז ע"ד שאמר הרב הקדוש מברדיטשוב זללה"ה על יתור לשון של תיבת בני אהרן דהנה הבוב"ה צנה בכאן אל הפהנים תוספת קדושה על הפהנים יותר מבני ישראל ומחמת זה היו יכולים ח"ו לבא לבחי' גסות הרוח.

ע"כ הקדים השי"ת ואמר להם שבחי' קדושה זו הוא רק מחמת שאתם בני אהרן ולא מצד מעלתכם בעצמכם וזהו אמור אל הפהנים בני אהרן היינו אמור להם שבחי' זו היא להם רק מצד שהם בני אהרן ועל אופן זה נוכל לומר ג"כ שזהו פוננת הפסוק ביתור לשון שלא יבואו ח"ו לבחי' גסות הרוח אמר להם הקב"ה שיזכרו מה שאירע לנדב ואביהוא על שלא היה להם בחי' הכנעה פראוי פדאי' שהסיבה שלהם היתה מחמת שהורו הלכה בפני רבם ולא היו להם בחי' הכנעה פראוי וזה אמור אל הפהנים שיזכרו מה שאירע לנדב ואביהוא בני אהרן ולא יבואו לבחי' גסות הרוח ונ"ל עוד דהנה בחי' פהן הוא בחי' חסד היינו שהפנה שהולך לעבוד עבודה בכהמ"ק ששם הוא השראת השכינה ממש צריך להיות בבחי' הכנעה ולב נשפר ולהבין שהפל הוא רק מצד חסדו ית' ולא מצד מעשיו הטובים שאו יכול להמשיך בחי' השראת השכינה עליו כמאה"כ אני אשפון את דכ"א אבל כשהוא ח"ו בבחי' גסות אין אני והוא יכולין לדור ולקב' פהן גדול משמש בשמנה בגדים ששמונה פעמים בג"ד בגימט' חס"ד לרמז על האמור שפנה צריך להבין שהפל הוא מצד חסד ולהיות בבחי' לב נשפר וזה היה בחי' אהרן זהו ג"כ בחי' יובל כמ"ש במ"א באריכות וכן אקצר היינו עד"ז פשובר בחי' לב נעשה ב"פ י"ו וזהו יובל י"ו ל"ב י"ו פעמים י"ו גימט' אהר"ן וזה ג"כ מרמז שעיקר בחי' אהרן הוא לב נשפר וזהו פוננת הזוה"ק ציץ לפהנים ציצית לישראל שבקי' מצנת ציצית הוא להתעטף ב"ציצית"ת ל"ב ויש שמנה חוטין באחת ובכולן ל"ב מרמז שעיקר בחי' עבודה הוא בחי' ל"ב נשב"ר ונדכ"ה שס"ת בר"ה גי' אור מרמז שע"י לב נשפר ונדכה נשפע עליו אור נחיות מחי' החיים א"ס ב"ה אבל כשהוא ח"ו בבחי' גסות הרוח או גורם הסתלקות אור החיים אור הקדוש וכמו שמצנת ציצית מרמז על לב נשפר כמ"כ מרמזים ח' בגדי פהונה נגד שמנה חוטים של ציצית בפרט ובכלל המה ל"ב חוטין ונגד זה היא בחי' ציץ שפרמז ג"כ שצריך להיות בבחי' לב נשפר להתרחק מבחי' עצות מצח וכמשאחז"ל ציץ מכפר על עצות מצח וזהו מרומז ג"כ בבחי' אהרן ששמנה פעמים ל"ב גימ' אהרן והפלל הוא שהפנה שצריך לעבוד עבודת ה' ולזבוח זבחים לה' וא"א בשום אופן רק ע"י רוח נשברה כמ"ש זבחי' אלקים רוח נשברה כמ"ש במ"א עפ"י פירש"י שהיה אהרן בוש

לגשת לעבודה ואמר לו משה למה אתה בוש לכה נבחרת וכתבנו שפיר לכה נבחרת
מחמת שיש לה מדת הכנעה ושם הארכנו וכאן אקצר עכ"פ עיקר עבודת הפהן היא בחי'
הכנעה ולב נשבר ואז נשפע עליו אור החיים מחי החיים אבל פשהוא בבחי' גסות או
הוא הסתלקות הדעת אור החיים וגורם ח"ו בחי' מיתה וזהו אמור אל הפהנים בני אהרן
פי' שהם בני אהרן וצריכים להיות בבחי' אהרן שהוא בחי' חסד בתי' לב נשבר בחי'
קיים אבל לנפש מת לא יטמא בעמיו פי' שלא יקרב א"ע לבחי' מיתה שהוא גסות הרוח
רק לקרב א"ע לבחי' חסד וזהו ל"נפש ל"א י"טמא ב"עמיו ר"ת גימט' חס"ד היינו להבין
ולהשפיל שהכל הוא בחי' חסד האל שאז נשפע עליו אור וחיית מאור חי החיים אור
א"ס ב"ה ואז הוא בבחי' ח"י יהי רצון שגנפה לזה אמן פן יהי רצון: בפ"י רש"י להנהיר
הגדולים על הקטנים להבין כ"ז עדהמו"ס הנה אחז"ל פהנים שלוחי דרחמנא ונהו.

והנה ענין השלוח הוא להיות כמו השולח כמאחז"ל שלוחו של אדם פמותו וכן הפהנים
המה שלוחי דרחמנא להמשיך רב חסד ורחמים על העולם ויקריבו קרבנות להקריב את
ב"י לאביהם שבשמים ע"י רב חסד לכן גם הפהנים צריכים להתלבש בשנים עשר בגדי
כהונה היינו שמנה בגדים של כה"ג וד' בגדי פהן הדיוט שהבגדים מרמזים לבחי' י"ב
מדות הרחמים פי' שם אל הוא הפולל פולם שהפהנים צריכים להתלבש בבחי' אהבה
להיות אוהב שלום ורודף שלום ובזה ימשיכו מלמעלה ג"כ בחי' חסד ואהבה לכן גם
המתפלל צריך לקבל ע"ע מ"ע ואהבת לרעה פמוה יען שתפלות במקום תמידין תקנום
פמו קרבן התמיד והמתפלל צריך להיות כמו הפהן להתלבש ג"כ בבחי' אהבה וחסד פמו
הפהן הנ"ל אמנם א"א להשיג בחי' ואהבת לרעה פמוה כ"א ע"י בחי' שפלות תחלה
ולהתרחק מבחי' גאנה מאוד פי' גא"ו"ה היא גימט' ט"ו פמנין והמלואים של שני אותיות
ראשונות של השם ב"ה ולכן ע"י גאנה פוגם חס ושלום בשני אותיות של השם ב"ה
ולכן צריך האדם ליזהר בזה מאוד שלא יפגום ח"ו למעלה במקום גבוה פזה וזשאה"כ
אשרי הגבר אשר תיסרנו י"ה פי' אשרי הגבר אשר בחי' אותיות י"ה מניסרין אותו
ומתפחד לפגום בהם פנ"ל ועי"ז הוא בא לבחי' ענוה והכנעה ולבחי' אהבה לכאו"א ויוכל
להמשיך בחי' גדולה בחי' חסד מלמעלה פנ"ל וזהו מרומז בפסוק גדלו לה' אתי פי' גדלו
היינו המשיכו בחי' גדולה בקי' חסד ע"י בחי' את"י ר"ת של א"שר ת"יסרנו י"ה פנ"ל
שע"י בחי' הכנעה בא לבחי' כה"ן פי' במלת הכנעה יש מלת פהן ונשאך אותיות ה"ע ג"כ
גימט' כה"ן ויען שהפהנים צריכים לעסוק תמיד ולדבק א"ע בבחי' חסד בחי' גדולה פנ"ל
מהראוי הוא שיתעסקו בקבורת מתים שהוא חסד של אמת רק מגודל קדושתם פנה
הקב"ה.

שלא יטמאו למתים ולא יקה להם בבחי' זו בחי' גדולה בחי' גדלות של חסד ויקנה להם
בבחי' זו בחי' קטנות פי' בחי' חסד נק' בחי' גדלות ומה שאינו בחי' חסד נק' בחי' קטנות
וזה שאה"כ אמור אל הפהנים ב"א פי' שיקנה להם בחי' אהרן אוהב שלום ורודף שלום
ועכ"פ בבחי' זו יקה להם בחי' קטנות היינו להנהיר הגדולים היינו בעלי החסד על
הקטנים היינו שיקנה להם לפעמים בחי' קטנות ג"כ פנ"ל ולא יטמאו למתים ואה"כ ע"י
מה יוכלו להגיע לבחי' חסד ואהבה פזה ע"י כ"א לשארו הקרוב אליו פי' ע"י בחי' לשארו
שהוא בעיניו פשירים נבזה בעיניו נמאס ועי"ז יוכלו להגיע לבחי' גדולה הנ"ל בחי' חסד
ואהבה לכאו"א יה"ר שגנפה לזה אכי"ר: א"י עד"ז הנה פכר אמרתי לפרש דבר זה

דהנהאָהרן הפהן הוא בחינת חסד כמאמר הפתוב תנמיך ואוריה לאיש חסידה ומדה טובה וחסד נקראת גדולה וכמאמר הפתוב לה' הגדולה וכמאמר חז"ל גדולה מדה טובה יותר וכו' והנה ג"ח שעושים עם המתים הוא חסד של אמת כמבואר ועשית עמדי חסד ואמת.

והנה פאָשר אמר הקב"ה למשה להזהיר את הפהנים שלא יטמאו צונו שיאמר להם מתחלה שיהיה דבוקים בקדושתו של אהרן שהוא בחי' חסד ולא יתפרד ממנו אף מה שאינם גומלים חסד עם המתים הוא מחמת שפן צוה המקום ית' אבל רצונם מאוד לגמול חסד בזה וזהו המכוון אמור אל הפהנים שיהיה תמיד בבחי' ב"א איש החסד ולא יטמאו למת מחמת אזהרה לא מצדם וזהו להזהיר גדולים על הקטנים וכעת אבאר יותר דהנה עיקר ובו תדבק הוא הדבק במדותיו כמו שדרז"ל מה הוא רחום ונה שאמר הזוה"ק קוב"ה אחד לעילא כו' לא יתיב על פורסיי דיקריה עד דאיתעבידת ברזא דאחד פגונוא דיליה היינו בחי' ובו תדבק אחד באחד והנה עיקר חיבוק ודיבוק הנה הוא בש"ק זכור ושמור בדבור אחד נאמרו זכור הוא דכורא ושמור הוא נוקבא פי הקב"ה מקור החסד והוא הנותן רחמים לכל כמאהמ"כ ונתן לה רחמים והעיקר היא בשבת שאו היה בדבור אחד ונמשך הקדושה שהוא על כל ששת ימי המעשה ובשבת נתנה התורה שאז עמדו על הר סיני וקבלו הסימנים ההמה גומלי חסדים רחמים וביישינים שעיקר הוא בחי' אבות פידוע והראשון הוא אברהם יומא דכולהו דאקרי יומם יצוה ה' חסדו כמבואר בספרים ונה בחי' שבת שי"ן הוא בחי' אבות פידוע וב"ת היא כנ"י דבוק בבחי' שי"ן מדת האבות כמבואר בזוהר והנה פשהזוהר הקב"ה לפהנים שיהיה דבוקים בקדושתו של אהרן וכמבואר רמז להם בשעת מעשה אשר לא יטמאו למת יהיו זהירין שלא יטמאו לנפש הוא בחי' שבת פי בו שבת וינפש רק יהיו דבוקים בקדושת שבת שהוא אור שי"ן וזהו שאר"ו אותיות או"ר ש' והקרוב אליו הוא שבת קרוב לא' אות ב' קרוב לר' ש' וקרוב לש' ת' והיא שב"ת והוא אותיות רא"ש היינו בחי' אבות שהם הראש כמבואר: או יאמר עד"ז הנה ידוע מאמחו"ל על הפ' ובו תדבק וכי אפשר להדבק בשכינה אלא הדבק במדותיו מה הוא רחום אף אתה רחום וכו' ולזה היה עיקר בריה"ע בשביל החסד שיעשה האדם תמיד חסד להדבק במדותיו פנ"ל וגם יסתפל תמיד במדת חסד של הקב"ה שהפל הוא מצד חסדו ית' ולא יסיח מדעתו פלל חסד הש"י כמאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד ואעפ"י שפכת בראשי ברא אלהים ואמחו"ל שבתחלה עלה במחשבה לברא העולם במה"ד והקדים מדת הרחמים ושתפה למדה"ד ומכאן נראה שעיקר בריה"ע היה במדה"ד אמנם גם מדה"ד היה בשביל החסד כמאחו"ל ל טף למה באים פדי ליתן שכר למביאייהם פי טף בחי' קטנות בחי' הדין פי שם אלהים הוא מדה"ד בחי' קטנות ובאדם שלמטה בחי' הקטנות הוא בחי' חשכות שאינו רואה חסד השי"ת ונופלים לו במחשבתו פניות ומחשבות זרות בשעת עבודתו להשי"ת לכה צריך האדם להפך אותו בחי' חושך לנהורא ויהי' מזה לב נשבר פנ"ל ומסתפל בחסדו ית' ויבטח בו ויתאמץ ויוסף פח לעבוד ה' בהכנעה ושמחה שישמח בחסדו ית' וזאת היא עיקר העבודה לשתף חשוקא בנהורא וכמאחו"ל ל כברייתו של עולם ברישא חשוקא ונהדר נהורא דכתיב ויהי ערב ויהי בוקר פי לזאת היתה עיקר בריה"ע לבחי' עבודה זו לשתף חשוקא בנהורא ולהפך חשוקא לנהורא ולזה פונו רז"ל באמרם ט"ף למה באים פדי וכו' ואמרו בתחלה עלה במחשבה לברא וכו' פי שגם האדם צריך לשתף בחי' החסד למדה"ד שהוא בחי' קטנות בחי'

חשכות פנ"ל בחי' הסתרת פנים שיהיה לו מתחלה בעבודת הבוב"ה ית' לכן עכשיו יסתפל
בחסדו ית' ולצפות לישועה ובזה ישתף מדת החסד למדת הדין וזשאה"כ כל אשר בו
מום לא יקרב וגו' מום גימט' אלקים פי' כל פהו שיש בו מדת אלהים בחי' דין בחי'
קטנות והסתר פנים פנ"ל לא יקרב פי' זה הפהו לא יוכל להקריב לה' פי' אינו בשלימות
העבודה עד שידיבק א"ע במדת החסד פנ"ל וזהו ג"כ שאמה"כ אל תטמאו בכל אלה פי'
בכל אלה וגו' ולכאורה יש לדקדק למה לא כתב אל תטמאו באחת מכל אלה ולפי מ"ש
ניחא כ"ל אל"ה גימט' אלהים פי' שהזהירם שלא יהי' בהם בחי' אלהים בחי' דין בחי'
קטנות והסתר פנים בחי' חשף פנ"ל רק לשתף חשוקא לנהורא להסתפל בחסדו ית' לקנים
מאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד ולהיות גומל חסד עם אחרים בכדי להדיק במדותיו ית'
מה הוא רחום אף אפה רחום וכנ"ל ומה הוא ארף אפים וכו' וכן בכל י"ג מדות של
רחמים כדאיתא בזה"ק קוב"ה לא יתב על פורסא דיקרי' עד דאיתעבידת ברזא דאחד
פגונוא דילי' פי' שאין השכינה שורה על האדם אא"כ שיהיה האדם ג"כ דבוק בי"ג
מדותיו ית' שנקרא תא דאח"ד גימט' י"ג פגונוא דיליה שהוא מןקתר בי"ג מכילין דרחמי
ובשבת משפיע הקב"ה חסדו ית' בהארת פנים שיוכלו להדיק במדותיו ויהפכו חשיקא
לנהורא וישתפכו מדת החסד למדה"ד פנ"ל וזשאה"כ כל האומר ויכלו על הפוס בשבת
כאלו נעשה שותף להקב"ה במע"ב פי' מלת ויכל"ו בגימ' חסד ומלת כו"ס גימט' אלהי"ם
ר"ל האומר ויכלו שהוא מרמז לבחי' חסד על הכוס שמרמז על בחי' אלהים ומחבר
ומשתף בחי' חסד בחי' גדלות המנחין עם בחי' דין בחי' קטנות המנחין בזה הוא מדבק
א"ע במדותיו ית' שבה ברא העולם ששתף מדה"ר למדה"ד פנ"ל ולזה סדרו אכנה"ג
בסדר תפלת מוסף של שבת וגם האוהבים דבריה גדולה בחרו אז וכו' פי' האוהבים
דבריה של שבת המה מייחדים ומשתפים מדת חסד עם מדת הדין שבחי' חסד נקראת
גדולה כמאה"כ לה' ה' הגדולה וגו' ומלת בחרו גימט' יראה שמרמז לבחי' דין פנ"ל זהו
פי' האוהבים דברים של שבת ופי' במה אוהבים שמייחדים השני בחי' חסד ודין
שנקראים גדול"ה בחר"ו ועי"ז נעשה א"ו שמרמז ג"כ על בחי' יחוד העליון כמאה"כ
המלה המרומם לבדו מא"ז כי עיקר של החסד והשפעה זו משפיע עלינו הקב"ה בשבת
ובזכותה וזשאה"כ ל הנכנס לבקר את החולה בשבת אומר יכולה היא שתרחם פי' יכול"ה
עם הפולל גימ' חסד פי' בחי' חסד היא שתרחם ר"ל חסד הנמשך בשבת היא שתרחם
על החולה וזשאה"כ וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' פי' וספרתם הוא לשון ספיר לשון
זך ונקי פי' שתזכרו לכם בחי' מחר"ת אותיות תרחם שהוא בחי' חסד של שבת שמרחמת
פנ"ל כידוע שזהו ענין ספירת העומר והניף בחי' עומר גימ' עשר פעמים אל שהוא שם
החסד כידוע ולכן צריך האדם פשוטה בעצמו בחי' הקטנות והסתר פנים פנ"ל צריך
להתפלל ולהשתוק לחסדו ית' וגם במעשה לגמול חסד עם אחרים בכדי להדיק
במדותיו ית' ובזה ימשיך גם ע"ע בחי' חסד והארת פנים בעבודתו ית' וזה שפירש"י
אמר ואמר להזהיר גדולים על הקטנים פי' כיון שהזהיר הפתוב את הפתנים שלא
יטמאו למת וידוע שהתעסקות במת הוא גמ"ח של אמת וקשה לכאורה הלא הפהו צריך
לדבק א"ע ביותר למדת החסד פנ"ל וכל אשר בו מום לא יקרב שפרשנו למעלה שתי
שיש בו בחי' דין לא יוכל להקריב לה' פנ"ל רק שתמיד ידבק א"ע בבחי' חסד וא"כ איך
הזהיר הפתוב שלא יגמול חסד למת ועי"ז תיקן רש"י ז"ל להזהיר גדולים על הקטנים

בחי' חסד שנק' גדולים על הקטנים בחי' דן וקטנות שישתף בחי' חסד לבחי' דין פ"א אחר שיעשה זאת שהוא בחי' דין היינו שיניח מלעסוק במת שהוא גמ"ח ונדבק קצת במדה"ד לכן תומ"י יזהר לדבק א"ע במדת החסד פנ"ל פדי' לשתף מדת החסד עם מדה"ד שיעקר העבודה על אופן זה דווקא להשתתף למדת הקב"ה במע"ב שהי' ג"כ ברישא חשוכא והדר גהורא וזהו מרומז בפ' ל"גפ"ש ל"א י"טמא בעמיו ר"ת גימט' חסד פ"א גם זה הוא צורך החסד שיהי' בשלימות יה"ר שגנזה לזה: או יאמר ע"ד הדרך דהנה עיקר עבדות ה' הוא בחי' אהבה ויראה עליונה היינו לכסוף ולהשתוקק לה' בכלות הנפש ממש בלי שום פונה להנאת עצמו כלל הן בעוה"ז הן בעוה"ב ולא להיות כעבדים המשמשים את הרב ע"מ לקבל פרס לאהבה את ה' פדי' לקבל שכר ולירא מפניו מחמת יראת עונש ובחי' אהוי"ר עליונה הוא בחי' אבות אברהם יצחק ויעקב וצריך לראות בכלות הנפש ממש להיות תמיד דבוק בבחי' אבות יה"ר שגנזה לבחי' זו וזהו אמור אל הפנים שיהיה עיקר בחי' עבדות שלהם מחמת שהם בני אהרן וצריך לדבק א"ע בבחינת אבות בקי' חסד אהבה עליונה ולנפש לא יטמא בעמיו היינו לטמא א"ע למת פדי' שיהיה יראת עונש עליו כי עבודה זו אינה עיקרית ולזה תרמו ל"ג בעומר היינו בחי' האבות מרומז באות למ"ד שהוא ג"פ.

עשרה נעשרה מרמז על דבר שבקדושה שאין דבר שבקדושה פחות מעשרה וג"פ עשרה הוא למ"ד וצריך להמשיך בחי' למ"ד עשירית שהוא דבר שבקדושה לבחי' אבות בזה העולם הגשמי שע"ז מרמז אות ג' שאינו בחי' עשיריות היינו להיות פלטה נפשו רק לדבר במקור החיים אור א"ס ב"ה בשבע מדות עליונות שע"ו מרמז בחי' ספירת העומר שצריך לספור שבועה שבועות ולא לכונן להנאת עצמו כלל לקבלת שכר או יראת עונש וזה פוננת רש"י ז"ל להנהיר גדולים על הקטנים היינו שצריך לראות להמשיך אור זהיר צח ומצוחצח מבחי' גדלות בחי' האבות בחי' מדות קדושות עליונות בזה העולם הגשמי שהוא בחי' קטנות שכל מעשיו בזה העולם יהיו רק בהשתוקקות לדבק במדות קדושות עליונות ועי"ז מעורר המשכת שבע מדות קדושות בזה העולם שגנזה לזה אכ"ר: והכחן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו וגו'.

והרז"ל אם אין לו גדלוהו משל אחיו ולכאורה אינו מוכן מה ענין אזהרה זו לכאן גם להבין מאחז"ל בזמן שמצנפת בראש פהו גדול עטרה בראש כל אדם ויש לדקדק הלא כל הפהנים הנה להם מצנפת בראשם ולמה הנוזפר פהו גדול דווקא אף דהנה הפהו גדול שהיה מקריב קרבנות ומייחד יחודים בעולמות עליונים וממשיך שפע טובה ברוחניות ובגשמיות בנודאי הנה כל המדות שלו בשלימות הקדושה עד שנעשו פלים מוכנים לקבל בהם אור ה' כמו נר שמקבל בתוכו שמן וכן הנה מאיר בחי' שמן המשחה שהוא בחי' בינה בחי' יראה עילאה שהוא למעלה מהו' מדות עליונים ולכן נקרא שמן מלשון שמיני שהוא שמיני למדות והנה מאיר בהו' מדות שהי' בחי' נר לקבל השמן ולזה הנה משקל הבשמים הנתנים בשמן המשחה אלף שבע מאות וחמשים פמנין ז"פ נר פדי' שיאיר בכל ז' מדות שנקראים נ"ר וזה שהיה משמש בח' בגדים פ"א שהיה משמש בבחי' הנ"ל שנקרא שמינה שהיא מקור המדות הנ"ל בבחי' מקיף על המדות ולזה מרמז המצנפת בחי' מקיף על הראש וכל גודל בחי' השראת השכינה הנה לו דווקא ע"י בחי' עננה כמאחז"ל על המצנפת יבא דבר שבגובה ויכפר על דבר שבגובה על גסות הרוח פ"א ע"י שהיה לו בחי'

עֲנֶה הַמְּשִׁיף ע"ע בחי' מְצַנֵּקת בחי' מקיף בחי' הַשְּׂרָאת הַשְּׂכִינָה עִלְאָה וּבְזָה הַמְּשִׁיף הַשְּׂרָאת הַקְּדוּשָׁה בחי' עֲטָרָה בְּרֹאשׁ כָּל אָדָם וְזוֹשֵׁא"כ וְהַפְּהֵן הַגְּדוֹל מֵאֲחֵיו וְדַרְזוֹ"ל אִם אֵין לוֹ גְּדֻלָּהּוּ פְּלוֹמֵר אִם בַּחֲמִי אֵין לוֹ הֵיִינוּ בַּחֲמִי עֲנֶה יֵשׁ לוֹ אִז גְּדֻלָּהּוּ מִשָּׁל אֲחֵיו ר"ל נַעֲשֶׂה גְדוֹל מִכָּל אֲחֵיו מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְהַפְּהֵנִים שֶׁהֵם בַּחֲמִי אַחִים וְרַעִים לְהַקְב"ה כַּמֵּאֲחִזוֹ"ל לֹא זֶה מִחֲבָבָה עַד שֶׁקְרָאָה בְּתִי לֹא זֶה כֹּו עַד שֶׁקְרָאָה אַחֻתִי לֹא זֶה כֹּו עַד שֶׁקְרָאָה אִמִּי כִי יֵשׁ ג' בַּחֲמִי א' בַּחֲמִי בַת הֵיִינוּ בַּחֲמִי יִרְאָה ב' בַּחֲמִי אֶהְבֶּה בַּחֲמִי הַתְּחַבְּרוּת לַקְּדוּשָׁה וְהוּא בַּחֲמִי אַחֻת מְלִשׁוֹן אַחִי וְרַעִי ג' בַּחֲמִי הַמְּשִׁכָּה שֶׁפַע וְקְדוּשָׁה מְלַמְעֵלָה הוּא בַּחֲמִי אִם וְזֶהוּ שֶׁשָּׂאָר הַפְּהֵנִים וְיִשְׂרָאֵלִים שֶׁהֵיוּ בְּבַחֲמִי אַחִים וְהַפְּהֵן הַגְּדוֹל ע"י בַּחֲמִי עֲנֶה שֶׁהִי לוֹ הֵיָה בְּבַחֲמִי אִם לְהַמְּשִׁיף לָהֶם כָּל טוֹב שֶׁפַע וְקְדוּשָׁה מְלַמְעֵלָה גַם תִּיבַת מֵאֲחִיו גִּימַט' אֲדֹנִי גִי הֵיכַל הֵיִינוּ שֶׁהִיָה מִמְּשִׁיף קְדוּשָׁה מְלַמְעֵלָה מִבְּחִי שֵׁם אֲדֹנִי יְה"ר שְׁנִזְנֶפָה לְזָה אַכִּי"ר: פֶּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם מְזַרַע אֶהְרֵן הַפְּהֵן לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב וְגו' וִיל"ד שֶׁלְכֹאֲוֶרָה תִּיבַת מְזַרַע אֶהְרֵן הַפְּהֵן מִיִּתֵּר כִּי בְּכֹאֵן הִי מְדַבֵּר לְנוֹכַח אֶל אֶהְרֵן בְּעֲצָמוֹ פְּהַתְחִלַת הָעֲנָן דְּבַר אֶל אֶהְרֵן וְגו' וְהִל"ל אִישׁ מְזַרַעֵךָ וְגו' וְלִהְבִּין דְּבַר זֶה הִנֵּה מִשָּׁה אָמַר לְאֶהְרֵן לְמָה אַתָּה בּוֹשׁ לְכֹף נְבַחֲרָתָ פִי שֶׁלְכֹן נְבַחֲרָתָ אֶהְרֵן עַל שֶׁהִיָה לוֹ גְּדוֹל בּוֹשָׁה וְהַכְנַעָה לְפָנָי ה' וְלְכֹן נְבַחֲרָתָ שֶׁהִיא הוּא הַמְּקַרִּיב קְרִבְנוֹת לְיִשְׂרָאֵל אֲמַנֵם בְּשַׁעַת הַקְּרִבְתוֹ אֶת הַקְּרִבְנוֹת הֵיָה פְּנוּנְתוֹ שֶׁהֵשֵׁם יִקְבַּל מֵאֲתוֹ הַקְּרִבְנוֹת לְרִצּוֹן מִחֲמַת חַבְתָּן שֶׁהֵם בַּחֲמִי בְּנִים לֵה' וְלֹא מִחֲמַת עֲצָמוֹ וְלִנְהָ אָמַר ה' דְּבַר אֶל אֶהְרֵן וְאֶל בְּנָיו וַיִּזְוֶרוּ מִקְדָּשֵׁי בְנֵי וְגו' וְר"ל וַיִּזְוֶרוּ מִלְּשׁוֹן גִּזְרָה וְעֲטָרָה הֵיִינוּ שֶׁבַחְנִי עֲטָרָה שֶׁלָּהֶם בַּחֲמִי הַקְּדוּשָׁה יִדְעוּ שֶׁעִיָקֵר הַמְּשַׁכַּת הַקְּדוּשָׁה הוּא מִקְדָּשֵׁי בְנֵי הֵיִינוּ מִחֲמַת קְדוּשַׁת בְּנֵי וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת שֵׁם קְדוּשׁוֹ כִּמְהָ שֶׁיִּסְבְּרוּ אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים הֵיִינוּ שֶׁהַמְּשַׁכַּת הַקְּדוּשָׁה הִיא מְצַדֵּם זֶה כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם מְזַרַע אֶהְרֵן הַפְּהֵן הֵיִינוּ שֶׁהִיָה חֲסָרוֹן שֶׁיִּחְסֹר לוֹ בַּחֲמִי מְזַרַע אֶהְרֵן שֶׁצָּרִיף שֶׁהִיָה לְכֹאֵו"א בַּחֲמִי אֶהְרֵן בַּחֲמִי בּוֹשָׁה הֵנ"ל וְיָמִי שֶׁיִּחְסֹר לוֹ אוֹתָהּ בַּחֲמִי מוֹם בּוֹ וְלֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב עַד שֶׁהִיָה לוֹ בַּחֲמִי בּוֹשָׁה שֶׁל אֶהְרֵן בְּשִׁלְמוֹת אוֹ יִקְבַּל הַקְּרִבְתוֹ .

לְרִצּוֹן לְפָנָי ה' אָמֵן: וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר שׂוֹד אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עַז בֵּי יְנֻלְד וְגו'. הִנֵּה בְּסִפְרָתִי כָּתוּב עֲנִין סְפִירַת הָעוֹמֵר עַד מִמְּחֻרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם כִּי כָּשְׁהוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת מְצָרִים הָיוּ בְּבַחֲמִי גְלוֹת הַדַּעַת וְלֹא הָיָה יְכוֹלִים לְתַמְנֵן בַּחֲמִי חֲמִשִּׁים שָׁנָה כִּי כָּל אָדָם צָרִיף לְתַמְנֵן בַּחֲמִי חֲמִשִּׁים שָׁנָה שֶׁמִּבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְאֵילָף לְרֹאוֹת שֶׁיַעֲבֹד אֶת ה' בְּכָל הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה שֶׁלֹּא יִחְסֹר יוֹם אֶחָד לְכֹף נִתְעַכְּבוּ יִשְׂרָאֵל אַחֵר יצ"מ חֲמִשִּׁים יוֹם קוֹדֵם קַבְּלַת הַתּוֹרָה ע"כ תּוֹכֵן דְּבַרְיוֹ וְהִנֵּה בְּחֲמִשִּׁים שָׁנָה הִלְלוּ צָרִיכִים לְתַמְנֵן שְׁנֵי בַּחֲמִי קְטַנּוֹת הֵיִינוּ עַד י"ג שָׁנָה קְטַנּוֹת רֵאשׁוֹן וְעַד בֶּן עֶשְׂרִים שֶׁהִיָה בְּקְטַנּוֹת שְׁנֵי וְמָה שֶׁפָּגַם אִישׁ בְּשָׁנִים שֶׁבְּשְׁנֵי בַּחֲמִי קְטַנּוֹת הֵנ"ל צָרִיף לְתַמְנֵן בְּחֲמִשִּׁים שָׁנָה הִלְלוּ וְאֵף שֶׁאֵין עוֹנְשִׁין בְּפָחוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים מ"מ אֵין בְּהִירוֹת לְנַפְשׁ לְהִיּוֹת זָךְ בְּלִי תַקוּן מֵהַ שֶׁפָּגַם בְּשָׁנִים הִלְלוּ בְּשָׁנֵי קְטַנּוֹת הֵנ"ל וְצָרִיף לְרֹאוֹת בְּנֵי שָׁנִים אֵלוֹ לְהַעֲלוֹת בַּחֲמִי קְטַנּוֹת הֵנ"ל לְבַחֲמִי גְדֻלוֹת שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שָׁנָה כַּמ"ש הַמַּגִּיד זִלְלָה"ה טָף לְמָה בָּאִים כְּדִי לִיתֵן שֶׁכֶּר לְמִבְּיָאֵיהֶם פִּי כִי לְפַעֲמִים בָּא לְאָדָם בַּחֲמִי קְטַנּוֹת וְהוּא לְכַוְנָה כְּדִי שֶׁיִּקְבַּל שֶׁכֶּר אַח"כ עַל אוֹתָן שֶׁיִּבְיָאֵם לְבַחֲמִי גְדֻלוֹת וְזֶהוּ טָף הוּא בַּחֲמִי קְטַנּוֹת ע"כ: וְכַח"ל זֶה נִקְרָאָה כַּה"ן שֶׁהוּא כ"ה נ' הֵיִינוּ שֶׁבְּתַחֲלִית כ"ה שָׁנָה מִהַחֲמִשִּׁים הִיא גְדֻלוֹת רֵאשׁוֹן לְתַמְנֵן קְטַנּוֹת רֵאשׁוֹן וְכ"ה שָׁנָה הַשְּׁנַיִים הֵיִינוּ עַד תְּשֻׁלוֹם הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה נִק' גְדֻלוֹת שְׁנֵי לְתַמְנֵן קְטַנּוֹת

שני וזהו פיל הפתוב אמור אל הפהנים ב"א לנפש לא יטמא בעמיו ופירש"י אמור ואמר להזהיר גדולים על הקטנים וזהו ענין שאמרנו להזהיר גדולים היינו בשני גדלות על הקטנים לתקן השני בחי קטנות וזשאמה"כ אמור אל הפהנים היינו שתאמר אל בחי כה"ן היינו שני הגדלות שנק' פהן בני אהרן גימט' ב"פ קט"ן היינו לתקן השני בחי קטנות וגמר אומר אעפ"י שאין עונשין על שני הקטנות מ"מ אין הנדפכות ובהירות לנפש פשלא יתקן את שני הקטנות וזהו לנפש אפיל פשהוא בבחי נפש היינו עד י"ג שנה שלא היה רק בבחי נפש בלבד לא יטמא בעמיו לא ישרה רוח טומאת התומריית הנעשה ע"י מה שפגם בשני הקטנות וצריף לתקנם פדי שיהיה הנדפכות ובהירות אפיל פשהוא בבחי נפש בלבד וזהו שור או כשב או עז פי יולד פי מוחין דאבות נקראים בבחי אלו פי אברהם נקרא שיר כמ"ש ואל הפקר רץ אברהם יעקב נקרא פשב ע"ש והפשיבים הפריד יעקב יצחק נק' עז ע"ש והנה איל אחר נאחז וזהו שור או כשב או עז פי יולד היינו פשתבא לבחי אבות היינו מוחין דאבות בחי חמשים שנה וזהו פי יול"ד גימט' חמשים והיה שבעת ימים תחת אמו היינו שצריף לתקן בחי קטנות ואז ירצה לקרבו אשה פי כמו שיש באילן בחי ערלה פה יש באדם בחי ערלה היינו עד י"ג שנה אעפ"י דלא מיענש עליהו אעפ"י כ הבהירות אינו כ"כ פשאינו מתקן הבחי קטנות וכשמתקן הבחי קטנות נעשה מבחי ערלה בחי ירצה פי ערלה גימט' ירצה השי"ת יזכינו לבא לבחי זו אמן פן יהי רצון: פרשת בהר ונדבר ה' וגו' דבר אל בני ישראל וגו' ושבתה הארץ שפה לה שש שנים תזרע שדה וגו' ויש לדקדק למה הקדים הפתוב ושבתה הארץ קודם לשש שנים תזרע איפכא הו"ל לכתוב מתחילה שש שנים תזרע ואח"כ ושבתה הארץ וגו' שהיא השמיטה ועוד להבין מ"ש רש"י הפרשיות הללו על הסדר נאמרו בתחלה על השביעית ואם חמד ממון וכו' סופו למפור מטלטלין לא חזר סופו מוכר אחרותו ויש להבין למה תלוים במצות שביעית דווקא ויש לתרץ עד"ז מה דאיתא בזה"ק ע"פ פסח בה' נעשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה ואיתא בזוהר פסח בה' נעשה טוב פדי שיהיה לה משפן בארץ ע"כ פי ע"י בטחון דווקא יהיה לה קיום ומשפן בארץ פי זה היה פוננת הבוב"ה שהכניסם לארץ ישראל בכדי שתחול עליהם קדושת הארץ ובמה יהיה להם קיום ושייכות עם ארץ ישראל רק במדת הבטחון כמאה"כ וישבתם על הארץ לבטח פי איתמי וישבתם על הארץ רק פשיהיה לכם בחי פסח וע"י בטחון ואמונה בה' שאנחנו מאמינים בה' שהפל בא רק ברצונו ית' וכמאה"כ פותח את ידה ומשביע לכל חי רצון ר"ל שרק ברצונו ית' הוא משביע לכל חי ואין אנחנו עושים פלוס ולכן אנחנו בטוחים בה' שתמיד יתן לנו שפע וקדושה ברצונו הטוב אף עפ"י שאין אנו פדאי ובזאת הבחי היה להם קיום בא"י הקדושה ובחי' הבטחון נקרא א' פי ע"י אמונה שמאמינים שה' הוא אחד הפשוט ואין בלתו ממילא הוא מאמין שהפל בא מאתו ית' ואין לו לבטוח כ"א בה' אחד וזשאה"כ פי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם פי שכאשר תבאו אל הארץ ותאמינו אשר אני נותן לכם ולא בכחכם ובעוצם דכם עשייתם פל זאת אזי ושבתה הארץ שבת לה' פי שיהיה לכם עי"ז בטחון ואמונה שבייתה וקיום בארץ והשבייתה תהיה לה' ר"ל בקדושה פי קדושת הארץ תהיה בתוכם ויהיה הפל לה' ואח"כ מלמדנו הפתוב האיה להתנהג ואמר שש שנים תזרע שדה פי שש שנים גימ' אלה שהוא אות אל"ף במילואו מרמז על בחי' בטחון שנקראת א' וגם א' מתחלה באות ו' פי לא באל"ף כמו לו

בו' ע"כ גם אות נאו מרמז על בחי' בטחון ומרומז בבחי' שש פ"א בשעת הזריעה יהיה בחי' אות א' בחי' אות נא"ו בחי' אמונה ובטחון לנגד עיניו ותפוך תמיד שה' נתן לכם כל הפח ותבטח בה' שהוא ישלח לה ברכה בהזריעה וכן שש שנים תזמור פרמך וגו' ואם תעשה פן אזי בנודאי נאספת את תבואתה וגו' ובשנה השביעית וגו' שבת לה' אזי יהיה שבת לה' בחי' נייחא לה' הפל בקדושה, פנ"ל אבל מי שאינו מאמין ובוטח בה' ואומר פחי ועוצם ידי וגו' ממילא הוא חשוד על השביעית וא"א להיות שבת לה' נאזי ממילא סופו למכור מטלטליו נאחזתו וללוות ברבית נאח"פ מוכר א"ע כפירש"י שמתמת שאין לו מדת הבטחון וכסבור שעשה לו בעצמו בכחו ובעוצם ידו ע"כ יעזוב אותו השי"ת וממילא בא לכל אלו פנ"ל אבל כשהוא בטוח בה' אהד אזי ממשיך עליו בחי' קדושה וזה מרמז הפתוב בטח בה' וגו' בטח במלואו פנה בי"ת טי"ת חיי"ת מפאן ואילך העתק מגוף פתב יד ק' אדמו"ר (זללה"ה) והנה המילואים של אותיות בטח הם ג"פ קדוש (היינו המילואים בלבד בלא אותיות השורש) היינו ת"י של בי"ת וכן אותיות י"ת של טי"ת ואותיות י"ת של חיי"ת מה שאין פן בכל האותיות והשלישה קדושות הם בחי' אדם ומחשבה דיבור מעשה פי פאשר יש לו בטחון אז הוא נזהר ביותר שלא לעשות שום דבר נגד רצונו ית' ח"ו וכן בדיבור מחשבתו פנויה להדבק ביוצר הפל ונרא מאתו תמיד והנה מחשבה הוא בחי' נשמה ומשפנה במוח ודיבור הוא בחי' רוח ממללא משפנה בלב ומצינו אמירה בלב לה אמר לבי ומעשה הוא בחי' נפש ומשפנה בכבד תכבד העבודה ונוכל לומר דעי"ז מרמז שלוש סעודות של שבת בלילה נגד חקל וכו' הוא השדה בגלוי פמו שדרשו חז"ל הוא נגד מעשה וסעודת שחרית תיקון המחשבה סתימא וסעודה שלישית הוא תיקון הדיבור כי בחינת פח הדיבור בא באדם מקודם כשהוא עדיין בקטנות ואין לו עדיין בחי' המחשבה וזהו וספרתם לכם היינו שתראו לזכור ולהאיר בחי' לכ"ם היינו ל"ב כ"בד מ"וח ממחרת השבת היינו שלשה פעמים יראה במעשה ודיבור ומחשבה שלשה פעמים יראה הוא עולה מספר מחרת ונקרא שבת וזהו אשר אני נותן לכ"ם ושבתה וגו' שהוא בחי' שבת שתקבל הארץ בחי' שבת נייחא דארעא: או יאמר לתרץ קושיא הנ"ל גם יל"ד הפסוק וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וגו' וצוית את ברכתי וגו' ולכאורה אינו מובן מה שהוא בלשון קושיא שאינו מדרג הכתוב.

ולקבין כ"ז צריכין להבין מקודם ענין בריה"ע שאין לו קיום רק ע"י אכילה ושתייה שלכאורה אינו מובן למה ברא הקב"ה את האדם שיהיה מוכרח לדברים גשמיים דהיינו אכילה ושתייה ובפרט פמעט שע"ז עובר אדם פמה עבירות ואינו יכול לעבוד את הבו"ה בתמידות כ"כ בלי הפסק ע"י טרדת הפרנסה אף נוכל להבין כ"ז ע"ד העבודה דהנה עיקר פנונת הבורא ית' באשר ברא בחי' אכילה הנה רק בשביל בחי' א"י מתמת שפירות א"י יש להם קדושה כ"כ כשאדם אוכל מפירות א"י שהם ז' המינים שנשתבחה בהן א"י ואוכל אותם בקדושת הגוף מעורר ז' מדות העליונים ונקשר ונדבק לבחי' קדושה עילאה ובא לבחי' נאדם הדבקים בה' אלהיכם חיים ולבחי' אכילה זו, צריכים לכסוף ולהשתוקק מאוד שעיקר בריאת האכילה הנה בשביל זה כדי שע"י אכילה יהיה קשור ונדבק בבחי' קדושה לעורר ז' מדות עליונים אבל בלא בחי' אכילה מקדושת ז' המינים מפירות א"י הנה קשה מאוד לידבק בבחי' קדושה לעורר ז' מדות עליונים וזהו וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף היינו פשלא נזרע ולא ולא

יהיה לנו מפירות א"י לאכול באיזה בחי' נוכל לעורר בחי' זו' מדות הקדושים ע"ז אמרה התורה וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית כדי שיהיה לכם לאכול מפירות א"י לידבק על ידם לבחי' קדושה עליונה העולה מכל מה שפיתנו שבק'י אכילה הוא עבדות גדול לידבק ע"י לבחי' קדושה ע"י פירות א"י ובח"ל בחי' שבת הוא בחי' א"י שע"י אכילת שבת יכול לדבק א"ט לבחי' קדושה עליונה כמו ע"י אכילת פירות א"י ובחול יכול לדבק א"ע לבחי' קדושה ג"כ ע"י אכילה ע"י שיזפור תמיד בחי' א"י וזהו נידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר היינו לומר להם שיש שני בחי' עבדות ה' אחד שצריך לעבוד את ה' בתורה ומצוות ומעשים טובים ב שצריך לעבוד את ה' בבחי' גשמיות היינו ג"כ ע"י אכילה ושתייה ושני בחי' עבדות הנ"ל מרומזים בתוכת הר סיני שתיבת סיני גימט' ב"פ אדני שמורה על קבלת עומ"ש וזהו פי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ואכלתם מפירות הארץ אני מזהיר אתכם שיהיה לכם בחי' ושבתה הארץ שבת לה' היינו שיהיה אצלכם אכילת פירות א"י כמו אכילת שבת היינו לדבק א"ע ע"י אכילה לבחי' קדושה ולעורר זו' מדות העליונים הקדושות ע"י ו' מינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל שנזכה לזה אמן פן יהי רצון: פי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם וגו'.

בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו. ונ"ל דהנה עיקר בחי' קדושה הוא בחי' ענוה שאז הוא בחי' השקראת השכינה שהבורא ברוך הוא משנה שכינתו עליו לכך הוא בחי' קדושה ובחי' ענוה מכונה בשם יובל שעיקר בחי' ענוה הוא לב נשבר וכששובר בחי' ל"ב לחצאין נעשה ב"פ י"ו ולזה מרמז תיבת יובל י"ו ל"ב שצריך לשבור בחי' לב לבא לבחי' י"ו לעילא י"ו לתתא ונעשה מזה א פי א ג"כ י"ו לעילא י"ו לתתא ואות א' מרמז על אלופו של עולם וזה הפלל שמי שיש לו בחי' ענוה בנודאי ממאס בדברי המותרים ומסתפק במעוטו ונוכל לומר שזה פי פוננת האריות"ל לב חכם לימין פי לאותיות שקודם ל"ב הוא אף ולב פסיל לשמאל פי לאותיות שאחר לב הוא אותיות ג"ם ע"כ דבריו ז"ל וא"ל בדרך זה דהנה בחי' ענוה מכונה בשם אף שהיא מיעוט כמאמר הגמרא אפין ורקין מעוטין הן ובחי' גסות מכונה בשם גם שגם הוא ריבוי וזה הפלל שע"י בחי' ענוה יוכל לבא לבחי' קדושה ומחמת בחי' קדושה אינו ירא מהחצונים ונעשה בחי' דרור בחי' עלמא דחירות וזהו וקראתם דרור בארץ לכל יושבי' יובל היא קודש תהיה לכם פי וקראתם דרור שתראו לבא לבחי' עלמא דחירות שהוא בחי' קדושה שתיבת דרור גימט' קדוש ומאזנה בחי' יוכל לבא לבחי' זו ע"י יובל הוא כמ"ש למעלה יובל הוא י"ו ל"ב בחי' ל"ב נשבר ואז קודש תהיה לכם תהיה בבחי' קדושה הוא עלמא דחירות והנה בחי' ענוה מכונה בשם חשק כמאמר הגמ' חושקני בכם שאתם ממעיטים עצמיכם לפני נתי גדולה לאברהם אמר ואנכי עפר נאפר נתי גדולה לדוד אמר ואנכי תולעת ולא איש ונה עולת תמיד עול"ת אותיות תול"ע תמיד פי שתמיד צריכים להיות בבחי' תולע היא בחי' הכנעה וצא ולמד מבחי' הכנעה שהיה בהר סיני וזה העשויה בהר סיני שבהר סיני היה בחי' ענוה שהבוב"ה השקרא שכינתו על הנמוך שבהרים וזהו תביאמ"ו וכ' בסידורים ישנים ת"ב.

י"א.

מ"ו פְּסִיק בֵּין כָּל ב' אוֹתִיּוֹת ונ"ל שְׁזָהוּ הַכְּנֻנָה י"א פְּעָמִים מ"ו גִּימָט' תול"ע הוא בחי' עֲנָה וְגַם תְּבִיאָמוּ הוּא אוֹתִיּוֹת בא"מת י"ו הוּא מֵדַת לֵב לְשִׁבְר פִּי כְּשֵׁישׁ לוֹ בַּחִי י"ו בַּחִי שְׁפִלוֹת בְּאֵמֶת אוֹ תִטְעֲמוּ בְּהַר נִחְלָתָהּ פִּי מְזָה יוֹכֵל לְבֹא לְבַחִי נִחְלָה שֶׁהוּא בַּחִי קְדוּשָׁה וּבַחִי עֲנָה מְכֻנָּה בְּשֵׁם זֹאת גִּימָט' חֲשֵׁק גַם בַּחִי עֲנָה הוּא בַּחִי אָבוֹת כַּמֵּאָה"כ רַק בְּאַבְנֹתֶיהָ חֲשֵׁק ה' וּבַחִי חֲשֵׁק הוּא בַּחִי עֲנָה פִּנ"ל וְנָהוּ בְּשֵׁנֵת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תִּשְׁוּבוּ אִישׁ אֶל אֲחֻזָּתוֹ וְאִי בְּזוּה"ק שְׁזָהוּ מְרָמֵז עַל הַגְּאֻלָּה שְׁיִהְיֶה בְּשֵׁנֵת ת"ח וְלִכְאוּרָה אֵינִי מוֹבֵן שְׁפָכָר עֲבֵרֵשֵׁנֵת ת"ח וְעֵדֵינִי לֹא בָּא אֶף נ"ל שֶׁהַמְּכַוֵּן הוּא עַל בַּחִי עֲנָה שְׁזֹאת מְרָמֵז עַל בַּחִי עֲנָה פִּנ"ל וְיּוֹבֵל ג"כ מְרָמֵז עַל בַּחִי עֲנָה פִּנ"ל וְנָהוּ בְּשֵׁנֵת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת פִּי כְּשֵׁיִהְיֶה לְכֶם בַּחִי עֲנָה אִז תִּשְׁוּבוּ אִישׁ אֶל אֲחֻזָּתוֹ לְבַחִי קְדוּשָׁה הֵינִינִי כְּפִי אֲחִיזָּתוֹ בְּקְדוּשָׁה יִמְשִׁיף עָלָיו קְדוּשָׁה מְעֻלְמָא דְחִירוֹת בַּחִי קְדוּשָׁה וְהִנֵּה בַּחִי א"י הוּא בַּחִי קְדוּשָׁה וְאֵינִי יְכוֹל לְבֹא לְזָה רַק ע"י בַּחִי עֲנָה וְנָה מְרָמֵז הַפְּסוּק כִּי גִימָט' ל' תְּבִאוּ אוֹתִיּוֹת אָבוֹת פִּי שֶׁג' אָבוֹת כ"א פְּלוּל מְעַשֵּׂר שְׁאִין דְּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה פְּחוֹת מְעַשֵּׂרָה וּג"פ עֲשׂוֹר הוּא לְמ"ד וְתִיבַת נוֹתָן גִּימָט' תול"ע וְנָה שְׁאֵמֵר הַפְּתוּב כִּי תְּבִאוּ אֶל הָאָרֶץ פִּי שֶׁע"י מֵה יְכוֹלִים לְבֹא אֶל הָאָרֶץ הוּא בַּחִי קְדוּשָׁה ע"י בַּחִי כִּי תְּבִאוּ בַּחִי אָבוֹת בַּחִי עֲנָה וְעוֹד מְרָמֵז הַתּוֹרָה אֲשֶׁר אָנִי נוֹתֵן לְכֶם נוֹתָן גִּימָט' תּוֹלַע פִּי שְׁאֵנִי נוֹתֵן לְכֶם מִתְּנָה טוֹבָה כְּזוֹ הִיא בַּחִי קְדוּשָׁה רַק בְּתִנְאֵי שְׁיִהְיֶה לְכֶם בַּחִי נוֹתָן בַּחִי תּוֹלַע הִנֵּה יִהְיֶה בְּעֵזְרֵנוּ שְׁנוּכֵל לְבֹא לְבַחִי זוֹ עֻלְמָא דְחִירוֹת: וְכָל אָרֶץ אֲחֻזּוֹתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לְאָרֶץ וְגו' בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדִי הֵם וְגו' לְהִבִּין עֲנִין כְּפֹל הַלְּשׁוֹן עֲבָדִים עֲבָדִי הֵם דְּהִנֵּה יֵשׁ ב' בַּחִי עֲבָד אֶחָד מִי שְׁעוֹבֵד אֶת הַמֶּלֶךְ מִרְחוּק אֲבָל אֵינִי רוֹאֶה אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ מִמֶּשׁ בַּחִי עֲבָדִים סֶתֶם וַיֵּשׁ בַּחִי גְדוּלָּה מִזוֹ שְׁעוֹבֵד אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ מִמֶּשׁ וְנָהוּ עֲבָדִי הֵם מְלִשׁוֹן קְנֻרְבוֹת לְהַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא בָּאָה אַחֵר בַּחִי עֲבָדִים סֶתֶם בַּחִי הִרְאֵנוּ הַנְּ"ל הֵינִינִי שֶׁבְּתַחֲלָה צְרִיכִים לְזַכֵּר אֶת כָּל הָאֲבָרִים בְּבַחִי עֲבָדוֹת לֵה' בַּחִי עֲבָדִים סֶתֶם בַּחִי א' הַנְּ"ל וְאַח"כ יְכוֹלִים לְהִגִּיעַ לְבַחִי הַב' בַּחִי עֲבָדִי הֵם בַּחִי עֲנָה שְׁיִהְיֶה מְרוֹאֵי פְנֵי הַמֶּלֶךְ ע"י בַּחִי עֲנָה וּמְרֻמֵּז בְּתִיבַת עֲבָדִי הֵם גִּימָט' עֲנָה וְנָהוּ בַּחִי יוֹבֵל אוֹתִיּוֹת י"ו ל"ב שְׁמְרָמֵז לְבַחִי לֵב נִשְׁבֵּר וְהֵינִינִי כְּשֶׁנִּשְׁבֵּר בַּחִי לֵב נִעֲשֶׂה י"ו מְרָמֵז לְבַחִי לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה וְנָהוּ שְׁנֵאֲמַר אֲצֵל אֲזַהְרֵת שְׁמִיטָה יוֹבֵל וְנִדְבָר ה' וְגו' בְּהַר סִינַי לֵאמֹר וְגו' ב"הֵר הוּא ר"ת שֶׁל ל"ב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה מְרָמֵז לְבַחִי עֲנָה פִּנ"ל שֶׁע"י בַּחִי עֲנָה מְגִיעִים לְבַחִי לְהִיּוֹת מְרוֹאֵי פִּי הַמֶּלֶךְ בַּחִי הַשְּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה וְנָהוּ שֶׁאֲחַז"ל כָּל הַנְּבִיאִים לֹא נִתְּנָבְאוּ אֶלָּא בַּחִי ר"ל כ"ה הוּא מְלִשׁוֹן רוּחַ נְבִאָה שְׁאִין לוֹ כַּח וְזָכוֹת מִצַּד עֲצָמוּ וּבְזָה יִתְנַרֵץ מִשֶּׁאֲחַז"ל הוֹסִיף עָלֵיהֶם מִלְּשָׁה שְׁנֵתִנְבֵּא בַּחִי וּבְזָה הַדְּבָר.

וְלִכְאוּרָה קִשָּׁה מִמ"נ אִם זֶה הַדְּבָר הִיא בַּחִי גְדוּלָּה מַכ"ה יֹאמְרוּ הוֹסִיף עָלֵיהֶם מִלְּשָׁה שְׁנֵתִנְבֵּא בְּזָה הַדְּבָר וְלָמָּה מִזְפִּיר שְׁנֵתִנְבֵּא בְּכָה וְאִם זֶה הַדְּבָר הוּא בַּחִי קִטְנָה מִן כ"ה אוֹ בְּשֵׁנֵה מָה הוּא הַהוֹסְפָה וְלִפִּי דְרָפְיָנוּ נִיחָא שְׁעִיקָר הַנְּבִוּאָה בָּאָה רַק ע"י בַּחִי כ"ה בַּחִי עֲנָה רַק שֶׁהוֹסִיף עָלֵיהֶם מִלְּשָׁה שְׁנֵתִנְבֵּא בְּזָה הַדְּבָר ר"ל שֶׁהִבִּין שְׁגַם בַּחִי כ"ה בַּחִי עֲנָה ג"כ אֵינָה בָּאָה מִצַּד פְּחוֹ וְזָכוֹתוֹ רַק מִצַּד חֶסֶד ה' וְעוֹד שְׁגַם בַּחִי עֲנָה אֵינָה בְּשִׁלְיָמוֹת כְּדֵאִתָּא בְּסִפְר אוֹה"ח עַל עֲנוּ חֶסֶר יוֹד אֲמַנָּם לְבַחִי עֲנָה שֶׁהוּא בַּחִי יוֹבֵל הַנְּ"ל בַּחִי גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לְאָרֶץ אֵינָה בְּנִקֵּל לְבֹא וְלְהִגִּיעַ אֲצֵלָה וְכָל אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת מִתַּחֲלָה בַּחִי עֲבָדִים סֶתֶם וְלֹא יִסְבֹּר בְּדַעְתּוֹ שֶׁח"ו אֵינִינִי נִחְשָׁב לְכֹלָם לְפָנֵי ה' מִחֲמַת שְׁאֵינִי בְּשִׁלְיָמוֹת

העבודה וע"ז אה"כ ובכל ארץ אחרונתכם גאולה תתנו לארץ פ"א ארץ מרמז על בחי עבודת לה' שהוא רצון הבוב"ה פ"א ארץ הוא מלשון רצון היינו שפכל בחי' ארץ בחי' רצון ה' אחרונתכם היינו שיהיה לכם בחי' אחרונה בשום רצון ועבודת ה' גאולה תתנו לארץ היינו שפכל בחי' רצון ועבודת ה' יש בחי' גאולה בחי' שפע וקדושת ה' ויכולים להגיע אח"כ מדריגה אחר מדריגה עד שיזכו לבחי' קדושה עליונה אמן סלה ולע"ל שיהיה אור הלכנה שבעתים פאור החמה ותרגום יהונתן שבע פעמים שבע פעמים שבע מספר תלת מאה וארבעין ותלת הוא בחי' יוכל בשלימות ולבחי' זו רמו קהלת ואמר ויתרון ארץ בפל הוא פ"א ארץ הוא מלשון רצון פנ"ל ר"ל תכלית רצון ה' הוא שישתלם מספר ארץ עם מספר בכל שהוא עולה תלת מאה וארבעין ותלת בחי' יוכל בשלימות פנ"ל וזשאה"כ ובכל ארץ ר"ל פשיהיה בחי' בכל ארץ מספר שמ"ג שהוא בחי' יוכל, בשלימות שיהיה לעתיד לבא אזי יהיה בחי' גאולה תתנו לארץ בשלימות פנ"ל שגזפה לזה ב"ב אכי"ר: דרוש לפרשת בחר ובחקותי וספרת לה שבע וגו' והיו לה ימי שבע וגו'אם בחקותי וגו' ויש לדקדק בפסוקים אלו א' מלת ימי מיותר הוא גם יש להבין בפסוק וזכרתי את בריתי יעקב וגו' והארץ תעזב וגו' ולכאורה אין לו פ"א שמשמע שמתמת וזכרתי את בריתי לכן והארץ תעזב ולהבין זה נקדים דהנה פתיב פ"א שם צנה ה' את הברכה חיים עד העולם וזה קאי על ירושלים עיר הקודש שנקראת לבנון ע"ש שכלבין עונותיהם של ישראל ונקראת לבא דעלמא כמשל האדם שעיקר חיותו תלוי בדם הנפש שפלב ומשם יתחלק החיות לכל האברים כפי ירושלים עיר הקודש הוא לבא דעלמא ושם הוא עיקר החיות ושפע טוב שכל החיות הן חיות רוחני הן חיות גשמי הוא פ"א תחלה לירושלים בבחי' לב ואח"כ מתחלק בפרט לכל העולם הן בחי' קדושה הן בחי' גשמי חיות וכן בעולמות העליונים נד"ל והוא נק' יוכל עלמא דחירו בחי' י"ו ל"ב ר"ל בחי' לב ובתוכו י"ו שמרמז על שני הבחי' הנ"ל פ"א יוד מורה על בחי' קדושה ואו מורה על המשכת חיים תתאה כמאמר יו"ד לגבי ה"א ואו לגבי ה"א וכשיש בבחי' ירושלים ב' המשכות הנ"ל נק' בחי' יוכל ל"ב י"ו ובחי' זו ממשיכין בכל יום ע"י שמע ישראל ויחודא עילאה בשכמל"ו יחודא תתאה שהוא בחי' ירושלים שהם מ"ט אתנון דיחודא פידוע וזהו וספרת לה ר"ל שתספור ועי"ז והיו לה ימי שבע וגו' תשע וארבעים שנה מרמז למ"ט אתנון דיחודא עילאה ותתאה ר"ל שכל הימים בכל יום ויום צריף האדם להמשיך מ"ט אתנון דיחודא בבחי' ירושלים ונעשה בחי' יוכל ל"ב י"ו פ"א עיקר עבודת האדם בכל יום ובכל שעה לבנות בחי' ירושלים פידוע שתהיה בחי' יוכל וגם נקראת חקת כמאמה"כ הן על פנים חקותיה וגו' דקאי על ירושלים ופ"א הפתוח הן על פנים ר"ל פנים הם יד ימין ויד שמאל בחי' חסד וגבורה בחי' אברהם ויצחק היינו אהוי"ר שעל ידם נחקקה ונבראת ירושלים ולכך נקראת חקת גם נק' "חקל" תפוחין קדישין ר"ת ח"ק"ת וזהו פ"א הפתוח וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם וגו' והארץ תעזב מהם וגו' ר"ל ע"י ברית אברהם ויצחק בחי' חו"ג עי"ז והארץ תעזב מלשון ישועה כמו עזוב תעזב היינו ע"י חו"ג נעשה הישועה לבחי' ירושלים בחי' ארץ שהיתה שמה בתחלה וזהו ותרץ את שבתותיה וגו' וע"י בחי' חו"ג תהיה עזובה ישועה וזה אם בחקותי תלכו ר"ל שתמיד תלכו באומה בחי' לעשות בחי' חקת עם י"ו שתהיה בתוכה בחי' י"ו ונעשה בחקותי ואף שתיבת בחקותי נכתב בלא ואו מ"מ החולם מורה על אות נאו גם

מְרַמְזו ע"י מה תעשה זאת ע"ז אָמַר ע"י בחי' תלכו גימט' אברהם יצחק פנ"ל ואז ממילא נאָת מְצוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְגו' וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְגו' וּפִירֵשׁ"י בְּלִילֵי רְבִיעֵית וּבְלִילֵי שְׁבֹתוֹת וְגו' פִּי גִשְׁמֵי מְרַמְזו לְבַחֲתִי אֹרֶשׁ לְשַׁעַל יְדֵי הַסְּפִירָה הַגְּ"ל כַּמֵּאמָה"כ שְׁבַע שָׁנִים שְׁבַע פְּעָמִים.

פִּי שְׁבַע פְּעָמִים שְׁבַע פְּעָמִים שְׁבַע. ע"ד הַפְּתוּב וְהִי אֹרֶשׁ הַלְּבָנָה פְּאֹרֶר הַחֲמָה וְאֹרֶר הַחֲמָה וְכו' שְׁבַעֲתִים וְאִתָּא בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן שְׁבַעֲתִים פִּי ז' פְּעָמִים ז' פְּעָמִים ז' מְסַפֵּר תְּלַת מָאָה וְאַרְבָּעִין וְתַלְתַּת עוֹלָה גִימט' גש"ם וְנִזְהוּ בַחֲתִי וְהִיָּה אֹרֶר הַחֲמָה פְּאֹרֶר שְׁבַעֲתַת וְגו' שְׁמֵרַמְזו עַל בַּחֲתִי אֹרֶר הַגְּ"ל שְׁבַא ע"י יְחוּדָא דמ"ט אֲתַנּוּן אֶל וְהִיָּה אֹרֶר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תְּאִיר פִּי שְׁיִנְמֶשֶׁף אֹרֶר א מְבַחֲתִי חו"ג פנ"ל וְהִיָּה בַחֲתִי י"ו בְּבַחֲתִי ל"ב בְּבַחֲתִי יְרוּשָׁלַיִם וְנִזְהוּ בְּלִילֵי רְבִיעֵית וּבְלִילֵי שְׁבֹתוֹת פִּידוּעַ שְׁה"א אֲחֲרוּנָה שְׁבַשְׁם מְרַמְזו עַל יְרוּשָׁלַיִם נֶקַל לְפַעְמִים רְבִיעֵית כִּי הוּא אֹת רְבִיעֵית שְׁבַשְׁם הַעֲצָה ב"ה וְנִקְרָאת לִילֵי שְׁבֹתוֹת ע"ש שְׁהוּא בַחֲתִי שְׁבֹת נִינְיָחָא דְעַלְמָא וְאִזְוּ כְּשִׁיתְמַלְא בַחֲתִי יְרוּשָׁלַיִם עִם בַּחֲתִי י"ו אִזְוִי וְרַדְפְתֶּם וְגו' כִּי בְּרַצוֹת ה' דְּרַכִּי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלֹם אֹתוֹ כִּי ע"י מַעֲשֵׂה הָאֲדָם הַטוֹבִים נִתְהַפֵּף מְאוּיָב וְיִלְקַח אֹתוֹ וְאִזְוִי מְמַנּוּ שְׁמוֹרָה עַל הַמְשַׁכֵּת הַחַיִּים לְאוֹיֵב וְנַעֲשֵׂה מִן אוֹיֵב אִיב גִּימט'רִיָּא אֶהְבָּה וְגַם שְׁיִהְיֶה בְּיַדָּהּ הַגּוֹאֵר לְבַחֲתִי חֲרָב לְהַרוֹג אֶת הַמַּזִּיקִין וְהַמְקַטְרִיגִים שְׁנֹזְכָה לְזָה אַכִּי"ר: פְּרִשְׁתַּת בְּחֻקוֹתֵי אִם בְּחֻקוֹתֵי תִלְכוּ וְאִת מְצוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְגו' וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְגו' וְהַשִּׁיג לְכֶם וְגו' וִיל"ד בְּכָאֵן א' אָמְרוּ וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְלֹא אָמַר מְטָר כַּמ"ש וְנִתְּתִי מְטָר אַרְצְכֶם וְכֹן יֵשׁ פְּתוּבִים רַבִּים בְּלִשׁוֹן מְטָר וְכָאֵן שְׁיִנָּה הַפְּתוּב לְכַתְּוִבְלִשׁוֹן גִּשְׁמֵיכֶם ב' מֵה זֹאת הַבְּרָכָה בְּגִשְׁם הָלֵא עֵינְקֶר הַבְּרָכָה הוּא וְנִתְּנָה הָאֲרִץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשִּׁדָּה יִתֵּן פְּרִיָּה וְיִלְדְקֶדֶק זֶה אֶפְשֶׁר שְׁפִינּוֹן רַש"י בְּאֲמָרוֹ שְׁהַבְּרָכָה הִיא שְׁיִהְיֶה הַגִּשְׁם בְּעֵתוֹ בְּשַׁעֲהָ שְׁאִין דְּרַף ב"א לְצֵאת וְלָבֵא כְּגוֹן בְּלִילֵי רְבִיעֵית וּבְלִילֵי שְׁבֹתוֹת ע"כ וְנִזְהוּ הַבְּרָכָה שְׁיִהְיֶה הַגִּשְׁם בְּעֵתוֹ אֲבָל קֶשֶׁה לַפ"ז הַל"ל גִּשְׁמִים לְמָה כְּתִיב גִּשְׁמֵיכֶם.

ג' אוֹמְרוֹ וְנִתְּנָה הָאֲרִץ יְבוּלָה וְלִפִּי מֵה שְׁפִירֵשׁ"י לְקַמֵּן מֵה שְׁאֲתָה מוֹבִיל לָהּ: ע"כ וְקֶשֶׁה מֵה בְּרָכָה הוּא זֹו שְׁתַּתֵּן הָאֲרִץ כַּמָּה שְׁמוֹבִיל לָהּ ד' וְהַשִּׁיג לְכֶם דִּישׁ אֶת בְּצִיר וּבְצִיר יִשְׁיֵג אֶת זֶרַע וְגו' פִּירֵשׁ"י שְׁהַדִּישׁ יְהִיָּה מְרֻבָּה וְאִתֶּם עֲסוּקִים בּוֹ עַד הַבְּצִיר וּבְבְצִיר תַעֲסֻקוּ עַד שְׁעַת הַזֶּרַע וְיֵהָרַע וְיֵהָרַע הוּא זֹו שְׁלֹא יְהִיָּה שׁוּם פְּנְאִי וּמְנוּחָה לַעֲבוּדַת הַבּוֹב"ה.

ה' קֶשֶׁה קוֹשְׁיַת הַסְּפָרִים שְׁכָל אֵלוֹ הַבְּרָכוֹת הֵם יַעוּדִים גִּשְׁמִיִּים וְלָמָּה לֹא נֶאֱמַר שׁוּם יַעוּד רּוֹחֲנִי. וְלִתְרַץ כ"ז נִקְדִּים מְאֹמֶר חז"ל עַל בְּרֵאשִׁית בְּרָא בְּשִׁבִיל הַיְרָאָה שְׁנִקְרָאת רֵאשִׁית שְׁזָה הִיָּה עֵינְקֶר בְּרִיָּה"ע בְּכַדִּי לְיִרְאָה מְפָנְיוֹ יְרֵאת הַרוּמָמוֹת יְרֵאת בְּנוֹשֶׁת וְלִיבּוֹשׁ מְפָנְיוֹ בְּהַכְנָעָה בְּאֵמֶת בְּהַתְּבוּנָנוֹתוֹ גְּדוּלַת הַבוּרָא יֵת' וּבְחֻסְדּוֹ הַגְּדוּל וְיִרְאָה וְיִבִּין בְּעַצְמוֹ אֶת הַחֲשֻׁכוֹת שְׁלוֹ אִיָּף שְׁהוּא מְלֵא עוֹנוֹת וְרַחוּק מֵהַשִּׁי"ת וּבְהַאִיָּף אֲנִפִּין יְקוּם קָדָם מְלֵפֵא וְיִשְׁפּוֹר לְבוֹ וְיִכְנַע מְאוּד וְיִהְיֶה לוֹ לֵב נְשָׁבֵר וְנִדְכָּא וְיִשׁוּב אֶל ה' וְיַעוּרֵר רַחֲמִים רַבִּים וְיִבְטַח בֵּה' שְׁיִמְחוּל לוֹ וּמִזָּה יִגִּיעַ לוֹ מִדַּת אֶהְבָּה וְיִאֶהֱבֵה אוֹתוֹ יֵת' וְלִכֵּן הַיְרָאָה נִקְרָאת רֵאשִׁית כִּי בַתְּחִלָּה צָרִיף לְהַתְּבוּנָן בְּמִדַּת הַיְרָאָה וְאִזְוִי יוֹכֵל לְהַגִּיעַ אֶת"כ לְמִדַּת הָאֶהְבָּה וּבְשִׁבִיל שְׁנִיָּהֶם יַחַד נִבְרָא הָעוֹלָם וּמְרוּמָזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית פְּדֵאִיתָא בְּתִיקוּנֵי זֹנְהָר בְּרֵאשִׁית גִּי אֶהְבָּה בְּחוֹשְׁבֵן זַעִיר דְּחַנּוּף וּבְזָה מְעוּרֵר מְלַמְעֵלָה בַחֲתִי חו"ג הַנְּקָרָאִים אֲבוֹת פִּידוּעַ וְנִזְהוּ שֵׁאֲחֻז"ל תְּמִיד יַצֵּף הָאֲדָם אִימְתִי יִגִּיעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵי הֵם חו"ג

הנקראים אבות בחי אהוי"ר הנ"ל ואמר המגיד זללה"ה על בגלל אבות שעשו רצונך
פיל האבות עשו רצון להבוב"ה שייפרא העולם ע"כ דבריו ז"ל וצ"ל אבות הם בחי
אהוי"ר והם היו עושים רצון להבוב"ה על עיקר הבריאה כדי שיתגלה בעולם בחי
אהוי"ר פנ"ל אבל העיקר הוא להגיע תחלה לבחי יראה באמת אבל אם היראה אינה
באמת א"א להגיע לבחי אהבה, אמיתית וזשאה"כ ונהלכתם עמי קרי אותיות ק"ר שהם
אותיות שקר ולא נאמר גם אות שין פי אות ש' יש בו קצת קדושה ואם היראה היא רק
בבחי קו שהיא בבחי שקר, לגמרי אזי לא יוכל להגיע לבחי אהבה קדושה שיהיה בחי
משכן שישכון בתוכו אור ה' בבחי אהבה אמנם במה יוכל האדם לזפות לבחי זאת באמת
ע"ז אמר ר' חנניא בן עקשיא רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה
ומצוות פיל לזכות מלשון זיכוף שיהיו ישראל זך ונקי לפיכך הרבה להם תורה ומצוות
וע"י תיקוף ומיד ינדפכו כמאמה"כ כל אמרת אלוה צרופה שהקב"ה מזכך ומצרף את
ישראל ע"י אמרותיו שהם תורה ומצוות שע"ז יגיעו לבחי יראה באמת ולבחי אהבה
ויהיו בבחי משכן נישכון בתוכם שכינתו ית' בחי הקדושה וזשאה"כ אם בחוקותי תלכו
ר"ת אבות גם תיבת תלכו גימט' אברהם יצחק פיל מרמז שיתלכו ישראל בבחי אבות
שיהיה לכם בחי חו"ג היינו אהוי"ר ותמיד יצפה לזה ויאמר מתי יגיעו מעשי למעשה
אבות ר"ל שיהיה באימה ואהבה לה' ובכדי להגיע למדרגה זו מלמדנו הכ' ואמר ואת
מצותי תשמרו וגו' פיל שע"י מעשה המצוות ינדפכו ויגיעו לבחי קדושה פנ"ל וכשתגיעו
למדרגה זו אזי נותתי גשמיכם בעתם פיל גשמיכם מרמז לבחי השפעה שלכם מה שאתם
משפיע לאחרים כמאה"כ ובו תדבק וארז"ל הדבק במדותיו מה הוא רחום וכו' וזהו
שאדם מרחם על אחרים ליתן צדקה לעניים וקרא גשמיכם פיל בחי השפעה שלכם
שרוצה להשפעה לאחרים ממה שחננו הש"י אבל הוא מבקש שיזמין לו השי"ת עניים
מהוגנים ליתן להם צדקה ואם הוא בבחי יראה ואהבה באמת אזי מבטיחנו השי"ת נותתי
גשמיכם בעתם ר"ל אזי אזמין לכם עניים מהוגנים שיהיה הצדקה שלכם בעתם במקום
הראוי והגון ופרש"י בלילי רביעית ובלילי שבתות פיל רביעיות מרמז לבחי דל"ת בחי
דלים ועניים ולילי שבתות מרמז שיהיה לומדי תורה שהם בחי שבת נייחא של תורה
והנה כתיב ארץ אשר עיני ה' אלהיה בזה מראשית השנה ועד אחרית שנה וגו' ולכן נראה
שגדול קדושתה של א"י מאוד ופירוטיהו תבואתה ע"כ צריך לאכול פירותיה בכוננה
שלימה לה' אזי על ידיהם תקדשו גם אוקליהם אבל כשאינו אוכל אותם בכוננה שלימה
לה' אזי ומתדבק בהם ח"ו בחי גשמייות ולזה הבטיחנו השי"ת ואמר ונתנה הארץ יבולה
ופירש"י מה שאתה מוביל לה היינו בחי הקדושה ולא יתדבק בה ובפירותיה ובאוקליה
שום סט"א ח"ו רק בחי קדושה ועץ השדה יתן פרוי פיל עץ השדה גימ' דעת היינו שיהיה
אכילת פירותיה בדעת שלימה לה' ואמר הפתוב והשיג לכם דיש את בציר פיל עדה"כ
ואהבת את ה' אלהיה בכל לבבך ואמחז"ל בשני יצרך ביצ"ט וביצה"ר פיל שתעבוד את
ה ביצה"ר פיצד כשיסית אותך היצה"ר לשום עבירה או שום מ"ז אשר לא לה' הוא או
שום פני של גסות ח"ו אזי תיקף יתן האדם אל לבו ויתבונן בזה איך שהוא רחוק מה'
ועי"ז באים לו אלו המ"ז והרהורים רעים ובשביל זה יושבר לבו וינוכע וישוב אל ה'
וידבק מחשבותיו רק לה' ויהפך חשוקא לנהורא וזהו עיקר עבודה לה' שיהיה בשני
יצריך ביצ"ט וביצ"ר הרע שיהפך בחי היצה"ר בחי עסקים גשמיים להכניסם לקדושה

להפך חשוכא לנהורא יהי רצון שגנזפה לזה אכי"ר: או יאמר עזה"ד ונקדים תחלה מה ששמעתי על בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' להפריע מן הרשעים וכו' וקשה שלכאורה הוא כמו עלילה ח"ו וקלא יותר טוב הנה לברוא העולם במאמר אחד בכדי להפריע עבור מאמר אחד וכו' ותיגרן עפ"י מאמר חז"ל אם יתגאה לכה אמור יתוש קדמך במע"ב ואם הנה נברא העולם במאמר אחד לא הי' קדימה ליחוש ועי"ז שגברא בעשרה מאמרות הקדים היתוש כדי שיהיה עי"ז בחי' ענוה ושפלות אמנם אם יהי' האדם תמיד רק בבחי' שפלות לא יוכל לעבוד את ה' בשמחה ובאמת וצריכים מעט הגבהת הלב בדרכי ה' לכן צריך האדם שיהיה לו תחלה בחי' שפלות ואח"כ יגבה לבו מעט בעבודת ה' וזה שהקדימו חז"ל במתק לשונם לומר בתחלה להפריע מן הרשעים ואח"כ אמר ליתן שכר טוב לצדיקים פי' שהאדם יראה בעיניו בעצמו תחלה בחי' רשעים בחי' שפלות ואח"כ יהי' בעצמו בחי' ליתן שכר טוב לצדיקים בחי' הגבהת הלב וזהו מרומז בפ' ונתתי גשמיכם בעתם ר"ל גשם מרמז לבחי' גשמיית בחי' שפלות פנ"ל היינו שפחי' גשם שלכם יהיה בעתם היינו בהתחלת העבודה והיא בחי' גשם שיוצד מגבוה לנמוך מאוד ומשקה לכל העולם פולו וזה שכתב רש"י ז"ל בלילי שפתות הוא פוענן שחורה אני ונאנה ועי"ז ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו היינו שפתה' העבודה בשלימות ומעשה פירות בכל העולמות שגנזפה לזה כיה"ר: עוד יש לדקדק בפ' זו למה יעדה התורה שכר מצוה בהאי עלמא קלא אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא אף נ"ל עדה"מ דזה הפלל שא"א בשום אופן להשיג רוממות אל וגדולתו רק ע"י רוח נשברה היינו שיהיה לו לב נשבר באמת והכנעה לפני מלך גדול ונורא ומחמת פחי הכנעה יוכל לבא לבחי' תשובה באמת היינו לבחי' יראה ואהבת בחי' אבות וזהו כ"מ שאמה מוצא גדולתו וכו' שלכאור' קשה שבתחלה אמר כ"מ משמע שפלה הוא בכל התורה כולה ואח"כ אמר דבר זה כתיב בתורה וכו' משמע בדרך פרט רק בג' מקומות אלו אף נ"ל שזה הפוננה שהגמרא מפרש היכן הוא המקום שיכולים להשיג משם גדולת הבוב"ה ומפרש הגמרא שזה אי אמה מוצא רק ע"י בחי' ענוה וזהו כ"מ שאמה מוצא גדולתו של הקב"ה פי' אם תראה אדם שמשגיג גדולת הבורא ית שם אמה מוציא ענותנותו פי' מסתמא הנה בזה האדם בתחלה בחי' הכנעה ושפלות באמת וזהו אם בחקתי תלכו שתלכו תמיד בבחי' תשובה כדי לבא למדת אברה"ם יצחק בגימ' תלכו וע"י מה ע"י בחי' ענוה וגם אם בחוקותי המכונה בשם חוקה כף שמעתי מהמגיד זללה"ה וגם זאת מצומי תשמרו פי' בשעה שתשמרו את מצומי אעפ"כ ועשיתם אותם החוקות בחי' תשובה מחמת שיש לו רוח נשברה אז ונתתי גשמיכם בעתם פי' בחי' השגת גדולת הבוב"ה מכונה בשם גש"ם והרמז לזה שכתוב בפ' והנה אור הלבנה פאור החמה ואור החמה שבועתיים וגו' ומפרש הת"י תלת מאה וארבעין ותלת שהוא ז"פ ז"פ ז' גימט' גש"ם ואור החמה הגנוז הוא גדולת הבוב"ה וזהו ונתתי גשמיכם בעתם פי' שאמת להם השגה בגדולת הבורא ית' בעת שתלכו בבחי' חוקותיו וזהו בעתם היינו בעת האת' שתלכו בבחי' תשובה השי"ת יצפנו להשיג רוממותו ית' אכי"ר עוד נ"ל מאחז"ל הנ"ל על אנפן אחר דאי' בגמ' לעולם יעסוק אדם בתומ"צ אפילו שלא לשמה שמתוך וכו' ויל"ד קלא אחז"ל ל כל הלומד תורה שלא לשמה נוח לו שלא נברא ולהבין כ"ז דהנה ענין המצוה הוא לשון צוותא וחבור היינו שע"י המצוה מחבר א"ע לבחי' קדושה עליונה וזה עיקר פוננת ענין המצוה לחבר א"ע

לקדושה וזה ענין ופירושו לעשות המצוה לשמה היינו לשמה של המצוה שפירושה של לשון מצוה הוא חבור פנ"ל וזש"מחז"ל ש"כר מצוה מצוה פי' ש"כר של המצוה שיהיה בבחי' מצוה וחבור לבחי' קדושה לכן צריך האדם לכונן זה בעת עסקו בתורה ומצות להיות מחובר לקדושה ולא לכוננה אחרת ואז יהיה בעת עשיית המצוה מופשט מתענוגי עוה"ז ויהיה מחובר לקדושה וזוהו אמרו"ל ש"כר מצוה בהאי עלמא ליפא פי' מה שאמרו ש"כר מצוה היינו שיהיה בבחי' התחברות לקדושה אין זה כ"א פא"ש יהיה בעת עשיית המצוה מופשט מהאי עלמא אבל כשהוא עדיין בשעת המצוה בהאי עלמא ליפא ש"כר מצוה הנ"ל: ואכלתם י"שן נושן וי"שן מפני חדש תוציאו ושמעתי בשם הרב דק' קארץ זלה"ה ע"ז האופן אף שאין זה לשונו ממש רק בדמיון זה אמר דהנה העיקר שצריך האדם להדבק א"ע אל הבורא ית' שהוא קדמון לכל דבר אשר נברא ראשון ואין ראשית לראשיתו היה הנה ויהיה שהוא מכונה בשם י"שן נושן שהוא עתיקא דעתיק ולהרחיק א"ע מסט"א שהוא היצה"ר המכונה בשם י"שן זקן וכסיל גד היצ"ט המכונה בשם חדש שהיצ"ט נטבע באדם אחר י"ג שנה והיצה"ר משעה שנולד הוא לפתח חטאת רובץ לכך הוא מכונה בשם י"שן וזהו פי' הפתוב ואכלתם י"שן נושן היינו אכילה הוא מלשון דביקות לראות לדבק א"ע לבחי' י"שן נושן שהוא עתיקא דעתיק וי"שן הוא היצה"ר מפני חדש שהוא היצ"ט תוציאו אותו לגמרי לבטל אותו עד גמירא ונוכל לומר ע"ז האופן דהנה הבורא ית' הוא סתום וגלויי פי' מהותו ועצמותו הוא סתום ונעלם מעין כל חי שהוא סתומא דכל סתומין לית מחשבה תפיסא ביה כלל וכלל שאפי' מלאכים הקדושים שואלים זל"ז איה מקום כבודו והוא ית' נגלה ע"י פעולותיו שעושה ומחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ומנהיג ומשגיח בפרטי פרטים וצריך האדם לקשר ולדבק א"ע בשני הבחי' הנ"ל היינו להאמין שהבורא ית' מהותו ועצמותו הוא סתום ונעלם מעין כל חי ולהאמין שהבורא ית' הוא מנהיג את העולם ומשגיח בפרטי פרטיים שהוא בחי' איתגליי ונוכל לומר שנה פוננת הפ' וזרעתם את השנה השמינית שלכאורה אינו מוכן למה קרא אותה הפתוב שנה השמינית הלא המנין הוא לשנת השמטה וכשפלה שמטה ראשונה מתחיל שמטה שנייה והיה צריך לקרות שנה ראשונה לשמטה שנייה אף נראה לי שלכך מכנה אותה התורה בשם שנה שמינית שאגב מורה לנו התורה דרך עבודה דהנה ב' בחי' הנ"ל נקראים אתה הוא היינו את"ה הוא לנוכח בחי' איתגליי הו"א בחי' נסתר בחי' סתום את"ה הו"א גימ' חי"ת וצריך להיות תמיד דבוק בבחי' חי"ת.

וזהו וזרעתם את השנה השמינית פי' שתראו לזרוע תמיד בחי' שנה שמינית שהוא בחי' חי"ת שהוא גימט' אתה הוא שהוא ב' בחי' הנ"ל וזהו ואכלתם י"שן נושן פי' להיות תמיד דבוק בבחי' י"שן נושן שהוא סתומא דכל סתומין היינו להאמין באמו"ש שמהותו ועצמותו הוא סתום ונעלם מעין כל חי וי"שן מפני חדש תוציאו פי' וי"שן הקב"ה שהוא סתום מפני חדש תוציאו ר"ל מפני ההתחדשות שעושה בכל יום תוציאו אותה לבחי' איתגליי היינו להאמין שנגלה הוא ע"י פעולותיו שעושה בכל יום ומנהיג ומשגיח בפרטי פרטיים בכל המאורעות ובכל הסיבות שיש לאדם הן בכללות והן בפרטות שאין שום דבר נעשה בלתי השגחתו ית'.

ע"כ אין לאדם למהר לרוץ להשיג תאוות עוה"ז שאין שום דבר נעשה בלתי השגחה
ית' יה"ר שזנקה לזה ובזכות זה ובא לציון גואל אכ"ר: ואף גם זאת בהיותם בארץ וגו'
ולא געלותם לכלתם.

ואיתא בזוה"ק לכלתם חסר פתיב בגין פלה דיליה הנה שמעתי בשם המגיד הגדול
זללה"ה פירש ארץ שבעה עממין מרמז על שבעה מדות הרעות והנה זה הפלל שאין
להאדם להתאש"א"ע מפעולת התשובה אפילו ח"ו פשיפול לכל זמדות הרעות בנזקבא
דיתהומא רבא כי זה הוא מפתויי היצר להכניס בלב האדם יאוש גמור ולהחליט בדעתו
שאין ח"ו עזר ותרופה למפתו אבל האמת הוא פשאדם יודע מזה שהוא בנזקבא דתה"ר
היינו בזיון מדות הרעות ומחמת זה יש לו לב נשבר ונדכה ומחמת זה מתחזק את עצמו
בלימוד התורה אז בנודאי אור התורה ושכירת לבו ימשיך אותו מתהומא רבא ויעלה
אותו למקורו ונשרשו למעלה מעלה וזה מרמז לנו התורה הק' ואף גם זאת וגו' בארץ
וגו' היינו אפילו ח"ו פשאדם נפל לארץ ז' עממין שהם ז' מדות הרעות אעפ"כ לא
מאסתים וגו' לכלתם היינו שלא יהיה להם תקומה ח"ו מפני מה בגין פלה דיליה תיבת
כל"ה נוטריקון כ"פ"פת ל"ימוד ה"תורה שעי"ז יכול למשנה אותו מנזקבא דתה"ר ויעלה
אותו למקורו אכ"ר: חסלת ספר ויקרא ספר במדבר נידבר ה' אל משה במדבר סיני
באנהל מועד, באחד לחודש השני וגו' והקשה בספר אור החיים בסדר הפסוק שבהודעת
המקום כתב פלל תחלה ואח"כ הפרט ובהודעת הזמן כתב הפרט ואח"כ הפלל ותיירץ
שם יעו"ש וגם אני אענה חלקי בעז"ה מה שנלע"ד בסדר הפסוק הנה ידוע שעיקר
ושרש העבודה היא האמונה כמאה"כ וצדיק באמונתו יחיה וגם בטחון כמאה"כ בטח
בה' נעשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה הרי שניהו העיקר לבא תחלה למדת האמונה
ובטחון אמנם מצודה פרוסה על כל חי הוא בקשת הפרנסה לחם לאכול וכו' וזהו המצודה
שבו ניצוד האדם ומבקש לחמו בתחבולות וערמימיות וסובר שפוחו ועוצם ידו תעשה
לו ואינו בוטח ומאמין בה' שבנודאי יזמין לו פרנסתו וחי נפשו כי מאן דיהיב חיי יהיב
מזוני וכש"א הבעש"ט זללה"ה שמה שאחז"ל ומצודה פרוסה על כל החיים פרוסה הוא
מלשון ע"מ לקבל פרס ופי' פרס מלשון פרנסה וזהו מצודה של פרנסה הוא על כל חי
שמבקש פרנסתו ונטרד מאוד ואין לבו פנוי לעבודת ה' עכ"ד אבל פשיסתכל האדם
תמיד בהאמת ויאמין ויבטח בה' שהוא יזמין לו פרנסתו בחסדו הגדול וברצונו הטוב
כמאה"כ פותח את ידו ומשביע וגו' ויאמין ויבטח בחסד ה' שיזמין לו פרנסתו וכל צרכיו
בלתי התחכמות שלו וערמימיות אזי ממילא יפנה לבו מפל תחבולותיו ויהיה לבו נכון
ובטוח בה' לעסוק רק בעבודתו ית' ובתורתו תורה אור שהתורה תאיר עליו אור הקדוש
שילך ממדרגה למדרגה עד שיזכה להיות בבחי' משפן מישפון בתוכו שכנתו ית' כמו
שנתבאר לעיל כמה פעמים וזהו שאמרז"ל לא נתנה תורה אלא לאוכלי מן פי' מן הנה
להם בחי' אמונה ובטחון כמאה"כ זכרתי לה חסד געויריה וגו' לכתה אחרי במדבר וגו'
וגם צידה לא עשו להם כי האמינו בה' ובטחו בו לכן ניתן להם הפן ושמלתם לא בלתה
מעליהם ולא היו טרודים בפרנסה והנה לבם פנוי רק לעבודת השי"ת ולכן ניתן להם
התורה אבל אח"כ פשמגיעים לבחי' התורה והתורה אור מאיר בם תוספת קדושה אזי
אין צריכים לבחי' זו של בטחון שהיא קטנה וזה שאמר הקב"ה למשרע"ה קודם דיבורו
בסנה של נעלי"ך וגו' שבחי' בטחון נקרא מנעלים כמאה"כ מה יפו פעמיך בנעלים מפני

שהוא מדריגה תחתונה ואי אפשר לבא למדריגה עליונה קודם לה לכן צריך האדם להתבונן תמיד בתסד ה' ר"ל להבין איך שהפל אינו בא רק ברצון ה' ובחסדו ולא מפוחו של אדם כמאה"כ וא"ד יעלה מן הארץ והשקה וגו' והענין אינו בנודאי כח אנושי רק תסד ה' ובענין שהוא בחי' תורה אור וכבר עבר זאת המדריגה אמר לו הקב"ה של נעליך למדריגה גדולה לבחי' תורה אור והוא שאת המדריגה אמר לו הקב"ה של נעליך ר"ל אותו המדריגה קטנה בחי' נעליך וזהו שאמר הקב"ה למשרע"ה קודם קבלת התורה הנה אנכי בא אליך בעב הענין בעבור ישמע העם בדברי עמך פי' הנה אנכי בא אליך ומזהיראותך על בחי' ע"ב מרמז על בחי' תסד גימט' ע"ב וענין מרמז ג"כ על תסד פנ"ל ר"ל שתסתפל תמיד במדת התסד היינו שהפל הוא רק בתסדו ית' ולא מפוחו של אדם ועי"ז תגיע למדת האמונה והבטחון אלא ששרע"ה כבר הסיר מעצמו בחי' זו שהוא נקרא מנעלים פנ"ל כשאמר לו הקב"ה של נעליך ע"כ תירץ הכ' ואמר בעבור ישמע העם בדברי עמך וגו' ר"ל שמה שאני מזהיר אותך הוא רק בעבור ישמע העם שתלמוד את העם ע"ז כדי שיוכלו להגיע לבחי' תורה אור פנ"ל וכן עשו ישראל והתחזקו במדת האמונה והבטחון והתחלה היתה בחג המצות היינו יצי"מ שיצאו באמונה ואכלו עוגות מצות וטעמו בהם טעם מן נאח"פ התחזקו עוד בבחי' הבטחון עד שהיה להם פנוי מכל וכל רק לעבודת הש"י וקבלו את התורה אור על הר סיני עד שפסקה זנהמתן שנגזפכו מכל סיג ופגם פידוע ונעשו בחי' משפן ואנהל מועד והקב"ה השרה שכנינתו בתוך כל או"א כמאה"כ ושכנתי בתוכם וגו' ועיקר ההכנה צריכה להיות תחלה בבחי' אמונה ובטחון ובו גנוז בחי' קדושה ומרומז במלת בט"ח שהוא במלואו פנה ב"ת טי"ת ח"ת מילואו של כל אות הוא י"ת גי' קדוש משא"כ בשאר כל האותיות מהא"ב וע"ז נקרא בטחון בחי' פיסוי מפני שהוא פסוי ונרתק לבחי' הקדושה ואי אפשר לבא לבחי' הקדושה עד שמגיע תחילה להפסוי שלה היא בחי' בטחון וזהו שהזהיר הכ' לעבדות בני קהת באנהל מועד קודש הקדשים ונתנו עליו פסוי עור תחש וישמו בדיו וכו' ולא יבואו לראות כבלע וגו' פי' שהזהיר הכ' להעוסקים בעבדות אנהל מועד קודש הקדשים פי' בהעוסקים ומשתדלים להיות בעצמם בחי' אנהל מועד שילכו ממדריגה למדריגה היינו שגיע תחילה לבחי' פסוי העור היינו לבחי' בטחון נאח"פ וישמו בדיו ר"ל מדריגות שהמדריגות נקראים בשם פדים כמאה"כ בד בבד יהיה ר"ל שילך ממדריגה למדריגה תחלה בחי' בטחון נאח"פ ה' ללמוד תורה והתורה תאיר עליו אור הקדושה ויזכר בתכלית הזכור נאח"פ יהיה בחי' אנהל מועד אבל לא יתפנס את המרובה תחילה לדלג לבחי' גדולה בלי הכנה מקודם וזשאה"כ ולא יבואו לראות כבלע את הקודש פירש"י בלא הפיסוי והנרתק ומתו רק לילך ממדריגה למדריגה בד בבד פנ"ל ועתה נבוא לביאור סדר הכ' ויזכר ה' אל משה במדבר סיני וגו' פי' שהיו ישראל בבחי' מדבר סיני בחי' אמונה ובטחון כמאה"כ לכתב אחרי במדבר ועי"ז באו לבחי' אנהל מועד פי' שנעשו ישראל בעצמן בחי' אנהל מועד פנ"ל ומפרש הפ' עוד יותר ואמר באחד לחודש השני פי' מאין היה להם כח זה לבא לבחי' אנהל מועד ואמר הכ' באחד לחודש השני פי' מן המן שניתן להם בחודש השני ועי"ז נתחזק בהם בחי' אמונה ובטחון שהאמינו בה' אחד ובטחו בו וזה היה בחודש השני החזיון הנ"ל בבחי' אחדות ועי"ז הוקם המשפן בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים ומרומז באמרו לצאתם מארמ"צ לפי שכל בחי' זו בא להם בהכנה מארמ"צ שיצאו

בְּאִמּוֹנָה כַּנ"ל וְהִלְכוּ בַד בְּבַד מִמְדַרְיָגָה לְמִדְרָיָגָה עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְהַר סִינַי וְקִיבְלוּ הַתּוֹרָה וְנִעְשׂוּ אֶזְרָא בַחֲזִי אֲנִי הַשְּׁמֵרָה הַקַּב"ה שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹךְ כָּל או"א שְׂנֹזְפָה לְזֶה אַכִּי"ר: וְנִסְעָה אֶת מוֹעֵד מִתְּנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֵה כַּאֲשֶׁר יִחַנּוּ כֵּן יִסְעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ לְדַגְלֵיהֶם.

וְלִכְאוּרָה תִּיבַת אִישׁ עַל יָדוֹ הֵמָּה מִיִּזְרָאֵל אִף נ"ל שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מוֹרָה לָנוּ דְרָף עֲבוּדָה בְּזֶה דְהִנֵּה עֵינֵינוּ בַחֲזִי אֲנִי הַשְּׁמֵרָה מוֹעֵד הוּא בְּשִׁבִיל וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְךָ לְשִׁפּוֹן בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְעֵינֵינוּ הַסִּיבָה הַמְּבִיאָה לְזֶה לְהַשְׁרֹת שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹכֵנוּ הוּא בַחֲזִי עֲנִיָּה כַּמֵּאֵר הַכ' אֲנִי אֲשַׁפּוֹן אֶת דָּפָא הֵינּוּ לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל שֶׁהַכֹּל הוּא מֵצַד חֶסֶד ית' חֶסֶד חֲנֻם וְלֹא מֵצַד מַעֲשָׂיו רַק הַבּוֹב"ה וּב"ש זֹכֵר חֶסְדֵי אָבוֹת וְעוֹשֶׂה חֶסֶד חֲנֻם לְבָנָיו וּבְחִי' עֲנִיָּה זֶה הוּא בַחֲזִי דַעַת כַּמ"ש בְּסִפְרָא תוֹי"י מ"ש בְּפִתְחֵי שְׂבָחֵי דַעַת כּוֹלֵל חו"ג פִּי שְׁצָרִיף לְדַעַת שְׂמַצַּד מַעֲשָׂיו הוּא רַק בַּחֲזִי גְבוּרָה וְכָל מַה שֶׁהַקַּב"ה עוֹשֶׂה עִמּוֹ הוּא רַק מֵצַד חֶסֶד הַבּוֹרָא ית"ש וְעֵינֵינוּ הַסִּיבָה שְׂמַצָּה יֵבֵא לְבַחֲזִי דַעַת הַנְּ"ל הוּא זֶה כְּשֶׁאָדָם מֵאֲמִין שֶׁהַבּוֹרָא ית"ש הוּא מַכָּה"כ וְלִית אֲתֵר פְּנוּי מִיְּגִיָּה מִתְּבוֹנֵן תָּמִיד בְּגִדְוֹלַת הַבּוֹב"ה וּמַחֲמַת זֶה רוֹאֵה תָּמִיד שְׁפָלוּת עֲרֻכּוֹ וּמִבִּין וּמַשְׁכִּיל שְׂמַצַּד מַעֲשָׂיו הוּא רַק בַּחֲזִי גְבוּרָה וְהַכֹּל הוּא מֵצַד חֶסֶד הַבּוֹב"ה וְעַד"ז נֹכַח לֹא מְרַמֵּז לָנוּ הַתּוֹרָה"ק בְּמַה שֶׁלְּפַעְמֵימִים פְּתִיב בְּתוֹרָה נְשִׂיא לְבָנֵי גַד אֲלִיסָף בֶּן דְּעוּאֵל וְלְפַעְמֵימִים פְּתִיב בֶּן רְעוּאֵל דְּהִנֵּה שְׂבֵט גַּד מְרַמֵּז לְבַחֲזִי דַעַת הַנְּ"ל פִּי בַחֲזִי דַעַת כּוֹלֵל כָּל הַז' מִדּוֹת קַדְוִשׁוֹת וְתִיבַת ג"ד גִּי' ז וְגַם ר"ת ג"ו מְל' ד' לִיָּם הֵינּוּ לִידַע בְּאִמְתָּ שְׂמַצַּד מַעֲשָׂיו הוּא רַק בַּחֲזִי דֵל וְהַבּוֹרָא ית"ש גּוֹמֵל עִמּוֹ חֶסֶד חֲנֻם וְעוֹד אֲכַתּוּב מִזֶּה לְקַמֵּן בַּעַז"ה אִיף שְׂמַרְוָמֵז בַּחֲזִי דַעַת הַנְּ"ל בְּתִיבַת גַּד וְזֶה הוּא עֵינֵינוּ רְצוֹן הַבּוֹרָא ית"ש לְדַעַת פִּי הַכֹּל הוּא חֶסֶד הָאֵל וְזֶה מְרַמֵּז לָנוּ הַתּוֹרָה אֲצֵל שְׂבֵט גַּד שְׂמַרְוָמֵז עַל בַּחֲזִי דַעַת כַּמ"ש דַּעַת כּוֹלֵל דַּעַת פִּי שְׂמַצַּד מַעֲשָׂיו הוּא רַק בַּחֲזִי דַעַת וְעֵינֵינוּ לְעַנְיָנוּ שֶׁהַעֵינֵינוּ הוּא בַּחֲזִי דַעַת וְדַעַת הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת פִּי דַעַת וְלֹא ג"כ הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת כַּמֵּאֵה"כ הַפַּעַם יְלִנָּה וְגו' מְרַמֵּז שֶׁזֶּהוּ בַּחֲזִי שְׂבֵט לֹא שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שְׁפָלוּת עֲרֻכְךָ וְכָל הַטּוֹבוֹת שְׂמַשְׁיָגִים הוּא רַק מֵצַד חֶסֶד חֲנֻם מֵאֵת הַבּוֹרָא ית"ש וּמַחֲמַת שֶׁהָיוּ בְּבַחֲזִי זֶה הָיוּ בְּבַחֲזִי הַתְּקַרְבוֹת לְהַשְׁרֹת הַשְּׂכִינָה וְהִי מְקִיפִין אֶת הַמַּשְׁפָּן מִשְׁלֵש רֹחוֹת וּמַחֲמַת שֶׁהָיוּ בְּבַחֲזִי הַתְּקַרְבוֹת הַשְּׂכִינָה הָיוּ בְּאִים לְתוֹסֶפֶת רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָת ה' בְּכָל יוֹם וְיוֹם נְהָם הָיוּ מְשִׁיעִים בַּחֲזִי דַעַת לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם אֲרַבַּע דְּגָלִים וְזֶהוּ מְרַמֵּז בְּשֵׁבֶט גַּד פִּי שֶׁהַלְוִיִּם שֶׁהָיוּ מְקִיפִים אֶת הַמַּשְׁפָּן מִג' רוּחוֹת הָיוּ מְשִׁיעִים בַּחֲזִי דַעַת לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם ד' דְּגָלִים וְזֶהוּ וְנִסְעָה אֶת מוֹעֵד וְגו' בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֵה פִּי שְׂבֵט לֹא שֶׁהֵם לֹא בַּחֲזִי אֲנִי מוֹעֵד הִנֵּה נֹסַע בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֵה שְׂלֵא הָיוּ מִתְּגַאֲמִים ח"ו כָּל וְכָל עַל שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת ח"ו דְּבָר נִפְרָד בַּכ"ע וְיִגְדִילוּ ח"ו עֲרֻכְךָ נִגְדָה שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִחֲמַת שֶׁהֵם בְּבַחֲזִי הַמַּשְׁפִּיעִי דַעַת לְיִשְׂרָאֵל אֲדַרְבָּה הָיוּ כּוֹלְלִים עֲצָמָם עַם כָּלְלוֹת יִשְׂרָאֵל עַד"כ בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנִכִּי יוֹשֶׁבֶת אַעֲפ"י שֶׁהֵם הָיוּ מְשִׁיעִים בַּחֲזִי דַעַת שֶׁהוּא בַּחֲזִי עֲנִיָּה לַכ"י אַעֲפ"כ לֹא הָיוּ מִתְּגַאֲמִים ח"ו בְּזֶה וְזֶהוּ כַּנּוֹנֵת הַכ' כַּאֲשֶׁר יִחַנּוּ פִּי כַּאֲשֶׁר שֶׁהֵם הָיוּ מַחֲנִים וּמְשִׁיעִים בַּחֲזִי דַעַת שֶׁהוּא בַּחֲזִי עֲנִיָּה לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל כֵּן יִסְעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ תִּבַת ית"ו הוּא אוֹתִיּוֹת יו"ד שְׂמַרְוָמֵז עַל בְּקִי עֲנִיָּה נִקְוָדָה קִטְנָה דְלִית בָּהּ חִינּוּר כָּל פִּי שֶׁהַלְוִיִּם כָּשֵׁם שֶׁהָיוּ מְשִׁיעִים בַּחֲזִי דַעַת שֶׁהוּא בַּחֲזִי עֲנִיָּה לַכ"י כְּפֹה הֵם עֲצָמָם הָיוּ בְּבַחֲזִי דַעַת שֶׁהוּא בַּחֲזִי עֲנִיָּה וְלֹא הִנֵּה דַעַתָּם גְּסָה מִזֶּה ית"ר שְׂנֹזְפָה לְבַחֲזִי זֶה בַּחֲזִי דַעַת בַּחֲזִי עֲנִיָּה בְּאִמְתָּ אַכִּי"ר: דְּרוּשׁ לְשִׁבְעוֹת וְעַתָּה אִם שְׂמוֹעַ כּו' וְהִיָּתֵם לִי סְגוּלָה

מְּכַל הָעַמִּים וְגו' לְהַבִּין הַפְּסוּק גַּם לְהַבִּין עֲנִינְ שְׁתֵּי הַלְּחָם דְּעֶצְרַת שְׁבָאוֹ חֲמִיץ הִנֵּה אֲחֻז"ל
בְּשִׁעָה שְׁעָמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי וְכו' וְנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל כִּי קִוְּדָם שְׁנִיתָנָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל
הָיָה אֹרֶךְ קְדוּשַׁת חֻקְמָה נִתְּפָשֵׁט בֵּין הָאֲנָמוֹת וּבִשְׁעַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה קִבְּץ ה' אֶת כָּל הָאֲזָרוֹת
שֶׁל חֻקְמָה וְנִתְּנָם לְיִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ פִּי הַפֶּתוּחַ וְהֵייתֶם לִי סִגְוֹלָה מְּכַל הָעַמִּים פִּי שְׁאֲקִבֶץ כָּל
הָאֲזָרוֹת בַּחֲבִי חֻקְמָה מְּכַל הָעַמִּים וְאֲתָנֶם לָכֶם פִּי לִי כָּל הָאֶרֶץ וּמִמֵּילָא מְּחֻנְיָב שְׁיִהְיֶה בַּחֲבִי
קְדוּשָׁה בְּכָל דְּבָר בַּחֲבִי חֻקְמָה וְעַתָּה אֲתָנֶם לָכֶם וְתִהְיֶה לִי סִגְוֹלָה וּבְזֶה מִתּוֹרַצַּת הַקְּדוּשָׁא
שֶׁל אוה"ח שֶׁהִקְשָׁה עַל וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו' לְמָה הַזְּפִיר בְּנִתְּיַנַּת הַתּוֹרָה מִדַּת הַדִּין וּבְזֶה
מִתּוֹרַצַּת פִּי הֵייתָה בַּחֲבִי דִּין מְּמִי שְׁנִיטְל הַבְּחִי חֻקְמָה וְהֵייתָה לָהֶם סֶם וְאֲפָשֶׁר לֹמַר עֲזוּ"ד
מִם וְסִמָּךְ שְׁבִלְוִחוֹת בְּנֶס הָיָה עוֹמְדִין פִּי ס"מ הָיָה תְּלוּיִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל הָיָה מ"ס בַּחֲבִי מִסִּיא
בַּחֲבִי רְפוּאָה כִּמְאֵה"כ רְפָאוֹת תְּהִי לְשָׁרִיף וְלִזְוִלְתֶּם הָיָה בַּחֲבִי ס"ם הַפְּנוֹת שְׁנִיטְל חֻקְמָתֶם
כִּנ"ל וּבַחֲבִי זֶה חֻקְמָתֶם שְׁלֵהֶם הֵייתָה בַּחֲבִי חֲמִץ וּבִקְרִיעַת י"ס ג"כ נִתְּעוֹרְרוּ כָּל הָעוֹלָם
כִּמ"ש אֲזַ נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אָדָם רַק שְׁזֶה הָיָה הַתְּעוֹרְרוֹת מִיִּשְׂרָאֵל וְנִקְרָא בַּחֲבִי מִצָּה אָבֵל
זֶה שֶׁהִגִּיעַ הָאֹרֶךְ מֵאוה"ע לְיִשְׂרָאֵל נִקְרָא בַּחֲבִי חֲמִץ וְעוֹד נ"ל טַעַם לְמָה נִקְרָא חֲמִץ עִפ"י
מֵאֲחֻז"ל גְּדוֹל הַמְּצַנֵּנָה וְעוֹשֶׂה וְהַטַּעַם הוּא פִּי לְמִי שְׁמִצְנוֹנָה בְּנוֹדָאֵי בָּא הִיצֵה"ר בְּיוֹתֵר
לְהַסִּיתוֹ שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת ע"כ תִּיכְרַף אַחַר נִתְּיַנַּת הַתּוֹרָה שְׁהִי מִצְנוֹנָה עַל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת בָּא
הִיצֵה"ר לְהַסִּית ע"כ נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת לֵה' בַּחֲבִי חֲמִץ בַּחֲבִי הִיצֵה"ר (לְקִיָּים בְּכָל
לְבָבָךְ בְּשָׁנִי יִצְרִיף) וְגַם בְּנוֹדָאֵי קִוְּדָם קַבְּלַת הַתּוֹרָה הָיָה בְּיִשְׂרָאֵל בַּחֲבִי קְדוּשָׁה גְּדוֹלָה
וְכָל דְּבָר שֶׁבִּקְדוּשָׁה אֵין פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה ע"כ נִקְרָא הַקְּדוּשָׁה בַּחֲבִי יוֹד וְגַם נִקְרָא לָחֶם וְזֶהוּ
שֵׂאֵה"כ מְּמוֹשְׁבִיחֵיכֶם תְּבִיאוּ לָחֶם תְּנוּפָה שְׁתִּים שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים פִּי שְׁיִהְיֶה הַלְּחָם מוֹנֵף
לְמַעַל הַלְּחָם שְׁהִיָּה לָהֶם בְּתַחֲלָה בַּחֲבִי הַקְּדוּשָׁה יוֹנֵף לְמַעַלָּה וְעוֹד שְׁיִהְיֶה שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים
שְׁיִהְיֶה לָהֶם עוֹד בַּחֲבִי עֶשְׂרוֹן א' בַּחֲבִי לָחֶם בַּחֲבִי קְדוּשָׁה שְׁיִנְטְל מִהֶם סֶלֶת תְּהִינֵנָה (סוֹלֶת
הוּא בַּחֲבִי מְּלָכוֹת בְּגִימ') חֲמִץ תְּאֻפְנָה ר"ל שְׁתַּנִּיפוּ בַּחֲבִי חֲמִץ שֶׁהוּא נִלְקַחָה מִהֶם אוֹ
מִיצֵה"ר כִּנ"ל וְזֶהוּ פִּי הַגְּמָרָא רַב יוֹסֵף הֵנָּה עֲבָדוּ לִיהַ עֲגָלָא תְּלִמָּא בְּיוֹמָא דְּמַעְצָרְתָּא
אָמַר אֵי לָאו הָאֵי יוֹמָא דְּקָא גְּרִים כְּפָה יוֹסֵף אֵיכָּא בְּשׁוּקָא פִּי שְׁתִּי הַלְּחָם הֵם בַּחֲבִי יוֹסֵף
פִּי שְׁנֵי פְּעָמִים לַח"ם גִּימ' יוֹס"ף וְעֲבָדוּ לִיהַ עג"ל מְּשׁוּנְלֵשׁ הֵינּוּ שְׁלֵשָׁה פְּעָמִים עג"ל
עוֹלָה מְּסַפֵּר ש"ט וְעַם א' שֶׁל אֹרֶךְ עוֹלָה ש"י כְּמֵאֵמֶר לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי י"ש וְאֲחֻז"ל עֲתִיד
הַקַּב"ה לְהַנְחִיל לְכָל צַדִּיק ש"י עוֹלָמוֹת וְאֵיתָא בְּסִידוֹר או"ר מִיָּמִין מִנַּח"ה מְּשָׂמָאל וּבֵין
שְׁנֵיהֶם גִּימ' י"ש וְלָכֵן נִקְרָא עג"ל מְּשׁוּנְלֵשׁ פִּי מִנַּח"ה גִּימ' ק"ג גִּימ' עג"ל שְׁבִשְׂמָאל וַיֵּשׁ
כְּנֻגְדוֹ בְּיָמִין כְּפָל הֵינּוּ ר"ו וְאוֹת א' הַפּוֹלְלֵם גִּימ' ש"י וְכָל זֶה הָאֵי יוֹמָא דְּקָא גְּרִים בְּשְׁתִּי
הַלְּחָם גִּימ' יו"סֵף שֶׁהֵן שְׁנֵי הַקְּדוּשׁוֹת הַנְּ"ל עי"ז נִתְּעַבְּד עֲגָלָא תְּלִמָּא בַּחֲבִי ש"י עוֹלָמוֹת
וְאֲזַ נִתְּרוּמָם בַּחֲבִי מְּלָכוֹת כִּמְאֵה"כ וְאֲתָם תְּהִי לִי מְּמַלְכַת כְּהַנִּים כו' פִּי שְׁיִהְיֶה לָכֶם בַּחֲבִי
מְּלָכוֹת שְׁמִים שְׁלִימָה בְּאֵמֶת שְׁפָל או"א מִיִּשְׂרָאֵל יִקְבַּל ע"ע עוֹל מְּלָכוֹת שְׁמִים לְבַל יִשְׁפַח
אֲפִילוּ רַגַע וַיֵּשִׁים תְּמִיד לְלִבּוֹ אֵיף שְׁפָלָא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וַיִּטְהַר א"ע בַּמַּדוּ"מ: וְזִשֵׂאֵה"כ
וּי"הֵי בִי"וּם כְּפֶלֶת מְּשָׁה וְגו' וְנִקְרָא כְּפֶלֶת שְׁנֵי כְּפֶלֶת ר"ל שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה אַחַר מ"ט יוֹם
לְסֵה"ע וְאוֹ נִתְּנָה בַּחֲבִי הַקְּדוּשָׁה גַּם מֵאוה"ע כִּנ"ל וְזֶה מְּרוּמָז בְּפִסּוּק וִיְהִי בְּיוֹם ב'
הַתִּיבּוֹת חֶסֶד הֵמֶם עוֹלָה מְּסַפֵּר מ"ט וְאוֹת מִם עַם תִּיבַת כְּפֶלֶת מְּרִמָּז לְבַחֲבִי מְּלָכוֹת שְׁמִים
שְׁנִיתְרוּמָה בְּיוֹמָא דְּעֶצְרַתָּא ע"י שְׁתִּי הַכְּפֶלֶת שֶׁהֵן שְׁתִּי הַלְּחָם פִּי כְּפֶלֶה הוּא בַּחֲבִי חֲפָה בַּחֲבִי
קְדוּשָׁה וְכָאן הִי שְׁנֵי בַּחֲבִי קְדוּשָׁה כִּנ"ל וְהֵן שְׁנֵי כְּפֶלֶת שֶׁל מְּשָׁה לְהַקִּים אֶת הַמְּשָׁפָן ר"ל

ע"ז הוקם המשפךן פי ע"י שמקבלים עומ"ש בשלימות יבנה בהמ"ק בב"א ויקריבו נשיאי ישראל ראשי כו' פי ידוע שהשנים עשר שבטים הנה נגד י"ב אותיות של אדני במילואו פי בשעת מ"ת נתמלא בחינות אדני בחי' מלכות שמים ונתתיקדה לישראל ע"כ הקריבו הי"ב נשיאים אז קרבנות פי אז נתמלאו האותיות וזה הוא הטעם שאומרים רות בשבועות פי ר"ת פמנן מילואו של אדני ע"כ ממנה יצא דוד שהיא מלכות על ישראל ובימיו נתמלאה המלוכה בחי' מלכות שמים וזהו דאיתא במדרש בשעת קבלת התורה נדעזעו כל העולם ונתקבצו כולם אל בלעם והשיב להם ה' עוז לעמו יתן וגו' פי שהרגישו שנסתלקה חכמתם פי נטלה מהם כל אור קדוש' שהיה להם ונתנה לישראל ובלעם הרגיש ג"כ בדבר ואמר שאין זה אלא לקבץ כולם לעם ה' שמקבלים התורה: עוד דרוש לשבועות ויוצא משה את העם וגו' ויתצבו בתחתית ההר.

ואיתא בגמרא מלמד שפפה עליהם ההר פגיגית ואמר להם וכו' ואיתא עוד בגמרא בשעה שעמדו ישראל על הר סיני פסקה ונהמתן ולכאורה הדברים נראים פסותרין זא"ז שבתחילה משמע שישראל עמדו תחת ההר ואח"כ משמע שעמדו על ההר וגם קשה קושית התוספות למה הוצרך הקב"ה לכפות עליהם הר פגיגית הלא אמרו מקודם נעשה ונשמע גם מ"ש חז"ל שקדמה עשייה לשמיעה אינו מוכן איה אפשר להקדים עשייה לשמיעה ולבאר כ"ז נקדים לפרש מה דאיתא בגמרא ע"פ מימינו אש דת למו שהתורה ניתנה אש שחורה ע"ג אש לבנה ואינו מוכן לכאורה עפ"י פשוטן של דברים ונוכל לומר בד"ז דהנה יש ב' בחי' במצות התורה היינו מ"ע ומל"ת והנה קיום מ"ע נמשך מבחי' אהבה מחמת שאוהב את הבוב"ה עושה רצונו ית' ומצות ל"ת נמשך מבחי' היראה שירא לעבור על רצונו ית' והנה בחי' אהבה הוא בחי' חסד ובחי' יראה הוא בחי' גבורה והנה איתא בזה"ק אורייתא מגבורה נפקת וכתוב ותורת חסד על לשונה ונוכל לומר שזה קאי על מצות עשה שהוא בחי' חסד והנה קאי על מל"ת שהוא בחי' גבורה והנה קיום מ"ע הוא בחי' המשכת קדושה היינו פשיטיים מצנה אחת ממצות ה' ממשיך עליו קדושה עליונה וכשעובר ח"ו על מל"ת פוגם ח"ו בקדושה עליונה וזה הכלל שאין באפשרי לקיים שום מצנה ממצות ה' כדי להמשיך קדושה עליונה על גופו אם לא שגזרה מתחילה שלא לעבור על רצונו ית' במדו"מ והסברה נותנת פן שהאיה אפשר להמשיך עליו הקדושה עליונה בעוד שנפגם ח"ו הקדושה ע"י מדו"מ והנה בחי' שחורה הוא בחי' גבורה ולבנה הוא בחי' חסד וזהו שהתורה ניתנה אש שחורה ע"ג אש לבנה היינו אש שתורה שמרמז על בחי' גבורה מרמז על בחי' ל"ת הנה ע"ג אש לבנה שמרמז על בחי' חסד בחי' מ"ע היינו שמקודם צריך לזנהר מלעבור על מל"ת במדו"מ ואח"כ יוכל לקיים מ"ע להמשיך קדושה עליונה עליו והנה מ"ע נקרא עשייה ומל"ת נקרא שמיעה ושומע ומקיים מצות ה' אבל אינו עושה כלל והנה מי שמקיים מ"ע וממשיך ע"ע קדושה עליונה זה הבחי' קדושה שממשיך עליו הוא יותר במעלה מהשראת הקדושה שהיה שורה על ה"ס בעת קבלת התורה והסברה נותנת פן שהשראת הקדושה שעל הר סיני הנה עיקר המכוון בשביל שייקיימו מ"ע וימשיכו עליהם קדושה עליונה ע"כ מסתמא זה יותר במעלה מקדושת הר סיני שהוא רק הכנה לקדושה זו ומי שאינו מקיים מ"ע ואינו עובר על ל"ת זה הבחי' הוא למטה מבחי' קדושת הר סיני שעל ה"ס הנה עכ"פ בחי' קדושה וזה האדם אין עליו שום קדושה כלל רק שאינו פוגם בקדושה עליונה והנה פשישראל

יצאו ממצרים מקום הטומאה נכספה וגם כלתה נפשם לבחי' המשכת הקדושה העליונה על גופם ונפשם ע"י קיום מ"ע להיות בבחי' גדולה למעלה יותר מקדושת הר סיני וזהו שקדמה עשייה שהוא מ"ע לשמיעה שהוא מל"ת ואינו באפשרי לקיים מצות ה' קודם שמטה גופו ונפשו בשמורה כפולה ומכופלת מלעבור על מל"ת במדו"מ וצריף להיות לכתחילה למטה מבחי' הר סיני ואח"כ יוכל לבא לבחי' של מעלה בחי' הר סיני וזהו בשעה שישאל עמדו להיות בבחי' על הר סיני היינו יותר במעלה מהר סיני תיכף ומיד פסקה ונהמתן אעפ"י שא"א בתחילה לבא תיכף להמשכת הקדושה אעפ"כ פסקה ונהמתן אבל האמת הנה ויתצבו בתחתית ההר שפפה עליהם ההר כגיגית להיות בתחילה בבחי' למטה מהר סיני להיות זהירין תחילה בש"ס"ה ל"ת במדו"מ ואח"כ יכולין לקיים רמ"ח מ"ע כדי להמשיך קדושה עליונה ולפי זה ניחא מה שפפה עליהם הר כגיגית קלא אמרו נעשה ונשמע אדרבה מחמת שאמרו נעשה ונשמע ורצו להקדים עשייה לשמיעה בחי' מ"ע לבחי' מל"ת והיו רצונם להיות ביותר מעלה מהר סיני לכך פפה עליהם היינו להיות מתחילה בבחי' למטה מהר סיני ומזה יוכלו לבא לבחי' קיום מ"ע המשכת הקדושה עליונה יה"ר שנופה לזה אכ"ר: כפ' מקץ וישתו וישפרו עמו.

פירש"י מיום שמכרוהו לא שתו יין לא הוא ולא הם ועכשיו שתו ולכאורה אינו מוכן למה שפירש יוסף מהם נסתלקה רוח"ק מיצקב אבינו ע"ה שהוא קדושה עליונה ומן הסתם גם על שבטי י"ה ג"כ לא הנה השראת השכינה הקדושה העליונה כמו שהנה מקודם לכך היו גזירים מן היין ועכשיו כשבאו ליוסף השרה הבורא ית' עליהם הקדושה העליונה בשלימות כמו שהנה מקודם ולכן שתו יין אעפ"י שלא ידעו שהוא יוסף אעפ"כ הרגישו בעצמם שהם בשלימות כמקודם והנה השראת הקדושה שהנה במע"ב עד מתן תורה הנה בבחי' אות ב' ואח"כ בשעת מתן תורה השרה הבורא ית' עליהם הקדושה העליונה בבחי' אות א' שפתח באנכי ואיתא בגמרא שלכך נקרא יום טבוח שיש זיקא ששמייה טבוח אם יקבלו את התורה מוטב ואם לאו וכו' וזה מרומז בפסוק ויאמר לאשר על ביתו הבא האנשים הביתה וטבוח טבח והכן פי אתי יאכלו האנשים בצהרים פי' הבא האנשים הביתה שהם לע"ע בבחי' אות ב' וייראו לע"ע מזיקא דשמייה טבוח ע"כ הבא אותם אלי וטבוח טבח פי' שמחמת שיהיה אצלי יהיה נטבח הזיקא ששמייה טבוח מה טעם פי אתי יאכלו האנשים בצהרים ויבואו להשראת הקדושה העליונה שהנה במתן תורה יהי רצון שנופה לזה אכ"ר: איתא בגמרא רב יוסף ביומא דמעצרתא עבדי ליה עגלא תלתא אמר אי לאו האי יומא דקא גרם כמה יוסף איכא בשוקא ודקדקו בזה המפורשים מאי האי לישנא דקאמר אי לאו האי יומא דמשמע דיומא קא גרים הל"ל אי לאו מתן תורה דקא גרים עוד גם הקשו האיך אנו אומרים בשבוענו זמן מתן תורתנו הלא קי"ל בז' בסיון ניתנה התורה אף נוכל לומר ע"ד מוסר ועבודה דהנה איתא בגמרא משה הוסיף יום אחד מדעתו וכו' ונ"ל עד"ז דנה פלל גדול בתורה שכל אדם שעושה מצוה אחת ממצות הי צריף לקבל עליו קודם עשייתה בחי' אהבה ויראת ה' ואחר אשר בא לבחי' אהוי"ר אי אפשר להמשיך בחי' קדושה שתשרה שכינה במעשה ידיו רק ע"י בחי' ענוה שיהיה שפל בעיני וידע שבחי' אהוי"ר שלו אינם בשלימות וישתוקק מאוד לבא לבחי' אהוי"ר אמיתיות שאין הקב"ה בוחר רק בנמוכי רוח כמ"ש אני אשכון את דכא וזה מרומז בפסוק

לך אל העם וקדשם היום ומחר הם שני בחי אשר צריך האדם לעבודת השי"ת והם אהוי"ר וזו שאחז"ל משה הוסיף יום אחד מדעתו פי ע"י בחי דעת שהיה בו הוסיף עוד יום אחד היינו בחי עננה שצריך האדם להבחין ולדעת שבחי אהוי"ר שלו אינם בשלימות כמ"ש והאיש משה ענ"ו מאוד ועי"ז זוכה האדם להשרות שכונה במעשה ידיו כמו שאמר המגיד זללה"ה על מה דאיתא בגמרא שאלו מצא קן צפור בראשו של אדם מהו פ"א אם מצא אינה אדם ששכינתו ית' חופפת על ראשו שהוא בחי קן צפור מהו העיקר והסיבה שהביאו לאותה מדריגה אמר להם ואדמה על ראשו פ"א שמחשבת אדמה שהוא עפר ואפר על ראשו שמחזיק עצמו לאדמה מצד חומר וזהו עיקר הסיבה המביאו שיהיה קן לבחי צפור ותמיד מוסיף להחזיק א"ע במדת עננה עד שיידמה בדעתו שאדמה הוא על ראשו פ"א למעלה מראשו באופן שאדמה יותר במעלה מבחי ראשו שהוא בחי מה מדריגת משה פידוע ודפח"ח וזהו והאיש משה ענו מאוד מפל האדם אשר על פני האדמה פ"א שהו בבחי על פני האדמ' ומשה היה בבחי אדמה על ראשו פנ"ל ונוכל לומר שזה מרומז בפ' אשרי תבחר ותקרב ישפון חצריה שכל אדם שרוצה להתקרב אל הקדושה תחילה צריך שיידמה בעיניו שהוא בבחי חשכות ומזה יוכל לבא לבחי אור כמאה"כ והארץ היתה תהו ובהו וחושך וגו' ואח"כ נאמר ויאמר אליהם יהי אור ויהי אור וזהו להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות ואיתא שהוא ק"ג מימין ר"ז משמאל פ"א ק"ג מרמז על בחי מנח"ה שהוא גימט' ק"ג ר"ז מרמז על בחי או"ר שהוא גימט' ר"ו שמתחילה צריך שיידמה בעיניו שהוא בבחי חושך בחי מנחה ומזה יוכל לבא לבחי המשכת אור וקדושה ונוכל לרמז זה בפ' ודמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה פ"א כשמשויה ע"ע בחי קדושה אז הוא מכונה בשם פסא לבחי קדושה רק שאינו יכול לבא להמשכת קדושה להיות מכונה בשם פסא רק ע"י בחי עננה כמאה"כ אני אשפון וגו' שהוא מכונה בשם ארץ כמאה"כ והארץ היתה תהו ובהו וחושך וגו' ודמות הפסא שהוא המשכת הקדושה פנ"ל דמות כמראה אדם מרא"ה אד"ם גימט' הוא בחי עננה עליו מלמעלה כמאמר ואדמה על ראשו למעלה מראשו פנ"ל ועתה נחזור לענינו שצריך לקבל ע"ע קודם כל מצוה בחי יראה ואהבה שהוא מ"ע ומל"ת וע"ז מרמז הכ' לך וקדשם היום ומחר ומשה הוסיף יום אחד מרמז על בקי עננה שהיא העיקר פנ"ל שהוא הגורם שבחי יראה ואהבה יהיה קיים אצלו שיוכל לפעול המשכת הקדושה כמאה"כ דור הולך ודור בא והארץ שהוא עננה פנ"ל לעולם עומדת וגם אפילו מצות ומע"ט שעשה ע"מ לקבל פ"ס נתעלו ע"י בחי עננה היינו כשעושה תשובה ויש לו לב נשבר מזה שעשה המצוה ע"מ לקבל פ"ס ומי שעושה ע"מ לקבל פ"ס עושה"ב וזהו יפה שעה אחת פ"א שהוא בתשובה ומע"ט שהם בחי עוה"ז מפל ח"י עוה"ב שבמקום שבע"ת עומדים וכו' וזהו בחי רות שאמרה ואנכי לא אהיה פ"א אחת שפחתי שיהיה בבחי הכנעה ועל ידה נתעלה ונתקן הקרבנות שהקריב עגלון מלך מואב שעי"ז זכה ויצאה ממנו רות כמאחז"ל שהיה ע"מ לקבל פ"ס וע"י עננה נעלה הקרבנות שלו וזה שאה"כ וישם פסא לאם המלך ואיתא בגמרא לאם המלוכה לאם שהמלוכה יצאה ממנה זו רות פ"א שבחי פסא שהוא המשכת הקדושה פנ"ל הוא רק לאם המלך כשהוא בבחי אם מל"ך גימטריא עננה זהו בחי רות ולזה קורים מגילת רות בעצרת שהוא ג"כ בחי עננה שהוא יום אחד שהוסיף

מדעתו כנ"ל ולזה נקרא יום חמשים לספירה עצרת כמאחז"ל קשה עלי פרידתכם שבחני' עונה הוא בחי' קיום לבל יהיה פירוד ח"ו וזהו רב יוסף ב'יומא דעצרתא פי' ביום שהוא מכוון בשם עצרת עבדו ליה עגלא תלתא מרמז שביום הזה צריך לבא לבחי' שתמיד ידמה בעיניו שהוא רק בבחי' עג"ל גימט' מנח"ה שהיא בחי' עונה כנ"ל ע"כ אמר אי לאו האי יומא דקא גרים שהוא יום אחד שהוסיף משה מדעתו שהוא בחי' עונה כנ"ל השי"ת יזכנו לבא לבחי' זו באמת אכ"ר: או יאמר עד"ז ובתחלה נקדים לתרץ קושיות התוספות למה הוצרך הקב"ה לכפות עליהם הר פגיגית הלא ישראל אמרו מקודם נעשה ונשמע והנראה בזה דהנה אחז"ל יום אחד הוסיף משה מדעתו והקב"ה הסכים על ידו ולכאורה אינו מוכן מפני מה הוסיף יום השלישי מדעתו מה שלא צינה אותו השי"ת אמנם יש לומר ע"י גודל העונה והשפלות האמיתית שהיה במשרע"ה מחמת בוששה לא היה רוצה לקבל את התורה תיכף אחר ב' ימים פרישות והוסיף עוד יום אחד פענן מלאכי השרת שלא קבלו את התורה ואינם מזכירים את השם רק אחר ג' תיבות וישראל אחר שקבלו את התורה נזדככו ומזכירים את השם אחר ב' תיבות אמנם קודם קבלת התורה רצה משה דווקא שיעשו דווקא ג' ימים פרישות והשי"ת הסכים על ידו ולפ"ז יש לומר שבאמת לא היה צריך השי"ת לכפות את ישראל לקבלת התורה כיון שאמרו נעשה ונשמע אמנם מחמת גודל הבוששה שהיה אז בישראל האף יקבלו את התורה הקדושה ורצו לעשות עוד יותר פרישות ולכן כפה אותם השי"ת שיקבלו את התורה הק' ביום השלישי דווקא והנה איתא במדרש ע"י בחי' עונה שהיה במשה שאמר מי אנכי בן עמרם שאקבל התורה זכה ונתנה לו התורה במתנה וקראה הקב"ה על שמו תורת משה והנה ע"י שנתנה לו התורה במתנה לא היה שוכח את התורה כמבואר במדרש משה היה לימד ושוכח עד שנתנה לו התורה במתנה ולזה אפשר לומר שע"כ נקרא יום החמשים חג השבועות שהוא יום השלישי זמן מתן תורתנו דווקא ולא מתן תורתה כי יום החמשים שהוסיף משה מדעתו היה ע"י בחי' עונה ושפלות באמת ובוששה גדולה האף יקבלו התורה בלא הרבה פרישות וע"י בחי' עונה ובוששה זו נתעכבה קבלת התורה עד יום השלישי וע"ז נתנה התורה לנו במתנה ונקראת על שמינו זמן מתן תורתנו והנה רב יוסף שהיה בבחי' עונה באמת כמו דאיתא לא תתני עונה דאיכא אנא ולא היה מרגיש בעצמו שום מדה טובה ע"כ אמר אי לאו האי יומא דקא גרים פי' שאי לאו האי יומא דקא גרים להראות לנו שבחני' עונה היא מעלה גדולה שע"ז נתנה לנו התורה במתנה ונקרא מתן תורתנו כמה יוסף איכא בשוקא כיון שלא היה מחזיק עצמו בשום מדה טובה כמ"ש לא תתני עונה דאיכא אנא יה"ר שנתנה לבחי' עונה ושפלות באמת אכ"ר או יאמר בדרך זה דהנה יש ב' בחי' צדיקים יש צדיק שבכל יום נחשב בעיניו כאילו עומד על הר סיני ושומע אנכי ולא יהיה לה מפי הגבורה ובכל יום ממתחבבות התורה הם בעיניו כחדשים ויש צדיק שאעפ"י שאינו בכל יום ויום בבחי' זו עכ"פ בהגיע החג הקדוש זמן מתן תורתנו חב השבועות אז חוזר הדבר אצלו לענין ראשון ונחשב בעיניו כאילו היום קבל התורה מפי הגבורה בשמיעת אנכי ולא יהיה לה ואו ערבים עליו דברי דודים ונעשה אצלו כחדשים והנה רב יוסף היה עניו כמ"ש בגמרא לא תתני עונה וכו' אעפ"י שהיה בכל יום בבחי' הנ"ל אעפ"כ אמר אי לאו האי יומא דקא גרים שמחמתו אני בא לבחי' הנ"ל כמה יוסף איכא בשוקא: או יאמר עד"ז דכלל הדבר שאי אפשר לבא

לקבלת התורה רק ע"י הכנה ועיקר ההכנה הוא ע"י בחי ספירה שסופר בכל יום ויום היום יום יו"ם ע"ה גימטריא א"ל הוי"ה כמ"ש בכתבים ועי"ז ממשיך עליו קדושה שיוכל לבא לקבלת התורה וזהו אי לאו האי יומא דקא גרים וכו' יומא גימט' א"ל הוי"ה שהוא בחי ספירה לא הנה אפשר לבא לקבלת התורה וכמה יוסף איכא בשוקא: איתא בגמרא כ"מ שאמה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אמה מוצא ענותותו דבר זה פתוב בתורה וכו' ולכאורה קשה שמתחילה אמר כ"מ הוא פלל בכל התורה ואח"כ פרט רק בשלשה מקומות אלו ונוכל לומר בד"ז דהנה הבוב"ה השרה שכינתו על הר סיני שהוא נמוך שבהרים שאין הבוב"ה משרה שכינתו שהוא גדולתו רק במקום שיש שם מקודם בחי ענה כמאה"כ אני אשפון אתדפא ועיקר הסיבה המביאו לידי בחי ענה הוא לימוד התורה נביאים פתובים שהוא חוט המשולש לא במהרה ינתק ואדרבה היא מחזק את האדם לבא לדביקות ה' היינו שפח' ענה קובע מקום אצלו ומזה יבא להשראת השכינה שהוא דביקות ה' וזהו כ"מ שאמה מוצא גדולתו פי' פשאמה מוצא גדולתו הוא השראת שכינתו ית' שהוא גדולתו של הבוב"ה מסתמא הנה שם בתחילה ענותותו היינו בחי ענה ושפלות וזהו שם אמה מוצא ענותותו ודבר זה אינו יכול לבא רק ע"י תורה שבכתב ונביאים וכתובים ולכך צריך ללמוד כליל שבועות תנ"ך כדי שיקנה לעצמו בחי ענה ומזה יבא לדביקות ה' שהוא בחי השראת השכינה יה"ר שנופה לזה אכ"ר: אף טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ולכאורה אינו מוכן לשון רדיפה ונ"ל עד"ז דהנה יש שתי בחי בלימוד התורה א' שלומד תורה לשמה לקיים מצות ה' שציונו ללמוד ולקיים בכדי לעשות נחת רוח ליוצר ובורא כל עולמים ב"ה.

ב' שלומד בשביל שכר ועונש היינו שאם יקיים מצות ה' יקבל שכר טוב ואם לא יקיים יתנה להיפך והנה עיקר בריאת העולם הנה בשביל התורה היינו שילמד בתורה בבחי א' בגין דאיהו רב ושלטי עיקרא ושרשא דכל עלמין ואעפי"כ צריך ג"כ לבחי ב' היינו להאמין באמונה שלימה שיש שכר ועונש שאם יקיים יתן לי שכר טוב ואם לא להיפך ח"ו רק שפונתו בעבודתו לא יתנה בשביל זה רק לעשות רצון אבינו שבשמים והנה בחי א' מכונה באות אל"ף שכל פונתו רק לעשות רצון אלוהי של עולם ובחי ב' מכונה באות ד' שהוא פפוף כף בחינה ב' הוא פפוף וטפל לבחי א' שעיקר עבודתו צריך שיהיה בשביל בחי א' ולהאמין ג"כ שיש שכר ועונש וזה מרומז בהלוחות שמתחיל באות א' א"נכי וסיים באות ד' לרע"ך אף בעת שהאדם הוא בבחי מוחין עלאין אז יכול לעבוד את ה' בשני הבחי הנ"ל היינו ע"י בחי התחזקות מעצמו והבא ליטהר וכו' אבל לפעמים שהאדם הוא בבחי נפילת המוחין אז אינו יכול להיות בב' בחי הנ"ל ע"י אתערותא דיליה וזה שאמר דהע"ה א"ך טוב וחסד ירדפוני היינו שב' בחי הנ"ל שמומזים באותיות א"ך הם טוב וחסד אף אני מבקש מהש"י פשאמה בבחי לילה בחי נפילת המוחין ולא יתנה באפשרי שאסתזק א"ע לעבוד את ה' בב' בחי אלו או הם ירדפוני וזהו ירדפוני כל ימי חיי פדאיתא ימי חייך הימים כל ימי חייך להביא הלילות יה"ר שנופה לזה אמן: איתא בגמרא עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות ויל"ד בזה כמה דקדוקים ואפשר לומר עד"ז דהנה עיקר העבודות הוא לכסות ולהסתיר הבחי קדושה שיש לו ע"י אינה מצוה שעושה או ע"י תורה ותפלה שיהיה מכוסה מעין כל חי דכשאינו מסתיר ומכסה הבחי קדושה שלו אז יכול להיות שיפול במחשבתו בשעת מעשה המצות

בחי גסות הרוח ק"ו פדי שפני אדם ישבחוהו או יכול ליפול במחשבתו בשעת עשיית המצוה מחשבה זרה ח"ו בשביל הנאת עצמו פדי שירחמו הבריות עליו ע"י שייראו מעשיו הטובים ואז הוא בבחי נצרה לבריות היינו שנצרה לבריות או שישבחוהו או שירחמו עליו והנה בחי קדושה מכונה בשם שבת וזהו עשה שבתה חול היינו הבחי קדושה שלא תעשה בחי חול היינו שתכסה ותסתיר אותה עד שתהיה בעיני הבריות בבחי חול ואז ואל תצטרך לבריות כנ"ל יה"ר שגזפה לזה אמן: סגולה ועצה שיוכל אדם לקשר מחשבתו אל הדיבור בתפלות שבת הוא לראות לקרות הפרשה שמו"ת דווקא ביום נאו עש"ק והטעם כי תורה שבכתב מרמז על בחי המחשבה ותורה שבע"פ שהוא פירושי התורה מרמז על בחי הדיבור ע"כ קריאת הפרשה עם התרגום שהוא פירושו שקורא ביום נאו עש"ק עושה פעולה שיהיה דבוק ומקושר אח"כ בש"ק בעת התפילה מחשבתו ודיבורו כאחד: פרשת נשא נשא את ראש בני גרשון גם הם וגו' למשפחתם הנה לכאורה יש לדקדק למה שינה הכ' בבני גרשון וכתב גם מה שלא כתב כן בבני מררי ועכ"פ הול"ל בנה הלשון נשא גם את ראש בני גרשון ומיותר תבת הם לכאורה אף נוכל לומר שהתורה מרמזת לנו בכאן דרך עבודה ונקדים לבאר מה שיש עוד לדקדק במה שפירש"י ע"פ ויהי ביום כלות משה פלות כתיב חסר מפני שפיום הקמת המשכן היו ישראל ככלה הנכנסת לחופה ע"כ ולכאורה תמוה שהפתיב היא ג"כ פלות בנאו"ו ונוכל לומר בד"ז דהנה יש שני בחי עבודת האחד מי שמשתוקק ונכספה וגם פלטה נפשו לאהוב את הש"י במס"נ ממש ובכל לבו ובכל מאודו היינו שאין חפץ כלל בהנאת עצמו רק לעשות רצונה אלקי חפצתי ואינו חפץ בשום דבר מהנאת גשמי רק לעשות רצון בוכ"ע ב"ה בכלות הנפש ממש ואינו חפץ כלל בקבלת פרס לא בשמים ולא בארץ כמאה"כ מי לי בשמים ועמה לא חפצתי בארץ פלה שארי ולבבי צור לבבי חלקי אלקים לעולם והפלל שאינו נחשב בעיניו כלל שום הנאת עצמו היינו בני חיי ומזוני וכדומה מהנאת גופניות ותשוקתו וחסדו כל הימים הוא רק לאהוב את ה' לקשר ולייחד כל השבע מדות קדושות למקור הקדושה לחי החיים, א"ס ב"ה כמאה"כ לה ה' הגדולה וכו' וכמו שצינונו הבורא ית' ואהבת את ה' אלהיה בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך ופי' באוה"ח שהוא פנגד בני חיי ומזוני וזה הבחי מכונה בשם פלה שמייוחד ומקושר רק למקור הקדושה אור א"ס ב"ה שמאיר לכל הנאצלים והנבראים ויצורים ונעשים ומחיה ומחנה אותם ומנפד לגמרי מכל וכל מבחי חשכות שהוא כל דבר שהוא חוץ ממנו ית"ש וזאת הבחי השיג א"א ע"ה וזהו מאה"כ בעצם היום הה נמול אברהם וגו' היינו בעצם היום הזה פשהסיר מעליו בחי ערלה שהוא פנגד ערלת הלב שהוא פיווי והסתרה מלקבל השפעת אור הקדושה או בא לבחי נמול היינו לאהבה את ה' בכל ל"ב נ"פ מ"אוד ר"ת נמ"ל ויש עוד בחי עבודת לפעמים פשנסתלק אור א"ס ב"ה אור הקדושה מעליו בבחי והחיות רצוא נשוב ונשאר בחי רשומה אצלו מאור הקדושה ומרשומה זו מעורר א"ע ונכספה וגם פלטה נפשו לבא לבחי זו ולבו פוער בקרבן פלהבת אש מחמת הצמאון שצמאה נפשו לה' כמאה"כ צמאה לה נפשי כמה לה בשרי בארץ ציה וענף בלי מים היינו שצמאה נפשו אל ה' פשהו בארץ ציה וענף היינו בחי הסתלקות הקדושה ומחמת זה אוחדו ברשומה זו בתוקף ועוז ומחזיק א"ע בגודל התחזקות בלי שום רפיון ועצלות פלל חלילה כמאה"כ אסתיו ולא ארפנו לבא לבחי כוסף אמיתי

בחי' תשוקה וחקמה רק לאהבה את ה' הנכבד והנורא להיות מיוחד ומקושר למקור הקדושה ולהיות מוכבד ומפךד מבחי' חשכות ומחמת התחזקותו ברשומה הזאת בעת שנסתלקה ממנו אור הקדוש מסייעים אותו שיוכל.

לבא להתשוקה והחמדה לאהבת השם כמאז ומקדם כמו שהיתה קודם הסתלקות האור הקדוש מעליו כמאה"כ ואף גם ואת בהיותם בארץ אניביהם לא מאסתיים ולא געלתיים לכלותם היינו אפילו בעת נפילה לארץ זו עממין שהוא זו מדות הרעות אעפ"כ לא מאסתיים ולא געלתיים מלסייע אותם לכלותם היינו לבא לבחי' פלה להיות מיוחד ומקושר רק למדות הקדושה ע"י האחיזה שאוחזו ברשימה הנשאר אצלו וגם זה העבדות שאוחזו בהרשומה הנשאר אצלו ומחזיק א"ע לבא לתשוקה אמיתית ע"י קיום המצות פגון מצות ציצית ותפילין ושאר מצות גם זה הוא מכונה בשם פלה שעדיין הוא מיוחד ומקושר להרשומה ואינו נפרד מהרשומה הזאת אדרבה הוא מחזק א"ע בכל מיני התחזקות ע"י קיום המצות ומע"ט לבא מבחי' רשומה זאת לבחי' שלימות הקדושה והבוב"ה מקבל תענוג מההתחזקות הזו ג"כ וזה הנה עיקר פנונת הבוב"ה בבחי' סילוק אורו אור הק' ממנו כדי שיחזק א"ע במס"נ ממש לבא לבחי' אור הקדוש ויתוסף לו מהבוב"ה אורו אור הק' בכפלי כפליים ע"י בחי' והחיות רצוא ושוב וזה בזמן שישאר עושין רצונו של מקום ב"ה אז נעשה משמאל ימין היינו שבחי' התשוקה שמשתוקק רק לה' לבדו בכלות הנפש ולא לדבר אחר הוא בחי' ימין וכשנסתלק ממנו בחי' תשוקה זו הוא בבחי' שמאל וכשישאר עושין רצונו של מקום היינו שמשתוקקים לבחי' מס"נ נגד התגברות היצה"ר לבא לבחי' אור הקדושה הוא תשוקתו ומגמתו או נכלל שמאלא בימינא וכזה נתישב מה שיש לדקדק על המשנה בעשרה מאמרות נברא העולם והלא במאמר אחד יכול להבראות אלא כדי להפרע מן הרשעים וליתן שכר טוב לצדיקים וכו' ולכאורה תמוה וכי ח"ו בעלילה בא לברוא העולם ביו"ד מאמרות כדי וכו' ועוד תמוה אם פגון לזה למה לא ברא כל דבר ודבר במאמר בפ"ע היינו שמים במאמר לבד וארץ במאמר לבד וכן פולם עד אין שיעור אף יש לתרץ הנה נודע שיש בחי' יד ימין ובחי' יד שמאל ה' אצבעות שביד ימין מרמז על חמשה חסדים וחמשה אצבעות שביד שמאל מרמז על חמשה גבורות ועיקר בריה"ע היתה לאפלה ה' גבורות שביד שמאל בחמשה חסדים שביד ימין וע"ו מרמז בעשרה מאמרות ה' חסדים וה' גבורות ולכך ברא את העולם שיהיה ה' חסדים וה' גבורות כדי ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות שהיו מיוחדין בתכלית היחוד שיומתקו הגבורות בהחסדים ועי"ז מקיימין העולם וע"י מה נמתק הגבורות ע"י התקשרות והתחזקות בהרשומה הנשאר פנ"ל ולהפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות היינו שלא די שלא נמתקו הגבורות על ידם עוד גורם ח"ו שע"י יתהפכו החסדים לבחי' גבורות ח"ו היינו שהתורה ומצות ומע"ט שעושים שהוא בחי' חסדים מכוננים ג"כ להנאת עצמם להתגדל בהם ואפילו מי שיצא מבחי' גסות הרוח ר"ל עכ"פ הוא מצפה לקבל פרס ועי"ז גורם שיתהפכו לגבורות ר"ל שהוא בחי' ביטול העולם ונחזור לעניננו שבחי' ימין מרמז על בחי' התשוקה וזהו עבודת בני קהת בפתח ישאו למעלה מהגוף סמוך להראש מאוד שהם קרובין להראש וראשון אלוףו של עולם ב"ה ובנו גרשון נושאים בחי' ב' לנה שביני קהת נושאים דברים הפנימיים ועבודת בני גרשון הוא בחי' שנייה והם בבחי' טפל

לבו עליונה וזה נקרא גם מלשון טפל שהם בחי' ג"ם ונשאו ג"כ לבחי' עליונה כי גם זה חשוב לפני המקום ב"ה וזהו פלות בנא"ו היינו שני פלות פלה עליונה וכו' כמבואר שזנפה לזה אכ"ר: או יאמר עד"ז ולכאורה יש לדקדק למה מנאה התורה עבודת בני קהת קודם עבודת בני גרשון ולא מנה פסדר תולדותיהן בני לוי גרשון קהת ומררי אף נוכל לומר שהתורה קמרמזת לנו ושכנתי בתוכם בתוך כל או"א להיות אנהל שפן באדם ולהמשיך בחי' השראת השכינה באדם א"א רק ע"י שלשה בחי' אלו בתחילה צריך לעבוד את הבוב"ה עכ"פ ע"מ לקבל פרס היינו להאמין באמו"ש שהבורא ית' גומל טוב למי שישמור מצותיו ויעניש למי שיעבור על מצותיו וזה הבחי' עדיין אינה שלמות הלב ועיקר הוא כמי שנקנס בפרוודור כדי שיפנס לטרקלין ולא שישאר בפרוודור כמו כן הוא בעבודת הבוב"ה העיקר הוא שיבא מבחי' זו לבחי' אהבת ה' בכל לב ונפש היינו שיהיה עבודה בשלמות הלב היינו שלא יהיה נחשב אצלו כלל תאוות והנאת עצמו הן בעוה"ז הן בעוה"ב ועיקר עבודתו יהיה רק לה' לבדו בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו בתשוקה וחקמה גדולה ויהיה נכספה וגם פלטה נפשו לעבודת השי"ת לבד מחמת שמאמין שהוא מקור כל הנאצלים והנבראים והיצורים והנעשים והוא עקרא ושרשא דכל עלמין ולית אחר פנוי מניה וכל מה שהוא עוסק בהתבוננות גדולת הבורא ית' יהיה לו תשוקה וחקמה יותר ויותר עד פלות הנפש ומחמת שמתבונן תמיד בגדולת הבורא ית' יבא לבחי' ענוה ושפלות עצמו וערכו ואז ימשיך השראת השכינה כמאמר אני אשפון את דפא ונוכל לומר שזה יורה לנו הכ' בני לוי גרשון קהת ומררי עד"ז דהנה פשיש לו בחי' ענוה שהיא גורמת השראת השכינה אז הוא מקיים וכו' תדבק התחברות להבוב"ה ובחי' זו היינו השראת השכינה מכונה בשם לוי שהוא לשון התחברות כמאה"כ הפעם ילנה וגו' רק שאינו יכול לבא לבחי' זו רק ע"י ג' בחי' הנ"ל וזה יורה לנו הכ' בני לוי פ"י לבא לבחי' התחברות א"א רק ע"י ג' בחי' הנ"ל המכונים בשם גרשון וקהת ומררי ר"ל באי' א' מכונה בשם גרשו"ן פי הוא עובד ע"מ לקבל פרס: וכל זמן שהוא בבחי' זו הוא בבחי' גר בארץ נכריה שצריך לילך ממדריגה זו למדריגה גדולה הימנה ובחי' ב' מכונה בשם קהת מחמת ג' טעמים א' שהוא, לשון אסיפה כמאה"כ ולו יקחת עצמים מרמז על הבורא ית' שהוא מקור ושורש כל הנאצלים ויצורים נבראים ונעשים וכולם מקבלים חיות מאתו ית' והכל פונים אל השורש ושם הוא אסיפת כל הנבראים עליונים ותחתונים וזהו עיקר עבודת שלו.

טעם ב' קה"ת הוא גימ' או"ר רחמי"ם היינו שמשתוקק ונכספה וכלתה נפשו רק להשפעת אור הרוחני א"ס ב"ה מקור הרחמים ואינו נחשב בעיניו כלל הנאת עצמו הן בעוה"ז הן בעוה"ב טעם ג' מחמת שבניקהת יחנו על ירף המשפן תימנה ודרום הוא בחי' אהבה פידוע בחי' ג' מכונה בשם מרר"י על מרירות לבו תמיד ונשבר ונדכה ונכנע לבו בקרבו תמיד בתשובו גדולת הבורא ית' ושפלות ערכו ולכך מנאה התורה עבודת בני קהת קודם עבודת בני גרשון פי בחי' בני קהת קדומה במעלה על בחי' בני גרשון ונחזור לעניננו כשפא בעז"ה לבחי' עבודת פנימיות אלו אזי נתעלה ונתנשא ג"כ בחי' א' שעובד ע"מ לקבל פרס שהיה שלא לשמה וזהו נשא את ראש בני גרשון פ"י שצריך לראות שתבא לבחי' ב' שהוא דביקות הבורא ית' כדי שיתעלה ויתנשא גם בחי' א' שהיא מכונה בשם גרשון ונוכל לומר שזה מרמז בפסוק כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ פירוש

כל מי שחפצו ורצונו רק בה' לבד ולא חפץ בהנאת עצמו כלל עשה בשמים פ' וכל עשיות שלו הוא בבחי' שמים שמשותק לרם על כל רמים היושב בשמים אז ובארץ פ' אח"כ בא לבחי' ארץ בחי' עננה או יאמר עד"ז מי שהוא חפץ רק בה' פנ"ל עושה בשמים פ' שעושה ומשפיע שפע לעולמות עליונים ובארץ פ' שמשפיע ומוריד שפע לארץ לכללות אכ"ר: צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש וגו' בה תברכו את בני ישראל אמור להם וגו' להבין ע"ד המוסר ענן שילוח הטמאים משלשה מחנות בשלשה חלוקים היינו המצורע משולח חוץ לשלש מחנות מחנה שכינה מחנה לוייה מחנה ישראל הזב משולח חוץ לשני מחנות ונשאר במחנה ישראל הטמא לנפש משתלח חוץ למחנה שכינה לבד ונשאר בשני מחנות ולהבין כ"ז ע"ד המוסר: הנה ענן השלשה מחנות שיין בכל אחד ואחד בפרט היינו מחנה שכינה עניינו הוא תוף הקלעים ששם היו נתונים כל הכלים המקודשים קודש הקדשים ודוגמתו בכל או"א בחי' המחשבה כשהוא בקדושה וטהרה דבוקה באהבה ויראה לה' ואינו מסיח דעתו כלל מהתבוננותו בגדולת הבוב"ה וב"ש שמקנים מאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד וכוונה מחשבתו מכל עסקי הבלי עוה"ז פאלו כל מלאכתו עשויה מגודל בטחונו בה' בחסדו ית' באמת בכל לבו ומחשבתו ומסתרי ורעיוניו הטה דבקים בלתי לה' לבדו הנה זה הוא בבחי' מחנה שכינה בחי' קדשי קדשים וממילא ה' משגיח עליו תמיד להחיותו ברוחניות ובגשמיות כמאה"כ אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' פ' היסתר איש במסתרים שלו היינו שהמחשבות שלו שנקראו מסתרים שהוא מקדש אותם ומדבקם לה' ואני לא אראנו פ' וכי לא אשגיח עליו להחיותו הנה זה הוא בבחי' מחנה שכינה שהוא טהור לגמרי ועוד יש בחי' חיצוניות יותר היינו מחנה לוייה שהיא חניית הלויים סביב לקלעים מבחוץ היינו מי שהוא אינו בבחי' דבקות במחשבתו כ"כ פנ"ל והוא בחי' טמא לנפש (שאין נפשו דבוקה בהשתוקקות גדול לה' פנ"ל) רק שעכ"פ הוא סור מרע ועשה טוב ונזהר במצוות ל"ת ועוסק בתורה ומעשים טובים רק שאינו בדבקות כ"כ זה הוא בבחי' מחנה לוייה ומשתלח ממחנה שכינה לבד ועוד יש בחי' אחרת שהיא בחי' חיצונית ומקיף לזה והוא בחי' מחנה ישראל שהוא סביב חניית הלויים עד סוף הדגלים היא בחי' חיצוניות יותר היינו אדם שאינו עוסק בתורה ומע"ט והוא בחי' זב שזב הוא היינו שזב ממנו אותו דבר שעל ידו נוטל מאור עיניו וכחו פידוע וכן הוא זה שבתל מדברי תורה שהוא מאור עיניו של אדם וכחו.

גם ז"ב הוא אותיות ב"ז פלומר שפח"י תורה ומע"ט אינו חשוב אצלו כ"כ להיות משתוקק אליהם וכמו בזויים הטה אצלו ח"ו שאינו חשוב אצלו להיות משתוקק ועוסק בהם והוא בחי' טומאת ז"ב ומשולח משתי מחנות ממחנה שכינה ומחנה לוייה רק מחמת שהוא סור מרע ואינו עושה עבירה לשאר בכל מחנה ישראל אבל מי שהוא עושה עבירות ח"ו והוא בחי' מצורע שנגעים באין עליו בעון לה"ר וכדומה מי שהוא בעל עבירה נקרא טמא ומצורע שהוא משתלח אפילו ממחנה ישראל שבשעת העבירה ח"ו אינו בכלל ישראל עד שתוהא ומתחרט על העבירה שעשה ושב ורפא לו ונכנס למחנה ישראל והנה בחי' אלו היו בכלל ישראל היינו הפהנים נכנסו לכל השלשה מחנות בדבקות גדול לה' אחד וזהו מרומז באותיות כה"ן שהן אותיות יחידים שאין להם זיוג לעשר היינו אות ה' אין לו זיוג ביחידות אות נ' אין לו זיוג בעשיריות להיות מאה אות

ך' פשוטה אין לו זיווג במאות: וכ"ז מרמז לבחי' דביקות בה' אחד ושאר ישראל היו בכלל במחנה ישראל היינו שכולם היו באותה בחי' סור מרע אבל שני הבחי' הראשונים לא נמצאו בכלם וע"ז אמר הקב"ה למשה ולאהרן ובניו פה תברכו את בני ישראל פי' שתברכו ותמשיכו על כל העולם שני הבחי' הראשונים המרומזים באותיות כ"ה שהם בחי' הראשונים בחי' מחנה שכינה ה' ו' ובחי' מחנה לוי'ה ה' ל' ונאמר וישלחו מן המחנה וגו' פי' שבתחלה לא היה השלשה מחנות לכן אמר להם הקב"ה וישלחו מן המחנה היינו שהיה ירם הקב"ה שיקדשו בעצמם שלשה מחנות קדושות היינו שלשה בחי' ה' ל' ו' ומעיד הפתוח ואמר פן עשו בני ישראל היינו שקדשו עצמם פנ"ל ולעתיד לבא ינחיל הקב"ה לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות (שלשה מאות ועשר עולמות) כלומר שיהיה כל אחד ואחד המשתוקק עכשיו לאותם הבחי' ה' ל' ו' ומשתדל להשיגם ינחילו הקב"ה לעתיד להיות בכל השלשה מחנות ה' ל' שלשה פעמים מחנ"ה גימ' ש"ט ועם ה' אחד השוכן בתוכם עולה שלשה מאות ועשר עולמות יהי רצון שגנוזה לזה במהרה אמן סלה: כף אחת עשרה זבב מלאה קטורת.

ונ"ל ע"ד עבודה דהנה עיקר העבודות הוא לראות תמיד לאפלקא שמאלא בימינא היינו שינתקו הגבורות בהתקדים והסיבה לזה הוא בחי' יראה פשיש לו גודל אימה ויראה לפני בוכ"ע ב"ה אז נעשה מבחי' יראה יראה בחי' הסתפלות עינא פקיחא שהוא בחי' רחמים גמורים ועל פן מכוונה בחי' יראה בשם עי"ן שמבחי' יראה נמשך בחי' עינא פקיחא והנה יש ב' בחי' יראה יראה תפארה ויראה עילאה ומקודם צריך להיות בבחי' יראה תפארה ומזה יכול לבא לבחי' יראה עילאה ועי"ז נכלל שמאלא בימינא ונעשה הכל בחי' ימין ונתקו כל הטבעיות שהוא בחי' גבורות בשרשם כי שם קודם השתלשלות העולמות אין שם בחי' גבורות רק רחמים גמורים וזהו כף אחת כף הוא לשון יד היינו ע"י איזה בחי' נעשה יד אחת היינו ששמאל נעשה ג"כ ימין ואז הוא בחי' יד אחת גמר אומר עשרה זבב היינו ע"י עשרה פעמים זבב גימטר' ב"פ עי"ן מרמז על ב' בחי' יראה ה' ל' כי יראה מכוונה בשם עי"ן וע"י ב' בחי' יראה ה' ל' מלאה קטורת מליאה אותיות אלקים גימטר' הטב"ע כדאיתא מרמז על בחי' דינים קטורת הוא לשון התקשרות היינו ע"י ב' בחי' יראה ה' ל' יכול לקשר ולדבק כל הבחי' גבורות לשון רשם ולמקורם ועי"ז נתקו הגבורות בהתקדים וממשיך בחי' שפע ובכרחה על העולם אכ"ר: פרשת בהעלתך דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלתך וגו' ויש לדקדק מהו כפל הלשון דבר ואמרת כמו שדקדק האוה"ח גם לכאורה אינו מוכן פירש"י ע"פ ויעש פן אהרן להגיד שבחו של אהרן שלא שינה שלכאורה אין זה שבח לאהרן מה שלא שינה מצווי הבורא ית' ויתבאר כ"ו בהקדם לבאר מה דאיתא במדרש למה נסמכה פ' מנורה לפ' נשיאים לפי שפשראה אהרן חנוכת המזבח חלשה דעתו שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו א"ל הקב"ה חייך שלך גדול משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות ערב ובקר וכו' ודבריהם צריכים ביאור מה זה נחמה לחלישות דעתו של אהרן כמ"ש באוה"ח גם למה לא הניח דעתו בכל הקרבנות שהוא מקריב וגם בהקטרת הקטורת גם בהקרבת קרבנות מחנוכת הנשיאים בעצמם למה לא הניח דעתו ונלא הוא היה המקריב ולא זולתו ולמה לא ריצה אותו רק במנורה ונ"ל עז"ה דהנה בבחי' עבודת הבורא ית' בתורה ומצנות ומע"ט צריך להיות מתחילה קודם כל דבר בחי' הכנה היינו שראשית דבר יתחיל לחשוב במחשבתו

לקיים המצוה או לעסוק בתורה ותפלה ובאתערותא דלתתא איתער אתערותא דלעילא ויסיעו אותו מן השמים להוציא מחשבתו מפת אל הפועל לקיימה בבחי' מעשה וזאת ההכנה יקרה ונחביבה היא מאוד לפני המקום ב"ה שע"י אמצעות ההכנה ממשיך אור הקדושה מאור א"ס ב"ה ע"י מעשה המצות ומע"ט ונתקרב למקור הקדושה והנה תנופת הנשיאים הנה בחי' ראשית והתחלת עבודה פדי להמשיך על ידה בחי' קדושה בחי' השראת השכינה במשפן ע"י הקרבות שהקריבו וע"כ לא הניח דעתו של אהרן בכל הקרבות שהנה מקריב וגורם להמשכת קדושה עליונה מחמת שזה הוא לא מחמת הכנתו רק ע"י הכנת אחרים שעשו המזבח ואמר לו הקב"ה שלך גדול משלכם שאתה מדליק ומטיב את הגרות ובה הניח דעתו כי מתחילת ההכנה עד גמר המעשה הנה הפל מחמתו שלא הנה כלל מעשה אחדים בהמנורה רק מאליה והנה צריך להבין למה המנורה לבדה דייקא נעשית מאליה ולא שאר הכלים הוא עד"ו דהנה בחי' אהבה עליונה אינה בידי אדם רק בידי שמים היינו שמעצמו אינו יכול לבא לבחי' אהבה עילאה בהשתוקקות עד פלות הנפש רק שהבורא ית"ש משפיע לו אהבה עילאה ודבר הגורם להשפעת אהבה עילאה הוא ע"י הכנת יראה היינו ע"י שמזכך החוקמיות מכל דבר גשמי מחמת היראה ופחד שיש לו מהבורא ית' שהוא מנהיג ומשגיח בפרטי פרטיות כמאה"כ אם יסתר איש במסתרים וגו' ועוד פתיב שויתי ה' לנגדי תמיד ועי"ז נעשה פלי מוכן שיוכל לקבל השפעת אהבה עליונה וכמ"ש בחו"ה שבגוף הגשמי א"א בשום אופן לבוא לאהבה עילאה רק ע"י בת' יראה שרואה תמיד לזכך החוקמיות מפל וכל שיהיה כמו בחי' רוחניות ע"י הכנת קיום מצות ומע"ט אז נשפע עליו בחי' אהבה עילאה והוא יכול לקבל את ההשפעה זו אף ורק להיות מיוחד ומקושר לבחי' אהבה פנה א"א רק ע"י אהבת ישראל היינו לאהוב כל או"א אפילו למי שהוא פלא חשוב מחמת שהוא דבוק תמיד בגשמיות אעפ"כ צריך לאהוב אותו אהבה גמורה לפי שכן הסתם בנודאי יש בו ניצוצות קדושות ג"כ אז יוכל להתקשר ולהתקשר א"ע לאהבה עליונה והנה המנורה מרמז על אהבה עילאה שהוא בחי' חסד קו ימין שהמטרה בדרום שהוא בחי' ימין לכך המנורה נעשית מאליה מרמז על אהבה עילאה שהיא באה רק מאליה בידי שמים והנה אהרן הפנה הנה מיוחד ומקושר לאהבה עילאה שמרמז לבחי' מנורה מחמת שהנה אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה לכך הנה צריך הוא להדליק את הגרות שבמנורה וזהו דבר אל אהרן ואמר אליו היינו שדבר זה שתדבר אל אהרן שהוא ידליק את הגרות ואמר אליו היינו שהבחי' מנורה שמרמז על אהבה עילאה שיהיה רק אליו ולא לזולתו מחמת שהוא אוהב את הבריות וגמר אומר הכתוב ניעש פן אהרן היינו שאהרן עשה פן תמיד לאחוז בבחי' אהבת מאמיני ה' אפילו למי שהוא פלא חשוב פדי שיוכל להיות מיוחד ומקושר לבחי' אהבה עילאה בתמידות בלי הפסק וזהו שפירש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה ושמעתי בשם גדול אחד היינו ששינה ועשה מתבת ל"א צירוף א"ל היינו אפילו למי שהוא בבחי' לא שהוא פלא מחמת תאוות החוקמיות שלו אעפ"כ גם אותו אהב אהבה אמיתית מחמת שבנודאי יש בו בחי' א"ל בחי' ניצוצות קדושות שהוא חסד א"ל וזהו שפייים הכתוב אל מול פני המנורה העלה גרותה היינו אפילו לאותם שמעשיהם הם מול פני המנורה היינו היפוף מעשה המנורה שמרמז על בחי' חסד אעפ"כ גם שם הנה מחפש והעלה גרותה שהם ניצוצות קדושות אור א"ס

ב"ה שְׁמַאִיר בָּהֶם וְנָהוּ וְנָה מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה הֵינּוּ שֶׁהַפְּסוּק מְפָרֵשׁ לָנוּ מֵהוּ בַחֲי' הַמְּנוּרָה מִקְשָׁה זֶהָב הֵינּוּ שֶׁכָּל דָּבָר הוּא הֵיקָשׁ וְשׁוֹנֵה אֲצֵלוֹ עַד יִרְכָּה עַד פְּרָחָה מִקְשָׁה הוּא הֵינּוּ שֶׁשׁוֹנֵה אֲצֵלוֹ בַּבַּחֲי' אֲהֵבָה אֲמִיתִית כָּל אָדָם בְּעוֹלָם מְרִישׁ כָּל דְּרָגִין עַד סוּף כָּל דְּרָגִין שֶׁנִּזְנָה לָזֶה אַכִּי"ר: אוֹ יֹאמֵר לְתַרְזֵן קוֹשְׁיוֹת הַנִּלְעָל עֲזוּה"ד וּבְהַקְדָּם לְבֹאֵר תְּחִלָּה עֲנִין הַמְּנוּרָה בְּדָרוֹם בַּחֲי' יָמִין וְשׁוֹלְחָן בְּצִפּוֹן בַּחֲי' שְׁמַאֵל הִנֵּה יָדוּעַ שֶׁכָּל הַשְּׁפָעוֹת נִשְׁפָּע ע"י הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבַתּוֹרָה יֵשׁ בַּחֲי' יָמִין וּבַחֲי' שְׁמַאֵל שְׁנֵי מְאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה מֵצֻנֹת עֲשֵׂה וּשְׁלֹשׁ מְאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה מֵצֻנֹת לֹא תַעֲשֶׂה פִּידוּעַ וְכֵן הוּא עֲנִין הַשְּׁפָעָתָה בַּחֲי' יָמִין וּבַחֲי' שְׁמַאֵל כַּמֵּאָה"כ אֲנֹרָךְ יָמִים בִּימִינָה וּבִשְׁמַאֵלָה עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד הֵינּוּ הַהִשְׁפָּעָה מִבַּחֲי' יָמִין שֶׁל הַתּוֹרָה הִיא אֲנֹרָךְ יָמִים רְוַחְנִים וְשִׁפְעַת קְדוּשָׁה וְהַשְּׁפָעָה מִבַּחֲי' שְׁמַאֵל שֶׁל הַתּוֹרָה עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד וְחַיִּים וּפְרֻנְסָה גְּנוּפְנִי.

אֲמָנָם עֵיקָר הַהִשְׁפָּעָה הוּא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת דְּבִיָּה בְּרַפְתָּא דְּכֻלָּא וְכוּ נִתְּנָה הַתּוֹרָה וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכַמֵּאָה"כ יָמִים יִצְרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם פְּתִיב ל"א בְּאֶלְפָּי וּקְרִי ל"ו בְּנֹא"ו פִּי שְׁמַרְמֵז לְבַחֲי' שַׁבָּת שֶׁדְּבִיב לְבַחֲי' אֶל"ף אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעִי"ז נַעֲשֶׂה ל"ו בְּנֹא"ו שְׁנִמְשָׁךְ שִׁפְעַת קְדוּשָׁה רְוַחְנִי וּמְזוֹן הַגּוּפְנִי בְּנֹא"ו יְמֵי הַחֹל הֵינּוּ בְּשִׁלְשָׁה יָמִים שֶׁלְפָנַי הַשַּׁבָּת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים שֶׁלְאַחַר הַשַּׁבָּת כַּדְּאִיתָא בְּסִפְרֵי הַקּוּדֵשׁ וְזֵהוּ וַיִּסְעוּ מֵהַר ה' דְּרָךְ שֶׁלֹּשֶׁת יָמִים וְאַרְוֵן בְּרִית ה' נִוְסַע לְפָנֶיהֶם דְּרָךְ שֶׁלֹּשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה וְגו' פִּי הַר ה' הֵינּוּ הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בַּשַּׁבָּת וְנִשְׁפָּע לְיִשְׂרָאֵל שִׁפְעַת קְדוּשָׁה מִבַּחֲי' הַתּוֹרָה ע"י בַּחֲי' שַׁבָּת לְשִׁלְשָׁה יָמִים שֶׁלְאַחַר הַשַּׁבָּת וְעוֹד הִמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם שִׁפְעַת חַיִּים רְוַחְנִים לְשִׁלְשָׁה יָמִים מִבַּחֲי' שַׁבָּת הַנּוֹסַע לְפָנֶיהֶם הֵינּוּ מִשַּׁבָּת הַבָּא הֵינּוּ שְׁאֲרוֹן בְּרִית ה' הוּא הַתּוֹרָה וְשַׁבָּת נִוְסַע לְפָנֶיהֶם לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה וְלִהְיֵם שִׁפְעַת וְעֵיקָר גְּלוּי הַרְצוֹן רַעְוָא דְרַעְוִין הִיא בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת וְע"ז מְרַמֵּז הַפְּתוּב בְּנוֹסַעַם מִן הַמַּחֲנֵה אֹתִיּוֹת מְנַחָה וְזֵהוּ מְרַמֵּז ג"כ בְּאוֹת נוֹן הַפּוּכָה שֶׁלְפָנַי וְיֵהִי בְּנוֹסַע וְיֵהִי בְּנוֹסַע וְגו' כִּי הָאֲרוֹן הוּא מְרַמֵּז לְבַחֲי' תּוֹרָה וְשַׁבָּת כַּנִּלְעָל וְהַמְשַׁכַּת הַשְּׁפָעָה שֶׁל שַׁבָּת אֵינּוּ שׁוֹנֵה הֵינּוּ שֶׁקּוֹדֵם הַשַּׁבָּת נִמְשָׁךְ בְּזֶה הַסֵּדֵר נִפְשׁ רִיחַ נִשְׁמָה וְזֵה מְרַמֵּז תִּיבַת נו"ן בְּמִילּוּאָה הֵינּוּ אוֹת נו"ן מְרַמֵּז לְבַחֲי' נַפ"שׁ אוֹת נֹא"ו מְרַמֵּז לְבַחֲי' הָאֲמִצְעִית הֵינּוּ בַּחֲי' רו"ח וְהַנּוֹן פְּשׁוּטָה מְרַמֵּז לְבַחֲי' נִשְׁמָה וְהַמְשַׁכַּת הַשְּׁפָעָה שֶׁלְאַחַר הַשַּׁבָּת הוּא בְּזֵה הַסֵּדֵר נִשְׁמָה רִיחַ נִפְשׁ הַפּוּכָה מִסֵּדֵר הָרֵאשׁוֹן שֶׁקּוֹדֵם הַשַּׁבָּת וְלָזֶה הַנּוֹגֵן הַפּוּכִין וְהִנֵּה כ"ו בְּהִיּוֹת הַמְשַׁכָּן עַל מְכוּנּוֹ וּבְהִיכָל קוּדֵשׁ הַקְּדוּשִׁים הִנֵּה הָאֲרוֹן שָׁבוּ הַתּוֹרָה וְהַלּוּחוֹת וּמִשָּׁם יִצָּא שִׁפְעַת וְחַיִּים רְוַחְנִים וְגוּפְנִים נִמְשָׁךְ ע"י הַמְּנוּרָה וְהַשְּׁלָחָן וְהִנֵּה הַמְּנוּרָה בְּיָמִין כִּי מְנוּרָה מְרַמֵּז לְבַחֲי' חֲכָמָה בַּחֲי' חַיִּים רְוַחְנִים לְהִבִּין וְלְהַשְׁפִּיל בַּתּוֹרָה וּבְגִדְוֹלַת הַבּוֹרָא ב"ה וְהוּא חֲכַמ"ה כ"ח מ"ה שְׁמִבִּין גְּדוּלַת הַבּוֹרָא ב"ה וּמִבִּין שְׁפָלוּתוֹ שֶׁל עֲצָמוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא פֹלָא חָשִׁיב וְנַעֲשֶׂה בַּחֲי' מ"ה אָנוּ מ"ה חַיִּינוּ וְנִכְנַע וְנִשְׁפָּל לְפָנַי גְּדוּלַת הַבּוֹרָא ב"ה וּמִמְשִׁיךְ עָלָיו בַּחֲי' קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה וְהַעֲלָאת הַנְּרוֹת הִנֵּה מִנֵּר הַמְּעַרְבִי שְׁסֻמוֹ, לְקוּדֵשׁ הַקְּדוּשִׁים מְרַמֵּז לְבַחֲי' שַׁבָּת וּמִשָּׁם בָּא אוֹר לְכָל שְׂאֵר שִׁשָּׁה נְרוֹת לְשִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל כַּנִּלְעָל וְע"י הַשְּׁלָחָן עִם לְחֵם הַפָּנִים שֶׁבְּצִפּוֹן נִמְשָׁךְ שִׁפְעַת וּמְזוֹן גְּנוּפְנִי מִבַּחֲי' שְׁמַאֵל שַׁבָּתוֹרָה ג"כ ע"י שַׁבָּת שֶׁהִיוּ סוּדְרִין הַלְּחֵם הַפָּנִים בַּשַּׁבָּת דְּבִיָּה בְּרַפְתָּא דְּכֻלָּא וְכ"ז נַעֲשֶׂה ע"י אֲהָרֹן וּמִמִּילָא כַּאֲשֶׁר הָעֲלָה אֶת הַנְּרוֹת שֶׁל הַמְּנוּרָה וְהַמְשִׁיךְ שִׁפְעַת רְוַחְנִי וְחַיִּים רְוַחְנִים עַל הַכָּל מִמִּילָא נְתוּסָה לוֹ קְדוּשָׁה עַל קְדוּשָׁתוֹ וְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְוֵכִים רְוַחְנִים וְזֵה הִנֵּה פִּיוֹסוֹ כְּשֶׁחֲלָשָׁה דַּעְתּוֹ שֶׁל אֲהָרֹן אַחַר שֶׁרָאָה שֶׁלֹּא הִנֵּה

בתנופה עם הנשיאים אמר לו הקב"ה חייך שלך גדול משלהם פ"י חייך היינו חיים רוחניים שאמה ממשיך על עצמה בהעלות הנרות גדול משלהם ע"י הקרבת הקרבנות של הנשיאים וזהו שאמר הקב"ה למשה דבר אל אהרן ואמרף אליו פ"י תפייסו ואמרף שהעלאת הנרות יהיה פעולה גדולה אלי"ו היינו לעצמו פנ"ל ואחר כ"ז מעיד עליו הפתוב ואמר ויעש פן אהרן להגיד שבחו של אהרן של"א שינה מרמז שהמשיך השפע קדושה מבחי' תורה ושבת בבחי' ל"א באאלף בדביקות באלופו של עולם פנ"ל ובזה שנה הל"א באאלף ונעשה ל"ז בנא"ו שהמשיך כל שפע וחיים רוחניים לכל ששת ימי החול ע"י המנורה ומזון גופני ע"י לחם הפנים על השלחן פנ"ל וזהו מרמז במלת ויעש כ"ן גימ' שבעים שהמשיך בחי' קדושה לכל יום מימי השבוע ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה ונעשה מן שבעה ימי שבתא שבעים גימ' כ"ן ששנפה לזה במהרה בימינו כ"ר אמן: אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות וכו' ויעש פן אהרן וכו' ולכאורה הקושיא מפורסמת דהול"ל את ששת הנרות ולא שבעת הנרות ויתבאר זאת בהקדם לנו פ"י הפסוק בפרשה הקודמת ובנא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר וגו' מבין שני הפרובים וידבר אליו ולשום לב חל תוכן הפנונה מפני מה היה הדיבור יוצא מבין שני הפרובים דווקא והענין הוא ע"פ שידוע שעיקר בחי' השקראת השכינה הוא על נשברי לב ונמוכי רוח כמאה"כ קרוב ה' לנשברי לב ואת דפאי רוח יושיע וכתוב מרום וקדוש אשכון ואת דפא ושפל רוח וזה היה מדרגת משרע"ה שכה לקבל את התורה ונקראת על שמו כמאה"כ זכרו תורת משה עבדי מפני שהיה בתכלית הענוה כמאה"כ והאיש משה ענו מאוד מפל האדם אשר ע"פ האדמה ומבואר באוה"ח טל מה שתכת ענו חסר יוד מרמז לנו הכ' שהיה מדרגת משה בענוה שבענוה כ"כ עד שהיה בדעתו שלא השיג למעלתו בשלימות והיה לו לב נשבר ונדפה מאוד עבור זה שלא היה לו ענוה בשלימות לפי ערכו ומדת ענוה היא בחי' חכמה שהוא יוד קטנה פהאי נקודה דלית ביה חינוך שחורה אני ונאנה ובחי' משה רבינו עליו השלום שהיה לו ענוה שבענוה פנ"ל והוא שני יודין נקראת מעשר מן המעשר וכלדברינו הנאמרים ומבוארים רמז לנו הפתוב וישמע את הקול מבין שני הפרובים פרובים היא בחי' אנפי זוטרא פתרגום של פרובים פרכיא וזהו שני פרובים דייקא בחי' ענו וענוה שבענוה מעשר מן המעשר פנ"ל אמנם אף שינפה האדם למעלת ענוה ויהיה לו לב נשבר ונדפה מ"מ צריך האיש הלז להתחזק מאוד בעבודות הבוב"ה אף שמפיר פחיתת ערכו מ"מ יהיה לבו נכון ובטוח בחסדו ית"ש פי חפץ חסד הוא וחפץ בטובתן של רשעים וכשיהיה לאדם שני בחי' ענוה הנ"ל שהם שני יודין יש לו פח להתעורר שפע ברכות בכל העולמות וזהו פותח את ידיך אל חקרי ידיך אלא יודיך שהם שני יודין מעשר מן המעשר ועי"ז הוא משביע לכל ח"י רצון פנ"ל וזה פולם בחכמה עשית שע"י ענוה שבענוה שהוא בחי' חכמה יש קיום ונעשה לכל הנבראים וזהו ג"כ בחי' המנורה ששבעת הנרות הם שבעת ימי הבנין ז' מדות קדושות וכשאדם מקשר אותם למדת ענוה בחי' חכמה אז יש אור וחיית לכל המדות ובזה נבא לביאור הפסוקים שזכרנו שהתחלנו בביאורם בהעלותך את הנרות הם שבעה מדות הקדושות תראה לקשר אותם אל בחי' ענוה שהוא פנימיות וחיית שלהם וזה אל מול פני המנורה בחי' פנימיות של המנורה גם ר"ת של א"ל מ"ול פ"ני ה"מנורה י"אירו גימטר' ענ"ו מרמז לקשר אותם לבחי' ענוה ונבאר עוד שעיקר בחי' המנורה שהיה בבהמ"ק שע"י

שבעת הנרות נמשך קדושה לכנ"י ולשבעה מדות קדושות שלקחו ולוה גמר אומר הכ' ויעש פן אהרן פן הוא לשון דוגמא שע"י קדושתו של אהרן שהיה מקשר שבועה מדות קדושות לבחי' עונה פן המשיך אור וקדושה לכנ"י ולשבעה מדות הקדושות ולזה העיר רש"י ז"ל בפירושו להגיד שבחו של אהרן שלא שינה להגיד הוא לשון המשכה כמו ששמעתי מהרב הגאון דק"ק אפטא זצוק"ל נבג"מ וזהו להגיד שבחו של אהרן שלא שינה מחמת שלא שינה במעשה המנורה והיה מקשר ז' מדות קדושות לבחי' עונה ע"כ המשיך אור וקדושה לכללות ולמדוטיהו וקענין הנה יש לרמוז בפ' וזה מעשה המנורה מקשה זהב והוא עפ"י הדברים הנאמרים באמת לעיל שבחי' המנורה הוא לקשר השבעה מדות קדושות בבחי' עונה בחי' חכמה בחי' יוד דלית בה שום התחברות אותיות רק נקודה אחת וזהו מקשה זהב חתיכה אחת מרומז על בחי' יוד כמראה אשר הראה ה' את משה פן עשה את המנורה שפפי גודל מעלת משרע"ה פן היה מדת העונה שלו וזהו כמראה אשר הראה ה' את משה פן עשה את המנורה ודוק היטיב: ויען יהושע וגו' אדוני משה פלאם.

פירש"י תנ"ך לבית הפלא לפי שהיו מתנבאים משה מת ויהושע מכניס הענין הוא פי צריף פל אדם לתקן קומתו להיות מרפכה לשכינה להיות שם הנ"ה שורה בכל בחי' שבועה מידותיו שהם פנגד ז' ימי הבנין ואו הוא למעלה ממדריגת המלאכים ומרומז זה פי זיין פעמים שם העצם ב"ה גימ' ב"פ מלאך וכשאתם בא למדריגת אדם השלם ואעפ"כ הוא שפל בעיניו נבזה בעיניו נמאס ומחזיק עצמו שעדיין לא הגיע למדריגה הזאת בשלימות להיות גבוה ממדריגת המלאכים אז הוא בבחי' מלאך ואינו בא לבחי' מיתה פלל כמו מלאך כמ"ש בגמרא אין אדם מת נחצי תאונתו בידו פ"א אדם השלם אינו בא לבחי' מיתה רק כשחצי תאונתו בידו היינו כשמוחזק בדעתו שעדיין לא בא לבחי' שלימות תאונתו ותשוקתו להשלים פל אבריו שיהיה מרפכה לו ית' להיות גבוה ממדריגת המלאכים וזה היה מדריגת משרע"ה שאמר ונחנו מה שלא הגיע לבחי' שלימות ויהושע בהיות שהיה יודע בבחי' משרע"ה שתקן פל ז' מדותיו בשלימות אמיתית להיות מרפכה לשכינה והיה, למעלה ממדריגת המלאכים ואעפ"כ היה מוחלט בדעתו שלא בא לשלימות תאונתו ותשוקתו והוא רק בבחי' מלאך שאין זה עדיין בחי' שלימות ע"כ לא יתכן לכנות לו בחי' מיתה לזה אמר אדוני משה כלא"ם אותיות מלאך היינו שאמה חשוב בעיניו רק בבחי' מלאך בחי' חצי תאונתו לא בבחי' שלימות וא"כ האיה אמרו עליה משה מת פנ"ל לזה אמר תנ"ך לבית הפלא כפירש"י ז"ל לפי שהיו מתנבאים עליו בחי' מיתה שנה בלתי אפשרי: פרשת שלח שלח לה אנשים וגו' פירש"י לה לדעתה וכו' וצריף להבין מה הוא לדעתה וגם להבינה פסוק החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב וגו' וי"ל מה הוא השינוי שכתב החזק הוא הרפה ולא אמר אם רפה כמו שנאמר המעט הוא אם רב וגו' שאם רעה וגו' אם במבצרים אצל פולם נאמר לשון אם וכאן נאמר רק באות ה"א ולהבין כ"ז נקדים תחלה להבין בפסוק ועמה יגדל נא פח אדני וגו' ולכאורה מהראוי היה לומר כח הוי"ה פיון שצריף לעורר מדה"ר ולא מדה"ד אף הענין הוא עפ"י מאחז"ל על בהבראם בה"א בראם שהעולם נברא באות ה' פ"א שעיקר בריה"ע היתה בשביל לתקן התמשה מדות גדולה גבורה תפארת וכו' ולא רמא ימינא על שמאלא כדאימא בזה"ק היינו להפך התמשה מדות גשמיים לבחי' ה' מדות דקדושה היינו

שחמשה מדות גשמיים נקראים יד עם חמשה אצבעות של שמאל וצריף לארמא מינא בחי יד ימין בחי ה' מדות דקדושה שיתגברו על בחי גשמיים פידוע וזשחז"ל למה נברא העולם באות ה"א לומר שאם חטא האדם אני אפתח לו פתח וכו' פ"א שאם ישוב האדם בתשובה יהיה נעשה מן אות חית שהוא מרמז על חטא אות ה"א בחי ד"ו פנה ה בחי עשר בחי יוד שנעשה מן ה' מדות גשמיים ה' מדות דקדושה ונעשה עשר בחי יו"ד ונעשה מן שני ידות יד שמאל יד ימין שני פעמים י"ד גימ' כ"ח ונהו מרומז בפסוק בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ פ"א ה' שמים מרמז לבחי ה' מדות רוחניים ה' ארץ מרמז לבחי ה' מדות גשמיים ארציים לארמא מינא על שמאלא פנ"ל בחי ב' ידות ונהו בחי כ"ח דעובדא דבראשית היינו שע"י מעשה ב"א שפרימים מינא על שמאלא בחי ב' ידות פנ"ל כפיכול מוסיפין פח לפמליא של מעלה שמהפכים דינא לרחמי ונהו ועתה יגדל נא פח אדנ"י דייקא פ"א שיתגדל כ"ח בפמליא של מעלה ע"י בחי אדנ"י בחי דינ"א שנתהפך לרחמים פנ"ל ונהו מרומז בפסוק ת"נו עו"ז ל"אלהים ר"ת ת"ל"ע גימ' ת"ק פ"ע ע"י שנעשה מן ה' מדות גשמיים ה' מדות דקדושה וכל דבר שבקדושה אין פחות מעשרה נעשה מן ה' חמשים ומן חמשים נעשה ת"ק בחי תל"ע ה"ל בחי ת"נו עו"ז ל"אלהים בחי הוספת פח לפמליא של מעלה בחי ע"ל"ת תמיד העשויה בהר סיני וכו' מרומז בפרשה שלח לה אנשים פירש"י לה לדעתה פ"א שתשלח אנשים שיהיה לה לדעתה היינו שיהיה בהם בחי דעת להכניס החמשה מדות גשמיים לבחי קדושה ויהיה נעשה מהם בחי ל"ך גימ' חמשים פי הקדושה אין פחות מעשרה ומן ה' נעשה ל"ך וכן הזהיר להם משה ואמר עלו זה בנגב פ"א שתעלו החמשה מדות גשמיים לבחי דרום בחי מינא בחי נגב שיהיה נעשה מן אותיות ג"ב היינו ה' אות נו"ן ונהו נ"ג"ב ומה יהיה בכם פח ועליהם את החר זה א"י ע"י בחי החזק הוא הרפה פ"א שיהיה נעשה מבחי ה' מדות גשמיים שהוא בחי רפה יהיה נעשה החזק בחי ה' מדות דקדושה שהוא בחי חזק אמנם לכל זה צריכים להשיג תחלה בחי ענוה לזה אמר יהושע בן נון טובה הארץ מאד מאד לרמז שטובה הוא להשיג לכל הבחי דקדושה ע"י בחי מאד מאד הוי שפל רוח בחי ענוה יהי רצון שנזכה לזה אמן פן יהי רצון: ועתה יגדל נא פח אדנ"י וגו' להבין ענין הזכירו בכאן שם אדנ"י דווקא ולכאורה ה"ל להזכיר בתפלתו שם הנה ב"ה פדי להמשיך רחמים על ישראל בתפלתו ולמה הזכיר שם אדנ"י בחי דין אמנם הענין הוא ישראל עם קדושו המה מתקנים ומעלים בחי מלכותו ית' ע"י מעשיהם ושמירת המצוות שמקדשי א"ע במעשה דיבור ומחשב' בקבלת עומ"ש בשלימות באהבה ויראה ועי"ז נתגדל ונתעלה בחי מלכותו ית' ע"י מעשיהם של ישראל ובפרט ע"י שמירת שבת פראוי נתגדל מלכותו ית' כמאמר ישמחו במלכותה שומרי שבת וכו' שפשת נתמלאה בחי מלכות שם אדנ"י במילואה גימטריא תרע"א ועם שם א"ל עולה גימ' שב"ת ונה יהיה ענין השנים עשר גשיאים נגד שנים עשר אותיות של שם אדנ"י במילואה ובהם הי' ארבעה דגלים נגד ארבעה אותיות העיקרים היינו דגל מחנה יהודה נגד אות א' ונקלל בו שני שבטים נגד אותיות מילואה היינו למד פא וכן דגל מחנה ראובן וחסונים עליו נגד אות דל"ת במילואו ודגל מחנה אפרים נגד אותנו"ן מהשם וכו' פדאיאת ומרע"ה רצה להשתדל בהעלאת ובהתגדל מלכותו ית' שיפנסו לארץ ישראל בקדושה ובטהרה בקבלת עומ"ש בשלימות פדי שיתגדל מלכותו ית' ובחר נשיאי ישראל איש אחד לשבת

שִׁיפְנוּ יִשְׂרָאֵל כִּנּוּן אֲמָנָם אַחַר שִׁקְלָקְלוֹ הַמְרַגְלִים בְּקַבְּלַת עוֹמ"ש וְנִשְׁאָרוּ רַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן לְמִטָּה אֲפָרַיִם וְכָלֵב בֶּן יְפֹנֶה לְמַחְנֶה יְהוּדָה שֶׁהֵם מְכוֹנְנִים נֶגֶד אוֹתוֹת נ"א מֵהַשָּׁם הֵינּוּ הוֹשֵׁעַ לְמִטָּה אֲפָרַיִם נֶגֶד אוֹת נו"ן כִּנּוּן וְכָלֵב בֶּן יְפֹנֶה לְמִטָּה יְהוּדָה נֶגֶד אוֹת אֶלְרָף כִּנּוּן וְשֹׁאֵר הָאוֹתוֹת לֹא נִתְקַנּוּ לְכֵן הִתְפַּלֵּל מִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה וְעַתָּה יִגְדֵל נ"א וְגו' פ"י שִׁתְּגַדֵּל מַלְכוּתוֹ וְתִבְרָךְ עַל יְדֵי שְׁנֵי אוֹתוֹת נ"א פ"י הַנְּשִׂאִים שֶׁהֵמָּה מְכוֹנְנִים נֶגֶד־ם תִּקְנּוּ אוֹתָם בְּקַבְּלַת עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּשִׁלְיָמוֹת בְּהַכְנָסָתָם לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וְכֵן יִה"ר שְׁנֹזְכָה לְזֶה אַכ"ר: או יאמר עד"ז וְלְכַאוּרָה יֵשׁ לְדַקְדָּק עַל תִּיבַת נֹא שְׁנֹרְאָה כְּמִינְתָּר גַּם לְכַאוּרָה אֵינוּ מוֹכֵן פ"י מִשָּׁה הִיָּה רוֹצֵה לְעוֹרֵר מִדַּת.

הַחֲסֵד לְמָה הִתְפַּלֵּל בְּשֵׁם אַדְנ"י הַמּוֹרָה עַל מִדַּת גְּבוּרָה וְלֹא הִתְפַּלֵּל בְּשֵׁם הוִי"ה ב"ה הַמּוֹרָה עַל מִדַּת חֲסֵד וְרַחֲמִים אִךְ נוֹכַח לֹאמַר עַד"ז דְּהִנֵּה עֵינֶיךָ בַּח' חֲסֵד וְרַחֲמִים אֵינוּ שׁוֹרָה רַק עַל מִי שֶׁמְקַבֵּל עָלָיו עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּשִׁלְיָמוֹת הֵינּוּ שְׁמֵאֲמִין בְּאִמּו"ש שֶׁהַבּוֹרָא ית' הוּא מְנַהֵיג וּמְשַׁיֵּחַ בְּפִרְטֵי פְרִטוּת וְעַל כָּל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה מִן כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר וּמִתְבוּנָה בְּדַעְתּוֹ שְׁלוּלֵי הַבּוֹרָא ית' מְקוֹר הַחַיִּים ב"ה הִיָּה נוֹתֵן לוֹ חַיּוֹת וְכַח בְּאוֹתוֹ אֶבֶר לֹא הִיָּה יָכוֹל לְהַתְנוּעֵעַ בְּאוֹתוֹ אֶבֶר כָּלֵל וּמִזֶּה יֵבִיט תְּמוּנַת ה' בְּכָל רָגַע וְרָגַע וּמְקַנֵּים שׁוֹיֵתִי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד וּמִחֲמַת זֶה יְפוּל עָלָיו גְּוֹדֵל אֵימָה וְפַחַד וְיִרְאָה וּבּוֹשָׁה וְהַכְנָעָה לְפָנָי הַבו"ע ב"ה יִה"ר שְׁנֹזְכָה לְבַח' יִרְאָה סו וְכִשְׁהוּא מְקַבֵּל עָלָיו עוֹמ"ש בְּגוֹדֵל אֵימָה וְפַחַד וְיִרְאָה כִּנּוּן לְזֶה אֶז בְּא לְבַח' בְּיָטוּל בְּמִצִּיאוֹת לְגַמְרֵי רַק הַבוֹב"ה מְשַׁפִּיעַ עָלָיו רֹב רַחֲמֵי וְחֲסֵדוֹ מְמַקְוֵר הַחֲסֵד וְהַרַחֲמִים וְנוֹתֵן לוֹ חַיּוֹת בְּבַח' וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּלֵל שְׁיֹכֵל לְהַיּוֹת בְּבַח' קִיּוּם בַּעוֹה"ז וְיָמֵי יִתֵּן וְזָכָה לְטַעֲנוֹם מְבַח' יִרְאָה סו וְנוֹכַח לְקַבֵּל הַשְּׁפַעַת חֲסֵד וְרַחֲמִים מְמַקְוֵר הַרַחֲמִים מִי"ב מְכִילִין דְּרַחֲמֵי שְׁשֵׁם א"ל הוּא מְקוֹר לְכָל הַמִּדּוֹת כַּמ"ש כְּמָה פְעֻמִּים וְהִנֵּה שֵׁם אַדְנ"י מְרַמֵּז עַל בַּח' קַבְּלַת עוֹמ"ש בְּשִׁלְיָמוֹת וַיֵּשׁ בְּשֵׁם הַזֶּה י"ב אוֹתוֹת בְּמִלּוֹאוֹ מְרַמֵּז עַל י"ב שְׁבֻטִים כְּשֶׁהֵם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּשִׁלְיָמוֹת שֶׁהוּא שֵׁם אַדְנ"י בְּמִלּוֹאוֹ אֵז יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם י"ב מְכִילִין דְּרַחֲמֵי רַחוּם וְחַנּוּן וְכו' וְהִנֵּה בַּח' יִשְׂרָאֵל הִיָּה בְּהֵם בַּח' ד' דְּגָלִים וְהֵמָּה מְרוֹמְזִים נֶגֶד ד' אוֹתוֹת שֶׁל שֵׁם אַדְנ"י וְשְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטִים מְכוֹנְנִים עַד י"ב אוֹתוֹת מְלִיאוֹ שֶׁל אַדְנ"י מְרַמֵּז שְׁצָרִיכִים י"ב שְׁבֻטִים לְהַמְלִיךְ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם וְעוֹל מַלְכוּתוֹ יִקְבְּלוּ תְמִיד בְּגוֹדֵל אֵימָה וְיִרְאָה וְפַחַד שְׁמֵרוֹמֵז בַּד' אוֹתוֹת שֶׁל שֵׁם אַדְנ"י וּבְמִלּוֹאוֹ הֵם י"ב אוֹתוֹת בְּלִי שׁוּם הַפֶּסֶק בְּכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה כַּמֵּאָה"כ אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֵנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ וְגו' וְזֶה הִיָּה עֵינֶיךָ פְּנוּנַת מִשְׁרַע"ה בְּשִׁלְיָמוֹת הַמְרַגְלִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנָשִׁי לֹא"י כְּדֵי שִׁיִּקְבְּלוּ שֵׁם הִי"ב אֲנָשִׁים עוֹמ"ש בְּשִׁלְיָמוֹת שְׁמֵרֹמֵז בִּי"ב אוֹתוֹת מְלִוּאִים שֶׁל שֵׁם אַדְנ"י כְּאִמּוֹר לְמַעֲלָה לְפִי שְׁבַח' אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְסוּגָלַת לְקַבְּלַת עוֹמ"ש בְּשִׁלְיָמוֹת בְּאֲמַת לְאִמְתוֹ לְפִי שְׁשֵׁם הוּא הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה בְּכַדִּי לְהַשְּׁפִיעַ אַח"כ בַּח' קְדוּשָׁה זו לְכָלֵל וְעִי"ז יִתְמַשֵּׁךְ לְהֵם חֲסֵד וְרַחֲמִים מִי"ב מְכִילִין דְּרַחֲמֵי אֶכֶן כְּאִשְׁרֵי מְאָסוּ הַמְרַגְלִים בְּבַח' א"י מְאָסוּ בְּבַח' קַבְּלַת עוֹמ"ש ר"ל אֵז נְפִסֵּק הַשְּׁפַעַת הַצְּנוּר מְמַקְוֵר חֲסֵד וְרַחֲמִים לְכָלֵל וְיִשְׂרָאֵל אֶכֶן מִשְׁרַע"ה חֲפָצוֹ וְרִצּוֹנוֹ הִיָּה לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנֵי הַשְּׁפַעַת הַצְּנוּר מְמַקְוֵר חֲסֵד וְרַחֲמִים לְכָלֵל וְיִשְׂרָאֵל ע"כ הִיָּה מְוַכְרַח וְנִצְרָךְ לְבַח' הַמְשַׁכַּת קַבְּלַת.

עוֹמ"ש בְּשִׁלְיָמוֹת עַל כ"י בְּתַחֲלִילָה וְאֵז יוֹכְלוּ לְקַבֵּל אַח"כ הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה בַּח' חֲסֵד וְרַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְהַתְחַלַּת הַבְּנֵן שֶׁל הַמְשַׁכַּת קַבְּלַת עוֹמ"ש עַל כָּלֵל וְלֹא הִיָּה בְּאֶפְשָׁרִי

כ"א ע"י דגל מחנה אפרים וע"י דגל מחנה יהודה כי יהושע משבט אפרים וכלב משבט יהודה לא מאסו בבחי' קבלת עומ"ש אדרבה קיבלו עליהם עומ"ש בשלימות בזה שלא נטו אחר עצת מרגלים ע"כ ה'ה בקשת משרע"ה מבורא עולמים ב"ה שיתגדל ויתנשא שם אדנ"י במילואו ע"י קבלת עומ"ש בשלימות ע"י זכות יהושע וכלב שקבלו עליהם עול מלכותו באמת ובתמים בארץ הקדושה ונישפע בחי' זו בכללות כדי שישרה עליהם שכינתו שהוא בחי' המשכת שפע הסוד והרחמים ממקורו בלי הפסק על כ"י וזהו פוננת הפתוב ועתה יגדל נא פח אדנ"י היינו שע"י בחי' נ"א שהוא מרמז על דגל מחנה יהודה שהוא פנגד אות א' משם אדנ"י ועל דגל מחנה אפרים שהוא דגל שלישי פנגד אות נון מן שם אדנ"י פי שהנו"ן אות שלישי משם אדנ"י ע"י בחי' נ"א שהם שתי אותיות משם אדנ"י שהם מכונים נגד ב' דגלים יהודה ואפרים יתגדל ויתנשא ויתקדש שם פח אדנ"י בחי' המשכת קבלת עומ"ש בשני דגלים האחרים ג"כ כמו ביהודה ואפרים ויתמלא השם ואז יהיה הוי"ה ארף אפים וגו' היינו שיהיה השראת חסד ורחמים ממקור הסוד והרחמים פאמור למעל' לפי שאין מקור הסוד שורה רק על מי שמקבל עליו מלכות שמים בשלימות יהי רצון שנוזקה במהרה לקבלת עול מלכות שמים שלימה ע"י בחי' א"י אמן פן יהי רצון: פרשת קרח ניקח קרח פן יצהר וגו' פירש"י לקח א"ע לצד אהד וכו' ד"א וכו' מה עשה פנס ר"נ ראשי סנהדראות והלבישן טליתות שפולן תכלת וכו' זו שפולת תכלת לא תפטור א"ע וכו'.

ולתבין זה הנה פתיב והאלהים עשה שיראו מלפניו פי' שעיקר בריאת העולם היתה בשביל עבודת האדם שתהיה לה' ביראה אמיתית וכמאמר בראשית בשביל היראה שנקראת ראשית ואלמלא חטא האדם שגמר למסוף ומבדיל בנודאי היתה בחי' יראה אמיתית בכל אדם בלי שום הכנה ויגיעה כלל אמנם פאשר גרם החטא נעשה מסוף המבדיל, ומסתיר בחי' קדושה ויראה אמיתית מן האדם אמנם ה' ברוב רחמיו קדשנו במצותיו ונתן לנו תורתו הקדושה ומצותיו הקדושים להאיר לנו עינינו ולהכין לבבינו אל ה' שיוכל לשרות עלינו בחי' הקדושה ויראה אמיתית ע"י זיכרון רמ"ח אברים ושס"ה גידים שינדפכו ע"י תורה ומצות תחילה היינו רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת שהן בחי' אברין דמלקא פי בלא זאת א"א לבא לבחי' יראה הוא בחי' נר"נ ואם אמור יאמר האדם א"כ שכל פוננת הבוב"ה הוא רק לבא לבחי' יראה דווקא לכן אדבק א"ע רק במדת יראה לבד ולמה לי שאר תורה ומצות וע"ו אמר הכ' לא יחבול רחים רכב פי נפש הוא חובל ר"ל שמרמז על עצת היצה"ר זו שאמרנו שמצינו שפח' יראה נקרא בחי' רוח כמאה"כ והריחו ביראת ה' ובחי' אהבה נקרא רכב פי הוא רוכב על בחי' יראה וזהו שרמז הכ' לא יחבול רחים ורכב רמז לב' בחי' אלו שלא יקח אותם בבחי' חבלה וגזילה בלי הכנה של תורה ומצות פי נפש הוא חובל ר"ל שהוא כמו שרוצה לגזול נפש רוחני ואין פידו ללוקחו רק ע"י לקיחת הגוף הגשמי כמו כן אי אפשר ליקח ב' בחי' אלו שהוא בחי' נר"נ לבחי' תורה ומצות בלי הכנה פנ"ל ע"י רמ"ח מ"ע והוא בחי' אברין וכו' ולזה רמזו רז"ל באמרם מי שטרח בע"ש יאכל בשבת פי שבת מרמז לבחי' יראה פידוע ומי שטרח בעצמו לעשות פלי מוכן ומקונדש קודם שבת ע"י תורה ומצות הוא יאכל בשבת ר"ל תשרה עליו בחי' יראה וזה שאה"כ ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה ויכל הוא לשון תכלית ר"ל תכלית פוננת הבוב"ה במלאכתו אשר עשה הוא בשביל בחי' ביום

השביעי היינו להגיע לבחי' שבת בחי' יראה אמיתית פנ"ל וגם מרומז בפ' ימים נוצרו ולו אחד בהם פי' שתכלית כל הימים שנוצרו הוא רק בשביל אחד בהם והוא יום השבת בחי' יראה פנ"ל והתחלת הבחי' הוא בר"ח של מולד הלכנה המרמז לבחי' יראה פי'דוע וזה שתקנו אנשי כנה"ג בסדר התפלה אתה יצרת עולמה מקדם כלית מלאכתה וגו' ור"ח להם קבעת וכו' פי' שעיקר יצירת העולם הייתה בשביל יום השביעי ור"ח המרמזים לבחי' יראה וכ"ז מרומז בר"ב חוטין של ציצית ובהם חוט של תכלת שהל"ב חוטין מרמזין על בחי' התורה ומרמז"ג מצותיה שהיא ל"ב ליבא דעלמא (וכתיב אני ה' חוקר לב ורחמנא ליבא בעי שלא תהיה בשעת עבודה הפונה בלב רק מצד יראת עצמותו ית' יראה פנימיות יראה עילאה פי' אית יראה ואית יראה יראה תפאה ויראה עילאה יראה תפאה נקרא בחי' אד"ני בחי' דלת ושער לבא ליראה עילאה ונקרא בחי' חית מלשון חיתה ופחד פי' יראה תפאה היא בחי' יראה חיצונית מיסורים וכל צרה שלא תבא שהוא דבר בפ"ע אבל יראה עילאה היא מצד עצמותו ית' הוא בחי' חית אימא עילאה בחי' בינה דרגא תמינאה מתפא לעילא ולכן אמר דהמע"ה שויתי ה' לנגדי תמיד היינו מצד יראת עצמותו ית' מצד זה פי' מימיני בל אמוט ונוכל לרמז זה בפ' ציצית וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' שמצות ציצית שקולה נגד כל המצות פי' שיש להסתכל בכל מצוה ומצוה מרמז"ג מצות על בחי' מצות ציצית שהוא ח' על ד' היינו ח' חוטין על ד' פנפות הוא יראה תפאה עם יראה עילאה והבחי' הזאת נקרא בחי' עינין והסתכלות בכל מצוה ובה הנה בלב הוא ל"ב נתיבות החכמה והוא בחי' אלף י"ו לעילא י"ו לתתא גימ' ל"ב וזהו עבודה בשלימות נקרא בחי' אחד ופסוקי היראה גמי מורין על יראת עצמותו ית' ולא משום יראת זולתו וזהו אחריו ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו וגו' וכן את ה' אלקיך תירא פולם לדבר אחד נתפוננו ופירושו אפילו אתם הולכים אחרי ה' אלהיכם אפילו הכי אותי תיראו מצד עצמותו ית' ולא משום יראת העונש ויש לרמז הג' בחי' של אחד הם ג' בחי' משה ואהרן ובניו משה הוא בחי' א' בחי' החכמה ואהרן הוא בחי' ח' בחי' בינה ולזה הוא משמש בשמונה בגדים ובניו הם בבחי' ד' ולזה הם משמשים בד' בגדים אבל קרח רצה ליקח הג' בחי' של אחד לצד עצמו ולא מצד עצמו ית' להתדבק מצד השם בעצמו כמ"ש ואתם הדבקים בה' ולזה אמר משה לקרח אתה וכל עדתך הנזעדים בבחי' על ה' פלומר מצד זולתו ולא מצד עצמותו ית' ועל חטא זה שעיר ר"ח מכפר ולזה נאמר בו לה' חטאת דנודע שהוא מכפר בסוד מיעוט הירח שהוא הסתרת אור מלחזות בנעם ה' ולדבק בדביקות עצמותו ית' בעצמו וע"ז מרומז באגדת דרבב"ח תא ואחיו לך בלועי דקרח וכו' ומהדר להו מתלתין יומין לתלתין יומין וכו' ר"ל מר"ח לר"ח פי' ר"ל בלועי דקרח שעבדות קרח להבוב"ה לא הייתה מן המנובחר רק בלועי בעבודתו הנאת עצמו ולזה מהדר מר"ח לר"ח שאזי השעיר מכפר על החטא שעבד עבודה שאינה נק' לה' פנ"ל ועל בחי' עבדות מן המנובחר נאמר והרמות ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר וזה נרמז בתפלת מוסף דר"ח זכרון לכולם יהיו ותשועת נפשם מיד שונא היינו שישנו לעבדות ה' על דרגא פנימאה שהוא יראה עילאה מצד עצמותו ית' ולא יראה תפאה מצד יסורים או שונא רק נזכה להיות מעובדי ה' באמת בלא שפתי מרמה) שיהיה הכנה לבחי' חוט של תכלת בחי' יראה פנ"ל וזה היה טעות של קרח ומרומז בפסוק ויקח קרח נטריקון קדושת ר"ח היינו שלקח בחי' יראה בלי הכנה של תורה

ומצות ופירש"י שלקח עצמו לצד אחד ר"ל לבחי' שבת הנקרא אחד בהם פנ"ל וזהו שרמז למשרע"ה בטלית שפנולה תכלת ר"ל פנולה בחי' יראה בלי קבלת עול תורה ומצות ולמד ק"ו מה טלית וכו' חוט אחד של תכלת פוטר וכו' פיון לטעות הנ"ל ואמר אם שעיקר הגיעה של תורה ומצות הוא רק בשביל היראה א"כ אדבק ואעבוד לה' בבחי' יראה לבד ובזה טעה פי אי אפשר להגיע לאמיתית היראה כ"א דווקא ע"י תורה ומצות פנ"ל והוא רצה להיות כ"ג ולא היה גופו מזדכך בהכנה כמו אהרן הפהן ובאמת מי שצריך ליפנס לפני ולפנים לעולמות עליונים כל פה צריך הכנה גדולה מאוד בקדושה ובטהרה יתירה יה"ר שגנזה להנדפכות שע"י תורה ומצות אכ"ר: א"י ניקח קרח איתא במדרש מה לקח לקח מקח רע לעצמו ומה ראה קרח לשטות זה והלא פיקח היה וכו' לקח ר"נ ראשי סנהדראות והלבישו טליתות שפנולן תכלת ולכאורה יש לדקדק בלשון המדרש מהו הלשון מקח רע ומהו הוא הסיבה דווקא מחמת הטליתות ונראה לבאר עפ"י מה שנקדים לבאר מה דאמרינו בברכות דק"ש המסודש בטובו בכל יום תמיד מע"ב פאמור לעושה אורים גדולים כל"ח וצריך להבין מהו היראה מן הפסוק הזה שבכל יום הוא מסודש אורם והא קי"ל דעושה לשעבר משמע ונ"ל עפ"י מוסר ודרך לעבדות הבו"ה דהנה ידוע שבני אדם מוסיפין פח וגבורה בפמליא של מעלה כמאה"כ תנו עוז לאלהים וגו' ובמה הן מוסיפין פח הנ"ל הוא באמונה פשאדם מאמין באמונ"ש שהכל תלוי ברצונו ית' ופועל ברצונו בכל העולמות ועם כל הנאצלים והנבראים והיצורים והנעשים ולשדד כל המערכות הכל ברצונו וכשאדם ידמה זאת תמיד ברעיונו בלי הפסק ובלי היסח הדעת כלל יבא לו פחד ויראה עליונה ומתפחד ומתירא מפניו בגין דאיהו רב ושלט עיקרא ושרשא דכל עלמין והוא אסתר לכל עלמין והוא בגו פלעלמין ולית אתר פנוי מיניה וזאת היראה הוא רצונו ית' וכוונת הבריאה זאת היתה כמאה"כ והאלהים עשה שייראו מלפניו וכשהאדם בבחי' היראה כזו הגם שהעולם נברא בשם אלהים שהוא הטבע אף עפ"כ פשאדם מאמין באמו"ש שהוא אדון כל ומשגיח על כל בפרט ופועל הכל ברצונו וירא ומתפחד מאת הבורא ית"ש יראת הרומויות אזי הוא למעלה מן הטבע ומוסיפין פח וגבורה היינו להשפיע אורות חדשים בעולמות עליונים ותחתונים פי הוא למעלה מן הטבע וזה ג"כ פנונת הכתוב ואם בריאה יברא ה' פי' כי בריאה אותיות ביראה היינו פשהאדם הוא בבחי' יראת הרומויות פנ"ל אז הוא למעלה מן הטבע וגורם בזה ומוסיפין פנ"ל שיברא ה' בכל העולמות אורות חדשים ומפני זה נאמר בבריאות העולם ויעש אלהים את שני המאורות לשון נקבה פי אז היתה בבחי' נוקבא וכאן פתיב לעושה אורים פי עתה הוא בחי' דכר למעלה מהטבע וזהו ג"כ פנונת מאמרם ז"ל שאמר הקב"ה לאברהם צא מאצטגנינות שלך אברם אינו מוליד אבל אברהם מוליד היינו פדבר האמור למעלה צא מן בחי' הטבע פי ניתוסף לה ה"א בשמה ובחי' ה"א היא למעלה מן הטבע פנודע ובבחי' זו תוכל להוליד אף אי אפשר לבא לזו הבחי' שיהיה למעלה מהטבע כ"א שיהיה בבחי' יראה עילאה ובבחי' אמת שכל פנונתו לא יהיה להנאת עצמו רק לה' לבדו שע"י"ז תגדל ויתקדש שם שמים וזאת הבחי' הוא בחי' ח"י"ת פנודע שעוה"ז הוא בבחי' זיין כמאה"כ פי ששם שמים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וגו' וזאת היא בחי' זיין ימים פידוע ז' ימי הבנין ובחי' עוה"ב הוא בחי' ח"י"ת פי עולם הב"א בגימטר' ח' וזה פנונת מצות ציצית שמונה חוטיין פנודע לרמז על בחי' הנ"ל וזהו מרמז

מַצְנֹת תְּכֵלֶת בְּצִיצִית הֵינּוּ שְׂאֲמָרו חו"ל תְּכֵלֶת דּוֹמָה לָזָם וְיָם דּוֹמָה לְרִקִיעַ וְרִקִיעַ דּוֹמָה לְכֹסֵא הַכְּבוֹד הֵינּוּ שְׂבָבְחֵי חַי"ת יְבוֹא לְבַחֵי יִרְאָה עֵילָאָה הַמְרַוּמֵז בְּכַה"כ וְלִכְּנֵן הָאָדָם שֶׁהוּא בְּבַחֵי יִרְאָה עֵילָאָה בַחֵי חַי"ת הוּא לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע שֶׁהוּא בַחֵי זַיִן כִּי ח' הוּא בְּמִסְפָּר יוֹתֵר מִזּוֹ וְזֵהוּ ג"כ פְּנוּנֵת הַשְּׂבַח הַמְלֵךְ הַמְרוּמָם לְבָדוֹ מֵאֵז פִּי כְּשֶׁאָדָם מְכַוֵּן בְּכָל מַעֲשָׂיו לְהַגְדִּיל וּלְהַמְלִיךְ אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא לְבָדוֹ אֵז הוּא בְּבַחֵי חַי"ת גִּימָט' א"ז לְרַמֵּז עַל הַבְּחֵי הַנְּ"ל וְגַם לְרַמֵּז עַל אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁהוּא בְּבַחֵי חַי"ת הוּא רְאוּי לְמַלְוֵךְ וְלִנְהַי בָּא מֵאֲמַר הַמְדַרְשׁ וְאָמַר וְקָרַח שְׂפִיקָתָהּ הִיא מֵהַ וְכו' הֵינּוּ שְׂהִיָּה יוֹדַע שְׂבַעוּהוּ"ז שֶׁהוּא בְּבַחֵי זַיִן רְאוּי שְׂיִמְלֹךְ מִשְׂרַע"ה מַחְמַת שֶׁהוּא הִיא בְּבַחֵי חַי"ת וְאֶהְרֵן הַפְּהֵן יְהִיָּה בַחֵי כ"ג וְהוּא הִיא רוּצָה ג"כ לַעֲשׂוֹת דְּבָר שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַטְּבַע הֵינּוּ שְׂתַפְּס בַחֵי חַי"ת הַנְּ"ל אִךְ שְׂלֵא הִיתָה פְּנוּנָתוֹ בְּאֶמֶת בְּשָׂבִיל שְׂיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שֵׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא רַק הִיא דוֹרֵשׁ לְכְבוֹד עֲצָמוֹ וְזֵה הוּא מֵדַת שְׂקָר וְנִרְמָז בְּשֵׁמוֹ קר"ח אוֹתִיּוֹת ק"ר וְהַחֲלִיף אוֹת שֵׁן בְּאוֹת חֵית הֵינּוּ שְׂרָצָה לְתַפְּס בַחֵי חַי"ת בְּאֶנְפֵן שֶׁק"ר וּלְפִי שְׂלֵא הִיתָה פְּנוּנָתוֹ בְּאֶמֶת נִתְהַפֵּף לְרַע לוֹ וְזֵהוּ פְּנוּנֵת הַמְדַרְשׁ שְׂלֵקַח מִק"ח רַע גִּימָט' חַי"ת בְּמִלּוּאוֹ וּמַחְמַת שְׂפְנוּנָתוֹ הִיא רַק לַעֲצָמוֹ וְלֹא שְׂיִתְקַדַּשׁ שֵׁם שְׂמִים לְכַף נִתְהַפֵּף לְרַע לוֹ וּבְאֶנְפֵן זֶה רְאִיתִי פִי הַפְּסוּק בּוֹקֵר וְיוֹדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ בְּסִפְרָ פָּנִים יְפוֹת הֵינּוּ שְׂיִוִּדַע ה' מִי שְׂפְנוּנָתוֹ הִיתָה רַק לוֹ לְהִנָּאֵת עֲצָמוֹ הַנְּ"ל וְאֵת הַקְּדוּשׁ הֵינּוּ מִי שְׂפְנוּנָתוֹ בְּשָׂבִיל שְׂיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׂמוֹ ית' וּדְפַח"ח הַשִּׁי"ת יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מְהֻעָבְדִים בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה אֲמִיתִית בְּשְׂלִימוֹת אַכִּי"ר: בּוֹקֵר וְיוֹדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת הַקְּדוּשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו קוֹדֵם שְׂנִבְבָּאָר זֶה הַפ' מְוַכְרַחִים אֲנוּ לְפָרֵשׁ פְּסוּק הַקּוֹדֵם לְזֵה וְיִקַּח קֶרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֵהֵת בֶּן לֹוי וְלִכְאוּרָה לִישָׁנָא דְיִישָׁנָא קֶרַח אֵינוֹ מוּכָן מֵהַ לְקַח הַגֵּם שְׂדֵרוֹ"ל שְׂלֵקַח טְלִית שְׂפְנוּלָה תְּכֵלֶת אִךְ קִשָּׁה הַאִיף רְמִיזָא זֹאת בְּאוּרִיָּתָא וְאֶנְקְלוֹס תַּרְגָּם וְאֶתְפַּלֵּג וְזֵה ג"כ אֵינוֹ מוּכָן שְׂתִיבַת וְיִקַּח יְהִיָּה פִירוּשׁוֹ וְאֶתְפַּלֵּג אִךְ נוּכַל לֹאמַר עַד"ז דְּהִנֵּה צְרִיף לְהַבִּין מִפְּנֵי מֵהַ נִשְׁתַּנָּה תְּכֵלֶת לְמַצְנֹת צִיצִית מְכַל שְׂאָר הַצְּבָעוּנִים דְּהִנֵּה אֲמָרו רז"ל שְׂתְּכֵלֶת דּוֹמָה לָזָם וְיָם דּוֹמָה לְרִקִיעַ וְרִקִיעַ דּוֹמָה לְכַה"כ וְלְהַבִּין הַרְמָז מֵהַ שְׂרַמְזוֹ רז"ל בַּג' דְּמִיוּנוֹת אֵלוֹ בַּד"ז דְּהִנֵּה יֵשׁ ג' לְבוּשֵׁן מִחֻשְׁבָּה דִּיבּוּר וּמַעֲשֵׂה וְצְרִיף הָאָדָם לְקַדַּשׁ וּלְטַהַר ג' לְבוּשֵׁן אֵלוֹ הֵינּוּ שְׂיִהִיָּה תְּמִיד מִחֻשְׁבָּתוֹ דְּבוּקָה בַּהֲבוּב"ה וְכָל דִּיבּוּרָיו וּמַעֲשָׂיו יְהִיָּה רַק בַּתּוֹרָה וּמַצּוֹת וּמַע"ט לַעֲשׂוֹת בְּזֵה נ"ה לְיוֹצְרוֹ וּבּוֹרְאוֹ וְזֵהוּ שְׂרַמְזוֹ רז"ל בַּג' דְּמִיוּנוֹת הַנְּ"ל שְׂבָבְחֵי תְּכֵלֶת מְרַמֵּז עֲלֵיהֶם שְׂצְרִיף הָאָדָם לְקַדַּשׁ וּלְטַהַר ג' לְבוּשֵׁן הַנְּ"ל וְע"י הַכְּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת שְׂעוּשָׂה וְרוּאָה אוֹתָם תְּמִיד יוּכַל לְבֹא לְבַחֵי קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה בַּג' לְבוּשֵׁן הַנְּ"ל וּבְזֵה כָּלוּל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמַּצּוֹת כַּמֵּאָה"כ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי זֹאת כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה הוּא בַחֵי אָדָם מְרַמֵּז עַל ג' בַּחֵי מְדוּ"מ לְפִי שְׂאוֹתִיּוֹת אֶל"ף בְּמִלּוּאוֹ הוּא אוֹתִיּוֹת פְּלֵא לְשׁוֹן מְכַוְּסָה לְרַמֵּז עַל הַמְּחַשְׁבָּה שֶׁהִיא מְכַוְּסָה וּבַחֵי הַתְּקַשְׁרוֹת ג' לְבוּשֵׁן אֵלוֹ לְמַקְוֵרָם א"א רַק ע"י פְּתִיל תְּכֵלֶת שְׂעוּשָׂה בְּהַכְּנָף לְבַד כַּמֵּאָה"כ וְרִאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מַצּוֹת ה' אֲבָל בְּטִלִית שְׂפְנוּלָה תְּכֵלֶת א"א לְבֹא לְבַחֵי קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה בַּג' לְבוּשֵׁן הַנְּ"ל לְפִי שְׂבָבְחֵי תּוֹרָה אֵינוֹ רִשְׁאֵי לְהוֹסִיף וְלֹא לְגַרְנֵעַ כַּמֵּאָה"כ לֹא תוֹסִיפוּ וְלֹא תִגְרְעוּ וְכו' וְקָרַח הִיא רוּצָה לְהַמְשִׁיךְ בַּחֵי קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה בַּג' לְבוּשֵׁן הַנְּ"ל ע"י טְלִית שְׂפְנוּלָה תְּכֵלֶת וְזֵה אֵינוֹ בְּאֶפְשָׁרִי כָּלֵל וְזֵה מְרַמֵּז בַּפ' וְיִקַּח קֶרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֵהֵת בֶּן לֹוי יִצְחָר קֵהֵת לֹוי גִּימָט' תְּכֵלֶת ו' אוֹת ו' מְרַמֵּז עַל בַּחֵי הַמְּשַׁכָּה כַּנּוֹדַע וְג' שְׂמוֹת אֵלוֹ יִצְחָר קֵהֵת לֹוי מְרַמֵּז עַל ג' לְבוּשֵׁן אֵלוֹ הַנְּ"ל

פ'י שְקָרַח הָיָה רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ בַּחֲוֵי קַדְוִשָׁה עַל־יוֹנָה בַּג' לְבוֹשִׁין הַנָּ"ל ע"י טְלִית שְׁפֹלָה תְּכַלֵּת וְזֶהוּ אֵינוֹ בְּאַפְשָׁרִי וְלֹא דִי שְׁלֵא בְּאֵל לְבַחֲוֵי הַתְּקַשְׁרוֹת עי"ז אֵלָא שְׁעוּדָה הָיָה נִפְרָד מִבַּחֲוֵי קַדְוִשָׁה עי"ז וְזֶהוּ שֵׁת"א וְאֵתְּפֹלֵג עי"ז הָיָה בַּחֲוֵי הַתְּחַלְקוֹת מִבַּחֲוֵי קַדְוִשָׁה עַל־יוֹנָה רַק שֶׁהַתּוֹרָה פְּתָבָה ע"ש סוּפָה דְהֵנָּה כֹּל הַבַּחֲוֵי חֲטָאִים ר"ל שְׁיֵשׁ לְאָדָם סוּף כֹּל סוּף נַעֲשֶׂה מֵהֶם זְכוּיֹת עי"י יְסוּרִים וְגִלְגוּלִים רַבִּים עַד אֵין חֲקָר עַכ"פ מִן־כְּרַחֲמִים לְהַעֲשׂוֹת זְכוּיֹת כַּמ"ש הַמְּגִיד זִלְלָה"ה.

עַל הַפ' וְהָיָה עֵקֶב תְּשַׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה עֵקֶב לְשׁוֹן סוּף כְּמוֹ שֶׁהַעֲקֵב הוּא בְּסוּף הַגּוּף הֵיִינוּ שְׁסוּף הַדְּבָר שֶׁתְּהִיּוּ מִן־כְּרַחֲמִים לְשַׁמְעַת אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְזֶה פְּנוּנַת הַפ' וַיִּקַּח הֵיִינוּ שְׁסוּף הַדְּבָר יִהְיֶה בַּחֲוֵי קִיחָה בַּחֲוֵי הַתְּקַשְׁרוֹת אַעפ"י שֶׁלֵּע"ע הִיא בַּחֲוֵי וְאֵתְּפֹלֵג אֲבָל לְבִסוּף יִהְיֶה בַּחֲוֵי דְבִיקוֹת וְזֶהוּ בְּנִקְרָר וַיִּנְדַּע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ הֵיִינוּ בַּחֲוֵי בְּנִקְרָר הוּא יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ בַּחֲוֵי בְּנִקְרָר אֹרֶז אִזּוּ יִהְיֶה וַיִּנְדַּע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ בַּחֲוֵי קַדְוִשָׁה עַל־יוֹנָה בְּבַחֲוֵי מַחְשָׁבָה וְאֵת הַקְּדוּשָׁה וְהַקְּרִיב אֵלָיו בְּבַחֲוֵי דְיָבוּר וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו בְּבַחֲוֵי מַעֲשֶׂה שְׁאֵז יִצְרָפוּ וַיִּנְדַּכְכוּ כֹּל הַבַּחֲוֵי חֲטָא וְעוֹן וַיַּעֲשֶׂה מֵהֶם זְכוּיֹת אַעפ"י שֶׁפְּעַת הֵם בַּחֲוֵי הַתְּרַחֲמוֹת גִּי לְבוֹשִׁין אֵלֶּי עי"י מַעֲשֶׂה קָרַח אֲבָל לִיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ יִתְקַרְבוּ כְּנֹלָם לְבַחֲוֵי קַדְוִשָׁה ב"ב אַכִּי"ר.

אוֹ יֹאמֶר עַד"ז דְּהֵנָּה עֵינֵיךְ הָעֵבֹדָה הוּא בַּחֲוֵי קְבֵלָתָהּ עוֹמ"ש בְּשִׁלְיֹמוֹת שֶׁהִיא בַּחֲוֵי יִרְאֶה אֲמִיתִית הֵיִינוּ לְקַבֵּל עֲלֵינוּ עוֹל מַלְכוּתוֹ ית' בְּגִנְדָל אֵימָה וַיִּרְאֶה מִפְּחַד ה' וַיִּמְדַּר גְּאוֹנוֹ בְּכָל עַת וּבְכָל רֶגַע כַּמֵּאָה"כ שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד וְאָמַר אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֵנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ וְגו' כִּי זֶה כֹּל הָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה תְּמִיד יִרְאֶת ה' עַל פְּנָיו כַּמֵּאָה"כ סוּף דְּבָר וְכו' אֶת הָאֵלֵהִים יִרְאֵה וְכו' כִּי זֶה כֹּל הָאָדָם וְעֵינֵיךְ הַבַּחֲוֵי הַגּוֹרְמֵת שֶׁיִּהְיֶה דְבוּק תְּמִיד בְּבַחֲוֵי יִרְאֶה כְּזוֹ וְהַבַּחֲוֵי יִרְאֶה יִהְיֶה קִיּוֹם אֲצִלּוֹ הוּא רַק עי"י בַּחֲוֵי הַכְּנַעַת אֲמִיתִית הֵיִינוּ שֶׁיִּתְּבַוְּנֵן תְּעִיד בְּשִׁכְלוֹ שְׁנֵה הַבַּחֲוֵי יִרְאֶה הוּא רַק חֲסֵד ה' שֶׁמְשַׁפֵּיעַ לוֹ בַּחֲוֵי יִרְאֶה זוֹ וְלֹא מִצַּד מַעֲשִׂיו הַטּוֹבִים זָכָה לַכ"ז וְאִזּוּ כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲוֵי הַכְּנַעַת זוֹ מִמְשִׁיךְ עֲלָיו הַשְּׂרָאָת זִיו שְׁכִינָתוֹ ית' כַּמֵּאָה"כ אֵנִי אֲשַׁכּוֹן אֶת דְּכָא וּמַחְמַת זֶה הוּא דְבוּק תְּמִיד לְבַחֲוֵי יִרְאֶה מְבו"ע ב"ה עי"י הַהִמְשָׁכוֹת וְקְבֵלָתָהּ עוֹמ"ש עֲלָיו שֶׁהוּא הַשְּׂרָאָת זִיו שְׁכִינָתוֹ ית' אֲבָל כְּשִׁישׁ לוֹ בַּחֲוֵי גִסוֹת הַרוּחַ ח"ו הֵיִינוּ שְׁסוּבְרֵי בְּדַעְתּוֹ שֶׁמִּצַּד מַעֲשִׂיו זָכָה לְבַחֲוֵי יִרְאֶה כְּזוֹ אִזּוּ גוֹרֵם בַּחֲוֵי הַסְּתַלְקוֹת הַקַּדְוִשָׁה ר"ל כַּמ"ש אֵין אֵנִי וְהוּא וְכו' וְנִפְרָד מִבַּחֲוֵי יִרְאֶה שֶׁהוּא בַּחֲוֵי קְבֵלָתָהּ עַמ"ש בְּשִׁלְיֹמוֹת שְׁמֵרָנוֹז בְּשֵׁם אַדְנ"י ית' וְאֵיִתָּא בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל שְׁשֵׁם אַדְנ"י מְרַמֵּז עַל שְׁרֵי אֲלָפִים וְשְׁרֵי מֵאוֹת וְשְׁרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׁרֵי עֶשְׂרֹת אוֹת א' הוּא כְּנִגְדַת שְׁרֵי אֲלָפִים אוֹת ד' גְּתַחֲלָף בְּאוֹת ק' בַּא"ת ב"ש מְרַמֵּז עַל שְׁרֵי מֵאוֹת נוֹן מְרַמֵּז עַל שְׁרֵי חֲמִשִּׁים יוֹד מְרַמֵּז עַל שְׁרֵי עֶשְׂרֹת וְכָף אֵיִתָּא בְּכַתְּבִים וְהֵנָּה אוֹת א' שֶׁהִיא כְּנִגְדַת שְׁרֵי אֲלָפִים מְרַמֵּז עַל מַה שְׁצָרִיף לְהַתְּבַוְּנֵן תְּמִיד וְלִידַע שֶׁהַבַּחֲוֵי קְבֵלָתָהּ עַמ"ש שֵׁם אַדְנ"י ית' שֶׁהוּא בַּחֲוֵי יִרְאֶה עֵילָאָה הוּא רַק חֲסֵד מְבו"ע ב"ה שֶׁהוּא אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם וְע"ז מְרַמֵּז אוֹת א' בַּחֲוֵי שְׁרֵי אֲלָפִים וְכַשְׁאֵין לוֹ הַתְּבַוְּנוֹת זֶה שֶׁהוּא רַק חֲסֵד ה' אִזּוּ גוֹרֵם בַּחֲוֵי הַסְּתַלְקוֹת אוֹת א' מְשֵׁם אַדְנ"י וְנִשְׁאָר רַק בַּחֲוֵי דִין ר"ל ג' אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת מְשֵׁם הַנָּ"ל וְהַכֵּלֵל שֶׁעֵינֵיךְ הָעֵבֹדוֹת הוּא לִידַע בִּידִיעָה אֲמִיתִית שֶׁזֶה שֶׁהוּא דְבוּק לְבו"ע עַד שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהֵינוּהוּא רַק מֵאִתּוֹ ית' שֶׁהוּא מְשַׁפֵּיעַ לוֹ בַּחֲוֵי יִרְאֶה זוֹ וְזֶה מְרַמֵּז בַּפ' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הֵיִינוּ שֶׁזֶה שֶׁהֵשֵׁם נִקְרָא

אֲלֵהֵינוּ הוּא רַק ה' אֶחָד מְשִׁיעַ עַלְיֵנוּ יִרְאֶה שְׁזָהוּ רַק בְּיַדֵּי שָׁמַיִם וּמ"ש בְּגִמְרָא הַפֶּל בְּיַדֵּי שָׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת שָׁמַיִם (הַמְכַנְּנֵן הוּא חֶסֶד).

דָּבָר אֶל בְּנֵי וְקַח מֵאִתְּם מִטָּה מִטָּה וְגו' שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי מִטּוֹת. לְהִבִּין עֲנִין הַמִּטּוֹת הֵנָּה יְדוּעַ שְׁעִיקָר בְּרִיה"ע הֵיטָה בְּגִין דִּיתְקָרִי רַחוּם וְכו' הֵינְנוּ שְׁיִשְׁתַּלְשְׁלוּ לַעוּה"ז הֵי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי וּבְמָה יִשְׁתַּלְשְׁלוּ הֵי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי אֵין זֶה כ"א ע"י צְדִיקִים ע"י שְׁמִדְבָּקִים א"ע בְּמִדּוֹתָיו כַּמֵּאָה"כ וְבוּ תְדַבֵּק וְדַרוּ"ל מָה הוּא רַחוּם כּו' שְׁעִי"ז מְמַשִּׁיכִים מְכִילִין דְּרַחֲמֵי לַעוּה"ז וְזֶה בְּרֵאשִׁית"ת בְּשִׁבִיל צְדִיקִים שְׁנִקְרְאוּ רֵאשִׁית וְאִיתָא בְּתִיקוּנֵי זִנְהָר בְּרֵאשִׁית י"ג לְתוֹשְׁבֵי זְעִיר דְּחַנוּף הֵינְנוּ בְּשִׁבִילָם וְכַדִּי שְׁיִמְשִׁיכוּ י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי לַעוּה"ז בְּשִׁבִיל זֶה.

נִבְרָא הָעוֹלָם וְהִתְחַלַּת הַמְשַׁכַּת הַרַחֲמִים בְּכָלֵל הֵיָה ע"י אֲבוֹת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְאַח"כּ בְּפִרְטִיּוֹת ע"י שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵי רֵאשִׁי חֲדָשִׁים שְׁנִתְחַדְדְּשׁוּ בְּבַחֲוֵי לְבָנָה בַּחֲוֵי כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל וּמֵאִירָה מְאֹר הַחֲמָה כִּידוּעַ וּמְמַשִּׁיכִים שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי מִדּוֹת הַרַחֲמִים כִּי מִדּוֹת הַרַחֲמִים הֵם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי וְשֵׁם אֵל הוּא כָּלֵלִי לְכֹן אַחַר שֶׁהִמְגִּיפָה נִעְצָרָה לְפִי שְׁעָה רָצָה הַקַּב"ה שְׁיִתְבַּטֵּל מִפֶּל וְכֹל ע"כ צָוָה הַקַּב"ה שְׁיִמְשִׁיכוּ הַשְּׁנַיִם עֶשְׂרֵי מִדּוֹת הַרַחֲמִים ע"י שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי מִטּוֹת כַּנ"ל וְד"ל שְׁנִזְנִיף לְזֶה אַכִּיה"ר: פְּרִשְׁתָּ חֶקֶת נִידְבָּר ה' וְגו' זֹאת חֶקֶת הַתּוֹרָה וְגו' לְהִבִּין לְמָה נִאֲמָרָה פְּרִשְׁתָּ פָּרָה אַחַר מַחְלֻקַּת קָרַח וְאַצֵּל פְּרִשְׁתָּ מִיתַת מְרִים שְׁהִיטָה זְמַן רַב אַחַר כִּידוּעַ גַּם לְהִבִּין אֵיךְ טָעָה מִשְׁרַע"ה כ"כ לְהַכּוֹת הַסֵּלַע וְלֹא לְדַבֵּר אֵלָיו הֵנָּה יְדוּעַ שְׁעִיקָר בְּרִיה"ע הֵיטָה בְּבַחֲוֵי חֶסֶד בְּגִין דִּיתְקָרִי רַחוּם וְכו' וְכַמֵּאָה"כ עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְעַד לֹא בְּרָא עֲלֵמָא בְּרָא תְּשׁוּבָה וּמְחֻנְיָבִים אֲנַחְנוּ בְּזֶה בְּאִמּו"ש וְעִי"ז כִּי הוּא רַחוּם וְחַנוּן וְרוּצָה בְּתְשׁוּבָה וּמְקַבֵּל שְׁכִיבִים נִתְחַזַּק לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה שְׁלִימָה לֵה' הֵינְנוּ לְעֻזְבֵּי אֵת בַּחֲוֵי מַעֲשִׂים וְדִיבּוּרִים שְׁהֵמָה לֹא לֵה' וּלְקַבֵּל עֲלָיו לְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה בְּכָל הָאֲבָרִים וּבְפִרְטֵי אֵת הַפָּה לְשׁוֹמְרוֹ שְׁלֹא לְדַבֵּר דִּיבּוּרִים אֲשֶׁר לֹא לֵה' הֵמָּה וּמְלֵאכֹל כָּל מֵאֲכָל שְׂיִישׁ בּוֹ סִפְק אִיסוּר וְלִסְתָּן אֵת פִּי מִכָּל בַּחֲוֵי אֲשֶׁר לֹא לֵה' הוּא כְּמֵאֲמָר פֶּה סְתוּם פֶּה פְּתוּחַ פִּי כְּשִׁישׁ לְאֵדָם פֶּה סְתוּם מְלֵהֶשֶׁת־מִשׁ בּוֹ לְדַבְּרִים אֲשֶׁר לֹא לֵה' הֵמָּה אֵז יִהְיֶה לוֹ פְּתַח פְּתוּחַ שְׁיִפְתָּחוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁפָעָה שְׁפַע רַב טוֹב וּקְדוּשָׁה וְכָל צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שְׁיִצְאוּ מִפִּי הַטְּהוֹר יִמְשִׁיכוּ כָּל הַטּוֹבוֹת וְיִשׁוּעוֹת קְדוּשׁוֹת כַּמֵּאָה"כ אֲמַרְתָּ אֵלֹהֵי צְרוּפָה וְגו' ר"ל שְׁעִי צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שְׁלֵ אֲמָרִי פִּי הַקְּדוּשׁ וְהַטְּהוֹר יִמְשִׁיךְ בַּחֲוֵי אֵלְקוֹת בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה כַּנ"ל מְבַחֲוֵי פֶה פְּתוּחַ בַּחֲוֵי חֲקָמָה שְׁבוּ נִקְוֹדַת פְּתַח אֲבָל אִם ח"ו יֵשׁ לוֹ תַחֲזִיקָה פֶּה פְּתוּחַ לְכָל דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים אֲשֶׁר לֹא לֵה' הֵמָּה אֵז ח"ו נִעְשָׂה פֶה סְתוּם מֵהַמְשַׁכַּת בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה מְלֵמְעֵלָה רַק עכ"פ לֹא יִתְיָאֵשׁ הָאֵדָם הַחוּטָא ח"ו כִּי אִם יֵאָמֵן בְּאִמּו"ש שֶׁהַבּוֹב"ה רוּצָה בְּתְשׁוּבָה וְכו' כִּי רַחוּם וְחַנוּן.

הוּא וְאֲדַרְבֵּה יֵאָמֵן שְׁאֵפִילוּ בַּחֲוֵי נְפִילָה שְׁיִישׁ לוֹ בְּעִבּוּדְתוֹ יֵת' הוּא ג"כ בַּחֲוֵי חֶסֶד כְּדִי לְהַעֲלוֹתוֹ וְכו' כְּדִי שְׁיִכְנַע לְבָבוֹ מְאוֹד וְיִוָּשֶׁפֶל בְּבַחֲוֵי שְׁפִלוֹת וְעֲנִנָה לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי תוֹל"ע לְפָנָי הַשִּׁי"ת וְעִי"ז יָשׁוּב אֵל ה' בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנוֹדָאֵי יִקְבְּלוּ וְעַל זֶה הִדְרָף נֹכַח לְהוֹסִיף קֶצֶת פִּירוּשׁ בְּמָה שְׁפִירְשָׁנוּ בְּרִמְזֵי הַפ' תְּבִיאָמוּ וְתִטְעַמוּ בְּהַר נַחֲלֵתָהּ וְגו' וְאִיתָא בְּפִנּוֹנוֹת ת"ב י"א מ"ו וְהוּא תִיקוּן הַפְּגָם ע"כ וּפִירְשָׁתִי ת"ב לְשׁוֹן תְּשׁוּבָה י"א מ"ו ר"ל י"א פְּעָמִים מ"ו גִּימְטָר' תּוֹלַע פִּי שְׁעִי"ז בַּחֲוֵי תּוֹלַע בַּחֲוֵי שְׁפִלוֹת יָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה וּמְרַנְּמֵז עוֹד שִׁי"א

פְּעָמִים מ"ו גִּימְטְרִי' סְתוּם מְרַמֵּז כְּשִׁיחָה לֹא פֶה סְתוּם כִּנ"ל אֲזִי יוּכַל לְהַגִּיעַ לְבַחֵי ת"ב
בַּחֵי תְּשׁוּבָה וּלְבַחֵי פֶה פְּתוּחַ כִּנ"ל וּמְרַמֵּז בַּפ' מ"פּוֹן ל"ש בְּתַפְתֵּךְ פ"ע לַת י"ה ר"ת גִּימְטְר'
פ"פ מְרַמֵּז לְשֵׁנֵי בַחֵי פֶה סְתוּם פֶה פְּתוּחַ כִּנ"ל ר"ל שַׁע"י בַּחֵי פֶה סְתוּם בַּחֵי תְּשׁוּבָה
בְּנוּדָאֵי יִקְבְּלוּ ה' ית' בְּרוּב רַחֲמָיו וַיִּפְתַּח לֹא בַּחֵי פֶה פְּתוּחַ הַנְּ"ל וּמַכ"ש הַצְּדִיקִים גְּמוּרִים
שְׁשׁוּמְרִים פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם בַּקְּדוּשָׁה וְטָהְרָה וּלְפַעֲמִים נוֹפְלִים מִמְדַּרְגָּתָם יֵאָמְנוּ בַּה' שְׂבַחֵי
חֶסֶד הוּא לְהַעֲלוֹתָם לְתְּשׁוּבָה עֵילָאָה יוֹתֵר וַיִּחְזְרוּ בְּתְּשׁוּבָה עַל הַנְּפִילָה וַיִּמְשִׁיכוּ שְׁפַע רַב
ע"י צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שְׂיִצְאוּמִפִּיהֶם וּזְשֵׁא"ה וְדַבְּרָתָם אֶל הַסֵּלַע וְנָתַן מִיָּמִיו ר"ל סֵלַע גִּימ'
פ"פ הֵינְנו שַׁע"י דִּיבּוּר בְּלִבְד שְׂיִחָה בְּבַחֵי פ"פ פֶה סְתוּם פֶה פְּתוּחַ יִתֵּן מִיָּמִיו בַּחֵי מִים
בַּחֵי חֶסֶד וְרַב טוֹב אָמְנָם מִחֶמֶת שִׁמָּה הֵיחָה זֹאת לְכֵן פֶּגֶם מִשְׁרַע"ה בְּבַחֵי פֶה ע"י שְׂאֵמֵר
שְׁמַעוּ נָא הַמְּנֹרִים רַק שְׂתַכְּפוּ וּמִידָּ גִזְפֵּר מִשֶּׁה ע"ז וְחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה שְׂלִימָה לְפָנָיו ית' וְלְכֵן
מִחֶמֶת שְׂהָאִישׁ מִשֶּׁה הֵיחָה עָנּוּ מְאוּד לֹא הָאָמִין בְּעַצְמוֹ שְׂאִישׁ כְּמוֹהוּ יוּכַל לְפַעֵל בְּבַחֵי
דִּיבּוּר בְּלִבְד אֵת בַּחֵי מִים בַּחֵי חֶסֶד עֲלִיוֹן פִּי פֶגֶם בְּבַחֵי פֶה סְתוּם כִּנ"ל וְלְכֵן הִפָּה אֵת
הַסֵּלַע וַע"ז אָמַר לֹא הִשִּׁי"ת שַׁע"כ"פ הֵיחָה לָּהּ לְהַקְדִּישֵׁנִי הֵינְנו לְהָאָמִין שְׂאִישׁ מְקַבֵּל שְׂבִים
וּבְנוּדָאֵי מַחֲלָתִי לָּהּ תַּכְּפוּ ע"י הַתְּשׁוּבָה שְׁעֵשִׂית לְפָנָי וְהֵייתִי יְכוּל לְהִמְשִׁיךְ בַּחֵי מִים ע"י
הַדִּיבּוּר בְּלִבְד וְעִיקָר הַתְּחִיבּוֹת בְּתְּשׁוּבָה הוּא בְּבַחֵי חֶסֶדִי אָבוֹת כְּמֵאֵמֵר זְכוּר לְעַבְדִּי
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק לְיַעֲקֹב בַּחֵי אִמ"ר א"ש מ"ים ר"וח בַּחֵי חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאָרֶת וּבְכַח
הַתְּשׁוּבָה נִתְּהַפֵּךְ בַּחֵי גְבוּרָה לְבַחֵי חֶסֶד כְּמֵאֵמֵר שְׂהִזְדוֹנוֹת נַעֲשׂוּ לֹא פְּזִיזוֹת וְכ"ז מְרַמֵּז
בַּפ' פָּרָה אֲדוֹמָה הַמְּרַמֵּז לְבַחֵי תְּשׁוּבָה וּזְשֵׁא"כ זֹאת חֶקֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' וְגו'
חֶקֶת מְרַמֵּז לְג' אָבוֹת פִּי הַק' מִתְּחִלָּתָה לְג' שְׂהֵם מְמוּצָא אֶחָד וְנַעֲשֶׂה חֶג"ת נוֹטְרִיקוֹן
בַּחֵי ג' אָבוֹת הַנְּ"ל אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְאִמ"ר ג"כ ר"ת אִשׁ מִים רוּחַ מְרַמֵּז ג"כ לְג' אָבוֹת הַנְּ"ל
ר"ל שַׁע"י בַּחֵי חֶסֶדִי אָבוֹת הַמְּרַמֵּז בְּתִיבַת חֶקֶת וּבְתִיבַת לְאִמֵּר יִתְחַזְּקוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ
אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדוֹמָה בַּחֵי תְּשׁוּבָה שְׂמְרַמֵּז בְּפָרָה שֶׁהִפ' מְרַמֵּז לְאוֹת ב' שְׂהֵם מְמוּצָא אֶחָד
וְנַעֲשֶׂה בַר"ה ס"ת שֶׁל ל"ב נִשְׁב"ר וְנִדְכ"ה גַּם בְּרָה גִּימְטְר' או"ר מְרַמֵּז לְבַחֵי אוֹר שֶׁל
תְּשׁוּבָה שְׂבָא ע"י לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָה בַּחֵי שְׂפָלוֹת כְּמֵאֵה"כ דְּלוּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ ר"ל ע"י
דְּלוּתִי בַּחֵי דְּלוּת וְשְׂפָלוֹת בַּחֵי עֲנָנָה בָּא לֹא הִשְׁוַעָה גַּם תִּיבַת פָּרָה שְׂמְרַמֵּז לְבַחֵי תְּשׁוּבָה
לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָה גִּימְטְר' מְנַצֵּף עִם ה' אוֹתִיּוֹת וַיִּשׁ ב' בַּחֵי מְנַצֵּף סְתוּם וּפְתוּחַ הֵינְנו
שְׂמַנְצֵף שְׂבָאֲמַצֵּעַ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהוּא מְקוֹדֵם לְמַנְצֵף שְׂבָסוֹף הָאוֹתִיּוֹת נִקְרָא פְּתוּחַ לְרַמֵּז
שְׂבַתְחִילָה צְרִיף לְהִיּוֹת הִפָּה פְּתוּחַ לְדַבֵּר בְּתוֹה"ק וּבְמַצְוֵתֵינוּ ית' וְאַח"כּ יְהִי מְנַצֵּף
שְׂבָסוֹף הָאוֹתִיּוֹת הֵינְנו לְאַחַר הַדִּיבּוּר יְהִי בְּבַחֵי סְתוּם בַּחֵי פִּסּוּי לְדִיבּוּר מְלִשׁוֹן צִיפּוּי
לְמַזְבֵּחַ וְזֶהוּ מְנַצֵּף צוּפִים אֲמָרוּם מְרַמֵּז לְבַחֵי צִיפּוּי הַנְּ"ל גַּם בְּתִיבַת אֲדוֹמָה רְמֵז ג"כ
בַּחֵי תְּשׁוּבָה שַׁע"י בַּחֵי ג' אָבוֹת הַנְּ"ל פִּי אֲדוֹמָה נִכְתְּבָה בְּתוֹרָה אֲדָמָה חֶסֶד ו' וְהוּא
אוֹתִיּוֹת א"מ ד"ה ר"ל שַׁע"י אִם בַּחֵי תְּשׁוּבָה פִּי בִינָה בַּחֵי תְּשׁוּבָה נִקְרָאת אִימָא עֵילָאָה
נַעֲשֶׂה ד"ה הֵינְנו מִן ד' בַּחֵי דְּלוּתִי נַעֲשֶׂה בַּחֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ בַּחֵי ה' בַּחֵי תְּשׁוּבָה עֵילָאָה
וְגַמֵּר אֲנִימֵר הַכ' ע"י מַה יְהִי הַחִיזוּק לְתְּשׁוּבָה ע"י תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם וְגו' כְּדֵאִיתָא
בְּזוּה"ק תְּמִימָה זֶה אֲבָרְהָם אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם זֶה יִצְחָק אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלָיָה עוֹל זֶה יַעֲקֹב
ר"ל הַחִיזוּק יְהִי ע"י בַּחֵי ג' אָבוֹת הַנְּ"ל וְזֶהוּ בַּחֵי פַר"ה הוּא הַתְּשׁוּבָה מַעֲשִׂיָה בְּחוּץ
ר"ל שְׂהַתְּשׁוּבָה נַעֲשִׂית ע"י מַעֲשֶׂה חוּץ בַּחֵי חִיצוֹנִים וְהוּא מְטַהֵר אֵת הַטְּמֵאִים וּמְטַמֵּא
אֵת הַטְּהוּרִים הֵינְנו מִי שְׂחַטָּא ע"י בַּחֵי שְׂחַתָּה שְׂשַׁכַּח בְּגִדְלוּת הַשִּׁי"ת לְזֶה הַתְּשׁוּבָה

מטהרת אותו מטומאתו אבל מי שחוטא ע"מ לשוב ואין מספיקין בידו לעשות תשובה לזה התשובה מטמאת את הטהורים פי נשאר טמא ח"ו ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת וגו' ר"ל שיקחו לחוטא מעפר מבחי עפר בחי שפלות וענוה שהוא שורף את החטא ונתן עליו מים חיים אל כל"י ר"ת פהגים לויים ישראלים מרמז לבחי' ג' אבות הנ"ל שעל ידם נעשה התשובה פנ"ל ונהו שאמר הכתוב ואת קדשי בני ישראל לא תחללו היינו פי ר"ת של ק"דשי בני ישראל גימ' הוי"ה אלהים היינו שע"י בחי' תשובה וקדושה נטהפה ממה"ד בחי' אלהים למדת הרחמים בחי' הוי"ה וע"ז הנהיר הקב"ה שלא יחללו בני ישראל את הבחי' קדשי בני ישראל בחי' תשובה כמרומז בפרשת פרה פנ"ל ולכן נאמרה פרשת פרה אחר מעשה קרח שחלל בבחי' תשובה ובחי' לב נשפר ונדקה בחי' פרה בחי' שפלות ונהי לו גסות הרוק לכן הנהיר הקב"ה את"כ לישראל במעשה פרה מעשה התשובה פנ"ל ונסמכה מיתת מרים לפרשת פרה לומר מה פרה מכפרת וכו' פי מיתת הצדיקים היינו מה שהצדיקים נופלים לפעמים ממדרגתם הוא בחי' חסד ג"כ פנ"ל פדי להעלותם לתשובה עילאה שנוקה לנה אכ"ר: עוד נוכל לומר פי הכתוב בענין אחר עפ"י הכ' ישראל אשר בה אתפאר פי נודע שבחי' ישראל הוא במעלה יתירה מבחי' יעקב וחסא העגל הנה עיקר הפגם בבחי' ישראל פנודע ולזה הוצרכו לתקן פגם הנה במה שיהיו נקראים בשם ישראל ולבא לבחי' אבות פי בי חש"ק וכמרומז בתבת חש"ק חולם שבא קמץ המרומז לשלשה אבות פנודע ולזה הוצרכו התיקון לבא לבחי' אבות ועיקר בחי' ישראל הוא זרח בחושף אור לישרים היינו שאפילו במקום חושף יש שם בהירות השכינה כמאה"כ אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו וגו' ולזה מרמז שם ישראל גימט' אור חושף לרמז שאפילו במקום חושף אור יהו"ה להם לפי שמלא כה"כ ונה עיקר התיקון ונה פנונת הכ' ונדבר ה' אל משה לאמר זאת חקת התורה היינו שאמר לו הקב"ה למשה פשתרצה לתקן את ישראל שיוכלו לבא לבחי' אבות המרומז בתבת חש"ק פאמור למעלה ותבת חש"ק גימ' זא"ת לזה תראו שיתקנו בחי' ישראל ונהו ויקחו אליה פי אליה גימט' ישראל פי כף כפופה עולה לפי חשבון מנצפה ת"ק היינו שיתקנו ויתחזקו בחי' ישראל במה שידעו שה' הוא מלא כה"כ שאפילו במקום חושף ה' אור לו שע"ז מרמז תיבת ישראל גימט' אור חושף פנ"ל ובזה יוכלו לבא לבחי' אבות המרומז בפ' פי בי חש"ק פאמור למעלה: או יאמר פירוש הפסוק עד"ז פי זאת נודע שבחי' ישראל היא בחי' עליונה כמאה"כ ישראל אשר בה אתפאר פי אימת הם בבחי' ישראל כשהם בבחי' אשר בה אתפאר במעשים הטובים ובשעה שעמדו ישראל על הר סיני היו מכונים בשם ישראל פי אז פסקה זנהמתן והשיגו השגות גדולות ובאו לבחי' אבות הקדושים לחמשים שערי קדושה שנה בחי' אבות כמאה"כ רק באבותה' חש"ק ר"ת ח"משים ש"ערי קדושה וכשחטאו בעגל נפלו מבחי' זו ונפגם השם ישראל כמאה"כ אלא חטא העם הנה וגו' ולתקן זאת צריף מתחילה לתקן השם ישראל והיינו שצריף לידע פי ה' מלא כה"כ ולית אתר פנוי מניה ועי"ז יבא לבחי' ישראל ולזה מכונים הפ' זאת חקת התורה פשתחפון לבא לבחי' אבות שהם בבחי' חש"ק חמשים שערי קדושה גימטריא זאת יכול להיות עז"ה היינו ויקחו אליה תראה לתקן בחי' ישראל גימטריא אליה פנ"ל יהי רצון שנוקה לנה אכ"ר: (עוד דרושים מפ' זו תמצא בפ' פרה)

על פן יאמרו המושלים בואו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון איתא בגמרא אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מ"ד ע"כ יאמרו המושלים וכו'.

המושלים אלו המושלים ביצרים בואו חשבון בואו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה פנגד שכרה ושכר עבירה פנגד הפסדה אם אתה עושה פן תבנה בעוה"ז ותפונן לעוה"ב ע"כ ולכאורה יש לדקדק לפי הדרש של ר"ש בר נחמני האיך תלוי זה בכבישת סיחון ונראה בתחילה לפרש הכ' זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר ויקחו אליה פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול דהנה איתא בפרקי אבות ר' ינאי אומר אין בידינו לא משלנות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים ופירוש הרע"ב אין בידינו פלומר שאין הדבר ידוע לנו מפני מה דרף רשעים צלחה והצדיקים מדוכאים ביסורים וכבשת מרע"ה הודיעני נא את דרכיה מפני מה רשע נטוב לו צדיק נרע לו וצל"ד מ"מ אדבר נהג פן אף נראה דבאמת אם הנה העולם בשלימות הנה העולם נהג פסדר הנכון רשע נרע לו צדיק נטוב לו אף מחמת שהעולם אינו בשלימות לכה העולם נהג שלא פסדר ומ"מ אין העולם בשלימות מחמת חטא נחש ועגל אין להעולם הזדפקות בשלימות שיוכל כל אחד לבא לדביקו השוב"ה כמאה"כ ואתם הדבקים בה' אלהיכם וגו' כי חטא נחש ועגל שמורה לכל הדורות וכמובא בספר תוי"י כי אותיות עג"ל מרמז על ע"ריות ג"ז ל"ה"ר ומחמת זה לא היו בשלימות וע"ז מרמז בחי' פרה אדומה שהיא באה על חטא העגל שהיא מטרת את הטמאים ומטמאת את הטהורים היינו פמבואר למעלה מחמת חטא נחש ועגל ולכה העולם נהג שלא פסדר שמטרת את הטמאים היינו רשע נטוב לו ומטמאת את הטהורים היינו צדיק נרע לו ועפ"ז נוכל לרמז בפ' זאת חקת התורה זאת הוא לשון מיעוט וחקת הוא לישנא דמזוני כד"א ותתן טרף לביתה וחקק לנעוריה פלומר אם תרצה לידע טעם הדבר מ"מ נחסר ונתמעט מזונות של לומדי תורה היינו צדיק נרע לו ע"ז גמר אומר ויקחו אליה פרה אדומה פ"י תוכל להבין זאת מבחי' פרה אדומה שהיא באה על חטא העגל ומטרת את הטמאים וכו'.

מחמת חטא נחש ועגל אין העולם פסדר הנכון אבל באמת אם היו העולים זוכים להזדפקות בשלימות בנודאי הנה העולם פסדר הנכון אף התיקון לזה שיוכל כ"א לבא להזדפקות בשלימות הוא שיעסוק בתורה ועבודה וג"ח ולהפך אותיות עגל לטוב היינו ע"בודה ג"ח ל"ימוד התורה ועד"ז נוכל לפרש הכ' ויהי פעלות המנחה ויקרב אליהו ויאמר ענני וגו' כי מנחה גימט' עגל פלומר אחר שנעשה ונתקן בחי' עגל הרע ונתהפך לטוב בעבודה ג"ח לימוד תורה אז ויקרב אליהו ויאמר ענני ועתה נבוא לביאור הכ' ע"כ יאמרו המושלים היינו העושים משל לטוב שתכף פשנכנס בו היצה"ר לפתות אותו בדברים הנרמזים באותיות עג"ל היינו עריות גזל לה"ר עושים מזה משל לטוב עבודה ג"ח לימוד תורה ומהפכים האותיות לקדושה היינו שעושים מן ע' עבודה ומן ג' ג"ח ומן ל' לימוד מזה יכול לבא לחשבון טוב הפסד מצוה פנגד שכרה וכו' וכ"ז דווקא אחר כבישת סיחון שקודם שנכנסו לקצת א"י לא היו ישראל במדרגה זו אף אחר שנכנסו לקצת א"י זכו למדרגה זו כי אז באו לבחי' נראה בשלימות כמאה"כ היום הזה אחל תת פחדך ויראתך על פני וגו' והבן יהי רצון שנזפה לזה אמן פן יהי רצון: פרשת בלק ונראה בלק פן צפור את כל אשר עשה ישראל ויגר מואב מפני העם מאוד כי רב הוא הנה פבר עמדנו בזה שלכאור' נראה פתרתי דסתרתי אהדדי שבתחילה אמר שסיבת נראת מואב

מפני ב"י מחמת את אשר עשה ישראל וגו' היינו שנצחו מלחמת סיחון ועוג שלא כדרך הטבע וכפירש"י ואח"כ אמר פי רב הוא תולה סיבת יראת מואב מחמת ריבוי העם אף נראה דהנה פתיב סוף דבר הפל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור פי זה כל האדם פי תכלית הבריאה הנה רק בשביל היראה כמ"ש וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שִׂירָאוּ מִלְפָּנָיו וְאָמְרוּ חַז"ל שְׁפַל הָעוֹלָם כָּלוּ לֹא נִבְרָא אֱלֹא לְצוּת לְזֶה פִי הַבּוֹב"ה מְסַר הַתְּנֵהְגוֹת הָעוֹלָם בְּחִי חֶסֶד וְרַחֲמִים אֶל הִירָאָה שְׁמִי שֵׁישׁ לוֹ יִרְאָה אֲמִיתִית בְּשִׁלְיֻמוֹת הוּא מוֹשֵׁל בְּיִרְאֵת אֱלֹהִים וְכַמ"ש חַז"ל ע"פ צְדִיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאֵת אֱלֹהִים מִי מוֹשֵׁל בִּי צְדִיק שֶׁהִקְבִּ"ה גוֹר וְצְדִיק מְבַטֵּל אוֹ יֹאמֵר פִּי הַבּוֹב"ה נִקְרָא כֵּל פִּי הוּא מְקוֹר כֹּל הַנִּבְרָאִים וְחִיּוֹת שֶׁל כֹּל הַנִּבְרָאִים כַּמ"ש וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּל הַנֶּחֱמָה וְכִמוֹ שֶׁמְסַרְוֵנוּ לָנוּ אַכֵּה"ג עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדָהּ וְזֶה פִי הַפ' וּמִלְכוּתוֹ בְּפֶל מְשֻׁלָּה שְׁמִי שֵׁישׁ לוֹ יִרְאָה אֲמִיתִית יֵשׁ לוֹ מְשֻׁלָּה בְּכָל וּמְשֻׁפִיעִים שְׁפַע חַיִּים וּבְרָכָה לְעוֹלָם כַּמ"ש פִּי שֵׁם צוּה ה' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם וְעַפ"י"ז בְּחִי יִרְאָה נִקְרָאת אֲבָן שְׁתִּיָּה שְׁמִמְנָה הַנְּשִׁתָּה הָעוֹלָם שֶׁהוּא נִקְוָה שֶׁל עוֹלָם וִירוּשָׁלַיִם וְא"י סְמוּךְ לָהּ פִּי שֵׁם הוּא מְשַׁכֵּן הִירָאָה וְזֶהוּ מְאֹמֵר הַגְּמָרָא כֹּל הַדֶּר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וְהֵנָּה קוֹדֵם שֶׁכָּבְשׁוּ יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ סִיחוֹן וְעוּג לֹא הָיוּ הַמּוֹאָבִים מִתְּפַחְדִים מִפְּנֵי ב"י מִחֲמַת אֲזַהְרַת הַקִּב"ה אֶל תִּצַר אֶת מוֹאָב אֶף שֶׁהָיוּ ב"י נִרְאִים לְפָנֵיהֶם מְזוּיָגִים עַכ"ל לֹא עָלְתָה לָהֶם שׁוֹמֵר רִיעוּתָא מְזָה וּמְזָה הַבֵּינוּ שְׁאִין לָהֶם לִירָא מִפְּנֵיהֶם וְזֶה הֵיךְ לָהֶם בְּזָכוֹת לוֹט שֶׁהִלָּךְ עִם אֲבָרְהָם כַּמ"ש וְיִלְךְ אֶתוֹ לוֹט אֶף אַחַר שֶׁכָּבְשׁוּ אֶרֶץ סִיחוֹן וְעוּג וְנִכְנְסוּ לַקְצֵת א"י שְׁאֵז בָּאוּ לִירְאָה בְּשִׁלְיֻמוֹת כַּמ"ש הַיּוֹם הַזֶּה אֲחַל תַּת פַּחְדָּהּ וִירְאָתָהּ וְגו' וְכִמוֹ שֶׁדִּיבְרָנוּ מְזָה בְּמָקוֹם אַחַר אֵז נִכְנְסָה הִירָאָה וְהַפְּחַד בְּלִבְבָם שֶׁל הַמּוֹאָבִים פִּי מִחֲמַת זֶה יְכוּלִים ב"י ג"כ לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם וְכִמוֹ שֶׁבִּיאָרְנוּ לְמַעְלָה ע"פ וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשֻׁלָּה וְעַתָּה נִבְא לְבִיאוֹר הַפ' וְיִרָא בְּלֶק בֶּן צְפוּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַמְרֵי הַיּוֹנֵי שֶׁכָּבְשׁוּ אֶרֶץ סִיחוֹן וְעוּג וְנִכְנְסוּ לַקְצֵת א"י וְכִמוֹ לִירְאָה בְּשִׁלְיֻמוֹת אֵז וְיָגֵר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעַם מְאֹד פִּי מִחֲמַת זֶה יְהִיוּ יְכוּלִים ג"כ לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם וְזֶהוּ פִּי רַב הוּא שֶׁבָּאוּ לְבַחֲלֵי רַב בְּחִי יִרְאָה בְּשִׁלְיֻמוֹת שְׁמִי שֵׁישׁ לוֹ יִרְאָה אֲמִיתִית יֵשׁ לוֹ מְשֻׁלָּה בְּכָל וְהוּא בְּבַחֲלֵי רַב וְכִמוֹר וּבְמָה יוֹכֵל הָאָדָם לְבֹא לְבַחֲלֵי יִרְאָה ע"י בּוֹשָׁה יֵה"ר שֶׁנִּזְכָּר לְזֶה אַכִּי"ר: אוֹ יֹאמֵר דְּהֵנָּה לְכַאוּרָה יֵשׁ לְדַקְדָּק בְּפִסּוּק זֶה פִּי לֹא רִישָׁא סִיפָא וְלֹא סִיפָא רִישָׁא מִתְחִילָה אֲמַר שֶׁהַפְּחַד שֶׁל בְּלֶק הֵיךְ מִחֲמַת שֶׁרְאָה מֵה שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל לְשִׁנֵּי הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים וְאַח"כ אֲמַר שֶׁהַפְּחַד הֵיךְ מִחֲמַת שְׁעַם ב"י רַבִּים הָפָה מֵה לִי אִם רַבִּים אִם מוֹעֲטִין מְאֹד שֶׁנִּצְחָה לְשִׁנֵּי הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים הָאֵלּוּ רְאוּי לֹא לְפַחְדֵּנוּ וְנ"ל עֲנִין זֶה בְּמָה שֶׁנִּבְאָר מִקוֹדֵם פִּי הַפ' אֲחוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ הֵנָּה בְּהַשְׁקָפָה הִרְאֵנוּ לֹא יִדְעֵנוּ הַמְּכַוֵּן בְּפִסּוּק זֶה וְנִרְאָה לְפָרֵשׁ ע"פ הַפ' אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשְּׁמִים וְהָאֶרֶץ בְּהַבְּרָאָה וְאִמְרוּ"ל בְּהַבְּרָאָה בְּאֲבָרְהָם פִּי נוֹדַע שֶׁעִיקַר בְּרִיאַת שְׁמִים וְאֶרֶץ הֵיךְ בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכַמֵּא"כ בְּדָבָר ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ וְכַמֵּא"כ וְאֵהִי אֶצְלוֹ אֲמוֹן א"ת אֲמוֹן אֱלֹא אֲנִי מְאֹמֵר הַזֶּה"ק בְּאוֹרֵייתָא בְּרָא קוֹב"ה עֲלֵמָא וּבְאוֹרֵייתָא מִתְנַהֵג עֲלֵמָא הַיּוֹנֵי בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם נִכְלָלִים בְּה' מוֹצְאוֹת הַפָּה וְזֶהוּ בְּה' בְּרָאָם הַיּוֹנֵי בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַיּוֹצְאִים מֵה' מוֹצְאוֹת הַפָּה בְּרָא עֲלֵמָא וְזֶהוּ עִיקַר לְרִאוֹת שִׁיְהִיָּה דִּיבּוּרוֹ שֶׁל אָדָם וּפְיוֹ תְּמִיד בְּקִדּוּשָׁה שֶׁלֹּא לְחַלֵּל ח"ו פְּיוֹ בְּמַאֲכָלִים יִתְרִים וְדִיבּוּרִים בְּדָבָרִים בְּטָלִים וְשֶׁלֹּא לְדַבֵּר שֶׁקָּר ח"ו מְאֹמֵר הַזֶּה"ק ע"פ כָּל עֲמַל אָדָם לְפִיָּהּ בְּגִין דְּלֹא נָטַר לִיהּ וְזֶהוּ כְּוִנַּת הַפְּסוּק שֶׁפֶת

אַמַת תִּכּוֹן לַעַד וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר כִּי זֹאת נֹדַע שְׁעִיקָר הַדִּיבּוּר בְּשִׁלְיֹמוֹת הוּא לְשׁוֹן
הַקְּוֹדֵשׁ וְגַם דְּוֹקָא בְּאַרְצֵי הַקְּוֹדֵשׁ אַבְל בְּחֻצָּה לְאַרְצֵי מִתְּגַבֵּר לְשׁוֹן שְׁקָר וְזֶהוּ כְּוֹנֵת
הַפְּסוּק שֶׁפֶת אַמַת תִּכּוֹן לַעַד כְּוֹנֵת לְשׁוֹן עֶבֶר לֹא נֹאמַר אֲלֵא תִכּוֹן לְשׁוֹן עֲתִיד מִחֲמַת
שְׁזָה עֲתִיד לִהְיוֹת כְּשִׁיחָה הַדִּיבּוּר בְּשִׁלְיֹמוֹת בְּבַחֲי אַמַת אַבְל לֹא עֲכָשְׁוּ כִּי כָּאן לְשׁוֹן
שְׁקָר מִתְּגַבֵּר וְלָזָה כְּוֹנֵי רִז"ל אֵין תְּפִלְתּוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת אֲלֵא בְּבֵה"כ כִּי זֹאת יְדוּעַ
שְׁבַתִּי כְּנִסְיוֹת יֵשׁ בָּהֶם מִבְּחֵי קְדוּשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּמֵאחֻז"ל עֲתִידִין כָּל בְּתֵי כְּנִסְיוֹת
שְׁיִלְכוּ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל מִחֲמַת שְׁיֵשׁ בָּהֶם מִבְּחֵי קְדוּשַׁת א"י וְלַעֲתִיד יִתְקַבְּצוּ לְשִׁרְשָׁם וְלָזָה
יִלְכוּ לֹא"י וּמִחֲמַת זֶה אֵין תְּפִלְתּוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת בְּחֻצָּה לְאַרְצֵי אֲלֵא בְּבֵה"כ שֶׁמִּחֲמַת
קְדוּשַׁתָּה יְכוֹל הַדִּיבּוּר לִהְיוֹת בְּשִׁלְיֹמוֹת כְּמוֹ בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל אֲףֹ הַעִיקָר הוּא שֶׁלֹּא לְהַפְרִיד
ח"ו דְּבִרְיוֹ וּפְיוֹ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ מִהַקְּוֹדֵשׁ כִּי זֶה הוּא עִיקָר שְׁלִימוֹת הָאָדָם לִהְיוֹת מִחֲשַׁבְתּוֹ
דְּבוּקָה בִּהְשִׁי"ת תְּמִיד כְּמֵאחֻז"כ וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה וּת"א לְרוּחַ מְמַלְלָא וְהוּא לְשׁוֹן
הַקְּוֹדֵשׁ הֵינְנו לְדַבֵּר אַמַת וְלֹא לְדַבֵּר שְׁקָר כָּל עִיקָר שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא ח"ו הַכ"ב אוֹתִיּוֹת חוּץ
לְקְדוּשָׁה וְלָזָה אוֹתִיּוֹת אַמַת כְּלִיּוֹת שֶׁל הַכ"ב אוֹתִיּוֹת רֹאשׁ תוֹף סוּף וְלָזָה כְּוֹנֵן הַפְּתוּב
הָאוֹתִי לֹא תֵרָאוּ הֵינְנו שְׁצָרִיף לִירְאָה וְלִיפְחָד מִהָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁלֹּא לְהַפְרִיד ח"ו
מִבְּחֵי הַקְּדוּשָׁה וְזֶהוּ בַחֲי רִיחַ הַקְּוֹדֵשׁ וְזֶהוּ שְׁאֲנוּ מִבְּקָשִׁים א"ל ת"ש לִיכְנוּ מ"לְפָנֶיךָ ר"ת
א"מַת וְרוּחַ קְדוּשִׁיךָ א"ל ת"קח מ"מִנּוּ ג"כ ר"ת אַמַת הֵינְנו שְׁבַבְחֵי אַמַת יְכוֹלִים לְבֹא
לְבַחֲי רִיחַ הַקְּוֹדֵשׁ וְזֶה ג"כ מֵה שְׁאֲנוּ מִתְּפִלְלִים וְטֵה"ר לְכְנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאַמַת טֵה"ר בְּגִימ'
רו"ח הֵינְנו לְרִמְזוֹ עַל הַדְּבָר הָאָמוּר לְמַעְלָה שַׁע"י בַחֲי אַמַת יְכוֹל לְבֹא לְבַחֲי רִיחַ הַקְּוֹדֵשׁ
רוּחַ מְמַלְלָא וְזֶהוּ בַחֲי הָאָבוֹת הַקְּדוּשִׁים וְזֹאת יְדוּעַ שְׁאוֹת שִׁין מְרַמְזוּ לְבַחֲי אָבוֹת שִׁין
דְּתִלַת רֹאשִׁין מְרַמְזוּ לְתִלַת אֲבָהֶן וְלָזָה ב' שֶׁל יַעֲקֹב הוּא שִׁין בְּאֵת בֶּשׁ וּק' שֶׁל יִצְחָק הוּא
ד' בְּאֵת בֶּשׁ וְהֵמֶם שֶׁל אֲבָרְהָם הוּא יוֹד בְּאֵת בֶּשׁ לְרַמְזוֹ עַל שֵׁם שַׁד"י הוּא שֵׁם הַהִשְׁפָּעָה
כְּמֵאחֻז"כ וְאַל שַׁדִּי יִתֵּן לְכֶם רַחֲמִים לְשׁוֹן שַׁדִּים הַמְּשַׁפְּיעִים חֶלֶב לְתִינוּק וְזֶהוּ פִי הַפְּסוּק
אָחוֹת לְנוּ קִטְנָה וְגו' פִי עֲכָשְׁוּ הַדְּבִיקוֹת לְהַבּוֹרָא ב"ה הוּא קָטָן לְמֵאֻד אָחוֹת לְשׁוֹן
דְּבִיקוֹת וְהַתְּחַבְּרוֹת וְהוּא עֲתָה בְּבַחֲי קִטְנָה מִחֲמַת הַתְּגַבְּרוֹת הַשְּׁקָר וְלָזָה וְשַׁדִּים אֵין לָהּ
שְׁאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ אֲכֵן אֵי"ה בֵּא"י יִהְיֶה הַדִּיבּוּר בְּשִׁלְיֹמוֹת בְּלֵה"ק וְאַז
יִהְיֶה ג"כ בַחֲי שַׁדִּים בַחֲי הַשְׁפָּעָה רִיחַ מְמַלְלָא כְּנ"ל כִּי שֵׁם יוֹכְלוּ לְבֹא לְבַחֲי אָבוֹת כְּנ"ל
וְלָזָה וְשַׁדִּים בְּגִימ' שִׁין בְּמִלּוֹאוֹ וְשִׁין מְרַמְזוּ לְתִלַת אֲבָהֶן כְּנ"ל וְזֹאת נֹדַע כִּי אֶרֶץ סִיחּוֹן
וְעוֹג הוּא מְעַבֵּר לִירְדֵן וִירִיחוֹ וִירִיחוֹ הוּא לְשׁוֹן יִרְחַ וְיִרְחַ הוּא בַחֲי דִיבּוּר כִּי כְּמוֹ שֶׁהִירַח
לִית לָהּ מְגִרְמָה כְּלוּם רַק שֶׁהִיא מְקַבֵּלַת אוֹרָה מְאֹר הַשְּׁמֶשׁ אֲשֶׁר מְאִיר לְתוֹכָהּ כִּף הַדִּיבּוּר
צָרִיף לִהְיוֹת דְּבוּק אֶל הַמְּחַשְׁבָּה שֶׁלֹּא לְהַפְרִיד הַדִּיבּוּר מִן הַמְּחַשְׁבָּה כְּנ"ל וְלָזָה כְּשֶׁבָּאוּ
יִשְׂרָאֵל לְאַרְצֵי סִיחּוֹן וְעוֹג הִתְחִיל לְהַתְּנוּצֵץ אוֹר קְדוּשַׁת א"י עָלֵיהֶם וְהִתְחִילוּ לְתַקֵּן
הַדִּיבּוּר שִׁיחָה בְּשִׁלְיֹמוֹת כִּי עִיקָר בַחֲי לְשׁוֹן הַקְּוֹדֵשׁ הוּא בְּבַחֲי אֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה וּבְזֶה הֵם
יְכוֹלִים לְכַבֵּן וְלִשְׁלֹט וְזֶהוּ וַיֵּרָא בָּלֶק אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַמְרֵי הֵינְנו שְׁבַבְשׁוּ
אֶרֶץ סִיחּוֹן וְעוֹג שְׁשֵׁם יְכוֹלִים לְתַקֵּן בַחֲי הַדִּיבּוּר וַיּוֹכְלוּ לְכַבֹּשׁ וְאֶפְשָׁר שַׁע"ז מְרַמְזוּ
תִּיבַת לֵאמֹר"רִי הֵינְנו בַחֲי הָאֲמִי"רָה וְהַדִּיבּוּר לְרַמְזוֹ עַל הָאָמוּר לְמַעְלָה וְזֶהוּ וַיֵּגֵר מוֹאָב
מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב הוּא הֵינְנו בְּבַחֲי ר"ב הו"א בְּגִימ'רו"ח לְרַמְזוֹ שֶׁהִיָּה לָהֶם הַשְׁפָּעָה
רוּחַ הַקְּוֹדֵשׁ וְלְשׁוֹן הַקְּוֹדֵשׁ וְע"י זֶה יוֹכְלוּ לְכַבֹּשׁ וְלִשְׁלֹט וּמִפְּנֵי זֶה הִיָּה יֵרָא מִפְּנֵיהֶם
וְהִשִׁי"ת יִנְכְּנוּ לִהְיוֹת דְּבָקִים בְּמִחְשַׁבָּה וְד"בּוּר בְּהַבּוֹרָא ב"ה כִּיר"א: מֵה טוֹבּוֹ אֲנִיִּלְיָךְ

יעקב וגו' הנה עיקר בריה"ע הייתה בגין דיתקרי רחום וכו' ובכל דבר יש חסד השי"ת וזה עיקר עבודת האדם להסתפל תמיד בכ"מ שיש בחי' אור וקדושה ובחי' חיים ואפילו בבחי' נפילת האדם בבחי' גשמיות יש חסד השי"ת להעלותו לבחי' תשובה וזהו נאמם הדבקים בה' וגו' ר"ל שתמיד יהיה האדם דבוק באותה בחי' לראות ולהסתפל בבחי' חיות של הבב"ה שכל דבר וזהו נקרא בחי' עין טובה שהיה לא"א ע"ה פמאמר חז"ל עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה וע"י מה יכולים להגיע לבחי' עין טובה ע"י נפש שפלה ורוח נמוכה פי' שבתחילה צריך האדם להרגיל א"ע בבחי' נפש שפלה היינו למעט בתענוגי עוה"ז להסתפק עצמו במיעוט שהוא רק ההכרח לחיות נפשו לעבודת השי"ת ושלא לרדוף אחר המותרות ואז ממילא יהיה לו רוח נמוכה בחי' שפלות כמאה"כ ואכלת ושבעת ורם לבבך וגו' ר"ל שע"י מותרות אכילה ושתייה ושאר תענוגי עוה"ז בא לו בחי' גסות וכמו שהיה בלעם רודף אחר הפבוד ושאר תענוגים בבחי' נפש רחבה ועי"ז היה לו רוח גבוה ועין רעה אבל א"א ע"ה שהיה לו בחי' נפש שפלה שלא היה רודף אחר הפבוד ותענוגי עוה"ז עי"ז תיקן בחי' נפש והיה לו רוח נמוכה בחי' רוח ועין טובה בחי' נשמה וזשאה"כ גר ה' נשמת אדם וגו' ר"ל שע"י נ"ר היינו נ"פ ר"ח של ה' שמתקנים מגיעים לבחי' נשמת אדם בחי' נשמה (ועתה נבא אל הביאור למה שמצינו בתחילה אמר הקב"ה לבלעם לא תלך עמם ואח"כ פששלח בלק שרים רבים ונכבדים מאלה אמר אם לקרוא לה באו האנשים קום לה אתם האיה שינוי רצון ח"ו אצל הבוב"ה אף נראה דהנה רצון הבוב"ה היה שבלעם ג"כ יברך את ישראל וכמו שמצינו בפ' שביב"ה את ישראל אף שלא היה יכול להיות' קיום בברכתו לחול על ישראל מחמת שהיה משוקע מאוד בסט"א ומדות רעות שלו עין רעה ונפש רחבה ורוח גבוה ומחמת זה לא היה באפשר שיברך את ישראל רק אח"כ פשהיה לו בוששה לפני שרי בלק כמ"ש אל האתון לו יש חרב בידי כי עתה הרגתיך והיה לו בוששה גדולה באותה שעה כמו שפירש"י ז"ל ומחמת אותה הבוששה נסתלק ממנו קצת המדות רעות שלו עד שהיה יכול להיות קיום בברכתו שיברך את ישראל וזה פי' הפתוב ויגל ה' את עיני בלעם וירא מלאך ה' וגו' שלכאורה תמוה האיה אפשר שטמא כזה יוכל להסתפל בפני מלאך אף ע"י הבוששה הגדולה שהיה לו באותה שעה נסתלק ממנו קצת המדות רעות שלו והיה יכול להסתפל בפני המלאך וזה פי' הפ' ויגל ה' את עיני בלעם ויגל הוא לשון הסרה כמו ויגל יעקב את האבן פי' שסר ממנו קצת המדות רעות שלו עין רעה ומחמת זה היה יכול להסתפל בפני המלאך ולהיות קיום בברכתו ועתה נבא לביאור בתחילה פששלח בלק שרים שלא היו מכובדים כ"כ והיה גלוי וידוע לפני הקב"ה שלא יהיה לו בוששה כ"כ בפניהם שישתלק ממנו קצת המדות רעות שלו ולהיות קיום בברכתו לא נתן לו רשות להלך עמם רק אח"כ פששלח בלק שרים רבים ונכבדים מאלה והיה גלוי לפני השי"ת שהיה לו בוששה גדולה לפניו אז אמר לו אם לקרוא לה באו האנשים קום לה אתם ואף את הדבר אשר אדבר אליך אותו תעשה ועוד אמר לו שוב אל בלק וכה תדבר כי עתה יכול להיות קיום בברכתו לחול על ישראל כנ"ל] וזהו שפאשר רצה ה' את ישראל ע"י בלעם אמר לו השי"ת אם לקרוא לה באו האנשים קום לה אתם ואף את הדבר אשר אדבר אליך אותו תעשה פי' שיעשה קצת תיקון לבחינותי הרעים שהם עין רעה וכו' פדי שיוכל לשרות עליו רוח קדוש בחי' קדושה והוא לא עשה כן רק הלה כמו שהיה

וזשאה"כ ניסר אף אלהים פי הולך הוא ר"ל הולך כמו שהוא בלי שום שינוי לטובה ולכן נימצב מלאה ה' לשטן לו וכן אמר לו אנכי יצאתי לשטן וגו' שט"ן ר"ת שפילה טובה נמוכה מרמז לשלשה בחי טובים הנ"ל שרמז לו המלאך שיתקן.

כנ"ל וכן הנהיר לו עוד פעם שנית ואמר לו לה עם האנשים ואפס את הדבר וגו' ולכאורה מלת ואפס אין לו פירוש ולפי דרכינו ניחא שמלת אפס הוא מלשון מיעוט ר"ל שיסיר מעליו הג' בחי רעים שיש בו שיוכל לשרות עליו בחי קדושהועכ"ז הוא עמד ברשעתו רק שמחמת אהבת ה' את עמו השרה עליו רוח הקודש כדי שיברכם ולכן נישא עיניו ונירא את ישראל שוכן לשבטיו וגו' ופירש"י שאין פתחיהו מכוונין זה פנגד זה וכו' פי' שראה בלעם שיש לישראל אותה בחי טובה של עין טובה עד שאין פתחיהו מכוונין זה פנגד זה פי' שאין להם בחי התנגדות שהוא בחי עין רעה אלא אדרבה פולם רואים זא"ז בבחי עין טובה לכן נישא משלו ויאמר מה טובו אנהליה יעקב וגו' ר"ל שבחני נ"ר היינו נפש שפלה ורוח נמוכה הוא בחי אנהל לבחי עין טובה בחי נשמה שהוא בחי ישראל גימטרי' אור חושף שבעין טובה רואין בחי אור גם במקום חושף וכן אמר בלעם לבלק לכה איעצה אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים פי' מה שיעשה העם הזה לעמך הוא בעבור שיהיה להם בחי אחרית הימים פי' שישראל מה שעושים בעוה"ז כל פנונתם הוא לאחרית הימים שמתקנים א"ע ליפנס לטרקלין ולא שיהיה להם תענוג בעוה"ז רק העיקר הוא לזכות לחיי עוה"ב וזהו אראנו ולא עתה ר"ל שאני רואה שהם עושים שלא לקבל שפר עתה כמאחז"ל היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם אשורנו ולא קרוב פי' שהוא בעיניו לא קרוב שאינו מצפה לקבל שכר תיקף רק לעוה"ב יה"ר שנופה לבחי שלשה המדות הטובים בחי נר"ן בשלימות פן יהי רצון: יזל מים מדליו וגו' נירם מאגג מלכו ותנשא מלכותו ות"א ותתנטל מלכותיה וי"ל למה לא מתרגם ותתרום מלכותיה להבין זה הנה ידוע מאחז"ל כל המתגאה אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו פי' שהשכינה מסתלקת ממנו כמאמר אין אני והוא יכולים לדור פאחת פי עיקר השראת השכינה הוא את דכא ושפל רוח ועיקר קבלת עומ"ש הוא ע"י בחי ענוה ולב נשפר ונדפה אלהים לא תבזה ואז אין לו בחי שכחה פי ע"י השראת השכינה בחי מלכותו נשפע על העולם כל טובה וברכה ושפע וחיים כמו שאמר הפגיד ז"ל על מאחז"ל אין מזל לישראל פי' בחי אי"ן בחי ענוה הוא המול לישראל היינו כשישראל הפה בבחי אי"ן בחי ענוה אז אותה בחי אי"ן הוא מוזיל וממשיך ומשפיע על העולם כל טוב שפע וברכה וחיים פי ע"י שמקבלים עליהם ע"י ענוה בחי קבלת עומ"ש בשלימות ודביקים לקדושה ממילא בא להם כל טוב ונסתמו ונסתלקו מהם כל המקטריגים שאה"כ ויאבק איש עמו עד עלות השחר פי' על דרך דאיתא בזוהר הקדוש ע"פ שחורה אני ונאנה יו"ד דלית ביה חינורא פלל פי' היא בחי ענוה שאין רואה בעצמו שום לון ומעלה מרוב שפלותו בקרבו וזהו ויאבק איש עמו עד עלות השחר פי' שהיה לו מלחמות ממקטריגים עד שהגיע לבחי ומעלות היו"ד היינו בחי השחר בחי ענוה בשלימות והשראת השכינה אז נסתלקו כל המקטריגים ונמשך לו מזל ושפע וברכה וזהו פי' הפסוק יזל מים מדליו וגו' פי' יזל הוא בחי מזל של ישראל הוא מדליו בחי ד"ל בחי ענוה בחי שחורה דלית ביה חינורא פלל ועי"ז וזרעו במים רבים נמשך לו שפע רב וחיים וכו' נירם מאגג מלכו פי' אכל אם נתרום לבו בקרבו בבחי אגג מלכו בחי צמלק בחי גאנה וגסות הרוח אז

יתנשא מלכותו ות"א ותתנטל מלכותיה פי' שיתנטל בחי' מלכותו ית' בחי' השראת השכינה מעליו ונסתלק ח"ו בחי' מז"ל אבל הישראל היו בשלימות העונה בחי' שחורה בחי' יוד ונסתלקו המקטריגים ונהפף קללתו לברכה עד עולם כיה"ר אמן: פרושת פינחס ונדבר ה' אל משה לאמר פינחס בן אלעזר, וגו' בקנאו את קנאתי וגו' הנני נותן לו את בריתי שלום ודקדק האו"ח למה כתב הסיפה שהוא בקנאו את קנאתי באמצע ב' פרטי המסופב שהם השיב את חמתי וגו' ולא פליתי וגו' שהיה לו לומר בקנאו את קנאתי בתוכם השיב את חמתי וגו' ולא פליתי וגו' או ט"ה השיב את חמתי וגו' ולא פליתי וגו' בקנאו את קנאתי וגו' ונ"ל עז"ה דהנה עיקר בחי' קדושה והשראת השכינה הוא ע"י בחי' עונה כמאה"כ רק באבותיה חשק ה' וגו' פי' ע"י בחי' ר"ק שהיה באבותיה בחי' מיעוט ועונה שהיה באבות עי"ז חשק בהם כמאה"כ לא מרובכם חשק ה' בכם פי אדם המעט ודרז"ל ע"י שממעטין עצמיהם לפני וכו' וזהו עיקר היחוד והנחת רוח שע"ז הם נכרים ועי"ז הוא ממשיך ברכה וקדושה שעושים צינור לקדושה כי ברכה לשון בריכה ונה נקרא יחוד ברכה וקדושה כי בחי' עונה היא בחי' יוד ויוד הוא בחי' יחוד ואח"כ כשמשמש ברכה וקדושה נקרא יחוד ברכה קדושה אבל בלא היחוד הנ"ל נקרא ק"ב חרובין מחמת שהוא בלא יוד בחי' עונה ויחוד עי"ז נקרא קב חרובין כמ"ש בזה"ק כי מי שיש לו בחי' גסות כתיב אותו לא אוכל אין אני והוא יכולין לדור שהיא היפוף הבחי' יחוד הנ"ל והנה פינחס אפילו קודם שזכה שתעצר המגפה על ידו היה לו ג"כ בחי' עונה ולכן כתיב וירא פינחס מלא ביד פי' שהיה לו בחי' עונה בחי' יוד קטנה שבאותיות ואח"כ ויקח רמח בידו היינו בחי' היחוד רמ"ח תיבות דק"ש וגם רמ"ח גימטרי' אברהם מרמז ג"כ על בחי' עונה שאמר ואנכי עפר ואפר ויבא אחר איש ישראל פי' שלא היה לו בחי' גסות בחי' קדושה רק בחי' אחר בחי' עונה אל הקבה פי' שבא לבחי' יחוד ברכה קדושה ר"ת גימטרי' הקב"ה ועי"ז זכה שנעצר המגפה על ידו וליכף וידקור את שניהם ואף אחר שזכה שפעשה ע"י פעולה גדולה פזו ולכאורה היה יכול לבא מזה לבחי' גסות אעפ"כ אדרבה בא לבחי' עונה יתירה מקודם וזה פינחס בן אלעזר ביו"ד בחי' עונה יתירה השיב את חמתי מעל ב"י ר"ל שהשיב מעליהם בחי' חיקה גימטרי' ג"ס מלהיות על ב"י בחי' גסות אעפ"י שנעשה ע"י פעולה גדולה היינו בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי אעפ"כ היה לו עונה לכן אמר הנני נותן לו את בריתי שלום יה"ר שנזכה לזה אכ"ר: עוד נראה ליישב קושיית אוה"ח הנ"ל עפ"י הגמרא מפני מה נשתנה לעיר של ר"ח שנאמר בו חטאת לה' אמר הקב"ה הביאו עלי פפרה על שמיעטתי את הירח וזהו חטאת לה' וכבר הקשו המפורשים מהו הלשון הביאו עלי פפרה ועי"ש בדבריהם גם דברי הזוה"ק שאמר הביאו עלי פפרה בגין דיתבסם מה דעלוי כד"א שרפים עומדים ממעל לו עכ"ל וכפשוטו אין לו פי' פלל אכן אע"פ ואמר גם אנכי מה שיש לרמז בזה ע"פ מוסר ונבאר מקודם הפ' פותח את ידו ומשביע לכל חי רצון והנה זהו פלל גדול בעבודת השי"ת שצריך כל איש ישראל להאמין באמונה שלמה שהבוב"ה אחד יחיד ומיוחד בתכלית היחוד שאין כמוהו בשום פנים והוא לבדו אלהינו היה הנה ויהיה מנהיג ובורא לכל הברואים ומשגיח עליהם בפרטי פרטות והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים וכשבא לבחי' אמונה זו אין לחפזן ולהשתוקק לשום דבר בעולם רק יהיה כל חפצו ומגמתו והשתוקקותו למלאות רצון הבורא ית' ולא לחפזן יותר מרצון הבורא

ית"ש פי צריף להאמין אם הנה רצון הבורא ית' לתת לו זה הדבר בנודאי הנה נותן לו בלתי מגיעה ואם אין בזה רצון הבורא למה יגיע א"ע להבל ולריק ללא יועיל וזה פוננת חז"ל שאמרו אינהו עשיר השמח בחלקו היינו ששמח ברצון הבורא ואינו חפץ יותר וכמאמר הזוה"ק ומשביע לכל חי רצון מיכלא דמספני דאינון שפעין מרצון הבורא ית' ולא מגו מפלי ומשתי סגי עכ"ל ונהו פלל גדול שלא להשתוקק רק לרצון הבורא ית' ולא להתאות לשום תאוות עוה"ז יתירה פי זאת נודע שטבע הטוב להטיב וכמאחז"ל יותר ממה שהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק ונהו הוא עיקר בריה"ע בגין דיתקרי רחום וכו' וצריף האדם לתלות העדר הדבר וחסרונו בעצמו של המקבל כמאמרם ז"ל הרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי וכדאמרינו בתפלת ר"ה הטוב והמטיב לרעים ולטובים פי בנודאי טבע הטוב להטיב לכל כאשר הנה פוננת בריה"ע רק כשפא ההשפעה אל המקבל היא נשמה לפי ערך הפלים אשר הוכנו לקבל ההשפעה ונהו הרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי ונהו העיקר שיהיה רצונו ברצון הבורא ית"ש ולא יחפץ יותר מרצונו ח"ו ומי שח"ו משתוקק יותר מרצון הבורא ית' זאת הבחי' נקראת עלי פי הוא רוצה שיהיה כביכול ממעל לרצונו ית' וזהו שכתוב בעצת קרח בהצנתם על ה' הנועדים על ה' פי רצון הבורא גזרה שלא יהיה בהם בחי' פהונה והם רצו שיהיה בהם בחי' פהונה ונהו על ה' ממעל לרצונו כביכול ולזה הירח בשעה שקטרגה על הסמה ואמרה א"א לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד ורצתה להרבות אורה שלא פרצונו ית"ש ומפני זה נתמעט אורה ולזה צינה הקב"ה להביא שעיר לתמן הדבר הזה ולרמוז שאין לחפץ יותר ממה שגזר השי"ת ולזה שעיר גימט' שרף לרמוז פי ההשתוקקות יותר מרצון הבורא ב"ה אין ממש וקיום בדבר הזה פי פלה ונשרפה וזה מרומז בזוה"ק בגין דיתבסם מה דעלוי היינו שבזה השעירמתקן מה שיש לו תשוקה ממעל לרצון הבורא ית' וזהו בחי' עלי פנ"ל כד"א שרפים עומדים ממעל לו היינו שהרצון שהוא ממעל לרצונו ית' הוא נשרף פנ"ל ועיקר בחי' התחדשות ותקון הלבנה הוא במה שמונין לה לר"ח ולמועדים וקידוש החודש תלוי בב"ד פשאומרים מקודש החדש כמו שדרז"ל על הפ' החודש הזה לכם והענין הוא פה פי כל איש ישראל צריף להרחיק א"ע מהטבעיות ומתאוות הגופנים פנ"ל אף להשתוקק בכל לבו ונפשו רק לרצון הבוב"ה ולדע שברצונו ית' תלוי הפל וברצונו ית' הוא מנהיג כל העולמות עליונים ותחתונים כמאה"כ ה' ברצונו העמדתה להררי עוז ולזה מונין ישראל ללבנה לדע כמו הלבנה מתמת שרצתה יותר מרצון הבורא ועי"ז נתמעט אורה ע"כ צריכים אנו ב"י ליזהר מתאוות המותרות ולהתרחק מטבעיות רק תשוקתנו יהיה לקבל עלינו רצונו ית' בשמחה פי בידו ית"ש לשדד המערכות ולפעול הפל ברצונו ית"ש וזהו שאנו אומרים בברכת קידוש הלבנה וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה וכו' היינו שאנו מייחלים ומצפים לתפארת כמו הלבנה שהיא פעת במיעוט אור ועתידה להתחדש באור גדול והעיקר הוא להתרחק ולברוח מהטבעיות וגופניות בתכלית הרחוק לקרב את עצמו לבחי' לבנה שהתחדשות שלה יהיה מחוי' לדרך הטבע ולהתרחק מבחי' שמש פי המשוקעים מאוד רק בטבעיות ובתאוות מונים לשמש פי השמש מרמוז לטבעיות פי כמו שנבראת באורה פן הוא עתה כמאז ולא נתמעט ולא נתרבה אורה פלל וכדאיתא בספר קדושת לוי על חנוכה שמש ידע מבואו פי' כי היא בבחי' חק אחד כאשר גזר לה

הש"י בַּעַת בְּרִיאָתָהּ פֶּן הִיא גַם עִתָּה אֲבָל הַלְבָנָה אֵינָה פֶּן כִּי פְעָמִים בָּאָה בְּאַרְנוֹפָה פְּעָמִים בָּאָה בְּקִצְרָה וְלִכֵּן צְרִיכִים רַק לְרֵאוֹת לְגִשֵׁת אֶל הַקְּוֹדֶשׁ לְהַשְׁתַּוְּקֶה לְרִצּוֹנָהּ יִת' וְלִדְבַק בְּעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת הַרְמוּזִים בְּמִשְׁנֵה קְדוּשַׁת א"י קְדוּשַׁת הַר הַבַּיִת וְהַהִיכָל כְּמֵאָה"כ וְהַתְּפִלּוֹת אֵלֶיהָ דְרָף אֲרָצִים וְזֶהוּ פְּנוּנַת הַפְּסוּק וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר וּגּו' וַיִּקַּח רַמ"ח בְּיָדוֹ הֵינֵנו שְׂיָצָא מִחוּץ לְדְרָף הַטָּבַע וְדַבַּק א"ע בְּעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת הַנ"ל וְלִזְה פִּינְחָס מְלֵא בְיָדוֹ לְרַמֵּז עַל עֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת הַנ"ל וְלִזְה פִּינְחָס זֶה אֵלֶיהוּ כִּי פִינְחָס אֵלֶיהוּ גִימְטְר' עֶשֶׂר פְּעָמִים שֵׁם הָעֶצֶם ית"ש לְרַמֵּז שְׂיָצָא מִן הַטָּבַע וּמָסַר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ ית' וְלֹא פָחַד וְלֹא זַע מִפְּל כ"ד אֶלְף שֶׁהִיא בְּשִׁבְטוֹ שֶׁל שְׁמַעוֹן וְחִבְטוֹן בְּקִרְקַע לְרַמֵּז לָנוּ שְׂצָרִיף לְהַתְּרַחֵק מִבְּחִי שְׁמֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִי טְבַעִיּוֹת וְזֶה שְׂאֵמֵר קַח אֶת כָּל רֵאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַה' נִגְדַּד הַשְׁמֵשׁ הֵינֵנו שְׂיָהִי מִתְּנַגְדִּים לְבְּחִי הַשְׁמֵשׁ הֵינֵנו לְהַתְּרַחֵק מִהַטְּבַעִיּוֹת מִפְּל וְכָל וְזֶהוּ פְּנוּנַת הַפ' וַיְדַבֵּר וּגּו' פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַפָּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חֲמָתִי מֵעַל ב"י הֵינֵנו שְׂהִרָאָה לָהֶם שְׂצָרִיף לְהַתְּרַחֵק מִבְּחִי חֲמָה שֶׁהוּא בְּחִי טְבַעִיּוֹת כְּאֵמֹר לְמַעַלָּה מִחֲמַת בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא נִתְיָרָא כָּלָל וּמִחֲמַת זֶה שֶׁב חֲרוֹן אַף ה' מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא כְלִיָּתִי אֶת ב"י בְּקִנְאָתִי לְכֹן אֲמַר הַנְּגִי נִתְּנָן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם יֵה"ר שְׂנִזְנָפָה לְבְּחִי הַסְּתַפְקוֹת וְלִקְבֵּל עֲלֵינוּ לְעֲשׂוֹת רִצּוֹן הַבּוֹרָא ית' בְּשִׁמְחָה אַכִּי"ר: עוֹד נוֹכַח לֹמַר שְׂהַתּוֹרָה מְרַמֶּזָה לָנוּ בְּכָאֵן דְרָף מוֹסֵר וְהַלּוֹף לְעַבּוּדַת הַבּוֹב"ה, וְקוֹדֶם לִזְה נִבְאָר הַפ' הַנֶּה אֲנִכִּי שְׁוֹלַח לְכֶם.

אֶת אֵלֶיהָ הַנְּבִיא לִפְנֵי וּגּו' וְהַשֵּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בְּנִים וְלֵב בְּנִים עַל אֲבוֹתָם וַיֵּשׁ לְדַקְדֹּק לְמָה לֹא פְתִיב לְשׁוֹן אֲשִׁלַּח אֶת אֵלֶיהוּ אִף נ"ל עַד"ז דְּהַנָּה עֵינֵךְ עֲבָדוֹת הַשִּׁי"ת הוּא לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים כְּמֵאָה"כ וַיְדַעַת הַיּוֹם וְהַשְׁבֹּתָ אֶל לְבַבְךָ כ' ה' הוּא הָאֱלֹהִים וּגּו' הֵינֵנו לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל תְּמִיד אִפִּי בַּעַת הַתְּגַבְרוֹת הַדִּינִים יִחְשׁוּב שְׂבִנוּדָאִי הוּא חֶסֶד מֵאֵת הַבּוֹרָא ית' פְּדֵי לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ בְּתִשׁוּבָה וַיִּהְיֶה לוֹ לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְבָּה וּמִזֶּה הַהַתְּבַוּנוֹת יִתְהַפֵּף מִדַּה"ד לְמִדַּה"ר מִחֲמַת שְׁמַחֲלִיט בְּדַעַתוֹ שְׂמִדַּה"ד הַזֶּה הוּא מִדַּה"ר וְחֶסֶדִי הַבּוֹרָא ית' וּבְזֶה מִמְתִּיק הַדִּינִים וְנַעֲשֶׂה בְּחִי חֶסֶדִים וְרַחֲמִים וְזֶהוּ צְדִיקִים מְהַפְּכִין מִדַּה"ד לְמִדַּה"ר כְּנ"ל וְגַם צְרִיף לְהַבִּין תְּמִיד אִפִּילוֹ בַּעַת הַתְּגַבְרוֹת הַחֶסֶדִים וְרַחֲמִים עֲלָיו יִחְשׁוּב שְׂיִכּוֹל לְהִיּוֹת שְׂיֵשׁ בְּזֶה בְּחִי גְבוּרָה כְּמֵאָה"כ וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹנָאִיו אֶל פְּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לְכֹן צְרִיף לְהִיּוֹת לְבוֹ שֶׁל אָדָם נִכְנַע וְנִשְׁבַּר תְּמִיד מִגִּדּוֹל אֵימָה וּפָחַד וַיֵּרָא מְבו"ע ית' וְכִמְה צְרִיף הָאָדָם לִיבוֹשׁ וְלְהַפְּלֵם מִהַבּוֹב"ה בַּעַת הַשְׁפַּעַת רַחֲמִים עֲלָיו וְהוּא לֹא שָׁוָה לִזְה וְזֶהוּ עֵינֵךְ עֲבָדוֹת ה' בְּבְּחִי דַעַת הַתְּחַבְרוֹת חו"ג אִף הַסִּיבָה לְהַשְׁגַּת בְּחִי דַעַת כְּזֶה א"א בְּלִמֵּי עֶזֶר הַבּוֹרָא ית' וְהַסִּיבָה שְׂיֵשִׁיג עֲזָרָאֲלֵקִי מִמַּעַל הוּא ע"י שְׂמַקְדָּשׁ וּמְטַהֵר א"ע בְּבְּחִי סו"מ מל"ת וּבְבְּחִי וַע"ט בְּמ"ע וְנוֹכַח לְרַמֵּז זֶה בְּפִסּוּק דַּעַו כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצִאֵן מִרְעִיתוֹ וּגּו' כִּי דַעַו לְשׁוֹן דַּעַת וְהַתְּחַבְרוֹת הֵינֵנו לְדַעַת שְׂבַחְנִי חֶסֶד כְּלוֹל מִבְּחִי גְבוּרָה וּבְבְּחִי גְבוּרָה כְּלוֹל מִבְּחִי חֶסֶד וְהַסִּיבָה הַמְּבִיאָה לִידֵי בְּחִי דַעַת הוּא עֲשֵׂנוּ שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ עֲשֶׂה וְעֶזֶר לָנוּ ע"ז שְׂנוֹכַח לְהַשִּׁיג אֶת עֲבָדוֹת ה' בְּבְּחִי דַעַת וְהַסִּיבָה הַמְּבִיאָה לְהַשִּׁיג עֶזֶר מְבו"ע ב"ה וּב"ש הוּא מִחֲמַת וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ פְתִיב לֹא בְּאֶלְף וְנִקְרָא לוֹ בְּנָא"ו מְרַמֶּזִים עַל בְּחִי מ"ע וּמל"ת הֵינֵנו שְׁעַל יְדֵי שְׂמַקְדָּשִׁים וּמְטַהֲרִים עֲצָמָם בְּבְּחִי סוּר מִרְעַע וְעֲשֶׂה טוֹב וּבְבְּחִי זֹו מְכוֹנָה בְּשֵׁם שְׁלוֹם מִחֲמַת שְׂעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי מַדּוֹת הַפְּכִיִּים חו"ג וּמְחַבֵּר אוֹתָם לְהִיּוֹתָם אַחַדוֹת גְּמוּר וְעֵינֵךְ הִסּוּד מִתְּיַבֵּת שְׁלוֹם הוּא אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ לְשׁוֹן שְׁלֹנָה מְרַמֵּז עַל בְּחִי דַעַת וְהַתְּחַבְרוֹת חו"ג לְפִי שֶׁג"פ שֵׁם הַנְּי"ה וְשֵׁם אֱלֹהִים גִּימְטְר' שֶׁל"ו

וְנָהוּ בַחֲוֵי הָאָבוֹת אַבְרָהָם אֹהֲבֵי הוּא בַחֲוֵי חֶסֶד וּפְחָד יִצְחָק הוּא בַחֲוֵי גְבוּרָה וַיִּעֲקֹב הוּא בַחֲוֵי תַפְאָרֶת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג שֶׁהוּא בַחֲוֵי דַעַת וְנָהוּ פְּנוּנַת הַפ' וַיַּעַל אֵלָיָהוּ בִּסְעָרָה הַשְּׁמַיְמָה הַיְיָנוּ אִפִּי פְּשִׁיחָהּ בְּבַחֲוֵי רוּחַ סְעָרָה הַיְיָנוּ בְּלִבּוֹל בַּחֲוֵי דַעַת שֶׁהוּא בַחֲוֵי גְבוּרָה מְזֵה הַבַּחֲוֵי גְבוּרָה בְּעֵצְמוֹ הָיָה לוֹ עֲלֵיָהּ ע"י הַתְּבוּנָנוֹת שֶׁהֵבִין שְׁנוּדָאֵי פְּלוּל בְּזֵה בַחֲוֵי חֶסֶד כַּנ"ל וְנָהוּ הֵנָּה אֲנִפֵי שׁוֹלַח לְכֶם הַיְיָנוּ שְׁתִּיבַת שׁוֹלַח מְרַמֵּז עַל בַּחֲוֵי דַעַת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג שְׁאוֹתִיּוֹת שֶׁל"ו מִתְּבַת שׁוֹלַח גִּימָט' ג"פ שְׁנֵי שְׁמוֹת הוּי"ה אֱלֹהִים וְאוֹת ח' מְרַמְזֵת שְׁמִחַשְׁבָּה קְדוּמָה הָיָה קוֹנֵדָם שְׁבַעַת יְמֵי הַבְּנִיָּן בְּשִׁבְלֵי בַחֲוֵי עֲבָדוֹת זֶה לַחֲבֵר חו"ג שֶׁהוּא בַחֲוֵי אֵשׁ וַיְמִים כַּמֵּאָה"כ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת הַשְּׁמַיִם הַיְיָנוּ בַּתְּחִלָּה עָלָה בְּמִחְשַׁבָּה בַחֲוֵי הַשְּׁמַיִם הַתְּחַבְּרוֹת אֵשׁ וַיְמִים הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְאֵת"פ בְּרֵא שְׁבַעַת יְמֵי הַבְּנִיָּן וְעוֹד נוֹכַל לְרַמֵּז בְּפִסּוּק זֶה שֶׁר"ת א"ת ה"שְׁמַיִם ו"אֵת הָאָרֶץ הוּא הַשֵּׁם שֶׁל בַּחֲוֵי דַעַת כַּנּוֹדַע וְנָהוּ מְרַמֵּז בְּאוֹת ח' מִחְשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּמָה וְשְׁבַעַת יְמֵי הַבְּנִיָּן וְזֶה פְּנוּנַת הַפְּסוּק הֵנָּה אֲנִכִי שְׁלַח לְכֶם פִּי אֲנִי שׁוֹלַח לְכֶם בַּחֲוֵי שׁוֹל"ח שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל בַּחֲוֵי דַעַת פְּאֵמֹר לְמַעְלָה אֵת אֵלָיָהוּ פִּי עִם אֵלָיָהוּ וְהַשִּׁיב לֵב אָבוֹת עַל בְּנֵים הַיְיָנוּ מְזֵה הַבַּחֲוֵי יִהְיֶה הַהִתְקַשְּׁרוֹת לֵב אָבוֹת הוּא בַחֲוֵי אָבוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב לְבָנִים פְּאֵמֹר לְמַעְלָה וְעוֹד נוֹכַל לֹאמַר שְׁזֵה מְרַמֵּז לְמָה שֶׁדְּרָז"ל בְּפִסּוּק וְהָמָּה בְּנִיכִים פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְדְרָז"ל שְׁנִתְעַלְמָה מִמֶּנּוּ הַלְכָה דְּהֵנָּה כְּבָר בְּיֶאֱרָנוּ בַּפ' דְּעוֹ פִּי ה' וְגו' שְׁמַרְמֵז עַל בַּחֲוֵי דַעַת וְכַלל הַמְּזִמּוֹר מְרַמֵּז ג"כ עַל בַּחֲוֵי זוֹ לְפִי שְׁכַלל הַמְּזִמּוֹר הוּא עַל קָרְבַּן תּוֹדָה וְקָרְבַּן תּוֹדָה בָּא מִן חֲמִץ וּמִצֵּה מְרַמֵּז עַל חו"ג כַּנּוֹדַע וְהַתְּחַלַּת הַמְּזִמּוֹר הוּא ה"רִיעוֹ ל"ה כ"ל ה"אָרֶץ ר"ת הַלְכָה וְנָהוּ שְׁנִתְעַלְמָה מִמֶּנּוּ הַלְכָה הַיְיָנוּ שְׁנִתְעַלַּם מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר הַמְּזִמּוֹר הִרְיעוֹ לָהּ כָּל הָאָרֶץ מְרַמֵּז עַל בַּחֲוֵי הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג שֶׁהוּא בַחֲוֵי דַעַת הַיְיָנוּ שְׁצָרִיף לְהֵבִין שְׁבַבְחֵי גְבוּרָה יֵשׁ בְּנוֹדָאֵי בַחֲוֵי חֶסֶד וּמִחְמַת זֶה גִּתְהַפֵּף מִדָּה"ד לְמִדָּה"ר כַּנ"ל וְכֹּא פִּינְחָס וְזָכַר אוֹתָם וְהַמְּשִׁיף בַּחֲוֵי חֶסֶד וְנִעְצָר הַמַּגְפָּה וְנָהוּ פְּנוּנַת הַפְּתוּב פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַפֶּהַן הַיְיָנוּ שְׁדַבֵּק א"ע לְבַחֲוֵי אֶהֱרֹן הַפֶּהַן גִּימָטָר' שֶׁל"ו ג"פ הוּי"ה אֱלֹהִים הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְכֵּן הַשִּׁיב אֵת חֲמָתִי מֵעַל ב"י הַיְיָנוּ שֶׁהַמְּשִׁיף בַּחֲוֵי חֶסֶד וְנִתְהַפֵּף מִדָּה"ד לְמִדָּה"ר וְלָכֵן אָמַר לוֹ הַנְּנִי נִתְּנָן לוֹ אֵת בְּרִיתִי שְׁלוֹם ע"י שְׁדַבֵּק וְקָשֶׁר א"ע לְבַחֲוֵי שְׁלוֹם שֶׁהוּא בַחֲוֵי אָבוֹת בַּחֲוֵי דַעַת כְּדָבָר הָאֵמֹר לְמַעְלָה וַיִּהְיֶה שְׁנִזְכָּה לְבַחֲוֵי זוֹ לְגִרְוֹן הַמְּשַׁכַּת חֶסֶד אֵב פְּלִלוֹת וַיִּתְהַפֵּף מִדָּה"ד לְמִדָּה"ר אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: עוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק שְׁלִכְאוּרָה ה"ל לְמַכְתָּב לְהִיפָּף בְּקִנְאוֹ אֵת קִנְאוֹתֵי הַשִּׁיב אֵת חֲמָתִי וְגו' לְהֵבִין ע"ד הַמּוֹסֵר הֵנָּה אֵימָה יִשְׂרָאֵל מוֹנִין לְלִבְנָה הַעֲנִין הוּא לְבָנָה הוּא בַחֲוֵי מִיְעוּט שְׁמַעְטָה א"ע וְגַם יִשְׂרָאֵל מְמַעִיטִין א"ע לְפָנָי הַמְּקוֹם כַּמֵּאָה"כ כִּי אֲתֵם הַמְּעֻט וְדְרָז"ל שְׁאֲתֵם מְמַעִיטִין עֲצָמֵיכֶם לְפָנָי הַיְיָנוּ שְׁיֵשׁ לָהֶם בַּחֲוֵי הַכְּנָעָה שְׁנִרְשׁ כָּל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת וְאַבְרָהָם אַע"ה תַּפְס בְּזֹאת הַמִּדָּה וְאָמַר וְאֲנִכִי עָפָר וְאָפָר וְגַם מִרַע"ה אָמַר וְנִחְנוּ מֵהַ וְדוֹד הַמַּע"ה אָמַר וְאֲנִכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ כִּי בַחֲוֵי הַכְּנָעָה וְשִׁבִּירַת הָרוּחַ הוּא חֲבִיב מְאוֹד לְפָנָי הַקַּב"ה כַּמֵּאָה"כ זְבַחֲוֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁפְּרָה וְגו' וְהוּא בַחֲוֵי תְּשׁוּבָה בַחֲוֵי ה"א וְצַדִּיקִים גְּמוּרִים בַּחֲוֵי יוֹד קִטְנָה וְנָהוּ שְׁפַת אֲמַת תַּכּוֹן לְעַד שְׁצַדִּיקִים נִקְרָאִים בַּחֲוֵי אַמ"ת וּבְדָרְךָ רְמֵז מֵלֵת אַמ"ת ר"ת שֶׁל א"פ מ"ה ת"וּלַעַת לְרַמֵּז לְאוֹתְהַבְחֵי שְׁתַּפְּסוּ בּוֹ אָבוֹתֵינוּ כַּנ"ל וּפִינְחָס שֶׁהִי צַדִּיק גְּמוּר בְּחִינַת יו"ד לְכֵן נַעֲשׂוּ לוֹ אֵז עֲשָׂרָה נִיּוֹסִים בַּחֲוֵי יו"ד וְכֵּן הַמְּשִׁיף עַל הָעוֹלָם בַּחֲוֵי קְדוּשָׁה בַּחֲוֵי תְּשׁוּבָה וְנַעֲשׂוּ בַחֲוֵי ה"א בַּחֲוֵי רוּחַ נְשַׁפְּרָה בְּגוֹדֵל הַכְּנָעָה וּמִיְעוּט בַּחֲוֵי לְבָנָה וְנִסְתַּלַּק מֵהֶם בַּחֲוֵי גְּסוּת בַּחֲוֵי חֲמָה וְנָהוּ פִּינְחָס וְגוֹמֵר

השיב את חמתי מעל בני ישראל פי' שהשיב מהם הבחי' חמה בחי' גסות הרוח והכניס להם בחי' לבנה כנ"ל: עוד ג"ל בפרש"י לפי שהשבטים היו מבזין אותו הראיתם בן פוטי שפיטם אבי אמו וכו' ויחסו אחר אהרן וי"ל הלא גם השבטים היו יודעים שהוא בן אהרן אלא שקיו מסתכלים גם בצד של אמו שהיה בן פוטיאל ומה מתרץ מאמר השבטים ולהבין זה הנה אמחו"ל הקנאה והתאנה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם והענין הוא שבחי' קנאה הוא רא"ש והתחלה לכל העבירות שהוא בחי' עין רעה שבעבור שעינו רעה בשל אחרים ויתקנא בהם הוא בא לשאר עבירות ממילא ובחי' זו היתה התחלת הרע בעולם ע"י קין שנתקנא בתאומתו של הבל ועי"ז בא לידי שפיכת דמים ומזה היתה התחלת התפשטות קנא דמסאבותא בעולם כדאיתא ולזה נקרא קי"ן בחי' קנאה בחי' קנא דמסאבותא וזהו היתה בחי' יתרו שנקרא קי"ני שנקרא מקינו שהיה לו בחי' קנאה ונקרא יתרו כיון שהיה מתקנא ומתאנה לבחי' יתרו בחי' מותרת תענוגי עוה"ז ונקרא פוטיאל שבבחי' קנאה פיטם עגלים לע"ז הנינו ע"ז שבגופו של אדם זה היצה"ר שנקרא אל אחר הנינו שע"י קנאה נתגבר ונתפטם היצה"ר שלו ואמנם יש בחי' קנאה בקדושה כמו ויתקנא רחל באחותה שהוא בחי' קנאת סופרים תרבה חכמה שנתקנאה רחל במצות ומעש"ט של לאה והפכה את בחי' קנאה של בחי' גשמיות שהוא בחי' קנא דמסאבותא בחי' פיטום לאל זר הוא התגברות היצה"ר כנ"ל ונתדבקה בבחי' קנאה דקדושה ונתבטל בחי' א"ל ז"ר היצה"ר ונעשה בחי' רח"ל גימ' א"ל ז"ר נולד מבחי' רח"ל בחי' יוסף דקדושה בחי' תוספת קדושה שנתהפך מבחי' קנאה לבחי' יוס"ף גימ' קנאה ולכן לא נתנה התורה לישראל בעולם עד שנתגביר יתרו ולא קודם לכן כיון שהיה התגברות בחי' יתרו בחי' קנאה בחי' פוטיאל הנ"ל בחי' קנא דמסאבותא לזה לא נתנה התורה עד שנתגביר יתרו ונעשה בחי' ג"ר הנינו שהבין שכל התאות ותענוגי עוה"ז הם רק בחי' גר לגור מעט ולא להשתקע הנינו שאינו דבר קיים שיהא ראוי להתאות ולהתקנאות לדבר זה ואין ראוי להתקנאות כ"א לבחי' דבר קיים בחי' מע"ט בחי' קדושה שהוא דבר קיום לעד ולעולמי עולמים ואז בבחי' ג"ר זה נתהפך ונתבטל בחי' א"ל ז"ר הנ"ל ואח"כ נתנה התורה בעולם לכן מה מאד צריך האדם להזהר בבחי' קנאה שתהיה רק לשם שמים וכאשר ראו השבטים גודל הקנאה של פינחס שמסר נפשו ע"ז וסברו השבטים שאפשר ח"ו לא היה הקנאה בשלימות הקדושה רק בבחי' פוטיאל בחי' פיטום עגלים לע"ז כנ"ל וט"ז מעיד הפתוב ואמר אלעז"ר ב"ן אהרן גימ' יתרו לרמז שתקן בחי' יתרו וזשאה"כ ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ולכאורה מלת לו הראשון הוא למותר אלא לפי"ז יתפרש שאלעזר לקח לו פי' שתקן בעצמו בחי' פוטיאל עד שהיה בשלימות הקדושה והוא בחי' בקנאו את קנאתי בתוכם בחי' קנאה רק לה' בלבד ולא היה ח"ו שום תערובת רע רק כולו טוב והוא בחי' פהן דקדושה שמה שהיה בתחלה בחי' פהן מדין נעשה אח"כ פהן דקדושה והנה קין היה מסטרא דנחש שנתקנא באדם וסנה ומתאנה למותרות שרואה באחר יותר מבצעמו והיפך מזה בחי' אהרן הפהן וראף ושמח בלבו שלא קינא על גדולת אחיו ובעבור זה זכה ללבוש חשן על לבו כמבואר בפרש"י זה והנה חשן היפך נחש וכן צריך כל האדם להשתדל בזה להפכא חשוכא בחי' נחש בחי' סט"א לנהורא הנינו שיהיה כל תאנתו וקנאתו בחי' קנאת סופרים לשם ה' שנופה לזה כיה"ר: עוד יש לפרש ענין פי' רש"י הנ"ל ע"ז הדרך ויתבאר גם כן ענין

בנות צֶלְפָחֵד הֵנָּה נֹדַע שְׁעֵיקָר שְׁלִימוֹת שָׁל, כָּל הַנְּבָרָאִים שָׁל דַּח"מ הוּא הַמְדַבֵּר וְעֵיקָר שְׁלִימוֹת וְתַכְלִית שָׁל כָּל אַבְרֵי הָאָדָם הוּא בַח"י הַדִּיבּוּר בְּקִדּוּשָׁה לְשֵׁם יְחִוּד קַב"ה וְשְׁכִינְתָּיהָ הֵינּוּ לְאַחַר שְׁמֵתָקֵן כָּל הָאֲבָרִים וּמְקַדְשֵׁם אַזִּי יוּכַל לִהְיוֹת ע"י הַדִּיבּוּר יְחִוּדָא שְׁלִימָא אַבְל אִם אֵינּוּ מִתְקֵן הָאֲבָרִים אֵינּוּ יְכוּל לִהְיוֹת תִּיקוּן ע"י הַדִּיבּוּר וְעֵיקָר תִּיקוּן הָאֲבָרִים הוּא ע"י תְּשׁוּבָה בְּלֵב נְשִׁיבָר וְנִדְכָּה דְוָוּוּקָא וְכַדְאִיתָא בְּסִפְרָא רַב יִיבֵי ע"פ הַטִּיבּוּ נִגְן בְּתַרוּעָה וְגו' פִּי תַרְוַעָה מְלִשׁוֹן תַרְוַעָם בְּשִׁבְטָא בְּרַזְלָא שְׁפִירוּשׁוֹ שְׁבִירָה וּר"ל הַטִּיבּוּ נִגְן פִּי שְׁתַּתְקֵנוּ עֲצָמֵיכֶם ע"י בְּתַרוּעָה פִּי בְּשִׁבִירָה הֵינּוּ תְּשׁוּבָה בְּלֵב נְשִׁיבָר לְכֵן יִתְבּוֹנֵן הָאָדָם תָּמִיד בְּמַעֲשָׂיו וּבְדִיבּוּרוֹ וּמַחְשְׁבוֹתָיו שְׁעֵבְרוּ אֲשֶׁר לֹא לֵה' הִמָּה שְׁהַחְלִיף עוֹלָם קֵינִים בְּעוֹלָם עוֹבֵר וְכַמָּא"כ יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וּפִירֵשׁ"י כְּצֵל עוֹף הַפּוֹרֵחַ שְׁעוֹבֵר וְאֵינּוּ קֵינִים וְבִהַתְּבוֹנָנוּ בִּזְהָא בְּאֵמַת בְּנוֹדָא יִפְחַד וַיְבוֹשׁ בְּמַעֲשָׂיו נִגְדַּד הַבּוֹב"ה וַיִּשְׁבֵּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וְזֶה הֵימָּה בַח"י צֶלְפָחֵד צ"ל פַּח"ד שַׁע"י הַתְּבוֹנָנוּ בְּבַח"י צֵל עוֹבֵר כַּנ"ל נִתְמַלֵּא פַחַד וּזְשֵׁא"כ אַבִּינוּ מֵת בְּמַדְבַּר וְגו' ע"ד שֵׁאחֲזוּ"ל ע"פ נִפְשׁוֹ יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ שְׁפָרְחָה נְשִׁמְתָן עַל כָּל דִּיבּוּר וְדִיבּוּר בַח"י הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וְכֵן צֶלְפָחֵד מֵת בְּשַׁעַת מְדַבֵּר שְׁהֵיָה מְקַשֵּׁר בַח"י דִּיבּוּר שָׁלוֹ לֵה' בְּבַח"י יְחִוּדָא שְׁלִים עַד שְׁהֵיָה לוֹ הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהוּא לֹא הֵיָה בְּתוֹךְ הַעֲדָה הַנּוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת קִרְחָא וְגו' ר"ל שְׁלֵא הֵיָה כְּקִרְחָא שְׁבִיקְשׁ כְּהוֹנָה גְדוּלָּה שְׁהוּא מְדַרְיָגָה גְדוּלָּה מְאֹד בְּלִי תִיקוּן אַבְרִיּוֹ תַחֲלִילָה בְּבַח"י תְּשׁוּבָה בְּלֵב נְשִׁיבָר כַּנ"ל אַבְל צֶלְפָחֵד בְּחֵטְאוֹ מֵת ר"ל שְׁבִזְזוּכְרוֹ תָּמִיד בְּחֵטְאוֹ וּפְגָמוֹ הֵיָה לוֹ בַח"י לֵב נְשִׁיבָר וְנִדְכָּה כְּמִיתָה מִמֶּשׁ מִחֵמַת פַּחַד הָא בְּלֵבָד וּבְנִים לֹא הָיוּ לוֹ ר"ל שְׁלֵא עָשָׂה תְּשׁוּבָה בְּשִׁבִי לְהוֹלִיד בְּנִים הֵינּוּ קִיבּוּל פָּרַס בַּעוֹה"ז אוֹ בַּעוֹה"ב שְׁנִקְרָא בְּבַח"י בְּנִים וְכֵן פִּינְחָס קוֹדֵם שְׁהִגִּיעַ לְבַח"י כְּהוֹנָה גְדוּלָּה תִיקוּן תַחֲלִילָה אֵת כָּל רַמ"ח אַבְרִיּוֹ ע"י בַח"י תְּשׁוּבָה וּזְשֵׁא"ה וַיִּקַּח רַמ"ח בְּיָדוֹ הֵינּוּ שְׁתַּקֵּן תַחֲלִילָה רַמ"ח אַבְרִיּוֹ וְאֵח"פ וַיִּבֵּא אַחַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקַּב"ה גִּימ' יב"ק מְסִפְרָא שְׁנֵי שְׁמוֹת הוּי"ה אֱלֹהִים שְׁמֵרְמֵז לְבַח"י שְׁלִימוֹת הַדִּיבּוּר שְׁנִתְקַשֵּׁר לְבַח"י קִדּוּשָׁה כִּי פ"ה ע"ה גִּימ' אֱלֹהִים וְנִתְקַשֵּׁר לְבַח"י קִדּוּשָׁה שְׁהוּא שֵׁם הָעֲצָם ב"ה וְנַעֲשֶׂה יְחִוּד הוּי"ה אֱלֹהִים גִּימ' יב"ק וְכַשְׁנַעֲשֶׂה הַיְחִוּד הַשְּׁלֵם מִיָּד וְתַעֲצֵר הַמַּגְפָּה מֵעַל ב"י שְׁנִתְבַטַּל הַרַע שְׁנַעֲשֶׂה ע"י הָאֲרָמִית וְזֶהוּ שְׁמוּדָה עָלָיו הַכְּתוּב בְּאוֹמְרוֹ פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן וּפִירֵשׁ"י לְפִי שְׁהָיוּ הַשְּׁבָטִים מְבִזִּין אוֹתוֹ פִּי שְׁפָנְחָס יָדַע שַׁע"י הַמַּעֲשֶׂה שָׁלוֹ יְבִזָּה בֵּין הַשְּׁבָטִים וְלֹא יָגִיעַ לוֹ שׁוֹם הַתְּפָאֲרוֹת וְאֵעִפ"כ מְסַר נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת לְמַעַן שְׁמוֹ בְּלֵבָד לְפִיכֹף בְּאֵת הַכְּתוּב וַיִּחַסּוּ אַחַר אֶהֱרֹן פִּי שְׁזָכָה לְבַח"י אֶהֱרֹן כַּה"ג בַח"י דְּרוּעָא וַיִּמְנָא בַח"י אַבְרָהָם וּבַח"י זֹה שַׁע"י תְּשׁוּבָה נִקְרָא ה"א קוֹדֵם לִי"ו"ד תְּשׁוּבָה קוֹדֵם לְבַח"י קִדּוּשָׁה וְזֶהוּ שְׁמֵרְמֵז הַכ' בְּשְׁבָטִים הַחֲנוּכִי הַפְּלִאִי וְגו' שְׁנִיִּסְמָנוּ הַשְּׁבָטִים בַּה"א קוֹדֵם לִי"ו"ד שְׁזָכוּ לְבַח"י הַנְּ"ל שְׁנִזְכָּה לְזֶה אֱמֵן כֵּן יִהְיֶה רַצוֹן: פָּרַשְׁתַּ מְטוֹת וּמְסַעֵי וַיִּדְבֵּר מִשָּׁה אֶל רֹאשׁ הַמְּטוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' וְגו' לֹא יַחַל דְּבָרוֹ וְגו' וַיִּכְתּוּב מִשָּׁה אֵת מוֹצְאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' וְאֵלֶּה מְסַעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם.

לְפָרֵשׁ זֶה ע"ד הָעֵבֹדָה לֵה' הֵנָּה כְּתִיב שְׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שְׁוֹמֵר מִצְוַת נִפְשׁוֹ הָעֵנִין הוּא שְׁוֹמֵר אֵת פִּי לִהְיוֹת כָּל דִּיבּוּרוֹ לֵה' בְּקִדּוּשָׁה וְטָהֳרָה זוֹכָה לְהַשִּׁיג בַח"י יִרְאָה אֱמִיתִית וְאֵת יִרְאָה וְאֵת יִרְאָה אֵת יִרְאָה חִיצוֹנִיּוֹת וְהוּא בַח"י יִרְאָה הַנּוֹגַע לְמַעֲשֶׂה לְבַח"י מַעֲשֶׂה גְשָׁמִיּוֹת לִהְיוֹת סוֹר מְרַע וְעֲשֶׂה טוֹב בְּפו"מ וְאֵת יִרְאָה פְּנִימִיּוֹת בְּבַח"י מַחְשְׁבָה לִהְיוֹת דְּבוּק בְּמַחְשְׁבָתוֹ לֵה' בְּאֵהָבָה וַיִּרְאָה לֵה' בְּאֵמַת וְזֶהוּ בַח"י בֵּית רֹאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי כִּי ב' הוּא

בחי' הַיְקָרָף בחי' רְשׁוּת הַיְחִיד שֶׁהוּא בְּרִשׁוּת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁלֹא לְצֵאת מִרְצוֹנוֹ ח"ו וּבְחִי' בֵּית רֵאשׁוֹן הַרְמָז לְבְּחִי' יִרְאָה פְּנִימִיּוֹת בְּבְּחִי' מִחְשָׁבָה שֶׁהִמְחִשְׁבָה שֶׁלּוֹ הִיָּה בְּבְּחִי' בֵּית וְהַיְקָרָף לְבִלְתִּי צֵאת חוּצָה מִבְּחִי' הַקְּדוּשָׁה מִבְּחִי' רְשׁוּת הַיְחִיד יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם וְשְׁנֵי הַבְּתִים אֵלּוּ בִּירוּשָׁלַיִם עה"ק בחי' יר"א של"ם בחי' ירא"ה בְּשִׁלְיֻמוֹת שֶׁשָׂם הִיָּה מְקוֹם קְדוּשָׁה שֶׁהִיָּה כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בחי' קְדוּשָׁה כמאה"כ וישכ"ב בְּמְקוֹם הַהוּא וְגו' וישכ"ב אוֹתִיּוֹת י"ש כ"ב פי' שִׁישׁ שָׂם כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בְּקְדוּשָׁה בחי' פ"ה בחי' יִרְאָה בְּשִׁלְיֻמוֹת בחי' מַלְכוּת שְׁמַיִם שֶׁע"י קְדוּשַׁת הַפֶּה שֶׁהִיא מוֹצְאוֹת הַפֶּה בכ"ב אוֹתִיּוֹת בְּבְּחִי' יִרְאָה עי"ז הִיָּה הַשְּׂרָאָת הַקְּדוּשָׁה וְנִפְיֻצַת הַקְּלִיפּוֹת וּמִשָּׁם נִמְשָׁף שֶׁפַע וּקְדוּשָׁה וּמַלְכוּת לְכָל הָאָרֶץ כמאה"כ לה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה תִּבְּל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ וְגו' תב"ל גִּימָט' שְׁנֵי פְעָמִים ירא"ה מְרָמָז שֶׁע"י תִּבְּל בחי' שְׁנֵי פְעָמִים יִרְאָה פְּנִימִיּוֹת וְחִיצוֹנִיּוֹת פנ"ל לעי"ז יוֹשְׁבֵי בָהּ ר"ל נִמְשָׁף חִיצוּק לְכָל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְזֶהוּ מְרָמָז בְּפִסּוּק וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרוֹן וְגו' שִׁישׁ בְּהַפְרָשָׁה ע"ה אוֹתוֹת וְנֶאֱמַר בָּהּ קוּמָה.

ה' וְיַפּוּצוּ אוֹיְבֵיָהּ וְגו' שֶׁמְרָמָז שֶׁע"י שְׁמִירַת הַפֶּה פנ"ל וְהַשְּׁגַת הַיִּרְאָה אֲמִיתִית בחי' שְׁכִינָה בחי' אָרוֹן עי"ז יַפּוּצוּ אוֹיְבֵי ה' הַמָּה הַקְּלִיפּוֹת וְהַחִיצוֹנִים וְזֶהוּ שֶׁאֲחַז"ל אֵין הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עַל פְּחוֹת מְשֻׁנֵי אֲלָפִים וְשְׁנֵי רַבְבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר שׁוּבָה ה' רַבְבוֹת אֲלָפֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' פי' כ"ב אֲלָפִים מְרָמָז לְכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בחי' פֶּה פנ"ל וְזֶהוּ שֶׁאֲחַז"ל כָּל מְקוֹם שֶׁגִּזַר אָדָם הִרְאִשׁוֹן שָׂם נִעְשָׂה יָשׁוּב פי' שֶׁאֲדָה"ר הִיָּה בְּשִׁלְיֻמוֹת בחי' הַיִּרְאָה וְהִיָּה יְכוּל לְגִזֹּר עַל הַמְּקוֹם הַיְיָנוּ שֶׁהוֹצִיא הַקְּלִיפּוֹת וְהַחִיצוֹנִים מִהַמְּקוֹם שֶׁגִּזַר וְהִיָּה יְכוּל לְהִיּוֹת אִם"פ יָשׁוּב רַק אַחַר שֶׁגָּרַם הַחֲטָא וְחִזְרוּ הַקְּלִיפּוֹת לְמְקוֹמָם וְנִעְשָׂה שְׁמָמָה וּמִדְּבַר עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי וּפְסָקָה זִנְהִמְתָּן הִלְכוּ בַּמִּדְבָּר וְיַפּוּצוּ הָאוֹיְבִים הַמָּה הַקְּלִיפּוֹת וְנִעְשָׂה בְּכָל מְסַעֲיָהֶם בחי' יָשׁוּב וְזִשֵׁא"כ אֵלֶּה מְסַעֵי בְּגֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' אֵל"ה מְסַעֵי גִימָט' יִרְאָה מְרָמָז שֶׁע"י בחי' הַיִּרְאָה הִיָּה הַמְּסַעוֹת הָאֵלֶּה וַיִּכְתּוּב מִשָּׁה אֵת מוֹצְאֵיהֶם לְמְסַעֲיָהֶם פי' שֶׁע"י מוֹצְאֵיהֶם שֶׁהוֹצִיאוּ הַקְּלִיפּוֹת מִהַמִּדְבָּר ע"י מוֹצְאֵיהֶם קָרְאוּ אִם"כ שְׁמוֹת לְכָל מְקוֹם כְּפִי הַצִּירוֹף אוֹתִיּוֹת שֶׁמְצָאוּ שָׂם כְּדֹאִיתָא בֵּאדָה"ר וַיִּקְרָא שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת וַיְדוּעַ פי' שֶׁקָּרָא לְכ"א כְּפִי הַצִּירוֹף אֲשֶׁר בּוֹ נִבְרָא וְכֵן קָרְאוּ יִשְׂרָאֵל וּמִשָּׁה שְׁמוֹת הַמְּסַעוֹת כְּפִי צִירוֹף אוֹתִיּוֹת שֶׁמְצָאוּ ע"ל פ"י ה' גִּימ' ירא"ה כְּלוֹמַר ע"י יִרְאָה פנ"ל וְכֵן כְּשֶׁנִּכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל בְּבְּחִי' קְדוּשָׁה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִתְקַדְּשָׁה אָרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּגוֹדֵל קְדוּשָׁה ע"י יִשְׂרָאֵל פ"י שֶׁהִיָּה לָהֶם שְׁמִירַת הַמַּלְכוּת פ"ה פנ"ל וְהַנְּבִיאִים שֶׁנִּתְנַבְּאוּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיָּה מְסַעֲיָם כְּפִדוּעַ לְכֵן לֹא הִתְנַבְּאוּ אֵלֶּה בכ"ה פי' כ"ה הוּא לְשׁוֹן דְּמִיּוֹן שֶׁהִיָּה דוּמָה הַקְּדוּשָׁה לְמָה שֶׁהִיָּה מְקוֹדֵם ע"י יִשְׂרָאֵל כִּי הַנְּבִיא לֹא חִדָּשׁ שׁוּם דְּבַר בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁהַמְּקוֹם הִיָּה מְקוֹדֵשׁ מְקוֹדֵם הוֹסִיף עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וְהִתְנַבְּא בְּזֶה הַדְּבַר מְרָמָז לְבְּחִי' הַתְּחַדְּשׁוֹת כִּי זֶה הַדְּבַר מִשְׁמַע זֶה הַדְּבַר אֲשֶׁר נִעְשָׂה עִתָּה בְּשַׁעַת הַזֹּאת הַיְיָנוּ שֶׁבְּאוֹתָהּ שָׁעָה הוֹצִיא הַקְּלִיפּוֹת מִהַמִּדְבָּר וְנִתְקַדְּשׁ הַמְּקוֹם מְסַעֵי בְּגֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְנַבְּא בְּגוֹדֵל הַקְּדוּשָׁה וְכֵן הִיָּה לֹא הִיָּה אֵלֶּה בְּמִשָּׁה וְזֶהוּ וַיְדַבֵּר מִשָּׁה אֵל רֵאשִׁי הַמַּטּוֹת לֵאמֹר זֶה הַדְּבַר וְגו' פי' שֶׁרֵאשִׁי הַמַּטּוֹת כְּפִי בחי' הַיִּרְאָה שֶׁהִיָּה לָהֶם ע"י קְדוּשַׁת הַפֶּה כֵּן הִשְׁיֵג הַשְּׂרָרוֹת שֶׁלּוֹ מִי שֶׁהִיָּה בּוֹ יוֹתֵר יִרְאָה הִיָּה שׁוֹר גְּדוֹל שׁוֹר מְאֹה שׁוֹר אֵלֶּף הַכֹּל לְפִי עֲרָף הַיִּרְאָה שֶׁהִיָּה לוֹ כמאחז"ל עַל פְּסוּק שׁוּם תְּשִׁים עֲלֵיָהּ מְלָךְ שֶׁתְּהִיא אֵימָתוֹ עֲלֵיָהּ פי' שֶׁתְּהִיָּה עֲלֵיָהּ בחי' אֵימָה וְיִרְאָה שֶׁהִיָּה לְהַמְלִיךְ לְפָנָי ה' כֶּף יִהְיֶה שְׂרָרְתוֹ עֲלֵיָהּ וּמִשָּׁה

הַמְשִׁיף לָהֶם אוֹתָהּ הַבְּחִי ע"י זֶה הַדָּבָר פִּי בַּבְּחִי הַתַּחֲדָשׁוֹת שְׁחַדֵּשׁ בְּהוֹצָאת הַקְּלִיפּוֹת כַּנִּל וְהַזְהִיר לָהֶם עַל לֹא יַחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיּוֹצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה פִּי שֶׁהַזְהִיר לָהֶם שֶׁע"י שְׁמִירַת הַפֶּה יִשְׁיגוּ לַבְּחִי הַיִּרְאָה וְשִׁרְרוֹת שְׁנֹנְפָה לְזֶה ב"ב כֹּן יְהִי רִצּוֹן אָמֵן: פְּרָשַׁת מִסְעֵי אֵלֶּה מִסְעֵי ב"י וְגו' בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְגו' הִנֵּה יָדוּעַ שְׁעֵיקָר בְּרִיה"ע הִיְתָה בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל הַיִּרְאָה שְׁנִקְרֵאת רֵאשִׁית ע"ש שֶׁהוּא שֶׁעַר הָרֵאשׁוֹן שָׁבוּ נִכְנָסִים תַּחֲלִילָה וְאַח"כּ כְּשֶׁנִּכְנָסִין לַבְּחִי יִרְאָה אֲמִיתִית אֲזִי יִכּוּלִין לִכְנֹס ג"כ לַבְּחִי אֶהְבֶּה וְזֶה הִיְתָה ג"כ כַּנִּיחָה הַמ"ב מִסְעוֹת שְׁנֹסְעוּ ב"י מִמְצָרִים לֹא"י שְׁנֹסְעוּ מִמְדַּרְיָגָה לְמְדַרְיָגָה שִׁיגִיעוּ לַבְּחִי א"י בַּחֲוִי יִרְאָה אֲמִיתִית וְהָיוּ צָרִיכִים לַמ"ב מִסְעוֹת הַמְרֻמָּזִים לְשֵׁם מ"ב שֶׁיִּרְדַּע עִם יַעֲקֹב לְמְצָרִים וְבוֹ עָלוּ מִמְצָרִים כַּיְדוּעַ וְלָזֶה רִמְזָה ה' לְמִשְׁרַע"ה בְּאֶמְרוֹ אֱהִי"ה אֲשֶׁר אֱהִי"ה ר"ל שֶׁב' שְׁמוֹת אֱהִי"ה עוֹלָה גִימָט' מ"ב וּמְרֻמָּזִים ג"כ לְשִׁנֵּי הַבְּחִי יִרְאָה וְאַהֲבָה שְׁצָרִיף לְצַפּוֹת תָּמִיד לַבְּחִי אֵלֹהֵי וְזֶהוּ מִשְׁמַעוֹת הַלְשׁוֹן אֱהִי"ה שְׁמַצְפָּה לְהִיּוֹת בְּשׁוֹם בַּחֲוִי קַדְוִשָׁה שֶׁל יִרְאָה וְאַהֲבָה אֲמִיתִית וְתַחֲלִילַת הַכָּל צָרִיכִים לְדַבֵּק א"פ בַּבְּחִי אֶמֶת וְאַח"כּ יִכּוּל לְעֲלוֹת בְּאֵלֶּה מִסְעֵי שֶׁל בַּחֲוִי יִרְאָה וְאַהֲבָה ע"י שֵׁם מ"ב וְזֶהוּ מְרֻמָּז בְּתַפִּילַת ר' נְחוּנְיָא שֶׁהִיא אֲנָא בְּכַח וְכו' אוֹת א' בְּתַחֲלִילָתוֹ שֶׁל מֶלֶת אֲנָא מִם אוֹתִיּוֹת בְּאֶמְצַע וְאוֹת ת' בְּסוּף תַּעֲלוּמוֹת אוֹתִיּוֹת אֶמֶת וְזֶהוּ שְׁתַּקְנֵנוּ אַכְנֵה"ג בְּסִדְרַת הַתַּפִּילָה וּמְבִיא גוֹאֵל לַבְּנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שָׁמוּ בְּאַהֲבָה פִּי לְבַנֵּי בְּנֵיהֶם הוּא מְלִשׁוֹן בְּנֵי ר"ל שֶׁמְבִיא גוֹאֵל שֶׁיִּבְנֶה בַּחֲוִי מַלְכוּת ע"י לְמַעַן שָׁמוּ בְּאַהֲבָה ר"ל כְּשִׁישְׁרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִין לְהַגִּיעַ לַבְּחִי יִרְאָה וְאַהֲבָה בְּאֶמֶת לְמַעַן שָׁמוּ דְוָנוּקָא וְלֹא לְשׁוֹם קִיבוּל פֶּרֶס וְכו' מְרֻמָּז בְּפ' אֵלֶּה מִסְעֵי גִימ' יִרְאָה ר"ל שֶׁהַמְסְעוֹת הֵיוּ לַבְּחִי יִרְאָה לְצַבְּאוֹתָם מֵאַרְץ מְצָרִים כַּיְדוּעַ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן פִּי שֶׁעַל הַמְסְעוֹת הֵיוּ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַמְרֻמָּז לַבְּחִי אֶמֶת וּבַחֲוִי יִרְאָה פִּי מֹשֶׁה וְשׁוֹשְׁבֵינֵי דְמַלְכָּא בַּחֲוִי אֶהְבֶּה וְאַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינֵי דְמִטְרוֹנִיתָא בַּחֲוִי יִרְאָה וְכַמְאַמֵּר שֶׁהִיָּה אַהֲרֹן יִרְאָה וְבוֹשׁ לְגִשְׁתִּי שֶׁהִיָּה לוֹ בַּחֲוִי יִרְאָה בְּנוֹשֶׁת יִרְאָה פְּנִימִית כַּיְדוּעַ גַּם תַּבַּת בְּיַד מְרֻמָּז לְאוֹת מ' פִּי יוֹד פְּעָמִים ד' עוֹלָה מ"ם וְעוֹד שְׁאוֹת מ' הוּא אוֹת י"ד שְׁבַא"ב וְאַמְצַע שֶׁל כ"ז אוֹתִיּוֹת וּמֹשֶׁה מְרֻמָּז לְאוֹת א' שֶׁל אֶמֶת פִּי הוּא בַּחֲוִי אֶהְבֶּה כַּנִּל וְאַהֲבָה הִיא בַּחֲוִי א' בַּחֲוִי רֵאשׁוֹן לְיִרְאָה מְלַמְעֵלָה לְמִטְשָׁה וְאַהֲרֹן מְרֻמָּז לְאוֹת ת' שֶׁל אֶמֶת שֶׁהִיא בַּחֲוִי יִרְאָה שֶׁהוּא סוּפָא דְכָל דְּרָגִין כְּמוֹ אוֹת ת' שֶׁהִיא אַחֲרוֹנָה שְׁבָאוֹתִיּוֹת וְע"י בַּחֲוִי אֵלֹהֵי שֶׁהֵן אֶמֶת עָלוּ מִמְדַּרְיָגָה לְמְדַרְיָגָה בַּמ"ב מִסְעוֹת עַד שֶׁהַגִּיעוּ לַבְּחִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּחֲוִי יִרְאָה אֲמִיתִית שִׁיּוּכְלוּ לְהַגִּיעַ אַחַר כֵּן לַבְּחִי אֶהְבֶּה אֲמִיתִית: א"י אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאַרְץ מְצָרִים וְגו' וְאַלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם וְגו'.

הִנֵּה יָדוּעַ שֶׁמ"ב מִסְעוֹת שְׁנֹסְעוּ יִשְׂרָאֵל הוּא נֶגֶד שֵׁם מ"ב וְלִהְבִּין עֲנִין שֵׁם מ"ב ע"ד הַמוֹסֵר גַּם לְהִבִּין לְשׁוֹן הַפְּסוּקָא שְׁאֵמֵר בְּתַחֲלִילָה מִסְעֵיהֶם וְאַח"כּ לְמוֹצְאֵיהֶם שֶׁלְכַאוֹרָה ה"ל לְכַתּוּב בְּתַחֲלִילָה מוֹצְאֵיהֶם וְאַח"כּ הִיָּה בַּחֲוִי מִסְעֵיהֶם.

הִנֵּה עֵיקָר הַעֲבוּדָה הוּא דַּע אֶת אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וְעֲבֹדְהוּ הִיְיָנוּ שְׁצָרִיף הָאָדָם, לְעַבּוֹד אֶת ה' בַּבְּחִי דַּע"ת בַּחֲוִי הַתַּחֲבָרוֹת חו"ג בַּחֲוִי יִרְאָה וְאַהֲבָה בַּחֲוִי אֵם אֵב הִיְיָנוּ בַּחֲוִי יִרְאָה נִקְרֵאת א"ם לְשׁוֹן אֵימָא וְגַם שֶׁהוּא אִמָּה שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁבְּשִׁבִילָה נִבְרָא הָעוֹלָם כַּיְדוּעַ וּבַחֲוִי אֶהְבֶּה נִקְרָא א"ב מְלִשׁוֹן תַּא"ב וּמִשְׁתַּוָּקֵק לֵה' וְהִנֵּה שְׁנֵי מְלוֹת אֵלֹהֵי הִיְיָנוּ א"ם א"ב נַעֲשֶׂה מְצִירוּף שְׁלִשָׁה אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם אַמ"ב לְרִמְזוֹ שֶׁע"י שֶׁהוּא מְתַבְּוֵן בְּגִדְוִלְתוֹ וְאַחֲדוּתוֹ ית' וְאִיף שֶׁהוּא גוֹמֵל טוֹב לְמִי שִׁישְׁמָר מְצוֹתָיו וְיַעֲנִישׁ לְמִי שִׁיעֲבֹר עַל מְצוֹתָיו וּמֵאַמִּין בְּזֶה מְאוֹד נוֹפֵל עָלָיו אֵימָה נִפְחָד וּמְדַבֵּק א"ע לְג' אוֹתִיּוֹת הַנִּל אַמ"ב כְּשֶׁהֵם בְּמִלּוּאֵם כְּזֶה אֶל"ף מ"ם

בי"ת היינו שנדבק בבחי' אלה אלופו של עולם ונעשה האלה במילואה ע"י מ"ם שנתחבר לאלף ונעשה א"ם וע"י בחי' בי"ת שנתחבר לאלף ונעשה א"ב פנ"ל שאין לראה רק מא' וכן עיקר האהבה יהי' לאלף כענין ובו תדבק והוא אל"ף מ"ם בי"ת בגימטריא בני"י ישראל והוא בחי' ישראל אשר בך אתפאר שהוא מלשון פארות ענפים שהם אהבה ויראה פדוע והוא בחי' וה' בהיכל קדשו פי בנודאי א"א להגיע לבחי' אהבה בלתי אם יש לו בחי' יראה תחלה ואח"כ שוכן בחי' אהבה בחי' ה' בבחי' יראה בחי' אדני"י בחי' וה' בהיכל קדשו והנה ישראל בשעת יציאתם ממצרים הי' להם אז אור גדול מאוד בבחי' דקדושה רבה בחי' א"ם א"ב בשלימות וגם בשעת קריעת ים סוף הנה האור גדול מאוד ומה שלא הבינו כ"כ במצרים הבינו אח"כ בשעת קריעת י"ס היינו שבשעת מפת בכורות אעפ"י שמשא אמר וה' הפה כל בכור משמע אבל לא איש אחר רק הבכורים בלבד מ"מ האנשים לא ידעו להבחין בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור כמאה"כ אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם וגו' ודרו"ל אני הוא שהבחנתי במצרים בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור אני הוא שמבחין בין תכלת לקלא אילן וכו' פ"י כי הקב"ה בעצמו מבחין בין טיפה וכו' אבל האנשים לא ידעו וכאשר ראו שמתים הרבה יותר ממה שהפירו בהם שהם בכורים לכן אמרו פולנו מתים כי סברו בדעתם שהוא גזרה על פולם ולכך אמרו המצרים וגם ישראל ג"כ יען שלא הבינו ולא ידעו כל זאת וסברו ג"כ שכל המצרים ימותו ולא ישאר בהם כלום אבל אח"כ על היס פתיב וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים היינו שראו שלא מתו פולם במצרים ונשאר עוד סף רב שרדפו אחריהם וימותו בים אז וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים פ"י שאז ראו והבינו את גדולת הכוב"ה שבמצרים שלא מתו פולם כ"א הבכורים דנוקא ולא יותר ואעפ"י שהאנשים לא ידעו מי הוא הבכור אבל הכוב"ה הוא המבחין פנ"ל ואח"כ כשישראל נכנסו במדבר נסתלקה מהם גודל האור והקדושה ויראה ואהבה שהיה להם בשעת יציאת מצרים ורק רישומו נשאר והיה אז מסעי ב"י שנסעו והלכו עד שיגיעו לבחי' הראשונה שהיה להם בשעת יציאתם ממצרים ונהו מרומז בפסוק אלה מסעי בני ישראל ר"ת אמב"י לרמז על ג' אותיות ה"ל של בחי' א"ם א"ב ונוסף עוד אות יו"ד שהיה בחי' אמ"י אב"י היינו לרמז שמסעיהם היה ליסע לבחי' א"ם א"ב ה"ל א"ש י"צאו מ"ארץ מ"צרים ר"ת גימ' צ"א בחי' ב' שמות בחי' וה' בהיכל קדשו פנ"ל גם ב' תיבות בני ישראל גימ' אל"ף מ"ם בי"ת במילואם לרמז לבחי' התדבקות לבחי' אלה אלופו של עולם ע"י אותיות מ"ב שנתמלאו וכנ"ל וכל מסעיהם היו מ"ב כדי לבא לבחי' מ"ב ה"ל לבחי' שהיה להם בשעת יציאתם ממצרים ונהו ואלה מסעיהם למוצאיהם פי שמסעיהם היה להגיע לבחי' מוצאיהם לבחי' א"ם וא"ב שהיה להם בשעת מוצאיהם ממצרים פנ"ל: ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'.

ונ"ל שהתורה מרמזה לנו בזה דרך עבודה דהנה עיקר בחי' ארץ ישראל הוא כדי לבא לבחי' יראת הרומוות מהבורא עולמים ממ"ה הקב"ה ולקבל עליו עול מלכות שמים בשלימות באשר מושל בעליונים ובתחתונים פרצונו ותפרך מחמת ששם בא"י הוא עיקר השראת השכינה והתגלות מלוכת הכוב"ה לכה יכול להשיג שם בחי' קבלת עומ"ש בשלימות בגודל אימה נפחד ויראה ובושה והכנעה וזה היה עיקר נסיעתם במדבר ארץ ציה ושממה נחש שרף ועקרב כדי להתבונן ולהיות בעין שכלו שיש בחי' פחד ויראה

מדברים גשמיים אבל אין זה עיקר היראה מחמת שאין הנחש ממית רק שזה נכרא בעולם רק בשביל משל ודוגמא בעלמא והעיקר הוא לבא לבחי' ארץ ישראל שהוא בחי' קבלת עומ"ש באמת באימה ויראה אמיתיות ולראות להתחזק תמיד בהתחזקות יותר ויותר שיתגדל ויתקדש מלכותו וישמו הגדול והקדוש והנורא לראות תמיד שיתגדל ויתקדש מלכות הבו' ב"ה שמכונה בשם אדני ב"ה ותתמלא השם הזה בכל מלאני אותיותיו שזה מרמז על גדולת מלכותו ית"ש ונוכל לומר שזהו מרומז בפסוק ומדונתם מחוי' לעיר את פאת קדמה אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך דהנה מלכות הבורא ב"ה שמכונה בשם אדני נקרא בשם עיר וגדולת מלכותו שמרומז במלאני אותיותיו של שם הזה נקרא מחוי' לעיר פנודע וזהו ומדונתם מחוי' לעיר היינו שתראו לשקול ולמדוד ולכלס כל מעשיכם הן במעשה הן בדיבור הן במחשבה כדי שיתגדל כח אדני היינו שתתמלא אותיותיו של השם שמכונה בשם מחוי' לעיר היינו את פאת קדמה מרמז על אות א' משם ה"ל ויתמלא האות א' במילואו עוד ב' אותיות וזהו אלפים באמה מרמז על ב' אותיות מלואו ואת פאת נגב אלפים באמה מרמז על ב' אותיות מילואו של אות ד' מזה השם ואת פאת ים אלפים באמה מרמז על ב' אותיות מילואו של אות נ' מזה השם ואת פאת צפון אלפים באמה מרמז על ב' אותיות מילואו של אות יוד משם ה"ל וע"ז מרמז תחום שבת שהוא אלפים אמה לכל רוח הוא בחי' קבלת עול מלכותו ית"ש שהוא אל אדון על כל המעשים ותיבת שב"ת גימ' שם א"ל ושם אדנ"י במילואו פדאייתא בפתיים וזהו תחום שבת אלפים אמה היינו שבחי' שבת הוא בחי' מדריגות הדרגה ההולך בית אל הוא עבודת הבורא ב"ה להשתדל שיתגדל נא כח אדני במלאני אותיותיו של כל אות ואות תוספת ב' אותיות שנקרא אלפים אמה פאמור למעלה נעמה נחזור לענינו שעיקר יציאת בני ישראל ממצרים לבא לארץ ישראל ומסעיהם במדבר היה רק כדי שיצאו מבחי' יראה תראה מדרים מדברים גשמיים ולבא לבחינת יראה עלאה יראת הרומומות מפני מלך המלכים הקב"ה ע"י קבלת עול מלכותו ית"ש וזהו מרומז בפסוק אלה מסעי בני ישראל היינו שעיקר מסעי בני ישראל היה בשביל בחי' אל"ה מסע"י שהוא גימ' ירא"ה פנ"ל וזהו ויכתוב משה: את מוצאייהם למסעיהם ע"ל פ"י ה' גימ' ירא"ה היינו לקבל עול מלכותו הק' והטהורה בגודל אימת ויראה ופחד ובושה והכנעה ורמת וזיע רק מפני הבורא ית"ש לבדו פאמור למעלה ויה"ר שנופה ליראה כזו במהרה כיר"א: חסלת ספר במדבראלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו' וי"ל שלכאורה אינו מוכן שקול של איש אחד יהיה נשמע לכל ישראל ביחד ושמעתי מחמי זלה"ה על פסוק בעבר הירדן שמרומז בו מאחז"ל מלמד שהשכינה מדברת מתוך גרונה של משה ומרומז בעבר הירדן היינו שהאותיות שהם אחרי אותיות ירדן הם אותיות שכינה היינו אחר אות יו"ד ממלת ירדן הוא כ' אחר הרי"ש הוא שין אחר הד' ה' אחר הנ' טן אחרת וזהו הרמז שמשה דבר עם בחי' שכינה שנקרא עבר הירדן פנ"ל ע"כ דבריו ז"ל ונהנה בחי' שבת הוא הנקודה הפנימית של כל ימי השבוע היינו שבו בשבת הוא השכינה להשפיע לבל ימי החול וכן ארץ ישראל היתה הנקודה הפנימית של כל העולם ובחי' ירושלים ובהמ"ק וקודש הקדשים היתה הנקודה הפנימית לא"י שבו השכינה להשפיע קדושה והמה ישמרו את השבת ויקבלו השכינה ולכן נאסרו ט"ל מלאכות המשכן

בשבת פי עיקר בנן המשפן הוא בשביל השראת השכינה ובשבת ממילא בלא בנן המשפן יש בו השראת השכינה ומזה הפ' דרוז"ל איסור הט"ל מלאכות בשבת מפסוק אלה הדברים פידוע והנה שאר הנביאים היו צריכים לקדושת א"י ונוקא שבו השראת והשכינה אבל משה התנבא בעבר הירדן שאינו כמו א"י והיה בו בחי' השראת השכינה ע"י בחי' שבת לבד וזהו מרומז בפסוק אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן היינו בל"ה הדבריי"ם פי' בל"ח בחי' שבת המרומז באל"ה הדבריי"ם כנ"ל בל"ח זה דבר משה אל כל ישראל בנחד ונשמע קולו ולכלם ע"י השראת השכינה שהיה בו בעבר הירדן היינו אעפ"י שעדיין לא היה בא"י כמו שאר הנביאים מ"מ היה בו השראת השכינה מחמת בחי' שבת שגזפה לבחי' קדושת שבת כן יהי רצון אמן: בעבר הירדן במדבר וגו'.

ויש לדקדק שלכאורה אין זה סימן כי להעומד בחוץ לארץ משמע לו שעבר הירדן הוא בארץ פנעו ומלת במדבר אינו מהסימן כ"א התחלת התוכחה ולתרץ זה הנה ידוע מאחז"ל שעיקר בריה"ע היה בשביל הצדיקים שיוציאו האור מתוך החשך ויהפכו חשוכא לנהורא ע"כ פשפאים שום דינים על אדם יסתפל בהטוב שהוא הגנוז בתוכו ויברך על הרעה פשם שמברך על הטובה הנגלית פי' גם זו לטובה רק שהטוב נסתר ונעלם ואמר הרב הקדוש ר' חיים מקראסני צ"ל על גם זו לטובה פי' שידוע ששם הני"ה הוא רחמים ושם כו"ו ששם אותיות שאחר אותיות הוי"ה הם דין רק שהחסד גנוז בתוכו בהסתר ואותיות כו"ו של השם כו"ו זה החסד שבהם הם יותר נגלים פי' הם גימ' הוי"ה ואותיות ז"ו הם יותר דין והחסד נסתר בתוכו מאוד ביותר ולכן אמר נחום איש גם זו גם זו לטובה פי' גם אותיות ז"ו ששם מורים ביותר על בחי' דין מכל האותיות אעפ"י כ הם לטובה ג"כ שפונדאי החסד גנוז בתוכו ולזה מרמז הכתוב בעבר הירדן פי' מלשון רידוי ומכה בחי' דין ופי' בעבר הירדן להעביר הבחי' דין ודיבר משה רע"ה עם ישראל אודות האלו השמות של דינים פשפאו על ישראל בשום צרה ח"ו הסתכלו בהטוב הגנוז בצרה שהוא ויהפכו הצרה לרצה וממר"ה לרמ"ה כמו שהראה השי"ת למשרע"ה אצל מי מרה כמאה"כ ויורהו ה' עץ וישלף אל המים וימתקו המים ונעשה מן מר"ה רמ"ה פי' בנודאי בכל צרה הטוב והחסד גנוז בהסתר בתוכו רק שהקליפה החיצונה מסתירה כמו המין של החטה מסתיר החטה וצריכים להסירה מן החטה כן גם הקליפה ומוץ שעל החסד צריכים להסירה ע"י תשובה ולב נשבר וצום ומהפכים מוץ לצום ועי"ז נעשה ונתהפך מן צרה לרצה ומהפכים חשוכא לנהורא וגם הכתוב מרמז לזה בענין הצום דכתיב צום הרביעי וצום החמישי צום השביעי וצום העשירי וגו' ומספר כולם בגימ' שם הני"ה ב"ה שהוא רחמים פי' בנודאי החסד גנוז בתוכם רק שצדיקים צריכים להוציאם משם ולהפך מצום לקול קול יעקב כמספרם שנה צ"ו"ם ק"ו"ל שהגימ' של כל אחד ק"ל"ו וזשאה"כ השליף משמים ארץ תפארת פי' ארץ הוא מלשון רצון כמאחז"ל למה נקראת שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה ר"ל הקב"ה השליף משמים רצונו של היפוף צירוף אתנון בשביל תפארת והפכו הצירוף אתנון מן בחי' דין לבחי' רחמים מן חשוכא לנהורא כנ"ל וזהו מרומז בפסוק אלה הדברים אשר דבר משה אל כו"ו פי' אלה הדברים גימ' ט"ל כדרז"ל מלאכות המשפן ולענייננו נפרש ט"ל לגימ' כמספר השם כוז"ו שם של דון גם ס"ת של אל"ה הדבריי"ם אשר הוא תיבת מ"ר"ה

וס"ת של דב"ר מש"ה א"ל כ"ל ישראל"ל גימ' צר"ה ועל אלו הדברים דבר משה עם ישראל ולמד אותם שיהפכו את כל הג"ל לרחמים פשפא ח"ו מרה או צרה ח"ו ידעו שפונדאי יש חסד ורחמים געלם וגנוז בתוכה רק שעונותינו מסתירים אותו פמוץ לתבואה ע"כ יעשה תשובה בלב נשבר ונדכה ויקראו צום ויהפך מוץ לצום והשם ברחמיו יענה אותם ויהפך ממרה לרמה ומצרה לרצה ומצום לקול קול מבשר מבשר ואומר ישועות ונתמות במהרה בימינו אמן פן יהי רצון: א"י אלה הדברים אשר דבר משה וגו' ראה נתתי לפניכם את הארץ וגו': ודרו"ל אלה הדברים הזהיר על ט"ל מלאכות של שבת וגו' ולהבין זה הנה פתיב כל אשר חפץ הי עשה בשמים ובארץ ולכאורה מה חידוש משמיענו בזה לפי גדולתו ית' ופירשתי עפ"ה מי האיש החפץ חיים וגו' פי' כל אשר חפץ ה' פירושו כמו מי האיש החפץ חיים פי השם הוא עיקר ומקור החיים וזהו פירושו כל איש אשר חפץ להתדבק עצמו רק בה' חי החיים ומשים כל מגמותיו ותאוותיו ועשיותיו רק לה' בלבד ולא לתענוגי עולם הזה ונהבליו האיש הזה פונדאי עשה בשמים ובארץ היינו שמחבר ומייחד יחודים וממשיך שפע וקדושה וברכה משמים ממעל לעה"ז בחי' ארץ מתחת ומספרם וזהו עיקר בריאת האדם וזהו שאחז"ל אדם הראשון הנה מארץ עד לרקיע וכו' רמז לבחי' הג"ל שהיה ממשיך שפע משמים לארץ ומספרם וכמאמר הכ' פי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד בשמיא ובארעא והוא בחי' צדיק פידוע וזה ג"כ מרמז אות צדיק בזה צי"ד נוי"ן שמשבר בחי' יו"ד בחי' קדושה לבחי' נוי"ן בחי' נפילים בארץ ומביא אור לחושף ומתפך חשוכא לנהורא ובעבור בחי' השגה זו ניתנה להם ארץ ז' עצמין שבה השרה הקב"ה את שכינתו בחי' מקדש וירושלים ולזה נק' ארץ ישראל"ל גימ' אור חושף לרמז על בחי' חיבור אור לחושף פנ"ל וזשאה"כ ראה נתתי לפניך את הארץ אותיות ר"א"ה צ' פי' תראה ותשגיח ותסתכל באות צדיק שמרמז על בחי' יחוד יו"ד בנו"ן פנ"ל אמנם כ"ז הנה בזמן שביהמ"ק הנה קיים וארץ ישראל על מכונן ושם צנה ה' את הברכה והשרה שכינתו ית' לכן היו יכולים להגיע לבחי' השגה זו אבל בזמן הזה שאין א"י בשלימות ואין אנו יכולים להשיג כלל רק ע"י שמירת שבת פהלכתו וליזהר מן ט"ל מלאכות האסורים ולקיים כל המצות התלוים בה בקדושה וטהרה וזהו מרומז בפסוק אלה הדברים אשר דבר משה בעבר הירדן וגו' פי' על שלא היה בארץ ישראל עדיין והיה צריכים להשיג בחי' הג"ל לכן הזהיר אותם על ט"ל מלאכות בשבת ולשונמרו פדת כדי שעל ידו יוכלו להשיג בחי' הג"ל יה"ר שגנזכה לזה אכיה"ר: איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וגו' הבו לכם וגו' ואשימם בראשיכם וכתב רש"י ז"ל אשמים חסר מלמד שאשמותיהן של ישראל תלוין בראשי דיגיניהם וכנ"ל ולכאורה הדברים תמוהין שבכל הס"ת פתיב מלא ויש לפרש גם פן מדוע פתיב לשון ואשימם ולא פתיב לשון ואתם כמ"ש אח"כ ואתם ראשים וגו' ואפשר לומר בדרך רמז פי נודע שמי שנתמנה על הצבור צריך להיות בבחי' ענוה ושפלות באמת ולהיות ממעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד שמים להוכיח את העם על פניהם ואו הוא מכונה בשם יו"ד קטנה שבאותיות המרמזת על בחי' ענוה ושפלות אמנם מי שנתמנה על הצבור ואינו בבחי' ענוה כלל מרבה בכבוד עצמו ומתגאה על הצבור שלא לשם שמים ואז הוא מכונה בשם חסר יו"ד ואז אשמות העם תלוי בראשו ולזה יש לומר פנונת רש"י ז"ל דלזה פתיב התורה לשון ואשימם לרמז כשהממונה נתמנה על הצבור והוא בבחי' עטה

בבחי' יו"ד קטנה אז הוא ואשימם בראשיכם אבל פשהמנוה אינו בבחי' ענה כלל אז הוא בבחי' ואשמם בראשיכם חסר יו"ד קטנה שאשמותיהן של ישראל תלויות בראשיהם וכו' כמו שכתב רש"י ז"ל פנ"ל והנה משרע"ה התורה העידה עליו והאיש משה ענו מאד וכתוב באה"ח ז"ל שהיה בבחי' ענה ושלמות באמת עד שלא החזיק א"ע שהוא בבחי' ענה ושלמות כלל מחמת שהיה שפל בעיניו באמת ושמעתי בשם הרב הקדוש מפולנאה ז"ל שלקף כתב משה ע"ה בתורה ענ"ו חסר יו"ד פינון שלא החזיק א"ע לעניי כלל ואפשר לומר שזהו שאמר משרע"ה איכה אשא לבדי וגו' היינו איכה אשא לבד, יו"ד היינו בחי' יו"ד קטנה המרמזת לבחי' ענה פי' פינון שאין אני בבחי' ענה אף אוכל לשאת טרחכם ומשאכם ולהיות ממונה על הצבור הבו לכם אנשים חכמים וגו' ואשימם בראשיכם פשיהיה בבחי' יו"ד אז יהיה ואשימם וכו' יה"ר שגנזה לזה לבחי' שלמות באמת אכ"ר: פרשת ואתחנן ואתחנן אל ה' בעת שהוא לאמר וגו' ודרז"ל שהתפלל משה תקט"ו תפלות פמנין ואתחנן וי"ל למה התפלל כל כך תפלות וגם להבין מלת לאמר שלכאורה אין לו פירוש במקרא והנה ידוע מאחז"ל על בראשית בשביל היראה שנקראת ראשית ודקדקו חכמינו ז"ל באמרם היראה שנקראת ראשית פי' בשביל זה היראה דווקא נברא העולם ולא בשביל יראה אחרת ולהבין זה פי' אית יראה ואת יראה אית יראה תתאה והוא יראת העונש שירא מן הדין והעונש ומחמת זה עובד ה' והגם שעובד ה' ביראה אבל עכ"פ יראה פחותה הוא מאוד ונקרא יראה אחרית פי' הוא סוף המדריגות אבל אית יראה עילאה והיא יראת הרומוות שמתבונן ומעיין בגדולת ה' תמיד אף שכל העולם קמי' פלא ממש חשוב ובעבור זה נופלת עליו אימה ופחד ויראה ורעד ובנשת לעמוד לפני ממ"ה הקב"ה ומשנה את ה' לנגדו תמיד כמאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד ומתבונן כ"כ עד שנעשה בטל בעצמו ואינו תופס מקום כלל נגד רוממותו ית' ויראה זו הוא מעולה ונקראת יראה ראשית שהוא ראש כל המדריגות ועל יראה זו רמז שלמה המע"ה בחכמתו ואמר הן יראת ה' וגו' שכן בארמי קורין לאסת הן פי' יראה זו נקראת אסת מטעם הנ"ל ושתי היראות הנ"ל נרמזו בתפילין פי' מלת תפלה הוא לשון התפלות מלשון נפתלתי פידוע ונקראת תפלה של יד ר"ל האדם מחבר א"ע לעבודת הבורא ב"ה מחמת היד ר"ל בחי' דין כמאה"כ על ידקה ודרז"ל יד כה"ה שרמז על בחי' דין פידוע ומחמת אימת הדין מחבר האדם א"ע לעבודת הבורא"ה אבל תפילין של ראש מרמז על בחי' חיבור מחמת ראש ר"ל מחמת יראה הנ"ל הנקראת ראש וכן"ל ויראה זו היו יכולים להשיג בא"י דווקא כמו שרמזו במלת ישראל ל"י רא"ש ר"ל היראה הנקראת ראש וע"ז היה משתוקק משרע"ה ליכנס לא"י בכדי להשיג שלימות היראה ע"י מצות התלויים בארץ והתפלל תקט"ו תפילות בכדי שיעלה מתפלה לתפלה פי' תפלה הוא מלשון חיבור פנ"ל ועלה מתפלה של יד לתפלה של ראש עד מדרגות גבוהות מאוד עד שבנודאי השיג שלימות היראה ובנשת והכנעה תירה עד שנתבטל במציאות נגד רוממותו ית' ולא תפס מקום כלל בעיניו עד שאמר ונחנו מה וכמו שמעיד עליו הפתוב והאיש משה ענו מאוד רק שהא ביהא תליא שמחמת רוב ענותנותו פסבור היה שעדיין לא הגיע לשלימות היראה וע"כ השתוקק משה ליכנס לא"י ולהשיג שלימות היראה פנ"ל וזהו שרמז משרע"ה ואמר ואתחנן אל ה' ר"ל שחיבר א"ע בכמה תפלות וחיבורים ועלה מדרגות הרבה פנ"ל עד שהגיע מבחי' י"ד לבחי' רא"ש היינו מיראה תתאה לבחי'

יִרְאֶה עֵינָאָה וְזֶהוּ תַקְט"ו תְּפִלוֹת שֶׁהַמְּסַפֵּר שֶׁל י"ד ר"א ש' עוֹלָה תַקְט"ו בְּעֵת הַהוּא לֵאמ"ר ר"ל בְּשִׁבִיל לֵאמ"ר גִּימ' יִרְא"ה ה"ן לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ מְדַרְיָגָה הַנְּקִרְאָה יִרְאֶה הֵן שְׁהִיא בֵּא"י דְּנוֹקָא כְּנ"ל וּמִזֶּה נִבְּא לְבִיאוֹר הַכְּתוּב רַק הַשְּׁמֶר לָךְ וְשִׁמּוֹר נִפְשֶׁךָ מְאֹד וְגו' וְנִדְוַע מֵאֲחֻז"ל כֹּל אֲכִין וְרַקִּין מְעוּטִין וצ"ל רַק הַנְּאָמֵר כָּאֵן הוּא ג"כ מִיְעוּט וּמֵה מְמַעַט וּלְפִי מֵה שְׁאֲמַרְנוּ נִיחָא שְׁהִזְהַרְנוּ הַכְּתוּב רַק הַשְּׁמֶר ר"ל שְׁנִשְׁמַר אֶת בַּחֲוִי רַק בַּחֲוִי מִיְעוּט פִּי בַּחֲוִי הַכְּנֻעָה וְעֵנְנָה הַבָּאָה מִחֶמֶת יִרְאֵת בְּנִשְׁת הַנְּ"ל שְׁבֵא לֹו מִצַּד הַתְּבוּנָנוּתוֹ בְּגִדְוֹלַת הַבּוֹרָא ית' כְּנ"ל וְכַפֵּל הַכְּתוּב בְּאִזְהָרָה וְשִׁמּוֹר נִפְשֶׁךָ מְאֹד גִּימ' מ"ה כְּמוֹ שְׁאֲמַר מֵרַע"ה וְנִחְנּוּ מ"ה וְע"ד שֵׁאֲחֻז"ל מְאֹד מְאֹד הוּא שְׁכַל רִוּחַ פִּי מְאֹד נִקְרָא בַּחֲוִי הַכְּנֻעָה וְשִׁפְלוּת וְאֲמַר הַכְּתוּב פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים וְגו' כְּמֵאֲמַר חֲזוֹ"ל כֹּל הַמְּתִיזֶהָ אִם חָכֵם הוּא חָכְמָתוֹ מְסַתְּלָקֵת הַיְמָנוּ פִּי הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַשְּׁכָחָה אֵינָה אֱלָא בְּמִקּוּם הַס"א וְלֹא בְּמִקּוּם הַקְּדוּשָׁה כֹּלֵל ה"כ אֵי שְׁכָחָה לְפָנֵי כְּבוֹדָךְ וְע"ז אָמְרוּ חֲזוֹ"ל תִּלְמִיד חָכֵם מְוַתֵּר לְהִיּוֹת לֹו גֵּאוּנָה.

שְׁמִינֵי שְׁבִשְׁמִינֵי דְּנוֹקָא מְסַפֵּר ח' פְּעָמִים ח' ס"ד אָבֵל אִם תִּחְלֹק עַל פְּחוֹתֵמֵס"ד אֱלָקִים אֲפִילוֹ רַק אֶחָד נִשְׂאָר ג"ם וּמִיָּד כֹּל הַמְּתִיזֶהָ חָכְמָתוֹ מְסַתְּלָקֵת. מְמָנוּ וּמִשְׁתַּפְּכַת ע"כ הַזְהִיר הַכְּתוּב בְּיוֹתֵר עַל בַּחֲוִי עֵנְנָה וְאֲמַר לְשִׁמּוֹר בַּחֲוִי ר"ק וּמֵאוֹ"ד כְּנ"ל וְעִי"ז לֹא יִשְׁלֹוּט בּוֹ בַּחֲוִי שְׁכָחָה וְאֲמַר פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ לְפָנֵי יְסוּרוֹ מִלְּבַבְךָ שְׁנֵי לְבָבוֹת ר"ל שְׁנֵי פְּעָמִים ל"ב עוֹלָה גִימָט' ס"ד ר"ל שְׁלֹא תִסּוּרוּ מִמְּסַפֵּר ס"ד הַנְּזַכֵּר בְּגִמְרָא שְׁמִינֵי שְׁבִשְׁמִינֵי כְּדֵי שְׁלֹא יִשְׂאָר ג"ס שְׁעַל יְדֵי בַּחֲוִי ג"ס שׁוֹלֵט הַשְּׁכָחָה ח"ו גַּם נוֹכַל לְפָרֵשׁ עו"ה עפ"י מֵאֵה"כ פֶּן תִּאֲכַל וְשִׁבְעָתָ וְגו' וְרַם לְבַבְךָ וְגו' וְשְׁכַחַתָּ שְׁעַל יְדֵי אֲכִילָה מְרוּבָה וְתַעֲנוּגֵי עוֹה"ז הַגְּשָׁמִי נִתְרוּמֵם הַלֵּב וְגוֹבְרָת הַשְּׁכָחָה וְלִכְּן אָמְרוּ חֲזוֹ"ל כֹּף הוּא דְרַכָּה שֶׁל תּוֹרָה פֶּת בְּמִלַּח תִּאֲכַל וְגו' וְעוֹד אָמְרוּ חֲזוֹ"ל בַּמ"ח דְּבָרִים הַתּוֹרָה נִקְנִית וּמֵהֶם בְּמִיְעוּט שִׁיחָה וּמִיְעוּט שִׁינָה וּמִיְעוּט תַעֲנוּג וּמִיְעוּט ד"א וְעַל אֱלָה הַמִּיְעוּטִין רַמְזוּ הַכְּתוּב רַק הַשְּׁמֶר לָךְ ר"ל שְׁתִּשְׁמְרוּ אִזְהָרַת חָכְמִינוּ ו"ל בְּעֵנְנֵי מִיְעוּט הַיְיָנוּ מִיְעוּט אֲכִילָה מִיְעוּט שִׁיחָה וְכו' וְכו"ל וְעַתָּה נִתְבָּאֵר הַיֵּטֵב עוֹד פְּסוּק אֶחָד שְׁנֵאֲמַר אֲנִכִי עוֹמֵד בֵּין ה' וּבִינֵיכֶם פִּי יִרְאֵתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְגו' ר"ל שְׁהוֹכִיחֶם מֵרַע"ה וְאֲמַר לָהֶם מֵה גֵרָם לָכֶם שְׁהוֹצֵרְכֶתֶם שִׁיחָה אֲנִכִי עוֹמֵד בֵּין ה' וּבִינֵיכֶם מִחֶמֶת פִּי יִרְאֵתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ ר"ל שְׁיִרְאֵה שְׁלָכֶם הֵיטָה פְּחוֹתָהּ רַק מִפְּנֵי הָאֵשׁ שְׁמַרְמְזוּ עַל בַּחֲוִי הַדִּין וְלֹא עֲלִיתֶם בְּהָר פִּי שְׁלֹא עֲלִיתֶם בְּמַעְלוֹת שֶׁל בַּחֲוִי שְׁמַרְמְזוּ עַל בַּחֲוִי הַכְּנֻעָה וְעֵנְנָה כְּמֵאֲחֻז"ל לְמָה נִתְּנָה תּוֹרָה עַל הַר סִינַי מִפְּנֵי שְׁנִמּוּךְ מִכָּל הַהָרִים גַּם מְרוֹמְזוּ בַּס"ת שֶׁל ל"ב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה אוֹתִיּוֹת בַּה"ר וְזֶה רַמְזוּ לָהֶם מִשְׁרַע"ה בְּאִזְמָרוֹ וְלֹא עֲלִיתֶם בְּהָר פִּי שְׁלֹא הֵייתֶם בְּמַעְלָה זוֹ שֶׁל בַּה"ר וְגַם לֹא בְּמַעְלוֹת לֵאמ"ר שְׁמַרְמְזוּ עַל בַּחֲוִי יִרְא"ה ה"ן כְּנ"ל גַּם מְרוֹמְזוּ בְּמִלַּת לֵאמַר אוֹתִיּוֹת ל"א ר"ם ר"ל שְׁלֹא יִהְיֶה בְּבַחֲוִי רַם כ"א בְּבַחֲוִי עֵנְנָה וְיִרְאֵת הַרוּמָמוֹת שְׁנִזְכָּה לְזֶה אָמַן כֵּן יְהִי רְצוֹן: עוֹד נוֹכַל לְפָרֵשׁ בְּזֶה עֵדָה"מ לְמָה מְסַפֵּר תַקְט"ו תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּה מִשְׁרַע"ה הַזֶּה יְדוּעַ מֵאֲחֻז"ל לְעוֹלָם: לְמִן אָדָם אֲפִילוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה שְׁמִתוֹךְ שְׁלֹא לְשִׁמָּה בָּא לְשִׁמָּה הַיְיָנוּ שְׁלֹא לְשִׁמָּה פִּי שְׁלֹא לְקַטֵּר ח"ו וְלֹא לְשׁוּם גְּדוּלוֹת ח"ו אֱלָא פִּי שְׁלוּמֵד ע"מ לְקַבֵּל פָּרֵס כ"א לְפִי מְדַרְיָגָתוֹ שְׁמִי שֶׁהוּא עַדִּין בְּגִשְׁמִיּוֹת לוֹמֵד ע"מ לְקַבֵּל פָּרֵס בְּעוֹה"ז הַגְּשָׁמִי וּמִי שְׁנִזְכָּרָךְ יוֹתֵר לוֹמֵד ע"מ לְקַבֵּל פָּרֵס בְּעוֹה"ב וּבְכוֹנוּנָה זוֹ רִשְׁאֵי לְלִמּוּד שְׁמִתוֹךְ בַּחֲוִי זוֹ יִגִּיעַ וְיִשְׁיֵג לְבַחֲוִי לְשִׁמָּה מִפְּשׁ בַּחֲוִי יִרְאֵה פְּנִימִיּוֹת יִרְאֵת בְּנִשְׁת וְשְׁנֵי הַבַּחֲוִי הַנְּ"ל נִקְרָאִים בְּשֵׁם שְׁמִים וְאֶרֶץ הַיְיָנוּ בַּחֲוִי א' שְׁלֹא לְשִׁמָּה נִקְרָא בַּחֲוִי אֶרֶץ וּבַחֲוִי לְשִׁמָּה נִקְרָא

בְּשֵׁם שְׁמַיִם בְּחַי גְּדוּלָה וּבְשִׁבִיל אֱלוֹהֵי ב' הַבְּחַי נִבְרָא הָעוֹלָם כְּמֵאֵמֶר בְּ"רֵאשִׁית ב' ראשית ר"ל בְּשִׁבִיל ב' בְּחַי רֵאשִׁית הֵינּוּ שְׁנֵי בְּחַי יִרְאֶה הַגָּ"ל בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הֵינּוּ שְׁנֵי בְּחַי הַגָּ"ל בְּעֶצְמָם נִקְרְאוּ שְׁמַיִם וְאָרֶץ וּבְשִׁבִילֵם נִבְרָא הָעוֹלָם וּבְחַי' הָא' נִקְרָא תְּפִלָּה שֶׁל יָד שֶׁהוּא בְּחַי יָד בְּחַי' מְקַבֵּל הֵינּוּ שְׁפִנְנָתוֹ לְקַבֵּל פָּרֶס וּבְחַי' הַשְּׁנִיָּה נִקְרָא תְּפִלָּה שֶׁל רֵאשׁ בְּחַי תְּכֵמָה שְׁמַבִּין בְּתַכְתּוֹתוֹ שְׁאִין זֶהוּ עֵיקַר הַכְּנוּנָה וּמְכוּוֵן לְשִׁמָּה מְמַשׁ וְלֹא לְקַבֵּל פָּרֶס וּבְחַי' הֵרֵאשׁוּנָה הוּא בְּחַי' גְּלוּת פִּי שֶׁהֵיִרְאָה הוּא בְּבְחַי' גְּלוּת בְּחַי' לְבוּשׁ שְׁנִיתִלְבָּשׁ בְּכְנוּנַת קִיבוּל פָּרֶס וּבְחַי' הַשְּׁנִיָּה הוּא בְּחַי' גְּאוּלָּה שְׁנִגְלָה כְּבוֹד ה' שֶׁכָּל כְּנוּנָתוֹ אֵינּוּ כ"א לְשִׁמָּה וְזִשְׂאָה"כ וְהֵינָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְגו' ר"ל שֶׁהֵינָה בְּחַי' הֵיִרְאָה בְּשִׁלְיִמוֹת וְהוּא בְּחַי' מ"ם פְּתוּחָה מ"ם סְתוּמָה בְּחַי' מְשִׁיחַ א' מְשִׁיחַ ב' הֵינּוּ מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן הוּא בְּחַי' א' שְׁאִינָה בְּשִׁלְיִמוֹת וְאַח"כּ יְהִיָּה בְּחַי' מְשִׁיחַ הַשְּׁנִי בְּחַי' יִרְאֶה בְּשִׁלְיִמוֹת וּמְרוֹמְזוּ בְּפֶסוּק פִּי לְקַתָּה מִיַּד ה' כְּפָלִים בְּכָל חֲטָאֲתֵיהֶּ פִּי מִיַּד ה' מְרַמֵּז לְשְׁנֵי מִמִּי"ן פִּי יָד ה' גִּימ' מ' וּמ' שְׁפָרָשׁ הַתִּיבָה מְרַמֵּז לְשְׁנֵי מִמִּי"ן מִם פְּתוּחָה מִם סְתוּמָה בְּחַי' מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן מְשִׁיחַ שְׁנֵי פִּי אֶפְיָלוֹ בְּחַי' רֵאשׁוּנָה הוּא ג"כ בְּחַי' מְשִׁיחַ בְּחַי' גְּאוּלָּה נִגְדָה מֵה שֶׁהֵינָה מְקוּדָם שֶׁלֹּא לְמַד אֶפְיָלוֹ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה הֵינּוּ שֶׁהֵינָה לוֹ חֶסְרוֹן אֲמוּנָה אֲבָל כְּשִׁלְוֹמֵד עכ"פ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה הֵינּוּ ע"מ לְקַבֵּל פָּרֶס הוּא מְצַד אֲמוּנָה שִׁישׁ קִיבוּל פָּרֶס לְכֵן נִקְרָא גַם בְּחַי' זוֹ בְּחַי' מְשִׁיחַ בְּחַי' גְּאוּלָּה וּשְׁנֵי הַבְּחַי' יַחַד נִקְרָא ב"כ בְּחַי' ב"ן פִּי שְׁנֵיֵהֶם הֵמָּה בְּחַי' קְדוּשָׁה בְּחַי' שֵׁם הָעֶצֶם יִתְבַּרַךְ גִּימ' ר"ו וּשְׁנֵי הַשְּׁמוֹת גִּימ' ב"ן גִּימ' ב"כ כֹּל זֶהוּ בְּכָל חֲטָאֲתֵיהֶּ ר"ל שֶׁבְּגְלוּת הָיוּ חֲסָרִים בְּחַי' בְּכָל הֵינּוּ חֲטָאֲתֵיהֶּ מְלִשׁוֹן חֲסָרוֹן שֶׁהָיוּ חֲסָרִים שְׁתֵּי הַבְּחַי' קְדוּשָׁה בְּגְלוּת וּע"ז אָמַר נַחֲמוּ נַחֲמוּ שְׁנֵי נַחֲמוֹת נִגְדָה שְׁנֵי הַבְּחַי' מְשִׁיחַ הַגָּ"ל שֶׁתְּקַבֵּל מֵה' בְּחַי' מִי"ד ה' בְּחַי' שְׁנֵי מִמִּי"ן הַגָּ"ל שְׁנֵי בְּחַי' מְשִׁיחַ הַגָּ"ל וּשְׁנֵי הַבְּחַי' הַגָּ"ל נִקְרָאִים בְּשֵׁם יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל בְּחַי' הֵרֵאשׁוּנָה נִקְרָאֵת בְּחַי' יַעֲקֹב שְׁאֵינּוּ כ"כ בְּשִׁלְיִמוֹת וּבְחַי' הַשְּׁלִימָה הוּא בְּחַי' יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ וְאֶתְחַנֵּן אֵל ה' וְדַרְזוּ"ל תִּקְט"ו תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּה מְשִׁיחַ פְּמִנֵּן וְאֶתְחַנֵּן וּמְרַמֵּז לְעֵנִיבּוֹ בְּאֶמְרוֹ וְאֶתְחַנֵּן אֵל ה' פִּי שֶׁמְשִׁיחַ הַתְּפִלָּה תִּקְט"ו תְּפִלוֹת פְּמִנֵּן וְאֶתְחַנֵּן וְקִרְבָּם אֵל בְּחַי' הוּי"ה שֶׁהוּא מְסַפֵּר כ"ו וְנִעְשָׂה גִימ' יִשְׂרָאֵל וְנִעְשָׂה בְּחַי' הַגְּדוּלָּה בְּשִׁלְיִמוֹת שְׁנִקְרָאֵת יִשְׂרָאֵל בְּחַי' יִרְאֶה בְּוִשֵׁת לְשִׁמָּה מְמַשׁ יו"ר שְׁנִזְנָפָה לְזֶה אַכִּיָּה"ר: עוֹד יֵשׁ לְפָרֵשׁ שֶׁהַתְּפִלָּה מְשִׁיחַ תִּקְט"ו תְּפִלוֹת פְּמִנֵּן וְאֶתְחַנֵּן וְכנ"ל לְהַבִּין זֶה גַם לְהַבִּין הַפ' פִּי לְקַחַה מִיַּד ה' כְּפָלִיִּים בְּכָל חֲטָאֲתֵיהֶּ וַיִּל"ד וְכִי אֶפְשָׁר לְיִקַּח כְּפָלִיִּים עוֹנֵשׁ עַל הַחֲטָא שֶׁכָּנֵד גְּדוּלָּתוֹ יֵת וְלְתַרְץ זֶה נִקְדִּים מֵה דְאִיתָא רוּמִי רַבְתָּא רוּמִי זְעִירְתָא הֵם מְחַשְׁבִּין עֵינִין וְשִׁמְעֵתִי פִּירוּשׁ רוּמִי רַבְתָּא הוּא בְּסִי' גְּאוּנָה רוּמִי זְעִירְתָא הוּא בְּחַי' עֲנָנָה שְׁמִרְגִישׁ אָדָם בְּעֶצְמוֹ כְּסָבוֹר שֶׁהוּא בְּתַכְלִית בְּחַי' עֲנָנָה וְנוֹכַל לְפָרֵשׁ עוֹד עַד"ז שִׁישׁ ב' בְּחַי' רְעוֹת הַמְּחַשְׁבִּין הָעֵינִינִין מִבְּחַי' תְּשׁוּבָה בְּחַי' א' הוּא בְּחַי' גְּסוֹת מְמַשׁ שְׁכְּסָבוֹר שֶׁהֵגִיעַ לְתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת בְּתוֹרָה וּמְצוֹת וּא"כ אֵין צְרִיךְ עוֹד לְבְּחַי' תְּשׁוּבָה לְפִי דְעָתוֹ וְהוּא עֲצַת הַיִּצְה"ר הַמְּטַעֵה אוֹתוֹ וְזֶהוּ בְּחַי' רוּמִי רַבְתִּי לְשׁוֹן הַרְמָה וְהַפְּרָשָׁה מֵה' ע"י רַבְתִּי בְּחַי' גְּדוּלוֹת וְגְסוֹת בְּחַי' ב' הוּא מִי שְׁרוּאָה אֶת נִגְעָיו בְּאֶמֶת בְּכָל פְּרִטִי אֵיבְרִיו אֵיךְ שֶׁפָּגַם בְּרֵאִיָּה וְשִׁמְיָעָה דִּיבּוֹר וּמְחַשְׁבָּה וּמְעֵשָׂה ע"י מְעֵשָׂיו הָרָעִים וְנִתְרַחַק מְאוֹד מְאוֹד מְאוֹד פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים וּבְעֵבוֹר זֶה נִתְמַרְמַר מְאוֹד לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וּמִיָּאֵשׁ בְּלָבוֹ לומר ח"ו אֵין לוֹ תִּקְנָה עַל כָּל מְעֵשָׂיו הָרָעִים וּמִי אֲנִי לְגִשֵׁת לְקוֹדֶשׁ בְּבְחַי' עֲבוּדָה לֵה' לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְצָנָה אוֹ לְהַתְּפַלֵּל כְּדִי לַעֲשׂוֹת בְּחַי' יַחֲוֹד קוֹב"ה וּשְׁכִינְתֵיהֶּ הֲלֹא טָמֵא אֲנִי וְרַחוּק וְכָל זֶה הוּא

מְרוּב שְׁפִלוּתוֹ בְּאֵמֶת אֲמָנָם זֶה הוּא בַחִי רוּמִי זְעִירָתָא לְשׁוֹן הַרְמָה וּמְפָרֵשׁ מַה' מַחֲמַת זְעִירָתָא מַחֲמַת בַחִי עֲנֹהָ שֶׁהוּא ג"כ עֲצַת הַיְצִיָּה ר"ר פְּדִי לְהַחֲשִׁיף עֵינָיו מִבַּחִי תְּשׁוּבָה ע"י שְׁפִלוּתוֹ אֲבָל לֹא בְּזָה בָּחַר ה' שִׁיתִּינְיָאשׁ הָאָדָם מִבַּחִי תְּשׁוּבָה כִּי אֲדַרְבֵּה זֶה הֵיטָה עֵיקָר בְּרִיה"ע בְּגִין דִּיתְקֵרִי רַחוּם וְכו' כַּמֵּאחֻז"ל עַד לֹא בָּרָא עֲלֵמָא בָּרָא תְּשׁוּבָה וְחַפְזָא ה' בְּתִשְׁבַּח רְשָׁעִים וַיְדוּ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂפִיָּם כָּל מִינֵי תְּשׁוּבָה הֵן תְּשׁוּבָה מִבַּחִי גְּאֹנָה פְּשׁוּטָה שֶׁהוּא בַחִי רוּמִי רַבְתָּא הַגָּ' לְפָאֶשֶׁר שָׁב אֶל ה' בְּכָל לְבָבוֹ מִיָּד מְקַבְּלוּ וְנִקְרְאוּ תְּשׁוּבָה עֵילְאָה בְּעֵבוֹר שֶׁהוּא בַחִי תְּשׁוּבָה עַל בַחִי רוּמִי רַבְתָּא וְגַם הַתְּשׁוּבָה עַל הַבַּחִי הַשְּׁנִית הַנִּקְרְאוּת רוּמִי זְעִירָתָא הַגָּ' לְהֵינּוּ שְׁפָרוּב שְׁפִלוּתוֹ יֵאָמֵן בַּה' שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנּוּן וְכוֹנֵן וְכוֹנֵן דְּאֵי יִקְבַּל תְּשׁוּבָתוֹ בְּלִבּוֹ הַנְּשָׁפֵר וְהַנְּדָפֵר וְתְּשׁוּבָה זֹו נִקְרְאוּת תְּשׁוּבָה תַּתְּאָה וְזֶהוּ ה"א עֵילְאָה ה"א תַּתְּאָה כִּי אוֹת ה"א מְרַמֵּז עַל בַחִי תְּשׁוּבָה כְּמֵאמֶר חַז"ל ה"א פְּתַח לֹו פְּתַח בְּרַגְלֵי הַשְּׂמָאלִית וְשְׁנֵי צוּרוֹת יֵשׁ לַה' הֵינּוּ ד"י ד"ו וְצוּרָה הַיּוֹתֵר מְעוֹלָה הֵינּוּ צוּרַת ד"י שְׁנֵשְׂאָר פְּתַח גְּדוֹל לְתְּשׁוּבָה וְהוּא בַחִי יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂפִיָּם לְרַמֵּז עַל אוֹת ה"א שֶׁהוּא צוּרַת ד"י כְּנ"ל וְלָכֵן צָרִיף הָאָדָם לִיָּזְהֵר מְאֹד שְׁלֹא יִלְכַּד ח"ו בְּעֲצַת הַיְצִיָּה ר"ר עִם ב' בַּחִי הַגָּ' לְ ע"ז הַזֵּהִירוּ הַפְּתוּב וּמְרַמֵּז לָנוּ בְּפִסּוּק רַק הַשְּׁמֵר לָהּ וְשְׁמֹר נִפְשָׁהּ מֵאֵן וְגו' פִּי שֶׁתְּשְׁמֹר בַּחִי רַק כַּמֵּאחֻז"ל אֲכִין וְנִקְיִן מִיְעוּטִין ר"ל לְשְׁמֹר בַּחִי הַמִּיְעוּט שִׁיְהִיָּה לָהּ הֵינּוּ כְּשִׁיְהִיָּה לָהּ בַּחִי שְׁפִלוּת גְּדוֹל בְּרֵאוּתָהּ גְּדוֹל הַפְּגָמִים שֶׁפְּגַמְתָּ בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיוֹנִים וְתַפּוֹל לָהּ מְאֹד בְּקִרְבָּהּ תִּרְאֶה שְׁלֹא תִתִּינְיָאשׁ חַיּוּ כְּנ"ל רַק אֲדַרְבֵּה חֲזַק וְאַמִּץ וְתֵאמֵן בַּה' שֶׁחַפְזָא חֲסֵד הוּא וּמְקַבֵּל שְׂפִיָּם כְּנ"ל וְשְׁמֹר נִפְשָׁהּ מְאֹד ר"ל ע"ד שְׁאָמְרוּ חַז"ל מְאֹד מְאֹד הָיִי שְׁפֵל רוּת וְכו' ר"ל מְאֹד מְרַמֵּז עַל בַּחִי גְּסוּת בַּחִי רוּמִי רַבְתָּא וְצָרִיף לְשְׁמֹר אֶת נִפְשָׁהּ מִמְּנָה וְעַל שְׁנֵי בַחִי אֱלוּ הַגָּ' לְאֵמֶר הַנְּבִיא הַשִּׁיבָנוּ ה' שְׁנֵי פְּעָמִים הֵינּוּ א' עַל לָמָּה לְנַצַּח תְּשַׁכְּחֵנוּ ר"ל עַל בַּחִי הַשְּׁכָחָה בַּה' מְרוּב גְּאֹנָה בַּחִי רוּמִי רַבְתָּא וְע"ז הַתְּפִלָּה הַשִּׁיבָנוּ וּפְעָם ב' צָעַק עַל בַּחִי כִּי אִם מְאֹס מְאֹסְתָנוּ ר"ל עַל בַּחִי רוּב שְׁפִלוּת עַד שֶׁלְּבוּ נִשְׁבֵּר וְנִמְאָס בְּקִרְבוֹ מְרוּב חֲטָאֵיו וְע"ז בָּא לְבַחִי יֵאוּשׁ כְּנ"ל וְע"ז הַתְּפִלָּה וְאָמַר שְׁנִית הַשִּׁיבָנוּ וְע"ז אָמַר הַנְּבִיא נַחֲמוּ נַחֲמוּ שְׁתֵּי פְּעָמִים לְרַמֵּז עַל ב' בַּחִי הַגָּ' לְכִי לְקַחְתָּה כְּפִלִּים בְּכָל חֲטָאֵיהֶּ וְגו' ר"ל שֶׁעֲשִׂתָּהּ תְּשׁוּבָה בְּכַפְלָיִים הֵינּוּ עַל שְׁתֵּי הַבַּחִי הַגָּ' לְ וּמְרַמֵּז בְּפִסּוּק יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְּפָאֵר וְגו' ר"ל יִשְׂרָאֵל בְּגִימ' אֹר חֲנוּשָׁה שְׂרוּא"ה אֹר מִתּוֹף הַחוּשָׁה שְׁלוֹ שְׁהִיָּה לוֹ בַּחִי חֲנוּשָׁה בְּרוּב שְׁפִלוּתוֹ כְּנ"ל וּבְעֵבוֹר שְׁנַתְּחַזֵּק בְּאֵמוּנָה שְׂמֵאֵמִין שֶׁתְּשׁוּבָה הוּא הָרֵאשׁ וְעֵיקָר לְכָל כַּמֵּאמֶה"כ בְּהַפְּרָאָם וְאֵרַז"ל בַּה' בְּרָאָם ר"ל בַּחִי ה"א בַּחִי תְּשׁוּבָה בַּחִי לֹד כְּנ"ל בְּבַחִי זֹו נִבְרָא הָעוֹלָם וּבַחִי זֹו נִקְרְאוּת רֵאשׁ לְבְרִיה"ע וְגַם נִקְרְאוּת יָד כְּנ"ל וְלָזֶה הַתְּפִלָּה מְשָׁה תַקֻּט"ו תְּפִלוֹת לְרַמֵּז עַל בַּחִי תְּשׁוּבָה שְׁנִקְרְאוּת רֵאשׁ"ש י"ד גִּימ' תַקֻּט"ו שְׁנִזְנָפָה לְבַחִי תְּשׁוּבָה בְּאֵמֶת אַכִּיה"ר: עוֹד יֵשׁ לְהַבִּין מַה הַמְכוּוֹן בְּזֶה שֶׁהַתְּפִלָּה תַקֻּט"ו תְּפִלוֹת וְאֵח"ז אָמַר לוֹ ה' אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֱלִי עוֹד בְּדָבָר הַזֶּה וְאֶפְשָׁר לֹדֵר ע"ד רַמְזֵי שְׁנֵי ב' בַּחִי בְּעֵבוֹדַת הַשִּׁי"ת בַּחִי א' בְּעוֹבְדֵין דְּאִיתְּגַלִּיא בְּמִצּוֹת וּמַע"ט לְשַׁעֲבָד א"ע לְהִיּוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן לְבוֹרָא עוֹלָמִים ב"ה בַּחִי וּבַתְּפִלָּין וְצָדִיקָה וְכַדוּמָה בְּמִצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְקַיֵּים מִצְוֹת רַמ"ח מ"ע וְלְהִיּוֹת בְּבַחִי יִרְאֵת ה' שְׁלֹא לְעֵבֹר עַל מִצְוֹתָיו ח"ו וְשֵׁס"ה מִצְוֹת ל"ת וּבַחִי בִי"ת הוּא עֵבוֹדַת ה' בְּאִיתְּפִסִּיא וְהוּא עֵבוֹדָה שְׂבִיחוֹת וְלֵב שְׁלֹא יִזִּיז רַגַע אַחַת מִבַּחִי יִרְאֵת ה' בְּמוֹחֹו וּלְכַבּוֹ וְלְהִיּוֹת בְּבַחִי שְׁפִלוּת לְקַיֵּים שְׁנִיתִי ה' לְגַדִּי תְּמִיד וְכִמוֹ שֶׁאֵחַז"ל כָּל הַמְהַלֵּף בְּקוּמָה זְקוּפָה כְּאֵלוֹ דוֹחֵק רַגְלֵי הַשְּׁכִינָה שְׁנֵאָמַר

מלא כ"ה"כ ועפ"י"ז אַפְשָׁר לְהַבִּין מְדוּעַ נִזְכָּר בַּפ' תְּשׁוּבָה ב' פְּעָמִים הַשִּׁיבָנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה כְּשֶׁאָדָם מִתְּבוּנָה בְּשִׁכְלוֹ לִפְנֵי מִי הוּא עוֹמֵד וְלִפְנֵי מִי הוּא עֹתִיד לִיתֵן דִּין וְחֲשׁוֹן וְהוּא הַחֲשׁוֹן אֲשֶׁר יִחְשָׁב כָּל מָה שֶׁחֲטָא וּפְגַם נֶגֶד רְצוֹן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים ב"ה וְנֶגֶד זֶה יִחְשָׁב הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעוֹשָׂה עִמּוֹ הַבּוֹב"ה בְּכָל עֵת וְרַגַע עַד אֵין סוּף וְזוֹכֵר כָּל חֲטָאֵיו וְעוֹנֹתָיו וּפְשָׁעָיו וּמִתְחַרֵּט עֲלֵיהֶם וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלִימָה בְּעוֹבְדֵי דְאִתְגַּלְיָא לְהֵיוֹת בְּבַחֵי סוּר מֵרַע וְעֹשֶׂה טוֹב בְּנוֹדָאֵי תְּשׁוּבָה כְּזֶה מְקוֹבְלָת לִפְנֵי ית' וְצָרִיךְ כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְהֵאֱמִין בְּזֶה אֲשֶׁר בְּזֵאת יִכְפֹּר עוֹנוֹ כִּי עֵיקַר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הִיְתָה בְּשִׁבִיל בַּחֵי תְּשׁוּבָה וְכִמוֹ שֶׁשִּׁמְעָתִי מִהַמַּגִּיד זִלְלָה"ה שֶׁבַּחֵי תְּשׁוּבָה נִקְרְאָת אִם כִּי הִיא אִם הָעוֹלָם שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הִיָּה בְּרִיָּה"ע אֲמַנָּם כְּשֶׁיַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה עַד"ז יוֹכֵל לְבוֹא לְבַחֵי גִסּוֹת הָרוּחַ ח"ו בְּחוֹשְׁבוֹ שֶׁהוּא מְגוֹנָה מִכָּל עוֹן וְיִלְכֵד בְּגִסּוֹת הָרוּחַ מִחֲמַת שְׁבָטוֹת שְׁנֵתְכֶפְרוּ עוֹנֹתָיו וְהוּא נָקִי וְנוֹד מִפְשָׁעָיו וְצָרִיךְ תְּשׁוּבָה ע"ז ג"כ שֶׁיְהִיָּה נִכְנָע מְאֹד וְשֶׁפֶל בְּעֵינָיו וַיִּבִּין שֶׁבַּחֵי תְּשׁוּבָה שֶׁשָּׁב הוּא רַק מִחֲסֵד הַשֵּׁי"ת עָלָיו מִתְּנַת חֲנֻם וְלִזֶּה הִיא בְּסִי תְּשׁוּבָה הַשִּׁיבָנוּ הַשְּׁנִית וְזֶה הֶרְמֵז בְּפִסּוּק נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי שֶׁבַּחֵי נַחֲמוּ הוּא עֲנִין שֶׁשָּׁב מִדְּרָכּוֹ הֶרְעָה וּמִתְנַחֵם עָלָיו כְּעֲנִין וַיִּנְחָם ה' וְגו' וְאֵל נִרְצָה עוֹנוֹ וְזֶהוּ כִּי לִקְחָה מִיַּד ה' כְּפָלִיִּים בְּכָל חֲטָאֵתִיָּה וְגו' הֵינּוּ שֹׁכְבֵי לְשֵׁנֵי בַּחֵי תְּשׁוּבָה הַמְרַנְּמִים בְּיַד ה' הַפְּתוּחָה לְקַבֵּל שְׁפִיָּם וְגַם כִּי יַד ה' הוּא מְסַפֵּר אַרְבָּעִים וְהוּא בַּחֵי שְׁנֵי כְּפִי"ן מְרַמֵּז עַל ב' כְּפִיפּוֹת כְּפִיפּוֹת יִצְרוּ וְכַפִּיפּוֹת נִפְשׁוּ וְרוּחוֹ וְהַפֵּל מִיַּד ה' וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל דְּרָךְ הַשְּׁנֵי בְּבַחֵי שְׁפָלוּת בְּמוֹחַ וְלֵב וְלִידַע וְלְהֵאֱמִין בְּבַחֵי תְּשׁוּבָה זֶה אֲשֶׁר גַּם הִיא אֵינָה רַק מִצַּד חֲסֵד עֲלִיוֹן וּמִתְּנַת חֲנֻם מְבוֹרָא עוֹלָמִים ב"ה אֲשֶׁר הִיָּה בְּעֶזְרָתוֹ לַעֲשׂוֹת בַּחֵי תְּשׁוּבָה בְּעוֹבְדֵי דְאִתְגַּלְיָא וְאֵינוּ מִצַּד עֲצָמוֹ כְּלָל וְלִהְיוֹת בְּבַחֵי יִרְאָת ה' בְּמוֹחַ וְלֵב לְהֵאֱמִין מִה שֶׁכָּתוּב אִם יִסְתַּר אִישׁ בַּמַּסְתָּרִים וְאֵנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ וְגו' וְלִזֶּה נִזְכָּר ג"כ ב"פ בַּחֵי תְּשׁוּבָה בְּפִסּוּק הַנֶּ"ל וּב' בַּחֵי הִלְלוּ נִקְרְאִים תְּפִלָּה שֶׁל יָד וְתְּפִלָּה שֶׁ"ר עֲבָדוֹת ה' בְּאִתְגַּלְיָא נִקְרְאָת תְּפִלָּה שֶׁל יָד בַּחֵי יָד לְאַחֲזוֹ בּוֹ בְּאִתְגַּלְיָא וְעֲבָדוֹת ה' בְּאִתְכַּסְיָא נִקְרְאָת שֶׁל רֹאשׁ עֲבוֹדָה שְׁבָמוֹחַ וְהִנֵּה עֵיקַר הַשְּׁתוֹקְקוֹת מִשְׁרַע"ה לִיכְנֹס לֹא"י הִיָּה רַק לְקַיִּים מְצוֹת הַתְּלוּיּוֹת בְּאַרְצָךְ וְהַעֲנִין הוּא כִּי מִשֶּׁה רַע"ה לֹא הִחֲזִיק א"ע לְבַחֵי עֲנָה וְשְׁפָלוּת כְּלָל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּאוֹה"ח ז"ל שֶׁלְכָךְ כְּתִיב עֲנוּ חֲסֵר י' הַמְרַמְזוֹת עַל בַּחֵי עֲנָה וְשְׁפָלוּת וְהִיָּה מִשְׁתוֹקֵק לְקַיִּים רַמ"ח מ"ע וְשֵׁס"ה ל"ת בְּאִתְגַּלְיָא וּבְאִתְכַסְיָא בְּמוֹחַ וְלֵב בְּבַחֵי שְׁפָלוּת בְּאֵמֶת וּבְאַרְצָךְ יִשְׂרָאֵל יִרְאָתוֹ ית' יוֹתֵר גְּדוּלָּה לְקַיִּים מְצוֹת ה' עַל דְּרָךְ הַנֶּ"ל בְּעוֹבְדֵי דְאִתְכַסְיָא הוּא בְּבַחֵי הַנְּסִתְרוֹת לֵה' לְדַבֵּק א"ע בְּמוֹחַ וְלֵב לְשֵׁם הָעֲצָם ב"ה כַּמ"ש שֶׁמ"י עִם י"ה שֵׁס"ה וְזָכְרִי עִם ו"ה רַמ"ח וּבַחֵי שֶׁל א"י שֶׁהוּא מוֹרָה יוֹתֵר עַל שְׁלִימוֹת הַשֵּׁם הָעֲצָם יוֹתֵר בְּאַפְשָׁרִי לְקַיִּים עֲבוֹדַת ה' בְּאִתְכַסְיָא וְזֶהוּ וְאִתְחַנֵּן גִּמ' תַּקט"ו מְגִין י"ד רֹאשׁ שֶׁבְּקִשְׁתּוֹ הִיָּה לְקַיִּים מְצוֹת ה' בְּב' בַּחֵי הַנֶּ"ל בְּאִתְגַּלְיָא וּבְאִתְכַסְיָא הַמְכַוְּנִים בְּשֵׁם יָד רֹאשׁ הַתְּלוּיִים בְּבַחֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ אֵל ה' לְדַבֵּק א"ע בְּמוֹחַ וְלֵב לְשֵׁם הָעֲצָם ב"ה בְּבַחֵי הַנְּסִתְרוֹת לֵה' וְגו' יֵה"ר שְׁנִזְכָּה לְזֶה אַכִּי"ר: אֲנִכִּי עוֹמֵד בֵּין ה' וּבֵינֵיכֶם וְגו' כִּי יִרְאֲתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא עֲלִיתֶם בְּהָר לֵאמֹר אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֵיךָ וְגו'.

וַיֵּשׁ לְדַקְדַּק שְׁלֵכָאוֹרָה תִּיבַת לֵאמֹר אֵינוּ מוֹכֵן עֵינָי רַש"י שֶׁמְתַרְץ זֶה אָבֵל אֵינוּ מְכַוְּנֵן וַיֵּשׁ לֹאמֹר עַד"ז שֶׁפֶל עֵיקַר מִהַתּוֹרָה וּמִעֲשֵׂה הַמְצוֹת הוּא לְהַמְשִׁיךְ ע"ע בַּחֵי הַשְּׁרָאָת שְׁכִינָתוֹ ית' וְהִנֵּה לְבֹא לְבַחֵי הַשְּׁרָאָת הַשְּׁכִינָה הוּא ע"י בַּחֵי הַכְּנָעָה וְשְׁפָלוּת בְּאֵמֶת וְלִידַע שֶׁפֶל בַּחֵי מִחְשָׁבָה וְדו"מ שֶׁלּוֹ הַפֶּל גְּמִשָּׁף מַחֲזִי חֲסִיִּים ב"ה כַּמֵּאָה"כ וְאִתָּה מְחִיָּה אֵת כְּוָלָם וְאֵל

כִּשְׁהוּא בְּבַחֲיָ עֲנֻנָה אֲמִיתִית אִזְּ הוּא גּוֹרֵם לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו שְׁפַע בַּחֲיָ קַדְוֶשָׁה עֲלִיוֹנָה
הַשְׂרָאָת הַשְׂכִּינָה כְּמֵאחֻז"ל כ"מ שְׁאֵתָה מוֹצֵא גְדוּלְתוֹ שֶׁם אֵתָה מוֹצֵא עֲנוֹתָנוֹתוֹ פִּי סִימָן
הוּא לְאָדָם שֶׁהַמְשִׁיךְ עָלָיו הַשְׂרָאָת שְׂכִינָתוֹ יֵת' שֶׁהוּא גְדוּלְתוֹ שֶׁם אֵתָה מוֹצֵא עֲנוֹתָנוֹתוֹ
מִסְתַּמָּא הִגִּיעַ אוֹתוֹ הָאָדָם לְבַחֲיָ עֲנֻנָה אֲמִיתִית מְקוֹדָם כְּמֵאחֻז"ל כ"מ אֲנִי אֲשַׁכְּחֶנּוּ אֶת דְּפֵא
וְכֵמֵאחֻז"ל כ"מ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה ל"ב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה ס"ת בַּר"ה בְּגִימ' אִזְּ וּבְגִימ'
אִי"ן סו"ף פִּי שַׁע"י בַּחֲיָ עֲנֻנָה וְשִׁפְלוּת בְּאֲמִתּוֹת יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו אִזְּ אִס"ב וְבַחֲיָ
עֲנֻנָה הוּא בַּחֲיָ פִּי כְּפּוֹפָה הוּא מְרַמֵּז עַל בַּחֲיָ פֶתֶר פִּי שְׁאִינוֹ יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ ע"ע בַּחֲיָ
הַשְׂרָאָת הַשְׂכִּינָה אִזְּ אִס"ב בַּחֲיָ כ"ת רַק ע"י בַּחֲיָ כ' כְּפּוֹפָה בַּחֲיָ עֲנֻנָה כְּמֵאחֻז"ל כ"
סוּמָךְ ה' לְכָל הַנְּפָלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפּוֹפִים דְּהִינּוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיָ כְּפּוֹפָה וְזֶה פִּירוּשׁ
הַפְּסוּק פִּי יִרְאֶתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ פִּי אַע"פ שֶׁהִיָּה לְכֶם בַּחֲיָ יִרְאֶה עַכ"ז וְלֹא עֲלִיתֶם בַּחֲיָ
הוּא ס"ת שֶׁל ל"ב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה שֶׁהוּא בַּחֲיָ עֲנֻנָה ר"ל עַכ"ז לֹא הִיָּה לְכֶם בַּחֲיָ עֲנֻנָה
אֲמִיתִית לֵאמֹר אֲנִי אִזְּ אוֹתִיּוֹת אִזְּ כ' שִׁיְהִיָּה אֲפֹשֶׁר לֹמַר עֲלִיכֶם שְׁבֹאֲתֶם לְבַחֲיָ עֲנֻנָה
אֲמִיתִית הַנְּרַמְזָת בְּאוֹת כ' כְּפּוֹפָה שְׁאוֹ ה' אֱלֹהֵיךְ שֶׁהִיָּתֶם גּוֹרְמִים שְׁיִיחַד הַשִּׁי"ת שְׁמוֹ
עֲלִיכֶם וְלִהְיוֹת עֲלִיכֶם בַּחֲיָ הַשְׂרָאָת שְׂכִינָתוֹ יֵת' ה' יִזְכְּנוּ לְבֹא לְבַחֲיָ זֶה אֲכִי"ר: שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד וְאֶהְיֶה אֶת ה' אֱלֹהֵיךְ בְּכָל לְבָבְךָ שְׁמַעְתִּי מִי שֶׁהִקְשָׁה פִּי יְדוּעַ
מֵה שְׁכַתּוֹב בְּזוֹהַר לְמָה אָמַר אֱלֹהֵיךְ וְלֹא אֱלֹהֵינוּ מִפְּנֵי שְׁעֵדִיין הִיוּ ב"י בְּמִדְבַר בְּאֶרֶץ צִיָּה
וְשְׁמֹון וְלֹא נִכְנְסוּ עֲדִיין לְאֶרֶץ נְהַדֵּר בְּמִדְבַר דּוֹמָה כְּמִי שְׁאִין לוֹ אֱלוֹהִים וְא"כ קִשָּׁה לְמָה
אֶחָד כָּאֵן אֱלֹהֵינוּ וְלִהְבִּין זֶה נִקְדִּים הַפְּסוּק וְיִצְוֶנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
לְחַיּוֹתֵנוּ כִּהְיוּם הַזֶּה וְצִדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ וְגו' וְלִכְאוּרָה הוּא שְׁפַת יֵתֶר פִּי לְמָה אָמַר עוֹד
וְצִדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ אֲבָל הָאֲמִתּוֹת כֵּן הוּא הִנֵּה כְּתִיב וְשִׁבְתֶּם וְיִרְאִיתֶם בֵּין צִדִּיק לְרָשָׁע בֵּין
עוֹבֵד אֱלֹהִים לְלֹא עוֹבֵדוֹ וְאֶמְרִינוּ בְּגִמְרָא הִינּוּ צִדִּיק הִינּוּ עוֹבֵד הִינּוּ רָשָׁע הִינּוּ לֹא עוֹבְדוֹ
אֲלֵא אִינוּ דוֹמָה מִי שֶׁשׁוֹנָה פְּרָקוֹ מֵאֵה פְּעֻמִּים לְמִי שֶׁשׁוֹנָה ק' פְּעֻמִּים וְאֶחָד וְקִשָּׁה מִמ"ג
וְכִי מִפְּנֵי פְעַם אֶחָת קוֹרִים אוֹתוֹ לֹא עוֹבְדוֹ וְאִם מִחֲמַת שֶׁהַשְׂכָּחָה יְכוּל לְהַתְּגַבֵּר וְלִכֵּן קוֹרֵא
אוֹתוֹ לֹא עוֹבְדוֹ מִפְּנֵי שְׁדוּמָה כָּאֵלוֹ לֹא עֲשָׂה כְּלוּם אֲבָל מ"מ אִינוּ בְּבַחֲיָ רָשָׁע א"כ
בְּפִשְׁטוֹת הוֹל"ל פִּי יֵשׁ חִילּוּק בֵּין רָשָׁע וּבֵין לֹא עוֹבְדוֹ כִּי זֶה הוּא סוּר מְרַע וְזֶה אִינוּ סוּר
מְרַע אֲלֵא ע"כ מְדַלָּא מִתְּרַץ הַכִּי צ"ל מִפְּנֵי שְׁאִינוֹ עוֹשֶׂה טוֹב הוּא בְּבַחֲיָ רָשָׁע א"כ אִינוּ
מִתְּרַץ כְּלוּם אַע"כ פִּינּוֹן שֶׁשׁוֹנָה פְּרָקוֹ מֵאֵה פְּעֻמִּים הִיוּ עוֹשֶׂה טוֹב וְא"כ מִפְּנֵי מֵה קוֹרֵא
אוֹתוֹ לֹא עוֹבְדוֹ וְלִתְרַץ כ"ז נִבְאָר פְּסוּק אֲנִי ה' חוֹקֵר לֵב וּבוֹחֵן פְּלִיּוֹת רַחֲמָנָא לִיבָא בְּעֵי
כִּדּוּעַ מֵה שְׁכַתּוֹב בְּזוֹהַר אִית יִרְאֶה וְאִית יִרְאֶה פִּי יֵשׁ נִקְוֶדָה פְּנִימִית שֶׁל יִרְאֶה כְּמֵאמֹר
אִין לוֹ לְהַקְב"ה בְּעוֹלָמוֹ אֲלֵא אוֹצֵר שֶׁל יִר"ש בְּלִבְד וְיֵשׁ יִרְאֶה תַּמְאָה שֶׁהִיא יִרְאֶת הַעֲנוּנָשׁ
וּמִחֲמַת זֶה הוּא סו"מ וְע"ט בְּסוּד לָךְ ה' הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְכו' וְזֹאת הַבְּחִיָּה הוּא בַּחֲיָ
הַתְּפִשְׁטוֹת הַמְּנוּחִין שְׁבֹא בְּבַחֲיָ מִחֲשָׁבָה וְהַתְּבוּנָה שְׁכָלוֹ אֲבָל הַבְּחִיָּה פְּנִימִית הוּא פְּשוּט
בְּתַקְלִית הַפְּשִׁיטוֹת בַּחֲיָ עֲנֻנָה שֶׁהוּא מְוַכְּנַע לְפָנֵי מֵמֵה"מ וְהִנֵּה יֵשׁ מִי שֶׁהוּא מְשׁוֹנָקַע
בְּגִשְׁמִיּוֹת מִחֲמַת חֲטָא אָדָם וְאִינוּ יְכוּל לְבֹא לְבַחֲיָ הַזֹּאת כְּמוֹ שְׁנִבְאָר פִּי הִנֵּה יְדוּעַ שְׁאָדָם
הִרְאִישׁוֹן הִיָּה גְבוּהָ מִן הָאֶרֶץ עַד לְשָׁמַיִם וְאִם"כ מִחֲמַת הַחֲטָא הַשְּׁפִילוֹ הַקְּב"ה עַל מֵאֵה
אֵמָה וְלִבְאָר זֶה כִּי הִנֵּה יְדוּעַ שְׁאֲפִילוֹ בְּבַחֲיָ יִרְאֶה עֲלִיוֹנָה יֵשׁ ב' בַּחֲיָ יֵשׁ בַּחֲיָ שֶׁהִיא
עֲלִיוֹנָה מִכּוֹלָם הִינּוּ שֶׁהוּא מְפִיר רוּמָמוֹת מֵמֵה"מ וְע"ז הוּא מִתְּיָרָא מִפְּנֵי כְּמֵאן דְּקֹאִים
קָמִי מְלַפָּא וְהוּא בַּחֲיָ נִקְוֶדָה פְּנִימִית שֶׁל יִרְאֶה וְיֵשׁ עוֹד בַּחֲיָ שֶׁהוּא תַּחְתּוֹנָה קִצָּת וְהוּא

על שהוא מפיר חטאיו ועי"ז הוא מתבונן בבחי' התפשטות המוחין איה יכול לדבר לפני המלך פי כל מלאכי מעלה מצפין על דיבור אחד שיוצא מהאדם בקדושה וטהרה כמאמר יושב תהלות וגו' והוא מתנישב בעצמו פיון שהוא אינו מוטהר והוא מלונקלך בכתמי עוונות האיה יכול להתפלל לפניו ית' וזהו בחי' ב' בהאיה אנפין יקום קדם מלכא וזאת הבחי' היא בחי' תשובה והבחי' עליונה הוא בחי' יראת שמים פי שמים הוא אש ומים שהם שני הפכים והאיה יכולין להיות אחד אבל מפני שהוא בחי' עליונה יכול להתבטל ולקבל אחד באחד וזאת הבחי' היא בחי' מלאכים פי הם אין להם חטאים רק המה באימה ויראה לפני ממהקב"ה כמאמר וכולם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה אבל בחי' תחתונה הוא בחי' יראת חטא והנה בחי' נקודה פנימית היא בחי' המלאכים וזהו עיקר תכלית הבריאה כמ"ש האוה"ח עיקר תכלית הבריאה הוא שפתי' ארץ וכלל בבחי' שמים וע"י זאת הבחי' וכלל ארץ בשמים פי האדם הוא מן הארץ והוא בבחי' המלאכים שהם בשמים וזהו אדם הראשון הנה גבוה מן הארץ עד לשמים שהוא בחי' נקודה פנימית וכיון שחטא השפילו הקב"ה עד מאה אמה לבאר זה פי הנה מאה הוא בהיפוך אתוון הא"ם פי אם הוא בחי' תשובה וכמאמר אם לבינה תקרא וכמא' אם תשפכו בין שפתיים אם קרי וכמו שאמר המגיד זללה"ה מפני מה בחי' התשובה הוא בחי' אם פי היא קדומה לעולם וע"י נברא העולם פי עפ"י התורה בעצמה לא הנה נברא העולם וכמאמר הזוה"ק אמרה אורייתא קמי קב"ה אדם דומינת למברא זמין הוא למחטי קמך והנה ביארתי במקום אחר ע"פ הן עם לבדד ישפון פי יש ג' בחי' יש בחי' תחתונה מכולם שהוא מלונכש בששת ימי המעשה ויש עוד בחי' עליונה בקי' התשובה שהוא בחי' כסא הכבוד ויש עוד בחי' שהוא למעלה מכה"כ והוא בחי' שבת בחי' פושט וזהו לאל אשר שבת מפל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כ"כ היינו למעלה מפסא הכבוד וע"ז אנו מתפללים והנחילנו ליום שפלו שבת פי עכשיו אין לנו זאת הבחי' רק יום אחד היינו בשבת קודש וזהו וידעת היום שמתע בחי' יום דכליל כל שיתא יומין וע"ז אנו מתפללים שנופה ליום שפלו שבת והנה פשהיה ביהמ"ק על מכונו הנה להם זאת הבחי' בתמידות וע"ז התפלל משה שיפנס לארץ כנען וזהו אעברה נא ואראה הנה הטוב הנה והלבנון שהוא בחי' לובן העליון וזהו פכל אשר אני מראה אותך את תבנית המשפן פי תבנית הוא לשון הבנה ועי"ז יתפרש הגמרא אינו דומה מי ששונה פרקו מאה פעמים שהוא בחי' התשובה אותיות האם פנ"ל לשונה פרקו מאה פעמים ואחד שהיא נקודה פנימית ולכן נקרא בחי' תשובה לא עבדו פי הוא בחי' הכנעה קודם העבודה והנה מפני שהאדם הוא משוקע בגשמיות אינו יכול לבא לזאת בחי' הפנימית רק על ידי עוסקו בתורה ומר"ג מצות אז יכול לבא לבחי' הזאת וזהו ויצונו וגו' לשמור וגו' לחיותנו שהיא בחי' פנימית והנה הבחי' אדם השלם חפצים מאוד בבחי' צדקה פי ע"י צדקה הוא מקים מעפר דל בחי' השכינה שהיא מכונה בשם כנ"י ועי"ז היא מתפארת עמו בסוד חזי ברא במאי אתינא לקמך וזהו וצדקה תהיה לנו וכו' והנה אעפ"י שאין ביהמ"ק על מכונו ואין אנו יכולים להיות בבחי' פנימיות מ"מ ברגע אחת צריכים אנו להיות בבחי' זאת דהיינו בפסוק שמע ישראל וצריך למסור נפשו בפ' הנה לכן אעפ"י שהיה משה במדבר אמר מ"מ ה' אליהנו בפ' הנה וכו' ובואר הקושיא בפ' נחמו נחמו וגו' פי לקחה מיד ה' פכלים בכל חטאתיה וקשה וכי כף הוא המדה והא אדרבה הוא מוחל וסולח אבל עי"ז יבואר פי כתיב בספרי

המקנפלים כי בחי התשובה הוא בחי אהי"ה בחי א"ך ובחי הפנימיות היא אשר אהי"ה הוא בחי כפלים וזהו כפלים בכל חטאתיה פי מה שהיה בתחלה בחי כל חטאתיה שהוא בחי התשובה במקום זה תהיה בבחי כפלים בחי פנימיות ודו"ק: פרשת עקב והיה עקב תשמעו את המשפטים האלה וגו'.

ויל"ד למה לא פתיב אם תשמעו כמ"ש אם שמוע תשמעו לקול וגו' אלא פתיב עקב תשמעו וכו' דמשמע שממילא יהיה כף ועיל"ד מה חידוש משמיענו הכתוב אם תשמעו למצות ה' וגו' ובעבור זה נשמר ה' וגו' וכי סליק אדעתא שאם נשמר את כל התורה פראוי שלא ישמר ה' לנו הברית חלילה שהוצרך הכתוב להשמיענו ולהבטיחנו ע"ז ונראה לי עפ"י מה ששמעתי בשם המגיד הגדול זללה"ה שאמר עד אשר לא תחשוף השמש זה חמשה עשר באב פי תחשוף אותיות ת"ש כ"ח ובט"ו באב תש פח השמש ואימתא בש"ס הירח וכוכבים זה ר"ה והוש"ר וגם הרב הק"ז"ל מבאר דייטשוב אמר שט"ו באב הוא התחלת השנה הבאה בתשובה ע"ד שאחז"ל ארבעים יום קודם יצירת הולד מכריזין כו' פי בכ"ה באול נברא העולם ומט"ו באב עד כ"ה באול יש מ' יום ע"כ דבריו לענינו והנה בנודאי החכם עיניו בראשו וכל ימיו בתשובה ומעשים טובים ואינו ממתין עד ר"ה שהוא יום הדין ונוקא שיעשה אז תשובה מאימת הדין אלא תשובתו הוא מיראת השם יראת בנשית יראת הרומויות והוא כל השנה כולה והוא תשובה מעולה אבל מי שאינו חכם ואינו משיג גדולתו ית' לעבדו ביראת הרומויות תמיד רק פשוטא יום הדין ממשמש ובא והגיע ט"ו באב אז תש פחו מאימת הדין ועושה תשובה בנודאי וממילא כי אריה שאג מי לא יירא פי בט"ו באב ארבעים יום קודם מכריזין פנ"ל ותשובה זו באמת פחותה היא פידוע שבאה מיראה תתאה פנ"ל והוי אמינא שאינה מקובלת כלל וע"ז הבטיחנו הכתוב ואמר והיה עקב תשמעו עקב הוא מלשון סוף אפי' פשהתשובה הוא בסוף השנה מצד אימת הדין ומחמת זה תשמעו ומן הדין הוא תשובה פחותה מאוד אעפ"י כ' נשמר ה' אלהיה לך את הברית וגו' ומרומז ג"כ במלת ע"ק"ב במילואו כזה עין קו"ף ב"ת גימ' תחש"ך שמרמז על ט"ו באב פמאמר המגיד הגדול זללה"ה הנ"ל וגם בכלל שנותיו של אדם ג"כ כף העושה תשובה בימי בחרותו כשהוא בכל פחו ויצרו מתגבר עליו ומחמת התבוננותו בגדולת הבוב"ה הוא מפריש א"ע מן החטא ועושה תשובה ומע"ט תשובה זו תשובה היא ביותר כמאחז"ל אשרי מי שעושה תשובה כשהוא איש אבל מי שכל ימי בחרותו ושחרותו טחו עיניו מראות ולבו סתום מלהבין בגדולתו ית' ועוסק רק בעניני גופו ובמילי דעלמא רק פשנתקרבו ימי זקנותו ויום המיתה ויום הדין ממשמש לבוא וגם תש פחו היצה"ר וכח המתאנה אז נופל עליו אימת הדין ועושה תשובה והיא תשובה פחותה פנ"ל ונקראת עק"ב ר"ל סוף ימיו ואז ממילא תשמעו פי תש פח היצה"ר ואעפ"י נשמר ה' אלהיה לך את הברית וגו' וגם נ"ל עד"ז שבשבת צריף האדם לשמור הג' בחי במעשה בדיבור ובמחשבה ועל שנים הזהירנו הכתוב בפירוש על המעשה נאמר לא מעשה מלאכה ועל הדיבור נאמר ודבר דבר ודרז"ל שלא יהא דבורה של שבת פדבורה של חול ואלו השנים הם פיד כל אדם הרשות נתונה לשמור את ידו מלעשות ופיו מלדבר ונקרא הגלות לנו ולבנינו אבל מחשבה בלב ומוח שהם נקראים נסתרות אינם פיד האדם רק לה' אלהינו והוא נותן זאת במתנה להזוכה ולזה רמזו רז"ל באמרם אמר הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה

וּדְקָדְקוּ בְּלִשׁוֹנָם לומר בבית גנזי ע"ד הנזכר הנסתרות לה' אלהינו והוא בחי' המחשבה
שִׁתְהִיָּה שֶׁבֶת שְׁמָה פ"י שִׁתְהִיָּה הַמַּחְשְׁבָה ג"כ בַּקְדוּשָׁת שֶׁבֶת וְזֶה הַבְּחִי' הִיא בְּבֵית גִּנְזֵי
דוֹנָקָא וְאֲנִי נוֹתְנָה בְּמַתְנֵה טוֹבָה לְכָל הַזֹּכֶה ע"כ צָרִיךְ הָאָדָם לְקַדֵּשׁ א"ע בַּקְדוּשָׁת שֶׁבֶת
בְּמַעֲשֵׂה וּבְדִיבּוּר חֵלָה וַיִּבְקֶשׁ מֵה' שִׁיְהִיָּה בְּעֶזְרוֹ וַיִּתֵּן לוֹ הַמַּתְנֵה טוֹבָה שִׁיְהִיָּה גַם מַחְשְׁבוֹת
לְבוֹ וּמוֹחוֹ קְדוּשִׁים בַּקְדוּשָׁת שֶׁבֶת לֵה' וּכְשִׁי־עֲשֶׂה הָאָדָם ע"ז הַדְרָךְ אֲנִי יַעֲשֶׂה צִירוּף שֶׁל
שֵׁם הַנְּי"ה אוֹתוֹת וְהִיָּה עַל זֶה הָאֲפֶן פִּי תַחֲלֶה יְקַדֵּשׁ אֶת הַקּוֹל שֶׁמְרַנְּמֵז בְּאוֹת נֶא"ו
וְאֵח"פ יְקַדֵּשׁ אֶת הַדִּיבּוּר שֶׁמְרַנְּמֵז בְּאוֹת ה"א נֶגֶד ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה וְהוּא ה"א אֲחֵרוֹנָה
וְאֵח"פ נִתְקַדֵּשׁ מַחְשְׁבוֹת מוֹחוֹ שֶׁמְרַנְּמֵז בְּאוֹת יוֹד שֶׁהוּא נֶגֶד בְּחִי' חֲכָמָה וְנִתְקַדֵּשׁ מַחְשְׁבוֹת
לְבוֹ שֶׁמְרַנְּמֵז בְּאוֹת ה' רֵאשׁוֹנָה בְּחִי' בִּינָה לְבֵא וְלִזָּה מְרַמֵּז הַפְּתוּב בְּאוֹמְרוֹ וְהִיָּה עֶקֶב
תִּשְׁמָעוּן ר"ל כְּשִׁיְהִיָּה הַצִּירוּף כַּנ"ל שֶׁל וְהִיָּה ע"י עֶקֶב ר"ל שֶׁבֶת שֶׁנִּקְרָא עַק"ב מְלִשׁוֹן
סוּף כִּי שֶׁבֶת נִקְרָא סוּף סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשְׁבָה תַחֲלֶה כִּי הוּא סוּף ז' יְמֵי בְּרֵאשִׁית כַּמֵּאָה"כ
כִּי שֶׁשֶׁת יְמֵים עֲשֶׂה וּגו' וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבֶת וַיִּנְפֹּשׁ גַּם עֶקֶב בְּמִלְאוֹ עֵי"ן קו"ף בִּי"ת
גִּימ' שִׁב"ת וְשֵׁם הָעֶצֶם ית' ר"ל שֶׁבֶת עִם מְסַפֵּר שֵׁם הַנְּי"ה בְּשִׁלְיָמוֹת וּכְשִׁינְכוֹ יִשְׂרָאֵל
לְזָה יְקוּיָם בָּהֶם הֵכ' שׁוֹמֵר שֶׁבֶת מְחַלְלוֹ א"ת מְחַלְלוֹ אֵלָּא מְחַל לוֹ וְלֹא יְהִיָּה שׁוּם מַחֲיִצָּה
מִפְּסֻקָּת וּמְעַפְּכָת לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא וְאִז תִּשְׁמָעוּן מִמִּילָא וּבְקַל בְּלִי שׁוּם יְגִיעָה וְעִמְל גְּדוּל
וּשְׁמֵרְתֶם וַעֲשִׂיתֶם וּגו' וְאִז בְּזִכּוֹת הַשֶּׁבֶת ש' ב"ת שֶׁמְרַמֵּז לֵג' אָבוֹת וְשִׁמֵר ה' וּגו' אֶת
הַבְּרִית וּגו' לְאַבּוֹתֶיךָ כַּמֵּאָחֳז"ל אֶלְמְלִי שֶׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שֶׁבֶתוֹת פְּרָאוֹי מִיַּד הָיוּ נִגְאָלִין
וּמִזָּה נִבּוֹא לְבִיאֹר הַגְּמָרָא דְאִיתָא מָה ה' אֵלֶיךָ שְׁוֹאֵל מִעַמְּךָ וּגו' אֲטוּ יִרְאֶה מִלְתָּא
זוֹטְרֵתָא הִיא אֵין לִגְבֵי מִשָּׁה מִלְתָּא זוֹטְרֵתָא הוּא ע"כ וְקִשָּׁה הֲלֹא הוּא מְדַבֵּר עִם יִשְׂרָאֵל
וּלְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל לָאו מִלְתָּא זוֹטְרֵתִי הוּא וְהַשְׁוֹשֵׁיָא בְּמִקוּמָה עוֹמְדָת וּלְפִי דְרַכִּינוּ נִיחָא
שֶׁאֲחֳז"ל בְּשַׁעֲהָ שֶׁהַקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע יִרְדּוּ מִלְאֲכֵי הַשָּׁרַת וַעֲשׂוּ לִכ"א מִיִּשְׂרָאֵל
שְׁנֵי פְתָרִים ע"כ וְהַפְתָּרִים הֵיָּה עֵנִין הִירְאָהוּ וְהֵאֱהָבָה לֵה' לְבַדּוֹ שְׁאֵז פְּסֻקָה זִנְהִמְתּוּן וְנִתְבַטַּל
הִיצָה"ר לְגַמְרֵי פִידוּעַ וּכְשִׁחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וַיִּתְנַצְּלוּ אֶת עֲדֵימָה מִהַר חוֹרֵב וְנִיטַל מֵהֶם
הַפְתָּרִים הַנְּי"ל וְהַתְקַנָּה לְזוֹ יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמַתְנַת חֵלְקוֹ כִּי עֶבֶד נֶאֱמַן קִרְאֵת לוֹ פִּי שֶׁבֶת
מְחִזְרִין לָהֶם ע"י מִשָּׁה עֶבֶד נֶאֱמַן הַפְתָּרִים הֲלָלוּ כְּדֵאִיתָא בְּפִסְדוֹר וְזֶהוּ שֶׁהַקִּשָּׁה הַמְקֻשָּׁן
אֲטוּ יִרְאֶה מִלְתָּא זוֹטְרֵתָא הִיא הֲלֹא כְּכָר נִיטְלוּ מֵהֶם הַפְתָּרִים שֶׁהֶם הִירְאָה וְאֱהָבָה לֵה'
וּצְרִיכִים עֲכָשְׁיוֹ לִיגִיעָה רַבָּה לִהְיִיעַ לִירְאָה וְאֱהָבָה אֲמִיתִים וְע"ז יָפָה תִּנְרֵץ לוֹ הַתְרַצָּן
אֵין לִגְבֵי מִשָּׁה מִלְתָּא זוֹטְרֵתָא הִיא ר"ל שֶׁבְקַל יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ בְּחִי' יִרְאֶה ע"י
שְׁמִירַת שֶׁבֶת פְּרָאוֹי וְע"י שְׁמִירַת שֶׁבֶת פְּרָאוֹי יִחְזִיר לָהֶם מִשָּׁה עֶבֶד נֶאֱמַן הַפְתָּרִים הַנְּי"ל
שֶׁהוּ יִרְאֶה וְאֱהָבָה אֲמִיתִים כַּנ"ל עוֹד נִל"פ הֵכ' עַל עֵנִין אֱהָבָה וְשִׁלּוּם שְׁבִין אָדָם לְחֻבְרֵי
כִּי אֱהָבָה נִקְרָא סוּף כַּמֵּאָה"כ אֶת וְהֵב בְּסוּפָה וְהֵב הוּא אֱהָבָה כְּדֵאִיתָא בַּגִּמ' וְגַם וְהֵב גִּימ'
אֱהָבָה וְגַם שִׁלּוּם נִקְרָא סוּף שֶׁהוּא סוּף כָּל בְּרַכַּת וְכִהְנִים וְזֶהוּ מ"ע שֶׁל וְאֱהָבָה לְרַעְיָךְ
כְּמוֹךָ שֶׁהוּא כָּלֵל בְּתוֹרָה וְהַעֲצָה לְזָה לְשׁוּם תְּמִיד לְלִבּוֹ שֶׁכּוֹנְנֵנוּ בְּנֵי אָב אֶחָד אֲנַחְנוּ
בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְאֲנַחְנוּ אַחִים וְע"ז יְגִיעַ לוֹ אֱהָבָה וְשִׁלּוּם לְכָל אָדָם כְּאֲחִיו וְלְזָה
מְרַמֵּז הַפְּתוּב וְהִיָּה עֶקֶב תִּשְׁמָעוּן ר"ל שֶׁתִּשְׁמָעוּן בְּחִי' עֶקֶב בְּחִי' אֱהָבָה הַנִּקְרָא עֶקֶב סוּף
כַּנ"ל וְע"ז וְשְׁמֵרְתֶם וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם וּגו' וּבְזִכּוֹת שֶׁזְכַּרְתֶּם אֶת הָאָבוֹת שְׁעִי"ז הַגְּעַתֶּם
לְבַחֲי אֱהָבָה וְשִׁלּוּם ע"כ וְשִׁמֵר ה' אֵלֶיךָ לֵךְ אֶת הַבְּרִית אֲשֶׁר נִשְׁפַּע לְאַבְרָמִיךָ וַיְבִיא
מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אַכִּיה"ר.

עוד יש לפרש זה עדה"מ הנה עיקר שלימות המשכת שפע קדושה נכה וברורה הוא ע"י תשובה בלב נשבר ונוקא והענין הוא פי המשכת השפע שממשיך הצדיק ע"י תורה ומצות לשמה יוכל להיות ח"ו איזה התנשאות וגסות הרוח ח"ו אבל המשכת השפע ואור קדושה שממשיך בעל תשובה בגודל הכנעה ושפלות ולב נשבר ונדפה אלהים לא תבזה ומתקן כל מדותיו אשר פגם באהבה ויראה אשר לא לה' או שאר המדות כגון התפארות וניצוח והודיה שיש לאדם והשתמש בהם בבחי' עוה"ז לא לה' ואח"כ פשמים לבו לכ"ז איך שפגם במדות העליונות ובזה לבו נשבר בקרבו ושב לה' בכל לבו ומידותיו להחזירם ולהשתמש בהם לה' ומעלה בזה כל המדות לה' וזהו בחי' תשובה תשוב ה' שמשלב בחי' ה' בחי' עוה"ז שנברא באות ה"א ומעלה לה' לבחי' עוה"ב בחי' יוד שנברא ביוד וממשיך שפע אור ה' לעוה"ז שפע נכה וברורה בלי שום סיג ומערובות גסות הרוח מגודל שבירת לב ונמוכת רוח שיש לו ועל בחי' זו צווחו חז"ל, ואמרו בעצה שוב יום אחד לפני מיתתה היינו שישבר את לבו ע"י זכירתו יום המיתה וסופו של אדם ותכליתו ובזה ישים אל לבו לתקן כל מידותיו פנ"ל ואמרו התקן עצמה בפרוודור כדי שתפנס לטרקלין היינו שע"י התשובה הנ"ל יתקן בחי' עוה"ז שנקרא פרוודור ויכניס אותו לעוה"ב שנקרא טרקלין בחי' יוד פנ"ל וממשיך בחי' שפע איים מבחי' ה' עלאה בחי' אלהים חיים וזהו מרומז בפסוק ויהי עקב תשמעון וגו' פי עקב מרמז לבחי' תשובה הנ"ל שבא ע"י זכירת סוף ותכלית של האדם בחי' עק"ב לשון סוף גם עקב במילואו גימ' תשובה ה"י היינו שע"י זכירת העק"ב וסופו של אדם יגיע לבחי' תשובה ה"י שישוב ה' לגבי יו"ד ועי"ז נשמר ה' אלהיך וגו' היינו ושמ"ר הוא לשון משמרת שמסנן ומזכה השפע ואור שנשפע מלמעלה שיהיה בלי שמרים היינו בלי שום תערובת גסות הרוח פנ"ל ויהיה האור אשר נשבע לאבותיה פי האור שנשפע לאבותינו פי האות ב"ת של ונשבע נתחלף באות פ"א ונעשה אשר נשפע לאבותיה עוד נוכל לפרש בזה הדרך דהנה פתיב ששת ימים תעשה וגו' וביום השביעי וגו' פי שכל ששת ימי החול תהיה כל עבודתך ותשוקתך שתקבל בחי' שבת וכן יתקן מעשיו כל ימי חייו בעוה"ז שיקבל אור ה' לעוה"ב ליום שפלו שבת היינו ע"י שישמור מצות ה' ותורתו בעוה"ז וע"י בחי' מצנה שהוא אותיות הוי"ה ב"ה היינו שהאותיות מ"צ מן מצנה המה בחילוף א"ת ב"ש י"ה אותיות ראשונות מהשם הוי"ה ב"ה ואותיות אחרונות ממצנה היינו ו"ה המה ככתבן בהשם ב"ה וע"י שמירת המצנה פנ"ל יזכה לאור שם הוי"ה ב"ה ככתבו בלא חילוף ויהיה אז שבת הוי"ה במילואו בלי חילוף וזה מרומז בפסוק ויהי עק"ב במילואו עי"ן קו"ף ב"ת גימט' שבת הוי"ה ות"א מתרגם ויהי חלף דתקבלו פי פשתקבלו הבחי' חילוף שהוא אותיות מצנה שהוא בחי' חילוף פנ"ל עי"ז יהיה אח"כ ושמר ה' וגו' שתזכו לעתיד לבא ליום שפלו שבת לאור ה' שיהיה השם במילואו וככתבו שנזכה לזה במהרה כן יהי רצון אמן: עוד יל"ד בפ' זה כפי מה שהקשה האוה"ח ז"ל הלא ירושת הארץ היתה אפילו לא יקיימו ישראל את התורה ח"ו וקאמר ג"כ הפסוק לא בצדקתך וגו' וגם מהו הלשון ויהי עקב הול"ל ויהי אם שמוע ונראה דהנה בסוף פ' ואתחנן פתיב וידעת פי וגו' שומר הברית וגו' לאוהביו ולשומרי מצותיו לאלף דור ומשלם לשנאיו וגו' לא יאחר וגו' היום לעשותם ונהנה אמחו"ל פירושו פי מה שנאמר כאן לאלף דור ולהלן אומר לאלפים לאוהבי פי לעושים מאהבה הוא לאלפים ולעושים מיראה הוא לאלף ויש

לדקדק מדוע שביק קרא בקאן להודיע שזכר העושים מאהבה במאמר לאוהביו ונ"ל כי ענין אלף דור ואלפים דור הוא באופן זה דור הוא מלשון דירה והנה אלופו של עולם ית' דר בעליונים ובתחתונים והנה יש מי שזוכה רק בדירה העליונה אחר הסתלקות מן העוה"ז ואינו זוכה לשתי שולחנות ויש שזוכה לשתי שולחנות וזה בחי' לאלפים אף הנה הצדיק העובד שמו ית' באהבה גמורה זוכה לשתי שולחנות אף מחמת יראתו הפנימיות שהוא מכיר בגדולתו של הקב"ה והוא בעצמו נבזה בעיניו נמאס כי רואה בעצמו שאינו יוצא ידי חובתו והוא נאנח ע"ז תמיד ולבו נשבר ונדכה בקרבו ואינו מקבל שום תענוג בעוה"ז גם אם יש לו כל תענוגי עוה"ז בני חיי ומזוני עושר וכבוד מ"מ לבו נאנח בקרבו על ענין עוה"ב כמאמר ריב"ז איני יודע לאיזה דרך מוליכים אותי והנה כל זכותו וצדקתו עומדת לו לעוה"ב כי לא קיבל שום שכר בעוה"ז כי כל ימיו היו בנגון ואנחה הגם שהנה לו כל טוב ולזה פתיב לאלף דור אפילו לאוהביו כנ"ל משא"כ בשונאיו שה' ית' משלם להם התשלום גמול מחמת לא יאחר שאינם משגיחים על תכליתם ואחריתם רק במה שלפניהם ע"כ מקבלים תענוג מזה ולזה גמר אומר היום לעשותם ודרו"ל היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם לא בעוה"ז היינו שלא יקבלו שום תענוג מכל תענוגי עוה"ז שיש להם וע"ז אמר והנה עקב תשמעון עקב מלשון סוף שהוא סוף פרשה עליונה וכמבואר אז תנפה לנחלת שלשת עממין הקיני והקניזי והקדמוני היינו לשתי שולחנות שזה תלוי דווקא באהבת השי"ת וכמבואר באוה"ח שם: עוד יל"ד בפ' והנה עקב וגו' מה התחדשות בזה הפסוק הלא כבר כתוב זה בפ' הקודמת וידעת וגו' האל הנאמן שומר הברית והחסד לאוהביו ולשונמרי מצותיו לאלף דור וגם הדקדוק שלעיל כתוב לאלף דור וכאן לא פתיב רק ושמר לה משמע לה לבד אף נוכל לומר דהנה פתיב ארץ אשר ה' אלהיה דורש אותה תמיד עיני ה' אלהיה בה מרשית השנה ועד אחרית שנה מרשי"ת חסר א' פתיב כלומר מתשרי אתנו דדין פאתנו דדין ומרמז בזה אשר בתשרי נחסר ונסתלק בחי' א' ולהבין הענין נקדים מה שאחז"ל במסכת ר"ה בתשרי נולדו אבות ובתשרי מתו אבות והקושא מפנימיהם הלא בפסח נולד יצחק ומה גם שאחז"ל שהקב"ה ממלא שנותיהן של צדיקים מיום ליום ומסתמא מת ג"כ בפסח ובע"כ צ"ל שמה שאמרו בתשרי נולדו אבות קאי רק על אברהם ויעקב כפרש"י שם וממילא בתשרי מתו אבות קאי ג"כ רק על אברהם ויעקב וא"כ נוכל לרמז בתשרי מתו אבות כלומר שבתשרי תמו זכות אבות אברהם ויעקב בחי' חסד ורחמים ונשאר רק פחד יצחק בחי' גבורה ולזה מרמז חסרון הא' והבן ולכן קודם בא יום הדין הגדול והנורא צריך האדם הישראלי להעלות על לבו ולפשפש במעשיו על פמה זמנים ופעולות עתים ורגעים אשר לא עשה בהם ולא פלום לעבודתו ית"ש הגם שמתחייב להיות יראת ה' על פניו תמיד כמ"ש שויתי ה' לנגדי תמיד אף עכ"פ בסוף השנה בנודאי צריך זהירות יותר ויותר לזכור את בוראו טרם בוא עת משפט כי בהאיך אנפין ייקום קדם מלפא אשר לא יצדק לפניו כל חי ובנודאי צריך לתקן בסוף השנה כדי שיוכל להמתיק הדינים ולעורר עלינו זכות אבות אברהם ויעקב בחי' חסד ורחמים וזה נוכל לרמז בפסוק והנה עקב תשמעון עק"ב הוא לשון סוף כלומר אם בסוף השנה תשמעון עכ"פ את המשפטים ושמר ה' אלהיה לה את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיה פי' תוכל לעורר בר"ה זכות אבות אברהם ויעקב בחי' חסד ורחמים הגם שלא יפה פוהו כמו עובד את ה' בכל השנה שמגין בזכותו לאלף דור עכ"פ לא הורע פוהו מלעורר ע"ע חסד

ורחמים וזהו נשמר ה' אלהיה לך עכ"פ ואפקה הפתוב בלשון עקב שצריף ליזהר מדברים שאדם דש בעקביו וכפרש"י והנה איתא בספר אור המאיר בשם המגיד זללה"ה שאמר ע"פ זכור את בוראך עד אשר לא תחשף השמש והירח והכוכבים שמרומז בזה ג' זמנים לשבי פשע תחשף השמש מרמז על מי שמקדים לשוב בתשובה שלימה מחמשה עשר באב ואילה שמאז תש פח השמש פי תחשף אותיות ת"ש כ"ח והירח זה ר"ח אלול והכוכבים זה הושענא רבה עי"ש והנה המוקדם בפסוק מוקדם במעלה ונה נוכל לרמז ג"כ במלת ע"ק"ב פי עי"ן קו"ף ביי"ת במילואו גימ' ת"ש כ"ח היינו שצריף להקדים לזפור את בוראו מט"ו באב ואילה שמאז תש פח השמש וכעין זה נוכל לרמז בפסוק ועתה ישראל מ"ה ה' אלהיה שואל מעמך פי אם ליראה את ה' אלהיה ללכת בכל דרכיו ולא הבה אותו ולעבוד וגו' בכל לבבך ובכל נפשך לשמור את מצות ה' ולכאורה אין לו ביאור שפתח הפתוב בלשון מה ומסיים וכולל דברים רבים ליראה ולא הבה לעבוד ולשמור אף נוכל לרמז במלת מ"ה על ט"ו באב שמאז יש מ"ה ימים עד ר"ה וזשאה"כ ועתה בט"ו באב שהוא מ"ה ימים קודם ר"ה אז עכ"פ ה' אלהיה שואל מעמך ליראה ולא הבה וגו' פדי שנוכל לעורר עלינו בר"ה זכות אבות בחי' חסד ורחמים פנ"ל אכ"ר: פי תאמר בלבבך רבים הגוים וגו' לא תירא מהם וגו' לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם וגו' ויש לדקדק שבתחלה אמר לא תירא מהם משמע שאין צריכים לירא מהם ואח"כ אמר אשר אתה ירא מפניהם משמע שיש איזה פחד מפניהם עוד י"ל שבתחלה אמר לשון מה"ם ואח"כ אמר לשון מפני"הם ולהבין כ"ז הנה כל העולם מקבלים שפע ע"י ישראל וכשישראל פוגם באיזה מדה אזי תיכף יונק מזה אותה אומה המכונן עד אותה מדה מהשבעה מדות ומקבל חיות פנימיות מזה לכן מאוד צריכים ליזהר בזה פי מלבד גודל העונש של הפגם הנעשה בהמדה העליונה למעלה ואף גם זאת שמוסיף פח פנימיות לזולתם וע"ז הנהיר הפתוב פי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני פי כי משמש בלשון אשר פי' פשתאמר בלבבך ותבין איה שרבים הגוים האלה ממני היינו שרבוני וגדלות וחיית הגוים האלה אינם כ"א ממני היינו שקבול חיות פנימיות שלהם הוא רק מפגם ישראל פנ"ל ועי"ז תהיה נזהר מאד בפגם המדות פנ"ל אז לא תירא מהם פי אם לא יקבלו פח וחיית ע"י הפגם המדות מאין יהיה להם פח כמ"ש עשה ה' אלהיה לפרעה ולכל מצרים וגו' פן ועשה ה' אלהיה לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם פי' שפן עשה לכל העמים אשר אתה ירא מבחי' לפני"הם בחי' פנימיות שלהם שלא יקבלו החיות פנימיות ע"י פגם המדות של ישראל ויתבטלו וישראל ישפון לבטח בארצם בב"א פן יהי רצון אמן: למען הודיעה פי לא על הלקח לבדו יחיה האדם פי וגו' ויש לדקדק בתיבת לבדו שלכאורה הוא"ו מיותר והו"ל למיכתב לבד יחיה האדם מהו לבדו ולתרץ זה נקדים תחלה מה שפירש"י בפ' נאדתחנן על פסוק ולשומרי מצותיו לאלה דור ופרש"י ולהלן הוא אומר ועושה חסד לאלפים כאן שהוא סמוך אצל שומרי מצותיו שעושים מיראה הוא אומר לאלה וילהלן שהוא סמוך לאוהביו העושים מאהבה ששכרם הוא יותר גדול הוא אומר לאלפים עכ"ל והנה איתא בספרי' הק' מי שעובד השי"ת מאהבה שרוצה שיתמלא רצונו ית' זהו הוא רוצה שכל הנבראים יעבדו את ה' רק פדי שיתמלא רצונו ית' ע"כ נמצא לפי"ז אהבה נקרא בחי' כלל שפולל כל הנבראים ג"כ לעבודת השי"ת אבל בחי' יראה הוא פרט פי מי שהוא עובד את ה' מיראה הוא אינו חושש רק שיעבוד

הוא בעצמו לה' מצד יראתו שמתירא ממנו ית' אבל אינו חושש לאחרים שיעבדו אותו ית' אמנם א"א לבוא לבחי' אהבה בלתי קדימת היראה תחילה פי' דוע ומי שיש לו בחי' ואהבה בנודאי שיש לו ג"כ בחי' יראה נמצא אהבה כולל שני הבחי' ונקרא כלל ושני הבחי' אלו מקיפים את האדם פחותה שלא יצא מתוכה מרשות היחיד יחידו של עולם שלא יחטא וכל בחי' נקרא בחי' אל"ף וע"ז רמזו רז"ל שני אלפים תחום שבת אותיות תחום"ת ר"ל שני אלפים היינו שני הבחי' הנ"ל הם בחי' חומת להקיפו לכלי יצא מרשות היחיד כנ"ל וזשאה"כ ומגרשי הערים אשר תתנו ללויים מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב וגו' מקיר מרמז לבחי' יראה כי קי"ר הוא מלשון אדון בגמרא היינו שבתחלה יעשו לויים בחי' מקי"ר שהוא בחי' יראה שהוא אלף שצריכים לבוא בתחלה כנ"ל ואח"כ אמר הפתוח ומדנתם מחוץ לעיר וגו' אלפים באמה ר"ל שאח"כ יבאו לבחי' אהבה שכולל שני הבחי' ונקרא שני אלפים וז"ש ישעיהו הנביא לנחם את ישראל הן על פנים חקונתיה חומותיה נגדי תמיד כ"ף ר"ת כ"ל פ"רט לרמז על שני בחי' הנ"ל שנקראים בחי' חומה גם מרמז לבחי' יד ימין יד שמאל שהם אהבה ויראה שהו שלמות העבודה שידבק א"ע לה' בבחי' אהבה הנ"ל ולהדבק גם אחרים לה' וזשאה"כ ואתם הדבקים בה' וגו' שלכאורה הו"ל למימר ואתם דבקים בה' ואות ה' של הדבקים הוא מיותר לכאורה' אלא הדבקים בה"א הוא מלשון הדבק ר"ל שידבק גם אחרים לה' למלאות רצונו ית' כדרך העובד מאהבה וזשאה"כ ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם פ"י מתחלה צריך לשמור את השבת בבחי' יראה בעצמה ואח"כ כשמגיעים לבחי' אהבה או לעשות את השבת לדרתם ר"ל יעשו לכל הדור בחי' שבת שכולם יעבדו את ה' למלאות רצונו ית' ולפי"ז אחי שפיר מה דאיתא בגמרא שמעון העמסוני היה דורש כל אמתן שפתורה פיון שהגיע לאת ה' אליה תירא פירש עד שבא ר' עקיבא ודרש את ה' וגו' לרבות ת"ח ע"כ ולכאורה קשה מה דרש על את של ואהבת את ה' אליה וכי מה יש עוד אהבה שדמה לאהבת ה' ולפי דברינו ניחא את לרבות כל הנבדלים להכניס בהם אהבת ה' כמאמר שיהיה שם ה' מתאהב על ידה וזשאה"כ ויהי עקב תשמעון וגו' ושמעתי פירושו מי שיש לו בחי' שמיעה רוחני יכול להכניס בחי' רוחני אפילו בבחי' עק"ב עכ"ל ולפי דברינו יפירש שמרמז לבחי' אהבה הנ"ל שייכנס בחי' העבודה לה' גם לאחרים אפילו בחי' עק"ב ובחי' זו נקראת בשם לחם פי מי שעובד את ה' באהבה רבה ומשתוקק לו ית' בנודאי הוא אצלו חיות ממש פלחם שהוא חיות גופני כן העבודה הוא חיות רוחני ולזה מרמז הפתוח פי לא על הלחם לבדו יחיה האדם וגו' פי לא על בחי' לחם כנה שיהיה רק לבדו לעצמו אבל לא לאחרים פי לא על בחי' עבודה כזו יחיה האדם באמת שאין זה שלימות העבודה כנ"ל פי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם ר"ל כאשר יגיע לבחי' זאת שירצה שכל מוצא פי ה' יעבדו אותו ית' וימלאו רצונו ית' אז יחיה האדם שתהיה עבודה כנה חיות ממש אצלו להחיותו בחיים רוחניים שנזכר לזה אכ"ר: ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת ונראה לבאר זה עפ"י מה דאיתא בספרים הק' שיש בכל דבר נבדל ארבע יסודות ומקורם משמו ית' והוא המקנים אותם ועושה שלום ביניהם מים עם אש ועפר עם רוח והם הרמוזים בארבע עולמות שברא הקב"ה ותכלית כל הנאצלים ונבדלים וכו' הם בשביל מלכותו ית' מלכותה מלכות כל עולמים וכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו פי כל אחד מד' יסודות כלול מד' פי' דוע י"ו לעילא י"ו

לתתא וְזֶהוּ א' ראשית הבריאָה וְהַמְבִּין בְּחֻמְהָ שְׂקָל אַרְבַּע יְסוּדוֹתָיו הֵם תְּלוּיִם בְּשֵׁמוֹ ית' מה מאד ראוי שתפול עליו אימה וּפְחַד מְלֵה־שִׁתְּמַשׁ בְּהֵם נֶגֶד רְצוֹנוֹ ית' וְאַרְבַּע יְסוּדוֹת הַגָּ' ל' הֵמָּה מְלֻבְּשִׁים בַּגּוֹף בְּמַחְשָׁבָה הִרְהוּר קוֹל וְדִיבּוּר וּמוֹחַ וְלֵב וְכוּ' וְהֵן בְּהִנְהַגַּת הַמִּדּוֹת כַּמְבֻרָאָר בְּסִפְרֵים הַק' וְהִנֵּה ע"ז נֶאֱמַר וְבוֹ תִדְבַּק הַפְּנוּנָה שִׁדְבַק תְּמִיד אַרְבַּע יְסוּדוֹת הַגָּ' ל' לְמַקּוֹרָם וּבְשִׁלְיֻמוֹתָם לְקַבֵּל עָלָיו עוֹל מ"ש וְאִז אַעפ"י שְׂאִינוֹ עוֹשֶׂה אִז שׁוּם מַצָּנָה שְׂלֵא נִזְדַּמֵּן לִידוֹ צְדִיק בְּאַמוּנָתוֹ יחי' בְּעֵבֹר יִרְאַתוֹ עַל פְּנָיו וְזֶהוּ דְלוּתִי לָךְ עֵינִי וְהִנֵּה הַד' אוֹתִיּוֹת מְשֻׁמוֹ הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הֵם הַחַיּוֹת שֶׁל הָאַרְבַּע עוֹלָמוֹת וַיֵּשׁ לָהֶם אַרְבַּע מִיְלּוּאִים כַּנּוֹדָע וְהֵם מְקוֹר הַבְּרָכָה בַּגּוֹף הַבְּרָכָה כַּיְדוּעַ וּגַמְטְרִיא שֶׁל הַד' מִיְלּוּאִים הוּא רל"ב וְהוּא ר"ת שֶׁל ר"חמנא ל"בא ב"עִי כַּיְדוּעַ וְנוֹכַל לְרַמֵּז זֶה בְּבִלְהֵה וְרַחַל שְׁתֵּי יְסוּדוֹת וְזוֹלְפָה וְלֵאָה שְׁתֵּי יְסוּדוֹת וְהַחֶכֶם יָבִין שְׂקָל ז' מִיְדוֹתָיו יִהְיוּ בְּשִׁלְיֻמוֹת וְזֶהוּ אֲשֶׁר אֶבְיָהּ הַבּוֹנִים הֵם בְּחִי ב"ר"ו"ל ר"ת בְּלֵהָה ר"חל ז"לפָה ל"אָה וְגַם בְּתַבַּת מֵהַרְרִי"ה יֵשׁ לָנוּ רִמְזוֹ נֶכוֹן וְדִי בְּזֶה יִהְיֶה רְצוֹן שְׂאֵזְפָה לְקַיִּים כָּל זֶה אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן: עֲנֵנוּ מְזוֹנָה וְהִנֵּה מִבְּכַנִּים שְׂדֵי מִבְּחוּץ פִּי וְהִנֵּה ל' עֲתִיד ר"ל שְׁתִּמִּיד יִצְפָּה וַיִּשְׁתַּוְּקַק שְׁיִהְיֶה בְּשׁוּם בְּחִי פְּנִימִית אֲבָל בְּחַצוֹנִית הֵינּוּ בְּמִילֵי דְעֵלְמָא יִהְיֶה בְּבְחִי שְׂדֵי ל' דִּי בְּחִי הַסְּתַפְקוֹת שְׁנִזְנָפָה לְזֶה כִּיר"א: פְּרִשְׁתָּ רָאָה רָאָה אֲנִכִי נִתֵּן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְגו' אֵת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ וְגו' וְהַקְלָלָה אִם לֹא וְגו' וִיל"ד שְׂאֵמַר בְּתַחֲלִילָה רָאָה לְשׁוֹן יְחִיד וּמְסִיִּים לְפָנֶיכֶם לְשׁוֹן רַבִּים וְהו"ל לְמִימַר רָאוּ לְשׁוֹן רַבִּים עוֹד אָמְרוּ אֲצֵל הַבְּרָכָה אֲשֶׁר וְאֲצֵל הַקְלָלָה נֶאֱמַר אִם לֹא תִשְׁמְעוּ גַם לְפָרֵשׁ מֵלֵת אֲנִכִי גַם לְפָרֵשׁ מִשְׁדַּרז"ל עֲשׂוֹר בְּשִׁבִּיל שְׁתַּתְעַשֵּׂר וּבְמִדְרָשׁ אֵיתָא עֲשׂוֹר בְּשִׁבִּיל שְׁתַּתְחַסֵּר נ"א בְּשִׁבִּיל שְׂלֵא תִתְחַסֵּר הִנֵּה שְׁמַעְתִּי מֵאֲבִי זִלְלָה"ה פִּירוּשׁ עַל רָאָה אֲנִכִי הֵינּוּ בְּשִׁבִּיל דִּיבּוּר אֲנִכִי שְׁשִׁמְעוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה יִהְיֶה הַקִּיבּוּל שְׂכָר בַּעוּה"ז הֵינּוּ הַיּוֹם ע"כ וְהִנֵּה ע"י בְּחִי עֲנֵנָה כְּשֶׁהָאֲדָם מִשְׁפִּיל א"ע לְבְּחִי אֲנִכִי עֲפָר וְאֶפֶר עַד שְׂאִינוֹ תוֹפֵס מְקוּם אֲצֵלוֹ כָּלָל עִי"ז גַּם הַקַּב"ה כְּכִיכּוֹל מְצַמְצֵם א"ע לְהַשְׁפִּיעַ כָּל טוֹב בַּעוּה"ז וְגַם אֲפִילוֹ אִם ח"ו נִגְזְרָה אֵיזָה עוֹנֶשׁ עַל הָאֲדָם בְּעֵבֹר חֲטָאִיו גַּם כֵּן מְשַׁלֵּם לוֹ בַּעוּה"ז כְּדִי לְהוֹרִישׁוֹ לַעוּה"ב כִּי יִפֶּה שְׁעָה אַחַת קוֹרֵת רוּחַ בַּעוּה"ב מְכַל חַיִּי עוּה"ז בְּנוֹדָאִי מֵה טוֹב שִׁיקְבֵּל עוֹנֶשׁוֹ בַּעוּה"ז וַיִּהְיֶה נָקִי בַּעוּה"ב אֲמָנָם צְרִיף לְהַבִּין מֵאִי מְעַלְיוּתָא בְּקִיבּוּל שְׂכָר בַּעוּה"ז עַל דִּיבּוּר אֲנִכִי הֲלֹא מֵה טוֹב לְקַבֵּל הַשְׂכָר בַּעוּה"ב עוֹלָם הַקַּיִּים וְלֹא בַּעוֹלָם עוֹבֵר רַק הַעֲנֵן הוּא שְׂצָרִיכִים דַּעַת מִיְּשֻׁבָת לַעֲבוֹדַת הַבּוֹב"ה וְצָרִיף עכ"פ אֵיזָה קִיבּוּל שְׂכָר בַּעוּה"ז כְּדִי שְׁיִהְיֶה לוֹ דַּעַת מִיְּשֻׁבָת לַעֲבוֹדַת הַבּוֹב"ה וְע"ז רְמִזוֹ חז"ל בְּאַמְרָם עֲשׂוֹר בְּשִׁבִּיל שְׁתַּתְעַשֵּׂר שְׂלֵא לְעַשֵּׂר ע"מ לְקַבֵּל פָּרִס רַק שְׁזֵהוּ רִשְׁאֵי שְׁיִרְצָה הָאֲדָם לְקַבֵּל פָּרִס שְׁיִתְעַשֵּׂר בְּכָדִי שְׁיִהְיֶה לוֹ רִינוּחַ וְהַרְחַבְתָּ הַלֵּב לַעֲבוֹדַת הַבּוֹב"ה וּבְמִדְרָשׁ אֵיתָא עֲשׂוֹר בְּשִׁבִּיל שְׂלֵא תִתְחַסֵּר הֵינּוּ שְׂלֵא יִחְסֵר לוֹ הַפְּרָנְסָה וְלֹא יוֹכַל לַעֲבֹד אֵת הַבוֹרָא ית' וּנ"א בְּשִׁבִּיל שְׁתַּתְחַסֵּר הֵינּוּ שְׁיִהְיֶה לָבוֹ פְּנוּי שְׁיָבִין בְּעַצְמוֹ חֲסָרוֹנוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ וְזֶהוּ שְׁנֶאֱמַר רָאָה אֲנִכִי לְשׁוֹן יְחִיד פִּי שְׁהַקַּב"ה מְזַהֵר לְכָל יְחִיד רָאָה שְׁתַּזְהַר בְּבְחִי אֲנִכִי הֵינּוּ שְׂלֵא תִסִּיחַ דַּעַתְךָ מִדִּיבּוּר אֲנִכִי ה' אֱלֹהֶיךָ שְׁיִהְיֶה תְּמִיד עָלֶיךָ עוֹמ"ש וּבְזֶה יִהְיֶה לוֹ בְּחִי אֲנִכִי עֲפָר וְאֶפֶר בְּחִי אֲנִכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ שֶׁהוּא בְּחִי עֲנָה וְע"י בְּחִי עֲנָה תִמְשִׁיךְ עַל הַעוֹלָם הַיּוֹם בְּרָכָה עַל הַעוּה"ז דְּנוֹקָא אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ הֵינּוּ כְּדִי שְׁתוּכַל לְשִׁמּוֹעַ וְלֹא נֶאֱמַר אִם לְשׁוֹן תְּנַאִי כִּי ע"י בְּחִי אֲנִכִי בְּחִי שִׁפְלוּת בְּנוֹדָאִי תוֹכַל לְשִׁמּוֹעַ אֵת כָּל הַמַּצּוֹת בְּלֵב וְדַעַת מִיְּשֻׁבָת אֲבָל אֲצֵל הַקְלָלָה נֶאֱמַר אִם לְשׁוֹן סִפְק וְזֶהוּ עֲשׂוֹר

תַּעֲשֶׂר בַּשָּׂבִיל שֶׁתַּעֲשֶׂר רְמִזּוֹ לְבַחֲיָי עֲשֶׂר בַּחֲיָי יוֹד שֶׁמְרַמֵּז לְבַחֲיָי עֲנִנָּה כְּדַאֲתָא בּוּזָה"ק יוֹד נִקְרָא קַטְנָה וְשַׁחֲוָרָה דְלִית בָּהּ חִינְרָא כְּלָל וְזֵהוּ עֲשֶׂר תַּעֲשֶׂר הֵינְנוּ שְׂיִהְיָה לָהּ בַּחֲיָי עֲשֶׂר בַּחֲיָי יוֹד בַּחֲיָי עֲנִנָּה וְעִ"ז תַּתַּעֲשֶׂר שְׂיִהְיָה לָהּ עֲשֶׂר פְּעָמִים עֲשֶׂר הֵינְנוּ מֵאָה בְּרָכוֹת כַּמֵּאָה"ל אֵל תִּקְרִי מָה אֵלָא מֵאָה הֵינְנוּ ע"י בַּחֲיָי מַה דְּוִנְקָא יִהְיָה לָהּ מֵאָה בְּרָכוֹת וְכַדַּאֲתָא בַּאוּה"ח ע"י טַפְת דִּיּוּ שְׁנַשְׂאָר בְּקוֹלְמוֹס הֵינְנוּ ע"י שְׁלֵא כְּתַב מִשָּׁה עַנְוֵי בְּיּוֹד בְּמִלּוּאוֹ עִ"ז זְכָה לְקַרְנֵי הוּד פִּי דַאֲתָא בְּכַתְבֵי הָאָר"י ז"ל שֶׁע"י בַּחֲיָי גְּאָנָה פּוֹגֵם בְּאוֹתִיּוֹת מְלוּי שֶׁל אוֹתִיּוֹת רַאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הֵינְנוּ מְלוּי יו"ד ו"ד וּמִלּוּי ה' אוֹת ה' הֵינְנוּ אוֹתִיּוֹת הו"ד ע"י בַּחֲיָי עֲטָה שְׂהֵיָה לַמְרַע"ה זְכָה לְשִׁלְיָמוֹת אוֹתִיּוֹת הוּד יְהִי רְצוֹן שְׁנִזְנָפָה לְקַצַּת בַּחֲיָי עֲנִנָּה כֵּן יְהִי רְצוֹן אָמֵן: א"י ע"פ מַה שֶׁאֲחַז"ל שְׂכַר מְצָנָה בְּהַאי עֲלָמָא לִיפָא וְשִׁמְעֵתִי בְּשֵׁם אָבִי ז"ל שְׂהֵקְשָׁה וְהָא פְתִיב לֹא תִלִּין פְּעוֹלַת שְׂכִיר וְתִמְרָץ שֶׁע"פ הַדִּין הַשְׂוֹכֵר ע"י שְׁלִיחַ אֵינּוּ עוֹבֵר א"כ לִפְנֵי זֶה שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה ע"י מִשָּׁה אֵינּוּ בְּלֹא תִלִּין אָמְנָם כ"ז בְּשִׂאָר הַתּוֹרָה אֲבָל אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיָה לָהּ מִפִּי הַגְּבוּרָה שֶׁמַּעֲנֵנוּ וְלֹא ע"י שְׁלִיחַ א"כ הוּא בְּלֹא תִלִּין וְע"ז אָמַר הַפְּתוּב רֵאֵה אֲנֹכִי נוֹתֵן וְגו' ר"ל אֲנִי נוֹתֵן שְׂכָר בְּעֵבוֹר אֲנֹכִי שְׁנִתְּתִי בְּעֲצָמַי וְסִיב אֲנִי לִיתֵן בַּעוּה"ז עכ"ד ז"ל וְאֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ ג"כ עז"ה עפ"י מֵאֲמַר הַפְּתוּב הֵן בְּקוֹדֶשׁוֹ לֹא יֵאֱמִין פִּי כַּמֵּאָה"כ פֶּן תֵּאֲכַל וְשִׁבְעָת וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיִשְׁבְּתָ וְרַם לְבַבְךָ וְגו' וְא"כ שְׁמֵן הַטּוֹבָה אֶפְשָׁר לְצַמֶּנֶת ח"ו קִיְלָקוּל לְכֹן יוֹתֵר נְכוֹן לְגַנּוּז הַטּוֹב לַעוּה"ב וְבַעוּה"ז אֲדַרְבָּה מַה טוֹב שְׂיִהְיָה לְבוֹ אֲדָם נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְזִשְׂאָה"כ מָה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאִיךָ פְּעֻלַת לְחוֹסִים בְּךָ נִגְד בְּנֵי אָדָם פִּי מַה טוֹב הוּא כְּשֶׁהַטּוֹב הוּא בַּחֲיָי חֶסֶד יִהְיָה צָפוֹן לַעוּה"ב וְעוֹד שֶׁפְּעֻלַת לְחוֹסִים כֵּן הֵם הַצְּדִיקִים נִגְד בְּנֵי אָדָם ר"ל בַּחֲיָי נִגְד בַּחֲיָי דִּין בְּכַדִּי שְׂיִהְיָה לְבוֹ נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְזֵהוּ פִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים ר"ל כְּשֶׁאֲתָה רוֹאֵה בַּחֲיָי אֱלֹהִים בַּחֲיָי דִּין תֵּאֱמִין וְתַדַּע שְׂבַחֲךָ הוּי"ה בַּחֲיָי רַחֲמִים הוּא גְּנוּז בְּתוֹכוֹ וְזֵהוּ תִקְעוּ בַּחֲוֶדֶשׁ שׁוֹפָר בְּכֹס"ה לְיוֹם חַגְנוּ ר"ל בְּכֹסָה הוּא מְלִשׁוֹן כִּיִּסוּי שְׂבַחֲךָ חֶסֶד מִתְּכֹסָה בְּתוֹךְ בַּחֲיָי הַדִּין וְזֵהוּ בַּחֲיָי מִן בַּחֲיָי דַּעַת שְׁנִיתְנָה לְדוֹר הַמְּדַבֵּר דוֹר דַּעַת שְׂיִקְבְּלוּ הַתּוֹרָה ע"י מִשָּׁה בַּחֲיָי דַּעַת הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וְלִזְנָה רְמִזּוֹ רז"ל לֹא נִיתְּנָה תּוֹרָה אֵלָא לְאוֹכְלֵי מִן פִּי שְׂאִין הַתּוֹרָה מִתְּקִימָת אֵלָא בְּמִי שֶׁמֵּאֱמִין בְּזֶה וְרוֹאֵה הַטּוֹב הַגְּנוּז בְּבַחֲיָי דִּין שֶׁהוּא צְדִיק וְטוֹב לוֹ הוּא צְדִיק גְּמוּר ר"ל צְדִיק גְּמוּר הוּא רוֹאֵה תְּמִיד הַטּוֹב אֲשֶׁר לוֹ גְּנוּז בְּתוֹךְ הַבַּחֲיָי דִּין וְהוּא בַּחֲיָי דַּעַת בַּחֲיָי הַתְּחַבְּרוֹת חו"ג וּבַחֲיָי זוֹ לֹא נִיתְּנָה אֵלָא ע"י מִשָּׁה שְׂהֵיָה בַּחֲיָי דַּעַת וְהַמְּשִׁיב ג"כ בַּחֲיָי זוֹ ע"י מִן לְדוֹר הַמְּדַבֵּר שְׂיִקְבְּלוּ הַתּוֹרָה בְּבַחֲיָי זוֹ וְע"כ נִקְרָאוּ דוֹר דַּעַת מִטַּעַם שְׂהֵיָה לָהֶם בַּחֲיָי דַּעַת ע"י מִשָּׁה דְּוִנְקָא אֲבָל אַח"כ שְׁנִמְסְרוּ לִידֵי יְהוֹשֻׁעַ פְּנֵי לְבָנָה שְׁלֵא הֵיָה יְכוֹל לְהַמְּשִׁיב לָהֶם בַּחֲיָי דַּעַת כְּמוֹ מִשָּׁה רַבּוֹ וְזֵה מְרַמֵּז לָנוּ מִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה בְּפִסּוּק רֵאֵה אֲנֹכִי נוֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְגו' הֵינְנוּ אַנְכִי גִימָט' כ"סֵא לְרַמֵּז עַל בַּחֲיָי בְּכֹסֵא לְיוֹם חַגְנוּ בַּחֲיָי כִּיִּסוּי כַּנ"ל שֶׁהַדִּין מְכֹסָה עַל בַּחֲיָי חֶסֶד כַּנ"ל שְׂבַחֲךָ זוֹ הַמְּשִׁיב לָהֶם מִשְׁרַע"ה כַּנ"ל גַּם רַא"ה אַנְכִי גִימָט' ב"פ חֶסֶד גְּבוּרָה חֶסֶד אֶחָד ר"ל מְרַמֵּז עַל שְׁנֵי בַּחֲיָי דַּעַת הֵינְנוּ בַּחֲיָי דִּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבַחֲיָי דִּין בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְתוֹכוֹ גְּנוּז בַּחֲיָי חֶסֶד וְרַחֲמִים כַּנ"ל וְמַה שֶׁחֶסֶר אֶחָד מְרַמֵּז שְׁכ"ז יְשִׁים הָאָדָם אֵל לְבוֹ כְּשֶׁחֶסֶר לוֹ אֶחָד ר"ל שׁוֹם דְּבַר אֶחָד וְרַמֵּז לָהֶם מִשְׁרַע"ה בְּר"ת שֶׁל נוֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּ"רַפָּה ר"ת אוֹתִיּוֹת לְבַנְיָה לֹמַר שְׁכ"ו אֲנִי מְזַהֵר אֶתְכֶם עַכְשָׁיו מִחַמַּת שֶׁתִּתְּמַסְרוּ לִידֵי יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא פְּנֵי לְבָנָה וְאִין בּוֹ פֶּחַ לְהַמְּשִׁיב לָכֶם בַּחֲיָי דַּעַת בַּחֲיָי מ"ן כְּמוֹנֵי לְכֹן צְרִיכִים אַתֶּם לְהַתְּחַזֵּק מְאוֹד בְּבַחֲיָי

זו ופירש להם ואמר והקללה אם לא תשמעו וסרתם מן הדרך ר"ל דר"ך גימ' שני פעמים הוי"ה אלהים מרמז לב' בחי' דעת הנ"ל בגשמיות וברוחניות ואמה"כ וסרתם מן הדרך בחי' דעת ללקת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם ר"ל ללקת רק אחר בחי' אלהים לבדו בלא בחי' חיבור הוי"ה אשר לא ידעתם ר"ל שאינו בחי' דע"ת לכן תזקרו בזה לראות תמיד אור בתוך החושף כמאה"כ זרח בחושף אור לישרים שגנפה לזה אמן פו יהי רצון: עוד יש לדקדק בפ' זה שלכאורה תיבת היום הוא מיותר אף נוכל לומר עד"ר ומקודם נבחר מה דאיתא איזהו חכם הרואה את הנולד דהנה עיקר העבודה להיות תמיד בבחי' תשובה היינו שיהיה לו בושף והכנעה לפני הבוב"ה וזה הנה חסד ה' תפרה בעת פריאת שמים וארץ לברוא בחי'.

תשובה וכשאדם עושה תשובה פקטן שנולד דמי היינו שהבורא ית' משפיע לו נשמה חדשה מכסא כבודו ית' מהמקור שגשמות ישראל נחצבות משם כמאמר הגמרא גדולה תשובה שמגעת עד פסא הפבוד להיות נשפע משם נשמה חדשה להיות פקטן שנולד וזה הנה בחי' דהע"ה כמאה"כ אספרה אל חוק וכו' בני אתה אני היום ילדתיך שבכל יום הנה בבחי' תשובה ונשפע לו בכל יום נשמה חדשה מכסא כבודו ות' פאילו נולד היום וזה איזהו חכם איזהו עיקר בחי' חכמה הרואה את הנולד שיראה תמיד שיהיה בבחי' תשובה פאילו נולד היום ולזה פיון שהע"ה טוב ילד מסכן וחכם מכנה לו בשם ילד ובשם חכם לרמז שנה תלוי בזה פשהוא בבחי' ילד אני היום ילדתיך או הוא בבחי' חכמה רק שיש ב' בחי' תשובה בחי' א' מי שעושה תשובה מתמת אהבת השי"ת שמשתוקק וכלתה נפשו לה' ויש לו יראה ובושף והכנעה לפניו ית' ומתמת זה הוא תמיד בבחי' תשובה וזהו התשובה היא אור שנשפע עליו אור תשובה ממקור התשובה ע"י בחי' אור בחי' ברכה ויש מי שעושה תשובה ע"י שישורים באין עליו ומתמת זה הוא מפשפש במעשיו ועושה תשובה וזהו התשובה הוא בחי' חושף היינו שנשפע עליו בחי' תשובה ממקור התשובה ע"י בחי' חושף שהיא בחי' קללה וזהו ראה אנכ"י גימ' פסא היינובחי' פסא כבודו ית' נותן לפניכם בחי' תשובה שהוא בחי' היום כמאה"כ אני היום ילדתיך ברכה וקללה היינו שלפעמים נשפע בחי' תשובה בבחי' ברכה ולפעמים נשפע בבחי' קללה את הברכה היינו שנשפע בחי' תשובה בבחי' ברכה אשר תשמעון אל מצות ה' והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' היינו לבחי' תשובה הב' המבואר לעיל וזהו חודש אלול שאות אלה נתחלף לאות עי"ן באותיות אחה"ע והוא אותיות עולל לשון עולל ויונק מרמז שבחודש אלול צריף לעשות תשובה לבוא לבחי' נולד פנ"ל ולזה מרמז אלול"ל א"ני ל"דודי ו"דודי ל"י פי' בחי' תשובה שבאה מתמת אהבת ה' נקרא אני לדודי ובחי' תשובה שע"י יסורים פנ"ל נקרא דודי לי וזהו הפותח יד בתשובה בחי' תשובה מכונה בשם יד ולזה אפשר לרמזו שתיבת א"ל ליל ותיבת י"ד בגימ' כ"סא מרמז שע"י בחי' תשובה ונשפע עליו נשמה חדשה מכסא כבודו ית' ובזכות זה ובא לציון גואל אמן פו יהי רצון: עוד יל"ד בפ' זה מה שפתוב היום הלא בפרשה פי' תבוא פתיב הברכה על הר גרזים והקללה על הר עיבל ואפשר לומר עד"ז דהנה אמחו"ל חייב אדם לראות א"ע פאילו הוא חצי חצי חייב וכל העולם פולו פאלו הוא חצי חצי חייב אדם לראות א"ע פאילו הוא חצי חצי חייב וכל העולם פולו לזכות עשה עברה אחת ח"ו מכריע א"ע וכל העולם לכף חוב ולכאורה הדברים אינם מובנים וכי הרשעים שעושים עבירות תמיד ועשו

מצנה אחת אינם נענשים כולל והצדיקים שעושים מצות תמיד ועשו עבירה אחת לא יקבל שכר מהמצות אמנם כך הוא הענין שהרשע בעת שעושה המצוה וחוזר בתשובה אז נמשך חסד עליון על כל העולם וכן פשעושה עבירה אחת או גורם ח"ו שיסתלק חסד עליון מזה העולם באותה שעה וזהו הכריע את כל העולם לכף חובה בזו השעה אבל אח"כ מקבל שכר וזהו פירוש הפסוק ראה אנכי פי' שצריך האדם לראות א"ע שהכל תלוי בו נותן לפניכם היום פי' שבאותה שעה אם עושה מצוה ממשיך חסד עליון על כל העולם באותה שעה וזהו בחי' הברכה אשר תשמעו ואם ח"ו עושה אינה עבירה אז גורם ח"ו להסתלקות חסד עליון מעוה"ז בזה הרגע וזהו בחי' והקללה אם לא תשמעו היינו שגורם ח"ו הסתלקות החסד אבל אם עושה תשובה או ממשיך חסד עליון ואור שפע על כל העולם יה"ר שנוצה לבחי' תשובה אמיתית אור וחסד עליון על כל העולם אמן כן יהי רצון: עוד יש לפרש הפסוק הנ"ל עפ"י מה דאיתא בזה"ק בפ' בלק הקב"ה מילין' לפום רברבותא דילין' פי' השי"ת מבטיח כמה פעמים שפע טובות וברכות לעוה"ז ואינו משפיע במהרה הוא מחמת כפום רברבותא דילין' שאליף שנים בעיניו כיום אתמול אבל בר נש זעיר ומילין' לפום שעתא פי' שבר נש מחמת שהוא זעיר ימים ושנים כל מה שיאמר צריך לקיים תכף ומיד כמאחז"ל כשבא מצוה לידיך אל תחמיצנה כמאחז"ל ושוב יום אחד לפני מיתתך אבל בהשי"ת הוא כפום רברבותא דילין' שמבטיח להשפיע ברכות ואינו משפיע תיכף אף כשאדם מזעיר ומקטין א"ע בהכנעה ושפלות באמת וממאס בתענוגי עוה"ז כי דירה שאינה שלו למה לו רק מזמין א"ע ליום שפולו ארוך מחמת זה צדיקים מהפכין מדה"ד למדה"ר וזהו צדיקים במיתתן קרוין חיים מחמת שצופים ומביטים תמיד לאחריהם וזהו במיתתן כענין שוב יום אחד לפני מיתתך ומדבקים א"ע בחיי החיים והם בבחי' ענוה ושפלות באמת ומחמת זה הם ממשיכים טובות וברכות בזה העולם בכל יום ובכל עת וזהו פי' הפסוק ראה אנכי פי' שצריך האדם לראות שיהיה תמיד בבחי' הכנעה ושפלות באמת וזהו שאמר משה ראה אנכי כמ"ש והאיש משה ענו מאד אנכי אני כ' כ' כפופה מרמז על בחי' ענוה כמ"ש בפרשת ואתחנן היינו לדבק א"ע במדת ענוה ומחמת זה נותן לפניכם שתוכלו להמשיך לכם כל בחי' ברבות והשפעות טובות ע"י בחי' ענוה היום פי' תיכף כמ"ש צדיקים מהפכין מדה"ד פנ"ל אף יש בחי' חסד שבגבורה שהקב"ה רוצה באמת להשפיע לאדם כל טוב פדרךכו הטוב להטיב אמנם הבוב"ה צופה ומביט שאם נשפע לו רב טובה ימלא תאוותו ולא ירצה לילך בדרך הש"ת ולזה מונע ממנו השפעת ברכתו ית' וענין זה נקרא חסד שבגבורה וזהו את הברכהאשר תשמעו אם רואה השי"ת שבחין' טובה לא ימנע את האדם מעבודתו ית' אז הוא משפיע לו ברכה ובחין' חסד ואם רואה השי"ת שאם ישפיע לו טובה יהיה לו מגיעה מעבודתו ית' אז השי"ת משפיע לו בחי' חסד שבגבורה פנ"ל וזהו והקללה אם לא תשמעו פי' שאם רואה השי"ת שלעתיד לא תשמעו אז ישפיע בבחי' חסד שבגבורה ובאמת הוא ברכה רק שמונע ממנו הטוב כדי שלא יסור ח"ו מדרך הש"ת או י"ל בדרך זה הברכה אשר תשמעו והקללה אם לא תשמעו פי' שזה שהבוב"ה מקלל הוא ג"כ בחי' ברכה פי עי"ז הוא נותן לב לחזור בתשובה וזה הוא ברכה, השי"ת יזכנו לעשות תשובה באמת אכ"ר: פרשת שופטים ושוטרים תתן לה בכל שערך וגו' ויש לדקדק שתיבת לה הוא מיותר: ולפרש זה עדה"מ הנה יש שני בחי' חסד למעלה בחי' רב חסד חסד

עליון ובחן' חסד תפארה לכו צריף האדם לעורר מלמטה באתערוטא דלתתא על ידי בקשת רחמים רבים בשמנה עשרה ולהתפלל על שני בחי' חסד היינו ברוחניות ובגשמיות וכנגדן יש בבחי' דין ג"כ שני בחי' ברוחניות היצה"ר ובגשמיות הן היסורים הבאים על האדם למרק עונותיו והנה באמת גם אפילו בחי' דין הבא מלמעלה היינו בחי' היצה"ר ובחן' יסורים בגשמיות המה ג"כ בחי' חסד פי היסורים באין למרק עונותיו של אדם ולהכניע לבו לה' והיצה"ר בא להרבות שכו של אדם פשמתגבר עליו אמנם שני בחי' חסד הנ"ל עם שני בחי' דין הנ"ל המה משונים בסדרן זה מזה היינו שבבחי' רוחניות צריף להיות תחלה הבחי' חסד הוא היצ"ט ואח"כ יבא היצה"ר כדי שיתלמד תחלה מהיצ"ט לידע איך להתגבר אח"כ על היצה"ר פשיבא לו להמשיכו לתאנות גשמיות והכלי עוה"ז לכן צריף להיות תחלה בחי' חסד היצר טוב בחי' יו"ד מהשם ב"ה ואח"כ יבא לו היצה"ר בחי' דין שיתגבר האדם עליו לכלי ינה נמשך אחר עצתו וכזה ינה שכו מרובה והוא בחי' אות הוי"ה ב"ה בתחלה יו"ד ואח"כ ה"א אבל בבחי' גשמיות צריף לבוא תחלה בחי' דין בחי' יסורים למרק עונותיו ויפנע לבו לשוב בתשובה שלימה ועי"ז ינה אתריתו טובה ושלום כמאמר צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלוה וזהו בחי' ה"א וא"ו בתחלה אות ה"א אתרונה מה שפרמז לבחי' דין ואח"כ אות וא"ו מה' ב"ה שפרמז לבחי' רחמים וזהו מרומז בפסוק בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי ר"ת אותיות הוי"ה רק שבשני אותיות ראשונות נכתב אות יו"ד בראשונה בחי' חסד תחלה ואח"כ אות ה"א ובשני אותיות האחרונות נכתב אות ה"א בתחלה ואח"כ אות וא"ו לרמז פנ"ל ושני הבחי' חסד ה' ממשיכים בשני ימים ר"ה ע"י התורה כמאה"כ ואנהי אצלו אמון אל תקרי אמון אלא אופן שע"י התורה יכול אדם לפעול ולהמשיך בחי' חסדים ע"י שיתדבק בתורה בכל לבבה בשני לבבות וימשיך שני בחי' חסד הנ"ל ואז ואנהי שעשועים יום מרמז לשני ימים ר"ה שאז ימשוך עליהם שני בחי' שעשועים הנ"ל ע"י תקיעת שופר תשר"ת פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה פי' פשוטה מרמז לבחי' חסד שברים תרועה מרמז לב' בחי' דין פשוטה לאחריה מרמז לבחי' הב' של חסד ה' שבבחי' א' נמשך חסד תחלה היינו פשוטה לפניה ואח"כ בחי' דין היינו השברים ובבחי' זו נמשך הבחי' דין תחלה היינו התרועה ואח"כ בחי' חסד הפשוטה שלאחריה וכזה נתקן ארבע סמכות דכורסייא אברהם יצחק יעקב דוד וזהו מרומז בפסוק שונפים ושונפים תתן לה וגו' שונפים אותיות פשוטים מרמז לבחי' פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה לבחי' חסדים הנ"ל ושונפים מרמז לשני בחי' דין הנ"ל שפאמצע ומזהיר הפתוב שע"י בחי' שונפים ושונפים תתן לה בכל שעריף היינו שתתקן בחי' בכ"ל שערי"ך גימ' אברה"ם יצחק יעקב דו"ד תתקן לה ארבע סמכות דכורסייא שגנזפה לזה כיה"ר אמון: עוד יל"ד בפסוק זה דהו"ל לשבטיה קודם בכל שעריף ונקדים לפרש מה דאיתא בתקוני זונה ושמו בני ישראל את השבת לדורותם ופאה מאן דמתקן לו דירה נאה בליביה וכו' ויש לדקדק מה שיכות דירה לגבי השבת הנה איתא בספר יצירה שתי אבנים בונות שני פתים שלשה אבנים וכו' הנה מוכח שאותיות נקראים אבנים ותיבות נקראים פתים בחי' דירה ע"כ מי שפקדש עצמו ופיו ודיבורו להיות בקדושה מפילא נעשים התיבות היוצאים מפיו בקדושה דירות ופתים נאים לשכינה והעיקר הוא לקדש עצמו בתחלה במדומ"ע בשבת כמאה"כ ודבר דבר שלא יתא דיבורה של שבת פדיבורה של חול וכזה מתקן עולם

הדיבור ולזה תיקנו אנשי כה"ג במוסף שבת תקנת שבת על סדר כ"ז אותיות פדי לתמן עולם הדיבור בשבת תחילה ואח"כ בימי החול זכרהו מא' בשבת ר"ל תפנור בחי' אהוד בחי' היחוד שהיא בחי' תיקון הדיבור שבשבת תפנור את כל ימי החול שלא לקלקל ח"ו וזהו ושמרו בני"י את השבת לדורתם ופאה מאן דמתקן לו דירה נאה בשבת ונוקא שאו הזמן גרמא לתמן בחי' הדיבור שמרמו על בחי' שבת כמו שמבואר למטה וזהו שמרמו הפתוב שופטים ושופטים תתן לה בכל שעריה ר"ל שופטים נקרא בחי' מצנת עשה ע"ש שופט צדק ושופטים מרמו על בחי' מצנת ל"ת ע"ש שופט המפה ורודה למי שאינו עושה פראוי ופי' עשה ול"ת שלף תתן בבחי' ל"ך בכ"ל שערי"ך גימ' שבת פי' שתזהר מאוד במצות שבת לתמן הדיבור וקזה נעשה דירה ובית חדש לשכינה וזשאה"כ מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו ילף וישוב לביתו ר"ל מי ששומר שבת פראוי במחשבה דו"מ ועושה דירה נאה רק שעדיין לא הורגל בה בימות החול ילף וישוב לביתו להרגיל עצמו בקזה ולשמור אותו כל ימות החול כנ"ל וקזה יבואר ג"כ ענין סמוכים שנסמך פ' שופטים לפרשת רגלים פי' ידוע שג' רגלים מכונן נגד חג"ת מרפכה עילאה נגד ג' אבות אשר הן המרפכה לשכינה ושמני עצרת נגד דוד הפולל פולם בחי' מלכות וזהו מרמו בדברי ח"ל ותיית אף שמת לרבות שמני עצרת פי' אף גימ' אי"י ר"ת א"ב רהם י"צחק י"עקב וגם בחי' שבת מרמו לג' אבות ש"ב"ת ש' מרמו לג' אבות וקנגדם של סעודות לשבת וסעודה הרביעית נגד בחי' דוד הפולל פולם הנקרא ב"ת בחי' מלכות וזהו שופטים בחי' ב"ד צדק ג' דיינים נגד ג' אבות א' מזפה וא' מחייב וא' מכריע ושופטים נגד בחי' דוד מלכות הפולל פולם ומפה ורודה בעם לקיים דברי הדיינים ב"ד צדק וזשאה"כ שופטים ושופטים תתן לה ר"ל ב"ד צדק תעשה לה בכדי שיהיה בחי' בכל שעריה ר"ל מרפכה שלימה פי' בכל שעריה גימ' א"ב רהם י"צחק י"עקב דו"ד ומרמו למרפכה שלימה כמאה"כ רכב אלהים רבנות אלפי שנאן ר"ל מרפכה של בחי' אלהים הוא ריבנותים גימ' אברהם יצחק יעקב דו"ד כנ"ל אלפי שנאן שו"ר נש"ר ארי"ה אד"ם בחי' מרפכה ולכ"ז צריכים לקדש א"ע תחלה בשבת במדו"מ כנ"ל ועי"ז בזכות שבת נזפה שנה' מרפכה לשכינה ונעלה לציון ברנה ב"ב אמן פן יהי רצון: ושפטו את העם משפט צדק.

והקשה אוה"ח שבתחלה כתב תתן לה הצווי על ישר אל ואח"כ ושפטו את העם הצווי על הדיינים עיין רש"י ז"ל שתתן אזהרה לממונים למנות דיינים צדיקים ואעפ"כ אינו נכון דהול"ל בפסוק שופטים שישפטו בצדק ועוד הקשה אור החיים ז"ל למה נסמכה שלש רגלים שבפ' ראה לפ' שופטים ותתן שבפ' ראה פתיב שלש פעמים בשנה יראה כל זכורה והוא מחמת ששם יושבים סנהדרין גדולה שישפטו שם אעפ"כ צריף למנות שופטים בכל עיר ועיר ואעפ"כ אינו מוכן מה שבפ' ראה פתיב שלש רגלים אמאי לא כתב חג שמני עצרת ג"כ שחז"ל מרבים חג שמני עצרת מן והיית אף שמת לרבות שמני עצרת אמאי לא נכתבה בפירוש ואפשר לרמוז ע"ד מוסר שלש רגלים נקראים רגלי דכורסיא שמרמזים על בחי' אבות חסד לאברהם בחי' אהבה פחד יצחק בחי' גבורה ובחי' דעת שהוא בחי' אמת תתן אמת ליצחק וחסד הפסח מרמו על בחי' יראה פחד יצחק כמ"ש שמור את חודש האביב וכמ"ש אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים פי' בדבר אשר זדו עליהם וחסד הסופות מרמו על בחי' אהבה בחי' חסד כמ"ש זכרתי לה חסד גבורתי

אֶהֱבֵת כָּל־לִוְיָתִיף וְגו' חֵג הַשְּׁבִיעוֹת מְרַמֵּז עַל בַּחִי דַעַת כַּמ"ש בְּסֵפֶר תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף שֶׁדַעַת כּוֹלֵל חו"ג שְׁצַרְיָה הָאָדָם לְהַתְּבוּנָה שְׁאִינוּ יוֹצֵא יָדַי שְׁמַיִם פְּרָאוּי וְאֵעֶפֶ"כ הַשִּׁי"ת עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד וְרַחֲמִים וּמִשְׁפִּיעַ עָלָיו כָּל טוֹב וּבַחֵג הַשְּׁבִיעוֹת שְׁמַתָּן תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה וְשִׁתִּי הִלְחַם שֶׁהוּא חֶמֶץ מְרַמֵּז עַל בַּחִי דַעַת וְכַשְׁזוֹכָה הָאָדָם לְבוֹא לְבַחִי שְׁלֹשְׁרֵגְלִים אֵלּוּ אֵז הוּא מִמְשִׁיף עָלָיו עוֹל אֲדֻנּוֹתוֹ וּמַלְכוּתוֹ ית' וְכֹא לְבַחִי רֶגֶל רְבִיעִי בַחִי דַהֲע"ה וְזֵהוּ פִי הַפְּסוּק וְהִיִּת אֵף שְׁמַח א"ך בְּגִימ' אִי"י פִי כְּשִׁזוֹכָה אָדָם לְבוֹא לְבַחִי אֲבִית א"בְּרָהֶם י"צַחֲק י"עֲקֹב מִזֶּה תִּמְשִׁיף שְׁמַקְבֵּל עָלָיו עוֹל מַלְכוּתוֹ ית' וְכֹא לְבַחִי רֶגֶל רְבִיעִי בַחִי שְׁמִינִי עֲצַרְת וְזֵה וְהִיִּת אֵף שְׁמַח לְרַבּוֹת שְׁמִינִי עֲצַרְת שֶׁהוּא עֵינֵקֶר שְׁמַחָה שֶׁל שְׁמִינִי עֲצַרְת וְעֵינֵן בְּסֵפֶר בְּרִית כְּהִנֵּחַ עוֹלָם רַכֵּב אֱלֹהִים רִיבְּוֹתִים בְּגִימ' אַבְרָה"ם יַצַּח"ק יַעֲקֹב"ב דו"ד וְזֵהוּ פִי הַפְּסוּק שְׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים תִּתֵּן לָהֶם שׁוֹפְטִים בְּבַחִי מַחְשָׁבָה שְׁשׁוֹפֵט עַל הָאָדָם וְשׁוֹטְרִים בַּחִי דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה תִּתֵּן לָהֶם כָּל שְׁצַרְיָה גִימ' א"בְּרָהֶם י"צַחֲק י"עֲקֹב דו"ד פִּי שְׁצַרְיָה לְקַדֵּשׁ מְדו"מ ע"י בַּחִי אֲבוֹת הָאֱלוֹ וְעַמ"ש בְּהַקְּדַמַּת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ פִּירוּשׁ שְׁמִשְׁרַע"ה הַתְּפִלָּה תַקְט"ו תְּפִלוֹת שְׁאֵם הִנֵּה מִתְּפַלֵּל עוֹד תְּפִלָּה אַחַת מִיָּד הִנֵּה נִעְנָה וְזֵה.

שְׁאֵמֵר לוֹ הַשִּׁי"ת אֵל תּוֹסֵף דְּבַר הֵינּוּ עוֹד תְּפִלָּה אַחַת וְזֵהוּ פִי הַפְּסוּק וְשְׁפֹטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפֹּט צָדֵק א"ת הַע"ם גִּימ' תַקְי"ו פִּי וְשְׁפֹטוּ אֶת הָעָם אֶת הָעָם בְּעֲצָמוֹ הֵינּוּ תַקְי"ו מִשְׁפֹּט צָדֵק: (כָּאֵן חֶסֶר) וְכַתֵּב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְגו' וְהִיִּתָּה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו וְגו' וְשְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' זָאֵב זצ"ל שֶׁדִּקְדַּק בּוֹ שֶׁבַתְּחִלָּה נִקְרָאת בְּלִשׁוֹן נִקְיָה וְאָמֵר הַזֹּאת וְהִיִּתָּה לִשׁוֹן נִקְיָה וְאֵח"כ אָמֵר בּוֹ לִשׁוֹן זָכָר וְתִירֵץ שְׁדִיבְרָה הַתּוֹרָה בְּמִי שְׁזִיכָף כָּל אֵיבָרִים שֶׁלוֹ וְנִתְפַּשֵּׁט מִגְּשָׁמִיּוֹת הֵינּוּ שְׁכָכֵל מַעֲשִׂיו וְדִיבּוּרָיו וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֵין לוֹ שׁוּם כְּוִנָּה לְגַרְמֵי כָּלֵל רַק לְשֵׁם ה' לִיַּחַד קוֹב"ה וְשְׁכִינְתָּהּ פִּי נִתְפַּשֵּׁט מִגְּשָׁמִיּוֹת וְאֵין מִתְאַנּוּה לְגַשְׁמִיּוֹת כָּלֵל לְכֵן בְּאִישׁ כְּזֶה כְּשִׁישׁ לוֹ שׁוּם מַחְשָׁבָה וְתֵאָוֶה לְשׁוּם דְּבַר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּוִדְאֵי יְכוֹל לְסַמְּךָ עַל זֶה הַמַּחְשָׁבָה וְתֵאָוֶה לַעֲשׂוֹת פִּי בְּוִדְאֵי אֵין זֶה לְשׁוּם בַּחִי גְשָׁמִיּוֹת כ"א לֵה וּזְשֵׁא"כ וְהִיִּתָּה עִמּוֹ ר"ל שֶׁהַתּוֹרָה תִּהְיֶה דְּבוּקָה עִמּוֹ מְרֹב הַתְּפַשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת פִּי אֲוִרְיָתָא וְקוֹב"ה חַד אֵז וְקָרָא בּוֹ ר"ל בּוֹ בְּעֲצָמוֹ הֵינּוּ שְׁיִכּוֹל לְסַמְּךָ עַל מַחְשְׁבָתוֹ כַּנ"ל עַכ"ד וְדַפְח"ח וְעַל זֶה הָאֵןפֵן נוֹכַח לְפָרֵשׁ ג"כ דֵּהֵנָּה כְּתִיב תּוֹרָה צְוָה לְנוּ מִשֶּׁה וְגו' תּוֹרָה הוּא תְּרִי"ג מְצוֹת כְּמֵאֵמֶר חַז"ל תּוֹרָה גִימ' תְּרִי"א מְצוֹת צְוָה לְנוּ מִשֶּׁה וְכ' מְצוֹת הֵינּוּ אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִפִּי הַגְּבוּרָה שְׁמַעְנוּ אֲמַנְם תּוֹרָה כּוֹלֵל רַמ"ח מ"ע וְשֵׁס"ה מַל"ת וְיָדוּעַ מֵאֵמֶר שִׁמ"י עַם י"ה שְׁס"ה זְכָרֵי עַם ו"ה רַמ"ח וְהֵנָּה נִכְלָל כָּל הַתְּרִי"ג בַּחִי יְרָאָה וְאֵהֱבָה וְהוּא עֵינֵקֶר הַתּוֹרָה לִיַּחַד שְׁמָא דְקוֹב"ה וְשְׁכִינְתָּהּ בְּרַחֲמֵינוּ וְדַחֲלֵנוּ וּבְכֹאֲמַת צְרִיף הָאָדָם לְהַתְּבוּנָה תְּמִיד בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ אִם תּוֹרָתוֹ וְעַבּוֹדָתוֹ הוּא בְּאֵמַת בְּרוּר וְיָדוּעַ שְׁאֵמַת הוּא בַּחִי נֹא"ו וְגַם הַתּוֹרָה הִיא נִקְרָאת נֹא"ו וּזְשֵׁא"כ וְהִיִּתָּה עִמּוֹ ר"ל עַם נֹא"ו הֵינּוּ שֶׁהַתּוֹרָה תִּהְיֶה עִם נֹא"ו בְּבַחִי אֵמַת כַּנ"ל נֹא"ו וְקָרָא בּוֹ כַּנ"ל שְׁנִזְכָּה לְזֵה אַכִּי"ר: רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירוֹשְׁךָ וְגו' וְרֵאשִׁית גֶּזַע צֹאנְךָ תִּתֵּן לוֹ.

וְנוֹכַח לְהַבִּין דְּרָף מוֹסֵר מֵהַתּוֹרָה מְצוּנָה לְנוּ לִיתֵּן מִכָּל דְּבַר רֵאשִׁית לַפֶּה הֵינּוּ שְׁצַרְיָה הָאָדָם לְהַבִּין בְּכָל הַטּוֹבוֹת הַנִּשְׁפָּעִים עָלָיו מֵהַבּוֹב"ה שֶׁהוּא רַק מְמַדַּת הַחֶסֶד חֲנָם וְלֹא מַצַּד מַעֲשִׂיו וְכוּחוֹ וְעוֹנָם יָדוּ כִּי מַצַּד מַעֲשִׂיו וְעוֹנָם יָדוּ בְּוִדְאֵי לֹא הִנֵּה זוֹכָה לַכ"ז וְאֵפִילוֹ לַפְּחוֹת מִזֶּה אֵף שֵׁא"א לְבוֹא לְבַחִי זוֹ רַק ע"י בַּחִי הַכְּנָעָה וְשְׁפִלוֹת בְּאֵמַת הֵינּוּ שְׁיָדַע בְּעֲצָמוֹ מִיַּעוּט עֶרְפוֹ הַשְּׁפֵל וְהַנְּבִזָּה וּמַחְמַת זֶה מִמִּילָא כָּל מֵה שֶׁהִשִּׁי"ת עוֹשֶׂה עִמּוֹ הוּא

אָצְלוּ רק מצד חסד חנּם וַיֵּשׁ עוד בחי' אחת למעלה מזה הבְּתִי' הַיְיָנוּ אֶפְיָלוּ בְּסוּר מָרַע וַעֲשֵׂה טוב במדו"מ צָרִיף ג"כ לְהַבִּין שֶׁהוּא רק בְּעֶזְרָתוֹ ית' מצד בחי' חסד וְלֹא כּוֹחוֹ וְעוֹצֵם יָדוֹ וגו' וּבְחִי' הַנִּזְ"ל מְכוֹנָה בְּשֵׁם אֵל כּמֵאֵה"כ חסד אֵל כָּל הַיּוֹם גַּם כְּשֶׁאֵדָם מִתְּבוּנָה וּמִבִּין בְּדַעְתּוֹ שֶׁהִפֵּל הוּא רק חסד חנּם מִמְשִׁיף בחי' אֲלֵקוֹת בְּדָבָר הַזֶּה לְכַף מְכוֹנָה בחי' זו בְּשֵׁם א"ל ית' וְצָרִיף הָאֵדָם לְהַמְשִׁיף בחי' אֲלֵקוֹת הֵן בְּבָחִי' גְּשָׁמִיּוֹת הֵן בְּבָחִי' סוּר מָרַע וַעֲשֵׂה טוב במדו"מ ע"י שֶׁמִּבִּין שֶׁהִפֵּל הוּא רק חסד חנּם וְזֶהוּ בחי' אֲבָרָהָם שֶׁנִּקְרָא אִישׁ חסד שֶׁהִזֵּה בְּבָחִי' עֲנָה בְּאֵמֶת כּמ"ש וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר וְהִזֵּה מִןחֶלֶט בְּדַעְתּוֹ שֶׁמִּצַּד מַעֲשָׂיו לֹא יִהְיֶה זֹכֶה לִכ"ז רק מצד חסד חנּם וּמִחֲמַת זֶה הַמְשִׁיף בחי' אֲלֵקוֹת הֵן בְּדָבָרִים גְּשָׁמִיּים וְהֵן בְּבָחִי' סוּר מָרַע וַעֲשֵׂה טוב בְּמַחְשָׁבָה דו"מ שֶׁהוּא ג"פ א"ל גימ' מְגוֹן לְכַף נִקְרָא מְגוֹן אֲבָרָהָם וְנִחְזָר לְעִנְיָנוּלְכַף צוֹתָה הַתּוֹרָה לִיתֵן מִכָּל דָּבָר רֵאשִׁית לַפֶּהוּ כְּדֵי לְהַזְכִּיר שֶׁכָּל דָּבָר הוּא רק חסד חנּם שֶׁכֵּהֵן הוּא בחי' חסד וְלָכֵן מְכוֹנָה בְּשֵׁם תְּרוּמָה שֶׁתָּרִי מִמֵּאָה מְאוֹתִיּוֹת תְּרוּמָה הוּא י"ג וְנִשְׁאַר אֶחָד רָמָז שֶׁהִפֵּל הוּא חסד חנּם נִמְשָׁף מִבָּחִי' אֶחָד הוּא אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם וְזֶהוּ פִי הַפְּסוּק רֵאשִׁית דְּגָנְךָ שֶׁהוּא מְרָמָז עַל דָּבָרִים גְּשָׁמִיּים וְרֵאשִׁית גֹּז צֹאנֶךָ פִי ר"ת שֶׁל ג"ז צֹאנֶךָ גימ' ג"פ א"ל מְרָמָז עַל סְמוּע"ט בג' בחי' מדו"מ תִּתֵּן לוֹ לְכֹהֵן שֶׁהוּא בחי' חסד כְּדֵי לְהַבִּין מִזֶּה שֶׁהִפֵּל הוּא חסד חנּם וְעִי"כ יִמְשִׁיף בחי' אֲלֵקוֹת הֵן בְּדָבָרִים גְּשָׁמִיּים הֵן בְּבָחִי' סְמוּע"ט במדו"מ י"ה"ר שֶׁנִּזְנָפָה לָזֶה אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן: פְּרִשְׁת כִּי תִצֵּא כִּי תִצֵּא לְמַלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ וּנְתַנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וגו' וַיִּלְדוּ לוֹ בָּנִים הָאֵהוּבָה וְהַשְּׁנוּאָה וְהִזֵּה הֵבֵן הַפְּכוּר לְשִׁנְיָאָה וגו' וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק בַּתְּחִלָּה אָמַר אֵיבֶיךָ לְשׁוֹן רַבִּים וְאַח"כּ אָמַר וּנְתַנּוּ לְשׁוֹן יָחִיד עוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק אָמַר וְהִזֵּה הֵבֵן הַפְּכוּר לְשִׁנְיָאָה וּפִי הָאוּה"ח הַקְּדוֹשׁ עַד"ה וַיִּרְאֵה ה' כִּי שְׁנוּאָה לֵאמֹר וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָה ע"כ הִזֵּה לִיָּה גַם בַּתְּחִלָּה לְהַקְדִּים הַשְּׁנוּאָה וְלוֹמַר וַיִּלְדוּ לוֹ בָּנִים הַשְּׁנוּאָה וְהָאֵהוּבָה וְלִהְבִּין זֶה נִקְדִּים הַזֶּה יָדוּעַ שֶׁעֵינֶקֶר בְּרִיָּה"ע הִיָּתָה בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל יִרְאֵה שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית פִּי שֶׁיַּעֲבֹדוּ אֶת ה' בְּיִרְאָה וְאֵהָבָה שֶׁהֵם הָעֵינֶקֶר וְשׁוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה וּמִצּוֹת שֶׁיִּהְיֶה בְּיִרְאָה וְאֵהָבָה וְהֵם נִקְרָאִים אֲבוֹת לְגַבִּי תוֹרָה וּמִצּוֹת כִּדּוּעַ גַּם שֶׁהָאֵדָם שֶׁהוּא בְּשׂוֹר נָדָם וּמִןכֶּרַח לְעֶסֶק בְּדָרָף אֶרֶץ בְּמו"מ אוּ מְלֹאכָה בְּכֵדִי לְהַמְצִיא פְּרִנְסוֹתוֹ וְחַיִּי גּוּפוֹ הַגְּשָׁמִי צָרִיף ג"כ לְדַבֵּק מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּשַׁעַת עֶסְקוֹ בָּהֶם בְּיִרְאָה וְאֵהָבָה לֵה' כּמֵאֵה"כ בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וּבְזֶה מִצַּד הַיִּרְאָה יְסוּר מָרַע שֶׁלֹּא לְעַבְרָר עַל מִצְוֹת ל"ת וּמִצַּד הָאֵהָבָה יְקִיָּים מ"ע בְּעוֹסְקוֹ בְּמו"מ אוּ מְלֹאכָה וַיִּזְהַר שֶׁלֹּא יִמִּיר בְּחִי' אֵהָבָה וְחַפּוּצָה וְתִשׁוּקָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֵה' לְהַמְשִׁיף לְבָבוֹ לְאֵהוּבָה עֶסְקִיו שֶׁבְּעִנְיָנֵי הָעוֹה"ז הַגְּשָׁמִיּים כּמֵאֵה"כ לֹא יִמִּיר בְּהִמָּה בְּהִמָּה ר"ל שֶׁלֹּא יִמִּיר בְּחִי' בְּהִמָּת חוֹלִין שֶׁהוּא בְּעִנְיָנֵי עוֹה"ז בְּעֶסְקִיו בְּגְשָׁמִיּוֹת אָמָנָם בְּדִיעֲבַד אִם הַמִּיר וְהַחֲלִיף ע"י נֶאֱמַר וְהִזֵּה הוּא וּתְמוֹרָתוֹ יִהְיֶה קִדְשׁ ר"ל שֶׁיִּהְיֶה גַם לְעֶסְקִיו לְבָחִי' קִדְוָשָׁה כְּגוֹן לִיתֵן מִמְּמוֹנֵי שֶׁהָרוּיִת בְּעֶסְקִיו הֵהֶם לְצַדִּיקָה וּגְמִילוֹת חֲסָדִים וְכֵן בְּכַח הָאֲכִילָה הֵהוּא שֶׁאֲכַל בְּבָחִי' תְּמוֹרָה יִלְמּוּד וַיַּעֲבֹד ה' בְּכַח הָאֲכִילָה הֵהוּא וּבְזֶה יִהְיֶה חֲשׂוֹכָא לְנִהוּרָא וַיּוֹצִיא אֶת, הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוֹשִׁים מֵעֶסֶק הֵהוּא וַיַּעֲלֶה אוֹתָם לְמַעְלָה לְשָׁרְשָׁם וְזֶהוּ עֵינֶקֶר נִיחָא שֶׁיֵּשׁ לְהַקְב"ה בְּעוֹה"ז הַגְּשָׁמִי לְהוֹצִיא הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוֹשִׁים מִהַקְּלִיפוֹת וְלִהְיֶה חֲשׂוֹכָא לְנִהוּרָא ע"י אַהו"י וְזִשָׁה"כ כִּי יִקְרָא ק"ץ צְפוּר לְפָנֶיךָ וְהָאֵם רוֹבֶצֶת וגו' פִּי שֶׁיָּדוּעַ שֶׁיִּרְאֵה וְאֵהָבָה מְרוֹמְזִים בְּאוֹתִיּוֹת י"ה שֶׁל הַשֵּׁם וְכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדוּשָׁה לֹא פָחוֹת מֵעֲשָׂרָה וְנַעֲשָׂה מִן י' קו"ף וּמִן ה' נַעֲשָׂה נ'

אותיות ק"ן וצפור מרמז לבחי' אור במאמר צפרא נהיר וזהו פי יקרא ק"ן ר"ל שיהיה לה אהוי"ר להשם ב"ה וקאם מרמז ליראה עילאה שנקראת אם היא רובצת על האפרוחים או על הביצים פי' על בחי' לימוד במקרא בתלמוד וקבלה ואינו עוסק במילי דעלמא ע"ז אמה"כ שלח תשלח את האם בחי' יראה עילאה שלח לכל מילי גם למילי דעלמא פדי להוציא הניצוצות פנ"ל והפנים תקח לה פי' ובזה יהיה לה פנים הן המצות והניצוצות הקדושים שיוציא פי מצות נקראים פנים לאהבה ויראה וזה הוא עיקר בחי' היחוד קוב"ה ושכינתיה חסד וגבורה בחי' יראה ואהבה לה' בפנימיות היינו במילי דשמיא בתורה ומצות וגם בחיצוניות היינו במילי דעלמא ומרומזים אלו השני בחי' בשמות המזונה שמרמזים על בחי' יחוד אהוי"ר וח"ג בפנימיות במילי דשמיא ובמילי דעלמא היינו י"ד אותיות של א' אלהינו ה' שהם יחודא פנימית שנקתבים בפנים בתוך המזונה המרמזים לבחי' יחודא פנימיות במילי דשמיא ואלו האותיות נקראים אותיות מוקדמים ויש עוד אותיות המאחרים מן אלו בא"ב היינו אחר י' כ' ואחר ה' ו' וכן פולם וזהו השמות שנקתבים במזונה בחוץ כו"ז במוכס"ז כו"ו ומרמזים על בחי' יחודא חיצוניות במילי דעלמא וזשאה"כ וי"ד תהיה לה מחוץ למחנה ר"ל וי"ד בחי' יד אותיות היחוד הנ"ל תהיה לה מחוץ למחנה פי' כשתצא לעסוק במילי דעלמא ויצאת שמה חוץ ר"ל ובזה תצא לעסוק במילי דעלמא ויתד תהיה לה על אונגה פי' ית"ד גימטריא ב"פ אור אזני"ך לשון מזונות רצה לומר כשתעסוק במזונותיה תהיה לה שני מיני אור הנ"ל וזהו והיה בשבתה חוץ היינו כשתשב בחוץ בשוק ותרפתה בה ג"כ בשני מיני יחוד הנ"ל פי' שורש המלות של ותרפתה הוא חפר גימ' רפ"ח מרמז רפ"ח ניצוצות שגפלו בשבירת הפלים ור"ל שביחודים אלו ויש לו בחוץ ג"כ תחפור ותוציא מהם רפ"ח ניצוצות הקדושים שגפלו פנ"ל ובזה נשבת ונסית את צאתה ר"ל תכפר ע"ז שפסקת מלימוד ועסקת במילי דעלמא גם שורש המלה חפ"ר גימ' חסד וגבורה מרמז לבחי' יחוד חו"ג פנ"ל וזהו פי' הפסוק כי תצא למלחמה על אנבייה הן הקלפות שגלחמים עמה ומבקשים להסיתה מעבודת הבורא ומאהבתה אותו ולהמשיך אותה לאהוב שאר מילי דעלמא כגון מון ואכילה ושתיה כבוד וכדומה ולהמיר ולהחליף אהבת קודש באהבת חולין וכשתשי כ"ז ללכה ותרצה ללחום עמו וע"ז מלמד הפתוב נגדו ואמר ונתנו ה' אלהיה בידה ר"ל ונתנו גימ' ב"פ ג"ר ו' לרמז לשני מיני יחוד הנ"ל שהוא בחי' נ"ר ואור ואות ו' מרמז על בחי' המשכה למעלה למטה פי' שתקח בידה בחי' ונתנו ה' אלהיה שפרמז על בחי' שני מיני יחודים יחוד פנימי ויחוד חוץ הנ"ל ליחד ה' אלהיה חו"ג ובזה נשבת שבו ר"ל תוציא הניצוצות הקדושים שהם שבויים אצלו רק שמתחלה צריף האדם לדבק עצמו ולקשר נפשו לה' בתורה ותפלה ומצות כגון תפילין וציצית וצדקה בפקר בדו"ר ואח"כ לצאת לעסקיו וילחום עם היצה"ר ויוכל לו אבל לא לעסוק בעסקיו קודם התפלה וזשאה"כ כי תהינה לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה מרמז לשני מיני עסקים אחד בתורה ותפלה שנקרא אהובה לה' ועסק השני הוא במילי דעלמא שנואה לה' ופי' כי תהינה לאיש שני עסקים הנ"ל האחת אהובה בתורה ותפלה ומצות שנקראת אהובה והאחת שנואה שהוא במילי דעלמא פנ"ל וילדו לו בנים האהובה והשנואה ר"ל שיוציא תחלה הניצוצות הנ"ל מאהובה בתורה ותפלה ואח"כ יוציא הניצוץ מהשנואה במילי דעלמא פנ"ל והיה הבן הבכור לשנואה ר"ל בכור הוא לשון חשיבות פו'

שהניצוצות שמוציא ממילי דעלמא הם חשובים להקב"ה יותר מאלו שהוציא ע"י תורה ומצות כי זה הוא עיקר נתיקא של הקב"ה להפך חשוכא לנהורא להציל עשוק מיד עושקו וגם שהניצוצות הם באים ממקום גבוה יותר וע"ז נקראים בכור בשרשם וכשזוכה האדם להצלחות אלו הניצוצות קדושים שנקראים בכור חשוב אצל הקב"ה ביותר שגזפה לזה אמן פן יהי רצון: ובכתה את אביה ואת אמה ירה ימים וגו' על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים וגו' כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו' להבין זה הנה בספר אוה"ח פתיב ע"פ ובכתה את אביה וגו' דקאי על חודש אלול שהוא חודש אשר ימינו פשוטה לקבל שפנים יעו"ש והוא ידוע שעיקר התשובה הוא החרטה אמנם להגיע לבחי' חרטה ותשובה הוא ע"י בחי' דעת דווקא ודעת הוא כולל חסד וגבורה כמ"ש בספר של הרב מפולנאה זללה"ה פשרואה אדם בעצמו בחי' גבורה היינו מידותיו הקטנים ושפלים שהם מבחי' קטנות וגבורה ואח"כ מתבונן בחסדי השי"ת עליו אע"פ שאינו כדאי ובעבור זה הוא בוש ומתחרט על כל מעשיו עיין שם ולכל זה הוא מסוגל חודש אלול ותוקעין בשופר בחי' דעת כי שופ"ר גימ' דעת הוי"ה אלה"ם התחברות חו"ג וזהו שתוקעין תש"ת תר"ת כי תקיעה פשוטה מרמז על בחי' חסד שרואה מה' ועי"ז נעשה שברים או תרועה ר"ל ששופר לבו בקרבו ומתחרט ואח"כ נשפע עליו בחי' תקיעה בחי' חסד ונמתקו הגבורות גם שופר גימט' חס"ד גבורה רחמים ומרומז בחודש אלול"ל אותיות ל"א ל"ו כמאה"כ ולוא אנחנו עמו ל"א באלף ל"ו בוא"ו שצריך האדם להסתפל בבחי' אלו מתחלה ל"א בא' היינו שאין לו שום בחי' טובה אעפ"י ל"ו אנחנו ר"ל אע"פ שאיך לנו שום בחי' טובה מ"מ וגו' ולו אנחנו עמו ועושה עמנו חסד ורחמים ולכל זאת א"א להגיע אלא ע"י מיעוט תענוגים ומיעוט אכילה ושתיה ושיהיה אכילה ושתיה בבחי' הסתפקות ובברכה פראוי כדי שלא תתטמטם הלב כמאה"כ פן תאכל ושבעת ורם לבבך וגו' כי ע"י אכילה מרובה נתטמטם הלב וגם צריכים לזהר כמאמר הכתוב אל תלחם לחם רע עין פי אכילה של רע עין מקלקל מאוד ואפשר שיכניס בלבו בחי' אחוריים ח"ו פי יש ב' בחי' אחו"ר ובחי' קדים כמאה"כ אחור וקדם צרתי כי אכילה שאינה ראויה מכנסת בלבו בחי' אחור אבל אכילה ראויה מכנסת בלבו בחי' קדם וזשאה"כ על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך ר"ל שלא נתנו לכם אכילה ראויה היינו שיהיה לחם טוב עין שיכניס בלבבכם בחי' קדם שתגיעו לבחי' בדרך ר"ל בחי' דע"ת כי דר"ך גימ' ב"פ הוי"ה אלה"ם מרמז לב' בחי' דעת התחברות חו"ג פיון שהיו מוכרים לישראל הלחם ומים ברע עין ולא היו יכולים ישראל לאכול אותו בבחי' דרך הנ"ל בחי' קדם כ"א בבחי' אחוריים ועי"ז נסתעף להם ע"י אכילה זו של לחם רע עין בחי' רעות שנתטמטם לבם קצת לכן צריך אדם לזהר מאוד בבחי' אלו כדי שלא יתטמטם הלב ויוכל להגיע לבחי' דעת הנ"ל גם יש עוד בחי' דעת לחבר חו"ג באופן שאמין שפכל בחי' יסורים שפא עליו מבחי' גבורה יש בתוכו בחי' חסד הנ"ל כמאה"כ ה' הוא האלהים ר"ל שגם בחי' אלהים היינו בחי' דין הוא בעצמו בחי' הוי"ה בחי' חסד פנזפר בפרשיות הקודמין ומסוגל לזה חודש אלול שבו ימינו פשוטה לקבל שבים אמנם צריכים לזהר כשמתחילין ליפנס בבחי' תשובה שיתחזק בה ואלא יסיח דעתו ומחשבתו משני בחי' דעת הנ"ל וזשאה"כ כי יקח איש אשה חדשה ר"ל תשובה נקראה בחי' אשה פי' דוע ואה"כ פי יקח לשון קנין שיקנה בחי' אשה בחי' תשובה פי תשובה שייך בה לשון קלין

פי תשובה נקרא בחי' קן פידוע ואמר אשה חדשה ר"ל בחדשה המיוחד לה זה אלו המיוחד לבחי' תשובה כנ"ל אז לא יצא בצבא בחי' מחשבה פי צבא הוא לשון הסתר כמו ששמעתי כמאה"כ עגלות צב ות"א עגלות מחפין לשון פיסוי ולא יעבור וגו' מרמז שלא יסוח דעתו מבחי' דעת בחי' התחברות חו"ג פי תבת יעבור גימט' חסר וגבורה נקי יהיה לביתו וגו' ר"ל נק"י לשון קני"ן היינו בחי' תשובה יהיה לביתו פי תשובה נקרא קני"ן בחי' ק"ן צפון"ר פידוע ואז ושפח את אשתו אשר לקח גימט' הוי"ה אלהים הוי"ה בחי' תש"ת ואז פשיהיה לו בחי' תשובה בשלימות בבחי' דעת יהיה שמחה בבחי' התשובה אשר עשה יה"ר שנופה לבחי' תשובה בדעת בשלימות ובא לציון גואל אמן כיה"ר: פי תבנה וגו' ועשית מעקה לגגך וגו' ונ"ל עד"ז דהנה עיקר בריה"ע היתה בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חנון היינו ע"י בחי' תשובה לטהר המעשים רעים ומחשבות רעות ומאנות רעות ובחי' תשובה מכונה בשם בית פדאיתא אני ה' קודם שיחטא אני ה' אחר שיחטא ע"כ ובעל תשובה הוא בבחי' ב' של אני ה' אחר שיחטא ע"כ הוא נקרא בשם ב"ת וזהו והבאתה אל תוף ביתך דאיתא באוה"ח שפרשה זו קאי על הנשמה וראית בשביה אשת יפת תואר שהמכונן על הנשמה פשהיא בשביה והבאתה אל תוף ביתך זו בחי' תשובה וגלחה את ראשה לגלח את ראשה היינו להסיר את המחשבות רעות ועשתה את צפריה היינו לתקן הבחי' ידים בחי' מעשים הרעים ובכחה את אביה ואת אמה היינו לבכות במרירות לב מעומקא דליבא על המחשבות הרעות שמחשבה מכונה בשם אב ואם שהמחשבה מוליד המעשה רק מי שעשה תשובה וחזר ועשה עבירות אז צריכה התשובה שאח"כ להיות בבחי' התחדשות ביתר שאת ויתר עז במרירות לב יותר ויותר מתשובה שמקודם כדי שלא להיות ח"ו בבחי' פושעי ישראל מלאים חרטות וענן ההתחדשות היינו שיהיה לו בושח והכנעה ואימה לפני הבו"ה בכל רגע ורגע כמאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד וזהו פי תבנה בית חדש בחי' תשובה בהתחדשות ועשית מעק"ה בגימ' ירא"ה לגג"ך גג"ך בגימ' שם העצם ב"ה היינו בחי' תשובה כנ"ל אני ה' פשיעשה תשובה פי שיהיה לה בקי' יראה ואז תוכל לעשות תשובה מעומקא דליבא בלב נשבר ונדקה.

או יאמר ועשית מעקה גימ' יראה לגג"ך גימ' שם העצם ב"ה פי פשתזכור שם העצם ב"ה יהיה לה בחי' יראה ובזכות זה ובא לציון גואל אמן: פרשת תבא ויהיה פי תבא אל הארץ אשר ה' אלהיך נותן לה וגו' איתא בגמרא אין אדם מת וחצי תאונתו בידו ויש ליתן טעם למה היתה הבריאה באופן שלא יוכל למלאות תאונתו ולהיות תמיד בבחי' חצי ולא יוכל לבא לבחי' שלימות ונוכל לומר כדי שיהיה לו בחי' יסורים בעוה"ז שהוא עולם עובר מחמת שלא יוכל למלאות תאונתו ותמיד הוא משתוקק ליותר ויותר ומזה יכול לבא לעוה"ב שהוא עולם הקיים רק שהצדיקים תופסים בחי' זו על בחי' רוחניות היינו שלא יוכלו למלאות תאונתם בתורה ומצוות ומע"ט ומשתוקקים תמיד למדרגה היותר גדולה אבל בבחי' גשמיות יש להם בחי' הסתפקות ושמים בתלקם כמ"ש יעקב אבינו ע"ה וכי יש לי כל שלא היה חסר פלום בדברים גשמיים ונוכל לומר שזה פוננת הפ' אשרי הגבר אשר תנסרנו י' ומתורתך תלמדנו פי ההשתוקקות נקרא יסורים וזה פי אשרי הגבר אשר הבחי' יסורי ההשתוקקות שלו הם אצלו רק על ומתורתך תלמדנו היינו שיהיה לו השתוקקות לבא לבחי' תורה ומע"ט בשלימות ונוכל

לומר שע"ז מרמז ענן מזונה שם שד"י מלכר ונהיה מלגאו שם שדי מרמז על בחי' הסתפקות שאמר לעולמו די שהוא מסתפק במיעוטו בבחי' מלכר שהוא בחי' גשמיית שכל מה שיש לו די לו ונהו שדי מלכר ונהיה מלגאו היינו דברים רוחנים נקרא בחי' מלגאו וצריף להיות במדת השתוקקות שצריף להשתוקק ולכסוף מתי יעשה לביתו לעבוד את ה' עד פלות הנפש ממש וכלא נחשב אצלו מה שעשה מעבודת הש"י רק העיקר אצלו להוסיף תמיד בעבודת ה' ית' ונהו בחי' ונהיה שעדין לא עשה פלום רק ונהיה שהוא לשון עתיד שמשתוקק לעבוד את ה' בכלות הנפש ממש ונהו פי' הפ' ויעש דוד שם ש"ם גימ' שד"י והי"ה שעשה תקון בשני בחי' הנ"ל בגשמיית בבחי' שד"י וברוחניות בבחי' והי"ה ונהו וראו כל עמי הארץ וכו' היינו כשתבא לבחי' ש"ם היינו לעבוד את ה' בב' בחי' שד"י והי"ה אז ויראו ממה שיהיה איתו ופחדו מוטל על כל עם הארץ ונהו פי' או יחזיק במעוץ יעשה שלום לי שלום יעשה לי ואיתא בזוה"ק תרין שלמי איפא הקא שלום לעילא שלום לתתא היינו שצריף להתחזק ולהשיג ב' שלימות לעילא בבחי' רוחניות בבחי' השתוקקות ולתתא בבחי' גשמיית בחי' הסתפקות ונהו משמאל ומימין על ישראל, שלום הן בבחי' רוחניות הן בבחי' גשמיית צ"ל בבחי' שלום כנ"ל וא"ל שזהו ענן שופר מן המצר קראתי י"ה ממצר של שופר ענני במרחב י"ה תענני במרחב של שופר כי צריף להפך פי' השופר המרחב למעלה פי' בבחי' מעלה שהוא דברים רוחנים צ"ל בבחי' מרחב שהוא בחי' השתוקקות להשתוקק שיהיה עבודתו בבחי' מרחב ומיצר של שופר הוא למטה פי' למטה בבחי' גשמיית צ"ל בבחי' מיצר והסתפקות ונהו עיקר ההשתוקקות שבקדושה להשתוקק ולכסוף לה' בכלות הנפש ממש הוא רק בבחי' א"י ששם הוא עיקר ההשתוקקות ונהו ונהיה פי' תבא אל הארץ וגו' ונהיה הוא בחי' השתוקקות פי' עיקר בחי' ונהיה הוא רק פי' תבא אל הארץ שם הוא עיקר ההשתוקקות שבקדושה ונהו ולקחת מראשית כל וגו' פי' כשתבא לבחי' השתוקקות באמת אז יהיה כל עבודתך תמיד בבחי' ראשית והתחלה שתכסוף ותשתוקק תמיד להוסיף יותר ויותר בעבודת הש"י ונהו ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך ודרז"ל שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם ולכאורה לפי פי' זה שברכה אחת הוא הל"ל ברוך אתה בבוואך ובצאתך ולפי דרכינו על דרך מוסר יש לפרש בבוואך מרמז על בחי' פנימיות הוא בחי' רוחניות ובצאתך מרמז על בחי' חיצונית הוא בחי' גשמיית ונהו ברוך אתה בבוואך היינו שיהיה לה בחי' ברכה בבחי' רוחניות היינו בחי' השתוקקות וברוך אתה בצאתך היינו שיהיה לה בחי' ברכה בבחי' גשמיית הוא מדת הסתפקות השי"ת יזכנו לבא למדרגה זו אמן כן יהי רצון: ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו'.

ויל"ד אומר מראשית כל פרי האדמה הלא עיקר הביכורים הנה מפרי העץ ולפרש זה עדה"מ. הנה אחז"ל על פסוק תוצא הארץ דשא וגו' עץ פרי עושה פרי למינו וגו' שהקב"ה צוה להאדמה שתוציא עץ שתהיה טעמו פפרי ונהארץ לא כן עשתה ובעבור זה נתלטיא וכו' והנה בריה"ע היתה בבחי' יוצר אור ובורא חושף היינו שהיצירה היתה בבחי' אור ואח"כ נעשה בחי' חושף בחי' אסת"ר שנסתר אור אלהי ונעשה חושף בחי' שכ"ח שיכול להיות שכח"ה ששוכח האדם עיקר פנונת הבריאה למה היתה שהכל לא נברא אלא לכבודו היינו שכל עניני עוה"ז אכילה ושתייה ומו"מ צריף להיות רק עבודת הבו"ה ולא לתאנות האדם ומחמת גודלה הסתר הנ"ל שוכח האדם העיקר ועושה הכל

לתאונותו וזהו בחי' עמלק שנתגברה בחי' שכח"ה פנ"ל וע"ז מזהיר הפתוב ואמר תמחה את זכר עמלק לא תשפח פ"י שלא יהיה לה בחי' שכחה הנ"ל וכן יהיה לעתיד לבא שימחה את זכר עמלק ולא יהיה עוד שכחה הנ"ל ויהיה כל עשיותיו של אדם אשר יעשה בעניני עוה"ז בלתי לה' והנה עסקו של אדם שעוסק בעניני עוה"ז הגשמיים נקרא בחי' עץ ומה שלומד ומתפלל בכח האכילה שהוא שאכל מעסקו שעסק בעניני עוה"ז נקרא פרי והנה מתחילה צנה הקב"ה להאדמה שתוציא הארץ עץ פרי שיהיה טעמו פטעם הפרי היינו שעסקו של האדם בעניני עוה"ז יהיה בלתי לה' לבדו ויהיה טעמו פטעם הפרי היינו פטעם המצוה בעצמה אבל האדמה לא כן עשתה מחמת גודל ההסתר והחושף נתקלקל זה ורק המצוה בעצמה יש לה טעם והעשיות הגשמיות אין בהם טעם אבל ע"י התשובה כאשר האדם שוב אל ה' מהפך חשוכא לנהורא ונעשה טעם מעשיו אשר עשה בגשמיות פטעם הפרי פנ"ל והנה אז יתקן חטא האדמה ותצא מקללתה ויתבערו מן העולם מוץ ותבן והנה אז יחזור הדבר לתחלתה שיהיה טעם עץ ופרי שנה ובהיות פן ב"ב יתכן לקרות פרי העץ בשם פרי האדמה כי הוא אוכלא דאפרת העץ והפרי אחד הם וכימי העץ וגו' וזשאה"כ ולקחת מראשית כל פרי האדמה פ"י שתוציא טעם הפרי מהאדמה עצמו שיהיה טעם עץ ופרי שנה שיהיה טעם מעשי הגשמי פטעם המצוה פנ"ל וזהו מרומז במאחז"ל בתש"רי נברא העולם פ"י שבריה"ע היה בתש"רי בשביל בחי' תש"רי לשון אשור"נו הסתכלות שמסתכל בכל מעשיו שיהיה לה' ומה שהיה לומד תחלה בחי' סתר וחושף נתהפך אות ס' ונעשה ש"ן ונכנס בין ת"ו ובין רי"ש ונעשה תש"רי בהוספת אות יוד גימ' עשר פעמים צ"א שהיא בחי' וה' בהיכל קדשו ע"י שתקן כל השבע מדות שלו לה' פנ"ל וזה שאה"כ בחודש השביעי באחד לחודש היינו פשנתחדש בחי' שביעי בחי' שבע מדות שלו פנ"ל אז נעשה ר"ה גימ' עש"ר פעמים אלהים ועוד אות א' לרמז לבחי' דביקות אלוף של עולם וזהו רק באבותיה חשק ה' וגו' היינו שהו רצון הבוב"ה שיהיה תיקון בחי' אבות שהם כללות זיין המדות ויעקב שהיה בחיר שבאבות עולה שמו יעקב כמספר זיין פעמים שם העצם ב"ה לרמז לתקן שבע המדות פנ"ל וזהו בחי' השבועה אשר נשבע לאבותינו לשון שבע לרמז לבחי' שבע מדות פנ"ל וזשאה"כ ובאת אל הפה אשר יהיה בימים ההם פ"י שתבא אל הפה לשון עבדות אשר יהיה בבחי' ימים ההם ימים עילאין היינו בחי' שבע מדות פנ"ל ולכן צנה הקב"ה להביא בפורים משבעת המינים שנסתבחה בהן א"י דייקא היינו פי אלו הפירות של א"י שגדלו בקדושה הם בקל יותר לאכלם בבחי' קדושה בחי' טעם עצו ופריו שנה ולהגיע לבחי' יומין עילאין פנ"ל אבל פירות שגדלו בח"ל יותר קשה לאכלם בבחי' קדושה ובאת א"ל הכה"ן גימ' אל"ף בחי' אלוף של עולם אש"ר יהי"ה בימי"ם גימ' זיין פעמים צ"א וגם בחי' אברה"ם יצח"ק יעק"ב גימ' זיין פעמים צ"א בחי' וה' בהיכל קדשו ועוד אחד יותר מרמז לבחי' דביקות לאלוהי של עולם וזהו ובאת אותיות אבו"ת א"ל הכה"ן בחי' אל"ף פנ"ל אש"ר יהי"ה בימי"ם פנ"ל יה"ר שגנזפה לנה אכיה"ר: וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה וגו' ולתתך עליון על כל וגו' ונוכל לפרש ע"ד המוסר ענין טעם סמיכת פרישת זו לפרשת עמלק הנה עיקר רצון הבוב"ה בבריה"ע היתה בשביל בחי' שלשת אבות אברהם יצחק יעקב היינו בחי' אברהם אהבו הוא בחי' חסד ואהבה לה' ובחי' פחד יצחק הוא בחי' פחד ויראה לפני ה' ובחי' תתן אמת ליעקב הוא בחי' אמת שיהיה לב כל אחד דבוק תמיד

בבחי' אמת ויהיה הלב ופה אחד באמת וזהו עיקר החיות של העולם שעי"ז יהיה לו דירה בתחתונים להשרות קדושתו בעוה"ז ולהחיותם כמאה"כ ואתה מחיה את כולם ר"ל שפחי' הקדושה הוא עיקר החיות של העולם וכמאה"כ פי הוא חייך ואורך ימיה שעי"ז התורה יכולים להגיע לבחי' הנ"ל והשראת הקדושה וזהו ויהיה פי תבא לשון מביא פי שתהיה ממשיך ומביא בחי' א"י אמןם א"א להגיע לבחי' התורה וקדושת השלשה בחי' הנ"ל כ"א ע"י סגולת בחי' עננה ושללות כמאה"כ את מי אפשרון את דפא ושפל רוח כי אם יש בו ח"ו שום גסות הרוח אם חכם הוא תורתו מסתלקת ממגו היינו שמשכחה מחמת שפחי'אינו מצננה ועושה ואינו פועל ח"ו שום שפע ע"י מעשיו ובזה ג"כ יתנרץ מה שמקשין על מאמר שלשה ספרים נפתחין בר"ה צדיקים נכתבים לאלתר לחיים רשעים נכתבים לאלתר למיתה והקשו הלא אנו רואים שהרשעים ג"כ יש להם כל טוב ולפי דברינו יתנרץ פי' שהם אינם ממשיכים בעצמם שום חיות וטובה עם מעשיהם הטובים כי הם כמו אינם מצנום ועושים וע"ז הזהיר הפתוב פן יש בכם שורש פרה ראש וגו' והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר וגו' פי' שיבטל השבועה בלבבו כדי שלא יהיה מצננה ועומד ויאמר הלא כל הו' עממין גם הם אינם מצנום ואם עושים איזה מצנה ואיזה מעשה טוב עכ"פ ממשיכים שפע מלמעלה לכן גם אני אעשה כן לעשות כמי שאינו מצננה אבל לא ח"ו שישאל נחשדו לעבדו עץ ואבן כי לא נחשדו על כך רק שנחשדו שירצו להיות אינם מצנום ועושים ככל הגוים אשר היה סביבותיהם וע"ז אמה"כ לא יאבה ה' סלוח לו כי אז יעשן וגו' ולכן יתמהו הגוים ואמרו על מה עשה ה' ככה פי באמת הגוים לא יראו באחדותו שישאל יעבדו ח"ו עץ ואבן ועל זאת יתמהו הלא באמת הנה עושים מצות ה' וע"ז יתצו להם על אשר עזבו את ברית ה' היינו שלא קבלו עליהם השבועה מה' לכן נחשבים פאלו עבדו עץ ואבן פי באמת הקב"ה רצה שיהיו מצנום ועושים וימשיכו על עצמם רב שפע וחיים גם בריה"ע היתה כן שבתחלה נברא האדם בחי' אי"ש באות יו"ד מרמז לבחי' אהבה לה' כמו שהיה בקבלת התורה שבתחלה היה לישראל רק אהבה גדולה עד שאמרו נעשה ונשמע ואח"כ פפה עליהם הר פגיגית ונפל עליהם אימה נפחד מפני הדר גאוונו וכן בתחלת בריה"ע אחר שנברא בחי' אי"ש נברא אח"כ אשה באות ה' מרמז לבחי' יראה פנ"ל וכן בכל שנה ושנה מחדש עלינו הקב"ה אותה בחי' ואמר אמרו לפני מלכיות שתמליכוני עליכם היינו שתקבלו אותי עליכם בחי' מלך בחי' יראה ואיתא בזה"ק שרשב"י ע"ה היה מכין א"ע שלשה ימים קודם ר"ה פי' שהיה מכין א"ע בבחי' אהבה תחלה כדי שיקבל אח"כ בחי' יראה בשלימות ונגמט קבלת התורה הנ"ל בתחלה אהבה ואח"כ ימשיך ע"ע בחי' יראה ואמת בשלימות בחי' שלשת אבות אהבה וראה אמת ויהיה מצננה ועושה פנ"ל וחדש תשרי מרמז לזה שמלת תשר"י עולה מספר תתק"י פמנן עשר פעמים אמ"ן ואמן עולה כמספר השם בכתיבתו היינו הוי"ה ובקריאתו היינו אדנ"י להמשיך על ידו אהבה ויראה בבחי' שופר שמרמז לבחי' אמת בחי' שלשת אבות כי שופ"ר גימ' הק"ם אמ"ת וגם אות שי"ן מרמז לג' אבות וזהו שאמר בזה"ק קרו לא בעינו אנו שופר בעינו כי בקרו יש אותיות ק' שהם אותיות של שקר אבל אנו בעינו להרחיק מאתנו בחי' שקר ולהמשיך עלינו בחי' אמת והוא אות שי"ן שממתיק אותיות ק"ר וזהו אתם נצבים היום פי' שתשתדלו להציב ולהקים בחי' את"ם אותיות אמת אמן: דרוש לערב ר"ה מפרשת נצבים אתם נצבים

היום פְּנֹלְכֶם לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם וגו' הִנֵּה כ"מ שָׁנָאֵמֶר הַיּוֹם הוּא ר"ה יוֹם הַיְדוּעַ יוֹם הַדִּין יוֹם שְׁנֵבֵרָא בּוֹ הָאָדָם וְכֵן יוֹם הַשְּׁשִׁי ג"כ כְּתִיב בְּה"א הַיְדוּעַ מִטַּעַם הַנֵּ"ל שֶׁהוּא ר"ה שְׁבוּ נִבְרָא הָאָדָם גַּם אוֹת ה' מְרַמְזֵת עַל ה' יָמִים רֵאשׁוֹנִים תְּלוּיִם בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁהוּא יְסוֹד כִּי תַכְלִית וְעֵיקָר בְּרִיאָתָם הָיָה בְּשִׁבִיל יוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁיִּבְרָא בּוֹ הָאָדָם וַיִּקְיֵם הַתּוֹרָה בְּיִרְאָה שְׁנִקְרָאת רֵאשִׁית כְּמֵאֵמֶר בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל רֵאשִׁית וְכו' וְזִשְׂאָה"כ אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם פְּנֹלְכֶם ר"ל בְּיוֹם ר"ה אֱלֹהֵיכֶם ר"ל וּבִמָּה תִּהְיֶה לָכֶם בַּחַי' יִצְיָבָה וְהַעֲמָדָה לְפָנַי ה' בְּיוֹם הַדִּין לְהִיּוֹת זְכָאִין ע"ז אָמַר לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם פִּי עֵדָה"כ שְׁוִיִּתִי ה' לְנִגְדֵי תָמִיד שְׁתָּמִיד לֹא יִסִּיחַ מִדַּעְתּוֹ צִיּוֹר אוֹתִיּוֹת הוּי"ה וַיְהִיָּה כְּמֵאֵן דְּקֵאִים קָדָם מְלַפָּא בְּהַכְנָעָה וּבּוֹשָׁה לְפָנַי מִמְּהַקְב"ה וּבְזָה יַעוֹרֵר ע"ע בְּיוֹם הַדִּין חֶסֶד וְרַחֲמִים וְזָה מְרַמְזֵת ג"כ בַּר"ת שֶׁל נ"צִבִּים הַיּוֹם פְּ"וּלְכֶם אוֹתִיּוֹת כַּה"ן בַּחַי' פֶּהוּ הַעֲלִיּוֹן בַּחַי' חֶסֶד כְּפִידוּעַ עוֹד נִרְאָה לְפָרֵשׁ ע"ד מֵאֲחֻז"ל אֵין עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל אֶלָּא מֵתוֹךְ פְּנֹבֵד רֵאשׁ כִּי יְדוּעַ שְׁשׁוֹרְשׁ תְּפִלוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה נִמְשָׁף מֵהַמוֹחִין שְׁמִמְשִׁיף הָאָדָם ע"ע בְּיוֹם ר"ה דְּוִןקָא פִּי ר"ה הוּאֲבַחַי' רֵאשׁ לְגַבֵּי כָּל הַשָּׁנָה וְשָׁאֵר יָמֵי הַשָּׁנָה הֵם בַּחַי' אֲבָרִים שְׁנִמְשָׁף חַיּוֹתָם מִהָרֵאשׁ וְתַפְלָה נִקְרָא, לֵב כְּמֵאֲחֻז"ל עַל וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וְגו' וּמֵאֲחֻז"ל אֵיזְהוּ עֲבוּדָה שֶׁהִיא בְּלֵב הַגּוֹי אוֹמֵר זֶה תְּפִלָּה שְׁצָרִיכָה לְהִיּוֹת בְּלֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָּה וּבְהַכְנָעָה וְעֲנוּהָ וְלִזְהָ רְמִזוֹ רז"ל בְּמִתְקַל שְׁוֹנֵם בְּאֶמְרָם אֵין עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל אֶלָּא מֵתוֹךְ פְּנֹבֵד רֵאשׁ ר"ל פְּנֹבֵד גִּימָט' ל"ב רֵא"ש מְרַמְזֵת לר"ה שֶׁהוּא בַּחַי' רֵא"ש כְּנ"ל וְפִי אֵין עוֹמְדִין לְהַתְּפַלֵּל אֶלָּא מֵתוֹךְ אוֹתָהּ תְּפִלָּה בַּחַי' לֵב שְׁיִמְשָׁף מוֹחִין בְּיוֹם ר"ה שֶׁהוּא בַּחַי' רֵאשׁ כְּנ"ל וְע"ז מְלַמְּדֵנוּ הַכ' אֵיף לְהַמְשִׁיף מוֹחִין בַּר"ה וְאָמַר אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם פְּנֹלְכֶם בַּר"ה ר"ל אַתֶּם מְתִיַצְבִּים בַּר"ה לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַמְשִׁיף מוֹחִין בַּחַי' חֶסֶד בַּחַי' פֶּהוּ עֲלִיּוֹן עַל תְּפִלוֹת כָּל הַשָּׁנָה וְכֵף תַּעֲשׂוּ תַתְּפַלְלוּ בַּבַּחַי' לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם ר"ל בַּבַּחַי' הַכְּנָעָה וְלֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה שְׁתִּהְיֶה הַתְּפִלָּה עוֹלָה לְפָנַי ה' וְזָה מְרַמְזֵת בְּפִתּוּב לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵינּוּ יְהוּ"ה אֱלֹהֵיכֶם"ם גִּימָ' קל"ב עֲנוּהָ גִימָט' קל"א שֶׁהוּא הַמְּסַפֵּר אֲשֶׁר לְפָנַי הַמְּסַפֵּר קל"ב גִּימָט' ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבְזָה יַעוֹרֵר בַּחַי' כֶּהֵן בַּחַי' חֶסֶד לְמַעַלָּה לְהַמְשִׁיכוֹ לְמַטָּה לְהַשְׁפִּיעַ בַּחַי' מוֹחִין חֲדָשִׁים עַל כָּל הַשָּׁנָה וְעַד"ז נוֹכַח לְפָרֵשׁ ג"כ הַפ' הַנֶּהָ שְׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתָיָהּ וְגו' וְלִכְאוּרָה הַל"ל תִּשְׁכַּב עִם אֲבוֹתָיָהּ כִּי מְדַבֵּר לְנוֹכַח גַּם מֵה שֶׂאָה"כ וְקָם הָעַם הַזֶּה וְנִזְנָה וְגו' ג"כ תְּמוּהָ שְׁמִשְׁמַע שְׁאָמַר הַקַּב"ה כֵּן דָּרָךְ וְנִדְאֵי שְׁיָקוּם וַיִּזְנָה וְכִי יִסְתַּלַּק הַבְּחִירָה חֲלִילָה מִיַּד הָאָדָם וְה"ל לְמִימַר פֶּן יָקוּם וְגו' וְעוֹד קִשָּׁה מֵה שְׁאָמַר הַכ' כִּי יִדְעָתִי אֵת יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטָרְם אֲבִיאֲנוּ וְגו' וְקִשָּׁה אֵיף מְבִיא הַפְּתוּב רֵאשׁי מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמְדָּבָר אֶרֶץ נַחֲשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב מִקוֹל בַּחַי' קִלְיָפוֹ וְטוֹמָאָה וְשֵׁם הַתְּגַבְּרוֹת הִיצָה"ר וּמְבִיא רֵאשִׁי כְּזָה לְמִקוֹם קְדוֹשׁ שֶׁהוּא א"י שְׁאֵין שׁוּם פֶּח לְהַקְלִיפוֹת נֶגֶד הַקְּדוּשָׁה וְשֵׁם בְּנוֹדָאֵי לֹא יִחְטְאוּ עוֹד וְהַפְּתוּב מְבִיא רֵאשִׁי וְאָמַר כִּי יִדְעָתִי וְגו' וְלִפִּי מֵה שְׁאָמְרָנוּ יִתְפַּשֵּׁט הַכָּל בַּס"ד עַד"ז וַיֵּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה שְׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתָיָהּ וְגו' הַנֵּ"ךְ אוֹתִיּוֹת כַּה"ן ר"ל בַּחַי' חֶסֶד הֵינּוּ שֶׁהַבְּטִיחוּ הַקַּב"ה שְׁבַחְלִי כֶּהֵן בַּחַי' חֶסֶד שׁוֹכְכֵת עִם בַּחַי' הָאֲבוֹת לְזַכָּר תָּמִיד לְבִנְיָהֶם כְּמֵאֵה"כ זְכָרְתִי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ לְכַתֵּף אַחֲרַי בַּמְדָּבָר ר"ל אֶפְּלוּ בַּמְדָּבָר שֶׁהִיא אֶרֶץ טְמֵאָה הַלֵּכֶת אַחֲרַי וְאֶפְּלוּ אִם ח"ו וְקָם הָעַם הַזֶּה וְנִזְנָה אַחֲרַי וְגו' כִּי נִתְּתִי בְּיָדְךָ הַבְּחִירָה וְע"כ אֵיִסְרָם וְחָרָה אִפִּי וְגו' עַד וְהָיָה כִּי תִמְצָאֵן אוֹתוֹ צְרוּת וְגו' אַח"כ בְּנוֹדָאֵי וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנַי לְעַד ר"ל שְׁיִלְמוּד הַתּוֹרָה וְעִי"ז יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ כִּי יִדְעָתִי אֵת יִצְרוֹ אֲשֶׁר

הוא עושה היום בטרם אביאנו אל הארץ ר"ל כי עושה מצות ה' אפילו במדבר ארץ נחש שרף ועקרב בחי' קלפות והתגברות היצה"ר ואעפ"כ הלה אחרי ומכ"ש פשאביאנו אל ארץ הקדושה אשר שם הכנעת הקליפה והיצה"ר בנודאי יעשו תשובה שלימה ע"כ הנ"ד בחי' פהן בחי' חסד עם אבותיה בחי' חג"ת תמיד שוכב לפני לזכור להם זכות אבות להשפיע להם מוחין חדשים ולכתבם ולחתמם לחיים טובים ולשלום ולגאולה קרובה ב"ב אכ"ר: אמרו חז"ל בער"ה הקב"ה מותר לישראל שלישי עוונות בעשיית שלישי ובהוש"ר שלישי ע"כ והפל מקשים א"כ שנה ער"ה לעשיית ולהוש"ר ונ"ל ע"ד מה שאחז"ל מיעוטן בעריות ורובם בגזל וכולם בלה"ר וזהו מרומז במלת עג"ל לחטאת ר"ת ע"ריות ג"ז לה"ר ואותו שלישי המועט שנכשלו בעריות הקב"ה מותר בער"ה ברוב חסדו כי חפץ חסד הוא ורוצה לחדש העולם בבחי' תיקון וזהו א"א אלא ע"י שיתקון בתחילה חטא עריות כידוע שפגם אדם הראשון היה ע"י עריות ונהמת הנחש ונעשה מן אור בא' עור בע' כי ע' מרמזת לעריות וכשמחל לו הקב"ה על אותו עון נעשה מן עור בעין אור בא' וע"כ בכל שנה ונה הקב"ה כי חפץ חסד הוא ורוצה לחדש בנין העולם מוחל תחילה על חטא עריות וינטל ממנו הע' בחי' חושף ונעשה אור בא' בחי' אור ניהי אור ואח"כ מחדש השנה ומתקן העולם ורמז לדבר וראה את ערונה חסד הוא ר"ל שנעשה וראה מן תבת ערו"ה שנעשה מן ע' א' בחי' אור כנ"ל כי חסד הוא ר"ל למה עשה כן כי חסד הוא ובעשיית מותר על השליש של גזל שנכשלו בו רובן ובהוש"ר על השליש הגדול של לה"ר שנכשלו בו כולן ובזמן המקדש היה נמחלים כל העוונות ע"י השעיר ונמחל גם החטא לה"ר וע"כ נהפך הלשון של זהורית ללבן שמרמז על תיקון ברית הלשון ונכתבים לחיים טובים ולשלום אמן: הנה המפורשים הקשו מה תועלת יש אם מותר שלישי בער"ה ובעשיית עכ"פ עוד חוטא נקרא ונ"ל הנה למשל כשאדם חייב לחבירו ג' מאות זהו ואין לו במה לשלם אפילו פ"א ובא לבקש מאתו שימחול לו ואין לו כח לבקש מחילה כי מסוה הבושה על פניו אם אין לו בידו כלום לשלם לו באיזה פנים לבקש מחילה על כולם וכשהמלוה רואה אותו שרוצה לקרב אליו ולבקש מאתו מחילה כי הוא יודע ערכו אשר אין לו במה לשלם ובושה גדולה הוא לו לקרב אליו לכן נכמרו רחמיו על הלוה ומוחל לו תיקוף מעצמו שלישי כדי שיראה הלוה שהמלוה הוא רחמן וכן יגש אליו לבקש מאתו מחילה על הנשאר מצד שידע שהמלוה הוא רחמן וגם מצד שהוא חייב לו פחות מעט ואח"כ כשמבקש מאתו מחילה מוחל לו עוד שלישי בכדי שיבקש עוד על השאר כי רוצה הוא בבקשתו ותפלתו עד שמוחל לו הפל כן השי"ת מוחל לנו מעט מעט ורוצה בתפלתנו שיקובלו לרצון לפניו אמן: פרשת וילך וילך משה וגו' ומתרגם ואזל משה לבית און לפני וצריכים להבין הא"י מרומז זה בפסוק הנה כתיב כי נר מצנה ותורה אור שנמשלה המצנה לבחי' צר ותורה לאור והענין הוא נ"ר הוא בחי' צמצום האור שהאור הוא לפי ערך הנר ובחי' אור הוא בלי צמצום כ"כ והמצנה הוא המשכת האור מלמעלה על האבר שעושה בו המצנה היינו שבתחלה כשהאדם מתבונן בשכלו א"י שהבוב"ה נתן לו כח בכל איבריו ושכל במוחו וכל החיות של האדם אינו כ"א מהבוב"ה וכ"ז לא ברא כ"א לכבודו בכדי לעבדו ית' וע"י מחשבה זו ממשוה מלמעלה בחי' קדושה שתשכון על אותו האבר שיעשה בו המצנה זה נקרא בחי' נא"ו בחי' המשכה מלמעלה לגבי האבר שהוא בחי' ה"א המקבל הקדושה ונעשה

האָבֵר בַּחֲוֵי מִשְׁכּוֹן לְקַדְוֶשָׁה וְהוּא בַּחֲוֵי נְאֻם לְגַבֵּי הַ"א וְאַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה הַמַּצְנָה בְּקַדְוֶשָׁה וְטִהְרָה עוֹלָה פֶּתַח הַאָבֵר הַהוּא לְמַעַל לִיכָלֵל בְּקַדְוֶשָׁה וְזֶהוּ בַּחֲוֵי הַ"א לְגַבֵּי נְאֻם וְנַעֲשֶׂה יַחֲדוֹ לְמַעַלָּה בַּחֲוֵי יַחֲדוֹ קוֹב"ה וְשִׁכְיִנְתִּיהָ וְזֶהוּ בַּחֲוֵי מַצְנָה שֶׁנִּמְשָׁךְ אֹרֶךְ הָעֲלִיּוֹן בְּצִמְצוּם לְשִׁכּוֹן עַל אוֹתוֹ אָבֵר אָבֵל תּוֹרָה הוּא נִמְשָׁל לְבַחֲוֵי אֹרֶךְ בְּלִי צִמְצוּם הֵינּוּ כִּי פֶּשֶׁתְּאָדָם לֹמֵד בְּכָל רְצוֹנוֹ בְּלִתִּי לֵה' לְבָדוֹ וְאֵינּוּ רוֹצֶה כָּלֵל בְּהוֹדֵיית בְּנֵי אָדָם כִּי"א לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבּוֹב"ה לְלִמּוּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם לְשִׁמְשָׁה מִמֶּשֶׁ אֶז הַקֵּב"ה יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה כְּנִגְדוֹ וְהוּא בַּחֲוֵי אֹרֶךְ בְּלִי צִמְצוּם כָּלֵל וְכָלֵל וְהַעֲיָקָר הוּא שִׁיְהִיָּה לְמוֹדוֹ רַק לֵה' לְבָד וְלֹא לְשׁוּם בַּחֲוֵי הוֹדֵיית בְּנֵי אָדָם כָּלֵל וְכָלֵל וְזֶה א"א רַק פְּאֶשֶׁר מִבֵּין יוֹדְעֵי אִיךָ שֶׁכָּל תַּעֲנוּגֵי עוֹה"ז וְכַבּוּד הַבְּרִיּוֹת הַפֶּלֶל הַבָּל וְאֵין בּוֹ תוֹעֵלֶת כָּלֵל רַק מֵה שֶׁהוּא הַהִכָּרֵם לְצִוְרָךְ עֲבָדוֹת ה' הִיא הַעֲיָקָר עֲבָדוֹת הַבּוֹב"ה וְכָל עֲנִינֵי עוֹה"ז הוּא טָפֵל לְזֶה וְכֹאֶשֶׁר מִתְבּוֹנֵן בְּזֶה הֵיטֵב אֶז יוֹכֵל לְהִגִּיעַ לְבַחֲוֵי לְיִמּוּד הַתּוֹרָה לְשִׁמְשָׁה וְזִשְׂאָה"כ כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט מְכַל הָעַמִּים פִּי רַז"ל שֶׁאַתֶּם מִמַּעֲטֵיטִין עֲצִמְיִכֶם לְפָנֵי פִי שֶׁאַתֶּם יוֹדְעִים וּמְבִינִים שֶׁכָּל עֲנִינֵי עוֹה"ז הוּא הַמַּעֲט פִּי טָפֵל לְגַבֵּי מַעַלָּה כִּי"ל וְזֶהוּ שֶׁאַמֵּר דָּוִד הַמַּע"ה מֵה אֲנוֹשׁ כִּי חֲזַכְרָנוּ וְגו' וְתַחֲסֹרְהוּ מַעֲט מֵאַלְהֵים וְגו' פִּי שֶׁחֲסֹרֶת מִמֶּנּוּ בַּחֲוֵי מַעֲט הַנְּ"ל וְכַבּוּד וְהַדָּר תַּעֲטֹרְהוּ הֵינּוּ שִׁישׁ לֹו כְּבוֹד וְהַדָּר וְנַעֲשֶׂה זֶה אֶצְלוֹ הַעֲיָקָר לְכֹן א"א לְאָדָם לְעֲבֹד בְּלִי פָנִי בְּשִׁלְיִמוֹת וְזֶה עֲנִין הַפֶּגֶם בְּבַחֲוֵי הו"ד וְלָזֶה עֲיָקָר הַעֲבֹדָה הוּא לְתַקֵּן בַּחֲוֵי הו"ד הַנְּ"ל שֶׁלֹא יִהְיֶה לֹו כְּפִינָה עַל הוֹד שֶׁל בְּנֵי אָדָם כִּי"ל וְזֶהוּ בַּחֲוֵי רַגְלֵי בַּחֲוֵי קִיּוֹם הָעוֹלָם שֶׁהַעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבִיל הָאֲבוֹת בַּחֲוֵי חַג"ת וְקִיּוֹם הָעוֹלָם הוּא בַּחֲוֵי רַגְלֵי בַּחֲוֵי נְבִיאִים בַּחֲוֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בַּחֲוֵי נֶצַח וְהוֹד וְהִנֵּה מִשְׁרַע"ה תִּיקֵן אוֹת בְּשִׁלְיִמוֹת וְהַתְּפִלָּה גַם בְּעַד אַהֲרֹן וְנִתֵּן הוֹד לְמֹשֶׁה בְּשִׁלְיִמוֹת כַּמֵּאָה"כ בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי הַיּוֹם וְדַרְז"ל הַיּוֹם מְלֹאוֹ יָמֵי פִי שֶׁתִּיקֵן יָמָיו בְּתִיקוֹן מְלֹא וְשִׁלָּם כְּמוֹ שֶׁהִנֵּה רְצוֹן הַבּוֹב"ה וְזֶהוּ וַיִּלְךָ מֹשֶׁה פִּי שֶׁתִּיקֵן מֹשֶׁה בַּחֲוֵי הַלִּיכָה בַּחֲוֵי רַגְלֵי בַּחֲוֵי נֶצַח הוֹד בְּשִׁלְיִמוֹת כִּי"ל וְהִנֵּה תּוֹרָתוֹ בְּשִׁלְיִמוֹת וְהִנֵּה מִמֶּשֶׁיךְ אֹרֶךְ ה' בְּלִי הַסֹּתֵר וְצִמְצוּם כָּלֵל וְזֶהוּ שֶׁמִּתְרַגֵּם וְאֵזֵל מֹשֶׁה לְמִשְׁכַּן בֵּית אֱוֹלָפָנִי פִּי שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּחֲוֵי מִשְׁכַּן ע"י בֵּית אֱוֹלָפָנִי בַּחֲוֵי תּוֹרָה שֶׁלֵּמֵד כִּי"ל בְּשִׁלְיִמוֹת וְהִנֵּה שְׁנוֹתֵיוֹשֵׁל מֹשֶׁה מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה כְּמִסְפַּר נְקֻדּוֹת שֶׁל בַּחֲוֵי הוֹד שֶׁהוּא שׁוֹרֵק הַנְּקֻרָא קְבוּץ לְרַמֵּז עַל קְבוּץ גְּלוּיּוֹת ב"ב וְזֶהוּ הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי וְדַרְז"ל מְקוֹמוֹ שֶׁל הַקֵּב"ה טָפֵל לֹו הֵינּוּ שֶׁמְקוֹם שִׁכְיִנְתּוֹ ית' הוּא הַמְּקוֹם שֶׁהוּא טָפֵל לֹו שֶׁאֵינּוּ מִחֻשֵׁיב א"ע כָּלֵל וְזֶהוּ וַיִּלְךְ מֹשֶׁה גִּימ' אַת"י שֶׁנִּזְכָּה לָוֶה כִּי"ה ר: עוֹד נ"ל ע"ד מוֹסֵר דֶּהֱנָה אֵימָא בּוֹזֵה"ק מְצוֹת שֶׁבֶת שְׁקוּלָה לְקַבִּיל אוֹרֵייתָא כּוּלָא מֵאֵן דְּנִטְר שֶׁבֶתָא כְּאֵלוֹ נִטְר אוֹרֵייתָא כּוּלָא וְכו' וְצ"ד לְמָה מְצוֹת שֶׁבֶת שְׁקוּלָה כְּנִגְדֵי אוֹרֵייתָא כּוּלָא וְא"ל ע"ד דֶּהֱנָה אֵימָא בְּשַׁעֲת מִתֵּן תּוֹרָה כְּשֶׁאַמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הָיוּ הַמְּלָאכִים מְכַתִּירִין לְכ"א מִיִּשְׂרָאֵל שְׁנֵי כְּתָרִים אֶחָד נִגְדֵי נַעֲשֶׂה וְאֶחָד נִגְדֵי נִשְׁמַע וַיֵּשׁ לְהַבִּין עֲנִין כְּתָר שֶׁהָיוּ מְכַתִּירִין לְיִשְׂרָאֵל ע"ד"ז שֶׁבַח"ל כַּת"ר הוּא בַּחֲוֵי מְקִיף שֶׁלֹא יֵצֵא חוּץ לְגַבּוֹל שֶׁהִיא בַּחֲוֵי יִרְאָה שֶׁיִּרְאֵה לְצִאֵת ח"ו מִרְשׁוֹת הַיַּחֲדִיד בְּעוֹלָמוֹ לְרַה"ר שֶׁהוּא הַסֵּט"א וּמֵאַמִּין בַּאֲמוּ"ש בְּאַחֲדוֹת הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא מַכֵּה"כ וּמְחַיֶּה וּמְהַנְּוֶה כָּל הַנְּבִרָאִים כַּמ"ש וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כּוֹלָם זֶה הַבַּחֲוֵי כְּתָר הוּא שֶׁהָיוּ מְכַתִּירִין לְיִשְׂרָאֵל ע"י בַּחֲוֵי אַהוּי"ר וְהַתְּפָאָרוֹת מֵאַתְּ הַש"י שֶׁלֹא יֵצֵאוּ חוּץ לְגַבּוֹל ח"ו וּבַחֲוֵי זֶה צְרִיכָה לְהִדּוֹת הֵן בְּבַחֲוֵי עֲשִׂיָּה שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה וְדִיבּוֹר הֵן בְּבַחֲוֵי שְׁמִיעָה שֶׁהִיא בְּבַחֲוֵי מִחֻשָּׁבָה וְזֶה שֶׁהָיוּ מְכַתִּירִין שְׁנֵי כְּתָרִים לְכָל או"א וְזָכוּ לְזֶה מִחֻמַּת שֶׁאַמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע וְנוֹכֵל לֹמֵר שַׁע"ז מְרַמֵּז מְצוֹת

שׁוֹפֵר שְׁתוֹקְעִין וּמְרִיעִין כְּשֶׁהוּ יוֹשְׁבֵינָם וְתוֹקְעִין וּמְרִיעִין כְּשֶׁהוּ עוֹמְדִין שְׁתִּיבַת שׁוֹפֵר עִם תִּיבַת י"ד שְׁאוּחָז בּוֹ הַשׁוֹפֵר גִּימ' ת"ר וּתְמוּנַת הַשׁוֹפֵר הוּא כ"ף לְרִמּוֹ עַל בַּחֲוֵי פֶתֶר בַּחֲוֵי מִקִּיף שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ לְגָבוֹל ע"י מְדוּת הַנֶּזֶל וְנִהוּ תוֹקְעִין וּמְרִיעִין כְּשֶׁהוּ עוֹמְדִין שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי מִקִּיף בְּבַחֲוֵי מִחְשָׁבָה שֶׁהוּא בַּחֲוֵי עֲמִידָה שֶׁהוּא בְּלַחֲשׁ וְתוֹקְעִין וּמְרִיעִין כְּשֶׁהוּ יוֹשְׁבֵינָם שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי מִקִּיף בְּבַחֲוֵי פֶתֶר בַּחֲוֵי מַעֲשֵׂה וּע"ז מְרִמּוֹ שׁוֹפֵר גָּדוֹל שׁוֹפֵר קָטָן הֵינּוּ שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי יִרְאָה שֶׁהוּא עֵינֵקֶר עֲבוּדָה שְׁתַּכְלִית בְּרִיאַת כָּל הָעוֹלָמוֹת הֵיזָה בְּשִׁבִיל זֶה כַּמ"שׁ וְהֶאֱלֹהִים עָשָׂה שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו הֵן בְּבַחֲוֵי מַעֲשֵׂה וְדִיבּוֹר פֶּה שֶׁהוּא בְּבַחֲוֵי קָטָן וְהֵן בְּבַחֲוֵי מִחְשָׁבָה שֶׁהוּא בַּחֲוֵי גָדוֹל וְזֶה מְרִמּוֹ בְּתִיבַת הַשׁוֹפֵר גִּימ'ט' עש"ה ירא"ה שְׁאֲלֵהֶם עָשָׂה וּמַחֲיָה וּמְהַנּוֹה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵאִין לַיֵּשׁ בְּכָל רָגַע וְרָגַע רַק בְּשִׁבִיל הַיִּרְאָה וְנוֹכַל לֹמַר בְּד"ז שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת מִקִּיף בְּבַחֲוֵי מַעֲשֵׂה וּבְבַחֲוֵי מִחְשָׁבָה ב"פ הַק"ף גִּימ'ט' ש"ע מְרִמּוֹ עַל ש"ע נְהוּרִין עֵילְאִין זֶהוּ מְרִמּוֹ בְּתִיבַת שׁוֹפֵר גִּימ'ט' ש"ע ירא"ה פ"י שְׁמֻצוֹת שׁוֹפֵר מְרִמּוֹ שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי יִרְאָה כְּדִי שְׁיִוְכַל לְבֹא לְבַחֲוֵי ש"ע נְהוּרִין עֵילְאִין וְנִחְזָר לְעֵנְיָנֵנוּ שְׁבִשְׁעַת מ"ת כְּשֶׁאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע הֵיזָה לְהֵם בַּחֲוֵי שְׁנֵי הַפְּתָרִים הַנֶּזֶל וְאֵחָד כ"פ כְּשֶׁחֲטָאוּ כְּתִיב וַיִּתְנַצְּלוּ ב"י אֶת עֵדִים וְגו' רַק בְּשִׁבִית כְּשֶׁשׁוֹמֵר שְׁבִית פְּהִלְכְתוּ בַּמְדוּ"מ יְכוֹל לְבֹא ג"כ לְבַחֲוֵי זוֹ לְכָף מֵאִן דְּנִטֵּר שְׁבִיתָא כְּמֵאִן דְּנִטֵּר אוֹרְיִיתָא כּוֹלָא וְהֶעֱנִין עַד"ז מִחֲמַת שְׁשׁוֹמֵר א"ע מַט"ל מְלֹאכּוֹת שֶׁהֵם גִּימ' ג"פ אֶחָד מְרִמּוֹ שְׁמֻצָּמִין בַּאֲמו"ש בְּאֶחָדוֹת הַשִּׁי"ת וּמִקִּשֵׁר א"ע בַּג' בַּחֲוֵי אָבוֹת אַהו"י וְהַתְּפָאֲרוֹת שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ לְגָבוֹל ח"ו וְנ"ל שְׁלֶכְף כְּשֶׁחֵל ר"ה בְּשִׁבִית אִין צָרִיף לְתַקְנֵעַ שְׁמִבְּחֵי שְׁבִית יְכוֹל לְבֹא ג"כ לְב' בַּחֲוֵי פֶתֶר הַנֶּזֶל וְהֵזָה צָרִיף לְהִיּוֹת רְשׁוּת רַק מִחֲמַת הַגְּזֵרָה שְׁמָא יוֹצִיאֵנוּ לְרַה"ר שֶׁהוּא מְקוֹם הַסֵּט"א לְכָף אִינוּ רִשְׁאִי וְזֶהוּ וַיִּלְךָ מִשֵּׁה דְהַגְּנָה כַּנ"י יֵשׁ מֵהֵם ג' בַּחֲוֵי פְהֵגִים לְוִיִּם יִשְׂרָאֵלִים ר"ת יל"ך שֶׁהוּא מְרִמּוֹ נֶגֶד ג' בַּחֲוֵי אָבוֹת הַנֶּזֶל וְזֶהוּ וַיִּלְךָ מִשֵּׁה שְׁמֻשָּׁה הֵיזָה בְּבַחֲוֵי מִקִּיף בַּג' בַּחֲוֵי אֵלוֹ שְׁלֹא יֵצֵא חוּץ לְגָבוֹל ח"ו מִחֲמַת בַּחֲוֵי שְׁבִית פַּנ"ל וַיִּדְבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מְרִמּוֹ עַל בַּחֲוֵי שְׁמִירַת שְׁבִית מַט"ל מְלֹאכּוֹת כְּמוֹ שֶׁדְּרָז"ל וְזֶהוּ וַיִּדְבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֵל כָּל יִשְׂרָאֵל פִּי שְׁדִיבּוֹר אֵל כָּל יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בְּבַחֲוֵי טִבַּת לְשִׁמּוֹר א"ע מַט"ל מְלֹאכּוֹת לְגָרוֹם שְׁיִוְכְלוּ לְקַשֵּׁר א"ע בְּבַחֲוֵי אָבוֹת אַהו"י וְהַתְּפָאֲרוֹת שְׁלֹא יֵצֵאוּ חוּץ לְגָבוֹל מִבְּחֵי רְשׁוּת הַיְחִיד בְּעוֹלָמוֹ לְבַחֲוֵי רְשׁוּת הַרְבִּים מְקוֹם הַסֵּט"א וּבִזְכוּת זֶה וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֵן סֵלָה כִּי"ר: דְּרוֹשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִן הַמַּצָּר קְרָאתִי יְהוָה וְגו' פִּי הֵן הִפָּה הַבְּחִינּוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁהֵן בְּמַצָּר שְׁלֹא לְהֵאִיר לְעוֹלָמוֹת וְלָנוּ בְּעִבּוֹר הַתְּגַבְּרוֹת הַקְּלִיפּוֹת בַּעו"ה וְחֲתָם הַקַּב"ה בְּמַצָּר אֶת הָאוֹרוֹת וּבַחֲוֵי הַקְּדוּשִׁים בְּכַדִּי שְׁלֹא יִינְקוּמָהֶם הַחִיצוֹנִים הִפָּה מְלֹאכּוֹת הַרְעִים וְהַרוּחוֹת רְעוֹת וַיִּוְסִיפוּ כַּח חֲלִילָה וַיִּחְרַב הָעוֹלָם וַע"ז נִסְתַּר גַּם, מֵאֲתָנוּ וְאִין הָעוֹלָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל מֵהֵם שְׁפַע וּבְרָכָה וּקְדוּשָׁה וְזֶה שְׁאֲמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ ע"ה אַחֲוֹת לָנוּ קִטְנָה אַחֲוֹת ר"ל בַּחֲוֵי דְבִיקוֹת בַּה' וְאוֹרוֹת עֵלְיוֹנִים קְדוּשִׁים הֵיא קִטְנָה וְשְׂדִים אִין לָהּ ר"ל שְׂאִין לָהּ שְׂדִים שְׁנוֹכַל לְיִינֵק מִמֶּנָּה שְׁפַע רַב וּבְרָכָה ע"י שְׁנִסְתַּרְהָ וְעַלָּה לְמַעְלָה שְׁלֹא יוֹכְלוּ הַחִיצוֹנִים לְיִינֵק מִמֶּנָּה וַע"כ גַּם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַגְּשָׁמִי ג"כ נִתְּפָנוּצָה וְנַעֲשִׂית קִטְנָה כְּדִי שְׁלֹא יִינְקוּ מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים הַנֶּזֶל וְזֶהוּ מִן הַמַּצָּר קְרָאתִי יְהוָה ר"ל שְׁצָרִיכִים אֲנַחְנוּ לְקַרְוֵא אוֹתָהּ בַּחֲוֵי אַחֲוֹת מִן הַמַּצָּר שְׁלָהּ מִמְּקוֹם שְׁנַעְלָמָה וְנִסְתַּרְהָ שֶׁם מְפָנֵי הַחִיצוֹנִים פַּנ"ל וְכ"ז א"א כ"א ע"י תְּשׁוּבָה מְעוֹמְקָא דְלִיבָא לְעוֹרֵר בְּעוֹמְקָא תַּחַת עוֹמְקָא עַל יְדֵי צַעֲקַת

הלב פ'י בקול פשוט ע"י השופר ונוקא באימה ויראה ויתבטלו הקליפות וינעלו התפלות לרצון לפני ה' להאיר לנו האורות ובחי' הקדושות אמן פן יהי רצון: אשרי העם יודעי תרועה: ונוכל לומר בד"ז דהנה פתיב שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר היינו שעיקר העבדות הוא לראות תמיד להתנהג א"ע בבחי' אמת שיהיה פיו ולבו שוין כדי שתתפוננו ותתרום הבחי' אמת שהיא בחי' אבות ראש תוף סוף והבחי' אמת יש לו קיום אבל בחי' שקר.

שהוא אותיות מקורבות אין לו קיום כדאיתא שקר אין לו רגלים וזה יהיה עיקר בחי' ביאת אליהו לימות המשיח לקרב ולרום את ק אמת כמו ששמעתי מהרב דק"ק סדילקאב על הא דאיתא בגמרא שאלהו בא לקרב את המרוחקים ולרחק את המקורבים היינו שתיבת אמת הוא אותיות מרוחקות ותיבת שקר הוא אותיות מקורבות וזהו לקרב את המרוחקים היינו האמת שהוא אותיות מרוחקות ולרחק את המקורבים היינו השקר שהיא אותיות מקורבים וע"ז מרמז בחי' שופר שתיבת שפ"ר גימט' תכו"ן לע"ד ועוד תיבת שופ"ר גימט'ר הק"ם אמ"ת היינו שמצנת שופר מרמז שצריף לקרב א"ע לבחי' אמת שתתרום ותתפוננו בחי' אמת למעלה למעלה וזה היא בחי' תרועה תיבת תרועה גימ' ר"ם אמ"ת וזהו אשרי העם יודעי תרועה היינו שיודעים לקרב א"ע לבחי' תרועה שהיא בחי' אמת ובזכות זה ב"ב יבא אליהו ויבשרנו ויקרב את הבחי' אמת שהוא מרוחק אמן פן יהי רצון: הנה ידוע שעיקר בחי' שופר הוא בחי' התפארות שופר מלשון שיקרא היינו שהבוב"ה מתפאר עם עמו כמ"ש ומי כעמך ואימתי מתפאר היינו פשיש להם אהדות ואין בלב אהד על חבירו שום שגאה כלל וכלל וע"ז מרמז שופר פי שופ"ר עם תבת י"ד שאוחז בו עולה ת"ר מרמז על ת"ר נשמות צדיקי שיהיו באהדות וע"ז מרמז תשר"ת ת"ש מרמז על בחי' בגין העולם מלשון פי ממנו הושפת העולם ר"ת מרמז על ת"ר נשמות פי שעיקר בגין וקיום העולם הנה כשת"ר נשמות הוא באהדות וע"ז מרמז תרועה נטרוקין תורה ע' כמ"ש ובתורה יש ששים רבוא אותיות כמנין נשמות וכל נשמה יש לה אות בתורה וזהו אשרי העם יודעי תרועה פי יודעי הוא לשון דעת בחי' התחברות וזהו אשרי העם כשיודעי תרועה כשמתחברים הששים רבוא אותיות התורה שהם נשמות הצדיקים ואז ממילא בטילים ומבוטלים כל המשטינים והמקטריגים מעל כל העולם אמן פן יהי רצון: דרוש לשבת תשובה איתא בגמ' יומא דף פ"ה ע"ב במשנה האומר אהטא ואשוב אהטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה ובגמרא דף פ"ז ע"א מקשה על המשנה הנ"ל למה לי אהטא ואשוב אהטא ואשוב תרי זימני ומשני הגמרא לכדרב הונא אמר רב דאמר רב הונא אמר רב פנין שעבר אדם עבירה וישנה ביה הותרה לו ומקשה הותרה לו ס"ד אלא נעשה לו כהיתר עכ"ל הגמרא ויש להקשות מאי ענין מירא דרב לדין המשנ' האיך תלוי זה בזה הלא מירא דרב מירי אפילו בלא אמירת ואשוב היינו שלא סמך עצמו על התשובה שיעשה אח"כ רק מחמת שעבר על העברה וישנה ביה נעשה לו כהיתר אבל דין המשנה הוא מחמת שאמר ואשוב היינו שעשה העבירה על סמך התשובה שיעשה אח"כ הדרא קושיא לזכותא למה לי תרי זימני עוד יש להקשות האיך יכול לומר שטעם המשנה כשאומר ב"פ אהטא ואשוב הוא מטעמא דרב מחמת שנעשה לו כהיתר הלא לפי טעמא דרב שנעשה לו כהיתר א"כ אין ברצונו כלל לעשות תשובה על העברה שעשה מחמת שנדמה לו שהוא היתר ובמשנה איתא אין מספיקין

בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה פִּי שֶׁהוּא רוֹצֵה עֲכָשְׁיוֹ ג"כ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הָעֲבִירָה שֶׁעָשָׂה כְּפִי שְׁהִיָּה מִחֲשֻׁבְתּוֹ בְּשִׁעָה שֶׁעָשָׂה הָעֲבִירָה עַל סִמּוֹ הַתְּשׁוּבָה רַק אֵין מִסְפִּיקִין בִּידוֹ מִן הַשְּׂמִים שִׁיבֵא אֶל בַּחֲי' תְּשׁוּבָה אוֹ שֶׁמֵּעַכְפִּין לוֹ אוֹ שֶׁאֵין עוֹזְרִין לוֹ שִׁיבֵא מִחֲשֻׁבְתּוֹ שְׂרוּצָה בַּתְּשׁוּבָה מִכַּח אֶל הַפּוֹעֵל וְעוֹד יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת עַכ"פ יִהְיֶה הָאִיִּף שְׁהִיָּה הַפִּי בַּגְּמָרָא עַכ"פ נִרְאֶה בְּהִדְיָא מִסְקִנַּת הַגְּמָרָא שְׁמָה שְׁאִיתָא בְּמִשְׁנָה ב"פ אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב הוּא דְנוֹקָא וְלֹא סָגִי בְּחַד זַמְנָא וּבְרַמְב"ם הַלְכוֹת תְּשׁוּבָה פ"ד מְנָה ק"ד דְּבָרִים הַמֵּעַכְפִּים אֶת הַתְּשׁוּבָה וְאֲחַד מֵהֶם הוּא הָאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב חַד זַמְנָא וְסָגִי בְּזָה שֶׁג"כ מֵעַכְבֵּי אֶת הַתְּשׁוּבָה וְלִכְאוּרָה הוּא נֶגֶד הַמִּשְׁנָה וְהַגְּמָרָא וְכַבֵּר עִמָּד בְּזָה הַנוֹשְׂאֵי כְּלָיו שֶׁל הַרְמַב"ם וְלַעֲנֵנ"ד נִרְאֶה לְתַרְצֵן כ"ז הִנֵּה צָרִיף לְהַבִּין עֲנִיָּן בַּחֲי' הַתְּשׁוּבָה מֵהוּ ע"ז הָאֲנֹפֶן דְּהִנֵּה מִצַּד הַדִּין הוּא נֶפֶשׁ הַחוֹטֵאת תְּמוֹת הֵינּוּ כִּי אֲפִילוּ מִי שֶׁמּוֹרֵד בְּמִלְכָּה בּו"ד וְעוֹבֵר עַל רְצוֹנוֹ חַיִּיב מִיתָה וְאֵין שׁוּם עֶזֶר וְתַרּוּפָה לָזֶה קַל וְחֹמֶר ב"ב שֶׁל קו"ח מִי שֶׁמּוֹרֵד בְּמִלְכָּה מְלָכִי הַמְּלָכִים הַקַּב"ה וְעוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹנוֹ ית' וּמִזָּה נַעֲשֶׂה פָּגַם בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וּפּוֹגַם בְּנִשְׁמֹתוֹ הַק' וְהִטְהוֹרָה אֲשֶׁר מְקוֹר חֲנוּצָבָה מִתַּחַת פֶּסֶא כְּבוֹדוֹ ית' בְּנוֹדָאֵי מִצַּד הַדִּין אֵין לָזֶה שׁוּם עֶזֶר וְתַרּוּפָה בְּכַדִּי לְתַקֵּן כָּל הַנֶּזֶל רַק הַב"ע ב"ה חֲפֵץ חֶסֶד הוּא וּבָרָא בַּחֲי' תְּשׁוּבָה כַּמ"ש עַד שֶׁלֹּא בְּרֵאתָ עֲלֵמָא בְּרֵאתָ תְּשׁוּבָה הֵינּוּ כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה ח"ו נֶגֶד רְצוֹנוֹ ית' וְאַחַר כֵּן יֵשׁ לוֹ מִזָּה לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה עַל גִּוְדַל הַפָּגַם שֶׁנַּעֲשֶׂה ע"י גְּרָמָא שְׁלוֹ וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מֵעוֹמְקָא דְלִיבָא וּמִתְחַרְט וּמִתְנַחֵם עַל הָעֵבֶר וּמְקַבֵּל ע"ע עַל לְהַבָּא שֶׁלֹּא יִשִּׁיב עוֹד אֶל מַעֲשָׂיו הַרְעִים לַעֲבֹר עוֹד עַל רְצוֹנוֹ ית' אֲזִי מוֹחֵל לוֹ הַב"ע עַל הָעוֹנוֹת שֶׁעָשָׂה עַד הִנֵּה נִמְצָא הָעוֹלָה מִזָּה מֵה שְׁבָחֵי תְּשׁוּבָה הוּא תַרּוּפָה לְמַכְתּוֹ זֶה הוּא בַּחֲי' חֶסֶד מַב"ע ב"ה שִׁיּוּעִיל לוֹ אֲבָל כְּשֶׁאֲדָם אוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב הֵינּוּ שְׁתַּחֲלַת עֲשִׂיתָ הַעֲבָרָה הִיָּה רַק מִחֲמַת שִׁישׁ לוֹ סְמוּכָה עַל בַּחֲי' הַתְּשׁוּבָה שֶׁאֵח"כ שִׁיּוּעִיל לוֹ אֲבָל בְּאֵם שֶׁלֹּא יוֹעִיל בַּחֲי' תְּשׁוּבָה לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה הַעֲבָרָה נִמְצָא נוֹטֵל זֶה הַחֶסֶד וּפּוֹגַם עִם הַחֶסֶד עֲצָמוּ כִּי לוֹלֵא הַחֶסֶד לֹא הִיָּה פּוֹגַם ע"כ הָעוֹנֵשׁ לָזֶה מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה הֵינּוּ הוּא עָשָׂה עֲבִירָה עַל סִמּוֹ הַתְּשׁוּבָה שִׁיעֲשֶׂה אַח"כ ע"כ אֵין מִסְפִּיקִין בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אוֹ שֶׁמֵּעַכְפִּין אוֹתוֹ ע"י אִיזָה מְנִיעָה אוֹ שֶׁאֵין לוֹ עֶזֶר מִן הַשְּׂמִים וּבְלֹא עֶזֶר מֵאֵתוֹ ית' אֵין בְּכַח אֲנוּשֵׁי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כַּמ"ש בְּסִפְרָ חוֹבֵת הַלְּבָבוֹת שֶׁאֵין בְּכַח אֲנוּשֵׁי לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְדָה טוֹבָה קִטְנָה בְּלִתי עֶזֶר ה' ב"ה ע"כ מֵה תַקְנֵתוֹ לָזֶה הָאִישׁ שֶׁאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב שְׁבָאָמַת רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שְׁהִיָּה בְּמִחֲשֻׁבְתּוֹ בְּשִׁעָה שֶׁעָשָׂה הַעֲבָרָה שְׁסַמָּה עֲצָמוּ עַל הַתְּשׁוּבָה שִׁיעֲשֶׂה אַחַר עֲשִׂיתָ עֲבָרָה וְגַם עֲכָשְׁיוֹ רוֹצֵה בַּתְּשׁוּבָה רַק שֶׁאֵין מִסְפִּיקִין בִּידוֹ וּמֵעַכְפִּין אוֹתוֹ ע"כ הָעֲצָה הִיעוּצָה לָזֶה שְׁתַּחֲלִילָה יַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה ע"ז שֶׁאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב הֵינּוּ ע"ו שֶׁעָשָׂה עֲבִירָה עַל סִמּוֹ תְּשׁוּבָה שִׁיעֲשֶׂה אַח"כ וְיִתְחַרְט וְיִתְנַחֵם מֵעוֹמְקָא דְלִיבָא ע"ז שְׁפָגַם עִם הַחֶסֶד בְּעֲצָמוֹ וְיִנְמַחֵק זֶה הָעוֹן שֶׁאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב מִכָּל וְכָל וְלֹא יִנְשָׂא מִזָּה הָעוֹן אֲפִילוּ רְשִׁימָה בְּעֲלֵמָא וְיִהְיֶה מִמֶּשׁ כְּאֵלוֹ לֹא פָּגַם מֵעוֹלָם עִם הַחֶסֶד בְּעֲצָמוֹ ע"כ יִנְצַל מִזָּה הָעוֹנֵשׁ שֶׁאֵין מִסְפִּיקִין בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם עֵיכּוּב מִן הַשְּׂמִים אֲדַרְבָּה יִהְיֶה מְסִייעִין לוֹ שִׁיעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה כְּאֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ כַּמ"ש פִּתְחוּ לִי כְּחוֹדָה שֶׁל מַחַט וְכו' אֲבָל כ"ז הוּא רַק עֲצָה לְמִי שֶׁאוֹמֵר רַק פ"א אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב ע"כ עֲדִיין נִחְשָׁב אֲצֵלוֹ לַעֲבָרָה זֶה שֶׁאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב ע"כ יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה מְקוֹדֵם ע"ז שֶׁאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב וְאַח"כ עַל הַעֲבָרָה עֲצָמָה אֲבָל כְּשֶׁאוֹמֵר ב"פ אֲחֻטָּא וְאָשׁוּב הֵינּוּ שֶׁעָשָׂה שְׁנֵי עֲבִירוֹת עַל זֶה הַסִּמּוֹ

שִׁיעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה אַח"כ נִמְצָא נַעֲשֶׂה לוֹ פְּהִיטָר זֶה הַעֲבָרָה שְׁאָמַר אַחֲטָא וְאָשׁוּב וּפְגָם עִם הַחֶסֶד עֲצָמוּ פְּנ"ל ע"כ אֵין רוּצָה כָּלֵל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה ע"ז שְׁאָמַר אַחֲטָא וְאָשׁוּב כִּי לֹא נִחְשָׁב אֲצִלוּ כָּלֵל לַעֲבָרָה מֵהַ שְׁעֵשֶׂה עֲבִירָה ע"ס הַתְּשׁוּבָה מִחֲמַת שְׁעֵבֵר וְשִׁנָּה וְנַעֲשִׂית לוֹ פְּהִיטָר א"כ אע"פ שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הַעֲבִירָה עֲצָמָה כִּי לֹא שִׁנָּה בַּעֲבָרָה עֲצָמָה אַעפ"כ א"א לוֹ בְּשׁוּם אֲנֹפֶן לְבֹא לְבַחֵי תְּשׁוּבָה עַל הַעֲבִירָה עֲצָמָה כִּי אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה פְּנ"ל נִמְצָא הַכֹּל עַל נִכּוֹן בִּס"ד כִּי בְּאַמַּת אֲפִילוֹ אָמַר רַק פ"א אַחֲטָא וְאָשׁוּב אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הַעֲבִירָה עֲצָמָה רַק שְׂיֵשׁ עֲצָה לְזֶה ע"כ מִקְשָׁה הַגְּמָרָא ל"ל תְּרֵי זִמְנֵי כִּי בְּאַמַּת אֲפִי בְּחֹד זִמְנָא ג"כ אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ וְע"ז מְשַׁנֵּי הַגְּמָרָא לְכַדְרַב הוּנָא אָמַר רַב עֲבֵר וְשִׁנָּה נַעֲשֶׂה לוֹ פְּהִיטָר נִמְצָא מִחֲמַת זֶה אֵין לוֹ שׁוּם עֲצָה ע"כ פֶּסֶק הַרְמָב"ם שְׁבַפ"א ג"כ מְעַכֵּב הַתְּשׁוּבָה כִּי בְּאַמַּת לְפִי מִסְקֵנַת הַגְּמָרָא ג"כ כֶּף רַק שְׂיֵשׁ עֲצָה לְמִי שְׁאָמַר רַק פ"א אַחֲטָא וְאָשׁוּב וְהַרְמָב"ם לֹא מֵיִירֵי מְזֵה שְׂיֵשׁ עֲצָה לְבֹא לְבַחֵי תְּשׁוּבָה יו"ר שְׁנֹזְפָה לְבַחֵי תְּשׁוּבָה וּבְזִכּוֹת זֶה וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל אָמֵן כּוּ יְהִי רְצוֹן: פְּתִיב שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹהֵיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ קַחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְכו'.

הַקְּוִשָׁיָא הוּא מְפֹרָשׁ מִתְּעַל לְשׁוֹן כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ שְׁלִשׁוֹן כָּשַׁל נּוֹפֵל עַל לְשׁוֹן שׁוֹגֵג וְלִשׁוֹן עֲזוֹן נּוֹפֵל עַל לְשׁוֹן מְזִיד וְנוֹכַל לִיִּשְׁבַע ע"ז הָאֲנֹפֶן דְּהֵנָּה אֵיתָא בְּמִסְכַּת יוֹמָא דְּרַף פ"ו ע"ב תְּנִי רַבִּנּוּן עֲבִירוֹת שְׁהַתְּנוּדָה עֲלֵיהֶן בִּיּוֹה"כ זֶה לֹא תִתְּנוּדָה עֲלֵיהֶן בִּיּוֹה"כ אַחַר וְאִם הַתְּנוּדָה עֲלֵיהֶן עֲלֵיו הַכְּתוּב אֹמֵר כָּלֵל שָׁב עַל קִיאוֹ וְגו' ר"א בְּן יַעֲקֹב אֹמֵר כ"ש שֶׁהוּא מְשׁוֹבָח שְׁנֹאָמַר כִּי פִשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע וְחַטָּאתֵי נִגְדִי תִמִּיד פִּי הֵגַם שְׁמַאֲמִין בַּאֲמוּ"ש שֶׁהַבּוֹרָא ית"ש בְּנוֹדָי מְחַל לוֹ עַל עֲבִירוֹת שְׁעֵשֶׂה תְּשׁוּבָה עֲלֵיהֶן וְעֵבֵר עֲלֵיהֶן יו"ה"כ אַעפ"כ יֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁפָּר ע"ז שְׁפָגַם נֶגֶד הַבּוֹרָא ית"ש וְהֵיךְ נִצְרָף לְמַחֲלָה וְלִסְלִיחָה וּמִחֲמַת זֶה הוּא תִמִּיד בְּגוֹדֵל בּוֹשֶׁה וְהַכְּנַעַץ וְנִזְהָר בְּזִהִירוֹת יִתִּירָה שְׁלֹא לַעֲבֹר עַל רְצוֹנוֹ ית"ש וְלִכְּפֵי הַרִי זֶה מְשׁוֹבָח וְאֵיתָא עוֹד בְּגְמָרָא הַנ"ל וְצָרִיף לְפָרְט אֵת הַחֲטָא שְׁנֹאָמַר אֲנָא חֲטָא הָעַם הַזֶּה וְכו' ר"ע אֹמֵר א"צ לְפָרְט אֵת הַחֲטָא שְׁנֹאָמַר אֲשָׁרֵי נִשְׁוִי פִשְׁעֵי כְּסוּי חֲטָאָה וְלְכַאוּרָה קִשָּׁה דְּבַפְּלוּגְתָא דְּלַעֲלֵל מִשְׁמַע שְׁבִנוּדָי צָרִיף לְפָרְט אֵת הַחֲטָא לְכ"ע פִּשְׁמַתְנוּדָה שְׁאֵם אֵינוֹ צָרִיף לְפָרְט הַחֲטָא פִּשְׁמַתְנוּדָה רַק לְזִמְרַת חֲטָאתֵי סְתָם א"כ מֵאֵי טַעְמָא דַּת"ק דְּאָסַר לְהַתְּנוּדוֹת עַל עֲבִירוֹת שְׁהַתְּנוּדָה עֲלֵיהֶן בִּיּוֹה"כ הַעֲבָרָה מֵה"ת יְהֵא אָסוּר לְזִמְרַת חֲטָאתֵי סְתָם וּבִפְרִט מִן הַסְּתָם יֵשׁ לוֹ עוֹד עֲבִירוֹת חֲדָשׁוֹת כִּי אֵין צָדִיק בְּאֶרֶץ וְכו' וְגַם הַשְּׁבַח שֶׁל ר"א בְּן יַעֲקֹב אֵינוֹ מוֹבֵן כְּשֶׁאֵינוֹ צָרִיף לְפָרְט אֵת הַחֲטָא דְּמִחֲמַת זֶה אֵינוֹ נִשְׁפָּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ א"כ מִסְתַּמָּא ס"ל ג"כ שְׁצָרִיף לְפָרְט אֵת הַחֲטָא וְאִם כ"כ מֵיִיתִי פְּלוּגְתָא בְּזֵה וְעוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק דְּהֵנָּה אֵיתָא בְּגְמָרָא ר"ה דְּרַף, כ"ח שְׁלַחוּ לִיָּה לְאָבוּהַ דְּשְׁמוּאֵל כְּפָאוּ לְאָכֹל מִצָּה יֵצֵא אָמַר רַבָּא זֵאת אוֹמְרַת הַתּוֹקַע לְשִׁיר יֵצֵא פְּשִׁיטָא הֵיִינוּ הָךְ מֵהוּ דְּתִימָא הָתָם אָכֹל מִצָּה אָמַר רַחֲמָנָא וְהָא אֲכַל אֲבָל הָכָא זְכוּרֹן תְּרוּעָה פְּתִיב וְהָאֵי מִתְּעַסֵּק בְּעֲלֵמָא הוּא קַמ"ל אֲלֵמָא קִסְבֵּר רַבָּא מְצוֹת אֵין צָרִיכוֹת פְּנוּנָה א"ל אֲבֵיִי א"כ הֵיִשָּׁן בְּשִׁמְיֵי בְּסוּפָה יִלְקָה מִשׁוּם בַּל תּוֹסִיף פִּי כְּשֶׁאֵין מְצוֹת צָרִיכוֹת פְּנוּנָה א"כ הוּא מוֹסִיף עַל הַמְּצוּהַ בְּשִׁנּוּי זֶה א"ל שְׁאֲנִי אֹמֵר מְצוֹת אֵינוֹ עוֹבֵר עֲלֵיהֶן אֲלֵא בְּזִמְנָן פִּי שְׁאִסּוּר בַּל תּוֹסִיף הוּא כְּשֶׁמוֹסִיף עַל הַמְּצוּהַ בְּשִׁעָה שֶׁהוּא מְצוּהַ וְלֹא בְּזִמְנָן שֶׁהוּא אֵינוֹ מְצוּהַ כָּלֵל שְׁאֵין כָּאֵן מוֹסִיף עַל הַמְּצוּהַ וְאִם כ"כ מוֹסִיף רַבָּא לְצֵאת בְּמְצוּהַ לֹא בְּעֵי פְּנוּנָה וְלַעֲבֹר בְּב"ת בְּזִמְנָן גְּמִי לֹא בְּעֵי פְּנוּנָה שְׁלֹא בְּזִמְנָן בְּעֵי פְּנוּנָה א"ל רַבִּי זִירָא לְשִׁמְעִיָּה אֵיפּוּוֹן וְתַקַּע לִי אֲלֵמָא סְבַר מִשְׁמִיעַ בְּעֵי פְּנוּנָה

ופסק הרי"ף פּוֹנֵה הַיָּנוּ שְׁלֵא הִבִּיא בְּהִלְכוּתוֹ רַק דְּבָרֵי ר"ז וְהַרְמַב"ם פֶּסֶק ג"כ דְּתַקִּיעַת שׁוֹפָר בְּעֵי פְּוֹנָה כּר"ז וְכַפְסֵק הַרִי"ף וּבְהִלְכוֹת פֶּסַח פֶּסֶק דְּכַפָּאוֹ לְאַכּוֹל מִצֵּה יָצָא וְהוּא תְּמוּהָ דְּפִשְׁטָא דְּגַמְרָא מִשְׁמַע דְּדִין אֶחָד לָהֶם וּלר"ז גַּם בְּכַפָּאוֹ לְאַכּוֹל מִצֵּה לֹא יָצָא דְּמִצְוֹת צָרִיכוֹת פְּוֹנָה וְהַר"ן פְּתַב דִּישׁ לְחַלֵּק דָּא ע"ג דְּהִלְכָה כּר"ז בְּתַקִּיעַת שׁוֹפָר אַעפ"כּ בְּכַפָּאוֹ לְאַכּוֹל מִצֵּה יָצָא דַעכ"פּ לְהִנָּה הוּא אָבֵל הָכָא שְׁאִינוּ מְתַכְּוִין לְמִצְוָה לֹא מִיַּד עֶבֶיד אָבֵל הוּא דְּחֹסֵק דָּאִם אֵיתָא דִּישׁ לְחַלֵּק מֵאֵי קַפְרִיף הַגַּמ' בְּפִשְׁטוֹת כ"כ פִּשְׁטָא הַיָּנוּ הָדָּ הָא יֵשׁ לְחַלֵּק קִצָּת שְׁפֵן נִהְנָה וְיֵשׁ לִיְיָשֵׁב כ"ו עו"ה דָּאֵיתָא בְּמַסְכַּת עֲרוּבִין דְּרֵשׁ רַבָּא פְּתִיב וְיִוְתֵר מֵהֵמָּה בְּנֵי הַזֵּהָר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קִץ חֲמוּרָה ד"ס מְדַבְּרֵי תוֹרָה שְׁהִלְלוּ ד"ת יֵשׁ בְּהֵם מ"ע וּמל"ת שְׁהַעֲוָבֵר עֲלֵיהֶן אֵינוּ חַיִּיב מִיתָה וְהִלְלוּ ד"ס כֹּל הַעֲוָבֵר עֲלֵיהֶן חַיִּיב מִיתָה וּא"ת פִּינוּ שְׁיֵשׁ בְּהֵם מִמֶּשׁ מִפְּנֵי מָה לֹא נִכְתְּבוּ עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אִין קִץ וְנוֹכַל לְהִבִּין הַטַּעַם דְּהִנָּה אֵיתָא בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה לר"י דְּסַפֵּק עֲבִירָה צָרִיכָה יוֹתֵר תְּשׁוּבָה מְעִבִירָה וְנִדְּאֵיתָא כִּי עַל עֲבִירָה וְנִדְּאֵיתָא אָדָם מְתַחַרְט בְּכָל לְבָבוֹ אָבֵל סַפֵּק עֲבִירָה הוּא מְתַבְּרָף בְּלִבּוֹ לֹמַר שְׁמָא לֹא עָשִׂיתִי עֲבִירָה וְאֵינוּ מְתַחַרְט עֲלֵיו חֲרָטָה גְּמוּרָה וְהַרִי נִשְׂאָר עֲוֹנָשׁ הָעֲבִירָה עֲלֵיו וּלְכַף הָיָה צָרִיף קָרְבַּן אֲשֶׁם תְּלוּי הָבָא עַל הַסַּפֵּק לְהִיּוֹת יוֹתֵר בְּיִקָּר מְקָרְבַן חֲטָאת הָבָא עַל הַנִּדְּאֵי וּמִזֵּה הַטַּעַם חֲמוּרָה ד"ס מְד"ת שְׁהַעֲוָבֵר עַל מָה שְׁפָתוֹב בְּפִי בַתּוֹרָה מִן חֲלָט בְּדַעְתּוֹ שְׁעָשָׂה נִגְד רְצוֹן הַבּוֹרָא ית' וּמַחֲמַת זֶה יֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר מְאוּד וּמְתַחַרְט עַל מָה שְׁעָשָׂה וְעוֹשָׂה תְּשׁוּבָה גְּמוּרָה וְנִזְהָר שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת עוֹד כְּזֵה לְכַף הָעֲוֹנָשׁ קַל אָבֵל הָעֲוָבֵר עַל מָה שְׁאִינוּ פְּתִיב בְּפִירוּשׁ בַּתּוֹרָה רַק שְׁחַכְמִים לְמָדוּ מַג"שׁ אוֹ בְּאֶחָד מִ"ג מִדּוֹת אוֹ שְׁחַכְמִים גְּזָרוּ מַעֲצָמָם לְמַגְדֵּר מִלְתָּא יְכוֹל לְהִיּוֹת שְׁמֵתַבְּרָף בְּלִבּוֹ לֹמַר לֹא עָשִׂיתִי עֲבִירָה כֹּל מַחֲמַת קִטְנוֹת הָאֲמוּנָה בְּדַבְּרֵי חו"ל לְגַמְרֵי שְׁיֵשׁ פְּמָה פִּיתוֹת שְׁמַכְחִישִׁים דְּבָרֵי חו"ל וּמַחֲמַת זֶה אֵינוּ מְתַחַרְט עֲלֵיהֶן חֲרָטָה גְּמוּרָה בְּכָל לִבּוֹ וְאֵין לוֹ מִזֵּה לֵב נִשְׁבֵּר כ"כ לְכַף הָעֲוֹנָשׁ חֲמוּר וְנוֹכַל לֹמַר שְׁמִזֵּה הַטַּעַם פֶּסֶק הַרְמַב"ם כּר"ז בְּתַקִּיעַת שׁוֹפָר דְּבְעֵי פְּוֹנָה וּבְמִצֵּה דְּלֹא בְּעֵי פְּוֹנָה שְׁמִצְוֹת מִצֵּה פְּתוּבָה בַּתּוֹרָה בְּפִירוּשׁ וּבְנוֹדָאֵי מְאֲמִין שְׁהוּא מִצְוָה לְכַף אַע"פ שְׁכַפָּאוֹ אוֹתוֹ לְאַכּוֹל עכ"פּ הוּא עוֹשָׂה הַמִּצְוָה בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה וּלְכַף יָצָא אָבֵל תַּקִּיעַת שׁוֹפָר אֵינָה פְּתוּבָה בְּפִי בַּתּוֹרָה כֹּל הַמִּצְוָה פְּתוּבָה שְׁלֵא פְּתִיב רַק זְכָרוֹן תְּרוּעָה וְחַכְמִים לְמָדוּ מַג"שׁ מִיּוֹבֵל שְׁצָרִיף תַּקִּיעָה לְפָנֶיהָ וּתְקִיעָה לְאַחֲרֶיהָ וּמֵהוּת הַתְּרוּעָה לְמָדוּ מְפָסוּק וּתְיַבֵּב אִם סִסְרָא וְיְכוֹל לְהִיּוֹת מִי שְׁאִינוּ מְאֲמִין בְּדַבְּרֵי חו"ל שְׁהוּא פֶּן לְכַף אִם אֵינוּ מְכֻוִּין בְּפִירוּשׁ לְשֵׁם מִצְוָה לְהוֹרוֹת שְׁהוּא מִן הַמְּאֲמִינִים בְּדַבְּרֵי רז"ל אֵינוּ עוֹשָׂה מִצְוָה כֹּל וְדָמִי לְסַבּוֹר חוֹל הוּא וּפְטוֹר מִמִּצְוָה וְאָכַל מִצֵּה שְׁבִנוֹדָאֵי לֹא יָצָא כְּדָאֵיתָא בְּפוֹסְקִים וְזֵה ג"כ דְּמִי לְזֵה כְּשִׁאֵינוּ מְכֻוִּין בְּפִירוּשׁ לְצֵאת דִּי הַמִּצְוָה לְהוֹרוֹת שְׁמְאֲמִין בְּדַבְּרֵי חו"ל שְׁחַיִּיב בְּתַקִּיעָה לְפָנֶיהָ וּבְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ מְסַתְּמָא ח"ו אֵינוּ מְאֲמִין וְאֵינוּ מְחַוֵּיב וְדָמִי לְסַבּוֹר חוֹל הוּא וְאֵינוּ מְחַוֵּיב דְּלֹא יָצָא וְעַתָּה נוֹכַל לְהִבִּין דְּלֹא קָשָׁה קוּשְׁיָא הִרְאִשׁוּנָה שְׁמֵתַחֲזִילָה מִשְׁמַע דְּאֵלִיבָא דכ"ע צָרִיכִים לְפָרְט אֵת הַחֲטָא וְאַח"כּ מִיְיָתִי הַגְּמָרָא פְּלוּגְתָא בְּזֵה שְׁמֵתַחֲזִילָה מִיְיָרֵי הַגְּמָרָא בְּעֵבֵר עַל עֲבִירוֹת מְד"ס שְׁיְכוֹל לְהִיּוֹת שְׁמֵתַבְּרָף בְּלִבּוֹ שְׁאֵינָה עֲבִירָה כ"כ וְאֵין לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר מִזֵּה לְכַף צָרִיף לְפָרְט אֵת הַחֲטָא כְּדִי שְׁיִהְיֶה לִבּוֹ נִשְׁבֵּר וְנִמְסֵ בְּקַרְבּוֹ וְהִבִּיא רְאִיָּה מִדַּה ע"ה שְׁלֵא עֵבֵר רַק עַל ד"ס בְּחֲטָא בַּת שְׁבַע כְּדָאֵיתָא בְּגַמְרָא כֹּל הַיּוֹצֵא לְמַלְחָמַת בִּי"ד כּוֹתֵב גִּט פְּרִיתוֹת לְאַשְׁתּוֹ וּמִן הַתּוֹרָה הֵיטָה מוֹתֵרֵת לוֹ רַק שְׁחַכְמִים לְמָדוּ מִפ' שְׁצָרִיכָה לְהַמְתִּין ג'

קדשים משום הבחנה והוא עבר ע"ז וע"ו אמר כי פשעי אני אדע וחסאתי נגדי תמיד ובה האמת הוא אליבא דכ"ע שצריך לפרט ואפ"י ר"ע מודה ופלוגתא דר"ע וריב"ב הוא בעבר על ד"ת ובה ס"ל לר"ע דאשרי נשוי פשע שפונדאי ממילא יש לו לב נשפר ונדפה מאוד.

והנה תורה שבע"פ ותורה שבכתב הוא נגד ב' שמות הוי"ה אלהים שתורה שבכתב הוא נגד שם הנו"ה שאי אפה רשאי לאומרה בע"פ ותורה שבע"פ הוא נגד שם אלהים שרשאי לומר ככתיבתו ומי שאינו מאמין רק בתורה שבכתב ח"ו עושה פירוד בין שני השמות הנ"ל וזהו שהנביא מוכיח את ישראל שובה ישראל עד ה' אלהיך היינו עד שיתקדו אלו הב' שמות והיינו ע"י שתעשו תשובה גם על העבירות שמד"ס פי פשלת בעוונך היינו שהעוונות שמד"ס לא באו אליך רק ע"י בחי' פושל מורה על בחי' המחשבה היינו ע"י שחשבת בדעתך שאינה עבירה כלל ע"כ תראה לעשות תשובה הגונה בלב נשפר ע"י פירוט החטא וזהו קחו עמכם דברים היינו פירוט החטא שעברתם על ד"ס ושובו אל הוי"ה פנ"ל שעל ד"ס צריך לפרט את החטא כדי שיהיה לבו נשפר ונמס בקרבו ובזכות זה וקא לציון גואל אמן: דרוש לשבת תשובה מפרשת וילך משה וידבר את הדברים וגו' פן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבא פרש"י שנסתמו ממנו מעינות החכמה וצ"ל האיך יתכן שנסתמו ממנו מעינות החכמה קודם מותו אדרבה צדיקים יש להם השגה יותר ויותר קודם מותם שאין להם פחד מאימת מות שבטוחים שהולכים לחיי עוה"ב גם היכן מרומז בפ' זה שנסתמו ממנו מעינות החכמה ונבאר זה רק שמקודם צריך לתרץ כמה קושיות דהנה איתא פלוגתא בגמ' ריב"ב סבר צריך לפרט את החטא שנאמר אנא חטא העם הזה ויעשו להם זבח ור"ע ס"ל א"צ לפרט שנאמר אשרי נשוי פשע פסוי חטאה וקיי"ל הלכה כו"ע מחבירו והרמב"ם פ' שצריך לפרט וקושיא זו הק' הכ"מ ושאר נושאי פליו ועוד איתא בגמ' רמי כתיב אשרי נשוי פשע וכתוב מכסה פשעיו לא יצליח ומשני פאן בחטא מפונרס מכסה פשעיו לא יצליח וכאן בחטא שאינו מפונרס אשרי נשוי פשע ויל"ד שהיה צריך לומר פאן בחטא שאינו מפונרס וכאן בחטא מפונרס פסדר הפסוקים ויש עוד תירוץ בגמ' פאן בעבירות שבין אדם לחבירו מכסה פשעיו לא יצליח פאן בעבירות שבין אדם למקום אשרי וכו' ולכאורה גם פאן קשה קושיא הנ"ל רק שהכ"מ באמת גורס להיפוך רק שיש לתרץ שגם לפי הגרסא שלפנינו ג"כ ניחא דהנה איתא בגמרא במעשה דהלל שמצות מה דעלה סני לחברך לא תעביד זה כלל פל התורה וכאיך פרושא ונמצא לפ"ז פשאדם נזהר מעבירות שבין אדם לחבירו ממילא נזהר מעבירות שבין אדם למקום ולכך קא' הגמ' מקודם פאן בעבירות שבין אדם לחבירו שהוא פסדר אבל על תירוץ הא' קשה שפמן הסתם פשאדם נתפס על עבירות נתפס מקודם על חטא שאינו מפונרס ואח"כ על חטא מפונרס שפמן הסתם כשהיצה"ר בא להסית אותו מתחילה מסית אותו להסיר מעל פניו בושה מאת הבוב"ה לעבור בצניעה ואח"כ מסית אותו להסיר מעל פניו הבושה מהבריות לעבור בפרהסיא ולמה שינה הגמ' וקאמרה מקודם פאן בחטא מפונרס ועוד קשה שהאיך יתכן לומר שפשעשה תשובה שא"צ לפרט החטא ונלא בזמן שבהמ"ק היה קיים פשאדם עבר עבירה ועשה תשובה והביא קרבן היה צריך להתנדות על הקרבן כמ"ש והתנדו על חטאתם אשר חטאו עליה כ"ש פשעושה תשובה גרידא ומה גם אפי' חיובי מלקות ומיתת

ב"ד הִיָּה צְרִיכִים לְהַתְנוּדוֹת כַּמ"ש בַּמְשָׁנָה י' אַמּוֹת רְחוּק מִבֵּית הַסְּקִילָה א"ל הַתְנוּדָה וּמִן הַסֵּתֶם הַמְכַוֵּן לְפָרֵט חֲטָאתוֹ שְׁאִין לֹא לֹמַר שֶׁהִפְּלִי הַתְנוּדָה סֵתֶם שֶׁאֵח"כ פָּתַח וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לְהַתְנוּדוֹת יֹאמֵר תְּהֵא מִיתְתִי כַּפָּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי מִסֵּתְמָא הַמְכַוֵּן מִקּוֹדֶם לְפָרֵט אֶת חֲטָאֵיו בְּפִירוּשׁ גַּם לְכַאוּרָה רֵאִי מִפְּנֵי שֶׁתּוֹרַת יוֹתֵר שְׁצָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא דְאִיתָא בַּגְּמָרָא שֶׁצ"ל הַוּדוּי בַּעֲמִידָה בְּכַפִּיפֵת רֵאֵשׁ וְקָאֵמֵר הַגְּמָרָא ה"ד וְהוּדוּי וְקָאֵמֵר הִנֵּה קָאִימְנָא קַמִּי דְרַב וְכִשְׁהִגִּיעַ הַש"ץ לְאַבְל אֲנַחְנוּ וְאַבּוּתֵינוּ חֲטָאֵנוּ עֲמַד רַב וְאִין לֹמַר שֶׁלֹּא הִיָּה אוֹמֵר הַש"ץ יוֹתֵר א"כ מַה הִנֵּה צָרִיף לְהַבִּיא הַרְאָנִי מְרַב וְצ"ל שֶׁהַש"ץ הִיָּה אוֹמֵר גַּם פִּירוּט הַחֲטָא וְלָמָּה אָמַר מִסֵּתְמָא כֹּף הַדִּין שְׁצָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא וְאֶפְשָׁר לֹמַר בַּד"ז דְּהִנֵּה אִיתָא בְּרַמְב"ם וַי"ל כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְקַיֵּם מִצְוֹת קִידוּשׁ הַשֵּׁם פִּיזַד כְּשֶׁאִמְרוּ לוֹ עֲבֹר עַל מִצְוֹת ה' וְאֵם לֹא תִהְיֶה יִהְרַג וְאֵל יַעֲבֹר בַּד"א בַּעֲבוּדַת אֱלִילִים ג"ע וְש"ד אָבְל עַל שְׂאָר מִצְוֹת יַעֲבֹר וְאֵל יִהְרַג וְהִנֵּה צָרִיף לְהַבִּין כִּשְׁהִיצָה"ר מִסִּית אֶת הָאֲדָם לַעֲבֹר עַל מִצְוֹת ה' מַה הוּא הַמְכַוֵּן שֶׁלּוֹ מִסֵּתְמָא הַמְכַוֵּן שֶׁלּוֹ רַק לְהַעֲבִירוֹ עַל דַּת שְׁלִכָּהּ הוּא נִבְרָא לְהַסִּית אֶת הָאֲדָם לְהַעֲבִירוֹ עַל דַּת מִשׁוּם תּוֹסֶפֶת שְׁכָר בְּנוּדָאֵי שׁוֹרַת הַדִּין כְּשֶׁמִּסִּית אֶת הָאֲדָם לַעֲבֹר עַבְיָרָה בְּפִרְהֶסְיָא צָרִיף לְקַבֵּל עָלָיו אֶפְיָלוּ בַּחִי מִיתָה וְלֹא לַעֲבֹר וְכִשְׁמִסִּית אוֹתוֹ לַעֲבֹר עַבְיָרָה בְּצִינְעָה אִין צָרִיף לְקַבֵּל עָלָיו בַּחִי מִיתָה וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁחֲטָא וְעָשָׂה תְּשׁוּבָה צָרִיף לְהִיּוֹת תְּשׁוּבָה ג"כ בְּאִנְפֵּן זֶה הִיָּינוּ עַל חֲטָא מְפֹרָסִים צָרִיף לְקַבֵּל עָלָיו בַּחִי מִיתָה כְּדִי שְׂיִמְחַק הָעוֹן וְעַל חֲטָא שְׁאִינוּ מְפֹרָסִים א"צ לְקַבֵּל עָלָיו בַּחִי מִיתָה וְעַכְשָׁיו נוֹכַח לֹמַר שְׁדַבְרֵי רִיב"ב וְר"ע אֵלוּ וְאֵלוּ דְבַרֵּי אֱלֻקִּים חַיִּים שֶׁעַל חֲטָא מְפֹרָסִים שֶׁהִתְשׁוּבָה צָרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחִי מַס"נ בְּאִמְתָּ לְאִמְתוֹ בְּבַחִי הַשְׁתַּוְקוּת וְכִלּוֹת נִפְשׁוֹ לֵה' אִינוּ צָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא וְעַל חֲטָא שְׁאִינוּ מְפֹרָסִים שֶׁא"צ תְּשׁוּבָה בְּבַחִי מַס"נ צָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא כְּדִי לְהַפְנֵעַ אֶת לְבוֹ וְזֵהוּ פְּנוּנַת הַגְּמָרָא כְּאֵן בַּחֲטָא מְפֹרָסִים אֲשֶׁרֵי נִשׁוּי פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה פִּי אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהוּא בָּא לְבַחִי זֹו שֶׁא"צ לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא אֲדַרְבָּה לְכַסּוֹת חֲטָאֵיו וְכֵאֵן בַּחֲטָא שְׁאִינוּ מְפֹרָסִים מְכַסֶּה פֶּשְׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ וְנִמְצָא לְפִי זֶה כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּבַחִי מַס"נ מִסֵּתְמָא יֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְא"צ לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא וְכִשְׁאִינוּ עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּבַחִי מַס"נ צָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא כְּדִי שְׂיִהְיֶה לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְלִכְּה פֶּשְׁהִגִּיעַ הַש"ץ לְאַבְל אֲנַחְנוּ חֲטָאֵנוּ עֲמַד רַב שְׁרַבְהִיָּה עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בַּמַּס"נ וְלֹא הִיָּה צָרִיף לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא וְהִיָּה זֶה הַוּדוּי שֶׁלּוֹ אָבְל הַש"ץ שְׁהִיָּה צָרִיף לְהוֹצִיא אֶת הַרְבִּים יְדֵי חוּבְתָן וְיֵשׁ מִהֵן שְׁאִינָם עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה בְּבַחִי מַס"נ לְכֹה הִיָּה צָרִיף הַש"ץ לְפָרֵט אֶת הַחֲטָאִים אֶפְיָלוּ בְּזִמְנָן שְׁבַהמ"ק הִיָּה קִיָּים כְּשֶׁהִיָּה מְבִיא קָרְבָן לְרִצּוֹן הִיָּה צָרִיף ג"כ לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא שְׁאִינוּ כְּמוֹ תְּשׁוּבָה וּמַס"נ שְׁמַקְרִיב א"ע וְזֵה אִינוּ מְקַרִּיב רַק בְּהִמָּה כַּמ"ש הַרְמְב"ם עַל תְּלַמִּידֵי ר"ע שֶׁהָיוּ מוֹסְרִים אֶת נִפְשָׁם עַל קוֹה"ש אֲסָפוּ לִי חֲסִידֵי פְּנִיתִי בְּרִיתִי עָלַי זָבַח שְׁנָה גְדוֹל מְזַבֵּחַ וְהִנֵּה מִי שֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּבַחִי מַס"נ וְהַשְׁתַּוְקוּת וְכִלְתָּה נִפְשִׁי לֵה' וְיֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְהַכְּנָעָה בְּאִמְתָּ לְאִמְתוֹ בָּא לְבַחִי חֲכָמָה וְנִפְתָּחוּ לוֹ מַעְיָיְנוֹת הַחֲכָמָה ל"ב נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה וְהִנֵּה בַּחִי מַס"נ בְּאִמְתָּ לְאִמְתוֹ הוּא רַק בְּמִי שְׁמַצְפָּה לְחַיִּים וְעוֹדוֹ בְּבִרְיָאָת הַגּוֹף כְּתִיקוֹנוֹ וְאֶף עַפ"כ מְמַאֵס בַּחִי עוֹלָם הַהֶבֶל שֶׁהוּא עוֹלָם עוֹבֵר וּמוֹסֵר עֲצָמוֹ וְנִפְשׁוֹ בְּבַחִי מִיתָה מִמֶּשׁ כְּדִי שְׂיִמְחַק הָעוֹן בַּעוֹה"ז שֶׁהוּא עוֹלָם עוֹבֵר כְּדִי לְבַא לְעוֹלָם הַקִּיָּים זֵהוּ בַּחִי מַס"נ וְיִמְזָה הַבְּחִי יוֹכַל לְבַא לְמַעְיָיְנוֹת הַחֲכָמָה אָבְל מִי שְׁאִינוּ מַצְפָּה לְחַיִּים אֲדַרְבָּה מַצְפָּה לְמִיתָה אִפִּי מְקַבֵּל בַּחִי

מיתה זה אינו בחי' מס"נ באמת לאמיתו ואינו יכול לבא מזה למעינות החכמה ולקח אפילו חייבי מיתות ב"ד כשהן יוצאים לבית הסקילה היו צריכין להתנדות ולפרט החטא שזהו אינו מס"נ באמת שבלא"ה יוצאים לבית הסקילה והנה בחי' זו נקרא בחי' יציאה שממאס במיאוס גמור עוה"ז ואינו נחשב בעיניו כלל עוה"ז ויוצא מן עוה"ז לבא לבחי' חכמה שעל ידה יכול לבא לעוה"ב וזהו שאמר משה בן מאה ועשרים שנה אנכי היום היום מלאו ימי ושנותי לא אוכל עוד לצאת היינו שלא אוכל עוד לקבל עלי תשובה במס"נ לצאת מן העולם ולבא עי"ז לבחי' חכמה ונוכל לומר שזהו אמר הנביא שובה ישראל עד ה' אלהיך שאין הבוב"ה מיוחד שמו על החיים שנאמר הן בקדושו לא יאמין וכשקבל ע"ע בחי' מיתה באמת לאמיתו נחשב הוא פמת והבוב"ה מיוחד שמו עליו וז"ש הנביא שובה ישראל עד שה' יהיה נק' אלהיך היינו בבחי' מס"נ ואימתי צריך תשובה כזו בחטא מפורסם ונתחלל השם ע"י וזהו כי כשלת בעוונתך פי כשלת אחרים בעוונתך ובתשובה זו א"צ לפרט את החטא ושובו אל ה': דרוש לשבת תשובה מפ' האזינו האזינו השמים ונדברה ותשמע הארץ אמרי פי יערון פמטר לקחי תזל כטל אמרתי ולכאורה אינו מובן כפל הלשון הול"ל יערון פמטר וכטל לקחי: ובהקדם לבאר זה נקדים לפרש הפסוקים שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעוונתך קחו עמכם דברים וגו' וקח טוב וגו' אשור לא יושיענו על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנו ולכאורה אינו מובן לפי הפשוט מה זה שכתוב מקודם חטא הקל ואח"כ חטא החמור בשלמא כשמתנדב על חטאיו צריך להתנדות תחלה על חטא הקל ואח"כ על החמור אבל הכ' מזהיר ענין קבלה האיה שיקבל עליו שלא לעשות עוד מה זה שכתוב אשור לא יושיענו שיקבל עליו שלא יבטח עוד על מלך אשור להושיע לו על סוס לא נרכב שלא יבטח על מלך מצרים לעזרה שהיא רק עבירה קלה שפוגם בבחי' בטחון.

ואעפ"כ צריך לקבל עליו שלא לעשותה וכ"ש שלא לעשות עבירה חמורה מזה ומה זה שכתוב אח"כ ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנו שהוא עבירה החמורה שבתורה השתא ומה שצריך לקבל עליו שלא לעשות אפי' עבירה קלה פשיטא דפשיטא דבר חמור כזה ולכאורה איפכא הו"ל ולא נאמר עוד כו' ואח"כ אשור לא יושיענו ובהקדם לבאר זה נקדים מה שהקשו כמה מפרשים על הרמב"ם שמה"כ דברים המעפבים את התשובה ואחד מהם הוא האומר אחרת ואשוב פעם אחד ובמשנה איתא האומר אחרת ואשוב אחרת ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה ופרכינן בגמרא למה לי אחרת ואשוב אחרת ואשוב תרי זימני ומשני לכדבר הו"ב אמר רב עבר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר מזה משמע שדווקא תרי זימני והטעם הוא מחמת שנעשה לו כהיתר והרמב"ם פסק דאפי' בחד זימנא נמי מעפב את התשובה ובהקדם לבאר ענין זה נבאר ענין תשובה מהו דהנה איתא ברמב"ם וז"ל ומהוה התשובה שיעזוב החוטא חטאיו ויסירנו ממחשבתו ויגמור בלבבו שלא יעשה עוד שנאמר יעזוב רשע דרכו וגו' וכן יתנחם על שעבר שנאמר אחרי שובי נחמתי ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם שנאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנו וכו' והקשו על זה כל המפרשים מה זה שכתוב ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם הלא הבחירה ביד האדם גם מה ראיה מייתי מפ' ולא נאמר עוד שלכאורה אין ראיה כלל ונוכל לבאר כ"ז ע"ז האופן דהנה לפי הרמב"ם עיקר התשובה שיעזוב החטא שעשה ויקבל עליו שלא יעשה עוד זה החטא

ויש עוד בחי' תשובה שהחוטא צריך לעשות סיניג וגדר להחטא שעבר היינו לגדור א"ע אפי' בדבר המותר שלא לעשותה כדאימתא בגמרא שמי שנכשל באיסור רבית צריך לקבל עליו שלא ליקח שום רבית כלל אפילו אבק רבית ומי שנכשל באיסור עריות ח"ו צריך לקבל עליו שלא לדבר עם אשה כלל אפילו באופן המותר.

וכן באיסור גזל וכל העבירות צריך לעשות גדר מי שנכשל פ"א בעברה זו והנה צריך להבין ענין אהטא ואשוב שלכאורה הוא תמוה הא"י יתכן זה למשל אדם שאומר לחבירו אהטא לה מקודם ואח"כ אפייסו היתכן שיירצה זה כמו כן קשה מאיזה טעם יכול היצה"ר להסית את האדם שיאמר אהטא ואשוב הגם שאין אדם עובר עבירה אלא א"כ נכנס בו רוח שטות מ"מ צריך להראות לו איזה טעם הגם שהטעם שמראה ונדאי הוא שטות גדול אבל לומר אהטא ואשוב זה א"א לאומרו כלל וכלל אף נוכל לומר שהיצה"ר מסית אותו בזה האופן עבור עבירה ואח"כ תעשה תשובה ותגדור עצמה אפילו בדבר המותר לקבל ע"ע שלא תעשה אבל עכשיו שאינו עובר אסור לקבל ע"ע לאסור המותר בי אסור לעשות את הגדר וזה יכול להיות אפי' באדם עם חבירו שאומר לו אהטא לה היום ואעשה מול רצונה ובעד זה אח"כ אעשה לה פיוס שתצמח לה מזה טובה אבל באמת זה הטעם היא רוח שטות.

והעונש ע"ז שאין מספיקין בידו לעשות תשובה על העברה שעבר על האופן שיעשה תשובה היינו שמעפבים ממנו דרך התשובה ואין לו תקנה עד שיעשה מקודם תשובה על שאמר אהטא ואשוב ואח"כ יכול לעשות תשובה על גוף העברה כמו שאימתא בגמרא מי שנדר שלא לאכול בשר ונדר ג"כ שלא להתיר את הגדר צריך להתיר תחלה זה הגדר שנדר שלא להתיר ואח"כ רשאי להתיר גוף הגדר שלא לאכול אף התשובה שעשה ע"ז שאמר אהטא ואשוב צריך ג"כ לעשות גדר וסיניג לגדור עצמו בדבר המותר והגדר לזה הוא שתכף שיבא לידו איזה מצוה אל יחמיצנה רק יעשה אותה תומ"י מחמת שעשה תחלה עבירה על סמך שיעשה תשובה אח"כ שהוא מצוה לכה צריך אפי' כשלא עבר עבירה תכף שיבא לידו מצוה שיקיימנה וכ"ז כשלא אמר אהטא ואשוב רק חדא זימנא אז יכול לעשות תשובה תחלה ע"ז שאמר אהטא ואשוב וממילא יכול אח"כ לעשות תשובה על גוף העבירה: אבל כשאמר אהטא ואשוב אהטא ואשוב תרי זימני ונעשה לו פהיתר גמור ואינו יכול לעשות תשובה ע"ז ממילא גוף העברה במקומה עומדת.

ועתה לכה פסק הרמב"ם אפי' בפ"א ג"כ שמעפב את התשובה שהרמב"ם מייירי מענין התשובה על גוף העברה שעבר וזה א"א כי אפי' כשאמר אהטא ואשוב פ"א מעפבים ממנו בחי' התשובה פשוטה לשוב ע"ז העברה לבד רק שיש לו עצה אחרת לעשות תשובה תחלה ע"ז שאמר אהטא ואשוב ואח"כ על גוף העברה ומעצה לא מייירי הרמב"ם והמשנה מייירי מענין עיכוב התשובה לעולם לכה נקיט דווקא תרי זמני ומחמת טעם אחר שנעשה לו פהיתר וגם אפשר שהמשנה מייירי ע"ז האופן שאמר אהטא ואשוב על עבירה אחת ואח"כ אמר אהטא ואשוב על עבירה אחרת אעפ"כ אינו יכול לעשות תשובה כלל בשום אופן אפי' בעצה הנ"ל לעשות תשובה תחלה על אהטא ואשוב פנ"ל מחמת שנעשה לו פהיתר רק אעפ"י שנעשה לו פהיתר ואינו יכול לעשות תשובה כלל אעפ"כ בעשי"ת שעל ימים אלו פתיב דרשו ה' בהמצאו קראנהו בהיותו קרוב שאו אפי'

יחיד חשוב כרבים ואצל רבים נאמר שאין שום דבר מעכב התשובה ע"כ אפי' אמר אַחַטָּא וְאָשׁוּב תְּרִי זְמַנִּי מ"מ מועיל התשובה ועתה באתי לתרץ הפ' שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעוונך שהנביא מזהיר לישראל לעשות תשובה בימים הללו שהיחיד חשוב כרבים והשי"ת שמו לעד ויתעלה זכרו מניחד שמו על כאו"א ונהו עד ה' אלהיך פ' בעת הזאת שה' נק' אלהיך כי כל השנה נק' אלהינו כמ"ש כה' אלהינו בכל קראנו אליו שדווקא תפלת רבים חשוב אצלו ית' אבל בעשי"ת הוא ית' מניחד שמו על כאו"א ונהו אלהיך ועל איזה עברה צריך דווקא לעשות תשובה בעשי"ת הוי אומר זה שאמר אַחַטָּא וְאָשׁוּב הוּן כְּשֶׁאָמַר חַד זְמַנָּא אַחַטָּא וְאָשׁוּב שְׁבָכֵל הַשָּׁנָה א"א לעשות תשובה אם לא שיעשה תשובה תחלה ע"ז שאמר אַחַטָּא וְאָשׁוּב אָבֵל עַל גּוּף הַעֲבָרָה אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה מִקֻּדָם אע"פ שיש לו חרטה על גוף העבירה אינו מועיל אם לא שעושה גדר וסייג בדבר המותר אבל כשאמר אַחַטָּא וְאָשׁוּב מְעַכְבִּין מִמֶּנּוּ שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל עָלָיו הַגָּדֵר אָבֵל בַּעֲשִׂי"ת יָכוֹל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אִפִּי' בְּלֹא תְשׁוּבָה מִקֻּדָם עַל שֶׁאָמַר אַחַטָּא וְאָשׁוּב וְהוּן מִי שֶׁאָמַר אַחַטָּא וְאָשׁוּב תְּרִי זְמַנִּי שְׁבָכֵל הַשָּׁנָה אֵינוֹ מוֹעִיל לוֹ הַתְּשׁוּבָה כָּלֵל אָבֵל בַּעֲשִׂי"ת מוֹעִיל תְּשׁוּבָה אַף ע"ז כַּנ"ל וְנִהוּ כִּי כְּשֶׁלַּת בְּעוֹנָךְ פִּי שְׁמִי שֶׁאָמַר אַחַטָּא וְאָשׁוּב נִק' עוֹן שְׁלֹו שְׁלִיחָה לַעֲצֹמוֹ הַעוֹן הַזֶּה מִחֲמַת שֶׁאָמַר אַחַטָּא וְאָשׁוּב וְנִהוּ אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תְּשׂא עוֹן פִּי שֶׁתְּשׂא כָּל עוֹנוֹת וְקַח טוֹב ר"ל שֶׁתְּקַח רַק הַבְּחִי טוֹב הַיְיָנוּ הַגָּדֵר וְסִיגֵי שֶׁהַבְּעַל תְּשׁוּבָה עוֹשֶׂה וּמֵהוּ הַסִּיגֵי אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנו עַל סוֹס לֹא נִרְכָּב שֶׁזֶהוּ גָדֵר לַעוֹן וְכִשְׁמִקְיָם אֵת הַגָּדֵר מְמִילָא וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֶׂה יְדִינוּ וכו'.

ונוכל לומר שזהו פנונת הרמב"ם במה שכתב ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם שנאמר ולא ולא נאמר עוד אלהינו וכו' ע"י מה יעיד עליו הבוב"ה ע"י הגדרים שגודר עצמו אפי' בדבר המותר בנודאי לא יבא לעשות עבירה עצמה ח"ו ועכשיו מביא שפיר ראיה מפ' ולא נאמר כמו שפרשתי מחמת שקיבל עליו מה שכתוב אשור לא יושיענו ונדאי ולא נאמר וכו'.

וזהו האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי שהבעל תשובה נק' שמי"ם כמו שבשמים יש שני דברים הפכיים אש ומים כה' הבע"ת הוא מהיכף להיכף שמתחלה נכשל בעבירה ועכשיו נזהר אפי' בדבר המותר וזהו האזינו השמים הוא הבע"ת ואדברה שאדבר לכם דברים חדשים תוספת על התורה שהוא גדר אפי' בדבר המותר שפח' דבור מרמז על דיבור חדש כמו שאי' בספר הק' של הרב מפולנאה על פ' זה ותשמע הארץ שהיא הצדיקים אמרי פי שמכבר שאינם צריכים לתוספת וזהו יצא פמטר לקחי שבע"ת מכונה בשם מט"ר שהוא תוספת לעולם שדי בטל לבד וצדיק מכונה בשם ט"ל ונהו תול כט"ל אמרתי ונוכל לומר שזה מרמז במה שדרז"ל על ויעבור ה' על פניו מלמד שנתעטף הקב"ה כש"ץ ואמר למשה אם תעשו לפני כסדר הזה אז ה' ה' אני הוא קודם שיחטא אני הוא לאחר שיחטא (ויעשה תשובה וקשה האיה שיך רחמים קודם שיחטא האדם ואין לפרש מחמת שהקב"ה יודע מחשבות ע"כ צריך ראמים שלא יהיה לו עונש על המחשבה הלא אין הקב"ה מצטרף מחשבה רעה למעשה אף הנה ידוע שהקב"ה הוא חס על הבריות וכשרואה שאדם רוצה לחטוא מסלק אותו קודם זחנו מן העולם כמו שמצינו אצל בן סורר ומורה שאמרה תורה ימות זכאי וכו' ובח' זו יעלה האדם על מחשבתו תמיד ויבקש מאת הבורא ית' באם שגלוי ידוע לפניך שאני עתיד

לחטא תרחם עלי ותסלק אותי מן העולם קודם זמני ואז אפי' לאחר שיחטא מתגבר שם הרחמים השני שאחר החטא ושם הרחמים הראשון שקודם החטא ומסייע אותו מן השמים לעשות תשובה וזפ"י אני ה' קודם שיחטא פלומר באם שמעלה אדם על מחשבתו זאת הבחי' קודם שיחטא ואז שם הרחמים הב' שלאחר החטא מסייע אותו לעשות תשובה) וזהו פי' שנתעטרף שבחי' עיטורף הוא בחי' תוספת מרמוז על בע"ת שצריף לתוספת וזהו אם תעשו לפני כסדר הזה לגדור את עצמו בדבר המותר אז אני הוא וזהו ראו עתה פי' אני אני הוא שאי' בגמרא אין ועתה אלא תשובה פי' עתה פשתעשו תשובה תראו פי' אני אני הוא קודם שיחטא אני הוא לאחר שיחטא וינעשה תשובה בתוספות אבל כשהוא צדיק גמור ואינו צריף לתשובה אינו רשאי להיות בבחי' תוספות אבל בע"ת אני אני הוא קודם שיחטא אני ה' אחר שיחטא יעשה תשובה ומשפיע ג"כ תליסר מכילין דרחמי ואין בידי מי למחות בי וזהו אין אלהים עמדי הש"י יזכנו לזה אמן סלה: עוד יש לפרש ע"ד המוסר פתיב ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד ולכאורה הול"ל יום ראשון כמו שכתוב יום שני יום שלישי גם להבין מאחז"ל במדרש ע"פ ויקרא אלהים לאור יום ולחושף קרא לילה ודרז"ל לאור קרא יום אלו מעשיהם של צדיקים ולחושף קרא לילה אלו מעשיהם של רשעים וכי באיזה מעשה חפץ הקב"ה הוי אומר במעשי הצדיקים ע"כ ולכאורה אינו מוכן וכי תעלה על דעתך שהקב"ה חפץ במעשה הרשעים ולהבין כ"ז הנה בעבודת הבוב"ה יש ב' מיני עבודה א' לעבוד את ה' בתורה ותפלה ומעשי המצות בחי' ב' לעבוד ה' בעניני העוה"ז באכילה ושתיה וכדומה ושאר צרכי גופו לעשותן לשם ה' לחזק גופו לעבודת הבוב"ה ע"י האכילה ושתיה וכדומה ובחי' הא' נק' בחי' אור שבראה לכל שהוא עובד ה' ונק' בחי' זו שמים בחי' עליונה ובחי' ב' נק' חשף שאינו נראה לכל שהוא לשם ה' וגם נק' ארץ שהוא בדברים גשמיים והעושה אותם נראה כמעשי הרשעים שעוסקין באכילה ושתיה להשיג תאונתם תאונת גופניות רק העוסק בבחי' זו לשם ה' פוננתו תקועה ומכוסה בלבד ובינו נראה מבחוץ ולזה רמזו רז"ל בדבריהם ד"ו פרצופין נבראו לרמז לב' בחי' ה"ל הינו בחי' א' מרומז ובאות ו' בסי' המשכה מלמעלה למטה לעין כל ובחי' ב' מרומז באות ד' לשון רז"ל וגרוע למראית העין וזהו עבודתנו תמיד שיהיה חזק פרצופים ב' בחי' ה"ל יתנה פב"פ פי' שב' העבודות יתנה כאחד היינו שכאשר יעסוק באכילה ושתיה יתנה מחשבתו כדי שיהיה לו פח ללמוד ולהתפלל ולעבוד את ה' וכן בשעת התורה ותפלה ממילא הוא לומד ומתפלל בכח האכילה שהוא וזהו ששני הבחי' הנה בבחי' פנים בפנים פי' שהמה מתחברים זע"ז פנ"ל ואין אחד דוחה את חברו היינו שאין לבו מטומטם בשעת התפלה בעבור האכילה והשתיה כי גם בשעת האכילה לא אבל למלאות תאונתו פי' דעתו הוא לעמוד לפני ה' להתפלל וללמוד בכח האכילה שהוא וזה הייתה רצון הבוב"ה בשעת בריה"ע שיהיה הב' בחי' תמיד בהתחברות כמאה"כ בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ מרמז לב' בחי' ה"ל ונאמר ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד פי' ששני הבחי' המרומזים בבחי' אור בוקר בחי' חשף וערב פנ"ל יתנה ב' הבחי' יום אחד פי' בהתחברות פנ"ל וזשה"כ ישאל אשר ב' אתפאר פי' ישאל גימ' אור חושף גם תפאר גימ' שמים ארץ מרמז לב' בחי' ה"ל פי' כאשר נתחבר הבי' הבחי' ונעשה מלה אחת ישראל ל' אז אתפאר וזהו האיניו השמים וט' הארץ אמרי פי' מרמז לב' הבחי' ה"ל וזהו שדרז"ל כל

האוכל בתשיעי מעלה עליו הכתוב פאלו התענה תשיעי ועשירי פרש"י שיאכל בתשיעי כדי שיהיה לו פח להתענות עשירי פי' פאשר הוא זוכר בשעת אכילתו איה שהוא צריך לעמוד ולהתפלל לפני ה' יום הגדול והנורא בנודאי אין ממלא תאותו באכילה רק כדי לחוק גופו לעבודתו ית' ואז הוא בבחי' פנים בפנים ומעלה עליו הכתוב פאלו התענה תשיעי ועשירי פי' גם בשעת אכילתו היתה דעתו על התענית וקדושת היום וזהו ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש בערב פי' בדבר שנק' ערב הינו בתי' אכילה שתאכלו בכוננה פנ"ל יה"ר שזנפה לזה לבחי' זאת כי"ר אמן: או יאמר עד"ז דהנה פתיב פל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ והנה אם פי' הפ' בפשוטו הוא מלתא דפשיטא ואין הכ' צריך לפרשו שידוע לכל שהבוב"ה ברא פל העולמות פרצונו ונחפצו אה אפשר לומר עד"ז שמי שחפצו ורצונו לדבק א"ע בה' מקור החיים וכל מעשיו שעושה הוא רק לעשות נ"ר ליוצרו ואינו מכוין להנאת עצמו כלל אז יש לו פח לפעול במעשיו הטובים להשפיע שפע טוב בעולמות עליונים ותחתונים וזהו פי' אשר חפץ ה' פי' שחפצו ורצונו רק לדבק בה' עשה בשמים ובארץ פי' שיכול להשפיע ולהוריד שפע בעולמות עליונים ותחתונים המכונים בשם שמים וארץ ונוכל לומר דהנה מי שמקבל עליו עומ"ש בשלימות באמת לאמיתו להיות נק' עבד ה' צ"ל בבחי' בכל דרכיה דעהו היינו אפי' בשעת עסקו בצרכי הגשמיות באכילה ושתיה וכדומה לא יכוין להנאת עצמו כלל רק בשביל רצון הבוב"ה ומכ"ש בשעת תורה ותפלה בנודאי צריך לכונן רק בשביל רצונו ית' ולא לשום פניה ח"ו יה"ר שזנפה לזה ואז הוא עבדות ה' בשלימות ומכונה בשם עבד ה' ונוכל לרמז זה בפ' זכור ימות עולם בינו שנות דור ודור דהנה בחי' בכל דרכיה דעהו הוא בחי' דעת כולל חו"ג בחי' אברהם ויצחק היינו שמקשר דברים גשמיים בחי' גבורות לשורשם למקור הרחמים וזהו זכור ימות גימ' אברהם ויצחק פי' שתזכרו תמיד שלא לשכוח מלוח לבבכם בחי' בכל דרכיה דעהו בחי' דעת בחי' אברהם ויצחק בינו שנות דור ודור שנות הוא לשון כפל פי' שתבינו תמיד לראות ולעשות ב' דורות ברוחניות היינו בתורה ובתפלה ובגשמיות ונוכל לומר שזהו פונת הפ' לא תאכלו על הדם ודרז"ל קודם שתתפללו על דמכם שתפלה היא לשון התקשרות וזהו לא תאכלו קודם שתתפללו היינו שתתקשרו א"ע למקור חיי החיים א"ס ב"ה ולכונן באפילה רק להעלות לשורשם ולא להנאת עצמו כלל ונ"ל שע"ז מרמז שבמשכן עצמו היו רק עשר יריעות ובאהל המשכן היה עשתי עשרה יריעות דהנה המשכן עצמו מרמז על עבדות הבוב"ה בתורה ותפלה ואהל המשכן מרמז על עבדות הבוב"ה בדברים גשמיים היינו להמשיך בחי' קדושה בחי' אלהות אפי' בדברים גשמיים הגם שה' הדבר בעצמו הוא בחי' חוץ שהיא חיצונית אעפ"כ מחמת פוננתו ממשיך בהם בחי' קדושה ומעלה אותם לשורשם העליון שהיא פנימית וסיוות כל דבר הנמצא והנה פרה אדומה מרמזת על עבדות ה' בחיצוניות שמעשיה בחוץ ומכוין ורואה פתחו של היכל פי' שגוף הדבר היא חיצונית רק שעיקר הוא הכוננה שע"י הכוננה מעלה אותם לשורשם וזהו מכוון ורואה פתחו של היכל לכה במשכן עצמו היה עשר יריעות מרמז על בחי' עבדות שהיא בעצמו דבר שבקדושה שאין דבר שבקדושה פחות מעשרה ובאהל על המשכן היה עשתי עשרה יריעות מרמז על בחי' עבדות שבעצמו הוא בחי' חיצונית רק שצריך להמשיך אליו בחי' אלקות לכה הוא עשתי עשרה שיא"פ א"ל גימ' פרה אדומה שמרמז על עבדות חיצונית פנ"ל וזהו ויעבור ה' על פניו

ויקרא ודרו"ל שלמדו סדר התפלה ונוכל לרמוז בזה דרך עבודה היינו שתיבת ויעבור גימ' חסד וגבורה שהוא מרמז על עבדות ה' אפי' בבחי' גשמיות וזהו שלמדו סדר תפלה כ"ז שפני עושין פסדר הזה לפני היינו לעבוד את ה' בכל המעשים ונ"ל שע"ז מרמז פתיכה לחיים חתימה לחיים דאימא בתה"ז יד פתיכה לעילא יד חתימה לתתא פי' שפח' פתיכה הוא קודם לבחי' חתימה פי' גוף הענין הוא הפתיכה ואם"כ באה החתימה לקיים הענין להראות שאמת הוא מה שכתוב בתפלה וזה מרמז לבחי' הנ"ל היינו שפח' פתיכה מרמז על בחי' עבדות בתורה ותפלה שמהלל ומשבח ומפאך להשי"ת וזה גוף הענין וראיה לזה שהוא באמת פשהו מתנהג בדברים גשמיים היינו באכילה ושתייה וכדומה ג"כ בדרך הזה שאינו מכוון להנאת עצמו רק בשביל רצון הבו"ה וזהו בחי' חתימה וזהו שאנו מבקשים שיהיה פתיכה לחיים וחתמה לחיים וזהו מרמז בפ' האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' שפח' עבדות ה' בתורה ותפלה.

מכונה בשם שמים ובחי' עבדות גשמיות מכוונה: בשם ארץ פי' שתאזינו בבחי' שמים ותשמעו בבחי' ארץ אמר"י פ"י גימ' יא"פ א"ל שהוא בחי' אהל על המשפן פי' אפי' בבחי' ארץ צ"ל בבחי' קדושה וזהו יערון פטר לקחי תזל פטל אמרתי פי' שמטר הוא מן הארץ והוא בחי' גבורות שמטר יורד בגבורות כמ"ש ואד יעלה מן הארץ וגו' טל הוא מן השמים והוא בחי' חסד מרמז ג"כ על ב' בחי' הנ"ל שלקחי ואמרתי שהוא עבדות ה' צ"ל בב' בחי' הן בתורה ותפלה הן בדברים גשמיים יה"ר שגנזה לזה: הבחי' באמת ובזכות זה ובא לציון גואל אמן: דרוש ליום פפור פי' ביום הזה יכפר עליכם וגו' לפני ה' תטהרו.

להבין מהו לפני ה' דווקא גם להבין מה זה שאנחנו מתפללים כל עשי"ת זכרנו וכתבנו לחיים ובסוף שהוא תפילת געילה אנו מתפללים וחתמנו לחיים מה היא הפתיכה ומה היא החתימה וכי עדים צריכים לחתום על השטר ועוד אם הפתיכה היא לחיים ממילא גם החתימה הוא על שמבואר בפתיכה לחיים ולהבין זה הגה ידוע שכל העולמות והברואים נבראו בצרופי אותיות התורה כמאמר קוב"ה אסתפל באורייתא וברא עלמא וכמאה"כ קרא האדם שמות וגו' לכל חית ופירשו מפרשי התורה שקרא לכל נברא שם שהוא הצירוף שבו נברא אותה בריאה והענין הוא פי' האותיות המה פלים לאורות עליונים שגשגתלו מעילה לעלול עד סוף כל דרגין עד שגתלבשו באותיות גשמיים בתורה על הקלף בדיו א"כ מי שעניי שכל לו להתבונן איך שהאורות הקדושים העליונים שהם חיים במאמר ה' הגנוז בתוכם בנדאי כשמוציא התבה מפיו באור אלהי הנעלם בתוך הפתיכה שהוא צריך להתחלחל באימה וביראה וברעד מגדולת הבו"ה וכמאה"ב האותי לא תיראו ר"ל המפני אותיות שלי לא תיראו רק שעונותינו גרמו שפגמנו באורות עליונים וחסאתינו הבדילו בינינו לבין אבינו שבשמים ולא מגיע לנו שום יראה ובנושית מזה ובפרט שפגמנו בפה ולשון שדיברנו עמם לדבר עבירה פגון לה"ר ודברים בטלים ושקר וכדומה ואפילו כל עת לימוד ודיבור בתורה ותפילה שחין בכוונה שלימה לה' פראוי ומחמת כ"ז נסתר ממנו אור ה' הגנוז בתוך האותיות הק' וזהו נקרא שגירת הפלים שאורות העליונים אינם מאירים בפלים שלהם שהם האותיות ובעבור זאת נתקנו כל הדינים על סדר הא"ב בכדי לתקן כל האותיות של הא"ב כולם וגם אנו אמרים אבל אנחנו ואבותינו חטאנו פי' אבותינו הם א"ב הנקרא אבות חטאנו

מלשון פגם וחסרון שחסרנו מאותיות אורות עליונים בעוונות שלנו וגם לכן אנו מבקשים ומתפללים ותחזינה עינינו בשוכף לציון ברחמים ר"ל ציון הוא מלשון אות ומבקשים אנו שישוב שכינתו להאותיות הנקראים ציון שיתמלא האור הקדוש ואו יתפקחו עינינו עיני השכל והלב להבין ולראות גודל האור אלוקי המאיר באותיות בלי הסתר פנים כלל אפילו באותיות ותיבות שאינם משמות הקדושים כי בנודאי לפי ערך חטא ועון כ"כ מגיע הפגם למעלה היינו מי שפגם הרבה וחטא בפה ולשון נעלם ונסתר ממנו האור הקדוש מכל וכל ואפילו באומרו שם משמות הקדושים אין מגיע לו שום אור אלוהי ואימה מזה והוא כמו שפדבר עם חבירו אבל מי שלא פגם כ"כ נסתר ממנו האור רק בזכרו האותיות והתיבות אשר לא משמות הק' הנה הנקראים בחי' פתיכה אבל בהגיע לשם הקדוש שנקרא בחי' התימה כמאחז"ל במקום שאמרו לחתום וכו' ופירש"י לחתום בשם ובהגיעו להחתימה הקדושה שהוא השם הגדול הגבור והנורא שהוא אזי עכ"פ מאיר עליו אור אלוהי ונתמלא אימה נפחד ויראה ורמת ונוצה מפני אור ה' המאיר עליו וזהו שאנו מבקשים כל עשי"ת פתחנו לחיים ר"ל לחיים נצחיים פ"י שתהיה הפתיכה הן האותיות אשר נכתבים לפני ה' שנקראים פתיכה פנ"ל שיהיה לחיים נצחיים ר"ל שיאירו עלינו אור ה' הגנוז בתוכם פלי הכתר פנים כלל ומכ"ש בהזכרנו השם הגדול והנורא ממילא יאיר ויתעורר עלינו פנ"ל אמנם בהגיע בסוף ימי הדין היינו בתפילת נעילה אזי אנו מבקשים באם ח"ו לא זכינו לכתיבה לחיים ר"ל שבזכרנו שאר התיבות שקודם השם שנקראים פתיכה לא יאירו עלינו ח"ו הצורות הקדושות עכ"פ מבקשים אנו שכל הפחות יהיה החתימה לחיים ר"ל בזכרנו השם הגדול והנורא יאיר עלינו אור ה' באימה נפחד וכנ"ל ולתוספת ביאור למה נקראים אותיות בשם פתיכה וחתימה כמשל השטר חוב ושטר מהנה וכתוב בו אני ח"מ נותן לפלוני פה וכה אבל עדיין לא נזכר מי הוא הנותן או הסניב עד לחתימה שחותם בעל השטר א"ע בשמו אזי נודע מי הוא הנותן או הסניב פן בנידון דידן למשל כשאמר רפאנו עדיין לא נודע ממי הוא מבקש ולפני מי הוא עומד ומתחנן אבל בהגיעו לשם הוי"ה ב"ה אזי נזכר עכ"פ לפני מי הוא מתחנן ומבקש ונזכר עליו אימה פנ"ל ואיתא בספר רב ייב"י ע"פ שירו לה' שיר חדש הטיבו נגן בתרועה וגו' כ"ז שישירו לו בבחי' שיר חדש ר"ל אור שלא האיר עדיין באותיות הקדושים מעת שבירת הכלים ע"י פגם וכו' הטיבו נגן בתרועה ר"ל מלשון שבירה מלשון תרועה בשבט ברזל ופי' ע"י לב נשבר ונדקה עכ"ד וגם אני אוסיף בעז"ה נזכר משלי לפ"ד ע"פ דאיתא עתיד הקב"ה להנחיל לבל צדיק וצדיק ש"י עולמות ואיתא בסידור פ"י שפעת עומד אור מימין ומנחה משמאל וצדיק ע"י מעשיו הטובים מאיר אור שממין למנחה משמאל ונתמלא מספר ש"י וזושה"כ הטיבו נגן בתרועה ר"ל נג"ן גימט' מנחה הן הם בחי' אותיות פלים לאורות עליונים ונפלו בשבירת הכלים וצדיק ע"י מעשיו הטובים מאיר אור למנחה שהוא בחי' נג"ן וכל דור שאין המקדש נבנה בימיו כאלו נחרב בימיו וזה שאמר דהמע"ה בנעים זמירותיו בדרך רמז הטיבו נג"ן ר"ל שתטיבו בחי' נגן שפרמז על ק"ן גימ' מנחה העומד משמאל שהם פלים לבחי' אור שממין ע"י בתרועה ר"ל ע"י לב נשבר ונדקה עוד מרמז בתרועה לשון ריעות והתחברות ר"ל שמקנים מצות ואהבת לרעה כמוה שהוא בחי' ריעות שהוא כלל גדול בתורה פידוע וזהו שהבטיח הקב"ה למשרע"ה רעיא מהמנא ואמר לו וזה לה האות

חמשה עשר הוא לקבלת עומ"ש ששכבר בר"ה קבלו כ"י עליהם עומ"ש ותיגרץ הגמ' שפאמת אצל כנ"י הוא חמשה עשר רק שאצל אחרים הוא יום ראשון שהם לא קבלו עומ"ש בר"ה וזהו ראשון לחשבון עונות לאותן שמחשבים עונותיהן פי אצל כ"י מרוב אהבתם ית' להם אינו מחשב להם עונות וזהו ולקחתם לכ"ם בחי' מל"ך היינו שתלקחו בחי' מלכו"ת ביום הראשון ותשפיעו להעולם והנה ה' למלך על כל הארץ במהרה בימינו כיר"א: או יאמר עד"ז דהנה פשמתעורר חסד עליון ית"ש א' חסד בעצמו מלמד זכות על כנ"י ומהו הלימוד זכות שנושא עון היינו ששם אל שהוא בחי' חסד עליון כביכול נושא עונותיהן לעצמו היינו כביכול אני חייב בדבר זה שעושים עונות ח"ו שאלו לא היה להם צרות הללו בנודאי היו עושים רצונו באמת ואלו היה להם פרנסה בריוח בנודאי היה להם פנאי לעשות רצונו ואלו לא היה להם בחי' הסתרה כזו והיו יכולים להסתפל ביקרא דקוב"ה בנודאי היה משתוקק ונכספה וגם פלטה נפשו לה' עד פלות הנפש ממש והנה עתה בחג הסופות מתעורר חסד עליון ית' פחו דאיתא בפתיים ושם א"ל שהוא חסד עליון כביכול הוא נושא עון לעצמו וזהו ולקחתם לכם ביום הראשון ופריה הגמ' למה נק' ראשון והלא ט"ו הוא ומתרגץ הגמ' שלכך נק' יום ראשון שמרמז שבזה היום הבוב"ה כביכול נושא עון לעצמו ע"י שם אל שהוא חסד עליון וזהו מרומז פתיים ראשון גימ' א"ל עוונות היינו ששם א"ל נושא עונות כנס"י לעצמו כביכול וזהו מרומז בפתיים הגמ' שלכך נקרא ראשון לחשבון עונות מחמת שבזה היום נחשב תיבת עונות לשם אל ית' היינו ששם א"ל נושא עון לעצמו כביכול:.

או יאמר עד"ז דהנה נסוף המים היה בשני בששי בשביעי ואיתא בזוה"ק שהסי' הוא בוז יבוזו לו היינו שלא יחשב בעיניו כל תאוות עוה"ז נגד ההשתוקקת לבו"ע ב"ה וזה אין יכול להיות רק כשהוא בבחי' בוז היינו שהוא נבזה בעיניו נמאס שיש לו בחי' שפלות וענוה באחת לאמיתו והוא בעצמו אינו נחשב בעיניו כלל ואו ממילא כל התאוות ג"כ אינם נחשבים בעיניו כלל ואינו משתוקק רק לאהבת השי"ת ואז הקב"ה משרה שכינתו עליו שהבוב"ה אינו בוחר רק בנמוכי רוח וע"ז היה מרמז נסוף המים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך מרמז שצ"ל בבחי' נמוכי רוח כדי שירד עליהם זיו שכינתו ית' שהוא ממקום גבוה מעל גבוה מרום המעלות ומזה הבחי' זכה? חזקאל הנביא לבחי' נביאים.

ונה מרומז בפ' היה דבר ה' אל חזקאל מחמת שהוא בבחי' בן בוני נבזה בעיניו נמאס וזהו על נהר בב"ר אותיות רכ"ב מרמז על בחי' ענוה היינו מחמת שהיה בבחי' ענוה זכה להיות מרפכה לשכינה שהשרה שכינתו עליו הפלל שעיקר הוא בחי' ענוה ושפלות באמת אפי' מי שהוא בעל מדות טובות והוא בבחי' ראש אעפ"כ צ"ל נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד שלא להתגאות ש"ו על שום בריה בעולם וזהו ולקחתם לכם ביום הראשון ופריה הגמ' וכי ראשון הוא פי' היכא הנה אמינא שבשעת לקיחת ד' מינים אלו היה בעיניו בבחי' ראשון והלא ט"ו הוא היינו שצריך להיות בבחי' בוז גימטר' ט"ו ומתרגץ הגמ' ראשון לחשבון עונות שפוננת התורה שיהיה אצלו בבחי' ראשון לחשבון עונות היינו שלכך מחזיק עצמו בבחי' ראש במדות טובות כדי שיגדל ויחשב בעיניו עון כל שהוא שעושה ממילא בא מבחי' ראש לבחי' ענוה ושפלות באמת ומזה יזכה שבורא כל עולמים ב"ה משרה שכינתו ית' עליו אכ"ר: איתא בגמרא סוכה דירת ארעי בעיניו.

ונ"ל ע"ד המוסר דהנה סנפה מרמז על בחי' מלכות לשון נסי"כ היינו שצריך לקבל עליו עומ"ש באמת לאמיתו ועיקר השלימות הוא פשמתבונן בדעתו ומבין בעצמו שלא הגיע לקבלת עומ"ש בשלימות פראוי ומחמת זה הוא משתוקק תמיד ונכספה וגם פלטה נפשו לה' לקבל ע"ע עומ"ש היינו השראת זיו שכינתו ית' זה הוא עיקר קבלת עומ"ש להשתוקק תמיד לילה ממדרגה מדרגה אבל פשעומד תמיד במקום אחד מחמת שמוחלט בדעתו שהגיע לקבלת עומ"ש בשלימות ומחמת זה אינו משתוקק יותר לילה למדרגה גדולה מזו זה אינו אפילו התחלת קבלת עומ"ש מחמת שנה הוא בחי' גסות הרוח ולא די שאינו מקבל עליו וח"ו הוא להיפך פאלו דוחק בפניכול רגלי השכינה פדאיתא בגמרא וזה הוא סנפה היינו בחי' מלכות שמים דירת עראי בעינו היינו שבעינו שבחי' קבלת עומ"ש יהיה תמיד אצלו בבחי' עראי במדרגה זו שהשיג לע"ע ולילה למדרגה יותר גדולה מזו ע"י השתוקקות ולא לקבוע דירתו ח"ו במדרגה זו שהשיג מחמת שיתחיל בדעתו שהשיג כל מה בצריך להשיג שנה הצדיקים גמורים שהשיגו כל מה שהיו צריכים כפי שורש נשמתם מיעוטא דמעוטא הנה וזהו אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני פי' פשאמרתי א"ח כמ"ה א"ח הוא מלשון דביקות וכמ"ה הוא בחי' מלכות גימ' אדנ"י היינו פשאמרתי שדבוק אני לבחי' מלכות אז היא רחוקה ממני ועיקר קבלת עומ"ש הוא להשתוקק תמיד יותר ויותר בכלות הנפש ממש יה"ר שגנפה לבחי' זו כיר"א: איתא בגמרא פשהיינו שמחים בשמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו ונ"ל עד"ז דהנה איתא בזה"ק משכו יומין עלאין דאינון שס"ו כמנן מש"כו לגבי יומין תתאין דאינון שס"ה היינו שבעוה"ז השס"ה ימים הנה בהתחלקות כאו"א בפני עצמו אבל בעולמות העליונים כל השס"ה ימים הם בבחי' אחדות כולם פיום אחד ארוך דמי וזהו שס"ו מרמז שהשס"ה פלולים באחד וזהו משכו יומין עלאין לגבי יומין תתאין היינו להמשיך בחי' אות אלה היינו בחי' השראת אלופו של עולם בזה העולם הם השס"ה ימים ואז כל העולם ומלואה יבטל ויכלל באורו אור א"ס ב"ה ויהיה ג"כ בבחי' אחדות כמו יומין עלאין עולמות עליונים וזה אפשר להעשות ע"י שמחת בית השואבה ואפשר לרמז זה בתיבת שואב"ה אותיות שוב"ה א' להשיג בחי' אלה היינו להמשיך בחי' אחד יחיד ומיוחד ב"ה בזה העולם שלא להיותם בבחי' התחלקות וזהו פשהיינו שמחים בשמחת בית השואבה והמשכנו עי"ז בחי' אחד בזה העולם לא ראינו בחי' שינ"ה גימטר' שס"ה היינו שלא הי' בבחי' שס"ה בחי' התחלקות יה"ר שגנפה להמשיך בחי' אחד כיר"א: בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה כו' בחג נידונין על המים ויש לדקדק בכפל לשון תיבת נידונין הלא כבר אמר העולם נידון וצריך לומר בחג על המים כמו שאמר בפסח על התבואה ומלת ניד"ונין הוא לכאורה למותר ולפרש זה הנה פתיב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וזהו כלל גדול בעבודת ה' שכל אשר יראה האדם מעניני עולם הנה יסתכל החיות שבו מי הוא המח' ומנהו אותו תמיד ומי ברא אותו ולמה נברא וידע ויתבונן שהבוב"ה הוא ברא אותו לכבודו כמאחז"ל כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו וזה בעצמו כבודו שיהאדם יבין שהנברא הוא כבודו של הקב"ה ומראה ומספר גדולתו ית' איה שהוא מחיה ומנהו בכל עת ורגע את כל הנבראים ויצורים ונעשים וכשמרגיל האדם א"ע בזה שלא להסיח דעתו מזה פלל ותמיד מתבונן רק בגדולתו ית' בנודאי נטהר ונזכר מוחו ולבו לעבודתו ית' וזהו בחי' השראת השכינה

עָלְיוּ שְׂפָחֵי הַקְדוּשָׁה שׁוֹרָה בְּתוֹכָם כְּמֵאֲמָר וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם מִלְמַד
שֶׁהִקְבִּ"ה מְשַׁרְה שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְגַמְר בְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַשְׂרָאָה הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכְכֶם הִנֵּה
בְּחָג בִּשְׁמִ"ע וּמָה שֶׁהִנֵּה בְּתַחֲלָה בְּרִיחַ"ע בְּאוֹת ב' שְׂאוֹת ב' מִקִּיף מִג' רוּחוֹת לְרַמֵּז
שֶׁהָעוֹלָם קָיָים עַל כֶּסֶף שֶׁל ג' רַגְלִים בְּחֵי ג' אַבּוֹת אֲבָל כְּשֶׁנִּגְמַר בְּנֵי בַהֲמ"ק וְהַשְׂרָאָה
הַשְׂכִּינָה הַנִּ"ל הָעוֹלָם קָיָים עַל כֶּסֶף שֶׁל ד' רַגְלִים וְנִעְשָׂה מִן אוֹת ב' מ"ם סְתוּמָה וּמְוָקֶפֶת
מִד' רוּחוֹת לְרַמֵּז עַל כֶּסֶף שֶׁל ד' רַגְלִים אֲמָנָם בְּחֵי זוֹ שֶׁל הַשְׂרָאָה הַשְׂכִּינָה וְכֶסֶף שֶׁל ד'
רַגְלִים בְּחֵי מ"ם סְתוּמָה הַנִּ"ל נִעְשָׂה ע"י סְגוּלַת הָעֲבוּדָה שֶׁל מֵאָה"כ שְׂאוֹ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
וְרֵאוּ מִי בָרָא אֵלֶּה הֵינּוּ שִׁיתְּבוּנוּ תְּמִיד בְּבַחֲי מ"י הוּא הַבּוֹרָא וּמְחִיָּה אֶת כָּל גְּבֵרָא
בְּעוֹה"ז וְנִתְחַבֵּר הַמ"ם סְתוּמָה הַנִּ"ל לְתִיבַת מ"י וְנִעְשָׂה מִי"ם וְלָזֶה רַמְזוֹ הַנִּ"ל בְּמִתְק
לְשׁוֹנָם בְּחָג נְדוּנֵי"ן עַל הַמַּיִם הֵינּוּ שֶׁהִקְבִּ"ה רוֹצֵה לְהַשְׁרִיחַ שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹךְ כְּאוֹ"א שִׁיְהִיָּה
בְּבַחֲי מִי"ם הַנִּ"ל וְעַד דֵּן אוֹתָם כְּתַחֲלָה אִם הֵם רְאוּיִם לְכַף לְבַחֲי מִי"ם הַנִּ"ל כִּי זֶה הוּא
בְּחֵי קְדוּשֵׁין שֶׁהִקְבִּ"ה מִקְדָּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְאֲמָרוּ רַז"ל אֲסוּר לְאָדָם לְקַדֵּשׁ
אֶת הָאִשָּׁה עַד שִׁירְאָנָה לְכֵן צָרִיךְ הַקְבִּ"ה כְּבִיכּוֹל לְהַסְתַּכֵּל וְלִרְאוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל אִם הִמָּה
שְׂלִימִים בְּמִדּוֹתֵיהֶם כְּמִשַׁל הַמְּלֶכֶךְ שֶׁרוֹצֵה לְקַדֵּשׁ אִשָּׁה הוּא בּוֹדֵק תַּחֲלָה בְּמִדּוֹתֵיהָ אִם יֵשׁ
לָהּ בְּחֵי אֵהָבָה שֶׁתֵּאָהֵב אוֹתוֹ וְגַם אִם יֵשׁ לָהּ בְּחֵי גְבוּרָה שֶׁתִּירָא מִפְּנֵיו גַּם אִם יֵשׁ לָהּ
תַּפְחָנוּת שֶׁהִיא שְׂלִימָה בְּמִדּוֹתֵיהָ שֶׁלֹּא תִהְיֶה כְּעֶסְנִית בְּיֹתֵר וְלֹא רַחֲמֵנִית בְּיֹתֵר אֲלֹא
מְמוֹנָצֶע וְגַם אִם יֵשׁ לָהּ בְּחֵי נִיצוּחַ הֵינּוּ בְּחֵי אֲמִיתִית שֶׁלֹּא תִרְצֶה לְהִיּוֹת תְּמִיד מְנַצֵּחַ אֶת
הַמְּלֶכֶךְ שְׂאָם בָּא יְבֵא אֲח"כ אִישׁ אֶחָד וַיִּדְבֵּר עַל לְבָבָהּ שֶׁתִּשְׁנֶא אֶת הַמְּלֶכֶךְ שֶׁתִּהְיֶה יְכוּל
לְעַמּוֹד עַל דַּעְתָּהּ וְלֹא תִתְפַּתֵּה לְאַחֵר וְכֵן בְּכָל שְׂאָר מִדּוֹתֵיהָ שֶׁתִּהְיֶה שְׂלִימָה וְזֶהוּ בְּחָג
נְדוּנֵי"ן עַל הַמַּיִם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה וְדָן אֶת הָאָדָם לְרְאוֹת אִם מִדּוֹתֵיהֶם כְּנ"ל
וְהָאִשָּׁה נִקְנִית בַּג' דְּרָכִים בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר וּבְבִיאָה וְכֵן קִיְדָשׁ הַקְבִּ"ה אֶת הַצְּדִיקִים בְּכָל הַג'
דְּרָכִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם נִתְּן לָהֶם כֶּסֶף הַרְבֵּה וּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּבְמַעֲמַד ה"ס נִתְּן לָהֶם שְׁטָר
הֵינּוּ הַתּוֹרָה הַק' וּבְגַמְר בְּנֵי בַהֲמ"ק בְּהַשְׂרָאָה שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹכֵנוּ הֵינּוּ בְּבִיאָה יוֹ"ר שְׁנֵינְפָה
לְבַנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֵן: חֲסִלַת סֶפֶר דְּבָרִים בְּרוּךְ נִתְּן לִיעָרְךָ פֶּחַ וְלֵאמֹר
אוֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת תְּשׁוּבָה בְּנִידוֹן הַשְּׂאֵלָה בְּאִשָּׁה שֶׁהִרְגִישָׁה שֶׁנִּפְתַּח
מְקוֹרָהּ וּבְדָקָה תִּכְרַף בְּחִלּוּקָה וּמִצָּאָה כְּתָם גָּדוֹל מִמְרָאָה הַטְּהוֹר רַק שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּתָם הִנֵּה
כְּמוֹ נִקְוָה קְטָנָה אֲדוּמָה נִלְע"ד שִׁישׁ לְהַתִּיר וּרְאוּיָה בְּרוּרָה לָזֶה מְדַבְּרֵי תה"ד בְּסִימָן
רמ"ו הוֹבָא בִּשְׁ"ע סִימָן ק"צ בְּאִשָּׁה שֶׁהִרְגִישָׁה שֶׁנִּפְתַּח מְקוֹרָהּ לְהוֹצִיא דָם וּבְדָקָה וְלֹא
מִצָּאָה כְּלוּם טְמֵאָה וְהִבִּיא הַתה"ד רְאוּיָה לָזֶה מְהֵא דְאִיתָא בְּגַמְרָא פְּרָק הַרְוָאָה כְּתָם דָּף
נ"ז ע"ב דְּפָרִיף אֲנִמְצָא לֹאח"ז פְּטוּרִין מִן הַקְּרָבָן אִי דְאַרְגָּשָׁה אֲמַאי פְּטוּרִין אֲלֵמָא דְסִבְרָא
דְּאוּרִייתָא הִיא מִדְּחִיבֵי עֲלֵה קְרָבָן וְכִיּוֹן דְּסִבְרָא דְּאוּרִייתָא הִיא הִנֵּה כְּמוֹ לְמ"ד וְסִתּוֹת
דְּאוּרִייתָא דְאַפִּי בְּדָקָה וּמִצָּאָה טְהוֹרָה טְמֵאָה וְכו' עכ"ל תה"ד וְהִנֵּה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת וְכִי מַאי
רְאוּיָה הִיא זֶה דְּהִתָּם דָּם שֶׁמִּצָּאָה עַל הָעֵד תְּלִינָן שְׂבָא בְּהִרְגָּשָׁה כִּי אִין דְּרָף הַדָּם לְבֵא שֶׁלֹּא
בְּהִרְגָּשָׁה וְלִכְּף חֲזִיבִין בְּקְרָבָן וְלֹא מִתְחַמַּת הַהִרְגָּשָׁה בְּעֲצָמָה רַק מִתְחַמַּת שֶׁהַדָּם בָּא בְּנִדְאִי
אוּ קְרוֹב לְנִדְאִי בְּהִרְגָּשָׁה דְאִי לֹא אֲמַרְתָּ הִכִּי א"כ קִשָּׁה לְמַאי דְמִשְׁנֵי לְעוֹלָם דְּאַרְגָּשָׁה
נְאִימָא הַרְגָּשָׁת שְׂמִשׁ הוּא כִּיּוֹן דְּמִסְפָּקָא לָן דְּלֵמָא הַרְגָּשָׁת שְׂמִשׁ הוּא אֲמַאי אוֹתִיוֹם חֲזִיבִין
בְּקְרָבָן דְּהֵא בְּעֵינֵי הַרְגָּשָׁה דְּוּקָא אֲלֵא נִדְאִי דְּהַדָּם מְעִיד עַל הַהִרְגָּשָׁה אֲבָל הַהִרְגָּשָׁה לְחוּד
מנ"ל דְּמוֹצִיאָה דָם וְרִיאִיתִי בַד"מ ס' קפ"ח הַקְשָׁה קוֹשְׂיָא זֶה עַל דְּבָרֵי תה"ד הַנִּ"ל וְהִנֵּי

בצ"ע יעו"ש ולפי הנראה דחאה מהלכה ובש"ע לא הגיה פלום אדברי המחבר ונלע"ד
דשפיר הוכיח התה"ד דהרגשה לחוד מעיד דאיכה דם דאי לא נימא הכי מאי קא קשיא
ליה אשמואל דאמר דבעינו דווקא הרגשה דלמא מיירי דארגשה מקודם וגם אח"כ ולזה
לאחר זמן פטורין מן הקרבן דאימר דם אתא בהרגשה שני' ובלא"ה מוכרח לומר פן גם
למאי דמתרין דאימר הרגשת שמש הוא דאמאי פטורין דהא אח"כ ונדאי לא הרגשה
ודם אינו פא שלא בהרגשה אלא נדאי דהרגשה אח"כ פ"ג או בעד הקנינוח נמי שייך
הרגשת עד וא"כ נימא דמיירי דהרגשה מקודם נדאי ומ"מ פטורין מקרבן משום
דמספקא לן בהרגשה אחרת אלא נדאי דהרגשה מעיד על דם בנדאי וקיימו דברי
התה"ד להלכה וכ"ז ברור לע"ד והשתא קשה מאי קא פריך על שמואל דלמא מיירי
בראתה מראה טהרה ומראה אדום פנ"ל וא"כ תלינו ליה בשני ראיות ולא ידעינו אם
מראה טהור הנה בראתה ראשונה והאודם בשניה או להיפוך ולכך פטורין אלא נדאי דאי
אפשר לומר הכי דא"כ גם אותיות פטורין דלא תלינו הרגשה במראה אודם ואנו הרגשה
בעינו דווקא לאודם והנה בנידון שזכרנו הרוב פכולו הוא ממראה הטהור ותלינו
ההרגשה בו וגם הוי ספק ספיקא ספק מעלמא וטהורה אפילו מדרבנן פינו דמצוי הוא
פחות מגריס ול"ג ביה רבנן וראיות הח"ד ותשו' מהר"י בג"ש נדחו יענין בס"ט הלכות
נדה ודוק פל' זה נראה לי ברור להלכה ולמעשה אחרי אשר יספיקו פבוד ב"ד הצדק
ומורי הוראה דפה ק"ק זיטאמיר: תשובה מהרב זללה"ה על היתר עגונה הנה הספיקות
הנופלים בהיתר עגונה זו רבים המה ואבארם: א' חשש שאלה אם אמנם גם בתוכם טלית
ותפילין שטלית לא מושלי אינשי לדעת מהרי"ט ז"ל הובא בג"ע קשה הדבר לסמוך על
זה לבד וראיתי בתשובות מהאחרונים חולקים ע"ז גם נראה ברור דהוא לא כ"כ אלא
בציצית שהולכים כל היום פלו אבל בטליתים שלנו שלובשים רק בשעת תפלה ניחא
ליה לאינש למעבד מצוה בממונו: ב' יש לספק דלא סמכינן אטביעת עין דעד א' בפגדים
רק בצורבא מרבנן פדעת הרמב"ם ז"ל גבי גט מעונן בב"ש וילדעתי אפשר לומר דגם
הרא"ש ז"ל מודה בכאן דבגופו של עדות אחמרו רבנן טפי פדאייתא בבכורות וגדולה
מזה פכתב הג' בספר מים קדושים בסופו דאפילו סימן מובהק ביותר לא מהני בכאן מחמת
האי טעמא ייע"ש ואם אמנם נראה דבסימן מובהק ביותר ל"ח לזה פדאיפסק הלכה
קבועה בזה וגם יש ראיה מהגמרא דמקשה מחמור בסימני אונף ומקושך בארנקי כו'
ומה מקשה דלמא שאני הכא דמחמרינו טפי דבעינו פרצוף פנים עם החוטם ולא סגי
בפדחת לחוד פדאייתא בבכורות אלא ונדאי דנה רק בעינו הפרה דבעינו הפרה דליפא
למטעי בה פלל אבל לענין סימני דלא שייך בהבחנת בני אדם לא מחמרינו בזה פלל
אדרבה מקלינו בזה כמו שכתב הרא"ש ז"ל על דעת הרי"ף ז"ל דלא תקשי הלכתא
אהלכתא וכן פכתב הב"ש דמקילינו בזה טפי מלגבי ממון אבל לענין הפרת בגדים בט"ע
שפיר יש לומר ובה אתא שפיר דלא קשה פלל קושיא מהר"ל ז"ל מפראג מ"ט לא קתני
במתניתין רבותא אפילו אם יש ט"ע בפגדים דאדרבה זו רבותא טפי גבי בגדים: ג' יש
להסתפק מחמת שלא נמצאו הבגדים עליו ודעת הב"ש ** (אה"מ בעת כותבי זאת לא
היה ספר ב"ש לנגד עיני ועכשיו עיינתי בו נראה דלא כן היה פנונתו ומ"מ הראיה
שהבאתי לדבריו נראית נכונה ועיין בנ"ב ס' נ"ב): ** דלא מהני הגם שראיתי קצת
מהאחרונים חלוקים עליו אפשר דאין לסמוך ע"ז ובפרט שראיתו נכונה פאשר נבאר

דעיקר ראיתו מדבעינו אןפך שעל גבי חמור וְהא באבידה ל"ח לשאלה ואןפך לא משאיל אינשי ואפ"ה בעינו ע"ג חמור משום חשש אבידה דלא כמו שראיתי באיזה תשובה שראיתו מפירות משם באמת אין ראיה אבל מאןפך מוכח פדרכו חיישינו להגי אע"ג דמזדהיר בי טפי: ד יש להסתפק מחמת דברי הב"י בשם הריטב"א ז"ל דאם סימנין דרבנן חיישינו אפילו בכלים דלא מושלי ואם אמנם הב"ש פתב דאין הסוגיא פדבריו והנ"ב ביאר דברי הב"ש דהוא מהא דמקשה הגמרא מחמור בסימני אןפך אם סימן דאורייתא הלא אם סימנין דרבנן קשה ג"כ וגם המקשה אליבא דאמת חמור בס"א היכא מהדרי מדאורייתא עם סימני דרבנן אפילו בעדי אןפך לא מהני והנ"ב פלפל בזה הרבה ייע"ש בדבריו ודחה אותה מהלכה אף פתבתי בתשובה אחרת סי' ל"ב דלא קשה פלל למה דפסקו הפוסקים דסימנין מצטרפין והג' בעל אבן העוזר בתשובה הנדפסת בש"ע אה"ע קטנים הוכיח במישור דסימנין מצטרפין א"ע אי סימנים דרבנן מקמינן לקרא בשיש סימן א' בגופו של חמור וסימן מובהק ביותר באןפך דאע"ג דחשש שאלה מגרע פח הסימן ונעשה כס"א מ"מ סימנין מצטרפין ומהדרינן אבל אי סימני דאורייתא ליכא למימר הכא דכבר סגי בסימן החמור ובדליכא סימן בחמור החשש שאלה מגרע פח הסימן לגמרי דהא פינו דאמרת סימנים דאורייתא אין חילוק בס"א לסימן מובהק ביותר וגם אם תאמר דחששו שאלה חששה מועטת ומגרע רק פח ס"א ומתניתין איירי רק בס"א מ"מ דסברא הוא קרא ל"ל פינון דסגי בס"א בגופו מהני באןפך סימן מובהק אבל אי סימנין דרבנן אצטריף קרא לסימנים מצטרפים וכ"ש דניחא טפי אי ל"ח לשאלה דיהיד פדעת הגא' ח"צ בתשובה כ' וגם לפי מה שראיתי בתשובת אחרונים אינני זוכר אם בתשובת כ"י או בתשובה מ"כ דהאי אם יש סימנים בגופו או בכליו לא מיירי בסימן פליו רק שהפלים הם סימנין על גופו ובאמת הם ניקרים בט"ע וכתב בזה לתרץ קושית מהר"ל מפראג פשיטא דלא קשיא פלל וכדכתבנא ובאמת שהדין גותן פדבריו דמדוע לא עלה על דעתו לתרץ בגדיו בחינור וסומק פדתינר גופו בארון וגויץ אלא נדאי דמשמע ליה דכעת לא קאי על פליו ואפשר ראיתי שם בתשובה ראי' זו: ה האחרון הכביד דדעת הט"ז ז"ל דאפילו אי לא חיישינו לשאלה מ"מ אם נמצאו רק פליו ל"ח פלל וכתב דזה פשוט אפי' לתנוקות שב"ר ובאמת המקרא מסייעי דהוצרכו השבטים לטבול את הפתונות בדם דאם לאו הכי הנה מחזיקו בחזקת חיים ויחפש אחריו והפתונות היא דלא משאיל ליה דאל"כ לא מהני להו.

ואם באנו לסמוך בזה להתיר מפת דברי הרא"ש ז"ל בתשובה מחמת דנודע שנסע עם העגלה הנכרי הנה כמו שכתב הרא"ש ז"ל בנכרי שאומר שהיהודי שהלה עמו מת פדברו וידעינו שאחד הלה עמו מתחלה אשתו מותרת להנשא גם זה קשה מאד חדא דהט"ז ז"ל הקשה על דבריו ודחה אותם מהלכה ועוד דחיישינו פאן דלמא עוד אחד נתלנה עמו פדברו והוא זה שמת ובעלה של זו ברח וניצול הקשה זה על הרא"ש ז"ל מדוע לא נשאל אותו ע"כ משמע ומוכח מזה דלדעת הרא"ש ז"ל ל"ח גם לזה וכן ראיתי בתשובה אחת דלהרא"ש ז"ל ל"ח להכי אבל לפי המבואר בתשובת הרא"ש לא משמע פן רק אפשר לומר דשם ל"ח לזה משום דאמר עמי ואם הנה עוד אחד הנה לולומר עמנו אבל בנ"ד ניחש להכי הן אמת שבתשובה מ"ב התיר גם בזה אבל אין ע"ז ראיה מדברי הרא"ש ז"ל ועוד יש ליחוש בנידון זה מחמת שלא נמצאו אצל הנכרי ולא בסמוך לו פלל לא

הוא ולא בגדיו ועוד דגם את הנכרי לא הפירו תיכף בעלותו מן המים ואין הפרתו פלום וגם פמה ספיקות בהפרת הנכרי גופא ובפרט לפי הג"ע אשר פעת אינו מבואר רק שאיש מוכר טיליביס נסע עם הנכרי ושמא אחר הוא והנה אחר פל אלו הספיקות הנופלים בזה הנה נראה לכאורה דאשה זו בחזקת א"א גמורה היא גם לדעת המבי"ט ו"ל הובא בק"ס דהא לא ידעינו פלל שפא בזה הדרך ובלאו הכי האחרונים חולקים על דברי: אמנם פאשר יבנרר שיש פאן סמ"ב בכליו וגם אפשר דברים דל"ח פהו לשאלה נראה דיש להתיר האשה הזאת וטרם נבא לביאור היתר הזה של אשה זו מוכרח אני לכאר טעם לדברי הט"ז ו"ל דאם לא נמצא רק בגדיו אין להתיר למה חיישינו בזה טפי משאלה ואפילו אי ל"ח לשאלה חיישינו לזה אם נימא דזה שכיח יותר משאלה ואף אם ל"ח לשאלה חיישינו לזה היא פנגד הסברה באמת דשאלה שכיח יותר ויותר ממאי דהוא האביד את בגדיו והפקיר אותו והוא שוטה גמור ואם נימא דהיתה על פי איזה סיבה קרובה שניצרוף לזה מ"מ קשה דגם אם נמצא מלובש בהם נמי ניחש להכי דהא מציאה ודאי שכיח אין לספק בזה דהא בעבור זה אינו מיאש עצמו דמימר אמר סימנא אית לי בגנה וגם בלא"ה אין לספק בזה פלל וגם אין לומר דבנמצאו על גביו יש חזקה פל מה שיש ת"י אדם היא שלו פאשר הוקשה בתשובת נ"ב ***(סי' ל"ז וס' מ"ג ולע"ד אינו מוכרח כ"כ דבנידון חזקה אנו דנין אחר השתא ואמרינו פמו דהשתא אין שלו כ"כ לא הנה מתחלה שלו פיון דאין השתנות ממקום למקום:)** על חשש שאלה ובלא נמצאו על גביו לא שייך זה ז"א דגם בנמצאו על גביו ניחש דבעל הבגדים פבר הפקיר אותם אם ברצון אם באונס והאיש שמצאם ולכש אותם הם שלו ממש אלא ודאי טעם דבר הט"ז הוא משום דבאין נמצאים על גבי איש מוקמינו יותר בחזקת חי פיון שאין פאן שום אדם מת לפניו אכל בנמצאים על גבי איש הנה פבר אחד מת נמצא דהוא בעל הבגדים אם אמנם הנה אפשר לומר דדא ודא אחת הוא דגם בנמצאו על גביו יש לומר דהוא מרובא דעלמא ולא שדינו ליה פתר זה הגם דראיתי בנ"ב שתמה על דבר זה וכתב וכי זה האיש בעל האשה אינו מרובא דעלמא דבריו צ"ע דהדבר פשוט מבואר בש"ס דזה משרי' רובא גבי רוב וקרוב הולכין אחר הרוב וא"כ דדא ודא אחת הוא ושאלה עדיפא יותר דשכיח יותר ויותר מ"מ דבר פשוט הוא לבעל הט"ז ו"ל דהא עדיפא משום דהכא פרת חזקת חיים ורובא דעלמא ממש דרוב ב"א מתים על מטותיהם ומיתתן נודעת בנמצאים עליו אין פאן רק רובא דעלמא וקרא מסייע ליה ופיר פתב ואפילו תנוקות של ב"ר יודעים זה אף במה דכתב בנטבע ג"כ חיישינו לאבידה יותר משאלה עדיין לא נתבררו לי היטיב אם אמנם לשאלה ל"ח במים רק לאבידה זה פשוט הוא והלבוש המציא זה בעצמו דגם דל"ח לשאלה במים לאבידה חיישינו דעשה זה להצלת נפשות אמנם פתב דהלבוש המחובר בקרסים ל"ח לאבידה ומלתא דמסתבר הוא דאין לו פנאי לעסוק בזה פאשר המים הזדונים עברו עליו ונחלים ישטפוהו ***(סמ"ג ומדברי הנ"ב משמע דמיירי בשיש שהות שנוכל לומר דעלה ואח"כ השאיל והוא דחוק מאד דלא מיירי מזה פלל דהא טעם הלבוש הוא רק משום דבמ' אינו משאיל)** וגם הראיה שהביא מהא דמארבונה ולמטה לא זכיתי להבין פעת דאינו דמיון זה לזה מ"מ לא נסיר ח"ו מזה פאשר פתב חלילה ונחלילה הלא הוא מאביר המורים פהלכה ואחרי אשר נתברר הטעם פדברי הט"ז ו"ל עתה נחזי בנידן דידן הנה נמצאו הבגדים מלונלכים פדם וגם הפ"א

מַוְנָחִים בְּצִדָּם נִרְאָה דְבָזָה ל"ח לְאַבְיָדָה אִי ל"ח לְשִׂאֵלָה וְהַמְקָרָא מְסִייעֵן לְכַאוּרָה דְאַחַר
הַטְּבוּל בְּדָם אָמַר טְרוּף טוּרְף אִף אִין מַשֵּׁם רְאִיָּה גְמוּרָה דְשִׂאֵנִי יַעֲקֹב אָבִינוּ ע"ה דְּוִנְדָּא
הָיוּ מְבַחֲחִין בֵּין דָּם לְדָם אִי הוּא דָּם הַנֶּפֶשׁ אִי לֹא אָבֵל אָנוּ אִין בְּקִיָּאִים וְאִין מְבַחֲחִינִים בְּזָה
אִיפָּא לְמִימַר דָּם מִפָּה הוּא וְגַם עַל הַפְּאוֹת לֹא נִסְמָךְ וְגַם בְּלֹא"ה לֹא מְהִי בְּכַאֵן דְּהָא אִין
סִימָן בְּבַגְדִים הַמְלֻכְלָכִים מ"מ פִּינּוּן שְׁנַמְצָא גְלַגְלוֹת מְאָדָּם בְּקִרְוֹב וּכְבָר יְדַעִינוּ שְׁמַת
אָדָּם בְּכַאֵן תְּלִינּוּ דְזָה הוּא וְלֹא אֶמְרִינוּ בְּזָה רֹבּוֹקְרוֹב הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב דְּזָה הָיוּ כְּמוֹ
חֲשֵׁשׁ שְׂאֵלָה וְגֵרַע מְנִי' פְּדַכְתִּיבְנָא וְאִי לֹא חִיִּישִׁינוּ לְשִׂאֵלָה כַּש"כ דל"ח לְאַבְיָדָה וּבְעֵיקָר
הַדְּבָר אִי אֲזַלִּינוּ בְּזָה בְּתַר רֹבָא דְעֵלְמָא נִרְאָה לְדַעֲתִי דִישׁ לֹמַר דל"ח בְּזָה לְהִכִּי וְרָאִי'
לְדָבָר זֶה מְדַבְּרֵי הֶרְמֵב"ם ו"ל בְּהִלְכוֹת רוּצָח וּש"נ פ"ס הִלְכָה וְא"ו שְׁפַתְב ו"ל אִם יֵשׁ
עוֹד גְּדוּלָה רְחוּקָה מְזוּ וְכו' וְלֹא פְתַב דְּבַעִינוּ יוֹשְׁבַת בֵּין הַהָרִים ש"מ דְּלֹא אֲזַלִּינוּ בְּתַר
רֹבָא דְעֵלְמָא רַק אַחַר רֹב הַקְּרוֹב וְכְמוֹ שְׁפַתְב שֵׁם הַכ"מ עַל דְּבָרֵי אֱלוֹי יַע"ש שְׁהַטְעַם
נִרְאָה לִי דְאַפְשָׁר לֹמַר מְשׁוּם דְּאִין שֵׁם רְגַל ב"א מְצוּי וְהָרִי שְׁה דוּמָה מְשֵׁשׁ לְמָה שְׁפַתְב
הָרֵא"ש ו"ל פְּלָל נ"א בְּתַשׁוּבַת מְכַלִּין בְּן מְכַלּוֹל בְּסוּפָה יַעו"ש וְאִם אֶמְנָם בְּדִין הֶרְמֵב"ם
ו"ל הוּא לְגַבֵּי הַהוֹרֵג וּבְנִידֵן הָרֵא"ש ו"ל הוּא נִידֵן הַהוֹרֵג אֶפְשָׁר דְּדָא וְדָא אַחַת הוּא
וְאַפְשָׁר עַדִּיפָא מְזָה וּקְצַת רֵאִי לְזָה לְכַאוּרָה מְמַתְנִיתִין נִמְצָא הָרֵאִשׁ בְּמָקוֹם אַחַד וְהַגּוּף
בְּמָקוֹם אַחַד מוֹלִיכִין הָרֵאִשׁ אֶצֶל הַגּוּף דר"א וּמוֹקִי לָהּ בְּגִמְרָא לַעֲנִין קְבוּרָה וְאַמְאִי לֹא
חִיִּישִׁינוּ דְלִמָּא שְׁנֵי מַתִּים נִינְהוּ דְלִשְׁדִּינְהוּ בְּתַר רֹבָא דְעֵלְמָא דְזָה שְׁנַמְצָא הָרֵאִשׁ לְחוּד
הִיָּה יוֹשֵׁב עַל הַחֲמוֹר אוֹ עַל הַעֲגָלָה וְהַתַּז רֵאִשׁוֹ וְנִפְל לְאַרְץ וְהוֹלִיף הַרוּצָח הַגּוּף עִם
הַבְּגָדִים שְׁעָלָיו לְמָקוֹם אַחַר מְוָצֵעַ מְזָה וּמְוָסְתָר מְבָנִי אָדָּם בְּכַדִּי לְהַפְּשִׁיטוֹ מִבְּגָדָיו
וּלְחַפְּשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ אוֹ חֵיוֹת גְּרָרִיָּהוּ לְהַגּוּף וְזֶה הַגּוּף מִמַּת אַחַר וְרֵאִשׁוֹ אֵיגְנִדֵר לְמָקוֹם
אַחַר לְמָקוֹם שְׁהִיָּה שֵׁם כְּלָבִים וְחֵיוֹת וְאֶכְלוּהוּ אוֹ נִפְל לְמִים וְאִין קוֹבְרִים שְׁנֵי מַתִּים פְּאָחַד
וְאִי מְשׁוּם דְּצָרִיף לְקוֹבְרוֹ כְּלוּ פְּאָחַד מ"מ הָא עַדִּיפָא מְשׁוּם דְּרֹבָא דְאוּרִיָּתָא וְגַם כְּאֵן
נִמְצָא כְּאֵן הִיָּה זֶה הַמְּוָנָח לְפָנֵינוּ אוֹ דְלֹא תְלִינּוּ בְּשְׁנֵי ב"א מְשׁוּם דְּאִין שֵׁם רְגַל ב"א מְצוּי
לֹא חִיִּישִׁינוּ לְגַבֵּי הַהָרִים בְּתַר רֹבָא פְּלָל** (וְזֶה ל"ק אֲמַאִי לֹא קְאָמַר לר' עֲקִיבָא
דְמוֹלִיכִין הַגּוּף מְשׁוּם דְלִמָּא הַרוּצָח הוֹלִיף אֶת הַגּוּף דְזָה שְׁכִיחַ יוֹתַר דְּסַתְמָא קְתַנִּי גַם
שְׁמָקוֹם הָרֵאִשׁ וְהַגּוּף שְׁנֵים הִמָּה גְלוּי:)* * וּמִיָּהוּ יֵשׁ לְדַחוֹת בְּקַל מַכ"ז נִתְבָּאָר דְלֹא
חִיִּישִׁינוּ הֵכָא לְאַבְיָדָה אִי ל"ח לְשִׂאֵלָה וְאַפְשָׁר אִי חִיִּישִׁינוּ לְשִׂאֵלָה נְעִתָה נְבוּא לְבִיאֹר
אִי חִיִּישִׁינוּ הֵכָא לְשִׂאֵלָה אִי לֹא נִרְאָה דִישׁ מְקוֹם לֹמַר בְּכַאֵן דל"ח לְשִׂאֵלָה דְהִנְהָ הָרֵא"ש
ו"ל כְּתַב בְּתַשׁוּבַת ה' סִימָן ב' עַל הַף עֲוֹבְדָא הַמְּוָנָח בְּגִמְרָא בִישְׂרָאֵל וְא"י שְׁהִיוּ מְהִלְכִין
בְּדַרְדְּרָ וּבָא הָא"י וְאָמַר חֲבַל עַל יְהוּדֵי שְׁהִיָּה עֲמִי בְּדַרְדְּרָ וּמַת וּקְבַרְתִּיו וְהַשִּׂיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ
וְכו' וְלֹא הִוְזַקְתּוּ ב"ד לְחַקְוֹר מִן הָא"י אִם הִיָּה אוֹתוֹ הִיָּהוּדִי שְׁנַתְלָנָה עֲמוּ פִי שְׁמָא, אוֹתוֹ
הִיָּהוּדִי הִלְף לְדַרְכּוֹ וְשׁוּב נִתְלָנָה אַחַר עֲמוּ וּמַת אוֹתוֹ הָאִישׁ אֶלָּא כִּינּוּן שְׁאוֹתוֹ יְהוּדִי נִתְלָנָה
עֲמוּ תְלִינּוּ בְּוִנְדָּאִי שְׁאוֹתוֹ הִיָּה שְׁמַת וְכו' עַכ"ל הָרֵא"ש וּבְעַל הַט"ז ו"ל הַקְּשָׁה עַל דְּבָרָיו
אֱלוֹ ה' קוֹשִׁיּוֹת קוֹשִׁי' א' מְדוּעַ לֹא נִשְׂאֵל אוֹתוֹ בְּזָה וְכו' וְהֵלָּא אֶפְלִיו בְּלֹא חִילּוּף יֵשׁ חֲשֵׁשׁ
שְׁמָא נִתְלָנָה עוֹד יִשְׂרָאֵל אַחַר וּמַת אוֹתוֹ שְׁנַתוּסַף וְאוֹתוֹ שְׁהִלְף מְכַאֵן הוּא חִי וְכו' תּוֹ קְשָׁה
טוֹבָא לְמָה לֹא נִיחֹשׁ לְחִילּוּף יִשְׂרָאֵל אַחַר וְכו' וְהֵלָּא מְצִינוּ שֵׁשׁ חֲשֵׁשׁ בְּסִימְנֵי בְּגָדִים
שֶׁל מַת דְּאִימַר שְׂאֵל אַחַר אוֹתָם בְּגָדִים וְכו' וְתוֹ דְּמְצִינוּ בַּפ' הָאִשָּׁה שְׁלוֹם בְּהִיָּהוּ דְבִשְׂיָלְהוּ
הַלִּיל' נִפְל נִרְאָה בִּיָּה גְּנָא אֶמְרָה דְּבִתְהוּ חֲזוּ גְבַרְאִי וְכו' וְא"ה חִיִּישִׁינוּ שְׁמָא זֶה הָאִישׁ

הַלֵּךְ מִשָּׁם וְאֵינֶנּוּ אֲחֵרִינָא בָּא שָׁם וְכוּ' וְתוּ דְבַפ"ק דְּבִיבְיָה דְזִימְנָן שְׁחֹרִים וְתַצָּא לְבָנִים כְּוָלוּ דְחֵינְשִׁינָן בְּסוּגִיָּא שָׁם שְׁמָא אֱלוּ שְׁהֵינִח פְּרָחוּ וְהֵינִי אֲחֵרִינִי נִינְהוּ וְכוּ' וְאַפ"ה חֵינְשִׁינָן לְחֵילוּף כַּש"כ פֶּאן דִּישׁ אִיסוּר דְּאוֹרִינְתָא וְכוּ' וְתוּ קִשָּׁה טוּבָא בְּמַעֲשֵׂה הַשְּׁנִי דְּהֵינּוּ קוּלָר שָׁל ב"א וְכוּ' עַכ"ל הַט"ז יַעו"ש וְהֵינִי קוּשְׁיָא א' יֵשׁ לְתַרְץ בְּקַל דְּכִינּוּן שְׁאָמַר הָא"י יְהוּדִי שְׁהֵינִי עִמִּי מִשְׁמַע שְׁלֵא הֵינִי אַחַר עִמּוֹ וְקוּשְׁיָא הַשְּׁלִישִׁית כְּבָר תִּירֵץ בְּתַשׁוּבָ' שְׁהֵינִי נִיפְרָ שָׁם שְׁהֵינִי שְׁנִים וְכוּ' קוּשְׁיָא ד' יֵשׁ לְתַרְץ דְּהֵתָם כְּבָר חֲזִינּוּ דְּאֵינָם בְּמִקּוּמָם וְקוּשְׁיָא ה' יֵשׁ לְתַרְץ דְּכִינּוּן שְׁאָמַר שְׁהֵלְכוּ מְאַנְטוּכִיָּא וְהֵינִי יָדוּעַ שְׁלֵא הֵלְכוּ מִשָּׁם חֲבוּרָה אַחֲרַת אֲכֹן קוּשְׁיָא ב' זֹו קוּשְׁיָא גְדוּלָה וְתִימָה רַבְתִּי הוּא וְהֵינִי קִשָּׁה לִי גַם מִקּוּדָם רֹואִי דְּבָרִי בְּעַל הַט"ז ו"ל וְנִרְאָה לַע"ד דִּישׁ לְתַרְץ דְּהֵינִי כָּל מְסוּר בְּיַדֵּינוּ דְּאֲמַרִּינוּ פֶּאן נִמְצָא פֶּאן הֵינִי וְהֵינִי יֵשׁ בְּזֵה אוֹפְנִים חֲלוּקִים בְּנִמְצָא בְּמִקּוּמוֹ אֲזִי אֲמַרִּינוּ דְּלֵא נְשַׁתְּנָה כָּל מְכַמּוֹת שְׁהֵינִי בְּתַחֲלָה וְאֵם יָדוּעַ לָנוּ שְׁלֵא הֵינִי מִתְחַלָּה כְּפִי מ"מ חֵינְשִׁינָן דְּזֵה זְמַן רַב שְׁנִשְׁתַּנְּה דְּמִזְמַן לְזְמַן מִחֲזִינְיָנוּ כְּמִבְּנֵי אֲבִינָא בְּמִקּוּמוֹ אֲמַרִּינוּ פֶּאן נִמְצָא וְכוּ' וְלֵא הֵינִי בְּמִקּוּם אַחַר כָּל מִבְּנֵי אֲבִינָא שָׁם בְּמ"א וְהֵינִי דְּבָרִים אֱלוּ מִבְּנֵי אֲבִינָא בְּכַתְּוֹבוֹת דָּרָ ע' בְּסוּגִיָּא דְּנִמְצָאוּ עֲלֵי מוּמִין בְּעוֹדָה בְּבֵית אֲבִיָּה הֵינּוּ דִּין הָא' דְּאֲמַרִּינוּ עַל הָאָב לְהִבִּיא רֵאִי וְכִשְׁנִינְסָה לְרִשׁוֹת הַבְּעַל עַל הַבְּעַל לְהִבִּיא רֵאִי הֵינּוּ דִּין הַשְּׁנִי וְלֵאוּ מִטַּעַם חֲנוּקָה קְמִינְתָא אֲתִינְוִעְלָה דְּאֲפִילוּ אִי אִיכָּא לְסַפּוּקִי דְּלֵמָּא נּוֹלְדָה בְּמוּמִין הֵלְלוּ לֵא חֵינְשִׁינָן לְהִכִּי וּמִפְקִינוּ מְמוֹן מִן הַבְּעַל דְּמִי כְּתוּבָתָהּ אַע"ג דְּאִיכָּא חֲזָקָה דְּמִמוּנָא כֹּן כְּתַב הַג' נ"ב בְּתַשׁוּבָה וְכוּ' מִבְּנֵי אֲבִינָא בְּתַשׁוּבַת הַג' ח"צ וְכוּ' כְּתַב הַב' בְּסַפֵּר הַפְּתוּבָה וְכוּ' מוּכַח ג"כ מִדְּבָרֵי הַט"ז בִּי"ד דְּהָא חֲזָקַת חֵיִים לֵאוּ כְּלוּם הוּא וְאֵעַפ"כ עַל בְּעַל הַפְּרָה לְהִבִּיא רֵאִי וְהֵינּוּ מִשׁוּם דְּאֲמַרִּינוּ פֶּאן נִמְצָא וְכֵאֵן נִתְּנָה וְגְדוּלָה מִזֵּה כְּתַב הַנ"ב שָׁם דְּאֲפִילוּ אֵם הוּא מִתְּנַגְּדַת לְחֲזָקָה קְמִינְתָא מ"מ מְהֵינִי אֲפִילוּ לְאֲפּוּקִי מְמוּנָא אִיךְ הִרְאֵנִי שְׁהִבִּיא ע"ז מִדְּבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת בִּד"ה כֹּל שְׁנוּלֵד סְפַק בְּרִשׁוֹתוֹ וְכוּ' נִרְאָה דְּלָפוּם רַהִיטָא וְחִרְיִפְתָּא כְּתַב כֹּן דְּאִי אֲפִשֵׁר לְכַאוּרָה לִישָׁב הַגִּירָסָא זֹו בְּתוֹסְפוֹת רַק כְּמוֹ שְׁהֵינִי עֵתָה עַל פִּי הַגִּי' מִהִרִּי"ב וְכוּ' הֵינִי הַגִּירָסָא לְפָנֵי הִרִיב"ש וְמִהִרְמ"ש וְסַפֵּר הַפְּתוּבָה מ"מ נִרְאָה מֵאן דְּתַנָּא הִכִּי בְּדְבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת לֵא מִשְׁתַּבֵּשׁ וְלִדְעָתִי נִרְאָה דְּכֹן הֵינִי הַגִּירָסָא לְפָנֵי בְּעַל הַסַּמ"ע ו"ל בְּסִימָן רַכ"ד דְּאֵם כְּפִי הַהַג"ה כְּבָר קִדְמוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּקוּשְׁיָא אֱלֵא וְדֵאִי דְּגַם הַתּוֹס' ס"ל דְּשָׁם אֵין הַנִּלְדָה בְּרִשׁוֹת בְּעַל הַחֲמוֹר וְלֵא מְהֵינִי לִיָּה מְשִׁיכַת בְּעַל הַפְּרָה אֵת הַחֲמוֹר כְּתִירוּצוֹ שְׁלֵ הַסַּמ"ע וְכוּ' תִּירֵץ בְּסַפֵּר הַפְּתוּבָה וַע"ז קוּשְׁיָא לְהוּ מְפָנִי מָה אֵם נִכְנָסָה הַפְּרָה עִם וְלִדְהָ אַח"כ לְרִשׁוֹת בְּעַל הַחֲמוֹר אֲמַאי צָרִיךְ בְּעַל הַפְּרָה לְהִבִּיא רֵאִיָּה הֵלֵא הַסַּפַּק נּוֹלֵד בְּרִשׁוֹתוֹ וְנִימָא פֶּאן נִמְצָא פֶּאן הֵינִי מִדִּין א' אַע"פ שֶׁהוּא מִתְּנַגֵּד לְחֲזָקַת מְעוּבָרַת וְלְחֲזָקַת מְמוֹן וְלִישִׁטַת הִרִי"ף ו"ל וְהִרְמַב"ם ו"ל קוּשְׁיָא זֹו חֲזָקָה מְאוּד דְּגַם גְּבִי אֵם מֵת הַחֲמוֹר ס"ל דְּאֲזַלִּינוּ בְּתַר חֲזָקַת מְקוּם וּמוֹצִיא מִיַּד חֲזָקַת הַגּוֹף וְלָמָּה לֵא נִימָא כֹּן גְּבִי יְלִדָה הַפְּרָה וְלְכַאוּרָה שְׁנֵי הַתּוֹסְפוֹת שְׁוִוִין פֶּאן נִמְצָא בְּדִין א' וְכֵאֵן נִמְצָא בְּדִין ב' כְּשִׁינְיָנוּר שֶׁהוּא סוּמַר גַּם הַחֲזָקָה דְּמַעֲיָקְרָא וְלַפ"ז הֵינִי נִרְאָה דְּגַם אֵם יְבִיא הַבְּעַל רֵאִי דְּהֵינִי בְּהָ מוּמִין הֵלְלוּ מִקּוּדָם וְהִיא אוֹמְרַת שְׁנִתְרַפְּאוּ אֲפִשֵׁר דְּמַהִימְנָא אֵם לֵא מִשׁוּם דְּנִימָא דְּנִגְלָה בְּהִתְנִיחוּ וְלֵא נִתְרַפְּאוּ לְגַמְרִי אִיךְ זֵה וְדֵאִי דְּלֵא מִטַּעַם סִייעָתָא דְּחֲזָקַת הַגּוֹף מַהִימְנָא דְּאֲפִילוּ סְפַק אֵם נּוֹלְדָה בְּע"מ וְגַם לֵא מִטַּעַם תּוֹרַת רַבָּא דְּעֵלְמָא דְּאֲפִילוּ אֵם הֵינִי בְּהָ מוּמִין אַחֲרִים דְּכָבֵר יִצְאָה מִחֲזָקַת הַרֹוב בְּמוּמִין אַחֲרִים הַנּוֹדְעִים לוֹ מ"מ צָרִיךְ הַבְּעַל

להביא ראיה שהיה בזה מומין הללו כלישנא דמתניתין ברישא וסיפא מומין הללו מומין אלו ונוקא והנה הג' בס' מקור חיים על הלכות פסח בסימן תס"ו תקשה מ"ט גבי מומין אולינו בטר רשות וגבי קנפה אולינו בטר מקום גם הקשה מדוע לא אמרינו גבי חביות שהיה מפריש וכו' ונמצאת חומץ שאם הוא במקום אחר כ"נ כ"ה וכן הקשה מדוע לא נימא הכי גבי בהמה שנמצאת טריפה שאם שינתה מקומה קודם שחיטה לא נאסר חלבה למפרע ותיגרז דלא תלינו במקום אם אין לתלות הריעותא במקום מציאתה וגבי רשות לענו מומין ולענו מת החמור וגבי שבח אופא למימר מזלא דהאי גברא גרים יעו"ש ולפי דעתי לא הועיל פלל בתרצו דאפתי קשה אם מכר את הפרה ונמצאת טריפה נימא דמזלא דהאי גברא גרים ונתיר חלבה למפרע מה שקדים למכירה ותו קשה דגם שם מדוע לא נימא אם נמצא טריפות מנוקב ע"י קוף ומחט והוגלד דנעשה מחיים נימא פאן במקום זה בלעה המחט ותו דגם אם נמצאו עלי' מומין והיא בבית אבי' נתלי בזה ומה לנו ד שהיא ברשות אבי' לש"ד הלא עיקר חלוק הרשיות משום דתלינו במזלי' דנסתתפה שדהו וא"כ אין בזה מרפא לקוששיתו וראיתי בספ"מ מפקפק בזה דגילף איסורא מממונא ומטומאה וטהרה אף לפי הנראה יש הרבה ראיות בגמרא ופוסקים דילפינו זה מזה גבי בדיקת חמץ על ובדק וכו' וכן איסורא מממונא הקשו התוספ' בכ"מ דף כ' ע"ב מדוע לא גילף הלא ממון חמור ותרצו משום.

לעז אי משום חומרא דא"א והפוסקים הביא חזקת כ"נ כ"ה גבי א"א וילדעת הנ"י גבי א"א קול ממון פאשר נבאר לקמן בעז"ה וא"כ הדרה קול וסבור הייתי לומר דלקב אולינו בממון ונחמור וטריפה בטר רשות דלא מבטלינו המעש' שעשה הפעל והכניס' לחופה וזה קנה החמור ובהמה לשחיטה דלא מבטלינו מעשה הנעשה לפנינו וכמו שפירש הריב"ש ז"ל תרצו של התוס' בד"ה פל שהספק ברשותו יעו"ש והובא דבריו במהרמ"ש ז"ל אף א"א לומר פן פלל דא"כ מאי מקשה הגמרא דף ע"ה ע"ב משתתא רס לא ואמאי לימא כ"נ כ"ה הלא עיקר הטעם דאין לנו לבטל המעשה וזו קושיא גדולה וצ"ע על הריב"ש ז"ל אף בלא"ה פתב המהרמ"ש ז"ל דהוא דחוק לפרשפן דברי התוס' והריב"ש גופיה נרא' כמסתפק בפירושו לזה נראה לע"ד דבאמת עיקר פאן נמצא כ"ה היא במקום הולדת הספק אם נולד במקום הראשון או במקום אחר והלה לענו איסור פבר הנה הספק אולינו מקודם כי לא הנה לה חזקה מבנורת רק מפח רוב בהמות אבל עכ"פ פבר הנה ספק ואין נקרא המקום הנה הולדת הספק אבל לגבי מומין ואינך עיקר הספק הוא מחמת רשותו של זה שמקודם לא הנה במה לספק לענו זה וכעת הרשיות מדוינים זע"ז לזה ברשות תליא מלתא ואם היא ברשות אביה ברשות זה נולד הספק ודוק היטב כי סברא נכונה היא לדעתי ולנה גבי חביות לא קשה פלל דהתם ג"כ הספק אם היא ברשות פהו והיא עדיין ברשותו ליתנה לכל פהו שירצה ואם נתנה פבר לפהו אז באמת אכתפא דמר' וכו' אבל גבי קנפה שהיתה בדוקה מתחלה לא הנה בזה ספק פלל מקודם כי הנה לה חזקת ברורה והנה לפי זה נראה דלא קשה פלל קושית הט"ז דהא דחיישינו בבגדים היינו משום.

שהוא במקום אחר אמרינו בכאן נשאלו הבגדים לזה והנה לזמן שאילתו שלו עד שעת מיתתו חזרו הבגדים לבעלים וזה לבש אותם במקום הנה פאן נמצאו על האיש הנה וכ"ה לא במקום אחר ובפרט שנמצא שנוי במקום הנה שיצא מי שהוא מחיים למות ומה שיש

לו אינו שלו ובגדיו הנם באים לרשות אחרת למה נימא דהוא מת ובגדיו שהיו שלו אינם שלו ניקח שהוא השאיל אותם ובגדיו שלו פדמעיקרא ברשות מרא קמא ודאי אין פאן לומר שהוא הראשון מחמת פאן נמצא וכו' אבל בנידון הרא"ש ו"ל הנה לא נודע ולא נולד הספק במקום כלל ואם נחשוב הנכרי הנה המסל"ת מקומו של הישראל הנה היא בנמצא במקומו ולמה נימא דאחר מת והוא קיים גם אם יאמר לנו הנכרי מקום מיתה אין הוא מקומו של הודעת והולדת הספק מהנכרי היא ידוע אבל בנמצא מת במקום אצל מי שפכירין אותו נולד הספק במקום ונאמר דהשתא הוא נתחבר ולפ"ז יפה השיג בעל הט"ז ו"ל על בעל מ"ב ו"ל אף אעפ"כ נראה דא"א לדמותו לבגדים דשם מוקמינן להו בחזקת מרא קמא ולפ"ז נחזי אנו בנידון דידן דל"ת לאחר ביאתו למקום שנולד הספק כלל דלא שכחי שום ב"א שם ואפשר לא באו שם שום ב"א מעולם בזה ונדאי אמרינן כ"נ כ"ה כמו שכתבו הפוסקים ו"ל גבי יצחק ר"ב ואי משום שמה השאיל מקודם בואו לכאן שם לא נולד הספק אצלנו כלל ובחזקת מקום הראשון הוא והוא הנה קיים ובגדיו לא יצא מרשותו כלל אפילו על שעה וכי מפני שאנו רואים במקום זה השתנות נאמר במקום אחר הנה השתנות זה מניין לנו לא מסתבר כלל לומר כן ***(ועוד דאם באנו לדין על שם הדרא חזקה כל שיש ת"י הוא שלו)** והנה יוקשה על דברי אלה לכאורה מאי מקשה הגמרא חמור בסימני אנוף באמת ל"ק כלל דגם שם במקום המצאה שהוא מקום הולדת הספק שם השאילו מקודם ואם את"כ הלך משם וחזר ובא לכאן זהו מקומו ובלא"ה ג"כ לא קשה מידי דאע"ג דהוא באפשרי לומר דשם ל"ש שאלה אפתי נישחוש לנפילה היינו אבידה דהא נאבד עכשיו וע"ו משני דלא מושלי וה"ה במזדהרי בי טובא ול"ח לאבידה זמנא אחריתא וכן מה דמקשה מארנקי וטבעת אמנם שם גם בלא"ה נימא על פי סברת הנ"י דרק בעגונה סמכינן על חזקת כ"נ כ"ה ***(אף פפי אשר אבאר לקמן דברי הנ"י א"א לתרץ פד:)** וחזן מזה ג"כ אפשר לתרץ ע"פ דברי התוספות המבוארים לעיל דלשבח לא אמרינן כ"נ כ"ה וכבר נתבאר דדברי הריב"ש ו"ל בפירושו דברי התוספות צ"ע והטעם בדברי התוספות בסברתם דרק בחסרון וגריעותא אמרינן במקום חדש נולד ולא מחזקינן ריעותא במקום למקו' אבל בתוס' כל פמה דמצינו להוסיף יוסיף ובזה מתורץ קושיא אחת וגדולה היא אלי מאי מייתי רבא בדינא דיצחק ר"ג מהנהו שטרי דנפקי במחוזא וכו' הא שם בנדאי נוכל לומר פאן נמצא כ"ה משא"כ ביצחק ר"ג לפי דעת הרא"ש ו"ל גבי האי עובדא וגם אם נימא דהם שונים מה שאינו פן אפ"י אם נימא פן מ"מ קשה לדעתי לדעתו מחמרינן טפי באיסורא מממונא אפ"י במקום עיגון כגון גבי חשש שאלה אף לפי סברת התוספות הנ"ל לא קשה וכן יש להוכיח קצת עוד סברת התוספות הנ"ל מההו' דמחט שנמצא שבורה וכו' פדבעינן למימר לקמן בס"ד וכל זה הוא לפי ההגהה אשר בתוספות הנ"ל אכן לפי הנ"י אשר בתוס' סברתם דחוק וכן לדעת הרי"ף והרמב"ם ו"ל באשר פתבתי לעיל אף נראה דלדעתם יש לתרץ דכ"נ כ"ה דדינא קמא הוא מטעם דאוקי דבר בחזקתו שלא נעשה עדיין הכניסה לחופה פדכתב הריב"ש ו"ל כמו שהובא לעיל ***(וגם גבי חמור לא נעשה מעשה בגופו של חמור ועל משיכת הפרה אנו דנין אבל בכאן אין ספק בקניני' החמור והפרה:)** ועיקר קושיות הגמרא מפח כ"נ כ"ה השני דליכא לאפלוגי בזה דהתם הטעם משום דלא מחזקינן ריעותא במקום למקום והיכא דל"ש זה דאחר אירוסין הי' מומין הללו ממילא אוקי

ממונא בְּחֻזְקַת מַרְיָא וְעַם זֶה הִיא נִיחָא דל"ק קוֹנְשֵׁיָא הַתּוֹסְפוֹת וְהַרְשָׁבָא ו"ל בְּחֻזְדוֹשְׁיוֹ עַל דְּבַרֵי הַגְּמָרָא הֵתֵם תַּרְתֵּי וְהִכָּא תָּדָא דְּכָאן נִמְצָא כ"ה דְּדִינָא קַמָּא לֹא שְׁיִיף הִכָּא דְּהַטְעַם הוּא רַק מְשׁוּם דְּעֵדִין לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה אִף דְּחִיק קֶצֶת בְּלִשׁוֹן הַגְּמָרָא דַּלְפ"ז צָרִיף לֹאמַר דְּאִמָּא לִימָא הִיא לְמָה נִימָא ב"נ כ"ה דְּדִינָא בְּתָרָא אִף תִּירוּץ הַשְּׁנִי לַפִּי הַנִּי ***(לְפִי דַעַת הַתּוֹסְפוֹת הוּא פְּשוּט אִף קִשְׁיָא מִכְּלָה בֵּית אָבִיָּה וְקוֹדִישִׁין וְצָרִיל לְעֵינִין בְּזֵה) ** הוּא פְּשוּט מִחֻמַּת אַפּוּקִי מְמוֹנָא וְהִיפּוּף ת"ק תַּרְתֵּי לֹא דְחֵינִין מְקַמֵּי תָּדָא וּבִלְא"ה לֹא קִשְׁיָא מְהָא דְּמִקְשָׁה הַגְּמָרָא מִחֻמּוֹר בַּס"א דְּחֻזְיָנָן רִיעוּתָא בְּדְבָרֵינוּ שְׁאִינוּ אוֹמַר סִימָן בְּגוּף הַחֻמּוֹר וְאִין לֹא עֵדִים ט"ע דְּהַחֻמּוֹר וְעֵינִין בְּדְבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת יְבָמוֹת דָּף קט"ז שׁוּב רְאִיתִי שְׁדְּבָרֵי אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְעִיל שׁ לְהֵם עַל מַה שְׁיִסְמְכוּ מִדְּבָרֵי הָרַאשׁוֹנִים ו"ל שְׁפַתְבוּ בְּדִין בְּהֵמָה שְׁנִשְׁחַטָּה וְנִמְצָאת טְרִיפָה אִם יֵשׁ לְתַלּוֹת שְׁנַטְרָפָה סְמוּף לְשַׁחֲטָה מִמֶּשׁ חֲלָבָה מוֹתֵר לְמַפְרַע וּבָאִם אִי אֲפֻשֶׁר לְתַלּוֹת בְּסְמוּף לְשַׁחֲטָה אֲסוּר אֲפִילוּ זְמַן רַב קוֹדֵם עַד שְׁנִים עֶשְׂרֵי חוֹדֶשׁ וְהֵינּוּ מִמֶּשׁ בְּדְבָרֵי הַנְּ"ל כְּאֲשֶׁר אָבָאָר טַעַם פְּלוֹגְתָם וּמַחְלָקוֹתָם בְּזֵה דְּהַמְתִּירִים הוּא מִטַּעַם דַּס"ל דְּרַנְבָּא עֲדִיף מִחֻזְקָה וְכָל בְּמָה דְּלֹא יְדַעִין דְּנַטְרָף בְּתַר רַנְבָּא שְׁדִינִין לְהוּ וְגַם לֹא הִיָּה אֲפֻשֶׁר בְּאוֹתוֹ פַּעַם לִידַע בְּשׁוּם אֲוֹן וְכִהִיְתָרָא הִיא לְגַבֵּן וּלְכַף לֹא חֵיִישִׁינִין כָּלֵל וְטַעַם הָאוֹסְרִים דְּלֹא חֵשִׁיבָא לְהוּ הִיא רַנְבָּא כָּלֵל וּלְכַף אֲסוּר לְמַפְרַע מְזַמֵּן לְזַמֵּן הוּא וְדַעַת הַרְשָׁבָא ו"ל וְדַעֲמִי דְּלֹא מְפַלְגִי בֵּין חֻזְקָה לְרַנְבָּא כָּלֵל אִף דְּלִשְׁחִיטָתָה הוּא כְּמוֹ הַמְּקוּם שְׁגוֹרֵם לְנוּ לְסַפֵּק וְנוֹלַד הַסַּפֵּק כְּמוֹ גַבֵּי רְשִׁיּוֹת ***(דְּמַקְוֹדֵם לֹא הֵינּוּ מְסַפְקִין בְּזֵה וְלֹא הִיָּה אֲפֻשֶׁר לְבַרֵר אִף בְּשַׁחֲטָתָה נִכְנַס הַסַּפֵּק דְּלִמָּא טְרִיפָה הִיא וְצָרִיף לְבַדּוֹק בְּמִידֵי דְּשְׁכִיחֵי כְּגוֹן בְּרִיאָה וּמִיקָרֵי הוֹלֵדַת הַסַּפֵּק הַיּוֹם עַל יְדֵי שְׁיֻנוּי מַעֲשֶׂה דְּהוּי כְּמוֹ שְׁיֻנוּי מְקוּם אֲפֻשֶׁר לְעֵינֵין זֶה.

) וְאִם אֲפֻשֶׁר לְתַלּוֹת הַטְּרִיפּוֹת בְּסְמוּף לְשַׁחֲטָתוֹ אֲמַרִּין כ"נ כ"ה וּבָאִם א"א לֹאמַר שְׁבָאוֹתָה שְׁעָה אִין לֹאמַר כ"נ וְהִיָּה הִיא טְרִיפָה לְפִנֵּינוּ כְּמוֹ גַבֵּי נִמְצָאוּ עֲלֵי מוּמִין וְעוֹדָה בְּבֵית אַבִּי וְכֵן גַבֵּי מַת אִם אֲפֻשֶׁר לֹאמַר בְּאוֹתוֹ זְמַן הַשְּׁאֵיל בְּגִדְיוֹ אוֹ מְכַר אוֹ הַחֲלִיף וְכו' חֵיִישִׁינִין וְאִם לֹא לֹא תְלִינִין בְּשְׁנוּי כָּלֵל וְלֹא חֵיִישִׁינִין לְזֵה כָּלֵל וְאִע"ג דְּבִנְטַבַּע חֵיִישִׁינִין מְשׁוּם דְּנוֹכַל לֹאמַר דְּבְמַקּוּם הַזֶּה רַחֵץ עַל גַבֵּי הַנְּהָר עִם חֲבִירוֹ וְהַחֲלִיפוּ בְּגִדֵיהֶם אִם בְּכוֹנוֹהָ אוֹ שְׁלֹא בְּכוֹנוֹהָ וְאֲפֻשֶׁר דְּכָל הַנְּהָר כְּמוֹ מְקוּם אֶחָד הוּא דְּזֵה סִיבַת מִיתַתוֹ וְנִיחָא טְפִי אֲבָל בְּנִידוֹן דִּידוֹן דְּאִין שׁוּם חֵשֶׁשׁ שְׁבָא אַחַר לְכָאן וְלְמָה נִימָא שְׁהִיָּה בְּכָאן שְׁנֵי אֲנָשִׁים זֶה הַשְּׁאֵיל וְזֵה שְׁאוּל אוֹ מוֹכֵר וְלוֹקֵחַ וְגַם אִין לֹאמַר בְּכָאן חֻזְקַת מְרָא קַמָּא דְּבָגְדִים דְּהָא וְנוֹדָא דְּלֹא הַשְּׁאֵיל כְּמָה טִילִיבִיס לְאִישׁ אֶחָד וְגַם אֶת הַבִּילְעֵט לֹא הַשְּׁאֵיל וְעֲדִיף טְפִי מְאֲרָנְקִי וְכו' דְּהִכָּא מִתְחַיִּיב בְּנַפְשׁוֹ אִין לְנוּ לְחוּשׁ רַק לְמַכִּירָה אֶת הַטִּילִיבִיס אִם יִתְבַּרֵר כְּהוּ סִימָן מְוִבְהָק בְּיוֹתֵר וְכַבֵּר אִין בְּהֵם חֻזְקַת מְרָא קַמָּא וְלֹאבִינַת הַפְּרָאשְׁפוֹרֵט אוֹ לְגַנְיָבָה וְהִנֵּה הוּא דְּכַר שְׁאִינוּ שְׁוָה כְּלוּם לֹא שְׁיִיף חֻזְקַת מְרָא קַמָּא וְכִי עַל פִּי צְלוּחִיתוֹ הוּא צָרִיף *(וְא"ל דְּמַכְּל מְקוּם חֻזְקַת מְרָא קַמָּא בְּשָׂאָר הַמְּלַבּוּשִׁים זֶה לֹא כְּלוּם הוּא דְּלֹא עֲלִיָּהֶם אָנוּ דְּנִין וְאִטוּ בְּהֵאִי דִּיצְחָק ר"ג לִימָא דְּלֹא נִשְׂאָר כָּל מְאוּמָה בְּבֵיתוֹ וְלֹא אִיכְפַת לָן בְּהָא נְמִי לֹא חֵיִישִׁינִין לְחֻזְקַת א"א שְׁל אֲשַׁתּוֹ דְּזֵה מְמִילָא הוּא פִּינּוֹן דְּאִין אָנוּ דְּנִין עַל זֵה: **) וְלְגַנְיָבָה וְאִבְיָדָה שְׁל טִילִיבִיס שְׁל אַחֲרִים ג"כ אִין לְחוּשׁ מִחֻמַּת חֻזְקַת מְרָא קַמָּא דְּהָא בֵּין כָּף וּבֵין כָּף הֵם שְׁל אוֹתוֹ הָאִישׁ אִף לְזֵה צָרִיף רְאִי אוֹ ע"א שְׁהֵם שְׁל אוֹתוֹ הָאִישׁ וְעוֹד מֵאֵן לִימָא לָן דְּחֵיִישִׁינִין לְשַׁאֲלָה מְשׁוּם הִיא טַעֲמָא הִיכָּא דְּחֻזְקַת כָּאן נִמְצָא כ"ה הוּא לְגַדּוֹ

ובלא חזקת כ"נ כ"ה עומדת נגדו חזקת הגוף ונגד חזקת ממון גבי חמור לדעת הר"ף והרמב"ם ז"ל ואי קשה הא מתניתין סתמא קתני משמע אפילו אם הוא במקומו אפשר לומר דל"ק דהתנא דזבן בהוה דזה ונדאי מלתא דלא שכיחי שיהיה בביתו ולא יפירו רק מלבושים והוא כמעט רחוק המציאות ומתניתין לאו בהכי מיירי כדקתני אין מעידים אלא עד וכו' ולדעת המקילין הוא דווקא בשלא נמצא שלם ודבר רחוק הוא שימות בביתו ולא יהיה שלם ולדעת ר"ת ז"ל מיירי בשלא נמצא רק הראש וגם שיהי' מונח שלשה ימים אלא מתניתין איירי במת או נהרג בדרך ועלה קאי אע"פ שיש סימנים בגופו ובכליו ** (וגדולה מזה להפוסקים דס"ל דלא חיישינו לשאלה בכל בגדיו ומתניתין סתמא קתני וכן לא פירש במתניתין דאם היה הפלים מהנה דלא מושלי מהני והתם קתני מצאו קשור בכיס או בפלים ומיירי בכלי דלא מושלי והכא והת' סתמא קתני ומוקמינו ליה במה דמסתבר ואם אומנם אפשר לומר דומיא דכיס אפתי בהו דפירות בפלים מיירי ג"כ בהנה דלא מושלי לדעת הש"ך בח"מ סימן ש"ה וע"כ לומר דמוקמינו במאי דמסתבר: **) וגם בלא"ה דעת הרבה פוסקים דל"ח לשאלה כלל והש"ך בח"מ סי' ס"ה פתב דכף היא דעת הרי"ף והרמב"ם ז"ל רק דעת הרא"ש ז"ל מפרש בתשובה דחיישינו לשאלה ונוכל שפיר לחלק כדכתובנא ואע"ג דהרא"ש ז"ל באותו תשובה מיירי בהרוג אף כנראה שם באותו התשובה נמצא בדרך ולא כנ"ד דנמצא רחוק מהדרך מרחק רב ליכא למיחש לפום מאי דכתובנא רק שהוא ברח והליקטים מת וזה דבר רחוק שהלא לא נמצאו שם בגדי לקטים כלל ורוב הורגי נפש היו וגם לא ידעינו אם היה שם הרבה לקטים או א' ותוספת מועט וכו' ולא מחזקינן ביותר מאחד ואין פאן רובא דעלמא כלל וכבר אשה זו יצאת מחזקת א"א ונוכל להקל מחמת שאם נמלט מדוע לא הודיע באיזה מקום קרוב את אשר אינרע לו וניצול מלבקש איזה בגד וללבוש לעצמו דהא נשאר ערום לזה ונדאי לא חיישינו כלל וגם אם באנו לתרץ דברי הרא"ש ז"ל בדרך פשוט דהא דחיישינו בשאלה הוא משום דיש ס"ס לחומרא שפא מכר ואת"ל דלא יצאו מרשותו שפא השאיל ויש נ"מ בין שני הספקות לענין ממון ג"כ אינו שייך בנ"ד דהבולעט והצעטליף אינם שנויים פלום ומה לי אם מכרן או נגנבו וכו' וגם בצעטליף לא שייך בהם מכירה כלל וגם אם נאמר לתרץ דברי הרא"ש ז"ל מחמת דשם יש עוד חשש בסימן אפילו מובהק ביותר שפא נמצא עוד אחד ואת"ל שהוא זה השאול וסברא זו הובא בתשובת נ"ב סימן נ"א שהג' מהרמפ"ג פתב פן אליו וכן ראיתי בספר אחד שכתב פן בשם חד מקמאי דקמן דבט"ע בבגדיו לא חיישינו לשאלה אפילו אם נימא דמיירי בט"ע המכיר דווקא מ"מ בהנה בילעט וצעטליף ונדאי הוי כט"ע שאי אפשר בשום אופן דהא נכתב שמו ושם עירו ושם הגראד ושם הגיערני והכתב רוסי' ונדאי דעדיף יותר מט"ע ואם נאמר דשאלה שכיח ומצוי מאוד ולא שייך חזקה ולא שכיחי כלל ול"ד ליהוה דחבל על יהודי וכו' ולא להאי דיצחק ר"ג וכו' והט"ז ז"ל לא הקשה רק משאלת פל בגדיו דל"ש כלל וא"כ אפשר לומר דלהרא"ש ז"ל באמת לא חיישינו לזה וכן פסקו בתשובת האחרונים א"כ נאמר פשיטא דהאשה הזאת מותרת דמדברים אלו הבילעט והצעטליך ונדאי דלא שכיח שאלה כלל כמבואר לעיל רק דחיישינו לגניבה ואבידה וזה לא שייך פמו שאלת פל בגדיו דהא ל"ח לזה גבי ממון ומפקינן ממונא מיניה ותו דאי חיישינו לגניבה ואבידה זה שייך גם בכל בגדיו ג"כ דאת פל אשר לו יגנבו בב"א וכדאיתא

בתשובת נ"ב וגם אם נימא דהרא"ש ז"ל הוא דס"ל הכי ואין נרצה להקמיר בזה פדעת
המתמירין בזה פדעת הרב ב"י בשם הריטב"א ז"ל דאי סימנין דרבנן חיישינן גם למידי
דלא מושלי וכו' חיישינן לגניבה ואבידה וכדעת הח"מ ס"ק מ"ב מ"מ בנ"ד לא חיישינן
מחמת כ"נ כ"ה דעדיפי מההוא דיצחק ר"ג וכו' ונדאי דגם הרמב"ם ז"ל לא פלוג עלי
דהרא"ש דזה ל"ש יותר מההוא דחבל על יהודי וכדכתב הט"ז ז"ל אף לכאורה דברי
הרשב"א ז"ל פחדושי קמים נגד דברי הנ"ל פחומה דהביא ראיה על האי דמן הארפובה
וילמעלה דהאי גברא חריכא ומוכח מדבריו דבהאי גברא חריכא לא היה מוכח דאתא
אינש אחרינא לכאן ואעפ"כ חיישינן לזה ולא אמרינן כ"נ כ"ה והגם דלישנא דגמרא נמי
הכי דווקא דלמא אינש אחרינא וכו' מ"מ היה אפשר לומר דינעינן ונדאי היה אינש
אחרינא אבל אפשר לא אתא לבייתא ומחוץ נתן ידו להצילו ונחתכה ידו ולזה אתי שפיר
דחיישינן לזה משום שעכ"פ פבר היה סמוך לכאן וביאה במקצת ואומר פולו אתא לכאן
ונשרף זה ניצול אבל מהרשב"א ז"ל מוכח דלא כן הוא דא"כ מאי מייתי ראיה מהא
לארפובה וגם שיש לדחוק דמדמי להו משום דשם ג"כ מסתמא יש נטבעים מונחים שם
מקדמת דנא וכמו שכתב הנ"ב דהיינו טעמא דארפובה מ"מ דחיק לומר דזה דומה לזה
ממש להביא ראיה מזה לזה וגם גוף הדבר קשה פי אדרבה אין הים סובל בתוכו דבר
מת פמבןארבספרים ומה דחיישינן היינו שמא באותו הפעם בא ג"ז לכאן ומ"מ אין ראיה
מכאן דלא אמרינן כ"נ כ"ה משום דהשליכו מצידה וכבר אינו ידוע אם במקום ההוא
נפל פי מים לימים מכסים אבל מדברי הרשב"א ז"ל דמוכח להו מהו דהתם ודאי שיש
ראיה נגד דברי אשר פתבתי ** (וגם הב"ש בס"ק ק"ס הביא דברי רי"ז וב"ג ח"ג בשם
הרמ"ה ומשמע מדבריו דבעינן דוקא דאמרה ראו בעלי וכו' אבל אי לאו הכי אע"ג דלא
ידעינן שפא אחר לשם חיישינן לזה וכו' סיים שם הב"ש: **) אבל בלא"ה קשה דידיה
אדידיה דהוא פתב מפנרש בהו דיצחק פדברי הנ"י ממש דהטעם משום כ"נ כ"ה והקשה
ג"כ כמו שהקשה הנ"י דהא בממון קי"ל כר"א ולא פרכא וברוה החונן לאדם דעת
שזכיתי להבין דברי הראשונים ז"ל דבאמת קשה היכי מייתי רבא ראיה לדבריו מפח
דבעגונה הקילו מנ"ל הא דאקילו אמנם על רבא לק"מ דלדידיה בממון ג"כ דינא הכי
פדאייתא ליה בכתובות דאוקי ומתיר למתניתין בזה פדכתב הר"ן ז"ל בכתובות דלשנא
דמתניתין משמע הכי אבל אי אנו לא קי"ל פנותיה מנ"ל דנחלק בהכי אבל זה אמתיית
הדברים האלה לדעתיה דהא דאנו לא קי"ל פרכא היינו משום דהפל תלוי בחזקת הגוף
עם טענות ברי והכא חזקת איסור א"א הני פחזקת הגוף ולא מהני כ"נ כ"ה נגד חזקה זו
וע"ז פתבו דהכא בעגונה הקילו והפנונה דהא אקילו משום דדייקא ודייקא מרע לחזקת
א"א כמו שכתבו התוספות בכתובות דף כ"ב ע"ב ובכמה דוכתין וכיוון דאיטרע חזקת
א"א סמכינן שפיר על חזקת כ"נ כ"ה ** (ואין זה דרוך רמז רק בפשוטן של דברים דהא
דהקילו חכמים היינו שתהא היא נאמנת משום דאורעי לחזקתה משום דייקא ואז היא
מהימנא ומשנתא דרבנן היא להיות איטרע חזקת א"א משום דייקא ושוב היא מהימנא
וא"כ הא דהקילו היינו דאיטרע לחזקת א"א דידיה וממילא מהני חזקת פאן נמצא פאן היה
נראיתי להגאון בנ"ב ס' כ"ט שויה לנפשיה הדרנא דלא איטרע חזקת א"א לגמרי דהרי
הבא עליה באשם תלוי קאי ונעלם מעיניו המאירים וכו' דברי התוס' פתובות דף כ"א
ע"ב דהאשם תלוי הוא מחמת שהיתה א"א וכתבו אי נמי האיסור אשם תלוי ולא אשם

תלוי והינינו משום דאיתרע לגמרי וביבמות דף פ"ח ע"ב שפיתבו הא דאשם תלוי קונדם התירוץ דדייקא מרע לחזקת א"א פתבו דהיא בחזקת א"א:**) * והנה ידוע דבמים כמלחמה דמי ולא מהימנא משום דלא דייקא וכן בגברא חריכא אמרה בדדמי דהוי כמו עשינו עלינו בית דאינה נאמנת וכ"ש הכא בגברא חריכא סבירה שהוא בעלה כמו שפיתב הרשב"א ז"ל שם מפורש וא"כ לא איתרע חזקת א"א ול"מ חזקת כ"נ כ"ה זה נראה לי ברור בכוננת הרשב"א ז"ל א"כ בני"ד שפיר סמכינן אחזקת כ"נ כ"ה דל"ח לשאלת בגדים אלא לאותו מקום וכדכתביבנא והשתא דאתינא להכי נראה דלאחר י"ב חודש יש להתירה מפת ס"ס לפי מאי דכתב המבי"ט הוא כ הוא בק"ע בשם הרא"ש ז"ל דלאחר י"ב חודש יוצאת מחזקת א"א וא"כ יש פאן ס"ס שפא הבגדים אלו שילו פאן ואת"ל השאיל הבגדים מ"מ שפא מת קונדם פלות יב"ח ומארבונה ל"ק כמו שהקשה הנ"ב דהתם בעת שהיה עליו ול"א ס"ס משום חזקת א"א ואי מיירי פשהוא עליו ונדאי דלא מוכר משם מידי דהיכא נאמר שפא לא יצא משם ומותרת תיקף ואת"ל לא עשה שפא הארבונה זו ממנו ומותרת לאחר יב"ח זה אין לו שחר כלל **) (וגם אין לומר בהיפוך שפא נחתה מאתו ושפא מת דזה ונדאי ג"כ אינו דספק השני מתיר יותר מן הראשון ואין זה דרך הספק ספיקא:**) * ובאמת אפי' מיירי בלא שהא עליו ג"כ אין ראיה משם דאע"פ דלא שהו עליו ואפשר דעשה מכל מקום נשתהה כל כך בפריסת המצודה עד שתצא נפשו ואם פן אין פאן ספק ספיקא כלל דבין כך ובין כך מותרת להנשא מיד אם הארבונה ממנו וא"כ אין מפאן ראיה כלל דבאמתחוק אסורא ל"א ס"ס דהכא חד ספק הוא פדכתביבנא ובלא"ה נראה דאין ביה ס"ס דארבונה דעיקר הספק אם הוא חי או מת אם היא באיסור א"א אם לא ואם באנו היום קונדם פלות יב"ח לספק אין פאן רק ספק אחד שפא לא עלה דאם עלה הרי הוא חי והיא באיסור א"א ומה לנו בזה היום שתהא מותרת להנשא אח"כ ובאם פאתי להתיר אותה אחר שנים עשר חודש שום אין נ"מ בין הספיקות כלל דהרי פבר עבר ורק ספק חי או מת ומה שפיתבתי דיש בכאן ס"ס הוא בזה האופן דאחר יב"ח נתיר אותה להנשא אחר ג"ח וא"כ יש נ"מ בין אם היה מת קונדם דל"צ להמתין שלשה חודשים ואם מת קונדם פלות יב"ח צריכה להמתין ג"ח ואע"ג דפשיטא לן דלא בא לכאן דאי הוי מספקא לן בזה היינו מתירים אותה מ"מ גזירת חכמים כך היתה ובאם יתברר לנו שמת קונדם פלות יב"ח יאמרו שאשה הזאת מותרת להנשא תוך ג"ח ולא מקיימא ג"ח ז"ל אבל התם נראה דבאמת א"צ להמתין ג"ח אחר פלות יב"ח דספק מת ע"י מים או ע"י החתה תיקף והראיה דכתבו הפוסקים סתמא אחר יב"ח מותרת להנשא ולא פתבו אחר ט"ו חודש ונדאי איכא למטעי בהא דפשיטא דלישנא הכי משמע א"ו דבאמת אינה צריכה להמתין ואע"ג דשני הספיקות **) (וכן נראה ברור מתשו' נ"ב דאינה צריכה להמתין גבי ארבונה ג' חודשים)) * הם אחד מ"מ במלתא דרבנן לא מחמרינן כולא האי ומחמת דרוב נופלים למים מתים ואינם עולים רק משום חזקת א"א היא אסורה פדכתב הריב"ש ז"ל ובכלות הזמן היא מותרת אבל בני"ד אם נימא דכ"נ כ"ה לא מהני ויש פאן חזקת חי ונדאי היא צריכה להמתין עוד ג"ח ויש פאן ס"ס גמור וגם נראה דאין צריך להיות מתהפך מחמת דנולד מקונדם ומתיר יותר ובאם נאמר דהכא ג"כ צריכה להמתין ג"ח משום דחששא דנפילה חששא מועטת היא פשיטא דמותרת לאחר יב"ח נראה לע"ד מכל הנה טעמי דהאשה ואת מותרת להנשא לכל הפחות אחר חמשה עשר חודש דהינינו

שִׁישְׁבוּ ב"ד אַחַר פְּלוֹת י"ב חוֹדֶשׁ אוֹ שְׁנָה כִּי אָנִי מְסַנְּפֵךְ בְּדַבָּר זֶה גַם לְעֵינַי בְּרַכַּת מַחֲיֵה הַמֵּתִים אִם בִּיב"ח אֶפְיָלוּ בְּשִׁנָּה מְעוֹפְרֶת אִי בְּעֵינַי יג"ח וְנִחְמִיר בְּזֶה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר חוֹדֶשׁ יָשְׁבוּ ב"ד וַיֹּאמְרוּ לָהּ שֶׁהִיא מוֹתֶרֶת לְהַנְשֵׂא שְׁאִינָהּ א"א שׁוֹב אֶף צָרִיף אַתָּה לְהַמְתִּין עוֹד צ"א יוֹם פְּדִין אִשָּׁה אַחַר מִיתַת בְּעֵלָהּ כִּי אָנּוּ חוֹשְׁשִׁין שְׁמָא לֹא מַת הוּא בְּאוֹתוֹ פְּעַם רַק אַח"כ וְהָרִי אֶת פְּדִין כָּל אִשָּׁה אַחַר מִיתַת בְּעֵלָהּ אוֹ אַחַר גִּירוּשִׁין שֶׁהִיא פְּנוּיָה וְקִדּוּשִׁין תּוֹפְסִין בָּהּ וּמ"מ אֲסוּרָה לְהַתְאַרֵס וְכש"כ לְהַנְשֵׂא עַד אַחַר צ"א יוֹם וְכָל הַחֲדָשִׁים הַגְּזוּל הוּא מַצַּת אֲשֶׁר נִשְׁמַע שֶׁנִּהְרַג לֹא מַעַת אֲשֶׁר עָבַר מִנְּגִיד פְּנִי' וְלִכְאוּרָה הִיָּה נִרְאָה דְאַחַר יב"ח מְחֻזְקִינָן בְּנוֹדָאֵי שְׁמַת כְּבָר וּא"כ א"צ לְהַמְתִּין צ"א יוֹם וְאִין פְּאֵן שׁוֹב ס"ס רַק לֹא כֵן נִרְאָה מִהַסְמָךְ שִׁישׁ בְּגִמְרָא עַל דִּין זֶה מְהֵא דְמְבַרְךָ לְאַחַר יב"ח מְחִיָּה הַמֵּתִים מִשְׁמַע הַטַּעַם מִשׁוּם שְׁכַבְרָה נִכְנַס בְּגִדְרֵי הַסְּפֵק קִצְצַת שְׁמָא מַת וְלִכְאוּרָה יִרְאָה שְׁכָל דְבָרֵי אֵלָהּ הֵם כְּנִגְדֵי דְבָרֵי הַג' ח"צ שְׁבַת־שׁוֹבָה סִימָן קל"ד לֹא הַתִּיר מִפְּתַח זֶה אֲבָל לֹא מוֹכַח כ"ה דְּנִיחָא לִיָּה לְהַתִּירָה בְּהִיתָר בְּרוּר יוֹתֵר וְגַם נוֹכַל לוֹמַר דְּהָתָם כְּשַׁעַת חִירוֹם דְּמִי פְּדֻכְתָּב שָׁם וּל"ש עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים כָּלֵל וְאִין רְאָיָה מִיב"ח כָּלֵל וְאֶפְשָׁר הִיָּינוּ טַעֲמָא דְמְקַרְבִּין חֲטָאֵת הַבָּאָה מִמֵּדָה"י בְּחֻזְקָתָהּ שֶׁהוּא קָיָים וְלֹא מְפֻלְגִינָן בֵּין תּוֹף יב"ח אוֹ אַח"כ ** (מִשׁוּם דְּהוּא מְמָקוּם דְּלֹא שְׁכִיחֵי עו"ש:**) אֶף הָתָם בְּלֹא"ה ל"ק דְּחֲטָאֵת בַּת שְׁנִתָּה הִיא וְאֶפְשָׁר דְּלִכְרָךְ נִקַּט חֲטָאֵת וְלֹא אֲשָׁם אַע"ג דְּבִאֲשָׁם רוּעָה אַפְתִּי פֶּשׁ גָּבֹן לְבָרוּר הִיתָר הֶרְאִשׁוֹן מְחַמַּת כְּאֵן נִמְצָא בְּבִגְדִים מְהֵא דְמַחֲסֵי שְׁנִמְצָא וְכו' וּמִיָּיתִי לָהּ בְּנִדְהָ דְלֹא אֶמְרִינָן כְּאֵן נִשְׁבְּרָה וְהַעֲלָתָה חֲלוּדָה אֶף ל"ק דְּשָׁם שְׁבִירָתָהּ הוּא טְהוּרָתָהּ וְלֹא אֶמְרִינָן כ"נ כ"ה בְּמִיָּדֵי דְאִית תּוֹסַפְתָּ שְׁבַח כְּפֻדְתָּבוּ הַתּוֹסַפּוֹת בְּכַתְּוֹבוֹת לְפִי הַנְּחוּסָא חֲדָשָׁה וְעוֹד הָתָם בְּטְהוּרָה ע"ג טְהוּרָה מְחֻזְקִינָן ** (וְעַם זֶה יוֹבֵן שָׁם דְּבָרֵי הַגְּמָרָא:**) וּלְפִירוּשׁ הַרְמַב"ם ז"ל בְּהֵאִי דְמַחֲסֵי ל"ק כָּלֵל וְאִינוּ עֵנְיָן זֶה לְזֶה כָּלֵל אֶמְנָם אַפְתִּי קִשָּׁה לְכְאוּרָה מְדַבְּרֵי הַב"ש שְׁפַתְבָּ לְסִתּוֹר רְאִיתָ הַט"ז שְׁפַתְבָּ דְלֹא אֶמְרִינָן הַשְׁתָּא הוּא דְמַת מְהֵא דְמַחְמִיר הַרְשָׁב"א בְּסַפְקָ ת' וְכַתְבָּ הַב"ש דְּתַלְמִינָן דְאַחַר הוּא דְלֹא יְדַעִינָן לִיָּה וְכֵן הוּא בְּנֵה"כ וְהַנ"ב מְפָרֵשׁ לְדְבָרֵי דְהִיא מִשׁוּם חֻזְקָתָהּ אַא"א וּלְפִי מַה דְּכַתְּבִנָּא לִיכָא כְּאֵן חֻזְקָתָהּ אַא"א מְחַמַּת דְּיִיקָא אֲבָל בְּאַמְתָּ לְעַנ"ד נִרְאָה דְאִין הַפִּירוּשׁ כְּדַבְּרֵי הַב"ש וְכָל מַעְיָיִן יִרְאָה דְהַפִּירוּשׁ הַגְּזוּל הוּא דְחִיק מְאֹד בְּדַבְּרֵי הַב"ש וְכַמְעַט א"א לְאוּמְרוֹ כָּלֵל וְהַדְּבָרִים כְּפִשׁוּטָן וּמַה דְּקִשָּׁה לִיָּה לְהַנ"ב דְּהֵלֵא גַם אַחַר הִיָּה לְדַעַת נִרְאָה דְל"ק כָּלֵל וְכַבְרָה כְּתַבְתִּי מְזֵה דְלֹא שְׁיִיף לוֹמַר עַל הַמַּת הַנְּמַצָּא אוֹקִיִּים לִיָּה בְּחֻזְקָתָהּ חֵי וְכִי קוֹדֵם הַזְּמַן הִיָּה לֹא הָיוּ מֵתִים מְבַנֵּי הָאֲדָם הֵלֵא בְּכָל יוֹם מֵתִים כְּמַה ב"א וְאֶפְשָׁר זֶה הוּא מְזַמֵּן קוֹדֵם וְהַתִּימָא עַל הַג' נ"ב הַאִיף לֹא שָׁת לְבוֹ לְוָה וְהֵלֵא הוּא עֲצָמוֹ כְּתַב דְּגַבֵּי נִגַּע בְּאֲדָם בְּלִילָהּ לֹא שְׁיִיף לְמִימַר אוֹקְמָה אַחֲזָקָתָהּ חֵי מִשׁוּם דְּהַרְבֵּה מֵתִים יֵשׁ בְּעוֹלָם וְהִנֵּה שָׁם הוּא חֻזְקָה טוֹבָה מְזֵה לוֹמַר שְׁאִין שָׁם הַשְׁתַּנּוּת בְּזֶה הָאֲדָם וְחֵי הוּא וְאִם שָׁם נִימָא דְלֹא הָיוּ חֻזְקָה מְכַש"כ דְלֹא נִימָא הִיכָא דְנוֹדָאֵי מַת בְּנִיקוּם לִיָּה אַחֲזָקָתָהּ חֵי דְמַעֲיָקְרָא וְדַבְּרִים אֵלּוּ פְּשׁוּטִים הֵם לְכָל מַעְיָיִן אֲבָל בְּנִידוֹן רִשְׁב"א ז"ל דְּהַסְפֵּק בְּגַבְרָא חֲרִיקָא הוּא סְפֵק בֵּין אִישׁ זֶה לְאִישׁ אַחַר חֲרִיקָא אִין כְּאֵן חֻזְקָתָהּ חֵיִים דְמַה לָּן בֵּין הוּא מַת אוֹ אַחַר מַת נְאֻבְדָּה הַחֻזְקָה רַק חֻזְקוֹת אִיסוּר א"א מִשׁוּם דְּלִיכָא דְיִוְקָא אֲבָל בְּיַצְחָק ר"ג דְאִיכָא דְיִוְקָא לֹא חִיָּישִׁינָן לָהּ וְחֻזְקָתָהּ חֵיִים אִין כְּאֵן דְמ"מ אַחֲד מַת בְּאוֹתוֹ זְמַן מַה לִּי הוּא אוֹ אַחַר וְשְׁפִיר אִיכָא חֻזְקָה כ"נ כ"ה וְכֵן בְּנִידוֹן דִּידוֹן שׁוֹב עֵינֵינִי בַס' מִק"ח שְׁכ' הִיָּפֵךְ מְדַבְּרֵי שְׁאֶפְיָלוּ אִין לְסַפֵּק בְּמָקוּם הַזֶּה תַּלְמִינָן בְּמָקוּם הַקוֹדֵם

לנה לא כמו שפכתתי מהרשב"א ז"ל ונהביא ראי' לנה מהא דאמרין בנמצא חטה במצה
אפויה כ"נ כ"ה אע"ג דליפא למימר במקום הזה נפל אף באמת אין משם ראיה כלל דהתם
הוי המצה במקום החטה ואמרין פאן נפלה ולא היתה בעיפה אבל בכלי אחד שטלטלהו
ממקום למקום ונמצא בתוך הכלי ההוא עצמה אז אין לתלות רק במקום הכלי ול"ת רק
במקום שנולד הספק וכאשר פתב פן מקודם כמה פעמים וכמו שמבואר מדברי הרשב"א
ז"ל והמק"ח אזיל בזה לשטתו דס"ל דהא דל"ת ממקום למקום הוא דווקא ביש כמה
לתלות באותו מקום וא"כ מאי מהני לן הכלי הלא עיקר החשש שמה נפל לתוכו במקום
ההוא מה לי אם באותו הכלי או בכלי אחרת הלא עיקר החשש משום המקום דבמצה
לא היתה החטה רק משני המקומות האלו אבל לפי מה שנתבאר לעיל דלא מטעם זה
הוא רק משום דאמרין דבמקום שנולד הספק שם נתהוה מה לי, אם הוא שינוי מקום
מחמת הכלי או מחמת המקום שהכלי עומדת עליו ושוב ראיתי בפ"מ סי' תס"ז אות כ"ה
שכתב דווקא בשינוי כלים אמרין כ"נ כ"ה אבל בשינוי מקומות לא אמרין פן והוא
היפוך דברי המק"ח לדעת הרמב"ם ז"ל דפסק כר"י בההו דקנפה ולא הנה ידוע לי מהיכן
למד ד"ז דבכלי אמרי' פן ואחר החיפוש מצאתי שהן דברי הראב"ד ז"ל בהשגות אף
מ"מ אין הטעם כדבריו שכתב ואמרי' עתה בכלי שני נפל וטעם דברי הראב"ד ז"ל משום
דאמרין דהנה בכלי זה תחילה וזו מטעם כ"נ כ"ה בכלי זה קודם שלקחו מכלי ראשון
לקאן והנה זה רק בשינוי הטעם ונ"מ לדינא ג"כ באם בדרקו לכלי הבית בשעת לקיחה
הוי רק ממקום למקום אבל לענין דינא בעיקר הדין לכאורה פן הוא לדעת הרמב"ם ז"ל
והנה א"כ דין זה דחטה במחלוקת שנוייה בין הרמב"ם ז"ל ובין הרשב"א ז"ל אבל לע"ד
נראה דאין פאן מחלוקת כלל וטרם נבא לבאר זה נבאר מקודם מה דהקשה המק"ח מדוע
גבי קנפה בעיניו דווקא בדיקה ולא סמכינן אחזקה דמעיקרא כמו גבי בתולה ומחמת
קושיא זו המציא דבר דחזקה דמעיקרא הוא רק במקום הראשון היכא דאיפא למתלי
בשינוי מקום והתם בבתולה היא ריעותא דליפא למתלי במקום וגבי נגע באחד בלילה
איפא למתלי במקום ע"ש ובאמת פי איני יכול להבין דבריו אלה דמאי סבא יש בנגע
באחד להחזיק במקום זה יותר ממקום זה הן חזקת חיים והן חזקת טומאה בזו ובזו שני
המקומות שונים ואין כמה לתלות במקום זה פלל ובאמת מזה ג"כ סתירה לדבריו
הראשונים דלא אמרין כ"נ כ"ה באין כמה לתלות ואדרבה גבי בתולה שיהו טפי דהוא
מידי דאתי מעלמא אף לדעתיה הקושיא מעיקרא ליתא דלענין טומאה וטהרה בעיניו דוקא
בדיקה ולא לגבי שום דבר כדאשכחן לענין בדיקת אשה שצריכה לטהרות ולא לבעלה
אע"ג דאיפא איסור פרת ובזה א"ש למה דהקשה הגמרא לר"י מהא דנגע באחד והתם
הא מייירי בר"ה דבזה ר"מ מטהר משום דהוי ספק טומאה ברה"ר ופלוגתא דחזקת ר"י
היא ברה"י כדכתבו התוספות ז"ל דאי בר"ה מ"ט דר"י דהא הוי פראוהו חי מבפערב
ומדברי התוס' הללו ראיה ברורה דלא שאני לן בחזקה דמעיקרא בין במקומה או שלא
במקומה דאל"כ לא הוי מקשה מידי והנה הביא המק"ח ראי' ברורה לדין זה והנה דברי
התוס' הללו הם פנגדו ולקמן נבאר דאין ראיתו ראיה נחזור לעניננו דפלוגתא דר"י הוא
ברה"י והיכא מותיב לו מר"ה אף לפי הנ"ל א"ש דסברת המקשן דבדיקה ברה"י
ושאינה, בדיקה ברה"ה שונים הם וכמה שנתבאר א"ש בפשיטות דינו של הרשב"א ז"ל
גבינות מבהמה טרפה דאם נוכל לומר דסמוך לשחיטה נטרפה הגבינות שצטשו מקודם

כְּשֵׁרִים וְאֲמָאֵי הֲלֵא מְזִמֵּן לְזִמְן חֲזִינְשִׁינְו דְהָא דְתִלְיִנְו מְזִמֵּן לְזִמְן הֲיִינְו בְּרַה"י וְנִשְׁמֵ אֶפְיִלוּ ס"ס וְשׁוּם חֲזִיקָה לֹא מְהִי בּוּ כְּדִילְפִינְו מְסוּטָה דְלֹא מְהִי חֲזִיקָה כְּשֵׁרִים לְדִידְקִי וְחֲזִיקָה הֲיִתֵּר דִּידְהָ לְבַעֲלָה וְאֶסְרָה הַכֵּת' וְלֹא יִלְפִינְו כְּלָל מְזַה רַק מְסַפֵּק טוֹמְאָה בְּר"ה דְמְהִי מְזִמֵּן לְזִמְן אִם רְאוּהוּ חֵי מְבַעֲרָב דְזֵה דִּיִּיקָא הֲוֵי בְּדִיקָה לְעִנְיֵן טְהָרוֹת וְכִדְאִשְׁפָּחוּ נִגְע בְּאֶבְנֵי אוּ בְעֵמוּד בְּלִילָה וְלִמְחָר מְצָא עֲלִיו רוּק דְטִמָּא אִם לֹא רְאָה בְּעָרְב בְּמָקוּם הֲזֵה שְׁלֵא הֲיָה שׁוּם רוּק וּבְחֻנְסֵי נְתַחֲבִטוּ בְּזֵה הַגְּאוּנִים חֲכָמֵי דוֹרֵינוּ בְּזֵה לְמָה בְּעִינְו רְאוּהוּ חֵי וְנִכְנְסוּ לְדַחֲוִיקִים דְבַעֲינְו רְאוּהוּ בְּמָקוּם הֲזֵה וּבְעָרְב ל"ד וְהוּא דְחִוּק מְאוּד עַד שְׁכַמְעֵט א"א לְאוּמְרוּ כְּלָל דְהִתְנָא שְׁבִיק לְמָקוּם מַה דְמַעֲכַב וְנִקְט זְמַן מַה דְלֹא מַעֲכַב וְנִעְלַם מְעִינְסֵי דְבְּרֵי הַתּוֹסְפוֹת הַנֶּ"ל אִךְ אִם א"א לְתַלּוֹת סְמוּךְ לְשַׁחֲיטָה נְטְרָפָה אִז אֲתִרַע הַחֲזִיקָה קַמְיִיתָא וְהֲרָא"ה ו"ל הַקְּשָׁה עֲלִיו בְּזוּ דַמ"ש וְנִלְע"ד אֶפְשָׁר דְהֲרַשְׁבִּי"א ו"ל יִלְיָף מְהָא דַפ"ו דְטְהָרוֹת מְשָׁנָה א' הַמְסוֹפֵן שֶׁהוּא בְּרַה"י וְהוּצִיאָהוּ לְרַה"ר וְהִתְחַזְרוּהוּ לְרַה"י כְּשֶׁהוּא בְּרַה"י סְפִיקוּ טְמָא וְר"ה סְפִיקוּ טְהוֹר וְכו' וְסִתְמָא קַתְנֵי וּמְשַׁמַּע דְרְאוּהוּ חֵי קוֹדֵם הַסְפֵּק וְגַם מוֹכַח קִצָּת פֶּן דְאֵי בְּלֹא רְאוּהוּ קוֹדֵם לְכֵן ל"ל לְמַתְנֵי וְהִתְחַזְרוּהוּ לְרַה"י אֶפְיִלוּ נְשִׂאוּ, אוֹתוֹ לְר"ה אַחַר ג"כ הֲרַה"י טְמָא וְרַה"ר הָאֲחֵרוֹן ג"כ כְּפִינְו דְלֹא רְאוּהוּ חֵי וְרַה"ר הַקּוֹדֵם טְהוֹר וְאִם נִדְחַק דְאֶפְשָׁר דְהִתְנָא לֹא מְיִירֵי בְּפִלּוּגְתָא דְר"מ וְרַבְּנֵן אִךְ הֲרַמְב"ם ו"ל הִעֲתִיק ג"כ מְשָׁנָה זוּ כְּלִשׁוֹנָה וְגַם לְשׁוֹן הֲרַמְב"ם ו"ל הַמְסוֹפֵן שְׁנַתְעַלֵּף מוֹרָה בְּפִירוּשׁ שְׁהִיָּה מְקוֹדֵם חֵי וְנִתְעַלֵּף וְגַם סִתְמָא דְמִילְתָא הֵכִי הוּא וְהִנֵּה א"כ קְשָׁה לְחַזְקֵי דְאֲמַר טְהוֹר בְּקוֹפָה בְּדוּקָה בְּרַה"י וְאֲמָאֵי הֲרַה"י הֲרַאשׁוֹן טְמָא נִימָא בְּרַה"י הַשְּׁנֵי מֵת דְהָא אֵין מְחִזְקִין אֶפְיִלוּ בְּרַה"י מְמָקוּם לְמָקוּם וּמְנוֹכְרַח לְחֵלֶק כְּאִשְׁרֵי פְתִיבֵי דְעִיקָר הוּא מְקוּם הוֹלְדַת הַסְפֵּק וְכִינְו שְׁנוּלֵד בְּמָקוּם הֲרַאשׁוֹן כְּבָר אִיתְרַע לִי חֲזִיקָה קַמְיִיתָא רַק אִם נוֹלֵד הַסְפֵּק בְּמָקוּם אַחַר אִז חֲזִיקָה הֲרַאשׁוֹנָה בְּמָקוּמוֹ עוֹמְדַת ה"ה בְּשַׁאֲרֵי אִיסוּרֵין שְׁפַתּוֹרָה דְלֹא חֲזִינְשִׁינְו מְזִמֵּן לְזִמְן הַזְּמַן הָאֲחֵרוֹן שֶׁהוּא סְמוּךְ וְנִרְאָה לְהוֹלְדַת הַסְפֵּק לֹא מְרַעֵי לְחֲזִיקָה קַמְיִיתָא וְכָל מוֹפְלֵג מְזַה מְרַעֵי לְחֲזִיקָה קַמְיִיתָא וְכֵן בְּהַךְ דְקוֹפָה אֵי יִדְעִינְו דְבְּמָקוּו' הֵהוּא לֹא נָפַל הַשְּׁרָץ לְתוֹכָהּ רַק אִפְש' דְבִינָה לְבִינוּ כְּבָר אִיתְרַע הַחֲזִיקָה מַה שְׁהִיָּתָה בְּדוּקָה מְקוֹדֵם וְכַדְסֵבֵר הַמְק"ח לְמִימַר לְכַתְחִילָה וְרַאשֵׁיתוֹ לְדַחוּת ד"ז כְּבָר דְחִינוּ דְהִתְם כְּשֵׁנֵי פְלִים וְהֵי לִי כְּשֵׁנֵי מְקוּמוֹת לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר דְהִטְעַם רַק מְשׁוּם נְפִילָה הַעוֹלָה מְפַל הַנֶּ"ל דְבִין בְּזִמְן אַחַר הֵן בְּמָקוּם אַחַר לֹא מְפַקָא מְחִזְקָה קַמְיִיתָא בְּחִיטָה וּבְעִיטָה הֲיִינוּ מְמָקוּם לְמָקוּם לְדַעַת הֲרַמְב"ם ו"ל וּבְמִלִּיגַת תְּרַנְגוּלַת הֲוֵי מְזִמֵּן לְזִמְן לְדַעַתוֹ ו"ל וְלַע"ד גַּם בְּטְרָפָה הוּא מְטַעַם מְזִמֵּן לְזִמְן אוּ מְשׁוּם דְהֲוֵי מְמָקוּם לְמָקוּם כְּדַכְתִּיבְנָא לְעִיל אֲבָל הַמְקוּם שֶׁהוּא בָּאָה בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה וְקוֹדֵם לָנָה לֹא מְהִי דְאֵין הַמְקוּם מוֹלִיד הַסְפֵּק רַק הַשְּׁחִיטָה וְהַשְּׁחִיטָה נַעֲשֶׂה בְּרִצּוֹן וְא"ל בְּזֵה כְּלָל בְּמָקוּם זֶה נוֹלֵד הַסְפֵּק וְכָל זֶה לְדַעַת הֲרַמְב"ם ו"ל אֲבָל לְדַעַת הַמ"ב וְהַמ"א ו"ל לֹא יִלְפִינְו מְטוֹמְאָה בְּר"ה רַק בְּאִינוּ בְּדוּקָה דְהֲיִינוּ אִם לֹא רְאִינוּ אוֹתוֹ חֵי מְבַעֲרָב וְלֹא מְחִזְקִינוּ מְמָקוּם לְמָקוּם אֲבָל מְזִמֵּן לְזִמְן מְחִזְקִינוּ וְלֹא דְמֵי לְטְרִיפָה דְהִתְם הֲוֵי כְּמוֹ שְׁנוּי רְשׁוּת כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר לְעִיל וְהַעוֹלָה מְפַל הַנֶּ"ל דְחֲזִיקָה קַמְיִיתָא הִיא אֶפְיִלוּ שְׁלֵא בְּמָקוּמָהּ רַק מְקוּם שְׁנַפְל הַסְפֵּק הוּא עִנְיֵן חֵלֶק מְטַעַם כ"ג כ"ה וְהָא דְמַחֲט שְׁנַמְצָאֵת שְׁבוּרָה לֹא יִלְפִינְו מְזַה דְהָא מְשׁוּם דְאֵין בּוּ דַעַת לְשִׂאוּל וְחֲזִיקָה דְמַעֲיָקְרָא מְהִי בְּהָ לְחוּד כְּמוֹ בְּאִשָּׁה דְאִינָה בְּדוּקָה דְמִי וְטְהוֹרָה לְגַבֵּי דְבָר שְׂאֵין בּוּ דַעַת לְשִׂאוּל כְּדַכְתִּבוּ הַתּוֹס' ד"ב דְנִגְדָה בַד"ה הַחֲלוּק שְׁבִינֵיהֶם בֵּין רְשׁוּת הַרְבִּי'

ובין דבר שאין בו דעת לשאול ** (בדיבור הראשון יש בכאן גמגום בלשון זה והמכונן מוכן הוא דבר"ה דלא סמכי' אחזק' דמעיקרא נגד חזקה דהשת' ומחזקינן בטומא' עד שעת בדיקה לא סמכי' על החזק' דהשתא נגד חזקה קמיימא לטהר למפרע ובדבר שאבד"ל דסמכינן אחזק' דמעיקר' אפיתו בלא בדיקה לטהר למפרע פן סמכינן אחזקה דהשתא לטהר ומטעם פאן נמצא פאן הנה ליכא לטמוי מהטעם שנתבאר לעיל:**) * וכן הוא לענין חזקה דהשתא דלא מהני בר"ה גבי אשה נדה וגבי נגע באחד בלידה דבעינן בדיקה ולענין דבר שאין בו דעת לשאול' סמכינן אחזקה דהשתא גבי מחט שנמצא שבירה אבל גבי אדם הנכנס לבית המנוגע אע"ג דהוי בר"ה פדכתבו התוס' ביהולין מ"מ לא אזלינן בתר חזקה דהשת' כלל לטהר דהא דאזלינן בתר חזקה דהשתא לטמאן היינו משום שאינו בדוק וכמו שנתבאר ונדחה ראית המק"ח ובלא"ה אין ראיתו ראי' ונחזור לעניננו הנה באשה העגונה זאת החזקה הראשונה מהבגדים קיימת ולא חיישינן לשאל' ולא לגובה ואבידה אף דא עקא שנתברר שהבילעט הוא נמצא סמוך לדרך הרבים וחסר הדין למקומו חשש שאלה מחמת פאן נמצא כ"ה פמו שנתבאר לעיל ואזיל לי' היתר מחמת הבילעט דבזה חיישינן ונדאי לאבדה אפילו למאן דס"ל דלא חיישינן לאבידה בזה ונדאי חיישינן דלא נמצא אצל הגולגולת רק פאשר יבא הידוע מהטליביס של איש אחר אם הם נפרין בטוב אז לשאלה ליכא למיחש בהו כלל וגם בלא"ה אינו שייך שאלת בהם אפילו בלא אבידה רק חשש מכירה ובזה שייך שפיר לומר חזקת מרא קמא ולא נמצאו סמוך לדרך וגם בדרך עצמו לא שכיחי לימפור הסחורה בדרך וגם אם נאמר שבדבר העומד לימכר לא שייך חזקה כלל וניחוש שמא מכרם במקום אחר בכאן ליכא למיחש מחמת שהבילעט נמצא בכאן ופשיטא אם יהיו שנים המפירי' את הטלית בט"ע שבזה לא שכיחי מכירה כלל ובאמת מתשובת הרמב"ם ז"ל גבי אם נמצא בבגדיו בנטבע מוכח גם ע"א מהימן בט"ע והפירה דהחתיכה של פשתן מבתי שוקיים לא מהני דזה הוי ונדאי פכלי אפר שלא טבעתו עיין נראה דנוכל לסמוך ולהתירה אחר י"ג חודש שתנשא בחר ג"ח אם יסכימו שלשה מחכמי הדור בדבר הזה: